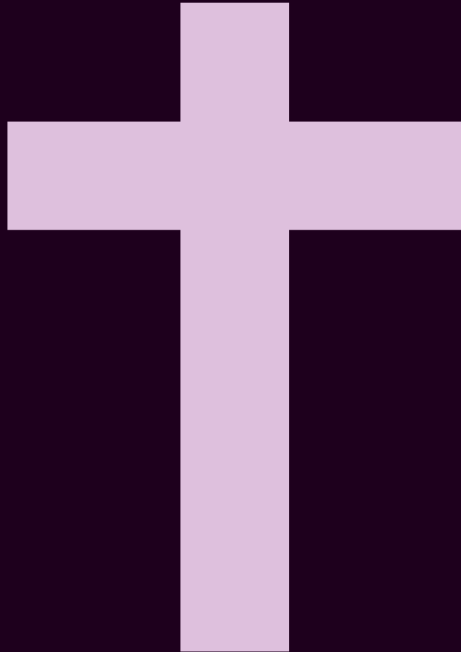


Wandala



The Holy Bible in the Wandala language of Cameroon

Wandala
The Holy Bible in the Wandala language of Cameroon
La Bible en wandala

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Wandala

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 May 2025 from source files dated 13 May 2025
dec75dd5-4784-5059-aa00-668d508a6b0d

Contents

Gavge-aha	1
Mata	84
Markus	146
Luka	186
Yuhanna	252
Slera-aha	298
Rauma-aha	358
1 Kaurintus-aha	387
2 Kaurintus-aha	415
Galatiya-aha	433
Aifaisus-aha	442
Filipi-aha	452
Kaulausiya-aha	459
1 Taisalauniki-aha	466
2 Taisalauniki-aha	472
1 Timaute	476
2 Timaute	484
Titus	490
Filaimaun	494
Ibraniŋkau-aha	496
Yakuba	517
1 Piyer	524
2 Piyer	532
1 Yuhanna	537
2 Yuhanna	544
3 Yuhanna	545
Yahuda	547
Wahayu	549

GAVGE-AHA

A nderan estuwa Dadaamiya duksa bademme

- ¹ Am fakta, Dadaamiya a ndere samayaha antara haha.
- ² Haha bademme ba yalanje, ndza baaka ba naàzara keni aàtekwa, a hedetaa ba tabedammire yawaha, Shedfekwe aà Dadaamiya ankwaa aà ja d'aba argina.
- ³ A ba Dadaamiya: A gevge parakkire. A gevhe ge parakkire.
- ⁴ Dadaamiya aà zhara parakkire na shagera jipu. Daaci a tegaa tara parakkire an tabedammire.
- ⁵ Parakkire a d'ahanaa an vaàha, tabedammire a d'ahanaa an vayiya. Magaamaga icawaya, a werehe ge ekse, una nanna hare ge zunjwire.
- ⁶ A ba Dadaamiya: A gevge an tega dagave aà yawaha ge dise nakwahaatare.
- ⁷ A gevhe ge dagave aà yawaha. Daaci Dadaamiya a magaa dagavaha nanna, a tegaa dagave aà yawaha na am aha antara yawaha na aàtìre.
- ⁸ Dadaamiya a d'aha dalbe na aàdetire: Samaya. Una nanna keni a gevhe. Magaamaga icawaya, a werehe ge ekse, una nanna hare ge buwire.
- ⁹ A ba Dadaamiya: A jarammeje yawaha na am ekte aà samaya na bademme aà dem slede palle, geni a jesarje dalbe na an ula. Una nanna keni a gevhe.
- ¹⁰ Dalbe na an ula na Dadaamiya a d'ahanaa an haha. Dalbe na jarammeje yawaha aàtekwa na waà, a d'ahanaa an haye. Dadaamiya a naa una nanna shagera jipu.
- ¹¹ Daaci a ba Dadaamiya: Haha a sansese essebaha antara slapaha taà an wulfaha am itare, antara nafaha na aà ya egdzere taà an wulfahaatare, jaba a duksaha nanna bademme. Una nanna keni a gevhe.
- ¹² Slerekke haha a sanse masaha, antara slapaha, ma uwe keni taà an wulfaha am itare. Nafaha keni ba estuwa, jeba a nafaha gergere, ma urara keni taà aà ba an wulfahaatare bademme. Dadaamiya a naa una nanna shagera jipu.
- ¹³ Magaamaga icawaya, a werehe ge ekse, una nanna hare ge keyire.
- ¹⁴ A ba Dadaamiya: A gevge parakkiraha ate samaya, ge tega tara vaàha antara vayiya. Una nanna aà gev nalaamaha ge maàràà sartaha, vaàhaha, antara ivaha.
- ¹⁵ Parakkiraha nanna a gevge ate samaya, ge maàràà parakkire aàsete haha. Una nanna keni a gevhe.
- ¹⁶ Dadaamiya a magaa parakkiraha sada'de buwa: Palle waà, yaikke jipu, nane aà maga sleksiraara am vaàha, cekwaara keni aà maga sleksiraara an vayiya antara terlyakwaha.
- ¹⁷ Dadaamiya a puwateraa ate samaya ge maàràà parakkire aàsete haha,
- ¹⁸ geni taà maga sleksiraatare vayivacika, antara ganakini taà teganaa itare dagave aà tara parakkire, antara tabedammire. Dadaamiya a naa una nanna shagera jipu.
- ¹⁹ Magaamaga icawaya, a werehe ge ekse, una nanna hare ge ufadire.
- ²⁰ A ba Dadaamiya: A demda yawe ba nga am naàzena an shifa, a ngyairngye yiyaha aà dem samaya. Una nanna keni a naba gevhe.
- ²¹ Dadaamiya a ndere dabbaha sada'de antara naàzu an shifa aà zlala am yawe bademme. Daaci yawe a fantau ge yaà jeba duksaha gergere baaka zlaktaara. A nderehe zlabè aàdaliye yiyaha taà an lyakwahaatare, jebahaatare keni gergere bademme. Dadaamiya a naa una nanna shagera jipu.
- ²² A gaterar barka, a ba nane: Yawtiya, gawevge ba kwakya, hyaiwemhye am hayaha bademme. yiyaha keni hyairemhye am hu'de aà duniya bademme.
- ²³ Magaamaga icawaya, a werehe ge ekse, una nanna hare ge ilyefire.

²⁴ A ba Dadaamiya: Haha a sansese naàzena an shifa ate haha bademme. Dabbaha, naàzena àà hulmba am haha ira naàzena an shifa ate haha bademme, ma uwe keni jeba gergere bademme. Una nanna keni a naba gevhe.

²⁵ Dadaamiya a magaa estuwa dabbaha àà kaamba jeba gergere bademme, dabbaha àà haà keni jeba gergere ira naàzu àà hulmba am haha keni jeba gergere bademme. A naa una nanna shagera jipu.

²⁶ Daaci a ba Dadaamiya mazlaara waà, nderaumindera urimagwe ate nderaamiya, àà gaàrààva an miya. Daaci àà kwaranaà nane kelfaha am haye, yiyaha àà samaya, dabbaha, naàzu àà hulmba am haha ira duksaha umele na ate haha bademme.

²⁷ Daaci Dadaamiya a nderhe urimagwe, a nderanaa ate nderaara, àà gaàrààva an nane. A nder zhele antara mukse.

²⁸ Dadaamiya a gaterar barka, a ba nane àà elvan ge itare: Yawtiya, gawevge ba kwakya, hyawtehye ate haha bademme, fawansarfe keni. Magawmaàga sleksiraakure ate kelfaha am haye, ate yiyaha àà samaya, ate dabbaha na ate haha bademme.

²⁹ A ba Dadaamiya àà elvan ge itare: Bademme a naàzena a kyesaa am haha, antara wulfahaatare bademme, antara nafaha na àà yaà egdzere antara wulfahaatare bademme, una nanna naàza zaakure.

³⁰ Ge dabbaha na ate haha bademme, ge yiyaha àà samaya bademme, ge naàzena àà hulmba am haha bademme ira naàzena ni àà puwa shifa bademme na, ya vaterte masa aàṅwasla, una nanna naàza zaatare. Una nanna keni a gevhe àà ba ate una nanna.

³¹ Dadaamiya a naa nazena a maganaa nane bademme shagera jipu. Magaamaga icawaya, a werehe ge ekse, una nanna hare ge unkwahire.

2

¹ Dadaamiya a zlanaa estuwa slera a ndera samaya antara haha ira naàzu am itare bademme.

² Am hare ge vuyire, am bademme a slerahaara zlauzle, a puwansehe vacite nanna.

³ Dadaamiya a gaa barka am hare ge vuyire, a ganve cudedde. Adaba a puwanse vacite nanna am sleraha bademme ge ndera duksa bademme.

Urimagwe am fe àà Adnin

⁴ Kwaya nane labare àà tara samaya an haha am sarte na a nderaterndera Dadaamiya. Am sarte na ni Dadaamiya nder samaya antara haha waà,

⁵ zlaḃe ndza ḃaaka nafa ate haha emtsaade, ndza ḃaaka slapaha àà kaamba emtsaade, adaba zlaḃe Dadaamiya Yaakadada fantauka ge hya yawe ààsete haha. Am sarte nanna zlaḃe ndza ḃaaka urimagwe ge herda haha.

⁶ Amaà ndza aṅkwa yire àà yawe àà segashe am haha, a remanaa nane haha bademme.

⁷ Daaci Dadaamiya Yaakadada a nder urimagwe an berbere àà haha, a fem effeya àà shifa am nane àà kya ektare, daaci urimagwe a gev estuwa an shifa.

⁸ Am igaara maa, Dadaamiya Yaakadada a de icese fe am Adnin, àà dem dalbe àà gedī, a de njanaahe aàhuwa urimagwe na a nderanaa nane.

⁹ Dadaamiya Yaakadada a fantau ge sanse nafaha jeba gergere am haha, àà yaà egdzere shagera, emtake ge ezza. Am dagave àà fe nanna maa, a sanse nafa àà shifa, antara nafa àà diya shagerire antara shagerkire.

¹⁰ Am Adnin nanna maa, a naba sesehe ge yawe, a magaa guwa yaikke antara yawe aàtekwa, àà vantaà nane lailaidfire ge fe nanna. Fantau àà ba am tate nana, guwa yaikke na a naba tagire, a magaa guwaha umele ufade.

¹¹ Zhera à zunṅwire à guwaha ṅanna Pisaun. A jantaava ṅane ge haha à Hawila, anṅkwa dindar am haha ṅanna.

¹² Dindar à larde ṅanna an daradza jipu. Anṅkwa zlabbe naàzase navawaara am haha ṅanna, antara jeba nakwa umele an daradza jipu, zhera à nakwa ṅanna aunikis.

¹³ Zhera à buwire à guwaha ṅanna Gihaun. Guwa ṅanna keni maa, a de jantaave ge haha à Kus katakappe.

¹⁴ Zhera à keyire à guwaha ṅanna Hidakail. ṅane una à kela am larde à Asura am dalbe à gedfi. Zhera à ufadire à guwaha ṅanna Aifratis.

¹⁵ Daaci Dadaamiya a eksetaa urimagwe ṅanna, a njanaahe am fe ṅanna am Adnin na, geni à ehherda, à effufa.

¹⁶ Naàwa naàzena ni a faara Dadaamiya Yaakadada ge urimagwe: A ba ṅane à elvan ge ṅane: Nafaha na am faha na bademme, ezza ba seke una à katana ervaunḍaana.

¹⁷ Amaà nafa à diya shagerire an shagerkire na waà, zeka. Adaba vacitu maà de zakuze, emtsaana keni ba vacite ṅanna.

¹⁸ A ba Dadaamiya Yaakadada: Urimagwe maàki baaka ura taà nja kerde waà, shagerka. Yaà maganaamaga slemelanumele, à garava à ba antara ṅane.

¹⁹ Dadaamiya Yaakadada a ndere dabbaha à kaamba bademme, antara yiyaha à cena d'aha na ni watse aàd'ahatera ṅane. Bademme a nazena an shifa, ma a d'ante estara keni à gev ba zharaara.

²⁰ Urimagwe a fafete zheraha à dabbaha à haà, antara dabbaha à kaamba ira yiyaha bademme, amaà shanka una ta kalkale antara ṅane ge melanumele.

²¹ Daaci Dadaamiya Yaakadada a naba far jeba paàhaàre na jauje ge ndzedà ge urimagwe, a naba pu hare. Dadaamiya Yaakadada a tedese hyaihye à slerpaara palle, a hedete sledaara an hyuwa.

²² Dadaamiya Yaakadada a magaa mukse an hyaihye à slerpa ṅanna a sanse am urimagwe na, a danaàn ge urimagwe.

²³ Ba a puwete icaara ate ṅane urimagwe waà, a ba ṅane à ba an kaà kwara: Yawwaa, kwaye una kwa waà, palle à hyaihyahaaruwa antara hyuwa à vuwaaruwa. ṅane waà, taà d'ahana an mukse, adaba ta sanse am zhele.

²⁴ Adaba una ṅanna zhele à yaà tara eddenaara an emmenaara, taà maàslava antara muksaara, taà gev vuwa palle.

²⁵ Urimagwe antara muksaara bukerde taà an ukhyiye dey, amaà waterka zherwe.

3

Urimagwe fansarka ge Dadaamiya

¹ Am dabbaha à kaamba na a nderanaa Dadaamiya Yaakadada bademme waà, a jaterwa ba zahe an yaimyaimire. Zahe a de ndavanu ge mukse, a ba ṅane: Ba jirire a banba Dadaamiya geni zauka egdzara à nafaha na am fahe na bademme?

² A ṅwanante ge mukse, a ba ṅane: Egdzara à nafaha na am fe bademme ṅaà ezza.

³ Sey ba egdzara à nafa na kwa ya ṅane am dagave à fe na waà, a ba Dadaamiya zauka, fauka erva ate nafa ṅanna geni emtsaweka.

⁴ A ba zahe à elvan ge mukse na: Fida kwaà emtseka dekideki.

⁵ Dadaamiya diyaadiya ganakini maà zakuruze egdze à nafa ṅanna waà, à de wera icaakure, kwaà de gev ba seke ṅane, kwaà de dzegwaàndzegwa dise shagerire antara shagerkire.

⁶ Mukse na à zhara egdze à nafa na waà, à ba am ice keni zariya jipu, watse emtake ge ezza. Shagerire à egdze à nafa ṅanna à naba vante enṅkale ge ura. Daaci

a naba enzlevaahe egdze à nafa nanna, a zuhe, a vante ge zhelaara na atevege nane na, nane keni a naba zuhge.

⁷ Daaci a werte ge icaatare, ta naba diyeddiye geni taà an ukhyiye dey. Adaba una nanna ta kazlevaa slape à nabugda, ta hede nasheriraatare an nane.

⁸ An icavaciya waà, taà cena ba maga à duksa, Dadaamiya Yaakadada ankwaa à jaà daba am hufe à fe. Tara zhele antara mukse shebareshebe am ice à nafaha, taà shebe aatuge Dadaamiya Yaakadada.

⁹ Dadaamiya Yaakadada a naba daha urimagwe, a ba nane à elvan ge nane: Kaà aama ka?

¹⁰ A nwanante ge urimagwe, a ba nane: Ya cenaa kwaraana am fe, iya yaà an ukhyiye dey, adaba una nanna jija lyawa shebaneshebe.

¹¹ A ba Dadaamiya Yaakadada à elvan ge nane: A ndaaka ware ganakini kaà an ukhyiye dey na? Emtu zakuze egdze à nafa na piyanaktepiya zeka à ba iya na?

¹² A nwete ge urimagwe, a ba nane: Ba mukse nanna ka vitaa ka na waà, a vitaa ba nane egdze à nafa nanna, iya keni ya naba zuhe.

¹³ A ba Dadaamiya Yaakadada à elvan ge mukse: Ka magan ge uwe una? A nwete ge mukse a ba nane: A kediyaa ba zahe ate enjkale lauktu ya zu egdze à nafa nanna.

¹⁴ Am iga à una nanna, a ba Dadaamiya Yaakadada à elvan ge zahe: Ekka ni magakanaamaga tsawe una waà, kaà an nyainye am dagave à dabbaha, antara naàza kaambaha bademme. Sey kaà zlala ate hudaana, kaà zaà ba haha haà a zlauwa estuwa shifana am duniya.

¹⁵ Yaà femfa kelaadire am dagavaakure antara mukse na, am dagave à wulfa-haana, antara wulfahaara. Wulfe à mukse na à de hakaahe ire ba kacakaca. Ka keni naba uwwa ate nadegadegaara.

¹⁶ A ba nane à elvan ge mukse: Yaà kwakyakanvekwakya zladfa à yaà, kaà yaà egdzaraana am palasa. Sey kaà de kumte à ba an kuma nja antara zhelaana, amaà nane à de maga ba sleksiraara ate ka.

¹⁷ A ba nane à elvan ge urimagwe: Ka yaa ba elvaaruwa, ka cenvaa elva à muksaana, ka naba zu egdze à nafa na piyanaktepiya, ya bakaa zeka na! Kwaye yaà nyainyainvenyainye haha adaba ka. Sey kaà shushe zladfa cuuwe, lauktu kaà shaà nazu kaà ezza ate haha na, haà à zlauwa estuwe shifana.

¹⁸ Haha à sakanse ba dakaha antara masaha na baaka paydaara na, kaà de za ba slapaha am kaamba.

¹⁹ Sey à sesse ngudeffire cuuwe ate wafkana, lauktu kaà shaà nazu kaà ezza. Njana ba una, dem sarte na maà eptsekpetsa zlabbe adaliye à dem haha, adaba ndza ya sakse à ba am haha. Ekka irana ka haha, kaà eptsaa à ba dem haha nanna.

²⁰ Aadama a fete zhera à muksaara Hawwa, adaba nane gevge emmarge emnde na taà an shifa bademme.

²¹ Dadaamiya Yaakadada a magateraana naàza heda nasherire an gwagwa ge tara Naadama antara Hawwa muksaara, daaci a tsekwateremhe.

²² A ba Dadaamiya Yaakadada: Kina waà urimagwe gevge ba seke pallaamiya mazlaara, diyaadiya shagerire antara shagerkire. Shagera mi piyantepiya, à feteka ervaara zlabbe adaliye ate egdze à nafa à shifa. Maàki zauze una nanna à de nja an shifa dem ba ge dekideki.

²³ Adaba una nanna Dadaamiya Yaakadada a ngyanse urimagwe am fahe à Adnin geni a ezlzlala à de herdara ate haha na ta sanse am kwa na.

²⁴ A ngyanse urimagwe, a tsatsaa Kairubaha am dalba à gedfi ge fahe nanna, taà an katsakar am erva, à mbe pelpele ba seke nara à kara, taà ankwaa ufa barama a dem tate à nafa à shifa na.

4

Kayinu antara Habila

¹ Am iga àà una nanna maa, Naadama a deza muksaara Hawwa, a shaa huđe, a ye egdzere zhele, zheraara Kayinu. A ba Hawwa: A shiyantaa ba Yaakadadaaruwa egdzere zhele na.

² A yehe zlađe adaliye umele, zheraara Habila, egdze a emmeņaara ge Kayinu. Habila gevge suni, Kayinu nane gevge sleherda.

³ Vacite umele, Kayinu a sanaa sadake ge Yaakadada am naàzena a vanta a uzaara.

⁴ Habila keni a de sanaa sadake ge Yaakadada am dabbahaara, a de sanaa ba emnde na ta zunņwe ge mamahaatare, taà an nasa jipu na. Dadaamiya Yaakadada hayanhaya Habila lyevaalya sadakaara kani.

⁵ Amaà Kayinu waà, Yaakadada hyanka nane, lyiyaaka sadakaara keni. Daaci jaaja ervaunđe Kayinu na, àà kwasha feke.

⁶ A ba Yaakadada àà elvan ge nane: Labara àà jaka ervaunđe kaà kwasha feke na?

⁷ Maà shagera maàgaana, watse ka kanteka ire. Maà shagerka maàgaana, kwaye haypa njanunje ge wakiyaana, bademme a wederaara àà ba ate ka. Amaà naàzena yaà bakanaà ya waà, gegga ba ka ndzedfa arge nane.

⁸ Daaci a ba Kayinu àà elvan ge egdze a emmeņaara Habila: Sawa mi zlala àà dem kaamba. Daraada am kaamba maa, Kayinu nanna a naba darge egdze a emmeņaara na an waàva, a je shifaara.

⁹ A ba Yaakadada àà elvan ge Kayinu: AÀama egdze a emmeņa Habila? A nwanante a ba nane: Diyanka ya, ya sle ufa egdze a emmerwa emtu?

¹⁰ A ba Yaakadada àà elvan ge nane: Azara una ka maganaa ka na? Eccena ba nгаа: Se shisha kyuwa àà uzhe àà egdze a emmeņa aà sawa am haha.

¹¹ Kina waà, kaà an nyainye, baaka barkaana, ambane ba ka baaka ate haha nanna a shu uzhe àà egdze a emmeņa na, ka puwanvaa ba ka an ervaana na.

¹² Kaà de herda, amaà watse àà yaiveye haha naàmpire na aà magateraàn ge emnde na. Kaà de jaà daba seke ba kuye, dammaru kaà de shanka tate na ni aà de ekhyekhya ervaunđana aàtekwa na.

¹³ A ba Kayinu àà elvan ge Yaakadada: Elva na dēmdeme jauje ge ndzedfaaruwa, yaà tsa sepanteka.

¹⁴ Vatena ngyaikisengye am sleđe aà herda, ngyaikisengye aà katafkaana keni bademme. Ganevge ba seke kuye, baaka tate aà tsaaruwa đekideki ate haha na. Una aàbi ma a shiyaa ware keni aà de jaà ba shifaaruwa?

¹⁵ A nwanante ge Yaakadada, a ba nane: baaka ura jagja đekideki. A ba nane: Ma ware una a je Kayinu, aà pelava an shifa vuye. Daaci Yaakadada a magaa nalaama ate Kayinu, geni ma ta jaa ire antara ware keni, eddaara a fanfeka erva đekideki.

¹⁶ Am iga àà una nanna maa, ba ezlzalaara ge Kayinu yiyiye an Yaakadada, kwaye a de nja am haha aà Naudi, aà dem geđiyaara ge Adnin.

Eggyahanaara ge Kayinu

¹⁷ Kayinu a deza muksaara, mukse shansha huđe, a yese egdzere zhele zheraara Hanauk. Kayinu a ndere berni, a fete zhera aà berni nanna Hanauk, zhera aà egdzaara.

¹⁸ Hanauk a yese Irad, Irad a yese Maihuya'el, Maihuya'el a yese Maitusa'el. Maitusa'el a yese Lamaik.

¹⁹ Lamaik nane a halante nwashu buwa. Palle zheraara Adda, palle na keni zheraara Jila.

²⁰ Adda a yese egdzere zhele, zheraara Yabal. nane eggyetare ge emnde a kumkum, taà nja aà ba am beraha aà kacakaca, taà an waldahaatare.

²¹ Zhera àà egdze a emmeṅaara Yubal, ṅane eggyetare ge emnde a jaà gadzavera antara emnde a ferta nalgaita.

²² Jila keni a yese egdzere zhele zheraara Tubalkayinu, ṅane slejaà ekzla, àà jaànaà ṅane kazlaja àà slera bademme, an verzhagane antara ire danṅwe. Anṅkwa egdze a emmeṅaara mukse, zheraara Naama.

²³ A ba Lamaik àà elvan ge ṅwashahaara, tara Adda antara Jila: Cenaucena naàwa yaà bakura elvaaruwa, kwa ṅwashahaaruwa ya Lamaik aàbi! Yawwaa, faufa hyema ba ṅгаа ge cena elvaaruwa na. Iya Lamaik waà, maàki garifege ververe, iya yaà jaà shifa àà zhele palle. Maàki zariyuze an jaà, iya yaà jaà shifa àà egdzere zhele palle.

²⁴ Maàki ta cebaa zaala vuye ge pela hume a Kayinu waà, naàzaaruwa iya Lamaik zaala kul vuye ju vuye.

²⁵ Naadama a duhe zlaḃe aàdeza muksaara, muksaara a shaa huḃe zlaḃe adaliye, a ye egdzere zhele, Hawwa a fante Saitu ge egdzaara, adaba a ba ṅane: A vitaa ba Dadaamiya egdzere zhele umele am sleḃe àà Habila na jaaja Kayinu.

²⁶ Saitu keni a shaa egdzere zhele, a fete zheraara Ainaus, ta fantau àà ba am sarte ṅanna emndimagwaha ge ḃaha zhera àà Yaakadada am maduwa.

5

Eggyahaṅaara ge Naadama dem Nuhu

¹ Naàwa wakita na waà, àà tsaka wulfaha àà Naadama. Am sarte na Dadaamiya àà nderaà urimagwe, a nderanaa ate nderaara ge ṅane.

² A nderaterhe tara zhele an mukse, a gaterar barka, a vaterte zhera àà urimagwire ba vacite na ni a nderaterndera.

³ Yawe àà Naadama dermeke an kul keye am sarte na a shaa Saitu, egdze na ni a de eksa ba ṅane mazlanaaka ba tatara kini ate ṅane.

⁴ Am iga àà iva ṅanna a ye Saitu aàtekwa na waà, Naadama a magaa iva dermeke tise zlaḃe adaliye. A yayaa egdzar zaala umele antara egdzar ṅwasha.

⁵ Yawe àà Naadama bademme lauktu àà emtsa waà, dermeke maselmane an kul keye

⁶ Saitu a magaa yawe dermeke an ilyeḃe lauktu a ye Ainaus.

⁷ Am iga àà iva ṅanna a ye Ainaus aàtekwa na maa, Saitu a magaa yawe dermeke tise an vuye. A yayaa egdzar zaala umele antara egdzar ṅwasha.

⁸ Yawe àà Saitu bademme, dermeke maselmane an kelaawa ju buwa lauktu àà emtsa.

⁹ Ainaus a magaa yawe kul maselmane kalkale lauktu a ye Kaynan.

¹⁰ Am iga àà iva ṅanna a ye Kaynan aàtekwa na, Ainaus a magaa yawe dermeke tise an kelaawa jilyeḃe, a yayaa egdzar zaala umele antara egdzar ṅwasha.

¹¹ Yawe àà Ainaus bademme, a magaa dermeke maselmane an ilyeḃe lauktu àà emtsa.

¹² Kaynan keni a magaa yawe kul vuye kalkale lauktu a ye Malaliyail.

¹³ Am igaara, a magaa yawe dermeke tise an kul ufadé zlaḃe adaliye. A yayaa egdzar zaala, umele antara egdzar ṅwasha.

¹⁴ Yawe àà Kaynan bademme a magaa dermeke maselmane an kelaawa lauktu àà emtsa.

¹⁵ Malaliyail keni magaamaga yawe kul unṅkwahe jilyeḃe lauktu a ye Yarat.

¹⁶ Am igaara, a magaa yawe dermeke tise an kul keye, a yayaa egdzar zaala umele, antara egdzar ṅwasha.

¹⁷ Iva àà Malaliyail bademme, dermeke tise an kul maselmane jilyeḃe lauktu àà emtsa.

¹⁸ Yarat a magaa yawe dermeke an kul unṅkwahe ju buwa lauktu a ye Anuhu.

¹⁹ Am igaara zlafe adaliye, Yarat a magaa yawe dermeke tise kalkale. A yayaa egdzar zaala umele antara egdzar njwasha.

²⁰ Yawe à Yarat bademme, dermeke maselmane an kul unjwahe ju buwa lauktu à emtsa.

²¹ Anuhu magaamaga yawe kul unjwahe jilyebe lauktu a ye egdzere zhele zheraara Matusala.

²² Am iga à iva njanna a ye Matusala aatekwa na maa, Anuhu a magaa yawe dermeke keye kalkale zlafe adaliye, anjwa à daba Dadaamiya. A yayaa egdzar zaala umele antara egdzar njwasha.

²³ Yawe à Anuhu bademme, a magaa dermeke keye an kul unjwahe jilyebe lauktu à emtsa.

²⁴ Anuhu dabetedaba Dadaamiya. Emnde taà zhaàràà ba baaka am dagavaatare, adaba eksanteksa Dadaamiya à ba an shifa aàdezenaara.

²⁵ Matusala a magaa iva dermeke an kul tise ju vuye, lauktu a ye Lamaik.

²⁶ Am igaara, Matusala a magaa yawe dermeke vuye an kul tise ju buwa. A yayaa egdzar zaala umele antara egdzar njwasha.

²⁷ Iva à Matusala bademme, a magaa yawe dermeke maselmane an kul unjwahe ju maselmane lauktu à emtsa.

²⁸ Lamaik keni a magaa iva dermeke an kul tise ju buwa, lauktu a ye egdzere zhele.

²⁹ A fete zhera à egdze njanna Nuhu. A ba njane: Edgze na waà, watse à ekhyañera njane ervaunđe am slerahañera bademme, adaba ngedepa na njà anjwa à magana nere ate haha na. Adaba Dadaamiya nyainyainvenyainye haha.

³⁰ Am iga à iva njanna a ye Nuhu aatekwa na, Lamaik a magaa iva dermeke ilyebe an kul maselmane jilyebe zlafe adaliye. A yayaa egdzar zaala umele antara egdzar njwasha.

³¹ Iva à Lamaik bademme, a magaa dermeke vuye an kul vuye ju vuye, lauktu à emtsa.

³² Nuhu keni maa, a magaa yawe dermeke ilyebe kalkale, lauktu a fantau ge yaà egdzara. Tara Saim, antara Haamu ira Yafait.

6

Mandzawire à emndimagwaha jasseje am ire à Dadaamiya

¹ Am sarte na emndimagwaha farantaufe à ba an ndzedà taà anjwa huya ate haha, taà anjwa à yaya gyaalaha zarizariya keni.

² Emnde à Dadaamiya taà anjwa a zhaàràà gyaalaha à emndimagwaha na ta zariyaha jipu, daaci ta naba dzerese gyaalaha njanna, ta gaterve njwashahaatare.

³ Daaci a ba Yaakadada: Mazlaara yaà yanka Shedekwaarua à nja am urimagwe dem ba ge dekideki. Adaba urimagwe an vuwa, a njaa ba emtsa. Yaà gulanagula sladfire à shifaara, a juka am yawe dermeke palle an kul buwa taà nja an shifa.

⁴ Am zamane njanna, emnde a samaya ta ge gyaalaha à emndimagwaha, ta gaterve njwashahaatare na waà, ba egdzara à njwasha njanna ta ge emnde a samaya na una ndza ta emnde a njanga, yaikkire keni ndza ba naàzaatare.

⁵ Daaci Yaakadada à zhaàràà mandzawire à emndimagwaha a far ba wala ate haha, naàzena taà dzamana am ervaunđaatare bademme ba mandzawiri

⁶ Yaakadada demda am ambane ge ndera urimagwe ate haha, zladdevzladfe ervaunđaara jipu.

⁷ Adaba una njanna, a ba njane: Emnde njanna ya nderateraa ba iya na waà, sey yaà jaàteraàja ate haha ba dekideki. Dete dabbaha, naàzu à hulmba am haha ira yiya à samaya bademme. Adaba danemda am ambane geni ambane ma nderanaterka ba dekideki.

⁸ Amaà Nuhu waà, njane shansha njurna àza Yaakadada.

Dadaamiya àà kwaranse maàga paàre àà yawe ge Nuhu

⁹⁻¹⁰ Naàwa una waà, labare àà Nuhu, eddarga dawalaha keya: Tara Saim, antara Hamu ira Yafait. Nuhu ndza ur jirire, ndza baaka duksa maàndzawe ate ñane, ndza àà daba ba Dadaamiyaara.

¹¹ Amaà emnde bademme waà, duniya bademme sepse am ice àà Dadaamiya, a juwaa ba kelaadire baaka dukse umele.

¹² Dadaamiya àà ezhzhaàràà waà, duniya ñanna bademme badzavbadze. Adaba bademme a emndimagwaha baaka ura àà zlala ndedde am duniya.

¹³ Daaci a ba Dadaamiya àà elvan ge Nuhu: Maàga àà emndimagwaha ñanna hyaahya, adaba duniya bademme badzavbadze adaba maàgaatare. Adaba una ñanna yaà jaàteraàja ba dekideki ate haha na.

¹⁴ Amaà ekka waà, maganaamaga paàre àà yawe yaikke ge iraanja, kaà maganaà an nafa àà gaurfir. Kaà maga huđe ma gergere waànyara keni am huđaara. A jerka tate aàtekwa, kaà vanyavanya bademme an naàvawe, tara huđe an iga bademme.

¹⁵ Paàre àà yawe ñanna naàwa kaà de magana ate una: An sladfire kaà kura dza dermeke keye kalkal, an huya waà, dza kul ilyebe. Sladfireara àà dem samaya keni dza kul keye keslsle.

¹⁶ Maà kaà maga pare ñanna waà, kaà maga bere arge bere, bere arge bere haà keye. Wakyyaara am dalbe palle, kaà maganaà am dagavaara ge dalbe ñanna. Sey kaà mazlanaamazla wabiye aàtekwa àà ba an niya deydey dza palle, am dagave àà tara vuwa àà pare an mbakye.

¹⁷ Adaba uwe, kwaye watse yaà hya yawe yaikke jipu ge kedfa duniya bademme, naàzena an shifa bademme ate haha na bademme àà kedfa.

¹⁸ Amaà ekka waà, yaà ankwà maga namaàna am dagavaamiya antara ka, kaà kedeka dekideki. Naba dawumda am pare àà yawe antara muksaaja, egdzaraakure ira shawlahaakure.

¹⁹ Iyau halatertehala zlaabe adaliye àà dem pare antara ka, duksa bubuwa tara zhele an mukse am naàzu an shifa bademme geni itare keni a kedeka shifaatare, a enzlarsejzle antara ka.

²⁰ Ma am yiyaha, ma am dabbaha, ma am naàzu àà hulmba am haha keni, am naàzena an shifa bademme, kaà tsaka bubuwa tara zhele an mukse, watse taà sawa ba itare aàsezeja geni taà enzlesejzle antara ka.

²¹ Ekka waà, ejjaahaà ka ba naàza za, jili àà naàza za gergere fanufe hyema aàzeja, watse kaà ña iraanja an ñane, antara aàzaha ñanna bademme.

²² Nuhu a maganaahe àà ba ate una ñanna, a magaa ba naàzena ni a faara Yaakadada bademme.

7

Yawe àà zla duniya

¹ Daaci a ba Yaakadada àà elvan ge Nuhu: Dawumda am pare àà yawe antara emndaaja bademme. Adaba ya ber ba ka palle edda àà jirire am dagave àà emnde a zamane na.

²⁻³ Am dabbaha na cufedde waà, tsakvaatsaka aàdezeja zaala vuye, ñwasha keni vuye àà ba am jeba palle. Am yiyaha keni ba estuwa, kaà tsaàkaà zaala vuye, ñwashahaara keni vuye àà ba am jeba palle, geni a jauje wulfaatara am huđe àà duniya. Amaà am dabbaha na haraàm waà, kaà tsaàkaà ba bubuwa tara zhele an mukse tara zhele an mukse zlauzle.

⁴ Adaba a juwaa ba hare vuye njerainje, yaà de hyaà yawe yaikke, vayivacika, hare kul ufađe watse àà hya ba yawe ñanna, bademme naàzena ya nderanaa ya ate haha na àà de jauka ba palle keni.

⁵ Daaci Nuhu maganaamaga naàzena a faara Yaakadada na bademme.

⁶ Am sarte na Dadaamiya a hyaa yawe yaikke ge kedfa duniya bademme na waà, iva àà Nuhu dermeke unkwaha kalkale.

⁷ Daaci ta demhe ge tara Nuhu am paàre àà yawe antara muksaara, antara egdzaraatare ira nwashaha àà egdzaraatare bademme, geni a kedateraaka yawe yaikke nanna.

⁸ Dabbaha cufedde, antara dabbaha na garevka cufedde, antara yiyaha ira naàzu àà hulmba am haha,

⁹ bademme saremsa ààseza Nuhu am pare bubuwa bademme, ma uwe keni ba tara zhele an mukse tara zhele an mukse, ba seke una a ndahana Dadaamiya ge Nuhu na.

¹⁰ Am magaamaga hare vuye nanna waà, tsekwaatsekwa yawe yaikke àà sawa am samaya ààsetarge haha bademme.

¹¹ Ate iva na ni iva àà Nuhu magaamaga dermeke unkwaha na waà, ate tere ge buwire, haraara keni kelaawa ju vuye na waà, vacite nanna a naba sesehe ge yawaha, bademme herahera slede, ate samaya keni a weretaa ba biyaara ge yawe,

¹² Maà a de fantau ge hya yawe àà sawa am samaya waà, ba ka hedfu we. Vacivayika hare kul ufade àà hya ba yawe na.

¹³ Vacite nanna tara Nuhu ta demhe am pare àà yawe antara muksaara, egdzaraara, tara Saim antara Hamu ira Yafait, antara shawlahaara keye.

¹⁴ Aà dem pare àà yawe nanna ta demhe ba kerde antara dabbaha àà kaamba jeba gergere, dabbaha àà haà jeba gergere, naàzu àà hulmba am haha jeba gergere, antara yiyaha keni jeba gergere.

¹⁵ Bademme àà naàzena an shifa, ta semhe bubuwa ààseza Nuhu am pare àà yawe na.

¹⁶ Am jeba duksaha na bademme, ta semaa tara zhele an mukse àà ba ate una a bannaa Dadaamiya ge Nuhu na. Am iga àà una nanna maa, ba Yaakadada an iraara a hedanu ge Nuhu am pare àà yawe.

¹⁷ Hare kul ufade kalkale vacivayika àà hya ba yawe yaikke na àà sawa am samaya, haha bademme walarwaàla yawe, ankwaa àà kaà pare àà yawe na àà detire, gevge waà, pare àà yawe na àà jaà daba ba estuwa arge yawe bademme.

¹⁸ Yawaha na ba a farfe a ba an ndzedà, gevge haha yiyiye jipu ge sledfire a yawe argine, pare àà yawe na a ja daba arge yawaha.

¹⁹ Adaba yawe nanna ankwaa àà far ba waàla àà dem samaya, antare ba ire àà waha sadafde keni àà naaka mazlaara ndawnde.

²⁰ Yawe ndawnde waha bademme. Aà ba arge ire àà waha keni waàlaà àà yawe dza kelaawa jilyebe.

²¹ Bademme a naàzena àà puwa ba shifa ate haha na jauka. Amaana: yiyaha, dabbaha àà haà, dabbaha àà kaamba, naàzu àà hulmba am haha, antara ba emndimagwaha.

²² Bademme a naàzena àà puwa shifa àà kya ektare, àà nja ate haha dzayye emtsaremtsa.

²³ Yaakadada a janaahe estuwa naàzena ndza an shifa ate haha bademme. Tsante ate urimagwe, dabbaha sadafde, dabbaha mesheshe, yiyaha, bademme a kedateraake ba dekideki ate haha. Sey a jauwa ba Nuhu an shifa, antara emnde na ndza taà antara nane am pare àà yawe.

²⁴ Waàla àà yawe ate haha gejaaka emtsaade dekideki, a magaa hare dermeke an kul ilyebe.

8

Dadaamiya a vante estuwa barama a segashe am pare àà yawe ge Nuhu

1-2 Daaci Dadaamiya viyanaaku Nuhu, antara dabbaha àà kaamba ira dabbaha àà haà na taà antara ñane am pare àà yawe na, a naba saa effeya, anƙwa àà vata effeya na ate haha bademme, daaci yawaha na a segashe am huɗe àà haha na, antara biyaha na ndza ate samaya na bademme hadettehaàɗa, yawe na àà hya na keni a naba belehe, lauktu waàlaà àà yawe na ate haha na a fantau ge tsekwa.

3 Waàlaà àà yawe ate haha àà far ba gula an cekwa an cekwa, a magaa hare dermeke an kul ilyebe lauktu gulaagula kwa waàlaà àà yawe ñanna ba ñga.

4 Ate tere ge vuyire am iva ñanna, ate hare kelaawa ju vuyire ate tere ñanna waà, de tsaatse pare àà yawe am huɗe àà wa àà Araraada.

5 Yawe na anƙwa àà far ba gula ate haha. Ate tere kelaawire, am hare ge zunɗwire ate tere ñanna waà, marapsemaàre ire àà waha, naranna emnde.

6 A magaa hare kul ufade am iga àà una ñanna, Nuhu a naba werante we àà biye na a maganaa àà ba an niyaara ate pare na,

7 a belaa zalke, zalke na a naba ñgye, de janteja ɗaba, a naba saahe. Zalke na anƙwa àà zlala, àà saà adaliye, anƙwa àà ja ɗaba ba estuwa haa a zlu ge yawe ate haha, eptsaka mazlaara.

8 Am iga àà una ñanna maa, a belaa takala zlaɓe adaliye geni àà zharanaà ààtekwa maàki ba jirire gulaagula yawe ate haha.

9 Amaà takala ñanna shanka tate na ni a tsekwa ààtekwa ba geni àà puwansepuwe seraara keni. Am zlaɓe anƙwa yawe ààte haha bademme, takala na a naba eptsaka ààsete vuwa àà pare àà yawe. Nuhu a velese ervaara, a eksante takala na a dem huɗe a pare àà yawe.

10 A pakvaa hara vuye zlaɓe adaliye am iga àà una ñanna, a belaa takala na zlaɓe adaliye ààdegashe.

11 Takala na a saa ààsezeñaara an icavaciya, antara hyema àà anyaranyara am mbuwe. Daaci diyeddiye Nuhu geni gulaagula yawe ate haha.

12 Am iga àà una ñanna, a magaa hare vuye zlaɓe adaliye, a naba bela takala na adaliye. Amaà eptsaka takala na ààsezeñaara mazlaara.

13 Ate iva na ni Nuhu shanaasha iva dermeke an palle waà, ate zunɗwire àà tere, hare keni zunɗwire ate tere ñanna waà, yawe keni zlauzle ate haha bademme. Daaci Nuhu a naba fiyaa ire àà pare, a zharanaahe bademme waà, ɓaaka, zlauzle yawe ate haha mazlaara.

14 Ate tere ge buwire, haraara keni kul buwa ju vuye waà, welasewele haha kanɗgelanɗe.

15 Mazlaara a ba Dadaamiya àà elvan ge Nuhu:

16 Sesse am pare àà yawe mazlaara. Muksaana, egdzaraana, shawlahaana, itare keni a sarsse bademme.

17 Satersese ààzaha na taà ààzeña na keni bademme: yiyaha, dabbaha ira naàzu àà hulmba am haha. Naba satersese, puwateraapuwa a zlarzlala ma ààdeme keni ate haha bademme, a yairteya, a hyartehye ate haha bademme.

18 Daaci a sesehe ge Nuhu am pare àà yawe, muksaara, egdzaraara, antara shawlahaara keni ta sesehe antara ñane am pare àà yawe na.

19 Am igaatare, ta sesehe ge dabbaha jeba gergere, yiyaha jeba gergere, naàzu àà hulmba am haha keni jeba gergere ira naàzu an shifa àà zlala ate haha bademme jeba gergere, sarsse am pare àà yawe.

20 Daaci Nuhu a nderanaa tate àà fana sadake ààtekwa ge Dadaamiya Saksage. Am igaara, a eksevaa palpalle am dabbaha cuɗeɗɗe, am yiyaha na cuɗeɗɗe keni a eksevaa palpalle, a vante sadakaara ge Dadaamiya ate tate ñanna, bademme a zuwaa ba kara.

²¹ Yaakadada sanaase emtakire aà sadake na waà, a ba ñane am ervaunɗaara: Yaà dalika aà nyainya haha ðekideki adaba urimagwe. Ge jirire waà, urimagwe aà ba am cekwire keni baaka duksa umele am ervaunɗaara, sey ba dzama ire maàndzawe. Aley keni yaà naba yanya, yaà dalika aà ceba naàzu an shifa seke una ya maganaa ya kina.

²² Maàki zlaɓe aà ba anɗkwa haha na waà, jaà duksa, antara icanaa aà se mba iceka. Iyau sarte aà ngudẽffire antara sarte aà lailaidffire, viya antara erva a vaciya ira vaàha antara vayiya, baaka tsaatare ðekideki.

9

Dadaamiya a ngudanaa namaàna ge Nuhu

¹ Dadaamiya a gar barka ge Nuhu antara egdzaraara, a ba ñane aà elvan ge itare: Yaiwtiya, gawevge ba kwakya, hyawtehye ate haha baɗemme.

² Baɗemme a dabbaha, baɗemme a yiyaha aà samaya, baɗemme aà naàzena aà hulmba am haha, baɗemme a kelfaha am haye, sey taà kuvakurkuva. Fanakuremfa aàzaha ñanna baɗemme am erva ge kure.

³ Baɗemme a naàzena aà zlala ate haha, baɗemme a naàzena an shifa, vanakurteva aàzaha ñanna ge ezza. Ba seke una ndza ya vakurte masaha baɗemme ge ezza na waà, una keni ba estuwa.

⁴ Sey ba hyuwa na ni saska shifa am huɗaara na waà, una ñanna zauka ðekideki. Amaana: hyuwa na icaaka.

⁵ Uzhaakure keni, amaana: shifaakure, sey watse yaà enndaàva aàza eddawna a je shifaakure. Shifa aà urimagwe waà, ma a janaa dabba keni, sey yaà ndavanundave, ma a janaa ura keni eddawna a je shifa aà ukfeɗaara na sey yaà ndavanundave.

⁶ Ma ware una a puvaa uzhe aà urimagwe na, uzhaara ge ñane keni aà de puwana ba ura seke ñane. Adaba Dadaamiya a ndere urimagwe ate nderaara ge ñane.

⁷ Kina kure waà, yaiwtiya, huyawhuya, hyawtehye ate haha baaka zlaktaakure ðekideki.

⁸ A ba Dadaamiya zlaɓe adaliye, aà elvan ge Nuhu antara egdzaraara:

⁹ Iya waà, naàwa yaà magakura namaàna ge kure antara eggyahaakure na ni watse taà sawa am igaakure,

¹⁰ ira naàzena aà ba an shifa anɗkwa ate haha antara kure. Amaana: yiyaha, dabbaha, egdzar dabbaha mesheshe na aà zlala am haha na, baɗemme aà naàzena ni a segashe am pare antara kure.

¹¹ Naàwa namaànaaruwa na yaà ngudakur ge kure: ðekideki yaà hyeka yawe yaikke na aàdete haha, aà zlaà naàzu an shifa baɗemme na. Jeba aà yawe ñanna aà dalika aà sawa ðekideki ge zlaà naàzu ate haha baɗemme na.

¹² A farhe zlaɓe adaliye Dadaamiya, a ba ñane: Naàwa nalaama aà namaàna na yaà ngudana iya am dagavaamiya, iya antara kure ira naàzu an shifa baɗemme dem eggyeggye maà ba taà anɗkwa emndimagwaha ate haha:

¹³ Yaà de fem kataliyavere am dagave aà kumbaha. Una ñanna nalaama aà namaànaaruwa, am dagavaaruwa antara emnde na ta ate haha baɗemme.

¹⁴ Ba kelaa maà maganaamaga kumba arge haha ni jesarje kataliyavere am huɗaara waà,

¹⁵ sey ba yaà yehammeyehe namaànaaruwa na am dagavaaruwa antara kure ira naàzu an shifa baɗemme na, aà gevka ðemme yawe yaikke mazlaara ge zlaà shifa ate haha baɗemme na.

¹⁶ Watse aà tsatse kataliyavere am dagave aà kumbaha yaà de zharanaa an icaaruwa, yaà de yehete aàtekwa namaàna saksage na ni am dagavaanere iya Dadaamiya antara naàzena an shifa ate haha baɗemme.

¹⁷ Dadaamiya a fanarhe zlafe adaliye ndandahaara ge Nuhu, a ba ñane a elvan ge ñane: Una ñanna nalaama àà namaàna ya ñgudanaa ya, am dagavaañere antara naàzena an shifa ate haha bademme.

Nuhu an egdzaraara

¹⁸ Egdzara àà Nuhu egdzar zaala na ta segashe am pare àà yawe waà, ba tara Saim an Haamu ira Yafait. Haamu waà, ñane eddenjaara ge Kanaana.

¹⁹ Egdzara àà Nuhu keye ñanna waà, ta huya ba itare, bademme àà emnde na ta ate haha na ta segashe àà ba am itare.

²⁰ Ay Nuhu waà, ñane ndza sleherda, a magaa fe àà inabauhi, zhera àà nafa ñanna.

²¹ Daaci vacite umele maa, a hyana mbazla àà egdza àà nafa àà inabauhi na, jaaja, a de zlavehe am beraara an ukhyiye dey.

²² Duwa àà Haamu eddenjaara ge Kanaana, a de zhareme am nasherire àà eddenjaara na, a de balateranse ge egdzar mamahañara buwa taà aàgashe.

²³ Daaci ta tsetehe ge egdzar mamahañara na, tara Saim antara Yafait, ta haltaa zane, ta puwete zane na ate nahyaipaihyaipaatare, ta duwa an iga an iga aàdeza eddetare na geni a naraànka nasherire àà eddetare na an ukhyiye dey na, ta de shebanaa nasherire ge eddetare.

²⁴ Am sarte na tsetse Nuhu, kyanvaarkye mbazla bademme, a naba diyeddiye naàzena a magannaa egdzaara na bademme, kudere keni ba ñane am egdzaraara.

²⁵ Daaci a ba Nuhu: A nyainyainvenyainye Dadaamiyalla Kanaana! A gevge kataliya àà ba am naàvaha àà egdzar mamahañara keni!

²⁶ A farhe zlafe adaliye, a ba ñane: Dadaamiyaaruwa Saksage, barka àà njinja antara Saim, sey Kanaana àà gevge navaara.

²⁷ Huyanaahuya Yafait, njanaanja an hairire am mba àà egdze a emmenjaara Saim. Amaà Haamu waà, a gevge navaatare.

²⁸ Am iga àà yawe yaikke ñanna maa, Nuhu a magaa yawe dermeke keye an kul ilybe zlafe adaliye añkwa àà zaà shifa.

²⁹ Ivaara bademme am duniya, a magaa dermeke maselmane an kul ilyebe lauktu àà emtsa.

10

Wulfaha àà egdzara àà Nuhu

¹ Am iga àà yawe yaikke na a kedaa naàzu an shifa ate haha bademme na waà, egdzara àà Nuhu, tara Saim an Haamu ira Yafait huyaraahuya, ta yayaa egdzar zaala.

² Naàwa egdzara àà Yafait: Tara Gaumair an Magaug an Maday an Yawan an Tubal an Maisaik ira Tiram.

³ Naàwa una keni egdzara àà Gaumair: Tara Askanas an Rifat ira Taugarma.

⁴ Naàwa egdzara àà Yawan: Tara Ailiza an Tarsis an Kiti ira Raudani.

⁵ Bademme a lardaha na taà am dagave a haye na, antara lardaha na taà ate we àà hayaha na, ta segashe àà ba am itare. Garevge jebaha gergere kwakya, taà ndaha elvaha keni gergere kwakya, zlamaha gergere kwakya, ma emndara keni taà àà ba an lardaatare. Emnde ñanna bademme ba wulfaha àà Yafait.

⁶ Naàwa egdzara àà Haamu keni: Tara Kus an Mitsarayim an Put ira Kanaana.

⁷ Naàwa egdzara àà Kus: Saiba an Hawila an Sabaita an Rama ira Sabitka. Naàwa emnde na keni ta egdzara àà Rama: Tara Saba an Daidan.

⁸ Kus waà, Nimrudu keni a yanaa ba ñane. A fantuwa ba Nimrudu ñanna maga hakuma ate haha.

⁹ Nimrudu ñanna waà, sledzega an haàkuma àà dzega keni jipu aàkatafke àà Yaakadada. Adaba una ñanna, ta baàntsa: Sledzega seke Nimrudu na an haàkuma àà dzega àà katafke àà Yaakadada na.

¹⁰ Naàwa eksaha na Nimrudu a fantau ge maga sleksiraara am hudfaara na: Am Baabila, am Airaik, am Akat, antara am Kalne. Eksaha nanna bademme à ba am larde à Siniyar.

¹¹ A kezlese am larde nanna, kwaye à zlala à dem larde à Asuura. Nimrudu a de nder berniyaha gergere àahuwa: Berni à Niniwe, berni à Raikaubaut Ir, berni à Kalak

¹² antara berni à Raissain. Raissain waà, am dagave à tara Niniwe antara Kalak berni na yaikke jipu na.

¹³ Mitsarayim maa, nane eggyetare ge Lundiyaha an Anamiyaha an Laihabiyaha an Naftuwaha

¹⁴ an Paterusiyaha an Kasluwaha ira Kaftauriyaha. Filistiyaha keni ta segashe à ba am emnde nanna.

¹⁵ Kanaana a yese Sidaun makaajiyaara antara Haitu.

¹⁶ Yaibusiyaha an Amauriyaha an Gairgasiyaha,

¹⁷ Haiwiyyaha, Arkiyaha, Siniyaha,

¹⁸ an Arwidiyaha, Jaimariyaha ira Hamatiyaha, bademme a jebaha nanna, ta segashe à ba am Kanaana. Am iga à una nanna maa, emnde à Kanaana nanna jeba gergere na bademme zadarevzaàde hyaremnye am tate nanna.

¹⁹ Emnde à Kanaana waà, hahaatare yaikke jipu. Tsante am Sidaun am dalbe à Gairar, dem Gaaja, dem Saudauma antara Gaumaura, an Adama an Saibauyim, kwaye de shanaasha Laisa, bademme ba hahaatare.

²⁰ Kwaya nane wulfaha a Haamu, garevge jebaha gergere kwakya, ma emndara keni taà ndaha ba elvaatare, taà am lardahaatare gergere, antara zlamaha gergere.

²¹ Saim maleñaara ge Yafait, nane keni a yayaa egdzar zaala, eggyetare ba nane ge emnde à Aibair bademme.

²² Naàwa egdzara à Saim: Tara Ailam an Assuuru, Arfasada, Luuda ira Aram.

²³ Egdzara à Aram nanna maa, tara Us an Hul an Gaitair ira Mas.

²⁴ Arfasada a yese Sala, Sala a yese Aibair.

²⁵ Aibair, nane a yayaa egdzar zaala buwa: Pallaatare Falaik. Ta fante zhera à Falaik adaba a tegava am zamanaara duniya. Zhera à egdze a emmeñaara Yaktaan.

²⁶ Yaktaan a yese tara Almaudat an Saitaif an Hajamawait an Yairak

²⁷ an Hadauram an Usal an Dikila

²⁸ an Aubal an Abimayail an Saiba

²⁹ an Aufir, an Hawila ira Yaubaba. Bademmaatare na ta ba egdzara à Yaktaan.

³⁰ Hahaatare ge itare keni maa, tsante am Maisar, dem Safar, dete wa na à dem gedi na, bademme ba hahaatare.

³¹ Kwaya nane wulfaha à Saim, garevge jebaha gergere kwakya, ma emndara keni taà ndaha ba elvaatare, taà am lardahaatare gergere antara zlamaha gergere.

³² Kwaya nane jebaha à emnde gergere na ta yanaa egdzara à Nuhu, ate kergema à eggyaatare. Bademme a nalgaadama ta segashe à ba am itare, lauktu ta hyete ate haha am iga à yawe yaikke na a kedaa duniya bademme na.

11

Bere slafde am Baabila

¹ Werre waà, bademme a duniya, emnde ndza taà ndaha ba elva palle, nara à emnde ndza ba palle.

² Daaci tsaretse emnde ta d'aba baraàma à gedi maa, ta de beraa slede yaikke am haha à Sinaiyar, daàmbake zlafe adaliye, ta naba nja am slede nanna.

³ A ba itare am dagavaatare: Magaumimaga jalapa, deraumidera an kara geni àà gevge an ndzeda. Daaci ta magaa bere an ñane ba seke ta maganaa an nakwa, ta vecaa bere ñanna an haha an gya an gaderaun.

⁴ A ba itare zlaɓe adaliye am dagavaatare: Dawamiyemda am slera, sey mi nderndera berni yaikke antara bere sladde an tsaka ire an hudaara, sey ire àà bere ñanna a shanaasha samaya. Sey mi maganaamaga una ñanna, geni a kedeke zheraamiya, zadamiyemka àà dem duniya bademme.

⁵ Daaci a tsekwe ge Yaakadada àà sa am samaya, ge se zhara berni yaikke na ta nderanaa egdzara àà Naadama na.

⁶ A ba Yaakadada: Emnde na waà, naàwa ta emnde a jeba palle, elva na taà ndahana itare keni ba palle, emnde na, ma ta nderaa maàga uwe am ervaunɗaatare keni, ɓaaka naàzu àà de piyatertepiya dekiɗeki. Una ta maganaa itare kina na zlaɓe ba emtakwaara.

⁷ Mindalawa, tsekwaumitsekwa, mi de weshaterantewesha elva na taà anɗkwa àà ndahana itare geni a cenaraaveka am dagavaatare dekiɗeki mazlaara.

⁸ Daaci a de kyateraaha ge Yaakadada aahuwa, àà dem duniya bademme, yaranya ndera berni yaikke na.

⁹ Adaba una ñanna, ta fante zhara àà Baabila ge berni ñanna. Adaba Yaakadada a weshante elva na ta ndahanaa emnde am berni ñanna, a kyesaa emnde àà dem duniya bademme.

Wulfaha àà Saim

¹⁰ Naàwa kergema àà wulfaha àà Saim: Saim magaamaga yawe dermeke lauktu a ye egdzere zhele, zharaara Arfasada. Zlaɓe ba yawe buwa am iga àà yawe àà keɗa duniya na.

¹¹ Am iga àà a ye Arfasada keni, Saim a magaa yawe dermeke ilyeɓe zlaɓe adaliye, a yayaa egdzar zaala antara egdzar ñwasha umele.

¹² Arfasada a magaa yawe kul keye jilyeɓe, a ye egdzere zhele, zharaara Sala.

¹³ Am iga àà a ye Sala maa, Arfasada a magaa yawe dermeke ufade an keye zlaɓe adaliye, a yayaa egdzar zaala antara egdzar ñwasha umele.

¹⁴ Sala magaamaga yawe kul keye waà, shansha egdzere zhele zharaara Aibair.

¹⁵ Sala a magaa yawe dermeke ufade an keye zlaɓe adaliye, a yayaa egdzar zaala antara egdzar ñwasha umele.

¹⁶ Aibair magaamaga yawe kul keye ju ufade waà, a ye Falaik.

¹⁷ Am iga àà a ye Falaik maa, Aibair a magaa yawe dermeke ufade an kul keye a yayaa egdzar zaala antara egdzar ñwasha umele.

¹⁸ Falaik magaamaga yawe kul keye, ñane keni a ye Ragaw.

¹⁹ Am iga àà a ye Ragaw maa, Falaik a magaa yawe dermeke buwa an maselmane. A yayaa egdzar zaala antara egdzar ñwasha umele.

²⁰ Ragaw magaamaga yawe kul keye ju buwa, a ye Saraku.

²¹ Am iga àà a ye Saraku maa, Ragaw a magaa yawe dermeke buwa an vuye zlaɓe adaliye, a yayaa egdzar zaala antara egdzar ñwasha umele.

²² Saraku magaamaga yawe kul keye, a ye Nakaur.

²³ Am iga àà a ye Nakaur maa, Saraku a magaa yawe dermeke buwa zlaɓe adaliye, a yayaa egdzar zaala, antara egdzar ñwasha umele.

²⁴ Nakaur magaamaga yawe kul buwa ju maselmane, a ye Taara.

²⁵ Am iga àà a ye Taara maa, Nakaur a magaa yawe dermeke an kelaawa ju maselmane zlaɓe adaliye, a yayaa egdzar zaala, antara egdzar ñwasha umele.

²⁶ Taara magaamaga yawe kul vuye, a ye Abraama, antara Nakaur ira Haran.

Labare àà Taara an emndaara

²⁷ Naàwa labare àà Taara an emndaara: Taara a ye tara Abraama antara Nakaur ira Haran. Haran a ye Ludu,

²⁸ mazlaara a naba emtsehe eddeṅaara keni zlaḅe àà ba an shifa. A emtsaa àà ba am ekse na ta yanaa am huḁaara na, am berni àà Ur, am Kaldiya.

²⁹ Tara Abraama antara Nakaur ta ge gyaalaha. Zhera àà mukse àà Abraama Saray. Zhera àà mukse àà Nakaur Milka. Milka ṅanna waà, egdze àà Haran eddetare palle an Yiska.

³⁰ Saray maa, ṅane dzire àà yeka ḅaaka egdzaara.

³¹ Taara a naba tse antara egdzaara Abraama, antara eggyeṅaara Ludu egdze àà egdzaara Haran, antara Saray shawlaara, mukse àà egdzaara Abraama, a naba tsetehe am Ur, am kwara àà Kaldiya antara emndaara, kwaye ta zlala àà dem Kanaana. Daraada am Harran waà, de ṅjarinja ààhuwa.

³² Iva àà Taara magaamaga dermeke buwa an ilyeḅe lauktu àà emtsa. A emtsaa am Harran ṅanna.

12

Naàwa Dadaamiya a ḁante estuwa Abraama

¹ A ba Yaakadada àà elvan ge Abraama: Sesse am lardaṅa, sesse am jebaṅa, sesse am mba àà eddeṅa, ezlzlala àà dem larde na ni watse yaà kwaraksaà ya.

² Yaà de yaikteya, yaà de gagve larde yaikke. Yaà de gak barka, yaà de ganvege zheraṅa zhera yaikke. Kaà de gev barka ge emnde baḁemme.

³ Yaà de gater barka ge emnde na ni taà de gak barka ge ekka. Yaà de nyainyai emnde a nyainyaiknyainye. Yaà de gaterar barka ge emnde na taà ate haha baḁemme aḁaba ka.

⁴ Daaci a naba tsetehe ge Abraama, a naba zlala ba seke una a bannaa Yaakadada na.

⁵ Abraama magaamaga yawe kul vuye jilyeḅe am sarte na a kezla am Harran. A eksetaa muksaara Saray antara Ludu egdze àà egdze a emmeṅaara, antara navahaara na a shateraa am Harran ṅanna baḁemme ira nalmanaatare baḁemme, ba zlalaatare àà dem Kanaana.

Daraada am larde àà Kanaana ṅanna maa,

⁶ Abraama a naba degashe an huḁe àà larde àà Kanaana ṅanna peraatte, haa a daahe àà dem tate na taà ḁahana an Sikaim na, am tate àà nafa yaikke na taà ḁahana an Maure na. Am sarte ṅanna maa, emnde a larde taà aṅkwa am Kanaana.

⁷ A naba marapsehe ge Yaakadada àà katafke àà Abraama, a ba ṅane àà elvan ge ṅane: Larde na waà, yaà de vaterte ge wulfahaṅa. Daaci Abraama a naba nderanaa tate àà fana sadake aàtekwa ge Yaakadada na a maranaa iraara na am tate ṅanna.

⁸ A tsetehe am tate ṅanna maa, kwaye a zlala àà dem Baytila, àà dem geḁiyaara am huḁe àà wa. A de icese slalaara am tate ṅanna, a magaa berahaara an kacakaca am dagave àà tara berni àà Baytila am puti antara berni àà Ayu am geḁiyaara ṅane keni. Aàhuwa keni Abraama a nderanaa tate àà fana sadake aàtekwa ge Saksage, a magaa maduwa, a ḁaha Dadaamiya an Saksage am maduwaara.

⁹ Mazlaara a naba kezla aàhuwa keni, a eksetaa baraàmaara àà dem dalbe àà manem.

Abraama am larde àà Misera

¹⁰ Samsa waya àà sem larde, waya ṅanna keni yaikke jipu. Abraama a naba kezla àà dem Misera geni àà de shekwaashekwa aàhuwa cekwaṅgudī.

¹¹ Herzharanteherzhe haha àà Misera waà, a ba Abraama àà elvan ge muksaara Saray: Ka cenancena emtu, naàwa ekka, ka mukse zari jipu. Diyandiya geni

¹² maà de puwartepuwa icaatare ate ka emnde à Misera, taà de baà: Muksaara degi una, daaci taà de ja shifaaruwa, amaà ekka waà, taà de jan̄ka.

¹³ De bateranba ka egdze a emmerwa, geni a fariyufe hyema, a njaninja lapiya am barkaana. Yaà enzlanaanezla shifaaruwa am barkaana.

¹⁴ De tsekwatsekwa Abraama am Misera, emnde a Misera taà zhara zarire à muksaara na jauje ge ndzedã.

¹⁵ Galipaha à Firawna keni naranna. Itare ta naba danaa zlebaara ge slekse, se daranda mukse na à dem mba à slekse.

¹⁶ Sleksu Firawna a maganaa shaigerire kwakya jipu ge Abraama adaba mukse na. A naba halanu dabbaha kwakya: kyawaha, eslaha, ezzenwaha antara ezlegwamaha. A vante antara navaha ira kwatenaha.

¹⁷ Amaà Dadaamiya Saksage a belanar masiba yaikke ge sleksu Firawna antara emndaara bademme adaba elva à Saray, mukse à Abraama.

¹⁸ Mazlaara Firawna a naba dante Abraama, a ba nane à elvan ge nane: AÀzara una ka magita ka na? Labara bakiyanka geni muksaana?

¹⁹ Labara ka bantsa egdze a emmena geni yaà naba eksanteksa, yaà ganvege muksaaruwa? Kwaye muksaana mazlaara eksanteksa, ezlzlala!

²⁰ Firawna a vaterte elvaara palle ge emndaara, geni a varanteva baraama ge Abraama, a ezlzlala. A eksaneksa muksaara antara kazlanaara bademme, a ezlzlala.

13

Tegava à tara Abraama an Ludu

¹ Tsetse Abraama am Misera, an̄kwa à eptsa à sem Kanaana am Puti, nane antara muksaara, antara kazlanaatare bademme. Ludu keni à aàzejaara.

² Abraama nanna ndza sleberba jipu. Kwakya dabbahaara, kwakya gursaara antara dindar bademme.

³ Abraama an̄kwa à maga ba shula. A tsetehe am manem nanna, kwaye a zlala à dem Baytila, am tate na ni ndza a magaa beraha à kacakaca aàtekwa na, am dagave à tara Baytila an Ayu.

⁴ A baà am tate na ni ndza a nderaanaa tate à fana sadake aàtekwa ge Dadaamiya werre na. Abraama a magaa maduwa, a dante Dadaamiya an Saksage am maduwaara.

⁵ Ludu na aàzejaara na maa, nane keni an waldaha à elsahaara antara kyawahaara, antara nawahaara halal. An beraha à kacakacaara keni bademme.

⁶ Nalmane à tara Abraama antara Ludu kwakya jipu. Cekwa kaambaatare geni taà nja aàtirpalle.

⁷ Adaba una nanna tsetse wava am dagave à suniyaha à Abraama antara suniyaha à Ludu. Emnde a haha am sarte nanna, emnde a Kanaana antara Pairaisiyaha, itare keni taà à ba am haha nanna.

⁸ Daaci a ba Abraama à elvan ge Ludu: Taslaana a jerka dagala am dagavaamiya antara ka dekideki, ma am dagave à suniyahaamiya keni. Adaba ma ba emnde a haà palle.

⁹ Naàwa haha bademme à katafkaana. Mi naba tegave. baaka laambaana dekideki naba ekseseke dalbe na kaà katana ka. Maki ka eksese dalbe à nadafa, iya yaà dem nazlafa. Maàki ka eksese dalbe à nazlafa, iya yaà dem nadafa.

¹⁰ Ludu a kante ice, a naa kaamba à Urdun shaigera jipu, kaamba bademme ba slerekke. Adaba am sarte na zlafe Yaakadada kadanaaka tara Saudauma antara Gaumaura, dem Jauwar ndza ba seke zlan̄na à Yaakadada, ndza ba seke haha à Misera.

¹¹ Daaci Ludu a eksananse kaamba à Urdun nanna bademme ge iraara, mazlaara a naba kezla à dem gefi. Ta tegava estuwa tara Abraama antara Ludu.

¹² Abraama nane njaanja am haha aà Kanaana, Ludu, nane a de icese slalaa am hufe aà kaamba, a velanaa aà dem Saudauma. A magaa berahaara an kacakaca.

¹³ Amaa waà, emnde a Saudauma nanna ta maàndzawaha jipu. Kwakya haypaatare aà katafke aà Yaakadada

¹⁴ Am sarte na Ludu yanaaya Abraama, zlaazlala, a ba Dadaamiya aà elvan ge Abraama: Kanteka icaana, ezhzhara aà dem yala antara aà dem gedì, aà dem puti, antara aà dem manem bademme.

¹⁵ Haha nanna kaà ankwaa aà zharana ka na waà, yaà vakte ge ekka antara wulfahaana bademme, dem ba ge defideki.

¹⁶ Yaà yaktiya ba seke berbere aà haha. Ba seke una ni kaà dzegwanka kezla berbere aà haha na waà, wulfahaana keni taà hyanuka ba estuwa.

¹⁷ Tsetse, naba jemje d'aba am haha na bademme, nanaana walaara antara yaikkiraara an vuwa bademme. Adaba ya vakte ge ekka.

¹⁸ Abraama a naba kezla, a de magaa slalaa an beraha aà kacakaca am ekte aà nafaha am Mamre, herzhe an Haiburuun. A nderanaa tate aà fana sadake aàtekwa ge Yaakadada am tate nanna keni.

14

Abraama gaaga ndzedà arge sleksaha, a nezlaa Ludu

¹ Am zamane aà sleksu Amrafail slekse aà Sine'ar, antara Ariyauk slekse aà Ailasar, antara Kaidaulayaumair slekse aà Ailam, antara Tidal slekse aà Gauyim,

² sleksaha nanna ta naba dateraa waava ge sleksaha umele ilyebe: ta dateraa waava ge tara sleksu Baira, slekse aà Saudauma antara Birsa, slekse aà Gaumaura, antara Siniyabu, slekse aà Adama, antara Saimaibair, slekse aà Jaibauyim ira slekse aà Baila, Jau'ar keni ba zhera aà kwara nanna.

³ Sleksaha ilyebe na keni ta naba magaa waada, ta jamme am kaamba aà Siddim, daambake zlafe adaliye. Kina waà, tate nanna gevge haye bademme, taà d'ahana an haye aà izhe.

⁴ Yawe kelaawa ju buwa taà ankwaa aà fansarfe ge sleksu Kaidaurlayaumair. Amaa ate iva kelaawa ju keyire waà, basharka mazlaara.

⁵ Ate iva kelaawa ju ufadire maa, sleksu Kaidaurlayaumair antara sleksaha umele na yaatare palle na, ta naba se gaa ndzedà arge emnde a Raifa am Astairaut Karnayim, ta de gaa ndzedà arge emnde a Suni am Hama, ta de gaa ndzedà arge emnde a Aimi am kaamba aà Kiriayatayim.

⁶ Ta de gaa ndzedà arge emnde a Hauri zlafe adaliye aà ba ate ire aà waatare, am Sai'ir. Ta d'abemhe peraatte dem Ail Paran herzhe an we aà kaamba, zaruze bademme.

⁷ Daaci ta naba eptse kwa. Saraasa am Ain Mispat, an Kaadais keni taà d'aha ba ekse nanna aahuwa keni ta se gaa ndzedà arge Amalaikiyaha am hahaatare bademme, ta zateruhe mette an naàza erva. Amauriyaha na taà am Hasasau Tamar keni ba estuwa, itare keni zarateruze an naàza erva bademme.

⁸ Daaci duwa aà sleksaha, slekse aà Saudauma, slekse aà Gaumaura, slekse aà Adama, slekse aà Jaibauyim ira slekse aà Baila, amaana Jau'ar. Sleksaha nanna ta naba sesaa emndaatare bademme, ta se tsatsaa waava am kaamba aà Siddim.

⁹ Daaci se darenda am waava yaikke antara sleksaha na, itare keni taà an emndahaatare: Sleksu Kaidaurlayaumair nane slekse aà Ailam, antara Tidal slekse aà Gauyim, antara Amrafail slekse aà Sine ^ar, antara Ariyauk slekse aà Ailasar, amaana: sleksaha ilyebe taà wava an sleksaha ufadfe.

¹⁰ Ay mbate, kaamba à Siddim ñanna bademme an yaà evvegaha. Ta de zhagade, de valyaremvalye à dem evvegaha na tara slekse à Saudauma antara slekse à Gaumaura. Jugena à emnde na, kyarekya, zhagadarzhagade à dem waha.

¹¹ Daaci emnde na garega ndzedà na ta naba halante nalmane à emnde a Saudauma antara emnde a Gaumaura na bademme, antara ba naàza zaatare na ndza an shebe, habazarsehabaze bademme, zlarzlala an ñane.

¹² Ludu egdze à egdze a emmeñaara ge Abraama na ndza an Saudauma na keni eksarvaksà, ñane-ka, nalmanaara-ka, bademme zlarzlala an ñane.

¹³ Ankwa edda à sera umele ñezlanzla, a se balanansa ñane labare ge Abraama, ura Ibraniñkau, à nja am ekta à nafaha à Maàmre ura Amauri, nafaha ñanna sadafde jipu. Mamre ñane egdze a emmetare ge tara Aiskaul antara Anair, ta emnde a namaàna jipu antara Abraama.

¹⁴ De cenaàncena Abraama geni kelaadaha eksarvaksà egdze à egdze a emmeñaara daraànda, a naba jemaa emndaara, dawalaha na mbarmbe waàva jipu na, zaala dermeke keye an kelaawa ju tise. Daaci yalla, a daa d'aba kelaadaha na dem Dan.

¹⁵ Abraama a de tegese emndaara gergere kwakya, daaci ñane antara dawalahaara na a naba datererhe ge kelaadaha na an waàva an vayiya. A naba gaa ndzedà arge sleksaha ñanna, a kyateraahè, a d'abateremhe à dem Hauba herzhe an Damas, am dalbe à manem.

¹⁶ A lyevaa nalmanaatare bademme, a saahè an ñane. Ludu egdze à egdze a emmeñaara na keni a naba sanaahè. Ludu ñanna, ñwashaha, emnde umele na ndza sluwaratervasluwe na, antara nalmanahaatare bademme sarateraasa.

Malkisadaka à gar barka ge Abraama

¹⁷ Am sarte na Abraama gaaga ndzedà arge Kaidaurlayaumair antara sleksaha umele na yaatare palle na maa, a naba eptsà. A naba sesehe ge slekse à Saudauma, a de yainuhe am kaamba a Sawe. Kaamba ñanna waà, taà d'ahana an kaamba à sleksaha.

¹⁸ Malkisadaka, slekse à Salima, zlabè adaliye ñane liman à Dadaamiya na an nire ge emnde bademme na, ñane keni a sesehe, a saa d'afa antara egdze a mbazla am erva.

¹⁹ A se gar barka ge Abraama, a ba ñane: Abraama, a gagga Dadaamiya na an ire ge emnde bademme na barka. ñane edda à samaya antara haha.

²⁰ Zheraara a gevge an gaàlaà, Dadaamiya na ni an nire ge emnde bademme, a fakem kelaadahaña am erva na. Daaci Abraama a sanse luser am nalmanaara bademme, a vante.

²¹ A ba slekse à emnde a Saudauma na à elvan ge Abraama: Taslaaña viteva ka ba emndaaruwa, ñanaaña nalmane bademme.

²² A ñwanante ge Abraama, a ba ñane à elvan ge ñane: Naàwa ervaaruwa, kanakanteka à katafke à Yaakadada, Dadaamiya na à nire ge emnde bademme, edda à samaya antara haha na, yaà zaku ba wad'ara:

²³ ba uwe keni yaà ekseka ya am nalmanaaña. Una ba zawa à kimakaaña palle, ba hulma à sluzhaaña keni. Kaà de baànka ka gananga nalmane ge Abraama.

²⁴ Ba naàzaraaña keni yaà ekseka ya maà ba una ta zuwaa dawalaha-ka. Amaà dza à malaha na ta daa d'abid'aba na waà, yaà eksarekse, tara Anair, Aiskaul ira Mamre. Itare waà, a halarvaahala nubaatare.

15

Dadaamiya à ngu'fa namaàna an Abraama

¹ Am iga aà labare nanna maa, Abraama shansha waàhaya, anjwa aà ndahan elva Saksage, a ba nane: Abraama, a wanjka lyawa ðekideki, ya gwelakwaana ba iya an iraruwa. Kwakya ladaana aàzerwa.

² A nwanante ge Abraama, a ba nane: Ba estuwa Yaakadadaaruwa, Saksagaaruwa. Amaa watse kaà de vite uwe ðemme ka? Naawa anjwa aà zla ndzedaruwa bademme, amaa egdzaaruwa yaà de yaanaa am iga keni baaka. Ba warataaruwa keni a de zaanaa ba Ailiyaijair egdze aà emnde a Damas.

³ A farhe zlafe adaliye, a ba nane: Saksagaaruwa, bashakika wulfe ma, eddawn ta yanaa am huàde aà haaruwa na waà, watse sleza warataaruwa ba nane.

⁴ Amaa a tsekwe ge kwara aà Yaakadada zlafe adaliye aàsezenaara, a ba nane: nane ka sleza warataana. Aa de zaanaa ba eddawn aà de segashe am ka malle.

⁵ A sanse aàsegashe, a ba nane aà elvan ge nane: Ezhzhaaraa ice aà dem samaya, ekkezla terlyakwaha na maà kaà dzegwaàndzegwa! Daaci a ba nane aà elvan ge nane: Wulfahaana keni watse ba estuwa.

⁶ Abraama a naba fetarhe ate elva na a ndasaa Saksage na. Adaba una nanna, Yaakadada keni a fe nane ate edda aà jirire.

⁷ A ba Dadaamiya aà elvan ge Abraama: Ba iya una ya Yaakadada, ya sakse am Ur am haha aà Kaldiya, ya sakaa aàsehuna geni yaà vakte haha na ge ekka.

⁸ A nwanante ge Abraama, a ba nane: Yaakadadaaruwa, Saksagaaruwa, yaà de dise estara geni ba jirire haha na vakiteva ge iya?

⁹ A ba Yaakadada aà elvan ge nane: Kwaye, de tatayevaataataya gyaale sla aà yawe keye antara naawe a yawe keye antara zhel kyawe a yawe keye ira takala a masar palle antara takala a kaamba palle, siyansa bademme.

¹⁰ Abraama a naba tatayevaa dabbaha nanna antara yiyaha nanna bademme, a datsanme bubuwa am dagave kalkale. Sey ba yiyaha waà, datsaaka am dagave na. Amaa ba kelaa dabba waà, ba a icanme kalkale waà, a ba zlateraaha ma urara keni an ndanjire a una.

¹¹ Waava ge zaatataha arge hyuwaara, amaa a bakaterbaka Abraama.

¹² Herzhe aà eblya vaciya maa, Abraama nanaana hare jipu, lyawa keni aà wanwa adaba gevge ba tabedamme an tsaka ire.

¹³ Daaci a ba Saksage aà elvan ge nane: A njinja am vuwaana ganakini wulfahaana taà de nja am larde aà emnde. Watse taà de gev navaha aà emnde nanna, taà de magatera palasa am iva dermeke ufafe.

¹⁴ Amaa watse ya pelsepele ya ate emnde nanna taà de magateraà navire nanna. Am iga aà una nanna maa, taà de sesse am larde nanna an nalmane kwakya jipu.

¹⁵ Ekka maa, kaà de bere eggyahaana am faya aà ba an hairire. Kaà de gev emgyegwe kurcumme lauktu kaà de emtsa.

¹⁶ Wulfahaana taà de eptsa aàsehuna waà, sey am zamane ge ufafire. Adaba kina zlafe haypa aà Amauriyaha jawka ge ndzedfa geni yaà bakatersebake.

¹⁷ Eblyablya vaciya ba ðekideki, gevge vayiya bademme maa, taà zhaaraa ba gahe aà kaaraa, tara nara aà kaaraa antara yire aà kaaraa taà segashe am hudfaara, aà zlala gahe na am dagave aà dabbaha na an datsa na.

¹⁸ Dadaamiya Saksage keni a ngwede namaana ba vacite nanna an Abraama, a ba nane aà elvan ge nane: Haha na waà, vanaterteva ge wulfahaana, tsante ate haye aà Misera, dete haye yaikke na taà ðahanaa an Aifratis na bademme.

¹⁹ Larde aà Kainiyaha, larde aà Kainijiyaha, larde aà Kadmauniyaha,

²⁰ larde aà Haitiyaha, larde aà Pairaisiyaha, larde aà Raifaha,

²¹ larde aà Amauriyaha, larde aà Kanaaniyaha, larde aà Girgasiyaha ira larde aà Yaibusiyaha bademme, yaà de vakte ge ekka.

16

Hajara a yan Ismayiila ge Abraama

¹ Saray, mukse àà Abraama yaneka egdzere ge zhelaara ðekideki. Ankwa kwatenaara egdze àà emnde a Misera, zharaara Hajara.

² A ba Saray àà elvan ge zhelaara Abraama: Naàwa iya, fiyarfe Dadamiya yaà yeka. Naba njawinja antara kwatenaaruwa na, ambane watse yaà shansha ðeme egdzere ate nane. Lyavaalya ervaunðe àà Abraama elva àà Saray na.

³ Daaci Saray a naba eksante Hajara kwatenaara, a vante ge zhelaara Abraama geni àà ganvege muksaara. Iva kelaawa una a maganaa Abraama am haha Kanaana.

⁴ Daaduwa Abraama aàdeza Hajara, Hajara a naba shaa huðe. Ba a naa a shaa huðe na waà, a naba fantau ge zhaàràà zanwaara Saray an ice a epsawa.

⁵ Daaci a ba Saray àà elvan ge Abraama: Emtanðkire na ni ndza arge iya na waà, kina eptsakaareptse ge ekka. Hajara kwatenaaruwa ge iya, ya eksante ba iya ervaaruwa ya fakem am huviye ni, gevge ni àà zhari ba seke ya kere am icaara aðaba a shaa huðe! Miya antara ka waà, àà hyephye Dadaamiya Yaakadada dagavaamiya.

⁶ A ba Abraama àà elvan ge Saray: Kwaye kwatenaana, ba kina keni àà ba am ervaana. Emmaga naàzena ni kaà katana ka an nane. Daaci Saray a naba maranaa zlaða kwakya ge Hajara, Hajara zhagadaazhagade aàtuge nane, a naba kedeme am kaamba.

⁷ Malika àà Yaakadada a de bere Hajara am kaamba, àà nja ate we àà yawe. Yawe nanna herzhe an barama a dem Sura.

⁸ A ba malika na àà elvan ge Hajara: Hajara kwatena àà Saray, ka sawa ame? Kaà deme kina? A nwanante, a ba nane: Yaà ankwa àà zhagade aàtuge zanwaaruwa Saray.

⁹ A ba malika na àà elvan ge nane: Ba kina eptseptsa aàdeza zanwaana. De ganaaga iranaa àà dem aha aàkatafkaara.

¹⁰ A ba malika àà Yaakadada àà elvan ge nane zlaðe adaliye: A ba Yaakadada yaà de yaterteya egdzaraana, taà de gev kwakya jipu, baaka kezlakulaatare.

¹¹ A ba malika àà Yaakadada àà elvan ge nane: Naàwa kaà àà huðe, watse kaà yaà egdzere zhele, kaà fana zhara àà Isemayiila, aðaba Yaakadada cenancena zlaðana bademme.

¹² Amaà egdzaana nanna waà, watse slemaàndzawa ba seke ezzenwa a kaamba. Ervaara àà de sha emnde bademme, emnde keni bademme watse ervaatare àà de sha nane. Watse àà nja ba nane palle àà de gaterapteka ge egdzar mamahaana ðekideki.

¹³ Am iga àà una nanna maa, a ba Hajara: Abi iya keni ya nanna nane eddawna a nina na? Aðaba una a ðaha Yaakadada na a ndahan elva na an: Dadaamiya na àà nina.

¹⁴ Aðaba una nanna, suwa nanna taà ankwa àà ðahana an suwa àà Dadaamiya ankwa àà nina. Suwa nanna am dagave àà tara Kaadais antara Baarait.

¹⁵ Daaci Hajara a yan egdzere zhele ge Abraama. Abraama a fete zhara àà egdzaara na a yanaa an Hajara na Isemayiila.

¹⁶ Iva àà Abraama shansha kul tise junðkwahe am sarte na Hajara a yan Isemayiila.

17

Dem sheðekwe gevge nalaama àà namaàna àà

Dadaamiya an Ibrahiima

¹ Abraama shanaasha yawe kul maselmana, Yaakadada a naba marapsehe àà kataftkaara, a ba nane àà elvan ge nane: Ba iya una ya Dadaamiya, hakuma

bademme à ba am ervaaruwa. Njinjaana àakatafkaaruwa, a jerka duksa maàndzawe ate ka am njaana.

² Naàwa yaà ankwaa à maga namaàna am dagavaamiya antara ka: Yaà vakte yaà, yaà de yaàkteyaà kwakya jipu.

³ Daaci Abraama a kezlan ugje ge Dadaamiya, wafkaara ba teppe ate haha. A ba Dadaamiya à elvan ge nane zlafe adaliye:

⁴ Elvaaruwa ge ekka waà, namaànaaruwa vanakteva zlauzle, kaà de gev eddarge nalgaha kwakya.

⁵ AÀsalikataliya na waà, taà dalika à dfaahaàkaà an Abraama mazlaara, amaà Ibrahiima. Adaba ganagvege eddarge nalgaha à emnde kwakya.

⁶ Yaà de gagvege eddawna ni jebaara kwakya jipu na, yaà de yakteya kwakya jipu, kaà de gev eddarge nalgaha à emnde, sleksaha gergere taà de segashe am emndaana.

⁷ Namaànaaruwa na ya ngudfakan ge ekka na waà, antara ge egdzaraana keni bademme, dem eggyeggye. Namaànaaruwa nanna saksage geni ya Dadaamiyaana, ya Dadaamiya à egdzaraana keni am igaana.

⁸ Haha nanna naàwa ka wayve am hudaara na waà, yaà vakte ge ekka antara egdzaraana bademme, naàza ba ge dfekideki. Haha à Kanaana bademme à de gev naàzaana, antara egdzaraana am igaana, watse ba iya una ya Dadaamiyaatare.

⁹ A ba Dadaamiya à elvan ge Ibrahiima zlafe adaliye: Ekka waà, demanvedeme ka ba namaànaaruwa, ekka antara egdzaraana bademme dem eggyeggye.

¹⁰ Naàwa naàzena kwaà de magana kure ge tsufa namaàna na ya ngudana ya antara kure: Ba kelaa ma yakuraya egdzere zhele kwaà belana am shedekwe.

¹¹ Dawemda am shedekwe. Una nanna nalaama à namaàna na am dagavaamiya na, iya antara kure.

¹² Ba kelaa maà yakuraya egdzere zhele am jebaakure, kwaà belana am shedekwe am hare ge tisire. Dete ba una gavka jebaakure keni ma ta yanaa à ba am hufe à haà à kure tsawe.

¹³ Ma una ta yanaa am hufe à haà à kure, ma una kwa shekweve an shekwe keni bademme puwawaterempuwa am shedekwe baaka shaige. Una nanna nalaama à namaànaaruwa ge kure, an puwa ate vuwaakure. Namaàna nanna saksage.

¹⁴ Amaà zhele na baaka am shedekwe, icaaka zheliraara dfekideki na waà, a jaranaaja shifaara ba dfekideki am jebaara. Adaba nane ebzubze namaànaaruwa.

¹⁵ Daaci a ba Dadaamiya à elvan ge Ibrahiima: Kina waà, dfaheka muksaana an Saray mazlaara. AÀ salikataliya na waà, zharaara Saratu.

¹⁶ Yaà de ga barkaaruwa ate nane, yaà de vakte egdzere zhele an nane. AÀ de gev emmarge nalgaha gergere. Sleksaha gergere antara jebaha à emnde gergere à de segashe am nane.

¹⁷ Ibrahiima a kezle ugje, wafkaara ba teppe ate haha, amaà waà, ambera à dzaka. Adaba a ba nane am ervaunfaara: Emgyegwe a zhele yawe dermeke ni kwasau zlafe à de yaà egdzere? Ma Saratu keni emgyegwe a mukse yawe kul maselmani ni aè de ya egdzere?

¹⁸ Daaci a ba nane à elvan ge Dadaamiya: A shifeteshifa nane ba Isemayiila àakatafkaana, baaka naàzu yaà yekana umele.

¹⁹ Amaà a nwanante ge Dadaamiya a ba nane: Baaka shaigaara dfekideki, muksaana Saratu à de yaka egdzere zhele, kaà de dhana an Isiyaaku. Yaà de nguda namaànaaruwa antara nane ira egdzaraara am igaara ge nane. Namaànaaruwa nanna saksage.

²⁰ Duksa palle waà, lyanvaalya yekaana ate Isemayiila. Yaà de ga barkaaruwa ate nane, yaà ganve ura kwakya jebaara. Yaà huyanahuya kwakya jipu, sleksaha

kelaawa ju buwa una taà de segashe aà ba am ñane. ñane ñanna waà, yaà de ganvege nalga yaikke.

²¹ Amaà namaànaaruwa waà, yaà ñgudfana antara Isiyaaku, egdze na ni aà de yakaa Saratu na. AÀ de yakaa egdze ñanna am shifa sarte ba seke una.

²² Zlause am tsakana elvaha na ge Abrahiima maa, a zlalehe ge Dadaamiya.

²³ Am iga aà una ñanna, Ibrahiima a eksante egdzaara Isemayiila, antara navaha na ta yateraa am huđe aà haara ira emnde na a shekwaterve an nalmanaara, bademme a puwaterme am shedekwe vacite ñanna, ba seke una a ndahanaa Dadaamiya.

²⁴ Am sarte na Ibrahiima aà dem shedekwe, ivaara kul maselmane ju maselmane.

²⁵ Egdzaara Isemayiila an yawe kelaawa ju keye am sarte na aà fana am shedekwe.

²⁶ Tara Ibrahiima antara egdzaara Isemayiila ta dem shedekwe aà ba ate vaci palle.

²⁷ Ba duksa palle ge emnde na taà am huđe aà haara keni. Emnde na ta yateraa am huđe aà haara, antara emnde na a shekwaterve an shekwa, zaalaha bademme, ta dem shedekwe aà ba am hare ñanna.

18

Dadaamiya a balese estuwa sarte a yaà Isiyaaku

¹ Yaakadada a naba marana iraara ge Ibrahiima am dagave aà nafaha sadafde am Mamre. Ibrahiima anƙwa aà nja ate we aà wakyiyaara, beraara bademme a maganaa aà ba an kacakaca. Sarte ñanna keni erva a vaciya jipu.

² Ba estuwa a kante ice waà, aà zhara ba emnde keye, zaala taà anƙwa aà tsatse. Hatstse aà bina a naba tsetehe, anƙwa aà de yaiteruye ate we aà wakyiya, a kezle ugje ate haha,

³ a ba ñane aà elvan ge pallaatare: Yaakadadaaruwa, maàki ba zakivaareze waà, taslaaŋa deska ba estuwa, sawa tsatse am mba aà navaaŋa.

⁴ Daaci a ba ñane aà elvan ge itare: Sawmbare puwawansepuwe cekwaangude am ekte aà nafa aàhuna, taà sakura egdze a yawe kwaà baraabara serahaakure.

⁵ Yaà katakurva antara egdze a naàza za, kwaà shansha ndzedfa, lauktu kwaà fanu ge baraàmaakure aà de katafke ba seke una kwaà katanaà kure. Daaci estuwa, dakureska ba dey arge haà aà slesleraakure. Ta ñwanante ge wayvaha na, a ba itare: Shagera jipu, naba emmaàga sleraaŋa.

⁶ Ba watsewatse, a epts aà ba an hadzala Ibrahiima aà dem bere aàza Saratu, a ba ñane aà elvan ge ñane: Degevaadega ukpa na leppe jipu na keye ate daramaara, emmaàga gatau watsewatse.

⁷ ñane an iraara, zhagadaara aà dem walde a esla, a de eksese egdze a esla na shagera vuwaara, hyuwaara kudkude jipu na, a naba fanem am erva ge slesleraara, ñane anƙwa aà ganve naàza dfaàle aà ba ate watsewatsire.

⁸ Gyepgye naàza dfaàle na maa, Ibrahiima a satera jeba naza za umele anƙwa ta magana an uba, antara uba aà waya, a sateranhe aàtirpalle antara hyuwa na, a faterhe aà katafkaatare. ñane keni a tsaah e aà ba aàzetare am ekte aà nafa ñanna haa ta zuhe.

⁹ Daaci ta ndavanuhe, a ba itare taà elvan ge Ibrahiima: AÀme muksaŋa Saratu? A ñwaterante, a ba ñane: Kwaye ñane anƙwa am bere.

¹⁰ A ba palle aà wayvaha na aà elvan ge Ibrahiima: Sarte seke una am shifa watse yaà epts a, una yaà ndak ba jirire baaka eptsankaara, watse yaà se bere Saratu an egdzere zhele am erva. Saratu keni aà tse aà ba am iga aà Ibrahiima ñanna ate we aà wakyiya, anƙwa aà cena elva na.

¹¹⁻¹² Daaci dzaka ge Saratu an ila, adaba Ibrahiima antara ñane bukerdaatare garevge emgyegwaha. ñane deme ba naàdaatare ñwashaha keni naàzaara icevice. Adaba una ñanna a ba ñane am ervaunfaara: Am njaaruwa na ni kwasau zlafe

anƙwa emtakire àà nja antara zhele? Edda àà haaruwa keni gevge emgyegwe a zhele kurcumme!

¹³ A ba Saksage àà elvan ge Ibrahiim: Labara àà dzaka Saratu? Labara a bantsa nane am ervaunɗaara ganevge emgyegwe a mukse ni yaà yaà egdzere-he?

¹⁴ Una keni anƙwa najipuwaara ààza Saksage emtu an sleksiraara? Sarte seke una am shifa, yaà anƙwa àà eptsa ààsezeɗa, yaà se bere Saratu an egdzere zhele am erva.

¹⁵ Jaaja lyawa Saratu maa, a ba nane: Dzakanka. A ba Yaakadada keni ba parakke: Ka dzaka.

Ibrahiima anƙwa àà yekateru shifa ge emnde a Saudauma

¹⁶ Am iga àà una nanna maa, tsaretse wayvaha na keye kerɗe, taà anƙwa àà zlala waà, ta kurese ba ndanɗire àà Saudauma. Ibrahiima keni a zlala antara itare, a daa àà puwatersepuwe.

¹⁷ Daaci a ba Yaakadada: Yaà tsa shebanvuweka ge Ibrahiima naàza na yaà de magana ya.

¹⁸ Adaba Ibrahiima àà de gev eddarge nalga yaikke, nalga na ni watse an hakuma jipu na. Bademme àà emnde na taà ate haha taà de sha barka adaba nane.

¹⁹ Ya eksese nane ganakini àà kwaratersekware ge egdzaraara antara wulfahaara am igaara ge nane geni a farfa zherwe ate shairiyahaaruwa, a magarmaàga jirire, a magarmaga duksa bademme an baramaara, lauktu yaà gananvege ge Ibrahiima naàzena ya banaa watse yaà vanteva na.

²⁰ Daaci a ba Yaakadada àà elvan ge Ibrahiima: De shisha yawe àà kyuwa àà emnde kwakya, adaba naàzena taà anƙwa àà maganaà emnde a Saudauma antara Gaumaura. Haypa àà emnde nanna jauje ge ndzedà.

²¹ Adaba una nanna yaà anƙwa tsekwa aàdehuwa, yaà de habaza magaatare nanna maàki ba jirire ba estuwa. Maàki gavka estuwa keni watse ya nna ba diyeddiye.

²² Daaci emnde buwa am wayvaha na eptsaraterveptsa iga, zlarzlala am tate nanna, taà anƙwa àà zlala àà dem Saudauma. Amaà Yaakadada waà, zlalaaka, anƙwa àà tse àà ba am tate nanna, Ibrahiima keni anƙwa àà ba àà tse àà katafkaara.

²³ Ibrahiima a ganapte ge Yaakadada, a ba nane àà elvan ge nane: Kina emnde a jirire na taà aàhuwa keni kaà de kedaterakeda aàtirpalle antara emnde a haypa emtu Yaakadada?

²⁴ AÀmbane taà anƙwa emnde a jirire kul ilyebe am Saudauma nanna, kaà de kedaterakeda itare keni emtu? Kaà yaterareka ge emnde a ekse nanna adaba emnde a jirire kul ilyebe na taà am hudaara na emtu?

²⁵ Kay! Ekka kaà ta maganaaka jeba una. Emnde àà jirire ni kaà cebatera aàtirpalle antara emnde a haypa? Shairiyaatare kalkale? Una àà magaaveka. Eddawna watse àà kyana nane shairiya àà duniya bademme ni àà kyanaka shairiya a jirire?

²⁶ A nwanante ge Yaakadada, a ba nane àà elvan ge nane: Maàki shanansha emnde a jirire kul ilyebe am huɗe àà berni àà Saudauma waà, yaà naba yateraareye ge emnde a ekse nanna bademme adaba itare.

²⁷ A ba Ibrahiima: Taslaaɗa yiyareye Yaakadadaaruwa, adaba maganka lyawa àà katafkaaɗa ɗekideki ge ndakse elva parakke. Iya waà, ya berbere àà haha ba dey, ya kelpa àà kara ba dey.

²⁸ AÀmbane watse baaka ura ilyebe am emnde a jirire kul ilyebe na, kaà de kedaterakeda bademme adaba emnde ilyebe na baaka am hudaara na emtu? A ba Yaakadada: Maki shanansha emnde a jirire kul ufade jilyebe am ekse nanna waà, yaà kedeka ekse.

²⁹ Aley, zlaɓe Ibrahiima yaànkà Yaakadada, a ba nane àà elvan ge nane zlaɓe adaliye: AÀmbane emnde a jirire ta ba kul ufade am ekse nanna maa? A nɗete ge

Yaakadada, a ba ñane: Maàki shanansha emnde a jirire kul ufade am ekse ñanna waà, yaà keɗeɗe ekse.

³⁰ A ba Ibrahiima: Taslaaŋa Yaakadadaaruwa, a jaŋka ervaunɗe, yaà aŋkwa àà ndavakundave zlaɓe adaliye: AÀmbane emnde a jirire ta ba kul keye am ekse ñanna maa? A ba Yaakadada: Maàki shanansha emnde a jirire kul keye am ekse ñanna waà, yaà gejeɗe ekse.

³¹ A ba Ibrahiima: Taslaaŋa Yaakadadaaruwa yiyareye. Aɗaba kwakya elvaaruwa àà katafkaaŋa: AÀmbane emnde a jirire ta ba kul buwa am ekse ñanna maa? A ba Yaakadada: Maàki shanansha emnde a jirire ni hyephye kul buwa am ekse ñanna waà, yaà gejeɗe ekse ɗekiɗeki aɗaba emnde a jirire kul buwa ñanna.

³² A ba Ibrahiima: Taslaaŋa Yaakadadaaruwa, ñanaaŋa ervaunɗaŋa an slakala, yaà ndavaku ba palle mazlaara, yaà farka umele. AÀmbane emnde ñanna ta ba kelaawa njainje am ekse ñanna maa? A ba Yaakadada: Maàki shanansha emnde a jirire kelaawa am ekse ñanna waà, yaà gejeɗe ekse mazlaara aɗaba emnde a jirire kelaawa na.

³³ Am sarte na ni Yaakadada mbedanumbede elvaara baɗemme ge Ibrahiima, a naba yaa Ibrahiima, a naba zlalehe. Ibrahiima keni ba eptsara àà sem tataara.

19

A segashe estuwa Ludu am Saudauma

¹ Herzhe aŋkwa àà maga mangaripu waà, daraada malikaha buwa na keni am Saudauma. Ludu maa, ñane aŋkwa àà nja ate we àà walkame àà Saudauma ñanna. Ba a puwete ice ate itare waà, hatstse a naba tsetehe, a de yaiteruye, a kezle ugje àà katafkaatare wafkaara ba teppe ate haha.

² A ba ñane àà elvan ge itare: Yaakadadaaruwa, taslawaaakure, daweska ba estuwa arge haà àà naàvaakure. Sawmbare barawaabare serahaakure, harauhaàre, an enjya werre waà, lauktu kwaà tse, kwaà maga shulaakure adaliye. Amaà ta ñwanante, a ba itare: ñere ñaà duka àà dem mba àà ura, ñaà haraajere àà ba aàgashe.

³ Amaà Ludu keni a tsaa àà ba ate naàzaara, àà magatera tasle estuwa, àà ñatertaà sera. Daaci ta naba duhe, ta demhe àà dem huɗe àà haara. A de magatera munri antara depain na baaka shahi àà makala am huɗaara na, ta zuhe.

⁴ Ba zlaàva keni zlavareka emtsaade waà, saremsa emnde a ekse àà Saudauma, dawalaha antara emgyegwar zaalahaatare baɗemme saresse am slalaha kaàtaàkaappe se jarantaaveje ge haà àà Ludu.

⁵ Ta ɗante Ludu, a ba itare taà elvan ge ñane: Taà aàme dawalaha na ta tsekwaam am mbaaŋa àà ba an vayiya vatena na? Satersese aàseze ñere, ñaà kaàtaà zlava an itare.

⁶ A sesehe ge Ludu aàsezetare, a tsaahede ate we àà wakiya, a heɗanu ge wakiya am igaara,

⁷ a ba ñane àà elvan ge itare: Estuweka emndaaruwa, magauka mandzawire na taslawaaakure.

⁸ Naàwa taà aŋkwa egdzarahaaruwa ta buwa, garevge gyaalaha, zlaɓe diyarka zhele waà, yaà satersese itare, kwaà de maga naàzena kwaà katana kure an itare. Amaà zaala na waà, taslawaaakure yawaterya, aɗaba ta wayvaha, taà am huɗe àà haaruwa.

⁹ Amaà a ba itare taà elvan ge Ludu: Janernaaja ka ate we àà wakiya! Ka wa ka sawa an sawa, ka wayve ba dey degiya gakevge narkaliyaajere? Use dawale, shagera kwa elvaana. Ba kinamina ñaà magakanaamaga palasa, àà jauje ba ge naàza àà

emnde nanna. Ta naba puwana tsekweɗa ge Ludu, taà kata kezla paàre aà wakyiya maa,

¹⁰ malikaha buwa na ta naba velese erva, ta tefante Ludu aà dem huɗe aà haà, ta heɗanu ge wakyiya.

¹¹ Ta naba wulfete emnde nanna taà ate we aà wakyiya na, malaha dete egdzaraha baɗemme baaka ura aà nanna ice ɗekiɗeki. Ta kuɗevaa ba itare ge tataya we aà wakyiya geni taà demda.

¹² Daaci a ba malikaha na taà elvan ge Ludu: Taà anƙwa emndaana umele am ekse na emtu? Ma egdzaraana, ma shawlahaana, ma emndaraana keni, maà ta varahaana am huɗe aà ekse na waà, satersese.

¹³ Aɗaba naà kata keɗanaakeɗa ekse na ba ɗekiɗeki. Yaakadada cenancena kyuwa emnde kwakya aɗaba maàga aà emnde a Saudauma. Aɗaba una nanna a belanera Yaakadada geni naà se keɗanaakeɗa ekse na.

¹⁴ A sesehe ge Ludu, a de mbeɗateru ge shawlahaara, emnde na ta anƙwa aà sheba egdzaraara, a ba nane aà elvan ge itare: Magaumaàga watsewatsire mi zlalawa am ekse na, aɗaba Yaakadada aà kata keɗe ekse ba ɗekiɗeki. Amaà shawlahaara nanna ta ganve ba elva a shawya.

¹⁵ Kyaakya adaga waà, malikaha na ta bakante ge Ludu aà ba an ndzeɗa. A ba itare taà elvan ge nane: Tsetse ba watsewatse antara emndaana, muksaana, antara egdzaraana buwa, dawedde watsewatse, a zakuruka duniya aɗaba shariya aà haypa aà emnde a ekse na.

¹⁶ Am taà ezhzhara aà hadzaleka Ludu, ta naba nanaahe ate erva, ta nanaa erva ge muksaara, ta nateraa erva ge egdzaraara buwa nanna, ta daterse aà dete iga a ekse, ta yatera ahuwa, aɗaba Yaakadada wayaaka keɗaara.

¹⁷ Am sarte na daratersede aàdete iga a ekse nanna maa, a ba palle aà malikaha na aà elvan ge Ludu: Ezhzhagade shifaana aà de cuwa waà, geni a keɗeka shifaana. Zhareka ice aà sem iga, tseka am kaamba keni.

¹⁸ Amaà a nwanante ge Ludu, a ba nane: Estuweka Yaakadada, yaà de dzegwaànka.

¹⁹ Urara keni ya ba naàvaana, shanansha ngurna aàzeɗa magakiyanmaga shaigerire yaikke, nezlakisenzle waà, yaà dzegwaànka zhagade aà de cuwa wa. Yaà tama aà de shisha emtanƙire, yaà de cuvaaka wa yaà emtsa.

²⁰ Kaà anƙwa aà nanna egdze a ekse na kwaye nane na emtu? Herzhe ba egdze a ekse nanna, yaà dzegwaàndzegwa zhagade aà de cuwa tate nanna, taslaana viteva barama ge dehuwa. Egdze a ekse nanna ba cekwaanƙuɗi, daaci yaà de sheba iraruwa am huɗaara.

²¹ Shagera, a ba malika na, yaà magakaà ngurna zlaɓe adaliye, yaà yaka egdze a ekse nanna, yaà gejeka.

²² Ezlzala watsewatse, kaà de sheba irana am egdze a ekse nanna, yaà manka ba uwe keni sey maà dakaada am ekse nanna. Aɗaba una nanna, ta fante zhera aà Jau'ar ge egdze a ekse nanna.

Dadaamiya ndza a keɗan estuwa Saudauma antara Gaumaura

²³ Sesse vaciya am haha waà, Ludu keni de tsekwaatsekwa am Jau'ar.

²⁴ Daaci Yaakadada a naba fantau ge hya kaàraa an wesha an baraudu aà sawa am samaya, aà setarge Saudauma antara Gaumaura.

²⁵ Yaakadada a eptsante eksaha nanna, antara kaamba a tate nanna, antara nafaha baɗemme a ganve ba seke ndza tate nanna ka.

²⁶ Mukse aà Ludu maa, nane a zharaa ice aà dem kataliya, nane keni a naba eptsapte a gev naàkwa aà izhe, amaà ba naàwa ura aà tse aà ba ka.

²⁷ Maàkurallaara a tsetehe ge Ibrahiima an enjlya werre, a duhe à dem tate na ni a tsaa à katafke à Yaakadada na,

²⁸ a kante ice à dem Saudauma antara Gaumaura antara kaambaha à tate nanna bademme waà, à zhara ba yire à kaàrà yaikke jipu, ba seke yire à kaàrà kaamba yaikke.

²⁹ Am sarte na Dadaamiya a kefaa eksaha à tate nanna, a naba yehamme Ibrahiima, daaci a naba sanse Ludu ba lapilayye am masiba nanna. Amaà eksaha nanna ndza Ludu am hudaara na waà, a ganve ba seke ndza tate nanna ka.

Slalwe à Mau'abiyaha antara Amauniyaha

³⁰ Ludu maa, jaaja lyawa ge nja am egdze a ekse nanna taà dhanaà an Jau'ar na, adaba una nanna a naba kezla, kwaye a de nja am hwalakwa am huđe à waà, antara egdzaraara buwa egdzara njwasha.

³¹ Daaci a ba egdzere zunwire à elvan ge kuderejaara: Naàwa eddemiya keni gevge emmgyegwe, am haha na keni baaka eddawna à shebamisheba seke una taà anjwa à maganaà emnde bademme.

³² Sawa mi eija eddemiya an mbazla waà, mi zlava an nane, watse mi fanefa wulfe ge eddemiya.

³³ An vayiya vacite nanna, ta naba hyanhe ge eddetare na an mbazla telkuse, a de haàre male aàzejaara. Amaà ma sarte na a zlvanzlave na, ma sarte a zlalaara keni diyaaka eddetare dekideki.

³⁴ An enjlya werre, a dante kuderejaara, a ba nane à elvan ge nane: Yawwaa, zlawzle kwa naàzaaruwa, an vayiya vatena zlvanzlave antara edderwa. Sey mi hyanhya zlađe adaliye an mbazla, kaà de hara ka vatena. Estuwa, mi naba fanefa wulfe ge eddemiya.

³⁵ An vayiya, ta naba hyanhe zlađe adaliye ge eddetare an mbazla, a de hare sledabaara aàza eddetare na. Eddetare diyaaka dekideki sarte na a de zlvanzlave na ma sarte a zlalaara keni.

³⁶ Egdzara à Ludu bukerđe sharaànsha huđe an eddetare.

³⁷ Egdze a zunwiraara a ye egdzere zhele, a fate zharaara Mau'ab. nane una eggyetare ge Mau'abiyaha sem vatena.

³⁸ Kuderejaara keni ba estuwa, nane keni a ye egdzere zhele, a fete zharaara bii'Ammi. nane una eggyetare ge Ammauniyaha sem vatena.

20

Labare à tara Ibrahiima antara sleksu Abimailaik

¹ A naba kezla Ibrahiima am tate nanna, kwaye a de nja am Puti, a de icese slalaara am dagave à tara Kadais antara Sura. Am iga à una nanna maa, kwaye a de nja am Gairar. Am sarte na taà am Gairar nanna maa,

² a ba Ibrahiima à elvan ge emnde a ekse nanna ate muksaara Saratu: Egdze a emmerwa à bina. Daaci a sariyansa mukse nanna a ba slekse à emnde a Gairar, zharaara Abimailaik. A naba bela emndaara, ta de eksanvaahe.

³ An vayiya waà, daàmda Dadaamiya à deza sleksu Abimailaik am shene, a ba nane à elvan ge nane: Kina waà, samsa emtsaana, sey kaà emtsa. Adaba mukse na ka eksevaa ka na waà, mukse à zhele.

⁴ Am sarte nanna maa, zlađe Abimailaik dhahaaka emtsaade mukse na aàdezejaara. A ba nane à elvan ge Dadaamiya: Yaakadadaaruwa, ma emnde na baaka ba haypaatare keni kaà diya ba cebaterceba emtu?

⁵ Adaba a binaa ba Ibrahiima an waara, egdze a emmerwa à bina. A ba mukse keni egdze a emmerwa. Ya maganaa à ba an ervaunjaaruwa palle, maganka niya a maga mandzawire dekideki.

⁶ AÀ ba am shene ñanna, a ba Dadaamiya àà elvan ge ñane: Ba iya keni diyandiya ganakini ka maganaa a ba an shagerire àà ervaunċe. Afaba una ñanna piyanaktepiya maga haypa an ya, vanakteka barama ge nja antara mukse ñanna.

⁷ Kina waà, danaada mukse na àà dem mba àà zhelaara, afaba zhelaara nabi. Watse àà yekakuwa ñane shifa geni kaà enjlesenjze. Amaà maàki dakannaaka muksaara waà, diyeddiye geni ekka iraanja antara emndaanja bademme kwaà de njeka an shifa.

⁸ A tsetehe ge Abimailaik an enjya werre, a òetaa galipahaara bademme, a tsakaterse elva ñanna bademme, jaterja lyawa jipu.

⁹ A òante Ibrahiima keni, a ba ñane àà elvan ge ñane: Labara ka magite una? Ya gaku uwe kena estuwa ni, ka de magite una antara emndaaruwa bademme am kwaraaruwa na? Naàzena ka magita ka na waà, taà manka emnde òekidèki.

¹⁰ A ndavanuhe zlaċe adaliye, a ba ñane àà elvan ge ñane: A waktaa uwe demme ni ka naba wayete magite una na?

¹¹ A ñwanante ge Ibrahiima, a ba ñane: Iya, ya kurken emnde a larde na taà kuveka Dadaamiya, watse taà kediyaaakeda arge muksaaruwa.

¹² òemme keni waà, egdze a emmerwa ba miyenne. Afaba gergere ba mama ka waà, eddenjere palle. ñane, egdze a edderwa, gevge muksaaruwa ge iya.

¹³ Am sarte na sisese Dadaamiya am huċe àà haà àà edderwa, ya ndaana ba iya, a ba iya yaà elvan ge ñane: Maè mi de tsekwaam eksara keni, naba ndaterndaha ge emnde a ekse ñanna geni ka egdze a emmerwa.

¹⁴ Daaci Abimailaik a eptsanaa muksaara ge Ibrahiima, a ndakanaare antara duksaha kwakya: kyawaha antara eslaha antara ba emndimagwaha a vanteva, navaha antara kwatenaha.

¹⁵ A ba Abimailaik àà elvan ge Ibrahiima: Kwaye lardaaruwa bademme àà katafkaanja, naba njinja am tate na ni àà katana ervaunċaanja.

¹⁶ A ba ñane àà elvan ge Saratu: Naàwa yaà vante gursa debu ge egdze a emmena, una ñanna lafayaanja, naàza heċakaa nasherire àà katafke àà sleriyahaanja bademme. Estuwa, kaà an bara àà katafke àà emnde bademme.

¹⁷ Daaci Ibrahiima a magaa maduwa, maàzlaara Dadaamiya keni a naba ekhyater-naahe ge tara Abimailaik antara muksaara ira kwatenahaatare bademme, ta fantau ge yaà egdzere zlaċe adaliye.

¹⁸ Afaba ndza Dadaamiya a heċete yaà egdzere ba òekidèki am huċe àà haà àà Abimailaik bademme afaba elva àà Saratu mukse àà Ibrahiima.

21

Laukte àà yaà Isiyaaku

¹ Yaakadada viyanaaka Saratu, a gananve naàzena ndza a ndanndaha, a ba nane watse àà magannaamaga na.

² Saratu a naba shaa huċe, a yane egdzere zhele ge Ibrahiima. Daaci Ibrahiima a shansha egdzere zhele àà ba am emgyegwire. Saratu a ye egdzere àà ba am sarte na a tsanaa Dadaamiya na.

³ Ibrahiima a fete zhera àà egdzaara na a yanna Saratu na, Isiyaaku.

⁴ Isiyaaku magaaamaga hare tise am erva maa, Ibrahiima a beleme am sheċekwe ba seke una a bannaa Dadaamiya na.

⁵ Ate iva ñanna Ibrahiima a shaa egdzaara Isiyaaku na waà, iva àà Ibrahiima dermeke.

⁶ Daaci a ba Saratu: Dzakitedzaka Dadaamiya, emtake ervaunċaaruwa jipu. Una ma a cenanaa ware labaraaruwa keni sey àà dzaka, àà higiyuhige.

⁷ A farhe zlaŕe adaliye, a ba ane: Ndza a tamanaa ware a katafke a Ibrahiima ni watse Saratu a yiya egdzere! Ama kwaye ane yaneya egdzere, ane keni emgyegwe tsa.

⁸ Daaci ankwa a wala egdzere, ta ezlaa ate uba. Vaci ezla Isiyaaku ate uba, Ibrahiima a magaa munri, a detaa emnde.

Ibrahiima a1 ngyanse estuwa Hajara antara Isemayiila

⁹ Vacite umele maa, egdze na Ibrahiima a shanaa an Hajara egdze a emnde a Misera na, ta ankwa a ga gusa antara Isiyaaku a Saratu, naterna Saratu.

¹⁰ A ba Saratu a elvan ge Ibrahiima: ngyansengye kwatena na, a zlarzlala antara egdzaara bademme. Adaba wayanka, yanaaya ervaundaaruwa egdze a kwatena ta de za warata kerde antara Isiyaakuwaaruwa.

¹¹ Elva anna yanaaya ervaunde a Ibrahiima jipu, adaba Isemayiila keni ba egdze a hudfaara.

¹² Ama a ba Dadaamiya a elvan ge Ibrahiima: A guleka higaan adaba kwatena antara egdze na ka shanaa an ane. Naba magananmaga ge Saratu nazena a ndavakuwa ane bademme. Adaba a ba am jirire keni wulfahaan na watse ta kwakya a ba iya, ya ndakndaha na keni, bademme watse ta segashe a ba am Isiyaaku.

¹³ Ama egdze a kwatena na keni maa, ya de huyanaahuya ane keni, ya de ganvege larde yaikke adaba ane keni ba egdze a hudfaan.

¹⁴ Daaci ba makurallaara an enya werre, Ibrahiima a eksetaa naza za antara kanyakanya yawe am hudfaara, a far ge Hajara ate nahyapaihyapaara, a eksevaa egdzaara anna, a vante, daaci a naba ngyanse, ezlzlalaan a ba ane a elvan ge ane. Daaci ba zlala ge Hajara a dem kaambaara, kwaya a de deriya am kaamba a Birsaba.

¹⁵ De zlarzle yawe am kanyakanya maa, a naba eblyanve egdzere am ekte a nafa.

¹⁶ ane an iraara a de njehe yiyire an egdze na deydey a zlala a gurme palle, am ndaniraara. Adaba a bantsa ane: Wayanka zhara egdzaaruwa a emtsa ate icaaruwa. Daaci a de njehe, a kurese ba ndanire a tate na ni egdzaara atekwana, a fantau ge kyuwa.

¹⁷ Daada kyuwa a egdze na adeza Dadaamiya, a naba tsekwehe ge malika a Dadaamiya a sawa am samaya, a ba ane: A jaara uwe ge ekka Hajara? A wanka lyawa deki deki, adaba Dadaamiya cenancena hula a egdzere am tate na atekwana egdze anna.

¹⁸ Naba tsetse, de eksanteksa egdzaan, anaan ba shagera, adaba watse ya ganve larde yaikke an egdze anna.

¹⁹ Dadaamiya a naba weranante ice maa, Hajara a zhara ba suwa, hatstse a naba tsetehe, a de nante kanyakanyaara an yawe na, una a fanu ge egdzere.

²⁰⁻²¹ Dadaamiya icaaka antara Isemayiila deki deki haa a waltehe. Waltewala maa, a naba nja am hude a kaamba a Paran, gevge zhel matsame, a dzega naza kaambaha an gume. Emmenara a de eksanante gyaale am Misera.

Namana na am dagave a tara Ibrahiima antara Abimailaik

²² Am sarte anna maa, a sawhe ge sleksu Abimailaik antara Pikaul male a sawjiyahaara aseza Ibrahiima, a ba ane a elvan ge ane: Ekka wa, ankwa Dadaamiya antara ka am nazena ka magana ka bademme.

²³ Kina wa, sey ka ziyuze wad an Dadaamiya geni ka de magiteka keladire deki deki, ma ge iya, ma ge egdzarahaaruwa, ma ge eggyahaaruwa keni. Ba seke una ni iya ya magakaa shagerire, hudfaaruwa palle ate ka na wa, ka keni maginaamaga ba estuwa. Ka magiya shagerire ge iya antara ge larde na nawa njakina am hudfaara na.

²⁴ Yaà ezza, àà ba Ibrahiima.

²⁵ Daaci Ibrahiima a naba sananse parakke ge Abimailaik shagerkire na ni ta maganaa emndaara, ta naba lyevaa suwa àà ba an ndzedà beresse na.

²⁶ A nwanante ge Abimailaik, a ba nane: Diyanka una d'ekideki ma a maganaa ware keni. Ekka keni mbed'akiyuka, iya keni cenananka d'ekideki maà vateneka.

²⁷ Am iga àà una nanna, Ibrahiima a naba haltaa nawaha antara kyawaha ira eslaha, a naba vante ge Abimailaik, bukerdaatare gevge namaàna dagavaatare mazlaara.

²⁸ Ibrahiima a naba dzerese kyawaha na deydey deydey na vuye, a tsateraahe an iraatare.

²⁹ A ba Abimailaik àà elvan ge Ibrahiima: Labara ka dzerese kyawaha na vuye, ka tsateraahe an iraatare na?

³⁰ A nwanante ge Ibrahiima, a ba nane àà elvan ge nane: Una waà, lyevaalya am ervaaruwa ba ge iya, ge seydire a katafkaanja, geni suwa na waà, ba jirire ya yanaa ba iya.

³¹ Adaba wadà àà emnde buwa nanna ta zanaa am tate nanna, ta d'aaàà tate nanna an Birsaba kina.

³² Kwaye nane, ta ngud'anaa estuwa tara Ibrahiima antara Abimailaik namaàna am dagavaatare. Am iga àà una nanna maa, a tsetehe ge Abimailaik antara Pikaul male àà sawjiyahaara, ta eptsa àà dem eksaatara àà ba am Filisti nanna.

³³ Daaci Ibrahiima a dzebe nafa àà d'aaale am Birsaba. A magaa maduwa, a fantau ge d'aaàha Dadaamiya Saksage an Yaakadada am maduwaara.

³⁴ Ibrahiima haraahare jipu am larde àà Filisti.

22

Dadaamiya an'kwa àà gyaà hala àà Ibrahiima

¹ Am iga àà unaha nanna maa, Dadaamiya a naba gyaà hala àà Ibrahiima. A dante: Ibrahiima! A nutehe: Naàwa ya Yaakadada, a ba Ibrahiima.

² A ba Dadaamiya àà elvan ge nane: Eksanteksa egdzaanja Isiyaaku, egdzaanja na palle ba nane wayakwaya jipu na, ezlzlala an nane àà dem larde àà Mauriya ate ire àà wa na watse yaà de ngyekwakanvaa ya, de iciyantica sadakaara am tate nanna, sadake na ni taà epshana an kara na.

³ Ba makurallaara, a tsetehe ge Ibrahiima an en'lya werre, a tataa hazla na watse àà de epsha sadake an nane na, a puwete serde ate ezzen'waara, daaci daredde antara egdzaara Isiyaaku, àà dem tate na ni a ngyekwannaa Dadaamiya na. A d'etaa emnde buwa am waladiyahaara, ta duwa antara nane.

⁴ Am hare ge keyire waà, Ibrahiima a kante ice, a nanna tate nanna amaà zla'be yiyiye jipu.

⁵ A ba nane àà elvan ge waladiyahaara buwa na: Kure waà, njawinja aàhuna antara ezzen'wa. Amaà n'ere antara egdzere waà, kwaye n'aa de kezlan ugje ge Dadaamiya ate ire àà wa na kwaye nane na. Maà zlan'jeruzle n'aa se berakurbera.

⁶ Daaci Ibrahiima a eksante hazla na taà epsha naàza sadake an nane na, a farhe ge egdzaara Isiyaaku na. nane an iraara maa, a eksante kara antara washe, daredde taà an'kwa àà zlala ba itare ta buwa mazlaara.

⁷ Daaci Isiyaaku a ndavanu elva ge edden'are taà aàt'ire a zlala nanna, a ba nane: Eddaye! A nwanante ge Ibrahiima, a ba nane: Naba enndaha elvaanja egdzaaruwa, yaà an'kwa àà eccena. A ba Isiyaaku àà elvan ge nane: Naàwa maà an hazlaha antara kaàraà bademme, aàme egdze a zhil kyawe na mi de maga sadake an nane na?

⁸ A nwanante ge Ibrahiima, a ba nane: Watse à de jansaare ba Dadaamiya nanna an iraara ge egdze a kyawe nanna egdzaaruwa. Daaci taà ankwaa à zlalaatare à ba ààtirpalle.

⁹ Daraada am tate nanna a ngyekwannaa Dadaamiya nanna maa, Ibrahiima a de ndere naàzena taà icanaà sadake ààtekwa ge Dadaamiya na, a kazlante hazla, daaci a naba takwasaa egdzaara Isiyaaku na, daaci a belete ate hazla na ate tate à fana sadake ge Dadaamiya na.

¹⁰ Daaci a velese erva, a eksante washe, à kaàtaà ica egdzaara waà,

¹¹ Ibrahiima, Ibrahiima, ankwaa à d'ahanaà malika à Dadaamiya à sawa am samaya. A nutehe ge Ibrahima: Na'am.

¹² A ba malika: Fanfeka ervaana ge egdzere d'ekideki, maganaanka ba uwe keni. Kina waà, dyaneddiye mazlaara ganakini kaà ankwaa à kuva Dadaamiya, adaba yaikiveka egdzaana palle ba nane.

¹³ Ibrahiima a kante ice waà, à zhara ba zhel kyawe am igaara am gwezla à dake tabedamme, dermahaara an nana am gwezla nanna. A naba duhe ge Ibrahiima suuwe, a de lyevaa zhel kyawe na, a maganaa sadake ge Dadaamiya an nane am slede à egdzaara.

¹⁴ Ibrahiima a fete zhera à tate nanna: Dadaamiya ankwaa à nanna. Sem vatena keni, emnde taà d'aha tate nanna a ba an: Dadaamiya ankwaa à nanna nanna.

¹⁵ Malika à Yaakadada a d'ante Ibrahiima ge buwire à sawa am samaya,

¹⁶ a ba nane à elvan ge nane: Naàwa elva à Yaakadada. A ba nane: Ba seke una ni ekka eksakarekse magiya una, yaikiveka egdzaana palle a ba nane na waà, yaà zaku ba wadaara an zheraaruwa ba ge iya:

¹⁷ ba jirire yaà ankwaa à gakar barkaaruwa, yaà yaàkteya, egdzaraana taà de gev ba seke terlyakwaha ate samaya, ba seke shili na am guwa na. Ma vatara keni sey taà de gaànaà ba emndaana ndzed'a arge kelaadahaatare.

¹⁸ Bademme a nalgaha am duniya taà de shaà barka nanna yaà de gaterar ge emndaana na, adaba ka na ebzan'ka elvaaruwa.

¹⁹ Daaci a eptsehe ge Ibrahiima à seza dawalahaara na, ta naba daatare à dem Biirsabe. Adaba Ibrahiima à nja am Biirsaba nanna.

Egdzara à Nakaur

²⁰ Am iga à labare nanna bademme na maa, ta se mbedanu shawya umele ge Ibrahiima, ta baàntsa: Milka, mukse à egdze a emmena Nakaur a yayane egdzar zaala.

²¹ Naàwa zherahaatare: Uus, nane maàkaajiyaara, taà an Bus sled'abaara, antara Kamuyail nane waà, eddaana ge Aram,

²² sled'aba Bus maa Kaisaid antara Hazau antara Pilda antara Yidlaf ira Baitu'iila.

²³ Baitu'iila nane a ye Raibaika. Kwaye nane egdzara à Milka tise nanna, egdzar zaala bademme, a yayanna ge Nakaur egdze a emmena ge Ibrahiima.

²⁴ Ankwaa mukse à Nakaur umele a gaàn ge burwire, zheraara Raiwma, nane keni a yaye egdzara. Naàwa zharahaatare: Taibak, taà antara Gaham, antara Tahas ira Maaka.

23

A shekweve estuwa Ibrahiima tate na a hed'aken muksaara Saratu

¹ Saratu a magaa iva dermeke an kul buwa juvuye lauktu à emtsa.

² A emtsaa am haha à Kanaana, am ekse à Kiriya Arba, ba nane una taà d'aha an Haiburun na. Ibrahiima a naba jemaa emnde, a kyuse Saratu.

³ Am keda muksaara nanna maa, Ibrahiima a naba yaa emtsa na am bere, a tsetehe, a duhe à deza Haitiyaha, a ba nane à elvan ge itare:

⁴ Naàwa iya, ya sawa an sawa, ya wayve am dagavaakure. Vatena na waà, shisha mandzawe, yaà kata egdze a slede aàza kure taslawaaakure, geni yaà de hedfa muksaarua am slede nanna.

⁵ Ta nwanante ge Haitiyaha, a ba itare taà elvan ge Ibrahiima:

⁶ Estuweka aàmbarkaana. Ekka ka ura ngaa am dagavaanere a gakaara Dadaamiya barka. Naba edduwa, de zharanaazhara irekhyahaanere, eksesekse ba una baaka argina dekideki na, kaà hedfa muksaana am hudfaara. Aà jerka ura am dagavaanere aà de yaikve irekhyaara deàkideki.

⁷ Daaci a tsetehe ge Ibrahiima, a tsahe aà katafke aà Haitiyaha, emnde a haha nanna, a gaa iraara aà katafkaatare,

⁸ a ba nane aà elvan ge itare: Maàki ba jirire lyavaalya ervaunfaakure ganakini yaà hedfa muksaarua aàhuna waà, taslawaaakure, ndavawisendave aàza Aifruna egdze aà Jauhar,

⁹ maàki aà bashibasha waà, hwalakwa aà Makpaila na ate we aà fahaara na, adaba tate nanna naàzaara. A viteva aà ba ate gane na ni aà zlayaan ge tate nanna, yaà shekwana aà katafkaakure bademme, geni iya keni yaà shansha tate aà irekhyaaruwa halal am dagavaakure.

¹⁰ Mbate, Aifruna nanna keni aà ba nja am dagave aà emndaatare Haitiyaha, taà aà fada ate we aà walkame na. A ba Aifruna aà elvan ge Ibrahiima aà ba an kaa kwara aà katafke aà zlamakelaawa:

¹¹ Estuweka aàmbarkaana, baaka elva a vela am hudfaara. Aà katafke aà emndaaruwa bademme, ma fe nanna, ma hwalakwa nanna keni vanakteva ba dey ge hedfa muksaana am hudfaara. Nada eccena ka naàzena yaà ankwaa aà ndaka ya na.

¹² Ibrahiima a gaa iraara zlabè adaliye aà katafke aà emnde a haha nanna bademme,

¹³ a ba nane aà elvan ge Aifruna aà katafkaatare bademme: Taslaana, yanaaka elvaaruwa na: Gane aà fahaana waà, yaà ebbiya bademme, naba lyevalya nalmanaana am ervaaruwa, lauktu yaà de hedfa muksaarua.

¹⁴ Amaa a ba Aifruna aà elvan ge Ibrahiima:

¹⁵ Labara kwa aàmbarkaana, ka yanaa ge uwe ka elvaaruwa na? Naàwa gane aà slede nanna gursa dermeke ufada, amaà yaikke ba dagavaamiya ka emtu arge nalmane? Naba ezlzala de ehedfa muksaana seke!

¹⁶ Daaci Ibrahiima a ekserhe aà ba an higa gane aà fahe nanna a ndaasa Aifruna aà ba an waara aà katafke aà Haitiyaha bademme, lipela dermeke ufade aà ba nane na. Ibrahiima keni a naba kezlanaa gursa dermeke ufade nanna tuwesse am erva. Una nanna shunguwaatare na taà tsakala an nane.

¹⁷⁻¹⁸ Mazlaara, fantau aà ba am sarte nanna, fahe aà Aifruna am Makpaila, aà dem gedyaara ge Mamre, damda am rezege aà Ibrahiima aà katafke aà Haitiyaha bademme am kendekiya yaikke ate we aà walkame; fe nanna antara hwalakwa na, antara nafaha na am fe nanna ira nafaha na ate nakwaha aà tate nanna bademme.

¹⁹ Zlaruzle am una nanna bademme, lauktu Ibrahiima a de hedfa muksaara Saratu. A hedanaa am hwalakwa, am fe am Makpaila, am gedi aà Mamre am tate na ta dahana an Haiburun na, am haha aà Kanaana.

²⁰ Kwaye nane, a gev estuwa fe nanna antara hwalakwa na am hudfaara na, am rezege aà Ibrahiima. A shekwanaa am erva a Haitiyaha, a ganve tate aà hedfa emndaara bademme.

24

Nika aà tara Isiyaaku antara Raibaika

¹ Ibrahiima ndza gevge emgyegwe a zhele kurcumme, Dadaamiya garga barka am duksa bademme.

² ɲane ndza an navaha antara waladiyaha kwakya. Vacite umele, a ba ɲane aè elva ge eddawnaana ɲane hufe aà haara bademme na: Sawa femfa ervaana am dagave aà serahaaruwa, aà bina,

³⁻⁴ adaba yaà kata kaà ziyuze wadã. Ganeka gyaale ge egdzaaruwa Isiyaaku am dagave aà emnde aà Kanaana na naàwa yaà am dagavaatare na ðekideki. Sey kaà zlala aà ba aà dem lardaruwa, kaà de gan gyaale ge egdzaaruwa Isiyaaku am dagave aà varahaaruwa. Watse kaà emmaàga he? Ziyuze wadã an zhera aà Yaakadada, Dadaamiya na a nderanaa ɲane samaya antara haha na.

⁵ A ɲwanante ge slesleraara, a ba ɲane aà elvan ge ɲane: AÀmbane aà de eksarka gyaale ge ðabidaba aà sem larde na maa? Maàki de gevge estuwa yaà naba eptsanaptsa emtu Isiyaakyuwaana aà dem larde na ndza ka sawa am hudaara na?

⁶ A ba Ibrahiima aà elvan ge ɲane : Effa hyema, maŋka una. Daànka egdzaaruwa aàdehuwa.

⁷ Yaakadada Dadaamiya na a nderanaa ɲane samaya na, a sisaa ba ɲane am hufe aà haà aà edderwa, a sisaa ba ɲane am lardaruwa na ta yiyaa am hudaara na. A biyantsa ba ɲane, aà de vaterte larde na bademme ge eggyahaaruwa, a ziyu wadã geni baaka gafkaara. Daaci aà de belana ba ɲane malikaara aà katafkaana ge dem lardaruwa, kaà de sana gyaale ge egdzaaruwa aà sawa aàhuwa.

⁸ Maàki a kwalvaa ba gyaale waà, wadã na ka ziwa ka ge iya na keni aà ðabanŋka mazlaara. Amaà duksa palle waà, daànka egdzaaruwa aà dehuwa ðekideki.

⁹ Daaci, ane a ba waladi na, a naba fanem erva am dagave aà serahaara, a zanu ge zaànwaara geni aà emmaga a ba ate una ɲanna.

¹⁰ Am iga aà una ɲanna maa, waladi aà Ibrahiima a naba dzerese kelaawaara am ezlegwamaha aà zanwaara, antara kazlana umele an daàraàdza jipu, a naba maga shula aà dem ekse aà Nakaur am Misaupautamiya.

¹¹ Shanaasha ekse ɲanna maa, de shansha suwa ate iga a ekse ɲanna. Daaci a naba kazlateraa ugje ge ezlegwamahaara, reppe njarinja ate we aà suwa ɲanna. Sarte ɲanna keni gevge icavaciya, sarte a dem yawe ge ɲwasha.

¹² A magaa maduwa, a ba ɲane: Yaakadada, Dadaamiya aà zaànwaaruwa Ibrahiima, taslaana giyanvege naàzena ni ya sawa adaba ɲane vatena na. Magannaamaga ɲgurna ge zanwaaruwa Ibrahiima.

¹³ Naàwa yaà tse ate we aà suwa, gyaalaha na taà am ekse na taà de sawa, taà se kaà yawe am suwa na.

¹⁴ Watse yaà ndavanundave ge gyaale palle am itare: Ginaaga hwamaana yaà shushe yawe, maà baànba gyaale ɲanna naàwa shushe eddaye, yaà kateruke ge ezlegwamahaana keni maà taà esha waà, ba ɲane gyaale na ni ka eksanansaa ka ge sleslerana Isiyaaku. Yaà de dise ate una ɲanna ɲgurna na ka maganaan ge zanwaaruwa Ibrahiima.

¹⁵ AÀ ba am tsaka elvaara aà katafke aà Dadaamiya keni zlafe zlawka waà, aà zhara ba sesse Raibaika an hwama ate nahyapaihyaipaara. Raibaika ɲanna maa, zhera aè eddenaara Betu'iila egdze a Milka, mukse aà Naàkaur, egdze a emmenaara ge Ibrahiima.

¹⁶ Raibaika gyaale zariya an tsaka ire, zlafe diyaaka zhele dekideki. Kacawka-cawkawes sesse, a de tsekweme am suwa, a kem yawe am hwamaara, kertenj a ferhe anŋkwa aà zlala.

¹⁷ Daaci zhagade ge male aà waladiyaha aà Ibrahiima na, a de ica ba wafkaara, tsaatse, a ba ɲane aà elvan ge ɲane: Tasle a ɲa ganaaga seke hwama yaà shushe yawaana na cekwaanŋgufi?

18 A nwanante ge Raibaika, a ba nane: Labara? Naàwa shushe eddaye! Kertenj a gannaahè, zhèl na a shu yawe na a yanaa ba nane.

19 Hyanhya ge zhèl na, a ba Raibaika à elvan ge nane: Yaà payateraapaya ge ezlegwamahaana keni maà taà esha, taà yaànaà ba itare yawe.

20 Kertenj a puwese yawe na ndza am hwama na à dem kyaale, ba watsewatse a de kem umele, a se puwese adaliye, a payateru yawe na ge ezlegwamaha à zhèl na bademme, ta yanaa ba itare yawe na.

21 Am sarte na Raibaika anjwa à maga slera na waà, waladī à Ibrahiima na a duhe tseriye à ndaka elva, à zharanaà à ba an ice. Amaà à maga ba najipuwaara. A ba nane am ervaunfaara: Una giyanvege Yaakadada naàzena ya se katanaa ya na emtu estara?

22 Hyaterhya yawe ge ezlegwamahaara bademme waà, zhèl na a naba vante jade à dindar ge Raibaika. Jade nanna ganaara kwakya jipu. A naba fante ate ektare, a vante zlahe adaliye naàdanwaha buwa, una nanna keni ta janaa à ba an dindar nanna zlahe adaliye, a naba puwante ate erva.

23 A ba nane à elvan ge nane: Taslaana ndindaha, ka egdze à ware am ekse na? A naba jerje emtu slede am mbaakure geni yaà de tsekwa am mbaakure antara emnde na taà anjwa puwisepuwe na bademme?

24 A nute ge gyaale, a ba nane: Ya egdze à Betu'iila, ya eggyetare ge tara Naàkaur antara muksaara Milka.

25 A farhe zlahe adaliye, a ba nane: Anjwa slede ge tsekwa wayvaha am mbaanere. Dete ba kandiske antara masa ge dabbahaakure keni anjwa kwakya am mbaanere, tate à hare a wayvaha keni anjwa bademme.

26 Daaci zhèl na a naba kezle ugje am aha, a kezlan ugje ge Yaakadada, a slafan waara,

27 a ba nane: Yaà anjwa à slafaka waaruwa Yaakadada, Dadaamiya à zaanwaaruwa Ibrahiima. Yaà slafakaà we, afaba marakiyaanmara parakke ngurna, antara jirire na kaà anjwa à maganaan ge zaanwaaruwa. Naàzaaruwa ge iya waà, diyandiya mazlaara geni a siya ba Yaakadada an iraara à sem hude à haà à egdze a emmenaara ge zanwaaruwa suuwe.

28 Raibaika a naba kante sera à daà, a de balananse labare ge emmenaara.

29-30 Anjwa egdze a emmenaara zhele ge Raibaika, zheraara Laban; nane keni nanna jade na am ektare à egdze a emmenaara na, antara naàdanwaha na ate ervaara na bademme. Cenancena keni à etsaka Raibaika naàzena a banna zhèl nanna bademme. Daaci a naba sessehe ge Laban am mba, zhagadaara à dete we à suwa na, a de bere zhèl na antara ezlegwamahaara ate we à suwa.

31 A ba Laban à elvan ge nane: Labara ka tsaa am kaamba! Sawa à se mbaanere eddaye! Ekka, ka eddawn Yaakadada a gakar barka an tsaka ire na, tsatsannaatsatse ba iya an iraruwa tate à tsekwa wayvaha am mbaanere, slede ge ezlegwamaha keni anjwa bademme.

32 Daaci ta duhe, ta de tsekwa gwatamaha ate iga à ezlegwamaha, ta vaterte kandiske antara masa ge ezlegwamaha na, ta sateraa yawe à bara sera ge nane antara emnde na ta daa à puwansepuwe na bademme.

33 Ta sateraa naàza za, ta faterhe à katafkaatare waà, a ba waladī à Ibrahiima: Yaà zeka duksa maà ndanakurseka labare na ni a sisa na. A ba Laban: Naba endaha elvaana edda!

34 A ba nane à elvan ge itare: Iya waà, ya waladī a Ibrahiima.

35 Dadaamiya Saksage a gar barka an tsaka ire ge zanwaaruwa Ibrahiima, a ganve ur ngaa. A vante nawaha antara kyawaha, eslaha, lipela antara dindar, antara navaha antara kwatenaha, ezlegwamaha antara ezzenwaha, bademme a duksa.

³⁶ Muksaara Saratu a naba yane egdzere à ba am emgyigwire. Zanwaaruwa a yanaa rezegaara bademme ge egdze ñanna kina.

³⁷ A ba zanwaaruwa à elvan ge iya: Yaà kata kaà ziyuze wadfa. Kaà ganka mukse ge egdzaaruwa am dagave à emnde a Kanaana na ñaà am dagavaatare na ðekidfekei.

³⁸ Sey kaà zlala à ba à dem lardaaruwa, à dem dagave à egdzar mamahaaruwa, antara emnde a jebaaruwa, kaà de gan gyaale ge egdzaaruwa aàhuwa. Watse kaà emmaga he ate una ñanna? Sey kaà ziyuze wadfa, à bina.

³⁹ A ba iya yaà elvan ge zanwaaruwa: AÀmbane watse à ðabika gyaale à sem larde na maa?

⁴⁰ A ba zanwaaruwa à elvan ge iya: Dadaamiya, Yaakadada na yaà anjwa à kezlan ugje kelaazare na waà, à de belana ba ñane malikaara à katafkaaña, à de gakanvege ñane shulaaña ate una ni kaà de hayaànhaya na. Daaci kaà sannaasa gyaale ge egdzaaruwa à sawa am jebaaruwa, à sawa am dagave à egdzar mamahaaruwa.

⁴¹ Maàki ba dakaada ka à dem jebaaruwa waà, wadfa na yaà fakar ezzaara na keni à ðabanjka mazlaara. Una ma de shakanaànka gyaale ge egdzaaruwa, varakteka keni tsekwaatsekwa ate ka, à ðabanjka wadfa na kaà zaànaà ka na mazlaara.

⁴² Kwaye ñane daliila a shulaaruwa vatena, ya setsekwaate ate we à suwa. Tsekwantsekwa ate we à suwa waà, ya magaa maduwa, a ba iya: Yaakadada, Dadaamiya à zanwaaruwa Ibrahiima, maà lyavaalya ervaunðaña waà, taslaaña hyiyanfehye shulaaruwa vatena na.

⁴³ A ba iya zlaabe adaliye am maduwaaruwa: Naàwa iya, yaà tse ate we à suwa, maà sesse gyaale am huðe à ekse, a se ka yawe am suwa na, ya banaa: Taslaaña viteva yawe yaà shushe cekwaanjudi am hwamaaña ni, yiveka,

⁴⁴ maà banba gyaale ñanna: naàwa shushe eddaye, yaà payaterapaya ge ezlegwamahaaña keni maà taà esha, maà baànbà gyaale ñanna estuwa waà, daaci ba gyaale na ni ka eksesaa ka geni à gev mukse à egdze à zanwaaruwa.

⁴⁵ Iya keni zlaabe yaà aàtira tsaka elva ñanna am ervaunðaaaruwa, yaà zhara ba sesse Raibaika an hwama ate nahyapaihyapaara, a de tsekweme am suwa, a kem yawe, a ferhe. A ba iya yaà elvan ge ñane: Taslaaña viteva seke yawaaña na yaà kuke?

⁴⁶ Kertenj eksaksa yawe ate nahyapaihyapaara: naàwa eddaye, yaà kateruke ge ezlegwamahaaña keni à bina. Iya ya shu yawe na, a payateraa ge ezlegwamaha, itare keni ta yanaa ba itare yawe.

⁴⁷ A ba iya yaà elvan ge ñane: Ka egdze à ware? A ba ñane: Ya egdze a Batu'iila, ya eggyetare ge tara Nakaur antara muksaara Milka. Daaci ya naba fanem jade am ektare, ya puwante nadanwaha ate erva.

⁴⁸ Daaci ya kezle ugje am aha, ya kezlane ugje ge Yaakadada, ya slafan waaruwa ge Yaakadada, Dadaamiya à zanwaaruwa Ibrahiima, afaba a kwarisaa ba ñane barama a shulaaruwa, zlalavezlale baaka argina, geni yaà ganega egdze à egdze a emmenjaara ge zanwaaruwa ge egdzaara.

⁴⁹ Kina waà, elva a juwaa à ba aàze kure. Maàki eksaarekse irakure maganaa shaigerire antara jirere ge zanwaaruwa, kwa ndahihe. Maàki à gevka keni ba kwa ndahihe parakke, daaci yaà zlalaaruwa à dem tate umele.

⁵⁰ Ta ñwanante ge tara Laban antara Batu'iila, a ba itare taà elvan ge ñane: Duksa waà, ba naàzena ni a ganvaa Dadaamiya na. baaka elva na ni ñaà ndaaka ñere, ña tsa bakanka shagera elvaaña, ña tsa bakanka keni shagerka elvaaña.

⁵¹ Kwaye Raibaika à katafkaaña, eksanteksa daànda, a de gevge mukse à egdze à zanwaaña ba seke una a ndaaka Yaakadada na. Dawaada à ba an hairire.

⁵² Ba a cenaa una nanna male àà waladiyaha àà Ibrahiima, a kezlan ugje ge Yaakadada am aha.

⁵³ Am iga àà una nanna, a sanse kazlaŋa àà gyaale zarizariya bademme, umelahaara ta janaa an lipela, umelahaara ta janaa an dindar, antara nanɣyuwaha, a vante ge Raibaika. A sanse kazlaŋa umele zlaɓe adaliye an daradza jipu maa, una nanna a vaterte ge tara Laban egdze a emmeŋaara ge gyaale antara emmeŋaara ge gyaale.

⁵⁴ Zlaruzle am shawyaatare bademme, lauktu male àà waladiyaha àà Ibrahiima antara emnde na ta daa àà puwansepuwe na ta zu duksa, ta sharhe, lauktu ta de zlava ta hare.

Maàkurallaara an enɣya werre waà, ta tsetehe, a ba male àà waladiyaha na àà elvan ge emnde a haà: Vawiteva kwa baraàma, yaà daà àà deza zanwaaruwa.

⁵⁵ A ba tara egdze a emmeŋaara ge gyaale antara emmeŋaara taà elvan ge nane: Amaà gyaale waà, aè shekwashakwa emtsaade deydey hare kelaawa palle lauktu watse kwa daà.

⁵⁶ A ba nane àà elvan ge itare: nanaŋawika seke taslawaaakure. Naàwa shulaaruwa a tsatsanaa ba Yaakadada an iraara. Kure waà, vawiteva kure ba baraàma, yaà eptsaa àà deza zanwaaruwa.

⁵⁷ A ba itare taà elvan ge nane: Una waà, sey nnaà dafa ba gyaale an iraara, àà se nuta ba nane.

⁵⁸ Daaci ta dante gyaale, a ba itare taà elvan ge nane: Kaà eddaba he zhel na àà kata àà daàkaàda ba vatena? A nute: Yaà eddaba, àà bina.

⁵⁹ Daaci ta sawhe ge egdzar mamahaŋaara ge Raibaika, antara emnde haatare bademme, ta magateraa aàjaàmimaà shifa ge tara Raibaika antara sleana egdzere antara male àà waladiyaha àà Ibrahiima ira emnde na ta saa àà puwansepuwe na bademme.

⁶⁰ Egdzar mamahaŋaara ge Raibaika ta gan barka ge egdze a emmetare, a ba itare ma waraatare keni: A vakteva Dadaamiya egdze a huɗe egdze a emmerwa. Egdzaraaŋa a garevge ma debu waànyarwaànyara keni. Kelaadaha a nna taà de gevge ba nwashaha àà katafke àà egdzaraaŋa.

⁶¹ Daaci a tsetehe ge Raibaika antara kwatenahaara, ta dafalte ate iga ezlegwamaha, a dabete male àà waladiyaha àà Ibrahiima. Male àà waladiyaha àà Ibrahiima a gan estuwa Raibaika, a zlalehe an nane.

⁶² Am sarte nanna maa, Isiyaaku zlaɓe ba unule a saara, ndza a dete we àà suwa. Zhera àà suwa nanna Lahay Ruwa. Amaana: Dadaamiya Saksage anɣkwa àà nina. Adaba nane an iraara a nna am haha nanna am puti.

⁶³ Vacite umele an icaviciya maa, Isiyaaku a de tataya tate àà tsekadfire am fe, a kante ice waà, àà zhara ba ezlegwamaha taà anɣkwa àà sawa.

⁶⁴ Raibaika keni kanteka ice, nanna Isiyaaku na, a naba tsekwehe ate ezlegwamaara.

⁶⁵ A ndavanu ge male àà waladiyaha àà Ibrahiima, a ba nane àà elvan ge nane: Ware nane zhel na kwaye nane am fe, àà se jaà ire an miya na? A nwanante ge zhel na, a ba nane àà elvan ge nane: Una nanna degiya zanwaaruwa. Ba watsewatse Raibaika a haltaa lafayaara, a puwar ge iraara.

⁶⁶ Male na a se ndahanhe ge Isiyaaku naàzena a maganaa nane am shulaara bademme.

⁶⁷ Daaci Isiyaaku a daa Raibaika ba suuwe àà dem bere àà emmeŋaara Saratu. Raibaika gevge mukse àà Isiyaaku, wayaawaya jipu an muksaara. A ekhya estuwa ervaunɗe àà Isiyaaku, adaba ndza a kefaa emmeŋaara.

25

Egdzara à Ibrahiima a yanaa an Kaitura

¹ Ibrahiima a naba ge mukse umele zheraara Kaitura.

² Mukse nanna a yayane egdzar zaala ge Ibrahiima. A yese Simran, antara Yauksan antara Maidan antara Madiyan antara Yisbak ira Suhak.

³ Yauksan, nane keni a ye tara Saiba antara Daidan. Daidan keni a yese emnde a Asuri antara emnde Laitusi ira emnde a Laiwmi.

⁴ Naàwa emnde na keni egdzara à Maidiyan: Tara Aifa antara Aifair antara Hanauk antara Abida ira Aildaba. Bademme a emnde na ba egdzara à Kaitura.

⁵ Warata waà, Ibrahiima a vante warata à nalmanaara bademme ba ge Isiyaaku palle.

⁶ Amaà egdzara à nwashaha umele na waà, zlafe nane an shifaara, a tegateraa nalmane à ba an ervaara, a ngyekwateraa sledaatare à dem gedfi, yiyiye jipu an Isiyaaku, una nanna keni larde umele.

Emtsa à Ibrahiima antara tate a ehhefaara

⁷ Ibrahiima a magaa iva dermeke an kul vuye jilyebe,

⁸ lauktu a zluwaa hairiraara, gevge emgyegwe an tsaka ire, ndza a jesanje am iraara nja an shifa. Amaà a emtsaa am ngahire, zlazlala à deza eggyahaara.

⁹ Ta hefanaa ba egdzaraara, tara Isiyaaku antaa Isemayiila am hwalakwa à Makpaila, am fahe à Aifruna egdze a Jauhar ura Haiti, fe nanna à dem gedfiyaara ge Mamre.

¹⁰ Amaà fe nanna waà, Ibrahiima shekwefshekwe am erva à Haitiyaha. Daaci ta hefateraa à ba am hufe à fe nanna tara Ibrahiima antara muksaara Saratu.

¹¹ Am iga à kefa Ibrahiima maa, Dadaamiya a gar barka jipu ge egdzaara Isiyaaku. Isiyaaku a njehe, haara ba herzhe an suwa nanna taà dahana an Dadaamiya ankwaa à nina na.

Egdzara à Isemayiila antara sledaatare

¹² Naàwa kergema à egdzara à Isemayiila, egdze à Ibrahiima na a yanaa Hajara egdze à emnde a Misra, ndza kwatena à Saratu.

¹³ Naàwa zheraha à egdzara à Isemayiila an dabava an dabava: Naibayaut, nane makaaji à Isemayiila, sledabaara Kaidar, lauktu Adbair, lauktu tara Maipsaam

¹⁴ antara Misma antara Duma antara Masa

¹⁵ antara Hadat antara Taima antara Yaituru antara Maafis ira Kaiduma.

¹⁶ Kwaye nane egdzara à Isemayiila kelaawa jubuwa antara zherahaatare bademme. Ma waraatare keni huyaahuya gevge jeba. Ba zherahaatare una a gev zheraha à eksahaatare antara zheraha à sledaha na taà de tsekwa itare am hudfaara am kezlakezlahaatare.

¹⁷ Isemayiila magaamaga iva dermeke an kul keye ju vuye lauktu à emtsa, a daahe à deza eggyahaara am faya.

¹⁸ Egdzara à Isemayiila ta nja am dagave à tara Hawila antara Sura, à dem gedfi à haha à Misera, ate baraama a dem Sura. Am emnde à Ibrahiima bademme, ta de nja ba itare yiyiye an emnde bademme.

Isiyaaku a yeka egdzere a shaa wulhaha

¹⁹ Naàwa labare à Isiyaaku egdze à Ibrahiima:

²⁰ Isiyaaku magaamaga yawe kul ufufe kalkale lauktu a ge Raibaika egdze a emmenaara mukse ge Laban egdze à Batu'iila, ura Paddan Aram.

²¹ Isiyaaku a nàala Yaakadada, adaba muksaara Raibaika yaaka egdzere, gevge dzire. Dadaamiya Yaakadada lyavaalya nàalaa, muksaara a naba shaa hufe.

²² Hufe à Raibaika ñanna waà, wulhaha. Egdzara taà anƙwa àà dagala am hufe, a naba fu hula Raibaika, a ba ñane: Maà ba estuwa, ya shan ge uwe ñane hufe ñanna ba ðekidèki? Daaci a de ndava ààza Yaakadada.

²³ A ba Yaakadada àà elvan ge ñane: Anƙwa zlamaha buwa, jeba buwa am huɗaana. Jebaha buwa ñanna taà anƙwa àà tegaava àà sawa am huɗaana. Am jebaha buwa ñanna waà, anƙwa palle àà de jauje ge palle an ndzedfa. Am egdzara ñanna waà, male àà de gev waladī àà kudere.

²⁴ De hyephye sarte àà Raibaika ge yaà, a de ye waà, a yese wulhaha buwa.

²⁵ Am egdzaraara ñanna, una a sawa zuññwe na verannde, an ugje ate vuwa ba seke naàza àà egdze àà sla. Ta fete zharaara Isuwa.

²⁶ A de sawa sledfabaara waà, a ñaa naàdegadega àà Isuwa na am ervara. ñane keni ta fete zharaara Yakubu. Isiyaaku magamaga yawe kul unƙwahe kalkale am sarte na ta ye egdzara ñanna.

A veluwa estuwa Isuwa daradza àà makaajiyiraara

²⁷ Daaci walartewaàlaà egdzara buwa na. Isuwa a gev matsame, àà eblyeka ervara àà dem haha ðekidèki, ñane gevge slekaamba. Amaà Yakubu waà, ñane sletsekadfe, àà nja àà ba am mba duksaara.

²⁸ Isiyaaku waà, ndza àà waya ba Isuwa kwakyaara, adaba àà sanaà hyuwa ba kelaazare. Amaà Raibaika waà, ñane a hayaa ba Yakubu.

²⁹ Vacite umele maa, Yakubu keni gyanvegye naàza za kyanñe, Isuwa keni saasa am kaamba, kuɗukkudè an tsaka ire.

³⁰ A ba Isuwa àà elvan ge Yakubu: Taslaana yiyanya naàza za na an gya kyanñe na, yaà ndabundabe ya emtsaade, adaba baaka naàzu yaà maganaà ya mazlaara. Ta fante adaba una ñanna zhera Aidaum ge Isuwa, amaana: Kyanñe.

³¹ A ñwanante ge Yakubu, a ba ñane: Veliyuvele daàraàdza àà makaajiyiraana emtsaade lauktu kaà ezza.

³² A ba Isuwa: Yaà emtsa ni makaajiyire, watse àà magiya uwe ñane makaajiyire ñanna?

³³ A ba Yakubu àà elvan ge ñane: Maà eksakarekse waà, sey kaà ziyuze wadfa emtsaade. Isuwa a naba zanu wadfa ge Yakubu, geni yanaanya makaajiyire. Isuwa a velu estuwa daàraàdza a makaajiyiraara.

³⁴ Daaci Yakubu a naba vanteva kwa naàza za na ge Isuwa, depain antara jeba a yire umele anƙwa daàlaara aàgire. A zuhe, a sharhe, a tsetehe duksaara ba ezlzala. A epsawaa estuwa Isuwa daradza àà makaajiyiraara.

26

Isiyaaka am larde àà Failaistiyaha

¹ Daaci samsa waya yaikke a sem larde, amaà waà, waya na ndza am zamane àà Ibrahiima na ka. Daaci a naba duhe ge Isiyaaku àà deza sleksu Abimailaik slekse àà Failaistiyaha am Gairar,

² de marapsemare Yaakadada àà katafkaara, a ba ñane àà elvan ge ñane: Duka àà dem Misra ðekidèki, naba njinja am larde na yaà de bakana iya.

³ Gejeka emtsaade seraana am larde na, iya yaà anƙwa antara ka, yaà de gakar barkaaruwa. Adaba bademme a kwaraha na, yaà de vakte ba ge ekka antara wulfahaana am igaana. Yaà de ganve estuwa wadaaruwa na ya zanu ge eddena Ibrahiima.

⁴ Yaà de huyateraahuya egdzaraana, taà de gev ba seke terlyakwaha ate samaya, kwaraha na bademme watse yaà de vaterte ba ge wulfahaana. Bademme a jebaha na ate haha ta de sha barka adaba wulfahaana.

⁵ Adaba Ibrahiima a cenaa elvaaruwa, a edfaba naàzena ya bannaa ya, a tsaa àà ba ate naàzena ya tsanaa ya, dfabaadaba jipu naàzena ya puwetaa ya antara shairiyahaaruwa badfemme.

⁶ A njanaa ba una njanna Isiyaaku am Gairar.

⁷ Am sarte na emnde a ekse taà anƙwa àà ndavanu elva ate muksaara Raibaika, egdze a emmerwa àà bina. A wana lyawa ge ba muksaara, adaba a kuva emnde a ekse njanna jipu geni a jareka arge muksaara, adaba muksaara Raibaika zariya jipu, baaka arge njane.

⁸ Am haraare Isiyaaku am ekse njanna, vacite umele, naterna sleksu Abimailaik slekse àà Failaistiyaha àà kya we àà biye àà bere, taà anƙwa àà gwagwesa tara Isiyaaku antara muksaara Raibaika.

⁹ Abimailaik a naba dfante Isiyaaku, a ba njane àà elvan ge njane: Mbate mukse na muksaanja! Ka ndana estara kena egdze a emmenja àà ba ka na? A njwanante ge Isiyaaku a ba njane àà elvan ge njane: A wiyaa ba lyawa geni a jarika adaba njane.

¹⁰ A ba Abimailaik: AÀzara kena una ka maganƙerta ka na? A yaa ba cekwaanƙudfi ma andze ura umele àà ganvege muksaara am emndaaruwa, daaci ekka keni sakanƙeranka emtu haypa?

¹¹ Daaci sleksu Abimailaik a ndaase elvaara palle, a ba njane àà elvan ge emndaara: Ma ware una a ndanse elva yayiaye ge zhel na, ma a fete erva ate muksaara keni, eddaara àà njeka an shifa dfekidfekei.

Tara Isiyaaku antara Abimailaik taà anƙwa zaà wadfa am dagavaatare

¹² Ate iva njanna, Isiyaaku a herfa àà ba am haha njanna, amaà jaaja duksa baaka zlaktaara, adaba Yaakadada garga barka.

¹³ Nalmane Isiyaaku anƙwa àà far ba saga, a gev sleberba baaka arge njane dekidfekei.

¹⁴ Ndza an waldaha àà sla kwakya, antara kyawaha antara nawaha, kwakya jipu. Emnde a maganaa slera keni ndza baaka zlaktaatare. Daaci Failaistiyaha ta naba shelha ate njane.

¹⁵ Adaba shelha na maa, Failaistiyaha ta naba dashem suwaha na ndza a yayanaa eddenjaara Ibrahiima na badfemme an haha. Adaba Ibrahiima keni ndza kwakya waladiyahaara, ta yayanaa ba itare suwaha njanna.

¹⁶ Daaci a ba Abimailaik àà elvan ge Isiyaaku: Gakevge kaà an hakuma jipu, jakuje ge ndzedaanjere, ezlzlala am lardaanjere.

¹⁷ A naba kezla Isiyaaku, a de icese slalaara am kaamba a Gairar, dfambake zlafe adaliye, a njaara aahuwa.

¹⁸ Isiyaaku a naba yayese zlafe adaliye suwaha na ta yayanaa am zamane àà eddenjaara Ibrahiima, ta daishemhe ge Failaistiyaha am igaara na. njane a naba yayese, a fafete zheraha na ni ndza Ibrahiima a dfaha suwaha njanna an njane na.

¹⁹ Waladiyaha àà Isiyaaku keni ta yaye suwaha umele anwaslire, ta shaa yawaha na àà emtseka dfekidfekei na.

²⁰ Suniyaha àà emnde a Gairar ta naba daàgala an suniyaha àà Isiyaaku arge suwa. Adaba ta baantsa itare: Suwa na nazaanjere. Isiyaaku a naba fante zhera àà Aisaik ge suwa njanna. Amaana: Daàgala. Adaba ta kaàtaà dagala an njane arge suwa njanna.

²¹ Waladiyaha àà Isiyaaku ta ye suwa umele, arge una njanna keni ta naba tsa elva zlafe adaliye Failaistiyaha. Isiyaaku a fete zhera àà suwa njanna Sitna. Amaana: Kelaadire.

²² A tsetehe am tate njanna, a de ye suwa umele ge keyire; arge una njanna waà, tsateka dagala. Isiyaaku a fete zhera àà suwa njanna Raihaubaut. Amaana: Hwihwiyyire. Adaba a bantsa njane: Yaakadada sagamiyanvesage slede geni mi hwiya am larde na.

²³ Am iga à una ñanna, Isiyaaku a naba kezla zlaɓe adaliye am tate ñanna, kwaye a de nja am Birsaba.

²⁴ AÀhuwa ñanna, Yaakadada a de maranaa iraara à ba am hare ñanna, a ba ñane à elvan ge ñane: Ba iya una ya Dadaamiya à eddeña Ibrahiima. Gazleka ðekidɛki, adaba iya yaà anƙwa antara ka, yaà de gakar barkaaruuwa, yaà de yaàtertiya egdzaraaɗa adaba barka à eddeña.

²⁵ Daaci Isiyaaku a naba ndere naàzena taà fana sadake aàtekwa ge Dadaamiya na am tate ñanna, a magaa maduwa, a ɗaha Dadaamiya an Yaakadada am maduwaara. A magaa beraara an kacakaca am tate ñanna, waladiyahaara ta naba ye suwa umele.

²⁶ A sawhe ge Abimailaik à sawa am Gairar aàsezeɗaara, ta sawa antara uraara Ahusat ira Pikaul, ñane male à sawjiyahaara.

²⁷ Isiyaaku a naba ndavateruhe, a ba ñane à elvan ge itare: Kina mu a sakuraa uwe aàsezerwa, aàbi ɗɗyaikurisengye am dagavaakure yakuriyaaya?

²⁸ Ta eptsanaa jawapa, a ba itare taà elvan ge ñane: ɗaà anƙwa à ezhhara ñanna waà, anƙwa Yaakadada antara ka ba parakke. A ba sawariyaanɗere, shagera à demda waɗa am dagavaamiya. Ekka antara ɗere waà, namaàna dagavaamiya.

²⁹ Kina waà, kaà zaɗeruze waɗa geni kaà de maganerteka kelaadire ðekidɛki. Adaba ɗere keni faɗerka zlaɗa ate ka, ɗa magakaa shaigerire jipu, ka segashe ba lapilayye am dagavaanɗere. Kwaye ñane gakevge ura à Yaakadada kaà an barkaara am vuwa.

³⁰ Daaci Isiyaaku a magateraa munri ta zuhe, ta sharhe.

³¹ Makurallaara ta tsetehe an enjya werre, ta zu waɗa ñanna am dagavaatare. Am iga à una ñanna Isiyaaku a magateraa aàjamimashifa, ta daahe à ba an hairire.

³² Ba vacite ñanna, waladiyahaara ta sanaa labare à suwa na taà anƙwa à eyya, a ba itare: Shaɗeransha yawe.

³³ Isiyaaku a fete zhera à suwa ñanna Saba. Amaana: Waɗa. Adaba una ñanna zhera à ekse ñanna Birsaba sem vatena. Amaana: Sawa à waɗa.

ɗwashaha à Isuwa

³⁴ Isuwa maa, ñane magaamaga yawe kul ufade, a naba ge ɗwasha buwa. A ge tara Yaihudit egdze à Bairi, antara Basmat egdze à Ailaun. Bukerdaatare ta ba egdzara à Haitiyaha.

³⁵ ɗwashaha à Isuwa ñanna ta zlaɗateranve ervaunɗe jipu ge tara Isiyaaku antara muksaara Raibaika.

27

A gaare estuwa Isiyaku barka ge Yakubu

¹ Isiyaaku gevge emmgyegwe kurcumme, ba ice keni a nanka mazle-aara. A ɗante Isuwa makaaji-aara á deɗɗara, a ba ñane á elvan ge ñane: Isuwa egdze-aaruwa. A ɗwanante ge Isuwa : Ná' am !

² A ba eddeɗara á elvan ge ñane: Iya na wá, ganevge emmgyegwe jipu, ba sarte a emtsa-aaruwa keni diyanka ya.

³ Daaci kina wá, halantehala náza erva á ɗa, kudeme á ɗa, antara leka á ɗa, ezlzlala á dem kaamba, de eksivaksa dabba a kaamba,

⁴ se gyiyanvegye hyuwa a dabba kaamba na ka de eksana ka na njeɓakke ate una ya katana ya, daaci siyansa yá zuze, yá gakar barka lauktu yá emtsa.

⁵ Cenancena Raibaika am sarte na Isiyaaku anƙwa á tsakana elva na ge makaaji-aara Isuwa. Daaci zlazlala Isuwa á dem kaamba, a de tsagwaɗa náza kaamba geni a sanansa ge eddeɗara maa,

⁶ a ba emmetare Raibaika á elvan ge Yakubu: Náwa ya cenancena a ba eddekure á elvan ge egdze emmeɗa:

⁷ Ezlzlala á dem kaamba de eksevaksa dabba a kaamba, se gyiyanvegye njebakke, yá zuze, ya gakar barka á katafke á Yaakadada lauktu yá emtsa.

⁸ Daaci kina wá, náwa yá ndaaka elva-aaruwa, eccena ba shagera yanaaka elva-aaruwa nanna.

⁹ Naba duwa á dem walda, de siyansa egdzara usale-aha shagera shagera buwa wá, yá se gyananvegye ge eddena njebakke ate una á katana nane,

¹⁰ ká se dananda a zuze, á gakar barka lauktu á emtsa.

¹¹ A ba Yakubu á elvan ge emmenara: Egdze a emmerwa an ugje ate vuwa, baaka náza-aaruwa maa,

¹² máki tapiyatapa edderwa, diyisediye mu á de banka ya far uksanwirehe? Daaci máki gevge estuwa, á de kita barka edderwa yá de shanka barka na.

¹³ A nwanante ge emmenara, a ba nane: A dabanaka dekideki, á sem mbiye-aaruwa ge iya egdze-aaruwa. Yanaaka ka elva-aaruwa na, naba edduwa de siyansa egdzara usale-aha na.

¹⁴ Yakubu a naba de sanaa egdzaar usale-aha na ge emmenara, nane a se tsatsaa náza za njebakke ate una á katana eddetare.

¹⁵ Am iga a una nanna, a demhe am bre á egdze-aara Isuwa, egdzere zunjwire-aara, a dzarese nanjyuwe-aara na an daradza jipu na, a tsekwanme Yakubu am hude-aara, egdze-aara ge buwire.

¹⁶ An gwagwa á nawe-aha nanna maa, a mbuwanaa ye á erva-aha an nane antara ye, adaba ye á Yakubu slerdakke jipu.

¹⁷ Daaci Raibaika a naba fanem náza za na a tsatsanaa nane na am erva ge egdze-aara Yakubu, hyuwa an gya njebakke antara depain.

¹⁸ Mazle-aara a naba duhe ge Yakubu adeza eddenara na. Edda, a ba nane á elvan ge nane. A nwanante ge eddenara: Na'am. Ka ware egdze-aaruwa?

¹⁹ A ba Yakubu á elvan ge nane: Ba iya makaaji á na Isuwa, ya sakaa nazena ka ndavanaa ka na. Tsetse-kwa njinja, ká zuze hyuwa na ya sakánse na lauktu ká giyar barka.

²⁰ A ba Isiyaaku á elvan ge nane: Ka shanaa estara kena ba watsewatse na egdze-aaruwa? A nwanante a ba nane á elvan ge nane: A sanaa ba Yaakadada, Dadaamiya á na á se katafke-aaruwa.

²¹ A ba Isiyaaku á elvan ge Yakubu: Sawa emtsaade egdze-aaruwa, yá tapakaatapa an erva-aaruwa ba jirire ka ba Isuwa? Máki ka Isuwa ka keni ya diyeddiye.

²² Daaci a naba gaptehe ge Yakubu á deza eddenara Isiyaaku na, á ettapa Isiyaaku an erva-aha-aara, a ba nane: Ye-aara máki á ndaha elva wá, Yakubu, amá erva-aha-aara wá, Isuwa.

²³⁻²⁴ Diyaaka Isiyaaku dekideki, adaba baaka erva-aha á Yakubu agashe, bademme ba ugje ba seke náza á egdze a emmenara Isuwa. A ndavanuhe ge Isiyaaku, a ba nane: Ba jirire ka ba makaaji-aaruwa Isuwa? A nwanante ge Yakubu, a ba nane: Ba iya degiya Edda. Mazle-aara a naba fantau ge gar barka.

²⁵ A ba Isiyaaku á elvan ge nane: Siyansa hyuwa á náza kaamba na ka sinaa ka, ka makaaji-aaruwa, yá zuze lauktu yá gakar barka. Yakubu a vante, a zuhe, a de sanaa mbazla, a vante a sharhe.

²⁶ Am iga á una nanna, a ba Isiyaaku: Sawa kwa egdze-aaruwa takwaliyatakwala.

²⁷ Takwalle á ba Yakubu a de nanaa eddenara na. Cenancena Isiyaaku emtakkire á se á nanjyuwe-aara, a garhe barka, a ba nane: Emtakkire á se á egdze-aaruwa na wá, ba seke emtakkire á se á fahe na Yaakadada garge barka jipu na.

²⁸ A vakteva Dadaamiya werhe á sawa am samaya antara dikele á nalmane na ni a vanta haha ge ura na. Tara hiya antara mbazla na emtakke na wá, sey tá ndavana á ba am mba á na.

²⁹ Larde-aha gergere tá de magakaa slera ge ka, jeba-aha gergere ta de ganaaga ire-aatare á katafke á ña. Ká de geva ka zanwe á egdzara mama-aha a ña, ta de gana ba itare ire-aatare a katafke á ña. A de sha barka eddewna ni á de gak barka ge ekka. Amá á de gev an nyainye eddawna ni á de nyainya ka na.

³⁰ Isiyaaku keni zlauzle am gar barka ge Yakubu, sesse Yakubu áza eddenjara, vanayye saasa egdze a emmanjara Isuwa á sa am baka na.

³¹ Ñane a se gyanve hyuwa á náza a kaamba njebakke, a sanánhe kwa ge eddenjara na. A ba ñane á elvan ge eddenjara: Tsetse kwa edda, náwa sanakanmesa hyuwa á náza kaamba na, zuze lauktu ká gar barka ge egdze á ña.

³² A ba eddenjara á elvan ge ñane: Ka ware ka? A ba ñane: Ba iya egdze á ña Isuwa, ya makaaji á ña.

³³ Jaaja emtañkire Isiyaaku, diyaaka ba názena á magana ñane keni ðekidëki. A ba ñane: Ware ñane ni a duhe á dem kaamba, a de je náza kaamba, a siyaa hyuwa-aara ya zuhe, náwa a tsantaa ba sera á ña na! Barka wá, ganarga, shansha zlauzle.

³⁴ Isuwa ba á cenaa elva na á tsakana eddenjara na wá, ñane keni jaaja ervaude jipu, a fu hula á ba á dem samaya. A ba ñane á elvan ge eddenjara: Tasle á ña eddaye-aaruwa, iya keni giyarge barka.

³⁵ A ba Isiyaaku á elvan ge ñane: Saasawa egdze a emmeña an zlerma, dánda ñane barka na ma andze náza á ña na.

³⁶ A ba Isuwa: Ñane na wá, Yakubuwire na sharanansha, egdze á zlerma. Werre keni, a berdu daradza á makaajiire-aaruwa á ba an ndzedfa beresse. Nawa vatena zlafe adaliye a se berdu barka-aaruwa gevge ser buwa kina. A ba ñane á elvan ge eddenjara: Mazlakinaaki barka ñanna ge iya emtu?

³⁷ A ba Isiyaaku á elvan ge Isuwa: Baaka elva-aara, gananvege ñane zanwe a ña. Ya fanem egdzara mama-aha-ñara bademme am erva ge ñane, tá de magana slera. Vananteva ndzedfa jipu an hiya kwakya, ma mbazla emtakke keni tá de ndavana á ba am mba-aara. Yá magaká uwe kina mazle-aara egdze-aaruwa

³⁸ A ba Isuwa á elvan ge eddenjara zlafe adaliye: Ndza ká á ba an barka palle ñanna emtu edda, giyarge seke barka ge iya keni eddaye-aaruwa. Mazle-aara Isuwa a naba fu hula, ankwá á kyuwa a ba an ká kwara.

³⁹ A ñwanante ge eddenjare Isiyaaku, a ba ñane á elvan ge ñane: Sledë á nja ña ge ekka wá, watse ká yiyiye an sledë na gelgela, werhe na á sawa am samaya na á de duka a dem dalbe á ña ðekidëki.

⁴⁰ Ekka wá, á de vakta shifa ba masalam á ña, ká de magana slerga ba ge egdze a emmeña. Amá máki yak-ya hala wá, ká naba sansese ire á ña am erva-aara.

⁴¹ Daaci Isuwa jaaja ervaude jipu ate egdze a emmeñara Yakubu, adaba barka na ni a gaara eddetare na. A ba ñane am ervaunde-aara: A ba á sawa ndza ñane vaci kyuwa eddemiya, má watse tá dá ba buwa antara Yakubu ñanna ma.

⁴² Balaranansebale ge Raibaika názena ni á kata magana Isuwa egdze a zuññwire-aara na ate egdze a emmeñara. A ðante Yakubu ádezenjara, a ba ñane á elvan ge ñane: Effa hyema ate ire á ña, adaba ankwá a tsagwadaktsagwada egdze a emmeña Isuwa, á kata ja shifa á ña ba ðekidëki.

⁴³ Kina wá, eccena ka názena yá ndaka ya: Tsetse, ezlzlala á ña egdze-aaruwa á dem mba á egdze a emmerwa Laban am Harran.

⁴⁴ Naba njanaanja ire á ña am mba-aara dem sarte na má ekhyakhya ervaunde á egdze a emmeña.

⁴⁵ Sey má viyanáviya ba ðekidëki am ire-aara názena ka maganta ka na, lauktu watse yá belakva we geni sawa a sa. Labara yá puwem egdzara buwa am evege am hare palle?

Isiyaaku a belanse erva ge Yakubu á dem mba á emnde a emmenjara

⁴⁶ A ba Raibaika á elvan ge Isiyaaku: Mága á shawle-aha-aaruwa, egdzara á Haiti-aha na wá, jiseje gwaygway am ire ba dekideki. Máki Yakubu keni gaaga zlaɓe adaliye ba egdze á Haiti-aha njanna seke náza á Isuwa na wá, náza-aaruwa watse baaka daliila a nja an shifa njanna mazle-aara.

28

¹ Am iga á una njanna maa, Isiyaaku a dante Yakubu, a gar barka, a ba njane á elvan ge njane: Ya nda ba ka: Geka mukse á njam am egdzara á emnde a Kanaana na dekideki.

² Ekka wá, tsetse ezlzlala á dem mba á emnde á emmenjara am Padda-Aram, á dem mba eggyeja Baitu' iila. De eksanteksa gyaale am dagave á egdzara á Laban, egdze a emmenjara ge emmenjara.

³ A gagga Dadaamiya Slekse barka-aara, a gagvege ura kwakya jeba-aara, a huyakaahuya Dadaamiya, a gagvege eggyetare ge emnde a jeba gergere kwakya.

⁴ A vakteva Dadaamiya ge ekka, antara ge egdzara á njam am iga á njam, barka na ni ndza a vante ge Ibrahiima na, geni haha njanna náwa ka wayve am huɗe-aara na wá, á demde am rezege á njam. Adaba vanteva Dadaamiya ge Ibrahiima zlauzle.

⁵ A danse estuwa Isiyaaku Yakubu-aara á dem Padda-Aram, a de nja am mba á Laban egdze á Baitu' iila ura Arama. Laban njanna keni maa, egdze a emmenjara ge Raibaika emmetare ge tara Isuwa antara Yakubu njanna.

A sawa estuwa lauktu Isuwa a ge mukse umele

⁶ Cenancena Isuwa ganakini eddetare Isiyaaku a gar barka zlaɓe adaliye ge Yakubu, a belananse erva á dem Padda-Aram, geni á de gá gyaale áhuwa. Am sarte na anjwa á gar barka eddetare, a ba njane á elvan ge njane: Geka mukse am egdzara á emnde a Kanaana na dekideki.

⁷ Diyaadiya ba njane keni geni Yakubu a magateraa ba fesarfire ge tara eddenjara an emmenjara, zlazlala á dem Padda-Aram njanna.

⁸ Isuwa keni a naba diyeddiye ganakini yanaaya ervaunɗe á eddetare geni tá gá njwasha-aha-aatare am egdzara á emnde a Kanaana njanna.

⁹ A naba njante ga mukse umele maa, a de ndava egdze a Ismayiila, egdze á Ibrahiima. Zhera á gyaale njanna Makalat, egdze a emmenjara mukse ge Naibauyaut. A naba gehe, a se belar ge njwasha-aha-aara am mba.

A maranse estuwa Dadaamiya ire-aara ge Yakubu am Baytila

¹⁰ Tsetse Yakubu am Birsaba, a dem Harran.

¹¹ De garga vayiya am tate umele, a naba hare am tate njanna. A eksante nakwa a belete ire atekwa, a naba zlava.

¹² Darde ba seke shene wá, á zhara ba njála yaika, sladɗe jipu ire-aara shanaasha samaya, malika-aha á Dadaamiya tá anjwa á dala, tá tsekwa an njála njanna.

¹³ A tsaahge ge Yaakadada átekwa, ate ire-aare, a ba njane á elvan ge njane: Ba iya una ya Yaakadada, Dadaamiya á eggyeja Ibrahiima ya Dadaamiya á Isiyaaku. Yá ndaaka ba iya una: Haha njanna kwaye ká zlava átekwa na wá, vanakteva ge ekka, antara ge egdzara á njam am iga á njam bademme.

¹⁴ Egdzara á njam tá de gev kwakya jipu ba seke berbere á haha. Sledɗe-aatare keni watse an nakweka. Tsante am gedí dem yala, tsante am manem dem puti, bademme. Jeba-aha á emnde bademme ate haha tá de sha barka ázerwa adaba ka, antara adaba egdzara á njam.

¹⁵ Eccena ba shagera: Yá anjwa ba iya an ire-aaruwa antara ka, yá anjwa á tsufaktsufa ma ká deme keni. Sey yá sakasa zlaɓe adaliye á sem haha na, yá yakaaka dekideki sey yá ganvege názena ya ndaka ya na.

¹⁶ Tsetse Yakubu am hare, a ba ñane: Baaka shaige-aara, anƙwa Saksage am tate na, diyanseka ba iya.

¹⁷ Gazlaagazla wá, a ba ñane: Kay! Tate na wá, baaka shage átekwa ɗekidɗeki anƙwa há á Dadaamiya áhuna. Walkame á samaya-aha áhuna degey!

¹⁸ Anƙwa á wera ekse wá, a tsetehe ge Yakubu an enlya werre, a eksetaa nákwana a fante ge ire-aara na, a dzebehe ndedɗe una ñanna nákwana á yiha Dadaamiya, a puwar waye ate ire-aara, a ganve nákwana cuɗedɗe.

¹⁹ A fete zhera á tate ñanna Baytila. Amá werre wá, zhera á ekse ñanna ndza Luus.

²⁰ Yakubu a tsakanse názu am ervaunɗe-aara ge Dadaamiya, a ba ñane: Máki ká anƙwa ka Dadaamiya antara ya, tsufakitetsufa am shula-aaruwa, máki shanánsa názu yá ezza antara názu yá eshsa yá atsekwa,

²¹ máki danaada lapiya á dem mba á edderwa, daaci ká de gev Dadaamiya-aaruwa.

²² Nákwana ñanna náwa ya tsanaa iya ndedɗe ge yiha Dadaamiya na wá, á gevge bere á ña ka Dadaamiya. Yá de vakte luser am názena ká de vita ka baɗemme.

29

A daa estuwa Yakubu á dem mba á Laban

¹ Daaci Yakubu a fanu ge baráma-aara zlaɓe adaliye, anƙwa a zlala á dem larde á emnde a geɗi.

² Vacite umele maa, a naa suwa am kaamba. Walde-aha á kyawe-aha antara náwe-aha gergere keye tá anƙwa zlava ate we á suwa ñanna. Adaba tate á fateru yawe ge dabba-aha-aatare una ñanna. Suwa ñanna keni an heɗa we-aara an nákwana yaike.

³ Má jarammeje walde-aha baɗeme maa, lauktu tá berhanvuwe nákwana na ge we á suwa, tá fateru yawe ge dabba-aha-aatare baɗeme. Má zlaruzle ta eptsaa nákwana na zlaɓe adaliya á sete we á suwa.

⁴ Yakubu a naba ndavateruhe, a ba ñane á elvan ge itare: Kwa emnde a ekse-ara kure egdzara mama-aha-aaruwa? Ta ñwanante, a ba itare: Ña emnde a ekse á Harran.

⁵ A ba ñane á elvan ge itare: Diyakurdiya Laban á Nakaur emtu? A ba itare: Diyañerdiya.

⁶ A ba ñane á elvan ge itare: Awará ñane? A ba itare: Ba layye. Bayra kwaye Rahiilu-aara keni anƙwa á sawa an kyawe-aha, egdzere mukse na kwaye ñane na.

⁷ A ba Yakubu á elvan ge itare: Kwaye kapteke vaciya ba ñгаа, sarte na sarte á jaha dabba-aha á dem tate palle ka maa, fawaterufe yawe, dawaterda á de piya.

⁸ Ta eptsanaa jawapa, a ba itare: A gevka sey má jarammeje dabba-aha baɗeme lauktu ná wera yawe, ná faterufe.

⁹ Ñane keni zlaɓe á ndaha ba elva antara suni-aha na, Rahiilu keni samsa antara kyawe-aha á eddenjara, adaba ñane slepiya.

¹⁰ Yakubu a zharaa Rahiilu egdze á daslarenjara Laban, a duhe á dete we á suwa na, a berhanvuwe nákwana ge we á suwa, a fateru yawe ge kyawe-aha á Laban egdze a emmenjara ge emmenjara.

¹¹ Am iga á ñanna maa, á de gan use ge Rahiilu. Takwalle a de takwalaa egdze na wá, anƙwa á kyuwa á ba an yawe á kyuwa.

¹² Daaci a palanaa varire-aatare antara eddenjara ge Rahiilu na geni ñane egdze á Raibaika. Zhagade á dá ge Rahiilu, a danaa labare ge eddenjara.

¹³ De cenancena labare á Yakubu egdze á egdze a emmenjara mukse, zhagade ge ñane keni a de yainuye. De jarje ire, tákwalle a de ñanaa Yakubu na, a danaahe á dem mba-aara. Daaci ñane keni a de balananse názena ni a shaa ñane na baɗemme ge daslarnjara.

¹⁴ A ba Laban á elvan ge ñane: Baaka shaige am una ðekideki ka wulfe á ñere ba parákke. Yakubu a magaa tere kalkale am mba Laban.

Yakubu a magana slera ge Laban ge sheba tara Lee'a an Rahiilu

¹⁵ Daaci a ba Laban á elvan ge Yakubu: Adaba ka egdze a kwate-aaruwa ni ká magiyá slera á dey wá, una á gevka. Naba ndindaha názena ká katana ka ge mbera á ña ire na.

¹⁶ Laban maa, tá anƙwa egdzara-aara buwa, egdzara ñwasha. Una male na zhera-aara Lee'a, sledaba-aara, zhera-aara Rahiilu.

¹⁷ Lee'a, ñane á nánka ice shagera. Amá Rahiilu wá, garlaka, zariya zlaɓe adaliye.

¹⁸ Daaci Yakubu a wayete ñane, a ba ñane á elvan ge Laban: Yá magaka slera yawe vuye adaba Rahiilu *egdze á ña ge buwire na.

¹⁹ Ane, a ba Laban, naba njaminja yá de vakteva. Ya keni ya hayaa ba una ñanna arge una yá vante ge ura jeba umele.

²⁰ Yawe vuye kalkale Yakubu anƙwa á maganá slera ge Laban adaba Rahiilu, amá ñane a zharán ba seke hare cekwaanƙuɗi adaba wayetewa jipu an Rahiilu.

²¹ Am iga á una ñanna maa, a ba Yakubu á elvan ge Laban: Yá kata mukse-aaruwa mazle-aara, adaba daada ate sarte na mi enndaha na ge magaka slera. Yá kata ñana erva ge mukse-aaruwa.

²² Daaci Laban a naba magaa muƙri á nika, a jemaa emnde a ekse baɗemme.

²³ Magaamaga manƙaripu ba ñгаа wá, Laban a naba eksante Lee'a, a de jatermehe an Yakubu. Ñane a naba ñanaa erva, ta hare kerɗe.

²⁴ Laban a eksetaa Jilpa kwatena-aara ge ñane, a vante ge Lee'a, a gev kwate-aara.

²⁵ Werawera ekse wá, Yakubu á zhara ba Lee'a ta hare kerɗe. A ba ñane á elvan ge Laban: Labara ka magiya zlerma na? Abi ya magakaa slera adaba Rahiilu? Labara ka magite jeba una?

²⁶ A ñwanante ge Laban, a ba ñane á elvan ge Yakubu: Shagerka am ekse á ñere danse kudere zuƙƙwe á dem mba á zhele arge male.

²⁷ Naba zlanazle ka hare make na antara ñane lauktu yá vakte sledaba-aara na keni. Amá wá, ká magiyá slera yawe vuye zlaɓe adaliye adaba ñane.

²⁸ Ane, a ba Yakubu, ta magaa make palle antara Lee'a, Laban a naba vante Rahiilu zlaɓe adaliye.

²⁹ Laban a eksetaa kwatena-aara Bilha, a vante ge egdze-aara Rahiilu a gev kwatena-aara.

³⁰ Yakubu a ñanaa erva ge Rahiilu keni, a ganve mukse-aara. Welawa ba Rahiilu ázeɗara arge Lee'a. A naba demhe zlaɓe adaliye am slera á Laban, yawe vuye anƙwa á emmága.

Nawa egdzara á Yakubu

³¹ Am nanna Yaakadada ganakini Lee'a gevge mukse keliya, a naba vante yá ge ñane, amá Rahiilu wá, a ganve dzire.

³² Lee'a a shaa huɗe, a ya egdzere zhele, a fete zhera-aara Ruubain. Adaba a ba ñane: Yaakadada nanna palasa-aaruwa, kina wá watse á wayiwaya zhele mazle-aara.

³³ A shaa huɗe umele zlaɓe adaliye, a ya egdzere zhele adaliye. A ba ñane: Cenánçena Saksage keliyire-aaruwa ba jire. Adaba una ñanna a vite egdzere zhele umele. A fete zhere á egdze ñanna Simaun.

³⁴ A shaa huɗe umele zlaɓe adaliye, a ya ba una ñanna. A ba ñane: Kina wá, á de deska ba essaɓa keni am dagave á ñere antara zhele-aaruwa, adaba ya yayan dawale-aha keye kalkale. Adaba una ñanna a fete zhere á egdze ñanna Laiwi.

³⁵ A shaa huđe umele zlađe adaliye, a yese ba egdzere zhele ɲanna. A ba ɲane: Kina wá, sey yá gala Dadaamiya Saksage. Adaba una ɲanna, a fete zhera á egdze ɲanna Yahuuda. Mazle-aara a naba yaa ya egdzere.

30

¹ Nanna Rahiila geni ɲane yaneka egdzara ge Yakubu, a naba tsante shelha á dete egdze a emmenara. A ba ɲane á elvan ge Yakubu: Sey ká viteve egdzara ge iya keni, má baaka una wá, yá njeka an shifa.

² Tsetse ervaunđe á Yakubu á dete Rahiilu, a ba ɲane á elvan ge ɲane : Iya ya Dadaamiya na a piyakte yá egdzere na emtu ?

³ A ba Rahiilu á elvan ge Yakubu : Nawa kwatena-aaruwa Bilha, naba njawinja antara ɲane tara zhele an mukse, a yiya ɲane egdzara ate ugje-aaruwa, iya keni yá shansha egdzara ate ɲane.

⁴ A nabe vante kwatena-aara Bilha ge Yakubu, ɲane a naba ganve i mukse, ta hare kerde.

⁵ Bilha a shaa huđe, a yan egdzere zhele ge Yakubu.

⁶ A ba Rahiilu : Yawwa, jirivejire Dadaamiya, cena-cena Dadaamiya ɲala-aaruwa, adaba una ɲanna a vite egdzere zhele. Adaba una ɲanna a fete zhera á egdze ɲanna Dan.

⁷ Bilha kwatena á Rahiilu a shaa huđe umele, a yan egdzere zhele adaliye ge Yakubu, egdzere ge buwire.

⁸ A ba Rahiilu : Kwakya wava na ya maganaa ya á dete egdze a emmerwa á katafke á Dadaamiye, kwaye ɲane ganega ndzedá. A fete zhera a egdzere Naftalim.

⁹ A ezhzara Lee'a á shanka huđe mazle-aara á yeka maa, a eksante kwatena-aara Jilpa, a vante ge Yakubu geni a ganve mukse-aara.

¹⁰ Jilpa kwatena a Lee'a, a yan egdzere zhele ge Yakubu.

¹¹ A ba Lee'a : Kay! Ya slerezege. A fete zhera á egdze ɲanna Gada.

¹² Jilpa kwatena á Lee'a, a yan egdzere ge buwire ge Yakubu.

¹³ A ba Lee'a : Una wá, barka-aaruwa. Bademme a ɲwasha tá de biyanba geni shanansha barka áza Dadaamiya. A fete zhere-aara Asair.

¹⁴ Am slakslakire, sarte á ica hiya, Rubain a dem kaamba, a sanaa egdzara á nafa ge emmenara Lee'a. A ba Rahiilu á elvan ge Lee'a : Tasle á ɲa, viteva seke egdzara á nafa na a sakanaa egdze á ɲa na ?

¹⁵ A ɲwanante ge Lee'a, a ba ɲane : Hyaaka ba una ka lyevaa zhele-aaruwa na, ká kata lyiya egdzara á nafa á egdze-aaruwa zlađe adaliye? Shagera, a ba Rahiilu : Máki estuwa wá, a de hare zhele ázeɲa vatena adaba egdzara á nafa á egdze á ɲa.

¹⁶ An icavaciya anƙwa á sa Yakubu am kaamba wá, a de yenu á ba an ye Lee'a, a ba ɲane á elvan ge ɲane : Vatena wá, ká se hare ázerwa, ya shekweve an egdzara á nafa á egdze-aaruwa. Daaci Yakubu a de hare ázeɲara vacite ɲanna, tara zhele an mukse.

¹⁷ Dadaamiya lyavaalya yeka á Lee'a, a naba shaa huđe, a yan egdzere zhele ge ilyebire ge Yakubu.

¹⁸ A ba Lee'a : Pelisepele Dadaamiya, adaba ya naba eksante kwatena-aaruwa, ya vante ge zhele-aaruwa, a ganve mukse-aara na. A fete zhera á egdze ɲanna Issaker.

¹⁹ Lee'a a shaa huđe umele zlađe adaliye, a yan egdzere zhele ge unkwahire ge Yakubu.

²⁰ A ba Lee'a : Dadaamiya a magiyaa shagerire yaikke. Kina wá, zhele-aaruwa de nja antara ya adaba ya yan egdzara zaala unƙwahe kalkale na. A fete zhera á egdze ɲanna Jabulaun.

²¹ Am iga á una ɲanna, a yehe zlađe adaliye egdzere palle, une ɲanna wá, egdzere mukse, a fete zhera-aara Dina.

²² Daaci Dadaemiya a yehamme Rahiilu, lyavaalya yeka-aara, a naba vante yá.

²³ Rahiilu a shaa huƙe, a ya egdzere zhele, a ba ɲane : Yawwa! Lyivarlye Dadaamiya-aaruwa dzaka á emnde na.

²⁴ A fete zhera á egdze ɲanna Yusufa. A ba ɲane zlaƙe adaliye : Tasle á ga Yaakadada-aaruwa, umele keni viteva ba estuwa.

Tá zlerma tara Laban an Yakubu am dagave-aatare

²⁵ Yaaya Rahiilu, a ya Yusufa wá, a ba Yakubu á elvan ge Laban : Kina wá, beliyabela yá eptsá á dem ekse-aaruwa, á dem larde-aaruwa.

²⁶ Viteva ɲwasha-aha-aaruwa, antara egdzara-aha-aaruwa na ya magaa slera aƙaba itare na, yá dá á dem ekse-aaruwa. Aƙaba ba ka keni diyakdiya slera na ya magakanaa ya baƙemme.

²⁷ A ɲwanante ge Laban, a ba ɲane : Ba estuwa, amá tasle á ɲa zivarze. Aƙaba ya de naha wá, ta biyaa barka na ya shanaa ya áza Dadaamiya na wá, ya shanaa aƙaba ka.

²⁸ Naba tsanaatse ka nazena ni ká kataná ka ge mbera á ɲa na, yá emmága baƙemme.

²⁹ A ba Yakubu a elvan ge ɲane : Diyakdiya slera na ya magakanaa ya baƙemme. Ma nja dabba-aha á ɲa na ya se beyanaa ya am erva á ɲa, antara dabba-aha á ɲa kina keni diyakdiya baƙemme ma ?

³⁰ Abi yá sawa ya á sem mba á ɲa dabb-aha á ɲa ndza ba cekwaangudí ? Ba sanemsa ya á sem huƙe á há ɲa, farfe dabba-aha á ɲa jipu Yaakadada garge barka. Kwaye kina baaka zlakte-aara. Watse yá magá vaatara kena naza ire-aaruwa?

³¹ A ba Laban: Ekka wá, ndindaha ka ba nazena ká kata yá biyaka yá na baaka lambe á ɲa. Ká kata yá biyaka wányara?

A ba Yakubu : Kaà biyika ba uwe keni deƙdeki. Amaà aɲkwa naàzu yaà ndakndaha : Maàki eksakarekse una ɲanna waà, yaà duwa zlaƙe aà de piya dabbahaɲa, yaà fateru hyema ba seke werre.

³² Vatena yaà dedde am dagave aà waldahaɲa peraatte, ba kelaa kyawe na ni ugjaara viyauviyawe jili gergere seke ubele antara ugje indale ira kyawe danɲwe, baƙemme yaà elle aà segashe. Am nawaha keni ba estuwa, nawe na ni ugjaara ugje ubela antara ugje indale, baƙemme yaà elle aà segashe, mberaaruwa una ɲanna ge iya.

³³ Daaci kaà se zhara jiriraaruwa maàkuralla, ma watse kaà se zhara mberaaruwa. Ba maàki ka se berena am naàzahaaruwa ni gafka viyawe, gafka ugje indale, gafka danɲwe waà, ma kyawe, ma nawe keni ya ba nayle.

³⁴ A ba Laban: Una waà, shagera, magamimaàga aà ba ate una ɲanna.

³⁵ Amaà ba vacite ɲanna, Laban a fantau ge ellaara usalaha antaraà njifa na ni ugjaara an mayaha ba seke gwambara antara viyauviyawe. Am mama aà nawaha keni ba estuwa, a dzerse viyauviyawe antara una ɲguraslasle seke ubela antara jili na an usha an dzayye ira kyawe na danɲwe gyegweniyye na. A dzerse jiliyaha ɲanna baƙemme maa, a naba puwateremhe am erva ge egdzaraara.

³⁶ Daaci a naba tegaa dagavaatare deydey shula aà vaha keye. Yakubu waà, ɲane aɲkwa aà piya ba jugena aà waldaha aà Laban.

³⁷ Daaci duwa aà Yakubu, a naba ƙatsevaa ervaha aà nafa aɲwasla gergere keye, nafaha ɲanna keni gergere keye. A faya iga ate nafaha na, tate na ni an faya na gevge dzayye telle, an mayaha nafaha baƙemme.

³⁸ Daaci a naba puwem nafaha na am kyaale. Taà aɲkwa a ezhzhara dabbaha maà taà se sha yawe. Aƙaba sarte a ƙala ate ɲwashaha keni ba una ɲanna ge dabbaha.

³⁹ Ba taà dala nwashahaatare dabbaha na aà katafke aà nafaha na waà, ta naba fantau ge ya egdzere jili gergere, umele seke ba gwambara, umele ngweraslasle seke ubela, umele keni mbazlaukmbazlaukkwe.

⁴⁰ Yakubu a naba dzerse dabbaha na an mayaha antara una danjwe na bademme am dabbaha aà Laban, a puwateraa an iraara. Yakubu a maganaa estuwa waldaha ge iraara, maslaaka una nanna antara naàza aà Laban.

⁴¹ Ɔa kelaa maà taà anjwa dala dabbaha na taà an nasla na ate nwashaha waà, Yakubu aà puwaterem nafahaara nanna am kyaale, daaci taà ezhzhara dabbaha na.

⁴² Ama maà taà anjwa dala gampaha ate nwashaha waà, aà manka una nanna. A ganve estuwa Yakubu dabbaha na taà an nasla na bademme taà aatuge nane, amaà gampaha waà, taà aatuge Laban.

⁴³ A gevaa estuwa Yakubu sleberba an tsaka ire. Kyawaha antara nawahaara gevge kwakya jipu. An navaha antara kwatenaha kwakya, ezlegwamaha antara ezzenwahaara keni Ɔaaka zlaktaara.

31

Yakubu anjwa aà zhagade aà dem lardaara

¹ Yaw, cenancena Yakubu elva na taà anjwa aà tsakana egdzara aà Laban ate nane. Adaba ta bantsa itare: Yakubu zauze nalmane aà eddenjere bademme, berbiraara na, bademme a ganaa aà ba an nalmane aà eddenjere.

² Yakubu aà zhara elva nanna waà, Laban aà fanuka hyema seke werre.

³ Daaci a ba Yaakadada aà elvan ge Yakubu: Naba eptsepts aà dem lardaana, aà dem tate na ni ta yakaa aàtekwa na, iya yaà anjwa antara ka.

⁴ Yakubu a naba belaterve we ge nwashahaara, tara Rahiilu an Lee'a, geni a sarsawa aà sezenaara am kaamba, am taàte na aàtekwa an waldahaara.

⁵ Saremsa, a ba nane aà elvan ge itare: Yaà anjwa aà ezhzhara kina na waà, eddekure aà fiyuka hyema seke werre. Amaà duksa palle waà, Dadaamiya na ni anjwa aà dabana edderwa na anjwa antara ya.

⁶ Abi ba kure keni diyakurdiya slera na ya magannaa ya ge eddekure? Ya maganaa slera an ndzedaarua bademme.

⁷ Amaà eddekure a naba magiyaa zlerma an tsaka ire. Ser kelaawa anjwa fatsiyaa naàza zlayaarua. Amaà Dadaamiya waà, velaaka barama geni aà shisha kelaadire nanna.

⁸ Ndasendahe ba nane, a ba nane: Ba kelaa dabba na ngweraslasle na aàtu ge ekka, naàza zlayaana una nanna, bademme aà dabbaha ta fantau ge yaà ngweraslasle. Maà banba nane ba kelaa dabba na an mayaha naàzaana, bademme aà dabbaha taà yaà egdzere an mayaha.

⁹ A sananse ba Dadaamiya dabbaha am erva ge eddekure, a vite ge iya.

¹⁰ Vacite umele ya naba shaa shene, naàwa naàzu ya nanaa ya am shenaaruwa: Am sarte a saa dabbaha, taà anjwa jarammeje aàtirpalle waà, usalaha antara zhel kyawaha taà anjwa dala nwashaha waà, bademme ba jili gergere. Umelahaara an maya, emnde umele keni taà ngweraslasla, umelahaatare keni taà danjwe ba gyeguniye.

¹¹ A naba dɔɔfaha malika aà Dadaamiya am shena nanna : Yakubu! Ya nutehe : A ba iya na'am.

¹² A ba nane : Kanteka icaana, ezhzhara, kaà anjwa nanna emtu usalaha antara zhel kyawaha ta anjwa dala nwashaha bademe jili gergere, umele an mayaha, umele ngweraslasle, umele keni danjwe na? Una nanna bademme na waà, adaba ya nanna naàzu na a magakta Laban.

¹³ Ba iya una ya Dadaamiya ya marakaa iraruwa am Baytila, tate na ka tsaanaàkwa, ka ganve waye ate iraara, ka tsakse naàzu am ervaunɗaanaa àà katafkaaruwa na. Kina waà, tsetse ezlala am larde na, eptseptse àà dem lardaana, àà dem tate na ta yakaa aàtekwa na.

¹⁴ Daaci ta nwanante ge tara Rahiilu antara Lee`a, a ba itare taà elvan ge nane: nere waà, baaka dzaanere am nalmane àà eddenere, na baaka am emnde a za warataara keni.

¹⁵ Eddeɗere àà zharaner na ba seke wayvaha am huɗe àà haara mazlaara, a valanerwa ba nane an ervaara, zauze nalmane am nere bademme.

¹⁶ Nalmane na ni a sansaa ba Dadaamiya an ervaara am erva àà eddeɗere waà, naàzaanere una nanna antara egdzaraanere. Ekka waà, emmaàga ba naàzena ni a ndaaka Dadaamiya na bademme.

Ankwa àà zhagada Yakubu àatu ge Laban

¹⁷ Daaci yalla, a ba Yakubu, ankwa àà maga niya a zlala, a puwete egdzaraara antara nwashahaara ate iga a ezlegwamaha.

¹⁸ A jema waldahaara bademme antara kazlanara umele na a ganaa am Paddan Aram nanna bademme, ankwa àà eptsa àà dem larde àà Kanaana, aàdeza eddenara Isiyaaku.

¹⁹ Am sarte nanna maa, Laban baaka am mba, a de ica ugje ate kyawahaara. Daaci Rahiilu a naba ilu helaha àà eddenara, a zlalehe an nane.

²⁰ A magannaa estuwa Yakubu baakire àà jirire ge Laban, adaba mbedanuka dekideki a naba zlala.

²¹ A halese kazlanara bademme, a naba zhagade, a de ebzu guwa yaikke, daaci ba zlalaara àà dem huɗe àà wa Giliyat.

²² Hare keye kalkale lauktu ni àà cenancena Laban ganakini baaka zhagadaazhagade Yakubu.

²³ nane keni a naba jema egdzar mamahaara, daaci ta daa àà daba Yakubu na. Haraatare vuye kalkale lauktu ni de sharnaasha am huɗe àà wa a Gile`at.

²⁴ Amaà an vayiya vacite nanna waà, Dadaamiya a naba maranaa iraara ge Laban am shene. Laban nanna waà, zhel Arama. A ba Dadaamiya àà elvan ge nane: Effa hyema ate irana, belanemka dekideki ge Yakubu, ma shagerire, ma shagerkire keni.

²⁵ Laban a de beye Yakubu maganaamaga beraara an kacakaca am huɗe àà wa Giliyat, nane keni a magaa naàzaatare antara egdzar mamahaara àà ba ate ire àà wa Gile`at nanna.

²⁶ Daaci Laban a ndavanuhe ge Yakubu, a ba nane àà elvan ge nane: Labara ka magiya baakire àà jirire na ? Kaà zhagade an egdzaraaruwa ba seke ka sluwatervaa an ndzedana am wava!

²⁷ Labara kaà zlala an ila ndakika dekideki na? Kina ma andze ka ndindaha waà, aabi ma andze naà puwakse an ganaka antara gadzavera antara lahe am ekte ge ekka, ma naà puwakse an higa yaikke.

²⁸ Kina ba ge magatera ajamimashifa ge egdzaraaruwa antara eggyahaaruwa keni piyakitepiya na waà, shagera emtu? Ekka waà, baaka henkalaana.

²⁹ Yaà dzegwaàndzegwa magakura kelaadire. Amaà an vayiya ba vatena na a naba mariya iraara Dadaamiya àà eddena, a ba nane: Effa hyema ate irana, maganaanka ba uwe keni ge Yakubu.

³⁰ Duksa palle waà, diyandiya geni baaka irana am kataykatay na mazlaara, zlalakzlala àà dem mba àà eddena. Ama labara zlaɓe ka ilu helahaaruwa?

³¹ A nwanante ge Yakubu, a ba nane: Iya ya kurken watse kaà halivuwe egdzaraana. Adaba una nanna jija lyawa jipu.

³² Elva àà helahaana maa, maàki shakaansa aàza emndaaruwa waà, eddaara a njeka an shifa dekideki. Kwaye kazlana, naba eppakya àà katafke àà emnde bademme. Yakubu diyaaka geni a iluwa Rahiilu helaha na.

³³ Laban a naba demhe am bere àà Yakubu, a demhe am bere àà Lee`a, a demde am bere àà kwatenaha buwa na, a pakyaa kazlanaatare bademme, amaà shanka dekideki. Am iga àà una nanna maa, a demhe am bere àà Rahiilu keni.

³⁴ A halantaa ba Rahiilu nanna tsa helaha na amaà Laban a pakyaa beraara, shanka dekideki, adaba a puweme am serde àà ezlegwamaara, a naba njetaa àatekwa.

³⁵ A ba Rahiilu àà elvan ge eddenaara: Taslaana a janja ervaunde eddayaaruwa yaà tsa tseteka àakatafkaana, adaba anjwa àà hyiya lyuwa bara ervaanjere njwasha. baaka tatu zharemka Laban ice àà dem hudfaara, amaà shanka helahaara na.

³⁶ Jaaja ervaunde an tsaka ire Yakubu, a naba fantau ge dagala an Laban, a ba nane àà elvan ge nane: Azara haypaaruwa? Ya gaku haypara kaà d'abidaba estuwa na?

³⁷ Kina ka pakyaa kazlanaaruwa bademme na ka beya emtu duksaana ba palle keni am hudfaara? Maàki shakansa waà, shebeka dekideki. Kwaye emndaana, naàwa emndaaruwa keni, taà kyaminaakya shairiya ge miya ma buwa na.

³⁸ Kina waà, àabi magamaga yawe kulbuwa kalkale yaà am mbaana. Ma nawaana, ma kyawaana keni puwanaaka egdzere ser palle. Ser palle keni zanuka zhel kyawaana dey dekideki.

³⁹ Dete ba una a cebana naàza kaambaha na, ya sakanaasa emtu? àabi nasaraaruwa ba ge iya? Antara ba una a iluwa nayle, una ma ta iluwa an vaciya, ma ta iluwa an vayiya keni badfeme ka fiyar ba ge iya sey yaà eppela.

⁴⁰ Nja àà kara àà vaciya na, àà pesha ba iya ya vaha deppe àatekwa. An vayiya keni yaà haàre àà ba ate lailaidire. Haàre, ate icaruwa baaka dekideki, ma taà paànaà estara emnde hare keni diyanka ya.

⁴¹ Kina waà, yawe kulbuwa kalkale ya magaa slera am mbaana. Yawe kelaawa jufadfaara waà, ya magakaa slera ge sheba egdzaraana buwa. Yawe unjwahe waà, ya magakaa slera àà dabba. Ama ekka ser kelaawa kaà anjwa àà fatsiya mberaaruwa.

⁴² Ma andze baaka Dadaamiya àà eggyerwa Ibrahiima antara iya, Dadaamiya na ni àà ukkuva edderwa Isiyaaku jipu na, àabi kina ma andze ngyakisengye am mbaana àà ba an erva dey. Amaà Dadaamiya nanna palasaaruwa antara zladfaaruwa am slera na bademme, daaci a se dema nane am dagavaamiya àà waya.

Mela am dagave àà tara Yakubu an Laban

⁴³ A njwete ge Laban, a ba nane àà elvan ge Yakubu: Ay waà, àabi egdzar njwasha na egdzaraaruwa ba ge iya, egdzaraatare na keni eggyahaaruwa ba ge iya, dete ba dabbaha na antara naàzena kaà anjwa àà zharana ka bademme na àabi bademme ba naàzaaruwa? Anjwa naàzu yaà dzegwana ya magaterte ge egdzaraaruwa antara eggyahaaruwa emtu?

⁴⁴ Ekka waà, ngwedfamingwedfa namaana am dagavaamiya. njere na buwa na waà, baaka dagalaanjere a cenarancena emnde seydiraanjere.

⁴⁵ Yakubu a naba eksante naàkwa a dzebehe am tate nanna ndedfde, una nanna gevge nakwa àà yeha Dadaamiya.

⁴⁶ Am igaara, a ba nane àà elvan ge emnde aara: Halawaarhala nakwaha umele. Emndaara ta naba halar nakwaha umele teremme. Daaci ta njehe ate nakwaha nanna, ta zuhe atekwa.

⁴⁷ Laban a feta zhera àà tate nanna: Yaigar Sahaduta, amaana : Dikele àà seydire. Yakubu keni a fete zhera àà Galait.

⁴⁸ A ba Laban : Vatena waà, dikele àà nakwaha na naàwa nane naà waà, gevge seydire am dagavaamiya, iya antara ka. Adaba una nanna taà dfaha tate na an Galait.

⁴⁹ Ta naba fete zhera àà tate ñanna zlaɓe adaliye: Mispa. Amaana: Tate àà ufa. Adaba a ba Laban: Miya antara ka waà, ma kyamikya aàhuna keni sey ba Yaakadada una a de gevge sle ufa dagavaamiya.

⁵⁰ Maàki ka de fa zlaɓa ate egdzaraaruwa, ma ka de gaterar ñwasha umele keni diyeddiye geni sledagavaamiya ba Dadaamiya an iraara, urimagweka.

⁵¹ A ba Laban zlaɓe adaliye a elvan ge Yakubu: Ezhzhara ba dikele àà nakwaha na antara nakwa àà yeha Dadaamiya na naàwa ñane an dzeɓa na.

⁵² Dikele a nakwaha na antara nakwa àà yeha na an dzeɓe na, bukerɗe gevge seydaaha am dagavaamiya antara ka. Iya keni yaà ebzeka naàkwaha na àà dem dalbaaŋa ge magakte kelaadire, ekka keni kaà ebzeka naàkwaha na àà sem dalbaaruwa ðekideki.

⁵³ Miya antara ka waà, a`aa àà hyeɓhye ba Dadaamiya a tara Ibrahiima antara Nakaur am dagavaamiya. Mazlaara Yakubu a naba zanu waɗa an Dadaamiya na a kuvanaa eddenaara Isiyaaku jipu na.

⁵⁴ Am iga àà una ñanna maa, a magaa sadaka ate ire àà wa ñanna, a naba ðetaa sleriyaara ta zu ðafa àà sadake na. Zaruze maa, ta naba hare ate ire àà wa ñanna.

32

Yakubu anƙwa àà maga niya a de ja ire an Isuwa

¹ Makurallaara a tsetehe ge Laban an enjyawabere, a magatera aàjamimashifa ge egdzaraara antara eggyahaŋaara, a gaterar barka. Am iga àà una ñanna, a naba eksetaa baramaara, a eptsa àà sem eksaara.

² Daaci Yakubu keni a naba fanu ge baramaara, ta de ja ire antara malikaha àà Dadaamiya taà sezeŋaara.

³ A puwete ice ate itare waà, a ba ñane: Kay! tate na waà, sleɗe a je ire antara Dadaamiya atekwa! Daaci a fete zhere àà tate ñanna Makanayim.

⁴ Am iga àà una ñanna maa, Yakubu a ßele emnde a ßela aàkatafkaara, aàdeza egdze a emmeŋaara Isuwa am kwara àà Se`ir am haha àà Aidaum.

⁵ Lauktu àà ßelaterɓela, a ba ñane àà elvan ge itare: Naàwa naàzu kwa de ndahan ge Isuwa: A ba slesleraŋa Yakubu waà, ndza ya am mba àà Laban. Baɗemme a shekwashekwaaruwa àà shula na ya njaa a ba am mbaara.

⁶ Ganega rezege kwakya, yaà an slaha antara ezzeŋwaha antara kyawaha antara naàwaha, yaà an naàwaha antara kwatenaha. Yaà anƙwa àà ßela emnde a ßelaaruwa aàdekatafkaara na edda waà, geni taà de ßalakse labare, kaà lyiyiya àà ba an higa.

⁷ Eptsarepts a emnde a ßela na aàseza Yakubu, a ba itare taà elvan ge ñane: Saŋerasa aàsawa aàza egdze a emmeŋa Isuwa, ñane keni anƙwa àà sawa an emndaara àà sezeŋa, anƙwa àà sawa an zaala dermeke ufaɗe.

⁸ Daaci jaaja lyawa Yakubu waà, gazlaagazla ba jipu na. A naba tegese emndaara, kyawahaara, naàwahaara, slahaara, ezlegwamahaara, gergere buwa. Daaci, emnde na keni taà maga shula an iraatara, emnde na keni taà anƙwa àà maga shula an iraatara.

⁹ Adaba a ba sawariyaara: Maàki Isuwa daterarde ge emnde na zlaterazle, taà de jauje emnde na.

¹⁰ Am iga àà una ñanna maa, Yakubu a magaa maduwa, a ba ñane am maduwaara: Yaakadada, Dadaamiya àà eggyerwa Ibrahiima, Dadaamiya àà edderwa Isiyaaku, ka binaa ba ka eptsepts aà dem lardaŋa, àà dem tate na ni ta yakaa aàtekwa na, iya yaà anƙwa antara ka.

¹¹ Hyaneɓka ba naàzara keni geni yaà shansha baɗemme, shagerire na ni ka beshiyaa ka an ervaunɗaaraŋa palle na. Adaba slesleraŋa a segashe, a ebzu guwa

aà Urdun waà, ba zadaara palle am erva, baaka duksa umele. Ama kina waà, kwaye nane nà an tega gergere buwa, ma emndara keni taà maga shula an iraatare.

¹² Taslaaṅa Yaakadadaaruwa, lyilya ba ka aatuge egdze a emmerwa Isuwa. Adaba jija lyawa jipu aatuge nane, geni a se cebanjerka bademme antara njwasha antara egdzara.

¹³ Adaba ndza keni ka binaa ba ka an iraanja, a ba ka: Yaà anjwa antara ka ma vaatara keni. Ya yaakteya watse baaka kezlakula aà egdzaraanja, taà de gev ba seke shili na am guwa na.

¹⁴ Daaci Yakubu a hare aà ba am tate nanna. Am bademme a naàzena anjwa am rezegaara maa, a naba dzerse una ni watse aà vante ge Isuwa egdze a emmenjaara na.

¹⁵ A dzerse mama aà nawaha dermeke buwa antara njifaha kulbuwa, mamaha aà kyawaha dermeke buwa antara zhel kyawe kulbawa,

¹⁶ ezlegwamaha kul ufade, taà an egdzara zlaḅa adaliye am ekte taà sha uba, mama aà slaha kul ufade antara kawaha kelaawa, uàmaha aà ezzenjwa kulbuwa ira bidalaha kelaawa.

¹⁷ Daaci a naba vaterte duksa nanna ge emnde a sleraara, ma waraatare keni an walde aà duksa palle. A ba nane aà elvan ge itare: Naba zlalauzlala kure aà katafkaarua, watse yaà dabakura aà katalliya. Amaà waà, zlalauka atirpalle, ma walde a uwe keni aà ba an irara.

¹⁸ A ba nane aà elvan ge slesleraara na ni zunṅwe nane na: Maàki kwa ja ire antara egdze a emmerwa Isuwa waà, maàki a ndavakundave ware eddaaṅa? kaà deme? aàza ware walde na? maàki a ndavaku ndavaha nanna waà,

¹⁹ naba ndanndaha: Nazaà aà slesleeraanja Yakubu, a ba nane dawananda ge zanwaaruwa Isuwa. Ba nane an irara keni anjwa aà sawa am iga.

²⁰ Ga buwiraatare keni a banaa ba una nanna, ge keyiraatare keni ba estuwa. Bademme a emnde na ta daa waldaha na a vaterte ba elva palle. A ba nane aà elvan ge itare: Kwaà de bana ba una kure ge zanwaaruwa Isuwa, maà de jakurja ire.

²¹ Naba ndawanndaha a ba kure : Ba Yakubu an irara keni anjwa aà sawa aàkataliya. Yakubu nane, a ba nane am ervaunḅaara: Yaà ekhyanakhya ervaunḅe ge Isuwa an kazlaṅa nanna ta danse aà katafkaarua na waà, daaci watse aà lyiyiya aà ba an higa.

²² Daaci ta naba danse kazlaṅa zunṅwe aà katafkaara, ama nane waà, vacite nanna zlaḅe a hare aà ba am tate nanna.

Yakubu anjwa aà slakala an eddawnna diyaaka

²³ An vayiya waà, a tsetehe ge Yakubu, a tsaterte njwashahaara buwa, kwatena-haatare buwa antara egdzaara kelaawa jumtekwe, a naba ebzu guwa aà Yabauk an itare aà dehuwara.

²⁴ Am iga aà una nanna a naba se jemaa naàzu am rezegaara bademme, a ebzu guwa an nane.

²⁵ Yakubu a juwaa ba nane mazlaara. A naba semhe ge ura umele, ta hare pacaa a slakala, a kyateraare adaga.

²⁶ Nanna eddaara aà danuka ge Yakubu an slakala maa, a naba tafanu ja ge Yakubu ate egdanazlaara, a gurdese am egdanazla palle.

²⁷ A ba nane aà elvan ge Yakubu : beliyabela anjwa aà wera ekse. A ba Yakubu : Yaà belakaaka ḅekideki sey maà gagiyarge barka.

²⁸ A ba nane aà elvan ge Yakubu : Ware zheraanja? A njwanante, a ba nane : Yakubu.

²⁹ A ba nane aà elvan ge Yakubu: Mazlaara waà taà ḅehanja an Yakubu, zheraanja Iserayiila, adaba ka slakala an Dadaamiya, ka slakala an emndimagwaha bademme, ka ganaa ba ka ndzefa.

³⁰ A ndavanuhe ge Yakubu, a ba nane : Ndindaha kwa zharaanja keni? A eptsana jawapa, a ba nane: Labara kaà ndava zharaanuwa? Am iga a una nanna a gar barka ge Yakubu.

³¹ A ba Yakubu : Ya naa Dadaamiya an icaaruwa parakke degey! Aley yaà aà ba an shifa! Adaba una nanna, a fete zhera aà tate nanna Paniyail. Amaana: Wafke aà Dadaamiya.

³² Sesse vaciya am haha waà, Yakubu keni yanseye Paniyail. Ankwa aà zlala waà, aà tsagada, adaba aà wana egdanazlaara na.

³³ Adaba una nanna, sem ba kina kini Iserayiilaha ta zeka hyuwa aà egdanazla, adaba Iserayiila a shaa ververe ate tate nanna shanaasha perda.

33

Yakubu aà de ja ire antara Isuwa

¹ A kante ice Yakubu waà, aà zhara ba ankwa aà sawa Isuwa an emndaara, zaala dermeke ufade na. A naba tegese egdzaraara gergere keye ate tara Lee`a antara Rahiilu ira kwatenaha buwa na.

² Kwatenaha na antara egdzaraatare waà, a puwatera aà katafke, a dabatera Lee`a an egdzaraara, lauktu ta dabatera tara Rahiilu antara Yusufa aà kataliyaatare.

³ Amaà nane an iraara waà, aà katafkaatare bademme. Ser vuye aà kezla ugje am aha lauktu aà daada aà de katafke aà egdze a emmanjaara na.

⁴ Isuwa ba a puwete ice ate Yakubu waà, zhagade aàdezenaara, takwalle a de nema am uksuwe, daaci ma waraatare keni aà vante ba kyuwa, taà kyuwa aà ba an yawe aà kyuwa.

⁵ A kante icaara Isuwa waà, aà zhara ba egdzara antara nwasha. A ndavanu ge Yakubu: Emndara kena taà antara ka na? A eptsanaa jawapa, a ba nane: Egdzara na a vanta Dadaamiya ge waladiyaanja.

⁶ Ta gapteha ge kwatenaha antara egdzaraatare, ta kezle ugje am aha.

⁷ Lee`a keni a gaptehe, taà an egdzaraara, itare keni ta kezle ugje am aha. Am igaatare bademme, ta gaptehe ge tara Rahiilu an Yusufa, itare keni ta kezle ugje am aha.

⁸ A ba Isuwa aà elvan ge Yakubu: Kaà kata danme ka waldaha aà duksa gergere na ja ire ate barama a sawa na? A nwanante, a ba nane: Ya belanaa aàdeza zanwaaruwa geni a zivarze.

⁹ A ba Isuwa: Naba nanaanja ka egdze a emmerwa ani iya keni baaka zlake aà nalmanaaruwa.

¹⁰ A ba Yakubu : Estuweka dekideki. Maàki ba zakivarze waà, taslaanja lyevalya kazlana na am ervaaruwa. Adaba yaà ankwa aà zharakzhara ate wafkaanja waà, seke ba ka Dadaamiya, lyakivalya an ervaunjaanja palle.

¹¹ Naba lyevalya kazlana na taslaanja, a vaktaa ba ervaunjaaruwa. baaka lambaaruwa ate nalmane, adaba Dadaamiya giyarge barka am duksa bademme. Yakubu ankwa aà magana tasle jipu ge Isuwa ganakini sey ba aà lyevalya, daaci a naba lyevahe.

¹² Am iga aà una nanna maa, a ba Isuwa: Magaumaga niya mindalawa. Iya waà , yaà dakurda aàkatafke.

¹³ Amaà a ba Yakubu aà elvan ge nane : Ambarkanja, ba ka keni diyakdiya zlazlada jipu tsufa egdzara. Iyau nawaha antara kyawaha antara slaha na taà an egdzara am ekte na keni sey a yaà datera an enkale. Ba maàki yaà datera an ndzedfa waà, una ba vaha palle taà ruwa.

¹⁴ Ekka waà, naba ezlala aà katafke aambarkanja, ankwa aà dfaakdaba waladiyaanja aà kataliya. Iya waà, yaà zlala an enkale deydey aà zlala aà dabbaha

na taà àà katafkaarua na antara egdzara na taà ààzerwa na, watse yaà de shakasha am Se`ir.

¹⁵ A ba Isuwa : Aley keni sey yaà yaterya emndaaruwa umele ààzeṅa kwaà zlala kerde. A ṅwanante ge Yakubu, a ba ṅane: Labara? Iya ba maàki zakivarze lyakivalya waà, hyahya ba una ṅanna ge iya.

¹⁶ Ba vacite ṅanna, Isuwa a eptsehe àà sem Se`ir, a saa àà d̄aba ba baramaara zlaḅe adaliye.

¹⁷ Amaà Yakubu waà, tsaara am tate ṅanna waà, kwaye a zlala àà dem Sukaut. Daaduwa ààhuwa, a de ndere bere, a magateraa beraha ge dabbahaara keni. Ad̄aba una ṅanna a fete zhere àà tate ṅanna Sukaut. Amaana: Beraha.

¹⁸ Eptsaptsa Yakubu àà sawa am Padan Aram, a tsekwe ba lapilayye am Sikaim am kwara àà Kanaana. Daaci a magaa haara ate iga àà ekse.

¹⁹ A naba shekweve egdze a sledaara am erva àà emnde àà Hamaur, eddawna ni a tsekwe zunwe am Sikain ṅanna. A shekweve slede ṅanna an gursa dermeke, daaci a maga beraha ààtekwa an kacakaca.

²⁰ Am iga àà una ṅanna maa, a ndere tate a fanaa sadake atekwa ge Dadaamiya am tate ṅanna, a fete zhera: Dadaamiya Saksage waà, Dadaamiya àà Iserayiila.

34

Ta fem Dina am zherwe, pelarsepele egdzar mamahaṅaara

¹ Vacite umele, Dina àà Yakubu, egdzere mukse a yanaa an Lee`a, a de zhara ukfahaṅaara egdzar ṅwasha na taà am ekse ṅanna.

² De nanna Sikaim egdze àà Hamaur, slekse keni ba ṅane, a naba eksevahe ge egdze ṅanna a ba an ndzed̄a, a dana àà ba àà dem bere, a de badzanve, a fem egdzena am zherwe.

³ Amaà waà, wayetewayaya jipu an Dina egdze àà Yakubu na ḅaaka buwaara. Ad̄aba una ṅanna ḅaaka nazu magaaka geni àà ekhyannakhya ervaun̄de ge gyaale.

⁴ A ba ṅane àà elvan ge eddeṅaara: Sey kaà giga gyaale ṅanna.

⁵ Cenancena Yakubu ganakini faremf̄a egdzaara Dina am zherwe, amaà a d̄u ba waara ndahaaka elva. Ad̄aba egdzaraara egdzar zaala ta ḅaaka am mba, taà an̄kwa àà piya am kaamba, sey maà saraasa.

⁶ Daaci a naba sawhe ge Hamaur eddarge Sikaim ṅanna ààseza Yakubu eddarge Dina ganakini àà ndaha elva antara ṅane.

⁷ Am sarte ṅanna maa, egdzara àà Yakubu egdzar zaala na keni saraasa am piya na. Ba ta cenaa lamare na waà, jaterja emtan̄kire ma waraat̄are keni ba seke àà segashe shifa am ṅane. Ad̄aba Sikaim maganaamaga naàzu zlayeka d̄ekid̄eki, a naba eksevaa egdze àà Yakubu a ganve mukse. Jeba una ṅanna àà magaaveka am Iserayiila d̄ekid̄eki.

⁸ A ba Hamaur àà elvan ge itare : Egdzaaruwa wayatewayaya an egdzaakure ḅaaka buwaara. Taslawaakure vawanteva a gegga.

⁹ Naba gawamiyevge shawlaha. Vawan̄erteva egdzaraakure ṅa gaterga ge egdzaraan̄ere, ṅaà vakurte egdzara ṅere kwaà gater ge egdzaraakure.

¹⁰ Naba njawaminji. Ba slede na kwa katana kure na ṅaà icakuru ba tate ṅanna. Kwaà tsakalaakure, kwaà sheta nalmane kwakya.

¹¹ A sawhe ge Sikaim an iraara, a ba ṅane àà elvan ge eddarge gyaale antara egdzar mamahaṅaara ge gyaale: A maid̄eh̄eka ervaun̄d̄aakure d̄ekid̄eki naba yawiyarye, ba nazena kwa fiyare a kure na, yaà emmaga bad̄emme.

¹² Magauka shaige d̄ekid̄eki, naba belawiyar̄bele. Ma kwa ndava wanyara naàza shebe keni antara una ḅaaka am shebe ba dey na, yaà emmaga bad̄emme maà ba kwaà viteva kure muksaaruwa.

¹³ Egdzara àà Yakubu ta njwaterante ge tara Sikaim an eddenjaara an nama ate we adaba ta fem egdze a emmetare Dina am zherwe na.

¹⁴ A ba itare taà elvan ge itare : njere njàà tsa vanteka njere egdze a emmenjere ge zhel na belaaka am shedkwe na, adaba njàà de geva an epsawa jipu.

¹⁵⁻¹⁶ Daaci njàà tsa maganaaka ate una kwaà katana kure na, sey maà gakurevge estuwa waà, njàà vakurteve egdzaraanjere kwaà naba gaterga, njere keni njàà naba ga egdzaraakure taà gev njwashahaanjere, mi naba njaamiya aàtirpalle debiiye, mi gev ba jeba palle.

¹⁷ Amaà maà eksakurarka elvaanjere na waà, njere njàà tedesetede egdze a emmenjere, njàà zlalaanjere.

¹⁸ Elva njanna lyavaalya ervaunje àà tara Hamaur antara egdzaara Sikaim.

¹⁹ Dawale njanna de paaka hare an elva njanna dekideki, adaba wayaawaya jipu an gyaale egdze àà Yakubu na. Am huđe àà haà àà eddenjaara keni njane an daradza jipu.

²⁰ Daaci tara Hamaur an egdzaara Sikaim ta naba dem jahava àà eksaatare ate we àà walkame an elva na. A ba itare taà elvan ge zlamakelaawa :

²¹ Emnde na waà, àà duwa elvaamiya, naba yawaterya a njarinja am lardaamiya, a magarmaga tsakalaatare. Sledfe anjka àà hyamiyarhye. Mi naba ga egdzaraatare mi gaterve njwashahaamiya, mi vaterteva egdzaraamiya ge itare keni, taà naba gaterga.

²² Amaà, lauktu taà eksar gev palle antara miya, mi gev ba jeba palle antara itare na waà, sey maàki aàze miya keni zaala bademme taà demda am shedekwe ba seke itare.

²³ Maàki eksamiyarekse abi bademme a waldahaatare antara dabbahaatare umele ira kazlanjaatare umele bademme na àà de gev ba naàzaamiya? Naba eksawamiyarekse, a sarsawa mi se njaamiya aàtirpalle.

²⁴ Daaci bademme a emnde na taà anjka am jahava njanna ate we àà walkame na eksararekse elva àà tara Hamaur an egdzaara na, zaala bademe daremda am shedekwe.

²⁵ Am hare ge keyire am iga a dem shedekwaatare waà, zaala bademme taà àà zlava adaba zladara. Daaci duwa àà egdzara àà Yakubu buwa, tara Simaun antara Laiwi egdzar mamahaajara ge Dina, ta naba halem katsarkar am erva, ta daterarhe an naàza erva, ta cebaa zaala bademme.

²⁶ Tara Hamaur an egdzaara Sikaim keni taà an ceba bukerde. Am iga àà una njanna ta tedese egdze a emmetare am mba àà Sikaim ba ezlalaatare.

²⁷ Ta naba sawhe zlafe adaliye ge egdzara àà Yakubu umele maa, ta naba daterarhe ge emnde na taà am emtsa na, ta zu ekse bademme adaba zherwe na ta fem egdze a emmetare am huđara.

²⁸ Kyawaha, eslslaha, ezzenwaha antara kazlanja umele am huđe àà ekse antara ba una zlafe am fe, bademme halarsehale.

²⁹ Dete ba emndimagwaha, egdzara mesheshe antara njwasha ira kazlanja na am berahaatare, halarsehale rezege àà ekse njanna bademme, zlarzlala an njane.

³⁰ A ba Yakubu àà elvan ge egdzaraara, tara Simaun antara Laiwi : Kwaye fakurimfa am dzama ire yaike. Adaba tsakurantetse ervaunje a emnde a haha na bademme aàsete ya. Amaana: Emnde a Kanaana antara Pairisiyaha. Naàwa watse itare taà de jemaa yaatare, taà se gweyargwe, emndaaruwa keni taà cekwa vayvaya. Kay! una waà, àà de juka haaruwa dekideki.

³¹ Ta njwanante ge tara Simaun an Laiwi, a ba itare: Egdze a emmenjere ba ge njere taà ganve seke mukse zaware waà, zlauzle ba baaka elvan emtu?

35

Dadaamiya a gar barka ge Yakubu am Baytila

¹ Daaci a ba Dadaamiya à elvan ge Yakubu: Tsetstse aàhuna, ezlzlala à dem Baytila, de njanaanja iraanja aàhuwa. De nderinndera tate à fiya sadake ge iya ya Dadaamiya na ya marakaa iraruwa, am sarte na ka zhagade aàtuge egdza a emmeja Isuwa na.

² Daaci a ba Yakubu à elvan ge emndaara bademme, emnde na taà am huɗe à haara antara emnde na taà aàzeɗaara bademme: Sawansese helaha à emnde a jeba umele na am dagavaakure, barawaabara irakure cufedɗe, mbadawaambada kazlanja keni ba tseɗaɗtsedɗe.

³ Magaumimaga niya watse mi maga shula à dem Baytila, yaà de nderana tate à fana sadake aàtekwa ge Dadaamiya aàhuwa. Dadaamiya na ni a meliwa am sarte a zlaɗa, anɗkwa antara ya ma yaà deme keni bademme na.

⁴ Daaci ta naba janme helaha à emnde a jeba ɗanna ndza anɗkwa am erwaatare na bademme antara naàza hyemahaatare, ta naba vante ge Yakubu, ɗane a naba heɗfante ge ekte à nafa umele am Sikaim, nafa ɗanna yaikke jipu.

⁵ Mazlaara ba tsaatare am tate ɗanna, ta naba kezla. Duwa à Dadaamiya maa, a naba faterem lyawa yaikke am vuwa ge emnde a eksaha à haha ɗanna bademme, baaka ura a dateraa wawa ge egdzara à Yakubu an eddetare ɗekiɗeki.

⁶⁻⁷ Daaci a daa estuwa Yakubu antara emnde na taà aàzeɗaara bademme à dem Lairuz am haha à Kanaana, Baytila ɗaara ba tate ɗanna. A de nderan tate à fana sadake aàtekwa ge Dadaamiya, a fete zhera à tate ɗanna: Dadaamiya à Baytila. Aɗaba Dadaamiya a maranaa irara am tate ɗanna am sarte à zhagadaara aàtuge egdze a emmejaara Isuwa.

⁸ Cekwaanɗuɗi waà, emtsamtsa Daibaura slefanu uba ge Raibaika. Ta heɗfanaa à dem ahaara ge Baytila ɗanna, am ekte à nafa umele anɗkwa, nafa ɗanna an ndzeɗa jipu. Ta fete zhera à nafa ɗanna: Nafa à kyuwa ura.

⁹ Am sarte na saasa Yakubu am Paddan Aram, Dadaamiya a naba maranaa irara, a gar barka.

¹⁰ A ba Dadaamiya à elvan ge ɗane: Kina waà, zheraanja Yakubu, amaà à salikataliya na waà, taà de ɗahaka an Yakubu ka mazlaara, zheraanja Iserayiila. Daaci Dadaamiya a fete zheraara Iserayiila.

¹¹ A ba Dadaamiya à elvan ge ɗane zlaɓe adaliye: Ba iya una ya Dadaamiya, hakuma bademme à ba am erwaaruwa. Gevge eddarge nalgaha kwakya, vanakteva ya. Egdzaraanja taà de ya lardaha gergere, sleksaha gergere kwakya taà de segashe am emndaanja.

¹² Haha na ndza ya vante ge Ibrahiima antara Isiyaaku na waà, yaà vakte ge ekka antara egdzaraanja am igaanja, à de gev ba hahaatare.

¹³ Am iga una ɗanna, a zlalehe ge Dadaamiya, a yaa Yakubu am tate ɗanna a ndahan elva na.

¹⁴ Yakubu a naba dzeɓaa nakwa à yeha Dadaamiya am tate ɗanna, a kete egdze a mbazla aàtekwa sadakaara ge Dadaamiya, a kete antara egdze a waye ate nakwa ɗanna.

¹⁵ Daaci Yakubu a fete zhera à tate ɗanna Baytila.

Yaà Bainjamainj an emtsa à Rahiilu

¹⁶ Ta naba tse zlaɓe adaliye, ta kezla am Baytila. Itare keni a yaterar ba cekwaanɗuɗi sharanaasha ekse à Aifrata, tsekwanfetsekwe huɗe à yaà ge Rahiilu, a naba ye egdzere zhele, amaà a yaa am palasa.

¹⁷ Am Rahiilu a yaà am zlaɗa jipu, a ba mukse na anɗkwa a eyya na à elvan ge ɗane: A wanɗa lyawa, shakansha egdzere zhele adaliye.

¹⁸ Amaà a yaa ba cekwaangudfi aà kata emtsa Rahiilu. Adaba ndza a kata segashe shifa am nane, a fete zhera aà egdze nanna Bain Auni, amaana: Egdze a palasaaruwa. Amaà eddarge egdzere waà, a fete zhera a Bainjamain, amaana: Egdze a nadafa.

¹⁹⁻²⁰ Emtsamtsa Rahiilu, ta hedehe ate barama aà Aifrata. Ba tate nanna una taà dahana an Baytilaama kina. Yakubu a naba dzebaa nakwa aà dzama Rahiilu ate irekhyaara. Sem vatena keni zlafe ankwakwa nakwa aà dzama Rahiilu nanna.

²¹ Iserayiila a naba tse aahuwa, kwaye a de magaa berahaara an kacakaca am iga aà bere sladde na taà dahana an Migdal Aidair na.

Egdzara aà Yakubu kelaawa ju buwa

²² Am sarte na taà am larde nanna maa, Rubain a naba katu Bilha palle aà nwashaha aà eddenaara, cenancena eddenaara.

Yakubu, nane ndza an egdzara kelaawa ju buwa egdzar zaala.

²³ Egdzara aà Lee`a tara Rubain, nane egdzere zunjwire, an Simaun an Laiwi an Yahuuda an Isakar ira Jabulaun.

²⁴ Egdzara aà Rahiilu, tara Yusufu taà an Bainjamain.

²⁵ Egdzara aà Bilha kwatena aà Rahiilu, tara Dan taà an Naiftalim.

²⁶ Egdzara aà Jilpa kwatena aà Lee`a, tara Gada taà an Asair. Kwaye nane egdzara aà Yakubu a yayanaa am Paddan Aram.

Emts aà Isiyaaku

²⁷ Daada Yakubu aatevege eddenaara Isiyaaku am Mamre, am Kiriya Arba. Kina waà, Haiburun zhera aà tate nanna, tate na ni ta nja aatekwa tara Ibrahiima antara Isiyaaku.

²⁸ Iva aà Isiyaaku a magaa dermeke an kul tise am sarte na aà emtsa.

²⁹ Ndza gevge emgyegwe a zhele kurcumme, a jesaa an je am iraara nja an shifa. A daahe aà deza eggyahaara am faya. Ta hedana ba egdzaraara, tara Isuwa antara Yakubu.

36

Labare aà Isuwa an eggyahaara

¹ Naawa una waà, labare aà kergema aà emnde aà Isuwa. Aidaum keni ba nane.

² Isuwa a ge nwashahaara, bademme ba egdzara aà emnde a Kanaana. Naawa nwashahaara nanna: Ada egdze aà Hailaun, nane ura Haiti; Auhaulibama egdze aà Ana a Jibaiyaun, nane keni ura Haiwi,

³ antara Basmal egdze aà Isma`iilu, egdze a emmenaara ge Naibayaut.

⁴ Ada a yan Ailifas ge Isuwa. Basmal a yan Raiwail.

⁵ Auhaulibama, nane keni a yan Yai`us antara Ya`alaam ira Kaura. Kwaye nane egdzara aà Isuwa na a yayateraam am haha aà Kanaana.

⁶ Isuwa a naba kezla atevege egdze a emmenaara, Yakubu, kwaye a zlala aà dem haha umele yiyiye jipu an nane. A naba kezla an nwashahaara, egdzaraara, emnde na taà am hude aà haara antara dabbahaara ira naazena am rezegaara a ganaa am haha aà Kanaana bademme.

⁷ Kezla aà Isuwa aatevege Yakubu na waà, adaba kwakya nalmanaatare, kaamba cekwa ge tate aà piya waldahaatare. Dzegwaranka nja am tate palle, adaba taà an waldaha kwakya jipu.

⁸ Daaci Isuwa kwaye a de njaara am hude aà wa aà Se`ir. Isuwa na waà, ba Aidaum.

⁹ Nawa emnde na waà, wulfaha aà Isuwa, eggyetare ge Aidaumiyaha, am hude aà wa a Se`ir.

¹⁰ Nawaà zhera aà egdzara aà Isuwa, egdzar zaala: Ailifas, egdze aà Ada, Raiwail egdze aà Basmal.

¹¹ Naàwa emnde na keni egdzara à Ailifas: Tara Taiman, an Aumar, an Jaifau, an Gatam ira Kainas.

¹² Ankwa zlafe Timna, nane keni ba mukse à Ailifas a eksanta àkataliya, nane keni a yan Amalaik. Kwaye nane eggyahañara ge Isuwa, egdzara à egdzara à muksaara Ada.

¹³ Nawa emnde na keni egdzara à Raiwail: tara Nakat, an Sairak, an Samma ira Misa. Kwaye nane eggyahañara umele ge Isuwa, egdzara à egdze a muksaara Basmat.

¹⁴ Auhaulibama egdze a Ana, eggyeñara ge Jibaiyaun keni maa, a yayan tara Ye`us, an Ya`alaam ira Kaura ge Isuwa.

¹⁵ Nawa sleksaha à emnde à Isuwa: Sleksu Taiman, an Aumar, an Saifau, an Kainas,

¹⁶ an Kaura, an Gatam ira Amalaik. Kwaye nane sleksaha à Ailifas am haha à Aidaum. Ailifas nanna waà, egdzere zunñwiraatare ge tara Isuwa antara muksaara Ada.

¹⁷ Nawa emnde na keni eggyahaatare ge tara Isuwa an muksaara Basmat, egdzara à egdzaatare Raiwail: Sleksu Nakat, an Sairak, an Samma ira Misa. Itare sleksaha à emnde à Raiwail am haha à aidaum.

¹⁸ Nawa eggyahaatare ge tara Isuwa antara muksaara Auhaulibama: Tara sleksu Ye`us, an Ya`alaam ira Kaura. Itare keni ndza ta sleksaha à emnde à Auhaulibama, zhera a mukse à Isuwa egdze à Ana.

¹⁹ Itare bademme na, ta ba wulfaha à Isuwa ndza ta sleksaha à emnde a hahaatare am Aidaum. Aidaum na keni ba zhera à Isuwa nanna.

²⁰ Naàwa egdzara à Se`ir eggyetare ge Hauriyaha emnde a nja am haha nanna zunñwe: Lautan, Saubal, Jibaiyaun, Ana,

²¹ Disaun, Aijair ira Disan. Kwaye nane sleksaha à hauriyaha emnde a Se`ir am haha à Aidaum.

²² Naàwa egdzara à Lautan keni : tara Hauri antara Hemam. Ankwa egdze a emmeñara mukse ge Lautan nanna keni, zheraara Timna.

²³ Nawa emnde na keni egdzara à Saubal: Aluwam, Manakat, Aibal, Saifau ira Aunam.

²⁴ Naàwa egdzara à Jibaiyaun: Tara Aya an Ana. Ba Ana na ndza a shaa yawaha an mbera am kaamba am sarte na a piya ezzenwaha à eddeñara na.

²⁵ Naàwa emnde na waà, egdzara à Ana: Disaun nane egdzere zhele, taà an Auhaulibama nane waà, egdzere mukse.

²⁶ Nawa emnde na keni egdzara à Disaun: Tara Haindan, an Aisban, an Yaituran ira Kairan.

²⁷ Naàwa una keni egdzere à Aijair: Bilhan, Ja`awan ira Akan.

²⁸ Naàwa emnde na keni egdzara à Disan: Us, an Aaran.

²⁹ Naàwa sleksaha à Hauriyaha: Lautan, Saubal, Jibauyaun, Ana,

³⁰ Disaun Aijair ira Disan. Kwaye nane sleksaha à Hauriyaha ate jebaha gergere am haha à Se`ir.

Sleksaha à larde à Aidaum

³¹ Naàwa emnde na ni ndza ta sleksaha sadafde am haha à Aidaum, lauktu ta jesarje sleksaha am Iserayiila:

³² Baila egdze à Bai`aur nane ndza slekse à Aidaum. Zhera à eksaara Daimhaba.

³³ Emtsamtsa Baila maa, a demaa Yaubaba egdze à Sairak am sledaara. Yaubaba, nane ura ekse à Bausra.

³⁴ Emtsamtsa sleksu Yaubaba, a demaa Hausam am sledaara. Hausam nane ura larde à Taimani.

³⁵ Emtsamtsa Husam maa, Hadaadu egdze à Baidada a demaa am sledaara. Ba Hadaadu na ndza a ga ndzedfa arge emnde a Madiyan am larde à Mau`ab na. Zhera à eksaara Awit.

³⁶ Emtsamtsa Hadaadu, a demaa Samla ura ekse à Masraika am sledaara.

³⁷ Emtsamtsa Samla, a demaa Sawulu ura ekse à Raikaubaut ate we à haye am sleksire.

³⁸ Emtsamtsa Sawulu, a demaa Ba`al Hanan egdze à Akkaur am sledaara.

³⁹ De emtsamtsa Ba`al Hanan egdze à Akkaur, a demaa Hadar am sledaara. Zhera à eksaara ge njane keni Pa`u. Zhera à muksaara Maihaitabayail, egdze à Maitiraida, eggyejaara ge Maijahat.

⁴⁰ Naàwa una keni zheraha à emnde na ndza ta sleksaha am emnde à Isuwa, ma waraatare keni ndza slekse am jebaara, an kwaraara: Sleksu Timna, Aluwa, Yaitait,

⁴¹ Auhaulibama, Aila, Pinauŋ,

⁴² Kainas, Taiman, Mipsaara,

⁴³ Magdiyail ira Iram. Kwaye njane emnde na ndza ta sleksaha am Aidaum, ma waraatare keni ndza à ba an sledaara, à ba an kwaraara. Kwaye njane nja à emnde à Isuwa, eggyetare ba njane ge emnde à Aidaum.

37

Labara à Yusufa antara egdzara à mamahaŋaara.

¹ Daaci Yakubu njaanja am haha à Kanaana, am tate na ni ndza a nja àatekwa eddenjaara na.

² Naàwa labare à egdzara à Yakubu njanna. Am sarte njanna maa, Yusufa magaamaga egdze à yawe kelaawa ju vuye. njane antara egdzara à eddenjaara egdzara à Bilha antara egdzara à Jilpa njwashaha à eddenjaara, taà anjka a piya nawaha antara kyawaha à eddetare. Mbate Yusufa na waà, elva a mandzawe na taà anjka à tsakana egdzara à eddenjaara am tate à piya na waà, bademme à se balananse ge eddenjaara.

³ Iserayiila keni a wayete ba Yusufa njanna kwakyaara am egdzaraara, adaba njane egdze a emgyegwiraara. Daaci a naba dzebana nanjyuwe na ni an daradza jipu naa.

⁴ De diyareddiye egdzara mamahaŋaara geni njane shansha welawire àza eddetare, ervaunfaatare a naba yaa Yusufa na. Mele baaka ura à bana elva emtake am dagavaatare mazlaara.

⁵ Vacite umele maa, Yusufa a naba shaa shene, a ndahaterhe shenaara njanna ge egdzar mamahaŋaara na. Itare ta farhe zlaŋe adaliye ge yaa Yusufa na am ervaunfaatare.

⁶ Adaba nawa naàzu a baterna njane, a nanaa am shenaara. A ba njane à elvan ge itare: Cenausena naàwa yaà ndakur shenaaruwa:

⁷ Ma de ica hiya am fe waà, ma njgwadaa dabakwahaara waà, naàzaaruwa waà tsatsa ba darayye am dagave à naàzahaakure, amaà naàzahaakure waà, ta jantaave ge nazaaruwa na, taà anjka à kezlan ugje bademme.

⁸ Ta ndavanuhe ge egdzara mamahaŋaara na, a ba itare taà elvan ge njane: Manaa watse kaà gev sleksaanjere kaà de maga sleksiraanja ate njere emtu? Gevge waà, ba zhara Yusufa keni wayarka mazlaara. Adaba shena antara elvaara na a ndaaterse na.

⁹ Am iga à una njanna zlaŋe adaliye, Yusufa a naba shaa shene umele, a naba ndaterhe ge egdzar mamahaŋaara njanna zlaŋe adaliye, a ba njane: Naàwa yaà anjka à ndakur shenaaruwa ya shanaa ya: Am shenaaruwa waà, ta kezli ugje tara vaciya, tre antara terlyakwaha kelaawa jemtekwe.

¹⁰ A naba ndaterhe parakke ge tara eddenjaara keni antara egdzar mamahaŋaara. A valarhe ge eddenjaara, a ba ŋane à elvan ge ŋane: Shenara ŋane ka shanaa ka! Amaana watse ŋà de kezlakek ugje, emmeŋa, egdzar mamaha a ŋa antara ba iya an iraruwa ŋà de kezlakek ugje ge ekka emtu?

¹¹ Egdzar mamahaŋaara bademme tsarantetse shelha a dete ŋane, amaà eddenjaara waà, elva na seska am irara ðekideki.

Ta velu Yusufu à dem Misera

¹² Vacite umele maa, egdzar mamahaŋaara ge Yusufu ta de piya nawaha antara kyawaha à eddetare am Sikaim.

¹³ A ba eddetare à elvan ge Yusufu : Abi egdzar mamaha a ŋa ta de piya am Sikaim, sawa nawa yaà belakbela à dezetare. Ane, à ba egdze na.

¹⁴ Daaci a ba Yakubu à elvan ge ŋane: Edduwa de zharinaazhara egdzar mamaha a ŋa antara dabbaha, taà a ba aŋkwa he, kaà siya labare. A belanaa à da am ðambake à Haiburun, à dem Sikaim.

¹⁵ Daaci Yusufu aŋkwa à ja ðaba am kaamba à Sikaim, de jarje ire antara ura umele, a ba eddaara à elvan ge ŋane: Kaà tataya uwe ka?

¹⁶ A ba Yusufu : Yaà aŋkwa à tataya egdzar mamahaaruwa taà aŋkwa à piya. Taslaaŋa ndindaha tate na taà aàtekwa.

¹⁷ Daaci a ba eddaara : Ta baaka aàhuna, zlarzlala. Adaba ya cenancena waà, ta bantsa itare: Mi zlalawa à dem Dautan. Daaci zhagade ge Yusufu, aŋkwa à bakaterbaka, kwaye a de shaterte am Dautan.

¹⁸ Kertenŋ naranna itare ba zlafe yiyye an itare emtsaade. Lauktu à daada Yusufu aàzetare waà, ŋgwadaranaaŋgwada itare am dagavaatare geni sey taà keðanaakeda shifaara.

¹⁹ A ba itare am dagavaatare: Kwaye aŋkwa à sawa edda à shene na.

²⁰ Sawmbare gwaumiyargwe, jaumija shifaara, mi eblyanme am suwa, daaci mi de ba a zuwa naàza kaamba. Maà ezhzhara kwa maà watse à gevge shenaara ŋanna.

²¹ Cenatercena Ruubain maa, a naba magaa niya a ŋezlese shifa à Yusufu, a ba ŋane à elvan ge itare: Jaumika shifaara.

²² A farhe zlafe adaliye, a ba ŋane : Jaumika shifaara taslawaaakure. Arge una ŋanna waà, ambane eblyawanmeblye am suwa kwaye ŋane am kaamba aàhuwa. Amaà shifaara waà, gejauka. Niyaara ge ŋane waà, geni à fertanaaferta aàtuge itare, a daada à deza eddenjaara.

²³ Ba demdaara ge Yusufu à deza egdzar mamahaŋaara ŋanna maa, ta naba eksevaahē, ta tsekwanse am naŋgyuwaara na an daradza jipu na,

²⁴ ta eksante irara, ta naba elbyanme am suwa. Amaà am suwa ŋanna waà, baaka yawe am huðara welasewele ba ðekideki.

²⁵ Daaci de njarinja am aha reppe ge za egdze a duksa. Estuwa ta kante ice waà, taà zhara ba emnde, ta vayye jipu, taà aŋkwa à sawa. Emnde ŋanna waà, emnde à Isemayiila ta tsete am Gile'at, taà maga shula à dem Misera. Taà an naàzasaha gergere ate iga à ezlegwamahaatare, taà dana à dem Misera ŋanna. Umele yawyawaara, umele naavawe à se emtake jipu, umele keni slalwe à duksa à se emtake keni.

²⁶ A ba Yahuuda à elvan ge egdzar mamahaŋaara : Maàki jamija kwa kina egdze a emmemiya ba ge miya, mi shebanve emtsaara waà, mi sha uwe miya am huðara?

²⁷ Sawmbare mi velateruvele ge emnde à Isemayiilu na. Gejaumika shifaara. Adaba ma estara keni ba egdze a emmemiya, vuwaamiya ba ge miya. Ta naba cenanovaahē ge egdzar mamahaŋaara.

²⁸ Taà anjkwaa aà degashe emnde a tsakala, emnde a Madiyan maa, ta naba tedese Yusufa am suwa na, ta velateruhe ge emnde aà Isemayiilu nanna aà maga gursa kulbuwa. Daaci itare ta danhe Yusufa na aà dem larde a Misera.

²⁹ Eptsa aà Ruubain aà dem suwa na de beyeka Yusufa am hudfaara. A naba tataa nanjyuwaara ate vuwa,

³⁰ a eptsehe a deza egdzar mamahañara na, a ba nane aà elvan ge itare : Digiya baaka egdze na kina mu yaà magana estara ?

³¹ Ta naba eksevaa usale, ta icantiye, ta hanme nanjyuwe aà Yusufa am uzhaara.

³² Daci ta naba bela ura an nane, aà saà, a sanan ge eddetare, a sanaa labare na, a ba elvaatare taà elvan ge eddetare: Naàwa naàzena ña shanaa ñere am kaamba. Zharanaazhara ba shagera mu, nanjyuwe aà egdzaañ emtu nane ka he ?

³³ Yakubu a naba disehe, a ba nane: Una nanjyuwe aà egdzaaruwa, yaà! baaka egdze na zauze naàza kaamba. Dzadaadzadze dabba a kaamba Yusufaaruwa.

³⁴ Daaci a naba dzadzaa nanjyuwe ate vuwa, a tsekweme am emgywe a buhwaha, a fantau ge kyuwa egdzaara hare wanyarwanyara.

³⁵ Egdzaraara bademme, egdzar zaala antara egdzar ñwasha taà anjkwaa aà de gan use, amaà kwalevkwale ba ðekideki, aà ekhyeka ervaunfaara. A bantsaa nane: yaà de beya estuwa egdzaaruwa am faya keni, yaà yanka kyuwa ðekideki. A fantauhe zlahe adaliye ge kyuwa egdzaara.

³⁶ Amaà Yusufa waà, de velaruvele emnde a Maadiyan am Misera. Ta de velanu ge Pautifar nakawa yaikke, eddawni ni fetarfe sleksu Firawna an nane, male aà sawjiyaha na taà ufa nane.

38

Labara aà tara Yahuuda an Tamar

¹ Am sarte nanna maa, Yahuuda a naba yaa egdzar mamahañara waà, ba zlalaara aà dem Adulam, a de tsekwaa am mba a ura umele zharaara Hira.

² Yahuuda a naa gyaale ahuwa, zhara aà gyaale nanna Su`a, egdze aà emnde a Kanaana. Daaci a naba gehe a ganve muksaara.

³ Mukse na a shaa huðe, a ye egdzere zhele. Yahuuda a fete zhara aà egdzere Air.

⁴ A shaa huðe umele, a ye egdzere zhele adaliye, a fete zhara aà Aunan.

⁵ A shaa huðe umele zlahe adaliye, a ye ba una nanna, a fete aà Saila. Amaà taà yaà Saila waà, Yahuuda am Kaijip.

⁶ Yahuuda a eksanante gyaale ge Air, egdzere zunñwirraara. Zhara aà gyaale nanna Tamar.

⁷ Amaà Air egdze aà Yahuuda nanna waà, slemandzawe jipu am ice aà Yaakadada. Adaba una nanna a keðanaahe ge Yaakadada.

⁸ A ba Yahuuda aà elvan ge Aunan: Naba melsemele mukse aà maleña na ngwedfaungweda nika, fanefa wakiyiya ge egdze a emmeña.

⁹ Daaci diyaadiya Aunan geni maà shanansha egdzere waà, egdze nanna aà tsaa gevka egdzaara ge nane. Adaba una nanna, ba kelaa maà jarammeje antara mukse aà egdze a emmeñaara nanna waà, maà aà sawa yawe aà vuwaara waà, aà puwana aà ba aà dem haha. Adaba wayaaka fana wakiyiya ge egdze a emmeñaara na.

¹⁰ Nazena a maganaa nane nanna keni maàndzawe jipu am ice aà Yaakadada, a jehe ge Yaakadada nane keni ba shifaara.

¹¹ A ba Yahuuda aà elvan ge shawlaara Tamar : Ezlzlala, de njinja am mba aà eddeña ba seke mukse wegyegye dem sarte na maà Sailaaruwa gevge zhele. Ane, a ba Tamar, a naba de nja am mba aà eddeñaara na. Mbate a banaa una nanna Yahuuda na waà, adaba aà ba sla aà iraara, a emtseka Saila keni seke egdzar mamahañara.

¹² Haraahare ba ngaa am iga a una nanna maa, a naba emtsehe ge egdze àà Su`a mukse àà Yahuuda. Am iga a mandzawe nanna, Yahuuda a dem Timna, ta zlala antara uraara Hira, ura Adaulam, a deza emnde a datsa uàgje ate kyawahaara.

¹³ Cenancena Tamar ganakini ankwaa àà sawa shawlaara Yahuuda, àà dem Timna, àà de ica uàgje ate kyawahaara.

¹⁴ A naba tsekwese am nanjyuwe àà mukse na a kedaa zhelaara, a eksataa laafaya a puwerhe, a yan ba cekwaangwedfei wafkaara agashe a de njehe ate we àà walkame àà ekse àà Ainayim ate barama a dem Timna. Adaba a naa Saila waltewala amaà nane gevka muksaara, Saila gevge tsa zhele.

¹⁵ De damda Yahuuda aàzejaara, nane a kurken ba mukse zaware adaba a yan ba cekwaangudi wafkaara a gashe.

¹⁶ A naba cikante àà duhe àà dezejaara. A ba nane àà elvan ge nane: Wayanakwaya ge kaà hyianvehye wederaaruwa. Diseka nane dekideki ganakini una nanna sawlaara. Ane, a ba Tamar, amaà kaà vite uwe?

¹⁷ A eptsanaa jawapa, a ba nane àà elvan ge nane : Watse yaà bela ura aàsezeja an usale àà sawa am waldaaruwa. Shagera, àà ba Tamar, amaà waà, sey kaà tsekwinaatsekwa dukse umele, dem sarte na maà samsa usale na.

¹⁸ A ba Yahuuda àà elvan ge nane: Kaà kata yaà tsekwaka uwe? A ba mukse na : Kaà tsekwia daàmshaana na zheraana an puwa atekwa na antara zawaana bademme ira zadaan na am erva na. Kwalaaka Yahuuda, a naba vante. Mazlaara a de hyananve wederaara, a naba shaa huđe mukse na an nane.

¹⁹ Mazlaara a tsetehe ge Tamar, ba ezlzlaara, a de puwanve laafaya na, a tsekweme am nanjyuwe àà mukse mandzawe adaliye.

²⁰ Yahuuda a de bela usale na ate erva an uraara, ura Adulam na geni nane àà sanan ge Tamar, àà lyanvalya kazlaara na a tsekwanna nane ge mukse nanna, amaà se beyeka uraara mukse na.

²¹ Aà enndava aàza emnde a ekse, a ba nane: Ama mukse zaware na ndza àà nja ate barama àà Enayim na? Emnde ta eptsanaa jawapa: baaka mukse zaware aàhuna.

²² A eptsehe aàdeza Yahuuda, a ba nane : Shananka ya mukse na. Emnde a ekse keni ta biyaa baaka mukse zaware aàhuna.

²³ A ba Yahuuda : Naba yanya a nanaana nane kazlaana nanna, famika iraamiya àà dem zherwe ba dey. Aàbi ya ebbela nane usale nanna, shakanka àà ba an sha.

²⁴ Tere keye am iga àà una nanna waà, ta sanaa labare ge Yahuuda, a ba itare taà elvan ge nane: Naàwa shawlaana Tamar a magaa gwardzire, a naba shaa huđe am zawarire. A ba Yahuuda : A daransede aàdete iga àà ekse, a deraraadera an kara.

²⁵ Am sarte na taà ankwaa àà danda Tamar aàdete iga a ekse, a naba bela ura an dukaaha na àà deza shawlaara Yahuuda, a ba nane àà elvan ge nane : Una kazlaana àà eddawa ni a lyiyam huđe na. Taslaana zharanaazhara ba shagera mu daàmshena na antara zawaara ira zhera na ate damshe nanna mu naàza ware? Antara zade na zade àà ware?

²⁶ Yahuuda diyeddiye kazlaara, a ba nane: Slejirire ba nane arge iya. Adaba vananteka ge egdzaaruwa Saila geni àà gevge muksaara. Ba ser palle keni zlavareka kerde seke tara zhele an mukse.

²⁷ Hyephye sarte a yaara waà, huđe àà Tamar nanna mbate wulhaha.

²⁸ Egdzere palle a velese ervaara, mukse sleya Tamar na a nanaahe, a ngudante sluzhe kyanje atekwa, a ba nane: A segasha nane zunjwe.

²⁹ Amaà a naba danmehe ervaara adaliye, a segashe egdze a emmenaara zunjwe arge nane. A ba sleyaà Tamar: Kay! takaata ka barama. Ta fete zheraara: Te.

³⁰ Am igaara, a sawa una an sluzhe kyanjwe ate erva na, nane ta fete zheraara Jaara.

39

Labare à Yusufa an mudze à Pautifar

¹ Emnde à Isemayiilu daranda Yusufa à dem larde à Misera, ta de velanu ge ura Misera umele zheraara Pautifar. Zhel ñanna keni nakawa yaikke, ñane male à emnde a ufa sleksu Firawna.

² Amaà ankwà Yaakadada antara Yusufa. Naàzena ni a maganaa ñane, baaka gavkaara, ankwà à njaara lanje am huđe à haà à zanwaara ura Misera.

³ Ba zanwaara keni diyeddiye ganakini ankwà Yaakadada antara ñane. Yaakadada ankwà à gaà barka am slera à Yusufa.

⁴ Adaba una ñanna, Pautifar hayanhaya Yusufa jipu, a naba vante slera na ni baaka argina ðekideki na, a fanem huđe à haara antara naàzena am rezegaara bademme am erva ge Yusufa.

⁵ Fantau am sarte ñanna Pautifar a fanem haara, an naàzena am rezegaara bademme am erva ge Yusufa na waà, Yaakadada garge barka an tsaka ire ga haà zhel Misera ñanna adaba barka Yusufa. Barka à Yaakadada waà, shansha zhel ñanna à setarge naàzena am ervaara bademme, arge una am mba antara una an fe keni bademme.

⁶ Adaba una ñanna, Pautifar a fanem naazu am rezegaara bademme am erva ge Yusufa, ñane sey à zhara ba una à fana à dem mbuwaara palle.

Yusufa ñanna maa, dawale, garlaka zlađe adaliye, an zariyire keni baaka arge ñane.

⁷ Haraare cekwaangudí waà, damda ice à mukse à edda haà am Yusufa. A ba ñane à elvan ge Yusufa : Sawa ña zlava kerđe seke tara zhele an mukse.

⁸ Amaà kwalekwale Yusufa, a ba ñane à elvan ge mukse à zanwaara: Una à tsa gevka ðekideki. Zanwaaruwa a fiyem haara bademme am erva, ñane sey à zhara ba una à fana à dem mbuwaara palle, bademme a naàzena am rezegaara à ba am ervaaruwa,

⁹ ura à jiyuje am huđe à haà na keni baaka, hakuma bademme à ba am ervaaruwa, aabi baaka naazu a piyitaa zanwaaruwa am huđe à ha na ðekideki maàki ekka ka, adaba ka muksaara? Yaà magana estara haypa saksage na an Dadaamiya?

¹⁰ Amaà mukse na yanka ndahan elva a maàme ðekideki ge Yusufa, una ba kelaazare kwalarkwale Yusufa ge zlava antara ñane seke tara zhele an mukse na, ba ge nja aàzenaara keni.

¹¹ Vacite umele maa, damda Yusufa am huđe à haà, emnde a haà keni ba ura palle, ta baaka ðekideki.

¹² Mukse na a naba eksevaa Yusufa ate zane, a ba ñane à elvan ge ñane: Sey kaà zlaviyuzlave. Yusufa a naba yanaa zane ñanna am erva, a zhagadaa iraara aàsegashe.

¹³ A ezhzhara mukse na Yusufa a yanaa zane am erva, zhagadaazhagade iraara waà,

¹⁴ a naba ðetaa emnde a haà, a ba ñane à elvan ge itare: Zharauzhara palasa na à magina eddemiya na. A naba saa zhel emnde à Ibrahiima na à sem huđe à haà, naàwa a se diyar ge iya sey ba ña nja kerđe aàbina, hula ge iya à ba an ndzedà lauktu a yihe.

¹⁵ Aà ezhzhara ya kante kwara, yaà hula à ba an ndzedà waà, a naba zhagadaa iraara aàdegashe, naàwa a yaa zanaara à puwa aàtevege iya.

¹⁶ A naba shebanve zane à Yusufa na, saasa eddetare, a se marananhe.

¹⁷ A tsakanse elva ñanna, a ba ñane: Naàwa nave, zhel emnde à Ibrahiima na ka sanjerta ka na a naba se diyar ge iya a se nyamalinyamala.

¹⁸ Ya naba kante kwara ya, ya fu hula, lauktu a zhagadaa iraara aàdegashe, naàwa a yaa zanaara aàtevege iya.

¹⁹ Zanwe aà Yusufa ba a cenaa elva ñanna am mbuwe aà muksaara geni a nyamalinyamala na waà, a naba mberte ge ervaunɗaara waà, ba seke kara ndza.

²⁰ A naba eksevaa Yusufa, a elbyanme am dangay, baira ta de ñgwedana aà ba am tate na ni taà an ñgwada dangayaha aà slekse aàtekwa na. Daaci a njaara Yusufa am dangay.

²¹ A ba am dangay ñanna keni anƙwa Yaakadada antara Yusufa. A maganaa ñgurna, male aà dangay ñanna de hayanhaya Yusufa jipu.

²² ñane keni a de fanem dangayaha umele bademme am erva ge Yusufa. Sleraha na ta magana am dangay na bademme aà ba am ervaara.

²³ Baaka lambaara ɗekideki ge male aà dangay ate slera na a fanem am erva ge Yusufa na. Adaba anƙwa Yaakadada antara ñane, slera na anƙwa aà magana ñane bademme an barka.

40

Yusufa anƙwa aà palatera mana aà shenahaatare ge dangayaha

¹ Haraare cekwaangudi am iga aà labare ñanna maa, male aà emnde a magana naàza sha antara male aà gyan naàza zaha ge sleksu Firawna, garuge haypa an zanwaatare.

² Jaaja ervaunɗe slekse ate emnde a sleraara ñanna,

³ a naba puwateremhe am dangay. Am dangay ñanna maa, ta ñgwadateraa am tate na ni atekwa Yusufa na.

⁴ Daaci male aà dangayaha a puwaterem am erva ge Yusufa, de hararaahare aàhuwa cekwaangudi.

⁵ An vayiya vacite umele, male aà emnde a maganaa naàze sha antara male aà emnde a gyan naàza za ge slekse sharansha shene bukerɗaatare aà ba am dangay ñanna. Shenahaatare ñanna waà, ma naàza aà waraatare keni anƙwa manaara.

⁶ Samsa Yusufa aàsezetare an enlya waà, aà zharaterzhara ma ware keni baaka higaatare ɗekideki.

⁷ A ba ñane aà elvan ge itare: Labara parakparakeka fekaakure vatena?

⁸ Ta eptsanaa jawapa, a ba itare: An vayiya vatena, ma waraanjere keni shansha shene, amaà baaka ura aàhuna ge palanjera maàna aà shenahaanjere. A ba Yusufa : Estuwa ka, maànaaha aà duksa waà, aà ba aàza Dadaamiya, naba ndaawindaha!

⁹ Male aà emnde a maga naàza sha a naba ndahanhe shenaara ge Yusufa, a ba ñane: Am shenaaruwa, ya naa mama aà nafa aà inabauhi aà katafkaaruwa,

¹⁰ ervaha keye atekwa. Ya naa ba yaaya nafa na, a magaa ukbene, kertenj egdzere ndacebair atekwa, an naha kyanje.

¹¹ Naàza sha duksa aà sleksu Firawna keni aà ba am ervaaruwa, ya tsakevaa egdzar a inabauhi na, ya beca yawaara, ya vante ge slekse.

¹² A ba Yusufa aà elvan ge ñane : Naàwa maana aà shenaanja: ervaha aà nafa aà inabauhi keye na waà, aà mara hare keye.

¹³ Am hare keye, watse aà ndavakndava sleksu Firawna, aà de eptsaka aà dem sleraanja, kaà de vanta ka naàza sha am erva ba seke una ndza na.

¹⁴ Amaà taslaanja viyiyaaka. Maà shakansha hairire waà, yehiteyeha aàkatafke aà slekse magiyanmaga shagerire sisese am bere na.

¹⁵ Adaba aàsawa am haha aà emnde a Ibrahiima keni ta siyan aà ba an ndzedfa beresse. Naàwa aàhuna keni baaka nazu ya guwaa ya ta ñgudiyaa adaba ñane na.

¹⁶ Male aà emnde a gya naàza za gergere am mba aà slekse cenancena ganakini Yusufa palannaapala maana aà shenaara shagera ge male emnde a maga naàza

sha am mba àà sleksu Firawna. A ba ñane àà elvan ge Yusufu : Iya keni naàwa shenaaruwa: Am shenaaruwa waà, yaà an kendayaha gergere keye an nyaña am iraruwa.

¹⁷ Am kendayaha ñanna waà, am una adetire caikcaike na waà, anjwa naàza zaha àà sleksu Firawna gergere am huɗaara. Amaà ta naba halese ge yiyaha àà ba am iraruwa ñanna.

¹⁸ A ba Yusufu àà elvan ge ñane: Naàwa maana àà shenaana ekka keni: Kendayaha ñanna keye na waà, amaana hare keye.

¹⁹ Am hare keye watse àà dahaka slekse, amaà taà de zlenjelaka ate nafa, taà de zaka ba kuyaha.

²⁰ Am hare ge keyire waà, sleksu Firawna a magaa muñri, a jema nakawahaara bademme ge za muñri na. Daaci ta sanaa male àà emnde magana naàza sha antara male àà emnde àà maganaa naàza za gergere na, a tsatsateraa aàkatafke àà emnde a maàga sleraara bademme.

²¹ A eptsaa male àà emnde a maganaa naàza sha àà dem sledaara geni àà vanta ñane naàza sha am erva ba seke una werre na.

²² Amaà male àà emnde a maganaa naàza zaha na waà, a naba ndaasse elvaara ate ñane geni a zlenjarzlenjela. Daada àà ba ate una a ndahanaa Yusufu na kalkale.

²³ Amaà male àà emnde a maganaa naàza sha ge slekse na dzamaaka Yusufu dekideki, a naba viyanaahe.

41

Yusufu anjwa àà palana maana àà shenaara ge sleksu Firawna

¹ Magaamaga yawe buwa am iga a una ñanna waà, Sleksu Firawna a naba shaa shene. Am shenaara ñanna waà, ñane àà tse ate we àà haye,

² a naa ba saresse eslaha vuye, zariyiraatare keni ba ka duhe, taà an ñasla zlaɓe adaliye, taà anjwa àà za masa ate we àà haye na.

³ A ba am haye ñanna, ta sessehe zlaɓe adaliye ge eslaha umele vuye, emnde ñanna waà, ta shagerkaha ba vayvaya, taà an unjba zlaɓe adaliye. Ta de tsahe ààza emnde na ta segasha itare zunjwe am haye na.

⁴ Eslaha na ta shagerkaha, taà an unjba zlaɓe adaliye na, ta naba zu eslaha na ni ta zariyaha, taà an ñasla zlaɓe adaliye na. Daaci a tsetehe ge Firawna am hare.

⁵ A pu hare adaliye, a naba shaa shene umele ge buwire. Am shenaara ñanna, a naa iraha àà nalkame vuye, an naha shagera, sadafɗe zlaɓe adaliye, ate naàzambakara palle.

⁶ Aà ba ate nazambakara ñanna, a sesehe ge iraha àà nalkame umele vuye waà, baaka egdzere atekwa shakwatarshakwatere, an ula zlaɓe adaliye, a welansaa effeya, adaba kwakya effeya àà sawa am gedfi.

⁷ Iraha àà nalkame na baaka egdzere atekwa shakwatarshakwatere na ta naba ndandu iraha àà nalkame na an naba shagera, sadafɗe zlaɓe àà adaliye na. A tsetehe ge sleksu Firawna am hare waà, mbate ba shene.

⁸ Werawera ekse waà, jaaja enjale àà sleksu Firawna. A naba dante emnde a maga namsulkwaha antara emnde a ilmu na taà am Misera bademme. Daaci a tsakaterse zlalava a shenahaara, amaà baaka ura a dzegwandzegwa palanna maana àà shenaha ñanna dekideki.

⁹ De cenancena male àà emnde a maganaa naàza sha ge slekse, a ba ñane àà elvan ge Firawna: Ambarka àà slekse, vatena waà, sey yaà yeheteyeha haypaha na ndza ya maganaa ya na bademme.

¹⁰ Anjwa am sarte umele, ndza jakja ervaunɗe jipu ate emnde a sleraana buwa, ate ñere antara male àà emnde magakaa naàza za. Ka naba puwanjeremhe am dangay,

ɲa za danɲay àà ɲere am bere na ni àà ufana ba male àà emnde a ufa danɲayaha ɲanna an iraara.

¹¹ Vacite umele an vayiya, ɲa naba shaa shene ma waraɲere keni. Ma shene àà ware keni an maanaara ba ge iraara.

¹² Ay am danɲay ɲanna maa, aɲkwa ura, zhel emnde àà Ibrahiima, ɲane nave àà male àà sawjiyaha àà ufa danɲay ɲanna. ɲa tsakanse shenahaɲere ge ɲane, a palaɲeraa maanahaara bademme, ma waraɲere keni an maana àà shenaara.

¹³ Ba jirire gevge àà ba ate una a palaɲerna a ɲane, dzalevka ɔ̄kideki. Adaba naàwa iya, ka naba eptsiyaa àà sem sledaaruwa adaliye aàmbarkaana, amaà male àà emnde a magakaa naàza za waà, ka ndaase elvaana, ta zlenjelehe.

¹⁴ Daaci a ba sleksu Firawna a sairiyansa Yusufa. Kerten saransese Yusufa am danɲay na. A sehese ire, a barevhe, a tsekweme am nanɲyuwe umele a naba deza slekse na.

¹⁵ A ba sleksu Firawna àà elvan ge Yusufa: Ya hare am shene, amaà baaka ura dzegwandzegwa paliya maana àà shenaaruwa ɲanna. Ya cenancena geni ekka kaà dzegwandzegwa pala maana àà shene maà ndarakndaha zlalavaara. Ya ɔ̄haka adaba una ɲanna.

¹⁶ A ɲwanante ge Yusufa, a ba ɲane àà elvan ge sleksu Firawna: Iya ka aàmbarkaana. Aà de vakta ba Dadaamiya jawapa na ni kaà hayanhaya na.

¹⁷ Daaci a ba sleksu Firawna àà elvan ge Yusufa: Am shenaaruwa, ba seke yaà ate we àà haye,

¹⁸ ya naa ba eslaha vuye, zariyiraatare ba ka ɔ̄uhe, taà an ɲasla adaliye, ta segashe am guwa ɲanna, taà aɲkwa àà za masa ate we àà guwa.

¹⁹ Am iga àà emnde ɲanna maa, ta ɔ̄abateremhe ge eslaha umele vuye, ta segashe àà ba am haye ɲanna, ta shagerkaha ɔ̄kideki, taà an unba zlaɓe adaliye. Nananka eslaha shagerkaha seka una ɲanna am haha àà Misera bademme.

²⁰ Amaà slaha ɲanna shagerkaha na, ta naba zu slaha na ta segashe zunɲwe am guwa, zariyaha, taà an ɲasla jipu na vuye bademme.

²¹ Aley, am iga àà ba ta zu emnde na taà an ɲasla dakedar dakedare ɲanna keni, ɔ̄kideki kaà tsa banka ni ta zuwa itare. Adaba ba kelaa njaatare ɲanna ta shagerkaha na, taà an unba zlaɓe adaliye na. Am iga àà una ɲanna, tsanetse am hare.

²² Ya shaa shene umele zlaɓe adaliye, ya naa iraha àà nalkame vuye, an naha shagera, sadadde zlaɓe adaliye ate nazambakara palle.

²³ A ba ate nazambakara ɲanna, a naba sesehe ge iraha àà nalkame umele vuye waà, baaka egdzere atekwa sakwatarsakwatare ba dey, an ula zlaɓe adaliye, a welansa effeya, adaba kwakya effeya àà sawa am gedɔ̄.

²⁴ Iraha àà nalkame na baaka egdzere aàtekwa na, ta naba ndandu iraha àà nalkame vuye na an naha shagera, sadadde zlaɓe adaliye na. Ya ndaterhe zlalava àà shenahaaruwa ɲanna ge emnde a maga namsulkwe, amaà baaka ura dzegwandzegwa paliyaa maanaara ɔ̄kideki.

²⁵ A ɲwanante ge Yusufa, a ba ɲane àà elvan ge sleksu Firawna: Shenahaana na waà, maanaara ba palle aàmbarkaana. Dadaamiya aɲkwa àà ngyekwakaa naazu watse àà magana ɲane aàkatafke.

²⁶ Eslaha vuye na ta zariyaha, taà an ɲasla zlaɓe adaliye na waà, amaana yawe vuye, iraha àà nalkame vuye na an naha shagera, sadadde zlaɓe adaliye na keni ba yawe vuye ɲanna. Shenaha ɲanna ba duksa palle.

²⁷ Eslaha vuye na ta sawa aàkataliya, ta shagerkaha, taà an unba zlaɓe adaliye na keni maa, amaana yawe vuye. Iraha àà nalkame vuye na baaka egdzere atekwa,

dekideki, mele keni an ula zlaɓe adaliye, a welansaa effeya na a sawa am gedi na keni maa, ba yawe vuye ɲanna zlaɓe adaliye. Watse aɲkwa waya am yawe vuye.

²⁸ Daaci ba seke una ya ndakndaha na aambarkaanja waà, Dadaamiya aɲkwa à ndak nazena watse à magana ɲane aàkatafke.

²⁹ Am ivaha vuye na à de sawa na waà, watse ɓaaka zlakta à naàza za am haha à Misera bademme.

³⁰ Amaà am iga à una ɲanna waà, à de sawa waya yaikke à sem larde à Misera bademme, una ɲanna keni yawe vuye zlaɓe adaliye. Watse emnde taà de zlanazle ndzedfa à larde.

³¹ Ivaha na ndza ɓaaka zlakta à naàza za am huɗaara na taà de viyanaaviya emnde bademme. Adaba waya ɲanna watse zlazladfa jipu.

³² Elva à shenahaanja ɲanna, buwa à ba aàtekwa aàtekwa na maa, amaana: Dadaamiya njantenja aàzejaara, watse a shekwaaka mazlaara.

³³ Ambarkaanja, naàzena kaà magana ka kina waà, naba tatayevaatataya ura, vanteva hakuma ate larde à Misera bademme, amaà waà sey edda à eɲkale, aɲkwa ilmu aàzejaara na.

³⁴ Farfe zlaɓe adaliye ge kezlakula à emnde a ufa larde, taà de jahana itare naàza za am larde a Misera bademme. Am duksa ilyeɓe, itare taà de eksa palle. Taà de magan ba estuwa am yawe vuye na ni watse aɲkwa naàza za na.

³⁵ A jaranmejahe naàza sa am huɗe à Misera bademme am iyaha na watse aɲkwa naàza za am huɗaara na. Amaà waà, an hakuma na kaà de vaterta ka. A jaranmejahe naàza za am eksaha bademme, watse taà ɲaà emnde an ɲane, a faranufe hyema ba ɲгаа.

³⁶ Daaci watse aɲkwa naàza za am larde à Misera ge zana am waya à iva vuye na. Daaci estuwa, waya ɲanna à de zlanaka ndzedfa à larde bademme.

A gevaa estuwa Yusufa waziri am Misera

³⁷ Elva ɲanna hayanhaya Firawna antara emndaara bademme.

³⁸ A ba Firawna à elvan ge emndaara: Maà de sha ware mazlaara seke dawale na nawa ɲane na, ura aɲkwa Shedekwe à Dadaamiya antara ɲane?

³⁹ Daaci a ba ɲane à elvan ge Yusufa: Tsante à ba am sarte na ni Dadaamiya a kwarakse duksa ɲanna waà, ba ka ɲanna. ɲaà shanka edda à eɲkale umele an ilmu seke ekka.

⁴⁰ Ka eddaara ba ka. Huɗe à haaruwa antara lardaaruwa bademme à ba am ervaanja kina. Sey taà dɓaba ba nazena ka ndaasa ka. ɓaaka ura umele arge ekka dekideki, yaà jakuwa à ba an kurshi à sleksire palle.

⁴¹ A fanarhe zlaɓe adaliye, a ba ɲane à elvan ge Yusufa: Kwaye vanakteva hakuma ate larde à Misera bademme.

⁴² Daaci a naba seɗaa jaɗe ate ervaara, a fante ate erva ge Yusufa, a tsekwanme am zane lefedɗire ba ka dɗuhe, a ɲgudanem naberlasla à dindar am mbiye.

⁴³ Daaci a naba njanme am darkwaara à tefana belsa. Darkwa ɲanna waà, naàza à sledɓaba à slekse. Daaci hula ge emnde a dɓaba Firawna à katafke à Yusufa na, a ba itare am hulaatare: Baraàma, baraàma, baraàma! A vante estuwa Firawna hakuma ge Yusufa am larde à Misera bademme, ɲane a gev wanziriyaara.

⁴⁴ A ba ɲane zlaɓe adaliye à elvan ge Yusufa: Ma ware eddaara keni, a gejeka seraara, a gejeka vuwaara dekideki ge maga duksa am larde a Misera bademme, maàki ndakseka ka elva. Ya ndahanaa ya Firawna una!

⁴⁵ A eptsanante zhera ge Yusufa, a fete zheraara Jafnat Panaiyak. A eksanante gyaale zheraara Asnat, egdze à Pautifaira, liman am ekse à Aun. Mazlaara a naba degashe. Yusufa, a jem dɓaba am haha à Misera bademme.

⁴⁶ Yusufa magamaga iva kul keye kalkale am sarte na à dem slera à ɲgumna à Misera bademme.

⁴⁷ Am ivaha vuye nanna waà, haha magaamaga jipu duksa bademme.

⁴⁸ Yusufa a janme naàza za an tsaka ire am Misera am ivaha vuye nanna. A janme naàza za nanna am eksaha gergere kwakya. Ekse na maà fafa Yusufa geni aà jaha naàza za am hudaara, emnde a makwata na taà herda am kwara nanna taà jaha naàza za na aàdehuwa bademme.

⁴⁹ Daaci Yusufa a jemaa naàza za baaka zlaktaara, ba seke shili na am guwa na. yaranye ba dekideki tataya kezlakulaara, adaba aà kezlaveka kwakya jipu.

⁵⁰ Lauktu ni aà sawa waya nanna waà, Yusufa yaya egdzara buwa, egdzar zaala. A yanaa an Asnat egdze aà Pautifaira liman am Aun.

⁵¹ Yusufa a fete zhera aà egdzaara ge zuñwire: Manasa. Adaba a bantsa nane: Dadaamiya viyinaaviya zladahaaruwa bademme antara tega na ta naba tejaneraahe antara haà edderwa na.

⁵² Egdzaara ge buwire, a fete zheraa: Afrayim. Adaba a bantsa nane zlahe adaliye: Dadaamiya a vite ya am larde na ni a siyaa palasa aà sem hudaara.

⁵³ Daaci emnde ta magaa yawe vuye am emtakire am haha aà Misera bademme mazlaara a naba zluhe ge emtakire nanna.

⁵⁴ Am iga aà una nanna maa, a de semhe ge waya yaikke waà, yawe vuye emnde taà aà ba am waya nanna ba seke una a ndahaanaa Yusufa na. Waya maganaamaga hukumaara am duniya bademme, amaà am Misera waà, ankwanaàza za.

⁵⁵ Am sarte na naterana waya emnde am larde aà Misera, ta daa kyuwaatare aà deza Firawna. Amaà a ba nane aà elvan ge itare: Zlauzlaala aà deza Yusufa, magaumaga nazena a fakurara nane bademme.

⁵⁶ Am jetaaveje larde bademme baaka tata na ni baaka waya am hudaara, Yusufa a naba werante magazanaha, a fantau ge velateru naàza za ge emnde a Misera bademme, adaba waya nanna jauje ge ndzedfa aà emnde.

⁵⁷ Gevge waà, taà ankwanaà sawa, emnde aà sawa am lardaha gergere kwakya, taà se shekwa hiya aàza Yusufa am larde a Misera. Adaba waya nanna ankwanaà magatera palasa jipu ge emnde ma am lardara keni.

42

Egdzar mamahaara ge Yusufa ta se shekwa hiya am Misera

¹ Daaci cenancena Yakubu ganakini ankwanaàza za am larde aà Misera. A ba nane aà elvan ge egdzaraara : Labara kwaà geya aàzharava aà dem ice am ice, aàzara paydaara?

² Nawa ya cenancena ganakini ankwanaàza za am larde a Misera waà, daumbare de shekwawamiyepshekwe, a cebamika waya ba dey.

³ Daaci daredde egdzar mamahaara ge Yusufa, ta kelaawa, taà de shekwa naàza za am larde a Misera na.

⁴ Amaà Bainjamain pale aà egdzar mamahaara ge Yusufa nanna waà, belaterteka eddetare, adaba a bantsa nane: A de shanka lamare umele aàhuwa.

⁵ A sawa estuwa, lauktu ta sawhe ge egdzara aà Iserayiila antara emnde a Kanaana umele ge se shekwa naàza za am Misera, adaba ankwanaà waya am Kanaana.

⁶ Ay, am Misera na, hakuma bademme aà ba am erva aà Yusufa. Aà velaterwa ba nane naàza za nanna ma ge emnde a lardara keni. Saremsa egdzar mamahaara aà se katafkaara, ta naba kezlan ugje wafkaatare ba teppe ate haha.

⁷ A zharaterahe waà, a naba diyatereddiye, amaà waà, mbedateruka geni nane egdze a emmetare. A naba maratera yaikkire, a ba nane aà elvan ge itare aà valaha: Kwa sawa ame kure? Ta eptsanaa jawapa emnde na, a ba itare: na sawa am Kanaana, na se shekwa naàza za.

⁸ Yusufa diyeddiye egdzar mamahaŋaara, amaà itare waà, diyarseka Yusufa dekideki.

⁹ Daaci Yusufa a naba yehete shenaha na ndza a shanaa ŋane àà dete itare na, a ba ŋane àà elvan ge itare: Baira ðeme kure kwa kelaadaha ta belakura an bela, kwa se zhara larde, kwaà kata dise tate na ni baaka payða àà emnde atekwa na.

¹⁰ Ta eptsanaa jawapa, a ba itare: Estuweka aàmbarkaŋa. Naàvahaŋa ta se shekwa ba naàza za.

¹¹ A ba itare zlaŋe adaliye: ŋere bademme ŋa ba egdzara àà zhel palle, ŋa emnde a jirire, ŋa kelaadaha ka ðekideki.

¹² A ba Yusufa àà elvan ge itare: Eksanarka ya elvaakure na ðekideki, kwa se zhara ba larde, kwa kata dise tate na tsaftsafe na.

¹³ Ta ŋwanante, a ba itare: Ba jirire, ŋere ŋa ba egdzara àà zhel palle am Kanaana aàmbarkaŋa. ŋa navahaŋa ndza ŋa kelaawa ju buwa ate eddeŋere, gaajiyaŋere waà, aŋkwa am mba antara eddeŋere, amaà pallaŋere waà, ŋane a keða werre.

¹⁴ A ba Yusufa àà elvan ge itare: Aàbi ya ndakurndaha ya, kure waà, baaka shaigaara ðekideki ta belakura àà ba an bela, kwa se zhara ba larde.

¹⁵ Ba maàki kwa kelaadaha ka tsawe waà, mi ezhzhara kwa: Yaà zakuru ba waða an shifa àà sleksu Firawna, kure kwaà deska aàhuna ðekideki maà samka gaajiyaakure na.

¹⁶ A ezlzala pallaakure emnde umele waà, sey kwaà demda am bere aàhuna, yaà zhara, tara kwa emnde a jirire an kwa emnde a fida keni. Ay ka waà, kwaye Firawna an shifaara maàki kwa kelaadaha ka.

¹⁷ A naba puwateremhe am danggay bademmaatare, hare keye taà am bere na.

¹⁸ Am hare ge keyire ŋanna waà, a ba Yusufa àà elvan ge itare: Iya keni àà wiwa iyawa atuge Dadaamiya. Maà wayakurwaya an shifaakure waà, naàwa nazu kwa de magana kure:

¹⁹ Maàki ba kwa emnde a jirire waà, yawanya pallaakure am danggay aàhuna, amaà kure emnde umele waà, dawanda naàza za àà dem mba, aḍaba aŋkwa waya am mbaakure.

²⁰ Ama waà, sey kwaà siya gaajiyaakure na kwa yanaa am mba na, geni yaà diyeddiye jiriraakure, a keḍeka shifaakure keni. Daaci ta naba ekserhe.

²¹ Am dagavaatare waà, ta fantau ge tsaka elva, a ba itare: Una waà, baaka shaigaara ðekideki àà jaŋera ba haypa yaikke na ŋa guwaa an egdze a emmemiya na. Aḍaba ŋa nanna palasa na a maganaa ŋane, a ŋalaŋeru zezarziye, amaà zaŋeranvaareka ðekideki. Daaci kwaye palasa ŋanna a eptsamiyar ge miya vatena.

²² A ba Rubain àà elvan ge itare : Aàbi ndza ya ndakundaha a ba iya magauka jeba haypa saksage na an egdzere, amaà cenakurka. Kwaye Dadaamiya aŋkwa àà ndavamiyu uzhaara vatena.

²³ Itare diyarka ðekideki ganakini aŋkwa àà cenancena Yusufa elva na taà aŋkwa àà tsakana itare na, aḍaba aŋkwa turjuman am dagavaatare.

²⁴ A eptsaterve iga Yusufa, a zlalehe aàzetare waà, a de kyuwa. Am igaara, a naba eptsaa aàzetare, a se mbedateru elvaara, a eksevaa pallaatare zharaara Simaun, a naba puwete zawa ate ŋane àà ba ate icaatare, a beleme am danggay.

²⁵ A naba ndaase elvaara Yusufa, geni a varartereva naàza za am kayawahaatare, a puwaraterempuwa antara shuŋguwahaatare am kayawahaatare, a varartereva antara kazlaŋa àà waya ge maga shulaatare an ŋane. Ta magateraa una ŋanna bademme.

²⁶ Mazlaara egdzar mamahaŋaara ta puwete kazlaŋaatare ate iga àà ezzenwahaatare, ba ezlzalaatare.

²⁷ Magaamaga vayiya de tsekwartsekwa am tate umele maa, pallaatare a pelaa kayawaara, aà kata vante naàza za ge ezzenjwaara waà, a beya shungu aà nalkame na aà ba ate waara.

²⁸ A ba ñane aà elvan ge egdzar mamahañara : Shungu aà eptsarinaptsa nazaaruwa, nawa ñane ya beyanaa ate we aà kayawa. Maà a de ñezlaa ge ervaunfaatare waà, palle a nazu ta ndahana itare baaka. A ba itare: Aàzara kena naàzena ankwaa aà magamita Dadaamiya na?

²⁹ Saraasa am lardaatare am Kanaana, ta tsakanse nazena a shatersha na bademme ge eddetare Yakubu.

³⁰ A ba itare taà elvan ge eddetare: Edda aà larde ñanna baneranka elva a hairire dekideki. A bantsa ñane ta belañera an bela ña kelaadaha, ña de zhara larde.

³¹ A ba ñere ñaà elvan ge ñane : ñere ña kelaadaha ka, ña ba emnde a jirire.

³² Ndza ña kelaawa ju buwa ate eddenjere, pallaanjere kefakeda, amaà gaa-jiyaanjere waà, ankwaa am mba antara eddenjere am Kanaana.

³³ Amaà a ba zhel ñanna aà elvan ge ñere: Naàwa nazena ya de diyeddiye aàtekwa tara kwa emnde a jirire an kwa emnde a fida keni: yawanya pallaakure aàzerwa aàhuna, emnde umelaakure waà, a daranda jahwana aà dem mba, adaba ankwaa waya am mbaakure.

³⁴ Zlauzlala aà daà, amaà sawiyansa kudere kure na kwa yanaa am mba na. Yaà de diyeddiye aà ba ate una ñanna geni kwa emnde a jirire. Am iga a una ñanna, yaà de belakura egdze a emmekure na aàzerwa na, kwaà tsakalaakure am lardaaruwa ba seke una kwaà katana kure.

³⁵ Ta tsekwa kayawahaatare ate iga aà ezzenjwaha waà, ta ber shunguwahaatare bademme am kayawaha na. Itare, eddetare, bademme ta nanna shunguwaha na. Bademmaatare ñaterañ lyawa.

³⁶ Ba wera waara ge Yakubu eddetare, a ba ñane aà elvan ge itare : Aàzara kwa! Bademme kwaà kediyakada egdzara! Yusuf keni baaka, nawa Simaun keni saaka zabe adaliye, kwaà kata daà Bainjamain adaliye? Una waà, zlazlada ba ge iya.

³⁷ A ba Ruubain aà elvan ge eddetare: Fiyemfa Bainjamain am erva ge iya. Ba maàki sanakanaaka waà, kwaye egdzaraaruwa buwa, cebateraceba am kelaara.

³⁸ Amaà a ba Yakubu: dekideki aà dabakurka egdzaaruwa mazlaara, adaba diyandiya baaka egdze a emmeñara an shifa. Yaà zhara ba ñane ñanna mazlaara, maà de shansha lamare umele zabe adaliye ate barama a shula waà, ya emgyegwe a zhele seke una telle ire, aà zliyaka ervaunfe aà ba aà da faya emtu?

43

Ta dan estuwa Bainjamain á de katafke á Yusufu

¹ Waya ankwaa á far he maga hakuma-aara am haha á Kanaana.

² Emnde á Yakubu zlaranaazle nalkame na ta de sana am Misera na catte. A ba eddetare: Sey ba kwá eptsaa á dem Misera na, de shekwawamiyepshekwe naza za cekwa.

³ A ba Yahuuda: Estuweka Edda. Zhel ñanna a ndañerndaha ba parakke, a ba ñane: A puwanteka ice-aaruwa ate kure ahuna mazle-aara, máki sakuriyanka egdze a emmekure na kwa yanaa am mba na.

⁴ Daaci máki ká yanya egdze a emmeñere na á zlala antara nere wá, ñá de shekwa naza za na adaliye.

⁵ Amá má ká beleka egdze a emmeñere ge zlala antara ñere wá, ñá gejeka sera á ñere mazle-aara. Adaba a ndañera an shebeka zhel ñanna, amá ba parakke. A ba ñane, a puwameka ice-aaruwa ate kure mazle-aara má sakurka antara egdze a emmekure na am mba na.

⁶ A be Iserayiila á elvan ge itare: Labara demme kwa magite jeba una, há ni kwa naba banan ge zhel ñanna ganakini ankwá egdze a emmekure umele am mba na?

⁷ Ta eptsanaa jawapa, a ba itare: A ndavañerwa ñane elva-aha gergere ate ñere antara jeba á ñere. A ba ñane á elvan ge ñere: Ankwáhe eddekure an shifa? Ankwáhe egdze a emmekure umele am iga? Daaci ñere keni ña vante ba jawapa-aha á ndava-aha-aara. Tamañerka ðekideki watse á bañera sawansa egdze a emmekure ñanna.

⁸ A ba Yahuuda á elvan ge eddetare Iserayiila: Belitebela egdze ñanna ge iya, ñá tse kerðe, ñá zlala kerðe, máki ekka an ire á ña antara ñere ira eggýe-aha á ña mi kata nja an shifa adaliye.

⁹ Eksanaarekse ya shafa á egdze qanna ate ire-aaruwa. Má sanaaka an ñane, se fanakemka am erva wá, a gevge haypa saksage ya guwa ya an ka.

¹⁰ Sane kwakya mi keðanaamiya. Ma andze keðaminaaka sarte wá, ðaaka shaige-aara ma ser buwa keni ma sañeraasa kina.

¹¹ A ba eddetare Iserayiila á elvan ge itare: Máki ba estuwa wá, shagera. Dawananda kashi-aha á larde á miya ge zhel ñanna, jawanmejahe kazlaña shagera shagera na ðaaka argina ðekideki am larde á miya na: egdze a kajiji antara navawe-aha na á se emtake na antara ðagwala á naza se antara naza se yawe yawe-aara antara nama ira egdzar nafa emtake emtake na an ula shagera na, dawananda.

¹² Iyau, viyawanaaka shunngu-aha na kwa beranaa am kayawa-aha á kure na. Una ñanna a viyaterare á ba an viya. eksawantekse shunngu umele keni am erva.

¹³ Naba eksawanteksa egdze a emmekure, eptsauptsa áðeza zhel ñanna.

¹⁴ Dadaamiya na slekse ba ñane palle na, an sleksire-aara á de magana ba ñane slera-aara am ervaunðe á zhel ñanna, lauktu á de zakurvara ñane, á de puwakura egdzara mama-aha a kure, tara Bainjamain antara Simaun na kwa yanaa áhuwa na, naza-aaruwa ge iya wá, ba dey. Má banba ñane a jaruka egdzara ázeña, ba tá juka ñanna.

¹⁵ Daaci egdzara á Yukubu ta janme kazlaña-aha na, ta eksetaa shunngu an saga antara egdze e emmetare Bainjamain, ta zlala an ñane á dem Misera, ta de katafke á Yusufa.

¹⁶ Yusufa ba a puweíe ice ate Balnjamain am dagave á egdzara mama-aha-ñara umele wá, á ba ñane á elvan ge male á emnde a slera-aara: Daterda emnde na á dem ðere, de vaterteva sleðe, eksevaksa dabba palle ganvege naza ðale, magawanaamaga naza za an saga, watse emnde tá za ðafa ázerwa an vacatire.

¹⁷ Ane, a be zhel na, a daa emnde na suuwe á dem mba á Yusufa, a de vaterte sleðe, a magaa nazena a bannaa Yusufa na baðemme.

¹⁸ Amá am sente na tá datera á dem mba á Yusufa na wá, baðemme damda lyawa am vuwa-aatare. Adaba ta bamsa itare : Tá de damiya á dem bere adaba shunngu na mi beranaa miya am kayawa-aha na. Tá de damiyere an ja am here, tá de magamiya palasa antara ba ezzenwa-aha á miya keni, watse ðaaka ura á sesse, tá de gamivege nave-aha-aatare vatena.

¹⁹ Adaba una ñanna, ta naba mbeðanu elva-aatare ge male á slera á Yusufa na ate we á wakiya,

²⁰ a ba itare tá elvan ge ñane: Ankwá elva á nere ámbarka á ña. Ñere na wá, werre keni ndza ña sawa, ña se shekwa naza za á ba áhuna.

²¹ Am eptsa á ñere á dá wá, ña de tsekwa am ekse umele ganjerarga vayiya wá, ma ware á ñere keni a beye shunngu ate we á kayawa-aara, ba kelaa á shunngu á nalkame ñanna baðemme. Shunngu ñanna ankwá sañeransa ba ñere an sera á ñere.

²² Una ñá shekwa naza za umele an ñane keni ankwá baðemme. Una ñanna najipu, ma a puwanermaa ware shunngu ñanna am kayawa-aha á ñere keni diyarkerka.

²³ Male na a eptsateraa jawapa, a ba ñane á elvan ge itare: A wakurka lyawa dekidfeki, una ñanna slera á Dadaamiya á kure. Dadaamiya á eddekure. A puwakurmaa ba ñane nalmane ñanna am kayawa-aha á kure. Shungu-aha á kure ndza samsa á sem erva-aaruwa. Daaci a sanse Simaun ásezetare,

²⁴ a daterhe á dem hude á há á Yusufa, a sateraa yawe ge bara sera-aha-aatare, a vaterte masa ge ezzenwa-aha-aatare.

²⁵ Itare ta tsatsaa kazlaña na ta sanaa kashi-aara ge Yusufa na, daaci tá ankwá ufa sa-aara an vacitire, adaba ta cenaa watse tá za dafa antara ñane.

²⁶ Saasa Yusufa, ta kezle ugje ákatafke-aara reppe, ta vante kashi á larde-aatare na.

²⁷ Ñane keni a ndavateru lapiyire á vuwa-aatare antara lapiyire á eddetare. A ba ñane á elvan ge itare: Awara emgyegwe a eddekure na ndza kwa ndinda na? A be ankwá ñane? Zlabe á ba an shifa?

²⁸ Ta ñwanante, a ba itare: Náve à ña eddenjere ba lapilayye, zlabe á ba an shifa. Tá ambera á kezzlan ugje reppe am aha.

²⁹ A zharaterzhara Yusufa, a naa Bainjamainj egdze a emmenjara emmetare palle, a ndavateruhe, a ba ñane: Una gaaji á kure na ndza kwa biyaa elva-aara na emtu? A ba itare: Ba ñane. A ba ñene á elvan ge Bainjamainj: A tsufaktsufa Dadaamiya, egdze-aaruwa.

³⁰ Ba a ndaase una ñanna wá, antara ba zlala-aara, adaba ankwá á sawa yawe á kyuwa-aara, Zhagade-aara, a de kyuwa am bere-aara, adaba haraare tegava-aatare antara egdze a emmenjara ñanna.

³¹ Am iga á una ñanna, a baraa ice, a naba sessehe, a sherse ice, a ba nane á elvan ge emnde-aara: Vawanjerteva naza za.

³² Saranmesa dafa wá, ta vante naza-aara ba ñane palle, egdzara mama-aha-nara keni tá an ire-aatare, emnde a Misera na ta se za dafa ázenjara na kenl tá an ire-aatare. Adaba emnde a Misera tá zeka dafa átirpalle antara emnde a Ibrahiima. Una harem ge itare.

³³ Egdzara mama-aha-ñara ge Yusufa ta njehe an dábava an dábava ákatafke-aara. Ta fantau ate makaaji á eddetare, dete gaaji-aatare. Tá maga ba najipu-aara, tá ámbera á ndaha elva an ice am dagave-aatare.

³⁴ Yusufa a sateranhe dafa na ni ankwá á zena ñane á katafke-aara na ge egdzara mama-aha-ñara. Amá wá, yaikke ba una a vante ga Bainjamainj na arge una a vaterte ge egdzara mama-aha-ñara umele, naza-aatare na sey ilyebe-aara lauktu á hyephye seke naza á Bainjamainj. Má a de semhe ge higa-aatare bademme wá, ba ka duhe. Ta sharhe zlabe adaliye, a jese an je am ne-aatare.

44

Kwap á Yusufa ta janaa an lipela

¹ A ba Yusufa á elvan ge male á emnde a maganaa slera: Vaterteva nalkame ge dawale-aha na, a naatenaha kayawa-aha-aatare ba shagera má ba tá dzegwandzewa danada-aara. Shungu-aha-aatare keni fateremfa am kayawa-aha aatare ate we-aara.

² Eksameksa kwap-aaruwa, kwap na ta janaa an lipela na, fananufe ge we á kayawa á gaaji-aatare na antara shungu na a se shekwa nalkame an ñane bademme. Zhel na a magaternaahé á ba me una a bannaa Yusufa na.

³ Werawera ekse wá, ta naba vaterte baráma a dá ge egdzara á Yakubu, ta da-aatare an ezzenwa-aha-aatare.

⁴ Ba degashe-aatare am hude á ekse, zlarvaazlala ba cekwaangudfi wá, a ba Yusufa á elvan ge male á emnde a maga slera am hude á ha-aara: Ezzlala watsewatse dabaterdfaba emnde na. Máki shakateraasha, bateranba wá, labara tá pela shagerire an shagerkire?

⁵ Naba ndaterndaha, labara kwa ilu kwap á zanwa-aaruwa ta janaa an lipela, á sha duksa keni an nane, á naha keni á ba an nane? Maga á kure na wá, mandzawe jipu.

⁶ Zhagade ge male á emnde a slera-aara na, a de shateraahe, a tsakaterse elva nanna.

⁷ A ba egdzara á Yakubu: Labara zlafe eddaye ká sanse jeba elva na am mbuwe? Ba ser palle keni slarka nave aha á na ne maga jeba une degiya!

⁸ Nawa shungu na na de beranea am kayawa-aha á nere, sanjerakansa kwaye am Kanaana. A sawa estara zlafe na se ila lipela antara dindar am mba á zanwe á na?

⁹ Kwaye kazlana á nere, naba eppakya. Eddawna ka shaa duksa á kure am kazlana-aara, njeka an shifa dekideki, nere emnde umele keni ganervege nave-aha á na.

¹⁰ Shagera, a bá maie na, amá wá, sey ba eddawna má ya ber duksa nanna am kazlana-aara una á gev nave-aaruwa. Kure emnde umele wá, á shakuraaka dekideki.

¹¹ Kertenj tsekwarnatsekwa kayawa-aha-aatare á dem aha, ma ware keni a werante naza-aara.

¹² Male na a fantau ge pakya kazlana-aatare, a fantau ate makaaji-aatare dete gaaji. A shaa kwap á zanwe-aara am kazlana á Bainjamainj.

¹³ Ge jaterja emtanjire wá, ta tataa nangyuwe ate vuwa-aatare bademme. Daaci ta naba eptsá á sem huđe á ekse an nalkame na ate iga á ezzenwa-aha bademme.

¹⁴ Yahuuda antara egdzara mama-aha-nara ta se demhe am huđe á há á Yusufa, ta se ber nane keni zlafe zlalaaka. Reppe ta kezzlan ugje am aha ákatafke-aara.

¹⁵ A ba Yusufa á elvan ge itare: Slera á kure una ka? Diyaweddiye ganakini iya kwá anjwa á zharizhara na wá, ya ura an diya. Ya an hakuma ge dise nazena ni a de magava bademme.

¹⁶ A njwaname ge Yahuuda, a ba nane á elvan ge nane: Baaka nazu njá ndahana nere ámbarka á na. Ná ndaha tara uwe antara uwe? Na ndaha uwe geni njá sha jirire an nane na? Nere, na emnde a haypa, a balesaa ba Dadaamiya an ire-aara kaypa á nave-aha á na. Eddawna ta ber duksa á na am kazlana aara na, antara nere bademme, na ba nave-aha á na ámbarka á na.

¹⁷ Lálálá, estuweka, a ba Yusufa, ba eddawna ta ber kwap-aaruwa am kazlana-aara na wá, á gevge ba nane nave aaruwa. Amá kure emnde umele wá, á shakuraka, zlauzlala á dá, ádeza eddekure an hairire.

Yahuuda a yan estuwa shifa-aara adaba Bainjamainj

¹⁸ Daaci Yahuuda a naba ganaptehe ge Yusufa, a ba nane á elvan ge nana: Tasle á na ámbarka á na, nave á na á shansha baráma ge ndakse elva-aara pane emtu? Adaba ekka kwa ba kalkale antara Firawna. Tasle á na, a janjka ervaunde.

¹⁹ Ambarka á na ndza ka ndavaterwa ba ka kahe ge nave-aha á na, a ba ka a elvan ge itare: Anjwahe eddekure, bi egdze a emmekure umele am mba?

²⁰ Na eptsakaa jawapa, a ba nere anjwa emgyegwe a eddenere antara kuderenere a yanaa am emgyegwire, ndza ta buwa ate emmetare amá kedakeda malejara, a yaa ba nane pane, wayaawaya eddenjara jipu

²¹ Ambarka á na, a ba ka á elvan ge nave-aha á na: Sawiyansa egdze a emmekure nanna yá se nanaana an ice-aaruwa.

²² Abi ndza na ndakndaha sera-aara ámbarka á na, geni egdze nanna wá, tá pakyaveka an eddenjara. Má de baaka nane wá, á dedde shifa am eddenjara.

²³ Amá a ba ka á elvan ge nave-aha á na: Máki sakuremka an kuderekure nanna wá, a puwanteka ice-aaruwa ate kure áhuna.

²⁴ Danjeraada maa, na de mbedanu elva á na na ge eddenere ambarka á na.

²⁵ Á ba eddenere : Eptsauptsa zlafe adaliye á dem Misera, de shekwawamiyepshekwe nalkame cekwaanjudi.

²⁶ A ba ɲere ɲá elvan ge eddeɲere: Martapa a ɲere he? Máki ɲá ɗuwa antara kudereɲere Bainjamain wá, una ɲá duwa. Adaba máki danjeranka kudereɲere na wá, ɲá dzegwanka de katafke á zhel ɲanna ɗekideki.

²⁷ A ba nave á ɲa eddeɲere á elvan ge ɲere: Ba kure keni diyakurdiya ya shaa ba egdzara buwa an mukse-aaruwa.

²⁸ Pane á egdzara ɲanna a keɗa warre. Ya tamaa a jaa ba naza á kaamba adaba sem vaatena puwanteka ice-aaruwa at ɲane.

²⁹ Kina máki zlalakurzlala zlaɓe adaliye an egdze a emmeɲara na, máki de shansha zlaɓe adaliye lamare umele wá, á de jija ervaunɗe á ba a da faya, adaba ganevge emgyegwe a zhele, zlauzle ndzeɗa-aaruwa.

³⁰ Daci kina na ámbarka á ɲa wá, yá dzegwanka eptsa ádeza waladī á ɲa edderwa, má baaka egdze na am dagave á ɲere. Adaba edderwa wayaawaya jipu an egdze na, baaka pakyava-aatare ɗekideki.

³¹ Máki danjeraada ni nánka egdze na am dagave á ɲere wá, ba lette shifa am ɲane. Máki de gevge estuwa, ba ɲere nave-aha na ka emtu ɲa ja eddeɲere á ba á da faya an ervaunɗe, emgyegwe a zhele telle ire?

³² Ambarka á ɲa, iya wá, yananya ya shifa-aaruwa adaba egdze na. Asawa am mba, a ba iya yá elvan ge edderwa: Máki sanakanaaka egdze na wá, daaci haypa yaikke ya guwaa an ka, haypa saksage ká yiyarka ɗekideki.

³³ Adaba una ɲanna, tasle á ɲa, belanaabela egdze na a zlarzlala á dá antara egdzara mama-aha-aaruwa, Nawa iya givege nave á ɲa am kela-aara.

³⁴ Yá dá ni, yá yá egdze na am iga? Yá de duwa estara á de katafke á edderwa? A nananka an ice-aaruwa ɗekideki palasa na ni á de magana edderwa na.

45

Yusufa á maratera ire-aara ge egdzara mama-aha-nara

¹ Am iga á una ɲanna maa, nja á emnde na ta jantaave ge ɲane na, aley Yusufa dzegwanka ɲa ervaunɗe-aara. A kante kwara, a ba ɲane: A daredde emnde bademne á degashe. Ba palle ura jauka ázeɲara am sarte na ni anƙwa á maratera ire-aara ge egdzara mama-aha-ɲara na.

² Emtsaade wá, a fantau ge kyuwa á ba an ka kwara, haa cenarancena emnde a Misera. Dete ba emnde a há á Firawna keni cenarancena una.

³ Daaci a ba ɲane á elvan ge egdzara mama-aha-ɲara: Degiye una ba iya Yusufa. Zlaɓe anƙwa edderwa an shifa? Palle á ura dzegwandzegwa eptsanaa jawapa baaka am egdzara mama-aha-ɲara na. Adaba bademme-aatare tá anƙwa á gyagya ba seke maagara á katafke-aara.

⁴ A ba ɲane á elvan ge itare: Gawaptega ásezerwa! Ta ganaptehe. A be ɲane á elvan ge itare: Ba iya una ya Yusufa, egdze a emmekure na ni kwa naba veluhe á dem Misera na.

⁵ Amá kina wá, a wesheka ire á kure, hyawanaaka lyuwa ge ire á kure geni ɲa magan ge uwe una. Duksa nanna wá, a siyaa ba Dadaamiya ásehuna zunɲwe arge kure, geni yá lyelya shifa á kure.

⁶ Kina magaamaga yawe buwa waya am larde, amá a yaa yawe ilyeɓe zlaɓe adaliya baaka herɗa, baaka duksa na ni tá de sana emnde á sem mba.

⁷ Dadaamiya a bela iya zunɲwe ákatafke á kure á sem larde na wá. ba geni a lyelye shifa á kure, a zluca wulfe á kure ba ɗekideki am duniya na. Lyakurselye an tsaka ire.

⁸ Duksa palle wá, kwa beliyaa kure ka asehuna, amá á beliyaa ba Dadaamiya an ire-aara. A give male yaikke an tsaka ire am kwara á Firawna bademme. Há á Firawna antara haha á Misera bademme á ba am erva-aaruwa.

⁹ Kina wá, eptsaweptsá watsawatse á dá, de ndawanndaha ge edderwa: a ba egdze á ña Yusufa wá, Dadaamiya givege ura yaikke, haha á Misera bademme á ba am erva-aaruwa, sawa ásezerwa, shekwaaka dfekldeki.

¹⁰ Nawa kwá se nja ba herzhe an iya am haha á Gausan antara egdzara á ña antara eggye-aha á ña, kyawe-aha á ña, nawe-aha á ña, badamme a nazena am rezege á ña.

¹¹ Yá se geleka ba iya, adaba zlafe waya a yaa yawe ilyebe. Yá se vakte naza za á ña antara huđe á ña bademme antara ba dabba-aha á kure keni bademme.

¹² A farhe zlafe adaliye, a be ñane á elvan ge itare: Abi kwá anƙwa á nanna ba kure keni an ice á kure? Baaka deme seke ekka Bainjamaiñ. Kina wá, diyakureddiye geni iya Yusufa una yá anƙwa ndakur elva na.

¹³ Zlauruzle kwa mazle-aara, de ndawanndaha ge edda ngahire na ni ya shanaa iya am haha á Misera bademme na. Tsakawansetseke nazena ni kwa nanaa kure am nja-aaruwa bademme. Sawiyansa irice-aara ásehuna shekwawaaka dekodeki.

¹⁴ Am iga a una ñanna, takwalle a ñañem Bainjamaiñ am uksuwe, bukerde— aatare farantaufe ge kyuwa.

¹⁵ Zlaruzle antara Bainjamaiñ, a fantau ge ñaña egdzara mama-aha-ñara umele á dem uksuwe ma ware-aazare keni, ámbera á kyuwa. Lauktu egdzara mama-aha-ñara na sharansha ndzedá ge ndaha elva antara ñane.

¹⁶ Daaci daada labare ñanna á dem huđe á há á Firawna, ta anƙwa á enndaha emnde bademme geni saremsa egdzara mama-aha-ñara ge Yusufa, tá anƙwa am ekse na. Lyavaalya ervaunde á Firawna elva ñanna antara nakwa-aha-aara keni bademme.

¹⁷ A dante Yusufa, a ba ñane á elvan ge ñane: Ndaterndaha ge egdzara mama-aha a ña na wá, a halarantehala nalkame ate iga á ezzenwa-ana-aatare, a eptsareptsá á dem larde-aamra am Kanaana.

¹⁸ Eptsá-aatare á dem Kanaana wá, ba ge de sa eddetare anlara há-aatare bademme. Asarsawa ásezerwa áhuna. Asarsawa, yá se vaterte sleđe na ni baaka argina dfekideki am haha á Misera bademme na, tá se zana itare nampire á haha na, una shagera-aara ba jipu na.

¹⁹ Ndaterndaha zlafe adaliye elva na: Ya ndasaa iya, vanaterteva baráma, geni a halarantehala darkwa-aha am Misera áhuna ge sá ñwasha-aha-aatare antara egdzara-aatare ira eddetare am huđe-aara, a sarsawa bademme.

²⁰ A waterka kazlaña-aatare dfekideki am ice. Adaba tá se ber umele jauje ba ge una ñanna am Misera ahuna.

²¹ Ane, a ba egdzara á Iserayiila, ta eksarhe maga nazena ta ndaternda na.

Yusufa a naba vaterte darkwa-aha á tedana belsa ate una a ndahana Firawna, a vaterte antara naza la na tá maga shula an ñane.

²² Yusufa a vaterte amara zane-aha palpale ge egdzara mama-aha-ñara ge mbađese vuwa an ñane. Amá ge Bainjamaiñ wá, a vante amara gursa dermeke keye, ámasla an zane-aha ilyebe.

²³ Kazlaña na a vaterte, ta danan ge eddeñara kenu ge ire aara: a velaanante bidale á ezzenwa kelaawa ge eddeñara, ezzenwa-aha ñanna bademme tá á ba an duksa ate iga, kazlaña ngelaama ngelaama na am Misera na antara úmá ezzenwa kelaawa tá an naza za ate iga: nalkame, depaiñ antara jeba a naza za-aha umele gergere ge shula á eddañara má watse á kezzla na.

²⁴ Am iga a una ñanna, a vaterte baráma a dá ge egdzara mama-aha-ñara. Amá a faer magiya, a ba ñane á elvan ge itare: Dagalauka degiya ate baráma!

²⁵ Daaci ba tse-aatare ge egdzara á Yakubu am Misera na, ta da-aatare ádeza eddetare am !arde á Kanaana.

²⁶ Ba daada-aatare wá, a ba itare tá elvan ge eddetare: Ankwa Yusufá á ba an shifa-aara. Baira male yaikke ba nane am larde a Misera bademme. Amá ba seke tá ndaha elva keni diyaaka eddetare na, adaba fetarka an itare.

²⁷ Egdzara-aara na ta tsakanse eiva-aha á Yusufá bademme, a nanhe an ice-aara darkwa-aha na á tefana belsa, a belanaa Yusufá ge da nane am hude-aara na, lauktu a fetuwa am una nanna maga slera am eddetare.

²⁸ A naba kame kwara Iserayiila, a ba nane: Hyaahyawa! Fawarka elva umele mazie-aara, an shifa Yusufá-aaruwa. Sey yá duwa, yá de puwetepuwe ice-aawwa ate nane lauktu yá emtsa.

46

A kezlese estuwa Yakubu antara emnde-aara bademme á dem Misera

¹ A naba kezzla Iserayiila an nazena am rezega-aara bademme. De tsekwaatsekwa am ekse á Birsaba maa, a vante sadake á dabba ge Dadaamiya á eddenara Isiyaaku.

² Dadaamiya a naba ndahan elva an vayiya nanna am shene. A naba eddaha: Yakubu, Yakubu. A nutehe: Na am á bina.

³ A be Dadaamuya á elvan ge nane: Ba iya Dadaamiya, Dadaamiya na a dabanana eddena na. A wanika iyawa dekideki ge dem Misera. Adaba yá de yáterteya emnde á na áhuwa, tá de gev nalga yaikke.

⁴ Yá daka ba iya an ire-aaruwa á dem Misera, watse yá saterasa zlafe adaliye emnde á na á sem tata na. Má watse zlauzle hairire á na maa, á de hedakanuwa Yusufá an erva-aara ice á na.

⁵ Daaci a naba tsa Yakubu am Birsaba, Iserayiila keni ba nane. Egdzara-aara ta eksame nane antara egdzara-aatare antara njwasha-aha-aatare, ta halateraa am darkwa-aha na á tefana belsa a vatertaa Firawna ge datera am hude-aara na.

⁶ A naba kezzla Yakubu antara emnde-aara bademme á dem Misera. Dabba-aha-aatare antara nalmane-aatare umele na ta ganaa am haha á Kanaana bademme.

⁷ A kez! ese estuwa Yakubu á dem Misera antara emnde-aara bademme, egdzara-aara zaala antara njwasha Ira eggye-aha-nara bademme.

⁸ Nawa zhera á egdzara á Iserayiila na ta sem Misera, amaana Yakubu an egdzara-aara: Egdze a walire á Yakubu wá, Ruubain.

⁹ Nawa egdzara á Ruubain: Hanauk, Fallu, Haisrunu ira Karmi.

¹⁰ Nawa Simaun amara egdzara-aara : Yainuyail, Yamain, Auhada, Yakin. Jaukar ira Sawulu. Sawulu wá, a yanaa an egdze á emnde a Kanaana.

¹¹ Nawa una Laiwi antara egdzara-aara: Gairsaun, Kahat ira Mairari.

¹² Nawa una Yahuuda antara egdzara-aara: tara Air antara Aunan antara Saila amara Farais ira Jara. Amá tara Air antara Aunan wá, ta matsaa am haha á Kanaana. Farais nane ndza an egdzara buwa, tara Haisruna an Hamul.

¹³ Nawa una Isakar antara egdzara-aara: Taula, Puwa, Yauba ira Simraun.

¹⁴ Nawa Jabulaun amara egdzara-aara: Sairait antara Ailaun ira Yaklaiyail.

¹⁵ Kwaye nane egdzara á Yakubu na a yanaa an Lee'a am Paddan-Aram. Ankwa zlafe egdze a emmetare mukse, zhera-aara Dina. Emnde á Yakubu na a yateraa an Lee'a bademme, a magaa kulkeye ju keye.

¹⁶ Nawa emnde na keni tara Gada antara egdzara-aara: Tara Jaiflyaun antara Haggi amara Suni antara Aisbaun antara Airi amara Araudi ira Arah.

¹⁷ Nawa Asair amara egdzara-aara: Yimna, Yisuwa, Yisuwi, Bairiya ira Sairak egdze a emmetare mukse. Iyau, Bairiya a ye Baibair antara Malkiyail.

¹⁸ Kwaya nane egdzara á Yakubu na a yanaa an Jilpa, kwatena na a vantaá Laban ge egdze-aara Lee'a. itare keni ta kelaawa ju unkwahé.

¹⁹ Rahiilu mukse á Yakubu, ñane keni a yayan egdzara buwa, tara Yusufu antara Bainjamainj.

²⁰ Yusufu a ye tara Manasa amara Afrayim. A yateraa am haha á Misera, an mukse-aara Asnat, egdze á Pautifaira liman am Aun.

²¹ Nawa una keni Bainjamainj antara egdzara-aara: Baila, Baikair, Asbail, Gaira, Na'aman, Aiki, Raus, Muppim ira Arda.

²² Kwaya ñane egdzara á Yakubu na a yanaa an Rahiilu, ta kelaawa ju ufade.

²³ Tara Dan, tá an egdzeaara Husim.

²⁴ Nawa Naiftalim antara egdzara-aara: Yaksayail antara Yaijair ira Silaim.

²⁵ Kwaye ñane egdzara á Yakubu na a yanaa an Bilha, kwatena na a vantaan Laban ge egdze-aara Rahiilu, ta vuye.

²⁶ Emnde á Yakubu na ta sem Misera bademme, ta kul unjwahe ju unjwahe, baaka ñwasha-aha á egdzara-aara am huđe-aara.

²⁷ Iyau, antara egdzara á Yusufu buwa na a de yateraa am Misera na maa, emnde á Yakubu bademme ta magaa kul vuye am haha á Misera.

²⁸ Am sarte na zlađe tá duwa maa, Yakubu a naba ßela Yahuuda ákatafke-aara, a belanaa ádeza Yusufu geni a se yainuye am kwara á Gausan. De tsekwaatsekwa Yakubu am tate ñanna antara emnde-aara bademme.

²⁹ Yusufu keni a naba duhe á de yainu ge eddenjara am Gausan na, an darkwa-aara á tefana belsa. Má a de puwete ice ate eddenjara wá, ázarekwa! Takwalle a takwalem eddenjara na am uksuwe, á kyuwa an yawe á kyuwa na wá, ba ka duhe, haa a shekwaaha.

³⁰ Ba wera we-aara ge Iserayiila, a ba ñane á elvan ge Yusufu: Kina wá, ma emtsanemtsa keni ba zlauzle mazle-aara, adaba zlađe ká anjwa an shifa, ya nakna an ice-aaruwa.

³¹ Am iga á una ñanna bademme maa, a ba Yusufu á elvan ge egdzara mama-aha-ñara antara huđe á há á eddenjara, a ba ñane á elvan ge itare bademme-aatare: Kina wá, yá de mbedanumbede ge Firawna, a ba iya á elvan ge ñane: Egdzara mama-aha-aaruwa antara huđe á há á edderwa na ndza tá am haha á Kanaana na bademme saremsa ásezerwa.

³² Yá de ndandaha antara slera á kure bademme, geni kwa emnde a gela dabba-aha, sakuremsa antara dabba-aha á kure bademme, nawe-aha, kyawe-aha, essla-aha antara nalmane á kure umele, sakuremsa an kazlaña á kure bademme.

³³ Máki a dakurdaha Firawna. a ndavakuruhe, ázara slera á kure wá,

³⁴ bawananba a ba kure: Ambarka á ña, nave-aha á ña ta emnde a gela dabba-aha. Kwaye am egdzarire sem vatena slera á ñere ba piya, ñá anjwa á maga ba slera á eggye-aha ñere. Estuwa wá, watse tá vakurte kwara á Gausan ge sle|đe á ña á kure. Adaba emnde a Misera tá higarka ge emnde a gela dabba-aha, ma nawe-aha, ma kyawe-aha keni.

47

¹ Daaci ba zlala-aara ge Yusufu na ádeza Firawna, a danaa labare, a ba ñane: Ambarka á ña, degiya saremsa tara edderwa antara egdzara mama-aha-aaruwa bademme. Saremsa antara nawe-aha-aatare, kyawe-aha-aatare, esla-aha-aatare antara nalmane-aha-aatare umele bademme, saremsa á sawa am haha á Kanaana. Nawa ta tsekwaan am kwara á Gausan.

² Daaci a daa emnde ilyeđe am egdzara mama-aha-ñara na á de katafke á Firawna.

³ Firawna a ndavateru elva ge egdzara mama-aha-ñara ge Yusufu na, a ba ñane: Azara slera á kure? Ta eptsanaa jawapa. a ba itare: Ña emnde a piya ámbarka á ña. Ñá anjwa á maga ba slera á eggye-aha á ñere.

⁴ A ba itare zlaɓe adaliye tá elvan ge Firawna: Anƙwa waya yaikke an tsaka ire am Kanaana ámbarka á ɲa. Ba tate á piya dabba-aha keni tá shanka nave-aha á ɲa mazIe-aara. Adaba una ɲanna nawa saɲeremsa, ɲa wayve-aha am iarde á ɲa. Ká yanerya emtu ámbarka ɲa njinja am Gausan?

⁵ A ba Firawna á elvan ge Yusufa: Samsa eddeɲa na ni a yakaa ba ɲane na antara egdzara mama-aha a ɲa asetevge ekka.

⁶ Kwaye Iarde á Misera baɗemme á katafke á ɲa, zharaternaazhara sleɗe ɲgelaama na baaka argena ɗekideki na, njatersaanja am huɗe-aara. Tá naba njiinja am Gausan ɲanna keni baaka lambe-aarare. Ma tá anƙwa emnde na diyardrya slera ɲanna be shagera am dagave-aatare maa, ká naba gatervege male-aha arge sum-aha-aaruwa baɗemme.

⁷ Am iga a una ɲanna maa, Yusufa a daa eddeɲara keni á de katafke á Firawna, a de marananhe. Yakubu a gar barka ge sleksu Firawna.

⁸ Firawna a ndavanu ge Yakubu: Yawe á ɲa wanyara kina baɗemme?

⁹ Yakubu a eptsanaa jawapa, a ba ɲane: Yawe-aaruwa dermeke an kulkeye, ya ba seke wayve am duniya na. Ya nanna zlada-aha gergere am nja-aaruwa baɗemme Aley keni iva-aaruwa kwakya ba naza eggye-aha-aaruwa zlaɓe adaliye.

¹⁰ Daaci Yakubu a gan barka zlaɓe adaliye ge Firawna, lauktu a sessehe ázeɲara.

¹¹ Daaci Yusufa a de vaterte sleɗe ge rara eddeɲara antara egdzara mama-aha-ɲara. A de vaterte sleɗe na ni baaka argena ɗekideki na am haha á Misera baɗemme, ba seke una a ndahanaa Firawna. Kwara ɲanna Ramsais, sleɗe-aatare una ɲanna.

¹² Yusufa a vante zlaɓe adaliye ge eddeɲata antara egdzara mama-aha-ɲara nazu ta ezza. A vaterte ate keziakula á emnde-aha-aatare, ba kelaa nazu á fa erva am mbuwe na.

A kwuranaa estuwa Yusufa larde a Misera

¹³ Waya na, yaikke an ndzedaãara. Baaka naza za ɗekideki am duniya, emnde a Misera antara emnde a Kanaana baɗemme tá anƙwa á maga ba palasa ge waya.

¹⁴ Shuɲgu na ndza am erva á emnde Misera antara emnde a Kanaana baɗemme damda am erva á Yusufa, shakwarepshakwe nalkame an ɲane. ɲane keni maa, a daa shuɲgu na á dem mba á Firawna.

¹⁵ Am zlauzle shuɲgu am erva á emnde baɗemme am Kanaana antara am Misera, ta naba sawa emnde a Misera á se katafke á Yusufa, a ba itare tá elvan ge nane: A waɲera waya. Ba ká zharanerzhara ɲá emtsa adaba baaka shungu á ɲere emtu?

¹⁶ A ba Yusufa á elvan ge itare: Má baaka shuɲgu, sawansa dabba-aha á kure lauktu yá vakurte nalkame. Sawansa dabba-aha á kure kwa mbedfana an ɲane.

¹⁷ Daaci ta fantau ge hala dabba-aha á sawa. Belsa-aha, ezzeɲwa-aha, esla-aha, kyawe-aha antara nawe-aha baɗemme tá anƙwa á sanansa ge Yusufa na. Ate iva ɲanna wá, ta iva, á za ɗafa á ba an dabba-aha-aatare.

¹⁸ Ta yivetehe, saliyé á shifa-aara keni ta sawhe zlaɓe adaliye áseza Yusufa, a ba itare tá elvan ge ɲane: Ambarka á ɲa, ba ka keni diyakdiya suɲgu á ɲere baaka, kwaye ba dabba-aha á ɲere keni baaka zlauzle gevge atuge ekka. Baaka duksa na ɲá sawa an ɲane mazla-aara, máki vuwa á ɲere ka. A yanerar ba fahe antara vuwa a ɲere kina.

¹⁹ Ha! kwá zharanera á ba an ice á ɲá emtsemtsa ge waya, fahe-aha a ɲere á de gev kaamba ba dey emtu ambarka á ɲa? Naba vawaɲerteva naza za, shekwawaɲershekwe ɲere antara fahe-aha á ɲere baɗemme, ɲá gevge nave-ah á Firawna. Naba vawaɲerteva wulfe, geni ɲá shansha nazu ɲá ɲá shifa á ɲere an ɲane, fahe-aha á ɲere keni kedaaka.

²⁰ Daaci Yusufa a shekwanve haha á Misera baɗemme ge sleksu Firawna, adaba waya ɲanna jauje ge ndzedá á emnde baɗemme. Emnde a Misera baɗemme

valaruvala fahe-aha-aatare. A magava estuwa, lauktu haha á Misera bademme a gev ba naza á Firawna halal.

²¹ A gaterve estuwa Yusufa emnde a Misera bademme nave-aha á Firawna, an tate pane ka.

²² Sey ba fahe á liman-aha palle una shekwaaka, adaba anjwa shairiya a puwetaa Firawna ate fahe á liman-aha. Daaci ta zanaa ba itare fahe-aha-aatare na a vatertaa Firawna, itare wá, velarka fahe-aha-aatare dekidiki.

²³ A be Yusufa á elvan ge emnde bademme: Kina wá, shekwanakurepshekwe. Kure ire á kure antara fahe-aha á kure kwá atuge Firawna. Nawa yá vakurte wulfe, de jauja am fahe-aha á kure bademme.

²⁴ Amá am ice duksa ma gyegakuragyega wá, am duksa ilyebe, ilyabire na wá, kwá vante ge Firawna. Ufade na wá, una nanna naza á kure. Wulfe á kure watse kwa jana am shifa antara naza za á kure antara egdzara á kure ira emnde na tá am hufe á há a kure bademme.

²⁵ Tá nwanante ge emnde bademme, a ba itare: Hyahya ndzedá á kure ámbarka á na, lyakuranjeraalya. Ura-ara keni ká fanjerwa ba ka tsawe hyema wá, eksanjerarekse na nave-aha á Firawna.

²⁶ Daaci Yusufa a naba tsaa shairiya ge larde á Misera bademme, a ba shairiya nanna: Am duksa ilyebe ilyebire naza á Firawna. Sem vatena keni ta tsaa á ba ate una nanna. Sey ba fahe á liman-aha palle una gevka atuge Firawna na.

Namaana na a vantaa Yakubu ge Yusufa

²⁷ Daaci njarinja Iserayiila-aha am haha á Misera, am kwara á Gausan. Sharansha slede-aatare, tá anjwa á huya á ba an ndzeda, yanrteye jipu.

²⁸ Yawe á Yakubu am Misera, yawe kelaawa ju vuye. Am lauktu na a emtsa Yakubu wá, iva-aara deremke an ku! ufadde ju vuye.

²⁹ Am sarte na diyeddiye Yakubu am vuwa geni herzhe emtsa-aara, a naba dante egdza-aara Yusufa, a ba nane á elvan ge nane: Má ba jirire hayakihaya wá, magiyanmaga shaigerire antara jirire, hedika am Misera áhuna dekidikki. Nawa fiyemfa erva á na am dagave á sera-aha-aaruwa, ziyuze wada,

³⁰ ma emtsanemtsa eksiteksa yaka am Misera áhuna, de zlaviyazlava am irekhya á eggye-aha-aaruwa. A eptsanaa jawapa Yusufa, a ba nane: Yá de magan ba seke una ka binaa ka na edda.

³¹ A ba Yakubu: Sey má zakiyuze wada. A naba zanu wada na Yusufa.

Am iga a una nanna maa, Iserayiila a naba gaavehe ate ire á egdera-aara, ankwa á slafa we-aara.

48

Yakubu a gaterar barka ge tara Aifrayim antara Manassa

¹ Am iga á una nanna wá, ta danaa labare ge Yusufa, geni lapika eddenjara. Yusufa keni a eksetaa egdzara-aara buwa, tara Aifrayim antara Manassa, ta duwa kerde.

² Ta de mbedanuhe ge Yakubu geni samsa egdze a na Yusufa, anjwa ágashe a sawa ásezena. A naba magaa dzandzanjire, zlahhe a tsetehe, a njehe ate egdera-aara.

³ Damda Yusufa maa, a ba Yakubu á elvan ge nane: Dadaamiya Slekse a naba mariya ire-aara ge iya am Luus am haha á Kanaana, a giyar barka.

⁴ A ba nane á elvan ge iya: Yá gakvege ura kwakya jeba-aara jipu, haha na keni yá de vaterte ge emnde á na, á de gev naza-aatare dem ba ge dekidiki.

⁵ Daaci a ba nane zlahe adaliye á elvan ge Yusufa: Egdzara á na buwa na ka yateraa am haha á Misera áhuna, tara Aifrayim antara Manassa, ba lauktu yá semsa ya ásezena keni itare tá an ya na wá, itare ta ba kalkale antara Ruubain antara Simaun-aaruwa.

⁶ Amá emnde na ka yateraa am iga-atare na wá, emnde nanna wá, egdzara á ña. Tá an dza warata-aatare adaba emnde buwa na.

⁷ Adaba am sarte na ya átira sa am Paddan-Aram, a yanjerar ba cekwaanngudi herzhanjerameherzhe Aifrata wá, a naba emtsiyarhe ge Rahiilu emmeña. Daaci ya naba hedehe emmeña am baráma Aifrata nanna, am haha á Kanaana. Aifrata nanna wá, tá dáhana an Baytilaama kina.

⁸ A ba am sane nanna maa, Iserayiila a naa egdzara á Yusufa, a ba ñane: Una mu egdzara á ware?

⁹ Yusufa a nwanáne ge eddenara, a ba ñane: Egdzara-aaruwa na a vitaa Dadaamiya am Mtsera áhuna. A be eddenara: Satersa áse katafke-aaruwa, yá gaterar barka.

¹⁰ Am sane nanna, Iserayiila gevge emgyegwe an tsaka ire, gulaagula ndzedá á ice-aara jipu, á nanka ngelaama. Daaci Yusufa a daterhe egdzara-aara na ádekatefke-aara, a halateremhe am huviye, a nateraahe takwalle.

¹¹ Daaci a ba ñane á elvan ge Yusufa: Ndza a tamanaa ware ganakini watse yá puwete ice-aaruwa ate ka mazle-aara. Amá vatena na wá, a naba jamimehe zlahe adaliye ge Dadaamiya antara ba egdzara á ña keni ya natema.

¹² Daaci Yusufa a tsekwaterahe egdzara-aara na ate sera-aha a eddenara na, a kesle ugje am haha, wafke-aara ba teppe ate haha.

¹³ Am iga a una nanna maa, a halaterhe ge Yusufa egdzara na bukerde-aatare ákatafke á Iserayiila. Aifrayim a eksanaa an nadafa-aara am nazlaba á Iserayiila, Manassa a eksanaa an nazlaba-aara am nadafa á Iserayiila. A gante egdzara na ádezenara.

¹⁴ Iserayiila a pelese erva á nadafa-aara a fanem am ire ge Aifrayim, amá wá, kudere nane. Nazlaba-aara keni a fanem am ire ge Manassa. diyaadiya tsa geni male ba ñane.

¹⁵ Daaci a fantau ge gan barka-aara ge Yusufa, a ba ñane: Yá ankwá á ñala Dadaamiya na ndza tá ákatafke-aara tara eggyerwa Ibrahiima antara edderwa Isiyaaku, Dadaamiya na ni a tsufete shifa-aaruwa sem vatena na,

¹⁶ antara Malika na a tsufite am emtanjire bademme na, geni a gaterar barka ge egdzara na. Adaba barka-aatare, a kedeka zhera-aaruwa antara zhera á eggyerwa Ibrahiima ira zhera á edderwa Isiyaaku. A yaiterteya Dadaamiya, a hyairemhye am larde bademme.

¹⁷ Am sarte na Yusufa a naa eddenara a fanem nadafa-aara am ire ge Aifrayim ñane higaaka dekideki. A de ñaa erva á eddenara na ganakini a janaaja am ire ge Aifrayim na, á fanemfa am ire ge Manassa.

¹⁸ A ba ñane á elvan ge eddenara: Estuwa ka edda! Nawa male una, fanemfa nadafa á ña am ire ge ñane.

¹⁹ Amá a naba kwalefhe ge eddenara, a be ñane á elvan ge ñane: Diyandiya egdze-aaruwa, diyandiya bademme. Ñane keni watse á de gev ura male, á de gev eddarge nalga yaikke. Amá wá, á de januje kuderenara. A de januje kuderenara an yaikkire, ñane á de gev eddarge nalga-aha kwakya.

²⁰ Vacite nanna a gaterar barka, a ba ñane am e!va-aara: IserayiiIa-aha bademme tá de ga barka an zhera á ña. Ta de ba: A gagvege Dadaamiya sake tara Aifrayim antara Manassa. A ganve estuwa Aifrayim male arge Manassa.

²¹ Am iga a una nanna maa, a ba ñane á elvan ge Yusufa: naza-aaruwa zlauzle mazle-aara, yá de haraaka kwakya. Amá a tsufakurtsa Dadaamiya, a eptsakuraptsa zlahe adaliya á dem haha á eggye-aha á kure.

²² Am haha nanna wá, ya vakte kwara á Sikaim ge ekka. Una nanna tá shanka egdzara mama-aha á ña umele. Baaka arge tate nanna dekideki am haha nanna

bademme. Ndza ya liyanaa am erva á Amauri-aha an katsakar amara gurma-aaruwa.

49

Yakubu ankwa á gaterar barka ge egdzara-aura kelaawa ju buwa

¹ Yakubu a detaa egdzara-aara bademme, a ba nane á elvan ge itare: Sawmbare bademme jawammeje ázerwa, Nawa yá balakurse nazu watse á magava ate kure á katafke.

² Jawammeje, cenaucena nazu yá bakuma ya ba shagera, kwa egdzara-aaruwa ya Yakubu. Cenaucena nazu yá ndaakura ya, ya eddekure Iserayiila:

³ Ekka Ruubain wá, ka makaji-aaruwa, ka hakuma-aaruwa ba ka arge egdzara mama-aha á na bademme, adaba ka ndzedá-aaruwa zunḡwe ba ka am sarte na yá an ndzedá á dawalire-aaruwa bademme.

⁴ Ká puwa sem aha seke ba yawe, ama wá, ká tsa iceka ire. Adaba ekka ka naba magiya nazena zlayeka ge iya, kwa naba nja amara palle á ḡwasha-aha-aaruwa.

⁵ Tara Simaun amara egdze a emmeoara Laiwi, itare ye-aatare pane, ta emnde a garda.

⁶ Yanaaya ervaunde-aaruwa sawari-aatare, á ekseka ire-aaruwa dem ja-hava-aatare dekideki. Am ica ervaunde-aatare, ta ceḡa shifa á zaala kwakya. An sunu-aatare ta badzanve shifa á dalau-aha kwakya.

⁷ A nyainyainvenyainye Dadaamiya ervaunde-aatare ḡanna, adaba kwakya kelaadire am huḡe-aara, baaka zezarize ázetare. Yá de tegese egdzara-aatare gergere kwakya am haha á Yakubu, yá de zadaxarvezadé an palpale am dagave á Iserayiila-aha.

⁸ Ekka Yahuuda maa, ekka wá, egdzara mama-aha a na bademme tá de gala ba zhera á na. Ká de gateraga ba ka an erva á na kelaade-aha á na é katafke á na. Dete ba egdzara mama-aha a na keni, tá de gana ba itare ire á katafke á na ge ekka.

⁹ Ekka Yahuuda-aaruwa wá, ka egdze-aamwa. Ka ba seke ervare na ni a sa am tate a tsagwadá dabba a kaamba, hyanhya hyuwa na. Ka egdze-aaruwa ge iya! Má kezlakkezla ugje am haha seke áza ervare zlavakzlava, seke ba mukse á ervare, ware edda-aara á de egjekja ge tsantetse na?

¹⁰ Zade á sleksire wá, á degasheka am huḡe á ha á Yahuuda dekideki, hakuma á de nja á ba am erva á emnde-aara, dem sarte na ma samsa edda á zade ḡanna an jirire, eddawna m larde bademme á de fansarfe na.

¹¹ Nane watse a se ḡguda ezzenḡwa-aara an egdzere am inabauhi. Watse a reva kacakaca-aara an mbazla á egdze a inabauhi, zane-aara watse a revana an yawe á egdze a inabauhi ḡanna.

¹² Ice-aha-aara á de nja á ba an deva kyanḡe ge mbazla á inabauhi, sera-aha-aara á de geva dzayye telle adaba uba.

¹³ Jabulaun maa, nane á de nja ate we á haye, tate á tsekwa pare á yawe-aha. Nakwe á haha-aara ge nane á de shanaasha Sidaun.

¹⁴ Isakar wá, nane ezzenḡwa na ni ndzendzedá jipu na, á zlava am dale-aha.

¹⁵ Be a naa tate ḡanna emtake ge puwansepuwe am huḡe-aara, haha ḡanna keni snagera jipu wá, a naba gaa nahyapaihyape-aara, ge sepa gwatame, a ganve ire-aara nave.

¹⁶ Dan maa, ḡana wá, á de kwaratera ba nane emnde-aara ba seke jeba-aha umele am Iserayiila.

¹⁷ Dan, nane á garava an zahe na á zlava ate baráma, seke ba pushe na ni á zlava ate we á unḡule, a waa belse ate sera, a naba kezletaare ge eddawna ate iga a belse ḡanna, an iga an iga, á sete haha na.

¹⁸ Saksage-aaruwa, yá anḡwa á fetare ate ka geni watse ká lyilyire.

¹⁹ Gada maa, watse tá gwargwe emnde a za baráma, amá waíse á bakatera ba ñane, tá de enzla ba zlahhe.

²⁰ Amba á Asair wá, watse baaka zlakta á dafa d'ekid'eki. Haha ñanna a de gedeta emnde, watse ta ba seke slekse-aha.

²¹ Naiftalim maa, ñane á garava an kaamba na ni gelgela jipu, zara-aha na ta am huđe á kaamba ñanna ta zariya-aha jipu na.

²² Yusufa keni maa, ñana á garava an nafa na ni an dzeba ate we á haye, a ya egdzere shagera, á vala erva-aha-aara átarge riya bademme na.

²³ Kelaade-aha-aara tá naba kata elva-aara, ta naba danaa wava ta puwa gurme ate ñane,

²⁴ amá ñane tsatse degdege an gurme-aara, erva-aara á gyaigyaika d'ekid'eki, adaba an'kwa á melanumele suni na ñane palaha á Iserayiila na, Dadaamiya Slekse na an'kwa á kezlan ugje Yakubu.

²⁵ A melakumele Dadaamiya na an'kwa á fansarfe eddena na. A vakteva Dadaamiya Slekse barka na á hyana ñane am yawe á sawa am huđe á samaya antara barka na am yawe na á segashe am huđe á haha na, antara barka na ni á vaterte ya ge njwasha na, amara uba na ta fateru ge egdzera.

²⁶ Barka-aha na á vakta eddena wá, jauje ge barka-aha na am huđe á wa-aha sadadde na a zleka na antara am egdzar wa-aha bademme. A tsekwanaatsekwa Dadaamiya barka-aha ñanna á setarge ekka Yusufa, ekka na jakateruje ge egdzar mama-aha a ña bademme an malire na.

²⁷ Bainjamaiñ wá, ñane á garave an indale na á ceba dabba-aha. An en'lya, á za dabba-aha na á cebanaa ñane, an icawaya á tega nazena a shanaa ñane.

²⁸ Kwaya ñane emnde na watse tá gev jeba-aha á Iserayiila kelaawa ju buwa. Eddetare a tsakaterse elva-aha ñanna, a gaterar barka. Barka ñanna maa, a gater an palpale, ma ware-aatare keni á ba an barka-aara.

Emtsa á Yakubu

²⁹ Am iga á una ñanna bademme, Yakubu a ndaterse elva na ge egdzara-aara, a ba ñane: Má emtsanemtsa ya, zlalanzlala ádeza eggy-aha-aaruwa wá, kwa de hed'iya am hwalakwa na am fahe á Aifruna ura Haiti.

³⁰ am Makpaila, á dam gedi-aara ge Mamre na. Hwalakwa ñanna, kwaye ndza a shekwanaa Ibrahiima antara fahe ñanna bademme ge hed'a emtsa am huđe-aara.

³¹ Tara Ibrahiima ñanna antara mukse-aara Saraatu, tara Isiyaaku antara mukse-aara Raibaika, bademme ta hed'atera á ba am tate ñanna, ira Lee'a keni, ya hed'anaa ba iya an erva-aaruwa á ba am tate ñanna.

³² Fahe ñanna antara hwalakwa na am huđe-aara na bademme an shekwa, ta shekwanaa am erva á Haiti-aha.

³³ Zlauzle am tsakatera elva na Yakubu ge egdzara-aara, tejelemme a zlavehe ate egdera-aara, haaffe a puwese shifa wá, baaka zlaazlala ádeza eggye-aha-ñara á faya.

50

Nawa ta kyuwanaa estuwa Yakubu

¹ Daaci a duhe ge Yusufa á ba ate watsewatsire, a de mbaɗar ge eddenara na, ámbera á kyuwa á dem ice-aara.

² Daaci a ba ñane á elvan ge dauktar-aha-aara: Tsatsawanaatsatse vuwa á edderwa ba shagera an waye. Dauktar-aha na ta naba tsatsaa vuwa á Iserayiila an waye-aha antara nazase-aha gergere.

³ Ate nade-aatare, hare kul ufađe dauktar-aha na tá tsatsa ba emtsa na an waye-aha antara nazase-aha gergere geni a sefka. Hare kul vuye kalkale emnde a Misera tá an'kwa á kyuwa Yakubu.

⁴ Am sarte na zlauzla sarte a kyuwa Yakubu, a ba Yusufa á elvan ge waziri-aha á Firawna: Taslawá á kure, máki bashakuribasha wá, ndawanndaa ge Firawna:

⁵ Am sarte na zlaɓe an shifa edderwa, a ba ɗane sey ká de hedíya am Kanaana. Sey ká ziyuze waɗa máki watse ká emmaga. Ya naba zanu waɗa ɗanna. Daaci kina wá, a viteva baráma, yá de hedehe edderwa am hwalakwa na ni a tsatsanaa ba ɗane kashi-aara am haha á Kanaana, lauktu watse yá sa.

⁶ A be Firawna á elvan ge Yusufa: Ezzlala de hehedfa eddeɗa ate una ni a ndaaka ɗane na.

⁷ Daaci a tsetehe ge Yusufa, aɗkwa á dá eddeɗara na, á de hedfana am Kanaana. Ta daa á dabana waziri-aha á Firawna antara male-aha na tá am mba-aara antara male-aha á haha á Misera baɗemme.

⁸ Tá aɗkwa emnde á Yusufa nanna baɗemme am itare antara egdzara mama-aha-ɗara baɗemme ira emnde na tá am huɗe á há eddetare ɗanna baɗemme, jauka ura am kwara á Gausan ɗekideki, sey ta yaa ba egdzara antara dabba-aha.

⁹ Kwakya emnde a belsa antara emnde na tá an darkwa á tedfana belsa, kwakya nalga na a daa puwa emtsa á Yakubu.

¹⁰ Daraada am laare Ataada am tate á wediɗe-aha á emnde á ekse ɗanna ate iga a guwa Urdun á dem gife-aara, ta naba fantau ge kyuwa Yakubu áhuwa á ba an ka kwara. Hare vuye kalkale Yusufa aɗkwa á kyuwa eddeɗara áhuwa.

¹¹ Tá aɗkwa á zharaterzhara emnde a Kanaana na tá am laare Ataada ɗanna, a ba itare am dagave-aatare: Kay! zlazlaɗa kyuwa ura á emnde a Misera. Adaba una ɗanna, ta fete zhera á tare ɗanna á katafke á Urdun: Awil-Miserayim. Amaana: kyuwa á ura á emnde a Misera.

¹² Egdzara á Yakubu magarananmaga ge eddetare ba seke una a katanaa ɗane a ndaternda na.

¹³ Ta naba daa emtsa-aara á dam larde á Kanaana, ta de hedfana am hwalakwa am fahe am Makpaila, fahe na ni ndza a shekwanaa Ibrahiima werre am erva á Aifruna ura Haiti, á dem gefi á Mamre.

¹⁴ Hedareheda eddeɗara maa, Yusufa a naba eptsa sem Misera, ɗane, egdzara mama-aha-ɗara ira emnde na ta daa adabaterɗaba á de hedfa eddeɗara na baɗemme.

Yusufa a ekhyateraa estuwa ervaunɗe ge egdzara mama-aha-ɗara

¹⁵ Am iga a emtsa á eddetare, a ba egdzara mama-aha-ɗara ge Yusufa am dagave-aatare: Kina wá, eddemiya baaka, emtsamtsa. Má banba Yusufa sey á pelsepele ate miya kelaadire na ndza mi maganta miya na wá, mi magana estara?

¹⁶ Daaci ta naba belsá ura á deza Yusufa an labare na, a ba itare tá elvan ge nane: Nawa elva na a ndaɗɗera eddeɗa am sarte na zlaɓe an shifa geni watse ɗá mbedakumbede,

¹⁷ a ba ɗane wá, naba zatervarze ge egdzara mama-aha á ɗa, yateraarya kelaadire na ni ndza ta magaktaa itare na baɗemme. Daaci a be egdzara á Yakubu, tá elvan ge egdze a emmetare Yusufa: Kina wá, tasle á ɗa yaɗeraarye egdze a emmaye. Adaba kelaadire na ni ndza ɗa magakta ɗere na ba jire wá, naza tsaleka. Naba yaɗeraarye, adaba ɗere keni né aɗkwa á daba ba Dadaamiya na ni ndza a ɗabanaa eddeɗa na. Ba a cenaa una ɗanna Yusufa wá, a naba fantau ge kyuwa á ba an yawe á kyuwa.

¹⁸ Am iga a una ɗanna, ta duhe ba itare an ire-aatare egdzara mama-aha-ɗara na, reppe ta de kezle ugje á katafke-aara, a ba itare tá elvan ge ɗane: Nawa ɗere ɗa nave-aha á ɗa ámbarka á ɗa.

¹⁹ Amá a ba Yusufa á elvan ge itare: A wakurka lyawa ɗekideki, iya ganafka Dadaamiya.

²⁰ Ukkure wá, ndza kwa kwamaa magite kelaadire. Amá Dadaamiya a kwamaa eptsante kelaadire nanna, a ganve hairire ge enzlese emnde kwakya, ba kure keni kwa ankwá á nanna an ice á kure vatena.

²¹ Adaba una nanna, a gazleka ervaunde á kure dekidfeki, yá fakurufe hyema antara nwasha-aha á kure ira egdzara á kure bademme.

Yusufa a ekhyateraa estuwa ervaunde, lauktu ta shetaa higa.

Emtsa á Yusufa am Misera

²² Daaci Yusufa a nja am Misera antara hufe á há á eddenjara bademme. Yawe á Yusufa bademme a magaa dermeke an kelaawa.

²³ Yusufa nanna egdzara á egdze-aara Aifrayim dem eggye buwa. Emnde á Manasse maa, eggye-aha-njara ge buwire, egdzara á Makir a gelateraa ba njane, ta waleta á ba am huvuye-aara.

²⁴ Am sarte na herzhe watse á emtsa Yusufa, a ba njane á elvan ge egdzara mama-aha-njara: lya wá, ya baaka am dza á kure mazle-aara, amá Dadaamiya ankwá antara kure ma vaatare keni. Á de tsakurta ba njane am larde na, á de dakura á dem larde na ni a baa watse á vaterte ge tara Ibrahiima antara Isiyaaku ira Yakubu, a zateru ba wada-aara na.

²⁵ A be njane zlafe adaliye: Má tsekwaatsekwa Dadaamiya zakurvarze ge kure wá, taslawá á kure yawanka hyaihye-aaruwa áhuna, dawanda am erwa bademme. A faterar za wada, a ba njane: Zawiyuze wada ma watse kwá emmaga. Ta zanu wada na.

²⁶ Á emtsa Yusufa am Misera wá, yawe-aara dermeke an kelaawa. Ta tsekwanme emtsa-aara am nazase, ta zlavanaahe am nakwati á nákwá am Misera nanna.

Labare á higa na a puwetaa MATA

**Kergema á eggye-aha-ɲara ge Yaisu *Almasiihu
(Luka 3:23-38)*

1 Náwa *kergema á eggye-aha-ɲara ge Yaisu *Almasiihu. ɲane ta yanaa am emnde á *Dawuda. *Dawuda keni wulfe á Ibrahimima.

2 Ibrahimima a yese Isiyaaku, Isiyaaku a yese Yakubu, Yakubu a yese Yahuda antara egdzara a mama-aha-ɲara.

3 Yahuda a yese tara Farais, antara Jara, a yateraa an Tamar. Daaci Farais a yese Haisruna, Haisruna a yese Aram,

4 Aram a yese Aminadabu, Aminadabu a yese Nasanu, Nasanu a yese Salmuna,

5 Salmuna a yese Bauyais, a yanaa an Rahab. Bauyais a yese Aubaid, a yanaa an Rut, Aubaid a yese Yaisa,

6 Yaisa a yese *Dawuda, ba ɲane una gevge slekse na. *Dawuda a yese Suleymanu, a yanaa an mukse na ndza mukse á Uriya na.

7 Suleymanu a yese Raubawam, Raubawam a yese Abiya, Abiya a yese Asa,

8 Asa a yese Yusafat, Yusafat a yese Yauram, Yauram a yese Ujiya,

9 Ujiya a yese Yauwatam, Yauwatam a yese Akas, Akas a yese Haijaikiya,

10 Haijaikiya a yese Manasa, Manasa a yese Amaus, Amaus a yese Yusiya,

11 Yusiya a yese Yaihukiya antara egdzara a mama-aha-ɲara am sarte na ta kyaa emnde a *Iserayiila á dem *Babila na.

12 Am iga á una ɲanna maa, Yaikuniya a yese Salatiyail, Salatiyail a yese Jauraubabila,

13 Jauraubabila a yese Abihuda, Abihuda a yese Ailiyakim, Ailiyakim a yese Ajaura,

14 Ajaura a yese Sadauka, Sadauka a yese Akim, Akim a yese Ailihuda,

15 Ailihuda a yese Ailiyajaaru, Ailiyajaaru a yese Mattan, Mattan a yese Yakubu,

16 Yakubu a yese Yusufa zhele á Maari na a yaa Yaisu na tá dahaná an *Almasiihu.

17 Daaci kezlakula á jeba-aha ɲanna, a fetuwe áte Ibrahimima sem zamane á *Dawuda, á maga jeba kelaawa ju ufade. Fantau áte *Dawuda sem zamane na ta kyaa emnde a *Iserayiila á dem *Babila, jeba kelaawa ju ufade. Tsante am zamane ɲanna, sem sarte na ta yaa Yaisu *Almasiihu keni, jeba kelaawa ju ufade.

*Laukta á ya Yaisu *Almasiihu
(Luka 2:1-7)*

18 Náwa a sawa estuwa lauhta ta yese Yaisu *Almasiihu. Emmenara Maari wá, á shebaná ba Yusufa. Ba lauhtu á danaada Yusufa á dem mba-aara keni, kertenj Maari lyemlye huđe an hákuma á Shedekwe Cudedde.

19 Daaci zhele-aara Yusufa maa, ɲane dzayye ervaunde-aara, wayeteka dfekideki ganakini á balaná áza emnde, á kátá yanya á ba an nasherire.

20 Daaci ba ɲane keni átira dzama una ɲanna, a naba jesaarhe ge malika á Yaakadada á katafke-aara am shene, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Yusufa egdza á *Dawuda, a wanjka lyáwá ge gá mukse á ɲa Maari. Adaba egdze na am huđe-aara na wá, a lyanmá ba Shedekwe Cudedde an hákuma-aara.

21 Á de yá egdzere zhele, ká de faná zhera á Yaisu, adaba á de lya emnde-aara am haypa-aha-aatare.»

22 Bademme á una ɲanna, anjka á magava á ba áte una ndza a ndahanaa Yaakadada á kya an we á nabi na kalkale. Adaba a ba ɲane:

²³ «Náwa watse á shá huđe gyaale na zlađe diyaaka zhele na, á de yá egdzere zhele, zhera-aara wá, tá de dahaná an Aimanuwail.» Zhera ɲanna wá, á kátá ba: Dadaamiya anƙwa antara miya.

²⁴ Daaci tsetsa Yusufu am háre, a magán ba seke una a bannaa malika á Yaakadada na. A naba gá Maari ge mukse-aarire.

²⁵ Amá Yusufu njaaka antara Maari deƙideƙi seke tara zhele an mukse, dem sarte na a yese egdze-aara egdzere zhele na. Daaci Yusufu a fete zhera á egdzere Yaisu.

2

Emnde a ilmu ta se zhara Yaisu á sa am geđi

¹ Am sarte na yareya Yaisu am Baytilama, am kwara á Yahudiya, am zamane á *Hirudus, ta naba semhe ge emnde a ilmu á sem Urusaliima, ta sawa á sa am geđi.

² A ba emnde a ilmu ɲanna: «Áma ɲane slekse á Yahudiya-aha na ta yán ba herzhe na? Adaba naɲeránna terlyakwa-aara á sa am geđi. Adaba una ɲanna ɲa se kezlan ugje.»

³ Ba a cenaa una ɲanna sleksu *Hirudus, ba palle a názu á enndaha keni baaka. Baďemme á emnde a Urusaliima diyarka názena tá ndahaná itare.

⁴ Daaci sleksu *Hirudus a naba jatermaare ge male-aha á *liman-aha, antara malum-aha na tá am larde-aara baďemme, a ndavateruhe elva, a ba ɲane á elvan ge itare: «Ate una am wakita á Dadaamiya mu, ta baa watse tá yáná áma ɲane *Almasiihu?»

⁵ Ta ɲwanante, a ba itare: «Am Baytilama, am kwára á Yahudiya. Adaba a bá nabi á Dadaamiya áte elva ɲanna:

⁶ «Ekka Baytilama am kwára á Yahudiya wá, gakefka cekwa am ekse-aha na tá am Yahudiya deƙideƙi. Adaba watse á jesaare am ka slekse yaikke na watse á ɲáná ɲane larde-aaruwa *Iserayiila.” »

⁷ Daaci sleksu *Hirudus a naba dante emnde a ilmu na an nasherire, ta shanuwa itare jirire á sarte na ni a jesaara terlyakwa átekwa na.

⁸ A belaa ba itare ɲanna zlađe adaliye slekse á dem Baytilama, a ba ɲane á elvan ge itare: «Dawmbare, de tatayawtátaya egdze ɲanna ba shagera. Máki shakuránsha wá, sawmbare mbedawiyumbede labare, iya keni yá de kezlan ugje.»

⁹ Daaci cenarvaacena emnde a ilmu elva na a baternaa slekse, lauktu ta zlala. Am sarte na tá anƙwa á zlala maa, tá zhára ba terlyakwa na ndza ta zharanaa á sawa am geđi na, anƙwa á zlala á katafke-aatare. Ba daada terlyakwa ɲanna arge slede na ni anƙwa egdzere átekwa na wá, a naba tsaahé mazla-aara.

¹⁰ Ba ta naa terlyakwa na tsaatse, ta naba higete an ervaunđe-aatare baďemme.

¹¹ Daaci ta naba demhe á dem bere, ta de beraa egdzere áɲwaslire, antara Maari emmeɲara, daaci ta kezlaa ugje am haha, ta kezlanaa ugje na ge egdze ɲanna. Ta palaa kazlaɲa-aatare, ta vante sadake á dindar, antara dɲagwala á názase, umele keni yawyawe-aara am kudera ge egdze ɲanna.

¹² Am iga á una ɲanna maa, Dadaamiya a naba fatermaa am vuwa ge emnde a ilmu na am shene, ganakini a eptsarka á deza *Hirudus mazla-aara. Daaci ta naba eksetaa baráma-aatare umele, ta naba dá-aatare á dem larde-aatare.

Yusufu á zhagade an egdzere á dem Misera

¹³ Am sarte na daraada emnde a ilmu, a naba tsekwehe ge malika á Yaakadada á deza Yusufu am shene, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Tsetse ba kina an egdzere ira emmeɲara, ezzlala á dem Misera dem sarte na watse yá bakaná ya ganakini sawa á sá. Adaba watse *Hirudus á tataya egdzere ge já shifa-aara.»

¹⁴ Daaci a naba tsetehe ge Yusufá á ba an vayiya ñanna an egdzere, ira emmenjara, a naba zlala an itare á dem Misera.

¹⁵ Ta de njaa am Misera dem sarte á keda *Hirudus. Una ñanna a magava ba kalkale antara názena ndza a balanaa Yaakadada á kya an we á nabi-aara. Adaba a ba ñane: «Egdza-aaruwa wá, watse yá dahaná á sa am Misera.»

*A ba sleksu *Hirudus a cebarceba egdzar zála*

¹⁶ Am nanna sleksu *Hirudus ganakini emnde a ilmu magarka áte una a katanaa ñane, a naba jehe ge ervaunđe, a ba ñane, a cebarceba egdzar zála bademme am Baytilama, antara am kwára á ekse-aatare bademme. A ba ñane, a cebarceba egdzara na zlahe sharnaaka yawe bubuwa na, antara ba emnde na sharnaasha yawe bubuwa keni bademme. Ba kelaa egdzara na ta yateraa am sarte na ni a jesaara terlyakwa áte una ta se kwaransaa emnde a ilmu na a jaruka an shifa d'ekid'eki.

¹⁷ Daaci una a gevaa ba názena ndza a balanaa nabi Yairaimiya werre na. A ba ñane:

¹⁸ «Njaanja hula am Rama, an'kwa kyuwa antara d'akwa á ba an ká kwára. Rashail an'kwa á kyuwa egdzara-aara, wayaaka tá ekhyaná ervaunđe d'ekid'eki, adaba ta baaka egdzara-aara an shifa.»

Eptsa an egdzere á sa am Misera

¹⁹ Am sarte na emsamtsa sleksu *Hirudus, a naba tsekwe ge malika á Yaakadada á de katafke á Yusufá am Misera am shene.

²⁰ A ba ñane á elvan ge ñane: «Ettsetse, eptsetsa an egdzere antara emmenjara á dem *Iserayiila. Adaba emnde na ndza tá kátá shifa á egdzere na tá baaka an shifa mazla-aara.»

²¹ Daaci a naba tsetehe ge Yusufá antara egdzere ira emmenjara, ta naba sá-aatare á sem *Iserayiila.

²² Amá cenáncena Yusufá ganakini Arkilawus egdza á sleksu *Hirudus demda am sleksire á eddenjara, ge kwára larde á Yahudiya, jaaja lyawa ge de njá am larde ñanna mazla-aara. Am jaaja lyawa ñanna, Dadaamiya a naba kwaranse názena á maganá ñane am shene.

²³ Daaci a maganaa á ba áte una ñanna lauktu a de nja am Nasarátu am kwára á Galili na. Una ñanna, gevge á ba áte una ta ndahanaa nabi-aha werre. A ba itare: «Watse tá dahaná an ura Nasarátu.»

3

Waazu á Yuhanna slemaga baptisma

(Mark. 1:1-8; Luka 3:1-18; Yuh. 1:19-28)

¹ Shekwaashekwa duniya maa, a naba jesaarehe ge Yuhanna slemaga baptisma, a fantau ge bálá waazu am kaamba a Yahudiya.

² A ba ñane am waazu-aara: «Magaumága tuba, adaba herzhapteherzhe sarte na ni emnde tá njá am *kwára á Dadaamiya.»

³ Yuhanna ñanna wá, nabi Aisaya ndza a enndahá elva-aara, a ba ñane: «An'kwa ura á bala elva am kaamba, a ba edda-aara: Tsatsawanaatsatse unjule ge Yaakadada, tsawanaatse baráma-aara, a gevge ba nded'ede.»

⁴ Am sarte ñanna wá, Yuhanna ndza a tsekwa nanjyuwe na ta hanaa an úgje á ezlegwame, ndza á ngudá ba gwagwa. Náza za-aara keni maa, á za ba iwe, antara nama.

⁵ Daaci emnde a Urusaliima, antara emnde na tá am kwára á Yahudiya bademme, antara emnde a ekse-aha na ta herherzhe an guwa á Urdun na bademme ta sesehe, ta sezejara.

⁶ Emnde ɲanna ta naba sanse haypa-aha-aatare, ta magaa tuba. Daaci Yuhanna keni a naba baraterve am guwa á Urdun.

⁷ Am nanna Yuhanna ganakini tá anƙwa á sawa *Farisa-aha, antara *Saduki-aha ásezeɲara kwakya, tá se ndavanu baptisma, a ba ɲane á elvan ge itare: «Egdzara á kelaade-aha na, a bakurnaa ware ganakini magaumaága tuba, watse kwá de enzlesenɲle am názena á de magaterná Dadaamiya ge emnde na tá anƙwa am ervaunɲe-aara na?»

⁸ Magaumaága kure názena ni tá diyeddiye átekwa ganakini kure wá, yakuránya mága á kure werre, magakurnaamaga tuba.

⁹ Bawánka mazla-aara am ire á kure ganakini miya wá, ma egdzara á Ibrahimia miyenne, ázara lámbe á miya. Yá bakurá ba jirire: Ba nákwá-aha na náwa ɲane na keni, Dadaamiya an hákuma á gaterve egdzara á Ibrahimia.

¹⁰ Ba kina keni á ba an tsatsa zlaugba ge ɗatsa náfa-aha na ni tá yeka egdzere na. Daaci baɲemme á náfa na ni á yeka egdzere emtake na wá, tá icese antara uksuwe-aara baɲemme, tá epshupshe an kára.

¹¹ Yá anƙwa bakurá ba jirire: iya wá, yá anƙwa á magakurá baptisma an yawe wá, ba ge mara tuba á kure, ganakini magakuraamaga tuba. Amá anƙwa ura á sawa am iga-aaruwa, ba kina keni anƙwa á ba am dagave á kure wá, ɲane watse á magakurá baptisma an Shedekwe Cudɲeɲe, antara an kára. Edda-aara ɲanna wá, an hákuma ba ɲane arge iya, ba ge slesadanse kimake am sera keni hyanefka ya ɲekidɲeki.

¹² ɲane wá, anƙwa á sawa an kazlaɲa a fáhá duksa-aara am erva, á se fahese hiya-aara am hyaihye. Daaci watse á puweme hiya am kuvere-aara, amá hyaihye wá, watse á fante kára na á emtseka ɲekidɲeki na.»

*Baptisma á Yaisu *Almasihu*
(Mark. 1:9-11; Luka 3:21-22)

¹³ Daaci am sarte ɲanna maa, a naba tsetehe ge Yaisu á sa am Galili, a seza Yuhanna áte we á guwa á Urdun, a se ndavanu baptisma ge Yuhanna.

¹⁴ Amá á kátá maɲka Yuhanna. A ba ɲane á elvan ge ɲane: «Iya maa, yá kátá ká maginá ka baptisma ni, ká se ndaviwa ka baptisma ge iya?»

¹⁵ A ba Yaisu á elvan ge ɲane: «Eksaareksa ka á ba an higa. Adaba baráma-aara ba estuwa, lauktu mi maganaamaga názena á kataná Dadaamiya.»

Daaci a naba eksaarhe ge Yuhanna,

¹⁶ a maganaa baptisma. Sessa Yaisu am yawe wá, a naba weretehe ge samaya wá, Yaisu á zhara ba anƙwa á tsekwa Shedekwe á Dadaamiya á setarge ɲane ba seke takala, a se tsekwa áte ɲane.

¹⁷ Cekwaanɲuɲi wá, tá cená kwára á sa am samaya, a ba ɲane: «Ba ɲane una Egdza-aaruwa, wayanwaya jipu, baɲemme á higa-aaruwa á ba áte ɲane.»

4

Náwa a badanaa estuwa Shaitaine Yaisu
(Mark. 1:12-13; Luka 4:1-13)

¹ Am iga á una ɲanna maa, Shedekwe á Dadaamiya a naba daa Yaisu á dem kaamba ganakini á de badaná Shaitaine.

² Yaisu a de magaa háre kul ufaɲe am ndera áhuwa, vayi vaciyeka zawka duksa. Am iga á una ɲanna maa, a naba ɲanaahe ge waya mazla-aara.

³ Daaci a duhe ge slekeɲa emnde ádezeɲara, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Máki ka ba *Egdza á Dadaamiya wá, bateránba ge nákwá-aha na a nyarefnye ɲafa ká ezza.»

⁴ A ɲwanante ge Yaisu, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Anƙwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ɲane: “Ura á njá an shifa adaba ɲafeka palle, amá á fanemá elva-aha na a ndahesaa Dadaamiya baɲemme na shifa am vuwa.” »

⁵ Shaitaine a naba zlala antara ɲane á dem huɖe á berni cuɖeɖe, ta de ɖaltaa antara ɲane áte ire á *mashidi yaikke,

⁶ a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Máki ka ba *Egdza á Dadaamiya wá, naba mbedanaambedá ire á ɲa á dem áhá. Adaba aɲkwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ɲane: “Dadaamiya á de puwa malika-aha-aara, tá de cuwáká á ba am erva, ganakini ká janvaarka ma ba ge sera á ɲa keni áte nákwá.” »

⁷ Una keni a naba ɲwanante ge Yaisu, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Aɲkwa an puwa zlaɖe áɖaliye am wakita á Dadaamiya, a ba ɲane: “Badeka Yaakadada, Dadaamiya á ɲa ɖekideki.” »

⁸ Shaitaine a dánhe zlaɖe áɖaliye á dete ire á wa umele aɲkwa, wa ɲanna slaɖe jipu, a maranaa yaikkire na aɲkwa am huɖe á duniya na baɖemme, antara ɲgahire-aara baɖemme á sáhuwa.

⁹ Daaci a ba ɲane á elvan ge Yaisu: «Máki kezlakiyaakezla ugje, ká ɲala ázerwa wá, yá vakteva duksa-aha ɲanna ka nanaa ka na baɖemme.»

¹⁰ A ba Yaisu á elvan ge ɲane: «Ekka wá, ka Shaitaine ezslálá áhuna. Aɲkwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ɲane: “Sey ká kezlan ugje ba ge Yaakadada, Dadaamiya á ɲa palle, ká ɲala á ba ázeɲara palle.” »

¹¹ Mazla-aara a yanhe ge Shaitaine áte una ɲanna. Am sarte ɲanna maa, ta semhe ge malika-aha á Dadaamiya, ta se maganaa slera.

Zuɲɲwire á slera á Yaisu am kwára á Galili

(Mark. 1:14-15; Luka 4:14-15)

¹² Cenancena Yaisu ganakini ɲgudareɲgudá Yuhanna am danɲay maa, a naba tsetehe áhuwa, a dem Galili.

¹³ Njaaka ɲane am Nasarátu na mazla-aara, kwaye a de nja am Kafarnahum. Ekse ɲanna áte we á guwa á Galili ɲanna. Kafarnahum ɲanna wá, áte nákwá á kwára á Jabulaun antara kwára á Naiftalim.

¹⁴ An una ɲanna wá, gevge elva na ndza a ndahanaa nabi Aisaya werre na. Adaba a ba ɲane:

¹⁵ «Am kwára á tara Jabulaun antara Naiftalim, antara ekse-aha na tá am ndaɲɲire á háye á Galili na baɖemme, an ekse-aha na tá á katafke á Urdun, ira am Galili á emnde na garevka Yahudiya-aha na,

¹⁶ baɖemme á emnde na ni tá am tabeɖammire na, tá de nanna parakkire yaikke. Emnde ɲanna tá njá am sleɖe tabeɖamme jipu, shifa-aatare ba paihyhye na, watse á shateraasha parakkire yaikke.»

¹⁷ A fantau á ba am sarte ɲanna Yaisu ge bálá waazu. A ba ɲane á elvan ge emnde: «Magaumága tuba. Adaba samsa sarte á njá am *kwára á Dadaamiya.»

Pukura-aha á Yaisu zuɲɲwe ta ufaɖe

(Mark. 1:16-20; Luka 5:1-11)

¹⁸ Daaci Yaisu a ɖaba we á guwa á Galili wá, a naa egdzar mama buwa, tara Simaun, ɲane una tá ɖahaná an Piyer, tá an egdza emmeɲara Andarawus. Tá aɲkwa á puwa narre-aatare á dem yawe, adaba itare ta emnde a sluwa kelfe.

¹⁹ Daaci a naba ɖaterɖáhá Yaisu: «Sawmbare ɖabawidába, yá gakurvege emnde a jaha emnde á sem sera-aaruwa, ba seke má tá jahava kelfe-aha á dem narre á kure,» a ba ɲane á elvan ge itare.

²⁰ Ba watsewatse ta naba puwanve narre-aatare á ba áhuwa, ta ɖaba Yaisu.

²¹ Ta zlalete ba cekwaanɲuɖi á de katafke wá, Yaisu a naa egdzar mama umele áɖaliye ta buwa, egdzara á Jaibaidaiyus, tara Yakuba, tá an egdza emmeɲara Yuhanna. Antara ba eddetare keni aɲkwa ázetare, tá am paare á yawe, tá aɲkwa á tsatsa narre-aatare. Daaci a naba ɖaterɖáhá Yaisu itare keni.

²² Ba watsewatse, itare keni ta naba yaa paare, antara eddetare áhuwa, itare, ta d'aba Yaisu.

Yaisu an'kwa á magaterá waazu ge emnde,

á mbatermbe am lapikere keni

(Luka 6:17-19)

²³ Daaci Yaisu a jem d'aba am kwara á Galili bademme, a magateraa waazu ge Yahudiya-aha am mashidi-aha-aatare. Waazu nanna wá, waazu á labare á higa, ganakini emnde tá njá á ba am *kwará á Dadaamiya mazla-aara. Emnde na ta lapika-aha, antara nguryekwe-aha, a mbateraahe bademme.

²⁴ Daaci ta hyanme labare-aara am slede bademme am larde á Siriya. Bademme á emnde na ni an'kwa á magaterá palasa lapikere gergere, ta sateraa áseza Yaisu. Emnde na á wáterá tauraurau, emnde na tá an shaitaine, antara emnde a nguryekwe, bademme á emnde na ni ta lapika-aha na, a mbateraahe.

²⁵ Kwakya nalga na a d'aba Yaisu. Emnde na ta sawa á sá am Galili, emnde umele ta sawa á sá am ekse na tá d'ahaná an ekse kelaawa na, antara emnde na ta sawa á sá am Urusaliima antara Yahudiya bademme, ira emnde a ekse-aha na tá á katafke á Urdun na bademme ta d'aba Yaisu.

5

Waazu áte ire á wa

(Luka 6:20-23)

¹ Yaisu nanna nalga á emnde nanna maa, a d'alete áte wa, a de njehe. Ta d'abem ge pukura-aha, ta duhe ádezenara.

² Daaci a fantau ge tsakateraa elva áhuwa, a ba nane á elvan ge itare:

Higa jirire

(Luka 6:20-23)

³ «Higa yaikke ge emnde na ni diyardiya ba itare keni am ire-aatare ganakini hyarepka ba názara keni áza Dadaamiya. Ad'aba tá de njá antara Dadaamiya am yaikkire-aara.

⁴ Higa yaikke ge emnde na tá an yawe á kyuwa am ice kina, ad'aba watse Dadaamiya á de halaterse yawe á kyuwa am ice.

⁵ Higa yaikke ge emnde na tá an'kwa á maga kemaarire, ad'aba tá de shá slede na a ba Dadaamiya watse á vaterteva na.

⁶ Higa yaikke ge emnde na tá an wedera á mága jirire á Dadaamiya jipu, ad'aba Dadaamiya á vaterteva ge itare keni názena á kataná ervaun'ge-aatare.

⁷ Higa yaikke ge emnde a mága zezarize, ad'aba Dadaamiya á de zatervaareze ge itare keni.

⁸ Higa yaikke ge emnde na an b'ará ervaun'ge-aatare, ad'aba watse tá nanna Dadaamiya á ba an ice-aatare.

⁹ Higa yaikke ge emnde na ni tá melaterá itare emnde a d'ágala, ad'aba tá de d'ahaterá an egdzara á Dadaamiya.

¹⁰ Higa yaikke ge emnde a shá zlad'a ad'aba ta magaa názena á kataná Dadaamiya, ad'aba watse tá de njá antara Dadaamiya am yaikkire-aara.

¹¹ Higa yaikke ge kure má tá an'kwa á zlazlakurzlázle emnde, má tá f'akurá áte ngudiyire, tá an'kwa á tsaka elva a mándzawe áte kure ad'aba kwa emnde-aaruwa.

¹² Máki tá an'kwa á magakurte una-aha nanna wá, higa yaikke ge kure, jákurja ged'a. Ad'aba lad'a á kure kwakya jipu am samaya. Nabi-aha werre keni ndza ta magaterán ba estuwa.»

*Ekkure kwa ba seke elleŋa, antara parakkire
(Mark. 9:50; Luka 14:34-35)*

¹³ «Ba názena ni á magaterná elleŋa ge emnde am duniya na wá, ba kure una kwa elleŋa ge duniya. Amá máki elleŋa ɲanna baaka ɗaɗɗaɗɗire-aara mazla-aara mu, tá maganá uwe, ganakini á gevge ɗaɗɗaɗɗe zlaɓe ádaliye? Baaka pute ɗekideki. Máki estuwa, baaka nampire-aara, sey ba tá eppuwa á degashe, tá payaná emnde an sera.

¹⁴ «Zlaɓe ádaliye, ba kure una kwa parakkire ge duniya, kwa ba seke berni na ni áte ire á gávaye, ma á sawa áme keni tá zhará ba ɲane na.

¹⁵ Zlaɓe ádaliye, kwa ba seke kára á fanus. Máki mbarantembe kára á fanus wá, tá uɲmbarka tasa, sey tá zleɲelaná áte tate-aara, ganakini á maraterá parakkire ge emnde na tá am huɗe á bere ɲanna baɗemme.

¹⁶ Ba duksa palle ge kure keni. Kwa parakkire á duniya. Marawateránmára parakkire á kure ge emnde baɗemme. A naránna emnde shagerire na kwá maganá kure, lauktu tá de gálá Eddekure Dadaamiya am samaya.»

*Názu á kwaratersá Yaisu ge emnde áte *tawraita*

¹⁷ «Bawánka am ire á kure, ganakini ya se mbeɗaa shairiya-aha á Dadaamiya na a sanaa Muusa na, bi ya se mbeɗaa elva-aha na ta kwaratersaa nabi-aha werre ge emnde. Amá ya se palateraa ba jirire á duksa-aha ɲanna ge emnde, ya se ganvege.

¹⁸ Yá ndaakur ba jirire: Baaka duksa na á shekwaashekwa seke tara samaya antara haha. Amá tá zlauzle itare; ba egdza elva cekwaɲguɗi keni á eblyantaaveka ge názu am *tawraita, sey má gevge baɗemme.

¹⁹ Yá bakurná aɗaba una ɲanna: Ma ware una a epsawaa ba egdza duksa am shairiya-aha á Dadaamiya, bi a kwaraterse epsawa shairiya á Dadaamiya ge emnde, á de gevá kataliya ba ɲane am *kwára á Dadaamiya. Amá edda una ni aɲkwa á fansaarfe ge shairiya-aha á Dadaamiya, ámbera á kwaraterse ge emnde geni a faransaarefe keni na wá, watse male ba ɲane am *kwára á Dadaamiya.

²⁰ Yá bakurá ba jirire: Kwá demka am zlanna á Dadaamiya ɗekideki, máki jaku-rateruka ge malum-aha, antara *Farisa-aha an mága názena á kataná Dadaamiya.»

Názu á kwaratersá Yaisu ge emnde áte elva a ica ervaunɗe

²¹ «Kwa cenán vateneka ganakini a ba Dadaamiya á elvan ge eggie-aha: “Jauka shifa. Ma a janaa ware shifa keni á de ɲezleka am shairiya.”

²² Amá iya wá, yá bakurá ba jirire: Ma a ɲanaa ware egdza emmeɲara am ervaunɗe keni, á dem shairiya. Ma a bannaa ware ge egdza emmeɲara “Baaka eɲkale á ɲa”, edda-aara á dem shairiya yaikke. Ma a bannaa ware ge ura “Ká an shaitaine”, edda-aara á dem kára á jahanama.

²³ Aɗaba una ɲanna, máki ka sanaa sadake á ɲa ge Dadaamiya, amá á ba á katafke á Dadaamiya ɲanna wá, ka naba yehete ganakini aɲkwa duksa ka maganta ka ge egdza emmeɲa wá,

²⁴ naba yanya sadake á ɲa ɲanna á ba áhuwa, de melawemela emtsaade antara egdza emmeɲa, lauktu ká se vante sadake á ɲa ge Dadaamiya.

²⁵ «Máki aɲkwa sledágala á ɲa watse á dáká á dem shairiya wá, edduwa ba watsewatse ádezeɲara, de melawemele arge una ni á de fakem am erva ge narkali-aha. Narkali-aha, itare tá de fakem am erva ge sawji-aha, sawji-aha tá dáká á ba á dem ɗaɲgay.

²⁶ Yá baká ba jirire: Watse baaka segashe á ɲa áhuwa ɗekideki, ma a juwa ba shishi-aara keni, sey má pelaksepele baɗemme.»

Názu á kwaratersá Yaisu ge emnde áte elva a gwardzire

²⁷ «Kwa cenán vateneka, ganakini a ba wakita á Dadaamiya: “Maɲka gwardzire.”

²⁸ Amá iya wá, yá bakurá ba jirire: Ma ware una a zharaa mukse, wayetewáyá am ervaunǵe-aara, maganaamaga gwardzire an mukse ɲanna am ervaunǵe-aara.

²⁹ Daaci má anƙwa á mbedáká á dem haypa ice á naɗafa á ɲa wá, naba sansese ice ɲanna, eblyanveblye yiyiye an ka. Ambáne ká kedá ba duksa palle áte vuwa á ɲa, arge una ni iricaɲa baɗemme ká dem kára á jahanáma na.

³⁰ Zlaɓe áɗaliye, má anƙwa á mbedáká á dem haypa erva a naɗafa á ɲa wá, naba icica erva ɲanna, eblyanveblye yiyiye an ka. Ambáne ká kedá ba ubiya palle áte ka, arge una ni iricaɲa baɗemme ká dem kára á jahanáma na.»

Názu á kwaratersá Yaisu ge emnde áte elva a ica nika
(Mat. 19:8-9; Mark. 10:11-12; Luka 16:18)

³¹ «Anƙwa an puwa am wakita á Dadaamiya ganakini má zhele á ica nika an mukse-aara wá, sey á vante nalmesheri á ica nika ɲanna am erva ge mukse, ganakini a belanaa ba ɲane.

³² Amá iya wá, yá bakurá ba jirire: Ma ware una a belaa mukse-aara, wallá a eksevaa am gwardzireka, uweka, máki mukse na de gaaga zhele umele wa, a eblyanmaa ba ɲane am gwardzire. Ma a ganaa ware mukse na a segashe am mbá á zhele keni, a magaa ba gwardzire.»

Názu á kwaratersá Yaisu ge emnde áte elva a za waɗa

³³ «Kwa cenán vateneka ganakini a ba Dadaamiya á elvan ge eggye-aha: “Zawka waɗa á fida, zawza ba waɗa á jirire á katafke á Dadaamiya.”

³⁴ Amá iya wá, yá bakurá ba jirire: Zawka waɗa ɗekideki ma an uwe keni. Ma an samaya keni zawka waɗa. Aɗaba una ɲanna tate á njá á Dadaamiya an sleksire-aara.

³⁵ Ma an haha keni zawka waɗa. Aɗaba haha tate á puwa sera á Dadaamiya. Ma an Urusaliima keni zawka waɗa. Aɗaba anƙwa Slekse yaikke am berni ɲanna.

³⁶ Ma á ba an ire á kure keni zawka waɗa ɗekideki. Aɗaba kure, ba úgje á ire á kure palle keni kwá taa maganaaka, ma kuliya, ma úgje danɲwe keni.

³⁷ Elva á kure ge kure wá, a tsatse á ba áte duksa palle. Ma “a'aa” keni, ba a'aa. Máki “ane” á bá kure keni, ba ane. Máki jauje am una ɲanna wá, ba slera á Shaitaine.»

Elva a eptsanna haypa ge ura
(Luka 6:29-30)

³⁸ «Zlaɓe áɗaliye, kwa cenán vateneka ganakini a ba wakita á Dadaamiya: “Ma a kyannaa ware ice ge ura, ɲane keni tá kyanaakya ba ice ɲanna; ma slare keni, tá mbadaava á ba an slare ɲanna.”

³⁹ Amá iya wá, yá bakurá ba jirire: eptsawannaaka mandzawire ge ura. Má edda-aara a teɗaku babárva am ekte a hyema á naɗafa wá, naba eptsananteptsá náza á názlaɓa keni.

⁴⁰ Ma a ndavakuwaa ware ɗanciki á ɲa ge dáka á dem shairiya keni, naba yanánya, a lyevaalya antara ba zane keni.

⁴¹ Ma a fakaara ware sepa gwatama an ndzeɗa ba kilaumaiter palle keni, naba danánda ma kilaumaiter buwa keni.

⁴² Má ura a ndavaku duksa wá, naba vanteva. Edda una a de ndava gema keni yanveka.»

Wayauwáyá an kelaade-aha á kure
(Luka 6:27-28, 32-36)

⁴³ «Zlaɓe áɗaliye, kwa cenán vateneka ganakini a ba wakita á Dadaamiya: “Ewwaya an sleriya á ɲa, amá edda una ni ɲane kelaade á ɲa wá, ka keni yanaaya.”

⁴⁴ Amá iya wá, yá bakurá ba jirire: Wayauwáyá an kelaade-aha á kure, magaumága maduwa arge emnde na ni tá fá zlaɗa áte kure ba dey na.

⁴⁵ Magaumága una ñanna, lauktu kwá geva egdzara á Eddekure na am samaya na á ba an jirire. Adaba ñane wá, ankwá á maraterá vaciya-aara ge emnde a mága kemaarire, antara emnde a mága mandzawire bademme; á hyaterá yawe ge emnde na an bara ervaunđe-aatare, antara ge emnde na danjwa huđe-aatare bademme.

⁴⁶ Máki kwá wáyá ba emnde na ni itare keni wayarakurwáyá wá, baaka lafa á kure áza Dadaamiya. Adaba ba emnde á ñezla keni tá ankwá á magán ba estuwa.

⁴⁷ Zlabe ádalije, má kwá gater use ba ge egdzar mama-aha á kure, kwá jaterwa an uwe kena ge emnde umele? Adaba ba emnde na dabarka Dadaamiya keni, tá ankwá á magán ba estuwa.

⁴⁸ Adaba una ñanna, a ektsakuraareka enkale dekideki, gawevge ba seke Eddekure na am samaya na.»

6

Elva á melateru ge talaga-aha

¹ «Máki kwá kátá mága duksa adaba Dadaamiya wá, magauka áte ice á emnde ganakini a naranna. Máki kwá kátá zleba á emnde wá, nube á kure ba una ñanna, kwá shánka lafa áza Eddekure na am samaya na mazla-aara.

² Daaci máki ká kátá melanu ge talaga wá, baleka an bálá. Amaana: manka áte ice á emnde geni a naranna. Magauka jeba á duksa na ndza ta maganaa fida-aha na am mashidi, antara áte we á layye-aha, ganakini a galaratergálá emnde na. Yá bakurá ba jirire: Jeba á emnde ñanna, lafa-aatare ba una ñanna, baaka umele.

³ Amá ekka wá, máki ká kátá vante sadake á ña ge ura wá, emmága an nasherire. Ba názlafa á ña keni a diseka názena á maganá nađafa á ña.

⁴ Emmága maggwire á ña á ba an nasherire. Edeña Dadaamiya wá, baaka názu á nanka ñane. Daaci á de vakteva ba ñane lafa-aara.»

Nazu á kwaratersá Yaisu ge emnde

áte elva a mága maduwa (Luka 11:2-4)

⁵ Má kwá ankwá maga maduwa wá, gawufka seke emnde a fida. Itare wá, wayarwaya maga maduwa am tate a tse am mashidi ira áte we á layye-aha, geni a naraterna emnde. Yá bakurá ba jirire: lafa-aatare ba una ñanna ge jeba emnde ñanna.

⁶ Amá ekka wá, má ká kátá mága maduwa wá, demde am bere á ña, hedanuhede ge we á bere á ña; daaci enjala Edeña na ñane ankwá am tata nasherire á ña ñanna. Edeña na ñane ankwá á zhara názena ka maganaa an nasherire na, a de vakteva lafa-aara.

⁷ Má kwá ankwá maga maduwa wá, kwakyawanveka elva-aha ba dey seke una tá maganá emnde na dabarka Dadaamiya. Itare tá kurken má tá tsaka elva-aha kwakya wá, watse Dadaamiya á cenatervarecene.

⁸ Kumauka garava-aatare dekideki, adaba Eddekure Dadaamiya ñane diyaadiya wedera á kure ba lauktu kwá de ndavana ázenara keni.

⁹ Daaci náwa kwá maga maduwa á kure estuwa: Edeñere am samaya, ekka wá, ka cudedde. Emmága dalila á ña ganakini emnde bademme a farfa zherwe áte ka.

¹⁰ Sawa an sleksire á ña. A gevge namaari á ña am duniya keni, ba seke una am samaya na.

¹¹ Vanjerteva náza za a hyanerhye vatena.

¹² Yanjeraarye haypa-aha á ñere, ba seke una ñere keni ña yateraare ge emnde a haypa an ñere.

13 Danjeremka am bada á Shaitaine, fertañeraaferta átuge haypa. ((Adaba ekka, sleksire á ña ankwá. Ká an hakuma, ká an demdemire dem ba ge dekidfeki. *Aamin.))

14 «Adaba má kure kwá ankwá yateraare haypa-aatare ge emnde a haypa an kure wá, Eddekure na am samaya na keni á yakuraarye ge kure keni.

15 Amá má kwá yateraareka ge emnde wá, Eddekure na am samaya na keni, á yakuraareka ge kure keni.»

Elva a tsufa ndera

16 «Má kwá ankwá tsufa ndera wá, eptsawanteka njá á kure ba seke kwá am zlada, seke una tá maganá emnde a fida na tá kwashante feka-aatare, geni a naranna emnde ganakini tá am nderire na. Yá ankwá bakurá ba jirire: jeba á emnde ñanna lafa-aatare ba una ñanna.

17 Amá ekka wá, má ká am ndera wá, baraabare ica á ña ba tsefanje, tsatsanaatsatse ba shagera úgje am ire á ña,

18 lauktu tá de diseka emnde geni ká am nderire. Sey ba Edeña na ma am tate a nasherire keni ñane ankwá na palle una diyaadiya. Daaci Edeña na ñane ankwá a nanna názu ká maganá ka an nasherire na, á de vakteva lafa-aara.»

Berbire na am samaya

(Luka 12:33-34)

19 «Jahauka nalmane á kure á ba am duniya na, adaba á naba badzanvebadze weshege-aha antara viya. Neyle-aha keni tá kyafa bere-aha a emnde, tá ila kazlaja am hufe-aara.

20 Ekkure wá, jahaujaha nalmane á kure á ba am samaya, ma weshege-aha, ma viya, ma neyle-aha keni, baaka názu á de badzená áhuwa.

21 Adaba am tate na ni átekwa nalmane á ña wá, ire á ña keni á ba am tate ñanna.»

Parakkire na áte vuwa

(Luka 11:32-36)

22 «Ice wá, ñane ba seke kára á fanus ge vuwa. Má lapiya ice á ña wá, bademme á vuwa á ña ba parakke.

23 Amá má shagerka ice á ña wá, vuwa á ña bademme á ba am tabedammire. Daaci má parakkire na am ka na gevge danjwe wá, á tsaame tabedammire na ká tse am hufe-aara!»

Slera á Dadaamiya bi slera á nalmane

(Luka 16:13; 12:22-31)

24 «Baaka ura á dzegwándzegwa magaterá slera ge zanwe-aha buwa átirpalle. Ba bi á de wayete ba palle, á maganá slera shagera, á de yá palle, á manka slera-aara. Kwá dzegwánka magaterá átirpalle tara slera á Dadaamiya antara tataya nalmane.»

Dzamauka ire an kazlaja á duniya

(Luka 12:22-31)

25 «Yá bakurná adaba una ñanna, geni dzamauka ire an duksa na kwá de zaná kure, bi duksa na kwá de shaná kure, bi názena kwá de tsekwana áte vuwa á kure. Yaikke ba shifa ka arge náza zuze emtu? Yaikke ba vuwa ka arge zane emtu?

26 Zharauzhára á ba áte yiye-aha á samaya, tá ja duksa ka, tá icananá á dem mba ka, tá halaná á dem kuvere ka, amá Eddekure na am samaya na á gelatergela. Kwá jateruka ba kwakya ge yiye-aha emtu?

27 Ware am kure una á dzegwándzegwa sladva shifa-aara ba cekwaangudí keni an dzama ire na á maganá ñane?

28 Ay labara kwá dzama ire á zane ge tsekwana áte vuwa á kure? Zharauzhára áte ugbene-aha am kaamba, tá maga slera ka, tá há zane ka, uwe ka,

²⁹ amá yá ndaakur ba jirire ba Suleymanu an kwakyire á nalmane-aara keni, ndza tsekwameka am zane na ni zariya ba seke zariyire á palle á ugbene-aha ñanna keni.

³⁰ Má másá na anƙwa vatená, makuralla kerten faraterufe ge kára maa, Dadaamiya á tsekwatremtsekwa am ugbene-aha zariya, sakwa kure emtu, máki cekwire á fetarfire ka?

³¹ «Adaba una maa, dzamauka ire dƙidƙeki geni watse njá de za uwe? Bi njá de sha uwe? Bi njá de tsekwa uwe?

³² Sey ba emnde na dábarka Dadaamiya na una tá njá á ba dzama kazlaña ñanna. Ekkure wá, diyaadiya Eddekure na am samaya na ganakini kwá an wedera á duksa-aha ñanna keni.

³³ Zuññwe wá, tatayautataya kure ba njá am kwara á Dadaamiya, antara mága jirire-aara, daaci Dadaamiya á de vakurteva duksa-aha umele keni.

³⁴ Dzamauka ire áte duksa á makuralla. Njane keni á de sakurá ba dzama ire-aara tsekemme. Adaba ba kelaa hare á bere á ba an dzama ire-aara.»

7

Habazauka sera á emnde (Luka 6:37-38, 41-43)

¹ «Habazauka sera á emnde, kure keni, á de zakurvaarze Dadaamiya am shairiya.

² Adaba ba shairiya na kwá maganá á dete emnde na wá, Dadaamiya keni á de magakurá á ba áte una ñanna. Baɗemme á názena kwá magaterná kure ge emnde na wá, Dadaamiya keni á de magakurná á ba áte una ñanna ge kure keni.

³ Labara njane ge ekka ká zhára esseba na am ice á egdza emmeña, amá ká tapanaaka slalbe sladɗe na am ice á ña ge ekka?

⁴ Ká dzegwaná estara banán ge egdza emmeña: “Sansa yá sakansese esseba am ice”, amá ekka ká an slalbe sladɗe am ice á ña?

⁵ Egdza á fida na, sansese emtsaade slalbe sladɗe na am ice á ña na, ká nanna ice á ña parakke, lauktu ká de sananse esseba am ice ge egdza emmeña.

⁶ «Vawaterteka duksa cuɗeɗe ge kere-aha, kuvaukuva geni a eptsarakuraareka, a cebarakuraaka; velyawanveka náza hyema á kure á katafke á nabezhe-aha geni a payeraaka an sera.»

Ndavaundáva, tatayautataya, d'audaha á dem mba (Luka 11:9-10)

⁷ «Naba ndavaundáva tá de vakurteva; tatayautataya, kwá de shansha; d'audaha emnde a há tá se werakurantewera wakiya.

⁸ Adaba ma a ndavanaa ware keni, sey á shansha. Ma a tatayanaa ware keni, sey á shansha. Ma a janaa ware wakiya keni, tá weranantewere.

⁹ Anƙwa ura am kure, má egdza-aara á ndavanu dafa, njane á vante nákwá emtu?

¹⁰ Bi má a ndavanu kelfe, njane á vanta zahe?

¹¹ Kwa mandzawe-aha tsa, amá diyakurdiya vaterte duksa shagera ge egdzara á kure. Sakwa Eddekure na am samaya na emtu? Njane á jauje ge emnde baɗemme an vante duksa shagera ge emnde na tá ndavaná ázeñara.

¹² «Názu kwá kataná kure áza emnde baɗemme, kure keni magawateránmaga ba estuwa ge emnde. Adaba una ñanna jirire á názena a belateraare *tawraita á Muusa ge emnde, ira názena am wakita á nabi-aha.»

Wakiya becce (Luka 13:24)

¹³ «Dawemde á kya wakiya becce. Adaba wakiya na gatatte antara baráma yaikke wá, á da ura á dem kefa, aley emnde kwakya tá d'aba ba una ñanna.

¹⁴ Amá á kya wakyyiya becca, antara unḡule shairre wá, á dá ura á dem tate á shifa, emnde na tá ḡaba una ḡanna ta cekwa.»

Nafa wá, tá diyeddiye á ba áte egdza-aara
(Luka 6:43-44; 13:25-27)

¹⁵ «Tsufautsufa ire á kure áza nabi-aha fida. Má tá sawa á sezekure, tá ganve ire-aatare ba seke kyawe-aha, amá am huḡe-aatare wá, ta ba seke indale-aha na mandzawe-aha na.

¹⁶ Kwá de diyatersediye áte názena á de maraná slera-aatare. Tá ḡazlewaaka egdzara á nderza áte dake, bi egdzara á gwayafa áte zaza.

¹⁷ Nafa na shagera na, á yá egdzere emtake, nafa na shagerka na, á yá egdzere keni emtaḡka.

¹⁸ Nafa shagera á taa yeka egdzere emtaḡka; nafa na shagerka keni á taa yeka egdzere emtake.

¹⁹ Baḡemme á nafa na á yeka egdzere emtake na, a icarsice, a epsharapsha an kára.

²⁰ Una keni ba duksa palle: Kwá de diyatersediye nabi-aha fida ḡanna áte slera-aatare.»

Diyanakurka ya ḡekidfeke
(Luka 13:25-27)

²¹ «Diyaweddiye una ba shagera: Baḡemme á emnde na tá biya: Yaakadada, Yaakadada na ka una watse tá shá dem zlanna am samaya. Sey edda una á maga názena á kataná Edderwa na aḡkwa am samaya na.

²² Vacite ḡanna, emnde kwakya tá de biya: Yaakadada, Yaakadada, ḡere keni ndza ḡa magaa slera á nabiyyire an zhera á ḡa; ndza ḡa ḡgyanse jini-aha am ura an zhera á ḡa; ndza ḡa magaa najipu-aha gergere an zhera á ḡa.

²³ Daaci ge emnde ḡanna watse yá baterá: Ndza diyanakurka ya ḡekidfeke. Gawiyapteka zlalauzlála, kure kwa emnde a maga haypa.»

Bere-aha gergere buwa
(Luka 6:46-49)

²⁴ «Daaci ma a cenanaa ware elva-aaruwa ḡanna, a maganaahe áte una ḡanna, ḡane á garava an zhele slenjkale, a nderaa bere-aara, a yese haha, á de faná ekte áte palaha.

²⁵ A hyehe ge yawe yaikke, a sawhe ge yawe á kela, a se eblyetaa áte bere ḡanna, effeya keni á vata á ba an ndzedá, aley bere ḡanna mbedfaaka, aḡaba ta nderanaa áte palaha.

²⁶ Amá ma ware una a cenvaahē elva-aaruwa ḡanna, maganaaka áte una ḡanna maa, ḡane á gárava an zhele uce, a naba nderaa bere-aara áte shiili.

²⁷ A hyehe ge yawe yaikke, a sawhe ge yawe á kela, a se eblyetaa áte bere ḡanna, effeya keni á vata á ba an ndzedá, daaci a mbedfanaahe reppe.»

Hákuma á Yaisu ge kwaranse duksa ge ura

²⁸ Am sarte na Yaisu zlauzle am ndaha elva-aha ḡanna, baḡemme á zlamaha tá maga ba najipu-aara,

²⁹ aḡaba kwaraterseka seke náza á malum-aha á *tawraitā, ḡane a kwaraterse á ba an hákuma.

8

Yaisu a mbanaahe slederve
(Mark. 1:40-45; Luka 5:12-16)

¹ Tsekwaatsekwa Yaisu á sá áte ire á wa, kwakya nalga na a daa ḡaba ḡane.

² A semhe ge ura á wana derve, a kezlaa ugje á katafke-aara, a ba ñane á elvan ge ñane: «Yaakadada, ekka wá, má wayak-waya ka dzegwándzegwa givege ba metedde vuwa-aaruwa.»

³ Yaisu a naba pelse erva-aara, a fete áte slederve na, a ba ñane á elvan ge ñane: «Wayanwáyá ká mbembe, ba metedde vuwa á ña.» Ba seke ndaha miya na, a naba mbehe ge slederve ñanna metedde.

⁴ Daaci a ba Yaisu á elvan ge ñane: «Eccena ba shagera: Balananseka ma ge ware keni dekideki. Názena ká de maganá ka wá, de maranánmárá ire á ña ge *liman, vanteva sadake na ndza a ndahanaa Muusa na, ká maraterná an una ñanna ge emnde ge mbakmbire.»

Náwa a mbanaa estuwa

Yaisu nave á male á sawji-aha á Rauma (Luka 7:1-10)

⁵ Daaci damda Yaisu á dem Kafarnahum. A demhe ge male á sawji-aha á Rauma á dejenara, a de ñalan geni a melanumele.

⁶ A ba ñane á elvan ge ñane: «Yaakadada, ankwá nave-aaruwa á zlava am mba, lapika ba zlazlada, matsamatsa ubiya-aha áte ñane, á shá zlada jipu.»

⁷ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Yá ankwá duwa, yá de mbanaambe.»

⁸ A ñutehe zlahe ádaliye ge male á sawji-aha á Rauma na, a ba ñane á elvan ge Yaisu: «Malum, hyanefka dekideki geni ká sem huđe á ha-aaruwa. Ndaasendahe ka ba elva á ña palle, á mbemmbe nave-aaruwa.

⁹ Adaba iya keni, ya ba edda á hákuma; male-aha-aaruwa keni tá ankwá. Iya, ya male á sawji-aha. Má ya banán ge palle-aatare: Ezzlala á dem tatu estuwa, ba á zlala. Má ya dāha palle-aatare ba á sawa. Má ya banán ge nave-aaruwa palle: Emmága una, sey ba á emmága.»

¹⁰ Ba cenancena Yaisu elva-aara ñanna wá, á maga ba najipu-aara. Daaci a ba ñane á elvan ge emnde na tá ankwá á dāba ñane na: «Yá bakurá ba jirire: á ba am *Iserayiila keni, shananka ura an fetarfire estuwa.

¹¹ Yá ankwá bakuranba: Emnde kwakya una tá de sawa á sá á ba am gedi, antara á sá á ba am yala, tá de zá emtakire áza Ibrahima, Isiyaaku, ira Yakubu am zlanna am samaya.

¹² Amá emnde na ma andze náza-aatare zlanna á Dadaamiya wá, itare tá de puwaterpuwa á dem tabedammire ágashe, tá de kyuwa ambera tá kerda slare-aatare ge zlada.»

¹³ Daaci, a ba Yaisu á elvan ge male á sawji-aha na: «Ezzlala á dem mba á ña, a gevge áte una ka fetaare átekwa na.» Kertenj a naba mbehe ge nave á male á sawji-aha na á ba am sarte ñanna.

Yaisu a mbaa lapika-aha kwakya (Mark. 1:29-34; Luka 4:38-41)

¹⁴ Am iga-aara maa, Yaisu a dem mba á Piyer, a de bera shawle á Piyer mukse á zlava, á wáná zlagzlagi.

¹⁵ Yaisu ba a de fete erva-aara áte mukse na, daaci a naba yanhe ge zlagzlagi, a tsetehe, a maganaa slera-aha.

¹⁶ Herzhe manjaripu maa, ta sanaa emnde na tá an shaitaine na kwakya. A naba ngyanse jini-aha ñanna am itare an elva-aara, a mbaa emnde na tá áte lapikere na bademme.

¹⁷ Estuwa ganvege názena ndza a ndasaa nabi Aisaya, a ba ñane: «Ba ñane an ire-aara a lyamivaare lipire á miya ira lapikere á miya bademme.»

*Emnde na wayarwaya d'aba Yaisu
(Luka 9:57-62)*

¹⁸ Yaisu nanna kwakyire á nalga na átevgge ñane, daaci a ba ñane á elvan ge pukura-aha-aara: «Ebzaumibza haye ádehuwa-aara.»

¹⁹ A ganaptehe ge malum á *tawraita umele, a ba ñane á elvan ge Yaisu: «Malum, yá d'abakd'aba ma ka deme keni.»

²⁰ A ñwanante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Mbayka-aha tá an evege-aha-aatare; yiye-aha keni tá an bere-aha-aatare. Amá iya *Ura á emnde bademme wá, ba tate na yá zlavanaazlava shifa-aaruwa keni baaka.»

²¹ A ba ura umele zlafe ádaliye am dagave á emnde a d'aba ñane, á elvan ge ñane: «Yaakadada, viteva barama yá de hedehefa emtsaade edderwa.»

²² A ñwanantehe ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Sawa, d'abid'aba, yaterya emtsa-aha, a hedarhefa emtsa-aha-aatare.»

*Yaisu a ekhyaa válale
(Mark. 4:35-41; Luka 8:22-25)*

²³ Yaisu a de demhe am paare á yawe, pukura-aha-aara keni ta naba d'abemhe.

²⁴ A naba tsetehe ge válale yaikke arge haye ñanna. Yawe na a fatsana effeya na a nduhe paare, amá Yaisu á pá ba hare-aara.

²⁵ Ta de tsantehe ge pukura-aha-aara, tá ámbera ed'faha: «Yaakadada, lyamilye degiya má baaka.»

²⁶ A ñwutehe, a ba ñane á elvan ge itare: «Labara á wakurwa lyawa estuwa? Ekkure wá, cekwa fetarfire á kure!» Daaci a naba tsetehe, a valateraarhe ge tara effeya antara haye. Ba seke ndaha miya na, a tsaahé tseriyye ba seke ndza gejaaka duksa.

²⁷ Emnde bademme tá maga ba najipu, a ba itare: «Ware ñane jeba á zhele na, dete ba effeya antara haye keni tá fansarefe na?»

*A mbateraa estuwa Yaisu emnde buwa tá an shaitaine
(Mark. 5:1-20; Luka 8:26-39)*

²⁸ Am sarte na icaransice haye tara Yaisu, daraada á dete iga a guwa am haha á Gadaraina-aha maa, ba tsekwa-aatare am paare wá, tá de ja ba ire antara emnde buwa tá an shaitaine, tá segashe am irekhya-aha, ta zlazlad'a-aha jipu, tá an kuva áza emnde, ura á taa deseka á kya unjule ñanna.

²⁹ A ba itare á ba an ka kwara: «*Egdza á Dadaamiya, ázara am dagave á ñere antara ekka? Zlafe ba laukte-aara keni samka kerten ka se fa zlad'a áte ñere emtu?»

³⁰ Ay, áhuwa ñanna maa, an'kwa walda á nabezhe yaikke, tá an'kwa piya.

³¹ Jini-aha na ta naba ñala Yaisu a ba itare: «Má ká ñgyan'erngye wá, vanjerteva barama ñá de njá am walda á nabezhe-aha na.»

³² «Dawmbare», a ba Yaisu á elvan ge jini-aha na. Daaci ta sesehe am emnde na, ta de demhe am walda á nabezhe-aha na. Ta naba zlerdaa zhagade ge nabezhe-aha na daga á sate egdza wa ñanna, ta se valyeme am haye, a ndateruhe ge haye bademme.

³³ Zhagade á dem ekse ge suni-aha á nabezhe na, ta de balaterse labare ñanna ge emnde, antara názena ta shanaa emnde buwa na ndza tá an shaitaine na bademme.

³⁴ Daaci emnde a ekse bademme saresse, tá se yainu ge Yaisu. Ba puwartepuwa ice áte ñane maa, ta ñalanaa á ba an ñála geni a dedde am larde-aatare ba d'ekid'eki.

9

*Yaisu a mbaa ura an matsa ubiya-aha-aara
(Mark. 2:1-12; Luka 5:17-26)*

¹ Yaisu a demhe am paare á yawe tá antara pukura-aha-aara, a icese haye, a saahe á sem ekse-aara.

² Daaci ta sanaa ura lapika an matsa ubiya-aha-aara, tá sá sepaná áte egdera. Am Yaisu nanna fetarfire-aatare, a ba ñane á elvan ge edda una lapika na: «A gazleka ervaunđe á ña egdza-aaruwa, adaba an bára haypa-aha á ña.»

³ Daaci tá anƙwa malum-aha á *tawraita áhuwa, a ba itare am ervaunđe-aatare: «Kwaye zhele na anƙwa á lyiya slede á Dadaamiya.»

⁴ Kertenj Yaisu diyeddiye názu tá dzamaná itare, a ba ñane: «Labara kwa dzamete elva kelaadire estuwa am ervaunđe á kure?»

⁵ Ázara una tsaftsafe jauje ge baná: An bára haypa-aha á ña, bi baná: Tsettse ezzlala an sera á ña?

⁶ Iya wá, yá kátá kwá diyeddiye geni iya *Ura á emnde bademme, yá an hákuma ge yateraare haypa ge emnde am duniya na.» Daaci, a ba ñane á elvan ge edda una an matsa ubiya-aha-aara na: «Tsettse, ezzlala á da.»

⁷ A naba tsetehe, a zlalehe á dem mba-aara.

⁸ Amá nalga á emnde na tá áhuwa na naranna una ñanna, bademme gazlargazla, ta fantau ge gálá Dadaamiya, adaba hákuma ñanna a vante ge urimagwe na.

*Náwa ndza a d'antaa estuwa Yaisu Mata
(Mark. 2:13-17; Luka 5:27-32)*

⁹ Daaci Yaisu a tsetehe áhuwa, anƙwa á zlala áte barama; átira zlala, a naa zhele umele zhera-aara Mata, á njá am bere á hadama. A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Tsettse sawa d'abidaba.» A naba tsetehe, a d'abete Yaisu.

¹⁰ Am iga-aara maa, tara Yaisu tá anƙwa za d'afa antara pukura-aha-aara am mba á Mata ñanna, ta naba semhe ge *emnde a jaha hadama, antara emnde a haypa umele kwakya, ta se nja átirpalle antara Yaisu.

¹¹ *Farisa-aha ba naranna una ñanna maa, a ba itare tá elvan ge pukura-aha á Yaisu: «Labara malum á kure á za d'afa antara emnde a jaha hadama ira emnde a mága ser haypa?»

¹² De cenatercena Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Emnde na lapiya vuwa-aatare wá, baaka wedere-aatare áza dauktar, sey ba emnde na lapika vuwa-aatare una tá deza dauktar.

¹³ Zlalauzlala, de tsahautsaha názena am huđe á wakita á Dadaamiya, a ba ñane: Názena yá kataná ya kwakya wá, baira zevarzire, sadake á dabba-ka. Adaba iya wá, sanká ya á se tataya emnde na tá am jirire, ya se tataya ba emnde a haypa.»

*Ndává áza Yaisu arge tsufa ndera
(Mark. 2:18-22; Luka 5:33-39)*

¹⁴ Ta se ndavanuhe ge pukura-aha á Yuhanna slemaga baptisma, a ba itare: «Ñere antara *Farisa-aha, ña eksa ndera, labara pukura-aha á ña tá ekseka ndera d'ekideki na?»

¹⁵ Daaci a ñwaterante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Emnde na tá d'ahaterá á sem larusa keni, kwa kurken tá dzegwándzegwa tsufa ndera emtu, am sarte na tá áza zhele á larusa? Tá dzegwánka d'ekideki. Amá anƙwa á sawa sarte umele wá, watse tá pakyava antara zhele á larusa. Am sarte ñanna wá, itare keni, watse tá tsufá ndera.

¹⁶ «Baaka ura a venya emgyegwe a nanɣyuwe an baukta áñwaslire, adaba una áñwaslire na á de tefá una emgyegwe na, daaci á de ette ba kwakya zlaɓe adaliye.

¹⁷ «Zlaɓe adaliye, tá puweka mbazla áñwaslire á dem emgyegwe a *kanyakanya-aha. Adaba máki naavenahe, á tata kanyakanya-aha na. Daaci á puwa mbazla á dem haha, kanyakanya-aha keni badzavbadze. Sey tá puwa mbazla áñwaslire á dem *kanyakanya keni áñwaslire lauktu baaka una á de badza am huđe-aara.»

Labare á egdza á male á

Yahudiya-aha an mukse na a gejante nanjyuwe á Yaisu (Mark. 5:21-43; Luka 8:40-56)

¹⁸ Ba Yaisu anjwa á baterá elva-aha njanna, a semhe ge palle á male á Yahudiya-aha, a naba kezlaa ugje á katafke-aara, a ba njane á elvan ge njane: «Emtsamtsa egdza-aaruwa mukse ba kinamina na, amá naba sawa fetefa erva á njá áte njane, á de shifeteshifa.»

¹⁹ A naba tsetehe ge Yaisu, ta dábemhe antara pukura-aha-aara.

²⁰ Anjwa mukse, á maga yawe kelaawa ju buwa, á maga ba palase áte lapikere á kela uzhe, a naba ganaptehe ge Yaisu á kya iga, a fete erva-aara áte we á nanjyuwe-aara.

²¹ Adaba ndza a slaslan ba estuwa am ervaunđe-aara, a ba njane: «Ma shanansha ya fete ba erva-aaruwa áte nanjyuwe-aara keni, ya mbembe.»

²² A eptsapte ge Yaisu, a zharanaahe, a ba njane á elvan ge njane: «Mbakaambe fetarfire á njá egdza-aaruwa. A gazleka ervaunđe á njá d'ekid'eki.» A ba am sarte njanna a naba mbehe ge mukse na.

²³ Daaci damda Yaisu á dem mba a male á Yahudiya-aha, a de bera jahava a emnde kwakya tá kyuwa, emnde umele keni tá ferta derma.

²⁴ Daaci a ba njane a elvan ge itare: «Dawedde áhuna adaba egdzere an emtseka, á pá ba hare.» Ta naba puwar dzáká, agira tá epsawepsawa.

²⁵ Dareda emnde á degashe maa, a demhe ge Yaisu á dem bere njanna, a de njanaa ba erva ge egdze na, daaci a naba tsetehe.

²⁶ Ta naba hyanme labare njanna am larde njanna bad'emme.

Yaisu a mbaa wulfe-aha ta buwa

²⁷ Tsettsa Yaisu áhuwa zlazlálá, ta naba dábemhe ge wulfe-aha umele ta buwa, tá ámbera ed'faha an ka kwara: «Ambarka á njá Yaisu *Egdza á Dawuda zanjervaarze.»

²⁸ De demda Yaisu am bere, ta demhe ge wulfe-aha njanna keni ádezejara, a ndavateruhe ge Yaisu: «Fakurtarefa geni yá dzegwándzegwa vakurtá ice emtu?» Ta naba njwanantehe: «Ane, fanjertarefe Yaakadada.»

²⁹ Daaci Yaisu a semtateraa ice, a ba njane: «A gevge áte una kwá fetaara kure átekwa.»

³⁰ A naba werte ge ice-aatare. Yaisu a fantau ge giyatergiya, a ba njane á elvan ge itare: «Fawfa hyema ba shagera: a cenanka ura umele d'ekid'eki.»

³¹ Aley itare ba zlala-aatare, tá de balése labare á Yaisu am larde njanna bad'emme.

Yaisu a mbaa ura an jini

³² Am sarte na tá átire á zlala, ta naba sanaa ura an shaitaine ge Yaisu, ba elva keni á taa ndaaseka d'ekid'eki.

³³ Ba Yaisu njyansengye jini na am njane maa, uce na a naba fantau ge ndaha elva. Daaci nalga á emnde na bad'emme ta fantau ge mága najipu, ta bantsa itare: «Ndza nanjeranka jeba una am *Iserayiila d'ekid'eki.»

³⁴ Amá ta bantsa *Farisa-aha: «A vantaa ba male á shaitaine-aha hákuma njanna ge njyanse jini am ura.»

Yaisu anjwa á zanvarze ge nalga á emnde

³⁵ Yaisu jemje d'aba am berni-aha antara am ekse-aha bad'emme, á kwaraterse duksa ge emnde am mashidi-aha-aatare, a balateraa labare á higa, labare á dem *kwará á Dadaamiya, ámbera á mbatermbe am lapikere gergere, ira názena a badza ura bad'emme.

³⁶ Am Yaisu a zharanaahe nalga á emnde na, daaci a naba zatervaarehe, adaba kufarevkufe, zlauzle ndzedá-aatare. Ta ba seke kyawe-aha na baaka suni am ekte ge itare.

³⁷ Daaci, a ba nane á elvan ge pukura-aha-aara: «Kwakya hiya áte fe, amá cekwa emnde a ehhála-aara á dem mba.

³⁸ Adaba una nanna, nalaunala Edda á fe, geni á farfe ge bela emnde á dem fe-aara.»

10

Yaisu a belaa pukura-aha-aara kelaawa ju buwa

(Mark. 3:13-19; Luka 6:12-26)

¹ Yaisu a detaa pukura-aha-aara kelaawa ju buwa, daaci a vaterte hákuma ge ngyanse jini-aha am ura, tá mba emnde am lapikere gergere antara emnde na tá an badza bademme.

² Náwa itare zhera-aha a emnde a bela kelaawa ju buwa nanna: Zunḡwe wá, ba Simaun, nane una ta dáhanaa an Piyer, tá antara egdza emmenjara Andere; egdzara á Jaibaidaiyus buwa tara Yakuba an Yuhanna,

³ Filip, Bartaulauma, Taumas, Mata nane una slejaha hadama, Yakuba egdza á Halfa, Tadawus,

⁴ Simaun na wayaaka tá kwaráterá emnde umele na, ira Yahuda Iskariyaut edda una a velu Yaisu áza kelaade-aha-aara na.

⁵ Yaisu á bela pukura-aha-aara kelaawa ju buwa nanna, a ba nane á elvan ge itare: «Daumbareka á dem tate á emnde a jeba umele, daumbareka á dem ekse-aha á emnde a *Samariya keni.

⁶ Daumbare kure á ba deza Iserayiila-aha, itare tá ba seke kyawe-aha na ta keda an keda na.

⁷ Daumbare an waazu, bawateranba: Sarte á njá am *kwárá á Dadaamiya herzhapteherzhe.

⁸ Daaci mbaumbe lapika-aha, tsautse emnde am emtsa, mbaumbe emnde na á waterá derve, ngyaunḡye jini-aha am emnde keni bademme. Hákuma nanna kwá shan ba dey, kure keni magawateránmaga ba dey ge emnde.

⁹ Daumbareka an dindar, bi lipela, ma shunḡu keni am lyiba-aha á kure.

¹⁰ Eksauka nambela á kashi am erva ge mága shula á kure, ma nanḡyuwe buwa keni áte ura palle. Halauka kimake, ma zade keni am erva, adaba edda á slera wa, zlayánzlaya geni á lyevalya dáfá keni.

¹¹ Má dakuremde am berni, bi am ekse, tatayautataya ba edda una anḡkwa higa-aara ge lyiyakurlyiya na, njawinja á ba am mba-aara, dem sarte á zlala á kure áhuwa.

¹² Má kwá anḡkwa dem mba á ura, bawateránba emtsaade ge emnde á há nanna: A vakurteva Dadaamiya hairire!

¹³ Daaci má lyarakurvalye emnde a há nanna tá shansha hairire na. Amá má lyiyarakurka, tá shanka hairire nanna.

¹⁴ Má dakuremde am mbá á emnde, bi am ekse na lyiyarakurka emnde, bi cenarka elva á kure wá, dawedde am ekse-aatare, papawaapape berbere na áte sera á kure.

¹⁵ Yá bakurá ba jirire: Vaci shairiya wá, watse nḡulme ba shairiya na ta magaterán ge emnde a *Saudauma antara emnde a *Gaumaura na, arge názá á emnde a ekse nanna.»

Zladá-aha na watse á sawa na

(Mark. 13:9-13; Luka 21:12-17)

¹⁶ «Cenaucena: Náwa yá belakurbela wá, kwa ba seke kyáwe-aha am dágave á indale-aha. Amá gawuvge yaimyaime-aha ba seke záhe, gawuvge emnde a kamaare ba seke zalke-aha.

¹⁷ Faufa hyema áte ire á kure, adaba watse tá dakurá á de katafke á shairiya, tá de slerpákurá an já am mashidi-aha-aatare.

¹⁸ Watse tá dákurá á de katafke á male-aha á duniya, tá de dákurá á de katafke á slekse-aha adaba zhera-aaruwa. Estuwa, kure keni kwá de ndaasendahe seydire áte iya á katafke-aatare antara áza emnde a jeba umele keni.

¹⁹ Amá, má darákurda wá, dzamauka ire á názena kwá de ndaaná kure, bi geni kwá de ndaaná estara. Adaba á ba am sarte nanna wá, watse á semsa elva-aha na kwá de ndaaná kure á sem ire-aha á kure.

²⁰ Adaba kwá de ndaaná kure-ka, á de ndaaná ba Shedekwe á Eddekure elva-aha nanna am kure.

²¹ «Am sarte nanna maa, emnde umele tá de vatertá ba itare an erva-aatare egdzar mama-aha-aatare ge emnde, geni a de cebarateraceba. Dada-aha keni tá de vatertá ba itare egdzara-aatare ge emnde, geni a de cebarateraceba. Egdzara umele keni, tá de daterar ge dada-aha-aatare antara mama-aha-aatare, tá de ceba ba shifa-aatare.

²² Emnde bademme watse tá dá ba kelaadire adete kure adaba zhera-aaruwa, amá edda una má tsaatse shagera dem halavuwa-aara wá, nane á lyelye shifa-aara.

²³ Amá am ekse na má tá fá zladá áte kure, zhagadawzhagade á dem ekse umele, adaba uwe, una yá bakurá ba jirire: yá de semsa ya ba estuwa, ya *Ura á emnde bademme, kwá de zlanaaka ja daba am berni-aha á *Iserayiila bademme.

²⁴ «Baaka pukura na ni á januje ge málum-aara an malire; baaka walaadĩ na á januje ge zanuwe-aara an malire.

²⁵ Á juka am, ma waletewala pukura, nane keni á gevge seke malum-aara, ma walaadĩ keni á juka am á gevge seke zanuwe-aara. Má edda á há maa, tá dahaná an *Bailjaibul ni, sákwa emnde na tá am huđe á há nanna emtu?»

Kuvaukuva ba Dadaamiya palle
(Luka 12:2-9)

²⁶ «Adaba una nanna, kuvauka urimagwe defideki. Adaba baaka duksa na an shebe kina, á de shebaaveshebe mazla-aara. Baaka duksa na ni nasherire kina, tá de diseka emnde.

²⁷ Názu yá bakurná ya an shebe na, de balausebale ba parakke. Una tá ndaakurse á dem hyema an nasherire na keni, de balaubala á ba an ká kwará á dem huđe á ekse.

²⁸ Kuvawaterka emnde na tá dzegwándzegwa cebakurceba ba shifa á kure am duniya na. Itare tá dzegwánka mága duksa áte shifa a dem zlanna. Kure wá, kuvaukuva ba edda una ni nane an hákuma ge cebakurceba kina, an hákuma ge dakurá á dem kára á jahanama keni.

²⁹ Njedu-aha buwa tá velan ba ge kwába palle-ka emtu? Amá ba palle á njedu-aha nanna keni á taa kedeka ba estuwa, sey má a wayetaa Eddekure na am samaya na.

³⁰ Ba duksa palle ge kure keni: Ba úgje á ire á kure keni an kezla bademme áza Dadaamiya.

³¹ Adaba una nanna gazlauka defideki, kwá an dárádza ba kure arge njedu-aha nanna ma wanyara keni.»

Yaa Yaisu bi ndaase parakke geni ba nane una Yaakadada
(Luka 12:8-9)

³² «Ma ware una shebaaka, a enndaha ba parakke á katafke á emnde ganakini ya Yaakadada-aara wá, iya keni yá de enndaha ba parakke á katafke á Edderwa am samaya geni nane ura-aaruwire.

³³ Amá edda una yiyaaya á katafke á emnde wá, iya keni yá de yanaaya á katafke á Edderwa am samaya.»

Hairire-ka amá kelaadire
(Luka 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ «Slaslauka geni iya ya saa hairire á sem duniya. Sanka an hairire á sem duniya, amá ya saa ba kelaadire.

³⁵ Sawa-aaruwa wá, ya se wesha tara egdzere an dada, tara egdzere mukse an emmenjara, ira tara egdzere mukse antara shawle-aara mukse.

³⁶ Ba emnde a há-aatare una tá de gev kelaade-aha-aara.

³⁷ «Ma ware una a hayaa ba eddenjara bi a hayaa emmenjara arge iya, njane wa, hyafka sledfabidaba.

³⁸ Ma ware una eksanteka dzanjala-aara emtsaadfe ge d'abidaba an njane, njane wá, hyafka sledfabidabi.

³⁹ Ma ware una á kátá nejlese shifa-aara na, edda-aara á kedanaakeda, amá edda una a kedaa shifa-aara adaba iya, njane á nejlesenjezle.»

Elva a sha lafa
(Mark. 9:41; Luka 10:16)

⁴⁰ «Ma a lyakurvaa ware keni, edda-aara a lyevaa ba iya. Edda una lyivaalye, a lyevaa ba edda una a belibela na.

⁴¹ Ma ware una a lyevaa nabi á Dadaamiya adaba njane nabi á Dadaamiya, njane keni á de shansha lafa á nabiyyire. Edda una a lyevaa ura jirire adaba njane slejirire, njane keni á de shá lafa á slejirire.

⁴² Yá bakurá ba jirire: Ma ware una a vante ba yáwe lailaidfe ge cekwa á pukura-aha-aaruwa, adaba njane pukura-aaruwa, á shansha lafa-aara.»

11

Emnde a bela á Yuhanna ádeza Yaisu
(Luka 7:18-35)

¹ Am Yaisu zlauzle á tsakaterá elva njanna ge pukura-aha-aara kelaawa ju buwa maa, a naba tsetehe áhuwa mazla-aara, ge de kwaraterse elva antara ge balatera waazu ge emnde am ekse-aha á larde njanna.

² Am sarte njanna maa, Yuhanna slemaga baptisma am dangay. Ba cenancena labáre á slera na anjwa á maganá Yaisu *Almasiihu na, daaci a belanve emnde umele am pukura-aha-aara,

³ geni tá de ndavanundave estuwa: «Ba ekka edda una diyajerdiya ganakini watse á sáwa na emtu? Una ka ura umele, sey njá tsákwá hyema adaliye he?»

⁴ A njwaterantehe ge Yaisu, a ba njane á elvan ge itare: «De bawanánba kure názena á cenaná hyema á kure, antara názena kwá zheraná á ba an ice á kure na ge Yuhanna njanna.

⁵ Bawanánba ganakini wulfe-aha tá anjwa nanna ice-aatare, emnde a dere tá anjwa zlala ba lanje, emnde a derve garevge ba metedmetedfe, makwaya-aha tá anjwa cenancena, emnde na ndza emtsaremtsa keni tsarettse, talage-aha keni maa, cenarvaacena waazu á labare á higa.

⁶ Barka ge edda una má kezlanveka fetarfire-aara áte iya na.»

⁷ Am sarte na tá anjwa zlalá pukura-aha á Yuhanna maa, Yaisu a fantau ge ndahater elva á Yuhanna ge zlamáha, a ba njane á elvan ge itare: «Ndza kwa de zhára uwe kure am kaamba? Ndza kwa de zhára masa-aha na á gejaná effeya na emtu? Una njanna-ka dekideki.

⁸ Ay ndza kwa de zhára uwe? Ndza kwa de zhára ura am zane zariya emtu? Náwa emnde a tsekwa zane zariya keni tá á ba am mba á slekse-aha.

⁹ Ay ndza kwa de zhára uwe? Ndza kwa de zhára nabi á Dadaamiya ka emtu? Una ba jirire, á tsáka á ba an nabi keni.

¹⁰ Adaba ba Yuhanna una wakita á Dadaamiya anƙwa á ndaha elva-aara a ba ɲane: “Náwa yá bela slebela-aaruwa á katafke á ɲa, ge tsatsaká baráma, á ba Dadaamiya.”

¹¹ Yá ndaakur ba jirire: am emndimagwaha na tá yaterá ba ɲwásha, baaka ura á jauje ge Yuhanna slemaga baptisma an malire. Aley edda una cekwa ba ɲane am emnde na tá am *kwara á Dadaamiya wá, ɲane á jauje ge Yuhanna an malire.

¹² Kwaye a fantuwa estuwa Yuhanna slemaga baptisma ge bala waazu, sem vatena, kwara á Dadaamiya á shá ba zlaɗa áza kelaade-aha, tá kátá ba ta berduhe daaci tá kwaraná itare.

¹³ Adaba baɗemme á nabi-aha, antara *tawraita á Muusa ta magaa nabiyire-aatare áte kwara á Dadaamiya. Itare wá, halarvuhale á ba áte Yuhanna.

¹⁴ Má kwá cena náza-aaruwa wá, *Ailiya na Dadaamiya a balese werre am wakita-aara ganakini watse á sawa na, ba ɲane Yuhanna ɲanna.

¹⁵ Edda una anƙwa hyema-aara ge cena duksa, a cenvaacena elva na ya bakurna ya na ba shagera.

¹⁶ «Yá sláterá an ware kwa emnde a zamáne na? Yá sláterá an egdzara na tá beɗa ba nara áte we á layye am huɗe á ekse, a ba emnde umele, tá elvan ge emnde umele-aatare:

¹⁷ Ɗa fertakurte derma á ga gusa, shekelakurka; ɲa tsakakurte ɗákwa keni, kyuwakurka.

¹⁸ Haá! Samsa Yuhanna, ɲane zaaka duksa-aha umele, shaaka mbazla, ɲane wá, an shaitaine ɗeme ákyiye!

¹⁹ De samsa *Ura á emnde baɗemme, ɲane wá, anƙwa ezza, anƙwa essha keni, ta bantsa: Kwaye zhele na slera-aara ba huɗe, ɲane ɗeme wá, ura á emnde a ɲezla antara emnde na tá maga ba haypa na akyiye! Amá ilmu á Dadaamiya wá, anƙwa á máráva jirire-aara am slera na anƙwa á maganá ɲane.»

*Zlaɗa árge eksa-aha na ta kwaleve mága tuba
(Luka 10:13-15)*

²⁰ Daaci Yaisu a naba valateraarhe ge emnde a ekse-aha na ndza a magaa najipu-aha kwakya am huɗe-aara, aley magarka tuba ɗekidɗeki na. A ba ɲane áte ekse-aha ɲanna:

²¹ «Degiya watse zlaɗa arge ekka, ekka Kaurajin; zlaɗa arge ekka, ekka Baytisayda. Adaba najipu-aha na ya maganaa am kure na wá, ma andze am Tirus antara Sidaun wá, ma andze tsakwaremtsakwa emnde a ekse-aha ɲanna am buhwa-aha, ma andze daremde am kelpa á kára ge marese tuba-aatare.

²² Adaba una ɲanna, yá bakurá ba jirire: Vaci shairiya wá, watse ɲgulme ba shairiya na ta magaterán ge tara Tirus antara Sidaun na arge názá á kure.

²³ Ekka keni Kafarnahum, ka kurken watse á kakteka Dadaamiya, á dakaada á dem samaya emtu? Baaka ɗekidɗeki! Watse á gakaage á dem jahanama. Adaba najipu-aha na ya maganaa am ka na wá, una ɲanna ma andze am *Saudauma wá, sem vatena keni ekse ɲanna ma ba nja-aara.

²⁴ Adaba una ɲanna, yá baká ba jirire: Vaci shairiya wá, watse ɲgulme ba zlaɗa na Dadaamiya á de faná áte emnde a *Saudauma na arge názá á ɲa.»

*Sawmbare ásezewa kwá shansha puwansepuwe
(Luka 10:21-22)*

²⁵ Am sarte ɲanna, a eksante elva ge Yaisu, a ba ɲane: «Eddaye-aaruwa, ka Edda á samaya antara haha ba ka palle. Yá anƙwa slafak we-aaruwa kwakya, adaba ka sateransa ka ge egdzara mesheshe názu ka shebatervuwe ge emnde a diya, antara emnde a enƙale.

²⁶ Ba estuwa Edderwa, una namaari á ɲa ganakini a gevge ba estuwa.

²⁷ «Edderwa a fime duksa bademme am erva ge iya. Diyaweddiye ganakini baaka ura á diyeddiye *Egdza á Dadaamiya máki Eddenjara njanna-ka. Dada keni, baaka ura á diyeddiye máki Egdza-aara-ka palle, antara emnde na a wayaterántaa Egdza-aara ge marateránmara.

²⁸ «Kwa emnde na kudakurefkude ge sapa gwatama demdeme na, sawmbare bademme ásezerwa, yá lyakurvárelya kwá puwansepuwe.

²⁹ Naba fawisarefe, tsahautsaha duksa ázerwa, adaba ya ura maggwe, ya slekemaare. Ba jirire geni kwá shansha puwansepuwe ge ire á kure.

³⁰ Adaba duksa na yá de fakuraara iya, á de magakuránmaga emtakire, gwatame na yá de fakuraara iya keni, zlazlada-ka essepa-aara dekideki.»

12

Ba Yaisu una edda á kwaskwe á puwansepuwe (Mark. 2:23-28; Luka 6:1-5)

¹ Daaci shekwaashekwa cekwaangudi, vacite umele an kwaskwe á puwansepuwe Yaisu a degashe am dágave á fe-aha á hiya, á wáterá waya ge pukura-aha-aara maa, ta naba kezleve ire á hiya na, ta zuhe.

² Ba naráterna *Farisa-aha maa, a ba itare tá elvan ge Yaisu: «Ezzhara pukura-aha á na tá maga názu piyatepiya shairiya á miya an vaci puwansepuwe.»

³ A naba njwaterantehe ge Yaisu, a ba njane á elvan ge itare: «Ekkure ndaakurseka názu ndza a maganaa *Dawuda am sarte na irice-aara antara emnde-aara bademme njateraana waya na emtu?»

⁴ Duwa-aatare á dem mashidi wá, ta de zuhe tapiske na ta fán ge slera á Dadaamiya na. Baráma á zuze-aara keni belarateránka tsa. Una á ndaaná shairiya á miya wá, sey tá zana ba *liman-aha palle.

⁵ Emtu ndaakurseka am *tawraita, ganakini *liman-aha wá, ma vaci puwansepuwe keni, itare tá diya ba mága slera am mashidi emtu? Adaba una njanna, itare ma tsufarteka una am *tawraita keni, baaka haypa áte itare.

⁶ Ay degiya, anjwa názu jauje ba ge mashidi keni an yaikkire áhuna.

⁷ Á ndahaná wakita á Dadaamiya, a ba njane: Maggwire una yá kataná iya sadake á dabba-ka, á bina. Ma andze diyakurdiya una njanna wá, ma andze kwá faterarka shairiya ge emnde na baaka haypa-aatare na.

⁸ Ya ndahanaa ácfaba uwe una, adaba ba iya *Ura á emnde bademme una ya edda á vaci puwansepuwe njanna.»

Zhele an emtsa erva-aara (Mark. 3:1-6; Luka 6:6-11)

⁹ Tsetsa Yaisu áhuwa, a de demhe am mashidi-aha-aatare umele.

¹⁰ Am mashidi njanna wá, anjwa zhele an emtsa erva-aara. Emnde na tá am huđe á bere njanna itare tá tsagwada ba Yaisu, má watse á maganaamaga duksa na áte unjule-aara-ka, lauktu ma ta puwar elva. Ta ndavanuhe ácfaba ba una njanna, a ba itare: «*Tawraita á naba vamiteva baráma geni mí mbanaambe ura an vaci puwansepuwe emtu?»

¹¹ A njwaterantehe ge Yaisu, a ba njane á elvan ge itare: «Máki a eblyemaa kyawe á kure á dem evege sladde an kwaskwe á puwansepuwe, kyawe á edda-aara keni palla ba njane, á zlála-ka á de sansese emtu?»

¹² Sakwa ura emtu? Una ba jirire ganakini yaikke ba ura arge kyawe. Daaci estuwa, *tawraita á vante baráma á mága slera á maggwire ge ura an vaci puwansepuwe.»

¹³ Daaci a ba Yaisu á elvan ge zhele na an emtsa erva-aara na: «Pelansepele erva á na». A naba pelanse, erva-aara gevge ba lanje ba seke umele.

¹⁴ Mázle-aara ba zlála ge *Farisa-aha ta de maga sawari-aatare geni tá maganá estara, lauktu tá kecfanaakeda shifa á Yaisu.

Sleslera na Dadaamiya a eksese nane

¹⁵ De diyeddiye Yaisu sawari-aatare nanna maa, a naba yaa tate nanna, a naba zlala á dem tate umele. Dikele á emnde estuwa ta daa d'aba nane. A mbateraahé emnde na ta lapika-aha na bademme.

¹⁶ Amá a giyateraahé á ba an ndzedá geni a de balateranseka labáre-aara ge emnde, ma ware nane keni.

¹⁷ Estuwa jiranvejire nane elva na ndza a balanaa nabi Aisaya, á ba nane:

¹⁸ «A bantsa Dadaamiya:

Nawa una sleslera-aaruwa ya eksesaa ya, nane edda una a wayanaa ervaun'ede-aaruwa, yá higa jipu áte nane. Watse yá se tsekwaná áte nane Shedekwe-aaruwa, á de balaterá nane ge nalga-aha bademme, geni watse yá kya shairiya-aatare bademme.

¹⁹ Nane, tá de m'adeka we antara ura dekideki, á de feka hula, baaka ura á de cenancena kwara-aara á dem zhegela áte we á layye-aha.

²⁰ Nane wá, ma edda una ba seke n'azambakara na an dzala keni, nane á kezleka dekideki. Ma ba seke k'ará á n'azambakara na herzhe á emtsa keni, nane á emtsanaaka dekideki. Á de magán ba estuwa sey má ganvege jirire á Dadaamiya am dagave á emndimagwaha.

²¹ Bademme á nalga-aha, watse tá fete tama-aatare á ba áte nane palle.»

*Jawapa a vatertaa Yaisu ge *Farisa-aha*

(Mark. 3:20-30; Luka 11:14-23)

²² Daaci ta sanaa zhele an jini ge Yaisu, jini na ganvege zhele nanna wulfe, ganvege uce. Amá Yaisu a naba mbanaahé zhele nanna, an'kwa á nanna ice-aara, á ndaha elva ba lan'ne zla'be ádaliye.

²³ Emnde bademme tá an'kwa maga ba najipu-aara, a ba itare: «Watse ba nane una wulfe á sleksu *Dawuda, n'á an'kwa ufufa na ka?»

²⁴ Amá am sarte na cenaratercena *Farisa-aha, a ba itare: «Zhele nanna, a shaa hakuma á ba áza male-aatare á shaitaine-aha, zhera-aara *Bailjaibul, ge n'gya jini-aha am emnde.»

²⁵ Amá kerten diyeddiye Yaisu názu am ire-aatare, daaci a ba nane á elvan ge itare: «Estuweka. Bademme á sleksire, máki tarapsete emnde gergere buwa am kwara nanna, tá an'kwa dagala am dagave-aatare wá, sleksire nanna ba badzavbadze. Ma berni-ara, bí ma hu'fe á há-ara keni, máki emnde na tá am hu'fe-aara garevka palle, tá an'kwa dagala am dagave-aatare wá, ba badzavbadze.

²⁶ Daaci máki shaitaine á n'gya jini-aha-aara ba ge nane wá, á wava áte ire-aara ba ge nane, á zlala estara kena kwara-aara á de katafke?

²⁷ Náwa kwa bantsa kure, a vitaa ba *Bailjaibul hakuma ge n'gya jini-aha am ura. Máki estuwa wá, a vatertaa ware kena hakuma á n'gya jini-aha am ura ge emnde á kure? Tá kyaná ba emnde á kure shairiya-aara, geni baaka jirire am elva á kure.

²⁸ Yá ndaakur ba jirire: Yá an'kwa n'gya jini-aha á ba an hákuma na a vitaa Shedekwe á Dadaamiya. Amaana wá, samsa ba Dadaamiya an sleksire-aara aseze kure.»

²⁹ Yaisu an'kwa á slá Shaitaine an slendzedá, a ba nane á elvan ge itare: «Á dzegwaná estara ura de za há á slendzedá máki eksevaaka slendzedá nanna emtsa'ade, a puwanse erva á kataliya, lauktu á za há-aara bademme?

³⁰ «Daaci ma ware una baaka an ya keni, nane kelaade-aaruwa. Ma ware una á meliyuka ge jáhá emnde na, nane slezadaterzadá.

³¹ Adaba una ñanna maa, yá anƙwa ndaakur ba jirire: Á naba yateraareye Dadaamiya ge emnde ma haypa-ara keni, antara elva-aha mandzawe na tá valyaná itare bademme. Amá edda una a ndaase elva mandzawe áte Shedekwe Cudedde wa, baaka yanarye deƙideƙi.

³² Máki ura a ndaase elva mandzawe áte *Ura á emnde bademme wá, á naba yanarye Dadaamiya haypa-aara. Amá edda una, má a ndaase elva mandzawe áte Shedekwe Cudedde wá, baaka yanarye ge ñane deƙideƙi, ma am zamane na, ma am zamane na á de sawa na keni.»

Bademme á nafa-aha ta diyaterse á ba áte egdzara-aatare

(Luka 6:43-45)

³³ «Egdza á nafa na emtake, sey tá shaná áte nafa na shagera. Tá shanka egdza á nafa emtake áte nafa laake. Ma nafa-ara keni tá diyeddiye á ba áte egdza-aara.

³⁴ Kure, elva-aha á kure á ja shifa seke wenye á zahe, kwá taa ndaaseka duksa shagera adaba kwa mandzawe-aha. We á ura wá, á ndaha ba názu jauje am erwaunde á edda-aara.

³⁵ Slekemaare, á sa arge shagerire á názena an ndaka am erwaunde-aara, á sanse ba názena emtake na. Slemanzawe maa, á sa arge shagerkire á názena an ndaka am erwaunde-aara, á sanse ba názena emtaŋka deƙideƙi na.

³⁶ Yá ndaakur ba jirire: Vacite na Dadaamiya á de kya shairiya á duniya bademme wá, emnde bademme tá de shansha elva-aha laakire na tá anƙwa tsakaná itare na bademme.

³⁷ Adaba ma ware keni tá de kyanaa shairiya á ba áte elva na anƙwa á tsakaná ñane bademme na, ma edda-aara áte jirire, ma áte fida keni.»

Najipu na a marsaa Dadaamiya áte Yaunas

(Mark. 8:11-12; Luka 11:29-32)

³⁸ Daaci a ba emnde umele am malum-aha á *tawraita, antara *Farisa-aha, tá elvan ge Yaisu: «Malum, ñá kátá ká marañerá najipu palle, ñá diyeddiye átekwa máki a belakaa ba Dadaamiya.»

³⁹ A ñwete ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Amá emnde a zamane na wa, ta mandzawe-aha váyya, varanteka erwaunde-aha-aatare ge Dadaamiya. Itare tá anƙwa ndava najipu ge diyise átekwa, máki a beliyaa ba Dadaamiya, amá tá shanka deƙideƙi. Hyaahya ba najipu na a marsaa Dadaamiya áte nabi Yaunas na.

⁴⁰ Ba seke una Yaunas a magaa váha keye, vayiya keni keye, am huƙe á kelfe na wá, iya *Ura á emnde bademme keni yá de gá váha keye vayiya keni keye am irekhya ba estuwa.

⁴¹ Vaci shairiya wá, emnde a *Niniwe tá de mbedateraambedá emnde a zamane na. Adaba itare, am sarte na cenarácena waazu a Yaunas, magarnaamaga tuba. Amá náwa anƙwa edda una jauje ge Yaunas kina, kure kwá maŋka tuba.

⁴² Zlaƙe ádaliye, vaci shairiya wá, anƙwa slekse mukse, ñane keni watse á mbedateraambedá emnde a zamane na. Adaba ñane kwaye ndza a tsetaa am pute, a se cena waazu á Suleymanu sle-ilmu jipu. Amá náwa anƙwa edda una jauje ge Suleymanu kina, kure kwá ceneka.»

Eptsa á jini á dem urimagwe

(Luka 11:24-26)

⁴³ «Má sesse jini am ura wá, á de ja dɔba á ba am kaamba, ge tataya tate á puwansepuwe. Máki shanka wá,

⁴⁴ á bánba jini ñanna: Ambane yá eptsa á dem bere-aaruwa na ya segashe am huƙe-aara na. Má eptsapta wá, á de bera ba bere an hyaɔa, an tsatse tseɔaŋe, amá baaka ura am kwa.

⁴⁵ Daaci á zláá-aara, á de ɗaha jini-aha umele na jaruje ba ge ɗane an mandzawire na vuye, tá sawa, tá se njá am huɗe-aara. Am iga-aara wá, edda-aara á gev ambane ba una ndza am zuɗɗwire na. Náza emnde a zamane mandzawe na keni, watse ba estuwa.»

Tara emmeɗara antara egdzar mama-aha-ɗara ge Yaisu
(Mark. 3:31-35; Luka 8:19-21)

⁴⁶ Yaisu aɗkwa á ndaater waazu ge emnde am bere wá, ta semhe ge tara emmeɗara antara egdzar mama-aha-ɗara wá, ta tsatsehe ágashe, tá kátá tá ndaha elva antara ɗane.

⁴⁷ Daaci ura umele a de mbeɗanuhe ge Yaisu, geni tá aɗkwa ndavaná tara emmeɗara, tá antara egdzar mama-aha-ɗara ágashe.

⁴⁸ Yaisu á ɗwanante ge edda-aara, a ba ɗane: «Ware ɗane emmerwa ge iya? Emnde-ara ɗane egdzar mama-aha-aaruwa ge iya?»

⁴⁹ Daaci á mara pukura-aha-aara an erva, a ba ɗane: «Náwa tara emmerwa antara egdzar mama-aha-aaruwa tá áhuna.

⁵⁰ Ma ware una aɗkwa á maga názu á kataná Edderwa am samaya, edda-aara egdza emmerwa zhele, bi egdza emmerwa mukse, bi emmerwa.»

13

Naraje an slepuwa wulfe
(Mark. 4:1-9; Luka 8:4-8)

¹ Vacite ɗanna wá, Yaisu a tseta á ba am mba, a de nja áte we á haye geni á kwaraterse elva ge emnde.

² Daaci emnde kwakya se jarammeje ázeɗara, ɗane a naba njema am paare áte ire á haye; emnde wá, baɗemme tá á ba am haha áte we á haye ɗanna.

³ A kwaraterse duksa kwakya an naraje-aha, a ba ɗane á elvan ge itare:

⁴ «Sesse zhele umele ge de puwa nalkame am fe-aara. Am sarte na aɗkwa á puwa nalkame ɗanna, wulfe-aha umele a de valyaa áte unɗule, ta se tsakantehe ge yiye-aha.

⁵ Wulfe-aha umele, a de valyaa áte cacera, cekwa haha, a naba sesehe á ba áte watsewatsire aɗaba cekwa haha.

⁶ Amá de sesse vaciya an kára wá, deraadera aɗaba baaka slalwe ɗgelama.

⁷ Wulfe-aha umele zlaɓe ádaliye, a valyemaa am dake, a waltaa am dake, a becante ge dake.

⁸ Amá wulfe-aha umele wá, a puwaa á ba am haha shagera, a magaa ire shagera. Ekte-aha umele, ta yayaa egdzara deremke deremke; ekte-aha umele ta yayaa egdzara kul unɗwahe kul unɗwahe, ekte-aha umele zlaɓe ádaliye ta yayaa kul keye kul keye.»

⁹ Daaci a ba ɗane á elvan ge itare: «Edda una máki aɗkwa hyema-aara wá, a cenevaacena!»

Labára naraje-aha?
(Mark. 4:10-12; Luka 8:9-10)

¹⁰ Am iga á una ɗanna maa, ta naba sawa pukura-aha áseza Yaisu, a ba itare tá elvan ge ɗane: «Labára ká ndater elva ge emnde an naraje-aha?»

¹¹ A ɗwaterante, a ba ɗane: «Kure wá, vararakurteva barama geni kwá diyeddiye nasherire na am *kwara á Dadaamiya, amá itare sharanka una ɗanna.

¹² Aɗaba edda una aɗkwa ázeɗara wá, tá de fanaarfe á de jauje á ba áte ɗane. Amá edda una an erva dey wá, ba egdza una ázeɗara na keni, watse tá de lyanvulye.

¹³ Adaba una ɲanna, yá ndater elva an naraje. Adaba ma tá aɲkwa ezzhárá dɛme keni tá náńka; tá effa dɛme hyema keni, tá cenánka duksa dɛkidɛki, á duka á dem hyema-aatare.

¹⁴ Estuwa, názena ndza a ndahanaa Dadaamiya á kya an we á nabi Aisaya na gevge jirire-aara. Adaba a ba ɲane:

Kwá aɲkwa eccena an hyema-aha á kure, amá kwá cenanka ba názara keni. Kwá aɲkwa ezzhara an ice-aha á kure, amá kwá nanka duksa.

¹⁵ Adaba degdega ire á emnde ɲanna. An vanya hyema-aha-aatare, geni a demka elva-aaruwa á demkwa. An hádǎ ice-aha-aatare, geni a naránka duksa-aaruwa an ɲane. Adaba ire-aatare degdege jipu, tá sawka á sem sera-aaruwa, geni yá se mbateraambe, a ba Dadaamiya.

¹⁶ Amá kure wá, higa yaikke ge kure, adaba ice-aha á kure aɲkwa á nanna duksa-aha á Dadaamiya, hyema-aha á kure aɲkwa cenancena.

¹⁷ Yá bakurá ba jirire: Kwakya nabi-aha antara emnde á Dadaamiya umele ta kátá puwete ba ice-aatare áte názena kwá aɲkwa zharaná kure kina, amá naranka. Ndza ta kátá cena názena kwá aɲkwa cenaná kure kina, amá cenaranka.»

*Maana á naraje an slepuwa wulfe
(Mark. 4:13-20; Luka 8:11-15)*

¹⁸ «Cenaucena ba shagera náwa yá aɲkwa ndaakur maana á naraje an slepuwa wulfe na.

¹⁹ Emnde umele, tá cenvá elva áte *kwara á Dadaamiya, amá á duka á dem ire-aatare. Daaci á sawa zhele mándzawe, á se eksese elva ɲanna am vuwa-aatare. Itare wá, ta ba seke unjule.

²⁰ Emnde umele ta ba seke cacera. Itare, má cenarvaacena elva áte kwara á Dadaamiya wá, kertenj tá lyiyaná á ba an higa.

²¹ Amá tá vanteka slede ge elva á Dadaamiya am vuwa-aatare. Daaci má jerje lámare umele bi zladǎ adaba elva á Dadaamiya na wá, tá ya fetarfire-aatare ba watsewatse.

²² Emnde umele zlaɓe ádaliye wá, ta ba seke dake. Tá lyevalya tsa elva á Dadaamiya, amá wá, á dem dágave á dzama á ire-aha á duksa á duniya gergergre, antara wáyá á nalmane á duniya kwakya. Á becanta ba una ɲanna elva á Dadaamiya na am itare na, á maɲka nampire dɛkidɛki.

²³ Amá emnde umele wá, ta ba seke haha na slede shagera na. Itare, má cenarvaacena elva á Dadaamiya wá, á duwa á dem ire-aatare ba shagera. Elva á Dadaamiya á sha slede am itare, itare tá maga nampire. Emnde umele kwakya nampire-aatare; emnde umele nampire-aatare ba deydey. Emnde umele zlaɓe adaliye, nampire-aatare ba cekwa.»

Naraje an ezleha am dagave á hiya

²⁴ Daaci a bateraa naraje umele zlaɓe ádaliye, a ba ɲane á elvan ge itare: «Náwa názu á garava an *kwara á Dadaamiya. Aɲkwa ura umele a ica faha-aara, a de jem hiya.

²⁵ Vacite umele an vayiya maa, duwa kelaade-aara, a naba de janem wulfe á ezleha am hiya-aara ɲanna, a naba zlala.

²⁶ Am sarte na waltewala hiya a sanse ire maa, ezleha-aha keni sesse.

²⁷ Daaci duwa á emnde a slera á edda á fe ɲanna á dezeńara, a ba itare tá elvan ge ɲane: Ambarka á ɲa male! Ábi ka jaa ba wulfe á jirire am faha á ɲa? Labara kwakya ezleha am hiya á ɲa?

²⁸ A ɲwaterante, a ba ɲane: A maganaa ba kelaade-aaruwa lámare na. A ba emnde a slera tá elvan ge ɲane: Eksakaarekse emtu ɲá de ica ezleha-aha ɲanna baɗemme á dem áhá?

²⁹ Yawanya, a ba ɲane á elvan ge itare, aɗaba watse kwá icesice antara hiya shagera.

³⁰ Yawanya baɗemme á narnáhá; má narvenahe, hyephye sarte á ica hiya wá, watse yá bateranba ya ge emnde a ica hiya geni a icarsice emtsaade ezleha-aha, a jaranmejahe am tate palle, a epsharupsha an kárá, lauktu tá haliya hiya-aaruwa á dem kuvere.»

Naraje an wulfe á pilli

(Mark. 4:30-32; Luka 13:18-19)

³¹ Yaisu a bateraa naraje umele zlaɓe ádaliye, a ba ɲane á elvan ge itare: «*Kwara á Dadaamiya wá, ba seke mága á wulfe á pilli, a eksante ge ura umele, a de beleme am haha am fe-aara.

³² Cekwa ba ɲane am wulfe-aha á duksa, amá má de sesse, waltewala wá, hyema-aha-aara jauje ge hyema á duksa-aha umele an prempremire, gevge mama á nafa, haa yiye-aha tá maga bere-aha-aatare áte erva-aha-aara.»

Naraje an shahi á makala

(Luka 13:20-21)

³³ Yaisu a bateraa naraje umele zlaɓe ádaliye, a ba ɲane á elvan ge itare: «*Kwara á Dadaamiya wá, ɲane ba seke mága á shahi á makala. Á eksevákxa mukse ba cekwaanɗuɗi, á puwante ge ukpa tasa keye an wasla, amá á tsantetse shahi á makala na ukpa na baɗemme.»

A maganaa estuwa Yaisu slera an naraje-aha

(Mark. 4:33-34)

³⁴ Yaisu a kwaraterse elva-aha ɲanna baɗemme na an naraje-aha gergergre, baaka názu a baterna ɲane baaka naraje am huɗe-aara.

³⁵ An una ɲanna wá, maganaamaga názena ndza a ndaanaa nabi Aisaya am nabiyire-aara na, a ba ɲane:

«Watse yá bateranba elva-aha-aaruwa ge emnde an naraje-aha.» A ba ɲane zlaɓe ádaliye: «Duksa-aha na ndza an shebe kwaye am fakte á duniya keni, watse yá ndaatersendahe.»

Maana á naraje an ezleha am hiya

³⁶ Am sarte na Yaisu puwaterapuwa emnde, ɲane keni a de demhe am bere. Ta duhe ge pukura-aha-aara á deɓɓara, a ba itare tá elvan ge ɲane: «Palanernaapala maana á naraje an ezleha am hiya na.»

³⁷ Daaci a ba ɲane á elvan ge itare: «Sleja wulfe wá, ba iya ya *Ura á emnde baɗemme.

³⁸ Fe wá, duniya. Hiya keni maa, emnde na watse tá dem *kwara á Dadaamiya. Ezleha maa, emnde na tá átuge zhel mándzawe.

³⁹ Kelaade na a de jem ezleha ɲanna am hiya, Shaitaine. Sarte á ica hiya, amaana halavuwa á duniya. Emnde á ica hiya, malika-aha á Dadaamiya. Kwaye ɲane maana á naraje ɲanna.

⁴⁰ Ba seke una ta icese ezleha am hiya, ta de peshanaa an kárá na wá, am halavuwa á duniya keni watse ba estuwa.

⁴¹ Iya *Ura á emnde baɗemme, watse yá puwa malika-aha-aaruwa á sawa, tá se dzerese emnde a emtanɗkire á hala antara emnde na tá vaterte ektapaare ge emnde na am kwara-aaruwa.

⁴² Malika-aha tá de puwaterem am kára á jahanama, tá de kyuwa am kára ñanna, tá de kerda slare am kára.

⁴³ Amá emnde na tá anƙwa fansarfe ge Dadaamiya wá, itare tá de gev ba seke vaciya an wulwulire am zlanna á Eddetare Dadaamiya. Edda una anƙwa hyema-aara a cenvaacena elva ñanna.»

Naraje an nalmane an hedfa am fe, antara náza hyema

⁴⁴ «*Kwara á Dadaamiya wá, á garava an nalmane na an hedfa am fe, de shansha ura umele, a shebanvehe zlaƙe ádaliye, á higa jipu. A de vala názu am erva-aara bademme geni sey á shekwepshekwe fe na.

⁴⁵ «Zlaƙe ádaliye, kwara á Dadaamiya á garava an sletsakala, á tataya ba náza hyema na shagera na.

⁴⁶ Má shansha palle, una shagera jipu zlazladfa gane-aara na, á valuvale názena am erva-aara bademme, á de shekwa náza hyema ñanna.»

Naraje an narre á sluwa kelfe

⁴⁷ «Zlaƙe ádaliye, *kwara á Dadaamiya á garava an narre na tá puwaná emnde a sluwa kelfe á dem haye, tá duwa jili á kelfe-aha gergergre á dem hude-aara.

⁴⁸ Má naatena, tá tedese ásegashe, tá dzera kelfe shagera shagera á dem ilila-aha-aatare, una baaka nampire-aara na ta puwanvehe.

⁴⁹ Am halavuwa á duniya keni watse á magava ba estuwa. Watse tá sawa malika-aha, tá se lateraale emnde na shagera hala-aatare, antara emnde na shagerka hala-aatare.

⁵⁰ Daaci emnde na shagerka hala-aatare na maa, watse tá puwaterá á dem kára á jahanama, tá de kyuwa, tá de kerda slare am kára ñanna.»

Naraje an edda una emgyegwe a duksa antara una anwaslire keni anƙwa am mba-aara

⁵¹ Am iga á naraje-aha ñanna maa, Yaisu a ndavateru ge pukura-aha-aara, a ba ñane á elvan ge itare: «Cenakurancena una-aha ñanna bademme?» «Cenañerancena», a ba pukura-aha tá elvan ge ñane.

⁵² Daaci a ba ñane á elvan ge itare: «Máki estuwa, ma ware una malum á *tawraita na anƙwa fansarfe ge Slekse yaikke am samaya na, ñane á garava an edda á há na emgyegwe a duksa keni, sey tá shaná á ba am mba-aara, duksa anwaslire keni á ba am mba-aara na.»

Emnde a Nasarátu fartareka áte Yaisu

(Mark. 6:1-6; Luka 4:16-30)

⁵³ Zlaurle Yaisu am tsakaterse naraje-aha ñanna maa, á tsetehe am tate ñanna,

⁵⁴ a zlalehe á dem ekse na a waletaa am hude-aara na. A de fantau ge kwaraterse duksa ge emnde am *mashidi á Yahudiya-aha. Emnde na tá áhuwa bademme tá maga ba najipu-aara geni a shanaa áme ilmu-aara ñanna, a vantaa ware hakuma á mága najipu-aha-aara ñanna.

⁵⁵ Ta bantsa itare wá: «Ábi ba ñane una egdza á slega nafa na? Ba ñane kahe una zhera á emmenara Maari na? Ábi ba ñane una egdza emmetare ge tara Yakuba, antara Yusufu antara Simaun ira Yahuda?

⁵⁶ Ábi egdzar mama-aha-ñara ñwasha keni tá anƙwa á ba am dagave á miya áhuna? A shanaa áme kena ñane hakuma estuwa?»

⁵⁷ A piyatertaa ba una ñanna ge fetaare áte ñane, baaka umele.

Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Ma áme keni emnde tá fa zherwe áte nabi á Dadaamiya, amá am ekse-aara wá, tá feka zherwe áte ñane.»

⁵⁸ Daaci Yaisu a magaa najipu-aha ba cekwaangudí áhuwa, adaba tá fetareka emnde áte ñane.

14

Elva a emtsa á Yuhanna slemaga baptisma

(Mark. 6:14-29; Luka 3:19-20; 9:7-9)

¹ Daaci am sarte ñanna cenancena sleksu *Hirudus labare á Yaisu. Hirudus ñanna wá, ñane slekse á kwara á Galili.

² A ba ñane á elvan ge emnde-aara: «Una degiya ba Yuhanna slemaga baptisma. A tsetaa ba ñane am faya. Adaba una ñanna an hákuma á mága najipu-aha gergere.»

³ A bateraa una ñanna adaba ndza a ndahanaa ba ñane ñanna geni a eksarvaksu Yuhanna. Daaci ta naba eksevaahe, ta puwete zawa áte ñane, ta de belema am dangay. A ngudanaa adaba uwe Hirudus Yuhanna, adaba Hirudus ñanna a eksantaave Hirudiya ge egdza emmenjara Filip.

⁴ Amá ankwá á ndandaha Yuhanna, geni a eksantaave mukse ge egdza emmenjara na wá, una ñanna zlayeka dekideki.

⁵ Ndza Hirudus á kátá keda shifa á Yuhanna á ba am sarte ñanna, amá a kuva emnde a ekse, adaba bademme á Yahudiya-aha fartarefe an Yuhanna, geni ñane nabi á Dadaamiya.

⁶ Daaci shekwaashekwa cekwaanjudi wá, samsa sarte á ya Hirudus, a magaa egdza munri. Duwa á egdza á Hirudiya mukse, a de shekelaterante ge emnde na a d'ahateraa Hirudus á sem munri-aara. Una ñanna hayanhaya jipu sleksu Hirudus.

⁷ A naba zanu ba wada ge gyaale ñanna, geni ma a ndavanu uwe keni sey á vanteva.

⁸ Ba zlala ge gyaale na, a de ndava sawari áza emmenjara emtsaade. Zlarauzle am sawari antara emmenjara maa, sawa-aara áseza sleksu Hirudus, a ba ñane á elvan ge ñane: «Iya wá, yá kata ká vite ire á Yuhanna slemaga baptisma am kwatame.»

⁹ Una ñanna namaari-aareka dekideki ge sleksu Hirudus, amá am a zanuwa ba ñane wada ge gyaale ñanna á katafke á emnde-aara bademme, a naba eksaarhe. Daaci a ba ñane: A varanteva ba názena a ndavana ñane.

¹⁰ Daaci a naba bela ura á de ica ire á Yuhanna slemaga baptisma am dangay.

¹¹ Ta de icaa ire áte Yuhanna am dangay wá, tá sanhe am kwatame, ta se vante ge gyaale ñanna, ñane keni a zlala an ire na á deza emmenjara.

¹² Saremsa pukura-aha-aara ge Yuhanna, ta se eksante emtsa-aara, ta de hedehe, ta naba de mbedanu labare ge Yaisu.

Yaisu a zateru duksa ge zála debu ilyebe

(Mark. 6:30-44; Luka 9:10-17; Yuh. 6:1-14)

¹³ Cenancena Yaisu labare á emtsa á Yuhanna, ta naba tsetehe am tate ñanna, ta dema am paare á yawe, ta zlala á dem tate na ta baaka emnde átekwa na. Cenarancena emnde am hude á ekse geni zlazlala Yaisu maa, bademme á emnde sarsesse am eksa-aha-aatare, ta dabem Yaisu an sera, ta d'aba ba we á haye, we á haye.

¹⁴ De sessa Yaisu am paare maa, á zhára ba dikele á emnde tá kela ádezenjara, a naba zatervaarhe, a mbataraahe emnde na ta lapika-aha am dagave-aatare.

¹⁵ Eblyabelya vaciya maa, ta duhe ge pukura-aha-aara á dezenjara, a ba itare tá elvan ge ñane: «Baaka vaciya mazla-aara, tate na keni kaamba, ambane puwateraapuwa emnde na, a zlarzlala á dem ekse-aha, tá de shakwanu náza za ge shifa-aha-aatare.»

¹⁶ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ma zlalarka keni ba kalle, vawaterteve ba kure názu tá zuze.»

¹⁷ Amá ta ñwanante a ba itare: «Baaka duksa ázenjere, sey ba depain ilyebe, antara kelfe buwa, baaka umele.»

¹⁸ «Sawansa una ñanna ásezerwa», a ba Yaisu.

¹⁹ Daaci a ba ñane á elvan ge emnde: «Njawinja bademme áte masa na.» Ñane a halante depaiñ ilyebe, antara kelfe buwa na, a kante ice á dem samaya, a slafanaa we-aara ge Dadaamiya, daaci a kwacaa depaiñ-aha na, a tegateraa ge pukura-aha, geni tá vaterta ge emnde.

²⁰ Bademme á emnde, ma ware keni a zuhe á ba áte huđe-aara, aley jauje zlađe adaliye. Pukura-aha ta halante jugena-aara ñanna wára kelaawa ju buwa.

²¹ Kezlakula á emnde a zá náza zá ñanna wá, tá maga zála debu ilyebe, baaka ñwasha antara egdzara am huđe-aara.

Yaisu á zlála an sera áte ire á haye
(Mark. 6:45-52; Yuh. 6:15-21)

²² Shekwaraaka đekideki am iga á za depaiñ ñanna, a ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara: «Dawemda am paare, dawedde kure zuññwe á katafke-aaruwa, ebzaubze guwa á kya erwa. Iya wá, yá puwateraapuwa emtsaafde emnde.»

²³ Puwateraapuwa emnde maa, a naba đaleme am egdza wa ba ñane palle, ge de maga maduwa. Dem vayiya ba shagera, ba ñane palle áte wa ñanna.

²⁴ Am sarte ñanna wá, paare na pukura-aha tá am huđe-aara na, zlazlala yiyiye. Amá ankwá á maganá palasa vadza á yawe áhuwa, adaba a se yateruwa válale, á berhaterá á sem iga.

²⁵ An ireñlya wá, a duhe ge Yaisu de shateraasha pukura-aha-aara na áte ire á haye, amá á zlala á ba an sera-aara áte ire á haye ñanna.

²⁶ Ba naranna pukura-aha-aara ñane ankwá á zlala áte yawe na wá, gazlargazla jipu, ta naba fu hula ge lyawa, adaba itare ta kurken shaitaine á yawe.

²⁷ Kertenj a ndaater elva Yaisu: «Gazlauka degiya una ba iya, a wakurka lyawa», a ba ñane á elvan ge itare.

²⁸ A ñwanante ge Piyer, a ba ñane á elvan ge ñane: «Máki ba jirire una ba ka Yaakadada wá, ndaasendahe elva á ña palle, geni yá duwa á dezeña áte yawe ba seke náza á ña.»

²⁹ «Sawa!» a ba Yaisu á elvan ge ñane. A naba tsekwese am paare na ge Piyer, a fantau ge zlala áte yawe á deza Yaisu.

³⁰ Amá ba a fantau ge zhára mága á effeya wá, a ja ge lyawa, a fantau ge ñgye á dem yawe. Daaci a naba fu hula: «Yaakadada-aaruwa lyilya!»

³¹ Kertenj a velante erva-aara Yaisu, a de ñanaahe, a ba ñane á elvan ge ñane: «Degiya jeba á cekwire á fetarfire na! Labara ka magaa shaige?»

³² Daaci ta đalema am paare bukerđe-aatare. Tseriyye a naba đuhe ge válale keni.

³³ Pukura-aha bademme ta kezlan ugje ge Yaisu am paare ñanna. A ba itare tá elvan ge ñane: «Ekka wá, ka *Egdza á Dadaamiya ba jirire.»

Yaisu a mbaa lapika-aha am Gainaizarait
(Mark. 6:53-56)

³⁴ Ba ebzarubze haye, daaci daraada am haha á Gainaizarait.

³⁵ Emnde a ekse na ta de tsekwa am huđe-aara na diyareddiye Yaisu, daaci duwa-aatare ge itare ta hyenme labare-aara am haha-aatare bademme, ta naba sanaa emnde na ta lapika-aha na bademme ge Yaisu.

³⁶ Ta ndavanuhe geni a vaterteva baráma ge emnde na lapika vuwa-aatare na, tá fafetefafa ba erva-aha-aatare á ba áte we á ñangyuwe-aara keni. Daaci emnde na ta fafete erva-aha-aatare áte ñangyuwe á Yaisu bademme mbarembe.

15

Elva a nađe á eggye-aha werre
(Mark. 7:1-13)

¹ Am iga á una ñanna maa, ta semhe ge *Farisa-aha antara malum-aha á *tawraita á sa am huđe á Urusaliima, ta se ndavanu elva ge Yaisu, a ba itare:

² «Labara pukura-aha á ña tá mañka názu ta kwaramisaa eggye-aha á miya? Adaba ñá añkwa zharaterzhara tá bareka erva ge za náza za áte nađe á emnde a nadina.»

³ A ñwaterante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Ekkure maa, labara kure keni kwá añkwa cuđa názu a ndaasa Dadaamiya, an tsaha na kwa jansaara ba kure?»

⁴ Adaba a ba Dadaamiya, dematervedeme tara eddeña an emmeña. Ma a ndahesaa ware elva mándzawe áte eddeñara, bi áte emmeñara keni, sey tá ejja ba shifa-aara.

⁵ Amá kwa bantsa kure wá: Máki ndakansendahe ge eddeña, bi ge emmeña, geni nalmane na ma andze yá melakumele an ñane na wá, añkwa fanefa tsekemme, watse yá danán ge Dadaamiya.

⁶ Máki ndakansendahe estuwa wá, ka baaka an wedera melanu ge eddeña, ma emmeña keni mazle-aara. An jeba á tsaha á kure ñanna, kezlakuranveka názena a ndaasaa Dadaamiya emtu? Kezlakuranvekezle ba parakke!

⁷ Egdzara á fida-aha, tá demka am huđe á kure dfekideki. Sesse jirire á názena ndza a ndahanaa Aisaya am nabiyire-aara na. Ndza a ndahanaa á ba áte kure. Adaba a ba ñane:

⁸ «A bantsa Dadaamiya wá: Emnde na wá, tá añkwa á galiyá á ba áte we, am ervaunđe-aatare ta yiyiye an ya.

⁹ Tá añkwa jáháva deme am sera-aaruwa, amá una ñanna ba dey. Adaba itare tá ndáhá ba nađe-aha á emndimagwaha, ta ganve ba seke elva-aaruwa.» »

Kazlaña na á badza ura an Dadaamiya
(Mark. 7:14-23)

¹⁰ Daaci a ba Yaisu á elvan ge emnde bademme: «Sawmbare, cenauvaacena elva na ba shagera:

¹¹ Názu á badza ura wá, á badzaná názu á fana edda-aara á dem mbuweka, á badzaná ba názu á segashe am mbuwe á edda-aara.»

¹² Ta duhe ge pukura-aha-aara á dezeńara, a ba itare tá elvan ge ñane: «Diyakdiya emtu ganakini añkwa á waterwa elva á ña na am ervaunđe ge *Farisa-aha?»

¹³ A ba Yaisu: «Bademme á wulfe na a janaa Edderwa na am samaya na ka tsawe, watse tá ebbeta á degashe.

¹⁴ Yawaterya seke itare, ábi ta wulfe-aha tá tádfá wulfe-aha seke itare. Máki wulfe á tádfá ukfeñara wulfe, ba bukerdfire-aatare tá de puwa á dem evege.»

¹⁵ A ba Piyer á elvan ge ñane: «Palañeraapala maana á naraje na ñá cenvaacena.»

¹⁶ «Ba kure keni kwaasau kwá cenanka?»

¹⁷ Bademme á názena á dem mbuwe á urimagwe, a tsekwa á ba á dem huđe, amá á degashe zlađe adaliye am ñane; una ñanna ni diyakurka?

¹⁸ Amá názu á segashe am mbuwe á ura wá, kwaye a fantau á sawa am ervaunđe, á badzaná ba una ñanna edda-aara.

¹⁹ Adaba kwakya dzama ire mandzawe na á segashe am ervaunđe á ura. Á berhaná ba una ñanna á de ja shifa, antara mága gwardzire, antara dakarire, an neylire, fidire, ira sanse elva yaiyaihe.

²⁰ A badzaná ba jeba á duksa-aha ñanna ura. Adaba zu duksa an erva na baraaka áte nađe á emnde a nadina wá, una ñanna á badzeka ura.»

Mukse á emnde a jeba umele fetarfe áte Yaisu
(Mark. 7:24-30)

²¹ Am iga á una ñanna maa, a tsetehe ge Yaisu am tate ñanna, kwaye a zlala á dem haha á Tirus antara Sidaun.

²² Anƙwa mukse Kanani umele á njá am haha ɲanna, a sawhe á seza Yaisu, a ba ɲane á elvan ge ɲane á ba an ka kwara: «Edda-aaruwa! Ura jeba á *Dawuda! Tasle á ɲa zivarze! Adaba anƙwa egdza-aaruwa mukse an shaitaine, anƙwa á maga ba palasa.»

²³ Amá mbedanareka Yaisu ba elva palle keni. Mukse na keni yanka dábaterɗaba. Ta naba duhe ge pukura-aha-aara á dezejara, a ba itare tá elvan ge ɲane: «Ndandaha seke elva palle ge mukse na a ezzlala mazle-aara, adaba anƙwa á hulamitehula ba dey.»

²⁴ A ɲwaterante ge Yaisu, a ba ɲane á elvan ge itare: «Iya wá, belarika ge emnde umele, ta ɓeli ba ge emnde a *Iserayiila, adaba itare ta ba seke kyawe-aha na, ta keɗa an keɗa na.»

²⁵ Amá cenaaka mukse na, a naba se ɲanta sera ge Yaisu: «Tasle á ɲa meliyumele edderwa», a ba ɲane á elvan ge Yaisu.

²⁶ A ɲwanante ge Yaisu, a ba elva-aara á elvan ge mukse na: «Haleta dafa á egdzara, puwateranve ge kere-aha wá, zlayeka dƙidƙeki.»

²⁷ «Ba estuwa», a ba mukse na, «amá ma kere-aha keni tá wazaná ba itare kwaca á dafa na á valya á sawa am erva á dada-aha-aatare na.»

²⁸ A ba Yaisu: «Ekka mukse na, kwakya fetarfire á ɲa. Názena ká kataná ká ɲanna wá, a gevge á ba áte una ɲanna.» A naba mbehe ge egdza á mukse ɲanna á ba am sarte ɲanna.

Yaisu a mbataraahe emnde na ta lapika-aha

²⁹ Am iga á una ɲanna maa, a tsetehe ge Yaisu am tate ɲanna, a dɗaba we á haye á Galili, a de dɗaleta áte egdza wa umele, a de njehe áte egdza wa ɲanna.

³⁰ Nalga á emnde kwakya ta dɗabem Yaisu á dete wa ɲanna, ta danaa antara emnde a dere, antara wulfe-aha antara ɲguryekwe-aha, an uce-aha, antara lapika-aha umele gergere kwakya, ta de puwateraa am sera á Yaisu, a mbataraahe baɗemme.

³¹ Emnde na ndza ta uce-aha tá anƙwa ndaha elva ba lanje; emnde na ndza ta ɲguryekwe-aha mbarembe; emnde na ndza ta dere-aha tá anƙwa zlala ba lanje; emnde na ndza ta wulfe-aha keni tá anƙwa nanna ice-aha-aatare baɗemme. Baɗemme á emnde na ta naa una ɲanna, tá maga ba najipu-aara. Daaci baɗemme ta fantau ge gálá Dadaamiya á emnde a *Iserayiila.

Yaisu a zateru duksa ge zála debu ufaɗe

(Mark. 8:1-10)

³² Am iga á una ɲanna maa, Yaisu a dɗetaa pukura-aha-aara, a ba ɲane á elvan ge itare: «Emnde na tá wiwa am ice ge iya, adaba hare keye vatena tá á ba ázerwa, názu tá ezza keni ɓaaka. Wayanka yá puwateraapuwa ba estuwa tá an waya am huɗe, a de mɗadateraa waya áte barama a da.»

³³ A ba pukura-aha tá elvan ge ɲane: «Mí de shaná áme kena náza zá am kaamba na ni haa á hyater ge emnde kwakya estuwa?»

³⁴ «Anƙwa wanyara depainj ázekure?» a ba Yaisu á elvan ge itare. A ba itare: «Anƙwa depainj vuye, antara egdza kelfe-aha cekwaangudí.»

³⁵ Daaci «njawinja am haha,» á ba Yaisu á elvan ge emnde baɗemme.

³⁶ ɲane a halante depainj-aha vuye antara egdza kelfe na, a slafanaa we-aara ge Dadaamiya, a kwacaaha, daaci a naba tegateraa ge pukura-aha-aara, itare ta tegateraa ge emnde.

³⁷ Ma ware-aatare keni a zuhe á ba áte huɗe-aara, ta yanaa ba itare náza zá. Pukura-aha ta jemaa jugena-aara ilila vuye.

³⁸ Kezlakula á emnde na ta za náza za ɲanna, tá maga zála debu ufaɗe, ɓaaka ɲwasha antara egdzara am huɗe-aara.

³⁹ Daaci Yaisu a puwaa emnde. Am iga-aara maa, a dema am paare, a zlala á dem haha á Magadan.

16

**Farisa-aha antara *Saduki-aha tá ndava nalaama áza Yaisu
(Mark. 8:11-13; Luka 12:54-56)*

¹ Ta sawhe ge *Farisa-aha, antara *Saduki-aha áseza Yaisu, ta se tsagwadana áte elva, a ba itare tá elvan ge ñane: «Máki a belakaa ba Dadaamiya wá, marañeranamara najipu palle geni ñá diyeddiye átekwa.»

² A ñwaterante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Ábi kure máki hyaahya yawe kwakya dem eblya vaciya, kwá ba: Makuralla wá, watse ba lanje slede.

³ An enlya-waabere keni, má kwa nanna danñwe ekte á samaya, á ñgya vaciya á ba am huđe-aara, kwá ba: Watse á maga yawe vatena. Iyau, nalaama-aha na anƙwa á magava áte samaya wá, baďemme diyakurdiya; duksa-aha na anƙwa á marakurná Dadaamiya am zamane na wá, diyakurka!

⁴ Kure emnde na kwá am zamane na, kwa mándzawe-aha jipu, vakuranteka ervaunđe á kure ƒekidėki ge Dadaamiya. Kure kwá ndava najipu! Ba palle keni kwá nanka mazle-aara, hyaahya ba una kwá anƙwa ndaaná áte Yaunas werre na.» Ba a ndaaterse una, a naba yaterhe, a zlala-aara.

*Shahi á makala á *Farisa-aha antara *Saduki-aha
(Mark. 8:14-21)*

⁵ Am sarte na tá anƙwa zlala, tá átira degashe am haye á dete iga á guwa, pukura-aha ta naba viyaa depaiñ, slaslarka ekseksa-aara.

⁶ Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Faufa hyema ba shagera, tsufautsufa ire á kure átuge shahi á makala á *Farisa-aha antara *Saduki-aha.»

⁷ Am cenaranka pukura-aha názu a ndahanaa ñane, a ba itare am dagave-aatare: «Yaisu a ndaha una ñanna aďaba mi viyaa depaiñ na.»

⁸ Carare cenancena Yaisu elva na tá anƙwa ndahaná itare am dagave-aatare, a ba ñane á elvan ge itare: «Labara kwá tsala elva a baakire á depaiñ am dagave á kure? Kure degiya baaka fetarfire á kure ƒekidėki!

⁹ Sem ba kina keni aley zlađe ba kwá cenanka? Kwá yeheteka á ba áte depaiñ ilyeđe na ya kwacateraa ya ge emnde debu ilyeđe na emtu? Kwá yeheteka á ba áte kezlakula wára-aha na kwa nahetaa an jugena-aara na emtu?

¹⁰ Zlađe adaliye kwá yeheteka áte depaiñ vuye na ya kazlateranvaa ya ge emnde debu ufađe antara kezlakula á ilila-aha na kwa nahete an jugena-aara na emtu?

¹¹ Labara kwá lanaaka ganakini ya ndaakur elva á depaiñ ka? Iya wá, ya bakuraa, tsufautsufa ire á kure ba shagera atuge shahi á makala na á segashe am *Farisa-aha antara *Saduki-aha.»

¹² Daaci sharantaushe pukura-aha mazle-aara geni Yaisu ndahaaka elva a shahi á makala na tá puwaná am depaiñ; ñane a ndaha ba elva a názu tá kwaratersa *Farisa-aha antara *Saduki-aha ge emnde.

*A ndaasa Piyer ganakini ba Yaisu una *Almasiihu na
(Mark. 8:27-30; Luka 9:18-21)*

¹³ Am iga á una ñanna maa, Yaisu a zlalehe antara pukura-aha-aara á dem Kaysariya á Filip. A de ndavateru ge pukura-aha-aara áhuwa, a ba ñane á elvan ge itare: «Iya *Ura á emnde baďemme mu, emnde ta baa ya ware?»

¹⁴ Ta ñwanante, a ba itare: «Ta bantsa emnde umele ka Yuhanna slemaga baptisma; a baa emnde umele, ka *Ailiya; a baa emnde umele zlađe adaliye ka Yairaimiya, bi ka ba nabi umele.»

¹⁵ «Ay, kure ma, kwá ba ya ware?»

¹⁶ A nwanante ge Simaun Piyer: «Ba ka una ka *Almasiihu, ka *Egdza á Dadaamiya na á fa shifa am ura na.»

¹⁷ Daaci a ba Yaisu á elvan ge nane: «Simaun egdza á Yaunas, ekka wá, shakansha barka kwakya, adaba jirire na ka cenaana áza urimagwe ka, a vaktaa ba Edderwa na am samaya na an ire-aara.

¹⁸ Yá ndak ba jirire Piyer: Ábi zhera á na nanna wá, amaana palaha. Yá faná áte palaha nanna emnde na tá fetaare áte ya na bademme. Ma emtsa keni á de dateruka dekidfeki.

¹⁹ Yá fakem egdza a tsekweram á wera *kwara á Dadaamiya am erva ge ekka. Ma ka piyetaa uwe ge emnde am duniya na keni, am samaya keni tá á ba áte una nanna. Ma ka yateraa baráma á uwe ge emnde keni, am samaya keni tá á ba áte una nanna.»

²⁰ Am iga á una nanna maa, a tedaterte hyema ge pukura-aha-aara, geni a ndaranka ge ura umele dekidfeki, ganakini *Almasiihu nanna ba nane.

*Yaisu a sanse elva a emtsa-aara, antara tsetse-aara am faya
(Mark. 8:31-9:1; Luka 9:22-27)*

²¹ Yaisu a fantau am sarte nanna ge ndaaterse elva á ire-aara ge pukura-aha-aara, a ba nane á elvan ge itare: «Sey ba yá duwa á dem Urusaliima. Tá de magiya palasa kwakya male-aha á larde, antara male-aha á *liman-aha, ira malum-aha á *tawraita. Tá de zlnaazle shifa-aaruwa bademme, amá am hare ge keyire wá, watse yá sesse zlafe adaliye an shifa.»

²² A naba dahese ge Piyer ba itare ta buwa antara Yaisu, a ba nane á elvan ge nane: «A piyetepiya Dadaamiya jeba una, a gevka deme jeba una áte ka Yaakadada-aaruwa!»

²³ Amá Yaisu a eptsanaa ge Piyer, a ba nane á elvan ge nane: «Giyapteka dekidfeki, ekka, ka Shaitaine, ká kátá mbediya á dem haypa. Adaba názena ká dzamaná ka na jarammeka antara náza á Dadaamiya, náza á na ba názu tá dzamaná emndimagwaha.»

²⁴ Daaci a ba nane á elvan ge pukura-aha-aara bademme: «Máki edda-aara wayaawaya daba ya wá, a dzameka shifa-aara dekidfeki, a eksanteksa dzanjala-aara, á dabidaba an nane.

²⁵ Adaba máki edda-aara á tataya lya shifa-aara wá, á de kedfanaakeda. Amá edda una a kedaa shifa-aara adaba ya, á de shansha zlafe adaliye.

²⁶ Ma edda-aara a zu emtakire á duniya na bademme keni, máki kedfanaakeda shifa-aara wá, ázara nampire-aara ge nane? A de maganáka duksa dekidfeki. Adaba baaka duksa na urimagwe á de vara shifa-aara an nane.

²⁷ Ya *Ura á emnde bademme wá, watse yá sawa antara malika-aha-aaruwa, an sleksire á Edderwa. Watse yá se pelaterse ge emnde bademme, ma ware keni yá se pelansa á ba áte názena ndza a maganaa nane.»

²⁸ A ba nane zlafe adaliye: «Yá ndaakur ba jirire: a ba am dagave á kure na keni, tá ankwá emnde na ni tá de emtseka ba estuwa, sey má naranna sawa-aaruwa ya *Ura á emnde bademme, má watse yá sawa am sleksire yaikke.»

17

*Eptsaptepsa Yaisu a gev umele
(Mark. 9:2-13; Luka 9:28-36)*

¹ A magaa hare unkwáhe am iga á una nanna maa, Yaisu a detaa tara Piyer, antara Yakuba, ira Yuhanna egdza emmenjara ge Yakuba nanna, a dateraa áte ire á wa umele slafde ba itare-itare áhuwa.

² Daraada ahuwa maa, a naba eptsavte ge Yaisu am ice-aatare wá, gevge umele ba seke ñane ka mazle-aara. Feke-aara aṅkwa á mba wulwulire ba seke vaciya, nanjyuwe-aara gevge dzayye ba telle, aṅkwa mbe ba seke parakkire.

³ Daaci pukura-aha na tá zhára ba emndu werre, tara Muusa antara *Ailiya, tá aṅkwa ndaha elva antara Yaisu.

⁴ A ba Piyer á elvan ge Yaisu: «Yaakadada-aaruwa, una shagera jipu ñere keni ña aṅkwa áhuna na. Má wayak-waya wá, yá maganaamaga dzadzawe-aha keye, palle náza á ña, palle náza á Muusa, palle keni náza á Ailiya.»

⁵ Zlafe ba elva ñanna keni ndaaseka Piyer wá, a naba tsekwaterarhe ge kumba. Aṅkwa kwara á ndaha elva am kumba ñanna. A ba edda-aara: «Una na wa, Egdza-aaruwa! Bademme á higa-aaruwa á ba áte ñane. Cenausena názena á bakurná ñane.»

⁶ Cenarancena pukura-aha na kwara ñanna maa, jaterja lyawa bademme, reppe ta kazlaa ugje am haha bademme.

⁷ A gapte ge Yaisu á dezetare, a de gejatertehe: «Naba tsawetse. A wakurka lyawa,» a ba ñane á elvan ge itare.

⁸ Ta kante ire wá, ta naa ba Yaisu palle baaka ura umele ázeñara.

⁹ Am sarte na tá átira tsekwa á sa áte ire á wa ñanna maa, a ba Yaisu á elvan ge itare: «Ma ge ware keni ndaawanka názena kwa nanaa kure na dekidfeki, dem sarte na má tsanetsa ya, ya *Ura á emnde bademme am faya.»

¹⁰ Zlaurle elva-aara, ta naba ndavanuhe ge pukura-aha na, a ba itare tá elvan ge ñane: «Máki estuwa, labara tá bantsa malum-aha á *tawraita geni watse á semse emtsaafé Ailiya ádaliye na?»

¹¹ A ñwaterante ge Yaisu: «Una ba jire-aatare, ba seke una ta ndahanaa itare ñanna, á eptsa Ailiya emtsaafé, á se tsatsanaatsatsa ñane duksa bademme.

¹² Amá wá, yá ndaakur ba jirire: Ailiya wá, ndza eptsapta á sawa, diyarseka ba emnde, ta naba maga hakuma-aatare áte ñane. Ya *Ura á emnde bademme keni tá de magiyán ba estuwa.»

¹³ Daaci diyareddiye pukura-aha mazle-aara ganakini á ndaater elva a Yuhanna slemaga baptisma.

Yaisu ñgyansengye jini am egdzere

(Mark. 9:14-29; Luka 9:37-43)

¹⁴ Tsekwaretsekwa á sa áte ire á wá, ta se bera jahava á emnde. A duhe ge zhele umele, a de kezla ugje am sera á Yaisu,

¹⁵ a ba ñane á elvan ge ñane: «Yaakadada-aaruwa, tasle á ña zanvareze seke ge egdza-aaruwa, aṅkwa á maganá palasa tauraurau, ser kwakya á valyaná á dem kára, antara á dem yawe.

¹⁶ Ya saterán ge pukura-aha á ña, amá dzegwaránka mbanaamba.»

¹⁷ Ba wera we-aara ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Amá kure emnde a zamane na wá, baaka fetarfire á kure dekidfeki, kwa mandzawe-aha jipu! Watse yá njá antara kure dem laukte-ara? Yá fakurá ervaunfde dem sarte-ara estuwa? Sawiyansa kwa kure egdze ñanna ge iya!»

¹⁸ Daaci Yaisu a valaarhe á ba an ndzedá ge jini na am vuwa á egdze ñanna, a ñgyansehe, kerten a naba mbehe ge egdzere á ba am sarte ñanna.

¹⁹ Am iga á una ñanna maa, ta duhe ge pukura-aha-aara á ba an niya ge ndavanu una ñanna, a ba itare tá elvan ge ñane: «Labara dzegwanjeranka ñere ñgyesaa jini ñanna?»

²⁰ A ñwaterante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «A maganaa cekwire á fetarfire á kure. Yá ndaakur ba jirire: Máki aṅkwa fetarfire á kure cekwaanjudi, ma ba seke

wulfe á pilli keni, kwá bananba ge wa na: Tsetse áhuna, ezzlala ádehuwa, ba jirire á tsettse, á zlala, baaka názu á jakurviyaafe d'ekid'eki. ((

²¹ Amá keni, jeba á jini na, sey tá ngyanse an maduwa, antara tsufa ndera.))

Yaisu á sanse ge buwire elva a emtsa-aara antara tsetse-aara am faya
(Mark. 9:30-32; Luka 9:43-45)

²² Vacite umele jaremmeje pukura-aha am Galili, a ba Yaisu á elvan ge itare: «Iya *Ura á emnde bademme wá, watse ta fime am erva ge emnde.

²³ Emnde nanna tá de jija. Amá am hare ge keyire wá, watse yá tsetse am faya.» Ba cenarancena una nanna pukura-aha maa, daremda am dzama ire yaikke.

Elva a puwa hadama á mashidi

²⁴ Am sarte na daremda tara Yaisu antara pukura-aha-aara á dem Kafarnahum, ta duhe ge emnde a jaha hadama á mashidi á deza Piyer, ta de ndavanuhe, a ba itare: «Malum á kure na nane á puweka hadama á mashidi emtu?»

²⁵ A nwaterante ge Piyer: «Á eppuwa», a ba nane á elvan ge itare.

Daaci am sarte na Piyer an'kwa á dem bere, Yaisu a ndavanu elva, a ba nane á elvan ge nane: «Ndindaha mu, emnde-ara una tá puwaná hadama antara náza n'ezla ge slekse á larde? Egdzara á larde emtu, wayve-aha he?»

²⁶ A nutehe ge Piyer: «Tá puwaná ba wayve-aha», a ba nane. A ba Yaisu: «Daaci estuwa tá puweka egdzara á larde.

²⁷ Aley keni wá, mi zladaterveka ervaun'ge ge emnde nanna. Daaci edduwa áte we á haye, de puwumpuwa narre á na á dem haye, kelfe na ká de eksaná ka zun'ne na wá, naba werura we-aara, watse ká shansha shun'gu am mbuwe á kelfe nanna, á hyephye ge puwa hadama á miya antara ka, naba vaterteva.»

18

Ware male am kwara á Dadaamiya?

(Mark. 9:33-37; Luka 9:46-48)

¹ A ba am sarte nanna, ta duhe ge pukura-aha á deza Yaisu, ta de ndavanuhe, a ba itare: «Am *kwara á Dadaamiya mu, ware una male arge emnde umele?»

² Ge vaterte jawapa, Yaisu a d'ante egdzere, a tsanaahe á katafke-aatare,

³ daaci a ba nane á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire: Máki eptsakurapteka, gakurevka ba seke egdzara mesheshe, kwá demka am kwara á Dadaamiya d'ekid'eki.

⁴ Ura male am kwara á Dadaamiya wá, ba edda una má ganaaga ire-aara, a ganve ire-aara ba seke egdze na náwa nane na.

⁵ Ma ware una a lyevaa egdzere seke una adaba elva-aaruwa, edda-aara a lyevaa ba iya an ire-aaruwa.»

Kazlaja na á mbed'a ura á dem haypa

(Mark. 9:42-48; Luka 17:1-2)

⁶ Am iga á una nanna maa, a ba nane: «Má edda-aara mbed'anaambeda palle á egdzara nanna ta fetaare áte iya na á dem haypa, ámbane tá ngudanemnguda nákwá á ha hiya am mbiye, tá eblyanma am haye á emtsa, ngulme ba una nanna ge edda-aara.

⁷ Kay! Palase á duniya na, adaba kwakya názena á puwa emnde á dem haypa, baaka janaaje-aara d'ekid'eki. Amá laruwa ge edda una emnde tá puwa á dem haypa adaba nane na.

⁸ «Máki erva á na, bi sera á na an'kwa á dáká á dem haypa wá, naba icica áte ka, eblyanveblye yiyye an ka. Ámbane ká dem tate á shifa na á zleka na an erva palle

bi an sera palle, arge una ká njá an ubiya-aha á ña bademme, amá ká dem kára náza ba ge dekideki na.

⁹ Máki ice á ña á dáká á dem haypa wá, sansese ice ñanna, eblyanveblye yiyiye an ka. Ámbane ká dem tate á shifa na á zleka dekideki na an feke palle, arge una ká njá an ice-aha á ña bukerde, amá ká dem kára na baaka emtsa-aara dem ba ge dekideki na.»

Naraje an kyawe na ndza kedaakeda, sharánsha
(Luka 15:3-7)

¹⁰ «Tsufautsufa ire á kure ba shagera, epsawanaaka ba ura palle keni am egdzara ñanna. Yá ndaakur ba jirire: Malika-aha-aatare tá ba tsatse á katafke á Edderwa am samaya. ((

¹¹ Adaba iya *Ura á emnde bademme wá, ya se ñezla una kedaakeda na.))

¹² Máki ura an kyawe-aha-aara deremke, amá kedaakeda kyawe palle am kaamba, á yanka kyawe-aha kul maselmana ju maselmana na áte wa, ñane á tsekwa á de tataya una kedaakeda na emtu? Emtu ázara a ba kure?

¹³ Yá ndaakur ba jirire, má de shánsha wá, á higetehiga ervaunde-aara jipu á ba arge kyawe-aha kul maselmana ju maselmana na tá ankwá na keni.

¹⁴ Eddekure na am samaya na keni ba estuwa. Ñane wayaaka dekideki ganakini á keda ba palle-aatare keni am egdzara-aara ñanna.»

Elva áte egdza emmeña má a gu haypa an ka

¹⁵ «Máki egdza emmeña gawge haypa an ka wá, de ndandaha ba kure kwa buwa antara ñane. Má cenakvaarcene, tsakanmartse ge egdza emmeña.

¹⁶ Amá máki yanaaya elva á ña wá, ká se tatayevá ura palle, bi emnde buwa, lauktu kwá duwa zlafe ádaliye antara itare, geni a gevge á ba áte una a ndahanaa wakita á Dadaamiya, a ba ñane: Ma ugje-ara keni a tsatse á ba áte seyde á emnde buwa bi keye na.

¹⁷ Amá máki cenaaka náza-aatare zlafe ádaliye wá, naba bateranba ge emnde a fetarfe am jahava. Má cenaaka náza á aiklaisiya wá, a gevge ba seke ura á jeba umele, ba seke edda ñezla mazle-aara á katafke á ña.»

Má kwa yanaa kure ura, am samaya keni tá de yana

¹⁸ Am iga á una ñanna maa, a ba ñane: «Yá bakurá ba jirire: Ma kwa piyetaa uwe am duniya na keni, am samaya keni tá á ba áte una ñanna. Ma kwa yateraa baráma á uwe keni, am samaya keni tá á ba áte una ñanna.

¹⁹ «Yá ndaakurndaha zlafe ádaliye: Má emnde buwa am dagave á kure ta ngudaa ye-aatare palle ge ndava duksa am maduwa, á vaterteva Edderwa na am samaya na duksa ñanna.

²⁰ Adaba am tatu ta jamme emnde buwa bi keye am zhera-aaruwa, iya yá ankwá am dagave-aatare.»

Naraje an sleslera na kwalekwale yanaare haypa ge ura
(Luka 17:4)

²¹ Daaci a tsetehe ge Piyer damme á deza Yaisu ge ndavanundave, a ba ñane á elvan ge ñane: «Yaakadada, yá yanaare haypa ser wanyara ge egdza emmerwa, máki ñane á far ba mága haypa an ya? Dem ser vuye emtu?»

²² «A'aa ser vuyeka, ser kul vuye kul vuye ser vuye», a ba Yaisu.

²³ Am iga á una ñanna a ba ñane: «Náwa gáráva á názu á magavá am *kwara á Dadaamiya: Ankwá slekse umele, a detaa emnde a slera-aara geni tá vante lisaafi á nalmane-aara bademme.

²⁴ Demde am lisaafi wá, jesarje edda á gema-aara á daban ge nalmane kwakya jipu, ta eksanvaahé.

²⁵ Edda-aara nanna ba názara-aara keni baaka ge pelese gema na. Daaci a ba zanwe-aara: Eksauvaksá irice-aara velawuvele. Velawuvele mukse-aara, antara egdzara-aara, ira názu am huđe á há-aara bademme, ge pela gema-aaruwa an nane.

²⁶ Daaci a duhe ge zhel nanna á deza edda á gema, a de kezlaa ugje á katafke-aara, a ba nane: Tasle á nana fifa ervaunđe ambarka á nana, yá eppela bademme.

²⁷ Ura male na a naba zanvaarehe, a yanaa gema nanna bademme, a belanaahe.

²⁸ «Amá nane ba segashe-aara, a se ja ba ire antara ukfenjara, ndza tá am slera palle, nane keni a daban ge egdza gema wá, a naba nanaahe am kwara: Sey ká pelisepele duksa-aaruwa, a ba nane á elvan ge ukfenjara na.

²⁹ Ukfenjara a kezlanaa ugje, a ba nane: Tasle á nana fifa ervaunđe yá pelaksepele bademme!

³⁰ Amá faaka ervaunđe dekideki, a de ngudehe am danggay, sey máki pelesepele duksa-aara bademme.

³¹ «Ba ta naa una nanna emnde umele na ndza tá am slera kerde na wá, tá geja ba ire. Tá de balanse labara nanna bademme ge zanwe-aatare.

³² Daaci zanwe a naba belaa emnde-aara, ta de danante, a ba nane á elvan ge nane: Ekka wá, ka slemándzawe ba jire. Ekka ni ya naba yakaare gema-aaruwa bademme adaba slapala á nana;

³³ Abi zlaya ka keni ma ká zanvaareze estuwa ge ukfenja?

³⁴ Jaaja ervaunđe zanwe-aara. A ba nane: A daránda á dem danggay, nane keni sey má pelesepele gema-aaruwa bademme.»

³⁵ Am iga á una nanna maa, a far una Yaisu: «Edderwa na am samaya na keni, á de magakurán ba estuwa ge kure keni, má kwá yateraareka an ervaunđe á kure palle ge emnde a magakuraa haypa.»

19

Elva á Yaisu áte elva a ica nika (Mark. 10:1-12)

¹ Yaisu zlanazle elva-aara, a naba tsetehe am Galili, a zlala á dem haha á Yahudiya áte iga a guwa á Urdun.

² Emnde kwakya ta dabemhe áduwa, emnde umele tá an emnde-aha-aatare ta lapika-aha. Yaisu a de mbateraahé.

³ Daaci ta duhe ge *Farisa-aha umele ádeza Yaisu, ta de tsagwadanaa áte elva. Ta de ndavanuhe, a ba itare tá elvan ge nane: «Vantevahe *tawraitá baráma ge zhele geni á belánaabelá mukse-aara adaba dalila á ma uwe keni?»

⁴ A nwaterantehe, a ba nane: «Ndaakurseka názu am wakita á Dadaamiya emtu? Am fakta wá, Dadaamiya a nderaterhe tara zhele an mukse.»

⁵ Daaci a ba nane: «Adaba una nanna, zhele á yá tara eddenjara antara emmenjara, tá mázláva an mukse-aara; itare ta buwa nanna, tá gevge ba vuwa palle.

⁶ Estuwa, ta buweka mázle-aara, tá geva ba vuwa palle. Daaci názena ni a janmaa Dadaamiya wá, a icanveka urimagwe.»

⁷ *Farisa-aha njara ta ndavanuhe: «Labara a bantsa Muusa zhele á vante nalmesheri á ica nika ge mukse, máki ba estuwa?»

⁸ A nwaterante ge Yaisu, a ba nane á elvan ge itare: «Muusa a vakurte baráma a pakyava antara njwasha-aha á kure na wá, adaba degdegire á ire á kure. Am fakta wá, ndza estuweka dekideki.

⁹ Yá ndaakur ba jirire: Ma ware una a belaa mukse-aara, wallá a ekseva am gwardzire, a de gaa umele, a magaa ba gwardzire.»

¹⁰ A ba pukura-aha-aara tá elvan ge ñane: «Máki elva á tara zhele an mukse gevge estuwa wá, ambane emnde tá yanya elva á nika ba ðekideki.»

¹¹ A ñwaterante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Emnde baðemme ka una tá dzegwándzegwa eksar elva ñanna, sey ba emnde na Dadaamiya a vaterte hákuma á nja estuwa.»

¹² Ankwa dalila-aha gergere na ni á piyante gá mukse bi de gá zhele ge ura: Ura umele wá, ta yanaa á ba an ñane, vuwa-aara ba estuwa, elva á nika á taa gevka ge ñane. Náza á emnde umele, ta halatertaave ba emndimagwaha. Emnde umele zlaɓe ádaliye, ta yaa nika aɗaba *kwara á Dadaamiya. Kwaye ñane tsáha ñanna, edda una á dzegwándzegwa na, a eksanteksa.»

*Yaisu á gaterar barka ge egdzara
(Mark. 10:13-16; Luka 18:15-17)*

¹³ Emnde kwakya ta sanaa egdzara ge Yaisu, ganakini á puwaterar erva a barka-aara, antara á magaterar maduwa, amá pukura-aha ta naba valateraarhe ge emnde a saa egdzara ñanna.

¹⁴ Daaci, a ba Yaisu á elvan ge itare: «Piyawaterteka, yawaterya a sarsawa egdzara ásezerwa, aɗaba *kwara á Dadaamiya náza á emnde na má garevge ba seke itare.»

¹⁵ Daaci a puwateraarhe erva a barka-aara áte ire-aha-aatare, a tsetehe am tate ñanna, a zlalehe.

*Sleberba a se ndava sera á shifa áza Yaisu
(Mark. 10:17-31; Luka 18:18-30)*

¹⁶ A sawhe ge dawale umele áseza Yaisu, a ba ñane: «Malum, shagera slera-ara yá maganaamaga, lauktu yá sha shifa na á zleka na?»

¹⁷ A ba Yaisu, á elvan ge ñane: «Labara ka ndaviyu elva áte duksa na shagera? Baaka ura shagera ðekideki sey ba ura palle. Máki wayak-wáyá ká daada á dem tate á shifa na á zleka na wá, ñanaaŋa shairiya-aha á Dadaamiya.»

¹⁸ A ba ñane á elvan ge Yaisu: «Ura-ara-aha-aara ge shairiya-aha?» A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Una a ba: Jeka shifa, maŋka gwardzire, ileka, maŋka seydire á fida áte ura,

¹⁹ ðematerveðeme tara eddeŋa an emmeŋa, ira ewwáyá sleriya á ña ba seke ire á ña. Kwaye ñane shairiya-aha ñanna.»

²⁰ A ba dawale ñanna á elvan ge Yaisu: «Una ñanaaŋa baðemme. A juwa uwe umele?»

²¹ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Máki ká kátá gev edda una hyephye am duksa baðemme wá, de valuvále názu am rezege á ña baðemme, tegatertega shungu-aara ge taláge-aha. Ekka watse ká shánsha láɗá-aara am samaya, daaci sawa ɗabidába.»

²² Ba a cenaa una ñanna dawale ñanna maa, a da á ba an dzámá ire, aɗaba nalmane-aara kwakya jipu.

²³ Daaci a ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara: «Yá bakurá ba jirire: Zlazlaɗa jipu ganakini ura berba á demda á dem *kwara á Dadaamiya.»

²⁴ Yá ndaakurndáha zlaɓe ádaliye: Náwa zlazlaɗa ganakini á dedde nazlegwame am biye á lipere, amá zlazlaɗa ba náza á sleberba zlaɓe adaliye ge dem kwara á Dadaamiya.»

²⁵ Ba ta cenaa una ñanna pukura-aha wá, tá geja ba ire. A ba itare: «Máki ba estuwa wá, baaka ura á ñezlesenzle ðekideki.»

²⁶ A zharateraahe ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare. «Áza emnde wá, una á taa gevka, amá Dadaamiya wá, baaka názu á janviya ge ñane.»

²⁷ Piyer a eksetaa elva, a ba ñane á elvan ge ñane: «Kwaye ñere, yanjeránya duksa baðemme, náwa ná ɗaba ba ka na mu, watse á geva estara náza á ñere?»

²⁸ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire: Am sarte na má watse se njaniinja ya, iya *Ura á emnde bademme am kurshi á sleksire-aaruwa am duniya na watse á de sawa áṅwaslire na, am sarte ṅanna wá, kure emnde kelaawa ju buwa na kwá aṅkwa dʼabidába na keni, watse kwá sha kurshi á yaikkire kelaawa ju buwa áte kure, kwá de njá am kurshi-aha ṅanna ge kya shairiya á Iserayiila-aha jeba kelaawa ju buwa.

²⁹ Ma ware una a yaa eddenjara, bi emmenjara, bi egdzar mama-aha-ṅara zála an ṅwásha, bi egdzara-aara, bi fe-aara, bi a yaa huđe á há-aatare bademme adaba iya, á de shánsha una-aha ṅanna huđe deremke ira shifa na á zleka na.

³⁰ Amá emnde kwakya ta emnde a zuṅṅwa ba itare kina, tá de gev emnde a kataliya. Emnde kwakya tá am kataliya kina, watse tá gev emnde a katafka ba itare.»

20

Naraje an emnde a mága bariyama am fe

¹ «Am *kwara á Dadaamiya wá, náwa tá gáráva an labáre na náwa ṅane na: Aṅkwa edda á há a degashe an enlya werre ge de hálá emnde bariyama á dem fe á náfá-aara.

² Daaci mbera-aatare maa, ta zluwa á ba áte gane na ndza tá vaterveva ba kelaazare na; gane ṅanna suley suley áte váha. Daaci a naba daterhe á dem fe-aara.

³ A sesehe zlađe ádaliye am saa maselmana maa, á zhárá ba emnde umele áte we á kwaskwe, baaka slera-aatare.

⁴ A ba ṅane á elvan ge itare: “Kure keni daumbare á dem fe-aaruwa, watse yá vakurta názena deydey á slera á kure.”

⁵ Tá naba duhe. Edda á fe ṅanna a sesehe zlađe ádaliye an vacitire keni, a magán ba estuwa. An lásar keni a magán ba seke una ṅanna.

⁶ Herzhe watse emnde tá maga niya sá am fe maa, a sesehe ge edda á fe ṅanna, á zhárá ba emnde umele zlađe ádaliye tá áte we á kwaskwe, a ba ṅane á elvan ge itare: “Labára kwa váha á njá áhuna, baaka názena kwa maganaa kure?”

⁷ Tá ṅwanante, a ba itare: “Adaba baaka ura a ndavanerndáva.” A ba ṅane á elvan ge itare: “Kure keni naba saumbare á sem fe-aaruwa, magaumaga slera.”

⁸ «Eblyablya vaciya maa, a ba edda á fe á elvan ge male á emnde a slera-aara: “Daterdáhá, tegatertega mbera-aha-aatare, ká fantau áte emnde na ta duwa á kataliya, ká zláná áte emnde na ta duwa itare zuṅṅwe á dem slera.”

⁹ Ta duhe ge emnde na ta de fantau ge slera herzhe á ebly vaciya na, bademme-aatare ta sha suley palpale.

¹⁰ Am iga-aatare, ta duhe ge emnde na ta fantuwa itare zuṅṅwe ge slera na. Itare ta kurken watse an saga náza-aatare, amá itare keni ta vaterveva ba suley palpale ṅanna.

¹¹ Ta lyevaaha, amá jaterja ervaunde áte edda á fe ṅanna.

¹² A ba itare tá elvan ge edda á fe: “Náwa emnde na ta se gejante slera ba cekwaanṅudí ni, ka biyateraa shunṅu kalkale antara náza á ṅere na ṅa váha deppe á maga slera áte zladá á vaciya na!”

¹³ Amá edda á fe a ṅwanante ge palle-aatare, a ba ṅane á elvan ge ṅane: “Ba palle a zlerma na ya magakanaa ya baaka ura-aaruwa. Ha! Ndza zlamiyuka am gane geni suley palle áte váha emtu?”

¹⁴ Lyevaalya suley á ṅa, jinaaja. Iyá yá kátá vanteva ge edda una a fantau á kataliya na keni ba seke názá á ṅa.

¹⁵ Emtu aṅkwa slepiyite mága slera an shunṅu-aaruwa áte una yá kataná iya emtu? Emtu ká shelha adaba ya maganaa shagerire ge ura emtu?” »

¹⁶ Yaisu zlauzle am tsáká elva-aara, a farhe zlađe ádaliye, a ba ṅane: «Emnde na tá am kataliya kina, tá de gev emnde a katafke. Emnde na tá á katafke kina, tá de gev emnde a kataliya.»

Yaisu anƙwa á sanse ge keyire elva a emtsa-aara antara tsetse-aara am faya
(Mark. 10:32-34; Luka 18:31-34)

¹⁷ Anƙwa á dem Urusaliima Yaisu wá, a dftaa pukura-aha-aara kelaawa ju buwa. Tá átira a zlála, a ba ɲane á elvan ge itare:

¹⁸ «Duwa á miya á dem Urusaliima kina na wá, iya *Ura á emnde bademme tá de eksivaksa, tá de vite ge male-aha á *liman-aha, antara malum-aha á *tawraita. Tá de ndahaná itare geni a jareja shifa-aaruwa.

¹⁹ Daaci tá de fime am erva ge emnde na baaka nadina-aatare, tá de zlazlisá itare, tá de jiya itare, tá de zleneliya itare áte dzanƙala. Amá am hare ge keyire wá, watse yá tsetse am fáya.»

Ndáva á emmarge tara Yakuba an Yuhanna
(Mark. 10:35-45)

²⁰ Duwa á emmarge egdzara á Jaibaidaiyus, ta duwa antara ba egdzara-aara ɲanna á de katafke á Yaisu, a kezlaa ugje á katafke-aara, a ndavanuhe máki á shansha ɲálá ázeɲara.

²¹ «Ká kátá uwe ka emmaaye,» a ba Yaisu á elvan ge ɲane. A ɲwanante, a ba ɲane á elvan ge Yaisu: «Máki dakemda am sleksire á ɲa wá, yá kátá palle á egdzara-aaruwa na á de shá ɲjá am naɗafa á ɲa, palle keni á de shá ɲjá am názlaɓa á ɲa.»

²² A ɲwanante ge Yaisu, a ba ɲane á elvan ge itare: «Ábi diyakurka wedere á kure na ma andze kwá ndava ɲane na. Kina wá, watse kwá dzegwándzegwa emtu sha zlaɗa áte náza-aaruwa na watse yá essha na?» Tá ɲwanante: «Ŋá dzegwándzegwa,» a ba itare.

²³ «Zlaɗa-aaruwa wá, ba jire watse kwá de essha, amá elva a de ɲjá am naɗafa-aaruwa antara am názlaɓa-aaruwa wá, am erva-aaruweka una ɲanna. Tá anƙwa emnde na a dzeratersaa Edderwa ge de ɲjá am sleɗe-aha ɲanna.»

²⁴ De cenarácena pukura-aha umele na jaruje kelaawa na labáre ɲanna, a naba jaterhe ge ervaunɗe áte egdzar mama-aha buwa ɲanna.

²⁵ A daterthe ge Yaisu, a ba ɲane á elvan ge itare: «Náwa diyakurdiya ganakini slekse-aha á larde wá, itare tá anƙwa á kwára larde-aha-aatare an mára hákuma áte emnde. Male-aha á ekse keni tá anƙwa á mára hákuma-aatare am ekse.

²⁶ Amá jeba á una ɲanna wá, a gevka am dagave á kure. Ma ware una á kátá gev male keni, arge una ɲanna wá, a gevge ba seke walaadí á kure.

²⁷ Ma ware una á kátá gev slekatafke á kure keni, a gevge ba seke náve á kure. Malire wá, ba una ɲanna am ice á Dadaamiya.

²⁸ Ba iya *Ura á emnde bademme keni, sanká geni tá se magiya emnde slera, amá iya una ya se magateraa slera ge emnde, ya se yá shifa-aaruwa geni yá lyelye emnde ba kwakya.»

Wulfe-aha buwa sharánsha ice áza Yaisu
(Mark. 10:46-52; Luka 18:35-43)

²⁹ Segashe-aatare am ekse á Yairikau maa, emnde kwakya ta daa daba Yaisu.

³⁰ Tá anƙwa wulfe-aha buwa tá á njanja áte we á unɲule, cenarácena anƙwa á degashe Yaisu, ta naba kante kwára: «Yaakadada, *Egdza á Dawuda, tasle á ɲa zaɲervareze,» a ba itare.

³¹ Ta valateraarehe ge emnde, ta bateraa a dfaruɗe, amá itare ta farhe zlaɓe adaliye á ba an hula, a ba itare: «Yaakadada, Egdza á Dawuda, zaɲervareze.»

³² A tsaahé ge Yaisu, a daterthe á deɲara, a ba ɲane á elvan ge itare: «Kwá kátá yá magakurá estara kina?»

³³ Ta ɲwanante, a ba itare: «Ŋá kátá ba ɲá nanna ice á ɲere Yaakadada.»

³⁴ Yaisu a zatervaarehe, a semtateraa ice-aha-aatare. Ba seke ndaha á miya na emnde buwa na sharansha ice-aha-aatare, ta d̄abete Yaisu.

21

Yaisu á dem huḁe á Urusaliima
(*Mark. 11:1-11; Luka 19:28-40; Yuh. 12:12-19*)

¹ Daraada am ekse á Baytifaji áte vuwa á Wa Anyaranyara, zlauzle herzhazanteherzhe Urusaliima maa, Yaisu a belaa pukura-aha-aara buwa á de katafke.

² A ba ḁane á elvan ge itare: «Dawmbare á dem ekse na kwaye á katafke á miya na wá, ba kertenj kwá de bera úmá á ezzen̄wa an ḁgudá, tá antara egdza-aara wá, pelawaapele, sawiyansa.

³ Máki a ndaakur elva ura umele wá, bawanánba ge edda-aara geni a ndavanaa Yaakadada, á de yakurányá, kwá sánsa.»

⁴ Á magava una ḁanna, geni a gevge elva na aḁkwa a ndahesaa nabi na, a ba ḁane:

⁵ «Bawateránba ge emnde a berni á *Siyauna wá: Kwáye aḁkwa á sawa slekse á kure á sem ekse á kure an kemaarire, aḁkwa á sawa áte úmá á ezzen̄wa ira egdza-aara.»

⁶ Daaci ta naba zlala pukura-aha na, ta de magán ba seke una a baternaa Yaisu.

⁷ Ta sanmehe úmá á ezzen̄wa na antara egdza-aara áseza Yaisu, ta ndakaa zane-aha-aatare áte ezzen̄wa-aha ḁanna lauktu a njetaa Yaisu átekwa.

⁸ Kwakya nálgá, emnde umele ta pelanse zane-aha-aatare áte baráma, emnde umele ta dátsaa hyema á debina, ta pelanse áte baráma ḁanna.

⁹ Daaci ma emnde na tá á zlala á katafke á Yaisu, ma emnde na tá am iga-aara keni baḁemme-aatare tá leva ba hula, a ba itare: «A vanteva Dadaamiya ḁemḁemire ge *Egdza á Dawuda, a ganga barka ge edda una á sawa am zhera á Yaakadada na, Slekse ba Dadaamiya palle am samaya.»

¹⁰ Am sarte na Yaisu aḁkwa á dem huḁe á Urusaliima maa, emnde baḁemme am huḁe á berni ḁanna, tá aḁkwa á ndava geni ware ḁane zhele ḁanna. Baḁemme á huḁe á ekse ba hayakhayake.

¹¹ Ta ḁwaterante ge díkele á emnde na tá dá d̄aba Yaisu na, geni una nabi Yaisu ura Nasarátu am haha á Galili.

*Slera á Yaisu am *mashidi yaikke*
(*Mark. 11:15-19; Luka 19:45-48; Yuh. 2:13-22*)

¹² Duwa á Yaisu á dem *mashidi yaikke, a de beraa emnde a válá kazlaḁa, antara emnde a shákwá kazlaḁa am mashidi, a naba ḁgyaterse. A zad̄anve tabel-aha á emnde a peteke, antara kurshi-aha á emnde a válá takala masar baḁemme.

¹³ Am iga á una ḁanna maa, a ba ḁane á elvan ge itare: «Aḁkwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba Dadaamiya: Bere-aaruwa wá, tá d̄aháná an bere á maduwa. Amá kure kwa ganve hwalakwa á nabera-aha.»

¹⁴ Tá aḁkwa wulfe-aha antara emnde a dere, ta semhe áseza Yaisu á ba am mashidi ḁanna, a naba mbataraahe.

¹⁵ Ba ta naa slera á najipu na a maganaa Yaisu na male-aha á *liman-aha antara malum-aha á *tawraitá wá, a naba jaterhe ge ervaunḁe. Ad̄aba antara ba egdzara keni tá aḁkwa á hula á ba dem zhegela, a ba itare: «A vanteva Dadaamiya ḁemḁemire ge *Egdza á Dawuda.»

¹⁶ A ba male-aha ḁanna, tá elvan ge Yaisu: «Ka cenán̄cena názena tá ndahaná itare ka?» «Ane, ya cenán̄cena», a ba Yaisu. «Kure ndaakurseka-he názena am wakita á Dadaamiya, a ba ḁane: Shakán̄sha gálá am mbuwe á egdzara sad̄ad̄e, antara egdzara na tá áte erva na emtu?»

¹⁷ Mázla-aara, ba zlala-aara ázetare, a desehe am huđe á berni bademme. Kwaye a zláá á dem Baytaniya, a de háre áhuwa.

*Yaisu a nyainyainve mama á nabugda
(Mark. 11:12-14, 20-24)*

¹⁸ Mákuralla-aara anƙwa á sá Yaisu á sem huđe á berni maa, nanaaƙa waya.

¹⁹ Daaci a naa mama á nabugda áte we á unƙule, a duhe á dem ekte á nabugda nanna, shánka egdzere átekwa, jauwa ba hyema. A ndahese elva-aara áte nabugda nanna, a ba nane: «Egdzere áte ka wá, gadđiru tá náńka.» Kerten welasewele nabugda na bademme.

²⁰ Tá maga ba najipu pukura-aha am ta naa una nanna. Ta ndavanu ge Yaisu geni a sawa estara welasewele nabugda na shekwaaka đekideki.

²¹ A nƙwaterante ge Yaisu, a ba nane á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire: Máki fakurtaarefe á ba an jirire, magakurka shaige, anyya una náwa ya maganta iya ge nabugda na ka, ma kwa banán ba ge wa na: Tsetse áhuna de mbedfanaambedá ire á na á dem háye keni, sey á magaavemage.

²² Máki anƙwa fetarfire á kure wá, ma kwa nála uwe keni kwá shánshá.»

A vanta ware hákuma ge Yaisu?

²³ Yaisu a duhe á dem mashidi, a de fantau ge kwaraterse duksa ge emnde. Ta duhe ge male-aha á *liman-aha, antara male-aha á Yahudiya-aha á dezeńara, a ba itare tá elvan ge nane: «Ka shanaa áme hákuma á mága duksa-aha na? Emtu a vaktá ware baráma-aara?»

²⁴ A nƙwaterante ge Yaisu, a ba nane á elvan ge itare: «Iya keni yá ndavakurundave, máki vakuriteva jawápa wá, yá ndaakurse tate na ni ya shaa hákuma átekwa.»

²⁵ Daaci a ba nane á elvan ge itare: «A belanaa ware Yuhanna ge se magaterá bap̄tisma ge emnde? Dadaamiya emtu, emndimagwaha he?» Ta fantau ge ndahanaa am dáɡave-aatare emtsaade: «Má mi banaa a belanaa Dadaamiya, watse á bamiya: labára fakurtaareka an nane?»

²⁶ Má mi baa, ta belanaa ba emndimagwaha, sey mí kuva emnde keni, adaba emnde bademme fartarfe ganakini Yuhanna nabi á Dadaamiya.»

²⁷ Adaba una nanna, «Diyanerka», a ba itare tá elvan ge Yaisu. A ba Yaisu: «Iya keni yá ndaakurka náza-aaruwa ma ya shaa hákuma á mága duksa-aaruwa áza ware keni.»

Naraje an egdzara buwa

²⁸ Yaisu a fateraarehe zlađe adaliye ge elva an naraje na. A ba nane á elvan ge itare: «Anƙwa ura an egdzara buwa. A de banaa ge una male na: Vatena ká de maga slera am fe.

²⁹ A nƙwanante ge egdzere: Yá duka, á bina. A dzamanaahe wá, am iga-aara a naba duhe.

³⁰ Daaci duwa á dada á deza palle na keni, a de banaa ba elva nanna. Nane wa: Ane, yá duwa edda, á bina, amá wá, daaka.

³¹ Ate kure mu, ura-ara am egdzara nanna una a magaa názena a katanaa eddeńara?» «Ba egdze na ta ndaan ge nane zuńƙwe na,» a ba itare. Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire: Watse tá daada ba emnde á ńezla antara zaware-aha zuńƙwe á dem zlanna á Dadaamiya arge kure.

³² Adaba sámsa Yuhanna, a kwarakurse baráma a jirire, fakurtaareka an nane. Amá emnde a ńezla, antara zaware-aha wá, fartaarefe an nane. A ba am sarte na nakuránna duksa nanna zlauzle keni, aley eptsakurka am tuba geni kwá fetaraarfe an nane.»

Naraje an emnde a mándzawe ta yateraa fe am erva
(Mark. 12:1-12; Luka 20:9-19)

³³ «Cenaucena naraje umele zlaɓe ádaliye,» a ba Yaisu: «Ndza anjka edda á há umele, a dzeɓaa náfa á inabauhi am fe-aara, a jantaave an dala, a magaa tate á beca egdza á náfa, ira bere á edda á ufa fe ɓanna, daaci a yateraa fe ɓanna baɗemme am erva ge emnde a slera, ɓane a daa shula.

³⁴ Samsa sarte a tsaka inabauhi maa, edda á fe na a belaa emnde a slera-aara umele áseza emnde na a yateraa fe am erva, geni tá lyanvaalya dza á inabauhi-aara.

³⁵ Amá náwa názu ta magatertaa itare: Ta sluwatervaahe baɗemme á emnde na a belateraa edda á fe na, ta hyanhe ge palle-aatare an ja, buwire-aatare ta ja shifa-aara ba dekiɗeki, keyire-aatare ta dzagese an nákwá.

³⁶ Edda á fe na a naba belaa emnde a slera-aara umele jauje ba ge una am zuɓɓwire na, amá emnde a mága slera am fe ta de magateraa ba názena ta magaterte ge emnde zuɓɓwe.

³⁷ Mazla-aara wá, edda á fe na a belateraa egdza-aara ba ge ɓane. A ba ɓane: Egdza-aaruwa ba ge iya na wá, sey tá de fa zherwe áte ɓane.

³⁸ Amá ba ta puwete ice áte ɓane emnde a mága slera am fe wá, a ba itare am dáɓave-aatare: Yawwaa, kwaye samsa edda una watse á zaná ɓane waráta á fe á miya na. Gwawamiyargwe, jaumija ba shifa-aara, fe-aara ɓanna watse á gev ba náza á miya.

³⁹ Daaci má ta eksevaahe, ta danse áte iga a dala á fe ɓanna, ta naba ja shifa-aara.»

⁴⁰ A ndavateruhe ge Yaisu, a ba ɓane á elvan ge itare: «Má samsa edda á fe na mu, watse á magaterá uwe ge emnde a mága slera am fe na?»

⁴¹ Ta ɓwanante, a ba itare: «Watse á zatervaahe dekiɗeki ge emnde a mándzawe ɓanna, sey watse á cebaterceɓa, watse á yaterá inabauhi-aara am erva ge emnde na ni watse tá vante dza á inabauhi-aara an unɓule-aara na.»

⁴² A ba Yaisu á elvan ge itare zlaɓe ádaliye: «Anjka naraje am wakita á Dadaamiya, a ba ɓane:

“Ba nákwá ɓanna ta eblyanvaa emnde a nyáɓa bere na una, a eksantehe ge Dadaamiya, a ganve nákwá na á ɓaná ɓane ndzedá á bere ɓanna baɗemme. Kwaye ɓane názena a maganaa Yaakadada, shagera ge miya, máki namiyanna duksa ɓanna.” Ábi ndaakursende naraje ɓanna.»

⁴³ A ba Yaisu á elvan ge itare zlaɓe ádaliye: «Yá ndaakur ba jirire, una keni watse ba estuwa ɓanna. Watse Dadaamiya á de sanse hákuma á maga slera-aara am erva á kure, á de vaterte ge emnde a jeba umele na tá de fansaarefe na.

⁴⁴ Nákwá ɓanna wá, ma ware una a mbeɗehe átekwa keni, sey á kezlevkezle am tate umele. Edda una a eblyara nákwá ɓanna ge ɓane, á hánaahe edda-aara á ganvege ba seke haha.»

⁴⁵ Ba ta cenaa naraje-aha á Yaisu na, male-aha á *liman-aha antara *Farisa-aha wá, ta naba diyeddiye geni á ndahaná áte itare.

⁴⁶ Ta naba tátaya pute á ekseksa-aara, amá á waterwa lyawa átuge jáháva á emnde na, aɗaba emnde baɗemme njarantenje Yaisu, geni ɓane nabi á Dadaamiya.

22

Naraje an muɓri á larusa
(Luka 14:15-24)

¹ Yaisu anjka á vaterte sera á elva á ba an naraje zlaɓe ádaliye, a ba ɓane á elvan ge itare:

² «Náwa názu á gárává an dem zlaná á Dadaamiya: Anjka slekse, a magaa muɓri á larusa, a ganaa gyaale ge egdza-aara.

³ Daaci a belaa walaadi-aha-aara, tá de danante emnde na ni tá se za dafa á larusire na, amá emnde nanna kwalarevkwále sarka.

⁴ A belaa emnde umele zlaɓe ádaliye an nara-aara, a ba nane: Bawateranba ge emnde na ya ndavateraa ya na wá: Cebanceɓa dalau-aha-aaruwa, antara dabba-aha-aaruwa umele na ni tá an nasla jipu na, an tsatsa duksa baɗemme, sawmbare á sem muñri á larusa!

⁵ Amá emnde na ta dahateraa á dem muñri nanna faranuka hyema ge una nanna dekidfeki, ta zlahe á dem tate á wedere-aha-aatare. Ura umele a dem fe-aara, umele a dem tsakala-aara,

⁶ emnde umele ta sluva emnde a bela á slekse nanna, ta magateraa palása, ta ceɓaa shifa-aatare.

⁷ Daaci jaaja ervaunde slekse maa, a naba bela sawji-aha-aara geni tá de ceɓa emnde a ceɓa shifa nanna, ta zu ekse-aatare baɗemme an kára.

⁸ Daaci a ba slekse á elvan ge emnde a slera-aara umele: Muñri á larusa wá, an gya, amá emnde na ndza ya daterdaha na wá, tá fuka mázla-aara.

⁹ Naba zlalauzlala á dete we á wálkame-aha, ma kwa shaa emnde-ara keni dawaterdáhá, a se zaruze.

¹⁰ Duwa-aatare á dete we á wálkame-aha, baɗemme á emnde na ta de shateraa itare na, ta saterhe baɗemme, emnde a jirire, an emnde a mándzawe baɗemme, a se nahete ge huɗe á há an nalga.

¹¹ «A tsete ge slekse, a de zhára emnde na a dahateraa nane maa, a naa ba ura, tsekwámka am nanɗyuwe á dem larusa.

¹² A ba nane á elvan ge nane: Ura-aaruwa, ka shanaa estara ka baráma á sehuna tsekwakemka am nanɗyuwe á larusa na? Palle á elva na a ndahanaa zhel na ɓaaka.

¹³ Daaci a ba slekse á elvan ge kwakwane-aha-aara: Puwawanempuwa zawa am mbiye ge zhel na, takwasawutakwa ba shagera erva-aha antara sera-aha-aara baɗemme, de eblyawanmeblye á dem tate na tabeɗamme jipu na ágáshe, a kyuwa kwa áhuwa, a ekkerɗa slare-aara.»

¹⁴ Ge zla elva-aara Yaisu, a ba nane: «Kwakya emnde na á dahátera Dadaamiya, amá á dzerese ba cekwa am huɗe-aara.»

Elva a hadáma ge male á larde á Rauma

(Mark. 12:13-17; Luka 20:20-26)

¹⁵ Daaci duwa á *Farisa-aha, ta de magaa sawari-aatare geni sey tá eksevaksa Yaisu áte elva.

¹⁶ Am iga á sawari-aatare nanna maa, ta naba bela pukura-aha-aatare umele antara emnde á *Hirudus á deza Yaisu, geni tá de ndavanu elva na. A ba itare: «Malum, diyañerdiya geni ekka wá, ka slejirire, ka slekwaraterse jirire á Dadaamiya ge emnde áte una á kataná nane, ɓaaka lámbe á nane áte nɗahire á urimagwe na tá ndahaná emnde na.

¹⁷ Daaci náwa nane ándava ázene wá, ndañerndaha názena ka disaa ka. Am *tawraita á miya mu, anɗkwa emtu baráma á puwaná hadáma ge male á larde á Rauma, ɓaaka he?»

¹⁸ Amá kertenɗiye Yaisu mándzawire na ta kwamanaa itare baɗemme. A ba nane á elvan ge itare: «Kwa emnde a fida, labára kwá tsagwadítsagwadí?»

¹⁹ Marawiyánmára emtsaade shunɗu na tá puwa hadáma an nane na.» Ta maranaa suley palle.

²⁰ A ba nane á elvan ge itare: «Nderáwa á ware una áte shunɗu na? Ira zhera na mu, zhera á ware?»

²¹ Ta nwanante, a ba itare: «Náza á male á larde á Rauma.» A ba Yaisu á elvan ge itare: «Daaci má estuwa wá, puwawanpuwa ge male á larde názu zlaya-aara, ge Dadaamiya keni názu zlaya-aara.»

²² Tá maga ba najipu á jawapa na ta cenanaa itare na. Daaci ta yaa Yaisu, ba zlala-aatare.

Ndava áza Yaisu áte tse á emnde am faya

(Mark. 12:18-27; Luka 20:27-40)

²³ Ba vacite ñanna zlabé ádaliye maa, ta naba sem ge *Saduki-aha áseza Yaisu. Ba itare emnde na ta bantsa itare, baaka tse á emnde am faya na. Ta se ndavanu elva, a ba itare:

²⁴ «Malum, a ba Muusa, máki emtsamtsa zhele yanka egdzere wá, a melesemele egdza emmenjara mukse-aara geni á yaná egdzara ge egdza emmenjara na kedáakeda na.

²⁵ Iyau, ndza tá anjwa dawalaa vuye ázenjere ta egdzar mama, duwa á makaji-aatare, a gaa gyaale, áma a naba kedfehe, a yaa mukse na baaka egdzere.

²⁶ A melese ge sledaba-aara, ñane keni a kedfehe, a yaa mukse na baaka egdzere. Keyire-aatare keni ba estuwa, itare vuye na bademme ta gaa ba mukse ñanna, bademme zlaruzle yaránka egdzere ba palle keni.

²⁷ Am iga-aatare bademme, a kedfehe ge mukse ñanna keni.

²⁸ Vací tse á emnde am faya mu, watse átuge ware palle mukse na? Adaba itare vuye na ndza mukse-aatare ba ñane palle!»

²⁹ A ñwaterante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Kure jakuraaveje áte baráma a jirire, adaba diyakurka názu am wakita á Dadaamiya, diyakurka ndzedá á Dadaamiya keni dekideki.

³⁰ Má tsaretse emnde a faya wá, baaka gá mukse, ma ñwasha keni baaka de gá zhele. Emnde bademme tá de njá ba seke malika-aha am samaya.

³¹ Tse á emnde am faya keni maa, kure ndaakurseka názu a bakurnaa Dadaamiya áte elva ñanna emtu? Adaba a ba ñane áte eggye-aha á kure werre:

³² Ba iya una ya Dadaamiya á Ibrahimia, ya Dadaamiya á Isiyaaku, ya Dadaamiya á Yakubu. Daaci máki estuwa wá, tá á ba an shifa-aatare emndu werre. Adaba Dadaamiya wá, ñane Dadaamiya á emnde na tá an shifa, Dadaamiya á emnde na ni tá an emtseka.»

³³ Bademme á dikele á emnde na ta cenaa jawapa-aara na tá maga ba najipu-aara.

Yaikka ura-ara am shairiya-aha á Dadaamiya?

(Mark. 12:28-34; Luka 10:25-28)

³⁴ Cenarácena *Farisa-aha geni jawapa á Yaisu katevaaka ye ge *Saduki-aha maa, ta naba jamme átirpalle.

³⁵ Anjwa ura palle am dágave-aatare wá, ñane malum á *tawraitá, a magaa niya-aara geni á de tsagwada Yaisu áte elva. A ba ñane á elvan ge Yaisu:

³⁶ «Malum yaikke, yaikka ura-ara am shairiya-aha á Dadaamiya bademme?»

³⁷ A ñwanante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Ewwáya Yaakadada Dadaamiya á ña an ervaunde á ña bademme, an shifa á ña bademme, an enjale á ña bademme.

³⁸ Yaikke ba una ñanna am shairiya-aha á Dadaamiya, demfeme zlabé adaliye.

³⁹ Náwa buwire-aara na ni tá gárava na: Ewwáya sleriya á ña ba seke ire á ña.

⁴⁰ Am *tawraitá á Muusa antara názu ndza ta kwaratersaa nábi-aha umele ge emnde, yaikke-aara ba shairiya-aha buwa na.»

**Almasiihu á tsaaka an wulfe á *Dawuda*

(Mark. 12:35-37; Luka 20:41-44)

⁴¹ Am tá anjwa *Farisa-aha jarammeje átirpalle maa, Yaisu a ndavateru elva na, a ba ñane á elvan ge itare:

⁴² «Kure mu, kwá slanve uwe ge *Almasiihu? Kwá ba wulfe á ware?» Ta ñwanante a ba itare: «Wulfe á *Dawuda.»

⁴³ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ay estara kena Dawuda keni ndza á d'aháná an Yaakadada na? Adaba a ba Dawuda an hákuma á Shedefwe Cufedde:

⁴⁴ «A ba Yaakadada á elvan ge Yaakadada-aaruwa: Njinja am nadafa-aaruwa, dem sarte na má ganatervege kelaade-aha á ña tate á puwa sera á ña.»

⁴⁵ Máki ndza a d'antaa Dawuda Almasiihu an Yaakadada, á sawa estara kena zlaɓe ádaliye ni á gev wulfe-aara na?»

⁴⁶ Ba palle keni jerka edda una ni á nwanantenwa. A fantau á ba am sarte ñanna, baaka ura á kwamaha de ndavanu elva mázla-aara.

23

*Yaisu anƙwa á gíyá emnde geni a farfa hyema áte ire-aatare áza malum-aha á *tawraita antara *Farisa-aha*
(Mark. 12:38-39; Luka 11:43, 46; 20:45-46)

¹ Daaci a ba Yaisu á elvan ge jáháva antara pukura-aha:

² «Malum-aha á *tawraita antara *Farisa-aha wá, slera-aatare tá kwaraterse názu a ndahanaa tawraita á Muusa ge emnde ákyiye.

³ Daaci fawatersaarefe, magaumaága názena tá bakurná itare baɓemme. Amá wá, magauka názena tá maganá itare na dekiɓeki. Adaba názu tá kwaraterse ge emnde na, itare tá maŋka áte una ñanna.

⁴ Tá faterar gwatame deɓdeɓe ge emnde, amá itare ba gulanda-aatare keni tá feka átekwa dekiɓeki ge melaterumele.

⁵ Baɓemme á názena tá maganá itare, tá magán ba geni a zhararaterzhárá emnde. Estuwa, tá puwa nayya-aha, tá dzebemá am duksa ba seke laya, tá ngudaná áte wafke-aha-aatare antara áte erva-aha-aatare, ira tá saganve jeba á puwa-aha umele anƙwa áte zane-aha-aatare.

⁶ Ma am muŋri-ara keni itare tá kátá ba sleɓe na ni an dárádza jipu na. Am mashidi keni sleɓe-aatare sey á jauje ge náza á emnde baɓemme, ma ware keni á náterna.

⁷ Tá kátá emnde tá d'aháterá an “malum”, tá gater use an ga ire am dágave á zlamaha.

⁸ Amá kure wá, vawaterteka baráma ge emnde geni tá d'ahákurá an malum-aha, adaba baɓemme á kure kwa ba egdzar mama, anƙwa Malum á kure ba palle.

⁹ Dahauka ura áte duniya na an dada dekiɓeki, adaba Eddekure ba palle anƙwa am samaya.

¹⁰ A d'aharakurka an male dekiɓeki, adaba anƙwa Male á kure ba palle, ba ñane una *Almasiihu.

¹¹ Ma male ware am dágave á kure keni, a gevge waladí á kure.

¹² Ma ware una a kantaa ba ñane ire-aara na, sey tá de gánaaga. Áma edda una ni a gaa ire-aara wá, tá de kananteka.»

*Yaisu á balaterse zlaɓa á malum-aha á *tawraita an *Farisa-aha*
(Mark. 12:40; Luka 11:39-42, 44, 52; 20:47)

¹³ «Watse zlaɓa ge kure malum-aha á *tawraita antara *Farisa-aha, kure kwa emnde a fida! Watse zlaɓa ge kure adaba kwá piyaterante dem *kwárá á Dadaamiya ge emnde. Kure keni dakuremka, emnde na tá kátá demda na keni kwa piyaterante.

((

¹⁴ «Watse zlaɓa ge kure malum-aha á tawraita antara Farisa-aha, kure kwa emnde a fida! Kwá lyatervuwe duksa-aatare ge wegyegwar njwasha, daaci kwá sladanve maduwa-aha á kure geni tá fakura áte emnde a jirire. Adaba una ñanna, zlaɓa á kure á de jauje ge náza á emnde baɓemme.))

¹⁵ «Watse zlaɓa ge kure malum-aha á tawraita antara Farisa-aha, kwa emnde a fida! Watse zlaɓa ge kure, adaba kwá anƙwa ja d'aba am larde-aha antara áte ire á haye-aha baɓemme, geni kwá shansha ura palle á gevge am dza á kure ge d'aba

nadina á kure. Má shakuránsha keni, kwá ganve edda-aara dza á kárá, á jakuruuje ba ge kure ma ser buwa keni.

¹⁶ «Witse zlaḍa ge kure malum-aha, wulfe na ni kwá táḍá wulfe-aha. Aḍaba a ba kure: Má ura zauze waḍa an *mashidi yaikke, baaka názu á maganmága, sey máki a zu waḍa án dindar na am mashidi na lauktu á eḍḍaba waḍa-aara.

¹⁷ Kure wá, kwa uce-aha ba jire, kwa wulfe-aha! Yaikke ura-ara ḡane am duksa-aha ḡanna? Amaana yaikke dindar na am mashidi emtu? Tá eksetá mashidi wá, tá ganve dindar cuḍeḍḍe an ḡane emtu?

¹⁸ Kwa bántsa kure zlaḍe áḍaliye wá: Má ura a zu waḍa an názu tá fa sadake átekwa wá, baaka názu á maganmága ḍekideki. Amá máki edda-aara a zu waḍa an sadake na átekwa na wá, á eḍḍaba waḍa-aara ḡanna.

¹⁹ Kure wá, kwa wulfe-aha! Yaikke ura-ara ḡane am duksa-aha ḡanna? Amaana yaikke sadake arge duksa na tá faná átekwa na emtu? Emtu yaikke duksa na tá fa sadake átekwa, á ganvá ḡane sadake ḡanna cuḍeḍḍe na he?

²⁰ Yá ndaakur ba jirire, máki edda-aara zauze waḍa an duksa na tá faná sadake ge Dadaamiya átekwa na wá, edda-aara a zu waḍa an duksa ḡanna ira sadake na átekwa na keni.

²¹ Edda una má zauze waḍa an *mashidi yaikke, a zu waḍa an mashidi ka palle. A zu waḍa an Dadaamiya na am mashidi ḡanna keni.

²² Edda una a zu waḍa an samaya, a zu waḍa an kurshi á sleksire á Dadaamiya, ira Dadaamiya na á njá am kurshi ḡanna keni.

²³ «Witse zlaḍa ge kure, malum-aha á *tawraita antara *Farisa-aha, aḍaba kwa emnde a fida! Dále-aha seke tara ḍale á minti, antara timba ira makshaksha wá, kwá aḡkwa vante luser-aara ge Dadaamiya. Amá duksa yaikke na á kwaratersa *tawraita ge emnde seke tara jirire, antara maggwire, ira dzayyire á ervaunḍe wá, kwá maḡka. Mbate keni ma andze kwá maganá á ba antara una-aha ḡanna, baaka una kwá yanseye.

²⁴ Kure keni kwa wulfe-aha, kwá taḍa wulfe-aha seke kure. Kwá yemese ugjanja am yáwe á kure, amá ezlegwame wá, yemakurka, kwá shaná á ba antara ḡane.

²⁵ «Witse zlaḍa ge kure malum-aha á tawraita an Farisa-aha, aḍaba kwa emnde a fida! Kwá bára iga á náza sha duksa antara tasa-aha á za duksa á kure, amá an naha tara neylire, antara shagerkire am huḍe-aara.

²⁶ Ekkure Farisa-aha wá, kwa wulfe-aha! Barawábára emtsaḍe huḍe á tasa-aha á kure, iga-aara watse á gevge tseḍaḡe.

²⁷ «Witse zlaḍa ge kure malum-aha á tawraita antara Farisa-aha, kwa emnde a fida! Kure kwa ba seke irekhye-aha na an bára an duksa dzayye, zariya am ice á emnde, amá am huḍe-aara wá, an naha ba se á emtsa, an weshege-aha gergere.

²⁸ Kure keni kwa ba seke una ḡanna. Ágáshe wá, kwa emnde a jirire áza emnde, amá kwakya fida antara mándzawire am kure.»

*Malum-aha á *tawraita an *Farisa-aha tá de ḡezleka am shairiya
(Luka 11:47-51)*

²⁹ «Witse zlaḍa ge kure malum-aha á *tawraita antara *Farisa-aha, aḍaba kwa emnde a fida! Kwá aḡkwa nderá irekhya á nabi-aha geni hayakuránháya slera á eggye-aha á kure, kwá aḡkwa caḍa irekhya á emnde na ndza ta magaa jirire á Dadaamiya,

³⁰ aley wá, a ba kure: Ma andze ḡa aḡkwa am zamane á eggye-aha á ḡere wá, ma ḡa melateruka ge ceḡa shifa á nabi-aha.

³¹ Ba kure keni diyakurdiya am ire á kure geni kwa wulfe-aha á emnde na ndza ta ceḡaa shifa á nabi-aha.

³² Naba magaumaḡa slera á kure yawánka, zlawanaazle slera á eggye-aha á kure.

³³ «Kwa havale-aha, kwa egdzara á pushe ba jire! Una ni kwá de ñezla am shairiya, kwá duka á dem kárá á jahanáma, a ba kure? Kwá ñezleka ðekidfeki.

³⁴ Adaba una ñanna yá ndaakur ba jirire, cenaucena elva na: Watse yá belakurá nabi-aha, antara emnde a enkale, ira malum-aha, amá emnde umele-aatare watse kwá ceba shifa-aatare, emnde umele watse kwá zlenjeláterá áte dzangala, emnde umele watse kwá slerpáterá an ja am mashidi-aha á kure, watse kwá de tatayatertátaya am ekse-aha bademme.

³⁵ Daaci bademme á uzhe á emnde cufedfe na ndza ta cebateraa am duniya na, kwaye emtsa á Habila, sem emtsa á Zakariya bademme á ba am mbiye á kure. Zakariya na wá, yá ndahá elva á Zakariya egdza á Barakiya na ndza kwa janaa am dagave á tara bere cufedfe antara duksa na tá faná sadake ge Dadaamiya átekwa na.

³⁶ Una yá ndaakur ba jirire: Bademme á uzhe á emnde ñanna á ba am mbiye á emnde a zamáne na!»

*Elva á Yaisu áte Urusaliima
(Luka 13:34-35)*

³⁷ «Urusaliima, Urusaliima, ekka ka cebaa nabi-aha, ka cebaa emnde na a belateraa Dadaamiya an nákwá! Ser kwakya una yá kátá jema emnde á ña ásezerwa, ba seke náza á mama á ukkula, máki a jemaa egdzara-aara á dem ekta á zlbake-aara. Amá kwalakefkwale.

³⁸ Kina wá, yanakaaya, ká de gev ba kaamba!

³⁹ Yá ndaakur ba jirire: Kwá puweteka ice á kure áte iya mazla-aara, dem sarte na ni watse kwá bánba ba kure an we á kure ganakini a ganga Dadaamiya barka ge edda una a sawa an zhera á Yaakadada na!»

24

*Yaisu á ndahá elva a mbedfa *mashidi yaikke
(Mark. 13:1-2; Luka 21:5-6)*

¹ Daaci sessa Yaisu am *mashidi yaikke, ankwá á zlalá maa, ta duhe ge pukura-aha-aara á deñara, a ba itare tá elvan ge ñane: «Ezzhara emtsaade jeba á nderáva á mashidi na.»

² Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire: Una ñanna kwá zharaná kure bademme na, watse á mbedfa bademme, ba nákwá palle keni watse á jauka áte ukfenara nákwá.»

*Zlaða-aha na watse á magava lauktu á zla duniya
(Mark. 13:3-13; Luka 21:7-19)*

³ De njaanja Yaisu áte ire á Wa Anyaranyara, ta duhe ge pukura-aha-aara á ba an niya á deñara, ta de ndavanuhe, a ba itare tá elvan ge ñane: «Ndanerndaha watse á magava am sarte-ara una ñanna? Watse ñá dise áte uwe ganakini herzha sawa á ña, an zle á duniya?»

⁴ A ñwaterante ge Yaisu, a ba ñane: «Kure wá, faufa ba hyema, a se kefarakuraaka emnde umele.

⁵ Adaba watse kwakya emnde na tá de sawa an zhera-aaruwa, ma ware keni á se ba: Ba iya una ya *Almasiihu. Daaci tá se kefa emnde kwakya.

⁶ Watse kwá cenáncena labare á wáva-aha am larde-aha na ba herherzhe an kure, antara am larde-aha na yiyiye an kure, amá gazlauka ðekidfeki. Sey á de magava una-aha ñanna, amá zlafe zle á duniya ka emtsaade.

⁷ Watse larde umele á de darge larde umele an wáva. Emnde á slekse umele, tá de darge kwará á slekse umele an wáva. Waya antara gejava á haha á de magava am tate-aha gergere.

⁸ Bademme á una-aha ñanna, zlafe ba fakta á zlaða emtsaade, ba seke náza á mukse na fanantaufe zlaða á yá.

⁹ «Watse tá sluwakursluwa, tá vakurte ge emnde tá magakurá palasa, tá de ceba shifa á kure. Emnde bademme tá de dá ba kelaadire ádete kure adaba zhera-aaruwa.

¹⁰ Emnde kwakya tá de yá fetaare áte ya mazla-aara am sarte ñanna, tá de maga ba kelaadire, antara dugune am dagave-aatare.

¹¹ Tá de jesaareje nabi-aha fida kwakya, tá de keða emnde kwakya.

¹² Watse á kwakyevaa ba shagerkire am dagave á emnde. Watse kwakya emnde na á de gula wáyáva-aatare.

¹³ Amá edda una tsaatse shagera dem halavuwa-aara wá, á lyelye shifa-aara.

¹⁴ Á hyemhya labare á higa, elva a sem *kwara á Dadaamiya, am huðe á duniya bademme, watse tá maganaamaga seyðire am larde-aha bademme, lauktu á sawa zle á duniya.»

*Zlaða na baaka kalle-aara na
(Mark. 13:14-23; Luka 21:20-24)*

¹⁵ «Watse kwá nána duksa na ni tá ðaháná an shagerkire emtañka ðekideki na am tate á cuðeðde. Nabi Daniyail wá, ndza a enndaha elva-aara werre. Ma a ndaasa ware elva-aaruwa na keni, a cenevaacena elva ñanna ba shagera.

¹⁶ Vacite na ni má nakuranna duksa ñanna wá, watse kyaakya ge emnde na tá am Yahudiya, tá zlerda zhagade á dem huðe á wa.

¹⁷ Edda una áte ire á bere keni, a tsuñka á dem huðe á bere ge hálá kazlaña-aara.

¹⁸ Edda una am fe keni, a eptseka á sá ge se hálá nangyuwe-aara.

¹⁹ «Watse á tsaame kwa zlaða á ñwasha na watse tá á huðe am sarte ñanna, antara ñwasha na tá an egdzara áte erva na!

²⁰ Njalaunála Dadaamiya ganakini zhagade á kure a gevka am sarte á ekhye, bi an kwaskwe á puwansepuwe!

²¹ Adaba watse kwakya jipu zlaða am sarte ñanna. Ta nderaa estuwa duniya, sem vatena, jerka jeba á zlaða ñanna ðekideki. Á de jesarka keni zlaða na ni ta kalle an una ñanna.

²² Ma andze gulanaaka Dadaamiya hare-aha á zlaða ñanna wá, ma andze á jauka ura an shifa ba palle keni. Amá a naba gulanaahe ge Dadaamiya adaba emnde na a dzeratersaa ñane.

²³ «Daaci am sarte ñanna, ma a bakurnaa ware: Nawa ankwá *Almasiihu áhuna, bi kwaya ankwá áhuwa, lyiyauka elva ñanna ðekideki.

²⁴ Adaba watse tá jesareje almasiihu-aha fida, antara nabi-aha fida am sarte ñanna. Watse tá maga nalaama-aha antara najipu-aha gergere kwakya, geni ambane tá keðateraakeda emnde na ni a dzeratersaa Dadaamiya áte enjkale.

²⁵ Cenawáncena! Náwa fanakuremfa ya am vuwa zlauzle.

²⁶ «Daaci ma tá bakurá: Kwaye ankwá *Almasiihu am kaamba keni, kure daumbareka. Ma tá bakurá: Náwa ñane, a shebevaa ire-aara áhuna keni, fautaareka an elva-aatare ðekideki.

²⁷ Adaba ba seke mága á kára á ráde á sawa am samaya, á fantau am gedí dem pute keni ba ñane na wá, watse sawa á *Ura á emnde bademme keni ba estuwa.

²⁸ Adaba am tate na ni ankwá lipa átekwa, zaatate-aha keni tá jaháva á ba ádehuwa.»

*Sawa á *Ura á emnde bademme
(Mark. 13:24-27; Luka 21:25-28)*

²⁹ «Kertenj am iga á zlaða ñanna maa, vaciya á de gevge danñwe bademme, tere keni á de máreka parakkire-aara, terlyakwa-aha keni watse tá geda á sem áhá, bademme á ndzeða á názena áte samaya á de gejavtegeje ba ñarñare slede.

³⁰ Daaci tá de zhára ba nalaama á *Ura á emnde bademme á sawa am samaya. Bademme á emnde na tá am duniya na tá de kyuwa, daaci tá zhára ba iya Ura á emnde bademme yá anƙwa á sawa áte kumba, yá sawa an hákuma yaikke antara demdemire.

³¹ Tá de fertanteferta derkwákwá yaikke, daaci yá de bela malika-aha-aaruwa á dem karáfke-aha á duniya ufade kerdé, geni tá jatermaare ge emnde na ya dzeratersaa ya na bademme.»

Gáraƙa an nabugda má yaaya hyema anƙwaslire

(Mark. 13:28-31; Luka 21:29-33)

³² «Diyaweddiye á ba áte mama á nabugda. Máki kwa nanna gedaageda hyema átekwa, yaaya umele anƙwaslire wá, diyakurdiya ganakini herzhavteherzhe madare.

³³ Una keni ba duksa palle. Máki anƙwa á magava duksa-aha nanna wá, diyaweddiye ganakini iya keni yá ba áte we á sera mazla-aara ge sawa.

³⁴ Yá ndaakur ba jirire: Emnde a zamane na tá de zlauka ba estuwa, sey máki naránna duksa-aha nanna.

³⁵ Tara samaya an haha wá, tá naba keƙa, tá zlauzle. Amá elva-aaruwa wá, á keƙeka ƙekidéki, sey má gevge.»

Sarte á zle á duniya wá, diyaa ba Dadaamiya palle

(Mark. 13:32-37; Luka 17:26-30, 34-36)

³⁶ «Elva á hára á bere, antara sarte nanna wá, baaka slediya-aara ƙekidéki. Ma malika-aha am samaya, ba iya *Egdza á Dadaamiya keni diyanka, sey diyaa ba Dadaamiya palle nane Dada.

³⁷ Ba názena ndza a magava am zamane á *Nuhu na wá, watse ba seke una nanna kalkale má watse yá sawa iya ya *Ura á emnde bademme.

³⁸ Am sarte na zlaƙe samka yáwe á keƙa duniya wá, slera á emnde ndza ba tátaya emtakire á duniya; tá ezza, tá essha, tá gá larusa, tá vaterte gyaale-aha-aatare ge zála, a semaa estuwa kwaskwe na a demaa Nuhu á dem paare-aara, tá maga ba una.

³⁹ A se keƙaterahe ba estuwa yawe á keƙa duniya, farka hyema ƙekidéki. Má watse yá de sawa iya ya Ura á emnde bademme keni, á de magava ba estuwa.

⁴⁰ Watse yá se bera emnde buwa am fe, watse yá eksa palle, palle-aatare yá yánya.

⁴¹ Nwasha buwa tá há hiya, yá eksa palle, yá yá palle.

⁴² Adaba una nanna, njawinja á ba am niya á kure. Adaba diyakurka sarte na ni á de sawa Yaakadada á kure átekwa na.

⁴³ Anƙwa duksa palle, diyaweddiye ba shagera: Máki diyaadiya edda á há sarte na ni watse á sawa neyle átekwa na wá, á peka háre ƙekidéki, adaba wayaaka á demda neyle á dem huƙe á há-aara.

⁴⁴ Kure keni ba estuwa. Sarte na ni watse iya *Ura á emnde bademme yá de sawa átekwa na wá, diyakurka. Daaci njawinja á ba am niya á kure.»

Sleslera na dzayye ervaunƙe-aara, an una danƙwe ervaunƙe-aara

(Luka 12:41-48)

⁴⁵ «Sleslera-ara nane dzayye ervaunƙe-aara, slenƙale zlaƙe adaliye na? Ba edda una ni má zanwe-aatare a yanaa huƙe á há-aara bademme am erva ge nane, á vatertá nane náza za ge emnde na tá am huƙe á há nanna bademme, á vatertá an laukte-aara na.

⁴⁶ Yá ndaakur ba jirire, watse higa yaikke ge sleslera nanna, máki zanwe-aara a se beranaa á ba am slera-aara.

⁴⁷ Rezege-aara bademme keni á naba fanemfe am erva zanwe-aara ge sleslera nanna.

⁴⁸ Amá máki danƙwe ervaunƙe á sleslera nanna wá, á naba bánba am ervaunƙe-aara ganakini labára á saaka zanwe-aaruwa watsewatse.

⁴⁹ Daaci á fantau ge magateraa palasa an ja ge emnde a slera umele, á zá názu am huđe á há, á essha antara emnde a mbazla umele.

⁵⁰ Daaci má á sa zanwe á sleslera ɲanna wá, á sa á ba an kwaskwe na ni tamaaka ɲane ɔ́ekidɛki, á sa am sarte na ni diyaaka ɲane ɔ́ekidɛki na.

⁵¹ Palasa na á se magante zanwe-aara ge sleslera ɲanna wá, náza enndaaka. Ba emtaɲkire na ni á se puwa emnde a fida á demkwa na wá, ɲane keni á ba am huđe-aara. Á de kyuwa-aara am tate ɲanna, á de kerɔ́a ba sláre ge zlaɔ́a.»

25

Naraje an gyaale-aha kelaawa

¹ «Daaci dem zlanña á Dadaamiya wá, watse á gáráva an labare á gyaale-aha ta kelaawa, ta tsetehe an kára á fanus-aha-aatare am erva, ta de yainu ge edda á larusa.

² Emnde ilyebe am gyaale-aha ɲanna baaka enjkale-aatare ɔ́ekidɛki. Ilyebe-aatare keni, ta emnde a enjkale jipu.

³ Duwa á gyaale-aha na baaka enjkale-aatare na maa, ta haletaa ba kára-aha á fanus-aatare, amá magarka kaashi á kanandzir.

⁴ Amá gyaale-aha na tá an enjkale na wá, ta haletaa kára á fanus-aha-aatare, ira kwalaba-aha-aatare kanandzir am huđe-aara.

⁵ Saaka edda á larusa ɲanna watsewatse maa, a naba cebaterhe ge háre. Gyaale-aha kelaawa na bademme parupe háre.

⁶ «Am huđe á vayiya wá, tá cena ba hula: Náwa samsa edda á larusa! Sawesse ásezeɲara, a ba itare.

⁷ Daaci gyaale-aha kelaawa na bademme tsaretse am háre na, tá fantau ge mba kára á fanus-aha-aatare.

⁸ Daaci: Kawarɲeruke kanandzir-aha á kure na, náwa á emtsa kára-aha á ɲere, a ba emnde na baaka enjkale-aatare na, tá elvan ge emnde a enjkale.

⁹ Ta ɲwaterante ge emnde a enjkale, a ba itare tá elvan ge itare: ɲere ɲá velka! Watse á hyamiyarka antara kure, dawmbare ádeza emnde a válá kanandzir.

¹⁰ Ba zlarzlálá itare á de shekwa kanandzir na, a semhe ge edda á larusa keni. Gyaale-aha ilyebe na ndza tá am niya-aatare na daremda á dem bere á ga nika antara edda á larusa ɲanna, ta heɔ́etaa bere an tsekweram.

¹¹ Shekwaashekwa wá, saremsa gyaale-aha umele na keni. Ta ketaa kwara: Edda! Edda, werarɲerantewera bere, a ba itare.

¹² Amá a ɲwaterante ge edda á larusa, a ba ɲane á elvan ge itare: Yá ndaakur ba jirire: Diyanakurka ya ɔ́ekidɛki, ma kwa emnde-ara keni.»

¹³ Ge zla elva-aara Yaisu, a ba ɲane á elvan ge itare: «Ma vaatara keni, njawinja á ba am niya á kure, aɔ́aba diyakurka kwaskwe ɲanna, diyakurka sarte ɲanna.»

Naraje an emnde a slera ta keye

¹⁴ «Adaliye dem zlanña á Dadaamiya wá, á gáráva an zhel umele a daa shula. Lauktu á zlálá, a ɔ́etaa emnde a slera-aara, a tegateraa nalmane-aara.

¹⁵ A vante jekka deremke ilyebe ge slezuɲɲwe-aatare. Ge buwire-aatare, a vante jekka deremke buwa. Ge keyire-aatare, a vante jekka deremke. Ma ware keni a vante ba deydey á ndzeɔ́a-aara, daaci ba zlálá-aara ge ɲane.

¹⁶ Duwa edda una a shaa jekka deremke ilyebe, kertenj a de mbeɔ́a erva an ɲane, a shetaa riba jekka deremke ilyebe.

¹⁷ Edda una ta vante jekka deremke buwa na keni, a de magán ba estuwa, ɲane keni a shetaa riba jekka deremke buwa.

¹⁸ Amá edda una ta vante jekka deremke na wá, ɲane a de yese evege am haha, a heɔ́em nalmane á zanwe-aara am huđe-aara.

¹⁹ «Shekwaashekwa wá, a naba saahe ge zanwe á emnde a slera ñanna, a daterte ge zhárá lisaafi á slera na ta maganaa itare.

²⁰ A sawhe ge edda una ndza ta vante jekka deremke ilyebe na, a ba ñane á elvan ge zanwe-aara: Ndza ka vite jekka deremke ilyebe, náwa ya shante riba jekka deremke ilyebe.

²¹ Shagera, a ba zanwe-aara á elvan ge ñane: Ka sleslera á jirire, dzayye huđe á ña. Ka magaa slera an duksa na cekwa dárádza-aara an ervaunđe á ña palle; kazlaña na kwakya dárádza-aara keni sey yá fakemfa am erva. Sawa mí higa antara ya.

²² A semhe ge edda una ndza a vante jekka deremke buwa, a ba ñane á elvan ge zanwe-aara: Ndza ka vite jekka deremke buwa, náwa ya shante riba keni jekka deremke buwa.

²³ Shagera, a ba zanwe-aara á elvan ge ñane: Ká sleslera á jirire, dzayye ervaunđe á ña. Ka magaa slera an duksa na cekwa dárádza-aara an ervaunđe á ña palle; kazlaña na kwakya dárádza-aara keni sey yá fakemfa am erva. Sawa mí higa antara ya.

²⁴ «Am iga-aatare bademme maa, a semhe ge edda una ndza ta vante jekka deremke palle na keni áseza zanwe. A ba ñane á elvan ge ñane: Ambarka á ña male, diyandiya ganakini ka slemándzawe, ma janƙa ba wulfe á duksa á ña keni, ká hálá ba duksa; ma tegañka ba duksa á ña keni ká jáha ba duksa.

²⁵ Iya jiija lyawa, ndza ya heɗem shunƙu á ña am haha, náwa ñane duksa á ña.

²⁶ A ñwanante ge zanwe, a ba ñane á elvan ge ñane: Ka sleslera mándzawe, ka masefe! Diyakdiya ganakini ya slemándzawe, á ba ka? Ma janeka ba wulfe á duksa-aaruwa keni yá hálá ba duksa; ma tegañka ba duksa-aaruwa keni yá jáhá ba duksa, á ba ka?

²⁷ Máki ba estuwa wá, ma andze ka de puweme nalmáne-aaruwa am bañ kwa, daaci ma ya se lyiyya nalmáne-aaruwa an yawe.

²⁸ Daaci lyauvaalya jekke deremke na ázeñara na, a ba ñane á elvan ge emnde na tá tsatse ázeñara, vawanteva ge edda una an jekka deremke ilyebe, riba keni estuwa na.

²⁹ Adaba edda una añkwa ázeñara wá, tá de fanaarefe, tá de sagananvesage ba kwakya. Amá edda una shanteka ɗekideki wá, ba una cekwa am erva-aara na keni, tá de lyevaalya am erva-aara.

³⁰ Ngudi na baaka námpire-aara ɗekideki ñanna maa, naba dawansede á degashe, de eblyawanmeblye á dem tate na ni tabedamme jipu na, á de kyuwa-aara am huđe-aara, á de kerɗa ba sláre ge zlaɗa.»

Shairiya á emnde vaci tsa faya

³¹ «Má watse samsa *Ura á emnde bademme am sleksire antara malika-aha-aara bademme wá, a se njema am kurshi á sleksire-aara.

³² Daaci bademme á emnde na tá am huđe á duniya tá de jammeje á katafke-aara, á de láterá ñane emnde bademme, ba seke náza suni má á lesa kyáwe-aha, á saterse am dagave á náwe-aha.

³³ Kyawe-aha wá, watse á puwáterá am naɗafa-aara, nawe-aha keni am nazlaba-aara.

³⁴ Náwa elva na á de baterná slekse ge emnde na tá am naɗafa-aara: Kure emnde na Edderwa a gakur barka-aara na, sawmbare á sem yaikkire na ta tsatsakurán ge kure kwaye am fakta á duniya.

³⁵ Adaba am sarte na a wiwa waya, kure kwa vite náza za; a wiwa ndera, kwa vite názu yá shushe; ndza ya wayve, kwa lyivaahé á dem mba á kure.

³⁶ Am sarte na yá an ukhyiye dey, kwa tsekwime am nanɗyuwe; ndza ya lapika, zakurivaareze; ndza yá am danɗay, kwa duwa á de zharizhara.

³⁷ Daaci watse tá ḡwanantenḡwa emnde a jirire na á ndaater elva na: Ndza ḡa nák vaatara á wáká waya, lauktu ḡa vakte náza za na Yaakadada? ḡa nák áme á wáká ndera, ḡa vakte yawe?

³⁸ ḡa nák vaatara ka wayve am ekse á ḡere, ḡa lyiyáká am mba á ḡere? Bi ká an ukhyiye dey ḡa tsekwakeme am nanḡyuwe?

³⁹ ḡa nák vaatara lapika, bi ká am danḡay, ḡa de zharakzhára?

⁴⁰ Watse á ḡwaterantenḡwa slekse: Náwa yá sakuransese jirire-aara: Ba kelaa má kwa magateraa una-aha ḡanna ge egdzar mama-aha-aaruwa na cekwa ndzedá-aatare na wá, kwa magiyán ba ge iya.

⁴¹ «Am iga á una ḡanna maa, náwa názu watse á baterná slekse ge emnde na tá am názlaba-aara: Jawinaaja ázerwa, kure emnde na nyainyaikurvenyainye Dadaamiya, zlalauzlalawa á dem kára na baaka emtsa-aara dfekideki, ta tsatsannaa ge Shaitaine antara malika-aha-aara na!

⁴² Adaba ndza a wiyaa waye, kure vakuriteka náza za; ndza a wiyaa ndera, vakuriteka yawe;

⁴³ ndza ya wayve, lyiyakurika á dem mba á kure; ndza yá an ukhyiye dey, vakuriteka nanḡyuwe; ndza ya lapika, ndza yá am danḡay, dakurka á de zharizhára.

⁴⁴ Daaci watse tá ḡwanantenḡwa itare keni: Ndza ḡa nák vaatara á wáká waya antara ndera, bi ka wayve, bi ká an ukhyiye dey, melaḡerakuka na Yaakadada? Ndza ḡa nak vaatara ká lapika, bi ká am danḡay, danḡerka á de zharakzhára?

⁴⁵ Watse á ḡwaterantenḡwa slekse: Náwa yá sakuransese jirire-aara: Ba kelaa má kwalakurevkwala magateraa una-aha ḡanna ge emnde na cekwa ndzedá-aatare na, magakuriyanka ba ge iya.

⁴⁶ Daaci itare, watse tá dáterá á de magaterá palasa na á zleka dfekideki na. Amá emnde a jirire wá, tá de shá shifa na á zleka na.»

26

Male-aha tá am sawari á eksá Yaisu
(Mark. 14:1-2; Luka 22:1-2; Yuh. 11:45-53)

¹ Zlanaazle Yaisu tsáká elva-aara maa, a ba ḡane á elvan ge pukura-aha-aara:

² «Diyakurdiya muḡri á *Paska wá, a juwaa ba háre buwa. Iya *Ura á emnde bademme wá, watse tá eksiva á ba am muḡri ḡanna, tá de zleḡeliyá áte dzaḡgala.»

³ De jarammeje male-aha á *liman-aha, antara male-aha á Yahudiya-aha á ba am sarte ḡanna am mba Kayafas ḡane male á *liman-aha bademme.

⁴ Daaci ta njantaa átirpalle geni tá eksevaksa Yaisu an nasherire, tá kedánaakeda shifa-aara.

⁵ A ba itare am dágive-aatare: «Magaumika una ḡanna vaci muḡri, geni a tsaranteka emnde elva.»

Mukse na a puwar waye ge Yaisu
(Mark. 14:3-9; Yuh. 12:1-8)

⁶ Am sarte na Yaisu am Baytaniya na wá, a dem mbá á Simaun umele ndza á waná derve,

⁷ a demhe ge mukse umele an kuderá á waye-aara, á se emtake, kwakya gane-aara, a de puwar waye ḡanna ge Yaisu áte ire-aara am sarte na anḡkwa á za dafa.

⁸ Ba ta naa una ḡanna pukura-aha, a naba jaterhe ge ervaunḡe, a ba itare: «Azara shagerire-aara jeba á bádza duksa na?

⁹ Ambane ka ma ta velu waye ḡanna, ma tá sha shunḡu kwakya an ḡane, daaci ma tá tegater ge talága-aha!»

¹⁰ De cenánkena Yaisu elva na tá weshaná itare, a ba ḡane á elvan ge itare: «Labára kwá hyaná lyuwa ge mukse na? Názena a maginaa ḡane na shagera jipu.

¹¹ Adaba uwe, talága-aha wá, ma vaatara keni watse tá anƙwa átevege kure, amá iya wá, watse ya baaka átevege kure.

¹² Njane wá, waye na a puwiyaare njane na wá, tsatsiyaatsatse ge beliya am evege.

¹³ Yá ndaakur ba jirire: Am huđe á duniya baɗemme, baɗemme á tate na ni tá de bálá labare á higa átekwa na wá, tá de ndaha názena ni a maganaa mukse na keni, tá de viyanaaka.»

Yahuda anƙwa á vela Yaisu

(Mark. 14:10-11; Luka 22:3-6)

¹⁴ Daaci anƙwa palle á pukura-aha kelaawa ju buwa, zhera-aara Yahuda Iskariyaud, a tsete duwa-aara á deza male-aha á *liman-aha,

¹⁵ a ba njane á elvan ge itare: «Kwá vite uwe yá magakuránmaga ya pute na ni á demda Yaisu am erva á kure?» Ta naba kezlanaa shunƙu kul keye, cappe ta puwanem am erva.

¹⁶ A fantau á ba am sarte njanna Yahuda ge tataya faterem Yaisu am erva ge emnde na á ba an keski.

*Yaisu arge masane á *Paska antara pukura-aha-aara*

(Mark. 14:12-21; Luka 22:7-14, 21-23; Yuh. 13:21-30)

¹⁷ Am váha zunƙwire na tá za muƙri na baaka shahi á makalá am huđe-aara na, duwa á pukura-aha, ta de ndavanu ge Yaisu, a ba itare: «Ká kátá njá de tsatsaká ɗafa á *Paska am tate-ara?»

¹⁸ A njute ge Yaisu, a ba njane á elvan ge itare: «Dawmbare á dem mba á manya am huđe á ekse, de bawanánba wá: a ba malum wá, hyephye sarte-aaruwa yá kátá za muƙri á Paska antara pukura-aha-aaruwa am mba á njá.»

¹⁹ Pukura-aha ta magaa názena a baternaa Yaisu na, daaci ta tsatsaa muƙri á Paska.

²⁰ Am iga a manƙaripu maa, Yaisu antara pukura-aha-aara ta nja arge masane.

²¹ A ba njane á elvan ge itare arge masane njanna wa: «Náwa yá ndaakur elva, yá ndaakur ba jirire: Watse á veliya ba palle á kure.»

²² Daaci, baɗemme á pukura-aha jáviya ba tá kyuwa, ta fantau ge ndavanu an palpale, ma ware keni ba: «Iya ka ndza Yaakadada?»

²³ A njute ge Yaisu, a ba njane: «Edda una ni erva á njere antara njane am tása na wá, watse á veliya ba njane.

²⁴ Iya *Ura á emnde baɗemme wá, baaka pekya-aara sey ba yá emtsa. Ate una ta puwete am wakita á Dadaamiya áte iya wá, ba estuwa. Amá watse zlaɗa jipu ge edda una ni á de veliyá njane, ambane ma yareka.»

²⁵ Yahuda wá, á de velaná ba njane keni, a eksetaa elva, a ba njane: «Iya ka ndza Yaakadada?» A njwanante ge Yaisu: «Ba estuwa.»

Masane cuɗeɗɗe

(Mark. 14:22-26; Luka 22:15-20; 1 Kaur. 11:23-25)

²⁶ Am sarte na tá anƙwa za masane maa, Yaisu a eksetaa ɗafa, a slafanaa we-aara ge Dadaamiya, a kezlanve ɗafa na, daaci a vaterte ge pukura-aha-aara. «Nawmbare zawuze,» a ba njane, «una njanna vuwa-aaruwa.»

²⁷ Am iga á una njanna maa, a eksante feka, a slafanaa we-aara ge Dadaamiya, a vaterte: «Shawushe», a ba njane á elvan ge itare.

²⁸ «Adaba una njanna uzhe-aaruwa; a puvaá adaba emnde kwakya, geni emnde kwakya a sharánsha gabera á haypa-aha-aatare, Dadaamiya á nguɗaterá an una njanna namána ge emnde.

²⁹ Yá ndaakur ba jirire: Am sali kataliya na wá, yá dalika á shá yawe á egdza á náfa antara kure mázla-aara, sey watse mí de shá ba una anƙwaslire am zlanna á Edderwa.»

³⁰ Am iga á una ñanna maa, ta eksante lahe á gálá Dadaamiya, ba tse-aatare, ta zlala ádete ire á Wa Anyaranyara.

A ba Yaisu watse á yiyaaya Piyer

(Mark. 14:27-31; Luka 22:31-34; Yuh. 13:36-38)

³¹ Daaci a ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara: «An vayiya vatena wá, bademme á kure na watse kwá yiyaaya. Adaba anƙwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ñane: Watse yá ejja suni, bademme á kyawe-aha am walda tá de kya.

³² Amá má watse tsanetse am faya wá, watse yá daada ba iya zunñwe arge kure á dem Galili.»

³³ A ñwanante ge Piyer, a ba ñane á elvan ge ñane: «Ma yarakaaya emnde umele keni, iya wá, yá yakaaka ɗekideki.»

³⁴ A ñwanante ge Yaisu: «Yá ndak ba jirire, an vayiya ba vatena na, lauƙtu á kyuwa tsákálá, watse ká bánba ka ser keye geni diyakikire.»

³⁵ A ba Piyer: «Yá ndaaka una ɗekideki. Ma emtsa antara ka keni ba yá emtsa.» Bademme á pukura-aha umele keni ta ndahán ba estuwa.

Yaisu am Gaicaimane

(Mark. 14:32-42; Luka 22:39-46)

³⁶ Daaci daada Yaisu antara pukura-aha-aara á dem tate na tá dahaná an Gaicaimane na. A ba ñane á elvan ge pukura-aha: «Náwa njawinja áhuna, iya kwaye yá de maga maduwa áhuwa.»

³⁷ A eksetaa tara Piyer, antara egdzara á Jaibaidaiyus buwa, ta duwa antara ñane. Fantaufe wá, á tápá emtañkire, á tápá ba zlaɗa na ni an tsaka ire na am ervaunɗe-aara.

³⁸ Daaci a ba ñane á elvan ge itare: «Baaka zlaɗa na ni yá tapánka na am ervaunɗe-aaruwa, yá tápá zlaɗa á emtsa. Naba njawinja áhuna, pauka háre ɗekideki, sheraumishera ice ba shagera.»

³⁹ A zlahe yiyiye cekwaanɗuɗi an itare, a de kezlaa ugje am haha, wafke-aara ba teppe áte haha, a magaa maduwa. A ba ñane am maduwa-aara: «Eddaye-aaruwa, máki á gevge wá, tasle á ña jinaaja zlaɗa na ba yiyiye an ya. Amá wá, áte una yá wayaná ya ka, áte una ka wayetaa ka.»

⁴⁰ Daaci ba tse-aara wá, a seza pukura-aha keye na, amá a se berater tá am háre. A ba ñane á elvan ge Piyer: «Dzegwaránka njá an ice ba saa palle keni degey?

⁴¹ Pauka háre! Magaumaga maduwa geni a badakuruka shaitaine. Ire á urimagwe wá, wayaawáya jipu mága fesaarfire, amá baaka payɗa á vuwa.»

⁴² A daliye zlaɓe ádaliye ge buwire, a de magaa maduwa-aara, a ba ñane: «Eddaye-aaruwa, mákini á taa jaaveka zlaɗa ñanna áte ya na, sey ba yá shushe wá, a gevge ba namaari á ña.»

⁴³ Eptsa-aara zlaɓe ádaliye á seza pukura-aha-aara, a se berater tá á ba am háre. Dzegwaránka basha háre ɗekideki.

⁴⁴ A daliye zlaɓe ádaliye á dem tate á maduwa-aara, a de magaa ba kelaa maduwa-aara ñanna ge keyire.

⁴⁵ Zlaurle wá, a eptsehe zlaɓe ádaliye á seza pukura-aha-aara na. A ba ñane á elvan ge itare: «Kure kwá pá ba háre á kure, kwá anƙwa puwansepuwe shifa á kure ka? Ay degiya, iya *Ura á emnde bademme, hyephye sarte-aaruwa. Kwaye tá de fime am erva ge emnde a haypa.

⁴⁶ Tsawetse! Kwaye samsa edda una ni a veliyaa ñane na, mí de yainuye.»

Ta eksevaa estuwa Yaisu

(Mark. 14:43-50; Luka 22:47-53; Yuh. 18:3-12)

⁴⁷ Ba elva ñanna keni zlaɓe zlanaaka Yaisu wá, tá zhára ba sesse Yahuda palle á pukura-aha kelaawa ju buwa. Emnde kwakya tá sá ɗaba Yahuda ñanna, tá an

katsákar-aha, antara zade-aha ceppe am erva. Ta belateraa male-aha á *liman-aha, antara male-aha á Yahudiya-aha.

⁴⁸ Yahuda na a veluwa ñane Yaisu na maa, kwaratersekwara nalaama á ñgyekwaterá Yaisu ge dikele á emnde ñanna. A ba ñane á elvan ge itare: «Ba máki kwa niina yá aṅkwa gan use ge ura ni, seke aṅkwa urire á ñere an edda-aara wá, edda una kwá tatayaná kure na ba ñane, naba eksauváksa.»

⁴⁹ Ba watsewatse wá, a duhe ge Yahuda ñanna á deza Yaisu: «Use malum», a ba ñane á elvan ge ñane, daaci á gan use an ervaunđe-aara palle agire.

⁵⁰ A ṅwanante ge Yaisu, a ba ñane: «A gevge názena ka se maganaa ka na ura-aaruwa.» Daaci yálla á ba emnde na, erva am mbiye ge Yaisu, ta naba eksevaahe.

⁵¹ Ura palle am emnde á Yaisu, a naba tefese masalam-aara ñane keni, a wa sleslera á male á *liman-aha, a icanaa hyema palle.

⁵² «Femfa masalám á ña am bere-aara», a ba Yaisu á elvan ge ñane. «Adaba emnde na tá tedfa masalam, itare keni watse tá keđerá á ba an masalám.

⁵³ Diyaṅka ka yá dzegwándzegwa dāha Edderwa ge se meliyumele, ba seke ndáhámina ká zhárá ba malika-aha á wáva á tsaaka an debu kelaawa ju buwa emtu?

⁵⁴ Amá watse á geva estara kena názena á ndaaná wakita á Dadaamiya na? Adaba áte una am wakita wá, sey á gevge ba estuwa.»

⁵⁵ Daaci a ba Yaisu á elvan ge dikele á emnde ñanna bađemme: «Kwá se eksiyá an masalam-aha, antara zade-aha am erva na mu, ya neyle emtu? Ábi kelaazare yá njá á ba am mashidi, yá aṅkwa kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde, labára eksakurika?

⁵⁶ Amá diyaweddiye geni bađemme á mága ñanna wá, ba geni a gevge elva-aha na ni ta ndahanaa nabi-aha aṅkwa am wakita á Dadaamiya na.»

Daaci kyaakya zhagade ge pukura-aha bađemme, ta naba yánhe.

*Yaisu á katafke á *kendekyiya yaikke*

(Mark. 14:53-65; Luka 22:54-55, 63-71; Yuh. 18:13-14, 19-24)

⁵⁷ Daaci emnde na ta eksevaa Yaisu na, ta dan ba suuwe á dem mba á Kayafas ñane male á *liman-aha. Mbate kerten jarammeje malum-aha á *tawrait, antara male-aha á ekse katakappe am mba á male ñanna.

⁵⁸ Piyer wá, a daa dāba Yaisu á dehuwa, amá wá, gaterápteka đekideki. A de demhe á ba á dem riya-aara, a de njehe am dágave á emnde a ufa mashidi, ge zhara lámare ñanna, ma watse á zla estara keni.

⁵⁹ Male-aha á *liman-aha antara emnde a *kendekyiya na bađemme farantaufe ge tataya ba ni ma a ndarsende emnde umele elva an dzála áte Yaisu, ma ba fida keni, lauktu ma tá bá ṅanaaṅa shairiya á emtsa.

⁶⁰ Kwakya tsa emnde na ta de dāsanve fida ge Yaisu, amá baaka názu ta eksanaa áte ñane. Am iga-aara, saremsa emnde umele ta buwa wá,

⁶¹ a ba itare: «Zhel na degi a bantsa ñane: Yá dzegwándzegwa mbedánaambedfa *mashidi á Dadaamiya yaikke na. Yá nderaalindere am hare keye, á bina.»

⁶² Hattse a tsete ge male á *liman-aha na, a ba ñane á elvan ge Yaisu: «Ká ndaka elva đekideki ka? Tá ndáhá uwe ñane áte ka emnde na?»

⁶³ Amá a dfu ba we-aara Yaisu. Daaci a ba male á liman-aha na á elvan ge ñane: «Yá ndavaku una an zhara á Dadaamiya edda á shifa, ndindaha ba jirire ba ka una ka *Almasiihu, ka *Egdza á Dadaamiya na emtu?»

⁶⁴ A ṅwanante ge Yaisu, «Ba estuwa,» a ba ñane á elvan ge ñane. «Amá wá, á katafke cekwaṅgudī watse kwá niina ya *Ura á emnde bađemme yá njá am nađafa á Saksage na Slekse ba ñane na, watse kwá niina zlađe adaliye, má watse yá sawa áte kumba á samaya.»

⁶⁵ Daaci male á liman-aha na a naba dzadzanve zane áte vuwa-aara, a ba ñane: «A ganve ire-aara kalle an Dadaamiya.» A ba ñane á elvan ge emnde: «Baaka wedere á miya an seyde-aha mazla-aara. Ábi cenakuráncena an hyema á kure názena a ndahanaa ñane.

⁶⁶ Emtu estara á bá kure?», a ba ñane á elvan ge emnde a *kendemkiya. A ba emnde: «Una ba haypa-aara, a njeka an shifa ñekideki.»

⁶⁷ Daaci ta naba kyefanem nyaihe am ice, ta vavante ñefekwa, emnde umele ta vavante babárva,

⁶⁸ a ba itare tá elvan ge ñane: «*Almasiihu, diyeddiye mu a jakaa ware.»

A ba Piyer ñane diyaaka Yaisu ñekideki

(Mark. 14:66-72; Luka 22:56-62, 63-71; Yuh. 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Am sarte ñanna wá, Piyer ankwá á njá am dagela am huđe á riya á male á *liman-aha. Daaci a sesehe ge kwatena á male á liman-aha maa, a ba ñane á elvan ge Piyer: «Ka keni ka ura á Yaisu zhel emnde a Galili na.»

⁷⁰ Amá eksarka Piyer ñekideki, a ba ñane á elvan ge kwatena ñanna á katafke á emnde bañem: «Ma ká ndaha elva á uwe keni diyanka ya ñekideki.»

⁷¹ A tsete ge ñane ankwá á dete wakiya, sesse kwatenaha umele daduwa á dezeńára. Ba a puwete ice áte ñane wá, a ba ñane á elvan ge emnde: «Degiya una keni ba ura á Yaisu zhel emnde a Nasarátu na!»

⁷² Piyer a naba kwaleve zlađe ádaliye, a ba ñane: «Náwa wađa-aaruwa máki diyandiya dawale ñanna. Ba jirire diyanka dawale ñanna.»

⁷³ Cekwaangudí am iga á una ñanna maa, ta gapte ge emnde na tá ankwá áhuwa á deza Piyer, a ba itare tá elvan ge ñane: «Ba jirire ka keni ka ba palle-aatare, adaba á ba áte nara á ña keni diyarakdiya emnde, diyardiya tate na ka sawa átekwa na.»

⁷⁴ Daaci Piyer a fantau ge za wađa-aha, a ba ñane: «Náwa Dadaamiya diyanka dawale ñanna ñekideki.» Á ba am sarte ñanna wá, tsáktsákwalikwaa, á ba tsákálá.

⁷⁵ Daaci Piyer a naba yehete elva na ndza a bannaa Yaisu, a ba ñane: Lauktu á kyuwa tsákálá wá, ká de bánba ka ser keye ge diyakikire na. Mazla-aara ba segáshe-aara, a de kyuwa á ba an yawe á kyuwa.

27

*Daránda Yaisu á de katafke á sleksu *Pilaatu*

(Mark. 15:1; Luka 23:1-2; Yuh. 18:28-32)

¹ Weráwera ekse an enlya werre wá, bañem á male-aha á *liman-aha, antara male-aha á ekse njarantenja mazle-aara ganakini sey tá ejja shifa á Yaisu.

² Ta naba puwete záwa áte ñane, ta danán ge sleksu *Pilaatu, ñane slekse yaikke am kwara ñanna, a fanaa ñgumna a Rauma.

Emtsa á Yahuda

(Sler. emnde 1:18-19)

³ Yahuda na a velanaa ñane Yaisu na nanna ganakini ñgudarngudá Yaisu am shairiya maa, a deme am tuba, a naba sateraa shungu-aatare kul keye na ndza ta vanta áte Yaisu na ge male-aha á *liman-aha, antara male-aha á ekse.

⁴ A ba ñane á elvan ge itare: «Yá an haypa ba iya, adaba ya velu ura cuñefde geni tá ejja shifa-aara.» A ba itare tá elvan ge ñane: «Ázara lámbe á ñere áte una ñanna? Una á shá ba ka.»

⁵ Yahuda a naba puwateranve shungu am *mashidi yaikke, a de zlenelaa ire-aara áte záwa.

⁶ Daaci male-aha á liman-aha ta halante suley na. Amá á bá itare: «An piya am *tawraitá ganakini mi puwante suley na ge suley á slera á Dadaamiya, adaba gane á shifa á ura.»

⁷ Daaci ta magaa sawari am dagave-aatare, geni tá shekwevshekwe fe á slendera gahe umele an nane, ge hedá wayve-aha am hude-aara, ta naba shekweve.

⁸ Adaba una nanna, sem vatena tá dáhá fe nanna an fe á uzhe.

⁹ Daaci gevge názena ndza a ndahanaa nabi Yairaimiya, a ba nane: «Halarantehálá suley kul keye na egdzara á *Iserayiila, ta ges gane-aara átekwa na,

¹⁰ daaci ta shekweve fe á slendera gahe an nane, ba seke una a binaa Yaakadada na.»

*Sleksu *Pilaatu ankwá á ndavanu elva ge Yaisu
(Mark. 15:2-5; Luka 23:3-5; Yuh. 18:33-38)*

¹¹ Tsarnaatse Yaisu á katafke á slekse yaikke, a ndavanuwa nane elva ge Yaisu, a ba nane á elvan ge nane: «Ba ka una ka slekse á Yahudiya-aha na emtu?» A nwanante ge Yaisu, «Ba estuwa», a ba nane á elvan ge nane.

¹² Am iga á una nanna maa, male-aha á *liman-aha, antara male-aha á larde, tá ankwá datsanve elva wá, Yaisu a naba du we-aara mazla-aara.

¹³ Daaci a ba slekse á elvan ge nane: «Ká cenánka elva na tá tsakaná áte ka na emtu? Labára ká ndaaka elva?»

¹⁴ Amá Yaisu a du ba we-aara, kamákamá ndahaaka elva. Haa slekse a magaa najipu kwakya.

*Njarantenja am shairiya ge ja shifa á Yaisu
(Mark. 15:6-15; Luka 23:13-25; Yuh. 18:39-19:16)*

¹⁵ Ba kelaa má samsa munri á *Paska wá, slekse ankwá á belaterá dangay palle, edda una tá kataná itare na ge emnde a ekse.

¹⁶ Ay am sarte nanna maa, ndza ankwá slemandzawe umele am dangay, zhera-aara Yaisu Barabas.

¹⁷ Daaci á bá slekse á elvan ge jáháva: «Am dagave á tara Yaisu Barabas, antara Yaisu na tá dahaná an *Almasiihu na mu, kwá kátá yá belakurá ware?»

¹⁸ Diyaadiya tsa ganakini ta danaa Yaisu adaba ba shelha baaka elva umele.

¹⁹ Am sarte na sleksu *Pilaatu ankwá á kya shairiya á Yaisu na ma, mukse-aara a naba belanvaa ura, a ba nane á elvan ge nane: «Maganánka ba uwe keni ge zhel nanna dekideki, baaka haypa-aara. Adaba vatena ya hare á ba am palasa á shene adaba nane.»

²⁰ Amá a ba male-aha á *liman-aha, antara male á ekse tá elvan ge jáháva: «Bawánba kure geni a belarakurnaabela ba Barabas, a jareja Yaisu.»

²¹ Slekse a ndavateruhe zlahe adaliye, a ba nane á elvan ge itare: «Kwá kátá yá belakurá ware am emnde buwa nanna?» Ta vante jawapa, á ba itare: «Belanernaabela ba Barabas.»

²² A ba nane á elvan ge itare: «Yá maganá uwe ge Yaisu na tá dahaná an Almasiihu na?» Bademme-aatare ta nwanante, a ba itare tá elvan ge nane: «Zlejelezlejele áte dzangala!»

²³ A ba sleksu Pilaatu á elvan ge itare: «A gu uwe estuwa?» Amá itare ta far hula á ba an ndzedá, a ba itare: «Zlejelezlejele áte dzangala!»

²⁴ Am nanna sleksu Pilaatu baaka názu á maganá nane, emnde tá far ba hula maa, a kevaa yawe, a baraa erva-aara á katafke á emnde, a ba nane á elvan ge itare: «Shifa á zhel na kwá de jáná kure na, haypa-aara á shika dekideki, á shá ba kure.»

²⁵ Bademme á jáháva a nwanante, a ba itare tá elvan ge nane: «Una á shakaaka, haypa á ja shifa á zhel na á ba am mbiye á ntere antara egdzara á ntere.»

²⁶ Daaci sleksu Pilaatu a naba belateraa Barabas, amá Yaisu wá, ta zu an ja, lauktu ta de zlenjelaná áte dzangala.

Sawji-aha tá ankwá á epsawa Yaisu

(Mark. 15:16-20; Yuh. 19:2-3)

²⁷ Daaci ta naba danhe ge sawji-aha á sleksu *Pilaatu Yaisu na á dem huđe á há á slekse, ta de jamme ge sawji-aha bademme, tá á ba arge nane.

²⁸ Ta naba tsekwanse am nangyuwe-aara, ta tsekwanme am dira hanje.

²⁹ Am iga á una nanna maa, ta nderse dake, ta fadanse ire an nane ágire *danjkaula, ta fanem zade am nadafa-aara. Mazla-aara ta gyanu rume ágire tá epsawupsawa, a ba itare tá elvan ge nane: «Aska á na, slekse á Yahudiya-aha!»

³⁰ Ta naba kyefanem nyaihe am ice. Ta lyevaa zade na am erva-aara, geni tá jáná an nane am ire.

³¹ Zlaruzle am maganaa palasa, ta tsekwanse am dira hanje na, ta tsekwanme am náza-aara, lauktu ta dáná á dem tate na ta zlenjelanaa áte dzangala.

Náwa ta zlenjelanaa estuwa Yaisu áte dzangala

(Mark. 15:21-32; Luka 23:26-43; Yuh. 19:17-27)

³² Am sarte na daransede, ta de jaa ire antara ura Siraine umele zhera-aara Simaun, ta naba hyarhe ganakini á sepá dzangala á Yaisu.

³³ Daraada am tate nanna tá dfaháná an Gaulgauta na, amaana: Tate á feka á ire maa,

³⁴ ta de fanu mbazla ge Yaisu áhuwa. Mbazla nanna keni ankwá duksa yaiyaihe am huđe-aara. Amá ba a tapanaahe ge Yaisu mbazla na wá, a naba kwalve, shaaka dekideki.

³⁵ Daaci ta naba tsakwanse am kazlana-aara, ta zlenjelehe áte dzangala, ta tegaa kazlana-aara am dagave-aatare. Ge tega kazlana-aara na wá, ta maga njeri am dagave-aatare, ganakini a sesse edda una ni á zaná nane ma uwe keni.

³⁶ Daaci ta njehe á ba áhuwa nanna ge ufufa-aara.

³⁷ Ta puwete názena ta bantsa itare tá jáná adaba nane na áte naláwa, ta fetehe átire ge nane. Náwa názena ni ta puwetaa itare: «Ba nane una Yaisu, slekse á Yahudiya-aha.»

³⁸ Tá ankwá neyle-aha buwa ta zlenjelater átirpalle antara Yaisu áte dzangala-aha-aatare. Palle ta zlenjelanaa am nadafa, palle keni am názlaba.

³⁹ Emnde a degáshe am tate nanna tá geja ba ire, tá ámbera ezzlazole.

⁴⁰ A ba itare tá elvan ge nane: «Ábi ka bántsa ka ká naba mbedfanaambeda *mashidi yaikke na, á ba am hare keye ká nderendere umele á ba ka? Labara ká taa nejzlanaaka ba ka ire á na? Máki ka ba *Egdza á Dadaamiya, tsekwanaatsekwa kwa ire á na áte dzangala na!»

⁴¹ Male-aha á *liman-aha, antara malum-aha á *tawraitá, ira male-aha á ekse bademme ta fantau ge epsawa Yaisu. Ta bántsa itare wá:

⁴² «Iyau, á dzegwándzegwa nejzla emnde umele, ire-aara wá, á taa nejzlanaaka! Ábi nane slekse á Iserayiila-aha? A tsekwanaatsekwa kwa ire-aara áte dzangala na? Máki tsekwaatsekwa wá, bademme mi fetarfe áte nane.

⁴³ A bántsa nane a fetaare an Dadaamiya, nane *Egdza á Dadaamiya, mi ezzhara kwa kina má watse á sawa Dadaamiya nanna á se melanumele!»

⁴⁴ Neyle-aha buwa na ta zlenjelaterhe áte dzangala antara Yaisu na, itare keni ta zlazole Yaisu ba seke male-aha nanna.

Náwa ndza a emtsaa estuwa Yaisu

(Mark. 15:33-41; Luka 23:44-49; Yuh. 19:28-30)

⁴⁵ Daaci a tsekwa ge tabedammire an vacitire am huđe á duniya bademme, dem lásar emnde ta á ba am tabedammire ɲanna.

⁴⁶ Á maga saa keye wá, Yaisu a ketaa kwára á ba an ndzedá: «Aili! Aili! Laima sabaktani?» Amaana wá: «Dadaamiya-aaruwa labára yakiyaaya? Dadaamiya-aaruwa labára yakiyaaya?»

⁴⁷ Á bá emnde umele am emnde na tá anƙwa á tsaatse áhuwa: «Zhel na degiya á daha nabi *Ailiya.»

⁴⁸ Palle-aatare a tedante zhagade, a de eksetaa sausau, a ɲgufetaa áte zade, a femhe am mbazla umele dɛɛɛɛ ba estuwa, daaci a kante, a fante áte we ge Yaisu geni a shushe.

⁴⁹ Amá a ba emnde umele-aatare: «Tsawaatse emtsaade, mi ezzhara má watse á semsa Ailiya ɲanna á se melanumele.»

⁵⁰ Yaisu a fu hula zlađe ádaliye, mazla-aara a naba zlu ge shifa-aara.

⁵¹ Am sarte ɲanna maa, anƙwa kacekaca á dzegwa am *mashidi yaikke wá, a naba tamme kalkale, a fantau á sawa átire sem áhá. Haha keni anƙwa á gajava, palaha-aha tateptate ba baley baleye.

⁵² Irekhya-aha keni kerten tá an wara, emnde á Dadaamiya na ndza matsarematsa na kwakya tsaretse am faya.

⁵³ Emnde na ta tsetaa am faya ɲanna wá, am sarte na tsetsa Yaisu am faya na, daremda á dem berni cudede, emnde kwakya narátarna.

⁵⁴ Sawji-aha na a sáteraa ɲgumna a Rauma, antara male-aatare bademme tá anƙwa ufa Yaisu na. Ba ta naa gejava á haha antara názena magaavemaga bademme na wá, dámdá lyawa am itare jipu. A ba itare: «Zhel na egdza á Dadaamiya ba jire.»

⁵⁵ Tá anƙwa ɲwasha keni kwakya am tate ɲanna. Ta tsahe yiyiye, ta zhara názena ni anƙwa á magava na. ɲwasha ɲanna kwaye ta saa á daba Yaisu á sawa am kwara á Galili ge maganaa slera.

⁵⁶ Tá anƙwa tara Maari mukse á emnde a Magdala, antara Maari emmetare ge tara Yakuba an Yusufa, ira emmarge egdzara á Jaibaidaiyus, am dagave á ɲwasha ɲanna.

Faremfa Yaisu am irekhya

(Mark. 15:42-47; Luka 23:50-56; Yuh. 19:38-42)

⁵⁷ Herzhe watse á belya vaciya wá, a naba semhe ge sleberba umele ura á ekse á Arimatiya zhera-aara Yusufa. ɲane keni fetarfe áte Yaisu.

⁵⁸ A duhe ge Yusufa ɲanna á deza sleksu *Pilaatu, a de ndavanu baráma á eksa emtsa á Yaisu. Daaci a ba slekse a varanteva.

⁵⁹ Duwa á Yusufa, a eksante emtsa na, a de fademe am kalpakane anwaslire tsefanje, jeba á kalpakane ɲanna ba lefedede.

⁶⁰ Daaci a de zlavanaahe am irekhya-aara halál na a yese am cacera, zlađe ba unɲule á zlauzle-aara ge yá irekhya ɲanna. Daaci a berhanu palame yaikke ge we á irekhya ɲanna, lauktu a zlala.

⁶¹ Amá tara Maari mukse á emnde a Magdala, antara Maari umele na wá, itare zlalarka, ta naba njehe, wafke-aatare ba ndaɲe á deza irekhya na.

Sawji-aha tá anƙwa ufa irekhya á Yaisu

⁶² Makuralla-aara, amaana kwaskwe á puwansepuwe wá, ta naba tsetehe ge male-aha á *liman-aha antara *Farisa-aha ta deza sleksu *Pilaatu.

⁶³ A ba itare tá elvan ge ɲane: «Ambarka á ɲa, yehanerteyeha názena a ndahanaa slefida ɲanna am sarte na zlađe an shifa. A bantsa ɲane, watse á tsetse am faya am hare-aara ge keyire am evege.

⁶⁴ Ambane ká bela emnde tá de ufa irekhya-aara am hare keye ñanna. A de tefarseka pukura-aha-aara, daaci watse tá baterán ge emnde geni tsetse am faya. Daaci fidire-aatare ñanna á de jauje ge una werre.»

⁶⁵ A ba edda á hákuma á elvan ge itare: «Kwaye sawji-aha ñanna, dawmbare, de magaumága názena kwa dzegwanaa kure ge ufufa-aara.»

⁶⁶ Daaci ba zlalá-aatare, ta de vanyaa we á irekhya ba shagera, ta fafete damshe á ngumna, ta bazlaa sawji-aha ge ufufa-aara.

28

Yaisu tsetse am faya

(Mark. 16:1-10; Luka 24:1-12; Yuh. 20:1-10)

¹ Dedde kwaskwe á puwansepuwe, an enlya werre ge laade wá, daremda tara Maari mukse á emnde a Magdala, antara Maari umele na ta de zhara irekhya na.

² Ba watsewatse shekwaraaka dekideki wá, bademme á haha á gyagya á ba an ndzedá, a tsekwaá ge malika á Yaakadada á sawa am samaya, a berhanvuwe palame na ge we á irekhya maa, a njetaa átekwa.

³ Malika na á mbá wulwulire ba seke kára á ráde. Nanjyuwe-aara dzayye telle jauje ba ge sluzhe keni.

⁴ Naranna emnde a ufa irekhya na wá, ba gyaagya keni tá gyagyeteka mazla-aara ge lyawa, garevge ba seke baaka shifa am itare dekideki.

⁵ Amá ñwasha na wá, a ba malika ñanna á elvan ge itare: «A wakurka lyawa dekideki, adaba diyandiya kwa se tataya Yaisu na ta zlenelaa áte dzangala na.

⁶ Amá ñane baaka áhuna mazla-aara, tsetse am faya ba seke una ndza a enndaha na. Sawmbare nawanaana tate na ndza á zlava átekwa.

⁷ Kina wá, dawmbare ba watsewatse, de mbedawaterumbede labare ge pukura-aha geni baaka, tsetse. Baira watse á daada ba ñane zunjwe arge kure á dem Galili. Kwá de nanaana áhuwa. Una ya bakurnaa ba iya.»

⁸ Daaci ba zlalá-aatare ge ñwasha na áte we á irekhya, ta zlalaa á ba á zhagade ge daterá labare na ge pukura-aha á Yaisu. Tá zlalá na wá, ervaunde-aatare ba seke nama, an wesha an lyawa zlafe ádaliye.

⁹ Cekwaangudí wá, Yaisu a se yaiterwa á ba an ye ge ñwasha na: «A vakurteva Dadaamiya hairire», á bá ñane á elvan ge itare. Zhagade ge ñwasha na ádezenara, ta kezlan ugje, ta ñante sera, tá anjwa á eggala.

¹⁰ A ba Yaisu á elvan ge itare: «A wakurka lyawa dekideki. De bawateranba ge egdzar mama-aha-aaruwa, a darduwa á dem Galili, tá de niina áhuwa.»

Názu watse tá ndahaná sawji-aha á ufa irekhya

¹¹ Zlafe tá á ba átira zlala emtsaade ñwasha na wá, sawji-aha á ufa irekhya na keni, emnde umele-aatare zlarzlala á dem huđe á ekse, ta de mbedateru labare ge male-aha á *liman-aha.

¹² Male-aha á liman-aha ta magaa sawari am dagave-aatare antara male-aha á ekse maa, ta vaterte shungu camballe ge sawji-aha na.

¹³ A ba itare ta elvan ge itare: «Bawanba geni tá se tedesaa ba pukura-aha-aara an vayiya am sarte na ñere ñá am hare.

¹⁴ Ma a cenanaa ba edda á hákuma keni, diyanjerdiya ñere názena ni ñá de ndahaná ñere, ba názára keni á shakuraaka dekideki.»

¹⁵ Daaci sawji-aha ta naba lyevaa shungu na, ta maganaa áte una ni ta ndaaterndaa na. Ta naba hyanme fida ñanna am dagave á Yahudiya-aha bademme, sem vatena ta tsaa á ba áte una itare.

Yaisu a marateraa ire-aara ge pukura-aha-aara

(Mark. 16:14-18; Luka 24:36-49; Yuh. 20:19-23; Sler. emnde 1:6-8)

¹⁶ Daaci zlarzlala pukura-aha kelaawa jemtekwe keredde á dem Galili, ta deba áte egdza wa na ndza a baternaa Yaisu na.

¹⁷ Ba ta puwete ice áte nane, ta kezlan ugje, tá anjwa á eggala. Amá emnde umele-aatare ta magaa shaige ganakini nane ka.

¹⁸ Samsa Yaisu á sezetare ba herezhzhe, a ba nane á elvan ge itare: «Bademme á hákuma ta fimaa á ba am erva-aaruwa, ma am samaya, ma am duniya keni.

¹⁹ Daaci naba dawmbare ma á dem larde-ara keni bademme, ma emnde-ara keni gawatervege emnde-aaruwa, magawateránmaga baptisma an zhera á Edderwa, an zhera á Egdza-aara, an zhera á Shedekwe Cudedde.

²⁰ Kwarawatersekware maga fesarfire am názena ya fakuraara ya bademme. Diyaweddiye ganakini iya antara kure wá, yá anjwa antara kure ma vaatara keni, dem halavuwa á duniya.»

Labare á higa na a puwetaa MARKUS

Waazu á Yuhanna slemaga baptisma (Mat. 3:1-12; Luka 3:1-18; Yuh. 1:19-28)

¹ Náwa a fantuwa estuwa labare á higa, elva a Yaisu *Almasiihu *Egdza á Dadaamiya:

² Anƙwa an puwa am wakita á nabi Aisaya, a ba Dadaamiya:

«Náwa yá ðela slebela-aaruwa á katafke á ña, á tsatsakaná ñane baráma.

³ Zlabe ádaliye a ba ñane: Anƙwa ura á ðalá elva am kaamba, a ba edda-aara: Tsatsawanaatsatse unñjule ge Yaakadada, tsawanaatse baráma-aara a gevge ba ndeðde.»

⁴ Am iga a una ñanna maa, a naba semhe ge Yuhanna slemaga baptisma á sem kaamba, ba seke una a ndaana nabi ñanna, a fantau ge ðalaterá waazu ge emnde, a ba ñane á elvan ge itare: «Magaumága tuba, lyauvaalya baptisma, á yakuraarye Dadaamiya haypa-aha á kure.»

⁵ Daaci saresse emnde a Urusaliima ba kwakya, antara emnde na tá am kwará á Yahudiya gergere bademme, ta seza Yuhanna ge cena waazu-aara, daaci ta naba sanse haypa-aha-aatare, ñane keni maa, a magateraa baptisma am guwa á Urdun.

⁶ Nanɣyuwe na a tsekwanaa Yuhanna wá, ta hanaa am úgje á ezlegwame, ndza á nguða ba gwagwa. Náza za-aara keni maa, á za ba iwe, antara nama.

⁷ A baa ñane am waazu-aara: «Anƙwa á sawa ura am iga-aaruwa wá, edda-aara ñanna an hakuma ba ñane arge iya, ba ge sadanse kimake am sera keni hyanefka ya ðekideki.

⁸ Iya, yá anƙwa á magakurá baptisma an yawe, amá ñane wá, á se magakurá baptisma an Shedekwe Cudeðde.»

Baptisma á Yaisu (Mat. 3:13-17; Luka 3:21-22)

⁹ Á ba am hare-aha ñanna maa, a naba semhe ge Yaisu á sa am Nasarátu am kwará á Galili, Yuhanna a se baranve am guwa á Urdun.

¹⁰ Am sarte na sessa Yaisu am yawe, a naa wertehe ge samaya, anƙwa á tsekwa Shedekwe Cudeðde á setarge ñane ba seke takala.

¹¹ Cekwaangudí wá, tá cená ba ye á sawa am samaya ñanna, a ba edda-aara á elvan ge ñane: «Ba ekka una ka Egdza-aaruwa wayanak-wáyá jipu, bademme a higa-aaruwa á ba áte ka.»

Shaitaine anƙwa á bada Yaisu (Mat. 4:1-11; Luka 4:1-13)

¹² Cekwaangudí am iga á una ñanna wá, Shedekwe á Dadaamiya á naba daa Yaisu á dem kaamba.

¹³ Hare kul ufade á njá á ba am dagave á dabba-aha am kaamba, a de badanaa Shaitaine am hare kul ufade ñanna. Ta magannaa ba malika-aha slera am kaamba ñanna.

Pukura-aha á Yaisu zunñwe ta ufade (Mat. 4:12-22; Luka 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴ Ngudarnɣuða Yuhanna am dangay maa, am iga-aara daduwa Yaisu keni á dem kwará á Galili, a de fantau ge ðalaterá labare á higa na ni a belanaa Dadaamiya ge emnde.

15 A ba ñane á elvan ge itare: «Kina wá, hyefhye sarte na ni a tsanaa Dadaamiya, samsa sarte á nja am kwára-aara, magaumága tuba, lyauvalya labáre á higa.»

16 A gapte ge Yaisu cekwaangudí a dába we á haye á Galili wá, a naa egdzar mama buwa, tara Simaun, tá an egdza emmenjara Andere. Tá anjwa á puwa narre-aatare á dem yawe adaba itare ta emnde a sluwa kelfe.

17 Daaci a naba daterdáhá Yaisu: «Sawmbare dabawidába, yá gakturvege emnde a jaha emnde á sem sera-aaruwa, ba seke una ni má tá jahava kelfe-aha á dem narre na,» a ba ñane á elvan ge itare.

18 Ba watsewatse, ta naba puwanve narre-aatare á ba áhuwa ñanna, ta dába Yaisu.

19 Ta gapte ba cekwaangudí á de katafke wá, Yaisu a naa egdzara á Jaibaidaiyus, tara Yakuba tá an egdza emmenjara Yuhanna tá am paare á yawe, tá anjwa á tsatsa narre-aatare.

20 Daaci a naba daterdáha Yaisu itare keni, ta naba yaa eddetare Jaibaidaiyus am paare áhuwa antara emnde a slera-aara, itare ta dába Yaisu.

*Yaisu ñgyainsengye shaitaine am ura
(Luka 4:31-37)*

21 Am iga á una ñanna maa, Yaisu antara pukura-aha-aara ñanna ta zlala á dem huđe á Kafarnahum. Samsa kwaskwe á puwansepuwe a naba dem *mashidi á Yahudiya-aha, a de kwaraterse elva á Dadaamiya.

22 Itare ta mága ba najipu-aara, adaba ñane kwaraterseka seke náza á malum-aha á *tawraitá, amá edda á elva ñanna ba ñane, á kwaraterse á ba an hákuma.

23 Vacite ñanna maa, ndza anjwa ura an shaitaine am vuwa-aara am jáháva-aatare,

24 a naba fu hula zhel ñanna, a ba ñane a elvan ge Yaisu am hula-aara: «Ekka Yaisu ura Nasarátu na mu, ká kátá uwe ka ázeñere? Niya á ña ka se kedañerkeđa emtu? Iya diyanakdiya ganakini ka Ura Cudedde na belakaa Dadaamiya na.»

25 Yaisu a naba valarhe ge shaitaine ñanna, a ba ñane á elvan ge ñane: «Dudé we á ña, sesse am zhel na ba kina!»

26 Daaci a naba slakalapte ge shaitaine am zhel na, a fu hula an ndzedá-aara bademme, a sesehe am ñane.

27 Bademme á emnde tá maga ba najipu-aara. A ba itare am dágave-aatare: «Ázara kena jeba una? Ba vaci palle keni cenañeránka jeba á tsaha na, nañeránka keni jeba á hákuma na ni, ura ba a ndanse elva ge shaitaine am ura ni, a naba sesehe!»

28 Kertenj hyaranmehye labare á Yaisu am kwára á Galili bademme.

*Yaisu a mbateraahé emnde kwakya am lapikere gergere
(Mat. 8:14-17; Luka 4:38-41)*

29 Ba segashe-aatare am mashidi wá, Yaisu a dába tara Simaun antara Andere á dem mba-aatare, ta dabaterdába tara Yakuba antara Yuhanna keni á dehuwa.

30 Duwa-aatare maa, ta de beraa shawle á Piyer mukse, á ba á zlava, á wáná zlagzlagi. Daaci ba demda á Yaisu, ta naba mbedanuhe.

31 A duhe ge Yaisu á dezeńara, a de ñanaa ba erva, a tsantehe, a naba mbehe, a fantau ge magateraa kashi.

32 Eblyabelya vaciya, herzha mángaripu maa, emnde ta saa emnde-aha-aatare na lapika vuwa-aatare, antara emnde na tá an shaitaine na bademme áseza Yaisu.

33 Bademme á emnde a huđe á ekse saresse, ta se jamme áte we á wakiya ñanna.

34 Yaisu a mbateraahé emnde kwakya am lapikere-aha-aatare gergere, a ñgyanse shaitaine-aha kwakya am emnde. Vaterteka baráma dekidéki ge shaitaine-aha ñanna ge ndaase elva, adaba itare diyardiya Yaisu ma ware ñane keni.

*Yaisu anƙwa á ja ɗaba an waazu
(Luka 4:42-44)*

³⁵ Mákurálla-aara wá, a sesehe ge Yaisu á ba an ireŋlya, a zlalehe á dem kaamba yiyiye an ekse ba shagera, a de maga maduwa áhuwa.

³⁶ Daaci ta naba ɗabemhe ge tara Simaun antara emnde na ni tá ba kerɗe, ta de tataya tate na átekwa.

³⁷ De sharánsha maa, a ba itare tá elvan ge ɗane: «Degiya emnde baɗemme tá anƙwa á tatayaktátaya jipu!»

³⁸ Amá a ɗwaterante, a ba ɗane á elvan ge itare: «Mi zlálawá á miya á dem ekse-aha na herherzhe, yá de magaterá waazu ge emnde a ekse-aha ɗanna keni, aɗaba a siyaa ba una ɗanna.»

³⁹ Mázla-aara ba zlála-aatare, ta fantau ge já ɗaba am kwárá á Galili baɗemme, anƙwa á magaterá waazu ge Yahudiya-aha am mashidi-aha-aatare, anƙwa á ɗgya shaitaine-aha keni am vuwa á emnde.

*Yaisu mbanaambe slederve
(Mat. 8:1-4; Luka 5:12-16)*

⁴⁰ A semhe ge slederve umele, a se kezlaa ugje á katafke-aara, a fantau ge ɗala ázeɗara, a ba ɗane á elvan ge ɗane: «Má wayak-wayá wá, ká dzegwándzegwa givege ba metedɗe vuwa-aaruwa.»

⁴¹ Daaci Yaisu a naba zanvaarhe, a pelse erva-aara, a de fete áte ɗane, a ba ɗane á elvan ge ɗane: «Wayanwáyá ká mbembe, ba metedɗe vuwa á ɗa.»

⁴² Ba seke ndaha á miya na, a naba mbehe ge slederve ɗanna metedɗe.

⁴³ Amá lauktu á ɓelanaabela wá, a tefanánte hyema ba shagera,

⁴⁴ a ba ɗane á elvan ge ɗane: «Balananseka ma ge ware keni ɗekideki. Názena ká de maganaaka wá, de maranánmárá ire á ɗa ge *liman, vanteva sadake á ɗa ge Dadaamiya áte una a ndanaa Muusa ge seydire á ɗa á katafke á emnde baɗemme ganakini mbakmbe.»

⁴⁵ Amá ɗane, ba zlala-aara wá, a de ɓalse labare ɗanna áza emnde baɗemme. Aɗaba una ɗanna Yaisu dzegwánka marse ire-aara áza emnde mazla-aara, sey á njá á ba am kaamba yiyiye an ekse, tá duwa ba emnde ádezeɗara, á sawa am tate-aha gergere.

2

*Yaisu a mbaa ura an matsa ubiya-aara
(Mat. 9:1-8; Luka 5:17-26)*

¹ Haraahare cekwaangudí wá, a naba eptsehe ge Yaisu, á sem huɗe á Kafarnahum, cenarancena emnde ganakini saasa, anƙwa am mba.

² Daaci kwakya nalga a se jamme am huɗe á ha ɗanna, sete we á wakyyi keni ɓaaka sleɗe ɗekideki ge kwakyire á emnde. Daaci Yaisu a fantau ge ndater elva á Dadaamiya.

³ Á ba am sarte ɗanna maa, ta semhe ge emnde umele, ta sanaa ura an matsa ubiya-aara, ta saa sepanaa emnde ufadɗe am dagave-aatare.

⁴ Amá dzegwaránka dáná á de katafke á Yaisu aɗaba kwakyire á nalga. Daaci ta naba ɗalte áte ire á dzuguru, ta naba weraa ire á dzuguru ɗanna am ndanɗire á tate na ni átekwa Yaisu, ta velem zhel na antara egdera-aara baɗemme.

⁵ Náanna Yaisu fetarfire á emnde ɗanna maa, a ba ɗane á elvan ge edda una lapika na: «An bára haypa-aha á ɗa baɗemme egdza-aaruwa.»

⁶ Áy, tá anƙwa malum-aha á *tawraitu umele á njanja am tate ɗanna. Malum-aha ɗanna ta fantau ge dzamanaa am ervaunɗe-aatare, a ba itare:

⁷ «Kwaye zhel na anjwa á lyiya slede á Dadaamiya. Ware edda una á dzegwándzegwa yanár haypa ge ura máki Dadaamiya ka palle?»

⁸ Kertenj a naba diyeddiya Yaisu názena tá anjwa á dzamaná itare, a ba njane á elvan ge itare: «Labára kwa dzamete una am ervaunđe á kure?»

⁹ Ázara una tsafsafe jauje ge banán ge edda una lapika vuwa-aara: An bára haypa-aha á njane, bi baná: Tsettse, eksanteksa egdera á njane, ezzlala an sera á njane?

¹⁰ Iya wá, yá kátá kwá diyeddiye geni iya *Ura á emnde bademme yá an hákuma ge yateraare haypa ge emnde am duniya na.» Daaci a ba njane á elvan ge edda una an matsa ubiya-aara na:

¹¹ «Ya ndaa ba ekka, tsettse, eksanteksa egdera á njane, ezzlala á da.»

¹² Kertenj tsettse zhele na á katafke-aatare bademme, a eksante egdera-aara, a naba zlalá. Bademmire-aatare tá maga ba najipu-aara, a ba itare: «Ba ser palle keni ndza nanjeránka jeba á una dekiděki.» Daaci ta fantau ge gala Dadaamiya.

*Náwa ndza a santaa estuwa Yaisu Laiwi
(Mat. 9:9-13; Luka 5:27-32)*

¹³ Yaisu a naba eptsa ádaliye ádete we á haye á Galili. Kwakya nalga ta duhe ádezenjara, daaci a fantau ge ndater elva á Dadaamiya.

¹⁴ Am iga á tsetse-aara áhuwa, a naa egdza á Halfa á njá am bere á hadáma, zhera-aara Laiwi, a ba njane á elvan ge njane: «Tsettse, sawa, dábídába.» A naba tsa Laiwi, a dába Yaisu.

¹⁵ Am iga-aara maa, tara Yaisu tá anjwa za dáfa antara pukura-aha-aara am mba á Laiwi njanna, ta naba záná átirpalle antara *emnde a jaha hadáma ira emnde a haypa umele, adaba kwakya jeba á emnde njanna ta daa dába Yaisu.

¹⁶ Tá anjwa *Farisa-aha umele, ta malum-aha á *tawraita, ta naa Yaisu anjwa za dáfa antara emnde a jaha hadáma ira emnde a maga haypa gergere. A ba itare tá elvan ge pukura-aha-aara: «Labára á za dáfa antara jeba á emnde njanna?»

¹⁷ De cenatercena Yaisu, a ba njane á elvan ge itare: «Emnde na lapiya vuwa-aatare wá, baaka wedere-aatare áza dauktar, sey ba emnde na lapika vuwa-aatare una tá deza dauktar. Daaci ba duksa palle ge iya keni. Sanka ya á se tataya emnde na tá am jirire, ya se tataya ba emnde a haypa.»

*Ndává áza Yaisu arge tsufa ndera
(Mat. 9:14-17; Luka 5:33-39)*

¹⁸ Vacite umele maa, pukura-aha á Yuhanna antara *Farisa-aha tá anjwa tsufá ndera, amá pukura-aha á Yaisu tsufarka. Daaci ta naba duhe ge emnde umele, ta ndavanu ge Yaisu, a ba itare tá elvan ge njane: «Labára pukura-aha á njane tá ekseka ndera?»

¹⁹ Daaci a njwaterante ge Yaisu, a ba njane á elvan ge itare: «Emnde na tá dhaterá á sem larusa keni, kwa kurken tá dzegwándzegwa tsufa ndera emtu, am sarte na tá áza zhele á larusa? Am sarte na ni anjwa zhele á larusa am dagave-aatare wá, tá dzegwánka tsufa ndera dekiděki.»

²⁰ Amá anjwa á sawa sarte umele wá, watse tá pakyava antara zhele á larusa. Am sarte njanna wá, itare keni, watse tá tsufá ndera.

²¹ «Baaka ura a venya emgyegwe a nanjyuwe an baukta ánjwaslire, adaba máki á venyaná an una ánjwaslire, una ánjwaslire na á tedá emgyegwe a nanjyuwe na, daaci á farfe te-aara.

²² «Zlađe ádaliye, tá puweka mbazla ánjwaslire á dem emgyegwe a *kanyakanya-aha. Adaba máki tsetse mbazla, á tatanvetate kanyakanya-aha na. Daaci á puwa mbazla á dem haha, kanyakanya keni badzafbadze. Daaci máki mbazla ánjwaslire wá, sey tá puwaná á dem kanyakanya-aha na ánjwaslire.»

Ba Yaisu una edda á vaci puwansepuwe
(Mat. 12:1-8; Luka 6:1-5)

²³ Vacite umele an kwaskwe á puwansepuwe, a degashe Yaisu antara pukura-aha-aara praatte am dágave á fe-aha á hiya maa, pukura-aha-aara ta naba fantau ge kázla ire á hiya na.

²⁴ A ba *Farisa-aha tá elvan ge Yaisu: «Labára pukura-aha á ña tá maga duksa na an piya vaci puwansepuwe?»

²⁵ A naba ñwaterantehe ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Ekkure ndaakurseka názu ndza a maganaa *Dawuda am sarte na irice-aara antara emnde-aara bademme ñateraana waya, tá an wedere á náza za ba jipu na emtu?»

²⁶ Duwa-aatare á dem mashidi wá, Dawuda ñanna a naba eksante tapiske na ta fan ge slera á Dadaamiya na, ta naba zuhe antara emnde-aara. Amá shairiya á Dadaamiya wá, a vaterte barama ba ge *liman-aha palle za tapiske ñanna. A mágava una ñanna am zamane á Abiyatar ñane male á liman-aha.»

²⁷ A ba Yaisu á elvan ge itare zlafe ádaliye: «Á maganá ba kwaskwe á puwansepuwe nampire ge urimagwe. Urimagweka una á maganá nampire ge kwaskwe á puwansepuwe.

²⁸ Daaci ba *Ura á emnde bademme una edda á vaci puwansepuwe.»

3

Zhele an emtsa erva-aara
(Mat. 12:9-14; Luka 6:6-11)

¹ Vacite umele maa, Yaisu a daliye zlafe ádaliye á dem mashidi, a de bera ura an emtsa erva-aara vacite ñanna.

² Am mashidi ñanna maa, tá anjka emnde na tá tsagwada ba Yaisu, ta fantau ge zhára Yaisu an enjkale-aatare bademme, má watse á mbanaambe ura an kwaskwe á puwansepuwe, lauktu ma tá puwar elva adaba una ñanna.

³ Amá Yaisu a naba banán ge zhele na an emtsa erva-aara na: «Naba tsettse, tsaatse á katafke á emnde bademme.»

⁴ Daaci a naba ndavateru ge emnde bademme, a ba ñane á elvan ge itare: «A vamite baráma á mága uwe *tawraitá an kwaskwe á puwansepuwe? Mága maggwire emtu, mandzawire he? Lya ura emtu, keda ura he?» Ta naba hefu we-aatare ñwarka.

⁵ Jaaja ervaunje á Yaisu, a zharateraaha, degdegire á ire á emnde ñanna wantewa jipu. Daaci a ba ñane á elvan ge zhele na: «Pelansepele erva á ña.» A naba pelanse, erva-aara gevge ba lanje ba seke erva-aara werre.

⁶ Mazla-aara ba zlálá á degashe ge *Farisa-aha, ta de magaa sawari-aatare antara emnde á *Hirudus, geni tá maganá estara, lauktu tá kedanaakeda shifa á Yaisu.

Nalga na áseza Yaisu áte we á haye

⁷ Daaci ba zlálá ge Yaisu antara pukura-aha-aara á dete we á haye á Galili. Kwakya nalga na ta dabanáa ádehuwa. Emnde ñanna ta segashe am kwara á Galili, emnde umele ta sawa á sa am huđe á Urusaliima,

⁸ antara am kwara á Yahudiya bademme, antara á sa am kwara á Idumaya, antara á sa á katafke á guwa á Urdun, ira á sa am kwara á Tirus antara Sidaun. Emnde ñanna bademme ta se á ba áza Yaisu adaba cenarácena labare-aara.

⁹ Daaci a ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara, tatayauwivaatataya egdza paare á yawe, geni a becariteka emnde.

¹⁰ Adaba ñane slemba emnde, daaci emnde na lapika vuwa-aatare na kwakya ta berdavuwa ásezenara, geni tá fetefa erva-aatare áte ñane.

¹¹ Emnde na tá an shaitaine, ba ta puwete ice-aatare áte ñane maa, reppe ta naba mbedá am sera-aara, ta ámbera hula, a ba itare am hula-aatare: «Ba ekka una ka *Egdza á Dadaamiya.»

¹² Amá a naba valaterarhe ge Yaisu á ba an ndzedá geni a ndaharka elva áte ñane dekidfeki, ma ware ñane keni.

*Yaisu ankwá á dzera pukura-aha-aara kelaawa ju buwa
(Mat. 10:1-4; Luka 6:12-16)*

¹³ Am iga á una ñanna maa, Yaisu a dftaa emnde na a wayateraa ñane, ta d'ála emnde ñanna antara ñane áte egdza wa.

¹⁴ Ate wa ñanna maa, a de dzerese emnde kelaawa ju buwa am itare, a dfaateraa an emnde a bela. A dzeraterse ganakini tá nja antara ñane ba kelaazare, á belaterá á de balaterá labare á higa ge emnde.

¹⁵ Daaci a vaterte hákuma á ñgya jini-aha am ura.

¹⁶ Náwa zhera-aha á emnde a bela ñanna: Simaun ñane una Yaisu a fante zhera á Piyer,

¹⁷ tara Yakuba tá an egdza emmenjara Yuhanna itare ta egdzara á Jaibaidaiyus, Yaisu a faterte zhera á Bauwanairgais, amaana: hula á samaya, adaba itare ta emnde a ica ervaunđe watsawatse;

¹⁸ Andere, Filip, Bartaulauma, Mata, Taumas, Yakuba á Halfa, Tadawus, Simaun na wayaaka tá kwaráterá emnde umele na,

¹⁹ ira Yahuda Iskariyaut edda una a velu Yaisu áza kelaade-aha-aara na.

Emnde á Yaisu ta kurken an shaitaine Yaisu

²⁰ Saasa Yaisu maa, se jarammejahe emnde zlafe adaliye, ba sarte á zu duksa keni sharánka tara Yaisu an pukura-aha-aara.

²¹ Am sarte na cenarácena emnde a há-aatare, a ba itare: «Una wá, hairireka mazla-aara.» Daaci ta naba duhe geni tá tedesetede am dagave-aatare.

Tara Yaisu tá taa njeka antara Shaitaine

(Mat. 12:22-32; Luka 11:14-23; 12:10)

²² Tá ankwá malum-aha á *tawraitá am emnde ñanna ta sawa á sa am huđe á Urusaliima, ta bantsa itare: «Ankwá *Bailjaibul slekse á shaitaine-aha am ñane.» Emnde umele keni ta ndahán ba estuwa, a ba itare: «A vantaa ba slekse á shaitaine-aha ñanna hákuma ge ñgyesaa shaitaine am ura na.»

²³ Daaci Yaisu a d'aterte bademme á dezejara, a vaterte elva an naraje, a ba ñane á elvan ge itare: «Á sáwá estara ni Shaitaine á báká ire-aara na?

²⁴ Am kwará á slekse palle, máki emnde tegarsetege gergere buwa wá, á zlaleka hákuma mazla-aara.

²⁵ Zlafe adaliye, am huđe á há palle, máki tegarsetege emnde gergere buwa, huđe á há ñanna á zlaleka mazla-aara.

²⁶ Ba duksa palle ge Shaitaine keni. Má gevge ni Shaitaine a teganse ire-aara buwa am kwará-aara wá, hákuma-aara á duka á de katafke, ma vaatara keni á zle.»

²⁷ Yaisu ankwá á sla Shaitaine an slendzedá, a ba ñane á elvan ge itare: «Baaka ura á dzegwándzegwa zá há á slendzedá, máki eksevaaka emtsaade slendzedá a puwanse erva akataliya, lauktu ñane á zá há-aara bademme.

²⁸ «Diyaweddiye una ba shagera: Bademme á haypa-aha na tá maganá emnde, antara elva a mándzawe na tá valyaná itare áte Dadaamiya na, á yateraareya Dadaamiya bademme.

²⁹ Amá edda una ni a ndaase elva a mándzawe áte Shedekwe Cufedde wá, baaka yanarye ge ñane dekidfeki. Adaba haypa-aara ñanna náza ba ge dekidfeki.»

³⁰ A bateraa una Yaisu na wá, adaba ta bantsa emnde umele-aatare: An shaitaine.

*Tara emmeɲara antara egdzar mama-aha-ɲara ge Yaisu
(Mat. 12:46-50; Luka 8:19-21)*

³¹ Am iga a una ɲanna maa, ta semhe ge tara emmeɲara, antara egdzar mama-aha á ɲara, ta tsaahé á ba ágashe, ta belaa ura, ta de d'ante.

³² Am sarte ɲanna kwakya emnde ázeɲara, amá ta naba ndahanhe, a ba itare: «Tá anɲkwa á ndaváká tara emmeɲa, antara egdzar mama-aha-ɲa ágashe.»

³³ A ɲwaterante, a ba ɲane á elvan ge itare: «Ware ɲane emmerwa ge iya? Emnde-ara itare egdzar mama-aha-aaruwa ge iya?»

³⁴ Daaci a zharaa emnde na tá ázeɲara, a ba ɲane á elvan ge emnde baɗemme: «Náwa tara emmerwa antara egdzar mama-aha-aaruwa tá áhuna.

³⁵ Ma ware una á maga názu á kataná Dadaamiya, egdza emmerwa ba ɲane, emmerwa ba ɲane.»

4

*Naraje an slepuwa wulfe
(Mat. 13:1-9; Luka 8:4-8)*

¹ Yaisu a daliye zlaɓe á de kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde áte we á haye á Galili. Kwakya nalga á emnde a jemaa á katafke-aara. Adaba una ɲanna, a njema am paare, ɲane áte ire á haye; emnde wá, baɗemme tá á ba am haha áte we á haye ɲanna.

² A kwaraterse duksa kwakya an naraje-aha, a ba ɲane á elvan ge itare:

³ «Cenawancena, náwa yá bakurá elva: Sesse zhele umele ge de puwa nalkame am fe-aara.

⁴ Am sarte na anɲkwa á puwa nalkame ɲanna, wulfe-aha umele a de valyaa áte unɲule, ta se tsakantehe ge yiye-aha.

⁵ Wulfe-aha umele, a de valyaa áte cacera, cekwa haha, a naba sese á ba áte watsewatsire adaba cekwa haha.

⁶ Amá de sesse vaciya an kára-aara wá, deraadera adaba baaka slalwe ɲgelama.

⁷ Wulfe-aha umele zlaɓe ádaliye, a valyemaa am dake, a waltaa am dake, a becante ge dake, magaaka ire.

⁸ Amá wulfe-aha umele wá, a puwaa á ba am haha shagera, a sesehe ba shagera, a waltaa an unɲule-aara, a magaa ire. Ekte-aha umele, ta yayaa egdzara kul keye kul keye, ekte-aha umele ta yayaa kul unɲkwahe kul unɲkwahe, ekte-aha umele zlaɓe ádaliye ta yayaa deremke deremke.»

⁹ Daaci a ba ɲane á elvan ge itare: «Edda una máki anɲkwa hyema-aara, a cenevaacena!»

Labára naraje-aha?

(Mat. 13:10-17; Luka 8:9-10)

¹⁰ Am sarte na baaka dikele á emnde ázeɲara, ta juwa ba emnde umele-aatare antara pukura-aha kelaawa ju buwa, ta naba ndavanu maana á naraje-aha-aara.

¹¹ A ɲwaterante, a ba ɲane: «Kure wá, vararakurteva baráma geni kwá diyeddiye nasherire na am *kwara á Dadaamiya, amá emnde umele wá, ma yá ndaterndáhá keni sey á ba an naraje.

¹² Estuwa, ma tá anɲkwa á zharaná á ba an ice-aatare keni, tá diseka ɗekideki; ma tá anɲkwa á cenaná á ba an hyema-aatare keni, tá ceneseka ɗekideki. Adaba itare, baaka wedere-aatare an ɗaba Dadaamiya. Ayka wá, ma andze á naba yateraarye Dadaamiya!»

*Maana á naraje an slepuwa wulfe
(Mat. 13:18-23; Luka 8:11-15)*

¹³ Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Kina cenakuránka naraje na? Máki cenakuránka una, kwá de cenaná estara kena naraje-aha umele na?

¹⁴ Náwa maana á naraje ñanna. Slepupa wulfe ñanna wá, á puwa ba elva á Dadaamiya.

¹⁵ Emnde umele, itare ta ba seke unñule. Tá cenvaacena elva á Dadaamiya, amá kerten á sawa shaitaine, á tsakse elva ñanna am itare.

¹⁶ Emnde umele itare ta ba seke cacera. Má cenarácena elva á Dadaamiya, kerten tá lyiyaná á ba an higa.

¹⁷ Amá tá vanteka slede ge elva á Dadaamiya ñanna am itare. Daaci má jerje lámare umele bi zlada adaba elva ñanna wá, tá yá fetarfire-aatare ba watsewatse.

¹⁸ Emnde umele zlafe adaliye, itare ta ba seke dake. Tá lyevalya tsa elva á Dadaamiya,

¹⁹ amá wá, á dem dagave á dzama á ire an kazlana á duniya, antara waya á nalmane kwakya, ira waya á duksa-aha umele gergere am duniya na. Á becanta ba una ñanna elva á Dadaamiya na am itare, á manka nampire dekideki.

²⁰ Amá emnde umele wá, itare ta ba seke haha na slede shagera na. Tá cenvaacena elva á Dadaamiya, tá lyiyaná an ervaunde-aatare palle, elva ñanna á maga nampire am itare. Emnde umele ankwá nampire-aatare cekwa, emnde umele nampire-aatare deydey, amá emnde umele wá, kwakya nampire-aatare.»

Naraje an kára á fanus

(Luka 8:16-18)

²¹ Yaisu a farhe zlafe adaliye ge tsakaterá elva, a ba ñane á elvan ge itare: «Ware edda una máki a mbante kára á fanus, á fáná am ekte á egdera, bi á unñbar tasa? Baaka dekideki, sey tá zlenjelaná á ba áte tate-aara.

²² Daaci diyaweddiye ganakini bademme á názena an shefe kina, watse á sesse ásegashe. Bademme á názena nasherire kina, watse tá diyeddiya emnde bademme.

²³ Edda una, máki ankwá hyema-aara, a cenvaacena.»

²⁴ Zlafe adaliye a ba ñane, á elvan ge itare: «Faufa hyema am názena kwá cenaná kure bademme na. Adaba bademme á názena kwá magaterná kure ge emnde na wá, Dadaamiya keni á de magakurná á ba áte una ñanna ge kure keni. Baira á de januje ñane am una kure kwá magaterán ge emnde.

²⁵ Edda una máki ankwá ázenara na wá, watse tá de fanaarfe zlafe adaliye ge ñane. Amá edda una an erva dey wá, ba egdza una ázenara na keni, tá de lyanvulye.»

Naraje an wulfe á wálá á ba an ire-aara

²⁶ Yaisu a farhe zlafe adaliye, a ba ñane á elvan ge itare: «Náwa názu á gárava an názena á magava am *kwara á Dadaamiya: Duwa á ura umele, a puwaa wulfe am fe-aara.

²⁷ Daaci ñane á pá ba hare-aara, á kezla ba hare á bere, amá wulfe ámbere á ba segashe, ankwá á wala, baaka názu a disaa ñane am hude-aara dekideki.

²⁸ Bademme, á maganá ba haha slera. A sanse wulfe, a walante, a magaa ire, haa a nanve.

²⁹ Má welasewe, edda fe a duwa á ba an náza wa masa-aara, a de icica, adaba hyephye sarte.»

Naraje an wulfe á pilli

(Mat. 13:31-32, 34; Luka 13:18-19)

³⁰ A ba Yaisu á elvan ge itare zlafe adaliye: «Mí slaterá an uwe *kwara á Dadaamiya? Mí shateru an naraje-ara ge emnde?

³¹ Kwara á Dadaamiya wá, á gárava an wulfe á pilli. Ñane wá, cekwa ba ñane am wulfe-aha bademme.

³² Amá má jaremje am haha, sesse wá, á wala jipu, haa á jauje ba ge duksa-aha umele an wala, á vala erva, yiye-aha tá njá am shedekwe-aara, tá maga bere-aatare keni átekwa.»

³³ Yaisu a kwaraterse estuwa elva ge emnde an naraje-aha áte una tá cenáncena.

³⁴ Bademme á elva-aara a kwaraterse á ba an naraje. Amá ge pukura-aha-aara, am sarte na baaka emnde ázetare wá, a palateraa sera-aara bademme.

Yaisu a ekhyaa válale

(Mat. 8:23-27; Luka 8:22-25)

³⁵ Ba vacite ñanna herzha mangaripu wá, a ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara: «Ebzaumibze haye ádehuwa-aara.»

³⁶ Daaci ba tse-aatare, ta yaa emnde am tate ñanna. Pukura-aha ta daa Yaisu am paare na a njemaa ñane am hufe-aara, amá paare-aha umele keni ndza ankwá áhuwa.

³⁷ Cekwaanngudi wá, a naba tsete ge válale yaikke átire á haye ñanna, a maganaa ñane vádza á haye á ba an ndzedá haa a nante paare an yawe.

³⁸ Yaisu ñane á zlava áte kataliya á paare, a belete ire-aara áte náza bela ire, á pá ba hare-aara. Duwa á pukura-aha-aara, ta tsante am hare na, a ba itare tá elvan ge ñane: «Malum, mí keda ni baaka lambe á ña?»

³⁹ Ba tsetse-aara, a naba valarhe ge válale na, a ba ñane á elvan ge haye: «Tsaatse ba tseriyye.» Daaci a naba tsahe ge válale, tseriyye slede ba seke ndza magaaveka duksa.

⁴⁰ Am iga á una ñanna maa, a ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara: «Labára kwá maga lyawa estuwa? Baaka fetarfire á kure áte ya emtu?»

⁴¹ Daaci jaterja lyawa jipu, a ba itare am dagave-aatare: «Ware kena ñane una ni dete ba effeya antara haye keni tá fansarfe na?»

5

A mbanaa estuwa Yaisu ura an shaitaine

(Mat. 8:28-34; Luka 8:26-39)

¹ Am sarte na icaransice haye ñanna maa, daraada áte iga a guwa ñanna. Tate ñanna wá, am kwara á Gairasaine-aha.

² Ba a tsekwese ge Yaisu am paare wá, a naba sesehe ge zhele umele am dagave á irekhya-aha, a se yainu á ba an ye ge Yaisu.

³ Zhele ñanna wá, an jini am ire, á njá á ba am dagave á irekhya-aha. Baaka ura á dzegwándzegwa tákwasa ñane, ma an tsavaytsavaye keni.

⁴ Adaba ser kwakya tá puwante sasala áte sera, tá tákwasaná erva an tsavaytsavaye, amá a bataahe bademme. Baaka ura á dzegwándzegwa njá zhel ñanna dekideki.

⁵ Vayi vacika á já á ba dába am dagave á irekhya-aha antara áte ire á wa-aha, ámbera á hula, á tata vuwa-aara an nákwá.

⁶ Am sarte na ni a naa Yaisu, a se yainuye na wá, a sawa á ba an zhagade, kreppe a se mbedehe am sera-aara,

⁷ a fu hula an ndzedá-aara bademme, a ba ñane am hula-aara á elvan ge Yaisu: «Ekka Yaisu *Egdza á Dadaamiya Slekse, ázara am dagave á miya? Yá ndaaka adaba Dadaamiya, tasle á ña, fiyemka am zladá!»

⁸ A ndanaa adaba uwe una ñanna, adaba a ndaase elva-aara Yaisu, a ba ñane: «Ekka shaitaine, sesse am zhel na!»

⁹ Daaci Yaisu a ndavanu zhara-aara ge zhele ñanna, a ñwanante, a ba ñane: «Zhara-aaruwa wá, Dikele á Emnde, adaba ña vayye.»

¹⁰ Zhele ɲanna a fantau ge kyuwanfe ge Yaisu geni a yaterya jini-aha ɲanna, a njarinja á ba am kwara ɲanna.

¹¹ Am tate ɲanna maa, ndza anƙwa walda á nabezhe yaikke, tá piyá áte egdza wa maa,

¹² jini-aha ɲanna ta fantau ge ɲala Yaisu, a ba itare tá elvan ge ɲane: «Tasla á ɲa, vanjerteva ka baráma, ɲá de ɲjá am nabezhe-aha na.»

¹³ Yaisu a naba vaterte baráma ɲanna. Mazla-aara ta naba sesehe ge jini-aha am zhel na, ta dem nabezhe-aha ɲanna. Nabezhe-aha ɲanna á maga debu buwa, amá ta naba zlerdaa zhagade a sate egdza wa ɲanna, ta puwamme am haye, a ndateruhe ge haye bademme.

¹⁴ Daaci zhagade ge suni-aha á nabezhe ɲanna, ta dateraa labáre ge emnde a makwata antara emnde a huɗe á ekse bademme. Daaci estuwa nalga tá kelá á dem tate ɲanna ge de zhárá názena magavmage.

¹⁵ Daraada áza Yaisu, tá zhárá ba zhel na ndza an jini-aha am ɲane na á ɲjá, an enƙale-aara ba laɲɲe, a tsekweme am nanɲgyuwe ba seke emnde. Amá itare, bademme ta fantau ge mága lyawa.

¹⁶ Daaci emnde na ni ta naana á ba an ice-aatare mága ɲanna bademme na, ta fantau ge tsakaterse sera-aara bademme, geni a shanaa estara ire-aara zhel ɲanna, antara keda á nabezhe-aha na.

¹⁷ Amá itare, ta ɲala Yaisu geni a dedde am larde-aatare ba ɗekideki.

¹⁸ Estuwa Yaisu a naba ɗalme am paare á yawe, amá zhele na shansha ire-aara na a ndavanu ge Yaisu, geni ɲane keni a eɗɗaba.

¹⁹ Amá eksarka Yaisu. A ba ɲane á elvan ge ɲane: «Eptseptsa á dem mba á kure, de vaterteva sera á názena a magakanaa Yaakadada na, antara zezarzi-re-aara na a zakvaara ɲane na bademme ge emnde á kure.»

²⁰ Daaci ba zlalá á zhele ɲanna, a de fantau ge bala labare-aara am kwara na tá ɗahaná an Ekse Kelaawa na. Bademme á emnde na ta cenaa labare-aara na tá maga najipu.

*Labáre á egdza á Yayrus an mukse na a geƙante nanɲgyuwe á Yaisu
(Mat. 9:18-26; Luka 8:40-56)*

²¹ A eptsehe zlaɓe ádaliye ge Yaisu, a icanse haye ásete we-aara, ta se jamme ge nalga a emnde kwakya zlaɓe ádaliye ázeɲara.

²² A semhe ge palle á male-aha am mashidi, zhara-aara Yayrus, a se kezlaa ugje am sera á Yaisu,

²³ a fantau ge ɲala ázeɲara, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Tasla á ɲa, sawa fetefa erva á ɲa áte egdza-aaruwa mukse lapika, aɗaba herzhe á degashe shifa am ɲane. Má dakemda ka wá, á emtseka mazla-aara, sey á mbembe.»

²⁴ Daaci Yaisu a naba duhe antara ɲane, kwakya emnde ta daa á ɗabaná ádehuwa, tá ámbera eɓɓeca áte baráma.

²⁵ Ndza anƙwa mukse am dagave á emnde ɲanna, yawe kelaawa ju buwa á maga ba palasa á kela á uzhe.

²⁶ Kwakya zlaɗa na a shanaa mukse ɲanna áza dauktar-aha. A keɗaa nalmane-aara bademme, aley shanka ɲgulmire ɗekideki, sey ba á farfe.

²⁷⁻²⁸ De cenáncena mukse ɲanna labáre á Yaisu maa, a ba ɲane: «Una wá, ma ya de fete erva-aaruwa á ba áte nanɲgyuwe-aara keni, yá mbembe.» Daaci a naba duhe á ba am dagave á emnde ɲanna, a de fete erva-aara áte nanɲgyuwe á Yaisu á kya iga.

²⁹ Kertɲeɲ a naba icevhe ge kela á uzhe-aara ɲanna, ba ɲane keni tapanaatápá am vuwa-aara ganakini mbaambe.

³⁰ Á ba am sarte ñanna a naba tapanaahe ge Yaisu keni am vuwa-aara ganakini sessa ndzedá am ñane, mbanaambe ura. A naba eptsavte am dagave á nalga ñanna, a ba ñane á elvan ge itare: «A geiantaa ware nangyuwe-aaruwa?»

³¹ Ta ñwanante ge pukura-aha-aara, a ba itare: «Ká zhára dikele á emnde ñanna tá ñeakbeba na ni, a gejaktaa ware, a ba ka?»

³² Amá a zharateraahé ge Yaisu, ge dise edda una a magaa una ñanna.

³³ Daaci gazlaagazla mukse na, adaba tapanaatapa názu a gev am vuwa-aara. Daaci a sawhe ámbera á gyagya ba seke maagara, a se kezlaa ugje am sera á Yaisu, a ndanse jirire-aara bademme.

³⁴ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Mbakaambe fetarfire á ña egdza-aaruwa, ezzlálá á ba an hairire, de njinja ba layye.»

³⁵ Yaisu zlahe á ba an elva áte we, ta semhe ge emnde á sawa am mba á Yayrus male am mashidi, a ba itare tá elvan ge Yayrus: «Baaka egdzere. Yanya malum mazla-aara.»

³⁶ Amá Yaisu fanuka hyema ge elva-aatare. A ba ñane á elvan ge Yayrus: «A wanja lyawa ñekideki, naba fetarfe ka.»

³⁷ Daaci a duhe, amá velaaka baráma ñekideki ganakini tá dabaná emnde ádehuwa, sey ta dabanaa ba tara Piyer, Yakuba, ira Yuhanna egdza emmenjara ge Yakuba ñanna.

³⁸ Daraada am mba á Yayrus maa, ta de beraa emnde kwakya tá maga ba emtanjire. Emnde umele tá kyuwa, emnde umele tá tsáka ñákwa.

³⁹ A demhe ge Yaisu á dem huðe á há, a ba ñane á elvan ge emnde: «Labára kwá maga emtanjire, kwá kyuwa estuwa? Egdzere emtsaaka, á pá ba háre.»

⁴⁰ Amá ta naba puwar dzáká, ágire tá epsawepsawa. Daaci Yaisu a naba bakaterse ásegashe bademme, a yaa ba tara emmenjara antara eddenjara ge egdzere, ira pukura-aha-aara keye na, ta demhe antara ñane á dem bere na á zlava am huðe-aara egdze na.

⁴¹ Daaci ñane a de ñanaa ba erva ge egdze na, a ba ñane á elvan ge ñane: «Talita kuma», amaana: «Egdzere, ya bakanaa ba iya tsettse.»

⁴² Ba seke ndáhá á miya na tsetsa egdze na. Egdze ñanna, yawe kelaawa ju buwa. Daaci bademme tá maga ba najipu-aara.

⁴³ Amá Yaisu a fater magiya kwakya, geni a ñalarka ñekideki. Am iga á una ñanna, a ba ñane á elvan ge itare: «Vawanteva náza za ge egdzere.»

6

Emnde a Nasarátu fartareka áte Yaisu (Mat. 13:53-58; Luka 4:16-30)

¹ Daaci a tsete ge Yaisu áhuwa, a zlala á dem ekse na ni a waletaa am huðe-aara na. Pukura-aha-aara keni ta duwa á ba antara ñane.

² Samsa kwaskwe á puwansepuwe maa, ta naba dem mashidi, a de kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde. Emnde kwakya jarammeje am mashidi ñanna. Am sarte na cenarvaacena elva-aara, ta mága najipu kwakya áte ñane, a ba itare: «A de mbese áme elva na estuwa? A shanaa áme ñane ilmu na? Ázara kwa ba najipu-aha na á maganá ñane na!

³ Ábi ba ñane una slega nafa egdza á Maari na? Egdza emmetare ge tara Yakuba antara Yauseys, Yahuda, ira Simaun. Egdzar mama-aha-ñara njwasha keni ta ba am dagave á miya.» A piyatertaa ba una ñanna ge fetare áte ñane, baaka umele.

⁴ Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Ma áme keni emnde tá fa zherwe áte nabi á Dadaamiya, amá am huðe á há-aatare, antara vara-aha-aara, ira emnde a ekse-aara bademme wá, tá feka zherwe áte ñane.»

⁵ Daaci magaaka najipu-aha kwakya am ekse ñanna, sey ba una a puwaterar erva ge emnde umele-aatare, a mbateraahe.

⁶ Yaisu á maga ba najipu-aara adaba baakire á fetarfire á emnde a ekse ñanna.

Am iga á una ñanna maa, a naba tse am ekse ñanna, a zlalá á dem ekse-aha na herherzhe na, a de kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde a ekse-aha ñanna.

*Yaisu a bela pukura-aha-aara kelaawa ju buwa
(Mat. 10:5-15; Luka 9:1-6)*

⁷ Vacite umele maa, a jatermaare ge pukura-aha-aara am tate palle, a vaterte hákuma áte shaitaine-aha, lauktu a fantau ge belaterbela bubuwa.

⁸ Lauktu a belaterbela wá, a fater bariya, a ba ñane á elvan ge itare: «Eksauka ba uwe keni am erva, sey ba zade á kure palle. Magauka kashi á náza za, ma shungu keni am lyiba.

⁹ Fawaumfa kimake am sera, amá dawánka zane bubuwa.»

¹⁰ A ba ñane á elvan ge itare zlafe adaliye: «Máki dakuremda am ekse wá, njawinja á ba am mba na máki lyarakurvaalya am hufe-aara na, dem sarte á zlalá á kure am ekse ñanna.

¹¹ Má liyarakurka emnde, bi cenarka elva á kure wá, dawedde am ekse-aatare, papawaapape berbere na áte sera á kure. Magawateránmaga una ñanna, watse tá disá ba itare antara Dadaamiya.»

¹² Daaci ba zlalá ge pukura-aha, tá de belaterá elva á Dadaamiya ge emnde geni a magarmága tuba.

¹³ Ta ngyesaa jini-aha kwakya am emnde; emnde na lapika vuwa-aatare keni, ta gaterve waye an zhera á Dadaamiya, mbarateraambe bademme.

*Elva a emtsa á Yuhanna slemaga baptisma
(Mat. 14:1-12; Luka 9:7-9)*

¹⁴ A cenanaa estuwa sleksu *Hirudus labare á Yaisu adaba bademme á emnde tá ndáhá ba ñane. Ta bantsa emnde umele: «A tsetaa ba Yuhanna slemaga baptisma am faya. Adaba una ñanna an hákuma á mága najipu-aha gergere.»

¹⁵ Amá a ba emnde umele: «Una Yuhanna ka, nabi *Ailiya werre.» A ba emnde umele zlafe adaliye: «Una ba nabi umele tsekemme, amá ñane keni ba nabi á Dadaamiya ba seke nabi-aha werre.»

¹⁶ De cenánkena sleksu Hirudus gajawe-aatare maa, a ba ñane: «Una ba Yuhanna slemaga baptisma. Ndza icanaayica ire áte ñane, amá a tsetaa ba ñane ñanna am faya!»

¹⁷ A bateraa una ñanna adaba ndza a ndahanaa ba ñane ñanna geni a eksarvaksu Yuhanna. Daaci ta naba eksevaahe, ta puwete zawa áte ñane, ta de belema am dangay. A ngudanaa adaba uwe Hirudus Yuhanna; adaba Hirudus ñanna a eksantaave Hirudiya ge egdza emmenjara Filip.

¹⁸ Amá ankwá á ndandaha Yuhanna, geni a eksantaave mukse ge egdza emmenjara na wá, una ñanna zlayeka dekideki.

¹⁹ Adaba una ñanna Hirudiya wayaaka zhára Yuhanna an shifa dekideki, baaka ba pute-aara ge já shifa-aara.

²⁰ Adaba Hirudus wá, ñane á kuvá Yuhanna jipu, wayaaka á geja shifa-aara, adaba diyaadiya ganakini Yuhanna ura á Dadaamiya, ura jirire. Ba kelaa máki Yuhanna ankwá á baná elva ge sleksu Hirudus wá, á taa weranteka ba we-aara keni, amá wayaawáyá tsa eccena-aara.

²¹ Vacite umele maa, shansha Hirudiya baráma á já Yuhanna. Samsa sarte á ya sleksu Hirudus, a naba gyaa munjri, daaci a naba dante galipa-aha-aara, antara male-aha á sawji-aha ira male-aha umele am kwara á Galili.

²² Duwa á gyaale á Hirudiya, a de shekelaterante ge male-aha na a dāhateraa slekse na. Hayaranháyá jipu tara slekse an emnde-aara bademme. A naba banánba slekse ge gyaale nanna, a ba nane: «Ma ká kátá uwe keni, naba ndaviyundave, yá vakteva.»

²³ A naba zanu waḍa-aara, geni ma a ndavanu uwe keni, sey a vanteva, una ma kyalma á rezege-aara keni, sey á vanteva.

²⁴ Daaci ba degashe-aara ge gyaale na, a deza emmeṅara, ge ndavanu názena ni á se ndavanu ge slekse na. Amá a ba emmeṅara: «De enndava ka a varakteva ba ire á Yuhanna slemaga baptisma.»

²⁵ Kertenj a semhe áseza slekse, a ba nane á elvan ge nane: «Yá kátá ká vite ire á Yuhanna slemaga baptisma am kwatame.»

²⁶ Una nanna namaari-aareka ḍekidēki, amá dzegwánka kwalarkwale aḍaba waḍa na a zanuwa nane á katafke á emnde-aara na.

²⁷ Daaci a naba βela sawji á dem daṅgay, ge de sá ire á Yuhanna na. Ba zlálá á sawji na, á dem daṅgay na, a de ica ire áte Yuhanna,

²⁸ a sanán ge gyaale nanna am kwatame. Duwa á gyaale nanna, a de vante ge emmeṅara.

²⁹ Daada labare ádeza pukura-aha-aara, ta naba sawhe, ta eksante emtsa-aara, ta de hedēhe.

Yaisu a zateru duksa ge zála debu ilyebe

(Mat. 14:13-21; Luka 9:10-17; Yuh. 6:1-14)

³⁰ Saraasa emnde a βela á Yaisu, ta se ndahanhe bademme á názena ta maganaa itare antara názena ta kwaraterse ge emnde.

³¹ Emnde keni ba tá sawa emnde na, tá zlálá emnde na, baaka ica-aatare ḍekidēki áza tara Yaisu antara pukura-aha-aara. Ba sarte á za náza za keni ta shanka ḍekidēki. Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare, «Máki estuwa wá, mi zlalawa á dem tate na ta baaka emnde na, kwá de puwansepuwe cekwaṅgudí.»

³² Daaci ta naba deme am paare, ba zlálá-aatare á dem tate na ta baaka emnde átekwa, ba itare an ire-aatare.

³³ Amá naraterna emnde kwakya am sarte na tá zlálá na, daaci ta naba diyatersediye, ta ḍabateremhe an sera. Emnde umele keni saresse am ekse-aha gergere, ta ḍabateremhe an sera. Baira ta dema ba itare zunṅwe arge tara Yaisu an pukura-aha-aara.

³⁴ De sessa Yaisu am paare maa, á zhárá ba dikele á emnde tá kela ádezeṅara. Á zharaterzhara wá, a naba zatervaarhe, aḍaba ta ba seke kyawe-aha na baaka suni am ekte ge itare na. Daaci a fantau ge kwaraterse duksa kwakya áte Dadaamiya.

³⁵ Eblyabelya vaci maa, ta duhe ge pukura-aha-aara ádezeṅara, a ba itare tá elvan ge nane: «Degey baaka vaciya mazla-aara, tate na keni kaamba.»

³⁶ Ambane puwateraapuwa emnde na, a zlarzlala á dem ekse-aha antara egdzar makwata-aha na herherzhe áhuna, tá de shakwanu náza za ge we-aatare.»

³⁷ A nwaterante ge Yaisu, a ba nane: «Vawaterteva ba kure náza za!» A ba pukura-aha tá elvan ge nane: «Ká kátá náj de shekwaterá náza za jekka deremke wanyara, lauktu á hyater ge emnde na?»

³⁸ A ndavateru ge Yaisu, a ba nane á elvan ge itare: «Kwá an depainj wanyara ázekure? De zharawazhara wára?» Ta de zharanaahe, a ba itare tá elvan ge nane: «Depainj á nere anṅkwa ilyebe ámasla an kelfe buwa.»

³⁹ Mazla-aara a ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara: «Njawateraanja emnde áte masa an slala an slala.»

⁴⁰ Daaci ta naba njateraahē emnde deremke deremke, am slala-aha umele kul ilyebe kul ilyebe.

⁴¹ Zlauzle una ɲanna maa, Yaisu a naba halante depainj ilyebe, antara kelfe buwa na, a kante ice á dem samaya, a slafanaa we-aara ge Dadaamiya. Daaci a kwacaa depainj-aha na, a tegateraa ge pukura-aha, geni tá vatertá itare ge emnde. Am iga á una ɲanna a tegateraa kelfe-aha na keni.

⁴² Bademme á emnde, ma ware keni a zuhe á ba áte huɗe-aara náza zá na, aley jauje zlaɓe ádaliye.

⁴³ Pukura-aha ta halante jugena á depainj antara kelfe ɲanna wárá kelaawa ju buwa.

⁴⁴ Kezlakula á emnde a zá náza zá ɲanna wá, tá maga zála debu ilyebe.

Yaisu á zlála an sera áte ire á haye

(Mat. 14:22-33; Yuh. 6:15-21)

⁴⁵ Shekwaraaka ɗekideki am iga á una ɲanna, a ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara: «Dawemda am paare, dawedde kure zunɲwe á katafke-aaruwa, ebzaubze guwa á kya erwa. Iya wá, yá puwateraapuwa emtsaade emnde.»

⁴⁶ Puwateraapuwa emnde maa, a naba ɗalete áte egdza wa, a de maga maduwa.

⁴⁷ Zhedaazheda ice, gevge vayi maa, zlarzlaá pukura-aha an paare á dem dagave á haye ba shagera, amá Yaisu wá, á ba áte wa ɲanna ba ɲane palle.

⁴⁸ Á zhárá pukura-aha-aara á sawa áte wa ɲanna wá, tá baka paare an zlaɗa jipu, á magaterá palasa effeya á eptsaterá á dem iga. An irenɲya wá, a duhe ge Yaisu de shateraasha pukura-aha-aara na áte ire á haye, ɲane á zlála á ba an sera-aara áte ire á haye ɲanna. Amá a de magaa ba seke á kátá yaterseye.

⁴⁹ Ba naranna pukura-aha-aara anɲkwa á zlála an sera-aara áte ire á yawe na wá, ta naba fu hula, aɗaba itare ta kurken shaitaine á yawe.

⁵⁰ Itare bademme ba seke á degáshe shifa am itare ge lyawa. Daaci kertenj a ndahater elva Yaisu: «Gazlauka, degiya una ba iya!»

⁵¹ Daaci a naba ɗaleme am paare á dezetare wá, tseriyiye a naba tsaahge ge effeya na. Tá geja ba ire pukura-aha-aara, tá maga najipu.

⁵² Aɗaba degdege ire-aatare jipu, cenaranka itare najipu na a maganaa an depainj na.

Yaisu a mbaa lapika-aha am Gainaizarait

(Mat. 14:34-36)

⁵³ Ba ebzarubze haye wá, tá am haha á Gainaizarait, daaci ta ɲguɗaa paare-aatare áte we á guwa.

⁵⁴ Ba segashe-aatare am paare wá, emnde ta naba dise Yaisu.

⁵⁵ Daaci ba zhagade-aatare á dem ekse-aha-aatare, ta de sanaa emnde-aha-aatare na ni á waterá vuwa-aatare áte egdera-aha-aatare. Ma a dem tate-ara Yaisu keni, tá maga ba una emnde.

⁵⁶ Bademme á tate na ni a de tsekwaa átekwa Yaisu, ma a de tsekwaa am berni, ma áte makwata, ma am egdza ekse bademme, emnde ta sanaa emnde-aha-aatare na ni lapika vuwa-aatare, ta fanaa á katafke-aara am dagave á emnde bademme, ta ɲalaterunɲale geni tá fetefa erva-aha-aatare á ba áte we á nanɲyuwe-aara keni. Daaci bademme á emnde na ni ta fete erva-aatare áte ɲane mbarembe.

7

Elva a naɗe á eggye-aha werre

(Mat. 15:1-9)

¹ Am iga á una ɲanna maa, *Farisa-aha antara malum-aha á *tawraita umele ta sawa am Urusaliima ta se jamme áza Yaisu.

² Amá ta naa pukura-aha umele ta naba zu ɗafa an erva a liya, bararaaka emtsaade áte una ta kwaratersaa am nadina-aatare.

³ Adaba Farisa-aha antara Yahudiya-aha-aatare bademme wá, tá zeka dafa an erva a liya d'ekideki, sey tá bara erva-aatare ba shagera emtsaade. Estuwa tá an'kwa maga duksa á eggye-aha-aatare an en'kale-aatare bademme.

⁴ Ma ta saa á ba am kwaskwe keni, tá zeka dafa d'ekideki, máki tsakaraaka yawe. An'kwa zlafe kwakya nađe á eggye-aha-aatare na tá fansaare itare, ba seke bara tasa-aha-aatare, antara gahe-aha-aatare, ira kazlaŋa na ta janaa an verzhagane bademme á ba an tsufa ázetare.

⁵ Adaba una ŋanna, ta duwa Farisa-aha antara malum-aha á tawraita á deza Yaisu, ta de ndavanundave, a ba itare: «Labára pukura-aha á ŋa tá fansarka ge názena ta kwaranersaa eggye-aha a ŋere, tá naba zá dafa an erva a liya na?»

⁶ A ŋwaterante ge Yaisu, a ba ŋane: «Una wá, ba jire á Aisaya, adaba ndza maganaamaga ŋane nabiyyire áte kure kwa emnde na. An'kwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ŋane:

Emnde na wá, tá an'kwa á galiya á ba áte we, am ervaunđe-aatare ta yiyiye an ya.

⁷ Tá an'kwa jáháva deme am sera-aaruwa, amá una ŋanna ba dey. Adaba itare tá ndáhá ba nađe-aha á emndimagwaha, ta ganve ba seke elva-aaruwa.»

⁸ Daaci a eksante elva-aara zlafe ádalije Yaisu, a ba ŋane á elvan ge itare: «Kure kwa yaa shairiya á Dadaamiya, kwá an'kwa fansar ge nađe-aha á emndimagwaha.»

⁹ A ba ŋane á elvan ge itare zlafe ádalije: «Diyakurdiya eptsanve iga ge shairiya á Dadaamiya, geni kwá ganvege nađe-aha á emndimagwaha.

¹⁰ Ábi a enndaha Muusa, a ba ŋane: Dematervedeme tara emmeŋa an eddeŋa. Ma ware una a ndaase elva yayiaihe áte eddeŋara bi áte emmeŋara, edda-aara a njeka an shifa d'ekideki.

¹¹ Amá kwa bantsa kure, ma edda-aara á kátá melanu ge eddeŋara bi ge emmeŋara keni, máki ndasendahe edda-aara ganakini an'kwa duksa ma andze yá melaku an ŋane, amá ya fan ge slera á Dadaamiya wá,

¹² daaci baaka wedera á edda-aara ge melanu ge eddeŋara bi ge emmeŋara mazla-aara. Estuwa á ba elva á kure.

¹³ An una ŋanna wá, kwa ganve elva á Dadaamiya ba seke duksa dey, kwa tsaa áte nađe-aha á eggye-aha á kure. Kwakya jeba á duksa-aha ŋanna kwá maganá kure.»

*Kazlaŋa na á badza ura an Dadaamiya
(Mat. 15:10-20)*

¹⁴ Am iga á una ŋanna maa, a ba Yaisu á elvan ge emnde bademme: «Sawmbare, cenauvaacena elva na ba shagera.

¹⁵ Nazu á badza ura an Dadaamiya wá, názena á faná edda-aara á dem mbuweka, á badzená názena á segashe am mbuwe á edda-aara.» ((

¹⁶ Edda una máki an'kwa hyema-aara, a cenevaacena.))

¹⁷ Am sarte na yaterya Yaisu emnde, a de deme am bere maa, pukura-aha ta de ndavanu maana á naraje ŋanna.

¹⁸ A ŋwaterante, a ba ŋane: «Iyau, kure keni kwaasau zlafe shakuranka en'kale-aara, cenakuranka? Diyakurka ganakini baaka názu á duwa ádagashe á dem mbuwe á urimagwe, á badzaterá an Dadaamiya emtu?

¹⁹ Adaba una ŋanna á duka á dem ervaunđe, amá á dem huđe, á segashe zlafe ádalije am edda-aara.» An elva-aara ŋanna wá, ganvege náza za bademme ba halal.

²⁰ A ba ŋane á elvan ge itare zlafe ádalije: «Ba názena ni á segashe am mbuwe á edda-aara una á badzaterá an Dadaamiya.

²¹ Adaba kwakya shagerkire á hala na á segashe am ervaunđe á ura. Á berhaná ba una ŋanna á de maga dakarire, neylire, á de já shifa,

²² á de maga gwardzire, á dem waya duksa á ura, á de maga mandzawire, á de zlerma ura, á de maga ngudiyire, á dem shelha, á dem zá vuwa á ura, á dem gálá ire, ira á dem wucire.

²³ Daaci bademme á duksa-aha nanna, á segashe á ba am ervaunde á urimagwe, á badzaterá ba una nanna an Dadaamiya-aara.»

Mukse á emnde a jeba umele fetarfe áte Yaisu
(Mat. 15:21-28)

²⁴ Tsetsa Yaisu áhuwa, kwaye a zlalá á dem ekse-aha na herherzhe an berni á Tirus. A de demhe am bere, wayaaka tá diyeddiya emnde, amá dzegwanka shebe.

²⁵ Ankwa mukse umele an shaitaine egdza-aara, egdzere mukse maa, ba a cenaa labare á Yaisu wá, a naba duhe ádezenara, a de kezlanaa ugje,

²⁶ a fantau ge njala Yaisu geni a ngyainsengye shaitaine nanna am egdza-aara. Mukse nanna wá, mukse á Yahudiya ka, nane mukse á Yunaniŋkau am emnde á Siraufniki.

²⁷ Daaci a ba Yaisu á elvan ge nane: «Yaterya a zaruze emtsaade egdzara dafa. Haleta dafa á egdzara, puwateranve ge kere-aha wá, una zlayeka d'ekid'eki.»

²⁸ «Ba estuwa,» a ba mukse na, «amá ma kere-aha keni tá wazaná ba itare kwaca á dafa na á valya á sawa am erva á egdzara.»

²⁹ A lyevaa ge Yaisu, a ba nane á elvan ge nane: «Ŋwakterjwa shagera. Naba zlalá á da, baaka shaitaine am egdza á na mazla-aara.»

³⁰ Daaci a naba da-aara mukse na, a de bera egdza-aara, á zlava áte egdera ba lapilayye, baaka shaitaine am nane.

Yaisu a mbanaahe makwaya na elva keni a ndaaseka an unjule-aara

³¹ Am iga á una nanna maa, a tsete ge Yaisu am Tirus, a zlalá á dem Sidaun. Tsante am Sidaun maa, a segashe am kwara á tate na tá dahaná an Ekse Kelaawa na praatte, ge sete we á haye á Galili.

³² Ahuwa maa, ta sanaa makwaya umele zhele, á taa ndaaseka elva an unjule-aara keni. Daaci ta njala Yaisu ganakini á puwar erva-aara, á mbanaambe.

³³ Daaci Yaisu a sanse zhel nanna am dagave á emnde, a de tsanaahe ba nane palle, a shabanem gulanda-aha-aara am hyema, a kyefaa nyaihe-aara, a gante áte nara,

³⁴ a kante ice á dem zhegela, a puwese shifa á ba an ndzedá; «Aifata,» a ba nane á elvan ge zhel nanna. Amaana: A wartewára hyema-aha á na.

³⁵ Ba seke ndaha á miya na kertenj wartewára hyema-aha-aara, a werte ge we-aara keni, a fantau ge ndaha elva á ba an unjule-aara.

³⁶ Amá Yaisu a fater magiya kwakya geni a ndaaranka ma ge ware keni. Amá ba seke una nane a fater magiya kwakya na wá, itare keni ta de balse labare nanna kwakya áza emnde.

³⁷ Daaci bademme á emnde tá maga ba dikere-aara, a ba itare am dagave-aatare: «Bademme á názena a maganaa nane na ba shagera! Antara ba makwaya-aha keni á vaterte hyema degey! Wuce-aha keni á weraterta we, tá ndaha elva ba lanje!»

8

Yaisu a zateru duksa ge emnde debu ufafe
(Mat. 15:32-39)

¹ Am sarte nanna maa, ta semhe ge emnde umele zlaŋbe ádalije ta kwakya jipu, ta se jamme áza Yaisu. Am baaka náza za áza emnde nanna, Yaisu a d'etaa pukura-aha-aara, a ba nane á elvan ge itare:

² «Emnde na tá wiwa am ice ge iya, adaba hare keye vatena tá á ba ázerwa, názu á ezza keni baaka.

³ Máki puwanateraapuwa ba estuwa, baaka názu ta zuwaa itare wá, á de cebateraaceba waya áte baráma. Adaba emnde umele-aatare, ta sawa á sa am tatu yiyiye.»

⁴ Ta nwanante ge pukura-aha, a ba itare: «Á de shaná áme kena ura náza zá am kaamba na ni á hyater ge emnde na?»

⁵ «Ankwa wanyara depain ázekure?» a ba Yaisu á elvan ge itare. Ta nwanante, a ba itare: «Ŋá an depain vuye.»

⁶ Daaci: «Njawinja am haha,» a ba Yaisu á elvan ge emnde bademme. Nane a halante depain-aha vuye na, a slafanaa we-aara ge Dadaamiya, a kwacaabe, daaci a naba tegateraa ge pukura-aha-aara, geni tá vatertá itare ge emnde. Daaci pukura-aha ta tegateraa depain na ge emnde.

⁷ Ndza ankwa egdza kelfe-aatare zlafe ádaliye. Yaisu a slafanaa we-aara ge Dadaamiya arge kelfe nanna keni, daaci a tegateraa ge pukura-aha-aara, geni tá vatertá kelfe nanna keni ge emnde.

⁸ Bademme-aatare, ma ware keni a zuwa á ba áte hude-aara, ta yanaa ba itare náza zá. Pukura-aha ta halante jugena-aara keday vuye.

⁹ Emnde nanna keni ta vayye tsa, tá maga debu ufade.

Am iga una nanna maa, Yaisu a naba puwateraabe,

¹⁰ nane a demhe am paare antara pukura-aha-aara, kwaye ta zlala á dem kwara á Dalmanuta.

**Farisa-aha tá ndava najipu áza Yaisu ge dise nane átekwa
(Mat. 16:1-4)*

¹¹ Ta duhe ge *Farisa-aha ádeza Yaisu wá, a dateraa ba gajawe, ta de tsagwadanaa áte elva. A ba itare tá elvan ge nane: «Máki a belakaa ba Dadaamiya wá, maraneranmára najipu palle geni ná diyeddiye átekwa.»

¹² Daaci Yaisu a puwese shifa á ba an ndzedá, a ba nane: «Labára nane emnde a zamane na tá tataya ba najipu na? Yá ndaakur ba jirire, baaka najipu na ni tá marateranmára mazla-aara.»

¹³ Mazla-aara ba tse-aara áhuwa, a deme am paare, a eptsehe zlafe ádaliye ásete we á guwa á sehuna-aara.

*Shahi á makala á *Farisa-aha antara *Hirudus
(Mat. 16:5-12)*

¹⁴ Am tse-aatare nanna maa, pukura-aha ta naba viyaa náza zá, tá á ba an depain palle ázetare.

¹⁵ Hyemhye am ndáhá elva a Yaisu an naraje an shahi á makala maa, a fater magiya, a ba nane á elvan ge itare: «Degiya faufa hyema, tsufautsufa ire á kure átuge shahi á makala á *Farisa-aha, antara *Hirudus!»

¹⁶ A ba pukura-aha am dagave-aatare: «A ndaha una Malum, adaba na viyaa depain.»

¹⁷ Diyeddiye Yaisu názena tá ndahaná itare, a ba nane á elvan ge itare: «Labára kwa bantsa kure, adaba kwa viyaa depain? Kwaasau zlafe diyakurka, ba egdza a una ni kwá taa cenvaaka? Kwaasau zlafe shakuránka enkale?»

¹⁸ Kwá á ba an ice á kure ni, aley kwá nanka? Kwá á ba an hyema á kure ni, kwá cenánka? Yehauteyeha

¹⁹ á ba áte depain ilyebe na ya kwacanaa ya, ta zanaa emnde debu ilyebe na. Kwa halante jugena-aara wára wanyara?» Ta nwanante: «Wára ilyebe,» a ba itare.

²⁰ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Depain vuye na ya kwacanaa ya, ta zanaa emnde debu ufade na mu, kwa halante jugena-aara keday wanyara?» Ta nwanante: «Keday vuye,» a ba itare.

²¹ Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Aley ni kwaasau zlafe diyakurka?»

Yaisu a mbaa ura wulfe am Baytisayda

²² Se tsekwartsekwa am Baytisayda, ta se yainu á ba an ye ge Yaisu emnde, ta sanaa ura wulfe, a ba itare tá elvan ge ñane: «Puwetepuwa erva á ña áte zhel na tasla á ña, geni a mbembe.»

²³ Yaisu a naba ñá zhel ñanna áte erva, a danse á dete iga a ekse. Daraada áhuwa maa, a de kyefaa nyaihe-aara, a gante áte ice-aha ge zhel na, a ba ñane á elvan ge ñane: «Ká anjwa nanna emtu?»

²⁴ A kante ice-aara wulfe na, a ba ñane: «Yá anjwa nanna emnde tá anjwa zlalá, amá ta ba seke nafa-aha.»

²⁵ Daaci a puwanem erva-aha-aara zlaɓe adaliye am ice, mazla-aara a naba ñgyaingyesaa ice-aara zhel na, a mbehe á ba áte una ñanna, anjwa á nanna ba lanje.

²⁶ Mazla-aara a belanaahe ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Ezzlalá á da, eptseka á dem huɗe á ekse na mazla-aara.»

*A ndaasa Piyer ganakini ba Yaisu una *Almasiihu na
(Mat. 16:13-20; Luka 9:18-21)*

²⁷ Am iga á una ñanna maa, a naba tsetehe ge Yaisu antara pukura-aha-aara, kwaye ta zlalá á dem ekse-aha na am kwara á Kaysariya á Filip. Tá áte baráma á zlalá maa, a ndavateru ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Ta baa uwe emnde áte iya, ta baa iya ware?»

²⁸ Ta ñwanante, a ba itare: «Emnde umele wá, ta baa ka Yuhanna slemaga baptisma. A baa emnde umele, ka nabi *Ailiya werre. A baa emnde umele zlaɓe adaliye, ka ba nabi umele tsekemme.»

²⁹ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ay kure ma, kwá ba, ya ware kena?» A ñwanante ge Piyer, a ba ñane: «Ba ka una ka *Almasiihu na.»

³⁰ Daaci a fater magiya Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Ndahawanka ge ura umele mazla-aara.»

*Yaisu a sanse elva a emtsa-aara, antara tsetse-aara am faya
(Mat. 16:21-28; Luka 9:22-27)*

³¹ Am iga á una ñanna maa, Yaisu a fantau ge vaterte sera á elva ge pukura-aha-aara. A ba ñane á elvan ge itare: «Iya *Ura á emnde baɗemme wá, baaka pekyaa-aara, sey yá shushe zlaɗa kwakya. Male-aha á larde, antara male-aha á *liman-aha, ira malum-aha á *tawraita, tá de yiyaaya, watse tá zlanazle shifa-aaruwa baɗemme, amá am hare buwa ge keyire wá, watse yá tsetse am faya.»

³² A ndaterse una ñanna ba parakke, shebaaka. A naba ɗahese ge Piyer ba itare ta buwa antara Yaisu, a de maganaa gajawe áte elva ñanna.

³³ Amá a naba eptsavte ge Yaisu áseza pukura-aha umele, a fantau ge valar ge Piyer, a ba ñane á elvan ge ñane: «Jinaaja ekka ka Shaitaine. Aɗaba názena ká dzamaná ka na jarammeka antara náza á Dadaamiya, náza á ña na ba názu tá dzamaná emndimagwaha.»

³⁴ Mazla-aara Yaisu a ɗante pukura-aha-aara antara emnde baɗemme, a ba ñane á elvan ge itare: «Máki edda-aara wayaawáyá ɗaba ya wá, a dzameka shifa-aara ɗekidɗeki. A eksanteksa dzanɗala-aara, a ɗabidába an ñane.

³⁵ Aɗaba máki edda-aara á tataya lya shifa-aara wá, á de keɗanaakeda. Amá edda una a keɗaa shifa-aara aɗaba iya, antara aɗaba labare á higa wá, á de shansha zlaɓe adaliye.

³⁶ Ma edda-aara a zu emtakire á duniya na baɗemme keni wá, ázara námpire-aara ge ñane máki keɗanaakeda shifa na á katafke na?

³⁷ Emtu watse anjwa názu ura á de várá shifa-aara an ñane emtu? Baaka ɗekidɗeki.

³⁸ Am zamane na wá, emnde eptsaranveptsá iga ge Dadaamiya, wayarka fetaara áte ñane. Ay degiya, ma ware una a magaa zherwe am dágáve-aatare ge baa ura-aaruwire, bi ge ndahater elva-aaruwa wá, iya *Ura á emnde bademme keni, watse á wiyá zherwe ge baa ñane ura-aaruwire, má watse yá sawa an malika-aha cufedde, an yaikkire á Edderwa.»

9

¹ Yaisu a farhe zlaɓe ádaliye ge ndaaterndaha, a ba ñane á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire, á ba am dagave á kure na keni, tá aɲkwa emnde na ni watse tá emtseka ba estuwa, sey máki naránna an ice-aatare Dadaamiya á jáhá emnde á dem kwara-aara an hákuma-aara.»

Eptsaptepetsa Yaisu a gev umele (Mat. 17:1-13; Luka 9:28-36)

² A magaa hare aɲkwahe am iga á una ñanna maa, Yaisu a detaa tara Piyer antara Yakuba ira Yuhanna, a dateraa áte ire á wa umele sladde, ba itare itare áhuwa. Daraada áhuwa maa, a naba eptsavte ge Yaisu am ice-aatare wá, gevge umele ba seke ñane ka mazla-aara.

³ Nanɣyuwe-aara gevge dzayye ba telle, tellire-aara an tsaka ire. Nanɣyuwe-aara ñanna wulwule jipu.

⁴ Daaci pukura-aha na tá zhárá ba emndu werre, tara *Ailiya antara Muusa, tá aɲkwa ndaha elva antara Yaisu.

⁵ A ba Piyer á elvan ge Yaisu: «Malum, ñere keni ñá aɲkwa áhuna na wá, shagera jipu. Kina wá, ñá magakurá dzadzawe-aha keye, palle náza á ña, palle náza á Muusa, palle keni náza á Ailiya.»

⁶ A ndaase elva ñanna ba estuwa, amá diyaaka názena á ndahaná ñane. Adaba itare pukura-aha keye ñanna gazlargazla jipu.

⁷ Cekwaanɣudí wá, a naba tsekwateraarhe ge kumba. Daaci tá cená ba kwara am kumba ñanna. A ba edda-aara: «Una náwa ñane na wá, Egdza-aaruwa na ya wayetaa ya. Cenancena názena á bakurná ñane.»

⁸ Estuwa ta kante ice wá, ta naa ba Yaisu palle, baaka ura umele ázeɲara.

⁹ Am sarte na tá átira tsekwa á sa áte ire á wa ñanna maa, Yaisu a fater magiya, a ba ñane á elvan ge itare: «Ndawanka názena kwa naaná kure na ma ge ware keni, a njinja á ba am huɗe á kure dem sarte na tsetsa *Ura á emnde bademme am faya.»

¹⁰ Faransarfe am elva ñanna, amá a ba itare am dagave-aatare: «Uwe ñane tsete am faya na a ndahanaa ñane na?»

¹¹ Adaba una ñanna, ta de ndavanu ge Yaisu, a ba itare: «Labára tá bantsa malum-aha á *tawraitá, sey máki eptsaptsa nabi *Ailiya emtsaade?»

¹² A nwaterante, a ba ñane: «Una ba jire-aatare, ba seke una ta ndahanaa itare ñanna, á eptsá Ailiya emtsaade, á se tsatsanaatsatsa ñane duksa bademme. A ba iya wá, labára a ba wakita á Dadaamiya, watse á shushe zlaɗa kwakya *Ura á emnde bademme, watse tá epsawanaapsawa emnde?»

¹³ Ay degiya wá, ya ndaakur ba jirire, ndza eptsaptsa Ailiya á sawa, amá emnde ta naba magaa hakuma-aatare áte ñane. Una ñanna daada á ba áte una á ndaaná wakita á Dadaamiya.»

Yaisu nɣyansɛɲɣye jini am egdzere (Mat. 17:14-21; Luka 9:37-43a)

¹⁴ Am sarte na saraasa maa, ta se bera emnde kwakya antara malum-aha á *tawraitá áza pukura-aha umele na. Tá aɲkwa gajawe malum-aha á tawraitá antara pukura-aha na am dagave-aatare.

¹⁵ Baɗemme á emnde na, ba ta naa Yaisu wá, tá maga ba najipu-aara. Ba zhagade ádezeɗara, ta de yainuye an use.

¹⁶ A ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara: «Kwa gajawe arge uwe kure antara emnde na?»

¹⁷ A ɗwete ge ura palle am dagave á emnde, a ba ɗane: «Malum, ya sakaa egdza-aaruwa egdzere zhele, aɗaba aɗkwa jini am ɗane, á piyante ndaha elva.»

¹⁸ Jini-aara ɗanna, ma a tsete am tate-ara keni, sey ba á velyanaavelya á dem haha, á kela ugbalyaiye, á kerɗa slare, á wulesewule vuwa-aara kanɗelɗe. Ya ɗala pukura-aha á ɗa ganakini tá ɗgyansengye jini ɗanna am ɗane, amá dzegwaranka.»

¹⁹ Ba wera we-aara ge Yaisu, a ba ɗane á elvan ge itare: «Amá kure emnde a zamane na wá, baaka fetarfire á kure ɗekideki! Watse yá njá antara kure dem laukte-ara? Yá fakurá ervaɗɗe dem sarte-ara estuwa? Sawiyansa kwa kure egdze ɗanna ge iya!»

²⁰ Daaci ta naba saa egdzere ásezeɗara. Ba a puwete ice-aara áte Yaisu jini na am egdza ɗanna wá, a naba fantau ge slakala am egdzere, a velyaa egdze na am ire, á taɓara egdze na am haha, á kela ugbalyaiye am mbuwe-aara.

²¹ Yaisu a ndavanu ge eddeɗara, a ba ɗane: «A fanantau am sarte-ara?» A ba eddeɗara: «A fanantau daga am sarte na zlaɓe egdzere cekwa.»

²² Ba kelaa ma tsetse jini-aara ɗanna wá, sey ba á maganánmaga palasa. Am sarte umele á eblyanme am kára, am sarte umele á eblyanme am yawe, á kátá ba já shifa á egdzere. Daaci máki ká dzegwándzegwa wá, tasla á ɗa zaɗervarze, melanjerumele.»

²³ A ɗwanante ge Yaisu, a ba ɗane á elvan ge ɗane: «Máki yá dzegwándzegwa emtu, a ba ka? Áza edda una ni aɗkwa fetarfire-aara wá, baaka názena ni á gevka na.»

²⁴ Kerten ɗwaterɗa eddarge egdzere, a ba an ká kwara a ba ɗane: «Fantarfe, amá á hyepka fetarfire-aaruwa, tasla á ɗa meliyumele am huɗe-aara.»

²⁵ Daaci Yaisu á zhára ba tá aɗkwa kela emnde ásezetare, a naba valarhe ge jini ɗanna, a ba nane: «Ekka jini na ká piyante ndaha elva ge ura, ká ganve ura makwaya na, ya bakanaa ba iya, sesse am egdze na, ezɗlálá, salika á sem ɗane ɗekideki.»

²⁶ A naba fu hula jini na am egdzere, a slakalme am egdzere, a naba sesehe am ɗane. Amá ba seke baaka shifa am ɗane, haa ta bantsa emnde umele: «Baaka, emtsamtsa egdze na.»

²⁷ Amá Yaisu a ɗanaahe áte erva, a tsante, a naba tsaahge ge egdzere an sera-aara.

²⁸ Am sarte na daraada, ta juwa ba itare antara pukura-aha-aara maa, ta naba ndavanuhe ge pukura-aha, a ba itare tá elvan ge ɗane: «Labara dzegwanɗeranka ɗere ɗgyesaa jini ɗanna?»

²⁹ A ɗwaterante ge Yaisu, a ba ɗane á elvan ge itare: «Jeba á jini na wá, sey tá ɗgyansá an maduwa.»

*Yaisu aɗkwa á sanse ge buwire elva a emtsa-aara antara tsetse-aara am faya
(Mat. 17:22-23; Luka 9:43b-45)*

³⁰ Daaci tsaretse am tate ɗanna, ba zlála-aatare á dem tate umele, ta degashe am huɗe á Galili praatte. Am sarte ɗanna wá, ndza wayaaka Yaisu tá diyeddiye emnde tate na tá átekwa.

³¹ Aɗaba aɗkwa á vaterte sera á elva-aha ge pukura-aha-aara. A ba ɗane á elvan ge pukura-aha-aara: «Iya *Ura á emnde baɗemme wá, watse tá fime am erva ge emnde, tá de já shifa-aaruwa. Amá am hare ge keyire wá, watse yá tsetse am faya.»

³² Ba palle cenaranka pukura-aha elva-aara ɗanna. Amá ge ndavanu elva-aha keni, a wateraa lyawa.

*Gajawe á pukura-aha arge yaikkire
(Mat. 18:1-5; Luka 9:46-48)*

³³ Am iga á una nanna maa, daraada am Kafarnahum. Am sarte na tá am bere, a ba Yaisu á elvan ge emnde-aara bademme: «Ndza kwa gajawe arge uwe kure áte barama?»

³⁴ Amá ta hedu ba we-aatare, baaka ura á ndaha elva. Adaba ndza ta gajawe arge yaikkire, geni watse mala ware am dagave-aatare.

³⁵ Daaci a njehe ge Yaisu áte tate a njá, a d'etaa pukura-aha-aara kelaawa ju buwa, a ba nane á elvan ge itare: «Ma ware una á kátá gev slekatafke á kure keni, á ganvege ire-aara ba seke nane slekataliya á emnde bademme, antara walaadi á emnde bademme.»

³⁶ Am iga á una nanna maa, a eksante egdzere, a se tsanaahe á katafke-aatare am huviye-aara ge nane, daaci a ba nane á elvan ge itare:

³⁷ «Ma ware una a lyevaa egdzere seke una adaba elva-aaruwa, edda-aara a lyevaa ba iya an ire-aaruwa. Edda una a lyevaa iya maa, a lyevaa iya ka palle, a lyevaa ba edda una a belibela na an ire-aara.»

Edda una dagalaaka ásete miya, ura á miya ba nane

(Luka 9:49-50)

³⁸ A ba Yuhanna á elvan ge Yaisu: «Malum, n'ere wá, n'aa ura umele á ngyá jini-aha am emnde an zhera á n'a, amá n'a naba piyante, adaba nane palle á miya ka.»

³⁹ A ba Yaisu: «A'aa, piyawanteka. Adaba baaka ura a magaa najipu an zhera-aaruwa ni, am iga-aara á valya elva áte iya.

⁴⁰ Adaba máki edda-aara dagalaaka tsawe ásete miya wá, ura á miya ba nane.

⁴¹ Yá ndaakur ba jirire, ma edda-aara a vakurte ba yawe á essha keni, máki a vakurtaa adaba zhera-aaruwa geni kwa emnde á *Almasiihu wá, edda-aara á de shansha lad'a-aara.»

Haypa wá, náza a gwágweseka

(Mat. 18:6-9; Luka 17:1-2)

⁴² Zlabe adaliye, a ba nane á elvan ge itare: «Má edda-aara mbedanaambed'a palle á egdzara nanna ta fetaare áte iya na á dem haypa wá, ámbane tá ngud'anem nákwá á há hiya am mbiye, tá eblyanma am haye, á emtsa, ngulma ba una nanna ge edda-aara.

⁴³ «Máki erva á n'a an'kwa á dáká á dem haypa wá, naba icica áte ka, eblyanveblye ba yiye. Ámbane ká dem tate á shifa na á zleka na an erva palle, arge una ká njá an erva-aha á n'a bukerde, amá ká dem kára á jahanama, kára na á emtseka dekideki na. ((

⁴⁴ Jahanama nanna wá, ma weshege-aara, ma kára-aara keni, á emtseka dekideki.))

⁴⁵ Máki sera á n'a an'kwa á dáká á dem haypa wá, naba icica áte ka, eblyanveblye ba yiye. Ámbane ká dem tate á shifa na á zleka na an ser palle, arge una ká njá an sera-aha á n'a bukerde, amá tá de eblyaká á dem kára á jahanama na. ((

⁴⁶ Jahanama nanna wá, ma weshege-aara, ma kára-aara keni, á emtseka dekideki.))

⁴⁷ Zlabe adaliye, máki ice á n'a an'kwa á dáká á dem haypa wá, naba sansese ice nanna. Ámbane ká dem zlan'a á Dadaamiya an feke palle, arge una ká njá an ice-aha á n'a bukerde, amá tá de eblyaká á dem kára á jahanama na.

⁴⁸ Jahanama nanna wá, ma weshege-aara, ma kára-aara keni, á emtseka dekideki.

⁴⁹ «Diyaweddiye geni, ma ware keni, á de maraná ba kára názu am edda-aara, ma emtake, ma emtan'ka keni, ba seke náza elleŋa á maraná nane emtakire á d'ale.

⁵⁰ Elleŋa wá, duksa ngelama. Amá máki elleŋa nanna baaka d'and'and'ire-aara mazla-aara mu, tá maganá uwe ganakini á gevge d'and'and'e zlabe adaliye? Baaka pute dekideki. Adaba una nanna, marausemare duksa ngelama am kure, njawin'ja an hairire am dagave á kure.»

10

Elva á Yaisu áte elva a ica nika (Mat. 19:1-12; Luka 16:18)

¹ A naba tsete ge Yaisu am tate nanna, a zlalá á dem kwara á Yahudiya. Am Yahudiya, a de ebzu guwa á Urdun. Áhuwa keni de jarammeje emnde kwakya ázeñara, a fantau ge kwaraterse elva á Dadaamiya, adaba nane nja-aara ba estuwa.

² Am sarte nanna maa, ta duhe ge *Farisa-aha umele ádezeñara, ta de ndavanu elva geni tá tsagwadáná átekwa. A ba itare tá elvan ge nane: «Vantevahe *tawraita barama ge zhele geni á belanaabela mukse-aara?»

³ Ge vaterte jawápa maa, Yaisu keni a ndavaterundave, a ba nane á elvan ge itare: «A bakuraa uwe Muusa áte una nanna?»

⁴ A ba itare: «Muusa wá, a yaa barama geni zhele nanna á puwanante nalmesheri á ica nika ge mukse, á vanteva am erva.»

⁵ Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Muusa a puwakurte una nanna adaba ba degdegire á ire á kure.

⁶ Amá áte una am fakte wá, estuweka. Am fakta, am sarte na Dadaamiya a nderaa duksa bademme wá, “a nderaterhe tara zhele an mukse”.

⁷ “Adaba una nanna zhele á ya tara eddeñara an emmeñara, tá njá antara mukse-aara.

⁸ Itare ta buwa nanna, tá gevge ba vuwa palle.” Estuwa, ta buweka mazla-aara, tá geva ba vuwa palle.

⁹ Daaci názena ni a janmaa Dadaamiya wá, a icanveka urimagwe.»

¹⁰ Am sarte na tá am bere antara pukura-aha-aara maa, ta naba ndavanu ge pukura-aha á ba áte elva nanna zlahe adaliye.

¹¹ A ba nane á elvan ge itare: «Ma ware una zhele, máki a belaa mukse-aara, a de gaa umele, a magaa ba gwardzire, guge haypa an mukse-aara na a belanaa nane.

¹² Ba duksa palle ge mukse keni. Máki a segashe am mba á zhele-aara, a de gaa umele, a magaa ba gwardzire.»

Yaisu a gaterar barka ge egdzara (Mat. 19:13-15; Luka 18:15-17)

¹³ Emnde kwakya ta sanaa egdzara ge Yaisu geni á puwaterar erva a barka-aara, amá pukura-aha ta naba valaterarhe ge emnde a sá egdzara nanna.

¹⁴ Amá náterna Yaisu wá, a naba jehe ge ervaunde, a ba nane á elvan ge pukura-aha: «Piyawaterteka, yawáterya, a sarsawa egdzara ásezerwa, adaba *kwará á Dadaamiya náza á emnde na má garevge ba seke itare.

¹⁵ Yá ndaakur ba jirire: Ma ware edda-aara keni, máki lyevaaka dem kwará á Dadaamiya ba seke náza á egdzere wá, nane á taa demka d'ekideki.»

¹⁶ Am iga á una nanna, a naba lyevaa egdzara á dem erva-aara, a puwaterar erva, a gaterar barka.

Sleberba a se ndava sera á shifa áza Yaisu (Mat. 19:16-20; Luka 18:18-30)

¹⁷ Dedde Yaisu áte barama, ankwá á zlalá maa, a duhe ge zhele umele ádezeñara á ba an zhagade, a de kezlaa ugje am sera-aara, a ba nane á elvan ge nane: «Malum, diyandiya ganakini ka ura mággwe. Naba ndindaha, yá maga tara uwe antara uwe, lauktu yá shá shifa na á zleka na?»

¹⁸ A nwanante ge Yaisu, a ba nane: «Labára ká d'ahiyá an ura mággwe? Baaka ura mággwe, máki Dadaamiya ka palle.

19 Ábi diyakdiya shairiya-aha á Dadaamiya na a ba ñane: Jeka shifa, mañka gwardzire, ileka, mañka seydire á fida áte ura, zlermeká duksa á ura, dematervedeme tara eddena an emmena. Ábi diyakdiya una-aha ñanna bademme.»

20 A ñwete, a ba ñane: «Una ñanna kwaye á sawa am egdzarire-aaruwa keni ñanaña.»

21 A belanu ice á Yaisu, wayetewayá jipu am ervaunde-aara, a ba ñane á elvan ge ñane: «Máki estuwa wá, a yakar ba duksa palle. De valuvale názu am rezege á ña bademme, tegatertega shungu-aara ge talage-aha, ekka watse ká shánsha lafa-aara am samaya. Daaci sawa d'abidaba.»

22 Ba a cenaa una ñanna wá, puwaapuwa vuwa-aara, ba eptsá iga-aara, a zlalá an dzámá ire campaukkwe, adaba nalmane-aara kwakya jipu.

23 Daaci Yaisu a zharaa pukura-aha-aara, a ba ñane á elvan ge itare: «Kay! Zlazlafa jipu geni tá demda emnde a berba am *kwara á Dadaamiya.»

24 Palle á názu tá ndahaná pukura-aha baaka, elva ñanna jauje ge ndzedfa-aatare. Amá ñane a faterarhe zlafe adaliye, a ba ñane: «Una yá ndaakur ba jirire, zlazlafa jipu ganakini tá demda emnde á dem kwara á Dadaamiya.»

25 Náwa zlazlafa ganakini á dedde názlegwame am biye á lipere, amá zlazlafa ba náza á sleberba zlafe adaliye ge dem kwara á Dadaamiya.»

26 Ba ta cenaa una ñanna pukura-aha wá, tá geja ba ire. A ba itare: «Máki ba estuwa wá, baaka ura á ñezlesenze dekideki.»

27 A zharateraahe ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Áza emnde wá, una taa gevka, amá Dadaamiya wá, baaka názu dzegwanka ñane.»

28 Piyer a eksetaa elva, a ba ñane á elvan ge ñane: «Kwaye ñere, yaneranya duksa bademme, ña d'aba ba ka.»

29 A ñwete ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare bademme: «Yá ndaakur ba jirire, ma ware una a yaa há-aara, bi egdzar mama-aha-ñara zala an ñwasha, bi emmenara, bi eddenara, bi egdzara-aara, bi fe-aara, máki a yanaa adaba zhera-aaruwa antara adaba labare á higa wá,

30 ba jirire á de shansha zlafe adaliye una-aha ñanna bademme ma hufo deremke keni; ma bere, ma egdzar mama-aha-ñara zala an ñwasha, ma emmenara, ma egdzara-aara, ma fe-aha. Bademme á de shansha zlafe adaliye á ba am duniya na. Amá wá, zlada keni á shushe. Á katafke á de shá shifa na á zleka na.

31 Amá emnde kwakya ta zuññwa ba itare kina, tá de gev emnde a kataliya. Emnde kwakya tá am kataliya kina, watse tá gev emnde a katafka ba itare.»

Yaisu añkwa á sanse ge keyire elva a emtsa-aara antara tsetse-aara am faya (Mat. 20:17-19; Luka 18:31-34)

32 Tara Yaisu antara pukura-aha-aara tá áte barama á d'ala á dem Urusaliima. Yaisu wá, ñane á katafke, pukura-aha-aara tá añkwa d'abaná á kataliya, ta yiyye cekwaangudi antara ñane. Pukura-aha-aara tá á ba an lyawa am vuwa. Dikele á emnde na tá d'abaterd'aba na keni, tá á ba an lyawa ñanna. Yaisu a d'ante pukura-aha-aara zlafe adaliye ádezenara, a ndaateraahe zlafe adaliye názena watse á de shá ñane,

33 a ba ñane á elvan ge itare: «Duwa á miya á dem Urusaliima kina na wá, iya *Ura á emnde bademme tá de eksivaksa, tá de vite ge male-aha á *liman-aha antara malum-aha á *tawraitá. Tá de ndahaná itare geni a jareja shifa-aaruwa. Daaci tá de fime am erva ge emnde na baaka nadina-aatare,

34 tá de zlazlisá itare, tá de kyafiyar itare nyaihe, tá de ziyá itare an ja, tá de janá itare shifa-aaruwa. Amá am hare ge keyire wá, watse yá tsetse am faya.»

*Ndáva á tara Yakuba antara Yuhanna
(Mat. 20:20-28)*

³⁵ Am iga á una ñanna maa, ta duhe ge egdzara á Jaibaidaiyus, tara Yakuba an Yuhanna, ádeza Yaisu. A ba itare tá elvan ge ñane: «Malum, náwa ña se ñala ázeña, máki ñá shansha barama-aara.»

³⁶ A ñwaterante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Kwá kátá uwe kure ázerwa?»

³⁷ A ba itare: «Máki á bashañerbasha ervaunđe á ña wá, má watse de njakiinja am yaikkire á ña wá, ñá kátá palle á ñere á de njá am nađafa á ña, palle á ñere keni á de njá am názlađa á ña.»

³⁸ A ñwaterante ge Yaisu, a ba ñane: «Ábi diyakurka wedere á kure na ma andze kwá ndava ñane na. Kina wá, watse kwá dzegwándzegwa emtu sha zlađa áte náza-aaruwa na watse yá essha na? Zlađe ádaliye, watse kwá dzegwándzegwa emtu sepá názena watse yá sepaná ya am vuwa-aaruwa na?»

³⁹ Ta naba ñwanante: «Íjá dzegwándzegwa,» a ba itare. A ñwaterante ge Yaisu: «Shagera,» a ba ñane á elvan ge itare: «Watse kwá de shá zlađa á ba áte náza-aaruwa, watse kwá de sepá názena yá de sepaná ya am vuwa á kure.

⁴⁰ Amá elva a de njá am nađafa-aaruwa antara názlađa-aaruwa wá, am erva-aaruweka una ñanna. Sleđe-aha ñanna náza emnde na ni Dadaamiya a tsatsaterán ge itare.»

⁴¹ De cenarácena una ñanna pukura-aha umele kelaawa na maa, ta naba ica ervaunđe áte tara Yakuba antara Yuhanna.

⁴² Cenácena Yaisu, a đaaterte bađemme-aatare ádezeñara, a ba ñane á elvan ge itare: «Náwa diyakurdiya ganakini emnde na ta slekse-aha á larde ba itare am duniya na wá, tá ankwá á kwárá larde-aha-aatare an mára hákuma áte emnde. Male-aha á ekse keni, tá ankwá á mára hákuma-aatare am ekse.

⁴³ Amá jeba á una ñanna wá, a gevka am dagave á kure. Ma ware una á kátá gev male keni, arge una ñanna wá, a gevge ba seke walaadí á kure.

⁴⁴ Ma ware una á kátá gev slekatafke á kure keni, a gevge ba seke nave á kure. Malira ba una ñanna am ice á Dadaamiya.

⁴⁵ Ađaba ba iya *Ura á emnde bađemme keni, sanká geni tá se magina emnde slera, amá iya una ya se magateraa slera ge emnde, ya se yá shifa-aaruwa, geni yá lyelye emnde ba kwakya.»

*Yaisu a vante ice ge Bartimawus
(Mat. 20:29-34; Luka 18:35-43)*

⁴⁶ Mazla-aara maa, daraada am Yairikau. Am sarte na tá ankwá á zlála am ekse ñanna tara Yaisu antara pukura-aha-aara maa, kwakya emnde na ta đabaterđaba. Ankwá ura wulfe zhera-aara Bartimawus egdza á Timawus, a njehe áte baráma na tá ankwá đabaná itare na, ge ñala áza emnde.

⁴⁷ Am sarte na cenácena ganakini ba Yaisu ura Nasarátu una á degashe na, a fantau ge đaha Yaisu á ba an ká kwara, a ba ñane: «Yaisu *Egdza á Dawuda, tasla á ña zivarze.»

⁴⁸ Kwakya emnde na ta valarhe, ta banaa a đufđe, amá ñane a far ká kwara, a ba ñane: «Egdza á Dawuda, tasla á ña zivarze.»

⁴⁹ Daaci a tsaahé ge Yaisu, a ba ñane: «Daufaha, á sawa.» Ta de đante wulfe na, a ba itare tá elvan ge ñane: «Ehhiga kwa mazla-aara, kwaye á đakđaha, sawa ásezeñara.»

⁵⁰ A naba tsetehe á ba áte watsewatsire, a puwanve kacekaca-aara, a duhe á ba an zhagade.

⁵¹ Daada áza Yaisu, a ba Yaisu á elvan ge ñane: «Ká kátá yá magaká estara kina?» A ñwanante ge wulfe, a ba ñane: «Yá kátá ba ice, malum-aaruwa.»

⁵² A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Naba zláá á da, mbakaambe fetarfire á ña.» Ba seke ndaha á miya na, shansha ice-aara, a dabete Yaisu.

11

Yaisu á dem huđe á Urusaliima
(*Mat. 21:1-11; Luka 19:28-40; Yuh. 12:12-19*)

¹ Herzharanteherzhe Urusaliima am dalbe á ekse-aha buwa tara Baytifaji antara Baytaniya, tá áte vuwa á Wa Anyaranyara maa, Yaisu a belaa pukura-aha-aara buwa á de katafke.

² A ba ñane á elvan ge itare: «Dawmbare á dem ekse na kwaye á katafke á miya na wá, ba tara demda á kure wá, kwá de bera egdza á ezzenwa an ñgudá, zlađe njateka ura áte iga-aara, naba pelawaapele, sawiyansa.

³ Máki ura a bakuraa, kwá maga uwe kure, bawanamba ge edda-aara geni a ndavanaa Yaakadada, watse á eptsakurnaptsa zlađe ádaliye.»

⁴ Mazla-aara ta naba zlaa, ta de bera ezzenwa áte ñgudá áte wakyyiá á ura herzhe an we á baráma, ta naba eppela.

⁵ Ta ndavateru ge emnde na tá áhuwa, a ba itare: «Labára kwá pelá ezzenwa na?»

⁶ Ta ñwaterantehe, ta bateraa elva na a ndaateraa Yaisu na, daaci ta naba yaterhe ge emnde ñanna, ta sawa an ñane.

⁷ Ta sanaa ezzenwa na ge Yaisu, ta ndakete kacekaca-aha-aatare áte iga á ezzenwa ñanna, lauktu a njetaa Yaisu átekwa.

⁸ Emnde kwakya ta pelanse kacekaca-aha-aatare áte baráma, emnde umele ta datsaa hyema á debina am fe, itare keni ta se pelanse.

⁹ Daaci ma emnde na tá á katafke á Yaisu, ma emnde na tá am iga-aara keni, bademme-aatare tá leva ba hula, a ba itare: «Dadaamiya wá, Slekse. A ganga barka ge edda una á sawa an zherá á Yaakadada na.

¹⁰ A famfe Dadaamiya barka am kwára á wulfe á eggyemiya *Dawuda na watse mí njá am huđe-aara na. Dadaamiya am samaya wá, Sleksa ba ñane palle.»

¹¹ Daaci a dem ge Yaisu á dem huđe á Urusaliima, a zláá ba suuwe á dem *mashidi yaikke. De zharanaazhara názu am mashidi maa, ba segashe-aara, ta naba eptsá á dem Baytaniya antara pukura-aha-aara, adaba anjwa á sawa vayiá.

Yaisu a nyainyainve mama á nabugda
(*Mat. 21:18-19*)

¹² Makuralla-aara maa, ta naba segashe am Baytaniya, tá anjwa á eptsá zlađe ádaliye. Ate baráma maa, ñanaaŋa waya Yaisu.

¹³ A naa mama á nabugda an hyema átekwa yiyiye cekwaangudí an itare, a naba duhe geni ámbane anjwa egdzere átekwa. Duwa-aara á dem ekte á nabugda ñanna, amá shanka ba náza keni átekwa, sey a jauwa ba hyema, adaba sarte a yá á nabugdeka.

¹⁴ Daaci a ndaase elva-aara áte nabugda ñanna, a ba ñane: «Ekka wá, gaddíru tá nánka egdzere áte ka mazla-aara.» Cenarancena pukura-aha una ñanna bademme.

*Slera á Yaisu am *mashidi yaikke*
(*Mat. 21:12-17; Luka 19:45-48; Yuh. 2:13-22*)

¹⁵ Am sarte na daraada am Urusaliima maa, Yaisu a de á ba am *mashidi yaikke. Daduwa á dem mashidi maa, a de beraa emnde a válá kazlaŋa antara emnde a shekwa-aara am huđe-aara, a naba ñgyaterse ásegashe. A zadánve tabel-aha á emnde a peteke, antara kurshi-aha á emnde a válá takala masar.

¹⁶ A piyaterterte ge emnde a degashe an kazlaŋa am huđe á mashidi, ge dáná á dem tate umele.

¹⁷ Daaci a fantau ge kwaraterse názu am wakita á Dadaamiya, a ba ɲane: «Aɲkwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba Dadaamiya: Bere-aaruwa wá, tá dahaná an bere á mága maduwa á emnde bademme. Amá kure, kwa ganve hwalakwa á nabera-aha.»

¹⁸ Ba ta cenaa una ɲanna male-aha á *liman-aha antara malum-aha á *tawraita wá, mazla-aara ta naba fantau ge mága pute-aatare ge keɗa shifa á Yaisu. Damda lyawa am itare, adaba bademme á emnde hayaranhaya jipu elva na a kwaratersaa ɲane.

¹⁹ Eblyablya vaci maa, ba degashe Yaisu am huɗe á berni antara pukura-aha-aara bademme.

*Tá shaná estara emnde duksa na tá yekaná áza Dadaamiya
(Mat. 21:20-22)*

²⁰ Makuralla-aara an enɲya-waabere maa, ta naba eptsehe zlaɓe ádaliye, tá sem berni. Am sarte na tá áte baráma á sawa maa, ta naa nabugda na welasewele antara uksuwe-aara bademme.

²¹ A naba yehete ge Piyer elva na a ndaasa Yaisu áte nabugda ɲanna. Daaci a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Malum, ezzhárá emtsaafé, nabugda na ka nyainyaivaa ka áwaya na, emtsamtsa bademme.»

²² Daaci a ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara bademme: «Yá ndaakur ba jirire, máki fakurtarfe an Dadaamiya wá,

²³ ma kwa banán ba ge wa na náwa ɲane na: Tsetse áhuna, de eblyememblye am haye keni, á naba gevge. Máki magakurka shaige, fakurtaarfe á ba an jirire geni názena kwá ndavaná kure á de gevge wá, ba á gevge ɲanna adaba kure.

²⁴ Adaba una ɲanna yá ndaakur ba jirire, máki kwá yeká duksa wá, fawtarfe ba seke shakuránsha duksa ɲanna zlauzle, sey ba kwá shansha.

²⁵ Daaci máki kwá aɲkwa á maga maduwa, amá diyakurdiya ganakini aɲkwa slehaypa an kure wá, naba yawanarye, Eddekure na am samaya na á de yakuraarye ge kure keni. ((

²⁶ Amá má kure kwá yateraarka ge emnde wá, Eddekure na am samaya na, á yakuraarka ge kure keni.))

*A vantaa ware hákuma ge Yaisu?
(Mat. 21:23-27; Luka 20:1-8)*

²⁷ Saremsa zlaɓe ádaliye á sem Urusaliima maa, ta naba dem *mashidi yaikke. Yaisu aɲkwa á jaɗaba am mashidi ɲanna, ta naba duhe ge male-aha á *liman-aha antara malum-aha á *tawraita ira male-aha á larde ádeza Yaisu,

²⁸ ta de ndavanu elva, a ba itare: «Ka shanaa áme hákuma á mága duksa-aha na? Emtu a vaktaa ware baráma-aara?»

²⁹ A ɲwaterante ge Yaisu, a ba ɲane: «Iya keni, yá ndavakurundave duksa palle. Máki vakuriteva jawápa wá, iya keni yá ndaakurse tate na ni ya shaa hákuma átekwa.»

³⁰ Daaci a ba ɲane á elvan ge itare: «A belanaa ware Yuhanna ge se magaterá baptisma ge emnde? Dadaamiya emtu, emndimagwaha he? Vawiteva jawápa.»

³¹ Ta fantau ge ndahanaa am dagave-aatare emtsaafé: «Má mi banaa a belanaa Dadaamiya, watse á bamiya: Labára fakurtaareka an ɲane?

³² Má mi banaa ta belanaa ba emndimagwaha keni, zlazlaɗa zlaɓe.» Ta kuva emnde jipu adaba bademme á emnde fartarfe ganakini Yuhanna nabi á Dadaamiya.

³³ Adaba una ɲanna, «Diyaɲerka», a ba itare tá elvan ge Yaisu. A ba Yaisu á elvan ge itare: «Iya keni yá ndaakurka náza-aaruwa ma ya shaa hákuma á mága duksa-aaruwa áza ware keni.»

12

*Naraje an emnde a mándzawe ta yateraa fe am erva
(Mat. 21:33-46; Luka 20:9-19)*

¹ Am iga a una ɲanna maa, Yaisu a vaterte elva an naraje na. A ba ɲane á elvan ge itare: «Ankwa ura umele a ica fe-aara, a dzeɓaa náfá á inabauhi am huɗe-aara, a jantaave an dala, a magaa tate á beca egdza a náfá, ira bere á edda á ufa fe ɲanna, daaci a yateraa fe ɲanna baɗemme am erva ge emnde a slera, ɲane a daa shula.

² Samsa sarte á egdza a náfá maa, a naba belaa palle á emnde a slera-aara áseza emnde na a yateraa fe am erva na, geni á se lyanvaalya dzaanɲara am egdzara á náfá na.

³ Amá itare, ta naba eksevaa sleslera ɲanna, ta zuhe an já, ta belanaahe an erva dey.

⁴ Edda á fe a naba belaa sleslera-aara umele. ɲane keni ta se zlazlese, ta kyanmaarhe.

⁵ Edda á fe na a naba belaa sleslera-aara zlaɓe ádaliye. ɲane wá, ta se jaa ba shifa-aara. Kwaye ɲane názena ta magaterte ge emnde a slera á edda á fe. Umele ta shanu ba zlaɗa, umele ta jaa ba shifa-aara.

⁶ A jauwa ba ura palle áza edda á fe ge eɓɓela-aara, egdza-aara ba ge ɲane wayaawáyá jipu na. Am iga-aara a belaa ba ɲane. A ba ɲane: “Egdza-aaruwa ba ge iya na wá, sey tá de fá zherwe áte ɲane.”

⁷ De samsa egdza-aara ɲanna maa, a ba emnde a kwara fe am dagave-aatare: Yawwaa, kwaye samsa edda una watse á zaná ɲane waráta á fe á miya na. Gwawamiyargwe, jaumiya shifa-aara, fe-aara ɲanna á de gev ba náza á miya.

⁸ Daaci ta eksevaa egdza-aara ɲanna, ta naba jaa shifa-aara, ta de eblyanve áte iga á dala.»

⁹ Daaci a ndavateru ge Yaisu, a ba ɲane á elvan ge itare: «Kina wá, watse á magaterá uwe edda á fe ge emnde a kwara fe ɲanna? Ay degiya watse á se ceɓa emnde ɲanna baɗemme, á faterem fe-aara am erva ge emnde umele.

¹⁰ Ankwa naraje am wakita á Dadaamiya, a ba ɲane: Ba nákwá ɲanna ta eblyanvaa emnde a nyáɲa bere na una, a eksantehe ge Dadaamiya, a ganve nákwá na á ɲáná ɲane ndzedá á bere ɲanna baɗemme.

¹¹ Kwaye ɲane názena a maganaa Yaakadada, shagera ge miya, máki namiyanna duksa ɲanna.

Ábi ndaakursende naraje ɲanna.»

¹² Male-aha á Yahudiya-aha tá kátá eksa Yaisu á ba am sarte ɲanna, aɗaba diyardiya ganakini á bálá nákwá ɲanna á ba áte itare. Amá a wateraa lyawa átuge emnde, daaci ba tse-aatare, ta naba zlálá, ta yanhe.

*Elva á hadáma ge male á larde á Rauma
(Mat. 22:15-22; Luka 20:20-26)*

¹³ Daaci ta de magaa sawari-aatare, ta belanve *Farisa-aha antara emnde á sleksu *Hirudus, ge de ndavanu elva tá tsagwadáná an ɲane.

¹⁴ Ta duhe ge emnde ɲanna, a ba itare tá elvan ge Yaisu: «Malum, diyanɲerdiya geni ekka wá, ka slejirire, ɓaaka lambe á ɲa átuge ice á emnde, ɓaaka lambe á ɲa áte ɲgahire á urimagwe keni. Ka, ká kwaraterse ba unɲule á Dadaamiya ge emnde. Ndaanɲernda ba jirire, am *tawraitá á miya mu, ankwa emtu baráma á puwaná hadáma ge male á larde á Rauma, ɓaaka he? Buweka dekiɗeki, ɲá eppuwa emtu, ɲá puweka he?»

¹⁵ Amá diyaadiya Yaisu názena a satersa na. Daaci a ba ɲane á elvan ge itare: «Labára kwá tsagwadítságwada? Sawiyansa shunɲu yá nanaana.»

¹⁶ Ta naba de sanaa shungu na. A ba Yaisu á elvan ge itare: «Nderáva á ware una áte shungu na? Ira zhera na, zhera á ware?» Ta nwanante, a ba itare: «Náza á male á larde á Rauma.»

¹⁷ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Daaci má estuwa wá, puwawanpuwa ge male á larde názu zlaya-aara, ge Dadaamiya keni názu zlaya-aara.» Bademme-aatare tá maga ba najipu á jawapa-aara nanna.

Ndava áza Yaisu áte tse á emnde am faya

(Mat. 22:23-33; Luka 20:27-40)

¹⁸ Daaci ta duhe ge *Saduki-aha keni ádeza Yaisu. Ba itare emnde na tá bantsa itare, baaka tse á emnde am faya na. Ta se ndavanu elva, a ba itare:

¹⁹ «Malum, anƙwa a puwamitaa Muusa, a ba nane: má kedaakeda egdza emmenara ge ura, a yaa mukse baaka egdzere wá, a melesemele egdza emmenara ge zhele-aara mukse nanna, a fanfa wulfe ge egdza emmenara na kedaakeda na.

²⁰ Iyau, ndza tá anƙwa dawalaa vuye ta egdzar mama, duwa á makaji-aatare, a gaa gyaale, amá a naba kedfehe, a yaa mukse na, baaka egdzere.

²¹ Daaci a naba melese ge sledfaba-aara mukse na, nane keni a naba kedfehe, a yaa mukse na baaka egdzere. A melese ge keyire-aatare keni, nane keni ba lahe nanna.

²² Itare vuye na ta gaa ba mukse nanna palle, amá baaka ura a yaa egdzere an nane, lauktu á kedá. Am iga-aatare, a keda ge mukse na keni.

²³ Vaci tse á emnde am faya mu, watse átuge ware mukse na palle? Adaba itare vuye na ndza mukse-aatare ba nane palle!»

²⁴ A nwaterante ge Yaisu, a ba nane á elvan ge itare: «Kure jakuraaveje áte baráma a jirire. A jakuraa uwe áte barama? Adaba diyakurka názu am wakita á Dadaamiya, diyakurka ndzedá á Dadaamiya keni dekidfeki.

²⁵ Adaba máki tsarettse emnde am faya wá, baaka gá mukse, ma nwashá keni baaka de gá zhele mazla-aara. Emnde bademme tá de njá ba seke malika-aha am samaya.

²⁶ Elva a tse á emnde am faya maa, ndaakurseka názena a puwetaa Muusa áte elva a dake emtu? Adaba a ba Dadaamiya á elvan ge Muusa áte eggye-aha á kure werre wá: Ba iya una ya Dadaamiya á Ibrahimá, ya Dadaamiya á Isiyaaku, ya Dadaamiya á Yakubu.

²⁷ Daaci máki estuwa wá, tá á ba an shifa-aatare emndu werre. Adaba Dadaamiya wá, nane Dadaamiya á emnde na tá an shifa, Dadaamiya á emnde na ni tá an emtseka. Daaci diyaweddiye ganakini jakuraaveje ba jirire.»

Yaikka ura-ara am shairiya-aha á Dadaamiya?

(Mat. 22:34-40; Luka 10:25-28)

²⁸ Anƙwa malum á *tawraitá umele, a cenanaa á ba an hyema-aara názena ta ndaana tara Yaisu antara *Saduki-aha maa, nane a nanna ganakini nwaterenwa Yaisu shagera. Daaci nane keni a naba duhe an ndava-aara ádezenara, a ba nane á elvan ge nane: «Yaikka ura-ara am shairiya-aha á Dadaamiya bademme?»

²⁹ A nwanante ge Yaisu, a ba nane á elvan ge nane: «Eccena kwa, náwa yá ndakndaha: Cenevaacena elva na ba shagera *Iserayiila! Yaakadada Dadaamiya á miya wá, ba nane palle una Yaakadada.

³⁰ Ewwáya Yaakadada Dadaamiya á nana ervaunde á nana bademme, an shifa á nana bademme, an enƙale á nana bademme, ira an ndzedá á nana bademme.

³¹ Eccena zlaƙe ádalíye náwa buwire-aara: Ewwáya sleriya á nana ba seke ire á nana. Baaka una á ju ge una-aha nanna.»

³² A ba malum á tawraitá na á elvan ge Yaisu: «Una wá, nwaterenwa shagera, malum. Elva á nana ba kalkale-aara. Yaakadada wá, ba nane palle una Dadaamiya, baaka umele.

³³ Shagera ba urimagwe á wáyá Dadaamiya-aara an ervaunǵe-aara bademme, an enǵale-aara bademme, an ndzedǵa-aara bademme, ira á wáyá sleriya-aara ba seke ire-aara. Yaikka ba una ǵanna arge sadake á dabba-aha, antara sadake á duksa-aha umele na tá vante ge Dadaamiya.»

³⁴ Nanna Yaisu ganakini a ǵwanante á ba an unǵule-aara, a ba ǵane á elvan ge ǵane: «Ekka wá, a yakar ba kapáka palle ge dem *kwara á Dadaamiya.»

Am iga á una ǵanna, baaka ura a kwamaa ndavanu elva mazla-aara.

**Almasiihu á tsaaka an wulfe á *Dawuda*

(Mat. 22:41-46; Luka 20:41-44)

³⁵ Daaci Yaisu anǵkwa á kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde am *mashidi yaikke maa, a naba ndavateruhe, a ba ǵane: «Ta bantsa malum-aha á *tawraita *Almasiihu wulfe á *Dawuda mu, a sawa estara?»

³⁶ Adaba ndza a banba Dawuda an hákuma á Shedekwe Cufedǵe, a ba ǵane: A ba Yaakadada á elvan ge Yaakadada-aaruwa: Njinja am naǵafa-aaruwa, dem sarte na má ganatervege kelaade-aha á ǵa tate á puwa sera á ǵa.

³⁷ Dawuda an ire-aara a dǵahanaa an Yaakadada. Ay á sawa estara kena ni á gev wulfe-aara na?»

Bademme á dikele á emnde ǵanna, ta cenanvaa á ba an higa.

*Yaisu anǵkwa á gíyá emnde geni a farfa hyema áte ire-aatare áza malum-aha á *tawraita*

(Mat. 23:1-36; Luka 20:45-47)

³⁸ Daaci am sarte na anǵkwa á vaterte sera á elva-aha, a ba ǵane á elvan ge itare: «Faufa hyema am ire á kure áza malum-aha á *tawraita. Adaba itare ta emnde a waya marava am zane sadadǵe, tá kátá emnde tá gater use an ga ire am dagave á zlamaha.

³⁹ Am mashidi keni maa, tá kátá ba sleǵe na átire ge náza á emnde bademme na. Ma am muǵri keni, itare sey tá de kátá ba sleǵe na ni an dárádza jipu na.

⁴⁰ Emnde a za ǵwasha wegyege áte há keni ba itare. Daaci tá slaǵanve maduwa-aatare ákatafke á emnde wá, geni ta emnde a jirire ágire. Itare zlaǵa-aatare á de jauje ge náza á emnde bademme vaci shairiya.»

Sadake á nasherire na a fanaa wegyege a mukse

(Luka 21:1-4)

⁴¹ Daaci a njehe ge Yaisu herzhe an nakwati na tá puwa sadake á nasherire á dem huǵe-aara na, á zhára emnde tá anǵkwa puwa sadake á dem nakwati na. Á zhára dikele á emnde a berba, tá puwa sadake-aatare wá, sadake-aatare kwakya jipu.

⁴² Am iga-aatare maa, a tsetehe ge wegyege a mukse umele ǵane taláge, a de puwum kwaba-aara buwa.

⁴³ Daaci Yaisu a dǵante pukura-aha-aara, a ba ǵane á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire: Wegyege a mukse na kwaya ǵane talage ba jipu na wá, ǵane a puwum názá-aara, jauje ge náza á emnde bademme.

⁴⁴ Adaba itare wá, kwakya nalmane-aatare ta saa ba cekwa-aara ge sadake á nasherire. Amá mukse na wá, ǵane talage. Baaka tsa umele, amá a naba saa názu am rezege-aara bademme.»

13

*Yaisu á ndáhá elva a mbedǵa *mashidi yaikke*

(Mat. 24:1-2; Luka 21:5-6)

¹ Saresse am *mashidi yaikke maa, a ba pukura-aara umele á elvan ge ñane: «Malum ezzhara emtsaafde jeba á nderáva á mashidi na, yaikkire-aara antara zariyire á nákwá-aha-aara na bademme.»

² A ñwanante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Ká nanna una ñanna bademme na wá, watse á mbedá bademme, ba nákwá palle keni watse á jauka áte ukfenjara nákwá.»

*Zlaɗa-aha na watse á magava lauktu á zla duniya
(Mat. 24:3-14; Luka 21:7-19)*

³ De njaanja Yaisu áte ire á Wa Anyaranyara am ndaññire á *mashidi yaikke. Pukura-aha-aara tara Piyer an Yakuba, Yuhanna ira Andere, itare wá, tá ańkwá ázeñjara. Ta ndavanuhe ge pukura-aha-aara ñanna, a ba itare tá elvan ge ñane:

⁴ «Ndañerndaha watse á magava am sarte-ara una ñanna? Watse ñá dise áte uwe ganakini herzhe á magava duksa-aha ñanna?»

⁵ Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Kure wá, faufa ba hyema, a se keɗarakuraaka emnde umele.

⁶ Aɗaba watse kwakya emnde na tá de sawa an zhara-aaruwa, ma ware keni á se ba: Ya ñane ba iya. Daaci tá se keɗa emnde kwakya.

⁷ Watse kwá cenáncena labare á wáva-aha am larde-aha na ba herherzhe an kure, antara am larde-aha na yiyiye an kure, amá gazlauka ɗekidɗeki. Sey á magaavemage una-aha ñanna, amá zlaɓe zle á duniya ka emtsaafde.

⁸ Watse larde umele á de darge larde umele an wáva. Emnde á slekse umele, tá de darge kwara á slekse umele an wáva. Á de gejava haha am tate-aha gergere, á de demda waya am larde-aha gergere. Una-aha ñanna wá, zlaɓe ba fakta á zlaɗa emtsaafde, ba seke náza á mukse na fanantaufe zlaɗa á ya.

⁹ «Amá kure wá, faufa hyema ba shagera áte ire á kure. Aɗaba watse tá dákurá á de katafke á shairiya, tá de slerpákurá an ja am mashidi-aha-aatare. Watse tá de tsákurá á katafke á male-aha á duniya, tá de tsákurá á katafke á slekse-aha aɗaba zhara-aaruwa. Estuwa, kure keni kwá de ndaasendahe seydire áte iya á katafke-aatare.

¹⁰ Amá wá, sey máki cenaráncena emnde labare á higa am jeba-aha á emnde na tá am duniya bademme, lauktu á zla duniya.

¹¹ Am sarte na ni watse tá dákurá á de katafke á shairiya na wá, dzamauka ire á názena kwá de ndaaná kure, de ndaundaha ba názena ni á de semsa á sem ire á kure am tate ñanna. Aɗaba una ñanna elva á kure ka, á de vakurta ba Sheɗekwe Cudeɗde.

¹² Am sarte ñanna maa, emnde umele tá de vaterta ba itare an erva-aatare egdzar mama-aha-aatare ge emnde, geni a de ceɓarateraceɓa. Dada-aha keni tá de vaterta ba itare egdzara-aatare ge emnde, geni a de ceɓarateraceɓa. Egdzara umele keni tá de daterar ge dada-aha-aatare antara mama-aha-aatare, tá de ceɓa ba shifa-aatare.

¹³ Emnde bademme tá de dá ba kelaadire ádete kure aɗaba zhara-aaruwa. Amá edda una tsaatse shagera dem halavuwa-aara wá, á lyelye shifa-aara.»

*Zlaɗa na baaka kalle-aara na
(Mat. 24:15-28; Luka 21:20-24)*

¹⁴ «Watse kwá nanna duksa na ni tá ɗaháná an shagerkire emtańka ɗekidɗeki na am tate na zlaya-aara ka. (Ma a ndaasa ware elva-aaruwa na keni, a cenevaacena elva ñanna ba shagera). Vacite na ni má nakuranna duksa ñanna wá, watse kyaakya ge emnde na tá am Yahudiya, tá zlerda zhagade á dem huɗe á wa.

¹⁵ Edda una áte ire á bere keni, a tsuńka á dem huɗe á bere ge hálá kazlańa-aara.

¹⁶ Edda una am fe keni, a eptseka á sá ge se hálá nańgyuwe-aara.

17 Watse á tsaame kwa zlaɗa á ɲwasha na watse tá á huɗe am sarte ɲanna, antara ɲwasha na tá an egdzara áte erva na!

18 Ƴalaunáala Dadaamiya ganakini a gevka lámare ɲanna am sarte á ekhye.

19 Adaba watse kwakya jipu zlaɗa am sarte ɲanna. Ta nderaa estuwa duniya daga am fakta sem vatena, jerka jeba á zlaɗa ɲanna ɗekidɗeki. Á de jerka keni zlaɗa na ni ta kalle an una ɲanna.

20 Ma andze gulanaaka Dadaamiya hare-aha á zlaɗa ɲanna wá, ma andze á jauka ura an shifa ba palle keni. Amá a naba gulanaahe ge Dadaamiya adaba emnde na a dzeratersaa ɲane tá átuge ɲane na.

21 «Daaci am sarte ɲanna, ma a bakurnaa ware: Náwa aɲkwa *Almasiihu áhuna, bi kwaye aɲkwa áhuwa, liyauka elva ɲanna ɗekidɗeki.

22 Adaba watse tá jesaareje almasiihu-aha fida, antara nabi-aha fida am sarte ɲanna. Watse tá maga nalaama-aha antara najipu-aha gergere, geni ambane tá keɗateraakeda emnde na ni a dzeratersaa Dadaamiya na áte enjkale.

23 Kure wá, faufa hyema ba shagera, adaba fanakuremfa am vuwa zlauzle.»

*Sawa á *Ura á emnde baɗemme*

(Mat. 24:29-31; Luka 21:25-28)

24 «Am iga a hare-aha á zlaɗa ɲanna maa, vaciya á de gevge danɲwe baɗemme, tere keni á de máreka parakkire-aara,

25 terlyakwa-aha keni watse tá geda á sem áhá, baɗemme á ndzedá á názena áte samaya á de gejavtegeje ba ɲarɲare slede.

26 Daaci watse tá zhára ba iya *Ura á emnde baɗemme yá aɲkwa á sawa áte kumba, yá sawa an hákuma yaikke antara ɗemɗemire.

27 Watse yá bela malika-aha-aaruwa á dem karáfke-aha á duniya ufadɗe kerɗe, tá jatermaare ge emnde na ya dzeratersaa ya na á sawa am tate-aha baɗemme.»

Gáráva an nabugda, má yaaya hyema aɲwaslire

(Mat. 24:32-35; Luka 21:29-33)

28 «Diyaweddiye á ba áte mama á nabugda. Máki kwa nanna gedaageda hyema átekwa, yaaya umele aɲwaslire wá, diyakurdiya ganakini herzhavteherzhe madare.

29 Una keni ba duksa palle. Máki aɲkwa á magava duksa-aha ɲanna wá, diyaweddiye ganakini iya keni yá á ba áte we á sera mazla-aara ge sawa.

30 Yá ndaakur ba jirire: emnde a zamane na tá de zlauka ba estuwa, sey máki naranna duksa-aha ɲanna.

31 Tara samaya an haha wá, tá nabe keɗa, tá zlauzle. Amá elva-aaruwa wá, á keɗeka ɗekidɗeki, sey má gevge.»

Sarte á zle á duniya wá, diyaa ba Dadaamiya palle

(Mat. 24:36-44)

32 «Amá elva á hára á bere, antara sarte ɲanna wá, baaka slediya-aara ɗekidɗeki. Ma malika-aha am samaya, ba *Egdza á Dadaamiya keni diyaaka, sey diyaa ba Dadaamiya palle ɲane Dada.

33 Daaci faufa hyema, pauka hare, adaba diyakurka sarte ɲanna.

34 Una ɲanna watse á magava ba seke náza á edda á há, má á daa shula. Lauktu á zlálá, á faterem huɗe á há-aara am erva ge emnde a slera-aara, ma ware keni á far slera na á de maganá ɲane, á vante sawari ge slewufa á wakyiya, geni a peka hare ɗekidɗeki.

35 Daaci ba duksa palle ge kure keni. Pauka hare, tsakwautsakwa hyema, adaba diyakurka sarte na ni á de sá edda á há átekwa na. Bi watse á sá an manɲaripu, bi an huɗe á vayiya, bi an ireɲlya, bi an enjlya.

36 Máki saasa am beressire wá, a se berakurka kwá am hare.

³⁷ Elva ñanna ya bakurnaa iya na wá, ge emnde bademme. Daaci bademmire á kure, pauka hare, tsakwautsakwa hyema!»

14

Male-aha tá am sawari á eksá Yaisu
(Mat. 26:1-5; Luka 22:1-2; Yuh. 11:45-53)

¹ A juwaa ba hare buwa tá maga munri á *Paska antara munri á depain na baaka shahi á makala am huđe-aara na. Am sarte ñanna maa, male-aha á *liman-aha, antara malum-aha á *tawraita, tá anƙwa tatayaná á ba an ndzedfa dabari ganakini tá eksevaksa Yaisu á ba an nasherire, tá keƙanaakeda shifa-aara.

² A ba itare am dagave-aatare: «Magaumika una vaci munri, geni a tsaranteka emnde elva.»

Mukse na a puwar waye ge Yaisu
(Mat. 26:6-13; Yuh. 12:1-8)

³ Am sarte na Yaisu am Baytaniya maa, a dem mbá á Simaun umele ndza á waná derve. Tá arge dafa maa, a duhe ge mukse umele an kuderá á waye umele tá dahaná an nardisa, á se emtake, kwakya gane-aara keni. Daaci mukse na a naba kezlanvuhe ge we á kuderá á waye ñanna, a puwanem waye na am ire ge Yaisu.

⁴ Emnde na tá anƙwa áhuwa ñanna wá, emnde umele-aatare a naba jaterhe ge ervaunƙe, a ba itare am dagave-aatare: «Azara nampire-aara kina ta badzanve waye na?»

⁵ Ábi ma andze tá naba veluvela ma gursa deremke keni, daaci ma tá naba tegatertega ge talaga-aha.» Daaci ta fantau ge far haypa ge mukse na.

⁶ Amá a ba Yaisu á elvan ge itare: «Weshawananteka ire ge mukse na. Labára kwá hyainá lyuwa? Názena a maginaa ñane na shagera jipu.

⁷ Adaba talaga-aha wá, ma vaatara keni watse tá á ba átevege kure. Ba kelaa má kwá kátá magaterá shagerire, watse ba kwá emmaga. Amá iya wá, watse ya baaka átevege kure.

⁸ Mukse na wá, ñane maginaamaga názena ni a dzegwanaa ñane. A puwiyar waye na wá, tsatsiyaatsatse zlauzle ge beliya am evege.

⁹ Yá ndaakur ba jirire, am huđe á duniya bademme, bademme á tate na ni tá de bálá labare á higa átekwa na wá, tá de ndaha názena ni a maganaa mukse na keni, tá de viyanaaka.»

Yahuda anƙwa á vela Yaisu
(Mat. 26:14-16; Luka 22:3-6)

¹⁰ Am iga a una ñanna maa, a naba tsetehe ge Yahuda Iskariyaut, ñane keni ba palle á pukura-aha kelaawa ju buwa. A duhe ge ñane ádeza male-aha á *liman-aha, a de bateraa á kátá velateru Yaisu.

¹¹ Higa ge male-aha na, a ba itare tá elvan ge ñane: «Watse ñá vakte nalmane.» Daga á ba am sarte ñanna, Yahuda a fantau ge tataya faterem Yaisu am erva-aatare.

*Yaisu arge masane á *Paska antara pukura-aha-aara*
(Mat. 26:17-25; Luka 22:7-14, 21-23; Yuh. 13:21-30)

¹² Am váha zunñwire na ni tá zá munri na baaka shahi á makala am huđe-aara na wá, tá cebán ba vacite ñanna egdza kyawe á *Paska. Ta ndavanu ge pukura-aha-aara, a ba itare tá elvan ge ñane: «Ká kátá ñá de tsatsakaná áme dafa á Paska?»

¹³ Daaci Yaisu a eksetaa emnde buwa am pukura-aha-aara, a belateraa á de katafke. A ba ñane á elvan ge itare: «Dawmbare á dem huđe á ekse, kwá de já ire antara zhele á sepa yawe am hwama wá, dƙaufaba á dem mba na á duwa ñane.

¹⁴ De bawanánba ge edda á há wá, a ba Malum: Áma bere na ñá de zá dafa á Paska am huđe-aara antara pukura-aha-aaruwa?

¹⁵ Daaci ñane á de marakurá bere yaikke átire ge bere an tsatsa kazlaña am huđe-aara bađemme, kwá de tsatsamiya dafa á muñri am huđe-aara.»

¹⁶ Daaci ba zlalá ge pukura-aha na á dem huđe á ekse, tá de bera duksa ba seke una a baternaa Yaisu na. Ta tsatsaa dafa á muñri am bere ñanna.

¹⁷ Am iga a mangaripu maa, daada Yaisu antara pukura-aha-aara.

¹⁸ Am sarte na tá ankwá á zá masane, a ba Yaisu á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire, watse á veliya ba palle á kure, kwa emnde na náwa má zá dafa átirpalle na.»

¹⁹ Daaci bađemme á pukura-aha jáviya ba tá kyuwa. Ta fantau ge ndavanu an palpale, ma ware keni á baná ba: «Iya ka ndza Yaakadada?»

²⁰ A nwaterante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Witse á veliya ba palle á kure, kwa pukura-aha kelaawa ju buwa na náwa má zá dafa am tása palle na.

²¹ Iya *Ura á emnde bađemme wá, baaka pekyá-aara, sey ba yá emtsa. Áte una ta puwete am wakita á Dadaamiya áte ya wá, ba estuwa. Amá watse zlađa jipu ge edda una ni á de veliyá ñane, ambane ma yareka.»

Masane Cudede

(Mat. 26:26-30; Luka 22:14-20; 1 Kaur. 11:23-25)

²² Am sarte na tá ankwá zá masane maa, Yaisu a eksetaa dafa, a slafanaa we-aara ge Dadaamiya, a kezlanve dafa na, daaci a vaterte ge pukura-aha-aara. A ba ñane á elvan ge itare: «Nawmbare, lyauvalya. Una na wá, vuwa-aaruwa.»

²³ Am iga a una ñanna maa, a eksante feka, a slafanaa we-aara ge Dadaamiya, a vaterte, itare bađemme sharushe. Am sarte na tá ankwá eshá, a ba ñane á elvan ge itare:

²⁴ «Una ñanna uzhe-aaruwa a puvaa adaba emnde kwakya, Dadaamiya á ngudaterá an una ñanna namána ge emnde.

²⁵ Yá ndaakur ba jirire, am sali kataliya na wá, yá dalika á shá yawe á egdza a náfa mazla-aara, sey watse yá de shá ba una anwaslire am zlanna á Dadaamiya.»

²⁶ Am iga á una ñanna maa, ta eksante láhe á gálá Dadaamiya, ba tse-aatare, ta zlalá ádete ire á Wa Anyaranyará.

A ba Yaisu watse á yiyaaya Piyer

(Mat. 26:31-35; Luka 22:31-34; Yuh. 13:36-38)

²⁷ Daaci a ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara: «Bađemme á kure na watse kwá yiyaaya. Adaba ankwá an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ñane: “Witse yá ejja suni, bađemme á kyawe-aha tá de zadevzade.”

²⁸ Amá má watse tsanetse am faya wá, watse yá daada ba iya zunñwe arge kure á dem Galili.»

²⁹ A ba Piyer á elvan ge ñane: «Ma yarakaaya emnde umele keni, iya wá, yá taa yakaaka dekideki.»

³⁰ A nwanante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Yá ndak ba jirire, an vayiya ba vatena na, lauktu á kyuwetekyuwa tsákálá ge buwire wá, watse ká banba ka ser keye geni diyakikire.»

³¹ Amá a farhe zlađe adaliye Piyer, a ba ñane: «Yá ndaaka una dekideki. Ma á eksa shifa keni, emtsa á miya ba buwa.» Pukura-aha umele keni bađemme ta ndaha ba una.

Yaisu am Gaicaimane

(Mat. 26:36-46; Luka 22:39-46)

³² Am iga á una nanna maa, daraada am tate umele tá d'ahaná an Gaicaimane. A ba nane á elvan ge pukura-aha-aara: «Njawinja áhuna, kwaye iya yá de maga maduwa áhuwa.»

³³ A eksetaa tara Piyer an Yakuba ira Yuhanna, á z'lálá antara itare á dem tate nanna. Daaci a fantau ge tápá emtanjire, antara zladá na ni an tsaka ire na am ervaunđe-aara.

³⁴ Daaci a ba nane á elvan ge itare: «Baaka zladá na ni yá tapanka am ervaunđe-aaruwa na, yá tápá zladá á emtsa. Naba njawinja áhuna, pauka hare d'ekid'eki, sherauseshere ice ba shagera.»

³⁵ A zlalehe yiyiye cekwaanjudi an itare, a de kezlaa ugje am haha, a magaa maduwa, a nala Dadaamiya geni máki á gevge wá, a sawka zladá nanna ásete nane.

³⁶ A ba nane: «Eddaye-aaruwa, baaka názu á gevka ázeja. Tasle á ja, jinaaja zladá na ásete iya na. Amá wá, a gevge ba namaari á ja arge náza-aaruwa.»

³⁷ Daaci ba tse-aara wá, a seza pukura-aha keye na, amá a se berater tá am hare. A ba nane á elvan ge Piyer: «Simaun, ka nara ka pa hare? Dzegwakanka njá an ice ba saa palle keni degey?

³⁸ Pauka hare! Magaumaga maduwa geni a badakuruka shaitaine. Ad'aba ire á urimagwe wá, wayaawáya jipu mága fesaarfire, amá baaka payda á vuwa.»

³⁹ A zlalehe zlafe ad'aliye, a de magaa ba maduwa-aara nanna.

⁴⁰ Eptsaa-aara zlafe ad'aliye áseza pukura-aha-aara, a se berater tá á ba am hare. Dzegwaránka basha háre d'ekid'eki. Daaci ta ba haslakke ba estuwa, baaka názu tá nwananta itare.

⁴¹ Am sarte na a eptsaa ge keyire, a ba nane á elvan ge itare: «Kure kwá pá ba hare á kure, kwá an'kwa á puwansepuwe shifa á kure ka? Ay degiya hyaahya pa hare nanna, iya *Ura á emnde bad'emme, hyephye sarte-aaruwa. Kwaye tá de fime am erva ge emnde a haypa.

⁴² Tsawetse, kwaye samsa edda una ni a veliyaa nane na, mí de yainuye!»

Ta eksevaa estuwa Yaisu

(Mat. 26:47-56; Luka 22:47-53; Yuh. 18:3-12)

⁴³ Ba elva nanna keni zlafe zlanaka Yaisu wá, kertenj tá zhárá ba sesse Yahuda palle á pukura-aha kelaawa ju buwa. Emnde kwakya tá sá d'aba Yahuda nanna, tá an katsákar-aha, antara zade-aha ceppe am erva. Ta belateraa male-aha á *liman-aha, antara malum-aha á *tawraitá, ira male-aha á Yahudiya-aha.

⁴⁴ Yahuda na a veluwa nane Yaisu na maa, kwaratersekwere zlauzle nalaama á ngyekwaterá Yaisu ge dikele á emnde nanna. A ba nane á elvan ge itare: «Ba máki kwa niina yá an'kwa gan use ge ura ni, seke an'kwa urire á nere an edda-aara wá, edda una kwá tatayaná kure na ba nane, naba eksauváksa, njawanaanja ba shagera, má kwá danda na belawanaaka.»

⁴⁵ Ba samsa Yahuda nanna wá, a naba duhe suuwe ádeza Yaisu wá, «Use Malum,» a ba nane, á gan use an ervaunđe-aara palle ágire.

⁴⁶ Daaci yalla á ba emnde na, erva am mbiye ge Yaisu, ta naba eksevaahe.

⁴⁷ Ay, palle á emnde á Yaisu a naba tefese masalam-aara am bere, a waa sleslera á male á *liman-aha, a icanaa hyema palle.

⁴⁸ A ba Yaisu á elvan ge emnde na ta se eksa nane: «Kwá se eksiyá an masalam-aha, antara zade-aha am erva na mu, ya neyle emtu?

⁴⁹ Ábi kelaazare yá njá á ba am dagave á kure am mashidi, yá an'kwa kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde, labára eksakurika? Amá diyaweddiye geni una nanna a gev ba geni, a gevge názena á ndaaná wakita á Dadaamiya.»

⁵⁰ Daaci kyaakya zhagade ge pukura-aha bad'emme, ta naba yánhe.

⁵¹ Anƙwa dawale umele a ɗaba Yaisu maa, ɗane a duwá á ba an gwadƙau-aara áte vuwa. Ta ekseksa ɗane keni,

⁵² amá a naba yateraa gwadƙau am erva, ba zhagade-aara an ukhyiye dey.

*Yaisu á katafke á *kendekyiya yaikke*

(Mat. 26:57-68; Luka 22:54-55, 63-71; Yuh. 18:13-14, 19-24)

⁵³ Daaci ta naba daa Yaisu na á dem mba á male á male-aha á *liman-aha baɗemme. Kerten jarammeje male-aha á liman-aha, antara male-aha á larde, ira malum-aha á *tawraita baɗemme am mba á liman ɗanna.

⁵⁴ Piyer wá, a daa ɗaba Yaisu ádehuwa, amá wá, gaterápteka ɗekideki. A de demhe á ba á dem riya á liman ɗanna. Áhuwa maa, a de demhe am dagave á emnde a ufa mashidi, tá anƙwa cena kárá, a njehe.

⁵⁵ Male-aha á liman-aha antara emnde a *kendekyiya na baɗemme farantaufe ge tataya emnde ge mága seydire áte Yaisu, ma ba fida keni, lauktu ma tá bá ɗanaa shairiya á emtsa.

⁵⁶ Kwakya tsa emnde na ta de ɗatsanve fida ge Yaisu, amá baaka názu ta eksanaa áte ɗane.

⁵⁷ Daaci ta tsetehe ge emnde umele, ta de magaa seydire á fida na áte Yaisu, a ba itare:

⁵⁸ «Zhel na degey ndza ɗa cenáncena am mbuwe-aara a ba ɗane: Yá naba mbedánaambedá *mashidi yaikke na ta nderanaa emndimagwaha na, yá nderaalindere á ba am hare keye, á duka erva á urimagwe á dem huɗe-aara, á bina.»

⁵⁹ Aley, ba itare keni jammeka elva-aatare am seydire-aatare.

⁶⁰ Daaci a tsete ge liman yaikke na á katafke á emnde baɗemme, a ba ɗane á elvan ge Yaisu: «Ká ndaaka elva ɗekideki ka? Tá ndáhá uwe ɗane áte ka emnde na?»

⁶¹ Amá ɗwaaka Yaisu, a ɗu ba we-aara. A ndavanuhe zlaɓe ádaliye ge liman na, a ba ɗane: «Ba ekka una ka *Almasiihu, Egdza á Saksage na emtu?»

⁶² A ɗwanante ge Yaisu, a ba ɗane: «Ane, ya ɗane ba ya. Amá baɗemmire á kure na, watse kwá niina zlaɓe ádaliye iya *Ura á emnde baɗemme, yá njá am naɗafa á Saksage na Sleksa ba ɗane na. Zlaɓe ádaliye watse kwá niina yá sawa am kumba á samaya.»

⁶³ Ba a ndaase una Yaisu wá, liman yaikke na a naba dzadzanve zane áte vuwa-aara. A ba ɗane: «Una wá, ɗa baaka an wedere á seyde umele mazla-aara.

⁶⁴ Ábi kwa cenanaa á ba an hyema á kure, a ganve ire-aara kalle an Dadaamiya. Ázara a ba elva á kure?» A ba itare baɗemme-aatare, «Una wá, ɗanaa shairiya, a njeka an shifa ɗekideki.»

⁶⁵ Daaci emnde umele ta fantau ge kyefanem nyaihe am ice ge Yaisu, ta faɗanse ice an kacekaca, ta vavante ɗeɗekwa, a ba itare tá elvan ge ɗane: «Diyeddiye emnde na ta jakja na.» Ta eksante emnde a ufa mashidi, ta vavante babarva itare keni.

A ba Piyer ɗane diyaaka Yaisu ɗekideki

(Mat. 26:69-75; Luka 22:56-62; Yuh. 18:15-18, 25-27)

⁶⁶ Amá Piyer wá, zlaɓe ba nja-aara am áhá-aara, am huɗe á há ɗanna. Daaci a duhe ge palle á kwatena-aha á *liman ɗanna ádezetare,

⁶⁷ a naa Piyer á cená kárá, a zharaa Piyer ba shagera, a ba ɗane: «Ábi ka keni ka ba ura á Yaisu ɗanna, ura Nasarátu na?»

⁶⁸ Amá eksarka Piyer ɗekideki, a ba ɗane á elvan ge ɗane: «Ma ká ndaha elva á uwe keni, diyanka ya ɗekideki. Elva á ɗa na á duka á dem ire-aaruwa.» Daaci a naba tsetehe am tate ɗanna, a zlala ásete wakyiya. Tsaktsakwalikwaa, á ba tsákálá keni.

⁶⁹ Cekwaanɗuɗi wá, kwatena na nanna Piyer zlaɓe ádaliye, a ba ɗane á elvan ge emnde: «Degiya zhel na kwaya ɗane na keni, ba palle-aatare.»

⁷⁰ Amá Piyer ba eksarka ñanna. Shekwaashekwa cekwaanḡudfi a ba emnde na tá áhuwa, tá elvan ge Piyer: «Baaka shaige-aara đekideki, ka keni ka ba palle-aatare. Adaba ekka keni, ka ura Galili.»

⁷¹ Amá Piyer a fantau ge za wađa-aha, a ba ñane: «Náwa Dadaamiya diyanka dawale ñanna đekideki.»

⁷² Ba ñane keni zawze wađa wá, tsaktsakwalikwaa, á ba tsákálá ge buwire. Daaci a naba yehete názena a ndaana Yaisu. Adaba a bananba Yaisu: «Lauktu á kyuwetekyuwa tsákálá ge buwire wá, ká de banba ka ser keye geni diyakikire.» Daaci a naba fantau ge kyuwa.

15

*Daránda Yaisu á de katafke á sleksu *Pilaatu*
(Mat. 27:1-2, 11-14; Luka 23:1-5; Yuh. 18:28-38)

¹ Daaci makuralla-aara á ba an enjlya-waabere, ta naba jamme ge male-aha á *liman-aha, antara male-aha á larde, malum-aha á *tawraita ira male-aha umele na tá njá am *kendekyiya na bademme. Ta puwete zawa áte Yaisu, ta dáná ádeza sleksu *Pilaatu.

² A ndavanu ge slekse, a ba ñane: «Ba ka una ka slekse á Yahudiya-aha tá enndá na?» A ñwanante ge Yaisu: «Ba estuwa,» a ba ñane á elvan ge ñane.

³ Male-aha á liman-aha ta fantau ge đatsanve fida kwakya ge Yaisu.

⁴ Daaci a ba sleksu Pilaatu á elvan ge ñane: «Ká cenánka elva na tá tsakaná itare áte ka na emtu? Labára ká ndaaka elva?»

⁵ Amá Yaisu đúwa ba we-aara, ndahaaka elva mazla-aara, haa Pilaatu á maga najipu-aara.

*Sleksu *Pilaatu a magaa názena tá kataná emnde-aara*
(Mat. 27:15-26; Luka 23:13-25; Yuh. 18:39-19:16)

⁶ Ba kelaa má samsa muñri á *Paska maa, mbarsemba emnde a ekse, slekse á belaterá dangay palle, edda una tá kataná itare.

⁷ Ay am sarte ñanna maa, ndza ankwá dawale umele, zhera-aara Barabas an ḡuđa am dangay. Ta halateraa antara emnde umele, ta magaa fitenire, haa ta naba ja shifa am fitenire ñanna.

⁸ Daaci ta naba đálá emnde a ekse ádeza sleksu *Pilaatu, ta de ndavanu názena ni mbarsembe ba kelaa iva na.

⁹ A ba sleksu Pilaatu á elvan ge itare: «Wayakurwáyá emtu an slekse á Yahudiya-aha, yá belakurnaabela?»

¹⁰ Diyaadiya tsa ganakini male-aha á *liman-aha ta danaa Yaisu adaba ba shelha, baaka elva umele.

¹¹ Amá male-aha á liman-aha ta naba fantau ge gaa ervaunđe á emnde. Adaba una ñanna ta bantsa itare: «Belañernaabela ba Barabas.»

¹² A ndavateruhe zlađe adaliye ge slekse, a ba ñane á elvan ge itare: «Ay yá maganá uwe ge edda una kwá đahaná an slekse á Yahudiya-aha na?»

¹³ Ta ñwanante á ba an ká kwara á dem zhegela, a ba itare: «Zleñelezleñela áte dzangala!»

¹⁴ A ba slekse á elvan ge itare: «A gu uwe estuwa?» Amá itare ta far hula á ba an ndzeđa, a ba itare: «Zleñelezleñela!»

¹⁵ Am slekse á kátá higatertehiga emnde, a naba belateraa Barabas. Amá Yaisu wá, ta zu an já, lauktu tá de zleñelaná áte dzangala.

Sawji-aha tá ankwá á epsawa Yaisu
(Mat. 27:27-31; Yuh. 19:2-3)

16 Daaci ta naba tefante ge sawji-aha á dem huɗe á há á sleksu *Pilaatu, ta de jemmaa sawji-aha baɗemme ásetarge ɗane.

17 Ta tsekwanme am dira haɗɗe, ta nderse dake, ta faɗanse ire an ɗane agire *ɗaɗkaula.

18 Mazla-aara ta fantau ge gyanu rume agire, a ba itare: «Aska á ɗa, slekse á Yahudiya-aha.»

19 Ta naba taɗanu zade am ire, ta kyafanem nyaihe am ice, ta kezlaa ugje á katafke-aara, tá fá daradza áte ɗane agire.

20 Zlaruzle am epsawepsawa maa, ta tsakwanse am dira na, ta tsekwanme am naɗgyuwe-aara. Daaci ta danse á dem tate na tá de zleɗelaná átekwa na.

*Náwa ta zleɗelanaa estuwa Yaisu áte dzaɗgala
(Mat. 27:32-44; Luka 23:26-43; Yuh. 19:17-27)*

21 Tá aɗkwa danda maa, ta naba jaa ire antara ura Siraine umele, zhera-aara Simaun, eddetare ge tara Alaikzandere antara Rufus, ɗane átira sa á sawa am makwata. Daaci sawji-aha na ta naba hyarhe ge sepala dzaɗgala á Yaisu.

22 Ta danhe Yaisu na á dem tate na tá ɗahaná an Gaulgauta na, amaana: Tate á feka á ire.

23 Áhuwa ɗanna maa, ta kátá fanu mbazla ge Yaisu. Mbazla ɗanna keni aɗkwa duksa yaiyaihe am huɗe-aara ge gulanna zlaɗa, amá Yaisu shaaka.

24 Mazla-aara ta naba zleɗelehe áte dzaɗgala. Itare ta tegaa kazlaɗa-aara am dagave-aatare. Ge tega kazlaɗa-aara na wá, ta maga njeri am dagave-aatare, ganakini a sesse edda una ni á zaná ɗane ma uwe keni.

25 Am sarte na ta zleɗelanaa áte dzaɗgala ɗanna wá, ta zleɗelanaa am saa maselmane á enlya.

26 Ta naba puwete dalila á já shifa-aara an ire ge ɗane, a ba itare: «Ɗane una slekse á Yahudiya-aha.»

27 Tá aɗkwa neyle-aha buwa ta zleɗelateraa átirpalle antara Yaisu áte dzaɗgala-aha-aatare. Palle ta zleɗelanaa am naɗafa-aara, palle keni am nazlaɓa-aara. ((

28 A gevaa estuwa názena ni a ndaana wakita á Dadaamiya. Aɗaba a ba wakita á Dadaamiya: «Ɗane keni ta femhe am kezlakula á emnde a mága haypa.»))

29 Emnde a degáshe am tate ɗanna tá geja ba ire, tá ámbera ezzlazle. A ba itare tá elvan ge ɗane: «Há! ba ka una! Ábi ka bantsa ka: Ká naba mbedfanaambeda *mashidi yaikke na, á ba am hare keye ká nderendere umele, á ba ka?

30 Labára ká taa ɗezlanaaka ba ka ire á ɗa? Tsekwanaatsekwa kwa ire á ɗa áte dzaɗgala na!»

31 Male-aha á *liman-aha, antara malum-aha á *tawraitu keni, ta epsawse ba estuwa. A ba itare am dagave-aatare: «Iyau, á dzegwándzegwa ɗezla emnde umele; ire-aara wá, á taa ɗezlanaaka!

32 Ábi ɗane *Almasiihu, slekse á *Iserayiila keni ba ɗane. A tsekwanaatsekwa ire-aara áte dzaɗgala wá, baɗemme mí fetarfe áte ɗane.» Antara ba emnde na ta zleɗelateraa antara Yaisu na keni, ta ezzlazle.

*Náwa ndza a emtsaa estuwa Yaisu
(Mat. 27:45-56; Luka 23:44-49; Yuh. 19:28-30)*

33 An vacitire wá, a naba tsekwa ge tabedammire ásetarge duniya baɗemme, dem lásar emnde tá á ba am tabedammire ɗanna.

34 Am saa keye wá, Yaisu a ketaa kwára á ba an ndzeɗa: «Aili! Aili! Laima sabaktani?» Amaana wá: «Dadaamiya-aaruwa labára yakiyaaya? Dadaamiya-aaruwa labára yakiyaaya?»

³⁵ Á bá emnde umele am emnde na tá ankwá á tsatse áhuwa: «Á d'faha nabi *Ailiya degiya nane.»

³⁶ Palle-aatare a naba tedante zhagade, a de eksetaa sausau, a ngud'etaa áte zade, a femhe am mbazla umele d'andane ba estuwa, daaci a kante, a fantaa áte we ge Yaisu geni a shushe. Daaci a ba nane: «Zharaumizhára emtsaade, má watse á semsa *Ailiya nanna á se tsekwanaatsekwa.»

³⁷ Amá Yaisu a fu hula á ba an ndzedá, mazla-aara á dese ge shifa am nane.

³⁸ Am sarte nanna maa, ankwá kacekaca á dzegwa am *mashidi yaikke wá, a naba tamme kalkale, a fantau á sawa átire sem áhá.

³⁹ Male á sawji-aha á Rauma na ankwá áhuwa, á njá am ndan'jire á wafke á Yaisu, nanna emtsa a Yaisu maa, a ba nane: «Zhel na wá, egdza á Dadaamiya ba jire.»

⁴⁰ Nwasha umele keni ndza tá ankwá áhuwa. Ta tsaahé yiyiye, lauktu ta zhara názena ni ankwá á magava na. Tá ankwá tara Maari mukse á emnde a Magdala, an Salaume, ira Maari emmetare ge tara Yakuba cekwa antara Yauseys.

⁴¹ Nwasha nanna wá, daga am Galili tá ankwá d'aba Yaisu, tá ankwá melanumele. Tá ankwá zlábe ádaliye njwasha umele am tate nanna, itare keni ta saa á d'aba ba Yaisu.

Hedá á Yaisu

(Mat. 27:57-61; Luka 23:50-56; Yuh. 19:38-42)

⁴² Vacite nanna maa, vaci mága niya, ad'aba makuralla-aara kwaskwe á puwansepuwe. Herzhe á belya vaci wá,

⁴³ a semhe ge Yusufa ura Arimatiya. Yusufa nane wá, ura male am *kendekyiya yaikke. Am ervaund'e-aara nane keni ankwá á ufa ba zamane á njá am *kwara á Dadaamiya. Daaci nane a naba sherse ice, a duhe ádeza sleksu *Pilaatu, a de ndavanu baráma á eksa emtsa á Yaisu.

⁴⁴ Cenáncena sleksu Pilaatu ganakini kerten emtsamtsa Yaisu, a mága ba najipu-aara. Ad'aba una nanna a belaa we, ta de d'ahanante male á sawji-aha. A se ndavanuhe, a ba nane: «Emtsá-aara shekwaashekwa emtu?»

⁴⁵ Am sarte na cenáncena jirire-aara áza male á sawji-aha na, a naba vante baráma ge Yusufa.

⁴⁶ Daaci Yusufa a de shekuve kalpakane, jeba á kalpakane nanna ba lefed'e, a se tsekwaa emtsa á Yaisu áte dzangala, a de fademe am kalpakane na. Daaci a de feme am evege ta yese am cacera, a berhanu palame yaikke ge we á evege nanna.

⁴⁷ Amá tara Maari mukse á emnde a Magdala, antara Maari emmenjara ge Yauseys wá, itare ndza tá á ba áhuwa, ta ezzhara am sarte na tá hedá Yaisu nanna.

16

Yaisu tsetse am faya

(Mat. 28:1-8; Luka 24:1-12; Yuh. 20:1-10)

¹ Dedde kwaskwe á puwansepuwe maa, tara Maari mukse á emnde a Magdala, antara Maari emmenjara ge Yakuba, ira Salaume, ta de shekuve waye-aatare á se emtake, ta fehe, geni watse tá de wecar ge emtsa á Yaisu.

² An en'lya werre ge laade, lauktu á sessa vaci wá, daraada itare ádete irekhya.

³ Am sarte na tá átira duwa, a ba itare am dagave-aatare: «Kina mu, watse á berhamiyanvuwa ware dada palame na ge we á evege?»

⁴ Amá daraada wá, ta de beraa ba an berha dada palame nanna áte we á evege.

⁵ Ta naba duhe á dem hude-aara wá, ta de beraa ba dawale á njá am nad'afa, am nanjyuwe dzayye. A naba jaterhe ge lyawa njwasha na.

⁶ «A wakurka lyawa,» a ba dawale ñanna á elvan ge itare. «Adaba kwa se tataya Yaisu ura Nasarátu na ta zlenelanaa áte dzangala na. Ñane baaka áhuna, tsetse am faya. Náwa tate na ndza á zlava ñane átekwa na.

⁷ Kina wá, kure wá, zlauzlálá, dawateranda labáre ge pukura-aha-aara, Piyer keni á ba am itare. Baira dème watse á daada ba Yaisu ñanna zuññwe arge kure, á dem Galili. Kwá de nanaana áhuwa, ba seke una ndza bakurnaa ñane.»

⁸ Daaci ba segashe-aatare am irekhya na wá, ta tedante zhagade emtsaade ge lyawa, tá gyagya ba seke maagara, palle á ura á baná elva ge ura baaka am itare, adaba gazlargazla jipu.

UNA DIYARKA EMNDE JIRIRE-AARA, MÁKI A PUWETAA BA MARKUS:

*Yaisu a maranse ire-aara ge Maari mukse á emnde a Magdala
(Mat. 28:9-10; Yuh. 20:11-18)*

⁹ Am sarte na tsetsa Yaisu am faya, an enjlya werre ge laade na wá, a maranse ire-aara ge Maari mukse á emnde a Magdala zuññwe. Mukse ñanna wá, ndza ngyansengye Yaisu jini-aha vuye am ñane.

¹⁰ A de balatersaa ñane labáre á tse á Yaisu am faya ge emnde na ta d'ába ñane. A de berater bademme tá á ba am emtanjire, tá kyuwa.

¹¹ Ankwa á bateranba dème mukse na ganakini tsetsa Yaisu am faya, a naana á ba an ice-aara, aley fartarka.

*Yaisu a maraterse ire-aara ge emnde-aara umele ta buwa
(Luka 24:13-35)*

¹² Am iga á una ñanna maa, Yaisu a marateraa ire-aara ge emnde buwa-aatare, tá áte baráma dete makwata, amá a nyanve ire-aara seke ñane ka.

¹³ Ta daahe, ta de balaterse labáre-aara ge emnde-aatare umele, aley ba fartarka ñanna.

*Yaisu a marateraa ira-aara ge pukura-aha-aara kelaawa jemtekwe
(Mat. 28:16-20; Luka 24:36-49; Yuh. 20:19-23; Sler. emnde 1:6-8)*

¹⁴ Shekwaashekwa zlahe ádaliye maa, Yaisu a de marateraa ire-aara ge pukura-aha-aara kelaawa jemtekwe tá arge dafa. A naba velateraahe adaba baakire á fetarfire antara degdegire á ire na ta maganaa itare na. Adaba fartarka an emnde na ta naa ñane á ba an ice-aatare am iga a tsetse-aara am faya.

¹⁵ Daaci a ba ñane á elvan ge itare: «Zlauzlálá á dem huđe á duniya bademme, dawateranda labáre á higa na ge emnde bademme.

¹⁶ Ma a fetaara ware, lyevaalya baptisma, á lyelye shifa-aara. Edda una má fetarka wá, á de ñezleka am shairiya á Dadaamiya.

¹⁷ Náwa najipu-aha na watse tá naana emnde, tá maganá emnde a fetarfe. Watse tá ngya jini-aha am ura an zhera-aaruwa. Watse tá ndáhá elva áñwaslire na ni ba itare keni diyarka na.

¹⁸ Watse tá puwaterar erva ge emnde na ta lapika-aha, tá de mbembe. Zlahe ádaliye, ma ta halante zahe am erva, ma ta shu daldalkwanu keni, baaka nazu á magateránmaga duksa-aha ñanna.»

*Zlálá á Yaisu á dem samaya
(Luka 24:50-53; Sler. emnde 1:9-11)*

¹⁹ Am sarte na ni zlauzle á tsakaterá elva Yaakadada Yaisu ge pukura-aha-aara maa, a naba kapte á dem samaya, ankwa á njá am nadafa á Dadaamiya.

²⁰ Pukura-aha-aara keni, ta naba kyaa á de bálá labáre á higa am huđe á duniya bademme. Ndza ankwa Yaakadada an itare am slera-aatare. A maratersaa ñane ge

emnde geni waazu-aatare jirire, adaba a magaa najipu-aha gergere á kyá erva an itare.

Labare á higa na a puwetaa LUKA

Elva zunḡwe na a ndaana Luka ge Tiyaufilus

¹ Áska á ḡa Tiyaufilus,

Emnde kwakya puwartepuwa labáre á názena a magava am dagave á miya.

² Ta puwete názena ḡa cenanaa áza emnde na ta naana an ice-aatare duksa ḡanna daga á ba am fakta-aara. Emnde ḡanna wá, Dadaamiya a faterar slera á balaterá labáre ḡanna ge emnde baḡemme.

³ Adaba una ḡanna, iya keni ya fantau ge pakya sera-aara daga fakta-aara dem halavuwaa-aara, hayananhaya jipu am mbarka á ḡa. Una ḡanna yá anḡkwa puwakte ge ekka keni názena ya shanaa ya na baḡemme, yá puwakte á ba áte una ya cenanaa ya na kalkale.

⁴ Baḡemme á una yá magán ba geni ekka keni ka diyeddiye jirire á elva ḡanna ta ndakndaa na.

Malika a saa labáre geni watse tá yá Yuhanna slemaga baptisma

⁵ Am zamane na ni ndza sleksa *Hirudus am Yahudiya maa, ndza anḡkwa *liman umele zhera-aara Zakariya, ḡane palle á liman-aha na male-aatare liman Abiya. Zhera á mukse-aara Ailizabait, ḡane wulfe á *Haruna male á liman-aha werre.

⁶ Bukerḡe-aatare antara mukse-aara ta emnde a jirire á katafke á Dadaamiya, ta emnde a fansaare ge shairiya-aha á Yaakadada baḡemme.

⁷ Amá egdzere wá, sharánka ba palle keni, adaba Ailizabait dziire. Am sarte ḡanna wá, bukerḡe-aatare garevge emgyegwar emnde.

⁸ Vacite umele maa, Zakariya anḡkwa á maga slera á limanire-aara á katafke á Dadaamiya, adaba daada áte itare liman-aha á Abiya baḡemme.

⁹ Ge tega slera-aatare am dagave-aatare liman-aha maa, mbarsembe maga njeri. Daaci vacite ḡanna maa, daada áte ḡane ganakini á de ḡizaná ḡane kajiji am mashidi á Yaakadada.

¹⁰ Am sarte á ḡiza kajiji ḡanna maa, baḡemme á emnde tá maga maduwa á ba ágashe.

¹¹ Daaci a naba jesarhe ge malika á Yaakadada á katafke á Zakariya, a tsaahé áte vuwa á duksa na tá ḡiza kajiji átekwa na, am naḡafa-aara.

¹² Ba a puwete ice áte ḡane Zakariya wá, a naba gazlehe, baaka názu á ndaana ḡane.

¹³ Amá a ba malika á elvan ge ḡane: «Zakariya, a wanḡka lyawa. Adaba Dadaamiya lyevaalya maduwa á ḡa. Mukse á ḡa Ailizabait á de yaka egdzere zhele, watse ká fá zhera-aara Yuhanna.

¹⁴ Watse á gev higa yaikke ge ekka. Emnde kwakya tá de higatehiga adaba egdze ḡanna.

¹⁵ Adaba áza Yaakadada wá, watse ura male ba ḡane am emnde. ḡane wá, watse á sheka mbazla antara názu á já enḡkale á ura baḡemme. ḡane watse an naha ba Sheḡekwe Cudeḡḡe am ḡane daga á sawa am huḡe á emmenḡara.

¹⁶ Watse á jatermaara ḡane ge *Iserayiila-aha kwakya á sem sera á Yaakadada Dadaamiya-aatare.

¹⁷ Watse á sawa ḡane á katafke á Yaakadada, hala-aara antara hákuma-aara watse ba kalkale antara náza á nabi *Ailiya werre. Á se jemá ḡane ye á dada-aha antara

egdзара-aatare. Emnde na tá fansaareka ge Dadaamiya keni, á se tsatermaara ñane. Á se tsatsaná ñane emnde ge ufa Yaakadada.»

¹⁸ Amá a ba Zakariya á elvan ge malika: «Yá dise áte uwe ganakini una ñanna á de gevge? Adaba ñere antara mukse-aaruwa bademme ña emgyegwar emnde.»

¹⁹ Daaci a ñwanante ge malika, a ba ñane á elvan ge ñane: «Iya wá, ya malika *Jeberilla. Ya tsetaa á katafke á Dadaamiya, ya sleslera-aara. A beliyaa ba ñane ganakini yá saká labáre á higa na.

²⁰ Amá faktarka an iya. Ay degiya watse á gevge ba jirire, má hyephye laukte-aara. Adaba faktarka ñanna wá, ká gevge uce, ká taa ndaaseka elva d'ekid'eki, dem sarte na má gevge duksa ñanna.»

²¹ Am sarte ñanna maa, bademme á emnde tá ufa ba Zakariya ágashe, tá maga ba najipu á shekwaashekwa-aara am mashidi.

²² De sesse maa, dzegwánka ndaater elva d'ekid'eki, a ñgyakwateraa elva-aara á ba an erva. Ta dise áte una ñanna emnde ganakini an'kwa názu a naaná ñane am mashidi.

²³ Am sarte na zlauzle slera á limanire á Zakariya maa, a naba dahe á dem mba-aara.

²⁴ De haraare cekwaan'gudi am mba maa, mukse-aara Ailizabait a naba shaa hu'fe. Amá a esshebe, tere ilyebe á sheba ba ñane. A ba ñane am ervaun'fe-aara:

²⁵ «Kina wá, siisessa Yaakadada am zherwe am dagave á emnde.»

Malika a saa labáre geni watse tá yá Yaisu

²⁶ Ailizabait an hu'fe á tere un'kwahe maa, Dadaamiya a naba belaa malika *Jeberilla á dem ekse á Nasarátu am kwara á Galili.

²⁷ A belanaa ádeza gyaale umele, á shebaná dawale na zhera-aara Yusufa na. Yusufa ñanna wá, ñane wulfe á sleksu *Dawuda. Zhera á gyaale na a shebanaa ñane Maari.

²⁸ Daaci a demhe ge malika na ádeza gyaale ñanna, a de gan use-aara, a ba ñane: «Use gyaale. Ekka wá, Dadaamiya Yaakadada magakánmaga ñgurna, an'kwa ñane antara ka.»

²⁹ Amá use-aara ñanna weshanantewesha ire ge Maari, a ba ñane am ervaun'fe-aara: «Ázara kena jeba á ga use na?»

³⁰ A ba malika á elvan ge ñane: «A wan'ka lyawa Maari. Adaba Dadaamiya magakánmaga ñgurna.

³¹ Kina wá, watse ká shá hu'fe, ká de yá egdzere zhele, ká de faná zhera á Yaisu.

³² Watse ura male, *Egdza á Dadaamiya Slekse. Watse Dadaamiya á vante sleksire ba seke náza á eggyen'ara *Dawuda werre.

³³ Á de kwaná ñane larde á *Iserayiila dem ba ge d'ekid'eki. Sleksire-aara á de tseka d'ekid'eki.»

³⁴ A ba Maari á elvan ge malika: «Á de magava estara una ñanna? Adaba iya, ya ba gyaale.»

³⁵ A ñwanante ge malika, a ba ñane á elvan ge ñane: «Watse á sawa Shedekwe Cufed'fe á setarge ekka, á de maganá ba Dadaamiya Slekse hákuma-aara am ka. Adaba una ñanna, egdze na ká de yaná ka na wá, watse cufed'fe, ñane *Egdza á Dadaamiya.

³⁶ Vareña Ailizabait keni á hu'fe á egdzere zhele, gevge emgyegwe á mukse tsa. Ndza dziire tsa, amá a shaa hu'fe tere un'kwahe vatena.

³⁷ Adaba baaka názu á janviya ge Dadaamiya.»

³⁸ Daaci a ba Maari: «Iya ya kwatena á Dadaamiya. A giyanvege Dadaamiya á ba áte una ka ndaana ka.»

Maari á dem mba á varejara Ailizabait

³⁹ Á ba am sarte njanna maa, ba watsewatse a naba tsetehe ge Maari, a naba zlala á ba an hadzala, á dem mba á varejara Ailizabait am ekse umele am huđe á wa a Yahudiya.

⁴⁰ Daaduwa, á de demhe am mba á Zakariya, a de gan use ge Ailizabait.

⁴¹ Am sarte na cenancena Ailizabait use-aara, egdzere am huđe-aara a naba fantau ge fatsava. A nahetaa á ba am sarte njanna Ailizabait an Shedekwe Cudedđe,

⁴² a ba njane á ba an ká kwara: «Dadaamiya a gakar barka ba ge ekka am dagave á njwasha bademme. Barka-aara a njinja am egdze na am ekka na.

⁴³ Ya hyep ware ha ni emmenjara ge Yaakadada-aaruwa á sem mba-aaruwa na?

⁴⁴ Ya ndaana adaba uwe una? Adaba am sarte na ya cenaa ga use á njana wá, egdzere a naba fantau ge shekela am huđe-aaruwa á higa.

⁴⁵ Higa yaikke ge ekka, adaba faktarfe am ervaunde á njana ganakini názena ta balaksefale na á de ganvege Yaakadada bademme.»

Maari á gálá Yaakadada

⁴⁶ Daaci a ba Maari:

«Yá gálá Yaakadada Dadaamiya an ervaunde-aaruwa bademme.

⁴⁷ Á higa ervaunde-aaruwa kwakya áte njane Slelya shifa-aaruwa.

⁴⁸ Adaba njane á zhára ba iya ya kwátena-aara na hyainepka ba uwe keni. Daga ba kina keni tá anjwa á banba emndimagwaha, tá de banba zlađe adaliye ma vaatara keni, geni yá an barka á Dadaamiya am vuwa.

⁴⁹ Adaba Dadaamiya na Sleksa ba njane palle na a magiyaa duksa yaikke. Njane wá, zhara-aara cudedđe.

⁵⁰ Á de zatervaara ba njane zlađe adaliye ge emnde na tá an lyawa-aara am ervaunde dem eggye-aha.

⁵¹ Maganaamaga njane slera yaikke an ndzedá á erva-aara, a zadánve emnde a mága kuravire,

⁵² a tsekwaá slekse-aha áte sleksire, a vaterte daradza ge talaga-aha.

⁵³ A gater barka kwakya ge emnde na peteke erva-aatare, amá a puwaa emnde a berba an erva-aatare ilyeđe.

⁵⁴ A tsaterme am iga ge emnde a slera-aara Iserayiila-aha. Adaba viyanaaka magaterá shagerire-aara ge emnde-aara,

⁵⁵ áte una ndza a banán ge eggyemiya Ibrahimia, ganakini watse á maganá ge njane dem eggye-aha-njara bademme na.»

⁵⁶ Á hyephe tere keye a maganaa Maari am mba á Ailizabait, lauktu a zlala á dem mba-aara.

Yuhanna slemaga baptisma am sarte na yarseye ánjwaslire

⁵⁷ Am iga a una njanna maa, a naba hyephe ge sarte á Ailizabait, daaci a naba yaa egdzere zhele.

⁵⁸ Am sarte na cenarácena vara-aha-njara antara emnde a slala-aatare, ganakini Dadaamiya a magateraa shagerire kwakya, ta naba sawa, ta se higa antara itare.

⁵⁹ Am hare ge tiisire maa, ta naba eptsehe zlađe adaliye ge se bela egdzere am shedekwe, antara ge fá zhara. Itare tá kátá fá Zakariya cepen á eddenjara,

⁶⁰ amá a ba emmarge egdzere: «Estuweka, zhara-aara Yuhanna.»

⁶¹ Amá a ba itare tá elvan ge njane: «Ábi ba palle á ura tá dahaná an zhara na keni, baaka am emnde á njana.»

⁶² Daaci ta ndavanu ge eddarge egdzere, ta njyakwanaa an njyakwa, geni á kátá faná zhara-ara ge egdza-aara.

⁶³ Daaci Zakariya a ndavateru naláwa, ta vante, a puwete: «Zhera-aara Yuhanna,» a ba ñane. Bademme á emnde tá maga ba najipu-aara.

⁶⁴ Ba a puwete zhera ñanna wá, kertenj a naba pelehe ge nara-aara keni, a fantau ge ndaha elva, á gala Dadaamiya á ba an ká kwara.

⁶⁵ Daaci bademme á emnde a slala-aatare, ta farhe zlahe ádaliye ge mága lyawa á Dadaamiya am ervaunđe-aatare, ta hyanme labáre ñanna am huđe á wa a Yahudiya bademme.

⁶⁶ Bademme á emnde na ta cenaa labáre ñanna, ta fantau ge dzamaná am ire-aatare geni watse á gev ware egdze ñanna á de katafke. Amá ba jirire ndza ankwá hákuma á Yaakadada antara egdze ñanna.

Zakariya á gálá Dadaamiya am nabiya-aara

⁶⁷ Ba vaci fá zhera ñanna maa, Zakariya eddarge egdzere a naba nahete an Shedekwe Cufedde, a fantau ge mága nabiya, a ba ñane:

⁶⁸ «Yaakadada Dadaamiya á *Iserayiila-aha wá, baaka kalle-aara. Adaba a tsaterme am iga ge emnde-aara, ankwá ñezlaterñezla,

⁶⁹ a naba jansaare ge slelya ura an hákuma jipu am dagave á wulfe-aha á sleslera-aara *Dawuda.

⁷⁰ Maganaamaga názena ndza a ndaase á kya an we á nabi-aha-aara werre.

⁷¹ Adaba ndza a ndaase werre ganakini watse á ñezlamñezla am erva á kelaade-aha, baaka názu tá de eksaná itare áte miya deki.

⁷² Ndza a baterán ge eggye-aha á miya ganakini watse á zatervarze dem eggyeggye, á de viyanaaka namana-aara deki. Una ñanna á maganá ñane kina.

⁷³ Adaba ndza a zanu ba wadfa-aara Dadaamiya ge eggyemiya Ibrahim,

⁷⁴ ganakini watse á ñezlemiyanñezla am erva á kelaade-aha á miya, á de gamive emnde a slera-aara na ni tá an higa an ervaunđe,

⁷⁵ ta emnde cufedde, ta emnde a jirire á katafke-aara ma vaatara keni.

⁷⁶ «Ay ekka wá, egdza-aaruwa, ká de gev nabi á Dadaamiya Slekse. Adaba ká de zlalá ka á katafke á Yaakadada, ká de tsatsanaa ka baráma-aara.

⁷⁷ Watse ká fateremá ka am vuwa ge emnde-aara ganakini á se lyaterá ñane, á se yateraare haypa-aha-aatare bademme.

⁷⁸ Adaba kwakya wayavire antara maggwire á Dadaamiya. Á de maraminá ba ñane parakkire-aara á sawa am samaya,

⁷⁹ ge maraterá parakkire ge emnde na tá am tabedammire, tá kuva emtsa na; antara ge kwaramise zlalá áte baráma á hairire.»

⁸⁰ Daaci a walte ge Yuhanna, farfe enkale-aara keni ba kwakya, a fantau ge de njá am kaamba, dem sarte na ni a marse ire-aara á katafke á Iserayiila-aha-aatare bademme, ganakini ñane sleslera á Dadaamiya.

2

Yaisu am sarte na yarseye anwaslire (Mat. 1:18-25)

¹ Á ba am sarte ñanna yaireya Yuhanna na maa, jerje elva á sawa áza male á haha á Rauma bademme, zhera-aara Agustus, geni sey tá já jembel á emnde na tá am kwara-aara bademme.

² Já jembel á emnde ñanna wá, zunñwire-aara ba una ñanna. Am sarte ñanna maa, ndza Kiriniyus una slekse yaikke am haha á Siriya.

³ Daaci bademme á emnde, ma ware keni a zlala, á de puwa zhera-aara á ba am ekse-aara.

⁴ Yusufa keni maa, a naba tsetehe am Nasarátu am kwara á Galili, a zlala á dem Baytilama ekse á sleksu *Dawuda werre am kwara á Yahudiya. Adaba nane wulfe á Dawuda nanna.

⁵ Daaci ta zlala antara Maari na á shebaná nane lyemlye huđe na, geni ta de puwa zhera-aatare itare keni.

⁶ Am sarte na tá am Baytilama nanna maa, a naba hyephe ge sarte á Maari,

⁷ a yaa egdzere zhele, egdzere zunḡwire-aara. A yanaa á ba am bere á dabba-aha, adaba baaka sleđe am bere á wayve-aha ge kwakyire á nalga. Daaci a fademe am baukta, a zlavanaahe am náza za duksa á dabba-aha.

Jesaarje malika á Dadaamiya á katafke á suni-aha

⁸ Am ekse nanna maa, tá anḡkwa suni-aha wá, itare tá njá á ba am kaamba-aatare. An vayi wá, tá hare á ba tsákwá hyema áte walda-aha-aatare.

⁹ An vayi vacite nanna maa, a naba jesaarhe ge malika á Yaakadada á katafke-aatare, Yaakadada a naba maraa parakkire-aara an tsaka ire ásete itare wá, jaterja lyawa jipu.

¹⁰ Amá: «A wakurka lyawa,» a ba malika na á elvan ge itare. «Adaba ya sakuraa labáre á higa, á de gev higa yaikke ge emnde bademme.

¹¹ Anḡkwa yarakuraaya Slelya ura á ba an vayi na, am ekse á *Dawuda. Egdze nanna wá, ba nane una *Almasiihu, Yaakadada.

¹² Náwa názena ni kwá de dise egdze nanna átekwa: watse kwá de berá egdzere anḡwaslire an fadfa am baukta, á zlava am náza za duksa á dabba-aha.»

¹³ Am iga á una nanna maa, kertenḡ, jarsaarje dikele á malika-aha umele á sawa am samaya, ta se jamme antara nane, ta fantau ge gala Dadaamiya, a ba itare:

¹⁴ «Daradza wá, á zlayán ba ge Dadaamiya palle am samaya. A tsekwa hairire-aara á sem duniya, á sem emnde na ni a wayateraa nane.»

Suni-aha ta dem Baytilama

¹⁵ Am sarte na yaraterya malika-aha, zlarzálá á dem samaya maa, a ba suni-aha am dagave-aatare: «Mi zlalawa á dem Baytilama, mí de zhara názena a jesaara áhuwa, a baminaa Yaakadada na.»

¹⁶ Daaci ta naba tsetehe, ta zlala á ba an hadzala, ta de beraa Maari antara Yusufa, ira egdzere anḡwaslire á zlava am náza za duksa á dabba-aha.

¹⁷ Zhararaazhárá egdzere maa, ta tsakse názena ni a baternaa malika áte egdze nanna bademme.

¹⁸ Bademme á emnde na ta cenaa názena ta tsakatersaa suni-aha na, tá maga ba najipu.

¹⁹ Maari wá, nane cenáncena elva nanna bademme, nanaaḡa am ire-aara, anḡkwa á eddzama am ervaunḡde-aara.

²⁰ Am iga a una nanna maa, ta naba eptsaa-aatare suni-aha na á dem tate-aatare. Tá anḡkwa gálá Dadaamiya am yaikkire-aara átira zlala. Ta galanaa adaba názena ta naana itare, antara názena ta cenanaa itare na bademme, adaba ta de beraa duksa na a baternaa malika na bademme.

*Daranánda Yaisu ge Yaakadada á dem *mashidi yaikke*

²¹ Am hare ge tiisire maa, hyephe sarte ge bela egdzere am shedekwe. Ta fete zhera keni ba vacite nanna. Ta fete zhera á Yaisu. Una zhera na ni a ndaana malika, ba huđe-aara keni zlađe shanka emmenara na.

²² Hyephe sarte á bara Maari maa, ta naba zlala á de maga názena a ndaana *tawraita á Muusa áte mukse na a yaa egdzere, geni a gevge cudedde zlađe adaliye. Daaci ta duhe, ta dáná antara egdzere á de katafke á Yaakadada am *mashidi yaikke am Urusaliima, geni átuge nane.

²³ Adaba anƙwa an puwa am wakita á Dadaamiya, geni bademme á egdzere zhele na egdza walire na wá, á wálá átuge Yaakadada.

²⁴ Ta vanta antara sadake-aatare ge Yaakadada áte una a ndaana tawraitaaara, a ba ɓane: «Tá fá takala-aha buwa bi takala-aha á masar buwa.»

²⁵ Ay, am sarte ɓanna maa, ndza anƙwa zhele umele am Urusaliima, zhera-aara Simaun. Zhele ɓanna slefa-zherwe áte Dadaamiya jipu, ura mággwe. ɓane á ufa ba edda una ni watse á se lyaterá ɓane *Iserayiila-aha bademme na. Anƙwa Shedekwe Cufedfe keni antara ɓane.

²⁶ A ndandaha Shedekwe ɓanna, geni ɓane á emtseka defideki, máki nánka *Almasiihu Slebela á Yaakadada.

²⁷ Ay, vacite ɓanna maa, a naba banánba Shedekwe Cufedfe, geni a ezlala zlaɓe ádaliye á dem *mashidi yaikke. Am sarte na ni tara emmenjara antara eddenjara ge Yaisu, ta daa Yaisu á dem mashidi ge de maganaa názena a ndaana *tawraitaaara na wá, ta de beraa ba Simaun ɓanna.

²⁸ Simaun a de lyevaa egdze na am erva-aara, a naba slafanaa we-aara ge Dadaamiya, a ba ɓane:

²⁹ «Yaakadada-aaruwa, kina wá, gevge názena ndza ka binaa ka na. Yanya a emtsemntsa sleslera á ɓa á ba an hairire.

³⁰ Adaba puwantepuwa ice-aaruwa áte edda una ni ka ɓelanaa ka ge se lya emnde.

³¹ Ya nanna unɓule á lya na ka tsatsateraa ka ge nalgaadama bademme.

³² Una wá, ɓane parakkire na ni á de marakse am ice á emnde a duniya bademme, tá de diyaksediye. Á de gev daradza yaikke ge emnde á ɓa Iserayiila-aha keni.»

Simaun á tsaká elva a nabiyire

³³ Tara emmenjara antara eddenjara ge Yaisu, tá maga ba najipu á elva na á tsakaná Simaun áte egdza-aatare na.

³⁴ Simaun a naba gater barka. Am iga á una ɓanna, a ba ɓane á elvan ge Maari: «Egdze na náwa ɓane na wá, á de maraterná ɓane Dadaamiya ge emnde, amá tá de liyeyeka emnde. Dadaamiya a eksese ɓane, ganakini ɓane á gev náza vaterte ektápaare ge emnde kwakya am *Iserayiila-aha. Á ba am Iserayiila-aha ɓanna zlaɓe ádaliye, emnde kwakya tá de shá yaikkire, á de katerteka Dadaamiya adaba ɓane.

³⁵ Estuwa, á se marsá ɓane ásegashe názena tá slaslaná emnde am ervaunɓe-aatare bademme. Ekka emmenjara keni maa, ɓaaka zlaɓa na ni watse ká tapánka ka am ervaunɓe á ɓa na.»

Hanna nabi mukse

³⁶ Ndza anƙwa mukse umele nabi, zhera-aara Hanna, ɓane egdza á Fanuyail. Fanuyail ɓane wulfe á Asair werre. Hanna ɓanna gevge emgyegwe a mukse kurcumme. Am gyaalire-aara, ndza ta magaa ba yawe vuye antara zhele-aara na a sanse am mba á eddenjara, daaci a naba kedfehe ge zhele-aara.

³⁷ Am iga á una ɓanna wá, gaaka zhele umele mazla-aara, a nja ba wegyegye a mukse. Vayi vacika a maganaa ba slera ge Dadaamiya, á eksa ndera, á ɓala ba Dadaamiya-aara am mashidi. Daaci am sarte ɓanna ta daa Yaisu á dem mashidi na wá, mukse ɓanna shanaasha yawe kul tiise ju ufaɓe.

³⁸ A gateraptehe ge emnde a há á Yaisu. ɓane keni a slafanaa we-aara ge Dadaamiya. Daaci a fantau ge baterá elva-aara ge emnde na tá ufa ba sarte na ni Dadaamiya á se lya Urusaliima na.

Eptsareptsa emnde a há á Yaisu á dem Nasarátu.

³⁹ Am sarte na zlarneazle emnde a há á Yaisu mága názena a ndaana *tawraitaaara á Yaakadada maa, ta naba da-aatare an egdzere á dem ekse-aatare am Nasarátu am kwara á Galili.

⁴⁰ Egdze ñanna ankwá á farfe an wala, antara an dzanđzanjire. Egdze ñanna an enkwale jipu, an barka á Dadaamiya am vuwa.

*Yaisu egdza yawe kelaawa ju buwa am *mashidi yaikke*

⁴¹ Ba kelaa sakanderi emnde a há á Yaisu tá de maga munri á *Paska am Urusaliima.

⁴² Ate iva na Yaisu shanaasha yawe kelaawa ju buwa, ta duwa antara ba ñane.

⁴³ Zlauzla munri wá, ta naba da-aatare, amá ta yaa egdzere am Urusaliima, itare diyarka.

⁴⁴ Ta kurken ñane keni á ba ankwá am dagave á emnde na ta saa kerde. Lauktu tá diyeddiye wá, varváha deppe á zlala. Am iga á una ñanna, ta fantau ge tatayanaa áza emnde-aatare ge itare, antara áza emnde a diyava-aatare bademme,

⁴⁵ amá sharánka. Daaci ba eptsa-aatare zlafe á daliye á dem Urusaliima.

⁴⁶ Am hare ge keyire lauktu ta de shanaa am *mashidi yaikke, á njá am dagave á malum-aha, ankwá á cenatercena, ámbera á ndavateru elva-aha.

⁴⁷ Bademme á emnde na tá cená názena a ndaana ñane, tá maga ba najipu áte ñane. Adaba kwakya enkwale-aara, jawapa-aha-aara á ba an unñule-aara.

⁴⁸ Ba ta puwete ice-aatare áte ñane tara emmenjara an eddenjara wá, tá maga ba najipu-aara. A ba emmenjara á elvan ge ñane: «Labára ka maganjeráa una, egdza-aaruwa? Nere antara eddenja, danjeremda am dzama ire yaikke adaba ka, ná ámbera tatayaktataya kinekinéka.»

⁴⁹ A ñwaterante, a ba ñane á elvan ge itare: «Kwá tatayiyá adaba uwe? Diyakurka ganakini zlaya-aaruwa ge njá am bere á Edderwa emtu?»

⁵⁰ Amá cenaránka názu am elva-aara ñanna ðekideki.

⁵¹ Daaci a naba saa antara itare á sem Nasarátu. A fattersaarfe jipu. Amá emmenjara wá, ba palle keni elva-aha ñanna kedarka ðekideki, bademme á ba am ire-aara.

⁵² Daaci ankwá farfa Yaisu an wala, antara an enkwale. Hayanhaya Dadaamiya egdze ñanna, emnde keni hayaránhaya bademme.

3

Waazu á Yuhanna slemaga baptisma

(Mat. 3:1-12; Mark. 1:1-8; Yuh. 1:19-28)

¹ Haraare áte iva na mala Tibairiyus am haha á Rauma, shanaasha yawe kelaawa jiilyebe am malire-aara wá, ndza sleksa Pauntiyus *Pilaatu am kwara á Yahudiya, *Hirudus slekse am kwara á Galili, egdza emmenjara Filip á kwará Ituriya antara Tarakaunitisa, Lisaniyus slekse am kwara á Abilain.

² Male-aha á *liman-aha wá, tara Hanas antara Kayafas.

Am laukte ñanna maa, Dadaamiya a naba banaa elva-aara ge Yuhanna egdza á Zakariya am kaamba.

³ Daaci Yuhanna a naba fantau ge ja daba an waazu am ekse-aha na herherzhe an guwa á Urdun na bademme, a ba ñane á elvan ge emnde: «Magaumágá tuba, lyauvaalya baptisma, á yakuraarye Dadaamiya haypa-aha á kure.»

⁴ Estuwa wá, názena a puwetaa nabi Aisaya na gevge. Adaba a ba ñane:

«Ankwá ura á bala elva am kaamba, a ba edda-aara:

Tsatsawanaatsatse unñule ge Yaakadada, tsawanaatse baráma-aara ba ndedde.

⁵ Bademme á ðambake-aha watse á gevge ba kalkale,

Wa-aha antara gavaye-aha bademme watse baaka,

Kwaana-aha á baráma keni watse á njeka, bademme watse ba tsekke.

Bademme á baráma na an badza na, á de gevá an memiya áte kalkalire.

⁶ Bademme á emnde watse tá nanna unñule a lya na ni a tateraa Dadaamiya.»

⁷ Daaci kwakya emnde ta kelaa ádeza Yuhanna am kaamba ñanna, ganakini á magateránmaga baptisma. Amá a ba ñane á elvan ge itare: «Egdzara á kelaade-aha na, a bakurnaa ware ganakini magaumága tuba, watse kwá de enjlesenjle am názena á de magaterná Dadaamiya ge emnde na tá anjwa am ervaunđe-aara na?»

⁸ Magaumága kure názena ni tá diyeddiye átekwa ganakini kure wá, yakuránya mága á kure werre, magakurnaamaga tuba. Bawánka mazla-aara am ire á kure ganakini miya wá, mi egdzara á Ibrahimia miyenne, ázara lámbe á miya. Yá bakurá ba jirire: ba nákwá-aha na náwa ñane na keni, Dadaamiya an hákuma á gaterve egdzara á Ibrahimia.

⁹ Ba kina keni á ba an tsatsa zlaugba ge datsa náfá-aha na ni tá yeka egdzere na. Daaci bademme a náfá na ni á yeka egdzere emtake na wá, tá icese antara uksuwe-aara bademme, tá epshupshe an kárá.»

¹⁰ Ba ta cenaa una ñanna dikele á emnde ñanna maa, ta naba ndavanuhe ge Yuhanna, a ba itare tá elvan ge ñane: «Ay wá, ñá maganá estara kina?»

¹¹ A ba Yuhanna á elvan ge itare: «Edda una anjwa nanjyuwe-aara buwa, a vanteva palle ge edda una baaka náza-aara. Edda una anjwa náza za ázeñara keni, a emmága ba estuwa.»

¹² Ta sawhe ge *emnde a jaha hadáma keni ásezeñara, geni á magaterá baptisma. A ba itare tá elvan ge ñane: «Malum, ñere keni ñá maganá estara?»

¹³ A ñwaterante, a ba ñane: «Fawaterarka biya názena ndahaaka shairiya á ngumna ge emnde.»

¹⁴ Ta ganaptehe ge sawji-aha keni, a ba itare: «Ñere maa, ñá maganá estara?» A ba ñane á elvan ge itare: «Liyiuka duksa á ura ba dey an ndzedá na, puwauka emnde áte lamán am fida ba dey, amá pakaupaka ba dafa á kure.»

¹⁵ Bademme á emnde tá anjwa ufáná á ba an niya-aatare labáre, geni watse *Almasiihu ñara ba ñane.

¹⁶ Daaci a ba Yuhanna á elvan ge itare bademme: «Iya wá, yá magakurá baptisma á ba an yawe, amá anjwa á sawa ura umele am iga-aaruwa wá, an hákuma ba ñane arge iya. Ba ge slesadanse kimake am sera keni hyanefka ya dfekideki. Ñane wá, á se magakurá baptisma an Shedekwe Cudedde antara an kárá.

¹⁷ Anjwa á sawa an kazlaña a fáhá duksa-aara keni am erva, á se fahese hiya-aara am hyaihye. Daaci watse á puweme hiya am kuvere-aara, amá hyaihye wá, watse á fante kárá na á emtseka dfekideki na.»

¹⁸ Yuhanna a faterem ndzedá am vuwa an elva-aha gergere kwakya, a balaterse á ba am una ñanna labáre á higa keni ge emnde ñanna.

¹⁹ Ay, á ba am sarte ñanna maa, Yuhanna a naba valaarhe ge sleksu *Hirudus, adaba a eksantaava Hirudiya ge egdza emmenjara Filip, antara adaba haypa-aha umele gergere a guwaa ñane.

²⁰ Aley, Hirudus a naba farhe zlafe adaliye ge haypa-aha-aara, a naba ngudfaa Yuhanna am dangay.

Baptisma á Yaisu

(Mat. 3:13-17; Mark. 1:9-11)

²¹ Amá am sarte na zlafe damka Yuhanna am zawa maa, emnde bademme sharánsha bara ázeñara. Yaisu keni a duhe, a de barevhe ñane keni. Am sarte ñanna maa, Yaisu a mága maduwa. Ñane á maga maduwa na wá, a naba wertehe ge samaya wá,

²² tá zhárá ba anjwa á tsekwa Shedekwe Cudedde ásetarge ñane ba seke takala, á zharava ba parakke. Cekwaanjudi wá, tá cená ba kwárá á ura á sawa am samaya, a ba edda-aara: «Ba ekka una ka Egdza-aaruwa, bademme a higa-aaruwa á ba áte ka.»

**Kergema á eggye-aha-ηara ge Yaisu
(Mat. 1:1-17)*

²³ Am sarte na Yaisu anƙwa á fantau ge mága slera-aara wá, á maga egdza yawe kul keye. Ate emnde wá, ηane egdza á ba Yusufa. Yusufa keni maa, ηane egdza á Haili.

²⁴ Haili ηane egdza á Mattat, Mattat ηane egdza á Laiwi, Laiwi ηane egdza á Mailiki, Mailiki ηane egdza á Yaana, Yaana ηane egdza á Yusufa,

²⁵ Yusufa ηane egdza á Mattatiyas, Mattatiyas ηane egdza á Amaus, Amaus ηane egdza á Nahum, Nahum ηane egdza á Haisli, Haisli ηane egdza á Nagay,

²⁶ Nagay ηane egdza á Mata, Mata ηane egdza á Mattatiyas, Mattatiyas ηane egdza á Saimayna, Saimayna ηane egdza á Yausaike, Yausaike ηane egdza á Yauda,

²⁷ Yauda ηane egdza á Yauwánan, Yauwánan ηane egdza á Raisa, Raisa ηane egdza á Zauraubabila, Zauraubabila ηane egdza á Salatiyail, Salatiyail ηane egdza á Nairi,

²⁸ Nairi ηane egdza á Mailiki, Mailiki ηane egdza á Addi, Addi ηane egdza á Kausam, Kausam ηane egdza á Ailmadam, Ailmadam ηane egdza á Airi,

²⁹ Airi ηane egdza á Yaisu, Yaisu ηane egdza á Ailiyaijair, Ailiyaijair ηane egdza á Yaurim, Yaurim ηane egdza á Mattat, Mattat ηane egdza á Laiwi,

³⁰ Laiwi ηane egdza á Simaun, Simaun ηane egdza á Yahuda, Yahuda ηane egdza á Yusufa, Yusufa ηane egdza á Yaunam, Yaunam ηane egdza á Ailiyakim,

³¹ Ailiyakim ηane egdza á Mailiya, Mailiya ηane egdza á Menna, Menna ηane egdza á Mattata, Mattata ηane egdza á Naatan, Naatan ηane egdza á *Dawuda,

³² *Dawuda ηane egdza á Yaisa, Yaisa ηane egdza á Aubet, Aubet ηane egdza á Bauwas, Bauwas ηane egdza á Sala, Sala ηane egdza á Naasunu,

³³ Naasunu ηane egdza á Aminadabu, Aminadabu ηane egdza á Admin, Admin ηane egdza á Arni, Arni ηane egdza á Haisruna, Haisruna ηane egdza á Farais, Farais ηane egdza á Yahuda,

³⁴ Yahuda ηane egdza á Yakubu, Yakubu ηane egdza á Isiyaaku, Isiyaaku ηane egdza á Ibrahimia, Ibrahimia ηane egdza á Tara, Tara ηane egdza á Nakaur,

³⁵ Nakaur ηane egdza á Saruku, Saruku ηane egdza á Ragaw, Ragaw ηane egdza á Falaik, Falaik ηane egdza á Aibair, Aibair ηane egdza á Sala,

³⁶ Sala ηane egdza á Kayinam, Kayinam ηane egdza á Arfasada, Arfasada ηane egdza á Saim, Saim ηane egdza á *Nuhu, Nuhu ηane egdza á Lamaik,

³⁷ Lamaik ηane egdza á Matusala, Matusala ηane egdza á Anuhu, Anuhu ηane egdza á Yaratu, Yaratu ηane egdza á Malaliyail, Malaliyail ηane egdza á Kayinam,

³⁸ Kayinam ηane egdza á Ainaus, Ainaus ηane egdza á Saitu, Saitu ηane egdza á Naadama, Naadama wá, ηane egdza á ba Dadaamiya.

4

*Náwa a badanaa estuwa Shaitaine Yaisu
(Mat. 4:1-11; Mark. 1:12-13)*

¹ Yaisu naatenaha an Shedekwe Cufedƙe. Ba tse-aara am Urdun maa, Shedekwe Cufedƙe a naba daa ηane á dem kaamba.

² Hare kul ufade anƙwa á badaná Shaitaine am kaamba ηanna. Am hare-aha ηanna wá, zawka ba uwe keni ƙeƙiƙe. Am iga á hare-aha ηanna wá, a naba ηanaahe ge waya.

³ A ba Shaitaine á elvan ge ηane: «Máki ka ba *Egdza á Dadaamiya wá, ndaanda ge nákwá na a nyefnye ɗafa, ká ezza.»

⁴ Amá a ba Yaisu á elvan ge ηane: «Anƙwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ηane: “Ura á njá an shifa aɗaba ɗafeka palle.” »

⁵ Daaci Shaitaine a dɔltaa antara ɲane ádetire ba ɲгаа, a maranaa yaikkire na am huɔe á duniya na baɔemme á ba am dupalle,

⁶ a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Baɔemme á yaikkire na am duniya antara ɲgahire-aara na, ya vakteva. Aɔaba baɔemme á una-aha ɲanna ta fime am erva ba ge iya, yá dzegwáádzegwa vante ge edda una ni yá kataná ya.

⁷ Daaci máki kezlakiyaakezla ugje wá, baɔemme á una ɲanna ba náza á ɲa.»

⁸ A ɲwanante ge Yaisu, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Aɲkwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ɲane: “Sey ká kezlan ugje ba ge Yaakadada, Dadaamiya á ɲa palle, ká ɲala á ba ázeɲara palle.” »

⁹ Shaitaine a naba zlala antara ɲane á dem huɔe á Urusaliima, ta de dɔltaa antara ɲane áte ire á *mashidi yaikke. A ba ɲane á elvan ge ɲane: «Máki ka ba *Egdza á Dadaamiya wá, naba mbedanaambedá ire á ɲa á dem áhá.

¹⁰ Aɔaba aɲkwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ɲane: “Dadaamiya á de puwa malika-aha-aara, tá de faku hyema.”

¹¹ Aɲkwa zlaɔe am tate umele, a ba ɲane: “Tá de cuwáká á ba am erva-aatare, ganakini ká janvaarka ma ba ge sera á ɲa keni áte nákwá.” »

¹² Yaisu a ɲwanante zlaɔe ádaliye, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Aɲkwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ɲane: “Badeka Yaakadada, Dadaamiya á ɲa ɔekidɔeki.” »

¹³ Shaitaine ɲanna zlauzle pute-aara ge bada Yaisu maa, a naba yanhe kwa mazla-aara, ba zlala-aara, sey vacite umele.

Yaisu a fantau ge slera-aara am Galili

(Mat. 4:12-17; Mark. 1:14-15)

¹⁴ Am iga á una ɲanna maa, Yaisu a naba saa á sem huɔe á Galili, an hákuma á Sheɔekwe Cuɔeɔe kwakya am ɲane. Daaci emnde ta fantau ge ndaha elva-aara am kwará á Galili baɔemme.

¹⁵ A fantau ge kwaraterse duksa ge emnde am mashidi-aha gergere, a gev ura an daradza áza emnde baɔemme.

Emnde a Nasarátu yarnaaya Yaisu

(Mat. 13:53-58; Mark. 6:1-6)

¹⁶ Daaci saasa Yaisu á sem Nasarátu ekse na a waltaa am huɔe-aara. Vaci puwansepuwe maa, a naba dem mashidi, ba seke una á magán ba kelaazare. Daaci á naba tsetehe am mashidi ɲanna, geni á kátá ndaha wakita á Dadaamiya.

¹⁷ Daaci ta naba vante wakita á nabi Aisaya. A naba palanse wakita na, a werante ba tate na ni aɲkwa an puwa átekwa, a ba ɲane:

¹⁸ «Aɲkwa Sheɔekwe á Dadaamiya antara ya. A eksisaa ba Dadaamiya, geni yá saterá labáre á higa ge talaga-aha. A beliyaa ba ɲane ge saterá labáre ge danɲay-aha, geni watse tá shansha ire-aatare. Ge wulfe-aha keni, geni watse tá shansha ice-aha-aatare. A beliyaa ɲane, geni yá se satersá ya emnde na ni tá maga palasa am erva á emnde.

¹⁹ A beli geni yá se bala iva na Yaakadada á de magaterá ɲgurna ge emnde átekwa na.»

²⁰ Ndaasendaha maa, a faɔante wakita na, a vante ge edda una am erva-aara wakita ɲanna, daaci a njehe. Baɔemme á emnde na tá am huɔe á mashidi, tá zhára ba ɲane.

²¹ A fantau ge ndaater elva, a ba ɲane á elvan ge itare: «Elva na kwa cenanaa kure, ya ndaase am wakita na wá, gevge vatena á ba am sarte na kwa cenanaa kure na.»

²² Baɔemmire-aatare ta fantau ge zleba Yaisu, tá maga ba najipu áte shagerire á elva na a ndaasaa ɲane, a ba itare: «Há! Ábi ba ɲane egdza á Yusufa na?»

²³ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ndawisendahe naraje na. Diyandiya ganakini á jakurviyaaka: “Dauktar, mbanaamba ba ka ire á ɲa.” Aɔaba watse kwá banba

ganakini názena ña cenáncena ka maganaa am Kafarnahum na wá, maganaamaga am ekse á miya keni.»

²⁴ Daaci a fahe zlaɓe ádaliye, a ba ñane á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire, baaka nabi na ni emnde ta faa zherwe áte ñane am ekse-aara ba ge ñane.

²⁵ Náwa yá ndaakurnda kwa: am zamane á nabi *Ailiya wá, diyakurdiya ganakini ndza kwakya ñwasha weggye am dagave á Iserayiila-aha. Amá am sarte na yawe keye an kyalma hyaaka yawe ðekideki, samsa waya yaikke na wá,

²⁶ Dadaamiya ðelaaka Ailiya ma á dem mba á ware-aatare keni am ñwasha ñanna. Kwaye a ðelanaa á dem mba á weggye a mukse umele á njá am Saraipta am kwara á Sidaun.

²⁷ Am zamane á nabi Ailisa keni maa, ndza kwakya emnde a derve am *Iserayiila. Amá ba palle-aatare keni mbanaaka Ailisa ðekideki, sey ba Naaman palle ñane ura Siriya.»

²⁸ Baðemmire-aatare am huðe á mashidi ñanna, watertuwa jipu elva ñanna ta cenanaa itare na.

²⁹ Daaci ta naba eksevahe, ta danse ádete iga a ekse, ta de ðalte áte ire á wa á ekse-aatare antara ñane, tá kátá hanvaare á sawa áte ire á wa ñanna.

³⁰ Amá a naba dese am dagave-aatare selaakke, a zlalhe shifa-aara.

Yaisu ñgyainsengye jini am ura

(Mark. 1:21-28)

³¹ Am iga a una ñanna maa, Yaisu a zlala á dem Kafarnahum á ba am Galili ñanna. An kwaskwe á puwansepuwe wá, a de kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde am mashidi.

³² Baðemme á emnde ta maga najipu áte tsaha-aara, aɗaba aɗkwa hákuma am huðe-aara.

³³ Am mashidi ñanna maa, ndza aɗkwa ura an jini am ire, a naba fu hula á ba an ndzeɗa, a ba ñane:

³⁴ «Ekka Yaisu ura Nasarátu na mu, ká kátá uwe ka ázeɗere? Niya á ña ka se keɗaɗerkeɗa emtu? Iya diyanakdiya ganakini ka Ura Cuðeɗe, ka slebela á Dadaamiya.»

³⁵ Yaisu a naba valarhe ge jini ñanna, a ba ñane á elvan ge ñane: «Duðe we á ña, sesse am zhel na ba kinamina!» Daaci jini na a naba mbeɗaa zhel na am dagave á emnde, a sessehe am ñane, maganáka ba uwe keni.

³⁶ Baðemme á emnde tá maga ba najipu-aara. A ba itare am dagave-aatare: «Ázara kena jeba á hákuma na am elva-aara na? Ma valar ba ge jini keni, sey á sesse degey!»

³⁷ Daaci hyaranmehye labáre á Yaisu am kwara ñanna baðemme, ma am tate-ara keni tá ndaha ba ñane.

Yaisu a mbateraahé emnde kwakya

(Mat. 8:14-17; Mark. 1:29-34)

³⁸ Daaci ba segashe á Yaisu am mashidi ñanna wá, a zlala ba suuwe á dem mba á Simaun. A de beraa shawle á Simaun mukse á zlava, á wáná zlagzlagi, zlagzlagi ñanna an ndzeɗa. Daaci ta ndavanu ge Yaisu ganakini a mbanaambe.

³⁹ A duhe ge Yaisu ádeza mukse na, a de tsarhe, a naba valarhe ge zlagzlagi na. A naba yanhe ge zlagzlagi mazla-aara. Hattse a tsete ge mukse na, a fantau ge magateraa kashi.

⁴⁰ Eblyablya vaciya maa, emnde kwakya ta saa emnde-aha-aatare na á waterá vuwa baðemme áseza Yaisu. Á waterá lapikere gergere kwakya. Daaci Yaisu a puwaterar erva-aara, a mbateraahé baðemme.

⁴¹ Vacite ñanna wá, kwakya jini-aha saresse am emnde, tá ámbera hula, ta bantsa itare tá elvan ge Yaisu: «Ekka wá, ka *Egɗza á Dadaamiya.» Amá Yaisu a naba

valaterarhe á ba an ndzedá, a piyaterterte ba ðekidfeke ge ndaha elva, adaba itare diyardiya ganakini *Almasiihu na ba ñane.

Zlaya ganakini emnde a ekse-aha umele keni tá cenancena waazu

(Mark. 1:35-39)

⁴² Makuralla-aara ba kyaakya ádaga wá, a naba sesse ge Yaisu am huðe á ekse, a zlala á dem kaamba yiyye an ekse ba shagera. Baðemme á emnde ta fantau ge tataya ñane. De sharansha, wayarka ðekidfeke á yaterya Yaisu á dem tate umele.

⁴³ Amá a ba Yaisu á elvan ge itare: «Una zlaya ganakini yá dateránda labáre á higa, elva a njá am kwara á Dadaamiya ge emnde a ekse-aha umele keni. Adaba ta beliyaa adaba ba una ñanna.»

⁴⁴ Daaci ba zlala-aara, a de bálá waazu am mashidi-aha gergere am kwara á Yahudiya.

5

Pukura-aha á Yaisu zunñwe

(Mat. 4:18-22; Mark. 1:16-20)

¹ Vacite umele Yaisu ádete we á haye á *Gainazarait. Kwakya emnde ta kelaa ádezenjara ge cenaa elva á Dadaamiya, ta de ðeleme am dagave.

² Daaci Yaisu a naa paare á yawe-aha buwa, ta tsekwesaa emnde a sluwa kelfe am huðe-aara, tá anjwa bára narre-aha-aatare.

³ Paare-aha ñanna wá, palle náza á Simaun. Daaci Yaisu a ðalme am náza á Simaun ñanna, a ba ñane á elvan ge ñane: «Sawa gitega emtsaade á dem dagave á yawe cekwaangudí.» Daaci Yaisu a njehe am paare ñanna átire á haye, a fantau ge kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde.

⁴ Am sarte na zlauzle elva-aara, a ba ñane á elvan ge Simaun: «Kwaye gantega paare á dem tate na sladfa yawe-aara na, sluwausluwa kelfe antara emnde á kure.»

⁵ Amá a ba Simaun á elvan ge ñane: «Adaba ka ndaanaaka ka wá, degey ña hare ba panje á maga slera am tate ñanna, má shaneranka duksa ðekidfeke, Malum.»

⁶ Daaci ta naba de puwa narre-aatare á dem tate ñanna, ta sluwevaa kelfe kwakya jipu, haa a fantau ge bátá narre-aatare.

⁷ Daaci ta fantau ge ðaha emnde-aatare tá am paare umele an erva, ge se melaterumele. Ta sem ge emnde ñanna, a naate ge paare-aha-aatare bukerðe an kelfe, haa paare-aha-aatare ta fantau ge ñgya á dem yawe.

⁸ Ba a naa una ñanna Simaun Piyer wá, a se ñantaa sera ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Yaakadada-aaruwa, zlaya á ña ka ðekidfeke ganakini mí njá kerðe an iya, adaba iya ya slehaypa.»

⁹ Ge jirire wá, tara Simaun antara emnde na tá am paare kerðe, tá maga ba najipuaara, adaba ta sluwevaa kelfe ñanna kwakya jipu.

¹⁰ Ba duksa palle ge egdzara á Jaibaidaiyus tara Yakuba antara Yuhanna na tá maga slera átirpalle antara Simaun ñanna. Amá: «A wanka lyawa,» a ba Yaisu á elvan ge Simaun. «Á fantau ba vatena na, gakevge slejaha emnde á sem sera-aaruwa mazlaaara, ba seke kelfe na ká sluwana ka na.»

¹¹ Daaci ta fantau ge sawa an paare-aha-aatare ásete we-aara ge haye, ta se yanhe baðemme, itare ta ðaba Yaisu.

Yaisu mbanaambe slederve

(Mat. 8:1-4; Mark. 1:40-45)

¹² Daada Yaisu á dem huðe á ekse, a naba duhe ge zhele umele badzanvebadza derve ádezenjara, a kezlaa ugje á katafke-aara, a ba ñane á elvan ge ñane:

«Yaakadada, ekka wá, má wayak-wáyá ká dzegwándzegwa givege ba metedde vuwa-aaruwa.»

¹³ Yaisu a naba pelse erva-aara, a fete áte slederve na, a ba ñane á elvan ge ñane: «Wayanwáyá ká mbembe.» Ba seke ndáhá á miya na a naba mbehe ge slederve metedde.

¹⁴ Yaisu a fan magiya, a ba ñane á elvan ge ñane: «Ndaananka ma ge ware keni degiya! De maranánmára ka ba ire á ña ge *liman, vanteva sadake á ña áte una a ndaana *tawraitá a Muusa, a diyareddiya emnde ganakini mbakmbire.»

¹⁵ Aley labáre á Yaisu ankwá á far ba de katafke am dagave á emnde. Kwakya nalga á emnde na tá kelá ásezenara ba kelaazare, ge se cená elva-aara antara ganakini á mbateraambe.

¹⁶ Yaisu keni a yaterya ba kelaazare, a zlala á dem kaamba, a de maga maduwa áhuwa.

*Yaisu a mbaa ura an matsa ubiya-aara
(Mat. 9:1-8; Mark. 2:1-12)*

¹⁷ Vacite umele, Yaisu ankwá á kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde, tá ankwá *Farisa-aha antara malum-aha á *tawraitá keni ázenara. Emnde ñanna, emnde umele-aatare ta ba emnde a Galili, emnde umele ta sawa á sa am huđe á Urusaliima, emnde umele ta sawa á sa am ekse-aha umele á ba am kwara á Yahudiya ñanna. Ankwá hákuma á Yaakadada ázenara ge mba emnde an ñane.

¹⁸ Daaci ta semhe ge emnde umele, an ura-aatare an matsa ubiya áte ñane bademme, ta saa á sepaná antara egdera-aara bademme. Ta tataya baráma a dáná á de katafke á Yaisu,

¹⁹ amá jaterviyaaaja adaba kwakya nalga á emnde. Daaci itare ta naba d'alte áte ire á dzuguru, ta werante, ta naba velemhe ura-aatare antara egdera-aara bademme á de katafke á Yaisu am dagave á emnde.

²⁰ Nanna Yaisu fetarfire á emnde ñanna maa, a ba ñane á elvan ge nguryekwe na: «An bára haypa-aha á ña bademme, ura-aaruwa.»

²¹ Daaci farantaufe malum-aha á *tawraitá antara *Farisa-aha na ge dzama duksa umele, a ba itare am ervaunđe-aatare: «Ware kena ñane zhel na á lyiya sleđe á Dadaamiya na? Ankwá ura á dzegwándzegwa yanar haypa ge ura emtu, máki Dadaamiya ka palle?»

²² Amá kerten diyaadiya Yaisu názena tá ankwá dzamaná itare. A ba ñane á elvan ge itare: «Labára kwa dzamete una am ervaunđe á kure?»

²³ Ázara una tsaftsafe jauje ge baná: An bára haypa-aha á ña, bi baná: Tsettse, ezzlala an sera á ña?

²⁴ Iya wá, yá kátá kwá diyeddiye geni iya *Ura á emnde bademme yá an hákuma ge yateraare haypa ge emnde am duniya na.» Daaci a ba ñane á elvan ge edda una an matsa ubiya-aara na: «Ya ndaa ba ekka, tsettse, eksanteksa egdera á ña, ezzlala á da.»

²⁵ Hattse a naba tset ge zhel na á katafke á emnde bademme, a eksante egdera na ta sanaa áte ñane na, a naba da-aara, á gálá Dadaamiya átira zlala.

²⁶ Emnde bademme tá maga ba najipu-aara, ta fantau ge mága lyawa á Dadaamiya am ervaunđe, a ba itare am dagave-aatare: «Vatena wá, namiyanna duksa!»

*Náwa ndza a d'antaa estuwa Yaisu Laiwi
(Mat. 9:9-13; Mark. 2:13-17)*

²⁷ Am iga a una ñanna maa, Yaisu a degashe á de ja d'aba, a naa palle á *emnde a jaha hadáma umele, zhara-aara Laiwi, ankwá á njá am bere á hadáma ñanna. A naba eddaha Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Tsettse, sawa, d'abid'aba.»

²⁸ A naba tsetehe ge Laiwi, a yaa duksa bademme, ñane a d'aba Yaisu.

²⁹ Daaci Laiwi a danhe á dem mba-aara, a de magaa náza za kwakya. Emnde a jaha hadáma umele antara emnde umele, ta kwakya una ta za dafa átirpalle antara Yaisu.

³⁰ Daaci a naba tsekwaá ge higa á *Farisa-aha antara malum-aha-aatare na tá ankwá áhuwa na bademme, ta fantau ge wesha elva, a ba itare tá elvan ge pukura-aha á Yaisu: «Labára kwá zá duksa átirpalle antara *emnde a jaha hadáma ira emnde a mága haypa gergere na?»

³¹ A nwaterante ge Yaisu, a ba nane á elvan ge itare: «Emnde na lapiya vuwa-aatare wá, baaka wedere-aatare áza dauktar, sey ba emnde na lapika vuwa-aatare una tá deza dauktar.

³² Daaci ba duksa palle ge iya keni. Sanka ya á se tataya emnde na tá am jirire, ya se tataya ba emnde a haypa, geni tá maga tuba.»

Ndava áza Yaisu arge tsufa ndera
(Mat. 9:14-17; Mark. 2:18-22)

³³ Ta duhe ge emnde umele ádeza Yaisu, ta de ndavanu elva. A ba itare tá elvan ge nane: «Pukura-aha á Yuhanna, antara pukura-aha á *Farisa-aha wá, baaka sarte na ni eksarka ndera na, tá ámbera maga maduwa keni bademme. Labára pukura-aha á nana, itare tá zá ba duksa, tá shá ba yawe-aatare na?»

³⁴ Daaci a nwaterante ge Yaisu, a ba nane á elvan ge itare: «Emnde na tá dafaterá á sem larusa keni, tá dzegwándzegwa lyaterar tsufa ndera emtu, am sarte na tá áza zhele á larusa? Tá dzegwánka d'ekid'eki.

³⁵ Amá ankwá á sawa sarte umele wá, watse tá pakyava antara zhele á larusa. Am sarte nanna wá, itare keni watse tá tsufa ndera.»

³⁶ Yaisu a vaterte naraje na keni. A ba nane á elvan ge itare: «Baaka ura á tanve baukta anwaslire, ge de venya emgyegwe a kacakaca an nane. Máki estuwa, a badzanve una anwaslire, antara emgyegwe-aara keni tá maslaveka.

³⁷ «Zlabe ádalíye, mbazla anwaslire wá, tá puweka á dem emgyegwe a *kanyakanya-aha. Adaba máki naavena mbazla wá, á tatanvetate kanyakanya-aha na. Daaci á puwa mbazla á dem haha, kanyakanya keni badzafbadze.

³⁸ Daaci máki mbazla anwaslire wá, sey tá puwaná á dem kanyakanya keni á ba anwaslire.

³⁹ Daaci máki edda-aara shaushe mbazla na naavenahe wá, baaka wedere-aara an una zlabe tsatka na. Adaba ta bantsa wá: Emtake ba una naavenahe.»

6

Ba Yaisu una edda á kwaskwe á puwansepuwe
(Mat. 12:1-8; Mark. 2:23-28)

¹ Vacite umele an kwaskwe á puwansepuwe wá, Yaisu a degashe am dagave á fe-aha á hiya praatte antara pukura-aha-aara. Duwa á pukura-aha maa, ta naba kazleva hiya, tá ankwá ezza.

² A ba *Farisa-aha umele tá elvan ge itare: «Labára kwá maga duksa na an piya an kwaskwe á puwansepuwe?»

³ A naba nwaterantehe ge Yaisu, a ba nane á elvan ge itare: «Ekkure ndaakurseka názu ndza a maganaa *Dawuda am sarte na irice-aara antara emnde-aara bademme nateraanja waya na emtu?

⁴ Duwa-aatare á dem mashidi wá, Dawuda nanna a naba eksante tapiske na ta fán ge slera á Dadaamiya na, ta naba zuhe antara emnde-aara. Amá shairiya á Dadaamiya wá, a vaterte baráma á za tapiske nanna ba ge *liman-aha palle.»

⁵ Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare zlabe ádalíye: «Ba ya *Ura á emnde bademme una, ya edda á vaci puwansepuwe nanna.»

Zhele an emtsa erva-aara
(*Mat. 12:9-14; Mark. 3:1-6*)

⁶ An vaci puwansepuwe umele zlaɓe ádaliye, Yaisu a dem mashidi, a de kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde. Vacite ɲanna maa, ndza aɲkwa zhele umele an emtsa erva naɗafa-aara am mashidi ɲanna.

⁷ Malum-aha á *tawraita antara *Farisa-aha wá, itare tá tsagwaɗa ba Yaisu. Ta fantau ge zhára Yaisu an eɲkale-aatare baɗemme, má watse á mbanaambe ura an kwaskwe á puwansepuwe. Adaba itare, tá kátá ba názena tá eksená átekwa, lauktu ma tá puwar elva.

⁸ Amá Yaisu diyaadiya huɗe-aatare baɗemme. A ba ɲane á elvan ge edda una an emtsa erva-aara na: «Naba tsettse, tsaatse á katafke á emnde áhuna.» Hattse a naba tsetehe ge zhel na, a tsaahé.

⁹ Daaci Yaisu a naba ndavateru ge emnde baɗemme, a ba ɲane á elvan ge itare: «Aɲkwa ndáva-aaruwa ázekure. A vamite baráma á mága uwe *tawraita an kwaskwe á puwansepuwe? Mága maggwire emtu, mandzawire he? Lya ura emtu, keɗa ura he?»

¹⁰ Daaci a zharateraahe, a ba ɲane á elvan ge zhel na: «Pelansepele erva á ɲa.» A naba pelansehe, erva-aara gevge ba laɲɲe ba seke erva-aara werre.

¹¹ Amá emnde ɲanna wá, a naba jaterhe ge ervaunɗe, ta fantau ge ndaha názena ni watse tá magante ge Yaisu am dagave-aatare.

Yaisu aɲkwa á dzera emnde a bela
(*Mat. 10:1-4; Mark. 3:13-19*)

¹² Am sarte ɲanna maa, Yaisu a ɗaltaa áte ire á wa, a de magaa maduwa. A hare paɲɲe an ice, á maga ba maduwa áza Dadaamiya.

¹³ An eɲlya-waabere wá, a naba ɗante pukura-aha-aara baɗemme, a dzerse emnde kelaawa ju buwa am itare, a ba ɲane: «Kure wá, kwa emnde a bela.»

¹⁴ Náwa zhera-aha á emnde a bela ɲanna: Simaun, ɲane una Yaisu a fante zhera á Piyer, antara egdza emmeɲara Andere, Yakuba ta antara Yuhanna, Filip, Bartaulauma,

¹⁵ Mata, Taumas, Yakuba á Halfa, Simaun na tá ɗahaná an edda una wayaaka tá kwaráterá emnde na,

¹⁶ Yahuda á Yakuba, ira Yahuda Iskariyaut edda una a velu Yaisu áza kelaade-aha-aara na.

Yaisu aɲkwa á magaterá waazu ge emnde, á mbatermbe am lapikere keni
(*Mat. 4:23-25*)

¹⁷ Am iga a una ɲanna maa, a naba tsekwese á sem vaada antara itare, ta se beraa emnde a ɗaba ɲane kwakya am tate ɲanna. Tá aɲkwa zlaɓe ádaliye nalga emnde ta kwakya jipu ázetare. Emnde umele-aatare ta sawa á sa am huɗe á Urusaliima, emnde umele ta sawa á ba á sa am kwara á Yahudiya ɲanna, emnde umele zlaɓe ádaliye kwaye ta sawa á sa am Tirus antara Sidaun, ekse-aha ɲanna tá áte we á haye yaikke.

¹⁸ Dalila á sawa á emnde ɲanna baɗemme na wá, ta se cena waazu ázeɲara antara ganakini á mbateraambe. Emnde na ndza á magaterá palasa shaitaine am dagave-aatare keni, baɗemme mbarmbe mazla-aara.

¹⁹ Vacite ɲanna wá, ma ware keni ndza á berdava ádeza Yaisu, ganakini á fetefa erva-aara áte ɲane, adaba aɲkwa hákuma á mbatermbe ázeɲara, mbateraambe baɗemmire-aatare.

Higa jirire bi zlaɗa jirire
(*Mat. 5:1-12*)

²⁰ Yaisu a zharaa pukura-aha-aara, a ba ɲane á elvan ge itare:

«Higa yaikke ge kure talage-aha, adaba watse kwá de njá antara Dadaamiya am yaikkire-aara.

²¹ Higa yaikke ge kure emnde na á wakurá waya kina, adaba watse á juwa á ba áte kure duksa.

Higa yaikke ge kure emnde na kwá an yawe á kyuwa am ice kina, adaba watse kwá dzaktedzáká.

²² Higa yaikke ge kure máki emnde tá fakurá áte kelaadire, yarakuraaya, tá ankwá peshakurá an zlazle, tá ankwá epsawakurepsawa.

Higa yaikke ge kure, má tá magakurá una-aha nanna adaba iya *Ura á emnde bademme.

²³ Ma ta magakurte una vaatara keni, naba higauhiga, a gevge gedá ázekure. Adaba lafa á kure kwakya jipu am samaya. Adaba eggye-aha-aatare keni ndza ta magaterán ba estuwa ge nabi-aha werre.

²⁴ «Amá watse zladá yaikke ge kure kwa emnde a berba adaba zakuruze emtakire á kure.

²⁵ Watse zladá yaikke ge kure kwa emnde na an emtsa waya á kure kina, adaba ankwá waya yaikke á katafke á kure.

Watse zladá yaikke ge kure kwa emnde na kwá ankwá dzáká kina, adaba ankwá emtanjkire á katafke á kure, watse kwá kyuwetekyuwa.

²⁶ Watse zladá ge kure, máki emnde bademme tá ankwá zlebakurzleba kina, adaba eggye-aha-aatare keni ndza ta magaterán ba estuwa ge nabi-aha fida werre.»

Wayauwáyá an kelaade-aha á kure keni

(Mat. 5:38-48; 7:12a)

²⁷ «Ya ndaa ba kure kwa emnde na kwá ankwá cená elva-aaruwa: Wayauwáyá an kelaade-aha á kure, magawateránmaga shagerire.

²⁸ Gawaterga barka ge emnde na tá nyainyaikurnyainye, nalawaterunale Dadaamiya ge emnde na tá magakurá palasa.

²⁹ Má ura a tedaku babárva am ekte a hyema wá, eptsananteptsá dalbe umele keni. Má edda-aara a lyevaa zane á na an ndzedá wá, piyananteka a dánda antara ba danciki keni.

³⁰ Ma a ndavakuwa ware duksa keni, yainanveka. Má edda-aara a lyevaa duksa á na an ndzedá, ndaveka ka, naba yanánya a zuze.

³¹ Daaci bademme á názena ni kwá kátá tá magakurná emnde ge kure na wá, kure keni magawateránmaga ge emnde umele.

³² «Máki kwá waya ba emnde na ni itare keni wayarakurwáyá wá, á de galákurá ware kena? Adaba emnde a haypa keni tá waya ba emnde-aatare.

³³ Máki kwá magaterá shagerire ba ge emnde na ni itare keni tá ankwá magakurá shagerire wá, á de galákurá ware kena? Adaba emnde a haypa keni, tá maga ba una nanna.

³⁴ Zlafe ádalije, máki kwá vaterte duksa á kure ba ge emnde na ni diyakurdiya watse tá eptsakurnaaptsa wá, á de galákurá ware kena? Adaba emnde a haypa keni, tá vaterte duksa-aatare ba ge emnde a haypa seke itare, adaba diyardiya watse tá shálishé duksa-aatare.

³⁵ Amá wá, estuweka. Wayanwáyá an kelaade-aha á kure, magawateránmaga shagerire. Vawaterteva duksa á kure ge emnde, tamawka duksa umele am iga-aara. Kure, watse kwá shá lafa kwakya, watse kwá gev egdzara á Dadaamiya Slekse. Adaba nane wá, á magaterá maggwire ge emnde na tá banka ususe antara ge emnde a mandzawe keni bademme.

³⁶ Gawevege emnde a maggwe ba seke Eddekure.»

Habazauka sera á emnde
(Mat. 7:1-5)

³⁷ «Habazauka sera á emnde, kure keni, á de zakurvarze Dadaamiya am shairiya. Mbedawka emnde, kure keni Dadaamiya á de mbedakurka am shairiya. Yawateraarye ge emnde, kure keni, á yakuraarye Dadaamiya.

³⁸ Vawartereva duksa á kure ge emnde, kure keni á yakuraaka Dadaamiya. Tá de ndakakuranta á ba an ndaka ge we á erwaunde á kure. Adaba bademme á názena kwá magaterná kure ge emnde na wá, Dadaamiya keni á de magakurná á ba áte una nanna ge kure keni.»

³⁹ Yaisu a vaterte naraje na zlafe adaliye, a ba nane á elvan ge itare: «Ankwa wulfe á dzegwándzegwa taða ukfenara wulfe emtu? Ábi tá de puwa á dem evege ba bukerde-aatare.

⁴⁰ Á ba ankwa pukura ni á januje ge malum-aara an malire? Baaka dekideki, sey máki ndaasendahe laya-aara ba shagera, lauktu á shá malire seke malum-aara.

⁴¹ «Labára nane ge ekka ká zhára esseba na am ice á egdza emmena, amá ká tapanaaka slalbe sladde na am ice á na ge ekka?

⁴² Ká dzegwaná estara banán ge egdza emmena: “Sansa yá sakansese esseba am ice egdza emmaaye,” amá ekka ka an slalbe sladde am ice á na? Egdza a fida na, sansese emtsaade slalbe sladde na am ice á na na, ká nanna ice á na parakke, lauktu ká de sananse esseba am ice ge egdza emmena.»

Náfá wá, ta diyeddiye á ba áte egdza-aara
(Mat. 7:16-20; 12:33-35)

⁴³ «Náfá shagera wá, á yeká egdzere emtanja. Náfá laake keni, á yeka egdzere emtake.

⁴⁴ Zlafe adaliye ma náfá-ara keni ta diyeddiye á ba áte egdza-aara. Adaba tá tsakavaaka anyaranyara áte zaza, tá tsakavaaka nderza áte dake.

⁴⁵ Ba duksa palle ge emndimagwaha keni. Slekemaare, á sa arge shagerire á názena an ndaka am erwaunde-aara, á sanse ba názena emtake na. Slemanzawe maa, á sa arge shagerkire á názena an ndaka am erwaunde-aara, á sanse ba názena emtanja dekideki na. Adaba ba názena ni jauje am erwaunde á edda-aara na wá, am mbuwe-aara keni á sanse ba nane.»

Bere-aha gergere buwa
(Mat. 7:24-27)

⁴⁶ «Labára kwá dahiya an Yaakadada, Yaakadada, amá kwá manja názena yá bakurná ya?

⁴⁷ Cenaucena, náwa yá marakurá garava á edda una á maga názena á se cenaná ázerwa bademme.

⁴⁸ Ura estuwa, nane á garava an zhel slenkale, a nderaa bere-aara shagera. A yese emtsaade ba shagera, lauktu a fanaa ekte áte palaha. A sawhe ge yawe a kela, a se eblyete áte bere nanna á ba an ndzeda, amá baaka názu a eksanaa áte nane, adaba an ndera shagera.

⁴⁹ Amá edda una ni á de manja názena á se cenaná ázerwa wá, nane á garava an edda una ni a fanaa ekte ge bere-aara á ba áte haha ba estuwa. De samsa yawe á kela, a se eblyete áte bere nanna wá, a naba mbedanaahe reppe.»

7

Náwa a mbanaa estuwa Yaisu nave á male á sawji-aha á Rauma
(Mat. 8:5-13)

¹ Am sarte na zlnaazle Yaisu tsakaterá elva-aara ge emnde, a naba zlala á dem Kafarnahum.

² Am Kafarnahum ñanna maa, anƙwa male á sawji-aha á Rauma umele, lapika nave-aara na ni ñane wayaawaya jipu na. Herzhe á degashe shifa am ñane.

³ Cenáncena male ñanna labáre á Yaisu maa, a naba ñela male-aha á Yahudiya-aha umele ádezeñara, geni a se mbanaambe nave-aara lapika na.

⁴ Daraada emnde ñanna áza Yaisu, ta fantau ge ñala Yaisu an ervaunƙe-aatare palle. A ba itare tá elvan ge ñane: «Zhele ñanna wá, á zlayanlaya ganakini ká de mbanaambe ura-aara ñanna.

⁵ Adaba zhel ñanna keni, anƙwa á ñámiyá an ervaunƙe-aara palle. Bá mashidi á ñere keni, a nderanaa ba ñane an nalmane-aara.»

⁶ Daaci a naba duhe ge Yaisu antara itare.

Ba herzhazantehzhe há wá, ta naba ja ire antara slakate-aha á male á sawji-aha na a belateraa ñane áseza Yaisu. A ba ñane: «Malum, shunñuleka ñekidíeki ge se mba-aaruwa. Adaba hyanefka geni ka sem huƙe á há-aaruwa.

⁷ Adaba ba una ñanna danka ba iya an ire-aaruwa á de katafke á ña. Ndaasendaha ka ba elva á ña palle, á mbemmbe nave-aaruwa.

⁸ Adaba iya keni, ya ba edda á hákuma; male-aha-aaruwa keni tá anƙwa. Iya, ya male á sawji-aha. Má ya banán ge palle-aatare: Ezzlala á dem tatu estuwa, ba á zlala. Má yá ñaha palle-aatare, ba á sawa. Má ya banán ge nave-aaruwa palle: Emmága una, sey ba á emmága.»

⁹ Cenáncena Yaisu elva á zhel ñanna wá, á maga ba najipu-aara. Daaci a naba eptsavte ádeza nalga á emnde na tá anƙwa ñaha ñane na, a ba ñane á elvan ge itare: «Kwa cenáncena emtu? Á ba am *Iserayiila keni shanáka ura an fetarfire seke zhel ñanna.»

¹⁰ Daaci ta naba eptsa-aatare ge emnde a ñela á male á sawji-aha na, ta de beraa nave á ura-aatare na lapiya ba layye.

Yaisu a tsante egdze á wegyegye a mukse ndza an emtsa

¹¹ Am iga a una ñanna maa, Yaisu a zlala á dem ekse na ta ñahaná an Nayin. Ta ñabanaa pukura-aha-aara antara emnde kwakya ádehuwa.

¹² Daraada áte we á wakyyi á ekse maa, ta de jaa ba ire antara emnde kwakya tá sá sepa emtsa, tá daná á dem evege. Emtsa ñanna wá, egdzere zhele palle á ba ñane ge emmeñara. Emmeñara keni wegyegye a mukse.

¹³ Yaakadada, ba a ñelanu ice ge mukse ñanna wá, a naba zanvaarhe. A ba ñane á elvan ge ñane: «Naba ñuƙe kyuweka.»

¹⁴ Daaci a naba duhe ádeza emnde a sepa emtsa na, a de fete erva-aara áte leba na tá sepa emtsa átekwa na, ta naba tsaahé ge emnde a sepa emtsa na. A ba Yaisu: «Egdze a dawale, ya bakanaa ba iya, naba tsettse!»

¹⁵ A naba tsete ge emtsa na, a ñihe, a fantau ge ndaha elva. Daaci: «Kwaye egdza á ña,» a ba Yaisu á elvan ge emmeñara.

¹⁶ Baƙemme á emnde tá maga ba najipu-aara, tá an lyawa á Dadaamiya am ervaunƙe-aatare. Ta fantau ge gálá Dadaamiya, a ba itare: «Kina wá, shamiyánsha nabi yaikke. A tsekwa ba Dadaamiya an ire-aara a se tsaterme am iga ge emnde-aara.»

¹⁷ Cenaráncena labare á názena a maganaa Yaisu am kwara á Yahudiya baƙemme dem ekse-aha na tá átakwe antara Yahudiya ñanna.

Emnde a ñela á Yuhanna ádeza Yaisu (Mat. 11:2-19)

¹⁸ Daaci Yuhanna maa, de ndaaranndáhá pukura-aha-aara názena a maganaa Yaakadada na baƙemme. A naba ñete emnde buwa am pukura-aha-aara,

¹⁹ a belaterhe ádezenjara, geni tá de ndavanundave elva na: «Ba ekka edda una diyanjerdiya ganakini watse á sawa na emtu? Una ka ura umele, sey njá tsákwá hyema ádaliye he?»

²⁰ Daraada áza Yaisu, a ba itare tá elvan ge njane: «A belanjerara Yuhanna slemaga baptisma, ge se ndavakundave: Ba ekka edda una diyanjerdiya ganakini watse á sawa na emtu? Una ka ura umele, sey njá tsákwá hyema adaliye he?»

²¹ Ay, á ba am sarte njanna maa, Yaisu a mbateraahe emnde kwakya am lapikere keni gergere kwakya, a ngyesaa shaitaine-aha am vuwa á emnde kwakya, a vaterte ice ge wulfe-aha kwakya.

²² Daaci a vaterte jawápa ge emnde na a belateraa Yuhanna na, a ba njane á elvan ge itare: «De bawanánba kure ba názena a cenanaa hyema á kure, antara názena kwa zharanaa á ba an ice á kure na ge Yuhanna njanna. Bawanánba ganakini wulfe-aha sharánsha ice, emnde a dere sharánsha sera-aha-aatare, tá anjwa zlala ba lanje, emnde a derve mbarembe ba metmette, makwaya-aha sharánsha hyema-aha-aatare, emnde na ndza emtsaremtsa keni tsatertetse, talage-aha keni maa, cenarvaacena labáre á higa.

²³ Barka ge edda una má kezlanveka fetarfire-aara áte iya na.»

²⁴ Am sarte na zlarzlala emnde a bela á Yuhanna maa, Yaisu a fantau ge ndaater elva á Yuhanna ge emnde, a ba njane á elvan ge itare: «Ndza kwa de zhárá uwe kure am kaamba? Ndza kwa de zhárá masa-aha na á gejaná effeya na emtu? Una njanna ka dekidéki.

²⁵ Ay, ndza kwa de zhárá uwe? Ndza kwa de zhárá ura am zane zariya emtu? Náwa emnde a tsakwa zane zariya, emnde a za duniya keni, tá á ba am mba á slekse-aha.

²⁶ Ay, ndza kwa de zhárá uwe? Ndza kwa de zhárá nabi á Dadaamiya ka emtu? Una ba jirire, á tsaaka á ba an nabi keni.

²⁷ Adaba ba Yuhanna una wakita á Dadaamiya anjwa ndaha elva-aara, a ba njane: «Náwa yá bela slebela-aaruwa á katafke á ja, ge tsatsaka baráma, a ba Dadaamiya.»

²⁸ Una ya ndaakuraa ba iya: am emndimagwaha na tá yaterá ba njwasha na, baaka ura á jauje ge Yuhanna an malire. Aley, edda una cekwa ba njane am emnde na tá am *kwara á Dadaamiya wá, njane á jauje ge Yuhanna an malire.»

²⁹ Daaci bademme á dikele á emnde njanna antara *emnde a jaha hadáma na tá anjwa am dagave-aatare, cenarvaacena waazu á Yaisu ba shagera, adaba itare wá, ndza ta cenaa waazu áza Yuhanna, fartarfe ganakini una njanna elva á Dadaamiya ba jirire, lyarvaalya baptisma ázenjara.

³⁰ Amá *Farisa-aha antara malum-aha á *tawraitá wá, itare cenarka Yuhanna, yarnaaya názena a bashateraa Dadaamiya, eksararka baptisma á Yuhanna.

³¹ A ba Yaisu zlafe ádaliye: «Yá sláterá an ware kwa emnde a zamáne na? Tá garava an uwe?

³² Ta ba seke egdzara na tá befa ba nara áte we á layye am huđe á ekse, a ba emnde umele tá elvan ge emnde umele-aatare: Na fertakurte derma á ga gusa, shekelakurka; ja tsakakurte dákwá keni, kyuwakurka, a ba itare na.

³³ Haá! Samsa Yuhanna, njane shanka za dfafa, shaaka mbazla, njane wá, an shaitaine deme ákyiye!

³⁴ De samsa *Ura á emnde bademme, njane wá, anjwa ezza, anjwa essha keni, ta bantsa: kwaye zhel na slera-aara ba huđe, njane deme wá, ura á emnde a njzla, antara emnde na tá maga ba haypa na akyyiye.

³⁵ Amá ilmu á Dadaamiya wá, anjwa á máráva jirire-aara ba parakke áza emnde-aara.»

Názena a maganaa Yaisu am huđe á há á Simaun ura Farisa

³⁶ Anƙwa ura *Farisa umele, zhera-aara Simaun, a ɗaha Yaisu ge de za ɗafa am mba-aara. A naba duhe ge Yaisu, á dem mba á zhel ɗanna, tá anƙwa zá ɗafa na.

³⁷ Ay, am ekse ɗanna maa, anƙwa mukse zaware umele, cenáncena ganakini anƙwa Yaisu am mba á Simaun. Daaci a naba sawhe ge mukse ɗanna an kuderá á waye-aara am erva, se-aara emtake jipu.

³⁸ Ba semsa-aara wá, a se fantau ba ge kyuwa am sera á Yaisu, a baranaa sera ge Yaisu an yawe á kyuwa, a mesanaahe an úgje á ire-aara. A ɗante sera ge Yaisu, a gante waye-aara ɗanna áte sera-aara.

³⁹ Anƙwa á ezzhara ura Farisa na a ɗahanaa ɗane Yaisu, a ba ɗane am ervaunɗe-aara: «Zhel na, ma andze nabi á Dadaamiya á ba an jirire wá, ma andze a naba diyeddiye mukse na a nyamala ɗane na, antara názena á maganá ɗane bademme. Adaba kwakya haypa na á maganá ɗane.»

⁴⁰ Daaci a ba Yaisu: «Simaun, anƙwa názu yá bakaná ya.» «Naba ndaha, malum,» a ba Simaun á elvan ge ɗane.

⁴¹ A ba Yaisu á elvan ge ɗane: «Anƙwa emnde buwa á ɗabaterá ba ura palle áte gema. Palle-aatare a ɗabán ge gursa deremke buwa. Palle wá, a ɗabán ge gursa kul buwa.

⁴² Ay, bukerɗe-aatare ɓaaka edda una á dzegwándzegwa pelese gema na. Daaci edda á gema a naba yateraarhe gema ɗanna bukerɗe-aatare. Ate ka mu, ware am itare á waya edda á gema-aatare na kwakya?»

⁴³ A ɗwanante ge Simaun, a ba ɗane: «Yá tama, á wayaná ba edda una ndza kwakya gema-aara áte ɗane na.» «Ba jire á ɗa,» a ba Yaisu á elvan ge ɗane.

⁴⁴ Daaci a eptsavte ádeza mukse na, a ba ɗane á elvan ge Simaun: «Mukse na wá, ya sem ba estuwa á sem huɗe á há á ɗa, vakiteka yawe á bara sera, a bariyaa ba ɗane sera-aaruwa an yawe á kyuwa-aara, a mesinaahe an úgje á ire-aara.

⁴⁵ Lyakivaaka an unɗule-aara am huɗe á há á ɗa, amá mukse na, daga ya sem ba estuwa, sem kina keni, a ɗitaa ba sera.

⁴⁶ Gakifka waye áte ire-aaruwa, amá mukse na wá, a give waye-aara áte sera-aha-aaruwa.

⁴⁷ Adaba una ɗanna yá baká ba jirire: kwakyire á wayavire-aara na ni a wayitaa an ɗane na wá, tá diyeddiye á ba áte una ɗanna, ganakini an bára haypa-aha-aara, ma a kwakyaava estara keni.»

⁴⁸ Daaci a ba ɗane á elvan ge mukse na: «An bára haypa-aha á ɗa.»

⁴⁹ Emnde na tá arge ɗafa kerɗe na, ta fantau ge dzamanaa am ervaunɗe-aatare: «Ware kena ɗane zhel na ni á yanaara ɗane haypa ge ura na?»

⁵⁰ Amá a ba Yaisu á elvan ge mukse na: «Lyakaalya fetarfire á ɗa, ezzlala á ba an hairire.»

8

Nwasha na ta da á ɗaba Yaisu na

¹ Am iga á una ɗanna maa, Yaisu a fantau ge ja ɗaba am berni-aha antara am makwata-aha gergere, anƙwa á magaterá waazu ge emnde, á balaterá labáre á higa, elva a njá am *kwara á Dadaamiya. Pukura-aha kelaawa ju buwa na wá, tá á ba antara ɗane.

² Tá anƙwa zlaɓe nwasha-aha umele, a ɗezlatersaa Yaisu am erva á shaitaine, a mbateraarhe am lapikere gergere, itare keni ta ɗaba Yaisu am jaɗaba ɗanna. Náwa zhera á nwasha ɗanna: Maari mukse na tá ɗahaná an Maari á Magdala na, ɗane una Yaisu a ɗgyesaa jini-aha vuye am ɗane,

³ Yuwanna, mukse á Huja nakawa am kwara á sleksu *Hirudus, Suzanna, ira ɗwasha umele na tá anƙwa melanu ge Yaisu antara pukura-aha-aara an nalmane-aatare na.

Naraje an slepuwa wulfe
(Mat. 13:1-9; Mark. 4:1-9)

⁴ Ta se jamme ge emnde kwakya áza Yaisu, ta sawa am ekse-aha gergere. Yaisu a fantau ge vaterte elva á Dadaamiya an naraje na. A ba ñane á elvan ge itare:

⁵ «A sesehe ge sleherda umele an wulfe á nalkame-aara, á de puwaná am fe-aara. Am sarte na ankwá á eppuwa maa, wulfe-aha umele a de valyaa áte unñule. Ta payanaahe ge emnde an sera, ta tsekante ge yiye-aha.

⁶ Wulfe-aha umele a de valyaa áte cacera, a sesehe ba watsewatse, amá shekwaraaka emtsa, adaba baaka narase.

⁷ Wulfe-aha umele zlafe adaliye, a de valyaa am dake. Ta wala antara dake, a becante ge dake.

⁸ Amá wulfe-aha umele wá, a puwaa á ba am haha shagera. A sesehe ge nalkame ñanna, a magaa ire. Ba kelaa ekte a yaa egdzere deremke.» A farhe zlafe adaliye ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Edda una máki ankwá hyema-aara, a cenevaacena!»

Labára naraje-aha?
(Mat. 13:10-17; Mark. 4:10-12)

⁹ Am iga á una ñanna maa, ta de ndavanuhe ge pukura-aha-aara maana á naraje ñanna.

¹⁰ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Kure wá, vararakurteva baráma geni kwá diyeddiye nasherire na am *kwara á Dadaamiya. Amá ge emnde umele wá, sey yá vaterte á ba an naraje, geni ma tá ankwá á zharaná á ba an ice-aatare keni, tá diseka, ma tá effa deme hyema keni, tá cenanka.»

Maana á naraje an slepuwa wulfe
(Mat. 13:18-23; Mark. 4:13-20)

¹¹ «Náwa maana á naraje ñanna: Wulfe wá, una ñanna elva á Dadaamiya.

¹² Daaci emnde umele, itare ta ba seke unñule. Ta cenevaacena elva á Dadaamiya, á sawa shaitaine, á tsakse elva ñanna am itare na, á piyaterte ge fetarfe geni a sharánka shifa-aatare.

¹³ Emnde umele, ta ba seke cacera. Tá cenevaacena waazu, tá lyiyaná á ba an higa, amá tá vanteka slede am vuwa-aatare. Tá fetarfe cekwaanñudi, amá má samsa zlada wá, kertenj tá yanya.

¹⁴ Emnde umele zlafe adaliye, itare ta ba seke há á dake. Tá cenevaacena tsa elva á Dadaamiya á ba an unñule-aara, amá wá, tá yanka dzama á ire an kazlaña á duniya, antara tataya berbire, ira tataya emtakire á duniya na. Á becantá ba una ñanna elva á Dadaamiya na am itare na, á sanseka ire dekideki.

¹⁵ Amá emnde umele wá, itare ta ba seke haha na slede shagera na. Má cenarancena elva á Dadaamiya wá, tá ñaná á ba an ervaunñe-aatare palle, an shagerire á ervaunñe. Tá farvaunñe, tá maga nampire.»

Naraje an kára á fanus
(Mark. 4:21-25)

¹⁶ «Baaka ura, máki mbantembe kára á fanus-aara ni, á unñbar darau bi á faná am ekte á egdera. Estuweka. Kára á fanus wá, tá zlenjelaná á ba áte tate-aara, lauktu emnde na tá dem hude á bere ñanna, tá nanna ice parakke.

¹⁷ Daaci bademme á názena an shebe kina, watse á sesse, tá nanna emnde bademme. Názena nasherire kina keni maa, bademme watse á marapsemare, watse tá diyeddiye emnde bademme.

¹⁸ «Adaba una ñanna maa, faufa hyema áte cená duksa á kure! Adaba edda una, máki ankwá ázenara na wá, watse tá de fanaarfe zlafe adaliye ge ñane. Amá edda

una an erva dey wá, ba cekwa-aara na á tamaná ñane am erva-aara ma keni tá de lyanvulye.»

Tara emmenjara antara egdzar mama-aha-ñara ge Yaisu
(*Mat. 12:46-50; Mark. 3:31-35*)

¹⁹ Am iga á una ñanna maa, ta semhe ge tara emmenjara antara egdzar mama-aha-ñara ge Yaisu ta sezenjara, amá sharánka jammeje adaba kwakyire á nalga.

²⁰ Ta belanve we ge Yaisu, a ba itare: «Náwa tá anjka ndavaká tara emmenja antara egdzar mama-aha-ña ágashe.»

²¹ Amá a ba Yaisu á elvan ge emnde bademme: «Emmerwa antara egdzar mama-aha-aaruwa wá, ba emnde na tá anjka cená elva á Dadaamiya, tá anjka fansarfe na.»

Yaisu a ekhyaa válale
(*Mat. 8:23-27; Mark. 4:35-41*)

²² Vacite umele maa, tara Yaisu antara pukura-aha-aara ta demhe am paare á yawe. A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ebzaumibza haye ádehuwa-aara.» Daaci ta naba zlála.

²³ Tá anjka zlála maa, Yaisu a naba pu hare. Cekwaanjudi wá, a naba tsete ge válale átire á haye ñanna, a naba nante paare na an yawe. Daaci bademme-aatare, shifa-aatare a gev ba paihyhye.

²⁴ Ta de tsante Yaisu am hare na, a ba itare: «Malum, malum, degiya ma baaka!» Tsetsa Yaisu, a naba valarhe ge válale na, a valarhe ge vadza á yawe keni, tseriyye ba seke ndza baaka duksa.

²⁵ Daaci a ba ñane ge pukura-aha-aara: «Áma fetarfire á kure ge kure?» Amá itare, tá maga ba najipu-aara, jaterja lyawa keni jipu. A ba itare am dagave-aatare. «Ware kena ñane una ni á ndaater elva ge tara válale an yawe keni, tá eccena na?»

A mbanaa estuwa Yaisu ura an shaitaine
(*Mat. 8:28-34; Mark. 5:1-20*)

²⁶ Am sarte na icaransice haye tara Yaisu, daraada á dete iga a guwa am haha á Gairasaine-aha. Tate ñanna wá, wafke-aara ba ndañje á sem Galili.

²⁷ Ba a sesehe ge Yaisu am paare wá, a se yainu á ba an ye zhele umele, ñane keni ba ura huđe á ekse. Zhele ñanna haraare an shaitaine. Wayaaka an nanjyuwe, wayaaka an bere keni, sey á njá á ba am irekhye-aha.

²⁸ Ba pute ice-aara áte Yaisu wá, a naba fu hula áseza Yaisu na, a se mbedaa am sera-aara, a ba ñane á elvan ge ñane á ba an ka kwara: «Ekka Yaisu *Egdza á Dadaamiya Slekse, ázara am dagave á miya? Tasle á ña, fiyemka am zladfa!»

²⁹ A ndaana adaba uwe una, adaba Yaisu a banaa elva ge shaitaine am ñane, a ba ñane: «Sesse am zhel na!»

Shaitaine-aara ñanna wá, maganánmaga palasa ser kwakya. Ser kwakya tá puwanem sera am sasala, tá puwante tsavaytsavaye áte erva, amá á ebbátá bademme, shaitaine ñanna á daná á ba dem kaamba.

³⁰ Yaisu a ndavanu zhera-aara ge zhel ñanna, a ba ñane: «Zhera-aaruwa wá, Dikele á Emnde.» A ndaha una ñanna, adaba kwakya jini-aha am ñane.

³¹ Jini-aha ñanna ta fantau ge ñala Yaisu, a ba itare: «Tasle á ña, ma ká ngyañerngya am ñane keni, danjerka á dem evege sladde na baaka halavuwa-aara na.»

³² Ay, am tate ñanna maa, ndza anjka walda á nabezhe yaikke, tá piyá áte egdza wa. Jini-aha ñanna ta ñala baráma áza Yaisu, geni tá dem nabezhe-aha ñanna. Yaisu a naba vaterte baráma.

³³ Daaci jini-aha na ta naba segashe am zhel ñanna, ta deme am nabezhe-aha ñanna, daaci bademme á walda kyaakya ásate egdza wa ñanna, valyaremvalye á dem haye, a ndateruhe ge haye bademme.

³⁴ Suni-aha á nabezhe-aha ñanna, tá zhárá duksa ñanna wá, kyaakya zhagade ge itare keni, ta dateraa labáre ge emnde am huđe á ekse antara áte makwata bademme.

³⁵ Daaci estuwa nalga tá kelá á dem tate ñanna, tá de zhárá názena magavmage na. Darduwa ádehuwa maa, ta de beraa zhel na ta segashe jini-aha am ñane na, á njá am sera á Yaisu, an tsekwa am nangyuwe ba seke emnde, an enkale-aara ba lanje. Amá itare, bademme ta fantau ge mága lyawa.

³⁶ Daaci emnde na ni ta naana á ba an ice-aatare mága ñanna bademme na, ta fantau ge palateraa sera-aara ge emnde, geni a shanaa estara zhele ñanna ire-aara.

³⁷ Aley a ba emnde a haha á Gairasaine ñanna bademme tá elvan ge Yaisu: «Tasle á ña, ezzlálá am larde á ñere.» Adaba bademme-aatare damda lyawa am itare. Daaci Yaisu a naba deme am paare á yawe, anjwa á zlala.

³⁸ Amá zhele na shansha ire-aara na, a ñála baráma áza Yaisu, geni ñane keni á dabaterdaba. Amá a naba eptsanaahe ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane:

³⁹ «Eptseptsá á dem mba á kure, de bateránba názena a magakanaa Dadaamiya bademme na.» Daaci ba zlálá á zhele ñanna á dá, a de hyanme názena a maganaa Yaisu na am huđe á ekse bademme.

*Labáre á egdza á Yayrus an mukse na a gejante nangyuwe á Yaisu
(Mat. 9:18-26; Mark. 5:21-43)*

⁴⁰ A eptsehe zlabé ádalíye ge Yaisu, a icanse haye ásete we-aara maa, a se tsekwaá á ba am dagave á nalga, ta se lyiya ñane.

⁴¹ A semhe ge ura male, zhara-aara Yayrus, ñane palle á male-aha am mashidi. A se kezlaa ugje am sera á Yaisu, a fantau ge ñalaná á dem mba-aara,

⁴² adaba anjwa egdza-aara mukse palle ba ñane, á maga yawe kelaawa ju buwa, herzhe á degashe shifa am ñane.

Tá átire á zlálá maa, emnde ta fantau ge beca Yaisu.

⁴³ Ay, anjwa mukse umele am dagave á emnde ñanna, yawe kelaawa ju buwa á maga ba palasa á kela á uzhe. A kedfaa nalmane-aara bademme áza dauktar-aha, amá baaka edda una mbanaambe.

⁴⁴ Daaci mukse ñanna a naba ganaptehe ge Yaisu á kya iga, a fete erva-aara áte we á nangyuwe á Yaisu. Kertenj a naba icevhe ge kela á uzhe-aara ñanna.

⁴⁵ «A gejitaá ware?» a ba Yaisu. Bademme á emnde, ma ware keni ba iya ka. Daaci a ba Piyer á elvan ge ñane: «Malum! Ká zhárá nalga ñanna ká am dágave-aatare, tá becakbeca na ni a gejaktaá ware, a ba ka?»

⁴⁶ Amá a ba Yaisu: «Anjwa ura a gejitegeje. Adaba tapannaatápá sessa ndzedá am iya.»

⁴⁷ Nanna mukse na ganakini á taa shebevka maa, a naba marse ire-aara á katafke á Yaisu ámbera á gyagya, a kezlaa ugje am sera-aara, a ndaanhe á katafke á emnde bademme dalila na a de gejaken nangyuwe á Yaisu na, antara ganakini a naba mbehe á ba am sarte ñanna.

⁴⁸ Daaci a ba Yaisu á elvan ge ñane: «Mbakaambe fetarfire á ña egdza-aaruwa, ezzlálá á ba an hairire.»

⁴⁹ Zlabé á ba an elva ñanna Yaisu áte we maa, a naba semhe ge ura á sawa am mba á Yayrus male am mashidi na, a ba ñane á elvan ge Yayrus: «Baaka egdzere. Yanya malum mazla-aara.»

⁵⁰ Amá cenáncena Yaisu názena á ndaana ñane. A ba Yaisu á elvan ge Yayrus: «A wanjka lyawa, naba fetarfe ka, á mbembe egdza á ña.»

⁵¹ Daraada á dem mba ñanna maa, a piyaterte ge emnde bademme ge dem bere na á zlava egdzere am huđe-aara. Sey a yateraa baráma ba ge tara Piyer, Yuhanna, Yakuba ira tara emmenjara antara eddenjara ge egdzere.

⁵² Baɗemme á emnde na tá am huɗe á há ɗanna, tá kyuwa egdze na, tá tsaka ɗákwa. Amá a ba Yaisu á elvan ge itare: «Kyuwauka, an emtseka egdzere, á pá ba háre.»

⁵³ Amá itare ta zhára Yaisu ba seke wuce, aɗaba diyardiya itare, ganakini baaka shifa am egdzere.

⁵⁴ Amá Yaisu a de ɗanaa ba erva ge egdze na, a ba ɗane á ba an ka kwara: «Naba tsettse egdza-aaruwa.»

⁵⁵ A naba shifete ge egdze na, tsekwadde a naba tsetehe. Daaci a ba Yaisu: «Vawanteva náza za, a zuze.»

⁵⁶ Tara emmenjara an eddenjara tá maga ba najipu-aara. Amá Yaisu a fater magiya, geni a ndaaranka ma ba ge ware keni.

9

Yaisu a belaa pukura-aha-aara kelaawa ju buwa

(Mat. 10:5-15; Mark. 6:7-13)

¹ Vacite umele maa, Yaisu a jatermaare ge pukura-aha-aara kelaawa ju buwa, a vaterte hákuma áte jini-aha baɗemme, antara hákuma á mba emnde áte lapikere.

² Daaci a naba belaterbela, á de balaterá labáre ge emnde, elva a njá am *kwara á Dadaamiya mazla-aara, antara ganakini a mbarmbe emnde na tá áte lapikere.

³ A ba ɗane á elvan ge itare: «Eksauka ma uwe keni am erva ge mága shula an ɗane, ma zade, ma kashi á náza za, ba nambela keni eksauka. Zlaɓe adaliye dawanka nanjyuwe bubuwa áte kure, ma shunngu am lyiba keni.

⁴ Baɗemme á há na, máki lyarakurvaalye am huɗe-aara wá, njawinja á ba am mba ɗanna, dem sarte á zlála á kure am ekse ɗanna.

⁵ Am tate na máki lyarakurka emnde wá, zlalauzlála am ekse-aatare, papawater-aapape berbere á haha-aatare áte sera á kure. Magawateránmaga una ɗanna, watse tá disá ba itare antara Dadaamiya.»

⁶ Daaci ba zlála-aatare ge pukura-aha, ta zlála á de ɓala labáre á higa am ekse-aha gergere, emnde na lapika vuwa-aatare keni ta mbateraaha am tate na ta demaa itare baɗemme.

*Labáre á Yaisu weshanantewesha ire ge *Hirudus*

(Mat. 14:1-12; Mark. 6:14-29)

⁷ Am sarte ɗanna maa, cenáncena sleksu *Hirudus názena tá maganá itare baɗemme na. Amá ba palle á názu á ndaana ɗane baaka. Aɗaba ta bantsa emnde umele: «Tsettse Yuhanna slemaga baptisma am faya.»

⁸ A ba emnde umele: «Una Yuhanna ka, nabi *Ailiya werre.» A ba emnde umele zlaɓe adaliye: «A tsetaa ba nabi umele tsekemme am faya.»

⁹ Amá a ba sleksu Hirudus: «Ábi ndza icaniica ire áte Yuhanna. A jesaara ware zlaɓe adaliye yá cená labáre-aara na?» Daga á ba am sarte ɗanna, Hirudus á kátá naa wafke á Yaisu.

Yaisu a zateru duksa ge zála debu ilyeɓe

(Mat. 14:13-21; Mark. 6:30-44; Yuh. 6:1-14)

¹⁰ Saraasa emnde a ɓela ɗara, ta se ndahanhe názena ni ta maganaa itare baɗemme ge Yaisu. Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Sawmbare mi zlála wa á dem tate umele.» Ta naba zlála á dem ekse ɗanna tá ɗahaná an Baytisayda na, ba itare an ire-aatare.

¹¹ Amá kertenj cenaráncena emnde, ta naba ɗabateremhe á dem tate ɗanna. De lyatervaalye Yaisu, a vaterte waazu, elva a njá am *kwara á Dadaamiya; emnde na lapika vuwa-aatare keni a mbateraaha.

¹² Eblyablya vaciya maa, ta ganaptehe ge pukura-aha-aara kelaawa ju buwa, a ba itare tá elvan ge ñane: «Puwateraapuwa nalga á emnde na mazla-aara, a zlarzlala á dem ekse-aha antara egdzar makwata-aha na herherzhe an tate na, geni tá shansha názu tá zanu ge we-aatare, antara tate na tá zlava shifa-aatare átekwa. Adaba tate na kaamba, mi yiyiye an ekse.»

¹³ Amá a ba Yaisu á elvan ge itare: «Vawaterteva ba kure náza za.» Ta ñwanante, a ba itare: «Ázenere ba depaiñ ilyebe ámasla an kelfe buwa. Emtu ká kátá ñá de shekwaterve náza za ge nalga na emtu?»

¹⁴ Emnde ñanna wá, tá maga zála debu ilyebe. A ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara: «Naba njanjawateraanja kure emnde kul ilyebe, kul ilyebe.»

¹⁵ «Ane,» a ba pukura-aha, ta nabe maganaahe.

¹⁶ Daaci Yaisu a halante depaiñ ilyebe, antara kelfe buwa na, a kante ice á dem samaya, a slafanaa we-aara ge Dadaamiya. Daaci a kwacaa depaiñ-aha na, a tegateraa ge pukura-aha, geni tá vaterta itare ge nalga ñanna.

¹⁷ Bademme á emnde, ma ware keni a zuhe á ba áte huđe-aara náza zá na, aley jauje zlađe adaliye. Pukura-aha ta halante jugena-aara wárá kelaawa ju buwa.

*A ndaasa Piyer ganakini ba Yaisu una *Almasiihu na
(Mat. 16:13-19; Mark. 8:27-29)*

¹⁸ Vacite umele am maduwa Yaisu ba ñane palle, ta duhe ge pukura-aha-aara ádezenara. A de ndavateru elva, a ba ñane á elvan ge itare: «Emnde mu, ta baa uwe áte iya, ta baa ya ware?»

¹⁹ Ta ñwanante, a ba itare: «Emnde umele wá, ta baa ka Yuhanna slemaga baptisma. A baa emnde umele, ka nabi *Ailiya werre. A baa emnde umele zlađe adaliye, ka ba nabi umele tsekemme, a tsetaa ba palle á nabi-aha werre am faya.»

²⁰ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ay kure maa, kwá ba ya ware kena?» A ñwanante ge Piyer, a ba ñane: «Ba ka una ka *Almasiihu, ka sawa áza Dadaamiya.»

²¹ Amá Yaisu a fater magiya kwakya, geni a ndaaranka ma ge ware keni.

*Yaisu a sanse elva a emtsa-aara, antara tsetse-aara am faya
(Mat. 16:20-28; Mark. 8:30-9:1)*

²² Daaci a ba ñane á elvan ge itare: «Iya *Ura á emnde bademme wá, baaka pekya-aara, sey yá shushe zlađa kwakya. Male-aha á larde, antara male-aha á *liman-aha, ira malum-aha á *tawraita, tá de yiyaaya, watse tá de zlanazle shifa-aaruwa bademme. Amá am háre ge keyire wá, watse yá sesse zlađe adaliye á ba an shifa.»

²³ Daaci a ba ñane á elvan ge emnde bademme: «Máki edda-aara wayaawáyá daba ya wá, a dzameka shifa-aara dekideki. Ma vaatara keni a eksanteksa dzangala-aara, a dabadaba an ñane.

²⁴ Adaba máki edda-aara á tataya lya shifa-aara wá, á de kedanaakeda. Amá edda una a kedaa shifa-aara adaba iya wá, á de shansha zlađe adaliye.

²⁵ Ma edda-aara a zu emtakire á duniya na bademme keni wá, ázara nampire-aara ge ñane, máki kedanaakeda ire-aara, á de shanka shifa na á katafke na?

²⁶ Ay degiya, ma ware una a magaa zherwe ge baa ñane ura-aaruwire, bi ge ndaater elva-aaruwa ge emnde wá, iya *Ura á emnde bademme keni, watse á wiyá zherwe ge baa ñane ura-aaruwire, má watse yá sawa an yaikkire á Edderwa, antara yaikkire-aaruwa, ira yaikkire á malika-aha cudede.

²⁷ Yá ndaakur ba jirire, á ba am dagave á kure na keni, tá anjwa emnde na ni watse tá emtseka ba estuwa, sey máki naránna an ice-aatare Dadaamiya á jáhá emnde á dem kwara-aara.»

*Eptsaptepsa Yaisu a gev umele
(Mat. 17:1-8; Mark. 9:2-8)*

²⁸ Á maga háre tiise am iga á elva-aara ɲanna maa, Yaisu a ɗante tara Piyer, antara Yuhanna, ira Yakuba, a ɗálá ádete ire á wa antara itare, ge de maga maduwa.

²⁹ Am sarte na ɲane á maga maduwa áhuwa ɲanna maa, a naba eptsavte ge wafke-aara, nangyuwe-aara keni gevge dzayye ba telle ámbera á maga wulwulire.

³⁰ Cekwaanɗuɗi wá, tá zhára ba zála buwa, tá ndaha elva antara Yaisu. Emnde buwa ɲanna wá, tara Muusa antara *Ailiya nabi-aha werre.

³¹ Ta jesaare ba estuwa an yaikkire á Dadaamiya. Tá anɗkwa ndaha elva antara Yaisu áte emtsa-aara na watse á de emtsa am Urusaliima, ge zlaa slera-aara baɗemme.

³² Tara Piyer wá, ndza tá am háre, am sarte na Yaisu anɗkwa á maga maduwa na. Ta tsete am háre á ba am sarte á sawa á emnde ɲanna. Daaci ta nanna itare yaikkire á Yaisu antara emnde buwa ɲanna ta sezeɲara na.

³³ Tá kátá zlála emnde na maa, a ba Piyer á elvan ge Yaisu, «Malum, ɲere keni ɲá anɗkwa áhuna na wá, shagera jipu. Kina wá, ɲá magakurá dzadzawe-aha keye, palle náza á ɲa, palle náza á Muusa, palle keni náza á Ailiya.» A ndaase elva ɲanna ba estuwa, amá diyaaka názena á ndaaná ɲane.

³⁴ Ba ɲane á ndáhá una ɲanna wá, tabeɗamme a tsekwaterarhe ge kumba baɗemme-aatare. Daaci a naba jater ge lyawa pukura-aha na aɗaba kumba ɲanna.

³⁵ Cekwaanɗuɗi wá, tá cená ba kwara á sawa am kumba ɲanna, a ba edda-aara: «Una náwa ɲane na wá, Egdza-aaruwa ya belaa ba ɲane. Cenausena názena á bakurná ɲane.»

³⁶ Am iga á kwara ɲanna maa, ta naa ba Yaisu palle mazla-aara, ta baaka emnde na.

Amá elva ɲanna a njaa á ba am huɗe-aatare, balarka emtsaɗe pukura-aha na ɗekidɗeki.

Yaisu ɲgyansengye jini am egdzere

(Mat. 17:14-18; Mark. 9:14-27)

³⁷ Makuralla-aara maa, ta naba tsekweise á sawa áte ire á wa na. Emnde kwakya ta de yainu ge Yaisu.

³⁸ Am dagave á nalga ɲanna wá, anɗkwa ura lapika egdza-aara, palle ba ɲane, a naba ɗaha Yaisu á ba an ka kwara: «Malum, malum, tasle á ɲa, zharinaazhárá egdza-aaruwa na!

³⁹ Á maganá palase shaitaine jipu. Ba kelaa máki tsekwanvetsekwe wá, á hula egdzere, á velyanaaveleye am áhá, á kelá ugbalyiye. Sey á magannaamaga palasa lauktu á yanya.

⁴⁰ Ya saterán ge pukura-aha á ɲa, amá dzegwaránka ɲgyanse jini ɲanna am egdzere.»

⁴¹ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Amá kure emnde a zamane na wá, baaka fetarfire á kure ɗekidɗeki, kwa mandzawe-aha jipu! Há! Watse yá njá antara kure, yá fakurá ervaunɗe dem laukte-ara estuwa? Siyansa kwa ka egdze á ɲa ɲanna ge iya.»

⁴² Anɗkwa á sawa egdze ɲanna áseza Yaisu maa, a naba velyanaahe ge jini ɲanna am ire, anɗkwa á maganá palase am áhá. Amá Yaisu a naba valarhe ge jini ɲanna, a mbanaahe egdze na, «Kwaye egdza á ɲa,» a ba ɲane á elvan ge eddeɲara.

⁴³ Baɗemme á emnde tá maga ba najipu áte hákuma na a maganaa Dadaamiya an sleksire-aara.

Yaisu anɗkwa á sanse ge buwire elva a emtsa-aara antara tsetse-aara am faya

(Mat. 17:22-23; Mark. 9:30-32)

Am zlaɓe emnde baɗemme tá maga ba najipu áte názena á maganá ɲane baɗemme na, a ba ɲane á elvan ge pukura-aha-aara:

⁴⁴ «Náwa yá bakurá elva wá, a deseka elva ɲanna am ire á kure: Iya *Ura á emnde baɗemme wá, watse tá fime am erva ge emnde.»

⁴⁵ Amá ba palle á názu ta cenanaa pukura-aha am elva ɲanna ɓaaka. An shebe maana á elva ɲanna ge itare, geni a cenaránka baɗemme. Ndavanu ge Yaisu keni, a waterwa lyawa.

Gajawe á pukura-aha arge yaikkire
(*Mat. 18:1-5; Mark. 9:33-37*)

⁴⁶ Farantaufe pukura-aha ge mága gajawe am dagave-aatare, geni watse mala ware am itare.

⁴⁷ Kertenj diyeddiye Yaisu názena tá anƙwa á dzamaná itare. Daaci a eksante egdzere, a tsanaahe átevge ɲane,

⁴⁸ a ba ɲane á elvan ge itare: «Ma ware una a lyevaa egdze na aɗaba iya, edda-aara a lyevaa ba iya an ire-aaruwa. Edda una lyivaalye, edda-aara a lyevaa ba slebelibela an ire-aara. Edda una a gev ba seke cekwa ba ɲane am dagave á kure wá, mala ba ɲane am kure.»

Edda una dagalaaka ádete kure, ura á miya ba ɲane
(*Mark. 9:38-40*)

⁴⁹ A eksante elva Yuhanna, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Malum, ɲere wá, ɲa naa ura umele á ɲgyá jini-aha am emnde an zhera á ɲa, amá ɲa naba piyante, aɗaba ɲane ura á miya ka.»

⁵⁰ A ba Yaisu, «A'aa, piyawanteka. Aɗaba máki edda-aara dagalaaka tsuwe ádete kure wá, ura á miya ba ɲane.»

*Anƙwa ekse palle am *Samariya lyiyaaka Yaisu*

⁵¹ Náanna Yaisu ganakini herzhapteherzhe sarte á zlála-aara á dem samaya maa, a naba magaa niya-aara ganakini sey á zlála á dem Urusaliima mazla-aara.

⁵² Tá anƙwa zlála maa, herzharanteherzhe ekse umele am kwára á *Samariya, a belaa pukura-aha-aara á katafke ge tsatsaná sleɗe.

⁵³ Amá liyarka emnde a ekse ɲanna, aɗaba ɲane átira dem Urusaliima.

⁵⁴ Daaci a ba tara Yakuba an Yuhanna tá elvan ge ɲane: «Yaakadada, wayak-wayak emtu ɲá dáhá kára á sa am samaya á se zlateraazle?»

⁵⁵ Amá a eptsavte ge Yaisu ádezetaare, a naba valaterarhe.

⁵⁶ Daaci ta naba zlála-aatare á dem ekse umele.

Emnde na wayarwáyá ɗaba Yaisu
(*Mat. 8:19-22*)

⁵⁷ Tá á ba átira zlala ɲanna maa, a naba semhe ge ura umele, a ba ɲane á elvan ge Yaisu: «Yá ɗabakɗaba ma ka deme keni.»

⁵⁸ A ɲwanante ge Yaisu, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Mbayka-aha tá an evege-aha-aatare, yiye-aha keni tá an bere-aha-aatare, amá iya *Ura á emnde baɗemme wá, ba tate na yá zlavanaazlava shifa-aaruwa átekwa keni ɓaaka.»

⁵⁹ Ura umele zlaɓe ádaliye maa, a ba Yaisu á elvan ge ɲane: «Sawa, ɗabidɗaba.» Amá a ba ɲane á elvan ge Yaisu: «Yaakadada, viteva baráma yá de heɗeɗeɗa emtsaɗe edderwa.»

⁶⁰ Amá a ba Yaisu á elvan ge ɲane: «Yaterya emtsa-aha, a heɗarheɗa emtsa-aha-aatare. Ekka wá, ezzlala á de ɓalaterá waazu ge emnde, elva a njá am *kwara á Dadaamiya mazla-aara.»

⁶¹ A ba ura umele zlaɓe ádaliye ge keyire, «Yá ɗabakɗaba, Malum, amá wá, viteva emtsaɗe baráma yá de magaterá á jamimá shifa ge emnde a há á ɲere.»

⁶² A ba Yaisu á elvan ge ɲane: «Ma ware una a gaave áte weza, ámbera á zhára ice á dem iga wá, ɓaaka nampire á edda-aara am kwara á Dadaamiya.»

10

Yaisu a belaa pukura-aha-aara kul vuye ju buwa

¹ Am iga á una ñanna maa, Yaakadada a dzerse pukura-aha umele emnde kul vuye ju buwa, a belaterbela bubuwa. A belateraa á dem berni-aha antara makwata-aha na watse á duwa ñane ádemkwa na bademme.

² Lauktu tá zláá, a ba ñane á elvan ge itare: «Kwakya hiya áte fe, amá cekwa emnde a ehhálá-aara á dem mba. Adaba una ñanna, ñalaunjala Edda á fe, geni á farfe ge bela emnde, á dem fe-aara.

³ Zlalauzlálá, náwa ya belakurbela wá, kwa ba seke egdzar kyawe-aha am dagave á indale-aha.

⁴ Eksawka partamami am erva, ma nambela á kashi keni. Ba kimake keni, dawánka. Tsatsauka áte baráma ge ga use áte emnde.

⁵ Ma kwa de tsekwa am mba á ware keni, bawateránba emtsaade ge emnde a há ñanna: A vakurteva Dadaamiya hairire.

⁶ Máki ankwá edda una an barka am vuwa am huđe á há ñanna wá, hairire á kure á de tsekwa áte ñane. Máki baaka wá, á eptsá hairire á kure á ba ásezekure zlađe ádaliye.

⁷ Am huđe á há na, máki lyarakurvaalye wá, njawinja á ba am mba ñanna, dem sarte á zlaa á kure, mbađauka há á emnde. Naba zauza, shausha názena ni ta fanaa itare á katafke á kure. Adaba sleslera wá, zlayánzláyá mbera-aara.

⁸ Máki dakuremda am ekse, lyarakurvaalye emnde wá, zauze názena ni ta fanaa itare á katafke á kure bademme.

⁹ Mbawmbe emnde-aatare na ni lapika vuwa-aatare na. Bawateránba ge emnde a ekse ñanna ganakini itare wá, a hyatermaa ba Dadaamiya ge njá am kwara-aara.

¹⁰ Amá am ekse na máki liyarakurka emnde ñanna wá, tsawaatse áte we á layye am huđe á ekse ñanna, bawateránba ge emnde ñanna:

¹¹ Ba berbere á haha á kure na áte sera á ñere keni, náwa ñá papakuraapape duksa á kure. Ay degiya, diyaweddiye ganakini a hyakurmaa ba Dadaamiya ge njá am kwara-aara, kwa yanaa ba kure.»

¹² A farhe zlađe ádaliye ge Yaisu: «Yá ndaakur ba jirire, vaci shairiya wá, watse ñgulme ba shairiya na ta magaterán ge emnde a *Saudauma arge náza á emnde a ekse ñanna.»

Zlađa arge ekse-aha na ta kwalve mága tuba

(Mat. 11:20-24)

¹³ «Watse zlađa ge kure emnde a Kaurajin, antara emnde a Baytisayda. Adaba najipu-aha na ya maganaa iya am ekse-aha á kure na wá, ma andze am Tirus antara Sidaun wá, ma andze tsakwaremetsakwa emnde a ekse-aha ñanna am buhwa-aha, ma andze daremda am kelpa á kára ge marese tuba-aatare.

¹⁴ Adaba una ñanna, vaci shairiya wá, watse ñgulme ba shairiya na ta magaterán ge tara Tirus antara Sidaun na arge náza á kure.

¹⁵ Kina wá, yá elvan ge kure emnde a Kafarnahum. Kwa kurken watse á kakurteka Dadaamiya, watse kwá daada á dem samaya emtu? Baaka kwá daaka dekideki! Watse á gakuraage á dem jahanáma.»

¹⁶ Daaci a ba ñane á elvan ge pukura-aha-aara: «Kure wá, edda una a cena elva á kure, a cena ba elva-aaruwa. Edda una cenaaka elva á kure, cenaaka ba elva-aaruwa. Ay degiya, edda una a yaa ya wá, a yaa ba edda una a belibeli na.»

Sarassa pukura-aha kul vuye ju buwa

¹⁷ Haraare maa, saraasa pukura-aha kul vuye ju buwa na á ba an higa. A ba itare tá elvan ge Yaisu: «Yaakadada á ñere, ba jini-aha keni farañersarfe, am sarte na ña bateraa elva an zhera á ña.»

¹⁸ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ba estuwa. Ndza ya nanna Shaitaine am sarte na á eblya á sá am samaya, ba seke mága á kára a rade.

¹⁹ Vanakurteva hákuma ge kure, ganakini kwá payanaapaya zahe antara herdza-aha an sera-aha á kure, kwá ñgerdñanaañgerda kelaade á kure, ma ñane slehákuma keni, baaka názu kwá kuaná kure d'ekid'eki am duniya na.

²⁰ Amá wá, higa á kure a tseka á ba áte hákuma na kwa shanaa kure áte jini-aha; higauhiga adaba zhera-aha á kure añkwa an puwa am samaya.»

*Yaisu añkwa á higar ge názena a maganaa Dadaamiya
(Mat. 11:25-27; 13:16-17)*

²¹ Yaisu a naba shaa higa yaikke am sarte ñanna, á sawa áza Shedekwe Cufed'de, a ba ñane: «Eddaye-aaruwa, ka Edda á samaya antara haha ba ka palle. Yá añkwa slafak we-aaruwa kwakya, adaba ka sateransa ka ge egdzara mesheshe názu ka shebatervuwe ge emnde a diya, antara emnde a enkale. Ba estuwa, Edderwa, una namaari á ña ganakini a gevge ba estuwa.

²² «Edderwa a fime duksa bademme am erva ge iya. Diyaweddiye ganakini baaka ura á diyeddiye *Egdza á Dadaamiya, máki Eddeñara ñanna ka palle. Dada keni, baaka ura á diyeddiye, máki Egdza-aara ka palle, antara emnde na a wayaterantaa Egdza-aara ge marateránmara.»

²³ Daaci a eptsapte ádeza pukura-aha-aara, a ndaater elva na ba ge itare palle, a ba ñane: «Higa yaikke ge kure, kwa emnde na kwá añkwa zharaná an ice á kure duksa-aha ñanna.

²⁴ Yá ndaakur ba jirire, ndza kwakya nabi-aha antara slekse-aha sadad'de tá kátá puwete ice-aatare áte duksa na kwá zharaná kure kina, amá sharánka. Ndza tá kátá cenvaacena duksa na kwá cenaná kure kina, amá sharánka keni.»

*Naraje an maggwire á ura *Samariya*

²⁵ A tsete ge malum á *tawraitá umele, a de tsagwada Yaisu áte elva, a ba ñane á elvan ge ñane: «Malum, yá maga uwe kina lauktu yá shá shifa na á zleka na?»

²⁶ A ñwanante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Ka beraa uwe ka am tawraitá? Ká cenaná estara ka, máki ká enndaha?»

²⁷ A ba ñane: «A ba tawraitá wá: Ewwáya Yaakadada Dadaamiya á ña an ervaun'de á ña bademme, an shifa á ña bademme, an ndzed'a á ña bademme, ira an enkale á ña bademme. A ba ñane zla'be adaliye: Ewwáya sleriya á ña ba seke ire á ña.»

²⁸ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «[Ñ]wakteñwa shagera. Maganaamaga una ñanna, ká shansha shifa.»

²⁹ Amá malum ñanna á kátá shaná dalila ge ire-aara wá, a ba ñane á elvan ge Yaisu: «Ware ñanna sleriya-aaruwa ñanna?»

³⁰ A ñwanante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Añkwa ura, a tsete am Urusaliima, á tsekwa á dem Yairikau maa, a de velyeme am dagave á emnde a za baráma, ta tsakwanse am nangyuwe-aara, ta hyanhe an já, ta yán ba ge emtsa.

³¹ Á ba am sarte ñanna maa, a tsete ge *liman umele, ñane keni a d'ába ba baráma ñanna. Ba a naa zhele na á belá wá, a naba cikante, a yanaa baráma.

³² Adaliye a semhe ge ura *Laiwiñkau am tate ñanna. Ñane keni, ba a naa zhele ñanna, a naba cikante, a yanaa baráma.

³³ Amá daaduwa ura *Samariya umele á dem tate ñanna átira mága shula-aara wá, ba a naa zhele na wá, a naba zanvaarhe,

³⁴ a duhe á ba ádezeɲara. Ɗane a naba baranaa wige-aha na an mbazla-aara aɲkwa, a gananu waye, daaci a faɗanaahe an gabaga. A eksante zhele ɲanna, a ɲjante áte ezzeɲwa-aara, a dáná á dem bere á tsekwa wayve-aha, a de fanu hyema áhuwa.

³⁵ Makuralla-aara maa, a sanse gursa-aara, a vante ge edda á tate á tsekwa wayve-aha ɲanna, a ba ɲane á elvan ge ɲane: Náwa lyevaalya una, watse yá eptsa zlaɓe ádaliye á ba kya una. Naba fanufe hyema ge zhel na, ma ka keɗaa uwe keni, yá se eppela baɗemme.»

³⁶ Daaci a ba Yaisu á elvan ge malum á *tawraita na: «Ate ka mu, ware una ura á zhele na a de velyeme am dagave á neyle-aha na?»

³⁷ A ba ɲane: «Ura-aara ba edda una a zanvaarze na.» Daaci a ba Yaisu á elvan ge ɲane: «Ezzlálá, ekka keni de emmága ba seke una ɲanna.»

Yaisu am mba á tara Marta an Maari

³⁸ Yaisu átira mága shula antara pukura-aha-aara. De sharnaasha ekse umele, aɲkwa mukse zhera-aara Marta, a tsekwateraa am mba-aara.

³⁹ Aɲkwa egdza emmeɲara mukse ge Marta ɲanna, zhera-aara Maari, ɲane a njehe am haha áza Yaisu, á cená elva na á tsakaná ɲane.

⁴⁰ Amá Marta wá, ɲane aɲkwa á shuɲɲula ba slera-aha umele am bere a gya ɗafa. Daaci a naba seza Yaakadada, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Labára ɓaaka lambe á ɲa áte iya, yá shuɲɲula ba iya palle an slera-aha á mba na? Banánba seke ge egdza emmerwa na a se meliyumele.»

⁴¹ Amá a ɲwanante ge Yaakadada, a ba ɲane: «Marta, Marta, ekka ká hyaná lyuwa ge ire á ɲa an slera-aha ba dey,

⁴² una ɲanna ka, una duksa yaikke. Maari wá, ɲane a eksese duksa yaikke na tá taa lyevaaka am erva-aara ɗekidɗeki na.»

11

Mága maduwa na a kwaratersaa Yaisu ge pukura-aha-aara

(Mat. 6:9-13; 7:7-11)

¹ Vacite umele am tate umele maa, Yaisu a magaa maduwa. Am iga á una ɲanna, a ba pukura-aha-aara tá elvan ge ɲane: «Yaakadada, kwararɲersekware ge ɲere keni mága maduwa ɲanna, seke una a kwaratersaa Yuhanna ge pukura-aha-aara na.»

² A ba Yaisu á elvan ge itare: «Máki kwá maga maduwa wá, bawánba a ba kure: Eddenere Saksage, ekka wá, ka cuɗeɗɗe. Emmága dalila á ɲa ganakini emnde baɗemme a farfa zherwe áte ka. Sawa an sleksire á ɲa.

³ Vanɲerteva náza za a hyeɲerhya ma vaatara keni.

⁴ Yanɲeraarye haypa-aha á ɲere, aɗaba ɲere keni ɲá aɲkwa yateraare ge emnde a haypa an ɲere baɗemme. Danɲeremka am bada á shaitaine.»

⁵ Yaisu a fateraarhe zlaɓe ádaliye, a ba ɲane: «Máki palle á kure a shaa wayve an huɗe á vayiya, ɓaaka názena á faná á katafke-aara wá, sey ba a de mba á sleriya-aara, á de baná: Vawiteva ukpa,

⁶ aɗaba ya shaa wayve, ɓaaka názena yá fáná á katafke-aara.

⁷ Bi á ɲwananteɲwa sleriya-aara ɲanna á sawa am huɗe á bere, a ba ɲane: Weshiyanteka ire! An zleɲa bere, ɲere ɲá pá háre antara yalla-aha-aaruwa. Ná taa tseteka mazla-aara ge vakte ukpa. Amá ɲane wá, a maɲka ervaunɗe.

⁸ Yá ndaakur ba jirire, ma tsarka ge vante ukpa ɲanna aɗaba urire-aatare keni wá, sey tá tsetse tá vanteva geni á hyateraaka lyuwa mazla-aara.

⁹ Názu yá bakurná iya wá, naba ndavaundava, tá de vakurteva. Tatayautataya, kwá de shansha. Daufaha emnde a há, tá se werakurantewera wakyiya.

¹⁰ Adaba ma a ndavanaa ware keni, sey á shansha. Ma a tatayanaa ware keni, sey a shansha. Ma a janaa ware wakiya keni, tá weranantewera.

¹¹ Emtu ware dada am kure, má egdza-aara a ndavanu nabuhwa, nane á vante zahe?

¹² Bi máki egdzere a ndavanu slaya, á vanteva emtu herdza?

¹³ Kwa mandzawe-aha tsa, amá diyakurdiya vaterte duksa shagera ge egdzara á kure. Sakwa Eddekure na am samaya na emtu? Nane wá, ma a ndavanaa ware Shefekwe Cudedfde ázenjara keni, sey ba á shansha.»

Tara Yaisu tá taa njeka antara Shaitaine

(Mat. 12:22-30; Mark. 3:20-27)

¹⁴ Vacite umele maa, Yaisu anjwa á ngya jini am ura, jini nanna a piyanante ge ndaha elva. Ngyansengye Yaisu jini nanna wá, zhele nanna a fantau ge ndaha elva ba lanje. Bademme á emnde tá maga ba najipu-aara.

¹⁵ Amá ta bantsa emnde umele wá: «A vantaa ba *Bailjaibul slekse á shaitaine-aha hákuma á ngya jini-aha nanna.»

¹⁶ Emnde umele zlafe adaliye, ta de tsagwada Yaisu áte elva wá, a ba itare tá elvan ge nane: «Máki a belakaa ba Dadaamiya wá, maranjanmára najipu palle, ganakini ná diyeddiye átekwa.»

¹⁷ Amá kertenj diyeddiye Yaisu názu ta sawa an nane am ire. Daaci a ba nane á elvan ge itare: «Bademme á sleksire, máki tarapsete emnde gergere buwa am kwara nanna, tá anjwa dagala am dagave-aatare wá, sleksire nanna ba badzavbadze, ba bere-aha-aatare keni tá kyaβanaakyaβa bademme.

¹⁸ Ba duksa palle ge Shaitaine keni. Máki gevge ni á wava ba nane áte ire-aara wá, á zlalá estara kwara-aara á de katafke? Adaba kwa bantsa kure, a vitaa ba slekse á shaitaine-aha hákuma áte jini-aha.

¹⁹ Máki estuwa wá, a vatertaa ware kena hákuma á ngya jini-aha am ura ge emnde á kure? Tá kyaná ba emnde á kure shairiya-aara, geni baaka jirire am elva á kure.

²⁰ Yá ndaakur ba jirire, yá anjwa ngya jini-aha á ba an hákuma na a vitaa Shefekwe á Dadaamiya. Amaana wá, samsa ba Dadaamiya an sleksire-aara ásezekure.»

²¹ Yaisu anjwa á slá Shaitaine an slendzedá, a ba nane á elvan ge itare: «Máki ngwadapsengwade slendzedá, anjwa á ufa há-aara wá, baaka názu á geja kazlana na am hude á há nanna.

²² Amá má daaduwa edda una jauje ge nane an ndzedá wá, ba náza a erva-aara keni á lyanvulye bademme, á halesehale kazlana-aara bademme, tá de zaná antara emnde-aatare.

²³ «Daaci ma ware una baaka an ya keni, nane kelaade-aaruwa. Ma ware una á meliyuka ge jáhá emnde na, nane ba slezadaterzadá.»

Eptsá á jini á dem urimagwe

(Mat. 12:43-45)

²⁴ «Má sesse jini am ura wá, á de ja daba á ba am kaamba, ge tataya puwansepuwe. Máki shanka wá, á bánba jini nanna, ambane yá eptsá á dem bere-aaruwa na ya segashe am hude-aara na.

²⁵ Má eptsapta wá, á de berá ba bere an hyada, an tsatse tsefanje.

²⁶ Daaci á zlalá-aara, á de dhaha jini-aha umele na jaruje ba ge nane an mandzawire na vuye, tá sawa, tá se njá am hude-aara. Am iga-aara wá, edda-aara á gev ambane ba una ndza am zunjwire na.»

Higa jirire

²⁷ Ba zlauzle Yaisu am tsáká elva ñanna wá, a ba mukse umele á ba am nalga ñanna á elvan ge ñane á ba an ka kwara: «Mukse na ni a sepakaa am huđe-aara, a faku ufa-aara na wá, higa yaikke ge ñane!»

²⁸ Amá a ba Yaisu á elvan ge ñane: «Higa yaikke wá, ba náza á emnde na tá cená elva á Dadaamiya, tá anƙwa emmága na.»

Najipu na a marsaa Dadaamiya áte Yaunas
(Mat. 12:38-42)

²⁹ Am tá anƙwa far ba jáhá ge emnde áseza Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Amá emnde a zamane na wá, ta mandzawe-aha váyya! Itare tá anƙwa ndava ba najipu ge diyise átekwa, máki a ñeliyaa ba Dadaamiya, amá tá shanka ðekideki, hyaahya ba una tá anƙwa ndaaná áte Yaunas werre na.

³⁰ Adaba ba seke una ni Dadaamiya a marse hákuma-aara am Yaunas werre á katafke a emnde a *Niniwe na wá, watse ba duksa palle am *Ura á emnde baðemme keni á katafke á emnde a zamane na.

³¹ Vaci shairiya wá, anƙwa slekse mukse, watse a mbedateraambedá emnde a zamane na. Adaba ñane kwaye ndza a tseta am pute, a se cena waazu á Suleymanu sle-ilmu jipu. Amá náwa anƙwa edda una jauje ge Suleymanu kina, kure kwá ceneka.

³² Zlabe adaliye, vaci shairiya wá, emnde a *Niniwe keni tá de mbedateraambedá emnde a zamane na. Adaba itare, am sarte na cenarácena waazu á Yaunas wá, magarnaamaga tuba. Amá náwa anƙwa edda una jauje ge Yaunas kina, kure kwá manƙa tuba.»

Parakkire na áte vuwa
(Mat. 5:15; 6:22-23)

³³ «Baaka ura, máki mbantembe kára á fanus-aara ni, á shebanve am ice á duksa umele, bi á unjbar darau. Estuweka. Kára á fanus wá, tá zlenelaná á ba áte tate-aara, lauktu emnde na tá dem huđe á bere ñanna, tá nanna ice parakke.

³⁴ Ice á ña wá, ba seke kára á fanus ge vuwa á ña. Má lapiya ice á ña wá, baðemme á vuwa á ña ba parakke. Amá má shagerka ice á ña wá, vuwa á ña baðemme á ba am tabeðammire.

³⁵ Adaba una ñanna maa, sey ká fá hyema ba shagera, ganakini parakkire na am ka na, a nyefka tabeðammire.

³⁶ Daaci máki baðemme á vuwa á ña ká á ba am parakkire, baaka tate na am tabeðammire wá, baaka tate na ni ká nanka keni áte ka, ba seke kára á fanus anƙwa á maraká parakkire-aara.»

*Yaisu a balaterse zladá-aatare ge *Farisa-aha antara malum-aha á *tawraitá*
(Mat. 23:1-36; Mark. 12:38-40)

³⁷ Am sarte na zlauzle Yaisu am tsáká elva-aara maa, a naba dante ge ura *Farisa umele, ge de zá dafa am mba-aara. A naba duhe ge Yaisu, á de zá dafa na.

³⁸ Á maga ba najipu ura Farisa na áte Yaisu, adaba a naa Yaisu baraaka erva lauktu á zá dafa.

³⁹ Amá a ba Yaisu á elvan ge ñane: «Kwaye kwa mága á kure *Farisa-aha: Kwá bára iga á náza sha duksa antara tasa-aha á za duksa á kure, amá am huđe á kure wá, kwa neyle-aha an tsaka ire, kwa emnde a mandzawe ba kure.

⁴⁰ Amá kwa uce-aha degiya kure! Máki a nderanaa Dadaamiya iga á duksa, huđe-aara wá, a nderanaa ñane ka emtu?

⁴¹ Kure wá, vawaterveva kure ba náza za ge talaga-aha antara názu tá shushe, kure kwá gev ba emnde cudeðde, ma am uwe keni.

⁴² «Watse zladá ge kure Farisa-aha, adaba dále-aha, tara dále á minti antara daugdza ira dále-aha umele wá, kwá anƙwa vante luser-aara ge Dadaamiya. Amá

tara jirire antara wayavire áte Dadaamiya wá, kwá maganá an iga a erva. Mbate keni ma andze kwá maganá á ba antara una-aha ñanna, ßaaka una kwá yanseye.

⁴³ «Watse zlaða ge kure Farisa-aha, aßaba kwá kátá ba sleðe na ni átire ge náza á emnde baðemme na am mashidi, kwá kátá emnde tá gakur use an ga ire am dagave á zlamaha.

⁴⁴ Watse zlaða ge kure! Aßaba kwa ba seke irekhya-aha na diyarka emnde, tá naba zlálá átekwa na.»

⁴⁵ Daaci a ba malum á *tawraitá umele á elvan ge ñane: «Malum, názena ká tsakaná ka na wá, ká zlazlañerá antara ba ñere.»

⁴⁶ «Ba estuwa,» a ba Yaisu, «Watse zlaða ge kure keni, kwa malum-aha á tawraitá! Aßaba kwá faterar gwatame ðemðeme, amá kure wá, á ba an gulanda á kure keni kwá melateruka ge sepa gwatame ñanna.

⁴⁷ Watse zlaða ge kure, aßaba kwá añkwa nderaná kure irekhya á nabi-aha werre na ta cebanaa eggye-aha á kure.

⁴⁸ Kwá añkwa maraná an una ñanna, ganakini hayakuranhaya slera á eggye-aha á kure. Ta cebanaa itare nabi-aha á Dadaamiya, kwá tsatsaná kure irekhya-aha-aatare.

⁴⁹ Aßaba una ñanna, a ba Dadaamiya Edda á ilmu: Watse yá ßela nabi-aha-aaruwa, antara emnde a ßela-aaruwa, amá watse tá de cebá emnde umele-aatare, emnde umele wá, tá de shateru ba zlaða.

⁵⁰ Daaci baðemme á uzhe á nabi-aha na ndza ta cebateraa an ceßa daga am fakte á duniya na, á ba am mbiye á emnde a zamane na.

⁵¹ Daga emtsa á Habila, sem emtsa á Zakariya baðemme. Zakariya na wá, yá ndahá elva á Zakariya na ndza ta janaa am dagave á tara bere cuðeðe antara duksa na tá faná sadake ge Dadaamiya átekwa na. Una yá ndaakur ba jirire: Baðemme á uzhe á emnde ñanna á ba am mbiye á emnde a zamane na.

⁵² «Watse zlaða ge kure, malum-aha á *tawraitá! Aßaba kwa lyevaa egdza a tsekweram á wera tate á shá diya, kure keni kwá duka á dem huðe-aara; emnde na tá kátá demda na keni, kwa piyaterante.»

⁵³ Sessa Yaisu am tate ñanna, añkwa á zlálá maa, malum-aha á tawraitá antara Farisa-aha, ta ðabanaa an elva gergere, ta ndavanu elva-aha gergere kwakya,

⁵⁴ ge tsagwaðanaa an ñane.

12

*Fá hyema am ßaakire á jirire na tá maganá *Farisa-aha*
(Mat. 10:26-27)

¹ Am sarte ñanna maa, jammeje nalga áza Yaisu wá, ma debu wanyara keni ta hyephye, tá zlálá á ba áte sera-aatare. Ba wera we-aara zunñwe wá, a ndaater ba ge pukura-aha-aara emtsaade, a ba ñane á elvan ge itare: «Tsufantsufa ire á kure átuge shahi á makala á *Farisa-aha. Amaana wá, ßaakire á jirire na tá maganá itare.

² Aßaba ßaaka duksa na an sheße kina, á de sheßaavesheße mazla-aara. Baaka duksa na ni nasherire kina, tá de diseka emnde.

³ Yá bakurná aßaba una ñanna, baðemme á názena ni kwá ndaná kure an sheße kina, tá de cenáncena emnde ba parakke. Názena kwá ndaná kure kina á dem hyema antara ura umele keni, watse tá cenáncena emnde baðemme, ba seke ta ßalanaa an ßala á dem huðe á ekse.»

Kuvaukuva ba Dadaamiya palle
(Mat. 10:28-31)

⁴ «Ya ndaa ba kure emnde-aaruwa: kuvauka emndimagwaha na ma ta ceßaa ba shifa á kure keni, ßaaka názu tá maganá itare áte kure mazla-aara na.

⁵ Edda una kwá kuvaná kure wá, edda una ni an hákuma á já shifa am duniya na, zlaɓe ádaliye an hákuma á dakurá á dem kára á jahanama. Názu yá bakurná iya wá, kuvaukuva ba ɲane palle.

⁶ «Njedu-aha ilyeɓe tá velan ba ge kwaɓa buwa ka emtu? Amá ɓaaka una a viyanaa Dadaamiya ba palle-aatare keni.

⁷ Ba duksa palle ge kure keni. Ba úgje á ire á kure keni an kezla baɗemme áza Dadaamiya. Gazlawka ɗekidɗeki, kwá an daradza ba kure arge njedü-aha ɲanna, ma wanyara keni.»

*Yaa Yaisu bi ndaase parakke geni ba ɲane una Yaakadada
(Mat. 10:32-33; 12:32; 10:19-20)*

⁸ «Una yá bakurná ba iya; ma ware una shebaaka, a enndaha ba parakke á katafke á emnde, ganakini ya Yaakadada-aara wá, iya *Ura á emnde baɗemme keni, yá de enndaha ba parakke á katafke á malika-aha á Dadaamiya, ganakini ɲane ura-aaruwire.

⁹ Amá edda una yiyaaya á katafke á emnde wá, iya keni yá de yanaaya edda-aara á katafke á malika-aha á Dadaamiya.

¹⁰ «Máki ura a ndaase elva mandzawe áte *Ura á emnde baɗemme wá, á naba yanarye Dadaamiya haypa-aara. Amá edda una, má a ndaase elva mandzawe áte Shedekwe Cudɗɗe wá, ɓaaka yanarye ge ɲane ɗekidɗeki.

¹¹ «Má watse darákurda á de katafke á shairiya wá, ma ta dákurá á de katafke á male-aha am mashidi, ma ta dákurá á de katafke á male-aha á ekse, ma ta dákurá á de katafke á slekse-aha keni, a wakurka lyawa ɗekidɗeki. Dzamauka ire á názena kwá de ndaaná kure, ge lyá ire á kure.

¹² Adaba á de bakuranba Shedekwe Cudɗɗe á ba am sarte ɲanna názena kwá ndaaná kure.»

Naraje an sleberba na uce

¹³ Á ba ura umele á elvan ge Yaisu, á ba am jahava wá, «Malum, ndaandaa seke ge egdza emmerwa a teɲeransetege waráta á eddeɲere na.»

¹⁴ A ba Yaisu á elvan ge ɲane: «Ya ndaa ba ka ura-aaruwa, a givaa ware narkali á kure bi sletagakurá waráta ge kure?»

¹⁵ Daaci a ba ɲane á elvan ge emnde baɗemme: «Faufa hyema ba shagera am elva a gaa nalmane. Adaba emtakire á njá wá, tá shaná an nalmane ka, una ma edda-aara a shaa nalmane ba seke uwe keni.»

¹⁶ Daaci a vaterte naraje na, a ba ɲane á elvan ge itare: «Ankwa sleberba umele kwakya fe-aha-aara, a herɗaa hiya kwakya.

¹⁷ A ba ɲane am ervaunɗe-aara: Kina mu, yá de puwaná áme hiya-aaruwa na, adaba ɓaaka sledɗe mazla-aara.

¹⁸ A ba ɲane: Názena yá de maganá ya kina wá, sey yá kyáɓá kuvere-aha-aaruwa na, yá nderá una sadadɗe, lauktu yá gyega hiya-aaruwa na á dem huɗe-aara, antara duksa-aha-aaruwa umele baɗemme.

¹⁹ Estuwa wá, yá banba am ire-aaruwa, ganakini ɓaaka lambe-aaruwa, ɓaaka zlakta á nalmane-aaruwa, ma yawe wanyara keni yá zá ba ɲane. Yá naba banánba ge ire-aaruwa, ganakini gedaktegeda mazla-aara, naba ezza, essha, ɓaaka lambe á ɲa.

²⁰ Amá a ba Dadaamiya á elvan ge ɲane: Ekka ka uce! Á ba an vayiya na, yá dánda shifa á ɲa. Daaci baɗemme á nalmane ɲanna ka jahanán ge ire á ɲa na wá, watse á zaná ware?»

²¹ Yaisu a far elva na, a ba ɲane á elvan ge itare: «Ba duksa palle ge edda una ni á jahaná nalmane ba ge ire-aara, amá am ice á Dadaamiya wá, talage ba dey.»

Dzamauka ire an kazlaŋa á duniya
(Mat. 6:25-34)

²² Daaci a ba ɲane á elvan ge pukura-aha-aara: «Yá bakurná aɗaba ba una ɲanna: Dzamauka ire an názena kwá de zaná kure, bi kazlaŋa na kwá de tsekwaná áte vuwa á kure.

²³ Aɗaba yaikka ba shifa arge náza za, yaikka ba vuwa arge naŋgyuwe.

²⁴ Zharauzhára á ba áte zalke-aha. Wallá tá já duksa ka, tá icána á dem bere ka, tá an tate á sheɓa duksa ka, tá an kuvere ka, uwe ka, á gelátera ba Dadaamiya. Yaikka ba kure ka arge yiye-aha ɲanna emtu, a jakurma uwe?

²⁵ Ware am kure, á dzegwándzegwa slaɗva shifa-aara ba cekwaanɗuɗi keni an dzámá ire na á maganá ɲane?

²⁶ Máki diyakurdiya ganakini ɓaaka názu kwa dzegwanaa kure ba una cekwa keni wá, kwá dzamán ge uwe ire á umele?

²⁷ Zharauzhára zlaɓe ádaliye áte ugbene-aha áte másá, tá maga slera ka, tá há zane ka, uwe ka. Amá yá ndaakur ba jirire, ba Suleymanu an kwakyire á nalmáne-aara na keni ndza tsekwámka am zane na ni zariya, ba seke zariyire á palle á ugbene-aha ɲanna keni.

²⁸ Másá na bá náanna emnde vatena aŋkwa am kaamba, amá makuralla tá fanu ge kára ni, Dadaamiya á tsekwaneme á ba an tsekwa am ugbene-aha, sakwa kure emtu, máki cekwire á fetarfire ka?

²⁹ Dzamauka ire á názena ni kwá de zaná kure, antara názena kwá de shaná kure ɗekideki.

³⁰ Sey ba emnde a duniya na ɗabarka Dadaamiya na una tá njá á ba dzámá duksa-aha ɲanna. Amá kure wá, magauka una ɲanna. Diyaadiya Eddekure ganakini kwá an wedere á duksa-aha ɲanna keni.

³¹ Kure wá, duksa zuŋŋwe na kwá maganá kure wá, tatayautátaya kure ba njá am *kwára á Dadaamiya, á de vakurteva ɲane duksa-aha umele na keni.»

Berbire na am samaya
(Mat. 6:19-21)

³² «Kure walda cekwa, a wakurka lyawa ɗekideki. Aɗaba Dadaamiya a wayakurante de njá am zlanna-aara ge kure an ervaunɗe-aara palle.

³³ Naba valawuvála kazlaŋa á kure baɗemme, tegawatertega shuŋgu-aara ge talage-aha. Magawanánmaga partamami na ɓaaka báɗza-aara ɗekideki na ge ire á kure, jahawanánjáhá nalmáne na á iceka ɗekideki na ge ire á kure am samaya. Aɗaba am samaya wá, ma neyle, ma weshege keni, ɓaaka una ni á shanaasha ɗekideki.

³⁴ Aɗaba am tate na ni átekwa nalmáne á ɲa wá, ire á ɲa keni á ba am tate ɲanna.»

Walaadī-aha na ni tá tsákwá ba hyema na

³⁵ «[ŋ]gwadawápsenɗwáɗe ba shagera, njawinja á ba am niya ge mága slera á kure, kára á fanus á kure a njinja á ba an mbe.

³⁶ Walaadī-aha, má dedde zánwe-aatare á dem tate á larusa wá, itare tá tsákwá ba hyema, geni ma a saa am laukte-ara keni, má janteja paare á bere wá, tá se weranantewera ba watsewatse. Daaci kure keni gawevge ba seke itare.

³⁷ Yá ndaakur ba jirire: Watse higa yaikke ge emnde na má a se berateraa zanwe-aatare, tá á ba am niya-aatare na. Watse á tsekwemtsekwa ba ɲane am kazlaŋa á tega ɗafa, watse á vatertá ba ɲane an erva-aara sleɗe antara náza za.

³⁸ Ma a saa an huɗe á vayiya, ma a saa dedde am huɗe á vayiya keni, máki a se berater tá tsákwá ba hyema wá, jaterja geɗa ge emnde ɲanna.

³⁹ Anƙwa duksa palle, diyaweddiye ba shagera: Máki diyaadiya edda á há sarte na ni watse á sawa neyle átekwa na wá, á yánka ni á demda neyle am mba-aara deƙidfeƙi.

⁴⁰ Kure keni ba estuwa, sarte na ni watse iya *Ura á emnde baƙemme yá de sawa átekwa na wá, diyakurka. Daaci njawinja á ba am niya á kure.»

Sleslera na dzayye ervaunƙe-aara, an una danɗwe ervaunƙe-aara
(Mat. 24:45-51)

⁴¹ Daaci a ba Piyer á elvan ge ɗane: «Yaakadada! Naraje na ká ndaaná á ba áte ɗere emtu, áte emnde baƙemme he?»

⁴² A ɗwanante ge Yaakadada, a ba ɗane á elvan ge ɗane: «Sleslera-ara ɗane dzayye ervaunƙe-aara, slenƙale zlaƙe ádaliye na? Ba edda una ni má zanwe-aara a yanaa huƙe á há-aara baƙemme am erva ge ɗane, á vatertá ɗane náza za ge emnde na tá am huƙe á há ɗanna baƙemme, á vatertá an laukte-aara na.

⁴³ Higa yaikke ge sleslera ɗanna, máki zánwe-aara a se beranaa á ba am slera-aara.

⁴⁴ Yá bakurá ba jirire: Rezege-aara baƙemme keni á fanemfe am erva zánwe-aara ge sleslera estuwa.

⁴⁵ Amá máki bánba sleslera ɗanna am ervaunƙe-aara ganakini labára shek-waashekwa zánwe-aaruwa; kwaye ya keni yá maga názena á kataná ire-aaruwa. Daaci a fantau ge magatera palase an já ge emnde a slera á zánwe-aara am huƙe á há, an zála ka, an ɗwásha ka, a fantau ge zá názu am huƙe á há, á shá ba mbazla-aara haa á danse am enƙale wá,

⁴⁶ zánwe á sleslera ɗanna keni á saasa á ba am sarte na ɗane tsakwaaka hyema deƙidfeƙi, tamaaka deƙidfeƙi na. Palase na á se maganná zánwe-aara ɗanna wá, náza enndaaka. ɗane keni á de gev ba seke kelaade-aha-aara umele.

⁴⁷ «Zlaƙe ádaliye, sleslera na diyaadiya názena á kataná zánwe-aara, amá baaka lambe-aara magaaka, ɗane wá, watse á shá já ba kwakya áza zánwe-aara.

⁴⁸ Amá sleslera na diyaaka názena á kataná zánwe-aara, a naba magaa názena wayaaka ervaunƙe á zánwe-aara, ɗane keni á shansha já, amá ba cekwa. Edda una máki ta vante kwakya, ta de ndavanundave keni ba kwakya. Edda una máki kwakya názu ta fanem am erva ge ɗane, tá de ndavanundave keni ba kwakya.»

Yaisu wá, a saa hairire ka
(Mat. 10:34-36)

⁴⁹ «Iya wá, ya saa ba kára á sem duniya. Duksa na yá kataná ya kina wá, a mbetembe kára ɗanna ba kinamina.

⁵⁰ Amá wá, anƙwa baptisma-aaruwa umele, sey magiyánmaga emtsaade. Yá dzámá ba ire-aara kina, dem sarte na máki magariyánmaga na.

⁵¹ Emtu sawa-aaruwa á sem duniya na, kwa kurken ya saa hairire ɗane? Baaka deƙidfeƙi. Iya, ya se tega ba ye á emnde.

⁵² Á de katafke cekwaangudí wá, watse emnde ilyeƙe tá am mba palle, á de tega ye-aatare gergere buwa, emnde keye tá arge emnde buwa, emnde buwa tá dagala an emnde keye.

⁵³ Tá de gyaaveka tara dada an egdza-aara; tara mama keni tá de gyaaveka an gyaale-aara; tara shawle mukse, tá de gyaaveka antara eggyenara.»

Dise nalaama-aha á názena á de magava
(Mat. 16:2-3)

⁵⁴ Daaci a ba Yaisu zlaƙe ádaliye á elvan ge nalga ɗanna: «Ábi kure máki kwa nána tsettsa kumba am ekte á samaya á kya gedí, kwá bá: Watse á hyá yawe na ba kina. Ba jirire á magava á ba áte una ɗanna.

⁵⁵ Zlaɓe ádalíye, máki kwa náanna ice á effeya á sawa á sá am pute keni, kwá bá: Watse á sawa ɲgudɛffire ba watsewatse. Ba jirire á magava á ba áte una ɲanna.

⁵⁶ Há! Iyau, nalaama-aha na aɲkwa á magava áte samaya an una á magava áte haha wá, diyakurdiya sera-aara baɗemme. Duksa-aha na aɲkwa á marakurná Dadaamiya am zamane na wá, diyakurka! Kure degiya baaka jirire á kure ɗekidɛki.»

Melawemele an sledágala á ɲa ba watsewatse

(Mat. 5:25-26)

⁵⁷ «Labára kwá taa diseke ba kure an ire á kure duksa na ni watse an unɲule-aara na?

⁵⁸ Máki aɲkwa sledagala á ɲa watse á dáká á dem shairiya wá, edduwa ba watsewatse ádezeɲara, de melawemele á ba am dagave á kure, a ɗarakteka am shairiya. Aɗaba máki dakemda am erva á narkali-aha wá, itare tá de fakem am erva ge sawji-aha, sawji-aha tá dáká á ba á dem danɲay.

⁵⁹ Yá baká ba jirire: Ma a juwaa ba kwaɓa-aara keni, ká seska áhuwa ɗekidɛki, máki pelakseka baɗemme.»

13

Ba bi mága tuba, bi shá emtsa

¹ Á ba am sarte ɲanna maa, ta naba duhe ge emnde umele ádeza Yaisu, ta de banaa labáre á emnde a Galili na a cebateraa *Pilaatu ta átire a vante sadake á dabba ge Dadaamiya na.

² A ɲwaterante ge Yaisu a ba ɲane á elvan ge itare: «Emnde ɲanna ta cebateraa estuwa na wá, kwa kurken ta emnde a haypa ba itare arge emnde a Galili baɗemme emtu?

³ Estuweka ɗekidɛki, una ya ndaakura ba iya. Máki magakurka tuba, kure keni baɗemme watse kwá emtsa ba seke itare.

⁴ Emtu emnde kelaawa ju tiise na a mbedateraar dzagwawáye am Silauwam baɗemme emtsaremtsá na wá, ta emnde a haypa ba itare arge emnde a Urusaliima baɗemme emtu?

⁵ Estuweka ɗekidɛki, una ya ndaakura ba iya. Máki magakurka tuba wá, kure keni watse kwá emtsa ba seke itare.»

Naraje an nabugda na á yeka egdzere

⁶ Am iga á una ɲanna maa, Yaisu a bateraa naraje na, a ba ɲane á elvan ge itare: «Aɲkwa ura an mama á nabugda am fe-aara, amá á yeka nabugda ɲanna. Á duwa á de tataya egdzere átekwa keni, á shánka ɗekidɛki.

⁷ Daaci a ba edda á fe ɲanna á elvan ge edda una aɲkwa á maganá slera am fe ɲanna: Icesice náfá na kwaye ɲane na baɗemme ádegashe. Náwa yawe keye vatena ni, yá sawa keni ba yá shánka egdzere átekwa, labáre á badziyá fe ba dey?

⁸ Amá a ba sleslera-aara á elvan ge ɲane: Ányya emtsaade wátana zánwe-aaruwa. Yá magantemága kyála, yá puwante nargwa,

⁹ ámbáne watse á yá egdzere am shifa. Máki yaaka zlaɓe ádalíye wá, lauktu watse mí icesice.»

Yaisu mbanaambe mukse a badzanvaa shaitaine an kwaskwe á puwansepuwe

¹⁰ An kwaskwe á puwansepuwe umele maa, Yaisu aɲkwa á kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde am mashidi.

¹¹ Ay aɲkwa mukse am mashidi ɲanna wá, mukse ɲanna an jini am ɲane, badzanvebadze jini ɲanna, yawe kelaawa ju tiise á taa tsemka mukse na ndedɗe am zhegela.

¹² Náanna Yaisu mukse na wá, a naba dante. A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Mbákmbe emmerdzagwale. Ka ba layye mazla-aara.»

¹³ Ba a ndaase una ñanna, a puwar erva a barka-aara, ndedde a naba tsetehe ge mukse na, a fantau ba ge gálá Dadaamiya.

¹⁴ Amá a naba jehe ge ervaunde edda una ñane male am mashidi ñanna, a fantau ge tsaketera elva ge emnde bademme, a ba ñane á elvan ge itare: «Diyakurdiya anƙwa háre unƙwahe ge mága slera-aha á kure. Máki kwá kátá lapiyire wá, a mbarakuraambe am háre-aha ñanna, amá an kwaskwe á puwansepuwe ka.»

¹⁵ A naba ñwanante ge Yaakadada, a ba ñane á elvan ge ñane: «Amá kure wá, baaka jirire á kure dekideki. Ábi kure kwá anƙwa belá esla-aha á kure, antara ezzenwa-aha á kure an kwaskwe á puwansepuwe, kwá de fateru yawe?»

¹⁶ Ay labára kena mukse na ñane keni ba wulfe á Ibrahima miyenne, tá taa pelanaaka an kwaskwe á puwansepuwe na? Yawe kelaawa ju tiise wátana a ngudanana Shaitaine ma.»

¹⁷ Elva á Yaisu ñanna faterarfe zherwe kwakya ge emnde na lyarefka mbe á mukse ñanna. Amá emnde bademme wá, ma ware keni ervaunde-aara ba seke nama. Tá higa arge slera-aha á jirire na a maganaa Yaisu na bademme.

Naraje an wulfe á pilli

(Mat. 13:31-32; Mark. 4:30-32)

¹⁸ A ba Yaisu á elvan ge itare zlaƙe ádaliye: «Ba seke estara ñane *kwára á Dadaamiya? Yá slaterá an uwe kina?»

¹⁹ Kwára á Dadaamiya wá, ñane ba seke mága á wulfe á pilli, ura umele a eksante, a de beleme am haha am fe-aara. A sesehe, a naba walete ba nafa, haa yiye-aha ta magaa bere-aatare áte erva-aara.»

Naraje an shahi á makala

(Mat. 13:33)

²⁰ Yaisu a bateraa naraje umele zlaƙe ádaliye, a ba ñane á elvan ge itare: «Yá sláná an uwe zlaƙe ádaliye *kwara á Dadaamiya?»

²¹ Kwara á Dadaamiya wá, ñane ba seke mága á shahi á makala. Á eksevaakse mukse ba cekwaangudi, á puwante ge ukpa tasa keye an wasla, amá á tsantetse shahi á makala na ukpa na bademme.»

We á bere becce

(Mat. 7:13-14, 21-23)

²² Yaisu anƙwa á maga shula á dem Urusaliima. Am shula-aara ñanna maa, anƙwa á tsatse am berni-aha gergere antara am makwata-aha gergere, anƙwa á kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde.

²³ A duhe ura umele ádezenara, a ba ñane á elvan ge ñane: «Malum, ba jirire watse ba cekwa emnde na tá lyelye shifa-aatare na emtu?» A ñwanante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane:

²⁴ «Naba dawemde á kya we á bere becce. Yá bakurá ba jirire, kwakya emnde na tá kátá demde na, amá watse tá dzegwánka.»

²⁵ «Má watse tsetse edda á há, a zlenƙe bere-aara an tsekweram ni, zlaƙe kure kwa tsatse á ba gashe wá, ma kwa fantau ge já we á bere, kwá d'ahá: Yaakadada, Yaakadada, weranjerantewera bere keni, á de lyevka mazla-aara. Á de bakurá: Ma kwa emnde-ara keni, diyanakurka ya. Zlalauzlálá.»

²⁶ Watse kwá baná: Degiya ba ñere emnde na ndza mi zaa duksa ba kerde, mi shaa yawe á miya keni ba kerde, ka kwanjerse elva á Dadaamiya áte we á layye-aha am ekse á ñere na.

²⁷ Názu á de njwakurantá njane wá, á de bakurá ba: Ma kwa emnde-ara keni, diyanakurka ya. Bademfire á kure, kwa emnde a mága haypa, a nanákurka áhuna dekideki, zlalauzlálá á dem tate á kure!

²⁸ Daaci kwá de kyuwá á kure áhuwa, kwá de kerdá slare ge zlaða. Amá kwá zhára tara Ibrahimia antara Isiyaaku an Yakubu ira nabi-aha bademme tá am zlanña á Dadaamiya. Amá kure wá, puwarakurvepuwe ádegashe.

²⁹ Watse emnde tá kela á sawa am gedí, á sawa am yala, á sawa am pute, ira á sawa am manem bademme, tá de zá emtakire am zlanña á Dadaamiya.

³⁰ Ay degiya, emnde na tá á kataliya itare kina, emnde umele-aatare watse ta emnde a katafke ba itare. Emnde na tá á katafke itare kina keni maa, emnde umele-aatare tá de gevá am kataliya á emnde.»

Elva á Yaisu áte Urusaliima
(Mat. 23:37-39)

³¹ Ba vacite njanna zlaße ádaliye maa, ta duhe ge *Farisa-aha umele ádeza Yaisu, a ba itare tá elvan ge njane: «Ezzlálá, dánda ire á nj áhuna, adaba anjwa á tsagwadaktsagwada sleksu *Hirudus á já shifa á nj ba dekideki.»

³² A njwaterante ge Yaisu, a ba njane: «De bawanánba ge maskwata á kure njanna wá, iya baaka lambe-aaruwa, náwa yá maga ba slera-aaruwa. Yá anjwa njyá jini-aha am emnde, yá anjwa mbá emnde na lapika vuwa-aatare, zlaße kwakya slera-aaruwa, vatena, makuralla, dem wergekse, lauktu yá zlanazle.

³³ Amá vatena, antara makuralla, dem wergekse na wá, zlaße yá maga ba slera-aaruwa emtsaade am shula-aaruwa ge dem Urusaliima. Adaba á zlayánka ge nabi á Dadaamiya ganakini tá janá ágashe, sey am Urusaliima.

³⁴ «Urusaliima, Urusaliima, ekka ka cebaa nabi-aha, ka cebaa emnde na a belateraa Dadaamiya an nákwá! Ser kwakya una yá kátá jema emnde á nj ásezerwa ba seke náza á mama á ukkula, máki á jaha egdzara-aara á dem ekte á zlambake-aara. Amá kwalakefkwale.

³⁵ Kina wá, yanakuraaya mazla-aara. Yá ndaakur ba jirire, kwá puweteka ice á kure áte iya mazla-aara, dem sarte na ni watse kwá bánba ba kure an we á kure ganakini, a gangá Dadaamiya barka ge edda una a sawa an zhera á Yaakadada na.»

14

Yaisu mbanaambe ura an kwaskwe á puwansepuwe

¹ An vaci puwansepuwe umele maa, daarantedaha Yaisu am mba á palle á male-aha á *Farisa-aha ge de zá dafa. Bademme á emnde na ta daaterterte am mba á male njanna tá fá ba hyema áte Yaisu.

² Ay anjwa ura lapika, vuwa-aara bademme an sháfá maa, a njehe á ba á katafke á Yaisu.

³ Daaci a ba Yaisu á elvan ge malum-aha á *tawraitá, antara *Farisa-aha na tá anjwa áhuwa: «Am tawraitá mu, anjwa emtu baráma ge mba ura lapika an kwaskwe á puwansepuwe, emtu an piya he?»

⁴ Amá njwaranarka dekideki, ta dñu ba we-aatare. Mazla-aara Yaisu a naba njanaahe zhel na, a mbanaahe, a belanaahe, «Ezzlálá á nj,» a ba njane á elvan ge njane.

⁵ A ba njane á elvan ge itare: «Kina kure, máki mbedemmeda egdza á kure, bi esla á kure am suwa an kwaskwe á puwansepuwe, kwá zhagadeka emtu á de sansese?»

⁶ Dzegwaránka vante jawápa dekideki.

Tá dzeganá estara slede, tá daana estara emnde

⁷ Daaci náanna Yaisu ganakini emnde na ta dahateraa á de zá dafa njanna, ma ware keni á dzera ba slede na á kataná njane ge njá am huðe-aara. A naba vaterte naraje na ge itare bademme, a ba njane á elvan ge itare:

⁸ «Máki dfaaraktedáhá á dem muṅri á larusire wá, de njeka am slede na ni an dárádza arge slede-aha umele na dekideki. Adaba diyanka ámbane dfaarantedáhá ura male jauje ge ekka an dárádza,

⁹ daaci edda una a dfaakurdáhá na á de baká: Tsetse, yanánya slede ṅanna ge male. Daaci ká de tse an zherwe, á dem slede na baaka dárádza-aara dekideki na.

¹⁰ Arge una ṅanna wá, máki dfaaraktedáhá á dem jeba á tate ṅanna wá, de njinja ka á ba am slede na ni baaka dárádza-aara dekideki na. Má samsa edda una a dfaakfaa na, á se baká: Labára ura-aaruwa! Sawa náwa njinja am una. A se vakte slede na an dárádza jipu na. Daaci una ṅanna á gev dárádza palle ge ekka á katafke á emnde na kwá zá dafa kerde.

¹¹ Adaba ma ware una a kantaa ba ṅane ire-aara na, tá de ganaage edda-aara. Amá edda una ni a gaa ire-aara wá, tá de kananteka.»

¹² Am iga á una ṅanna maa, a ba ṅane á elvan ge edda una a dfaaná á dem mba-aara ṅanna: «Máki ká dáhá emnde ge se zá dafa am mbá á ṅa, bi ge se zá masane am mbá á ṅa wá, daaterka emnde na ni watse tá dzegwándzegwa dfaaktedáhá ka keni, tá de pelaksepele na. Ma slakate-aha á ṅa, ma egdzar mama-aha a ṅa, ma vara-aha a ṅa, ma emnde a riya á ṅa keni, máki ba ta emnde a berba, dfaheka jeba á emnde ṅanna dekideki.

¹³ Máki ka magaa muṅri á ṅa wá, dfaaterdáhá ka ba talága-aha, emnde a dere, antara lipa-aha umele, ira wulfe-aha.

¹⁴ Daaterdáhá ka ba jeba á emnde ṅanna, watse ká higetehiga, adaba itare tá dzegwánka pelaksepele duksa á ṅa. Daaci á de pelaksá ba Dadaamiya, vacite na má tsatertetse emnde a mága shagerire am faya.»

Naraje an muṅri yaikke a gyanaa ura male
(Mat. 22:1-10)

¹⁵ Ura umele am dagave á emnde a zá dafa antara Yaisu na, ba a cenaa una ṅanna wá, a ba ṅane á elvan ge Yaisu: «Edda una watse á de zá una am zlanna á Dadaamiya na, watse higa yaikke ge ṅane ka?»

¹⁶ Yaisu a vante naraje na, a ba ṅane á elvan ge ṅane: «Ankwa ura male a gyaa muṅri yaikke am mba-aara, a detaa emnde keni ba kwakya ge de zá muṅri ṅanna.

¹⁷ Hyephye laukte a zá dafa á muṅri ṅanna maa, a naba belaa slebela-aara, a ba ṅane: De bateranba ge emnde-aaruwa na a sarsawa, duksa bademme an tsatse mazla-aara.

¹⁸ Amá bademme á emnde na a dfaateraa ṅane ṅanna, ma ware keni a fantau ba ge slápala, geni á taa daaka. A ba zunṅwire-aatare: Ya shekuve fe anwaslire, yá de ezzhárá. Adaba una ṅanna yá taa daaka. De banánba: Tasle-aara, a yiyaarye.

¹⁹ A ba ura umele: Iya ya shakuve esla-aha kelaawa, yá de salatersála. Adaba una ṅanna yá taa daaka na. De banánba: Ba tásle-aara a yiyaarye.

²⁰ A ba ura umele zlaḃe ádalije á elvan ge slebela na: Iya wá, yá an larusa am bere, zlaḃe ba unṅule a gaa gyaale-aaruwa ṅanna, yá taa daaka ya. De banánba ba estuwa.

²¹ Daaci slebela na ba eptsaa-aara á dá, a danaa nara-aatare ge zánwe-aara. Amá jaaja ervaunḃe edda á há jipu. A ba ṅane á elvan ge slebela-aara: Ezzlálá ba watsewatse á dem huḃe a ekse, de eja dába áte we á layye-aha, ma ka bera talaga-aha-ara, ma ka bera emnde a dere antara lipa-aha-ara, ira wulfe-aha, dfaaterdáhá bademme ásehuna.

²² Cekwaanḃuḃi wá, eptsapta slebela na áseza zánwe-aara, a ba ṅane á elvan ge ṅane: Bademme magannaamaga názena ka ndaaná ka, amá zlaḃe ba nja slede-aha na baaka emnde am huḃe-aara. Shagera, a ba zánwe.

²³ A ba zánwe á elvan ge ñane: Ezzlálá á dete mákwáta-aha, de edfába we á baráma, we á baráma, antara unñjule-aha, ma ka shaa ware keni naba sánsa á ba an ndzedá, geni a naatená huđe á há-aaruwa bademme.

²⁴ Amá emnde na ya dfaaterdáhá, kwalarevkwale na wá, ba palle-aatare keni á fuka dafa-aaruwa mazla-aara. Elva-aaruwa una ge iya.»

Tá gevá estara pukura-aha á Yaisu

(Mat. 10:37-38)

²⁵ Kwakya nalga á emnde, ta daa dfaaba Yaisu. Amá a eptsavte ge Yaisu ádezetare, a ba ñane á elvan ge itare:

²⁶ «Iya wá, baaka ura á dzegwándzegwa dabiđfaba, máki edda-aara yánka dzámá eddeñara, emmeñara, mukse-aara, egdzara-aara, egdzar mama-aha-ñara zála antara ñwásha, ira ire-aara ba ge ñane.

²⁷ Ma ware una eksanteka dzañgala-aara ge dabiđfaba, edda-aara á taa gevka pukura-aaruwa.

²⁸ Ankwa duksa palle, cenawáncena ba shagera. Baaka ura á fantau ge nderá dzagwavaye, máki zlauka am lasáfi-aara ba shagera.

²⁹ Edda-aara, má magaaka una ñanna wá, á naba fantaufe, amá á taa zlanaaka bademme. Daaci bademme á emnde na tá zhára slera-aara ñanna, tá dzáká ba ñane.

³⁰ Tá de bánba emnde geni, máki ba baaka nalmane-aara mu, a fantau ge uwe ba dekideki.

³¹ «Ba duksa palle ge slekse á larde keni. Máki tá wava an ukfeñara wá, sey a puwa sawari am ire-aara emtsaade ba shagera, máki á dzegwándzegwa de wava an emnde-aara debu kelaawa na, antara slekse na á siyanuye an emnde debu kul buwa.

³² Máki a nanna watse á dzegwánka wá, ba zlađe kelaade-aara yiyiye an ñane wá, á puwa emnde-aara ádezeñara, ge ndavanundave názena á kataná ñane, lauktu tá emtsanámtsa wava ñanna.

³³ Ba duksa palle ge kure keni. Baaka ura á dzegwándzegwa gev pukura-aaruwa, máki yánka bademme á duksa na am dalbe-aara.»

Elleña na baaka nampire-aara mazla-aara

(Mat. 5:13; Mark. 9:50)

³⁴ «Elleña wá, duksa ñgelama. Amá máki elleña ñanna baaka dfañdñire-aara mazla-aara mu, tá maganá uwe, ganakini á gevge dfañdñe zlađe adaliye? Baaka pute dekideki.

³⁵ Máki estuwa, baaka nampire-aara mazla-aara. Ge nyanve nargwa zlađe adaliye an ñane keni, á gevka; ge danaa á ba dem fe keni, baaka nampire-aara, sey tá puwanve á ba degashe. Edda una máki ankwa hyema-aara wá, a cenevaacena!»

15

Naraje an kyawe na ndza kedfaakedfa, sharánsha

(Mat. 18:12-14)

¹ Kwakya emnde a mága haypa antara *emnde a jáhá hadáma se jarammeje áza Yaisu, tá ankwa cená elva ázeñara.

² A naba jaterhe ge ervaunđe *Farisa-aha antara malum-aha á *tawraitá, a ba itare am dagave-aatare: «Labára ñane ge zhele na á lyiya emnde a haypa, á zá dafa antara itare?»

³ Yaisu a vaterte naraje na, a ba ñane á elvan ge itare:

⁴ «Ware am kure, má a kedaa palle am kyawe-aha-aara deremke, á yánka kyawe-aha kul maselmane ju maselmane na, á de tatayá palle na kedfaakedfa na emtsaade?»

⁵ Máki shánsha, á eksante á ba an higa áte ye-aara, á sá an ñane.

⁶ Máki saasa maa, á dáhá slakate-aha-aara antara emnde a riya-aara, tá se higa átirpalle, adaba a bateraa labáre á higa, a shaa kyawe-aara na ndza kedáakeda na.»

⁷ Daaci a ba ñane á elvan ge itare: «Una keni ba duksa palle. Yá ndaakur ba jirire, am samaya wá, kwakya ba higa na arge slehaypa palle na a eptsanve iga ge haypa-aha-aara, arge emnde kul maselmane ju maselmane na, ta bantsa itare, ta emnde jirire, baaka wedere-aatare an mága tuba na.»

Naraje an gursa na ndza kedáakeda, sharánsha

⁸ «Zlafe adaliye, mukse máki an gursa-aara kelaawa, amá a eblyantaave palle á ba am bere-aara, á mbanteka kárá á ba am sarte ñanna, á ettátaya ba shagera, á hyadese bere ñanna bademme sey má shánsha?

⁹ Máki shánsha wá, slakate-aha-aara antara emnde a riya-aara sey tá cenáncena bademme, tá se higa átirpalle, adaba a bateraa labare á higa, a shaa gursa-aara na ndza kedáakeda na.

¹⁰ Una keni ba duksa palle. Yá ndaakur ba jirire: málika-aha á Dadaamiya tá higa jipu, máki slehaypa palle a eptsanve iga ge haypa-aha-aara.»

Naraje an egdzere ndza kedáakeda, sharánsha

¹¹ Yaisu a fateraare naraje umele zlafe adaliye, a ba ñane á elvan ge itare: «Ankwa ura an egdzara buwa zála.

¹² A ba kudere á elvan ge eddetare wá: Názena ni ma andze ñá záná am warata am iga á ña na wá, iya yá kátá náza-aaruwa ba kina eddaaye. Ane, á ba eddetare. A naba daaterete, a tegateraa nalmáne na.

¹³ «Am iga á una ñanna maa, kudere na a gaa ba hare cekwaangudí wá, a naba jimaa kazlaña-aara, umele a valuhe a puwem shungu-aara am lyiba, puwwe a naba zlalá á dem duniya-aara. Daaduwa áhuwa maa, a de kedaa nalmáne-aara na a shanaa áza eddenjara na bademme, am dákárire ba dey.

¹⁴ Ba ñane keni pacanvepáce nalmáne-aara bademme cátte zlauzle duksa am erva-aara wá, samsa waya yaikke á sem larde ñanna keni. Palle á názu á eksáná áte erva baaka mazla-aara.

¹⁵ Daaci á tataya slera mazla-aara. A ba palle á emnde a ekse ñanna á elvan ge ñane: Ankwa slera á piya nabezhe-aha am mba-aaruwa, má ká emmága. Wayanwáyá, a ba ñane; a naba duhe.

¹⁶ Ankwa ice-aara am shayawe á duksa-aha na tá vante ganakini á dateran ge nabezhe-aha, amá varanteka baráma á zuze-aara.

¹⁷ «Daaci a fantau ge shá enkale áte nja-aara ñanna, a ba ñane: Emnde na tá maga slera am mba á edderwa ni tá yáná ba itare dafa ni, iya ni á jiija waya áhuna!

¹⁸ Ambane yá tsetse, yá eptsá á dá. Yá de banánba ge edderwa ganakini ya ganu ge ñaneka palle haypa na, amá ya gu haypa an Dadaamiya.

¹⁹ Am nja-aaruwa kina na wá, ba geni tá dakiyá an egdza á ña keni zlayeka mazla-aara, hyainefka. Naba givege ka, a ganevge ba seke emnde a slera á ña umele am hufe á há á ña.

²⁰ Mazla-aara a naba tse, a saa á se mba á eddenjara na.

«Am sarte na saasa herzhanteherzhe há á eddenjára, daga ba zlafe yiyiye, a naba diyeddiye eddenjára, a naba zanvaarehe, hattse a naba tsetehe, a de yainuye, tákwálla a de ñanaahe an erva buwa, á higa arge ñane.

²¹ Daaci: Eddaaye, a ba egdza-aara á elvan ge ñane, haypa-aaruwa wá, ya gaku ge ekka ka palle, haypa yaikke ya guwa an Dadaamiya. Hyanefka mazla-aara ganakini yá gev egdza á ña adaliye.

²² Amá ba hyema keni fanuka eddenjara na ge názena ankwa tsakaná ñane. A ba ñane á elvan ge emnde na tá maga slera am mba-aara: Dawmbare watsewatse á

dem bere, de sawansa záne zariya, antara kimake, ira jade palle, sawmbare an njane, tsekwawanemtsekwa am kazlaja.

²³ Dawmbare, de sawansa dalau na mi gelanaa á ba an niya na, icawantice watsawatse, una munri yaikke, higaumihiga.

²⁴ Adaba egdza-aaruwa na náwa njane na wá, ndza ba seke a emtsa an emtsa, njane kina wá, ba seke a tsete am faya. Ndza kedaakeda ba dekideki, amá kwaya njane jesaarje. Daaci ta fantau ge mága munri-aara, higa yaikke am huđe á há-aara bademme.

²⁵ «Amá am sarte njanna wá, makaji á edda á há njanna baaka am mba, a dem kaamba. Ankwa á sá maa, á cená ba gusa am mba-aatare, njaanja ganga tá shekela emnde.

²⁶ A naba daase palle á emnde na tá maga slera am mba-aatare, a ndavanu elva, a ba njane: A jaara uwe am mbá á miya?

²⁷ A ba walaadi-aatare njanna á elvan ge njane: Saasa egdza emmena, eddena a icante dalau na mi gelanaa á ba an niya na, adaba a shaa egdza-aara ba lapilayye.

²⁸ Mazla-aara a naba icaa ervaunde makaji á edda á há njanna, a kwaleve ge dem mbá njanna ba dekideki. Daaci a segashe ba eddenara an ire-aara, a se slapalana á dem mba.

²⁹ Amá a ba njane á elvan ge eddenara: Edda, iya náwa yawe wanyarwanyara yá magaká ba slera, ba ser palle keni yannaaka elva á na ni, aley ba ser palle keni vakiteka ba egdza a nawe keni, ganakini ná zuze antara slekate-aha-aaruwa ni.

³⁰ Gevge saasa egdza á na, njane wá, a de kedakaa nalmáne á na bademme áte záware-aha ba dey ni, aley ka se icanante dalau na mi gelanaa á ba an niya na adaliye!

³¹ Ba estuwa egdza-aaruwa, a ba eddetare; Ekka wá, ba jire ba ademe keni dakeska dekideki. Ay degiya, bademme á názena am huđe á há na ba náza á na.

³² Duksa palle wá, shagera ba mi maganaamaga munri, mi higa. Adaba egdza emmena njanna wá, ndza ba seke a emtsa an emtsa, kina njane gevge ba seke a tsete am faya. Ndza ba seke a kedaa an keda am kaamba, náwa shanánsha zlađe adaliye.»

16

Sleslera na diyaadiya fanu hyema ge ire-aara

¹ A ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara: «Ankwa sleberba umele, an sleslera-aara a yanaa duksa kwakya am erva. Ta naba sem ge emnde umele áseza sleberba njanna, a ba itare tá elvan ge njane: Degiya sleslera á na na ankwa á badzaká nalmane kwakya.

² Daaci a naba dante sleslera-aara njanna ádezenara. A ba nane á elvan ge njane: Ázara kena ká maganá ka ta se ndindaha na? Máki estuwa wá, viteva lasafi á slera á na, ká njeka am slera-aaruwa mazla-aara.

³ «Daaci a ba sleslera njanna am ervaunde-aara: Kina mu, watse yá maga tara uwe antara uwe kena? Adaba baaka shaige-aara, á ngyingye zanwe-aaruwa am slera. De herda keni yá dzegwánka mazla-aara, njala keni zherwe.

⁴ A ba njane: Kina wá, diyandiya názena yá maganá ya, ma ta sise am slera keni, watse tá lyiyilyiya emnde am mba-aatare.

⁵ «Daaci a naba fantau ge dhá emnde na zanwe-aara á dabater gema an palpale. A ndavanu ge edda una a sawa njane zunjwe: Wanyara gema á zanwe-aaruwa áte ka? a ba njane á elvan ge njane.

⁶ A njwanante, a ba njane: Waye gaungauj mawya deremke buwa. A ba sleslera na á elvan ge njane: Njinja, puwetepuwa ahuna gaungauj deremke, daaci ba seke pelaksepele gaungauj deremke.

⁷ A dñante ura umele zlaḃe, a ba ṅane á elvan ge ṅane: Wanyara gema á zanwe-aaruwa áte ka? A ṅwanante, a ba ṅane: Nalkame buhwa deremke ilyeḃe. A ba sleslera á elvan ge ṅane keni: Sawa, náwa puwetepuwa áhuna buhwa deremke ufaḃe, daaci ba seke pelaksepele buhwa deremke ufaḃe.

⁸ «Daaci zanwe a fantau ge gálá sleslera-aara ṅanna. Diyaadiya tsa ganakini magaaka jirire am slera-aara, amá a galanaa adaba diyaadiya fanu hyema ge ire-aara á de katafke. Adaba emnde a duniya na wá, itare diyardiya fanu hyema ge ire-aatare jaruje ba ge emnde na tá am parakkire keni.»

⁹ Daaci Yaisu a farhe zlaḃe adaliye, a ba ṅane á elvan ge itare: «Názu yá bakurná ya wá, magaumága urire an emnde an nalmane á duniya na. Daaci am sarte na má watse zlauzle am erva á kure wá, tá de lyiyakurlyiya am tate na ni á zleka dfekideki na.

¹⁰ Ma ware una a magaa jirire am duksa na cekwa, am duksa yaikke keni estuwa. Amá edda una a magaaka jirire am duksa cekwa wá, am duksa yaikke keni á maga ba baakire á jirire ṅanna.

¹¹ Adaba una ṅanna, máki magakurka slera an nalmane á duniya na an unṅule-aara mu, á de vakurta ware nalmane á jirire?

¹² Zlaḃe adaliye, máki magakurka an unṅule-aara áte nalmane á emnde mu, á de vakurta ware náza á ire á kure?

¹³ «Baaka ura á dzegwándzegwa magaterá slera ge zanwe-aha buwa átirpalle. Ba bi á de wayete ba palle, á maganá slera shagera, á de yá palle, á maṅka slera-aara. Kwá dzegwánka magaterá átirpalle tara slera á Dadaamiya antara tataya nalmane.»

Magiya áte duksa gergere

(Mat. 11:12-13; 5:31-32; Mark. 10:11-12)

¹⁴ *Farisa-aha, emnde a waya nalmane na, ba ta cenaa elva ṅanna wá, ta naba puwar dzáká ge Yaisu ágire tá epsawepsawa.

¹⁵ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Kure, kwá ganve ire á kure ba seke kwa emnde a jirire, amá Dadaamiya diyaadiya ervaunḃe á kure. Adaba duksa na emnde tá zharán ge yaikkire wá, hyapka ba náza keni áza Dadaamiya.

¹⁶ «Ndza á faterá ba *tawraitá á Muusa, antara wakita á nabi-aha emnde áte baráma á Dadaamiya. Una ṅanna shekwaashekwa sem zamáne á Yuhanna slemaga baptisma. Ta fantau á ba am sarte ṅanna emnde ge cená labare á higa, elva a njá á ba am *kwará á Dadaamiya. Daaci ma ware keni á wava an ndzedá-aara bademme, ganakini á demda ṅane keni am kwara ṅanna.

¹⁷ Amá wá, á eblyantaaveka ba egdza duksa keni ge názu am *tawraitá. Butu ba kedá á tara samaya an haha arge kedá a egdza duksa ba cekwaangudí am tawraitá.

¹⁸ «Ma ware una a belaa mukse-aara, a gaa umele, a magaa ba gwardzire. Edda una a gaa mukse na a segashe am mba á zhele, ṅane keni a magaa ba gwardzire.»

Naraje an sleberba an Laajarus

¹⁹ «Ndza anḃkwa sleberba umele, á tsekwa ba zane na ni lefedḃe jipu, kwakya ganee-aara na. Ma vaatara keni am mba-aara tá gyeka duksa laake, ṅane á zá ba emtakire am mba-aara.

²⁰ Anḃkwa zlaḃe talage umele zhara-aara Laajarus, bademme á vuwa-aara ba wige maa, a de zlavehe áte we á wakyiya á sleberba na.

²¹ ṅane wá, ice-aara ndza am kwácá á dfa na á valya á sawa am erva á sleberba na, ganakini á wazantewaza. Amá itare ta naba fanarhe ge zladá, kere-aha ta se emtakanaa wige-aha-aara na.

²² Am iga á una ṅanna maa, a naba emtsehe ge Laajarus, eksaranteksa malika-aha shifa-aara, ta dáná ádeza Ibrahimá am samaya. Sleberba ṅanna ṅane keni a naba emtsehe, hefarehedá.

²³ Amá sleberba ñanna anƙwa á maga palasa an tsáká ire am faya. A kante ice am zlaɗa-aara ñanna wá, á zhárá ba Ibrahimia antara Laajarus ázeɗara, ta yiyiye jipu an ñane.

²⁴ A fu hula á ba an ndzeɗa, a ba ñane: Eddaaye Ibrahimia! Tasle á ña zivarze! Ebbela Laajarus, a de femfa ba we á gulanda-aara keni am yawe, a se ekhyinaakhya nara, yá am zlaɗa degiya am kárá na!

²⁵ A ñwanante ge Ibrahimia, a ba ñane: Egdza-aaruwa, una wá, baaka kwa mazla-aara. Ká dzamteka ka á ba áte emtakire na ka zanaa ka am duniya, Laajarus a shu zlaɗa kwakya na! Kina wá, anƙwa á puwansepuwe ñane mazla-aara, ka keni ba ká shá zlaɗa á ña.

²⁶ Baira ðeme, anƙwa evege slaɗɗe am dáɗave á miya, ma emnde á ñere una tá kátá dezekure keni, tá dzegwánka; ma emnde á kure tá kátá sezeɗere keni tá dzegwánka.

²⁷ A ba zhel ñanna ndza sleberba na á elvan ge Ibrahimia: Máki estuwa wá, ba baaka elva-aara. Amá yá dalide zlaɓe ádaliye ge ñalakɗála eddaaye, tasle á ña, ebbela seke Laajarus á dem mba á edderwa am duniya,

²⁸ tá anƙwa egdzar mama-aha-aaruwa ilyeɓe zála, a de fateremfa am vuwa, ganakini a saremká itare keni á sem tate á zlaɗa ñanna yá am huɗe-aara na.

²⁹ A ba Ibrahimia á elvan ge ñane: Egdzar mama-aha-ña wá, anƙwa *tawraitá á Muusa antara wakita á nabi-aha umele tá ndaater waazu ge emnde am huɗe-aara wá, itare keni a cenarcena.

³⁰ Amá a ba zhel ñanna: Una á hyepka eddaaye Ibrahimia. Amá máki a tsete ura am faya ni a de beraterbera wá, tá eptsanteptsá nja-aatare mazla-aara.

³¹ A ba Ibrahimia á elvan ge ñane: Máki ba tá ceneka elva á tara Muusa antara nabi-aha umele wá, ma a tsetaa ba ura am faya lauktu a de ndaaterndáhá keni, tá de maga ba una ñanna.»

17

Elva á vantá ektápaare antara yanaare haypa ge ura

(Mat. 18:6-7, 21-22; Mark. 9:42)

¹ A ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara wá: «Ganakini a magarka emnde haypa dekiɗeki wá, baaka dabari-aara ɗekiɗeki. Amá zlaɗa ge edda una ni á vatertá ñane ektápaare ge emnde á dem haypa ñanna.

² Ambane ba ta ñuɗanem nákwá á há hiya am mbiye ge edda-aara, ta puwaterme am haye, arge una ni á vante ektápaare ba ge palle á egdzara keni.

³ Faufa hyema áte ire á kure! Máki a gaku haypa egdza emmeɗa wá, naba duwa, de ndaandáhá ba shagera. Máki yá dalika á bina wá, naba yanarya.

⁴ Ma a gaku haypa ser vuye á ba áte váha palle keni, máki ba kelaa haypa ni á se slapala wá, ka keni ba ká yanarya.»

Fetarfire seke ice á pilli á hyephye

⁵ A ba emnde a bela tá elvan ge Yaakadada: «Shagera ba ká fanjeraarfe ge fetarfire á ñere.»

⁶ A ñwaterante ge Yaakadada, a ba ñane á elvan ge itare: «Máki hyephye fetarfire á kure ba seke ice á pilli palle wá, ma kwa banán ba ge mama á nafa na kwaye ñane na: Betesebete ire á ña, de tsaatse am haye keni, sey á zlála nafa ñanna.»

Walaadĩ-aha wá, ta ba walaadĩ-aha

⁷ A ba ñane á elvan ge itare: «Zharauzhárá á ba áte slera á walaadĩre: Ware am dáɗave á kure an walaadĩ-aara? Máki walaadĩ á ña a de maga slera am fe, bi a de piya, má saasa, ká banánba emtu, sawa zuze duksa?»

⁸ Ábi ká banánka. Ekka ká baná: Mbadanaambada kazlaja á ña watsewatse, gyigya masane, siyansa. Máki zanuze ya, lauktu ká de zá náza á ña.

⁹ Ábi baaka ura á slafaná we ge walaadi adaba fesarfire na a maganaa ñane.

¹⁰ Ba duksa palle ge kure keni. Máki magakurnaamaga názena a fakuraara Dadaamiya wá, diyaweddiye am ire á kure ganakini kwa magaa ba slera á kure, kwa walaadi-aha.»

Emnde a derve kelaawa a mbateraa Yaisu átirpalle

¹¹ Zlafe Yaisu a ba átire á mága shula ge dem Urusaliima na. Kina wá, daada átakwe á tara Galili antara *Samariya.

¹² Ate nakwe á kwara-aha ñanna maa, anjwa ekse, ba Yaisu keni á kátá dem ekse ñanna, ta se ica ba wafke-aara emnde a derve ta kelaawa, amá ta tsahe ba yiyiye an we á baráma.

¹³ Bademmire-aatare ta fu hula á ba an ndzedá ge daha Yaisu. A ba itare: «Ambarkaaja Yaisu, tasla á ña, zanjervarze.»

¹⁴ Daaci a tsahe ge Yaisu, a zharateraahe, a ba ñane á elvan ge itare: «Zlauzlálá, de marawateránmára ire á kure ge *liman-aha.» Ba ta eptsa iga, tá anjwa zlálá wá, ta naba mbehe bademmire-aatare.

¹⁵ Anjwa palle am dagave-aatare, ba a belanu ice ge vuwa-aara, nanna ganakini mbaambe wá, a naba eptsa áseza Yaisu ámbera á gálá Dadaamiya á ba an ka kwara.

¹⁶ A se kezlanaa ugje ge Yaisu, wafke-aara ba teppe áte haha, anjwa á slafaná we an ervaunde-aara palle. Zhele ñanna wá, ura *Samariya.

¹⁷ Daaci a ba Yaisu á elvan ge emnde: «Ábi bademmire-aatare ta kelaawa na, mbarembe. Labára kena a sawa ba ñane palle?»

¹⁸ Emnde maselmana na, ba palle-aatare keni dzamarka se slafanaa we ge Dadaamiya, sey be wayve na palle degey?»

¹⁹ Daaci: «Tsettse,» a ba Yaisu á elvan ge ñane, «Ezzlálá á da. Mbakaambe fetarfire á ña.»

Sawa á Dadaamiya an sleksire-aara ge gaterve emnde am kwara-aara

(Mat. 24:23-28, 37-41)

²⁰ *Farisa-aha ta ndavanu elva ge Yaisu, a ba itare tá elvan ge ñane: «Watse á sawa vaatara Dadaamiya an sleksire-aara, ge gamive á ba am kwara-aara palle na?» A ñwaterante ge Yaisu, a ba ñane: «Njá am *kwara á Dadaamiya wá, tá nanka an ice.

²¹ Tá bakanka keni: Náwa tate na wá, á kwaraná ba Dadaamiya, bi: Kwaye tate na keni, á kwaraná ba Dadaamiya. Diyaweddiye ganakini kwára á Dadaamiya ñanna anjwa á ba am dagave á kure.»

²² Daaci a ba ñane á elvan ge pukura-aha-aara: «Anjwa á sawa sarte na ni watse kwá kumetekuma hare-aha na ya *Ura á emnde bademme yá anjwa antara kure na, amá ba palle keni watse kwá shánka mazla-aara.

²³ Watse tá bakuránba emnde ganakini degiya samsa kwaye ñane anjwa áhuwa, bi watse tá bakurá: Náwa ñane anjwa áhuna. Amá kure cenauka, daumbarka dekideki.

²⁴ Adaba má watse yá sawa ya, iya Ura á emnde bademme wá, watse tá niina emnde ba parakke. Ba seke mága á kára á rade á fantau am dalbe palle ge ekte á samaya, dem dalbe umele keni tá nanna emnde na wá, sawa-aaruwa keni watse ba estuwa.

²⁵ Amá wá, sey yá shushu zlada ba kwakya emtsaade, tá de yiyaaya emnde a zamáne na.

²⁶ Ba názena ni ndza ta maganaa emnde am zamane á *Nuhu na wá, am sarte na watse yá eptseya iya Ura á emnde bademme keni, watse emnde tá maga ba una ñanna.

²⁷ Am zamane á Nuhu wá, slera á emnde ndza ba shunḡula náza za, náza sha, ga larusa, vaterte gyaale-aha-aatare ge zála. A demaa estuwa Nuhu am paare á yawe, a tsekwa ge yawe á keḡa duniya, a keḡaterahe baḡemme.

²⁸ Am zamane á *Ludu keni ndza a magava ba estuwa. Emnde tá shunḡula ba náza zá, antara náza sha, tá shakwa kazlaḡa, emnde umele tá evvala, tá herḡa duksa á dem bere, tá ndera bere-aha baḡemme.

²⁹ Amá vacite na ni sassa Ludu am *Saudauma wá, Dadaamiya a naba hyateraarhe kára an wsha an *baraudau á sawa am samaya, a keḡaterahe baḡemme.

³⁰ Má watse herzhe yá eptsá ya iya Ura á emnde baḡemme keni, watse emnde tá maga ba una ḡanna.

³¹ «Vacite ḡanna wá, edda una ma a beranaa áte ire á bere keni, a tsunḡa á dem huḡe-aara ge hálá kazlaḡa-aara. Ba duksa palle ge edda una a beranaa am fe, ḡane keni a eptseka á sem mba.

³² Diyaweddiye á ba áte mukse á *Ludu.

³³ Edda una a tataya ḡezla shifa-aara, watse á keḡanaakeḡa. Edda una tatayaaka ḡezla shifa-aara, ḡane á shansha shifa-aara.

³⁴ Yá ndaakur ba jirire, am hare ḡanna wá, watse emnde buwa tá zlava áte egdera palle, palle watse yá eksanteksa, yá de yá palle.

³⁵ Nwásha buwa tá há hiya átirpalle, yá de eksa palle, yá yá palle. ((

³⁶ Watse yá bera emnde buwa am fe, yá de eksa palle, yá ya palle.))

³⁷ Daaci ta naba ndavanuhe ge pukura-aha-aara, a ba itare tá elvan ge ḡane: «Watse á magava áme una ḡanna Yaakadada?» A ḡwaterante, a ba ḡane: «A ba am tate na ni anḡwa lipa, zaatate-aha tá jaháva á ba ádehuwa.»

18

Naraje an mukse wegyege tá an narkali

¹ Am iga a una ḡanna maa, Yaisu a bateraa naraje na, ge batera a magarmaga maduwa ba kelaazare, a yaranka ḡekideki.

² A ba ḡane á elvan ge itare: «Anḡwa narkali am ekse umele, baaka ura á kuaná ḡane ḡekideki, ba Dadaamiya keni ḡane á kuveka ḡekideki.

³ Ay anḡwa zlaḡe mukse wegyege á ba am ekse ḡanna, ba kelaazare áseza narkali na, á se bana: Náwa dagalaḡerevdagale an ura, maranánmára jirire-aaruwa ge sledagala-aaruwa.

⁴ Am zunḡwire wá, narkali na eksarka emtsaade elva á mukse na ḡekideki. Amá de shekwaashekwa á yanka mukse na wá, a ba ḡane am ervaunḡe-aara: Baaka ura yá kuaná ya ḡekideki, ba Dadaamiya keni yá kuveka ya ice-aara,

⁵ amá mukse na wá, ambane yá maranánmára jirire-aara ge sledágala-aara ḡanna, adaba á se weshita ire kwakya.»

⁶ A eksetaa elva-aara zlaḡe adaliye Yaakadada, a ba ḡane á elvan ge itare: «Mándzawe narkali na, kwá cenanceneka názu a ndaana ḡane?»

⁷ Daaci Dadaamiya wá, emnde na ni a dzertersaa ḡane, vayi vacika tá ázeḡára na wá, ḡane á shekwaaka ḡekideki ge marse jirire-aatare.

⁸ Yá ndaakur ba jirire: Á marse jirire-aatare ba watsewatse. Amá má watse yá sawa ya, iya *Ura á emnde baḡemme, watse ba yá se bera emnde na tá an fetarfire am duniya na?»

Naraje an slejaha hadáma, antara ura Farisa

⁹ Daaci Yaisu a bateraa naraje na zlaḡe adaliye, á ndaaná áte emnde na tá zhara ire-aatare ta emnde a jirire ba itare, tá epsawa emnde umele na.

¹⁰ A ba ɲane á elvan ge itare: «Zála buwa ta de maga maduwa am *mashidi yaikke. Palle ura *Farisa, palle na slejaha hadáma.

¹¹ A tsetehe ge ura Farisa, a tsaahé, a magaa maduwa am ervaunɗe-aara, a ba ɲane: Yaakadada Dadaamiya-aaruwa, ya slafaká we-aaruwa kwakya, aɗaba ɲa gergere antara emnde umele. Aɗaba itare ta neyle-aha, ta mándzawe-aha, ta emnde a mága gwardzire. Ususe kwakya aɗaba ɲa gergere an slejaha hadáma na náwa ɲane na.

¹² Iya, ba kelaa maka yá eksa ndera ser buwa, yá anjka á sakanse luser am názena yá shaná ya baɗemme.

¹³ Slejaha hadáma na keni, a tsaahé yiyiye an ɲane, amá ɲane wá, ba ketaa ire-aara ge zhara samaya keni magaaka ɲane. Daaci a puwanu erva ge ervaunɗe, a magaa maduwa-aara, a ba ɲane: Yaakadada Dadaamiya-aaruwa, tasle á ɲa zivarze, iya ya slehaypa.»

¹⁴ Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire: Tá dá wá, a shanaa ba zhel ɲanna mele an Dadaamiya arge ura Farisa na. Aɗaba ma ware una a kantaa ba ɲane ire-aara na, sey tá de gánaaga. Amá edda una ni a gaa ire-aara wá, tá de kananteka.»

*Yaisu á gaterar barka ge egdzara
(Mat. 19:13-15; Mark. 10:13-16)*

¹⁵ Duwa á emnde, ta sanaa egdzara ge Yaisu antara ba egdzara mesheshe keni, geni á puwaterar *erva a barka, amá narátarna pukura-aha emnde a saa egdzara ɲanna wá, ta naba valaterarhe.

¹⁶ Amá a ba Yaisu á elvan ge itare: «Piyawaterteka, yawaterya a sarsawa egdzara ásezerwa, aɗaba *kwará á Dadaamiya náza á emnde na má garevge ba seke itare.

¹⁷ Yá ndaakur ba jirire: Ma ware edda-aara keni máki lyevaaka dem kwára á Dadaamiya ba seke náza á egdzere wá, á taa demka ɗekideki.»

*Sleberba a se ndava sera á shifa áza Yaisu
(Mat. 19:16-30; Mark. 10:17-31)*

¹⁸ A tsetehe ge palle á male-aha á Yahudiya-aha, a de ndavanu ge Yaisu, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Malum, diyandiya ganakini ka ura mággwe. Naba ndindaha, yá maga tara uwe antara uwe, lauktu yá shá shifa na á zleka na?»

¹⁹ A ɲwanante ge Yaisu, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Labára ká ɗahiyá an ura mággwe? Baaka ura mággwe máki Dadaamiya-ka palle.

²⁰ Ábi diyakdiya shairiya-aha á Dadaamiya na a ba ɲane: Manjka gwardzire, jeka shifa, ileka, manjka seydiré á fida áte ura, ɗematervedeme tara eddeɲa an emmeɲa.»

²¹ A ɲwanante ge zhel ɲanna, a ba ɲane á elvan ge Yaisu: «Una ɲanna ɲannaɲa baɗemme daga am egdzarire-aaruwa.»

²² A ba Yaisu á elvan ge ɲane: «Una wá, a yakar ba duksa palle: De valuvale názu am rezege á ɲa baɗemme, tegatertega shunɗu-aara ge taláge-aha, ekka watse ká shánsha laɗa-aara am samaya. Daaci sawa ɗabidɗaba.»

²³ Ba a cenaa una ɲanna zhel ɲanna wá, a fantau ge dzama ire an tsaka ire, aɗaba nalmane-aara kwakya jipu.

²⁴ Nanna Yaisu ganakini am dzámá ire zhel na, a ba ɲane á elvan ge emnde: «Zlazlaɗa jipu ganakini tá demda emnde a berba á dem *kwára á Dadaamiya.

²⁵ Náwa zlazlaɗa ganakini á dedde názlegwame am fiye á lipere, amá zlazlaɗa ba náza á sleberba zlaɓe ádaliye ge dem kwára á Dadaamiya.»

²⁶ A ba emnde na ta cenanaa an hyema-aatare elva ɲanna: «Máki ba estuwa wá, baaka ura á ɲezlesenjle ɗekideki.»

²⁷ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Názu á taa gevka ɗekideki áza emnde na wá, áza Dadaamiya ba keski.»

²⁸ Daaci a ba Piyer á elvan ge ñane: «Amá ñere wá, yanjeranya duksa bademme, ganakini ñá daba ba ka palle.»

²⁹ A ba Yaisu á elvan ge itare bademme: «Yá ndaakur ba jirire: Ma ware una a yaa há-aara, bi mukse-aara, bi egdzar mama-aha-ñara, bi tara eddeñara an emmeñara, bi a yaa egdzara-aara, adaba *kwára á Dadaamiya wá,

³⁰ kina keni á shansha bademme á jauje ba ge una ñanna, á katafke keni á de sha shifa na á zleka na.»

*Yaisu anƙwa á sanse ge keyire elva a emtsa-aara antara tsetse-aara am faya
(Mat. 20:17-19; Mark. 10:32-34)*

³¹ Daaci Yaisu a dante pukura-aha-aara kelaawa ju buwa, a ba ñane á elvan ge itare: «Duwa á miya á dem Urusaliima kina na wá, názena ta puwetaa nabi-aha áte iya *Ura á emnde bademme na bademme á de gevge.

³² Adaba tá de eksivaksa, tá de vite ge emnde na baaka nadina-aatare, tá de epsawisa itare, tá de zlazlizezlazle, tá de kyefiyem nyaihe am ice,

³³ tá de ziyuze an ja. Am iga a una ñanna maa, tá de zliyaazle shifa-aaruwa ba deƙideƙi. Amá am hare ge keyire wá, watse yá tsetse am fáya.»

³⁴ Amá palle a názu ta cenanaa pukura-aha na am elva ñanna baaka deƙideƙi. Ázetare wá, maana á elva ñanna seska deƙideƙi, cenaranka elva na a ndaateraa Yaisu na.

*Ura wulfe shansha ice áza Yaisu
(Mat. 20:29-34; Mark. 10:46-52)*

³⁵ Yaisu herzhanteherzhe Yairikau maa, anƙwa ura wulfe umele á njá áte we á baráma, anƙwa á ñala.

³⁶ Daaci wulfe na á cena ba tá anƙwa á degashe emnde. A naba enndáva: «A jaara uwe?» a ba ñane.

³⁷ A ba emnde: «Una anƙwa á degashe Yaisu ura Nasarátu.»

³⁸ A naba kante kwára ge ñane: «Yaisu *Egdza á Dawuda, tasle á ña zivarze.»

³⁹ Ta naba valarhe ge emnde a katafke ganakini a dufe, amá ñane a far ká kwára á ba a dem zhegela: «*Egdza á Dawuda! Tasle á ña zivarze.»

⁴⁰ Daaci a tsahe ge Yaisu, a ba ñane: «Sawansa ásehuna.» Daada wulfe ñanna á katafke á Yaisu, a ndavanu ge Yaisu, a ba ñane:

⁴¹ «Ká kátá yá magaká estara kina?» A ñwanante ge wulfe na, a ba ñane: «Yá kátá ba ice malum-aaruwa.»

⁴² A ba Yaisu: «A wertewera ice á ña, mbakaambe fetarfire á ña.»

⁴³ Ba seke ndaha á miya na a naba werte ge ice-aara, a dába Yaisu, ámbera á gala Dadaamiya. Bademme á emnde na ta naaná an ice-aatare, itare keni ta fantau ge gálá Dadaamiya.

19

Tara Yaisu antara Jakayus

¹ Daaci damda Yaisu am huƙe á Yairikau maa, a degáshe am huƙe á ekse praatte.

² Am ekse ñanna maa, anƙwa ura zhera-aara Jakayus, ñane male á shungu á hadáma, sleberba jipu.

³ A ekkata jipu ganakini á puwetepuwa ice-aara áte Yaisu, ware ñane Yaisu ñanna. Amá dzegwanká adaba ñane paihyhye vayvaya am emnde.

⁴ Daaci ba zhagade-aara á de katafke, a de daleme am mama á zlemnda, geni watse á nanna má á degashe. Adaba anƙwa á dába ba tate ñanna Yaisu.

⁵ Ba damda Yaisu am tate ñanna maa, a naba kante ice á dem nafa na, a ba ñane á elvan ge Jakayus: «Tsekwesetsekwe watsewatse Jakayus. Vatena na wá, sey yá de háre á ba am mba á ña.»

⁶ A tsekwe ge Jakayus ba watsewatse, a se lyevaa Yaisu á ba an higa, ge daná á dem mba-aara.

⁷ Baðemme á emnde na tá anƙwa á zharaterzhára na, anƙwa á waterwa am ervaunƙe. Ta bantsa itare: «Ezzhárá ka, á de hare am mba á slehaypa.»

⁸ Amá a tsaahé ge Jakayus, a ba ñane á elvan ge Yaakadada: «Yaakadada-aaruwa, sey yá tegatertega kyalma á nalmane-aaruwa ge talage-aha. Máki anƙwa edda una ndza ya lyevaa duksa-aara ba dey wá, yá de eptsannaapetsa huđe ufađe.»

⁹ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Vatena wá, huđe á há á ña shánsha shifa, ka keni ka ba eggyenara ge Ibrahimá.

¹⁰ Adaba sawa-aaruwa ge iya ya *Ura á emnde baðemme wá, ya se tataya ba edda una an keða na, geni yá lyelye edda-aara.»

Naraje an gursa ge tsakala an ñane

(Mat. 25:14-30)

¹¹ Ge emnde na ta zluwa á cena elva ñanna, Yaisu a bateraa naraje na zlaƙe ádaliye. Adaba herzharanteherzhe Urusaliima ba ñga, njarantenja emnde ganakini herzhe segashe-aatare mazla-aara am erva á emnde, Dadaamiya á de faterá slekse yaikke tá njá am kwara-aara.

¹² Daaci a ba ñane am naraje-aara: «Anƙwa egdza á ura male a naba tsete, a zlala á dem larde yiyye, a de tatayanvaa sleksire ge ire-aara, á de eptsá ádaliye.

¹³ Lauktu á zlala maa, a dante emnde a slera-aara kelaawa, a vaterte gursa kelaawa: Tsakalautsákala an ñane, a ba ñane á elvan ge itare, dem sarte na má sanaasa ya.

¹⁴ Amá emnde a jeba-aara wayarka an ñane. Zlazlala ñane wá, ta naba belante emnde, a ba itare: Wayanerka ñere, á se kwaráñerá zhel na.

¹⁵ «Amá de shánsha sleksire ñanna, mazla-aara a naba saahé á sem larde-aara. Am sarte na saasa maa, a belaa we, ta dante emnde a slera-aara na ndza a vaterte gursa kelaawa ge mbedarva an ñane na, geni á zhara riba á ma ware-aatare keni.

¹⁶ A semhe ge slezunhwire-aatare, a ba ñane: Náwa názena ya shanaa an nalmane na ndza ka vitaa ka zanwe, ya shante riba huđe kelaawa.

¹⁷ A ba slekse yaikke a elvan ge ñane: Shagera jipu, ka sleslera á jirire. Adaba dzayyire á huđe á ña am duksa cekwa, yá gakvege male arge berni kelaawa.

¹⁸ A semhe ge buwire-aatare, a ba ñane: Náwa názena ya shanaa an nalmane na ndza ka vitaa ka zanwe, ya shante riba huđe ilyeƙe.

¹⁹ A ba slekse yaikke á elvan ge ñane keni: Ekka, yá gakvege male arge berni ilyeƙe.

²⁰ «A de semhe ge umele wá, a ba ñane: Náwa názena ndza ka vitaa ka zanwe, ndza ya faðeme am bagwadza, ya shebanve.

²¹ Jijja lyawa, adaba diyandiya am ire-aaruwa ganakini ka mandzawe; ma fanƙa ba duksa á ña keni, ká shánsha; fanƙa ba wulfe á duksa á ña keni, ká hala ba duksa á juwa á ba áte ka.

²² A ba slekse á elvan ge ñane: Ba elva á ña na keni hyaahya, ñakaaña shairiya. Mbate ka ngudí, ka sleslereka. Diyakdiya ganakini ya mándzawe á ba ka? Ma faneka ba duksa-aaruwa keni yá shánsha; janeka ba wulfe á duksa-aaruwa keni yá hala ba duksa á juwa á ba áte ya, á ba ka?

²³ Máki ba estuwa wá, labára de puwanƙa nalmane-aaruwa am ban, ma yá se lyiyaná an riba?

²⁴ «Daaci a ba ñane á elvan ge emnde na tá á tsaatse ázenara na: Lyauvaalya shunƙu na ázenara na, fawanarfe ge edda una a shante riba huđe kelaawa na.

²⁵ A ba itare tá elvan ge ñane: Yaakadada, degi ázeñara keni anjwa ðeme gursa ñanna?

²⁶ A ñwaterante a ba ñane á elvan ge itare: Yá ndaakur ba jirire: Tá fanaare ba ge edda una anjwa ázeñara na. Amá edda una shanteka ðekidëki wá, ba una cekwa am erva-aara na keni, tá de lyanvulye.

²⁷ Kelaade-aha-aaruwa na wayarka yá gev slekse arge itare na keni maa, sawatersa ba watsewatse, ðatsawatertedatsa á ba á katafke-aaruwa.»

Yaisu á dem huðe á Urusaliima
(Mat. 21:1-11; Mark. 11:1-11; Yuh. 12:12-19)

²⁸ Zlauzle á tsaka elva ñanna Yaisu maa, ba zlala-aara zunñwe ákatafke á emnde ge dem Urusaliima.

²⁹ Herzhanteherzhe Baytifaji antara Baytaniya, daraada áte vuwa á wa na tá ðaháná an Wa Anyaranyara na wá, a ðelaa emnde buwa am pukura-aha-aara, a ba ñane á elvan ge itare:

³⁰ «Dawmbare á dem ekse na kwaye ñane á katafke na wá, watse kwá de bera egdza á ezzeñwa an ñgudá, ba ser palle keni zlaðe njateka ura átekwa wá, naba pelawaapele sawánsa.

³¹ Máki ura a bakuraa: Kwá pelaná á deme? bawanánba ge edda-aara: Á kataná Yaakadada.»

³² Daaci ba zlala-aatare ge emnde a ðela na, baðemme ta de berán ba seke una a baternaa Yaisu na.

³³ Am sarte na tá anjwa pela ezzeñwa na wá, a ba dada-aha-aara: «Kwá pelaná á deme?» a ba itare, tá elvan ge itare.

³⁴ Ta ñwaterante, a ba itare: «Á kataná Yaakadada.»

³⁵ Mazla-aara ta naba saa ezzeñwa na áseza Yaisu, ta se ndakaa zane-aha-aatare áte iga á ezzeñwa ñanna, lauktu ta njetaa Yaisu átekwa.

³⁶ Fantaufa Yaisu ge zlala maa, emnde umele ta pelanse zane-aha-aatare áte baráma, a zlalá ñane átekwa.

³⁷ Am sarte na herzhanteherzhe Urusaliima maa, tá áte baráma a tsekwa á sawa áte Wa Anyaranyara na wá, higartehiga pukura-aha jipu, ta fantau ge gálá Dadaamiya á ba an ká kwará, tá galaná aðaba najipu-aha na ta naana itare baðemme na.

³⁸ Ta bantsa itare: «A ganga Dadaamiya barka ge slekse yaikke na kwaya ñane á sawa am zhera á Yaakadada na. Ma ba hairire wá, anjwa am samaya; yaikkire wá, á zlayán ba ge Dadaamiya palle.»

³⁹ Tá anjwa *Farisa-aha umele am dikele á emnde ñanna maa, a ba itare tá elvan ge Yaisu: «Malum! Bateránba ge pukura-aha á ña a ðarudë.»

⁴⁰ A ñwaterante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Ma ta ðuwa ba itare keni, nakwá-aha na tá fantaufa á ba an ka kwara, una yá ndaakur ba jirire.»

Yaisu á kyuwa Urusaliima

⁴¹ Yaisu herzhanteherzhe berni ba ñga maa, ba a puwete ice-aara áte berni wá, a fantau ge kyuwa berni na,

⁴² a ba ñane: «Ekka keni ma ká diyeddiye seke ba názena ni ma andze á vakte hairire vacite ñanna! Amá am kinire na wá, an sheðe atuge ice á ña, ká taa ðiseka mazla-aara.

⁴³ Amá diyeddiye ganakini anjwa á sawa hare-aha umele, watse tá jaktaaveje kelaade-aha á ña á de jauje ge ndzedá á ña, ká de gevge an ðeca jipu.

⁴⁴ Watse tá kedakurkedá ba ðekidëki antara emnde á ña. Ka berni, amá watse ba nákwá palle keni tá de nánka áte ukfeñara nákwá, baðemme watse tá ñgerðakñgerðá, aðaba diyakseka sarte na ni a sawa Dadaamiya a se melakumele.»

*Slera á Yaisu am *mashidi yaikke*
(*Mat. 21:12-17; Mark. 11:15-19; Yuh. 2:13-22*)

⁴⁵ Duwa á Yaisu á dem *mashidi yaikke, a de fantau ba ngya emnde a tsakala á segashe,

⁴⁶ a ba nane á elvan ge itare: «Ankwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba Dadaamiya: Bere-aaruwa wá, ba bere á mága maduwa, amá kure kwa ganve hwalakwa á nabera-aha.»

⁴⁷ Daaci Yaisu a fantau ge kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde am huđe-aara ba kelaazare. Male-aha á *liman-aha antara malum-aha á *tawraita, ira male-aha á ekse ta tátaya ja shifa á Yaisu,

⁴⁸ amá baaka dabari-aatare ge ekseksa-aara, adaba bademme á emnde tá cena ba názena ankwa á kwaratersá nane na an enkale-aatare bademme.

20

A vantaa ware hákuma ge Yaisu?
(*Mat. 21:23-27; Mark. 11:27-33*)

¹ Vacite umele, Yaisu ankwa á kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde am *mashidi yaikke, ankwa á balaterá antara labare á higa maa, ta naba duhe ge male-aha á *liman-aha antara malum-aha á *tawraita, ira male-aha á ekse ádezenara.

² A ba male-aha nanna tá elvan ge nane: «Banjánba tate na ni ka shaa hákuma á mága duksa-aha na átekwa. Emtu a vaktaa ware baráma-aara?»

³ A nwaterante ge Yaisu, a ba nane a elvan ge itare: «Iya keni, yá ndavakurundave duksa palle, vawiteva jawapa.»

⁴ Daaci a ba nane á elvan ge itare: «A belanaa ware Yuhanna ge magatera baptisma ge emnde? Dadaamiya emtu, emndimagwaha he?»

⁵ Ta fantau ge ndaha elva nanna am dagave-aatare emtsaade, a ba itare: «Má mi banaa a belanaa Dadaamiya, watse á bamiyá labára fakurtaareka an nane.

⁶ Máki mi baa ta belanaa ba emndimagwaha, bademme á emnde tá de yámika an nákwá, tá de cebamiceba, adaba emnde bademme fartarfe ganakini Yuhanna nabi á Dadaamiya.»

⁷ Daaci ta nwanante ge Yaisu, a ba itare: «Ma a belanaa ware keni diyanjerka nere.»

⁸ A ba Yaisu: «Iya keni yá ndaakurka náza-aaruwa, ma ya shaa hákuma á mága duksa-aaruwa áza ware keni.»

Naraje an emnde a mándzawe ta yateraa fe am erva
(*Mat. 21:33-46; Mark. 12:1-12*)

⁹ Am iga a una nanna maa, Yaisu a fantau ge ndaater elva an naraje na ge zlamaakelaawa, a ba nane: «Ankwa ura a dzebaa nafa á inabauhi am fe-aara, a yateraa fe nanna am erva ge emnde a slera, nane a naba zlala á da shula, á de shekwaashekwa áhuwa jipu.

¹⁰ Samsa sarte á tsáká inabauhi maa, a naba bela sleslera-aara á deza emnde na a yateraa fe am erva na, geni a lyanvaalya dza á inabauhi-aara. Amá emnde na a yateraa fe am erva nanna ta hyanhe an ja ge slebela-aara nanna, ta belanaahe an erva-aara dey.

¹¹ Edda á fe na a naba bela sleslera-aara umele, nane keni ta de zlazlese, ta hyanhe an ja, ta belanaahe an erva-aara ilyebe.

¹² A naba bela umele zlafe adaliye ge keyire. Nane d'eme ta gyegese, vuwa-aara bademme ba wige, ta tedese á degashe.

¹³ Daaci, a ba edda á fe ñanna: Yá maganá estara kena? A ba ñane: Kina wá, yá ba egdza-aaruwa. Egdza-aaruwa wayanwáya jipu na wá, ámbane tá de fa zherwe áte ñane.

¹⁴ Amá ba ta puwete ice-aatare áte ñane emnde a mága slera am fe na wá, a ba itare am dágave-aatare: Yawwaa, kwaye samsa edda una watse á záná ñane waráta á fe á miya na. Eksaumivaksa, jaumija shifa-aara, daaci fe ñanna á de gev ba náza á miya.

¹⁵ Daaci ta naba eksevaahe, ta danse ádegashe, ta de jehe shifa-aara.»

A ndavateruhe ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Má samsa edda á fe na mu, watse á magaterá uwe ge emnde a mága slera am fe na?»

¹⁶ Ay degiya, má watse samsa edda á fe ñanna wá, á se keƒanaakeƒa shifa a emnde a mága slera am fe ñanna baƒemme, á yaterá fe am erva ba ge emnde umele.» A ba emnde baƒemme: «A janaaja Dadaamiya una ñanna!»

¹⁷ A zharateraahe emtsaade ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Añkwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ñane:

Ba nákwá ñanna ta eblyanvaa emnde a nyáña bere na una, a eksantehe ge Dadaamiya, a ganve nákwá na á ñáná ñane ndzeƒa á bere ñanna baƒemme. Una ñanna mu, á kata ba uwe kena, a ba kure?»

¹⁸ «Edda una má a mbeƒaa áte nákwá ñanna, sey á kezlevkezle edda-aara am tate umele. Sakwa edda una má a eblyaaara ñanna ge ñane, sey á hánaahe edda-aara ba ñgerƒekƒeke.»

¹⁹ Malum-aha á *tawraita antara male-aha á *Farisa-aha ta naba diyeddiye ganakini Yaisu a ndaha naraje ñanna á ba áte itare. Daaci ta kátá eksa Yaisu á ba am sarte ñanna, amá ta kuva ba zlamaakelaawa.

Elva a hadáma ge male á larde á Rauma

(Mat. 22:15-22; Mark. 12:13-17)

²⁰ Mazla-aara maa, ta fantau ge tsagwaƒa Yaisu á ba am sarte ñanna, ta belanvaa emnde-aatare; emnde ñanna ta ganve ire-aatare ba seke ta emnde a jirire, daaci ta danaa ndáva ge Yaisu, ágire tá tsagwaƒa elva a mandzawe am mbuwe-aara, lauktu ma tá eksaná átekwa, ma tá dateránda ge emnde a ñgumna.

²¹ Daaci ta ndavanuhe, a ba itare tá elvan ge ñane: «Malum, diyañerdiya ganakini ekka wá, baƒemme á názena ká ndaaná ka, antara názena ká kwaratersá ka ge emnde baƒemme ba jirire. Má ká kwaraterse duksa ge emnde, diyañerdiya ganakini ká ndaha ba tsekkire-aara ge elva, an namaari á Dadaamiya.

²² Ndaañernda ba jirire, am *tawraita á miya mu, añkwa emtu baráma á puwaná hadáma ge male á larde á Rauma, baaka he?»

²³ Amá kerten diyeddiye Yaisu yaimyaimire na tá añkwa á maganá itare baƒemme, a ba ñane, a elvan ge itare:

²⁴ «Marawiyánmárá emtsaade suley palle yá nanaana.» Ta maranánhe. A ba ñane á elvan ge itare: «Nderáva á ware una áte shunƒu na? Ira zhera na mu zhera á ware?» Ta ñwanante, a ba itare: «Náza á male á larde á Rauma.»

²⁵ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Máki estuwa wá, puwawanpuwa ge male á larde názu zlaya-aara, ge Dadaamiya keni názu zlaya-aara.»

²⁶ Ta ettságwaƒa á katafke á emnde baƒemme, amá baaka sharanka názu tá eksaná átekwa, ta yaa á maga ba najipu á jawapa na a vatertaa ñane, daaci ta ƒu ba we-aatare.

Ndava áza Yaisu áte tse á emnde am faya

(Mat. 22:23-33; Mark. 12:18-27)

²⁷ Ta naba semhe ge *Saduki-aha umele áseza Yaisu. Ba itare emnde na ta bantsa itare, baaka tse á emnde am faya dekideki na. Ta se ndavanu elva ge Yaisu, a ba itare:

²⁸ «Malum, anƙwa a puwamitaa Muusa, a ba ɲane: Máki kedfaakeda zhele yanka egdzere wá, a melesemele egdza emmenjara mukse-aara, geni á yana egdzara ge egdza emmenjara na kedfaakeda na.

²⁹ Iyau, ndza tá anƙwa dawalaa vuye ta egdzar mama, duwa á makaji-aatare, a gaa gyaale, amá a naba kedfehe, a yaa mukse na, baaka egdzere.

³⁰ A melese ge sledfaba-aara, ɲane keni a emtsehe, a yaa mukse na baaka egdzere. Keyire-aatare keni ba estuwa.

³¹ Itare vuye na bademme ta gaa ba mukse ɲanna, amá bademme zlaruzle, yaránka egdzere ba palle keni.

³² Am iga-aatare bademme, a emtsehe ge mukse ɲanna keni.

³³ Vaci tse á emnde am faya mu, watse átuge ware palle mukse na? Adaba itare ta vuye na ndza mukse-aatare ba ɲane palle!»

³⁴ A ɲwaterante ge Yaisu, a ba ɲane á elvan ge itare: «Am duniya na wá, zála antara ɲwásha tá anƙwa á gaava am dagave-aatare.

³⁵ Amá am duniya na watse á sawa á katafke na wá, ma zála, ma ɲwásha keni, emnde na ni hyairephye ge tsete am faya, se njá am huɗe-aara wá, watse baaka elva á nika mazla-aara.

³⁶ Adaba watse baaka emtsa mazla-aara, tá de gev ba seke malika-aha á Dadaamiya. Itare ta ba egdzara á Dadaamiya, adaba ta tsete am faya.

³⁷ Muusa wá, ndaasende ba parakke ganakini watse tá tsetsa emnde a faya an shifa. Anƙwa an puwa am wakita á Dadaamiya, am tate na á ndaaná áte dake na, a ba ɲane áte eggye-aha á kure werre: Yaakadada, Dadaamiya á Ibrahimia, Dadaamiya á Isiyaaku, Dadaamiya á Yakuba.

³⁸ Daaci máki estuwa wá, tá á ba an shifa-aatare emndu werre. Adaba Dadaamiya wá, ɲane Dadaamiya á emnde na tá an shifa, Dadaamiya á emnde na ni tá an emtseka. Bademme á emnde a shifa tá an shifa ba ge ɲane.»

³⁹ A ba emnde umele am malum-aha á *tawraita: «Elva á ɲa na ka ndaase ba tsekke malum.»

⁴⁰ Gazlaregazla mazla-aara, baaka ura a ndavanu elva am iga a una ɲanna.

**Almasiihu á tsaaka an wulfe á *Dawuda*

(Mat. 22:41-46; Mark. 12:35-37)

⁴¹ Yaisu a ndavateru elva ge itare, a ba ɲane: «Estara ɲane ta bantsa emnde ni *Almasiihu wulfe á *Dawuda na?

⁴² Dawuda an ire-aara keni a dahanaa an Yaakadada, anƙwa am Jabura, a ba ɲane: A ba Yaakadada á elvan ge Yaakadada-aaruwa: Njinja am nadafa-aaruwa,

⁴³ dem sarte na má ganatervege kelaade-aha á ɲa tate á puwa sera á ɲa.

⁴⁴ Ha! Dawuda an ire-aara a dahanaa an Yaakadada *Almasiihu. Áy á sawa estara kena ni á gev wulfe-aara na?»

*Yaisu anƙwa á gíyá pukura-aha geni a farfa hyema áte ire-aatare áza malum-aha á *tawraita*

(Mat. 23:1-36; Mark. 12:38-40)

⁴⁵ A ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara á dem hyema á emnde bademme:

⁴⁶ «Faufa hyema am ire á kure áza malum-aha á *tawraita. Adaba itare ta emnde a wáyá marava am záne sadadde, tá kata emnde ta gater use an ga ire am dagave á zlamaha. Am mashidi keni maa, tá kátá ba slede na átire ge náza a emnde bademme na. Ma am muɲri keni itare sey tá de kátá ba slede na ni an dárádza jipu na.

⁴⁷ Emnde a zá ñwásha wegyege áte há keni ba itare. Daaci tá sladfanve maduwa-aatare ákatafke á emnde wá, geni ta emnde a jirire ágire. Itare zlada-aatare á de jauje ge náza á emnde bademme vaci shairiya.»

21

Sadake á nasherire na a fanaa wegyege a mukse

(Mark. 12:41-44)

¹ A kante ice-aara Yaisu, á zhára emnde a berba tá puwa sadake á nasherire á dem nakwati á jáhá sadake am *mashidi yaikke.

² A naa wegyege a mukse umele ñane baaka duksa-aara, a puwum kwaða buwa ñane keni.

³ Daaci a ba Yaisu: «Yá ndaakur ba jirire: Wegyege a mukse na kwaya ñane, taláge ba jipu na wá, ñane a puwum náza-aara jateruje ge emnde bademme.

⁴ Adaba uwe, itare wá, ankwá nalmane-aatare, ta saa ba cekwa-aara ge mága sadake an ñane. Amá mukse na wá, ñane talage. Baaka tsa umele, amá a naba se puwumhe názu am erva-aara bademme.»

*Yaisu á ndáhá elva a mbedá *mashidi yaikke*

(Mat. 24:1-2; Mark. 13:1-2)

⁵ Emnde umele tá ankwá á ndaha elva á *mashidi yaikke am dagave-aatare, geni mashidi ñanna wá, an ndera. Nákwá-aha-aara, antara kazlaña na ta sanaa sadake-aara ge Dadaamiya, ta caðaa mashidi ñanna an ñane na, zariya jipu. Amá a ba Yaisu á elvan ge itare:

⁶ «Ankwá á sawa sarte na ni watse ba nákwá palle keni á jauka áte ukfenjara nákwá, watse bademme á mbedá á dem áhá kwá ezzhara na.»

Zlada-aha na watse á magava lauktu á zla duniya

(Mat. 24:3-14; Mark. 13:3-13)

⁷ Ta naba ndavanuhe, a ba itare: «Witse á magava am sarte-ara una ñanna? Witse ñá dise áte uwe ganakini herzhe á magava duksa ñanna?»

⁸ A ba Yaisu: «Faufa kure ba hyema a se keðarakuraaka emnde umele. Adaba watse kwakya emnde na tá de sawa an zhera-aaruwa, ma ware-aatare keni á se ba: Ba iya una ya *Almasihu, hyephye laukte á miya mazla-aara. Amá kure wá, dábawaterka ðekideki.

⁹ Má kwa cenaa labare á wáva-aha, á dagala ervaunðe á male-aha gergere wá, kure gazlauka ðekideki, adaba watse á de magava ba una-aha ñanna zunñwe, amá zlaðe zle á duniya áte una ñanna-ka emtsaðe.»

¹⁰ A farhe zlaðe áðaliye, a ba ñane: «Witse kwá cená ba darda larde umele ge larde umele an wáva. Emnde á slekse umele dararde ge kwára á slekse umele an wáva.

¹¹ Á de gejava haha an ndzedá jipu am tate-aha gergere; watse á magava masiba-aha, antara waya am tate-aha gergere. Witse tá nanna emnde najipu-aha antara nalaama-aha sadadde á sáwa am samaya.

¹² «Amá lauktu ni á magava duksa-aha ñanna wá, kure watse tá sluwakursluwa, watse tá magakuránmaga palasa; watse tá de tsakurá am shairiya am mashidi-aha gergere, tá de dákurá á dem danğay. Witse tá de tsakurá á katafke á slekse-aha gergere, antara male-aha á larde gergere adaba zhera-aaruwa.

¹³ Daaci watse á vakurta ba una ñanna baráma ge kure, mága seyðire an zhera-aaruwa á katafke-aatare.

¹⁴ Duksa palle viyawanaaka wá: Dzamauka ire á názena watse kwá ndaaná kure ge ñezla ire á kure an ñane.

¹⁵ Adaba watse yá vakurtá ba iya an ire-aaruwa enjkale antara elva na kwá de ndaaná kure, tá de dzegwánka kelaade-aha á kure vakurte jawapa, tá de dzegwánka mbedakurmbede deki.

¹⁶ Náwa ba dada-aha a kure antara mama-aha a kure, egdzar mama-aha a kure, vara-aha a kure, antara slakate-aha á kure keni, tá de vakurte ge emnde, tá de ceba shifa á emnde umele am kure.

¹⁷ Emnde bademme watse tá dá ba kelaadire ádete kure adaba zhera-aaruwa.

¹⁸ Amá wá, ba úgje ire á kure palle á kefeka.

¹⁹ Kure wá, tsawaatse ba shagera. Máki tsakuraatse shagera wá, kwá ɲezlesenzle.»

Zlaɖa na baaka kalle-aara na
(*Mat. 24:15-21; Mark. 13:14-19*)

²⁰ «Máki kwa nanna jarantaaveje kelaade-aha ge Urusaliima an wáwa wá, diyaweddiye geni herzha keɖa-aara.

²¹ Daaci watse tá zhagada emnde na tá am Yahudiya am sarte ɲanna á dem huɖe á wa. Emnde na tá am huɖe á Urusaliima keni, watse tá kyá á dete mákwátá. Emnde a mákwátá wá, a sarka á sem Urusaliima deki.

²² Adaba hare-aha ɲanna bademme ba hare-aha á zlaɖa, geni a gevge názena am wakita á Dadaamiya bademme.

²³ Kay! Watse á tsaame kwa zlaɖa á ɲwasha na watse tá á huɖe, antara ɲwasha na tá an egdzara áte erva am sarte ɲanna! Adaba watse kwakya jipu zlaɖa am hare-aha ɲanna. Watse á marateránmára Dadaamiya ge emnde a larde ɲanna, geni tá anjwa am ervaunɖe-aarire.

²⁴ Watse tá ceba shifa-aatare an masalam; emnde umele-aatare watse tá sluwatere sluwatere, tá dáterá an shifa á dem larde-aha umele; watse tá lyevaalya emnde na baaka nadina-aatare Urusaliima, tá de ganvege ba seke berbere, dem sarte na má zlauzle náza-aatare ge itare keni.»

*Sawa á *Ura á emnde bademme*
(*Mat. 24:29-31; Mark. 13:24-27*)

²⁵ «Watse tá nanna emnde nalaama áte vaciya, áte tere, áte terlyakwa-aha keni bademme. Ate haha keni watse ba ire keni tá de kanteka emnde am larde-aha gergere ge lyawa. Adaba watse á vadza haye-aha á ba an ndzeɖa, watse kwakya hula-aara.

²⁶ Watse kwakya emnde na á de cebatera ba lyawa, adaba tá de dzámá názena watse á setarge emnde am duniya na kwakya. Adaba bademme á ndzeɖa á názena áte samaya á de gejavtegeje ba ɲarɲare sleɖe.

²⁷ Am sarte ɲanna wá, tá de zhára ba iya *Ura á emnde bademme yá anjwa á sawa áte kumba, yá sawa an hákuma yaikke antara demdemire.

²⁸ Ba máki kwa nanna anjwa á magava duksa-aha ɲanna wá, pauka hare mazla-aara, tsakwautsákwa hyema á dem samaya, adaba herzhe kwá ɲezla mazla-aara.»

Gáraɓa an nabugda, má yaaya hyema anjwaslire
(*Mat. 24:32-35; Mark. 13:28-31*)

²⁹ Am iga a una ɲanna maa, Yaisu a bateraa naraje maa, a ba ɲane á elvan ge itare: «Diyaweddiye á ba áte mama á nabugda antara nafa-aha umele.

³⁰ Máki kwa nanna puwaapuwa hyema áte nafa, yaaya umele anjwaslire wá, diyakurdiya ganakini herzhavteherzhe madare mazla-aara.

³¹ Una ɲanna keni ba estuwa. Ba máki kwa nanna anjwa á magava duksa-aha ɲanna wá, diyaweddiye ganakini herzhavteherzhe dem zlanna á Dadaamiya.

³² Yá ndaakur ba jirire, tá de zlauka emnde a zamane na ba estuwa, sey má naránna gevge duksa-aha ɲanna.

³³ Tara samaya an haha wá, tá naba keɖa, tá zlauzle. Amá elva-aaruwa wá, á kefeka deki, sey má gevge.»

Pauka hare, magaumága maduwa

³⁴ «Faufa hyema am ire á kure! Gawevka emnde a dakarire antara emnde a mbazla. Dzamauka ire an kazlaŋa á duniya. Máki estuwa, á se berakurbera háre-aha ŋanna ba estuwa, kwa baaka am niya.

³⁵ Adaba watse á setarge duniya bademme ba seke narre, baaka ura á geya ágashe dekideki.

³⁶ Adaba una ŋanna, pauka háre, magaumága maduwa ma am laukte-ara keni, lauktu kwá de shá ndzedá ge ŋezla átuge duksa-aha ŋanna bademme watse á setarge emnde na, watse á wakurka zherwe ge tse ákatafke-aaruwa ya *Ura á emnde bademme keni.»

³⁷ Ba kelaa vaha, Yaisu á kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde am *mashidi yaikke. Amá an vayiya wá, á de hare áte ire á wa na tá dahaná an Wa Anyaranyara na.

³⁸ Ba enlya-waabere wá, kerten tsekwaasetsekwe, bademme á emnde tá de cena elva ázenara am *mashidi yaikke.

22

Male-aha tá am sawari á eksá Yaisu
(*Mat. 26:1-5; Mark. 14:1-2; Yuh. 11:45-53*)

¹ Herzhapteherzhe vayvaya muŋri á depaiŋ na baaka shahi á makala am huđe-aara, muŋri na tá dahaná an *Paska na.

² Am sarte ŋanna maa, de jaremmeje male-aha á *liman-aha antara malum-aha á *tawraitá, ta tátaya pute a kedá shifa á Yaisu ba dekideki. Ta magaa estuwa, adaba á wateraa lyawa á ba átuge emnde a ekse.

Yahuda ankwá á vela Yaisu
(*Mat. 26:14-16; Mark. 14:10-11*)

³ Daaci de demda Shaitaine am Yahuda, an Iskariyaut keni tá dafa ba ŋane, ŋane ŋanna palle á pukura-aha kelaawa ju buwa.

⁴ A duhe ge Yahuda ŋanna ádeza male-aha á *liman-aha antara male-aha á emnde á ufa *mashidi yaikke, ta de magaa sawari kerde, geni á de faterem estara Yaisu am erva á ba an keski.

⁵ Daaci higa ge male-aha na, a ba itare una wá, «Ŋá vakte shuŋgu.»

⁶ A eksarhe ge Yahuda. Am iga a una ŋanna maa, a fantau ba ge tátaya dabari á faterem Yaisu na am erva salaakke, a diyarseka emnde dekideki.

*Ta tsatsanaa masane á *Paska ge Yaisu*
(*Mat. 26:17-25; Mark. 14:12-21; Yuh. 13:21-30*)

⁷ Gyaregya muŋri á depaiŋ na tá puweka shahi á makala am huđe-aara na, vaci ica egdza kyawe á *Paska wá,

⁸ Yaisu a naba bela tara Piyer tá an Yuhanna, a ba ŋane á elvan ge itare: «Dawmbare, de tsatsaumiyaatsatse dafa á Paska, mí de ezza.»

⁹ Ta ndavanu ge pukura-aha na, a ba itare: «Ká kata ŋá de tsatsakaná áme?»

¹⁰ A ŋwaterante, a ba ŋane á elvan ge itare: «Máki dakuremda am huđe á berni wá, kwá de puwa ba ja ire antara zhele á sepa yawe am hwama, naba dabaudfaba á dem mba na á demkwa ŋane.

¹¹ Máki dakuremda maa, bawanánba ge edda á há ŋanna: A ba malum wá: Áma bere na yá de zá dafa á Paska am huđe-aara antara pukura-aha-aaruwa?

¹² Daaci á de marakurá bere yaikke átire ge bere, an tsatsa kazlaŋa am huđe-aara. Kwá tsatsamiya dafa á muŋri am huđe-aara.»

¹³ Mazla-aara ba zlálá ge pukura-aha na, tá de bera duksa bademme ba seke una a baterna Yaisu na. Daaci ta tsatsaa dafa á Paska am bere ŋanna.

*Masane cufedfe**(Mat. 26:26-30; Mark. 14:22-26; 1 Kaur. 11:23-25)*

¹⁴ Hyephye laukte-aara maa, anƙwa á njá arge masane na antara pukura-aha-aara,
¹⁵ a ba ɲane á elvan ge itare: «Una názu ya katanaa ya an ervaunƙe-aaruwa bademme, geni yá zuze dafa á *Paska na antara kure, lauktu yá de shá zladá-aaruwa.

¹⁶ Adaba zá Paska ɲanna wá, yá ndaakur ba jirire, halevuhale ba vatena náza-aaruwa, sey mí de zá ba una am zlanna á Dadaamiya, má sessa maana-aara bademme parakke.»

¹⁷ Daaci a eksante feka, a slafan we-aara ge Dadaamiya, a ba ɲane á elvan ge itare: «Nawmbare shawushe bademme á kure.

¹⁸ Adaba iya wá, yá ndaakur ba jirire, halevuhale á ba áte una ge iya, geni yá eksanteksa feka yá fetefa áte we-aaruwa. A juwaa ba á sarte na ni emnde tá de njá am *kwara á Dadaamiya átekwa na.»

¹⁹ Am iga a una ɲanna maa, a eksante dafa, a slafan we-aara ge Dadaamiya, a kezlanve, a ba ɲane á elvan ge itare: «Una na wá, vuwa-aaruwa, ((yá yanya shifa-aaruwa adaba kure. Magaumága una ma vaatara keni, geni kwá dzamidzámá an ɲane.»

²⁰ Am iga a náza za keni a magán ba estuwa, a eksante feka, a ba ɲane á elvan ge itare: «Una uzhe-aaruwa a puvaa adaba kure, Dadaamiya á ngudfaterá namána ge emnde an ɲane.))

²¹ «Amá náwa edda una ni á veliyá ɲane mí zá dafa ba kerde.

²² Iya *Ura á emnde bademme wá, sey ba yá emtsa baaka pekyaa-aara, adaba a tsanaa ba estuwa Dadaamiya. Amá palase ge edda una ni á veliyá ɲane.»

²³ Daaci pukura-aha ta fantau ge ndáva am dagave-aatare, geni á maganá ware una ɲanna.

Ware una á de gev male á miya bademme

²⁴ Njaanja gajawe am dagave á pukura-aha, tá kátá dise edda una ni tá zhára ɲane ba seke male-aatare bademme.

²⁵ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Slekse-aha á larde, tá anƙwa á mára sleksire-aatare áte larde-aha, bademme á emnde a hákuma tá kátá emnde tá baterá shagera slera-aatare.

²⁶ Amá kure wá, estuweka. Edda una gevge male am dagave á kure, a gevge cekwa á kure ba ɲane. Slekatafke á kure, a gevge sleslera á kure ba ɲane.

²⁷ Am dagave á tara edda una á se beraná á ba am tate á njá dafa, antara walaadi mu, málá ware am itare? Ábi málá ba edda una á se beraná á ba am tate á njá náza za na? Amá iya, nja-aaruwa am dagave á kure wá, ya ba seke walaadi.

²⁸ «Kure wá, kwa emnde na ni kwá anƙwa antara ya ba kelaazare, kwá anƙwa antara ya am sarte-aha na a badiyaa shaitaine bademme.

²⁹ Ba seke una ni a vite yaikkire ge iya Edderwa na wá, iya keni vanakurteva ge kure.

³⁰ Watse kwá de njá antara ya am yaikkire-aaruwa, mí de záná átirpalle duksa, mí de sháná átirpalle. Kwá de njá am kurshi-aha á yaikkire ge kya shairiya á Iserayiila-aha jeba kelaawa ju buwa.»

*A ba Yaisu watse á yiyaaya Piyer**(Mat. 26:31-35; Mark. 14:27-31; Yuh. 13:36-38)*

³¹ «Simaun! Simaun!» a ba Yaakadada á dáhá Simaun, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Kwaye shansha baráma Shaitaine ganakini á maganá an kure ba seke hiya na tá anƙwa eggyega na.

³² Amá ya magaa maduwa adaba ka, geni a kezlevka fetarfire á ña bademme. Am sarte na má watse eptsakeptsá á sem sera-aaruwa wá, fateremfa ndzedá am vuwa ge egdzar mama-aha á ña.»

³³ A ba Piyer á elvan ge ñane: «Yaakadada, iya wá, ma tá damiyá á dem dangay keni, tá dami ba buwa; ma tá ceba shifa á miya keni, sey mi ba buwa.»

³⁴ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Yá ndak ba jirire Piyer: Ba vatena na lauaktu á kyuwa tsákálá wá, watse ká bánba ka ser keye ganakini diyakikire.»

Yaisu á ndaha elva á partamami, nambela á káshi ira masalam

³⁵ Am iga a una ñanna maa, a ba Yaisu á elvan ge itare: «Am sarte na ya belakurbela, ma shungu, ma kashi ba kimake keni dakuránka na mu, ankwá názu kwa kumanaa kure emtu?» Ta ñwanante, a ba itare: «Baaka názu ña kumanaa ñere dekidefeki.»

³⁶ A ba ñane á elvan ge itare: «Kina wá, estuweka mazla-aara. Edda una ni ankwá shungu-aara, a eksanteksa; edda una ankwá kashi-aara keni, a eksanteksa; edda una má baaka masalam-aara, a veluvelé nanjyuwe-aara, a shekwepshekwe.

³⁷ Ya bakurnaa adaba uwe, shagera ba á gevge názena a ndaanaa wakita á Dadaamiya áte ya na mazla-aara. Adaba a ba wakita á Dadaamiya: “Ñane faremfa am emnde a mága haypa.” Daaci daada áte una ñanna kina geni á gevge.»

³⁸ A ba pukura-aha tá elvan ge ñane: «Yaakadada náwa ankwá masalam buwa.» A ñwaterante, a ba ñane: «Hyaahya ba una ñanna.»

Yaisu am Gaicaimane

(Mat. 26:36-46; Mark. 14:32-42)

³⁹ Ba segashe-aara ge Yaisu wá, a zlala á ba áte Wa Anyaranyara na mbasmba ñane na, ta dabemhe ge pukura-aha-aara keni.

⁴⁰ Daraada áhuwa maa, a ba ñane á elvan ge itare: «Ñjalaunjalá Dadaamiya geni a badakuruka shaitaine.»

⁴¹ Daaci a gapsehe ba yiyiye an itare, á hyephye velya nákwá palle, a de kezlaa ugje, a magaa maduwa-aara, a ba ñane:

⁴² «Tasle á ña Eddaye-aaruwa jinaaja zladá na a shika, máki wayakiyantewayá. Amá a gevka áte náza-aaruwa, a gevge á ba áte náza á ña.» ((

⁴³ Daaci a naba jesarhe ge malika á Dadaamiya á sawa am samaya, a se fanem ndzedá am vuwa.

⁴⁴ Ge kwakyire á dzama ire na a shaa ñane na wá, a magaa maduwa an ndzedá-aara bademme, haa a ses ge ngudeffire cuuwe áte vuwa-aara, á tádá á dete haha tak, tak, take ba seke uzhe.))

⁴⁵ Zlanaazle maduwa-aara mazla-aara, a naba tsetehe a seza pukura-aha-aara maa, a se berater tá am háre, adaba haraare ta taa puka hare, tá am dzámá ire yaikke.

⁴⁶ A tsaterterte, a ba ñane á elvan ge itare: «Labára kwá pá háre? Pauka háre; magaumága maduwa geni a badakuruka shaitaine.»

Ta eksevaa estuwa Yaisu

(Mat. 26:47-56; Mark. 14:43-50; Yuh. 18:3-11)

⁴⁷ Ba elva ñanna keni zlabé zlanaaka Yaisu wá, saressa emnde ta ba kwakya, Yahuda palle á pukura-aha kelaawa ju buwa á katafke-aatare. Daaci a duhe ge Yahuda ñanna suuwe ádeza Yaisu, a de ñanaahe takwalle, á gan use an ervaunfde-aara palle ágire.

⁴⁸ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Yahuda, ká se gi use ganakini ká fiyá an una ñanna emtu á dem erva á emnde, iya *Ura á emnde bademme?»

⁴⁹ Emnde tá antara Yaisu tá zhára mága ñanna wá, watse zlazladá jipu. Daaci a ba itare tá elvan ge Yaisu: «Yaakadada, ñere keni ña naba waterwá emtu an masalam-aha á ñere?»

⁵⁰ Kertenj velesevele erva palle-aatare, a naba wa sleslera á male á *liman-aha, a icanaa hyema a nadafa.

⁵¹ Amá a ba Yaisu á elvan ge itare: «Yawánya, magauka una.» A de semtanaa hyema-aara nanna ge zhel na, a mbanaahe.

⁵² Daaci a ba Yaisu á elvan ge male-aha á *liman-aha, antara male-aha á emnde a ufa *mashidi yaikke, ira male-aha á ekse na ta se eksa nane na, a ba nane á elvan ge itare: «Kwá se eksiya an masalam-aha, antara zade am erva na mu, ya neyle emtu?»

⁵³ Ábi kelaazare yá á ba ázekure am mashidi yaikke, eksakurika d'ekideki? Daaci sarte na wá, sarte á kure, sarte á tabedammire ge marse hákuma-aara.»

A ba Piyer nane diyaaka Yaisu d'ekideki

(Mat. 26:57-58, 69-75; Mark. 14:53-54, 66-72; Yuh. 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Daaci ta naba eksevaa Yaisu na, ta dan ba suuwe á dem mba á male á male-aha á *liman-aha bademme. Piyer wá, a daa d'aba Yaisu ádehuwa, amá wá, gaterápteka d'ekideki.

⁵⁵ Mbarantembe kára am huđe á riya á male á liman-aha na, jarantaaveje emnde ge kára na maa, Piyer keni a de njeme am dagave-aatare.

⁵⁶ Daaci á ezzhárá kwátena umele Piyer na, á njá átuge kára, á ezzhárá, a ba nane: «Degi zhel na keni ba ura á Yaisu nanna.»

⁵⁷ Amá eksarka Piyer, a ba nane: «Diyanka ya zhel nanna emmaye-aaruwa.»

⁵⁸ Cekwaanjudi wá, a nanhe zlađe ádaliye ge ura umele, a ba nane á elvan ge nane: «Ka keni ka ba palle á emnde nanna.» A nwanante ge Piyer, a ba nane: «Iya nane ka ya, eddaye-aaruwa.»

⁵⁹ Shekwaashekwa á maga saa palle wá, a ba ura umele zlađe adaliye á ba an ndzedá: «Baaka shaige-aara d'ekideki, dawale na keni ba ura á zhel nanna. Adaba nane keni ba ura Galili nanna.»

⁶⁰ Amá a nwanante ge Piyer, a ba nane: «Naba ennda seke elva á nja ma ká ndaha uwe keni.» Ba elva-aara keni zlađe zlanaka Piyer, tsáktsákwalikwaa á ba tsakala.

⁶¹ A eptsavte ge Yaakadada, a zharaa Piyer ba yamme, daaci Piyer a naba yehete názena a banna Yaakadada, a ba nane: Vatena lauktu á kyuwa tsákálá, ká de bánba ka ser keye ge diyakikire na.

⁶² Mazla-aara a naba sesehe ge Piyer ásegashe, a se fantau ge kyuwa á ba an yawe á kyuwa.

Ta zlazlese Yaisu, ta zuhe an ja

(Mat. 26:67-68; Mark. 14:65)

⁶³ Daaci emnde na tá ufa Yaisu na ta naba zlazlese, ta zuhe an ja.

⁶⁴ Ta fadanse ice, ta vavante d'edekwa, am iga-aara ta ndavanundave ganakini a jakaa ware, diyeddiye edda-aara.

⁶⁵ Ta epsawse Yaisu an tsáká elva-aha gergere ádete nane.

*Yaisu á katafke á *kendekyiya yaikke*

(Mat. 26:59-66; Mark. 14:55-64; Yuh. 18:19-24)

⁶⁶ Ba a werehe ge ekse, an enlya werre wá, jarammeje male-aha á Yahudiya-aha bademme; amaana male-aha á *liman-aha, antara malum-aha á *tawraita. Ta saa Yaisu á sem jahava-aatare.

⁶⁷ Daaci ta ndavanuhe ge Yaisu a ba itare: «Ba ka una ka *Almasiihu na emtu? Naba ndaanjernda.» A nwaterante ge Yaisu a ba nane: «Má yá ndaakurnda, kure kwá fetarka.

⁶⁸ Ma ya ndavakuru elva keni, kwá de viteka jawapa.

⁶⁹ Duksa palle wá, a juwa ba keski mazla-aara, iya *Ura á emnde bademme yá zlala á de njá am nadafa á Dadaamiya na Sleksa ba nane na.»

⁷⁰ A ba itare bademme tá elvan ge Yaisu: «Ekka mu, ka *Egdza á Dadaamiya emtu estara?» A nwaterante ge Yaisu a ba nane: «Ba seke diyakurdiya, ba estuwa.»

⁷¹ A ba itare am dagave-aatare: «Ázara wedere á miya am seyde-aha mazla-aara, ábi cenamiyáncena názena a ndaanaa nane.»

23

*Daránda Yaisu á de katafke á sleksu *Pilaatu* (Mat. 27:1-2, 11-14; Mark. 15:1-5; Yuh. 18:28-38)

¹ Daaci ta tsetehe bademme-aatare am *kendekyiya nanna, ta daa Yaisu na á de katafke á sleksu *Pilaatu.

² Daraada ákatafke á slekse maa, ta de fantau ge ica sera á Yaisu á ba áhuwa. Ta banán ge slekse: «Náwa zhel na á wesha larde á miya. A bantsa nane, a varanteka hadáma ge male á larde á Rauma d'ekid'eki. A bantsa nane zlafe: Ba iya una ya *Almasiihu, ya slekse yaikke.»

³ A ndavanuhe ge sleksu Pilaatu: «Ba ka una slekse á Yahudiya-aha na emtu?» A nwanante ge Yaisu: «Ba estuwa.»

⁴ A ba Pilaatu á elvan ge male-aha á *liman-aha antara dikele á emnde nanna bademme: «Shanáka ya haypa áte zhel na dammaru ge záná an shairiya.»

⁵ Amá itare ta farhe zlafe ádaliye á ba an ndzedá, a ba itare: «Degey an názena á kwaratersa nane ge emnde na á tsante fitenire am larde á miya! Kwaye ndza a fantau á ba am Galili, amá a se hyanme am Yahudiya bademme, se ba áhuna keni samsa an nane!»

*Daránda Yaisu á de katafke á sleksu *Hirudus*

⁶ Sleksu *Pilaatu ba a cenaa ta tsalante Galili am hude-aara na wa, a fantau ge ndáva tate na ni a sawa Yaisu átekwa, a ba nane: «Zhel nanna ura Galili emtu?»

⁷ Am sarte na diyeddiye ganakini Yaisu a sawa á sa am tate na á kwaraná sleksu *Hirudus, a naba belanaa ádezenjara. Adaba am hare-aha nanna Hirudus keni á ba am hude á Urusaliima.

⁸ Sleksu Hirudus a higa jipu am sarte na a puwete ice-aara áte Yaisu. Adaba haraare á cená ba labare-aara, haraare á kumá ba nane, geni watse á nanna najipu ázenjara.

⁹ Daaci a ndavanu elva-aha gergere, amá nwanárka Yaisu d'ekid'eki.

¹⁰ Tá an'kwa male-aha á *liman-aha, antara malum-aha á *tawraitá áhuwa maa, ta fantau ge ica sera á Yaisu á ba an ndzedá.

¹¹ Mazla-aara sleksu Hirudus antara sawji-aha-aara ta fantau ge valyanse elva a epsawa ge Yaisu, ta epsawse ba nga, ta tsekwanme am zane zariya jipu, ta naba eptsanaahe ádeza sleksu Pilaatu.

¹² Garevge slakate-aha ba vacite nanna tara Hirudus an Pilaatu, adaba ndza ta emnde a dágala.

Njarantenja am shairiya ge ja shifa á Yaisu (Mat. 27:15-26; Mark. 15:6-15; Yuh. 18:39-19:16)

¹³ Sleksu *Pilaatu a jemaa male-aha á *liman-aha, antara male-aha á ekse ira emnde a ekse bademme,

¹⁴ a ba nane á elvan ge itare: «Náwa kwa siyaa zhel na, a ba kure á wesha larde, amá ya ndavanu elva-aha nanna á ba ákatafke á kure, shanáka haypa-aara áte una kwa se puwar ugje kure ganakini á nanaa nana shairiya.

¹⁵ *Hirudus keni shanka haypa na a guwaa zhel na ganakini á nanaa nana shairiya. Adaba una nanna a eptsanaahe zlafe ádaliye ásezemiya. Estuwa, ba baaka haypa na a guwaa nane hyephye ja shifa-aara.

¹⁶ Adaba una nanna, yá zuze á ba an ja, daaci yá belanaabela.»

((
 17 Am mbarsembe emnde ba kelaa munri á *Paska sey slekse á belaterá dangay palle maa,))

18 bademme-aatare ta jar ye ge Yaisu, a ba itare tá elvan ge Pilaatu á ba an ka kwará: «Ejja zhel na a njeka an shifa d'ekideki, belanernaabela Barabas.»

19 Barabas wá, ta ngudanaa adaba fitenire umele ta tsante am huđe á ekse antara elva á shifa.

20 Sleksu Pilaatu wá, nane á kátá bela Yaisu. Adaba una nanna, a se mbedateruhe zlađe adaliye elva-aara ge emnde a ekse.

21 Amá ta nwanante á ba an hula: Zleñelezleñela áte dzangala, zleñelezleñela áte dzangala, zleñelezleñela áte dzangala, bademme-aatare ba estuwa.

22 A ndaaterhe zlađe adaliye sleksu Pilaatu ge keyire: «Labára nane ge kure? A gu uwe nane zhel na diyanka ya na? Iya wá, diyanka ya haypa na a guwaa nane, hyephe ya shifa-aara na. Yá zuze á ba an ja, yá belanaabela.»

23 Amá itare tsaraatse degdege á ba áte náza-aatare, ta farhe zlađe adaliye ge hula geni a zleñelarzleñela Yaisu. Daaci jejje am ire á Pilaatu, ta ganaa ba itare ndzedá.

24 Mazla-aara a naba eksarhe geni a gevge názena tá kataná itare nanna.

25 Daaci a naba belateraa edda una ta danaa adaba fitenire á dem dangay, antara elva á shifa na, a vaterte Yaisu geni tá de maga názena tá kataná itare áte nane.

Náwa ta zleñelanaa estuwa Yaisu áte dzangala

(Mat. 27:32-44; Mark. 15:21-32; Yuh. 19:17-27)

26 Tá ankwá á dándá Yaisu maa, de jarja ire antara ura Siraine umele zhara-aara Simaun átire sa á sawa am makwata maa, ta naba eksevaahé, ta far sepa dzangala á ba an ndzedá, á d'aba Yaisu an nane.

27 Estuwa dikele á emnde a ekse ta daa d'aba Yaisu na antara nwashá. Nwashá na wá, tá ámbera kyuwa, tá tsaka d'ákwa.

28 Amá a eptsavte ge Yaisu, a ba nane á elvan ge nwashá nanna: «Kure nwashá-aha á emnde a Urusaliima, kyuwawika iya, amá kyuwaukyuwa ire á kure antara egdzara á kure.

29 Adaba ankwá á sawa hare-aha na ni tá de bánba emnde: Sharánsha ire-aatare nwashá dziire antara nwashá na zlađe faranuka uba-aatare ge egdzere, ira nwashá na tá yeka mazla-aara na.

30 Am sarte nanna maa, tá de bateranba emnde ge wa-aha sadadde: Mbedawanjerarmbede. Tá de bateranba ge egdzar wa-aha: Shebawanjerveshebe taslawá á kure!

31 Adaba má ta magante una ge nafa áñwáslá, watse átsáme kena náza á náfa na an ula?»

32 Á ba am sarte nanna maa, tá ankwá emnde a bádza sleđe ta buwa, ta daterhe antara Yaisu, ta de cebatera átirpalle.

33 Daraada am tate nanna tá d'ahaná an Feka á Ire na maa, ta naba zleñelaa Yaisu, antara emnde a bádza sleđe nanna áte dzangala-aha-aatare, palle am nadafa-aara, palle keni am názlaba-aara.

34 Amá a ba Yaisu: «Eddaye-aaruwa, naba yateraarye haypa-aatare, adaba diyarka.» Itare ta tegaa kazlaja á Yaisu am dagave-aatare. Ge ettega-aara wá, ta maga njeri ganakini a sesse edda una ni á zaná nane ma uwe keni.

35 Emnde bademme tá á ba á tsatse, tá ezzhara. A ba male-aha á Yahudiya-aha ágire tá epsawepsawa: «Ábi nane a lyese emnde umele? A lyelye kwa ire-aara keni, má ba nane una *Almasiihu a eksesaa Dadaamiya.»

36 Sawji-aha keni ta ganaptehe, ta de valyananse elva a nyainye, ta maranaa mbazla danjanje tá kátá fanufe.

³⁷ A ba itare tá elvan ge ñane: «Ábi ka bantsa ka, ka slekse á Yahudiya-aha, lyelye kwa ba ka ire á ña!»

³⁸ Náwa názu ta puwetaa itare áte naláwa, ta fetehe áte dzaᅅgala átire ge Yaisu: «Ba ñane una slekse á Yahudiya-aha.»

³⁹ Emnde a badza slede na ta zleᅅelateraa antara Yaisu na, palle-aatare a naba zlazlese Yaisu, a ba ñane: «Gakefka *Almasiihu mazla-aara emtu? Lyelye kwa ire á ña, lyaᅅerlye ñere keni.»

⁴⁰ Amá a naba valarhe ge palle na, a ba ñane: «Ekka wá, labára á wanᅅka lyawa átuᅅe Dadaamiya? Ka keni ká á ba am zlaᅅa ᅅanna tsa.»

⁴¹ Miya antara ka wá, á jamiya ba haypa á miya. Názena tá magamiyán ge miya ba deydey á názena mi maganaa miya keni. Amá ñane mu, a gu uwe, ábi baaka?»

⁴² Daaci a ba ñane á elvan ge Yaisu: «Tasle á ña iya wá, vacitu watse ká de sawa an yaikkire á ña na, ba tasle á ña yehiteyeha iya keni.»

⁴³ A ᅅwanante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Yá baka ba jirire: Ba vatena na, mí dá ba buwa á dem zlanᅅa á Dadaamiya.»

*Náwa ndza a emtsaa estuwa Yaisu
(Mat. 27:45-56; Mark. 15:33-41; Yuh. 19:28-30)*

⁴⁴⁻⁴⁵ Am sarte ᅅanna wá, á maga vacitire. Amá má a de tsekwaa ge tabedammire wá, duniya baᅅemme baaka vaciya, dem saa keye ba estuwa. Kacekaca á dzegwa na am *mashidi yaikke keni, a naba tamme kalkale am dagave.

⁴⁶ Daaci Yaisu a naba kante kwára á ba an ndzeᅅa, a ba ñane: «Eddaye-aaruwa, fanakemfa shifa-aaruwa am erva ge ekka.» Ba a ndaase una ᅅanna, mazla-aara a naba emtsehe.

⁴⁷ Male á sawji á Rauma, ba a naa duksa ᅅanna magaavemage na wá, a fantau dise jirire á Dadaamiya, a ba ñane: «Zhel na wá, ba jirire baaka haypa-aara.»

⁴⁸ Baᅅemme á nalga á emnde na ndza a sateraa ba se zhára ice na, ta daa á ᅅaᅅa ba ervaunᅅe adaba názena ta naana itare na.

⁴⁹ Slakate-aha á Yaisu, antara ᅅwasha na kwaye ta ᅅabanaa á sawa am kwára á Galili na, ta tsaahᅅe yiᅅiᅅe an itare, lauktu ta zhara názena aᅅkwa á magava na.

*Faremfa Yaisu am irekhya
(Mat. 27:57-61; Mark. 15:42-47; Yuh. 19:38-42)*

⁵⁰⁻⁵¹ Daaci ndza aᅅkwa ura umele zhara-aara Yusufa, ñane ura Arimatiya am Yahudiya. Zhel ᅅanna wá, ura jirire, dzayya huᅅe-aara, aᅅkwa á ufa zamane na ni emnde tá de njá á ba am *kwara á Dadaamiya na. ᅅane keni ura male am *kendekyiya yaikke, amá eᅅkale-aara ᅅabaaka názena tá aᅅkwa á slaslaná emnde umele, antara názena ta maganaa itare am sarte ᅅanna.

⁵² Daaci a duhe ge ñane á deza sleksu *Pilaatu, a de ndavanu baráma á eksa emtsa á Yaisu.

⁵³ A se tsekwaa emtsa na áte dzaᅅgala, a faᅅeme am kalpakane aᅅwaslire, jeba á kalpakane ᅅanna ba lefeᅅe. Daaci a de zlavanaahe am irekhya ta yese am cacera, ba ser palle keni zlaᅅe zlavaranaaka emtsa am huᅅe-aara.

⁵⁴ Vacite ᅅanna wá, ge zlema, herzhe á fantaufe kwaskwe á puwansepuwe.

⁵⁵ ᅅwasha na ta saa á ᅅaba Yaisu kwaye á sawa am kwara á Galili na wá, ta ᅅaba Yusufa á dem tate á heᅅa Yaisu na, ta de zharanaahe irekhya-aara antara zlava-aara am irekhya.

⁵⁶ Mazla-aara ba zlala-aatare á dá, ta de tsatsaa waye-aha-aatare, antara náza se-aatare, ganakini watse tá de wecar ge Yaisu.

Vaci puwansepuwa maa, ta puwansehe emtsaᅅe áte una am *tawraita.

24

Yaisu tsetse am faya

(*Mat. 28:1-10; Mark. 16:1-8; Yuh. 20:1-10*)

¹ Werre an enlywa-waabere ge laade wá, ta duhe ge njwasha njanna ádete irekhya á Yaisu an waye-aha na ta tsatsanaa itare na.

² Amá ta de beraa irekhya á ba an wácene, an tambara páláme yiyiye an we-aara.

³ Ta demhe am irekhya na, amá sharánka Yaakadada Yaisu d'ekid'eki.

⁴ Daaci palle a názu tá ndaaná itare baaka d'ekid'eki. Ba itare tá átira mága najipu njanna, ta naba jesarhe ge zála buwa ákatafke-aatare ba estuwa, ta tsekweme am nangyuwe na á maga wulwulire jipu na.

⁵ Jaterja lyawa njwasha na, ta puweme erva am ice. A ba emnde njanna tá elvan ge itare: «Labára kwá se tataya edda una an shifa am dagave á emnde a faya?»

⁶ Nane baaka áhuna tsetse, an'kwa an shifa-aara ádaliye. Elva na a bakurnaa njane am haha á Galili na dedde am ire á kure emtu?

⁷ Ad'aba ndza a ndaakurnda, a ba njane: Iya *Ura á emnde bademme wá, watse tá vite ge emnde a mága haypa, tá de zlenjeliya áte dzaŋgala. Amá am hare ge keyire wá, watse yá tsetse am faya.»

⁸ Daaci saasa elva-aha na ndza a baternaa Yaisu na bademme á sem ire-aatare.

⁹ Mazla-aara ba z'lálá-aatare áte we á irekhya, tá dateraa labáre ge pukura-aha-aara kelaawa jemtekwe, antara emnde-aara umele bademme.

¹⁰ Náwa zhera á njwasha na ta dateraa labáre ge pukura-aha njanna: Maari mukse á emnde a Magdala, Yauwanna, Maari emmarge Yakuba, ira njwasha umele na ndza ta kerde, bademme ta daa ba labáre njanna.

¹¹ Amá pukura-aha eksaranteka elva á njwasha na seke elva a jirire, fartarka an itare d'ekid'eki.

¹² Piyer wá, njane a naba tsetehe á ba am sarte njanna, zhagade-aara á dete we á irekhya na, a de zharaa ice á dem huđe-aara, a de beraa ba kalpakane. Daaci ba eptsaa-aara á da, á maga ba najipu-aara.

Ate baráma a dem Aimawus

(*Mark. 16:12-13*)

¹³ Ba vacite njanna maa, ta tsetehe ge pukura-aha buwa, ta dem ekse umele tá d'aná an Aimawus, dagave-aatare an Urusaliima á maga kilaumaiter kelaawa jemtekwe.

¹⁴ Daaci tá an'kwa á ndaha názena a magava áte Yaisu am hare-aha njanna am dagave-aatare.

¹⁵ Zlađe itare keni tá ndaha ba elva njanna am dagave-aatare maa, ba Yaisu an ire-aara a duhe ádezeta, an'kwa á z'lálá antara itare áte baráma.

¹⁶ Tá zhárá ba ura, amá an'kwa názu a piyaterterte ge diyeddiye-aara.

¹⁷ Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Kwá ndaha elva uwe kure áte baráma na?» Ta tsahe wá, puwaapuwa vuwa-aatare.

¹⁸ A naba njwanante ge palle-aatare zhera-aara Kiliyaupas, a ba njane á elvan ge njane: «Ka wayve am Urusaliima, zlađe cenakánka názena a magava am hare-aha na ka?»

¹⁹ A ba njane á elvan ge itare: «A jaara uwe?»

Ta njwanante, a ba itare tá elvan ge njane: «Názena a magava áte Yaisu ura Nasarátu na cenakánka? Nane nabi á Dadaamiya, an hákuma jipu am slera-aara á katafke á Dadaamiya, an'kwa hákuma á ndaha elva á katafke á emnde ázenjára.

²⁰ Amá male-aha á *liman-aha á miya, antara male-aha á Yahudiya-aha á miya, ta naba jar ye, ta de faterem am erva ge emnde a duniya, ganakini sey ta maganaa shairiya á shifa, daaci ta naba zlenjelehe áte dzaŋgala.

²¹ Bademme ndza ɲa tamán geni á de lyaná ba ɲane larde á *Iserayiila. Amá kwaye ɲane názena a magava áte ɲane, hare keyire-aara vatena.

²² Zlabe ádalíye maa, jaraɲerja eɲkale ɲwásha umele tá á ba ázeɲere. Adaba ta duhe ge itare an eɲlya-waabere ba vatena á dete we á irekhya-aara wá,

²³ de berareka am irekhya. Mazla-aara ta naba saa, ta se mbedanjeru labáre, a ba itare: Ta naba jesarhe ge malika-aha á katafke á ɲere ba estuwa, ta bantsa malika-aha ɲanna tsetse am faya.

²⁴ Ta duhe ge emnde umele á ɲere á dete we á irekhya ɲanna, ta de bera ba seke una ta ndaanaa ɲwasha ɲanna. ɲane wá, itare keni naránka.»

²⁵ Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Kure wá, baaka eɲkale á kure defikideki, mbate elva-aha na ta balanaa nabi-aha na bademme daaka á dem ire á kure, fakurtarka.

²⁶ Diyakurka defikideki ganakini sey *Almasiihu á shushe zladá-aha ɲanna, lauktu á dem yaikkire-aara? Ndza cenakuránka una?»

²⁷ Daaci a palateraa názu á ndaana wakita á Dadaamiya á dete ɲane bademme. A fantau am wakita-aha na a puwetaa Muusa, date una ta puwetaa nabi-aha umele bademme.

²⁸ Herzharanteherzhe ekse na tá demkwa na maa, Yaisu a magaa ba seke ɲane wá, zlabe zlauka shula-aara.

²⁹ Daaci ta fantau ge ɲaɲanaa ázetare, a ba itare: «Gevge manjaripu mazla-aara Malum, vayiya ge de katafke, naba hare ázeɲere.» «Ane,» á bina, a naba duhe antara itare.

³⁰ Njarinja arge masane maa, a eksante dafa am erva, a slafanaa we-aara ge Dadaamiya, a kezlanve dafa na, a vaterte ge itare.

³¹ Mazla-aara a naba werte ge ice-aatare, diyareddiye ge ɲanire, amá naránka ɲane mazla-aara.

³² A ba itare am dagave-aatare: «Kay, ázara kena emtakire á ervaunđe á miya am sarte na á palamiya názu am wakita á Dadaamiya áte baráma a sawa na. Higa eksanteka ervaunđe á miya ba seke kára emtu?»

³³ Ta naba eptsehe a ba am sarte ɲanna á sem Urusaliima, ta se beraa pukura-aha kelaawa jemtekwe na jarammeje antara emnde a nja-aatare.

³⁴ Ta aɲkwa ndaha elva a Yaakadada am dagave-aatare, a ba itare: «Ba jirire tsetse Yaakadada am faya, adaba a maranaa ire-aara ge Simaun.»

³⁵ Itare keni ta ndaaterhe labáre-aatare áte baráma, ta ndaaterhe geni diyareddiye Yaisu am sarte na a kezlanve dafa, a vaterte na.

Yaisu a marateraa ire-aara ge pukura-aha-aara

(Mat. 28:16-20; Mark. 16:14-18; Yuh. 20:19-23; Sler. emnde 1:6-8)

³⁶ Itare keni zlabe tá ndaha ba ɲane, ta naa ba Yaisu á tse am dagave-aatare, «A vakurteva Dadaamiya hairire,» a ba ɲane á elvan ge itare.

³⁷ Má de gazlargazla wá, jaterja lyawa jipu, adaba itare tá kurken náza nye.

³⁸ Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Labára kwá maga lyawa estuwa? Labára kwá maga shaige estuwa am ervaunđe á kure?»

³⁹ Ábi una ba iya? Nawanaana erva-aha-aaruwa antara sera-aha-aaruwa. Fautefa erva á kure áte iya, tapawiyaatapa ba shagera. Adaba náza nye wá, ɲane baaka vuwa-aara. An hyuweka, an hyaihyeka.»

⁴⁰ Á baterá una ɲanna wá, ámbera á maraterá erva-aara, antara sera-aha-aara bademme.

⁴¹ Aley zlabe fartarka emtsaade. Adaba ge kwakyire á higa wá, tá geyá mága ba najipu áte ɲane. A naba ndavateruhe, a ba ɲane á elvan ge itare: «Aɲkwa emtu náza za ázekure áhuna?»

⁴² Ta vante hyuwa á kelfe an tefá shagera.

⁴³ A lyevaahē, a naba zuhē á ba á katafke-aatare.

⁴⁴ Am iga a una ṅanna maa, a ba ṅane á elvan ge itare: «Am sarte na ndza yá á ba an shifa-aaruwa am dagave á kure keni, ndza ya ndaakurnda baḍemme, a ba iya: Baḍemme á názena á tsakaná *tawraitá á Muusa áte iya, antara una am wakita á nabi-aha umele, ira una ta puwete am jabura, ndza ya ndaakurnda geni baḍemme sey watse á gevge.»

⁴⁵ Daaci a naba vaterte enjkale ganakini tá cenevaacena názena á ndaaná wakita á Dadaamiya.

⁴⁶ A ba ṅane á elvan ge itare: «Náwa názena an puwa am wakita á Dadaamiya: Sey máki shushe *Almasiihu zlaḍa, emtsamtsa. Am hare ge keyire á de tsetse am faya.

⁴⁷ Sey tá magateránmaga waazu ge nalgaadama baḍemme an zhera-aara, geni a magarmága tuba, Dadaamiya á yaterarye haypa-aha-aatare. Tá fantau am Urusaliima.

⁴⁸ Daaci ba kure una kwa seyde-aha á elva-aha ṅanna.

⁴⁹ Iya wá, yá de ḅelakurá názena a ba Edderwa watse á vakurteva na á sawa. Amá wá, njawinja á ba am huḍe á berni áhuna, dem sarte na má tsekwatsekwa hákuma á Dadaamiya ṅanna á sawa am samaya, á setarge kure.»

Zlálá á Yaisu á dem samaya

(Mark. 16:19-20; Sler. emnde 1:9-11)

⁵⁰ Am iga a una ṅanna maa, Yaisu a daterse am huḍe á ekse, kwaye a dateraa á dem Baytaniya. Daraada áhuwa maa, a ketaa erva-aha-aara a gaterar barka.

⁵¹ Am sarte na a gaterar barka ṅanna wá, ámbera á tegava an itare, a zlálá á dem samaya.

⁵² Itare ta fantau ge kazlan ugje á ba am tate ṅanna, lauktu ta eptsá á sem Urusaliima, ervaunḍe-aatare emtake jipu.

⁵³ Ba kelaazare icaranseka dem *mashidi yaikke, tá de gálá Dadaamiya am mashidi-aara.

Labare á higa na a puwetaa YUHANNA

*Yaisu *Almasiihu nane elva á Dadaamiya*

¹ Kwaye am fakta, ba lauktu Dadaamiya á nderá duksa keni, edda una tá dahaná an elva á Dadaamiya na ndza anƙwa tsawe. Elva nanna ndza ta ba kerde an Dadaamiya, elva nanna Dadaamiya.

² Daaci elva nanna wá, kwaye am fakta ta ba kerde an Dadaamiya.

³ Baɗemme á duksa, Dadaamiya a nderanaa áte erva an nane. Baaka názena ni ta nderanaa áte erva an nane ka.

⁴ Elva nanna wá, á vatertá ba nane shifa ge emnde. Shifa nanna maa, anƙwa á vaterte parakkire á jirire ge emnde.

⁵ Parakkire nanna anƙwa á mbe am tabeɗammire, amá dzegwánka tabeɗammire ganakini á emtsanaametsa.

Elva áte Yuhanna slemaga baptisma

⁶ Anƙwa ura ndza a belanaa Dadaamiya werre, zhera-aara Yuhanna.

⁷ Sawa-aara ge nane wá, ndza a sawa ge balateraa elva á parakkire nanna ge emnde, ganakini a fartarfe emnde áte parakkire nanna.

⁸ Nane-ka una parakkire nanna; nane wá, á maga ba seydire á elva á parakkire nanna.

⁹ Parakkire nanna wá, parakkire á jirire, a semhe á sem huɗe á duniya wá, anƙwa á mbe am dáɗave á emnde baɗemme, á maraterá parakkire á jirire.

¹⁰ Edda una ni tá dahaná an elva á Dadaamiya na wá, ndza á ba am huɗe á duniya. Ba duniya na keni Dadaamiya a nderanaa á ba áte erva an nane, amá duniya diseka nane ɗekideki.

¹¹ Nane a sem larde-aara ba ge nane, amá emnde-aara nanna liyarka.

¹² Aley keni wá, tá anƙwa emnde na ni ta lyevaa nane, fartarfe áte nane. Ge emnde nanna wá, a naba vaterte barama á gev egdzara á Dadaamiya.

¹³ Garevka egdzara á Dadaamiya áte una tá yaná emndimagwaha am duniya na, amá Dadaamiya a vaterta shifa anwaslire, geni tá gevge egdzara-aara.

¹⁴ Elva á Dadaamiya gevge urimagwe, a se nja á ba am dáɗave á miya, huɗe-aara palle áte emnde, ura jirire an tsaka ire, namiyánna yaikkire-aara, yaikkire na ni a vanta Eddenjara ge nane, Egdza-aara palle ba nane na.

¹⁵ Am sarte na a puwete ice-aara áte nane Yuhanna, a naba kante kwára, a ba nane á elvan ge emnde: «Náwa edda una ndza ya bakuraa elva-aara, á ba iya: Anƙwa á sawa ura am iga-aaruwa, amá á jiyuje nane an ngahire na. Adaba kwaye zlaɓe yarika ya, amá nane anƙwa.»

¹⁶ Adaba nane a hyephe a jauka, a gamiyar barka an tsaka ire ge miya baɗemme.

¹⁷ Dadaamiya a sateraa *tawraitu ge emnde á kya erva an Muusa, amá tara ngurna-aara antara jirire-aara baɗemme wá, a sanaa á ba áte erva an Yaisu *Almasiihu.

¹⁸ Baaka ura ndza nanna Dadaamiya ɗekideki, amá Egdza-aara na palle ba nane, ta ba palle an Dadaamiya na, a se maratersaa nane Dadaamiya ge emnde.

Seydire á Yuhanna slemaga baptisma

(Mat. 3:1-12; Mark. 1:1-8; Luka 3:1-18)

¹⁹ Vacite umele, male-aha á Yahudiya-aha am Urusaliima ta belaa *liman-aha antara *Laiwinƙau-aha á deza Yuhanna geni tá de ndavanundave nane mu ware.

²⁰ Yuhanna kwalaaka, a naba vaterte jawápa: «Iya wá, ya *Almasiihu-ka», a ba ñane á katafke á emnde bademme.

²¹ Ta ndavanuhe: «Ka *Ailiya werre na emtu?» A ñute ge Yuhanna: «A'aa, ya Ailiya-ka.» «Ka nabi na ñá anƙwa cena elva-aara am wakita á Dadaamiya na emtu?» «Ya ñane ka», a ba ñane zlaƙe.

²² «Ay ká ware kena? Ndañerndaha názena ni ñá de mbedateru ge emnde na ta belañerbela na. Ate ka mu, ka ware?»

²³ A ñwaterante ge Yuhanna, a ba ñane: «Iya wá, ya edda una ndza a ndahanaa nabi Aisaya werre, a ba ñane: Anƙwa ura á ƙálá elva am kaamba, a ba edda-aara: Anƙwa á sawa Yaakadada, tsatsawanaatsatse barama ba ndeƙƙe na.»

²⁴ Emnde na ta belateraa á deza Yuhanna ñanna wá, emnde umele-aatare ta *Farisa-aha.

²⁵ Itare ta ndavanuhe ge Yuhanna, a ba itare tá elvan ge ñane: «Labára ká magaterá baptisma ge emnde máki ka Almasiihu-ka, ka Ailiya-ka, ka nabi na á ndahaná wakita á Dadaamiya-ka?»

²⁶ A ñwaterante ge Yuhanna, a ba ñane: «Iya wá, yá magakurá baptisma á ba an yawe, amá anƙwa ura á de sawa am iga-aaruwa, ba kina keni anƙwa á ba am dágave á kure diyakurka ba kure, ñane wá,

²⁷ ba ge slesadanse kimake am sera keni lyanefka ƙekideki.»

²⁸ Una-aha ñanna a magava am Baytaniya áte iga a guwa á Urdun, tate na Yuhanna á magaterá baptisma ge emnde.

Yaisu egdza zhel kyawe á sadake á Dadaamiya

²⁹ Makuralla-aara, ma ba a puwete ice-aara Yuhanna áte Yaisu, anƙwa á duwa ádezeñara wá, a ba ñane: «Kwaye egdza zhel kyawe á sadake á Dadaamiya, á bezaná ñane haypa á duniya bademme.

³⁰ Ba ñane edda una ndza ya bakuraa elva-aara, a ba iya: Anƙwa á sawa ura am iga-aaruwa, amá á jiyuje ñane an ñgahire, adaba kwaye zlaƙe yarika ya keni ñane anƙwa na wá, ba ñane.

³¹ Ba iya keni ndza diyanka dawale ñanna estuwa, mbate adaba ba ñane una ya se magateraa baptisma an yawe ge emnde geni a diyareddiye emnde a *Iserayiila ba shagera.»

³² A ba Yuhanna zlaƙe adaliye: «Ya nanna Shedekwe Cudeƙƙe á tsekwa á sawa am samaya ba seke takala wá, a se tsekwehe áte ñane.

³³ Werre wá, ndza diyanka ganakini ñane ura estuwa, amá ndza a biyánba Dadaamiya na a ƙeli ge se magateraa baptisma an yawe ge emnde na, a ba ñane: Watse ká nanna Shedekwe Cudeƙƙe á se tsekwanem am ire ge ura, ura ñanna wá, ba ñane una watse á magaterá baptisma ge emnde an Shedekwe Cudeƙƙe na.

³⁴ Ya nanna una ñanna», a ba Yuhanna, «Adaba una ñanna yá enndáhá ba párákke geni ba ñane una *Egdza á Dadaamiya.»

Pukura-aha á Yaisu zuññwe

³⁵ Gurgekse-aara keni ba nja-aara am tate ñanna Yuhanna, tá anƙwa emnde buwa am pukura-aha-aara ázeñara.

³⁶ A naa Yaisu anƙwa á degáshe wá, «Kwaye egdza zhel kyawe á sadake á Dadaamiya!» á bina.

³⁷ Cenarácena pukura-aha-aara buwa na elva ñanna, ta naba tse, ta ƙába Yaisu.

³⁸ A eptsavete ge Yaisu wá, a naa ba tá ƙabaná am iga. A ndavateruhe: «Kwá kátá uwe kure?» Tá ñwanante a ba itare: «Ká ñjá áme ká Rabbi?» (amaana malum).

³⁹ A n̄waterante ge Yaisu, a ba n̄ane: «Sawmbare, nawanaana tate n̄anna.» Daaci ta duhe, ta de zharanaahe tate na á n̄ja Yaisu átekwa n̄anna, ta zlansau váha ázenjara. Duwa-aatare n̄anna á maga saa ufáde á ice a vaciya.

⁴⁰ Pukura-aha buwa na ta cenvaa seydire na a maganaa Yuhanna áte Yaisu, ta d̄ába Yaisu na wá, palle-aatare Andere, egdza emmenjara ge Simaun Piyer.

⁴¹ Am iga a tegava-aatare antara Yaisu wá, Andere ta de ja ire an egdza emmenjara Simaun zun̄jwe. Daaci a mbedfanuhe, a ba n̄ane: «Ijere shan̄eránsha *Almasihu vatena» (amaana: Edda una a eksesaa Dadaamiya).

⁴² Daaci a puwanse á deza Yaisu na. Daremda áza Yaisu, a ba Yaisu á elvan ge n̄ane: «Ba ka Simaun egdza á Yuhanna na ka? Mazla-aara wá, zhera á n̄ja Kaifas.» Amaana: Piyer. Piyer na wá, palaha.

Yaisu á d̄áhá tara Filip an Natanayail

⁴³ Makuralla-aara tsetse ire á Yaisu ge eptsa á dem kwárá á Galili maa, de jarje ire antara Filip. «Sawa d̄abid̄aba», a ba n̄ane á elvan ge n̄ane.

⁴⁴ Filip, n̄ane ura Baytisayda, ekse-aatare ba palle antara Andere ira Piyer.

⁴⁵ Duwa á Filip, n̄ane keni ta de jaa ire antara Natanayail, a mbedfanuhe, a ba n̄ane á elvan ge n̄ane: «Ijere shan̄eránsha edda una Muusa a puwete elva-aara am *tawraita, nabi-aha umele keni ta ndaha elva-aara na. Una ba Yaisu egdza á Yusufa, ura Nasarátu.»

⁴⁶ A ba Natanayail á elvan ge n̄ane: «Duksa shagera estuwa ni á jesaare á kya Nasarátu Filip?» A ba Filip: «Sawa nanaana ba ka.»

⁴⁷ Am sarte na an̄kwa duwa Natanayail ádeza Yaisu, a ba Yaisu: «Náwa ura *Iserayiila jirire na ni baaka fida am n̄ane d̄ekid̄eki.»

⁴⁸ «Ka diyise áme?» a ba Natanayail á elvan ge n̄ane. A n̄wanante ge Yaisu, a ba n̄ane: «Ba lauktu á duwa Filip á de d̄akd̄áhá am ekte á nabugda na keni, iya yá zhárá ba ka.»

⁴⁹ Daaci a ba Natanayail á elvan ge n̄ane: «Malum, ekka wá, ka *Egdza á Dadaamiya, ka Slekse á *Iserayiila ba jire.»

⁵⁰ A ba Yaisu á elvan ge n̄ane: «Ká fetare áte ya, ad̄aba ya bakaa ya nákna am sarte na ká am ekte á nabugda na emtu? Duksa na á jauje ba ge una keni, sey watse ká nanna.»

⁵¹ A ba n̄ane zlaḅe ádaliye á elvan ge n̄ane: «Yá ndak ba jirire: watse kwá nánná degiya samaya an wacene ba wan̄je, daaci malika-aha á Dadaamiya tá d̄álá á dem samaya, tá tsekwa zlaḅe á setarge iya ya *Ura á emnde bad̄emme.»

2

Mun̄ri á larusa am Kana

¹ Am háre ge keyire am iga a tse-aara, jerje mun̄ri á larusa am Kana am kwárá á Galili. An̄kwa emmenjara ge Yaisu am larusa n̄anna.

² Yaisu antara pukura-aha-aara keni d̄araterd̄áhá á dem larusa n̄anna.

³ Daaci eksateraarektse mbazla maa, a ba Maari á elvan ge Yaisu: «Degiya baaka zlauzle mbazla-aatare.»

⁴ Amá a n̄wanante ge Yaisu a ba n̄ane: «Emma ká kwarisá ka slera-aaruwa emtu? Iya zlaḅe samka sarte-aaruwa emtsaade.»

⁵ Amá duwa á Maari, a ba n̄ane á elvan ge emnde a tega duksa, «Ma a bakuraa uwe keni naba magaumágá.»

⁶ An̄kwa jeba á gahe á yawe-aha umele am tate n̄anna, Yahudiya-aha tá bara an n̄ane áte una á kwaratersá nadina-aatare. Gahe-aha n̄anna wá, palle-aara á ekse yawe deydey hwámá ilyeḅe.

⁷ A ba Yaisu á elvan ge emnde a tega duksa: «Nawantenáhá gahe-aha na an yawe.» Ta naba nante yawe am gahe-aha na an we-aara.

⁸ Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Kina wá, kawvaaka cekwaangudí, vawanteva ge male á muṅri na.» Ta naba kevaáhe, ta danánhe.

⁹ Male á muṅri ṅanna a tapaa yawe na a nyev mbazla na, diyaaka tate na ni ta sanaa átekwa. Amá emnde a tega duksa wá, itare diyardiya adaba ta payema ba itare yawe ṅanna á dem gahe-aha. Daaci male á muṅri na a dante zhele á larusa,

¹⁰ a ba ṅane á elvan ge ṅane: «Emnde tá tegater mbazla na emtake jipu na emtsaade zuṅṅwe ge emnde, má hyaterhya mbazla ge emnde lauktu tá payaterá una ektseváktsa emtakire-aara ni, ekka sem kina keni ka shebanve una emtake jipu na á ba am bere?»

¹¹ Kwaye ṅane najipu á Yaisu zuṅṅwe, a maganaa am Kana, am kwará á Galili. A marese estuwa yaikkire-aara, pukura-aha ta fetarehe áte ṅane.

¹² Am iga a una ṅanna maa, ṅane, emmenjara, egdzar mama-aha-ṅara, ira pukura-aha-aara, ta zláálá á dem Kafarnahum. De hararaaháre cekwaangudí áhuwa.

Názena a maganaa Yaisu am mashidi

(Mat. 21:12-13; Mark. 11:15-17; Luka 19:45-46)

¹³ Herzhapteherzhe muṅri á Yahudiya-aha na tá d'aháná an *Paska na maa, a naba tsetehe ge Yaisu, a dem Urusaliima ge mága muṅri ṅanna.

¹⁴ Daada-aara am Urusaliima wá, a dem *mashidi yaikke. Duwa-aara, a de bera emnde tá an'kwa válá sla-aha, kyawe-aha, antara emnde a válá takala, ira emnde a peteke, tá an tabel-aha-aatare á katafke.

¹⁵ Yaisu a naba kezlante zává, a ganve ba seke kurpe, a ṅyaterse antara dabba-aha-aatare na bademme am mashidi na, a naba mba'daa tabel-aha á emnde a peteke, a puwevhe ge shuṅgu-aha-aatare ṅanna á dem áhá.

¹⁶ A ba ṅane á elvan ge emnde a vela takala keni «Jawanaaja áhuna! Labára kwá ganve bere á Edderwa bere á tsakala?»

¹⁷ Pukura-aha-aara tá zhára ba maga-aara na wá, ta naba yehete názu am wakita á Dadaamiya, an'kwa an puwa a ba ṅane: «Dadaamiya-aaruwa, wayantewáyá bere á ṅa an ervaun'de-aaruwa bademme, yá taa njeka tsekad'de dekideki.»

¹⁸ Am iga a una ṅanna maa, a ba male-aha á Yahudiya-aha, tá elvan ge ṅane: «Ká marañerá najipu-ara kina lauktu ná dise átekwa geni a vaktaa ba Dadaamiya hákuma á mága una?»

¹⁹ A ṅwaterante ge Yaisu, a ba ṅane: «Naba mbedawanaambedá kure mashidi na, yá tsantetse zla'be adaliye am háre keye.»

²⁰ A ba Yahudiya-aha tá elvan ge ṅane: «Yawe kul ufa'de ju un'kwahe tá nderá ba mashidi na náwa ṅane na ni, ká tsantetse ka am háre keye?»

²¹ Mbate ṅane a ndanaa áte mashidi-ka, ṅane a ndaha elva a emtsa-aara, antara tse-aara am fáyá.

²² Am sarte na tsetsa Yaisu am fáyá wá, saasa elva ṅanna á sem ire á pukura-aha-aara, ta fetarehe áte názena am wakita á Dadaamiya, antara elva-aha na ndza a ndahanaa ṅane bademme.

Ma ware keni Yaisu diyaadiya hu'de-aara

²³ Am haraare Yaisu am Urusaliima am muṅri á *Paska maa, kwakya najipu-aha na a maganaa ṅane, emnde keni kwakya fartarfe áte ṅane adaba najipu-aha ṅanna.

²⁴ Amá Yaisu wá, fetareka an itare, adaba ṅane diyaadiya názu am ervaun'de-aatare bademme.

²⁵ Adaba ṅane wá, tá banná emndeka elva áte ura, diyaadiya ba ṅane názu am hu'de á emnde bademme.

3

Tara Yaisu an Nikaudaimus

¹ Ndza aṅkwa ura *Farisa umele zhera-aara Nikaudaimus, palle á male-aha á Yahudiya-aha wá,

² a seza Yaisu an vayiya, a se ndava elva ázenara. «Malum», a ba ṅane á elvan ge Yaisu: «Diyaṅerdiya geni a belakaa Dadaamiya, adaba baaka edda una á dzegwándzegwa mága najipu-aha na ká aṅkwa maganá ka na, máki baaka Dadaamiya antara ṅane.»

³ A ṅwanante ge Yaisu, a ba ṅane á elvan ge ṅane: «Yá ndak ba jirire: Baaka ura á dem zlanña á Dadaamiya máki yairseka ge buwire.»

⁴ A ba Nikaudaimus á elvan ge ṅane: «Tá yáná estara kena emgyegwe a zhele, á dzegwándzegwa dem huđe á emmenara, lauktu tá eyya adaliye emtu?»

⁵ A ba Yaisu á elvan ge ṅane «Yá ndak ba jirire: Ma ware edda-aara keni á daaka á dem zlanña á Dadaamiya đekideki má yairseka an yawe antara an Sheđekwe Cufedde.

⁶ Una tá yáná emnde am duniya na keni ba ge ire-aara. Tate na á yáná Sheđekwe Cufedde keni á yáná ba sheđekwe.

⁷ Maṅka najipu adaba ya bakaa sey tá yakurseye ge buwire.

⁸ Effeya wá, ma á dem tate-ara keni ba á vátá. Ká cenáncena mága-aara, amá wá, ma a tsetaa áme keni diyaṅka, ma á de tse áme keni diyaṅka. Edda una tá yáná an hákuma á Sheđekwe Cufedde keni ba estuwa.»

⁹ A ba Nikaudaimus á elvan ge ṅane: «Á magava estara una ṅanna?»

¹⁰ A ṅwanante ge Yaisu: «Iyau ekka wá, ka malum á *Iserayiila-aha yaikke keni diyaṅka una?

¹¹ Yá ndak ba jirire, ṅere wá, ṅá ndakur názena ni diyaṅerdiya, antara názena ṅá nanna, amá kwá ceneka elva á ṅere.

¹² Máki yá bakurá elva áte kazlaṅa á duniya aley cenakurvaaka fakurtaareka áte ya, sakwa kazlaṅa á samaya emtu?

¹³ Ay degiya baaka edda una ndza a dem samaya ba palle keni. Cenausena elva-aaruwa ya *Ura á emnde bademme na ya sawa am samaya.

¹⁴ «Yeheteyeha názena ndza a maganaa Muusa am kaamba werre: A magaa havale an verzhagane, a zleṅelete áte zade, a kante á dem zhegela. Iya *Ura á emnde bademme keni watse tá de zleṅeliyá ba estuwa.

¹⁵ Daaci ma a fetare ware áte ya keni á shansha shifa na á zleka na.

¹⁶ Adaba Dadaamiya wayatewáya duniya kwakya. Adaba una ṅanna a vante Egdza-aara palle ba ṅane. Ma a fetara ware áte Egdza ṅanna keni, á kedeka đekideki, á shansha shifa na á zleka na.

¹⁷ Dadaamiya belaaka Egdza-aara á sem duniya geni á se ṅgwada emnde, amá a belán geni tá ṅezlesenzele emnde áte erva an ṅane.

¹⁸ Edda una fetarfe áte ṅane wá, baaka shairiya áte ṅane. Amá edda una má fetareka áte ṅane wá, ba kina keni ṅánáṅa shairiya, adaba fetareka áte *Egdza á Dadaamiya palle ba ṅane.

¹⁹ Náwa názena ni watse emnde tá shá ṅgwada adaba ṅane: Samsa parakkire á sem duniya, amá emnde a duniya yarnaaya, itare ta hayaa ba tabedammire, adaba shagerka názena tá maganá itare.

²⁰ Ma ware una á maga duksa shagerka na, wayaaka an parakkire đekideki, a hayaa ba nja am tabedammire, geni a marseka parakkire shagerkire na á maganá ṅane na.

²¹ Amá edda una ni á maga duksa shagera wá, ṅane á kátá ba parakkire, geni a naránna emnde shagerire-aara antara geni a diyareddiya emnde fesarfire na á maganá ge Dadaamiya.»

Ngahire á Yaisu an názá á Yuhanna slemaga baptisma

²² Am iga a una nanna maa, a tsetehe ge Yaisu antara pukura-aha, ta dem tate umele á ba am kwárá á Yahudiya nanna, hararaare jipu am tate nanna, ta magateraa baptisma ge emnde áhuwa.

²³ Yuhanna slemaga baptisma keni ankwá á magaterá baptisma ge emnde am ekse á Aynun herzhe an Salim, adaba kwakya yawe am tate nanna. Emnde kwakya tá dezeńara, á magaterá baptisma.

²⁴ Adaba zlahe eksarvaaka Yuhanna á dem dangay am sarte nanna.

²⁵ Ay emnde umele am pukura-aha á Yuhanna, tá ankwá gajawe antara ura Yahudiya umele arge nade á Yahudiya-aha ge bára, lauktu tá shá cudedfire áza Dadaamiya.

²⁶ Duwa-aatare á deza Yuhanna, «Malum yaikke», a ba itare tá elvan ge nane, «Zhel na ndza á njá ázeņa áte iga a guwa á Urdun, ndza ka baneraa elva-aara na, zlahe ankwá emtu am ire á na? Kwaye nane keni ankwá á magaterá baptisma ge emnde, bademme á emnde tá kela á ba dezeńara.»

²⁷ A ba Yuhanna á elvan ge itare: «Baaka ura á shansha ba názara keni máki vanteka Dadaamiya.

²⁸ Náza-aaruwa wá, ba kure keni diyakurdiya. Adaba ya bakurnaa ba iya an we-aaruwa geni iya wá, ya Almasiihu-ka, amá ya slebela á Dadaamiya ge se tsatsanaa baráma ge *Almasiihu.

²⁹ Diyakurdiya zhele á larusa wá, edda á mukse ba nane. Náza á slákáte wá, nane ba á njá átevege ura-aara zhele á larusa, á higa jipu ge cena kwárá á ura-aara máki á ndáhá elva. Ba duksa palle ge iya keni. Ya ba seke ura á zhele á larusa, kina ervaunđe-aaruwa ba seke nama.

³⁰ Shagera ba á farfe ngahire-aara ge nane, á gulá náza-aaruwa.»

Edda una a sawa am samaya

³¹ Edda una a sawa am samaya wá, bademme á duksa á ba am erva-aara. Amá ura á duniya wá, nane ba urimagwe, elva-aara keni á ndaha ba elva á duniya. Amá edda una a sawa am samaya wá, bademme á duksa á ba am erva-aara.

³² A ndáhá názena ni a nanaa nane, antara názena ni a cenanaa nane, amá baaka ura á cena elva-aara.

³³ Ma ware una a cenvaa elva-aara keni, edda-aara njantenja jirire á Dadaamiya.

³⁴ Slebela á Dadaamiya wá, á ndáhá ba elva á Dadaamiya, adaba Dadaamiya á vante Shedekwe-aara baaka zlakta-aara.

³⁵ Dadaamiya wá, wayetewáyá Egdza-aara, bademme á duksa a fanem am erva ba ge nane.

³⁶ Ma a fetaare ware áte *Egdza á Dadaamiya keni shánsa shifa na á zleka na. Amá edda una fetarka áte nane wá, á shanka shifa, á segasheka edda-aara am ervaunđe á Dadaamiya dekideki.

4

*Tara Yaisu an mukse á *Samariya*

¹ Cenarácena *Farisa-aha geni Yaisu ankwá á magaterá baptisma ge emnde kwakya, ma emnde keni vayya ba emnde-aara arge emnde á Yuhanna.

² Cenácena Yaisu elva-aatare bademme. Ge jirire wá, Yaisu an ire-aara magannaaka baptisma ge ura, tá maganá ba pukura-aha-aara.

³ A cenaa ba elva á *Farisa-aha nanna Yaisu wá, a naba tsete am kwárá á Yahudiya nanna bademme, ge eptsa á dem kwárá á Galili.

⁴ Ge dem Galili nanna maa, sey á degáshe am huđe á *Samariya praatte.

⁵ Daada am ekse umele tá dáhána an Sikar am kwárá á Samariya maa, anƙwa fe ndza a vanta a Yakubu ge egdza-aara Yusufa áte iga a ekse ɲanna.

⁶ Anƙwa suwa ndza a yanaa Yakubu werre am fe ɲanna. Daaci a duhe ge Yaisu, a de njehe áte we á suwa ɲanna adaba kudfukkude vuwa-aara ge zlalá. Am sarte ɲanna keni hyephye vacitire.

⁷ Ay samsa mukse á emnde a Samariya a se ká yawe maa, «Viteva yawe yá shushe», a ba Yaisu á elvan ge ɲane.

⁸ Am sarte ɲanna zlarzlalá pukura-aha-aara, ta de shekwa náza za am huđe á ekse.

⁹ A ba mukse na á elvan ge ɲane: «Ká ura a Yahudiya ni, ká ndaviyu yawe ge iya ya mukse a Samariya? Yá vakteva ká essha?» (A ndaa una mukse na wá, adaba tá gyaaveka Yahudiya-aha antara Samariya-aha.)

¹⁰ A ba Yaisu á elvan ge ɲane: «Ba diyanƙire ka wá, ma andze diyakdiya duksa na ni á vaterta Dadaamiya ge emnde, antara edda una náwa á ndavaku yáwe á sha na wá, baira ma ká ndavanuwa ba ka, ma ká shánsha yawe na á fá shifa am ura na.»

¹¹ A ba mukse na á elvan ge ɲane: «Ká káná an uwe kwa eddaaye? Ganta á ɲa keni baaka, suwa sladde vayvaya, ká sháná estara yawe á shifa ɲanna ká ndaná ka na?»

¹² Ekka jakuje ge eggyeɲere Yakubu na a yaner suwa na emtu? ɲane, egdzara-aara ira walde-aha-aara bademme ta shaa ba yawe á suwa na!»

¹³ A ba Yaisu á elvan ge ɲane: «Bademme á názena á shá yawe á suwa, ndera keni ba á wanwa zlaɓe adaliye.

¹⁴ Amá edda una a shu yawe na yá vanta ya wá, á wanka ndera mazla-aara. Adaba yawe ɲanna yá vantá ya na á de nyev suwa am ɲane, suwa ɲanna á vante shifa na á zleka na ge edda-aara.»

¹⁵ A ba mukse na á elvan ge ɲane: «Viteva ka yawe ɲanna eddaaye, geni a wika ndera mazla-aara, yá shansha ire-aaruwa ge se ka yawe áhuna.»

¹⁶ A ba Yaisu á elvan ge ɲane: «De dantedaha kwa zhele á ɲa, kwá sawa kerde.»

¹⁷ «Baaka zhele-aaruwa», a ba mukse na á elvan ge Yaisu. «Baaka zhele á ɲa a ba ka na wá, ndaksenda jirire», a ba Yaisu á elvan ge ɲane.

¹⁸ «Adaba zala-aha á ɲa miyenne ka gateraa ka wá, tá ilyebe, amá zhel na ká am mba-aara kina na zhele á ɲa ka. Baaka fida am elva á ɲa na.»

¹⁹ A ba mukse na: «Kina wá, diyandiya ganakini ka nabi eddaaye.

²⁰ Ká cenáncena emtu ndza ba werre keni eggye-aha á ɲere ta kezlan ugje ge Dadaamiya á ba áte wa na náwa ɲane na, amá á ba kure Yahudiya-aha sey Urusaliima palle una tate á kezlan ugje ge Dadaamiya.»

²¹ A ba Yaisu á elvan ge ɲane: «Náwa yá ndaaka elva emmaaye, eccena ba shagera: Anƙwa á sawa sarte umele wá, tate á kezlan ugje ge Dadaamiya watse áte wa na ka palle, am Urusaliima ka palle.

²² Kure Samariya-aha wá, ma kwá kezlan ugje ge ware keni diyakurka. Amá ɲere Yahudiya-aha wá, diyanerdiya edda una ni ɲá kezlan ugje ɲere. Adaba slelya ura á jesaare á ba dagave á Yahudiya-aha.

²³ Amá anƙwa á sawa sarte umele, ba kina keni samsa sarte ɲanna, emnde tá de kezlan ugje ge Dadaamiya na Dada ba ɲane na, an hákuma á Shedekwe Cufedde, tá de kezlan ugje á ba an jirire. Adaba Dadaamiya wá, á kátá emnde na ni tá kezlan ugje áte una ɲanna.

²⁴ Dadaamiya wá, Shedekwe, emnde na tá kezlan ugje keni a kezlarankezla an hákuma á Shedekwe Cufedde, a kezlarankezla á ba an jirire.»

²⁵ A ba mukse na á elvan ge ɲane: «Diyandiya watse á sawa *Almasiihu, watse á se palanernaapalá ɲane sera á duksa bademme.»

²⁶ A ba Yaisu á elvan ge ɲane: «Ba iya Almasiihu ɲanna yá ndaka elva na.»

²⁷ Am sarte ñanna, pukura-aha á Yaisu keni saremsa mazla-aara. Tá maga najipu-aara itare, Yaisu anƙwa á nda elva antara mukse na. Amá baaka ura a ndaana elva ge mukse na, geni ká kátá uwe ázeɗara, baaka edda una a banán ge Yaisu geni a jakurma uwe antara mukse na.

²⁸ Daaci mukse na a naba belaa hwámá-aara áhuwa, a eptsehe á dem huɗe á ekse, a ba ñane á elvan ge emnde:

²⁹ «Sawmbare emtsaɗe, nawanaana zhele umele náwa ñane áhuna, a balise názena ndza ya maganaa ya baɗemme, watse *Almasiihu ñara emtu estara?»

³⁰ Estuwa kelá á emnde á sawa am huɗe á ekse, tá anƙwa deza Yaisu.

³¹ Am sarte na ni eptsapta mukse na á de ɗaha emnde am huɗe á ekse, a ba pukura-aha tá elvan ge Yaisu: «Sawa seke zuze egdza náza za malum!»

³² Amá a ɗwaterante: «Anƙwa náza zá-aaruwa, ɗafa na ni diyakurka kure na.»

³³ A ba pukura-aha am ɗágave-aatare «Watse anƙwa ura a sanaa náza za emtu?»

³⁴ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Náza zá-aaruwa ñanna wá, ba fansaare ge edda una a belibela na, antara mága slera na a fiyaara ñane na baɗemme.»

³⁵ A ba ñane á elvan ge itare zlaɓe áɗaliye: «A ba palle á naraje-aha á kure: Zlaɓe a juwa tere ufaɗe lauktu tá ica hiya. Amá názena yá bakurná iya wá: Zharawanaazhárá emtsaɗe fe ba shagera, duksa baɗemme naavene kyanɗe, herzhe icica-aara.

³⁶ Edda una á ica hiya wá, á ba anƙwa mbera-aara, á jáhá hiya ñanna á dem tate á shifa na á zleka na. Daaci tara sleja hiya antara edda una á icica tá de higa baɗemme.

³⁷ Anƙwa naraje umele zlaɓe áɗaliye, a ba ñane: Á janá ura umele, icica keni á icaná ura umele. Naraje ñanna jire.

³⁸ Ya belákuraa á de hala duksa am fe na magakurka slera am huɗe-aara ɗekidɗeki, ta maganaa ba emnde umele, amá kwá tapaná kure emtakire á slera-aatare.»

³⁹ Kwakya emnde a *Samariya na tá am ekse ñanna fartarfe áte Yaisu, aɗaba elva na a de baternaa mukse ñanna a ba ñane: «A balise názana ndza ya maganaa ya baɗemme.»

⁴⁰ Aɗaba una ñanna, am sarte na saremsa emnde a Samariya áseza Yaisu, ta enɗála geni a haraare ázetáre. A naba eksarhe ge Yaisu, a gaa hare buwa.

⁴¹ Emnde kwakya zlaɓe áɗaliye fartarfe áte ñane, aɗaba názu ta cenanaa am waazu-aara.

⁴² A ba itare tá elvan ge mukse na: «Kina wá, ɗá fetaare aɗaba elva á ɗa ka palle, ɗá fetaare áte ñane aɗaba ɗa cenevaa á ba an hyema á ɗere elva am mbuwe-aara. Diyaɗerdiya ba jirire geni slelya duniya ba ñane.»

Yaisu mbanaambe egdza á ura umele

⁴³ Yaisu a magaa hare buwa am tate ñanna maa, mazla-aara a naba tse, a zlalá á dem kwára á Galili.

⁴⁴ Aɗaba ba ñane an ire-aara keni a bánba geni nabi á shanka ɗgáhire am eksa-aara ba ge ñane.

⁴⁵ Amá ba daadá-aara am Galili wá, emnde a Galili ta lyyanaa á ba an erva buwa, aɗaba itare keni ta duwa á de maga muɗri am Urusaliima, daaci naránna itare keni názena a maganaa Yaisu am muɗri ñanna baɗemme.

⁴⁶ Daaci Yaisu a daliye zlaɓe áɗaliye á dem Kána, ekse na ndza a ɗyanve yáwe, a ganve mbazla am huɗe-aara na. Ay anƙwa ura male, a fanaa ɗgumna, á njá am Kafarnahum maa, lapika egdza-aara.

⁴⁷ Cenáncena ura male na ganakini saasa Yaisu á sa am Yahudiya, anƙwa am Galili, a naba dezeɗara: «Tasle á ɗa ɗabidába á dem Kafarnáhum, ká de mbanaambe egdza-aaruwa, shifa a juwa ba cekwa am ñane», a bina.

⁴⁸ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Palle ura á fetaare áte ya am dagave á kure na baaka ðekidfeke, máki nakuránka najipu-aha.»

⁴⁹ A ba zhel na: «Mi zlala kwa á dem mba-aaruwa Yaakadada, a zlauka shifa am egdzere!»

⁵⁰ «Ezzlálá á dá, baaka duksa áte egdza á ña», a ba Yaisu á elvan ge ñane. Ñane a naba fetaarehe áte elva na a ndaana Yaisu na, a naba dá-aara.

⁵¹ Ñane keni anƙwa á da wá, ta jaa ire antara walaadi-aha-aara, «Mbaambe egdzere ba lapiya layye», a ba itare tá elvan ge ñane.

⁵² A ndavateruhe: «A shánaa am sarte-ara ñgulmire?» A ba itare tá elvan ge ñane: «Deydey zura awaya wá, belanaabelá zlagzlagi.»

⁵³ Amá eddarge egdzere wá, a naba diyeddiye geni egdzere a mbe á ba am sarte na a bannaa Yaisu ezzlálá á dá, baaka duksa áte egdze á ña na. Daaci ñane antara huðe á há-aara bademme fartarfe áte Yaisu.

⁵⁴ Kwaya ñane buwire á najipu na a maganaa Yaisu am kwára á Galili, a maganaa am sarte na saasa á sa am Yahudiya.

5

Yaisu mbanaambe ura ñguryekwe

¹ Am iga á una ñanna maa, gyaregya munri á nadina am Urusaliima, tá anƙwa duwa Yahudiya-aha. Yaisu keni a duhe.

² Urusaliima wá, an bela am dala bademme an wakyiya-aha gergere. Anƙwa derve yaikke herzhe an wakyiya na tá ðahána an wakyiya á kyawe-aha na. Ta jantaave ge derve ñanna an bere-aha ilyebe. Zhera á derve ñanna Baytijaata an elva á Ibraninƙau-aha.

³ Daaci bademme á ekte á bere-aha ñanna ba emnde na lapika vuwa-aatare, wulfes-aha, emnde a dere, antara ñguryekwe-aha. ((Tá ufa gejava á derve ñanna.

⁴ Adaba an wapaka, á tsekwa malika á Dadaamiya á sem derve ñanna, daaci bademme á yáwe á gejava. Daaci am iga á gejava á yáwe ñanna, ma a tsekwemaa ware zunŋwe keni á mbembe edda-aara ma á waná uwe keni.))

⁵ Anƙwa ura umele á ba am dagave-aatare ñanna, yáwe kul keye ju tiise á ba áte lapikere.

⁶ Am sarte na damda Yaisu, á zhára zhel ñanna á zlava. Am diyaadiya ganakini haraare lapikere-aara, a naba ndaan elva: «Wayak-wáyá emtu ká mbembe ba lanŋe?», a ba ñane, á elvan ge ñane.

⁷ A ba zhel na á elvan ge ñane: «Á eksitá ware-aaruwa kwa á dem derve am iga a gejava á yáwe malum-aaruwa? Ba kelaa má yá wava ge duwa, caare ba damda ura umele zunŋwe arge iya.»

⁸ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Ettse, faðantefáðá buce á ña, ezzlálá á da.»

⁹ Kertenj a naba mbehe, a tsetehe, a faðante buce-aara, anƙwa á zlálá ba uwe keni á maganka.

Amá vacite ñanna wá, kwaskwe á puwansepuwe.

¹⁰ Adaba una ñanna, a ba male-aha á Yahudiya-aha tá elvan ge zhel ñanna: «Vatena kwaskwe á puwansepuwe, an piya am *tawraitá ganakini ká sepa buce á ña vatena ge da.»

¹¹ A ba zhel na á elvan ge itare: «Iya a binaa ba edda una a mbiyaahe na ettse, faðantefáðá buce á ña, ezzlálá á dá.»

¹² Ta ndavanuhe, a ba itare tá elvan ge ñane: «Ware ñane edda una ni a bakaa faðantefáðá buce á ña, ezzlálá na?»

¹³ Zhel na a mbanaa Yaisu na keni, diyaaka edda una ni a mbanaa am lapikere ñanna. Adaba a zlálá watsewatse Yaisu am tate ñanna, a kuva kwakyire á emnde.

¹⁴ Shekwaashekwa maa, Yaisu a duhe ádeza dawale ñanna am *mashidi yaikke. A ba ñane á elvan ge ñane: «Kina wá, mbákmbé. Manka haypa mazla-aara geni a shanka una jauje ge una ñanna.»

¹⁵ Mazla-aara a naba disehe geni ndza a tsantaa ñane áte lapikere na, a de ba áza mala-aha á Yahudiya-aha, a ba ñane á elvan ge itare: «Ndza a mbiyaa ba Yaisu am lapikere-aaruwa.»

¹⁶ Adaba una ñanna, male-aha á Yahudiya-aha ta naba gwarhe ge Yaisu an elva, geni a magán ge uwe una an kwaskwe á puwansepuwe.

¹⁷ Amá a ba Yaisu á elvan ge itare: «Edderwa wá, ma vaatara keni á maga ba slera. Adaba una ñanna, iya sey ba yá emmaga.»

¹⁸ Elva-aara ñanna a de vaterte ba ñgwáfáva zlafe ádaliye geni sey tá janaaja shifa-aara. Adaba a ba itare: «Faaka zherwe áte kwaskwe á puwansepuwe-ka palle, a bantsa ñane, Dadaamiya Eddenjara, a ganve ire-aara kalkale an Dadaamiya.»

*Hákuma á *Ura á emnde bademme*

¹⁹ A ba Yaisu á elvan ge itare zlafe ádaliye: «Yá ndaakur ba jirire: Baaka názu yá maganá iya an ire-aaruwa ya Egdzere, sey ya naaná á ba áza Edderwa. Bademme á názena ni á maganá Dada, Egdzere keni á maga ba ñane una ñanna.

²⁰ Adaba Dada wayawáyá jipu an Egdza-aara. Ankwa á kwaranse názena á maganá ñane bademme. Duksa yaikke a jauje ba ge una keni watse á kwaransekwere. Á tsaame najipu na watse kwá maganá kure.

²¹ Ba seke una ni Edderwa ankwa á tsatertetse emnde na ba seke tá an emtsa, ankwa á vaterte shifa na wá, Egdza-aara keni ba estuwa, a naba vante shifa ge edda una á kataná ñane.

²² Baaka edda una ni á de kyáná Edderwa shairiya-aara. Bademme á shairiya a fanem am erva ge Egdza-aara.

²³ A magaa una geni emnde bademme a farfa zherwe áte Egdza-aara keni, ba seke una tá ankwa fáná áte ñane na. Edda una faaka zherwe áte Egdzere wá, faaka á ba áte Eddenjara na a belanaa na ñane na.

²⁴ «Yá ndaakur ba jirire: Ma ware una a cenvaa elva-aaruwa, a fetaarehe áte edda una a belibela na, edda-aara shánsha shifa na á zleka na. Baaka shairiya áte edda-aara dekideki, ñane dedde am emtsa, daada am tate á shifa na á zleka na.

²⁵ Yá ndaakur ba jirire: Ankwa á sawa sarte umele, ba kina keni ba seke samsa. Am sarte ñanna wá, emnde na ba seke tá an emtsa na watse tá cenáncena kwára á *Egdza á Dadaamiya. Ma a cenanaa ware kwára-aara keni á gevge an shifa.

²⁶ Ba seke una ni an hákuma Edderwa ge tsante ura, á gev an shifa na wá, a vante hákuma ge Egdza-aara keni, geni á tsante ura, á ganve an shifa.

²⁷ A vante hákuma á kyá shairiya ge Egdza-aara keni, adaba Egdza-aara ñanna *Ura á emnde bademme.

²⁸ Magauka najipu á una ñanna dekideki. Adaba ankwa á sawa sarte umele, ba emnde na tá an emtsa, tá am irekhye keni, watse tá cenáncena kwára-aara,

²⁹ watse tá sesse. Emnde na ni ndza ta magaa shagerire na, watse tá tse ge shaa shifa na á zleka na. Amá emnde na ndza ta magaa shagerkire wá, itare watse tá tse ge dem zladá.»

*Seyde-aha á Yaisu *Almasiihu*

³⁰ A ba Yaisu zlafe ádaliye: «Iya an ire-aaruwa wá, ba uwe keni yá dzegwánka emmága-aara, sey má biyánba Dadaamiya. Daaci shairiya na yá kyáná ya wá, shairiya a jirire. Adaba yá kyáná áte una yá kataná ya-ka, yá kyáná áte una á kataná edda-una a belibela.

³¹ Máki ya seyde á ire-aaruwa ba iya, tá dise estara kena emnde jirire-aaruwa?

³² Amá anƙwa ura umele sleseyde-aaruwa ɲane. Diyandiya seydire na á maganá ɲane áte ya jirire.

³³ Ndza kwa belaa emnde á deza Yuhanna, ɲane keni maganaamaga seydire áte edda una ni ɲane jirire na.

³⁴ Yá anƙwa sá elva á Yuhanna antara seydire-aara á sem ire á kure na wá, ba geni kwá shánsha sawari, kwá lyelya shifa á kure. Iya ya baaka an wedere á seydire na á maganá urimagwe áte ya.

³⁵ Yuhanna wá, ɲane ndza ba seke parakkire, ndza á mbe am dágave á kure, ndza kwa higa an ɲane am sarte cekwaanƙuɗi.

³⁶ Iya wá, anƙwa seydire yaikke áte ya, jauje ge una a maganaa Yuhanna. Slera na a beliyaa Edderwa ge ɲane, yá anƙwa maganá ya na wá, á maganá ba slera-aaruwa ɲanna seydire áte ya, geni ya slebela á Dadaamiya.

³⁷ Ba Edderwa ɲanna a belibela na keni maganaamaga seydire-aara áte ya, amá kure cenakuránka kwára-aara, nakuránka ɲane an ice á kure keni.

³⁸ Daaci ɲakurnaaka elva-aara am kure, adaba fakurtarka áte Egdza-aara na a belanaa ɲane.

³⁹ Kwá anƙwa ndá wakita á Dadaamiya, adaba anƙwa am ire á kure geni watse kwá shá shifa na á zleka na. Ay degiya wakita á Dadaamiya ɲanna á ndá ba elva-aaruwa.

⁴⁰ Aley kure wayakurka sezerwa ganakini kwá shánsha shifa ba jirire.

⁴¹ «Yá kátá yaikkireka ya áza emnde.

⁴² Amá duksa palle wá, am ervaunɗe á kure wá, wayakurka kure an Dadaamiya dekideki.

⁴³ Iya, ya sawa an elva á Edderwa, liyakurika dekideki, amá má samsa ura umele á ba an ire-aara wá, kwá ellyiya.

⁴⁴ Ma ware á kure keni á kátá ba gálá áza emnde, kwá paŋka ni á galákurá ba Dadaamiya palle. Ay una ni, kwá fetaare estara kena áte ya?

⁴⁵ Amá bawánka zlaɓe am ervaunɗe á kure, geni watse yá de icakuraare sera áza Edderwa. Edda una watse á de icakuraare sera wá, Muusa na kwa fetaare kure an ɲane na.

⁴⁶ Amá ma andze fakurtarfe áte Muusa ba jirire wá, iya keni ma kwá fetarfe áte ya. Adaba názena a puwetaa Muusa na á ndá ba elva-aaruwa.

⁴⁷ Am fakurtareka áte názena a puwetaa ɲane, kwá fetaare estara kena áte elva na yá ndaná ya?»

6

Yaisu a zateru náza zá ge zala debu ilyebe

(Mat. 14:13-21; Mark. 6:30-44; Luka 9:10-17)

¹ Am iga á una ɲanna maa, a tsetehe ge Yaisu, a zlalehe a dete iga a guwa á Galili. Tibariyas keni tá dáhá ba háye na am guwa ɲanna.

² Emnde kwakya ta dɓabemhe á dem tate ɲanna, adaba naránna najipu-aha na a maganaa ɲane, a naba mbateraahé emnde na lapika vuwa-aatare.

³ Yaisu antara pukura-aha-aara ta dɓaletaa áte egdza wa, ta de njehe.

⁴ Muɲri á Yahudiya-aha na tá dɓaná an *Paska na keni herzhavteherzhe.

⁵ Yaisu a kante ice wá, á zhára ba dikele á emnde tá anƙwa dezeńara. A ba ɲane á elvan ge Filip: «Mí de sháná áme náza zá na á se hyaterhye ge emnde na?»

⁶ A ndán ba ge cena názu am mbuwe á Filip ka wá, ɲane diyaadiya názena ni watse á maganá ɲane.

⁷ A ɲwanante ge Filip, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Ma mi shekweve náza zá á gursa deremke keni á hyeteka dekideki áte emnde, máki má kátá ma ware-aatare keni a shánsha cekwa.»

⁸ A ba Andere egdza emmenjara ge Simaun Piyer, palle á pukura-aha-aara, a ba njane á elvan ge njane:

⁹ «Náwa anjwa egdze umele áhuna an depainj ilyebe antara kelfe buwa, amá keni á magaterá uwe kena ge dikele á emnde na?»

¹⁰ Daaci a ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara: «Bawateránba ge emnde a njarinja bademme áte másá.» Adaba kwakya másá am tate njanna shagera ge nja átekwa. Tá naba njehe ge emnde, kezlakula á zála á maga debu ilyebe.

¹¹ Yaisu a lyevaa depainj na, a slafan we-aara ge Dadaamiya, daaci a kazlanve, a tegateraa ge emnde na tá njanja áte másá na. Arge kelfe keni a magán ba estuwa. Bademme á emnde zaruze á ba áte huđe-aatare.

¹² Hyaterhya ge emnde bademme maa, a ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara: «Jawanmárje ge jugena-aara na bademme, a badzevka ba palle keni.»

¹³ Depainj ilyebe njanna á hyaterhe ge emnde, baira jauje. Jarantejáhá jugena-aara, a netaa kenday sadafde kelaawa ju buwa.

¹⁴ Naránna emnde najipu na a maganaa Yaisu maa, a ba itare ba parakke: «Zhel na wá, ba jirire ba njane nabi na ta bantsa watse á sawa á sem duniya na.»

¹⁵ Daaci diyeddiye Yaisu ganakini watse tá se fáná am sleksire á ba áte laarire, a zlalehe zlađe adaliye á dete ire á egdza wa, ba njane palle.

Yaisu á zlala an sera áte haya.

(Mat. 14:22-23; Mark. 6:45-52)

¹⁶ Eblyabelya vaciya maa, ta tsekwese ge pukura-aha-aara á sawa áte wa, ásete we á haye,

¹⁷ ta demhe am paare á yawe ge dem Kafarnáhum. Gevge vayiya, amá zlađe samka Yaisu emtsaafde.

¹⁸ A tsetehe ge válale, bademme á haye á vaza.

¹⁹ Bakarvaabáká paare, á maga kilaumaiter ilyebe, ma unjwahe keni wá, tá zhára ba Yaisu am iga-aatare, á zlála áte yawe, á dezetare tá am paare na. Daaci bademme-aatare njáteraŋa lyawa.

²⁰ Amá «A wakurka lyawa,» a ba Yaisu á elvan ge itare, «degiya ba iya.»

²¹ Ba itare keni varanteve baráma ge dem paare wá, tá zhára ba tá áte we á guwa am tate na tá kátá demkwa itare na.

Emnde tá anjwa a tataya Yaisu

²² Mákuralla-aara maa, ba kelaa á emnde na ta geyaa áte iga a guwa na, ta fantau ge tataya Yaisu. Amá diyardiya ganakini ndza baaka paare umele dfekideki am tate njanna, sey ba palle na ta zlalaa pukura-aha an njane na. Diyardiya geni damka Yaisu am paare njanna.

²³ Daaci ta naba demhe ge paare-aha umele á da am Tibairiyas á ba á dem tate njanna Yaakadada a slafanaa we ge Dadaamiya arge náza za, a hyaterhe an njane na.

²⁴ Emnde tá ezzhara wá, ma Yaisu, ma pukura-aha-aara keni bademme ta baaka. Ta naba demhe am paare-aha njanna, ta zlálá á dem Kafarnahum, ta de zharanaa áhuwa.

Yaisu dfafa na á fá shifa á jirire am ura

²⁵ Sawa-aatare wá, ta se bera Yaisu áte we á guwa. Ta ndavanuhe, a ba itare: «Ka sawa vaatara á sehuna Malum?»

²⁶ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire: Kwá tatayiyá adaba ba náza za na ya zukurwa ya, kwa yanaa ba kure na. Cenakuránka ba názara keni am názena yá kátá bakurná ya an najipu-aaruwa.

²⁷ Shunŋulauka náza za na á shekwaaka bádza na, shunŋulaushunŋula una á badzeka dfekideki, á vante shifa na á zleka na ge ura. Náza za njanna yá vakurta ba iya *Ura á emnde bademme, yá vakurte an hákuma na a vita Edderwa Dadaamiya.»

²⁸ Ta ndavanuhe, a ba itare tá elvan ge ñane: «Ŋá shunṅula slera-ara una á kataná Dadaamiya na?»

²⁹ A ṅwaterante, a ba ñane «Náwa slera na á kataná Dadaamiya ázekure: slera á kure wá, ba kwá fetare áte edda una a belanaa ñane».

³⁰ A ba itare tá elvan ge ñane: «Máki estuwa wá, marañeránmárá najipu na ni ṅá diyakse átekwa geni a belakaa Dadaamiya, ṅá nanaana an ice á ñere, lauktu ṅá faktarfe.

³¹ Werre wá, eggye-aha á ñere ndza zaruze mannu am kaamba, aṅkwa elva-aara am wakita á Dadaamiya, a ba ñane: A vaterte náza za á sawa am samaya.»

³² A ba Yaisu á elvan ge itare: «Degiya ba mannu ṅanna keni ndza a vakurtaa Muusa ka, amá náwa Edderwa aṅkwa á vakurte náza za á jirire á sawa am samaya.

³³ Adaba náza za na ni á vakurta Dadaamiya na wá, ba ñane edda una a sawa am samaya na. Á vanterta ba ñane shifa ge emnde.»

³⁴ Daaci a ba itare tá elvan ge ñane: «Malum, vanjerteva náza za ṅanna ba kelaazare.»

³⁵ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ba iya una ya dafa na á vante shifa ge ura. Ma ware una a sezerwa, a fetarhe áte ya, á wanka waya antara ndera d'ekid'eki.

³⁶ Ya ndakurndáha tsa, kure keni nakurina tsa, aley fakurtareka áte ya.

³⁷ Bademme á emnde na ni a vitaa Edderwa na watse tá sáwá ázerwa. Ma a semaa ware á sezerwa keni yá banka d'ekid'eki.

³⁸ Adaba sanká á sawa am samaya ge se maga názena yá kataná ya, amá názena á kataná edda una a belibela.

³⁹ Náwa názena ni á kataná edda una a belibela na: Emnde na ni a vitá ñane na, yá kedanaaka ba palle keni. Am halavuwa á duniya, yá tsatertetse bademme am faya.

⁴⁰ Názena á kataná Edderwa wá, bademme á emnde na ni ta naa ya Egdza-aara, ta fetarhe áte ya na, tá shansha shifa na á zleka na. Am halavuwa á duniya, yá tsatertetse am faya.»

⁴¹ Daaci farantaufe Yahudiya ge wesha elva áte Yaisu, adaba a bantsa ñane: «Ya náza za na a tsekwaá á sawa am samaya.»

⁴² Ta bantsa itare: «Abi Yaisu ṅara ba ñane, ba ñane una egdza á Yusufa? Diyañerdiya tara eddenjara an emmenjara. Ay ni a ba ñane a sawa am samaya?»

⁴³ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Weshauka elva am dágave á kure ba dey.

⁴⁴ Baaka ura á dzegwándzegwa ba ñane an ire-aara sezerwa, sey á tadáná Edderwa na a beliyaa á sem duniya na. Ma ware una a sezerwa keni sey yá tsantetse am faya am halavuwa á duniya.

⁴⁵ Aṅkwa puwatepuwa nabi-aha, a ba itare: Dadaamiya watse á kwaratersekwara ba ñane elva-aara ge emnde. Daaci edda una máki faafa hyema am elva á Edderwa ṅanna, lyevaalya wá, ñane á sáwá ásezerwa.

⁴⁶ Una á banka ganakini aṅkwa ura nanna Dadaamiya. Baaka d'ekid'eki. Sey edda una a sawaa am samaya na. Ñane wá, nanna adaba Eddenjara.

⁴⁷ «Yá ndaakur ba jirire: Ma a fetaare ware áte ya keni, shánsa shifa na á zleka na.

⁴⁸ Ba iya una ya dafa na á fá shifa á jirire am ura na.

⁴⁹ Eggye-aha á kure ta zu dafa na tá d'aná an mannu na am kaamba, aley keni ba emtsarem'tsa.

⁵⁰ Amá náwa dafa na ni a tsekwa á sawa am samaya, ma a zuwaa ware dafa ṅanna keni a emtseka d'ekid'eki.

⁵¹ Ba iya una ya dafa ṅanna a tsekwaá á sawa am samaya, á vante shifa ge ura na. Ma a zuwaa ware dafa ṅanna keni á shánsa shifa na á zleka na. Dafa ṅanna yá vantá ya na wá, vuwa-aaruwa ba ge iya, yá vanterte ge emnde a duniya bademme, ganakini tá shánsa shifa an ñane.»

⁵² Elva ɲanna a tsante elva yaikke am dágave á Yahudiya-aha. A ba itare am dágave-aatare: «Á vamite estara vuwa-aara geni mí ezza na?»

⁵³ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire: Máki zakuruka hyuwa á vuwa-aaruwa, shakuruka uzhe-aaruwa, iya *Ura á emnde bademme, kwa baaka an shifa am kure đekideki.

⁵⁴ Edda una á zá hyuwa á vuwa-aaruwa, á shá uzhe-aaruwa keni wá, shánsha shifa na á sleka na, am halavuwa á duniya yá tsantetse edda-aara am faya.

⁵⁵ Adaba ba iya una ya đafa á jirire, uzhe-aaruwa keni náza shá á jirire.

⁵⁶ Daaci ma ware una anƙwa á zá hyuwa á vuwa-aaruwa, anƙwa á shá uzhe-aaruwa, edda-aara ɲanna slenja á ba áte vuwa-aaruwa, iya keni yá anƙwa antara ɲane.

⁵⁷ Edderwa na a beliyaa ɲane na wá, edda á shifa ba ɲane, a njiyaa ba ɲane an shifa. Ba duksa palle ge edda una á zá hyuwa á vuwa-aaruwa keni, yá njanaanja edda-aara an shifa.

⁵⁸ Una ɲanna đafa á jirire na ni a tsekwaá á sawa am samaya; gergere antara una ndza ta zanaa egghye-aha á kure am kaamba werre. Itare sharánka shifa a jirire an ɲane. Amá đafa na yá teganá ya wá, ma a zuwaa ware keni á shá shifa na á zleka na an ɲane.»

⁵⁹ Elva-aha ɲanna a kwaratersaa Yaisu ge emnde am *mashidi á Yahudiya-aha am Kafarnahum.

Elva na á fá shifa a jirire am ura

⁶⁰ Am iga a elva ɲanna maa, emnde kwakya á ba am emnde a đaba Yaisu, ta bántsa: Elva na degdege, á dzegwánka ura.

⁶¹ Náanna Yaisu ganakini tá wesha elva emnde a đaba ɲane am dagave-aatare, a ba ɲane á elvan ge itare: «Á wákurá ba elva-aaruwa na emtu am ervaunđe?

⁶² Má watse nakuránna anƙwa á zálálá *Ura á emnde bademme á dem tate na ndza a sawa átekwa mu, watse kwá bá uwe?

⁶³ Á vantá ba Sheđekwe á Dadaamiya shifa ge ura. Slera á emndimagwaha an ndzedá-aatareka una. Daaci elva-aaruwa na yá anƙwa á bakurná ya na wá, Sheđekwe ɲara ba ɲane, shifa ɲara ba ɲane.

⁶⁴ Amá tá anƙwa emnde na fartarka am dágave á kure.» Adaba á ba am fantaufe keni Yaisu diyaadiya emnde na watse tá fetareka na, diyaadiya edda una watse á de vela ɲane keni.

⁶⁵ A farhe zlađe adaliye, a ba ɲane: «Ya bakurnaa adaba una ɲanna, a ba iya, baaka ura á dzegwándzegwa ba ɲane an ire-aara sezerwa, sey máki a tađanaa Edderwa.»

⁶⁶ A fantau á ba am sarte ɲanna, emnde a fetarfe kwakya ta yaa đaba Yaisu, zlalarka antara ɲane mazla-aara.

⁶⁷ A ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara kelaawa ju buwa: «Kure keni kwá kátá yiya emtu?»

⁶⁸ A ɲwanante ge Simaun Piyer, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Yaakadada, ɲá shá shifa na á zleka na á ba am elva á ɲa palle, ɲá de đaba ware umele?

⁶⁹ Ɗere wá, faɲertarfe. Adaba diyaɲerdiya ganakini ba ka una ka sáwá áza Dadaamiya, ka cuđeđe.»

⁷⁰ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Kwa emnde kelaawa ju buwa na, ábi ya dzerakursaa ba iya? Ay anƙwa ura palle am kure, ɲane ura á shaitaine.»

⁷¹ Una ɲanna wá, a ndanaa áte Yahuda egdza á Simaun Iskariyaut. Adaba Yahuda ɲanna, ɲane keni ba palle á pukura-aha á Yaisu kelaawa ju buwa tsa, amá a velanaa ba ɲane Yaisu.

7

Egdzar mama-aha-ɲara ge Yaisu fartareka áte ɲane

¹ Am iga á una ɲanna maa, Yaisu aɲkwa á já ɗaba á ba am kwára á Galili, wayaaka de nja am Yahudiya mazla-aara, aɗaba Yahudiya-aha tá aɲkwa tsagwaɗa ba ɲane ge ja ba shifa-aara.

² Herzhapteherzhe muɲri á Yahudiya-aha na tá ɗahána an muɲri á *bere á kacakaca maa,

³ a ba egdzar mama-aha-ɲara tá elvan ge ɲane: «Yánya ɗágave na mazla-aara, tsetse ezzlálá á dem Yahudiya, a de naránna emnde á ɲa na tá áhuwa keni slera á ɲa.

⁴ Aɗaba edda una ni á kátá emnde baɗemme tá diyeddiye ɲane wá, á shebeka ire-aara. Ábi ká maga najipu-aha á ba ka? Shagera ba ká de maganaamaga una ɲanna á katafke á nalga á emnde wá, lauktu tá diyaksediye.»

⁵ Ba egdzar mama-aha-ɲara keni fartareka áte ɲane ɗekidɗeki.

⁶ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Náza á kure wá, ma sarte-ara keni baɗemme ba shagera. Iya wá, yá duka á dem muɲri ɲanna, aɗaba zlaɓe samka sarte-aaruwa emtsaade.

⁷ Kure wá, emnde a duniya tá dzegwánka fákurá áte kelaadire. Amá iya wá, wayarika emnde a duniya, aɗaba yá mára shagerkire á slera-aatare á segashe.

⁸ Ekkure wá, daumbare á dem muɲri. Amá iya wá, yá duka aɗaba zlaɓe samka sarte-aaruwa emtsaade.»

⁹ A ndaterse una ɲanna, a njehe am kwára á Galili, ɲane zlalaaka.

*Yaisu am muɲri á *bere-aha á kacakaca*

¹⁰ Zlarzlálá egdzar mama-aha-ɲara á de zá muɲri ɲanna maa, shebanve ire-aara atuge ice-aatare ɲane keni a duhe á dem muɲri ɲanna, amá wá, marateranka ire-aara ge emnde.

¹¹ Male-aha á Yahudiya-aha tá aɲkwa tataya ba Yaisu am muɲri ɲanna, tá aɲkwa enndáva am ɗágave á emnde: «Kwa naaná áme Yaisu?»

¹² Daaci baɗemme á emnde am muɲri ɲanna, tá ndáhá ba elva á Yaisu am ɗágave-aatare an gá kwára. A ba emnde umele: «Yaisu ɲanna wá, ura maggwe.» A ba emnde umele: «Zhel ɲanna slekeɗa emnde.»

¹³ Amá baɗemme á una ɲanna tá ndaaná á ba an ila, aɗaba tá kuva a cenaráterka male-aha á Yahudiya-aha.

¹⁴ Amá am dagave á muɲri wá, tá zhára ba ɗámda Yaisu á dem *mashidi yaikke am Urusaliima, aɲkwa á ndater elva ge emnde.

¹⁵ Tá maga ba najipu-aara Yahudiya-aha. Ta bántsa itare: «Zhel na mu a shanaa áme ɲane diya estuwa na, wallá a ndaase laya á malumireka, uweka?»

¹⁶ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Elva na yá tsakaná ya na wá, yá ndaaná ya an ire-aaruka, elva-aha ɲanna á sáwá áza Dadaamiya na a belibela na.

¹⁷ Edda una ni á kátá mága názena á kataná Dadaamiya wá, á naba diyeddiye elva-aaruwa na, tara a sawa áza Dadaamiya, an tara yá ndaaná ba iya an ndzeɗa-aaruwa keni.

¹⁸ Edda una ni á ndáhá ba elva á ire-aara, á kataná yaikkire ge ire-aara. Amá edda una á kataná yaikkire ge edda una a belanaa ɲane wá, slejirire ba ɲane, ɓaaka zlerma am ɲane ɗekidɗeki.

¹⁹ Sakuránka Muusa *tawraitu emtu? Ay ábi ba palle á kure keni ɓaaka edda una ɗabáteɗaba shairiya-aha na am huɗe-aara. Ya gu uwe kena kwá kátá jija na?»

²⁰ A ba emnde na tá am jáháva, tá elvan ge Yaisu: «Ká an shaitaine emtu? Ware ɲane á kátá jagja na?»

²¹ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ya magaa ba slera palle an kwaskwe á puwansepuwe, amá bademme á kure kwá maga ba najipu-aara.

²² A ba Muusa am *tawraitá wá: Kwá belá egdzere am shedekwe am hare ge tiisire. Ge jirire wá, a fantauwa Muusa ka, ta fantau am eggie-aha á kure werre. Adaba elva á Muusa nanna wá, kwá anjwa belá egdzere am shedekwe ma an kwaskwe á puwansepuwe keni.

²³ Má kwá anjwa maga una nanna an kwaskwe á puwansepuwe geni a badzevka tawraitá á Muusa, sakwa ura lapika vuwa-aara emtu? Labára kwá ica erwaunde áte ya geni labára ya mbá ura an kwaskwe á puwansepuwe, ura lapika vuwa-aara tsa?

²⁴ Yawánya mága jeba una. Zharauka kure názena áte iga na, amá magaumága jirire.»

*Watse ba Yaisu una *Almasiihu na emtu?*

²⁵ A ba emnde a Urusaliima: «Edda una tá tatayán ge ja ba shifa-aara na nane ka una?

²⁶ Anjwa á ndá elva-aara ba parakke mazla-aara, baaka ura á piyantepiya. Watse diyareddiye male-aha á miya ganakini ba nane una *Almasiihu ka?

²⁷ Amá keni estuweka. Má watse samsa Almasiihu wá, watse baaka ura á diyeddiye tate na a sawa átekwa. Amá náza á zhel na diyamidiya bademme tate na ni á sawa nane átekwa.»

²⁸ Am sarte nanna maa, Yaisu anjwa á ndater elva ge emnde am *mashidi yaikke. A kante kwára, a ba nane á elvan ge itare: «Kina diyakuridiya emtu ba jirire? Diyakuridiya emtu tate na ya sawa átekwa? Iya wá, sanká ba ya an ire-aaruwa, anjwa edda una a belibela, diyakurka ba kure. Edda-aara nanna ura jirire seke nane baaka.

²⁹ Iya wá, diyandiya edda-aara, adaba ya sawa ázenara, a beliyaa ba nane.»

³⁰ Tá kátá ekseksa, amá baaka ura dzegwándzegwa fanve erva, adaba zlafe samka sarte-aara.

³¹ Mbate kwakya emnde na fartarefe áte nane am jáháva nanna. Ta bantsa itare: «Una ni ta bantsa watse á sawa *Almasiihu umele, á se maga najipu-aha na á jauje ge náza á zhel na zlafe adaliye?»

*Kwakwane-aha á *Farisa-aha antara male-aha á *liman-aha tá de eksa Yaisu*

³² Cenarácena *Farisa-aha elva na tá anjwa ndaaná emnde áte Yaisu an ila maa, ta naba magaa sawari antara male-aha á *liman-aha, daaci ta naba puwaa emnde a ufa mashidi á de eksa Yaisu na.

³³ Nánná Yaisu estuwa, a ba nane á elvan ge emnde: «Iya wá, yá haraaka kwakya ázekure mazla-aara, yá eptsa ádeza edda una a belibela na.

³⁴ Watse kwá tatayitátaya, amá watse kwá shika, adaba kwá taa daaka á dem tate na yá detekwa ya.»

³⁵ A ba Yahudiya-aha am dágave-aatare: «Watse á deme kena nane ni, miya mi taa daaka na? Watse á zlalá ádeza Yahudiya-aha á miya na zlarzlarlálá á dem dágave á Yunaniñkau-aha na, ge magateraa waazu ge Yunaniñkau-aha ka?

³⁶ Elva na a bantsa nane ni, watse kwá tatayitátaya, amá watse kwá shika, adaba kwá taa daaka á dem tate na yá detekwa ya, a ba nane na mu, á kátá ba uwe nane?»

Haye na á vante shifa ge ura

³⁷ Daaci kwaskwe na ni á zle muñri nanna átekwa na wá, jauje ge hare-aha umele bademme am muñri nanna. Vacite nanna maa, a tsetehe ge Yaisu, a tsahe am dágave á emnde, a kante kwára ba shagera, a ba nane á elvan ge emnde: «Ma á wáná ndera ge ware keni a se shushe ázerwa.

³⁸ Ma a fetaara ware áte ya keni, a jerje háye am edda-aara, háye na ni á vante shifa ge ura á degeza am edda-aara. Una názu a ndaana wakita á Dadaamiya.»

³⁹ Yaisu á ndá elva a Shedekwe Cudedde na watse tá sháná emnde a fetarfe. Am sarte nanna zlafe sharánka Shedekwe Cudedde emtsaade, adaba zlafe demka Yaisu am yaikkire-aara.

Bademme an tega ye á emnde áte Yaisu

⁴⁰ Am sarte na cenarvaacena emnde a jáháva elva-aara nanna maa, a ba emnde umele-aatare: «Zhel na, ba jirire ba nane nabi na ta baa watse á sawa na.»

⁴¹ A ba emnde umele: «*Almasiihu na ba nane.» A ba emnde umele zlafe adaliye: «Almasiihu na tá enndá na á jesare am Galili ka.

⁴² Adaba a ba wakita á Dadaamiya wá, Almasiihu á de jesare á ba am dagave á emnde a jeba á *Dawuda, á jesare am Baytilama ekse na ndza á njá amkwa Dawuda nanna.»

⁴³ Bademme á ye á emnde am jáháva gevge gergere am elva a Yaisu nanna.

⁴⁴ Emnde umele am dagave-aatare tá kátá eksa Yaisu, amá baaka ura dzegwándzegwa fanve erva.

Male-aha á Yahudiya-aha fartarka áte Yaisu

⁴⁵ Daaci eptsaraapetsa kwakwane-aha á *Farisa-aha, antara male-aha á *liman-aha na ba estuwa á dezetare. Ta de ndavateruhe ge emnde na, a ba itare tá elvan ge itare: «Labára sakuránka Yaisu na?»

⁴⁶ Tá nwaterante ge emnde na, a ba itare: «Kay! Zhel nanna ba vaci palle keni cenajeránka ura á ndáhá elva seke nane.»

⁴⁷ A ba Farisa-aha tá elvan ge itare: «Kure keni watse badakurubade zhel na ka?

⁴⁸ Kwa nanna fartarfe male-aha, antara Farisa-aha á ntere áte nane emtu?

⁴⁹ Ábi sey tá fetaara ba ngudī-aha áte nane, emnde na diyarka *tawraita dekideki, tá an nyainye áza Dadaamiya na.»

⁵⁰ Amá ankwá Nikaudaimus na ndza a deza Yaisu an vayiya na am dagave-aatare, nane keni ba palle á Farisa-aha na tá áhuwa nanna, a ba nane á elvan ge itare:

⁵¹ «Ay degiya am tawraitá á miya wá, mi taa ngudfeka ura ba estuwa, sey máki cenamivaacena elva am mbuwe-aara antara názena a guwaa nane.»

⁵² A ba itare tá elvan ge Nikaudaimus: «Ekka keni ka ura á Galili emtu a gá? Eppákyá názu am hude á wakita má watse ká shánsha ba palle keni nabi na a jesaare am Galili!»

((

⁵³ Am iga á una nanna maa, ma ware keni a eksaa ba baráma de mba-aara.

8

Mukse na ta ekseva am gwardzire

¹ Yaisu wá, a dete ire á Wa Anyaranyara.

² Ba enlya-waabere wá, a tsekwe, a eptsá á ba dem *mashidi yaikke suuwe, a de njehe, ta duhe ge emnde ádezenara, a fantau ge vaterte sera á elva.

³ Daaci malum-aha á *tawraitá antara *Farisa-aha ta naba sanaa mukse ta ekseva am gwardzire, ta tsa mukse na á katafke á emnde bademme.

⁴ Daaci ta ndavanu elva ge Yaisu: «Malum,» a ba itare, tá elvan ge nane: «Náwa mukse na wá, nja eksevaa am gwardzire.

⁵ Názu a banerna Muusa am *tawraitá wá, mukse na á maga jeba una wá, ba tá ja shifa-aara an nákwá. Ekka mu ázara á ba elva á nja?»

⁶ Ta banaa una ba geni tá tsagwadáná an nane, geni tá shánsha elva na an dzálá am mbuwe-aara. Amá a gaavehe ge Yaisu, ankwá á puwa áte haha an gulanda-aara.

⁷ Am itare yaránka ndáva na, á kante ire Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Máki ankwá edda una ndza maganaaka haypa ðekideki am kure wá, a fantaufe edda-aara zunñwe ge dzega mukse na an nákwá.»

⁸ A ndaase una ñanna, a gaavehe zlafe ádaliye, ankwá á puwa áte haha an gulanda-aara.

⁹ Ba ta cenaa elva ñanna wá, ta fantau ge zlalá an palpale, ta fantuwa male zunñwe, a jauwa ba mukse na palle á tse á katafke á Yaisu.

¹⁰ A kante ire Yaisu, a ba ñane á elvan ge mukse ñanna: «Tá áme emnde na? Baaka edda una dzegwándzegwa ñgudakñgudá emtu?»

¹¹ A ñwanante ge mukse na, a ba ñane: «Baaka degiya malum.» A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Iya keni yá ñgudañka. Ezzlalá, amá dalika á maga haypa.»))

Yaisu wá, parakkire ge duniya

¹² A ba Yaisu zlafe ádaliye á elvan ge emnde: «Ba iya una ya parakkire ge duniya. Ma a ðabiyaa ware keni á shánsha parakkire na á vante shifa ge ura na, edda-aara á zlaleka am tabedammire mazla-aara.»

¹³ A ba *Farisa-aha tá elvan ge ñane: «Ká ankwá á maganá ba ka seydire áte ire á ña na wá, elva á ña ñanna jirireka ðekideki.»

¹⁴ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ma yá maganá ba ya seydire áte ire-aaruwa keni, elva-aaruwa jirire. Adaba diyandiya tate na ya sawa átekwa, diyandiya tate na yá zlalá ádetekwa. Amá kure diyakurka ma tate na ni ya sawa átekwa, ma tate na yá zlalá ádetekwa keni.

¹⁵ Kure kwá naba icanve elva áte ura, áte una kwá kataná kure emndimagwaha, amá iya yá ñgudeka ura ðekideki.

¹⁶ Ma ya icanve elva áte ura keni, yá maganá á ba an jirire, adaba ganevka an ire-aaruwa am elva ñanna, amá ankwá Edderwa na a belibela na antara ya.

¹⁷ Ankwá an puwa am *tawraitá á kure, a ba ñane: Máki seyde-aha buwa ta ndaase ba elva palle wá, elva-aatare jirire.

¹⁸ Náwa yá ankwá maga seydire áte ire-aaruwa. Edderwa na a belibela na keni ankwá á maga seydire áte ya.»

¹⁹ A ba itare tá elvan ge Yaisu «Áma eddeña ñanna?» A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ba iya keni diyakurika sakwa Edderwa emtu? Ma andze diyakuridiya wá, ma kwá naba diyeddiye Edderwa keni.»

²⁰ Kwaye ñane elva na Yaisu a ndater ge emnde am *mashidi yaikke, am tate na tá fá sadake á nasherire átekwa na. Baaka ura a piyante elva-aara ðekideki adaba zlafe samka sarte-aara emtsaafé.

Kwá taa daaka á dem tate na yá detekwa na

²¹ Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare zlafe ádaliye: «Iya wá, yá zlalá, watse kwá tatayitátaya, amá watse kwá shika. Watse kwá emtsa á ba am haypa-aha á kure. Kwá dzegwánka dem tate na yá detekwa ya na.»

²² A ba Yahudiya-aha am dagave-aatare: «Watse á de já ire-aara ka? Adaba a ba ñane, kwá taa daaka á dem tate na yá detekwa.»

²³ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Kure kwa jesaare á ba am duniya na, amá iya wá, ya sawa á sa am samaya. Kure kwa ba emnde a duniya na, amá iya wá, ya ura á duniya-ka.

²⁴ Ya bakurnaa adaba una ñanna watse kwá emtsemtsa á ba am haypa-aha á kure. Adaba ba jirire watse kwá emtsa á ba am haypa-aha kure máki fakurtaareka ganakini ba iya una Iya.»

²⁵ A ba itare tá elvan ge ñane: «Ka ware?» A ñwaterante, a ba ñane: «Ya ba edda una kwaye am fantaufe ya ndaakur ba ñane na.

²⁶ Yá an elva kwakya ge ndanaa áte kure, ba jirire kwá taa ñezleka am elva ñanna. Amá bademme ba jirire. Adaba yá ndaakur ba názena ya cenanaa áza edda una a belibela na.»

²⁷ Cenaranka ñekidfeke geni á ndater elva á Eddenjara.

²⁸ Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Vacite na ni kakuranteka *Ura á emnde bademme wá, kwá de dise ba vacite ñanna, ganakini iya wá, ya ba Iya. Kwá de diyeddiye geni názena yá maganá ya bademme na wá, ba iya an ire-aaruwa ka. Ma yá ndáhá uwe keni, yá ndá ba názena a kwarisaa Edderwa.

²⁹ Edda una a belibela na anjwa antara ya, á yika ya palle ñekidfeke, adaba ma vaatara keni yá magá ba názena á kataná ñane.»

³⁰ Ba Yaisu a ndaase una ñanna wá, emnde kwakya fartarfe áte ñane.

Emnde a mága haypa ta náve-aha á haypa

³¹ Daaci a ba Yaisu á elvan ge Yahudiya-aha na fartarfe áte ñane: «Máki tsakuraatse á ba áte elva-aaruwa wá, kwa emnde-aaruwa ba jirire,

³² kure kwá diyeddiye jirire, jirire á kure á palakuraapálá. Kwá kwaraná ba kure ire á kure.»

³³ A ba itare tá elvan ge Yaisu: «Ázara a ba ka? Nere ña eggye-aha á Ibrahimia miyenne, ba vaci palle keni ñanjeremka am erva á ura ni, watse kwá kwaraná ba kure ire á kure, á ba ka?»

³⁴ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire: Ma ware una á magá ba haypa na, edda-aara náve á haypa.

³⁵ Náve wá, ma estara keni á gevka ura á huđe á há ñekidfeke. Amá egdzere wá, ma vaatara keni ba ura á huđe á há ñanna.

³⁶ Daaci máki a palakuraa *Egdza á Dadaamiya am navire á kure wá, shakuránsha ire á kure ba jirire.

³⁷ Diyandiya degiya ganakini kwa eggye-aha á Ibrahimia. Amá labára kena kwá liyieka elva-aaruwa, kwá anjwa á tataya ja shifa-aaruwa na?

³⁸ Yá ndá ba názena ya naaná áza Edderwa, kure keni kwá magá ba názena a bakurnaa eddekure.»

³⁹ A ba itare, tá elvan ge Yaisu: «Eddenjere ba Ibrahimia ge ñere.» A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ma andze kwa egdzara á Ibrahimia ba jirire wá, ma kwá maga ba názena ndza a maganaa ñane.

⁴⁰ Amá náwa yá anjwa ndaakur ba jirire názena ya cenanaa ya áza Dadaamiya, aley kure kwá tataya ba já shifa-aaruwa. Ibrahimia wá, ñane magaaka una ñekidfeke.

⁴¹ Kure kwá maga ba slera á eddekure.» A ba itare tá elvan ge ñane: «Ñere ña masagwa-aha ka ñekidfeke, Eddenjere ba Dadaamiya palle.»

⁴² A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ma andze ni kwa egdzara á Dadaamiya ba jirire wá, ma andze kwá wayiwáyá. Adaba iya ya sawa ázenjara ge sezekure na. Sanka ba ya an ire-aaruwa, a beliyaa ba ñane, yá njá á ba áte ñane áhuna na.

⁴³ Labára ñane á duka elva-aaruwa á dem ire á kure ñekidfeke? Á duka á dem ire á kure adaba kwá dzegwánka cena elva-aaruwa.

⁴⁴ Kure wá, eddekure ba Shaitaine. Kwá kátá maga názena á kataná eddekure. Adaba ñane sleceba emnde kwaye am fakta, baaka jirire-aara ñekidfeke, adaba baaka jirire am ñane. Ndáhá fida wá, duksa-aara ge ñane, adaba slera-aara ba fida, ñane male á fida.

⁴⁵ Amá iya wá, yá ndáhá ba jirire. Adaba una ñanna wayakurika.

⁴⁶ Emtu ware edda-aara am kure á sansese haypa-aaruwa parakke? Ay má yá ndá ba jirire bademme, labára kwá fetarka áte ya?

⁴⁷ Ura á Dadaamiya wá, á cená elva á Dadaamiya. Amá kure kwa emnde á Dadaamiya-ka. Adaba una ñanna kwá feka hyema áte elva-aaruwa.»

Kwaye zlaɓe yareka Ibrahimia aɳkwa Yaisu

⁴⁸ A ba Yahudiya-aha tá elvan ge Yaisu: «Ndaɳeraɳka emtu ganakini ka wá, ka ura *Samariya? Ndza ndaɳeraɳka emtu ganakini ká an jini am ire?»

⁴⁹ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Yá an shaitaine ka ɔekideki, yá gálá ba Edderwa, amá kure kwá aɳkwa epsawipsawa.

⁵⁰ Iya wá, ndanka ya ganakini a galarigálá emnde. Amá aɳkwa edda una a wayiyantaa ɳane ganakini a galarigálá emnde. Daaci watse á ndaaná ba ɳane elva á kure.

⁵¹ Yá ndaakur ba jirire: Ma ware una a magaa fesarefire am elva-aaruwa, ɳane á emtseka ɔekideki.»

⁵² A ba Yahudiya-aha tá elvan ge ɳane: «Kina wá, diyaɳerdiya mazla-aara geni ba jirire ká an jini am ire. Ibrahimia emtsametsa, nabi-aha umele keni matsarmatsa, ekka ni má ura á maga fesarefire am elva á ɳa, á emtseka, á ba ka?»

⁵³ Eggyemiya Ibrahimia an ire-aara maa, emtsametsa, jakuje ge ɳane emtu? Nabi-aha keni emtsaremtsa, ka mu ká zhára ire á ɳa ka ware?»

⁵⁴ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Máki yá galaná ba iya ire-aaruwa wá, yaikkire-aaruwa hyepka duksa ɔekideki. Iya á galiya ba Edderwa. Ba ɳane edda una kwa bantsa kure Dadaamiya na.

⁵⁵ Amá diyakurka ɳane ɳanna ɔekideki. Iya wá, diyandiya. Ma ya bánba diyanka wá, ya slefida seke kure. Diyandiya ba parakke, yá aɳkwa á fansarefe am elva na á ndaaná ɳane.

⁵⁶ Dadaamiya ndza a banánba ge eggyekure Ibrahimia ganakini watse á hyemhye am sarte-aaruwa, a higa jipu arge elva ɳanna. Am sarte na marannaamárá Dadaamiya, ervaunɔe-aara ndza ba seke nama.»

⁵⁷ A ba Yahudiya-aha tá elvan ge ɳane: «Ba yáwe kul ilyeɓe keni ká hyefka ni, ka nánna Ibrahimia, a ba ka?»

⁵⁸ «Yá ndaakur ba jirire,» a ba Yaisu á elvan ge itare: «Kwaye zlaɓe yareka Ibrahimia keni yá aɳkwa ya.»

⁵⁹ Ta naba halem nákwá am erva tá kátá eddzága maa, a naba sheɓevhe ge Yaisu, a sesehe am mashidi ɳanna.

9

Yaisu mbanaambe ura wulfe ta yán ba estuwa

¹ Daaci aɳkwa á degashe Yaisu am tate umele wá, a naa ura wulfe ta yán ba estuwa.

² Ta ndavanuhe ge pukura-aha, a ba itare tá elvan ge ɳane: «Malum, ta yanaa adaba haypa á ware zhel na wulfe? Haypa á tara eddeɳara an emmeɳara emtu? Emtu haypa-aara ba ge ɳane he?»

³ A ɳwaterante ge Yaisu, a ba ɳane á elvan ge itare: «Ta yese wulfe adaba haypa-aara ka, tara eddeɳara an emmeɳara keni haypa-aatare ka. Una a gev ba geni a naránna emnde slera yaikke na á de maganá Dadaamiya áte ɳane.

⁴ Am zlaɓe aɳkwa tsawe vaciya wá, magaumimága slera á edda una a belibela na. Adaba aɳkwa á sawa vayiya, ura á dzegwánka mága slera mázla-aara.

⁵ Am sarte na zlaɓe yá aɳkwa am duniya na wá, ya parakkire ge duniya.»

⁶ Ba a ndaase elva ɳanna, mazle-aara a naba kyefaa nyaihe á dem áhá, a wasletaa egdza haha cekwaanɳudi an nyaihe-aara, a ndaɓanaanuhe ge ice á wulfe na,

⁷ a ba ɳane á elvan ge ɳane: «Ezzlálá de baraabára ice á ɳa am derve na tá ɔaná an Silauwam na.» Silauwam ɳanna wá, amaana: slebela. A duhe ge wulfe na, a de baraa ice-aara wá, aɳkwa a nanna. Á sá wá, ba lanɳe ice-aara.

⁸ Daaci emnde a slala-aara, antara emnde na ndza ta naa á ɳala na, a ba itare: «Una ni ba wulfe na á ɳala, á ɳjá áhuwa na ka?»

⁹ A ba emnde umele; «Ba ñane». Amá a ba emnde umele: «Una ñaneka, ba gáráva.» Amá «Una ba iya,» a ba ñane á elvan ge itare.

¹⁰ Ta ndavanu elva: «A wertaa estara ice á ña?» a ba itare tá elvan ge ñane.

¹¹ A ñwaterante, a ba ñane: «Añkwa ura zhera-aara Yaisu, a wasletaa haha cekwaangudí, a naba ndabinu ge ice-aaruwa wá, a ba ñane á elvan ge iya, ezzlálá de baraabará ice á ña am derve á Silauwam. Ya naba duhe á dete we á derve ñanna, ya baraa ice-aaruwa wá, yá nanna ice.»

¹² «Áma zhel ñanna?», a ba itare tá elvan ge ñane. «Diyanka», a ba ñane á elvan ge itare.

**Farisa-aha tá ndavanu elva ge ura wulfe ta yanaa an ñane*

¹³ Daaci ta naba dá zhel na ndza wulfe, amá shánsha ice-aara na ádeza *Farisa-aha.

¹⁴ Adaba háre na ni Yaisu a wasletaa egdza haha, a ndabananuhe ge ice á wulfe na wá, kwaskwe á puwansepuwe.

¹⁵ Adaba una ñanna, Farisa-aha ta ndavanu ge zhel ñanna, a ba itare tá elvan ge ñane: «A mágava estara ñane kina ká añkwa á nanna ice na?» A ñwaterante, a ba ñane: «Ba a wasletaa egdza haha, a ndabinuhe ge ice, ya de baraa ice-aaruwa wá, yá añkwa á nanna.»

¹⁶ A ba emnde umele am dágave á Farisa-aha: «Ma a maganaa ware una ñanna keni, a belanaa Dadaamiya ka dfekideki, adaba añkwa á badza kwaskwe á puwansepuwe.» Amá a ba emnde umele-aatare: «Slehaypa ni á dzegwándzegwa mága najipu-aha na?» Daaci ye-aatare gevge gergere.

¹⁷ *Farisa-aha ta ndavanu elva zlafe adaliye ge wulfe na shánsha ice-aara na: «Ekka mu ázara a ba elva á ña áte edda una a werakanta ice ñanna?» A ba ñane: «Nabi á Dadaamiya.»

¹⁸ Mazla-aara eksararka male-aha á Yahudiya-aha ganakini zhel ñanna ndza wulfe werre, a shanaa an sha ice. Ta naba dftaa tara eddeñara an emmeñara.

¹⁹ Ta se ndavateruhe, a ba itare: «Una ba jirire ba egdza á kure emtu? Ndaundá ba jirire ndza kwa yán ba wulfe emtu? Ay a sawa estara á nanna ice na?»

²⁰ Ta ñwaterante ge tara eddeñara an emmeñara, a ba itare: «Egdzere wá, ba egdza á ñere, ña yese ba wulfe.

²¹ Amá ma a shanaa estara ice keni diyañerka, ma a vantaa ware ice keni diyañerka. Ñane keni egdzere-ka mázla-aara, ndavawanundave ba ge ñane, a ñwuteñwa ba ñane an ire-aara.»

²² Ta ndaa una tara eddeñara an emmeñara na wá, adaba a wáterá lyáwá átuge male-aha á Yahudiya-aha. Adaba zlaruzle male-aha á Yahudiya-aha am sawari-aatare, geni ma a ndaasa ware Yaisu wá, *Almasiihu, tá ñgyansengye edda-aara am jeba-aatare ba dfekideki.

²³ Ta ndaaná adaba una ñanna tara eddeñara an emmeñara: Ñane keni egdzere-ka mázla-aara, a ñwuteñwa ba ñane an ire-aara na.

²⁴ *Farisa-aha ta dfante zhel na ndza wulfe, shánsha ice na ge buwire, a ba itare tá elvan ge ñane: «Ñere wá, diyañerdiya ganakini zhel ñanna slehaypa. Azara á ba elva á ña? Enndá jirire á katafke á Dadaamiya!»

²⁵ A ñwaterante, a ba ñane á elvan ge itare: «Iya wá, ma añkwa haypa-aara, ma baaka haypa-aara keni diyanka ya. Duksa palle ya disaa ya wá, ndza ya wulfe, kina wá, yá añkwa á nanna.»

²⁶ Ta ndavanuhe zlafe adaliye, a ba itare tá elvan ge ñane: «A magakaa uwe lauktu a werthehe ge ice á ña na?»

²⁷ A ñwaterante, a ba ñane: «Ábi ya ndakurndáhá cenakurka. Kwá kátá yá bakurá uwe kena adaliye? Emtu kure keni kwá kátá gev emnde a daba ñane?»

²⁸ Tá zlazlemaahe, a ba itare tá elvan ge ñane: «Ká sledaba ñane ba ka! Nere wá, ña emnde a dába Muusa.

²⁹ Adaba Muusa wá, diyañerdiya ta ndaa elva an Dadaamiya, amá ñane ba tate na á sawa átekwa, diyaa ware?»

³⁰ A ba zhel na: «Kwaye kwa najipu! Zhel na a weritaa ice na ni diyakurka kure tate na a sawa átekwa?»

³¹ Amá wá, diyamidiya slehaypa wá, Dadaamiya á ñwanárka dekideki, sey edda una ni á gálá ñane, antara á maga namaari-aara.

³² Kwaye á ba am fakta á duniya keni, vaci palle ndza cenamiyánka ta weranantaa ice ge wulfe na ta yanaa an ñane.

³³ Daaci zhel ñanna, ma andze a belanaa Dadaamiya ka wá, ma andze á dzegwánka ba mága uwe keni.»

³⁴ «Ka wá, ka slehaypa kwaye á sawa am huđe á emmeña, ká kwarañersá ka duksa ge ñere emtu?» Daaci ta naba ñgyanse á segashe am mashidi.

Yaisu á ndáhá elva á wulfire am ervaunje

³⁵ Am sarte na cenáncena Yaisu ganakini ñgyaransengye maa, a naba de tataya tate-aara. De shánsha, a ba ñane á elvan ge ñane: «Faktarefe áte *Ura á emnde bademme emtu?»

³⁶ A ñwanante a ba ñane: «Ñane mu ware ñane malum, geni yá fetarfe áte ñane?»

³⁷ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Ká zhárá ba ñane maa, ba edda una á ndaaka elva na.»

³⁸ «Fanaktarfe Yaakadada», a ba ñane á elvan ge ñane, a kezlanaa ugje am áhá.

³⁹ Daaci a ba Yaisu: «Sawa-aaruwa ge iya á sem duniya na wá, ya se lá wulfe-aha geni itare tá shánsha tá náanna duksa. Amá emnde na ta bantsa itare tá nanna na wá, tá gevge wulfe-aha.»

⁴⁰ Cenaráncena *Farisa-aha na tá ankwá áhuwa na, a ba itare tá elvan ge Yaisu: «Ñere keni ña wulfe-aha emtu?»

⁴¹ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ma andze kwa wulfe-aha wá, ma baaka haypa á kure. Amá kwa bántsa kure ankwá ice á kure tsawe wá, haypa á kure ba nja-aara.»

10

Suni shagera an kyawe-aha-aara

¹ A ba Yaisu á elvan ge itare zlađe adaliye: «Yá ndaakur ba jirire: má ura á dem gargare á kyawe-aha ni, daaka á kya we-aara, a naba tsekweme á kyá ire á riya wá, edda-aara ñanna neyle, slezá baráma.

² Amá edda una ni á duwa á kya we á gargare wá, ba ñane una suni á kyawe-aha.

³ Daaci slewera gargare, á weranántewera gargare ge suni, ñane á dáhá kyawe-aha-aara an zhera an zhera, kyawe-aha tá cenáncena kwárá-aara, tá eddaba ásegashe.

⁴ Máki saterse ásegashe maa, á dedda ñane á katafke, tá dábáná kyawe-aha-aara á kataliya, adaba diyardiya kwárá-aara.

⁵ Amá kyawe-aha tá dábeka edda una diyarka, á wáterá lyáwá átuge ñane, adaba diyarka kwárá-aara.»

⁶ Kwaya ñane naraje na a baterna Yaisu, amá cenaránka naraje-aara, ma a bateraa elva áte uwe keni.

Yaisu suni shagera

⁷ Lauktu a ba Yaisu á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire: Ba iya una ya we á gargare á kyawe-aha.

⁸ Bademme á emnde na ta sawa ákatafke-aaruwa, ta ba neyle-aha, ta emnde a zá baráma. Adaba una ñanna diyaraterka kyawe-aha, cenarka elva-aatare.

⁹ Ba iya una ya we á gargare. Ma ware una á dema á kya ya á dem gargare na, á shánsha ire-aara, á duwa á ba an enjkale-aara, á sesse keni á ba an enjkale-aara, á shánsha náza zá-aara á ba an unjule-aara.

¹⁰ Neyle wá, á sá ba mága neylire geni á icica, á kedánaakeda. Amá iya wá, ya sawa ganakini kyawe-aha tá shánsha shifa, tá njinja an shifa-aatare lanje.

¹¹ «Ba iya una ya suni shagera. Ya suni shagera na ni yá dzameka shifa-aaruwa dekideki adaba kyawe-aha-aaruwa.

¹² Amá suni na á piyá ba geni a shánsha mbera-aara, nane gevka edda á kyawe-aha wá, gevka suni shagera. Máki nanna anjwa á sawa indale wá, á zhagada ire-aara, daaci á kyateraakya indale kyawe-aha na, á dzadzatervedzadze.

¹³ Á zhagada shifa-aara, adaba nane baaka lambe-aara áte kyawe-aha. Á dzámá ba mbera-aara palle.

¹⁴ Ba iya una ya suni shagera, diyandiya kyawe-aha-aaruwa, itare keni diyaridiya

¹⁵ ba seke una ni a diyidiya Edderwa, iya keni diyandiya nane na. Yá dzameka shifa-aaruwa dekideki adaba kyawe-aha-aaruwa.

¹⁶ Iyau, zlafe tá anjwa kyawe-aha-aaruwa umele ágashe, saremká á sem walde. Shagera ba yá satersa itare keni á sem walde, tá se cena kwára-aaruwa. Tá se njá am walde palle, suni á gev ba palle.

¹⁷ «Wayiwáya jipu Edderwa, adaba eksanarekse yá shifa-aaruwa, watse yá shánsha zlafe adaliye.

¹⁸ Iya wá, baaka ura á dzegwándzegwa já shifa-aaruwa, ya eksera ba ya emtsa. Yá naba emtsemtsa, amá ya an hakuma á tse am faya. Yá magán ba seke una a binaa Edderwa.»

¹⁹ Elva-aara nanna a tsante elva yaikke zlafe adaliye am dagave á Yahudiya-aha.

²⁰ Kwakya emnde am dagave-aatare ta baa: «Ura an jini am ire, an wesha ire-aara, kwá cena uwe áte elva-aara?»

²¹ A ba emnde umele-aatare: «Una fida, ura an wesha ire-aara wá, á taa ndaaseka elva estuwa. Há! Ura an wesha ire-aara ni á weratertá ice ge wulfe-aha?»

Kwalarevkwále Yahudiya-aha ge fetaare áte Yaisu

²² Daaci samsa sarte á mága munri á wera *mashidi yaikke am Urusaliima maa, ta naba gyaa munri. Sarte nanna, sarte á lailaidfire.

²³ Daaci vacite umele, anjwa á já daba Yaisu am dzadzáwe á mashidi, am tate na tá dahaná an dzadzawe á Suleymanu na maa,

²⁴ de jarammeje zlafe adaliye Yahudiya-aha á katafke-aara, a ba itare tá elvan ge nane: «Máki ba jirire ba ka una ka *Almasiihu á Dadaamiya wá, ndanerndá jirire-aara, geni a shunjuleka ire á nere mázle-aara. Kinekineka ná ufa ba una ázeja.»

²⁵ A nwaterante ge Yaisu, a ba nane á elvan ge itare: «Ábi ya ndaakurndaha fakurtaareka áte ya. Slera na yá anjwa á maganá ya na wá, yá maganá á ba an hakuma á Edderwa. Una nanna á bakurá ba elva ge kure áte ya, ma ya ware keni.

²⁶ Aley kwá fetareka áte ya, adaba kwa kyawe-aha-aaruka.

²⁷ Kyawe-aha-aaruwa wá, tá cena kwára-aaruwa, tá d'abidába, iya keni diyanater-diya.

²⁸ Yá vaterte shifa na á zleka na, tá emtseka dekideki, baaka ura á dzegwándzegwa saterse am erva-aaruwa.

²⁹ Edderwa na a vite kyawe-aha nanna, yaikke ba nane arge duksa bademme. Baaka ura á dzegwándzegwa sanse kyawe-aha nanna am erva á Edderwa.

³⁰ Iya antara Edderwa na ba palle.»

³¹ Daaci Yahudiya-aha ta naba haletaa nákwá zlafe adaliye, tá kátá ejja.

³² A ba Yaisu á elvan ge itare: «Náwa kwakya slera shagera shagera na ya maganaa ya am dagave á kure an hákuma á Edderwa. Kina kwá kátá jiyá an nákwá adaba ura-ara palle?»

³³ A ba Yahudiya-aha nanna tá elvan ge nane: «Íj á jáká an nákwá adaba shagerire na ka maganaa ka ka. Amá njá jáká adaba elva mándzawe na ká ndaná ka áte Dadaamiya. Ka keni ka ba urimagwe, amá ka ganve ire á nja Dadaamiya.»

³⁴ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ankwa an puwa am *tawraitá á kure, a ba Dadaamiya: Kure kwa dadaamiya-aha.

³⁵ Diyamidiya názu an puwa am wakita á Dadaamiya wá, baaka ura á ebzebza. Dadaamiya a detaa emnde na ni a vaterte elva-aara ta dadaamiya-aha.

³⁶ Janateruka ya ge emnde nanna emtu, ya na a eksisaa ba Dadaamiya, a beliyaa á sem duniya? Kwa baa yá ankwa á zlazla Dadaamiya, adaba ya baa: ya *Egdza á Dadaamiya? Áma nane zláze nanna?

³⁷ Máki kwá ezzhárá slera na yá maganá ya slera á Edderwa ka, fautareka áte ya.

³⁸ Amá máki yá mága ba slera á Edderwa ba jirire wá, ma kwá fetareka áte ya keni, fautarefe kure á ba áte slera-aaruwa nanna, geni kwá diyeddiye jirire-aara, ganakini iya antara Edderwa nja ba palle.»

³⁹ Tá kátá ekseksa, amá sharánka zlahe adaliye.

⁴⁰ A zlahe ge Yaisu á dete iga a guwa á Urdun, tate á mága baptisma á Yuhanna, a de njehe áhuwa.

⁴¹ Amá kwakya emnde ta kelaa á dezeńara. Ta bántsa emnde nanna am dagave-aatare: «Yuhanna wá, baaka najipu na a maganaa nane, amá bademme á názena a ndaanaa nane áte zhel na bademme ba jirire.»

⁴² Emnde kwakya fartarfe áte nane am tate nanna.

11

Emtsamtsa Laajarus

¹ Ankwa zhel emnde a Baytaniya umele zhera-aara Laajarus wá, lapika ba zlazlada. Egdzar mama-aha-njara njwasha, tara Marta antara Maari keni tá á ba am ekse nanna.

² Maari nanna wá, ba Maari na ndza a puwar náza se áte sera ge Yaakadada, a halanaahe an úgje á ire-aara na. Laajarus lapika na egdza emmenjara ge Maari nanna.

³ Daaci egdzar mama-aha njwasha buwa nanna, ta naba belanve ura ge Yaisu, a ba itare tá elvan ge nane: «Yaakadada, náwa lapika ura á nja Laajarus.»

⁴ Cenánkena Yaisu labare nanna maa, a ba nane: «Lapikere á Laajarus á taa jeka shifa-aara. Amá watse tá nanna emnde yaikkire á Dadaamiya, antara yaikkire á Egdza-aara keni, adaba lapikere-aara zhel nanna.»

⁵ Yaisu wayatertewáyá jipu tara Maari antara Marta ira Laajarus.

⁶ Adaba una nanna daaka watsewatse am sarte na a cenaa labare á lapikere á Laajarus na. A gaa háre buwa am tate nanna, am iga-aara lauktu a tse, a duwa.

⁷ Am iga a háre buwa nanna maa, a ba nane á elvan ge pukura-aha-aara: «Mi zlaláwa, mi eptsá adaliye á dem Yahudiya.»

⁸ A ba pukura-aha-aara tá elvan ge nane: «Malum, á ba am háre-aha na tá kátá jakjá Yahudiya-aha á ba an nákwá ni, ká kátá eptsá adaliye á ba ádehuwa?»

⁹ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Diyakurdiya emtu ganakini ankwa saa kelaawa ju buwa am váha palle? Máki ura á zlalá an vaciya wá, á jeka ektápaare. Adaba ankwa parakkire am duniya.

¹⁰ Amá máki edda-aara á zlalá an vayiya wá, á naba ejja ektápaare, adaba baaka parakkire am nane.»

¹¹ Am iga á elva-aara ñanna maa, a ba ñane zlaɓe ádaliye á elvan ge itare: «Aɳkwa á paa háre ura á miya Laajarus, amá yá de tsantetse am háre-aara ñanna.»

¹² A ba pukura-aha tá elvan ge ñane: «Yaakadada máki á pupe háre wá, una watse á mbembe.»

¹³ Yaisu aɳkwa á baterá baaka Laajarus emtsamtsa, pukura-aha ta kurken á ndater ba háre á jirire.

¹⁴ A naba ndaterse ba parakke Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Baaka emtsamtsa Laajarus.

¹⁵ Iya wá, yá higa jipu aɗaba lámare ñanna a shaa Laajarus am iga-aaruwa. Una a magava estuwa na wá, aɗaba ba kure, geni a farfe zlaɓe adaliye fetarfire á kure áte iya. Daaci tsaumitse, mi zlaláwa mi dezeńara.»

¹⁶ A ba Taumas, (Wulhe keni ba zhera-aara,) a ba ñane á elvan ge pukura-aha umele: «Mi keni mi zlalawa, mi de emtsa ba kerɗe antara ñane.»

Ba Yaisu una sletsa emnde am faya

¹⁷ Lauktu á daada Yaisu á dem Baytaniya maa, a de beraa hedarehe Laajarus zlauzle, háre-aara ufaɗe am evege.

¹⁸ Ekse á Baytaniya ñanna ba herzhe an Urusaliima á maga ba kilaumaiter keye.

¹⁹ Yahudiya-aha kwakya ta sem mba á tara Maari antara Marta, ta se gater use aɗaba a keɗaa egdza emmetare.

²⁰ Am sarte na cenáncena Marta ganakini sámisa Yaisu maa, a naba tsetehe, a zlala á de yainuye áte baráma a sawa. Maari wá, ñane a nja am mba.

²¹ A ba Marta á elvan ge Yaisu: «Yaakadada, ma andze ká aɳkwa áhuna wá, egdza emmerwa ma andze á emtseka ɗekideki.

²² Amá ba kina keni diyandiya ganakini Dadaamiya á yakveka názena ka ndavanuwa ka.»

²³ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Sey á sesse egdza emmeɲa á ba an shifa-aara.»

²⁴ «Diyandiya,» a ba Marta. «Diyandiya ganakini watse á tsetse vaci tsa emnde á faya am halavuwa á duniya.»

²⁵ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Ba iya una ya edda tsa emnde am faya, ba iya una ya slefaterem shifa na á zleka na am vuwa ge emnde. Má ura fetarfe áte ya wá, ma emtsamtsa keni á tsetse á ba an shifa-aara.

²⁶ Ma ware una an shifa, a fetaare áte ya, á emtseka edda-aara ɗekideki. Faktarfe emtu áte elva-aaruwa na?»

²⁷ «Ane fantarfe», á ba Marta, «fantarfe ganakini ba ka una ka *Almasiihu, ka *Egdza á Dadaamiya, ba ka edda una diyaɳerakdiya ganakini watse ká sawa á sem duniya na.»

Sesse yawe á kyuwa ge Yaisu

²⁸ Am iga á elva-aara ñanna Marta wá, ba eptsaa-aara a detevege egdza emmeɲara Maari, a de mbedanuhe an nasherire, a ba ñane á elvan ge ñane: «Samsa Malum aɳkwa á ndavakndává.»

²⁹ Ba tara cenáncena, antara ba tsetse-aara ge Maari, a duhe ádezeńara.

³⁰ Amá zlaɓe samka Yaisu á sem huɗe á ekse emtsaɗe, zlaɓe á ba am tate ñanna a de yainuwa Marta na.

³¹ Tsetsa Maari an hádzala á segashe maa, baɗemme á Yahudiya-aha na tá njá ázeńara, ta de gater use na keni, tá sa eɗɗaba. Itare ta kurken á de kyuwa áte irekhya.

³² Dámnda Maari á deza Yaisu, a kezlaa ugje á katafke-aara, a ba ñane á elvan ge ñane: «Yaakadada, ma andze ká aɳkwa áhuna wá, ma andze á emtseka egdza emmerwa ɗekideki.»

³³ Daaci Yaisu á zhárá ba á kyuwa Maari na, Yahudiya-aha na ta daa efdaba na keni bademme tá ankwá kyuwa. Una nanna wantewa jipu am ervaunđe ge Yaisu.

³⁴ A naba ndavateruhe, a ba nane á elvan ge itare: «Kwa heđanaa áme nane emtsa nanna?» «Sawa ná marakanaamára Yaakadada», a ba itare tá elvan ge nane.

³⁵ Daaci sessa yawe á kyuwa ge Yaisu keni.

³⁶ Daaci a ba Yahudiya-aha: «Kay, zhel na wayawáyá jipu an Laajarus na.»

³⁷ Amá a ba emnde umele-aatare: «Ábi ba nane una a weranante ice ge zhel wulfe na? Ay ábi ma andze á janviyaaka piyeta emtsa á Laajarus keni?»

Yaisu tsantetse Laajarus am faya

³⁸ Wantewa zlađe ádaliye am ervaunđe ge Yaisu, a naba duhe á dete irekhya nanna. Irekya nanna keni, ndza ta yese ba evege ba estuwa am uksuwe á palaha, ta heđanuhe an palame.

³⁹ Daaci a ba Yaisu: «Tambarawanvuwetámbara palame ge we á evege.» A ba Marta egdza emmenara ge edda una am evege: «Yaakadada, watse á se kwakya degi mazla-aara, adaba háre ufade vatena ehheđa-aara.»

⁴⁰ A ba Yaisu á elvan ge nane: «Ndza ndaananka a ba iya, máki faktarefe watse ká nanna yaikkire á Dadaamiya?»

⁴¹ Daaci ta naba tambaranvuwe páláme na ge we á evege. A kante ice-aara á dem samaya Yaisu, a ba nane: «Yá ankwá á slafaká we-aaruwa Edderwa, adaba cenakivaarcene.

⁴² Diyandiya ganakini ká ankwá cenivaarcene ma vaatara keni, amá ya ndaa una adaba emnde na náwa itare tá ázerwa na, geni a fartarfe ganakini ka beliyaa ba ka.»

⁴³ Am iga á maduwa-aara maa, á ba nane á ba an ka kwára: «Laajarus, sesse á segashe!»

⁴⁴ A sessehe ge Laajarus antara ba kálpákane na ndza ta fademe am huđe-aara na bademme. Sera-aha-aara, antara erva-aha-aara, ira ire-aara bademme á ba an fádá. A ba Yaisu: «Palawanaapále áte nane, belawanaabelá.»

Yahudiya-aha tá ankwá maga pute a eksa Yaisu

(Mat. 26:1-5; Mark. 14:1-12; Luka 22:1-2)

⁴⁵ Dikele á Yahudiya na ta de gater use ge tara Maari na, ba ta naa najipu na ni a maganaa Yaisu na wá, ta naba fetarhe áte nane.

⁴⁶ Amá á ba am dagave-aatare, emnde umele ta de balaterse názena a maganaa Yaisu na bademme ge *Farisa-aha.

⁴⁷ Daaci Farisa-aha, antara male-aha á *liman-aha ta jemaa emnde a *kendekyiya yaikke, a ba itare: «Mí magáná estara kina? Náwa zhel na ankwá a far ba mága najipu-aha?»

⁴⁸ Máki mí zharaná á ba an ice wá, watse bademme á emnde tá fetarfe áte zhele na. Daaci watse á tsetse elva yaikke, watse tá demda emnde a Rauma na tá an hakuma na á dem elva nanna, watse tá mbedanaambeda mashidi á miya yaikke na, tá keđanaakeda larde á miya.»

⁴⁹ Daaci a ba Kayafas, nane male á *liman-aha am sarte nanna, a ba nane á elvan ge itare: «Kure wá, baaka názu kwa disaa kure emtsaade.

⁵⁰ Diyakurka ganakini máki jamija shifa-aara nane palle á emtsemtsa adaba emnde, á shansha ire-aara larde á miya emtu?»

⁵¹ Amá wá, a ndaanaa nane an ire-aara ka una nanna. Am ba nane una a gev male á liman-aha am sarte nanna, a maganaa ba Dadaamiya geni á maganaamaga nabiyire áte Yaisu, geni a emtsemtsa Yaisu am kela á Yahudiya-aha bademme.

⁵² Am kela á Yahudiya-aha ka palle, amá geni á jatermarje ge egdzara á Dadaamiya na tá am huđe á duniya bademme tá gevge palle.

⁵³ Daaci male-aha á Yahudiya-aha ta magaa sawari á ja shifa á Yaisu ba vacite nanna.

⁵⁴ Adaba una nanna Yaisu dalika á jadaba am dagave á Yahudiya-aha áte parakkire. A naba zlalehe á dem ekse umele tá d'aháná an Aifrayim herzhe an kaamba, ta de nja áhuwa antara pukura-aha-aara.

⁵⁵ Herzheveherzhe munri á Yahudiya-aha na tá d'aháná an *Paska na maa, bademme á Yahudiya-aha na tá am ekse-aha umele, tá an'kwa jahava á ba á dem huđe á Urusaliima zlađe samka hare-aha á munri emtsaade, geni tá de maga náde á cudfeddire ge ire-aatare, lauktu tá za munri.

⁵⁶ Am sarte na jarammeje emnde am mashidi wá, ta tátaya Yaisu. A ba itare am dagave-aatare: «Watse á ba á sawa zhel na á sem munri? Emtu estara a ba kure?»

⁵⁷ Ta ndanaa adaba uwe estuwa, adaba a ba male-aha á *liman-aha antara *Farisa-aha, ma a naanaa ware tate á Yaisu keni, a shebeka, itáre tá de eksekse.

12

Maari a puwanante náza se áte sera ge Yaisu

(Mat. 26:6-13; Mark. 14:3-9)

¹ A juwaa ba háre un'kwahe tá gyá munri á *Paska wá, damda Yaisu á dem Baytaniya ekse á Laajarus na a tsante am faya na.

² Ta naba gyanaa dafa ge Yaisu am ekse nanna. Tara Yaisu antara Laajarus ira emnde umele tá arge dafa. Marta wá, nane slevaterte dafa nanna antara kazlanja-aara bademme.

³ Daaci duwa á Maari, a naba eksetaa náza se-aara kyalma á liter zlázláda gane-aara jipu. Náza se nanna wá, tá gyaná an nardisa. A naba puwanante áte sera bedbedbede ge Yaisu, a halanaahe an úgje á ire-aara. Daaci bademme á huđe á bere ba se á náza se na.

⁴ A ba Yahuda Iskariyaut palle á pukura-aha-aara, edda una watse á de valateru ge Yaisu kelaade-aha keni ba nane nanna, a ba nane:

⁵ «Labára kwá maga una? Ma tá veluka náza se zlázláda seke una, ma gursa kul vuye keni, daaci ma tá tegatertega ge talage-aha!»

⁶ Ndahaaka una adaba slezatervaare ge talage-aha, amá adaba nane neyle. Á náná nane shun'gu-aatare, amá an'kwa á ilila.

⁷ A ba Yaisu: «Weshawananteka ire ge mukse na. Adaba an'kwa á maginá nane zun'we slera a vacite na má watse tá hediheda na.

⁸ Talage-aha wá, ma vaatara keni tá á ba ázekure. Amá ya wá, watse ya baaka ázekure.»

*Male-aha á *liman-aha tá ngwadá sawari á ja shifa á Laajarus*

⁹ Cenarácena Yahudiya-aha ganakini an'kwa Yaisu am Baytaniya maa, bademme ta berdava á ba ádehuwa. A dáteraa ba wedere á Yaisu ka palle, ta de zharanaa antara Laajarus na a tsante am faya na.

¹⁰ Daaci male-aha á *liman-aha ta ngwadáa sawari-aatare geni sey tá kedfanaakeda shifa á Laajarus keni.

¹¹ Adaba Yahudiya-aha kwakya eptsaraterveptsa iga ge itare, ta fetaare áte Yaisu adaba nane.

Yaisu á dem huđe á Urusaliima

(Mat. 21:1-11; Mark. 11:1-11; Luka 19:28-40)

¹² Makuralla-aara wá, bademme a nalgaadama á jamme am huđe á Urusaliima ta se za munri á *Paska na, cenarácena ganakini an'kwa á sawa Yaisu á sem huđe á Urusaliima.

¹³ Bademme-aatare ta naba dafsemaa hyema á debina am erva, daredde á de lyiya Yaisu an nane áte barama. A ba itare á ba an ká kwara: «Galaugala Dadaamiya! A gagga Dadaamiya barka ge ekka na ká sawa an zhera á Yaakadada na. A gagga Dadaamiya barka ge ekka, ka slekse á *Iserayiila.»

¹⁴ Am sarte nanna, Yaisu shansha ezzenwa zlauzle, a njete áte ezzenwa nanna, gevge á ba áte una á ndahaná wakita á Dadaamiya, a ba nane:

¹⁵ «Ekkure emnde a berni á *Siyauna, a wakurka lyawa dekideki, kwaye á sawa slekse á kure áte úma á ezzenwa.»

¹⁶ Am sarte nanna wá, ndza cenaranka emtsaade pukura-aha jirire-aara. Sey am sarte na zlazlálá Yaisu á dem yaikkire-aara, lauktu saasa á sem ire-aatare bademme, geni názena ta magannaa emnde ge Yaisu na ba kalkale antara una a ndaanaa wakita á Dadaamiya áte nane.

¹⁷ Vacite na Yaisu a daase Laajarus am irekhya, a tsante am faya na wá, emnde kwakya tá ankwá áhuwa. Ta de balatersaa emnde nanna ge emnde umele názena ta nannaa itare.

¹⁸ Adaba una nanna emnde bademme ta se yainu ge Yaisu. Adaba cenarancena najipu na a maganaa nane.

¹⁹ A ba *Farisa-aha am dagave-aatare: «Zharauzhára, bademme á emnde tá zhagade á ba á dezenara! zhel na degiya mi danuka?»

Yunaninkau-aha tá kátá deza Yaisu

²⁰ Tá ankwá Yunaninkau-aha umele am dagave á emnde na ta sem Urusaliima ge se kezlan ugje ge Dadaamiya am munri na,

²¹ ta duhe ge Yunaninkau-aha nanna á deza Filip, ura Baytisayda am kwára á Galili, a ba itare tá elvan ge nane: «Malum ná kátá deza Yaisu».

²² A tsetehe ge Filip a de mbedanu elva nanna ge Andere, daaci bukerde-aatare ta duhe á deza Yaisu, ta ndaanhe.

²³ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Hyephye sarte a zlálá *Ura á emnde bademme á dem yaikkire-aara.

²⁴ Yá ndaakur ba jirire: Ice á hiya palle, máki jakemka am haha kedakanaakeda, ma vaatara keni ba nane palle nanna. Amá máki jakemja am haha kedakanaakeda wá, á yá egdzere kwakya.

²⁵ Daaci ma ware una a wayete shifa-aara keni á de kedanaakeda, amá edda una a yaa shifa-aara am duniya na wá, á shá shifa na á zleka na.

²⁶ Edda una má á kátá magiya slera ge iya wá, sey á dabidába. Daaci tate na ni ya átekwa ya na wá, sleslera-aaruwa keni á de njá á ba áhuwa. Ma ware una á magiya slera ge iya na, Edderwa á gálá ba nane.»

Yaisu ankwá á ndáhá elva a emtsa-aara

²⁷ A ba Yaisu kina wá: «Yá ankwá dzámá ire! Yá baná uwe kina ge Edderwa? Yá baná: Eddaaye, piyetepeya zladá-aaruwa na emtu? Yá ndaaka una dekideki. Adaba a siyaa ba una nanna á sem duniya.

²⁸ Arge una nanna wá, náwa názena ni yá banán ge Edderwa: Eddaaye, emmága slera á na am emnde geni a diyareddiya yaikkire á na.» Daaci tá cená ba kwára yaikke á ndáhá elva á sawa am samaya, a ba nane: «Maranateránmára zlauzle yaikkire-aaruwa ge emnde, amá yá marateránmára zlahe ádaliye geni a galarigálá emnde.»

²⁹ Emnde na tá ankwá áhuwa cenarancena kwára nanna, amá a ba emnde umele válaha á samaya, a ba emnde umele keni, ankwá á ndaan elva malika.

³⁰ Yaisu a ndaterse jirire-aara, a ba nane á elvan ge itare: «Kwára nanna á biyá elva ge iya ka, amá á bakurán ge kure.

³¹ Sarte na náwa ñane na wá, á kyaavekye shairiya á duniya na, tá eblyanseblye slekse á duniya na á degashe.

³² Iya wá, má watse kariteka ya áte haha na, a detire wá, baðemme á emnde watse yá sátersa ásezerwa.»

³³ Kwaya ñane sera á elva-aara na a pálá jeba á emtsa na ni á de emtsa ñane na an ñane.

³⁴ Daaci a ba emnde tá elvan ge ñane: «Ankwa an puwa am *tawraitá ña cenáncena wá, *Almasiihu wá, á emtseka ðekideki. Ekka keni a ba ka sey tá kanteka *Ura á emnde baðemme á detire. Ware ñane *Ura á emnde baðemme ñanna?»

³⁵ A ñwaterante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Kina wá, zlaðe ankwa parakkire am dágage á kure na wá, dawmbare á ba á de katafke, a se shakurka tabeðammire. Aðaba edda una á zlalá am tabeðammire diyaaka ba tate na á detekwa keni.

³⁶ Aðaba una ñanna, fautarefe áte parakkire am sarte na ni ankwa parakkire ázekure, geni kwá gevge emnde a zlalá am parakkire.»

Kwalarevkwale Yahudiya-aha ge fetare áte Yaisu

Ba a ndaase elva-aara Yaisu wá, a naba zlalehe ba yiyiye an itare, a de shebevehe duksa-aara.

³⁷ Yaisu maganaamaga tsa najipu-aha gergere naránna an ice-aatare, aley fartarka ðekideki áte ñane.

³⁸ Una ñanna gevge á ba áte una ndza a ndaana nabi Aisaya am nabiyire-aara, a ba ñane:

«Yaakadada, ankwa ura a fetaare áte waazu á ñere emtu? Yaakadada mu a maraná hákuma-aara ge ware ñane?»

³⁹ Zlaðe ádalíye, dzegwaránka fetarfe na wá, gevge elva na ndza a ndaana nabi Aisaya am nabiyire-aara, a ba ñane:

⁴⁰ «Dadaamiya a haðateraa ice geni a naránka an ñane, a vaterte degdegire á ire, geni a cenarvaaka elva-aara. Baðemme á una ñanna wá, ba geni a saremká ásezerwa geni yá mbateraambe.»

⁴¹ Nabi Aisaya a ndaa una ñanna na wá, aðaba á ba am date keni ñane nanna Yaisu am yaikkire-aara lauktu a magaa nabiyire ñanna áte ñane.

⁴² Am una ñanna wá, á ba am dágage á male-aha á Yahudiya-aha keni kwakya emnde na fartarfe áte Yaisu, amá ndarseka parakke, aðaba ta kuva ice á *Farisa-aha, geni a ñgyaraterseka am jeba á Yahudiyire ba ðekideki.

⁴³ Ta hayaa ba ñgáhire na tá sháná áza emnde, arge ñgáhire na á de vatertá Dadaamiya.

Am halavuwa á duniya elva á Yaisu á de mbaða emnde am shairiya

⁴⁴ Daaci a kante kwará á ba an ndzedfa Yaisu, a ba ñane: «Ma a fetaara ware áte ya keni, a fetaara áte ya palle ka, amá a fetaare áte edda una a belibela na keni.

⁴⁵ Ma a niyaa ware keni, edda-aara nánna edda una a belibela na keni.

⁴⁶ Sawa-aaruwa á sem duniya na wá, ya parakkire ge duniya, geni ma a fetaara ware áte ya keni, a njeka am tabeðammire mázla-aara.

⁴⁷ Ma a cenanaa ware elva-aaruwa, amá magaaka fesarfira wá, yá ñgudfaná ya ka edda-aara. Aðaba sanká á se ñgwada emnde a duniya, amá ya se lyaterlya.

⁴⁸ Ma a yiyaa ware, ma a yanaa ware elva-aaruwa keni, ankwa názena ni á de mbeða edda-aara am shairiya. Ba elva-aaruwa ñanna a cenevaa ñane, amá fetareka na wá, á de mbeðaná ba elva ñanna vaci shairiya.

⁴⁹ Adaba elva á ire-aaruwa ka. Bademme á názena yá anƙwa ndaater ge emnde, antara názena ni yá anƙwa kwaraterse ge emnde na wá, bademme ndza a binaa ba Edderwa.

⁵⁰ Diyandiya ganakini elva ɲanna a beliya Edderwa an ɲane na wá, á saterá shifa na á zleka na ge emnde. Daaci bademme ya se ndá ba názena ni a binaa Edderwa.»

13

Yaisu á baraterá sera ge pukura-aha-aara

¹ Ay, a jauwaa ba háre palle mazla-aara tá gya muɲri á *Paska, Yaisu diyaadiya ganakini herzhavteherzhe sarte-aara jipu ge zlala á dem mba á Eddeɲara, á yá duniya. Wayatertewáyá an tsáká ire emnde-aara na ni á yaterá am duniya na.

² Daaci, tá arge masane tara Yaisu antara pukura-aha maa, Yahuda egdza á Simaun Iskariyaut wá, fanemfa Shaitaine am ervaunɲde zlauzle, ganakini a veluvele Yaisu.

³ Yaisu wá, diyaadiya ɲane ganakini ndza a sawa áza Dadaamiya, watse á eptsá zlaɓe ádaliye á deza Dadaamiya. Diyaadiya geni bademme á hákuma á ba am erva-aara.

⁴ Daaci a naba tsanvaare ge masane na, a tsekwese am zane-aara, anƙwa patele áhuwa a halante, a ɲgudese huɗe an ɲane,

⁵ a kevaa yawe am tasa, daaci a fantau ge barateraa sera ge pukura-aha-aara, á halateraa yawe áte sera an we á patele na a ɲgudese huɗe an ɲane na.

⁶ Daada áte Simaun Piyer maa, «Lyafka,» a ba ɲane. «Ka ni ka bariya sera ge iya Yaakadada?»

⁷ A ɲwanante ge Yaisu, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Názena yá anƙwa maganá ya na diyaɲka emtsaade, amá watse ká diyeddiye.»

⁸ A ba Piyer: «Baaka, ká báreka sera-aaruwa ɗekidɗeki.» A ba Yaisu á elvan ge ɲane: «Máki baranakaaka sera wá, ba icevice dagáve á miya antara ka.»

⁹ A ba Piyer á elvan ge ɲane: «Yaakadada, máki estuwa wá, serka palle, antara ba erva-aha-aaruwa, antara ire-aaruwa, náwa barivebare.»

¹⁰ A ba Yaisu á elvan ge ɲane: «Máki ura barevbare wá, á bareka mazla-aara adaba tseɗaɲɲe vuwa-aara. Sey á bára ba sera. Kure wá, tseɗaɲɲe vuwa á kure. Amá wá, kure bademme ka.»

¹¹ Edda una ni watse á de vela Yaisu na wá, Yaisu diyaadiya, a ndaanaa adaba una ɲanna: Bademme á kureka kwa tseɗaɲɲe.

¹² Am sarte na zlauzle am baratera sera maa, a tsekweme am zane-aara zlaɓe adaliye, a de njehe am tate á nja-aara, a ba ɲane á elvan ge itare: «Kina diyakurdiya názena ya magakurnaa ya na emtu?»

¹³ Náwa kwá ɗahiyá an malum antara Yaakadada. Shagera jipu, una ɲanna ba unɲule-aara. Adaba ba jire ya ba estuwa.

¹⁴ Iya na ya malum antara Yaakadada ni náwa ya barakuraa sera ge kure na wá, daaci kure keni shagera baraubára sera-aha á kure am dagáve á kure.

¹⁵ Iya wá, maranakuránmára gára-ava-aara, geni kure keni kwá de magáná á ba áte una ya magakurnaa ya na.

¹⁶ Náwa yá ndakurndá kwa ádaliye: Ge jirire wá, walaadí á januka ge zánwe-aara, slebela keni á januka ge edda una ni a ebbela na.

¹⁷ Kina wá, cenakuráncena mazla-aara, máki kwa emmága áte una ɲanna wá, á de jakurja geɗa.

¹⁸ «Elva-aaruwa na wá, yá ndaakur ge kure bademme á kure ka. Diyanaterdiya ya emnde-aaruwa na ya dzeratersaa ya. Názena ni an puwa am wakita á Dadaamiya na keni shagera ba a gevge. Adaba a ba ɲane: Palle á emnde na ɲa zu ɗafa kerɗe á de gev kelaade-aaruwa.

¹⁹ Ndaanakursendá ya mázla-aara, a njinja am vuwa á kure, geni má sámša duksa nanna wá, kwá diyeddiye geni iya wá, Iya.

²⁰ Yá ndaakur ba jirire: Ma a liyanaa ware slebela-aaruwa keni, edda-aara a lyevaa ba iya. Iyau, edda una a lyevaa ya maa, a lyevaa ba edda una ni a belibela na.»

*Ngyanmengye Shaitaine am ervaunde ge Yahuda
(Mat. 26:20-25; Mark. 14:17-21; Luka 22:21-23)*

²¹ Ba a ndaase una nanna Yaisu wá, mázla-aara damda dzámá ire yaikke á dem nane. A ba nane á elvan ge pukura-aha-aara: «Yá ndaakur ba jirire, watse á veliya ba palle á kure.»

²² Farantaufe pukura-aha ge zháráva á dem ice am dágave-aatare, diyarka edda una Yaisu á bálá nákwá áte nane na dekideki.

²³ Ankwa pukura palle, nane a nja herzhe an Yaisu, Yaisu a wayete nane kwakya-aara.

²⁴ Simaun Piyer a maganaa nalaama, geni a ndavanundave: á bálá nákwá áte ware nane.

²⁵ Pukura nanna a naba ndavanu ge Yaisu an enkale, a ba nane: «Yaakadada, ware nane edda-aara?»

²⁶ A ba Yaisu á elvan ge nane: «Kwaye watse yá ukcevaukca vanɔgwala yá gar dále wá, edda una má ya fanem am erva na ba nane.»

Daaci Yaisu a naba ukcevaa vanɔgwala na, a gar dále, a vante ge Yahuda egdza á Simaun Iskariyaut.

²⁷ Ba a lyevaa dafa na Yahuda am erva á Yaisu wá, Shaitaine a naba ngyanme am ervaunde. A ba Yaisu á elvan ge nane: «Ábi ká am niya á na ge slera á na? Edduwa emmága watsewatse.»

²⁸ Amá ma a bannaa adaba uwe Yaisu elva nanna ge Yahuda keni, palle á ura diyaadiya baaka dekideki am dágave-aatare nanna.

²⁹ Adaba á náná Yahuda shunɔgu maa, emnde umele-aatare ta kurken Yaisu a banaa de shekwamiveshekwe duksa na mí maga munri an nane, bi a banaa de tegatertega egdza duksa ge talága-aha.

³⁰ Am sarte na lyevaalya Yahuda vanɔgwala na am erva á Yaisu, antara ba degashe-aara ba watsewatse. Am sarte nanna vayiya.

Shairiya anwaslire na a vatertaa Yaisu ge emnde-aara

³¹ Sesse Yahuda zlazlálá maa, a ba Yaisu: «Kina wá, á de marápsemará yaikkire á *Ura á emnde bademme mázla-aara, tá de zharaná áte nane emnde yaikkire á Dadaamiya keni.

³² Ba seke una ni marapsemará yaikkire á Dadaamiya áte Egdza-aara na wá, Dadaamiya keni á de marateránmára ba nane an ire-aara yaikkire á Egdza-aara ge emnde. Á de magán ba herzhe na duksa nanna, má watse á dáná á dem samaya.

³³ Daaci, yá haraaka antara kure kwakya mazla-aara egdzara-aaruwa. Kina wá, názena ndza ya ndaater ge Yahudiya-aha na, yá ndakurnda ge kure keni: Watse kwá tatayitátaya, amá kwá taa daaka á dem tate na yá detekwa ya na.

³⁴ Náwa shairiya anwaslire yá vakurte ya: Shairiya nanna wá, mága wáyávire am dágave á kure. Kure keni wayawaavewáye am dágave á kure á ba áte una ya wayakurtaa ya na.

³⁵ Máki kwá ankwa wayaavewáye wá, tá naba diyakureddiye emnde a duniya ganakini kure wá, kwa pukura-aha-aaruwa.»

*Piyer á de pelaará we ge Yaisu
(Mat. 26:31-35; Mark. 14:27-31; Luka 22:31-34)*

³⁶ A ndavanu ge Simaun Piyer, a ba ɲane: «Ká zɛlálá a deme ka Yaakadada?» A ɲwanante ge Yaisu, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Kina zɛɓe ká dzegwánka emtsaafɛ dɓabiyá á dem tate na yá detekwa ya, sey watse ká dɓabiyá á katafke.»

³⁷ A ba Piyer á elvan ge ɲane: «Yaakadada labára yá dzegwánka dɓabakɗaba kina? Ya keni yá am niya-aaruwa, yá kátá ya shifa-aaruwa aɗaba ka.»

³⁸ A ba Yaisu á elvan ge ɲane: «Ba jirire ká am niya a ya shifa á ɲa aɗaba ya emtu? Yá ndak ba jirire: Vatena lauktu á kyuwa tsákálá wá, ká de ndaasendá ka ser keye, diyakika, a ba ka.»

14

Ba Yaisu palle una baráma á deza Dadaamiya

¹ A ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara: «A gazleka ervaunɗe á kure dɛkifeki, fautarfe áte Dadaamiya, fautarfe áte ya keni.

² Kwakya sleɗe am huɗe á há á Edderwa. Ma andze baaka wá, ma yá ndakurka. Yá zɛlálá, yá de tsatsakurá sleɗe.

³ Má tsatsanakuraatsatse sleɗe zɛɓe maa, watse yá eptsa, yá se halakurá á dezerwa, geni kure keni kwá de njá á ba am tate na ni yá njá ya átekwa.

⁴ Baráma á dem tate na yá detekwa ya wá, diyakurdiya.»

⁵ A ba Taumas á elvan ge ɲane: «Yaakadada, ba tate na ká detekwa ɲanna keni diyaɲerka ni, diyaɲerdiya baráma-aara? Njá dise estara kena?»

⁶ A ba Yaisu á elvan ge ɲane: «Ya baráma ɲanna ba iya, jirire keni á ba ázerwa palle, shifa keni á ba ázerwa palle. Baaka ura á daada á deza Edderwa á kya baráma umele dɛkifeki, sey máki a se dɓaba ya.

⁷ Máki diyakuridiya iya wá, Edderwa keni ba diyakurdiya. Ba kina keni diyakurdiya, kwá aɲkwa zhára ba ɲane.»

⁸ A ba Filip á elvan ge ɲane: «Yaakadada, maraɲeránmára ka ba Eddeɲa na ge ɲere wá, zɛɓe náza á ɲere.»

⁹ A ba Yaisu á elvan ge ɲane: «Kinekinaka yá am dágave á kure ni kwaasau diyakika Filip? Ma a niyaa ware keni, edda-aara a naa ba Edderwa, una ni maraɲeránmára Eddeɲa, á ba ka?»

¹⁰ Emtu faktarka ganakini yá aɲkwa am Edderwa, Edderwa keni aɲkwa am ya emtu? Baɗemme á názena yá bakurná ya na elva á ire-aaruwa ka, á bina ba Edderwa. Zɛɓe ádaliye baɗemme á názena yá maganá ya na keni, á maganá ba ɲane slera-aara am ya.

¹¹ Máki ya bakurnaa ba ya: Yá aɲkwa am Edderwa, Edderwa keni aɲkwa am iya wá, naba fautarfe. Máki una ka maa, fautarfe kure á ba áte slera-aha na yá maganá ya na.

¹² Yá ndaakur ba jirire: Ma a fetaara ware áte ya keni, ba kelaa názena yá maganá ya na, edda-aara keni á emmága. Jauje ba ge una yá aɲkwa á maganá ya na keni á de emmága ɲane, aɗaba yá aɲkwa duwa ya ádetevge Edderwa.

¹³ Ma kwa yeka uwe an zhera-aaruwa keni yá emmága, geni a naránna emnde yaikkire á Edderwa aɗaba Egdza-aara.

¹⁴ Máki kwá ɲala duksa an zhera-aaruwa wá, ma uwe keni yá emmága.»

A ba Yaisu watse á bela Sheɗekwe Cudɛɗɛ á sawa

¹⁵ A ba Yaisu á elvan ge itare zɛɓe ádaliye: «Máki wayakuriwayá wá, magaumaága názena yá bakurná ya.

¹⁶ Iya wá, yá de ɲala Edderwa, ganakini á belakurá ura umele, á se melakurwa ɲane. Edda-aara ɲanna wá, Sheɗekwe na á kwaraterse jirire ge emnde na, á se njá ɲane antara kure ma vaatara keni.

¹⁷ Emnde a duniya wá, itare tá shánka Shedfekwe ñanna ðekidèki, adaba diyarka Shedfekwe ñanna, tá nánka keni. Amá kure wá, diyakurdiya ñane adaba á njá antara kure, watse á njá am kure.

¹⁸ Amaana yá yakurka an ire á kure ba seke egdzar tahe-aha, sey yá sawa ásezekure.

¹⁹ Á katafke cekwaangudí wá, tá de nika emnde a duniya mázle-aara, amá kure wá, watse kwá nina yá á ba an shifa-aaruwa. Adaba una ñanna, kure keni kwá de shá shifa jirire.

²⁰ Watse kwá de dise ba vacite ñanna ganakini ñere an Edderwa wá, ña ba palle. Kure antara ya keni ma ba palle.

²¹ «Ma a ñanaa ware názena ya bakurnaa ya na, anƙwa á emmága, edda una wayiwáyá ba ñane. Ñere an Edderwa wayanjerwáya jipu an edda-aara, yá maranánmára ire-aaruwa ge edda-aara.»

²² Anƙwa Yahuda umele ñane Yahuda á Iskariaut ka, a ba ñane á elvan ge Yaisu: «Yaakadada, á geva estara kena ni, ká de marañerá ire á ña ba ge ñere, tá nanƙa emnde a duniya na?»

²³ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Máki wayitewáyá edda-aara, anƙwa á magá názená yá bakurná ya wá, Edderwa keni á wayetewaya edda-aara. Daaci ñere an Edderwa njá de njá an edda-aara.

²⁴ Máki wayika edda-aara wá, názena yá anƙwa bakurná ya na keni a manƙa ðekidèki. Amá a viyakurarka ganakini bademme á elva na yá bakurná ya na wá, elva á ire-aaruwa ka, a bina ba Edderwa na ni a belibela na.

²⁵ Yá anƙwa á bakurná ya elva-aha ñanna adaba zlafe yá anƙwa antara kure emtsaade.

²⁶ Má zlalanzlálá iya wá, watse Edderwa á belakurá Shedfekwe Cufedde slemelanu ge ura á de sawa an zhera-aaruwa. Má watse samsa ñane wá, á se kwarakurse duksa bademme, á se yehakuranta ñane názena ya bakurnaa ya na bademme.

²⁷ «Kina wá, yá zlálá, náwa yá yakurá hairire. Hairire-aaruwa ñanna wá, gergere antara hairire na á vantá duniya ge ura. Yá vakurte ba hairire na yá an ñane ya am ervaunƙe-aaruwa. Daaci a gazleka ervaunƙe á kure ðekidèki, dzamauka ire keni.

²⁸ Ábi kwa cenancena elva-aaruwa, a ba ya ma zlalanzlálá keni watse yá eptsa zlafe ádaliye ásezekure. Wayakuriwáyá tsawe wá, higauhiga áte zlálá-aaruwa keni, adaba yá anƙwa zlálá á dem mbá á Edderwa, yaikke ba Edderwa arge iya.

²⁹ Kina wá, fanakuremfa duksa-aha ñanna am vuwa geni vacitu má de gevge duksa-aha ñanna wá, kwá de fetarfe áte iya.

³⁰ Yá ndáka elva kwakya mazla-aara, adaba anƙwa á sawa slekse á duniya na. Amá á kwariyá ñane ka ðekidèki,

³¹ á magava una ñanna, ba geni a diyareddiye emnde a duniya, ganakini wayanwáyá an Edderwa, yá maganá á ba áte una a binaa ñane ma uwe keni. Tsawetse mi zláláwa áhuna!»

15

Anƙwa nafa tá dahaná an inabauhi, ya nafa ñanna, a ba Yaisu

¹ A ba Yaisu: «Ba iya una ya mama á inabauhi á jirire, Edderwa wá, ñane edda á fe á nafa ñanna.

² Daaci bademme á erva-aha na tá áte ya baaka nampire-aatare na, á datsaná á ba á dem áhá edda á fe. Á hyahyalaná antara ba erva-aha shagera shagera na keni cekwa cekwa, geni erva-aha ñanna tá yá egdzere ngeláma.

³ Daaci kure kina wá, kwá an tsaatse, á tsatsakuraa názena ya kwarakursaa ya bademme na.

⁴ Gawevge emnde a nja á ba áte vuwa-aaruwa, iya keni yá njá á ba átevege kure. Erva a nafa máki icaráyica áte mama wá, á taa yeka egdzere mázla-aara. Ba duksa palle ge kure keni, kwá taa maganaaka ba názara keni máki kwa baaka atevege ya.

⁵ «Daaci ya mama á nafa nanna ba iya, kure kwa erva-aha-aaruwa. Edda una á njá á ba átevege ya, iya keni yá anjwa átevege nane wá, nane á magannaamaga námpire ge Dadaamiya. Amá máki kwa baaka átevege iya, ya baaka átevege kure wá, kwá taa maganaaka ba názara keni.

⁶ Edda una á njá yiyiye an ya wá, á eblyansebelye Dadaamiya ádegashe, ba seke náza erva á nafa na an ica na. Ta eblyanse á degashe, má welesewele tá fante kára.

⁷ Máki kwá nja á ba áte vuwa-aaruwa, elva-aaruwa keni kwá anjwa emmága wá, naba ndavaundáva názena kwá kataná kure, kwá shánsha.

⁸ Máki anjwa námpire na kwá maganá kure wá, tá de diyakureddiye emnde ganakini kwa pukura-aha-aaruwa ba jirire, tá de dise estuwa yaikkire á Edderwa keni.

⁹ Yá keni wayanakurwáya ba seke una a wayitaa Edderwa na. Ma vaatara keni diyaweddiye ganakini wayanakurwayire.

¹⁰ Máki kwá anjwa á fisarfe am názena yá bakurná ya wá, ma vaatara keni kwá diyeddiye ganakini wayanakurwáyá, ba seke una yá anjwa á fansaara ya ge Edderwa, ma vaatara keni diyandiya geni wayiwáyá Edderwa.

¹¹ «Ya sakuranse una na wá, ganakini a naatená higa-aaruwa na ni yá an nane na am ervaunđe á kure, geni kure keni á natená ervaunđe á kure an higa ba kalkale antara náza-aaruwa.

¹² Náwa názena yá bakurná ya: Wayawaavewaye am dagave á kure ba seke una ya wayakurtaa ya.

¹³ Máki ba mága wayavire wá, baaka arge una ni ura a naba yaa shifa-aara adaba slakate-aha-aara na.

¹⁴ Daaci kwa slakate-aha-aaruwa ba kure máki kwá anjwa á maga názena yá bakurná ya.

¹⁵ Daaci estuwa wá, yá dfaakurka an walaadfi-aha mázla-aara, adaba walaadfi diyaaka sawári na am ire á zánwe-aara. Yá dfaakura á ba an slakate-aha-aaruwa, adaba shanakurushe sawari na ya shanaa áza Edderwa na bademme ge kure.

¹⁶ Kwa eksisaa kure ka lauktu ya gev Yaakadada á kure, amá ya dzerakursaa ba ya geni kwá se dfaadaba. Ya fakuraare slera zlafe adaliye, geni kwá maganaamaga námpire na ni saksage na. Daaci ma kwa ndavanu uwe ge Edderwa keni á vakurteva, máki kwá ndavaná an zhera-aaruwa.

¹⁷ Wayawaavewaye am dagave á kure. Ba una názu yá fakuraará ya.»

Duniya yanaaya Yaisu antara emnde-aara

¹⁸ «Máki yarakuraaya emnde a duniya wá, diyaweddiye ganakini ta yaa ba ya zunjwe.

¹⁹ Ma andze kwa emnde a duniya wá, ma tá yákuraaka emnde-aara keni, adaba ma kwa ba palle. Amá kwa emnde a duniyeka, ya dzerakursaa ya, ya sakurse am itare. Adaba una nanna yarakuraaya na.

²⁰ Viyawanaaka kure ba elva-aaruwa na: Walaadfi wá, á taa januka ge zanwe-aara an yaikkire. Máki ta faa zladá áte ya wá, watse tá fá zladá áte kure keni. Máki ta cena elva-aaruwa wá, názá á kure keni watse tá eccena.

²¹ Bademme á lámare nanna wá, tá de magakurte adaba ba zhera-aaruwa, adaba diyarka edda una ni a belibela na.

²² Ma andze sanemka á se ndaternda wá, ma haypa-aatare ka. Amá kina wá, watse baaka we-aatare mazla-aara, ba haypa-aatare.

²³ Ma a yiyaa ware keni, a yaa ba Edderwa.

²⁴ Ma andze magannaaka slera-aha na ndza magaaveka am dágave á emndimag-waha dƙidƙe na áte ice-aatare wá, ma haypa-aatareka. Amá náwa naranna slera-aaruwa baɗemme, aley yaraɗeraaya antara ba Edderwa keni.

²⁵ Mága-aatare ɗanna wá, a gevaa ba názena an puwa am tawrait-aatare. Anƙwa an puwa am *tawrait, a ba ɗane: Yariyaaya ba dey.»

²⁶ A ba ɗane á elvan ge itare zlaɓe ádaliye: «Watse á sawa Slemelakurumele á de vakurtá Edderwa, yá de ɓelaná á sawa am mba á ɗere máki danaada ya. Slemelakurumele ɗanna wá, Sheɗekwe Cuɗeɗɗe á kwaratersá ɗane jirire ge emnde, á se maganá ɗane seydire áte ya.

²⁷ Kure keni watse kwá mága seydire áte ya, aɗaba ya fantuwa estuwa slera-aaruwa, sem kina ma ba kerɗe.»

16

¹ «Náwa yá anƙwa fakuremfa am vuwa á kure, ganakini a de kezlevka fetarfire á kure áte ya.

² Aɗaba watse tá ngyakurɗgye am jeba á Yahudiya ba dƙidƙe, kwá duka á dem mashidi. Anƙwa á sawa sarte umele wá, ma a janaa ware shifa á kure keni, á de banba am ervaɗɗe-aara geni á maganá slera shagera ge Dadaamiya.

³ Una ɗanna tá de maganá aɗaba diyaraɗerka ma Edderwa, ma iya keni.

⁴ Kwaya ɗane, fanakuremfa am vuwa á kure zlauzle. Daaci má samsa sarte ɗanna wá, watse kwá diyeddiye ganakini ya ndakurndá.»

Slera á Sheɗekwe Cuɗeɗɗe am duniya

A ba ɗane á elvan ge itare: «Ndanakurka una am fantaufe na wá, aɗaba yá anƙwa ba ya an ire-aaruwa am dagave á kure.

⁵ Kina wá, ya ndakursende aɗaba yá anƙwa eptsá á deza edda una a ɓelibela na. Amá ɓaaka ura a ndaviyu elva am dagave á kure áte zlala-aaruwa ɗanna.

⁶ Kwá dzámá ire estuwa aɗaba ya bakuraa yá eptsá ádeza edda una á ɓelibela na emtu?

⁷ Amá yá ndaakur ba jirire: Baira ge kure wá, shagera ba yá zlalá ɗanna. Aɗaba máki zlalanka ya, á sawka Slemelakurumele na keni. Amá máki zlalanzlalá ya wá, yá de ɓelá ɗane, á de sawa ɗane ásezekure.

⁸ Má watse samsa ɗane wá, á se weratertá ice ge emnde a duniya áte haypa-aatare, áte jirire-aaruwa antara áte shairiya na á de kyáná Dadaamiya.

⁹ Haypa-aatare ɗanna wá, aɗaba fartareka áte ya.

¹⁰ Ate jirire-aaruwa keni maa, aɗaba watse kwá nika mazla-aara yá eptsá ádeza Edderwa.

¹¹ Ate shairiya á Dadaamiya maa, aɗaba ɗateraana shairiya antara slekse á duniya na baɗemme.

¹² «Kwakya duksa na yá kátá bakurná ya, amá yá ndakurka aɗaba zlaɓe kwá dzegwánka.

¹³ Daaci má watse samsa Sheɗekwe Cuɗeɗɗe ɗanna á kwaranse jirire ge ura na wá, watse á se ndakursá ɗane jirire á duksa baɗemme. A se ndaakur elva á ire-aareka, amá á se ndáhá ba názena ni a cenáncena na, antara duksa na watse á magava á katafke na baɗemme.

¹⁴ Watse á se mbedakurwa ɗane elva-aaruwa, daaci estuwa emnde baɗemme watse tá nanna yaikkire-aaruwa.

¹⁵ Baɗemme á duksa á Edderwa ba náza-aaruwa. Ya bakurnaa aɗaba una, watse Sheɗekwe Cuɗeɗɗe á sakurá elva-aaruwa.»

Dzama ire á de gev higa yaikke

¹⁶ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Á de katafke cekwaangudi wá, watse kwá nika. Má shekwaashekwa cekwaangudi, watse kwá nina zlaɓe ádaliye.»

¹⁷ Daaci a bá pukura-aha umele am dagave-aatare: «A ba Yaakadada, á de katafke cekwaangudi wá, watse kwá nika. Má shekwaashekwa cekwaangudi wá, watse kwá nina zlaɓe ádaliye. A ba ɲane zlaɓe ádaliye: Yá zlala á dem mbá á Edderwa, watse kwá nika na mu, amaana estara ɲane elva ɲanna?»

¹⁸ A ba itare: «Á de katafke cekwa na á ndaana ɲane na wá, ɲá taa diseka dekiɓeki.»

¹⁹ Amá kertenɗi diyeddiye Yaisu ganakini anɗkwa ndáva-aatare azeɲara. Daaci a ba ɲane á elvan ge itare: «Kwá kátá dise elva-ara ɲane kwá anɗkwa á ndava am dagave á kure na? Ba elva na ya bakurnaa ya, á bá ya: Á de katafke cekwaangudi watse kwá nika, má shekwaashekwa cekwaangudi, watse kwá nina zlaɓe ádaliye na emtu?»

²⁰ Yá ndaakur ba jirire: Kure wá, watse kwá kyuwa, watse kwá tsákáná á ba antara ɗakwa. Emnde a duniya wá, watse tá dzaka. Watse kwá dzámá ire kwakya, amá cekwaangudi á de katafke wá, á de gev higa yaikke ge kure.

²¹ Ba seke náza á mukse á huɗe, máki herzhe yá-aara wá, sey ba á dzámá ire aɗaba herzhe zlaɗa-aara. Amá má yaaya wá, á shá higa yaikke, á gev ba seke ndza wanka duksa, aɗaba yaaya ura.

²² Watse ba duksa palle ge kure keni, kina wá, kwá anɗkwa dzama ire, amá watse yá nakurná zlaɓe ádaliye ba kure ɲanna, kwá higa, watse baaka ura á dzegwándzegwa piya higa ɲanna am kure.

²³ «Má watse samsa sarte ɲanna wá, baɗemme á maana á duksa watse á ba bálá ázekure, baaka ura á de ndava elva ázerwa. Yá ndaakur ba jirire: Ma kwa ndava uwe an zhera-aaruwa keni, á vakurteva Edderwa.»

²⁴ Zlaɓe ndavakurka emtsaɗe ba názara keni an zhera-aaruwa. Ndavaundáva, kwá shánsha duksa na kwá ndavaná kure, geni a natena higa am ervaunɗe á kure.»

Yaisu gaaga ndzedá arge duniya

²⁵ A ba ɲane á elvan ge itare zlaɓe ádaliye: «Sem vatena wá, yá eksa duksa á duniya ganakini yá palakurá sera á elva á Edderwa an ɲane. Amá anɗkwa á sawa sarte na ni watse yá ndaakur elva á Edderwa ba parakke.»

²⁶ Má samsa sarte ɲanna wá, watse kwá ndavaná ba kure an ire á kure duksa áza Edderwa an zhera-aaruwa. Bawanka ni watse yá yekakurná ba iya duksa.

²⁷ Aɗaba Edderwa wayakurtewáyá kure keni. A wayakurte aɗaba kure wayakuriwaya, fakurtarfe geni ya sawa ázeɲara.

²⁸ Ba jire ya sawa á ba áza Edderwa, ya sem duniya. Kina wá, yá anɗkwa ya duniya, yá eptsá á deza Edderwa.»

²⁹ A ba pukura-aha-aara: «Yawwaa, una wá, ndaksenda elva párákke, baaka naraje am huɗe-aara dekiɓeki.»

³⁰ Kina wá, diyaɲerdiya ganakini diyakdiya duksa baɗemme, diyakdiya ka názu am ire á ɲere, baaka ni ɲá ndavaku an ndave emtsaɗe. Aɗaba una ɲanna diyaɲerdiya mázla-aara geni ka sawa áza Dadaamiya.»

³¹ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Diyakurdiya mázla-aara ka?»

³² Amá anɗkwa á sawa sarte umele, ba kina keni samsa wá, baɗemme watse kwá kyivaarkye, ma ware keni watse á zhagade á de cuwa há-aara, watse kwá yiya ba ya palle. Amá ge jirire wá, watse ya palle ka, aɗaba anɗkwa Edderwa antara ya.

³³ Baɗemme á una ɲanna yá anɗkwa fakurem am vuwa na wá, geni a gazleka ervaunɗe á kure dekiɓeki, aɗaba kwa ba palle antara ya. Am duniya na wá, kwá shushe zlaɗa, amá tsawaatse ba shagera, aɗaba gannaaga ya ndzedá arge duniya.»

17

Maduwa á Yaisu arge pukura-aha-aara

¹ Am sarte na zlnaazle elva-aara Yaisu, a kante ice á dem samaya, a ba ñane: «Eddaye-aaruwa, kina wá, hyephye sarte mázla-aara. Marateranmárá yaikkire á Egdza á ña ge emnde, geni ya keni ya marateranmárá yaikkire á ña.

² Adaba ka vitaa ba ka hákuma áte emnde bademme, geni yá vaterte shifa na á zleka na, ge emnde na ka dzeratersaa ka ge se dábídaba.

³ Shifa na á zleka ñanna wá, ba ni a diyarakseyiya ba shagera, ka Dadaamiya á jirire baaka umele, a diyariyeddiye iya Yaisu *Almasiihu na ka beliyaa ka.

⁴ Maranateránmárá yaikkire á ña ge emnde am duniya, magannaamaga slera na ni ka fiyaara ka.

⁵ Daaci kina wá, eptsiyaptsa kwa á dem yaikkire-aaruwa na ndza yá am kwa átevege ekka kwaye zlafe nderaaveka duksa ba d'ekideki na.

⁶ «Kwaranatersekwere zhera á ña bademme ge emnde na ka dzeratersaa ka am duniya, ka vite ge dábídaba na. Ta emnde á ña ba ge ekka, amá ka puwatermaa am erva-aaruwa. Itare wá, tá ankwá cena elva á ña, tá ankwá á faksarefe.

⁷ Kina wá, itare diyardiya bademme ganakini bademme á názena ya shanaa ya ázeña, a sawa á ba ázeña.

⁸ Mbedanaterumbede elva á ña bademme, lyarvaalya an ervaunđe-aatare palle, diyardiya ganakini ba jirire ya sawa ázeña, fartarefe geni ka beliyaa ba ka.

⁹ «Yá ankwá ñaláká adaba itare. Yá ñalák ge duniya bademme ka, amá adaba emnde na ni ka vite ge ya na. Ta emnde á ña ba ge ekka.

¹⁰ Duksa-aaruwa, ba duksa á ña. Duksa á ña keni ba duksa-aaruwa. Daaci emnde tá zharaná am itare yaikkire-aaruwa.

¹¹ Iya wá, yá ankwá yá duniya, yá eptsa á dezeña, amá itare wá, zlafe tá njá á ba am duniya na. Edderwa ka cufedde, yá ankwá dá kina á dezeña na wá, yá ankwá ñalakhála geni ká tsufatertsufa an hákuma na ni ankwá am zhera á ña, zhera á ña na ka vite ge iya na, geni itare keni a garevge palle, ba seke una ni miya antara ka ma ba palle na.

¹² Am sarte na yá ankwá ya am dagave-aatare wá, tsufanateraatsufa an hákuma na ankwá am zhera á ña, zhera na ka vite ge ya na. Baaka ura kedaakeda am dagave-aatare, sey ba edda una ankwá elva-aara ta puwete am wakita á ña na. Gevge ba kalkale antara una a ndaanaa wakita.

¹³ Amá kina yá ankwá tse, yá zlala á dezeña na wá, yá ankwá ndaha elva ñanna antara ka emtsaade, geni ma zlalanzlala keni, a naatenaha ervaunđe-aatare an higa ba kalkale antara náza-aaruwa.

¹⁴ Mbedanaterumbeda elva á ña, lyarvaalya an ervaunđe-aatare palle. Amá wayaraterka emnde a duniya mazla-aara, adaba garevge gergere. Ba seke una iya keni ganevka ura á duniya na.

¹⁵ Yá ñalák ganakini ká satersese am duniya bademme ka, amá geni ká tsufatertsufa, a magaterteka emtanjkire slemándzawe.

¹⁶ Ba seke una ni ya ura á duniya ka ya na wá, itare keni ta emnde a duniya ka.

¹⁷ Emmága sleksire á ña am ervaunđe-aatare, barateraabará an jirire á ña. Ba elva á ña una jirire ñanna.

¹⁸ Ba seke una ka beliyaa ka á sawa am samaya, á sem duniya na wá, iya keni yá ankwá á belaterbela á dem huđe á duniya.

¹⁹ Yá ankwá vakte ire-aaruwa bademme adaba itare, geni itare keni tá yaká ire-aatare á ba an jirire.

²⁰ «Kina wá, yá ñaláká arge itare ka palle mazla-aara, yá ñaláká arge emnde na ni watse tá de fetaare áte ya adaba waazu-aatare na keni bademme.

²¹ Yá anƙwa ñalakñála Edderwa, geni baɗemme-aatare ñanna, ká gatervege ba palle, lauktu tá gevge palle antara miya, ba seke una yá anƙwa am ka, ka keni ká anƙwa am ya na. Itare keni a garevge palle, lauktu tá de fetarfe emnde a duniya ganakini ka ñeliyaa ba ka.

²² Yaikkire na ni ka vitaa ka ge iya na wá, vanaterteva ya ge itare keni, geni a garevge palle, ba seke una miya antara ka ma ba palle na.

²³ Ba seke una ni ekka ká anƙwa am ya, iya keni yá anƙwa am ka na wá, itare keni a garevge ba palle. Á de dise áte una ñanna duniya ganakini ka ñeliyaa ba ka, wayakaterwáyá itare keni ba seke una ka wayite ya na.

²⁴ «Daaci Edderwa, emnde ñanna ka vitaa ka na wá, yá kátá itare keni tá de njá á ba am tate na yá de njá ya átekwa na, geni a naránna yaikkire na ka vitaa ka. Yaikkire-aaruwa ñanna wá, aɗaba wayakitewáya kwaye zlaɓe nderaaveka duksa ba ñekidɓeki na.

²⁵ Eddaye-aaruwa, ka ura jirire, amá diyaraŋka emnde a duniya, ya diyaksa ba ya. Emnde ñanna ka vitaa ka na keni diyardiya ganakini ka ñeliyaa ba ka.

²⁶ Kwaranatersekwáre zhera á ña ge itare, yá anƙwa á kwaratersekwáre zlaɓe ádaliye dem katafke keni, ganakini wayava na ka wayitaa ka an ñane na wá, itare keni tá wayaavewáye á ba áte una ñanna, iya keni yá njinja am itare.»

18

Ta eksanaa estuwa Yaisu

(Mat. 26:47-56; Mark. 14:43-50; Luka 22:47-53)

¹ Am sarte na zlanazle Yaisu mága maduwa ñanna, mazla-aara ta naba zlála antara pukura-aha-aara á dete iga a egdza guwa na tá ɗaana an Kaidairaun na. Anƙwa fe áte iga a guwa ñanna maa, ta demhe am fe ñanna antara pukura-aha-aara.

² Yahuda na a velanaa ñane Yaisu na wá, ñane diyaadiya tate ñanna. Aɗaba mbaasemba Yaisu ge dem tate ñanna antara pukura-aha-aara.

³ Daaci a dateraa Yahuda ñanna sawji-aha, antara emnde a ufa mashidi na ta belateraa male-aha á *liman-aha antara *Farisa-aha na. Daaci dardede, tá an kazlaŋa á wáva-aatare am erva, antara kára á fanus-aha-aatare, ira kára á názbekara.

⁴ Yaisu wá, diyaadiya ñane názu watse á shá ñane baɗemme. A tsetehe, a ba ñane á elvan ge itare: «Kwá anƙwa tatayá ware kure?»

⁵ Ta ñwanante, a ba itare: «Ŋá anƙwa tatayá ba Yaisu ura Nasarátu.» A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ya Yaisu ñanna ba iya.» Daaci ta tsahe kwa, antara Yahuda na a velanaa ñane na á tse á katafke-aatare.

⁶ Am sarte na ni ya Yaisu ñanna ba iya, a ba Yaisu á elvan ge itare na wá, baɗemme eptsaraapetsa an iganiga, reppe puwaraapuwa á dem áhá baɗemme.

⁷ Yaisu a ndavateruhe zlaɓe ádaliye: «Kwá anƙwa tatayá ware kure?» Ta ñwanante, a ba itare: «Ŋá anƙwa á tatayá Yaisu ura Nasarátu.»

⁸ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ábi ya ndaakurndaha? Máki kwá anƙwa á tatayá ba iya wá, yawátery a emnde na a zlarzálá, ya Yaisu ñanna ba iya.»

⁹ Yaisu a ndaa una ñanna, geni a gevge á ba áte elva-aara na a banán ge Eddenjara Dadaamiya na, aɗaba a ba ñane: «Ba ura palle keni keɗaaka am dagave á emnde na ka vitaa ka.»

¹⁰ Simaun Piyer maa, anƙwa masalam ázeŋara, a naba tedese masalam-aara ñanna, a waa walaadi á male á *liman-aha an ñane, a lanaa hyema á naɗafa. Zhera á walaadi ñanna Malkus.

¹¹ Amá a ba Yaisu á elvan ge Piyer: «Femfa masalam á ña am bere-aara. Ka kurken eksanarka shá zlaɗa na a fiyaara Edderwa emtu?»

Daránda Yaisu á dem mba á Hannas

¹² Daaci ta naba gwarhe ge sawji-aha antara male-aatare ira Yahudiya-aha emnde a ufa mashidi na, ta naba puwete zawa áte Yaisu.

¹³ Zujjwe wá, ta daa Yaisu á dem mbá á Hannas emtsaáde, shawlejara ge Kayafas male á *liman-aha am sarte njanna.

¹⁴ Ba Kayafas na ndza a baterán ge Yahudiya-aha, a ba njane: «Máki jamija shifa-aara njane palle, á shansha ire-aara larde á miya na.»

A ba Piyer: Ya pukura á Yaisu ka

(Mat. 26:69-70; Mark. 14:66-68; Luka 22:55-57)

¹⁵ Simaun Piyer antara pukura umele wá, ta daa fába Yaisu am sarte na eksarvaaksa na. Palle á Piyer njanna wá, male á *liman-aha diyaadiya njane ba shagera. Adaba una njanna a shaa baráma á fába Yaisu á de ba am huđe á há á male á liman-aha.

¹⁶ Amá Piyer wá, a tsaáhe áte we á wakyiya. Daaci a naba eptsehe ge pukura palle na diyaadiya male á liman-aha na, ta se ndaave elva antara mukse na á ufa wakyiya na, daaci a dánme Piyer keni á dem huđe á há.

¹⁷ Mukse njanna sle-ufa wakyiya na a se ndavanu ge Piyer, a ba njane á elvan ge njane: «Ábi ka keni ka ba pukura á zhel njanna?» A njwete ge Piyer, a ba njane: «Iya ka».

¹⁸ Am sarte njanna anjwa ekhye maa, mbarantembe kára walaadí-aha antara emnde a ufa mashidi, tá anjwa á cena kára na. Piyer keni a de tsaáhe ázetare, tá cena kára na kerđe.

*Yaisu á katafke á Hannas male á *liman-aha werre*

(Mat. 26:59-66; Mark. 14:55-64; Luka 22:66-71)

¹⁹ Hannas emgyegwe a male á *liman-aha a ndavanu elva ge Yaisu áte pukura-aha-aara, antara názena a kwaratersaa njane ge emnde.

²⁰ A njwanante ge Yaisu, a ba njane á elvan ge njane: «Bademme á elva-aaruwa ya ndahán ba párákke. Ya kwaraterse ge emnde am *mashidi yaikke, antara am egdzar mashidi-aha. Baaka elva na ya ndaanaa an shebe đekideki.

²¹ Labara ká ndaviyu elva áte una njanna? Ndavaterundave ba ge emnde na ni a cenanaa hyema-aatare elva am mbuwe-aaruwa, itare diyaardiya názena ya ndaanaa ya.»

²² Ba a ndaase una njanna Yaisu wá, palle á emnde a ufa mashidi na tá á tsatse áhuwa, a se vante babárva, a ba njane á elvan ge Yaisu: «Tá njwanante ba estuwa ge male á liman-aha?»

²³ A ba Yaisu á elvan ge njane: «Máki ya ndaanaa an dzálá wá, naba ndanjerndaa tate na ni ya ndaanaa an dzálá na. Amá máki ya ndaanaa á ba áte unjule-aara wá, labara ká jija?»

²⁴ Daaci á bá liman Hannas: «Dawánda kwa á dem mba á Kayafas.» Ta daa Yaisu á ba an takwasa njanna á dem mba á Kayafas male á liman-aha.

Dalide Piyer ge baa njane pukura á Yaisu ka

(Mat. 26:71-75; Mark. 14:69-72; Luka 22:58-62)

²⁵ Am sarte njanna, zlađe Simaun Piyer á ba tse áte we á kára na, á cena kára. Ta ndavanuhe ge emnde a cena kára njanna, a ba itare tá elvan ge njane: «Ka keni ka ba palle á pukura-aha á zhel njanna ka?» A njwete ge Piyer a ba njane: «Ya pukura-aara ka.»

²⁶ Anjwa palle á walaadí-aha á male á *liman-aha, ba egdza emmenjara ge edda una Piyer a icanaa hyema an masalam na, a ba njane á elvan ge Piyer: «Ka ni nananjka antara njane am fe áhuwa na?»

²⁷ «Aley ba ya pukura-aara ka», a ba Piyer. Ba nane keni ndaasende, tsaktsakwalikwaa a ba tsákálá.

*Yaisu á katafke á sleksu *Pilaatu*

(Mat. 27:1-2, 11-14; Mark. 15:1-5; Luka 23:1-5)

²⁸ An enlya werre wá, ta danse Yaisu am mbá á Kayafas male á *liman-aha, ta dánaa á dem mbá á *Pilaatu slekse yaikke ta fanaa emnde a Rauma. Amá darka Yahudiya-aha á dem huđe á há á slekse nanna, adaba tá an bára cudedde, ankwamunri á *Paska á katafke-aatare geni tá shánsha zá munri nanna.

²⁹ A segashe adaba una nanna sleksu Pilaatu ásezetare ágashe, a ba nane á elvan ge itare: «Kwa se puwaar ugje adaba uwe ge zhel na?»

³⁰ Ta nwanante ge slekse, a ba itare: «Ma andze baaka názu á maganá nane wá, ma nájá sánka á sem mbá á nja.»

³¹ A ba sleksu Pilaatu á elvan ge itare: «Máki ba estuwa wá, nawmbare dawánda, de kyawkya ba kure shairiya-aara áte una am *tawraita á kure.» Ta nwanante ge male-aha á Yahudiya-aha, a ba itare tá elvan ge nane: «Adaba baaka baráma-aara ge nere, ganakini nájá kyá shairiya a keda shifa á ura.»

³² Mága nanna wá, sesse jirire á elva á Yaisu na a ndaanaa áte emtsa-aara na. Adaba a ba nane: Watse tá tsitetse áte dzangala.

³³ *Pilaatu a naba demhe am huđe á há-aara, a dfaante Yaisu, a de ndavanuhe, a ba nane á elvan ge nane: «Ba ka una ka slekse á Yahudiya-aha na emtu?»

³⁴ A ba Yaisu á elvan ge nane: «Una ba elva á ire á nja emtu, ta se ndaaka emnde he?»

³⁵ A ba Pilaatu á elvan ge Yaisu: «Iya ya ura Yahudiya emtu? Ábi ta se puwakaare ugje ba emnde á kure antara male-aha á *liman-aha ázerwa, ka gu uwe ka?»

³⁶ A nwanante ge Yaisu, a ba nane á elvan ge nane: «Ya slekse, amá kwára-aaruwa wá, am duniya ka. Ma andze tate na yá kwaraná ya am duniya wá, ma tá sawa kwakwane-aha-aaruwa á se waviyuwawe, ma tá eksivaaka Yahudiya-aha dekideki. Amá tate na ni yá kwaraná ya na wá, am duniya ka.»

³⁷ A ba Pilaatu á elvan ge nane: «Máki estuwa wá, ka slekse kwa?» A ba Yaisu á elvan ge nane: «Ba seke ndáhá nja. Ya slekse. Dalila á sawa-aaruwa á sem duniya na wá, a siyaa ba se maratera jirire ge emnde. Ta yiyaa adaba ba una nanna. Edda una ankwajirire ázenara wá, á cená elva-aaruwa keni.»

³⁸ A ba Pilaatu á elvan ge nane: «Uwe nane jirire nanna?»

Am iga-aara maa, a naba sessehe zlađe adaliye ge Pilaatu nanna áseza Yahudiya-aha na ágashe, a ba nane á elvan ge itare: «Shanáka ya haypa áte zhel na ba palle keni.

³⁹ Am mbakurseme ganakini ba kelaa sakanderi yá belakurá dangay palle am munri á *Paska maa, wayakurwáya emtu an slekse á Yahudiya-aha yá belakurnaabela á da?»

⁴⁰ Amá a ba itare bademme-aatare tá elvan ge nane á bá an ká kwára: «A'aa nane ka, belanaaka nane. Nere nájá hayá ká belanerá Barabas.» Degiya Barabas nanna sleceba shifa.

19

Njarantenja am shairiya ge ja shifa á Yaisu

(Mat. 27:15-31; Mark. 15:6-20; Luka 23:13-25)

¹ Daaci a ba slekse á elvan ge sawji-aha-aara: «Dawánda Yaisu, de zawuze an ja.»

² Ta dánhe ge sawji-aha Yaisu na, ta de nderse dáke, ta fafanse ire an nane, ákurá *danjkaula, ta tsekwanme am dira kyanje.

³ Mazla-aara ta tsaahé ákatarfke-aara, ta gyanu rume: «A vakteva Dadaamiya shifa slekse á Yahudiya-aha!» Daaci ta naba vavante babárva.

⁴ Am iga-aara maa, sleksu *Pilaatu sesse zlafe ádaliye áseza zlamaakelaawa, a ba ñane á elvan ge itare: «Kwaye yá de sansese zhel ñanna á se katafke á kure, ba palle keni shanáka ya haypa-aara, ganakini yá ñgudaná adaba ñane.»

⁵ Daaci ta sanse Yaisu ásegashe wá, an tsekwa am dira kyanje, ta fadanse ire an dake. A ba slekse á elvan ge itare: «Kwaya ñane zhel ñanna.»

⁶ Aley ba ta puwete ice-aatare áte Yaisu, *liman-aha antara emnde a ufa mashidi wá, ta kante kwara á ba á dem zhegela, a ba itare tá elvan ge slekse: Zlenjelezlenjela áte dzañgala. Baðemme-aatare tá ndaha ba ñane. «Áy nánwmbare de zlenjelawzlenjela ba kure áte dzañgala ñanna, shanáka ya haypa na ni yá zlenjelaná adaba ñane.»

⁷ A ba Yahudiya tá elvan ge ñane: «Máki áte shairiya na am *tawraitá á ñere wá, á njeka an shifa ðekideki, adaba a bantsa ñane: ñane *Egdza á Dadaamiya.»

⁸ Am sarte na cenáncena sleksu *Pilaatu, a ba Yaisu ñane Egdza á Dadaamiya na wá, farfe zlafe ádaliye gázla-aara.

⁹ A eptsehe zlafe ádaliye á dem huðe á há, a de ndavanu ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Ka ura ekse-ara ka?» Amá ñwanárka Yaisu ðekideki.

¹⁰ A ba slekse á elvan ge ñane: «Ká ñweka ndza? Diyakika ganakini yá an hákuma ge belakaabela, bi ya zlenjelakhe áte dzañgala emtu?»

¹¹ A ba Yaisu á elvan ge slekse: «Hákuma ñanna ká maganá ka áte ya na keni a vaktáa ba Dadaamiya. Ma andze vakteka Dadaamiya wá, ma baaka hákuma á ña áte ya ba cekwañgudí keni. Daaci kwakya ba haypa á edda una a se vite ge ekka na arge haypa á ña.»

¹² A fantau á ba am sarte ñanna slekse, baaka názu magaaka ganakini á belanaabela Yaisu. Amá ta puwaar hula Yahudiya-aha, a ba itare tá elvan ge ñane am hula-aatare: «Máki belakanaabela zhel na wá, ka ura á male á larðe a Rauma ka ðekideki. Adaba ura ni a ganve ire-aara slekse na wá, ñane kelaade á male á haha á Rauma.»

¹³ Ba a cenaa elva ñanna sleksu *Pilaatu wá, a naba sanse Yaisu ádaliye, a njema am kurshi á shairiya áte egdza gavaye-aara ta maganaa án nákwá, an elva á Ibraniñkau tá ðahána an Gabbata.

¹⁴ Am sarte ñanna wá, herzhe á maga vacitire. Ba makuralla-aara una munri á *Paska. Daaci a ba sleksu *Pilaatu á elvan ge Yahudiya-aha: «Náwa slekse á kure».

¹⁵ Amá a ba itare á bá an ká kwara á dem samaya: «A njeka an shifa! A njeka an shifa! Zlenjelezlenjela áte dzañgala», a ba itare. A ba slekse á elvan ge itare: «Yá já slekse á kure emtu?» A ba male-aha á Yahudiya-aha tá elvan ge ñane: «Baaka slekse á ñere umele arge male á larðe á Rauma.»

¹⁶ Daaci slekse a naba yateraa Yaisu, ganakini a de zlenjelarzlenjela áte dzañgala, ta danhe ge sawji-aha.

Zlenjelarzlenjela Yaisu áte dzañgala

(Mat. 27:32-44; Mark. 15:21-32; Luka 23:26-43)

¹⁷ Daaci daransede Yaisu á dete iga a ekse, a sepanaa ba ñane dzañgala-aara á dem tate na tá ðaana an Gaulgauta an elva a Ibraniñkau-aha na, amaana: Tate á delame á ire.

¹⁸ Daraada áhuwa maa, sawji-aha na ta naba zlenjela Yaisu áte dzañgala. Ankwa zala buwa ta zlenjelaterhe kerðe. Palle ta zlenjelehe áte dzañgala am naðafa á Yaisu, ura palle keni am názlaba, Yaisu am dagave, ma ware keni áte dzañgala ge ire-aara.

¹⁹ Sleksu *Pilaatu a puwete názena ni ta jaa Yaisu átuge na, a fete áte dzañgala. Náwa názena a puwetaa ñane: Yaisu ura Nasarátu, ñane slekse á Yahudiya-aha.

²⁰ Kwakya Yahudiya-aha na de ndarsende puwa ɲanna, adaba yiyiyeka an kevaye an berni. Puwa ɲanna keni ta puwete an elva a Ibraniŋkau, an elva a Yunaniŋkau, ira elva a Rauma.

²¹ Amá a ba male-aha á Yahudiya-aha tá elvan ge sleksu Pilaatu: «Puweka slekse á Yahudiya-aha na, puwetepuwa: A bantsa ɲane ya slekse á Yahudiya-aha.»

²² Amá a ba slekse á elvan ge itare: «Názu puwantepuwa wá, á njá á ba áte una ɲanna.»

²³ Sawji-aha am sarte na zlaruzle am zleɲela Yaisu maa, ta tegaa nanɲyuwe-aara am dagave-aatare gergere ufade áte itare. Daaci a juwa zane-aara icarka an ica dekideki, ta hán ba estuwa.

²⁴ A ba sawji-aha am dagave-aatare: «Tataumika zane na, magaumimága njeri, watse á jesarje edda una á zaná ɲane na.» Daaci estuwa, gevge ba seke una an puwa am wakita á Dadaamiya. A ba wakita á Dadaamiya wá: Ta tegaa nanɲyuwe-aaruwa am dagave-aatare, ta magaa njeri áte zane-aaruwa.

²⁵ Tara emmeɲara antara egdza emmeɲara mukse ge emmeɲara ɲanna, antara Maari mukse á Kaulaupas, ira Maari mukse na am Magdala na, itare tá á tsatse á ba áte vuwa á dzaɲgala na Yaisu átekwa na.

²⁶ Yaisu a belanu ice ge emmeɲara, tá antara pukura-aara na ni kwakya-aara a wayete ba ɲane na, a ba ɲane á elvan ge emmeɲara: «Emmaaye, dawale ɲanna wá, egdza á ɲa ba ɲane.»

²⁷ A ba ɲane á elvan ge pukura ɲanna: «Emmeɲa ba ɲane.» Pukura ɲanna a naba eksante Maari á ba am sarte ɲanna, a danaahe á dem mba-aara.

Emtsa á Yaisu

(Mat. 27:45-56; Mark. 15:33-41; Luka 23:44-49)

²⁸ Am iga a una ɲanna maa, am diyaadiya Yaisu ganakini zlauzle slera-aara bademme, a ba ɲane: «Á wiya ndera.» Estuwa gevge názena a ndahanaa wakita á Dadaamiya.

²⁹ Daaci anɲkwa hwámá ta netaa mbazla á egdza nafa am hufe-aara dɲaɲɲe mbazla ɲanna; duwa á sawji-aha, ta ngudete jeba á sausau umele áte lálá, ta shebeme am mbazla ɲanna, ta fante áte we ge Yaisu.

³⁰ Ba a shu una ɲanna Yaisu, a ba ɲane: «Kina wá, zlauzle slera-aaruwa bademme.» Mazla-aara a naba gá ire-aara, a emtsehe.

Zhel sawji a waa Yaisu an upa am slerpa

³¹ Vacite ɲanna maa, makuralla-aara kwaskwe á puwansepuwe á Yahudiya-aha, kwaskwe á puwansepuwe ɲanna keni jauje ge kwaskwe á puwansepuwe-aha umele, adaba muɲri á *Paska. Adaba una ɲanna wayarka male-aha á Yahudiya ganakini kwaskwe á puwansepuwe á se berá emtsa á emnde áte dzaɲgala. A deteraa una ɲanna á deza sleksu *Pilaatu, geni a kazlaratervekazla emnde na am sera, a tsekwarateraatekwa áte dzaɲgala-aha.

³² Daaci duwa á sawji-aha, ta de kazlaa emnde buwa na ta zleɲelateraa antara Yaisu áte dzaɲgala na am sera.

³³ Amá Yaisu wá, ta beraa baaka shifa am ɲane. Adaba una ɲanna kezlarka sera-aara ge ɲane.

³⁴ Amá palle á sawji-aha a naba wehe an upa am slerpa wá, kertenɲ a kelaa uzhe antara yawe ásegashe.

³⁵ Una a ndaanaa ba edda una a naanaa an ice-aara. Anɲkwa á maga seydire-aara ganakini ba jirire. ɲane wá, diyaadiya ganakini a geva ba estuwa ba jirire, geni kure keni kwá fetarfe.

³⁶ Una ɲanna gevge ba kalkale antara una an puwa am wakita: A ba wakita á Dadaamiya wá: Tá de kyabeka hyahya-aara dekideki.

³⁷ Am tate umele zlaɓe ádaliye á ba am wakita á Dadaamiya ɲanna, a ba ɲane: Watse tá zhára edda una ni ta wanaa an upa na.

Zlavarnaazlava Yaisu am irekhya

(Mat. 27:57-61; Mark. 15:42-47; Luka 23:50-56)

³⁸ Am iga á una ɲanna maa, aɲkwa Yusufa umele ura Arimatiya, a de ndavanaa ɲane barama áza sleksu *Pilaatu, ganakini á tsekwanaatsekwa emtsa á Yaisu, á dánda. Yusufa ɲanna wá, fetarfe áte Yaisu, amá ndahaaka parakke adaba á wáná lyawa átuge Yahudiya-aha. A duwa ɲane ádeza slekse, slekse a vante barama. Daaci a de eksantaa ɲane emtsa á Yaisu.

³⁹ Nikaudaimus na ndza a deza Yaisu vacite umele an vayiya na keni aɲkwa áza Yusufa ɲanna. Nikaudaimus a duwa antara naavawe á nafa umele tá dahaná an Mirt, a weshaterte antara iga a nafa umele tá dahaná an Alauwe á se emtáke, á maga kilau kul keye.

⁴⁰ Ta tsekwanaa itare ta buwa ɲanna emtsa á Yaisu áte dzangala, ta eksante, ta de fademe am kalpakane. Tá effáda ɲanna wá, ta gete emtsaade naavawe á názase na áte kalpakane, lauktu ta fademe emtsa am huɗe-aara, ta magán ba seke una tá maganá Yahudiya-aha má tá heɗa ura.

⁴¹ Aɲkwa fe ba herzhe an tate á zlenjela á Yaisu ɲanna maa, aɲkwa irekhya aɲwaslire ndza zlavarnaaka emtsa am huɗe-aara d'ekid'eki.

⁴² Am makuralla-aara kwaskwe á puwansepuwe-aatare, irekhya keni aɲkwa ba herzhe na wá, ta naba heɗaa Yaisu am huɗe-aara, adaba herzhe tá de maga niya á Yahudiya-aha.

20

Baaka Yaisu am irekhya

(Mat. 28:1-8; Mark. 16:1-8; Luka 24:1-12)

¹ An enlya werre ge laade, zlaɓe ba ice keni á zháreka wá, dedde Maari mukse á emnde a Magdala á dete irekhya á Yaisu. Duwa á Maari maa, a de beraa irekya á ba an wacene baaka páláme átuge evege.

² Daaci ba eptsa-aara, a zhágade á deza tara Piyer antara pukura na wayaawáyá Yaisu kwakya na, a ba ɲane á elvan ge itare: «Degiya tedarsetede Yaakadada am evege, ma ta dánaa á deme keni diyaɲerka.»

³ Ta naba duhe ge tara Piyer antara pukura ɲanna á dete irekhya.

⁴ Bukerde-aatare ta dá á ba zhagade. Amá á tedáná ba pukura palle na zhágade arge Piyer, daada ba ɲane zuɲɲwe áte irekhya.

⁵ A de zharaa ice á dem irekhya wá, a naa ba kalpakane á puwa ba dey. Amá wá, daaka á dem huɗe á irekhya.

⁶ Dámnda Piyer keni, ɲane a naba demhe á ba dem huɗe-aara, amá ɲane keni a de beraa ba kalpakane á puwa.

⁷ Amá baukta na ndza ta fadanaa ire an ɲane na wá, an kazla, á bela á ba an ire-aara.

⁸ Daaci a naba demhe ge pukura na ni ndza a deme ba ɲane zuɲɲwe á dete irekhya na, a zharanaahe, a naba fetarehe ganakini tsetsa Yaakadada.

⁹ Se ba am sarte ɲanna keni ndza cenaránka pukura-aha názena a ndahanaa wakita á Dadaamiya áte Yaisu, ganakini watse á tsetse am faya na.

¹⁰ Daaci ta naba dá-aatare ge pukura-aha buwa ɲanna.

Yaisu a maranse ire-aara ge Maari mukse á emnde a Magdala

(Mat. 28:9-10; Mark. 11:9-11)

¹¹ Am sarte ɲanna wá, eptsapetsa Maari zlaɓe ádaliye á sete we á irekhya. A tsaahé wá, á kyuwa. Duwa-aara á de zharáa ice á dem irekhya wá,

¹² á zhárá ba malika-aha ta buwa, tá am nangyuwe dzayye dzayye, tá njanja am tate na ndza ta zlaváa Yaisu na. Palle á malika-aha ɲanna a nja am tate á bela ire, palle keni ám tate á sera.

¹³ Daaci ta ndavanu elva malika-aha ɲanna: «Labara ká kyuwa emmaaye?», a ba itare tá elvan ge ɲane. A ɲwaterante, a ba ɲane: «Ya kyuwa Yaakadada-aaruwa, ma ta danaa á deme keni diyanka.»

¹⁴ Ba a ndaase una ɲanna, estuwa a eptsetaa ice wá, á zhárá ba Yaisu á tse, amá wá, diyaaka ganakini una ɲane.

¹⁵ A ba Yaisu á elvan ge ɲane: «Ká kyuwa uwe ka emmaaye? Ká tatayá ware ka?» Maari, ɲane a kurken ba edda una á maga slera am fe. Daaci a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Máki ka danaa ka wá, tasle á ɲa biyanba tate-aara eddaaye, yá de eksanteksa.»

¹⁶ «Maari!» a ba Yaisu á elvan ge ɲane. A eptsaptse ge Maari á deɲɲara: «Rabbuni,» a ba ɲane á elvan ge ɲane an elva a Ibraniŋkau, amaana malum-aaruwa.

¹⁷ A ba Yaisu á elvan ge ɲane: «Piyiyanteka, aɗaba zlaɓe zlalanka emtsaade á dem mba á Edderwa. Amá ezzlala de bateránba ge egdzar mama-aha-aaruwa: Náwa tsanetse, watse yá zlála á deza Edderwa, kure keni Eddekure ba ɲane, yá deza Dadaamiya-aaruwa, kure keni Dadaamiya á kure ba ɲane.»

¹⁸ Daaci ba ezzlala-aara ge Maari mukse á emnde a Magdala na, a dateraa labare ɲanna ge pukura-aha, a ba ɲane á elvan ge itare: «Ya nanna Yaakadada!» A naba ndaterhe názena ni a bannaa Yaisu na.

*Yaisu á maraterá ire-aara ge pukura-aha-aara
(Mat. 28:16-20; Mark. 16:14-18; Luka 24:36-49)*

¹⁹ Ba vaci laade ɲanna maa, ta jamme ge pukura-aha am bere, am iga a manjaripu, ta naba zlanjete we á bere-aha baɗemme an tsekweram aɗaba lyawa á Yahudiya-aha wá, tá zhárá ba dámda Yaisu, a tsaahé am dagave-aatare. «A vakurteva Dadaamiya hairire,» a ba ɲane á elvan ge itare.

²⁰ Am iga a elva ɲanna maa, a marateraa erva-aha-aara antara slerpa-aara. Daaci higa ge pukura-aha aɗaba naranna Yaakadada.

²¹ A ba ɲane á elvan ge itare zlaɓe ádaliye: «A vakurteva Dadaamiya hairire. Ba seke una ni a beliyaa Edderwa á sem duniya na wá, iya keni yá anjka belakurbela á dem huɗe á duniya.»

²² Daaci a naba futateraa effeya an we, a ba ɲane á elvan ge itare: «Kwayaumbare Sheɗekwe Cuɗeɗe.

²³ Máki kwa yanaara kure haypa ge ura, Dadaamiya keni yanarye ge edda-aara. Máki yakuranaarka ge edda-aara, Dadaamiya keni yanaarka.»

Yaisu á maraná ire-aara ge Taumas

²⁴ Am sarte na a sawa Yaisu áseza pukura-aha na wá, baaka Taumas palle á pukura-aha, Wulhe keni ba zhara-aara.

²⁵ Samsa Taumas wá, a ba pukura-aha umele tá elvan ge ɲane: «Ŋere nanjéranna Yaakadada.» A ba Taumas á elvan ge itare: «Máki nanánka tate á kusa-aha na ta paslanmaa am erva-aha na á ba an ice-aaruwa, ya fem gulanda-aaruwa, máki fanemka erva-aaruwa am tate á upa na ta wanaa am slerpa na wá, ya fetareka ya dekiɗeki ganakini tsetse am faya na.»

²⁶ Samsa máka-aara wá, jarammeje zlaɓe ádaliye pukura-aha am bere. Vacite ɲanna wá, anjka Taumas keni am dáɗave-aatare. Ta zlanjete we á bere-aha an tsekweram, amá tá zhárá ba samsa Yaisu, a tsaahé am dáɗave-aatare, a ba ɲane á elvan ge itare: «A vakurteva Dadaamiya hairire.»

²⁷ Ba a ndaase una ɲanna: «Sawa an gulanda á ɲa, náwa erva-aha-aaruwa,» a ba ɲane á elvan ge Taumas. «Sánsa erva á ɲa, femfa am slerpa-aaruwa keni. Yánya mága shaige mazla-aara, fetarfe á ba an jirire.»

²⁸ A ba Taumas á elvan ge ɲane: «Ka Yaakadada-aaruwa, ka Dadaamiya-aaruwa.»

²⁹ A ba Yaisu á elvan ge ɲane: «Ábi ka fetaara áte ya adaba nakina? Gedá wá, tá sháná emnde na ni natika, amá ta naba fetarfe na.»

Názena ni ta puwete wakita na adaba ɲane

³⁰ Yaisu a magaa najipu-aha gergere kwakya zlaɓe ádaliye áza pukura-aha, puwarteka najipu-aha ɲanna baɗemme am wakita na.

³¹ Názena ni an puwa am wakita na wá, ta puwete ganakini kwá fetarfe áte Yaisu, geni ba ɲane una *Almasihu, *Egdza á Dadaamiya. An fetarfire á kure áte ɲane wá, kwá shá shifa adaba ɲane.

21

Yaisu á maraterá ire-aara am Galili ge emnde-aara vuye

¹ Haraare cekwaangudi wá, Yaisu a de marateraa ire-aara zlaɓe ádaliye ge emnde vuye am pukura-aha-aara. A marateraa ire-aara áte we á haye á Tibairiyas. Náwa a marateraa estuwa ire-aara ɲanna.

² Vacite ɲanna jarammeje pukura-aha na am tate palle, tara Simaun Piyer an Taumas ba ɲane una tá dahaná an Wulhe, antara Natanayail ura ekse á Kana am kwára á Galili, an egdzara á Jaibaidaiyus buwa, antara pukura-aha umele buwa.

³ A ba Simaun Piyer á elvan ge itare: «Iya yá zlala á de sluwa kelfe.» A ba emnde na: «Ŋere keni ɲá dɓabakɗába.» Daaci ba tse-aatare, ta demhe am paare á yawe. Ta hare paɲɲe, amá slumarvaaka kelfe dɓekidɓeki.

⁴ Ankwá á wera ekse, palahe sleɗe maa, a naba jesarhe ge Yaisu áte we á haye, amá diyarseka pukura-aha dɓekidɓeki ganakini ɲane.

⁵ Yaisu a ndavateruhe elva: «Ba sluwakurvaasluwa kelfe dawalaa?» Ta ɲwanante a ba itare: «Ba palle keni shaɲeránka duksa.»

⁶ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Puwawumpuwa narre á kure á dem yawe am dalbe á naɗafa á paare, kwá sluvaasluwa.» Ta naba puwumhe wá, slumarvaasluwa kelfe kwakya jipu, jaterviyaaaje ge teɗa narre na antara kelfe am huɗe-aara, á dem huɗe á paare.

⁷ A ba pukura na wayaawáya Yaisu kwakya na á elvan ge Simaun Piyer: «Una degiya Yaakadada!» Piyer ba a cenaa: Una degiya Yaakadada na wá, a tsakweme am nanɲyuwe-aara, adaba ndza tsekwesetsekwe, daaci a ebzema á dem yawe.

⁸ Daaci ta semhe ge pukura-aha umele á se teɗa kelfe na am narre, ta yiyiyeka deme an kevaye an we á haye, á magá ba maiter deremke palle.

⁹ Saresse am yawe maa, tá zhára ba kára an mbe antara kelfe an puwa átekwa, ankwá depaiɲ zlaɓe á puwa.

¹⁰ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Sawánsa kelfe na kwa sluwanaa kure kina na cekwaangudi.»

¹¹ Daaci a dalemhe ge Simaun Piyer á dem paare, a de teɗante we á narre an naɲa an kelfe-aha saɗaɗɗe am huɗe-aara na á sete haha. Kelfe deremke an kul ilyeɓe ju keye am narre ɲanna, aley tataaka narre dɓekidɓeki.

¹² Daaci «Sawmbare zaumiyuze,» a ba Yaisu á elvan ge itare. Amá ɓaaka pukura na a slásla ndavanu elva ganakini ka ware. Adaba baɗemme diyareddiye ganakini Yaakadada.

¹³ A gaptehe ge Yaisu, a eksetaa depaiɲ, a tegaterhe, a tegateraa kelfe zlaɓe ádaliye.

¹⁴ Ge keyire una, Yaisu anƙwa á maraterá ire-aara ge pukura-aha-aara, am iga a tsetse-aara am faya.

Yaisu anƙwa á ndaan elva ge Piyer

¹⁵ Am sarte na zaruze duksa, Yaisu a ndavanu elva ge Simaun Piyer, a ba ɗane á elvan ge ɗane: «Simaun, egdza á Yuhanna, wayakiwáyá emtu ba kwakya jakuje ge emnde na?» A ɗwanante, a ba ɗane: «Wayanak-wáyá Yaakadada, ba ka keni diyakdiya ganakini wayanak-wáyá.» A ba Yaisu á elvan ge ɗane: «Eppiya egdzar kyawe-aha-aaruwa.»

¹⁶ A ndavanuhe zlaɓe ádaliye ge buwire: «Simaun egdza á Yuhanna, wayakiwáyá emtu?» A ba ɗane: «Wayanak-wáyá Yaakadada, ba ka keni diyakdiya ganakini wayanak-wáyá.» A ba Yaisu á elvan ge ɗane: «Faterufe hyema ge kyawe-aha-aaruwa»

¹⁷ A ndavanuhe zlaɓe ádaliye ge keyire: «Simaun egdza á Yuhanna, wayakiwáyá emtu?»

Mazle-aara Simaun Piyer fantaufe ge dzámá ire, aɗaba ndáva ɗanna a ndavanuwaa Yaisu ge keyire, ganakini wayakiwáyáhe na. A ɗwanante ge Simaun, a ba ɗane á elvan ge ɗane: «Yaakadada, palle á názu diyaŋka ka ɓaaka, ba ka keni diyakdiya ganakini wayanak-wáyá.» A ba Yaisu á elvan ge ɗane: «Eppiya kyawe-aha-aaruwa.»

¹⁸ A ba ɗane á elvan ge ɗane zlaɓe ádaliye: «Yá ndak ba jirire: am sarte na zlaɓe ka dawale wá, ká eksantá ba ka kandá á ɗa, ká ɗgudese huɗe an ɗane, daaci ka zlála á dem tate á wedere á ɗa. Amá má watse gakevge emgyegwe a zhele wá, watse ká pelanse erva-aha á ɗa ge ura umele, á de takwasáká ɗane, watse á dáká á dem tate na ni wayaŋka na.»

¹⁹ Am huɗe á elva ɗanna wá, Yaisu anƙwa á ɓálá jeba á emtsa na ni má watse á emtsa Piyer na. Emnde kwakya tá de gálá Dadaamiya aɗaba emtsa-aara. Daaci «Sawa ɗabiɗaba,» á ba Yaisu á elvan ge ɗane.

Elva á Yaisu áte pukura na wayaawaya kwakya na

²⁰ Daaci Piyer a zharaa ice á dem iga wá, á zhára ba anƙwa á ɗabaterɗaba pukura na wayaawáyá Yaisu kwakya na am iga. Ba pukura na ndza á njá herzhe átevege Yaisu am sarte na tá anƙwa arge masane, a ndavanu ge Yaisu a ba ɗane: Watse á veláká ware ɗane Yaakadada na.

²¹ Am sarte na nanna Piyer anƙwa á ɗabaterɗába pukura ɗanna maa, a ndavanu ge Yaisu, a ba ɗane: «Yaakadada, una mu watse á shaná uwe kena ɗane?»

²² A ɗwanante ge Yaisu, a ba ɗane á elvan ge ɗane: «Ma yá kátá yá se beráná á ba an shifa am eptsaaaruwa keni, una á shákaaka. Naba ɗabiɗaba ka.»

²³ Daaci ta naba hyanme labare-aara am dágave á emnde a fetarfe baɗemme wá, ta bántsa watse á emtseka pukura ɗanna ɗekiɗeki. Amá Yaisu ndahaaka una. Názu a bannaa Yaisu ge Piyer wá, a ba ɗane: Ma yá kátá yá se beráná á ba an shifa am eptsaaaruwa keni, á shákaaka.

²⁴ Pukura ɗanna Yaisu a ndaha elva-aara na wá, anƙwa á maganá ba ɗane an ire-aara seyɗire á labare ɗanna, wakita na keni a puwetaa ba ɗane. Diyaŋerdiya ganakini baɗemme á názena a puwetaa ɗane, baɗemme ba jirire.

Elva na tá zlá wakita na átekwa

²⁵ Kwakya jipu názena ni a maganaa Yaisu ádaliye na. Ma andze ta eppuwa baɗemme am wakita, ba palle keni yaranseka wá, yá tama ma andze á taa ɗanaaka duniya na wakita-aha ɗanna.

Slera-aha á emnde a bela á Yaisu

Watse Edderwa á velakurte Shedekwe Cudedde

¹ Ámbarka á ña Tiyaufulus: Náwa názu yá puwaktá ya áte elva a Yaisu: Am wakita na ndza ya puwakte zunñwe na keni ndza ya ndakndaha bademme, názu ndza a maganaa ñane, antara názu ndza a kwaratersaa ñane ge emnde, fetaufe á slera-aha-aara,

² dem vacite na a eksante ge Dadaamiya á dem samaya. Am sarte na zlafe zlalaaka á dem samaya na wá, a kwaraterse názu watse tá de maganá itare bademme ge emnde a bela-aara. A kwaraterse an hakuma á Shedekwe Cudedde.

³ A marateraa ire-aara ser kwakya, geni a diyareddiye ba shagera ganakini ñane an shifa ba jirire; háre kul ufadfe á kwaraterse elva áte *kwára á Dadaamiya.

⁴ Vacite umele tá arge náza za wá, a ba ñane á elvan ge itare: «Njawinja á ba áhuna am Urusaliima, ufawufa názena a ba Edderwa watse á de vakurteva ya ndakurndaa na.

⁵ Adaba Yuhanna wá, ñane a magateraa baptisma ge emnde an yawe, amá kure wá, á de haraaka kwakya watse tá magakurá baptisma an Shedekwe Cudedde.»

Zlálá á Yaisu á dem samaya

⁶ Daaci ta jamme ge pukura-aha átevege ñane, ta ndavanuhe: «Watse ká tsatsaná á ba am sarte ñanna emtu sleksire á *Iserayiila Yaakadada?»

⁷ A ñwaterante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «A tsanaa ba Edderwa palle an hakuma-aara zamane-aha, antara sarte-aha ñanna, slera á kure-ka ge dise una.

⁸ Kure wá, watse kwá shá hakuma áza Shedekwe Cudedde na á de vakurtá Dadaamiya na, kwá de maga seydire an zhera-aaruwa am Urusaliima áhuna, am huđe á Yahudiya bademme, am *Samariya, dem huđe á duniya bademme.»

⁹ Ba a ndaase una ñanna Yaisu wá, a naba tsetehe á dem samaya á ba áte ice-aatare, a shebanvehe ge kumba.

¹⁰ Áma itare zlafe tá zhara ba ice á dem samaya. Daaci ta naba jesaarehe ge zala buwa, tá am nangyuwe dzayye á katafke-aatare ba estuwa,

¹¹ a ba itare tá elvan ge itare: «Ekkure emnde a Galili na labára kwa tsatsehe estuwa, kwá zhara ice á dem samaya na? Yaisu ñanna kwá zharaná kure a yakurhe na wá, watse á eptsa zlafe ádaliye ba seke una kwá ankwá zharaná kure á zlala á dem samaya na.»

Ta eksetaa ura am kelá á Yahuda

¹² Daaci ta naba tsekwehe ge pukura-aha áte egdza wa ñanna tá dahaná an Wa Anyaranyara na, ta naba eptsa-aatare á sem Urusaliima. Wa ñanna yiyiyeka dekideki, dágave-aatare á jauka am kilaumaiter palle antara Urusaliima.

¹³ Ba saraasa am Urusaliima maa, ta dálá á ba á dem bere-aatare na mbarsembe nja am huđe-aara, bere átire ge bere umele na. Náwa itare zhera-aha-aatare: Piyer, Yuhanna, Yakuba, Andere, Filip, Taumas, Bartaulauma, Mata, Yakuba egdza á Halfa, Simaun na wayaaka tá kwaráterá emnde umele na, antara Yahuda egdza á Yakuba, itare una ta emnde a bela,

¹⁴ antara tara Maari emmenjara ge Yaisu, ira egdzar mama-aha-ñára ge Yaisu, antara ñwasha umele. Emnde ñanna bademme tá ankwá jáháva ba kelaazare, tá ankwá ñala Dadaamiya átirpalle.

¹⁵ Vacite umele maa, jarammeje emnde a fetarfe tá maga deremke an kul buwa wá, a tsetehe ge Piyer, a tsaahé am dágave-aatare,

16-17 a ba ñane á elvan ge itare: «Ba estuwa egdzar mama-aha-aaruwa, Yahuda, ñane keni ndza ba palle á miya, a maganaa slera ge Dadaamiya á ba am dágave á miya, amá am sarte na emnde tá kátá eksa Yaisu wá, ñane a gev slekatafke-aatare. Elva á Yahuda wá, ndza a enndáhá Shedekwe Cufedde á kya *Dawuda ganakini watse á geva ñane slekatafke á emnde a eksa Yaisu. Daaci shagera ba á sessa jirire-aara,» a ba Piyer.

18 (Yahuda maa, a de shekweve fe an shungu na ta vanta adaba haypa-aara ñanna, amá a shaa emtsa am fe ñanna. Duwa-aara á dem fe ñanna, a de mbedehe á ba an ndzedá, a naba kyehe ba seke feka, a paceve ge nanje-aara.

19 Bademme á emnde a Urusaliima diyardiya lámare ñanna. Adaba una ñanna, ta fanaa zhera á Akaidama ge fe ñanna an elva a ekse-aatare, amaana: Fáhe á uzhe.)

20 Daaci Piyer a eksetaa elva-aara zlafe adaliye, a ba ñane: «Elva á Yahuda wá, ankwá puwartepuwa am jabura, geni sey wulfe-aara á nyefnye ba gela. De ba á katafke keni, baaka ura á fá sera am slede-aara. Ankwá an puwa zlafe adaliye geni sey á demá ba ura umele á dem kela-aara.

21-22 «A ndahanaa wakita á Dadaamiya tsawe estuwa wá, daaci sey mi shansha ura palle á njá antara miya, mi maga seydire á tse á Yaakadada Yaisu am fáyá kerde. Edda-aara ñanna keni sey mi eksana am dágave á emnde na ni ndza tá ankwá antara miya ba kelaazare, am sarte na má ankwá já daba antara Yaakadada Yaisu am huđe á larde na. Sey edda una ndza ankwá antara miya daga segashe á Yaisu am yawe á baptisma áza Yuhanna, dem sarte a zlalá-aara á dem samaya.» Estuwa a ba Piyer.

23 Daaci ta tsatsaa zala buwa, tara Yusufa, ñane una a shaa zhera á Barsabas, Yustus keni ba zhera-aara, tá antara Matiyas.

24 Daaci ta magaa maduwa á deza Dadaamiya, a ba itare: «Yaakadada á miya, ekka wá, diyakdiya názu am huđe á emnde bademme. Adaba una ñanna, marañeránmára edda una ni ka eksesaa ka am emnde buwa na,

25 ge mága slera na a yanaa Yahuda na. Adaba zlazlalá ñane á dem tate na á zlayán ge ñane.»

26 Daaci ta puwete zhera-aha-aatare áte nákwá, ta magaa njeri wá, a segasha zhera á Matiyas, ta maslaterve ge emnde a bela, ñane a gevaa kelaawa ju buwire-aatare.

2

Sawa á Shedekwe Cufedde

1 Am samsa munri á *Pantaikausta maa, ta jamme ge emnde a fetarfe bademme am tate palle am munri ñanna.

2 Daaci cekwaanjudi wá, tá cena ba hula á duksa á sá am samaya ba seke mága á effeya yaikke, hula-aara a se hyema am huđe á bere na tá am huđe-aara na.

3 Tá zhara ba sessa duksa umele á gáráva an nara á kára wá, duksa ñanna a tegese gergere kwakya, a tsakwaa áte ire-aha-aatare pálpale bademme.

4 Ta nahete estuwa an Shedekwe Cufedde, ta fantau ge ndáhá elva an we á ekse gergere, tá ndahaná an hakuma na a vatertaa Shedekwe Cufedde na.

5 Am sarte ñanna maa, tá ankwá Yahudiya-aha na ta segáshe am larde-aha á duniya bademme, tá njá am Urusaliima, ñarnaana nadina-aatare á ba an jirire.

6 Am sarte na cenarácena hula á duksa ñanna maa, ta naba sawa, ta se jamme am tate ñanna. Weshaptewesha enkale-aatare bademme, adaba ma ware-aatare keni á cená emnde a fetarfe na tá ndáhá elva á ba an we á ekse-aara.

7 Bademme-aatare tá maga ba najipu-aara, diyarka ba názu tá enndáhá keni. A ba itare: «Emnde na tá ndáhá elva na, ábi bademme-aatare ta ba emnde a Galili?

8 Ay a sawa estara kena bademmire á miya má ankwá á cenatercena, ma ware á miya keni á cena ba elva na ta yanaa am huđe-aara na?

⁹ Miya, náwa emnde umele á miya kwaye ta sawa am haha á Partiya, emnde umele ta sawa am Maidiya, emnde umele ta sawa am Ailamiya, emnde umele ta sawa am Maisaupautamiya, emnde umele ta sawa am Yahudiya, emnde umele ta sawa am Kapadaukiya, emnde umele kwaye ta sawa am Pauntus, antara Aziya,

¹⁰ emnde umele ta sawa am Pirigiya, antara Pamfiliya, emnde umele ta sawa am Misera, antara dalbe palle am haha á Libiya átevege haha á Siraine, emnde umele kwaye ta sawa á sa am larde á Rauma.

¹¹ Zlabe ádaliye, emnde umele kwaye ta sawa am Kairaita, antara Arabiya. Tá anƙwa Yahudiya-aha miyenne, antara emnde na ta deme an de á dem nadina á Yahudiya-aha. Aley ni baƙemmi á miya mi cena ma ware keni tá anƙwa á ndaha slera yaikke na a maganaa Dadaamiya na á ba an we á ekse-aara?»

¹² Najipu ƙanna jauje ge ndzedá-aatare, diyarka ba názu tá enndáhá keni. Ázara kena jeba una, a ba itare am dáƙave-aatare.

¹³ Amá emnde umele-aatare ágire tá epsawa emnde a fetarfe wá, a ba itare a datersaa ba mbazla am enƙale.

Waazu á Piyer

¹⁴ Daaci a naba tsetehe ge Piyer antara emnde a bela umele, a fantau ge ndahater elva ge emnde a jahava á ba an ká kwára, a ba ƙane: «Kure Yahudiya-aha, antara emnde umele na tá am huƙe á Urusaliima na baƙemmi, fawfa hyema ba shagera, cenawáncena názu yá anƙwa á ndakurndaa na:

¹⁵ Emnde na wá, weshateka ire-aatare áte una kwá slaná kure na. Adaba zlabe ba gusere emtsaáde.

¹⁶ Una ba jirire á názena ndza a ndahanaa nabi Yauwail, a ba ƙane:

¹⁷ A bantsa Dadaamiya: Náwa názu watse á de magava am halavuwa á zamáne-aha: Watse yá hyantehye Sheƙeƙwe-aaruwa áte emnde baƙemmi. Egdzara á kure zála, an ƙwasha tá de shá wahayu-aha, tá de maga slera á nabiyire, yá de vaterte shene ge emgyegwar zala-aha á kure.

¹⁸ Yá de hyantehye Sheƙeƙwe-aaruwa áte náve-aha-aaruwa, antara kwatena-aha-aaruwa keni. Baƙemmi tá de maga nabiyire am sarte-aha ƙanna.

¹⁹ Watse yá maganaamaga najipu-aha na ndza magaaveka ƙeƙiƙe na am samaya antara áte haha. Watse anƙwa tara uzhe, antara kára, ira yire á kára yaikke ba seke kumba.

²⁰ Zlabe ádaliye: Vaciya á de gev danƙwe, tere keni á de gev kyanƙe ba seke uzhe. Am iga á una-aha ƙanna maa, á de sawa kwaskwe yaikke na an dáradza jipu, á sawa Yaakadada átekwa na.

²¹ Daaci ma a ƙantaa ware zhera á Yaakadada keni á lyelye shifa-aara. Kwaya ƙane názena ni a ndahanaa Dadaamiya á kyá Yauwail.»

²² Daaci Piyer a eksetaa elva-aara zlabe ádaliye, a ba ƙane: «Ekkure emnde a *Iserayiila, cenaucena názu yá bakurná ya na: Yaisu ura Nasarátu na wá, a belanaa ba Dadaamiya á seƙeƙe. Adaba Dadaamiya a magaa nalaama-aha, antara najipu-aha umele gergere á kyá erva an ƙane am dáƙave á kure, ba kure keni diyakurdiya baƙemmi.

²³ Á ba am date keni Dadaamiya a tsanaa ba estuwa. Ƙane diyaadiya ganakini watse á de fakurme am erva ge kure. Adaba una ƙanna kwa naba faterem am erva ge emnde a haypa, kwa jaa shifa-aara áte dzanƙala.

²⁴ Amá a naba ƙezlese ge Dadaamiya am zladá á fáya, anƙwa an shifa-aara zlabe ádaliye. Adaba baaka hákuma á emtsa ganakini á ƙanaa.

²⁵ Náwa názu a ndahanaa *Dawuda áte ƙane:

Ba kelaazáre yá zhara ba Yaakadada an ice-aaruwa, anƙwa á njá am naƙafa-aaruwa geni a gazleka ervaunƙe-aaruwa ƙeƙiƙe.

²⁶ Adaba una nanna, gedantegedá jipu am ervaunđe-aaruwa, bademme a názena a sansaa we-aaruwa, yá ndahaná á ba an higa. Ma yá an vuwa a laakire na keni, watse yá puwanse á ba an hairire, yá fá táma-aaruwa áte Dadaamiya.

²⁷ Adaba ekka Dadaamiya wá, ká eblyanveka shifa-aaruwa ba estuwa am faya, ká yánka á sepse vuwa á sleslera á nja d'ekideki.

²⁸ Ka marisaa ka baráma a dem tate á shifa, ekka ká anƙwa antara iya ba kelaazáre, adaba una nanna ervaunđe-aaruwa ba seke nama. Estuwa a ba *Dawuda.»

²⁹ Piyer a eksetaa elva-aara zlaƙe ádalíye, a ba nane: «Egdzar mama-aha-aaruwa, máki ba eggyemiya *Dawuda wá, tsawaatse yá ndakurndaha jirire-aara: Nane wá, jaaveje hed'arhedá, sem vatena keni zlaƙe anƙwa irekhya-aara.

³⁰ Nane ndza nabi á Dadaamiya, ndza diyaadiya názu a bannaa Dadaamiya. Dadaamiya a zanu ba wad'a-aara, a ba nane: Yá de vante sleksire á nja ba ge palle á eggye-aha á nja, á de geva ba nane slekse am iga á nja.

³¹ Á ba am date keni ndza diyaadiya *Dawuda ganakini á de tsetsa *Almasiihu am fáyá, amaana: Edda una a eksesaa Dadaamiya. A ndahanaa adaba una nanna Dawuda, a ba nane:

Dadaamiya yánka nane am fáyá, safka vuwa-aara ge nane d'ekideki.

³² Ba Yaisu nanna degiya una tsantetse Dadaamiya am fáyá na. Náwa n'ere nja emnde a mága seydire-aara.

³³ Nane a d'emanve ge Dadaamiya, a njanaahe am nadafa-aara, a de vante Shedekwe Cud'ed'ed'e na ndza a bántsa nane watse á de vanteva na. Daaci názu kwá nanaa kure, kwá cenaná kure kina na wá, á maganá ba Shedekwe Cud'ed'ed'e nanna a shanaa Yaisu na, a hyantaa nane áte n'ere.

³⁴ *Dawuda an ire-aara wá, nane zlalaaka á dem samaya, amá a ba nane:

A ba Yaakadada, Dadaamiya á elvan ge Yaakadada-aaruwa: Njiinja ka am nadafa-aaruwa,

³⁵ dem sarte na yá gatervege kelaade-aha á nja náza puwa sera á nja.

³⁶ «Daaci kure emnde a *Iserayiila wá, bademme á kure diyaweddiye ba shagera ganakini Yaisu nanna kwa naba zlaƙelehe áte d'anzala na wá, ba nane una a tsanaa Dadaamiya ge Yaakadadire, ba nane una *Almasiihu, edda una a eksesaa nane.»

³⁷ Ba cenarácena elva á Piyer nanna wá, ba palle a enƙale-aatare baaka n'ezlaƙezla ervaunđe-aatare. Daaci a ba itare tá elvan ge tara Piyer antara emnde a bela umele: «[Já maganá estara kina egdzar mama-aha-aaruwa?]

³⁸ A n'waterante ge Piyer, a ba nane á elvan ge itare: «Magaumága tuba, a magarakurnaamaga baptisma an zhera á Yaisu *Almasiihu, geni a yakuraarye Dadaamiya haypa-aha á kure. Daaci Dadaamiya á vakurte Shedekwe-aara Cud'ed'ed'e.

³⁹ Adaba a ba Dadaamiya á de vakurte duksa nanna ge kure antara egdzara á kure, á de vaterte ge emnde na ta yiyiye, á de vaterteva ge emnde na ni watse á d'ahaterá nane á sezenára na bademme.»

⁴⁰ Piyer a faterare elva-aha umele gergere kwakya ge tsante enƙale-aatare, antara ge faterem ndzedá am vuwa. A ba nane á elvan ge itare: «Sawansese ire á kure am dágave á emnde a maga mándzawire.»

⁴¹ Vacite nanna, emnde kwakya lyarvaalya waazu á Piyer fartarfe, magarateraamaga baptisma. Á maga emnde debu keye fartarfe ge emnde a fetarfe.

⁴² Ta faa hyema jipu ge cenaa waazu-aha na tá anƙwa kwaratersa emnde a bela, ta wáva jipu ge gev palle am duksa bademme áte njá á egdzar mama, antara ge zá dafa-aatare átirpalle, antara geni a icarseka am tate á maduwa d'ekideki.

Njá á emnde a fetarfe.

⁴³ Emnde bademme tá geja ba ire, adaba Dadaamiya a magaa najipu-aha gergere kwakya á kya erva an emnde a bela.

⁴⁴ Emnde a fetarfe bademme garevge ba palle, názu am erva-aatare keni ba palle.

⁴⁵ Tá njá á ba válá kazlaŋa-aatare, tá sá shungu-aara áseza emnde a bela, tá se teganá am dágave-aatare, ma ware keni ba deydey á wedere-aara.

⁴⁶ Tá anƙwa jáháva ba kelaazare am *mashidi yaikke, tá anƙwa jáháva am mba-aha-aatare ge zá duksa-aatare átirpalle, tá anƙwa za dafa-aatare an higa, ervaunde-aatare palle.

⁴⁷ Tá anƙwa á gala Dadaamiya, emnde bademme hayaráterháya. Daaci Yaakadada anƙwa á lya emnde umele keni ba kelaazare, anƙwa á sagatersága.

3

Mbaambe zhel nguryekwe

¹ Vacite umele an lásar, tara Piyer, antara Yuhanna tá anƙwa á d'álá á dem *mashidi yaikke ge de maga maduwa á lásar maa,

² anƙwa zhel nguryekwe umele tá yán ba estuwa á sawa am huđe á emmenára, anƙwa á njá átuge palle á we-aha á mashidi nanna, átuge una zhera-aara We á bere Zariya na. Zhel nanna wá, tá anƙwa á dánda emnde-aara ba kelaazáre, á de nala áza emnde a dem mashidi.

³ Vacite nanna maa, ba a naa tara Piyer antara Yuhanna, tá anƙwa duwa tá dem mashidi wá, a naba n'lateru sadake.

⁴ Tá ezzhárá tara Piyer antara Yuhanna. «Zharan'zhára!» a ba Piyer á elvan ge zhel nanna.

⁵ A zharateraahe ge nguryekwe na ba shagera. Adaba a kurken watse á shá sadake ázetare.

⁶ Daaci a ba Piyer á elvan ge nane: «Ma gursa, ma shungu keni baaka ázerwa dekideki. Amá yá vakte názu a shanaa erva-aaruwa: Yá ndaaka an zhera á Yaisu *Almasiihu ura Nasarátu, tsetse ezzlala.»

⁷ Daaci a naba nanaahe an nadafa-aara, a tsante. Kerten' sharánsha dzan'dzanjire sera-aha-aara,

⁸ a naba ebzavte á sá am haha, a tsaahé áte sera-aha-aara, a fantau ge z'álá. A dem mashidi antara tara Piyer tá an Yuhanna, á z'álá estuwa, á vaza, anƙwa á g'álá Dadaamiya.

⁹ Emnde bademme naránna anƙwa á z'álá, anƙwa á g'álá Dadaamiya.

¹⁰ Am sarte na diyareddiye ganakini ba nguryekwe na á nala áte we á mashidi na tá d'ahaná an We á bere Zariya na, bademme tá maga ba dikere, tá geja ba ire áte zhel nanna.

*Waazu á Piyer am *mashidi yaikke*

¹¹ Am z'lalaaka zhel nanna átevege tara Piyer antara Yuhanna, ta duhe á dem dzadzáwe á *mashidi yaikke nanna ba kerde, am dzadzáwe na tá d'ahaná an dzadzáwe á Suleymanu na, daaci emnde bademme tá zhagade á ba ásetzare, adaba tá am najipu yaikke.

¹² Ba a naa emnde nanna Piyer, a ba nane á elvan ge itare: «Kure emnde a *Iserayiila mu, kwá anƙwa á maga najipu á uwe kure? Labára kwá zharan'zhára estuwa? Kwa kurken zhel na a shaa sera-aara na an ndzedá á n'ere emtu? Emtu adaba n'nerana n'adina á n'ere emtu?»

¹³ Una nanna ka dekideki. Ba Dadaamiya na ta kezlan ugje eggie-aha a miya tara Ibrahim, antara Isiyaaku ira Yakubu na, a vanta ba nane demdemire na ge sleslera-aara Yaisu. Amá kure, kwa danaa ba kure á deza male-aha á duniya, kwa yanaa ba kure á katafke á sleksu *Pilaatu, ndza a bánba tsa nane ganakini á belanaabela.

¹⁴ Kwa yaa ura cufedde, ura jirire, kwa njála sleksu Pilaatu ganakini á belakurá sleceba shifa.

¹⁵ Daaci kwa janaa ba kure edda á shifa na, amá tsantetsa Dadaamiya am fáyá, nere na seyde-aha-aara.

¹⁶ Zhel njanna kwá anjwa á zharaná kure diyakurdiya na wá, a vantaa ba hakuma na am zhera á Yaisu na ndzedá. Ba fetarfire áte Yaisu una a mbanaahe ba dekidfeki, kwaya njane á katafke á kure.

¹⁷ «Amá diyandiya ganakini názena kwa maganaa kure antara male-aha á kure áte Yaisu na wá, kwa maganaa adaba diyakurka.

¹⁸ Amá Dadaamiya a magaa ba jirire á názena ni a ndahanaa njane am mbuwe á nabi-aha-aara werre bademme na. Adaba a ba njane, sey *Almasiihu-aara á shushe zladá.

¹⁹ Sawmbare á sem sera á Dadaamiya, magaumága tuba geni á yakuraarye haypa-aha á kure.

²⁰ Daaci Yaakadada á vakurteva hairire am ervaunde, á vakurteva Almasiihu na ndza á ba am date keni ndza a eksakurse ba ge kure na. Amaana: Yaisu.

²¹ Amá kina wá, zlafe Yaisu *Almasiihu á njá á ba am samaya emtsaade, dem sarte na Dadaamiya ganvege duksa bademme anjwaslire, ba seke una a ndahanaa njane werre á kya an we á nabi-aha-aara cufedde na.

²² Ábi ndza a enndáhá Muusa, a ba njane: Watse Dadaamiya á belakurá nabi umele ba seke iya, watse á jesaare á ba am dagave á egdzar mama-aha á kure, kwá de cená názena á de bakurná njane bademme.

²³ Ma ware una cenaaka elva á nabi na, sey tá dansede edda-aara am dagave á emnde á Dadaamiya, tá kecfanaakeda shifa-aara ba dekidfeki.

²⁴ Nabi-aha umele keni ndza ta enndáha ba seke náza Muusa, bademme ndza ta ndaha ba názena watse á magava am zamane á miya na. Kwaye nabi Samiyail, sem nabi-aha na ta sawa am iga-aara bademme.

²⁵ Daaci egdzar mama-aha-aaruwa, názu a baternaa Dadaamiya ge nabi-aha njanna wá, a ndahanaa á ba áte kure. Zlafe adaliye, am sarte na Dadaamiya anjwa á nguda namána antara eggyekure Ibrahim, a ba njane: Yá de gá barka áte duniya bademme adaba emnde á na. Amaana: Namána njanna a magakurán ba ge kure.

²⁶ Daaci sleslera-aara Yaisu keni, a belakurán ba ge kure emtsaade zunjwe Dadaamiya, geni kwá shá pakyaava antara haypa-aha á kure, á gakuraar barka.»

4

Tara Piyer antara Yuhanna tá á katafke á shairiya áza male-aha á Yahudiya-aha

¹ Am sarte na tá anjwa á ndahater elva tara Piyer antara Yuhanna ge emnde, saremsa *liman-aha, antara male-aha á emnde a ufa mashidi, ira *Saduki-aha ásezetare.

² Játerja ervaunde jipu adaba emnde a bela tá anjwa á kwaraterse duksa ge emnde arge Yaisu, tá anjwa á ndaterndáhá geni tsetsa Yaisu am fáyá. Amaana: Tá naba tsetsa emnde a fáyá zlafe adaliye.

³ Daaci ta naba sluwatervaahe, ta naba zlenjaterme am dangay ge ufa mákurállaaara, adaba baaka sarte mázla-aara.

⁴ Amá am sarte njanna wá, kwakya názena fetarfe na am dagave á emnde na cenarvaacena waazu na. Kezlakula á emnde a fetarfe á maga emnde debu ilyebe ba zála.

⁵ Mákuralla-aara wá, jarammeje male-aha á Yahudiya-aha, antara emnde a sawari-aha-aatare, ira malum-aha á *tawrait, bademme jarammeje am huđe á Urusaliima.

⁶ Ta magaa jáháva njanna antara tara *liman Annas, ba njane una male á liman-aha, Kayafas, Yuhanna, Alaikzandere, ira emnde na tá am huđe á há á Annas bademme.

⁷ Daaci ta tsatsaa emnde a bela na á katafke-aatare, ta ndavateru elva, a ba itare: «Kwa mbanaa an hakuma-ara kure nguryekwe na? Emtu a vakurtaa ware hákuma nanna?»

⁸ Naatená Shedekwe Cufedde am Piyer, a nwaterante, a ba nane á elvan ge itare: «Ámbarká á kure emnde a sawari, antara male-aha á ekse,

⁹ kwa vanjerte ndáva adaba shagerire na na maganán ge nguryekwe na ka? Kwa ndavanjerwá ba kure geni na maganaa estara, a ba kure?

¹⁰ Shagera ba una, daaci sey kure antara emnde a *Iserayiila bademme kwá diyeddiye geni zhel nanna náwa á tse á katafke á kure ba lapiya layye na wá, a mbanaa ba zhera á Yaisu ura Nasarátu na. Ba nane una kwa janaa kure áte dzangala, amá tsantetsa Dadaamiya am fáyá.

¹¹ Elva na ta puwete am wakita á Dadaamiya, a ba nane: Nákwá na ta eblyanvaa emnde a nyáña bere, mbate nane jauje ge nákwá-aha umele bademme na wá, a ndahanaa á ba áte Yaisu nanna.

¹² Daaci ná bakurá ba jirire: Baaka ura am huđe á duniya na dekideki, a belanaa Dadaamiya ge se lyamilya, sey ba nane palle.»

¹³ Bademme á emnde na tá am jáháva nanna, tá maga ba najipu á dzandzanjire á tara Piyer, antara Yuhanna, sakwa diyatereddiye ganakini baaka dárádza-aatare, ndarseka láyá kwakya na. Diyareddiye zlađe adaliye, geni ta emnde na ndza tá áte vuwa á Yaisu.

¹⁴ Palle a názu tá ndahaná itare baaka. Adaba zhel na keni á ba á tse áte vuwa á tara Piyer, antara Yuhanna, ba lapiya layye.

¹⁵ Ta ngyesaa tara Piyer ásegashe, geni tá ndáhá elva nanna zlađe adaliye am dagave-aatare.

¹⁶ A ba itare am dagave-aatare: «Mí magaterá uwe kina ge emnde na? Adaba emnde bademme am huđe á Urusaliima diyareddiye geni najipu nanna á zharaná ba ice á emnde na a mágava á kya erva an itare, mí dzegwánka mága gajawe dekideki.

¹⁷ Amá geni a duka elva nanna á de katafke wá, sey mi gyatertegye an elva ba shagera, ganakini a ndaranka elva ma ge ware keni an zhera á Yaisu nanna mazla-aara.»

¹⁸ Daaci ta detaa emnde a bela na, ta naba piyaterante, a ba itare tá elvan ge itare: «A cenajeránka dekideki kwá kwaraterse elva a Yaisu ge emnde, ba tsála zhera-aara keni am mbuwe á kure.»

¹⁹ Ta nwete ge tara Piyer, antara Yuhanna, a ba itare: «Kyawanaakya ba kure elva nanna á katafke á Dadaamiya, má shagera ná fakursaare ge kure arge una ná fansaare ge Dadaamiya.

²⁰ Duksa palle, njere wá, ná dzegwánka yá ndater názu na naaná an ice á njere, ná cenaná an hyema á njere na ge emnde.»

²¹ Ta valateraarhe ge emnde a jáháva geni a daralika, daaci ta puwateraahe. Sharánka pute na ni tá zaterá an shairiya adaba nane. Adaba emnde bademme tá anjwa á gálá ba Dadaamiya adaba duksa nanna magaavemage na.

²² Zhel nanna ta mbanaa itare na wá, iva-aara jauje am kul ufade.

Maduwa á emnde a fetarfe

²³ Tara Piyer, antara Yuhanna, ba belarateraaabela wá, ba zlálá-aatare á deza emnde-aatare, ta de tsakaterse elva-aha na ta ndahanaa male-aha á Yahudiya-aha, antara emnde a sawari na bademme.

²⁴ Ba cenarácena emnde a fetarfe una nanna, ta fantau ge njála Dadaamiya an ervaunde-aatare palle, a ba itare: Dadaamiya slekse, ba ka una ka nderaa samaya, antara haha, haye, ira názu am huđe-aha-aatare bademme.

²⁵ Ka ndahanaa ba ka á kya an we á eggyenjere sleslera á na *Dawuda, a ba nane an hákuma á Shedekwe á na:

Labáre emnde a larde tá ngyaingyaare ice ba dey? Tá ngudáara ye ge názu baaka sera-aara na.

²⁶ Labára ngwadarápsenḡwádá slekse-aha á duniya an fitenire, tá anḡwa á ngudáara ye male-aha ge Yaakadada, antara Almasiihu-aara, edda una a eksesaa ḡane.

²⁷ «Samsa-kwa elva ḡanna. Adaba jarammeje tara *Hirudus, antara Pauntiyus *Pilaatu, antara emnde a larde-aha umele, ira emnde a *Iserayiila, ganakini tá gwaare ge ura cudédde, sleslera á ḡa Yaisu na ka eksesaa ka geni ḡane *Almasiihu na.

²⁸ Magarnaamaga itare názu ndza ka tsanaa ka an hákuma á ḡa, ka wayetaa ka zunḡwe na.

²⁹ Ká cenáncena emtu elva na tá anḡwa á puwaná itare na Yaakadada? Vanḡerteva hákuma á ndáhá elva á ḡa ge ḡere emnde a slera á ḡa, geni ḡá ndaaná á ba an dzanḡzanḡire, an baakire á lyawa.

³⁰ Marsemáre ndzedá á ḡa, geni a gevge nalaama-aha, antara najipu-aha gergere, a mbarembe emnde na tá áte lapikere an zhera á sleslera á ḡa Yaisu ura cudédde.»

³¹ Ba zlaruzle am ḡála-aatare áza Dadaamiya wá, a naba gyagyete ge slede na ta jamme amkwa na ḡarḡare, itare bademme na nartenáhá an Shedekwe Cudédde, ta de bálá elva á Dadaamiya á ba an dzanḡzanḡire.

Emnde a fetarfe ta jema nalmáne-aatare átirpalle

³² Jarammeje emnde a fetarfe am enḡkale palle, antara ervaunḡde palle antara ba nalmáne-aha-aatare keni. Baaka ura á ba: Náwa una nalmáne-aaruwa ba ge iya palle. Názu am erva-aha-aatare bademme gevge ba palle.

³³ Emnde a bela ta magaa seydire an hákuma jipu, geni ba jirire tsetsa Yaakadada Yaisu am fáyá. Dadaamiya a gateraar barka an tsaka ire ge emnde a fetarfe bademme.

³⁴ Baaka ura a ektsaara duksa dekiḡeki am dágave-aatare. Adaba ura umele a velu fe-aara, ura umele a velu há-aara,

³⁵ ta saa shunḡu-aara áseza emnde a bela, daaci tá teganá itare, ma ware keni ba deydey á wedere-aara.

³⁶ Ba seke anḡwa zhel *Laiwiḡkau umele ta yanaa am Kiprus, zhera-aara Yusufa, emnde a bela ta fante Barnabas, á kátá ba: slefanem ndzedá am vuwa ge ura.

³⁷ ḡane keni ba veluvele fe-aara, a saa shunḡu-aara á ba áseza emnde a bela.

5

Labáre á tara Hananiyas an Safira

¹ Anḡwa zhele umele zhera-aara Hananiyas, zhera á mukse-aara Safira. ḡane keni a velu fe-aatare. Amá zlaruzle am ndáhá antara mukse-aara ge ica fida maa,

² lauktu á dánda shunḡu á fe na wá, a naba tegese, a daa ba kyalma-aara á deza emnde a bela. Mukse-aara wá, diyaadiya bademme.

³ Daaci a ba Piyer á elvan ge ḡane: «A ngyemaa estara Shaitaine á dem ervaunḡde á ḡa estuwa Hananiyas, ká icaná fida ge Shedekwe Cudédde? Adaba ka icanme kyalma á shunḡu á fe na ge ire á ḡa, ka saa ba kyalma, a ba ka bademme.

⁴ Ábi am sarte na zlaḡe velakuka na ndza fe á ḡa ba ge ekka? Ma náwa velakuvele keni ba shunḡu á fe á ḡa? Ka magán ge uwe una Hananiyas? Fida na wá, ka maganḡerán ge ḡereka palle, amá ge Dadaamiya.»

⁵ Ba cenáncena una ḡanna Hananiyas wá, kreppe a naba mbedeḡe, antara ba emtsa-aara. Emnde na ta cenaa labáre ḡanna bademme dámda lyawa am itare.

⁶ Daaci ta sem ge dawalaa, ta fademe emtsa-aara am kalpakane, ta de hedeḡe.

⁷ Shekwaashekwa cekwaanḡudi á maga saa keye wá, a semhe ge mukse-aara keni. Amá an kaltaada á názu a shaa zhele-aara.

⁸ A ndavanuhe ge Piyer, a ba ḡane: «Kwa velu fe á kure ba ge shunḡu na náwa ḡane na emtu?» A ḡwete: «Ane, ḡa velu ba ge una ḡanna.»

⁹ A ba Piyer á elvan ge ñane: «Labára ñane ge kure, kwa zluhe am ndáhá antara zhele á ña ge zhárá názu am huđe á Shedefkwe á Yaakadada na? Ká cenáncena emtu? Dawalaa ta zluwa á hedfa zhele á ña ba kina, tá ankwá áte we á bere, ekka keni tá daksede.»

¹⁰ Ba we keni zlađe hedfanuka slebela na wá, kreppe a naba mbedehe ge mukse á Hananiyas, a emtsehe ñane keni, ta se fadese ge dawalaa na, ta de hedfanve ge zhele-aara.

¹¹ Daaci tá puwanu ba erva ge ervaunde emnde a fetarfe bademme, antara emnde na ta cenaa labáre ñanna bademme.

Najipu-aha na ta maganaa emnde a bela

¹² Emnde a bela ta magaa nalaama-aha, antara najipu-aha gergere kwakya. Bademme á emnde a fetarfe tá ankwá á jáháva átirpalle am dzadzawe na tá dáháná an dzadzawe á Suleymanu na.

¹³ Tá ankwá á zlebaterzleba tsa, amá ba palle á ura a sherse ice ge dezetare baaka dekideki am emnde na fartareka na.

¹⁴ Aley ba kelaa wera á ekse, an zála-ka, an ñwasha-ka, emnde kwakya tá ankwá á fetaare áte Yaakadada, tá se saga emnde a fetarfe.

¹⁵ Emnde kwakya tá dá emnde-aha-aatare á dete we á baráma, tá de zlavaterá áte egdera-aha, antara áte buce-aha, ganakini má á degasha Piyer wá, ma a shátershá ba shedefkwe-aara keni emnde umele am itare.

¹⁶ Emnde kwakya ta saa emnde-aha-aatare na ta lipa-aha, emnde umele tá an shaitaine, ta sateraa á sawa am ekse-aha na ta herherzhe an Urusaliima na, bademme mbarembe.

Zlađa na ta shateru ge emnde a bela

¹⁷ Daaci a naba tsante shelha male á *limán-aha, antara emnde na tá am ekte ge ñane, amaana: *Saduki-aha. Ta tsante shelha áte emnde a bela ge magateraa palasa.

¹⁸ Ta halaterte, ta de puwatermhe am dangay, áte ice á emnde bademme.

¹⁹ Amá a naba semhe ge malika á Dadaamiya an vayiya, a werante dangay ñanna, a sanse emnde a bela, a ba ñane á elvan ge itare:

²⁰ «Zlauzlálá! dawmbare á dem *mashidi yaikke, bawateránba elva á shifa áñwaslire na ge emnde bademme.»

²¹ Ane, á ba emnde a bela. Ba werre an enlya-waabere wá, ba zlala-aatare á dem *mashidi yaikke, ta de kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde.

Cekwaangudí á ba an enlya ñanna maa, male á *liman-aha antara emnde-aara ta dante emnde a sawari, antara male-aha á Yahudiya-aha bademme, ta magaa jáháva yaikke. Daaci ta belaa sawji-aha-aatare á de sá emnde a bela na am dangay.

²² Duwa-aatare, de beraraterka emnde a bela na. Sawji-aha á ufa dangay keni tá á ba áhuwa tsa. Daaci ba eptsa-aatare an labáre áseza male-aha na,

²³ a ba itare: «Duwa á ñere á dem dangay, ña de shanaa á ba an zleña káγγελáññe, sawji-aha keni bademme tá á ba áhuwa, amá ña werante wá, shañeránka ñere ura am huđe-aara.»

²⁴ Ba ta cenaa una ñanna male-aha á *liman-aha, antara male á emnde a ufa mashidi na wá, ba palle a názu tá ndahaná itare keni baaka. Tá dzámá ta zlalaa estara emnde a bela, antara názu watse á de magava na.

²⁵ Cekwaangudí wá, samsa ura, a ba edda-aara á elvan ge itare: «Kwaye emnde na kwa dateraa á dem dangay áwaya na, tá ankwá á kwaraterse duksa ge emnde am *mashidi yaikke.»

²⁶ A tsetehe ge male á emnde a ufa mashidi, a duhe antara emnde-aara, ta de saa emnde a bela na. Amá ta sateraa á ba an enkale, adaba ta kuva emnde bademme, ganakini a dzagaraterseka an nákwá.

²⁷ Sarateremsa á se katafke á male-aha ñanna, a naba valateraarhe ge male á *liman-aha ge emnde a bela na.

²⁸ A ba ñane á elvan ge itare: «Ábi ña piyakurtepiya geni ndahauka elva á dawale ñanna, ma zhera-aara keni ðekidëki am larde na? Kwá maga uwe kena kure kina? Kwa hyanme waazu á kure ñanna am huðe á Urusaliima, kwá kátá puwanjerem uzhe á zhel ñanna am mbiye á ñere ge ñere emtu?»

²⁹ Ta ñwete ge tara Piyer, antara emnde a bela umele: «Ñere wá, ñá fansaare ba ge Dadaamiya arge emnde.

³⁰ Kure kwa naba zlenjelaa Yaisu áte dzanjala a emtsehe, amá tsantetsa Dadaamiya na ta fansaara eggye-aha a miya werre na am fáyá.

³¹ Ñane a ðemanve ge Dadaamiya, kina ankwá am nadafa-aara, a ganve slekse arge emnde baðemme, a ganve slelya geni á kwaraterse baráma a tuba ge emnde a *Iserayiila, geni a yateraareye Dadaamiya haypa-aha-aatare.

³² Ñere, antara Shedekwe Cufedde na Dadaamiya ankwá á vaterte ge emnde na tá ankwá á fansaarefe na, ña seyde-aha á labáre ñanna baðemme.»

³³ Ba ta cenaa una ñanna, a naba jaterhe ge ervaunðe, haa tá kátá ceða shifa á emnde a bela na baðemme.

³⁴ Amá ankwá ura *Farisa umele am dágage-aatare, zhera-aara *Gamaliyail, ñane malum á *tawraitá, emnde baðemme tá ankwá á fá zherwe áte ñane. A tsetehe ge ñane, a ba ñane: A daratersede emtsaðe emnde ñanna cekwaanjudi.

³⁵ Daratersede emnde a bela na á degáshe maa, a ba ñane á elvan ge emnde am jáháva: «Fawfa hyema am názu watse kwá magaterán ge emnde na egdzar mama-aha-aaruwa.

³⁶ Yehauteyeha Taiwdas, a naba ganve ire-aara male, ya slendzedá a ba ñane, emnde tá hyephye deremke ufáde ta ðabete ñane, amá jarejja. Emnde-aara ñanna keni zadaratervezáde, ba uwe keni cenaránka mázla-aara.

³⁷ Am iga á Taiwdas keni jesarje Yahuda ura Galili, a jesaare am sarte á ja jembel á emnde. Ñane keni ndza ta ðabete ba estuwa emnde, amá ta naba ja ñane, emnde-aara ñanna keni zadarevzáde.

³⁸ Daaci názu yá bakurná ya wá, kina keni naba yawaterya kure a zlarzlálá. Slera-aatare ñanna máki ta jansaara ba emnde wá, watse á zlauzle.

³⁹ Amá máki ba jirire slera-aatare ñanna ni a sawa á ba áza Dadaamiya wá, baaka názu kwá eksáná áte itare ðekidëki. Amá magaumága enkale. A gevka kwá wava an Dadaamiya.» Daaci baðemme á jáháva eksarekse sawari á *Gamaliyail.

⁴⁰ Ta ðahaterte emnde a bela na zlaðe ádalije, ta zateruhe an ja, a ba itare: «A cenaréránka faikke kwá bálá waazu zlaðe ádalije an zhera á zhel ñanna ba ðekidëki.» Daaci ta puwateraahe.

⁴¹ Amá ta segáshe á ba an higa emnde a bela am tate á shairiya ñanna. Adaba a diyatersaa ba Dadaamiya ganakini hyairephye lauktu a fateraar jeba á zlaða ñanna adaba zhera á Yaisu.

⁴² Ba kelaazare tá bálá ba waazu am *mashidi yaikke, antara am mba-aha-aatare, tá ankwá á kwaraterse elva a Yaisu labáre á higa na ge emnde, geni ba ñane una *Almasiihu.

6

Zála vuye ta dzeraterse ge slera á Dadaamiya

¹ Haraare cekwaanjudi tá ankwá far ba sága emnde a fetarfe maa, Yahudiya-aha na tá ndáhá elva a Yunaniñkau na farantaufe ge ica ervaunðe áte Yahudiya-aha na tá á ba am larde. Ta bántsa itare, ba kelaa má tá tegaterá náza zá ge ñwasha weggye wá, tá fateruka hyema ge emnde-aatare.

² Daaci emnde a bela kelaawa ju buwa na ta jema a emnde a fetarfe bademme, a ba itare: «Ganakini n̄ere n̄á yá balaterá elva á Dadaamiya ge emnde ni, n̄á shun̄n̄ula tega náza zá wá, una zlayeka defekideki.

³ Daaci dzerausedzere zála na ni tá an en̄kale na vuye egdzar mama-aha-aaruwa, emnde na ni tá an naha an Shedekwe Cufedde am itare na. Daaci n̄á faterem slera n̄anna am erva ge itare.

⁴ N̄ere wá, n̄á shun̄n̄ula ba maduwa, antara balaterá elva á Dadaamiya ge emnde.»

⁵ Emnde a fetarfe bademme hayaránháyá elva n̄anna. Daaci ta dzerse tara Aitiyain, zhel fetarfe an tsaka ire, an naha an Shedekwe Cufedde, antara Filip, Pauraukaurus, Nikanaur, Timaun, Parmainas, ira Nikaulawus n̄ane ura Antakiya a dema an de am nadina á Yahudiya-aha.

⁶ Ta tsatsaa emnde vuye n̄anna á katafke á emnde a bela, ta magaterar maduwa, ta puwaterar antara *erva a barka.

⁷ Ta zlala estuwa emnde á Dadaamiya á de katafke, sagarevsage jipu emnde a fetarfe am huđe á Urusaliima. *Liman-aha kwakya eksaraarekse itare keni fetarfire.

Male-aha á Yahudiya-aha ta eksevaa Aitiyain

⁸ Aitiyain n̄anna wá, kwakya n̄gurna, antara hákuma na a shanaa n̄ane. A magaa nalaama-aha, antara najipu-aha kwakya am dágave á emnde.

⁹ Tá an̄kwa Yahudiya-aha na ta sawa am Kiraine, antara am Alaikzanderi am tate n̄anna, itare tá jáháva am mashidi na tá dahaná an bere á emnde na sharánsha ire-aatare na. Tá an̄kwa Yahudiya-aha umele zlađe adaliye, ta sawa am Silikiya, antara Aziya; itare bademme hayaránka elva á Aitiyain defekideki, tá an̄kwa á gan gajawe kwakya.

¹⁰ Amá baaka ura á danude defekideki, adaba Shedekwe Cufedde an̄kwa á vante en̄kale á ndahá elva.

¹¹ Adaba una n̄anna ta shekweve emnde umele, ganakini a baránba emnde n̄anna: N̄a cenaa Aitiyain á valya elva yaiyaihe áte Muusa, antara áte Dadaamiya keni.

¹² Ta tsante estuwa ervaunde á emnde a ekse, antara male-aha á ekse, ira malum-aha á *tawraita bademme. Ta gwarhe estuwa ge Aitiyain, haa ta dáná á dem shairiya, á katafke á jáháva á male-aha á Yahudiya-aha bademme.

¹³ Ta naba saa seyde-aha á fida n̄anna, geni tá datsa fida-aatare n̄anna. Ta bántsa itare: «Zhel na ba kelaazare á valya ba elva áte mashidi á Dadaamiya, antara *tawraita a Muusa.

¹⁴ N̄a cenáncená a ndahanaa á ba an we-aara, a ba n̄ane: Yaisu ura Nasarátu na wá, watse á kyaba mashidi na, antara nade-aha na a mbamisaa Muusa na keni bademme watse á eptsanteptsaa.»

¹⁵ Daaci bademme á emnde na tá am jáháva na tá puwa ba ice áte Aitiyain. Amá tá zhára wafke-aara wá, ba seke malika á Dadaamiya.

7

Aitiyain an̄kwa á tsaka elva á katafke á zlamaha

¹ Daaci male á *liman-aha a ndavanu elva ge Aitiyain, a ba n̄ane: «Názu tá ndahaná itare na ba jire ba estuwa emtu?»

² A n̄wete ge Aitiyain, a ba n̄ane: «Cenawivaacena emtsaade egdzar mama-aha-aaruwa, antara dada-aha-aaruwa: Dadaamiya slekse, a maranse ire-aara ge eggyemiya Ibrahimá wá, kwaye zlađe am Maisaupautamiya, zlađe daaka emtsaade á dem Haran.

³ A ba Dadaamiya á elvan ge n̄ane wá: Tsetse am larde á n̄a, sesse am jeba á n̄a bademme, ezzlálá á dem larde na watse yá n̄gyekwakanvaa ya.

⁴ Daaci Ibrahimia a kezlese am Kaldiya, kwaye a de njaa am Haran. De kefaakeda eddenjara maa, a kezlansehe zlafe ádalíye ge Dadaamiya á sem larde na kwá njá kure am huđe-aara kina na.

⁵ Am sarte njanna wá, Dadaamiya vanteka slede ge Ibrahimia ba kapáka palle keni am larde na, amá a ba njane á elvan ge njane: Larde na bademme watse yá vakteva vacite umele, kwá de kwaraná ba kure antara egdzara á ja. Amá zlafe ba egdzere njanna keni nánka Ibrahimia dekideki.

⁶ A ba Dadaamiya á elvan ge njane zlafe ádalíye wá: Egdzara á ja tá de njá emtsaade am erva á emnde, tá de gev nave-aha á emnde, tá de magaterá palasa am iva deremke ufađe.

⁷ Amá watse yá shaterushe zlađa ge emnde a larde njanna keni, lauktu watse tá sesse egdzara á ja am larde-aatare, tá se kezli ugje am larde na.

⁸ Am iga á una a tsakanse una-aha njanna Dadaamiya ge Ibrahimia maa, a maganaa namána, a ba njane á elvan ge njane: Dem shedekwe una á gev nalaama á namána na. De shánsha Ibrahimia Isiyaaku, a belemaa am shedekwe áte háre ge tiisire-aara. Isiyaaku keni a fem Yakubu am shedekwe, Yakubu keni a puwum egdzara-aara eggye-aha a miya kelaawa ju buwa.

⁹ «Am iga a una njanna maa, eggye-aha a miya njanna ta naba velu kuderetare Yusufa á dem Misera adaba shelha. Amá ndza anjwa Dadaamiya antara njane.

¹⁰ Dadaamiya yánka Yusufa am zlađa-aha-aara. Bairá a vante ngahire. A vante ilmu á katafke á *Firawna slekse á larde á Misera, slekse a naba ganve Yusufa male arge larde á Misera bademme, male arge emnde na tá am huđe á há-aara bademme.

¹¹ Daaci a naba sem ge waya yaikke á sem larde á Misera, antara larde á Kanaana maa, emnde bademme tá á ba am palasa-aara, haa eggye-aha a miya njara tá shánka ba názu tá zuze keni dekideki.

¹² Cenáncena Yakubu ganakini anjwa nalkame am Misera, a beláa ba egdzara-aara njanna ta duhe ser palle.

¹³ Ta daliye ge buwire wá, Yusufa a de maraterse ire-aara, sleksu *Firawna keni a dise á ba am una njanna emnde a jeba á Yusufa.

¹⁴ Daaci Yusufa a naba belaa ura, ta de sanaa eddenjara Yakubu an huđe á há-aara bademme, emnde á Yakubu ta kul vuye jilnyebe.

¹⁵ Daaci a naba de nja-aara ge Yakubu am Misera, a emtsaa á ba áhuwa, egdzara-aara keni bademme ta matsaa á ba áhuwa.

¹⁶ Amá emtsa á eggye-aha a miya njanna wá, bademme ta halateraa á ba á dem Sikaim, ta de hedateraa am irekhya na kwaye ndza a shekwanaa Ibrahimia am erva á egdzara á Hamaur.

¹⁷ «Am sarte na ni herzhe watse á magava duksa na a bannaa Dadaamiya ge Ibrahimia na wá, emnde á miya am Misera tá far ba sága á ba an ndzedá.

¹⁸ Daaci faremfa slekse umele anjwaslire diyaaka Yusufa dekideki maa,

¹⁹ slekse njanna a naba eksaterve sawari ge eggye-aha a miya, a naba shateru zlađa kwakya, a naba hyateraarhe an ndzedá, ganakini a puwaranvepuwe egdzara-aatare mesheshe, a njarka an shifa dekideki.

²⁰ A ba am sarte njanna wá, ta naba yá Muusa keni, egdzere zariya jipu, hayánháya Dadaamiya. Tere keye kalkale tá anjwa á tsufaná á ba am huđe á há á eddenjara,

²¹ lauktu ta danse á degashe. Amá de shansha egdze á sleksu *Firawna, a de gelantaa njane ba seke egdza-aara a yanaa ba njane.

²² Muusa a waltaa á ba an diya á názena tá maganá emnde a Misera bademme. A gevaa estuwa Muusa edda una an hákuma á ndáhá elva, antara edda á hákuma am slera-aha-aara bademme.

²³ «Muusa shanaasha iva kul ufađe lauktu a shaa enjale á de zhara emnde a jeba-aara. Amaana: Emnde a *Iserayiila.

²⁴ Duwa á Muusa maa, a naa zhel emnde a Misera anƙwa á já ura jeba-aara. Daaci a naba de gwe, a jehe shifa á zhel nanna.

²⁵ Nane a kurken watse tá cenáncena emnde a jeba-aara Iserayiila-aha ganakini watse á lyateraalya Dadaamiya á kya erva an nane, tá de shánsha ire-aatare, amá cenaránka emnde na deƙideƙi.

²⁶ Makuralla-aara zlaƙe ádaliye, a de shaa Iserayiila-aha ta buwa, tá anƙwa á dagala. Nane á kátá tegatertega, a ba nane á elvan ge itare: Kay! Dawalaa na? Kure kwa ba egdzar mama keni kwá dagala, a jaara uwe ge kure?

²⁷ Amá edda una nane anƙwa á maganá palasa ge ura, a naba puwan tsekufa ge Muusa, a ba nane á elvan ge nane: Ka mu a gakvaa ware male arge nere geni ká se kyaná ka shairiya á nere?

²⁸ Emtu ká kátá jija seke una ka jaa zhel emnde a Misera áwaya na emtu?

²⁹ Daaci elva nanna ngyámngye am vuwa á Muusa, antara ba kezla-aara am larde nanna ba deƙideƙi, kwaye a zhagade á dem Madiyan, a de yayaa egdzar zála buwa áhuwa.

³⁰ «Am iga a yawe kul ufade á ba am larde nanna maa, malika á Dadaamiya a maranse ire-aara ge Muusa áte vuwa á wa Sina, a maranse ire-aara am nara á kára á guzla.

³¹ Muusa anƙwa á maga najipu á duksa nanna, anƙwa á ganávtege ge guzla nanna geni á nanaana duksa nanna ba shagera wá, á cená ba kwára á Yaakadada, a ba nane:

³² Ba iya Dadaamiya na ndza ta kezli ugje eggje-aha a na, ya Dadaamiya á Ibrahim, Dadaamiya á Isiyaaku, Dadaamiya á Yakubu. Muusa jaaja lyawa, á gyagya ba seke maagara, kwalevkwála ge zhára ice ádehuwa mázla-aara.

³³ A ba Yaakadada á elvan ge nane: Sadesesáde kimake á na. Adaba tate na ká tsá ka átekwa na tate cufedfe.

³⁴ Ya nanna zlaƙa na tá shána emnde-aaruwa am Misera, ya cenáncena kyuwa-aatare, ya tsekwa adaba ba una nanna, ya se lyaterlya, sawa yá beláká á dem Misera.

³⁵ «Daaci egdzar mama-aha-aaruwa, ba Muusa nanna ta ndahanaa itare a gakvaa ware male arge nere, geni ká se kyaná ka shairiya á nere na wá, Dadaamiya a belaa ba nane geni á de gev slekse-aatare, á saterse am erva á emnde. Dadaamiya a magaa slera nanna á kya erva an malika na a maranse ire-aara ge Muusa am kára á guzla na.

³⁶ A satersaa ba nane emnde a *Iserayiila am larde a Misera, an mága nalaama-aha, antara najipu-aha gergere, am Misera nanna, antara am Haye Kyanje. Dem yawe kul ufade, ndza slekatarke-aatare ba Muusa nanna am kaamba.

³⁷ Ndza a bateránba Muusa ge emnde a *Iserayiila, a ba nane: Watse Dadaamiya á belakurá nabi umele ba seke iya, watse á belakurá ba ura jeba á kure.

³⁸ Ba Muusa nanna una ndza slekatarke á emnde a Iserayiila am kaamba, ndza ba nane una sledágave á eggje-aha a miya werre, antara malika na a banaa elva áte ire á wa Sina na. A lyamivaa ba nane elva á Dadaamiya, elva na á vante shifa ge ura na, lauktu a samiyansa.

³⁹ «Aley ndza faransaareka eggje-aha a miya deƙideƙi ge Muusa, yarnaaya elva-aara, ta hayaa ba eptsa á dem Misera.

⁴⁰ Adaba una nanna, a ba itare tá elvan ge *Haruna: Nderamíndera-ka hele-aha na mí sepaterá á katarke á miya. Adaba diyamika názu a shaa Muusa nanna a samise am Misera na.

⁴¹ Daaci ta naba nderaa hele-aatare, á gárava an egdza a dalau, ta icanaa sadake, ta magaa mujri, tá higa á katarke á názu ta nderanaa ba itare an erva-aatare.

⁴² Amá a naba yaterhe ge Dadaamiya ba deƙideƙi tá anƙwa á kezlan ugje ge hele-aatare, tá anƙwa á kezlater ugje ge terlyakwa-aha áte samaya keni, ba seke una

anƙwa ta puwete am wakita á nabi-aha na. Ta puwetaa nabi-aha, a ba Dadaamiya á elvan ge emnde a *Iserayiila:

Kure Iserayiila-aha: Kina iva kul ufaɗe kwá vite sadake á dabba-aha, antara sadake á duksa-aha umele na, ba jirire kwá vite ba ge iya emtu?

⁴³ Una ge iya ka ɗekidɗeki, *mashidi á kacakaca na kwá sepaná kure ba ge dadaamiya á kure *Maulaukau, kwá sepá ba dadaamiya á kure Rafan na kwa maganaa ba kure, gáráva á terlyakwa na. Kwaya ɗane hele-aha na kwa nderanaa kure ge kezlater ugje. Adaba una ɗanna yá dakurda á de katafke átsaaka á ba an *Babila keni.»

⁴⁴ Daaci a ba Aitiyain: «Am sarte na tá am kaamba eggye-aha a miya, ndza tá an mashidi á Dadaamiya ta maganaa an kacakaca, ta dise áte una ɗanna ganakini anƙwa Dadaamiya an itare. Ta dzeɓaa mashidi ɗanna a ba áte una a kwaransaa Dadaamiya ge Muusa. Adaba a banánba Dadaamiya ge Muusa geni a emmága á ba áte una a naanaa ɗane.

⁴⁵ Dedde zamane-aatare, ta yaterán ge eggye-aha a miya umele. Ndza Zhausuwe slekatafke-aatare. Ta se dema itare an mashidi ɗanna am larde na. Am demda-aatare, Dadaamiya a naba bakese emnde a jeba umele am katafke-aatare. Daaci mashidi á nalba ɗanna a nja estuwa, dem zamane á sleksu *Dawuda.

⁴⁶ Shánsha Dawuda háyá áza Dadaamiya á Yakubu maa, a naba ndavanu ganakini á nderanaa mashidi.

⁴⁷ Amá a nderanaa Suleymanu mashidi ɗanna ge Dadaamiya.

⁴⁸ Ay degiya Dadaamiya am yaikkire-aara wá, á njeka am bere-aha na ni ta nderanaa ba emndimagwaha. A ba ɗane á kya an we á nabi-aara:

⁴⁹ Samaya una tate á nja-aaruwa am sleksire-aaruwa; haha wá, tate á puwa sera-aaruwa. Kwá de nderiya bere-ara kure ge iya? Áme sleɗe na ni yá de puwansá ya am huɗe-aara na?

⁵⁰ Ábi duksa-aha ɗanna baɗemme ya nderanaa ba iya? Estuwa á ba elva a Yaakadada.

⁵¹ «Kure wá, degdege ire á kure ba jire, kwá ceneka elva á Dadaamiya ɗekidɗeki. Wayakurka cena názu á bakurná Shedekwe Cudɗɗe, kwa ba kalkale antara eggye-aha a kure werre na ndza kwalarevkwálá na.

⁵² Anƙwa nabi na ni eggye-aha a kure magaranánka palasa emtu? Ta naba ceɓaa emnde a bela á Dadaamiya ge sateraa labare á slejirire ba ɗane palle na. Ba ɗane una a yanaa ice á kure, jakurja na.

⁵³ Kure lyakurvaalya *tawraita á Dadaamiya na a vakurtaa á kya erva an malika-aha, amá magakurka.»

Tá dzaga Aitiyain an nákwá ge ja shifa-aara

⁵⁴ Am sarte na cenarácena una ɗanna male-aha á Yahudiya-aha maa, jaterje ervaunɗe jipu áte Aitiyain, tá zá ba erva-aatare an slare.

⁵⁵ Amá Aitiyain, ɗane an naha an Shedekwe Cudɗɗe. Ba a ketaa ice-aara á dem samaya wá, a naa tate na ni á njá átekwa Dadaamiya an sleksire-aara, Yaisu anƙwa á tse am naɗafa á Dadaamiya.

⁵⁶ Daaci a ba ɗane: «Cenaucena: Iya wá, yá zhára ba samaya an wera, yá zhára ba *Ura á emnde baɗemme á tse am naɗafa á Dadaamiya.»

⁵⁷ Ta naba fu hula á dem zhegela geni a demka elva ɗanna á dem hyema-aatare, ta gwarhe baɗemme-aatare,

⁵⁸ ta naba danse á dete iga a ekse, ta de dzaganaa an nákwá áhuwa ge ja shifa-aara. Seyde-aha na ta tsakwese am zane-aha-aatare, ta puwehe a ufateraa dawale umele zhera-aara Sawulu.

⁵⁹ Daaci emnde na tá dzaga ɗane an nákwá, amá Aitiyain a magaa maduwa, a ba ɗane: «Yaakadada Yaisu! Iyevaalya shifa-aaruwa.»

⁶⁰ A kezlaa ugje am haha, a ba ñane á ba an kaa kwárá: «Yaakadada! Yateraarye haypa na tá ankwá á maganá itare na.» Ba a ndaase una ñanna wá, a naba emtsehe.

8

Sawulu a tsante fitenire áte emnde a fetarfe

¹ Vacite ñanna, tsarantetse fitenire yaikke ádete emnde a fetarfe am huđe á Urusaliima, bademme zhagadarzhagade á dete makwata-aha á Yahudiya, antara *Samariya, sey ta juwaa ba emnde a bela.

² Emnde na dabartedaba Dadaamiya ta hedaa emtsa á Aitiyain, kyuwarsekyuwe jipu emtsa-aara.

³ Sawulu wá, ankwá á wava geni á zlanazle emnde a fetarfe bademme, á já dába sera á wakiya sera á wakiya, á halaterá á dem dangay bademme an zála-ka an ñwasha-ka.

*Labáre á Yaisu daada á dem *Samariya*

⁴ Daaci emnde a fetarfe na zadaratervezade na, tá ankwá á bala ba waazu ma áme keni am tate na ta demaa itare bademme.

⁵ Filip maa, ñane a dem berni á *Samariya, a de fantau ge balatera elva á *Almasiihu ge emnde áhuwa.

⁶ Emnde bademme fartefa hyema ge cena elva á Filip, hayaránhaya. Najipu-aha na a maganaa ñane keni naránna bademme.

⁷ Jini-aha sariesse am emnde kwakya tá ámbera hula, ñguryekwe-aha antara emnde a dere keni kwakya mbarmbe.

⁸ Njaanja higa yaikke ge emnde a berni ñanna.

⁹ Am sarte ñanna maa, ndza ankwá zhele umele am *Samariya ñanna zhera-aara Simaun, ñane haraare á maga namselkwe-aara, antara wadakire, emnde bademme tá maga ba najipu áte ñane, a ganve ire-aara ura ñгаа.

¹⁰ Emnde bademme, an emnde a ñgaannga ka, an talaga-aha ka, baaka ura á ebza elva-aara dekideki. Baránba emnde ganakini hákuma yaikke, hákuma á Dadaamiya na wá, ba zhel ñanna.

¹¹ Baaka ura á ebza elva-aara, adaba haraara ankwá á maga najipu-aha-aara am ice-aatare.

¹² Amá am sarte na dámda Filip an labare á higa, elva a dem zlanna á Dadaamiya, á kwaraterse antara zhera á Yaisu *Almasiihu na wá, emnde kwakya fartarefe, an zála-ka an ñwasha-ka lyarvaalya baptisma.

¹³ Ba Simaun ñanna keni fetarfe, lyevaalya baptisma. Am ba kelaazare á iceka Simaun átevega Filip maa, á maga ba najipu áte nalaama-aha, antara najipu-aha na ankwá á maganaa Filip na.

¹⁴ Am iga á una ñanna maa, cenaráncena emnde a bela am Urusaliima ganakini fartarefe emnde a *Samariya áte elva á Dadaamiya, daaci ta naba bela tara Piyer antara Yuhanna á dezetare.

¹⁵ Daraada tara Piyer antara Yuhanna am Samariya, ta de magaterar maduwa ge emnde a fetarfe na tá áhuwa na, ganakini a vaterteva Dadaamiya Shedekwe Cudedde.

¹⁶ Adaba zlahe ta shaa ba baptisma an zhera á Yaakadada Yaisu, amá zlahe samka Shedekwe Cudedde á sem itare á ba am palle-aatare keni.

¹⁷ Am sarte na ni puwaraterarpuwa erva-aha-aatare tara Piyer, antara Yuhanna áte ire-aha-aatare na wá, daaci sharánsha Shedekwe Cudedde.

¹⁸ Nanna Simaun ganakini emnde na sharánsha Shedekwe Cudedde adaba erva na ta puwataare emnde a bela na wá, a naba vaterte shunngu ge tara Piyer antara Yuhanna,

¹⁹ a ba ñane á elvan ge itare: «Vawiteva hákuma ñanna ge iya keni, geni máki ya puwaare erva-aaruwa ge ura wá, edda-aara keni sey á shánsha Shedekwe Cudedde ba seke una.»

²⁰ A ñwete ge Piye, a ba ñane á elvan ge ñane: «A kefakuraakeda Dadaamiya antara shungu á ña ñanna bademme. Adaba ka kwamaa shekwa názu a vantaa Dadaamiya ge ura an nalmane.

²¹ Ekka baaka barama ge ekka, baaka tate á ña am slera á ñere na dekideki, adaba shagerka ervaunde á ña á katafke á Dadaamiya.

²² Emmága tuba arge haypa na ka maganaa ka, esslápala Dadaamiya ganakini á yakareye jeba á dzáma ire ñanna máki á gevge.

²³ Adaba ña naa ervaunde á ña kelaade, gakevge náve á haypa.»

²⁴ A ba Simaun á elvan ge tara Piye, antara Yuhanna: «Taslawa á kure, slapalawislápala áza Yaakadada á kure ñanna geni a shika názena kwa ndanaa kure na.»

²⁵ Tara Piye, antara Yuhanna ta magaa seydire kwakya, ta balaterse elva á Yaakadada ge emnde. Am iga a una ñanna maa, ta naba eptsa-aatare á dem Urusaliima. Átira daa zlahe adaliye, ta balese labáre á higa, elva a Yaisu am ekse-aha á *Samariya.

Tara Filip antara zhel emnde a Aitiyaupiya

²⁶ Am iga á una-aha ñanna maa, a ba malika á Yaakadada á elvan ge Filip: «Tsetse ezzlala á dem manem, duwa áte emgyegwe a baráma tsekwa á da am Urusaliima ge dem Gaza na.»

²⁷⁻²⁸ A naba tsetehe ge Filip, a duhe. Duwa-aara á dem tate ñanna wá, ta de puwa ba jaa ire antara ura Aitiyaupiya umele nadíma, átira dá. Zhel ñanna nakawá yaikke. Ñane pataka á sleksu Kandake, mukse na sleksa ñane am larde á Aitiyaupiya. Daaci zhel ñanna wá, ndza a se kezlan ugje ge Dadaamiya am Urusaliima. Átira dá ñanna maa, anjwa á ndahá wakita á nabi Aisaya, á njá am *darkwa-aara, á tefaná belsa.

²⁹ «Naba duwa, herzhanteherzhe darkwa ñanna ba shagera,» a ba Shedekwe Cudedde á elvan ge Filip.

³⁰ Daaci a naba tefante ge Filip an zhágade, a de shanaahe, á cena zhel ñanna á ndaha wakita á nabi Aisaya. «Ká anjwa á cenáncena emtu jirire á názena ká ndahaná ka na?» a ba Filip á elvan ge ñane.

³¹ «Yá cenaná estara jirire-aara máki á paliná ura ka?» Daaci a dante Filip geni a dalem dálá á dezeńara am *darkwa, á njinja ázeńara.

³² Náwa názu a ndahesaa ñane am wakita á Aisaya: Ñane gevge ba seke zhel kyawe na tá daná á de icica na, ba seke zhel kyawe na tá betá úgje áte ñane keni á kyuweka dekideki, ba we-aara keni weraaka.

³³ Ñane wá, garanaaga á dem áhá, magaranánka jirire dekideki. Ware deme á de tsala wulfe-aara am duniya na? Adaba ta ján werre shifa-aara.

³⁴ Daaci a ba zhel emnde a Aitiyaupiya na á elvan ge Filip: «Palinaapala elva na tásle á ña, á ndaná áte ware nabi á Dadaamiya elva na estuwa? Á ndaná a ba áte ire-aara emtu, á ndaná áte ura umele-he?»

³⁵ Filip a eksetaa elva, a dzegwanu ba ge elva ñanna am Aisaya na, a balanse labáre á higa, elva a Yaisu.

³⁶ Ba tá zlalá, tá zlalá, ta de shaa tate á yawe. Daaci a ba zhel emnde a Aitiyaupiya na á elvan ge Filip: «Náwa shamiyansha yawe mu, anjwa názu á piyite geni ká magiya baptisma emtu?» ((

³⁷ A ñwete ge Filip: «Máki faktarefe áte Yaisu an ervaunde á ña palle wá, baptisma á ña a naba gevge.» A ñwete ge zhel emnde a Aitiyaupiya na: «Fantarefe ganakini Yaisu *Almasihu wá, ñane *Egdza á Dadaamiya.»))

³⁸ Daaci tsaatse, a ba ñane á elvan ge sletedaná belsa. Ta naba tsekwese am *darkwa na tara Filip, antara zhel emnde a Aitiyaupiya ñanna, ta tsekweme am yawe, Filip a naba maganaa baptisma.

³⁹ Ba segashe-aatare am yawe wá, Shedekwe Cufedde a naba eksante Filip ba estuwa, mele nánka zhel emnde a Aitiyaupiya na mázle-aara. Amá a eksetaa baráma-aara zlaabe ádaliye an higa yaikke.

⁴⁰ Filip keni á zhárá ba á tse am Ajaustus. Daaci ba zlala-aara á dem ekse-aha gergere, anƙwa á balaterá labáre á higa, elva a Yaisu ge emnde, a daa ba estuwa á dem Kaysariya, á maga ba ñane.

9

Tuba á Sawulu (22:6-10; 26:12-18)

¹ Am sarte-aha ñanna bademme na maa, Sawulu wá, ñane á mberá ba wáwa áte emnde na fartarfe áte Yaakadada Yaisu na, a bantsa ñane sey á zlateraazle bademme. A naba deza male á *liman-aha,

² a de ndavanu nalmesheri á seydire geni á duwa an ñane am erva á dem egdzar mashidi-aha-aatare na tá am Dimaska. Estuwa, máki a de shaa emnde na ta fetaare áte Yaakadada Yaisu, ma zhele, ma mukse keni, á saterá á ba am erva á sem Urusaliima.

³ Ba a shaa nalmesheri ñanna wá, antara ba zlala-aara. Ba ñane keni herzhante-herzhe berni á Dimaska ñanna wá, a naba tsekwaa ge parakkire yaikke á sa am samaya á sete ñane,

⁴ a naba mbedehe ge Sawulu á dete haha, daaci á cena ba á dahaná kwara umele: Sawulu, Sawulu, labára ká magiya palasa, á bina.

⁵ A ñwete ge Sawulu: «Ka ware ka edda-aaruwa?» A ba kwárá ñanna á elvan ge ñane: «Ba iya Yaisu na ká anƙwa á maganá palasa na.

⁶ Amá tsetse, edduwa á dem huƙe á ekse, tá de bakánba áhuwa názu ká de maganá ka.»

⁷ Emnde na tá am iga á Sawulu ñanna diyarka názu tá ndaná itare dƙidƙi. Tá anƙwa cenáncena kwárá á ura, amá itare tá nánka edda-aara dƙidƙi.

⁸ Tsetsa Sawulu am haha, a werante ice, amá á nánka. Sey ta ñanaa áte erva, ta taƙanaa an táƙá á dem Dimaska.

⁹ Hare keye, ba slerba-aara keni nánka dƙidƙi. Am hare keye ñanna wá, zawka shawka dƙidƙi.

¹⁰ Anƙwa slefatarfe umele am Dimaska ñanna, zhera-aara Hananiyas, a naba marananse ire-aara Yaakadada am wahayu,

¹¹ a dante: Hananiyas. Nam, a ba Hananiyas. A ba Yaakadada á elvan ge ñane: «Tsetse ba kina, eddaba ba baráma na tá dƙaana an baráma ndedde na, edduwa á dem mba á Yahuda, enndáva ura zhera-aara Sawulu ura Tarsus, ñane anƙwa átira mága maduwa kina.

¹² Zhel ñanna a shaa wahayu, am wahayu ñanna maa, anƙwa á zhara ba ura zhera-aara Hananiyas a duhe á dezeńara, a de puwaare *erva a barka ganakini á nanna ice-aara zlaabe ádaliye.»

¹³ A naba ñwete ge Hananiyas, a ba ñane: «Emnde kwakya ta se balise labáre á zhel ñanna degiya Yaakadada. Emtanƙire na a magaternaa ñane ge emnde á ña am Urusaliima keni ndarindaha bademme.

¹⁴ Ba sawa-aara ásehuna na keni a sanaa ba una ñanna, ta vantaa male-aha á *liman-aha hákuma á se hálá emnde na tá ñala Dadaamiya an zhera á ña.»

¹⁵ Amá a ba Yaakadada á elvan ge ñane: «Naba duwa ka. Adaba ya eksese zhel ñanna keni ge mága slera-aaruwa, ganakini á de kwaratersa ñane zhera-aaruwa

ge emnde a jeba umele, antara slekse-aha-aatare, ira emnde a *Iserayiila, geni a diyariyeddiye ba shagera.

¹⁶ Yá de marannaamárá zladfa-aha na watse á sháná ñane adaba zhera-aaruwa.»

¹⁷ Daaci a naba zlalá ge Hananiyas, a de demá am huđe á há ñanna, a de puwar erva a barka-aara ge Sawulu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Sawulu egdza emmerwa, a beliyaa ba Yaakadada Yaisu na a marakse ire-aara áte baráma a sawa na, geni ká nána ice á ña zlađe adaliye, ká shansha Shedekwe Cudedde.»

¹⁸ Ba ndah keni zlađe ndaaseka Hananiyas wá, ta naba sesehe ge duksa-aha umele am ice á Sawulu ba seke iga a kelfe wá, a fantau ge zhara ice-aara zlađe adaliye. A tsetehe ta maganaa baptisma.

¹⁹ Daaci a zu duksa, shansha ndzedfa-aara.

Sawulu anƙwa á maga waazu am Dimaska

Sawulu haraare cekwaangudí áza emnde a fetarfe na tá am Dimaska.

²⁰ Ba watsewatse, a fantau ge ja dába am mashidi-aha á Yahudiya-aha gergere, ge balá waazu á elva a Yaisu, geni Yaisu wá, *Egdza á Dadaamiya.

²¹ Emnde na tá anƙwa á cena elva-aara na bademme tá maga ba najipu. A ba itare: «Ábi una ba zhel na a cebaa emnde a dába Yaisu am Urusaliima na? Ábi ásehuna keni a sánaa ba una ñanna, geni á daterá á ba am zawa ádeza male-aha á *liman-aha?»

²² Amá waazu á Sawulu anƙwa á far ba mága slera am emnde. Baaka názu tá maganá Yahudiya-aha na tá am Dimaska na á katafke-aara, adaba anƙwa á marateránmára jirire-aara geni ba Yaisu una *Almasiihu, amaana: Edda una a eksesaa Dadaamiya.

²³ Haraare maa, Yahudiya-aha ta naba demaa am sawari, ta naba njante geni sey tá keƙanaakeƙa shifa á Sawulu.

²⁴ Amá cenáncena ñane keni názu ta ngwadanaa itare áte ñane bademme. An vayi vacika bademme tá anƙwa á ufa we á ukvake á berni, tá tsagwada ba ñane geni sey tá keƙanaakeƙa shifa-aara.

²⁵ Daaci vacite umele an vayiya maa, emnde na tá am iga-aara, ta naba njaneme am keday yaikke, ta naba tsekwanse á kya biye á ukvake á dem iga a ekse.

Eptsaptsa Sawulu á dem Urusaliima

²⁶ Am sarte ñanna, eptsaptsa Sawulu á dem Urusaliima. Am epts-aara wá, a de tataya jammeje antara emnde a fetarfe, amá baaka ura a fanaa vuwa deƙideƙi, adaba fartareka geni ñane keni gevge slefetarfe ba jirire.

²⁷ Amá Barnabas wá, a naba eksante Sawulu ñanna ádezeñara, a puwansaa ñane ádeza emnde a bela, a de baternaa ñane ganakini Sawulu nanna Yaakadada áte baráma á dem Dimaska, antara elva na ni a bannaa Yaakadada ge Sawulu bademme. A ndaterhe zlađe adaliye dzañdzañire na a maganaa Sawulu ge ndater elva a Yaisu ge emnde am huđe á Dimaska.

²⁸ A fantau á ba am sarte ñanna nja Sawulu antara emnde a bela, a jaa dába am huđe á Urusaliima ba seke una á kataná ñane mazla-aara ge mága waazu an zhara á Yaisu, an baakire á lyawa.

²⁹ Ádeza Yahudiya-aha na tá ndáhá ba elva a Yunaniñkau keni a duwa Sawulu an elva a Yaisu, a ndaterndáhá sera-aara ba kwakya, amá itare tá tataya keƙa shifa-aara.

³⁰ Cenaráncena egdzar mama-aha-ñara maa, ta naba danse á dem Kaysariya, ganakini a ezzalá á dem Tarsus.

³¹ Daaci emnde a fetarfe am haha á Yahudiya, antara Galili, ira *Samariya njarinja an hairire mázla-aara, tá anƙwa á far ba mága dzañdzañire am elva á Yaisu, tá

aŋkwa á fá zherwe áte Yaakadada, aŋkwa Shedekwe Cudedfde am dágave-aatare, á sagatersaga ba kelaazare.

A mbetaa estuwa Aynaiyas

³² Am sarte ŋanna maa, Piyer á já ba dába am tate-aha gergere. Vacite umele maa, a de zhara emnde a fetarfe na tá am Lida.

³³ Duwa-aara á dem ekse ŋanna, a de bera ura umele zhera-aara Aynaiyas, yawe tiise á taa tseteka am haha d'ekid'eki, adaba gevge ŋguryekwe.

³⁴ Á ba Piyer á elvan ge ŋane: «Mbakaambe Yaisu *Almasiihu, tsetse, tsatsanaat-satse egdera á ŋa.» Kertenj tsetsa Aynaiyas.

³⁵ Emnde na tá am Lida ŋanna, antara emnde a Saraun bademme naránna, itare keni ta naba fetarehe áte Yaakadada Yaisu.

Tsetsa Tabita am emtsa

³⁶ Ndza aŋkwa mukse umele slefetarfe am ekse á Jaupe, zhera-aara Tabita, an elva a Yunaniŋkau wá, Daurkas. Amaana: Zaara. Mukse ŋanna wá, ma vaatara keni ŋane á maga ba slera á maggwire, aŋkwa á melateru ge talaga-aha keni.

³⁷ Daaci a eksevaahé ge lapikere wá, a naba emtsehe. Bararanvebáre, ta de zlavanaahé am bere. Bere ŋanna átire ge bere-aha umele.

³⁸ Dagave á tara Lida antara Jaupe yiyiyeka an kevaaye. Daaci cenarácena emnde a fetarfe na tá am Jaupe, ganakini aŋkwa Piyer am Lida. Daaci ta naba belanvaa emnde buwa, ganakini a sawa ba watsewatse tasle-aara.

³⁹ Ba watsewatse a tsetehe ge Piyer, ta zlala ba kerde antara emnde a de dáha na. Ba damda Piyer wá, ta dán ba suuwe á dem bere na átire na, Piyer a de beraa wegyege a ŋwasha bademme tá aŋkwa á kyuwa emtsa na. Ba ta naa Piyer, tá aŋkwa á kyuwa ásezenjara, tá ámberá ŋgyekwaná buba antara náza tsekwa-aha umele na ndza a dzebanaa Daurkas am sarte na zlafe á ba an shifa-aara am dagave-aatare.

⁴⁰ Daaci Piyer a naba bakese emnde bademme á segashe, a kezlaa ugje, a magaa maduwa, daaci a eptsapte á deza emtsa na, a ba ŋane: Tabita! tsetse! A naba werante ice-aara Tabita, a tsetehe, a njehe.

⁴¹ Piyer a ŋanaahé erva, a tsante bademme, daaci a dante wegyege a ŋwasha na, antara emnde a fetarfe umele, a marateraa Daurkas an shifa-aara.

⁴² Labare ŋanna hyemhye am huđe á Jaupe bademme, emnde ta naba fetarfe áte Yaakadada Yaisu.

⁴³ Am iga a una ŋanna maa, Piyer haraare zlafe á d'aliye am huđe á Jaupe, am mba á slekkedá gwagwa umele zhera-aara Simaun.

10

Kaurnailiyus á d'áhá Piyer á dem mba-aara

¹ Aŋkwa ura umele am Kaysariya zhera-aara Kaurnailiyus, palle á male-aha á sawji-aha á Rauma na tá d'aháterá an sawji-aha á Italiya na.

² Zhel ŋanna wá, ŋanaaŋa nadina á Yahudiya-aha an tsáká ire. ŋane an lyawa á Dadaamiya jipu, ŋane antara emnde-aara bademme am huđe á há-aara tá iceka de ŋala Dadaamiya. Aŋkwa á melaterumele jipu ge Yahudiya-aha na tá am baakire.

³ Vacite umele an naduwar wá, Kaurnailiyus a shaa wahayu á sawa áza Dadaamiya, a naa malika á Dadaamiya samsa ba ŋgayye ásezenjara. A ba malika ŋanna á elvan ge ŋane: Kaurnailiyus!

⁴ A kante ice-aara Kaurnailiyus, a zharaa malika na amberá á gyagya, a ba ŋane: «A jaara uwe, edda-aaruwa?» A ŋwete ge malika na, a ba ŋane á elvan ge ŋane: «Dadaamiya lyevaalya maduwa á ŋa, hayánháya slera á maggwire na ká aŋkwa á maganá ka átevege talaga-aha, ŋane viyakaaka d'ekid'eki.

⁵ Kina wá, naba ebbela emnde á ña á dem Jaupe, a de d'arakanteda dawale umele ankwá áhuwa zhera-aara Simaun Piyer.

⁶ Zhel ñanna ankwá am mba á patuma-aara cepen-aara Simaun slekkeda gwagwa, bere-aara áte we á guwa yaikke.»

⁷ Ba zlazlálá malika na, Kaurnaaliyus a naba d'ante emnde buwa am dagave á emnde na tá maganá slera am huđe á há, antara sawji palle am sawji-aha na tá ufa há-aara, sawji ñanna keni d'abetedaba nadina á Yahudiya-aha ba shagera.

⁸ Daaci a bateraa názu a ndanaa malika na bademme, a naba belaterbela á dem Jaupe na.

⁹ Dem makuralla-aara keni tá á ba áte baráma. Herzhe á maga vacitire wá, herzharenteherzhe Jaupe. Piyer ñanna keni d'altedálá áte ire á dzuguru ge mága maduwa.

¹⁰ Am sarte ñanna keni ñanaaŋa waya Piyer, á kátá náza za mázla-aara. Am sarte na ni tá ankwá á tsatsaná náza za ñanna maa, ñane shánsha wáháyu á sawa áza Dadaamiya.

¹¹ Am wahayu-aara, á zhara ba samaya an wera waŋŋe, ankwá á tsekwa duksa umele ba seke gwadau yaikke á sem áhá, an ñaŋa we á námbaŋwa-aha-aara ufađe kerde.

¹² Ankwá dabba-aha jeba gergere bademme, antara názu á hulmba am haha jeba gergere bademme, ira yiye-aha jeba gergere bademme am huđe á duksa ñanna.

¹³ A ba kwara umele á sawa am samaya á elvan ge Piyer: «Tsetse eksevaksá, icantice, ezza.»

¹⁴ Amá a ñwete ge Piyer, a ba ñane: «A'aa estuweka Yaakadada, adaba ba vaci palle keni zanuka harám, ma lipa keni.»

¹⁵ A ba kwara ñanna á elvan ge ñane zlađe adaliye: «Zhareka názu a ganvaa Dadaamiya cuđeđe seke lipa.»

¹⁶ Ser keye ankwá á banánba estuwa. Am iga á una ñanna, a naba eptsehe ge kazlaŋa ñanna adaliye á dem samaya.

¹⁷ Piyer wá, ankwá á dzama ba názena ni á kátá á banná Dadaamiya an wáháyu ñanna. Daaci emnde a bela á Kaurnaaliyus keni tá ankwá á tsatse áte we á bercome-aara, tá ankwá á enndava.

¹⁸ Ta kante kwará, a ba itare: «Ankwá ura zhera-aara Simaun Piyer am mba na emtu?»

¹⁹ Piyer am dzama ire keshekke, ankwá á tataya jirire á názena á kátá banánba Dadaamiya an wahayu na, á cená ba tá ankwá á tatayaaká zála keye ágashe, a ba Shedekwe á Dadaamiya á elvan ge ñane.

²⁰ Tsetse ettsekwa, de d'abaterdába ba kina, maŋka gajawe d'ekideki adaba ya belateraa ba iya, a ba Shedekwe Cuđeđe.

²¹ Daaci a tsekwehe ge Piyer, a duhe á deza emnde ñanna, a ba ñane á elvan ge itare: «Náwa iya, iya edda una kwá ankwá á tatayaná kure, ázara á ba kure?»

²² Ta ñwetehe, a ba itare tá elvan ge ñane: «A belañeraa Kaurnaaliyus male á sawji-aha, ura mággwe, an lyawa á Dadaamiya jipu, ba Yahudiya-aha keni diyardiya. A bannaa ba malika á Dadaamiya ganakini sey á d'akdáhá á dem mba-aara, ká de banánba názu ká an ñane ge ndanda na.»

²³ Daaci a lyatervaahe ge Piyer á dem bere, a vaterte tate a zlava ge hare.

Mákuralla-aara ta tsetehe, a zlala antara itare. Emnde a fetarfe na tá am Jaupe keni emnde umele ta d'abaterdába.

²⁴ Wergexse-aara lauktu daraada am Kaysariya. Daaci Kaurnaaliyus a d'ante emnde-aatare, antara slakate-aha-aara, tá ankwá ufa sawa á Piyer na.

²⁵ Am sarte na damda Piyer, a se yainu á ba áte we á bercome Kaurnaaliyus, a kezlanaa ugje ba shagera á katafke-aara.

²⁶ Amá a tsante ge Piyer, a ba ñane á elvan ge ñane: «Tsetse, iya keni ya ba urimagwe.»

²⁷ Piyer á baná ba elva ge Kurnailiyus ta demaa ba estuwa á dem huđe á há. Ta de beraa emnde kwakya jarammeje áhuwa.

²⁸ A ba ñane á elvan ge itare: «Ba kure keni diyakurdiya ganakini ura Yahudiya wá, á belannaaka nadina-aara ge nja antara ura á jeba umele, sakwa ge dem mba-aara. Amá a marisaa ba Dadaamiya geni ma ware keni a zharanka seke lipa.

²⁹ Adaba una ñanna náwa sanemsa adaba d'aha á ña, maganka gajawe dekidfeki. Kina wá, wayanwáyá cena pute na ka d'ahiyaa átugena na.»

³⁰ A ñwete ge Kurnailiyus, a ba ñane: «Hare ufadire-aara vatena, vacite ñanna yá an'kwa á maga maduwa á icavaciya, an zura ba seke una wá, yá zhárá ba ura á tse á katafke-aaruwa, nan'gyuwe-aara á maga wulwulire ba seke uwe,

³¹ a ba ñane á elvan ge iya: Kurnailiyus, lyevaalya Dadaamiya maduwa á ña, mela na ká an'kwa á melaterwa ka ge talaga-aha na keni viyanaaka.

³² Kina wá, ebbela emnde á dem Jaupe, a de d'arakanteda Simaun Piyer, an'kwa am mba á cepen-aara Simaun slekkeda gwagwa, há-aara an'kwa áte we á guwa yaikke.

³³ Daaci ba watsewatse ya naba belakvaa emnde á ba am sarte ñanna ge de dak'daha, ka keni fan'ka ervaun'de, daaci yá slafaká we-aara adaba sawa á ña. Kina wá, bademme á ñere na, ña jamme á katafke á Dadaamiya áhuna ba ge cena názu a fakaara Yaakadada ge enndáhá-aara na.»

Waazu á Piyer am mba á Kurnailiyus

³⁴ Daaci Piyer a eksetaa elva a ba ñane: «Kina wá, diyandiya ganakini ba jirire gergerka emnde áza Dadaamiya.

³⁵ Emnde bademme, máki ura á njá an lyawa á Dadaamiya, an'kwa á maga jirire wá, ma ura a ekse-ara keni á hayánháya Dadaamiya.

³⁶ Diyakurdiya Dadaamiya a velante elva-aara ge larde á *Iserayiila, elva ñanna wá, labáre á higa geni emnde tá shánsha hairire an Dadaamiya á kya erva an Yaisu *Almasiihu, ñane Yaakadada á emnde bademme.

³⁷ Ba kure keni diyakurdiya elva ñanna a fantau am Galili, am sarte na Yuhanna an'kwa á balaterá waazu á baptisma ge emnde na; diyakurdiya názu a mágava am huđe á Yahudiya bademme am sarte ñanna.

³⁸ Ba kure keni diyakurdiya baakire á zlakta á Shedekwe Cufed'fe na a vantaa Dadaamiya ge Yaakadada Yaisu ura Nasarátu, diyakurdiya názu a maganaa Yaisu am larde na, slera á magwire na a maganaa ñane, a naba mbaterahe emnde na tá an shaitaine, adaba Dadaamiya an'kwa antara ñane.

³⁹ Ñere wá, ña seyde-aha á názena a maganaa ñane am huđe á Yahudiya bademme, antara am Urusaliima na. Ñane maa, ta janaa áte dzan'gala.

⁴⁰ Amá Dadaamiya a tsante am fáya am hare ge keyire. A vante baráma ganakini á marañeránmárá ire-aara ge ñere.

⁴¹ A marateraa ire-aara ge emnde bademme-ka, sey ba ge ñere ña emnde na ni a dzerañerse werre Dadaamiya ganakini ña seyde-aha na. Am iga a tsantetse-aara am fáya na wá, ñere zan'eruze, shañerushe antara ñane.

⁴² A ban'naa ba ñane an we-aara ganakini njá ndaterndáhá elva-aara ge emnde bademme, njá maga seydire-aara geni ba ñane edda una a tsanaa Dadaamiya ge mága shairiya á emnde na tá an shifa, antara shairiya á emnde a fáya bademme.

⁴³ Nabi-aha bademme ndza ta enndáhá elva áte Yaisu, a ba itare: Ma ware una a fetaare áte ñane keni, Dadaamiya á yanárye haypa-aha-aara adaba ñane.»

Ma emnde na garevka Yahudiya-aha keni sharánsha Shedekwe Cufed'fe

⁴⁴ Am sarte na Piyer anƙwa á maga waazu na wá, tsekwatartsekwa Shedekwe Cufedde ge emnde a cenaa waazu-aara na bademme.

⁴⁵ Yahudiya-aha na ta saa á dɔba Piyer, itare fartarefe na, darenda am mága najipu yaikke, geni mbate Dadaamiya á vaterteva Shedekwe Cufedde ge emnde umele keni.

⁴⁶ Adaba tá cená ba tá anƙwa á ndáhá elva-aha anwaslire, tá anƙwa á gálá Dadaamiya am yaikkire-aara. Daaci a ba Piyer:

⁴⁷ «Emnde na keni sharánsha Shedekwe Cufedde ba seke una ɲa shanaa ɲere. Kina mu, á piyaterantaa ware ganakini tá magaternaamaga baptisma an yawe?»

⁴⁸ Daaci a ba ɲane, a magarateranmaga baptisma an zhera á Yaisu *Almasiihu. Am iga a una ɲanna maa, itare ta ndáva Piyer, ganakini á haraterveháre cekwaanƙuɗi.

11

Piyer anƙwa á vaterte sera á elva áte Kaurnailiyus ge emnde a fetarfe am Urusaliima

¹ Cenarácená emnde a bela, antara emnde a fetarfe umele na tá am Yahudiya, ganakini ba emnde a jeba umele keni tá anƙwa emnde umele lyarvaalya elva á Dadaamiya.

² Daaci am sarte na daada Piyer á dem Urusaliima maa, Yahudiya-aha na fartarfe na ta fantau ge hábaza sera á Piyer, a ba itare tá elvan ge ɲane:

³ «Ekka ni ka naba dem mba á emnde na ta baaka am shedekwe, ka zu duksa antara itare!»

⁴ Daaci Piyer a eksetaa elva, a tsakaterse sera á elva ɲanna bademme an pálpale.

⁵ A ba ɲane á elvan ge itare: «Iya wá, ndza yá am berni á Jaupe. Yá átira mága maduwa wá, ya naba shaa wáháyu. Yá zhárá ba duksa umele yaikke, á tsekwa á sawa am samaya á sezerwa ba herezhzhe. Duksa ɲanna ba seke gwadau, an ɲaɲa we á nambaɲwa-aha-aara ufade kerde.

⁶ Ya fete ice-aaruwa ba yamme ge zhárá názu am huɗe-aara wá, anƙwa dabba-aha á bere, antara dabba-aha á kaamba jeba gergere bademme, názu á hulmba am haha jeba gergere bademme, ira yiye-aha jeba gergere bademme.

⁷ Daaci yá cená ba kwárá á biya elva á sawa am samaya: Piyer, tsetse, eksevaksa, icantica, ezza.

⁸ Amá ya ɲwanante: A'aa estuweka Yaakadada, adaba ba ser palle keni damka duksa harám, ma lipa keni am mbuwe-aaruwa.

⁹ A ba kwárá ɲanna zlaɓe ádaliye á sawa am samaya: Zhareka názu a ganvaa Dadaamiya cufedde seke lipa.

¹⁰ Ser keye anƙwa á biyánba kwárá ɲanna estuwa. Am iga-aara a naba eptsehe zlaɓe ádaliye ge kazlaɲa ɲanna á dem samaya.

¹¹ Á ba am sarte ɲanna maa, saremsa zála ufade á sem mba na ya tsekwa am huɗe-aara na, a belateraa zhel emnde a Kaysariya á sezerwa.

¹² A ba Shedekwe á Dadaamiya á elvan ge iya: Ezzlálá antara itare, maɲka gajawe dekiɗeki. Daaci ya naba tse ya duwa. Egdzar mama-aha a miya na náwa itare ta unƙwahe na keni, ta naba duhe antara ya á de ba am huɗe á há á zhel ɲanna.

¹³ A ndaɲerhe sera-aara bademme, geni a tsekwa malika á Dadaamiya am huɗe á há-aara ba ge ɲane, a ba malika ɲanna, ebbela zála, a de d'arakantedá Simaun Piyer am Jaupe,

¹⁴ watse á se bakánba ɲane elva na ni ká lyelye shifa á ɲa an ɲane, ekka antara huɗe á há á ɲa bademme.

¹⁵ Daaci ya naba magateraa waazu. Yá anƙwa á magaterá waazu wá, a tsekwa ge Shedekwe Cufedde á setarge itare ba seke una ndza a tsekwamiyar ge miya am zunɲwire na.

¹⁶ Daaci yehanteyeha elva na ndza a ndanaa Yaakadada, a ba ñane: Yuhanna wá, a magateraa baptisma ge emnde an yawe, amá kure, tá de magakurá baptisma an Shedekwe Cufedde na.

¹⁷ Daaci estuwa, a vatertaa ba Dadaamiya an ire-aara Shedekwe Cufedde, ba seke una ndza a vamite ge miya adaba fetarfire á miya áte Yaakadada Yaisu *Almasiihu na. Yá dzegwándzegwa piyantaa slera-aara ge Dadaamiya emtu?»

¹⁸ Cenarancena elva ñanna, lauktu daralika á hábaza sera á Piyer mazla-aara. Ta fantau ge gálá Dadaamiya, a ba itare: Una wá, ba jirire. A magaternaa ba Dadaamiya pute a maga tuba ge emnde a jeba umele keni, ganakini a sharansha shifa.

Emnde a fetarfe na tá am Antakiya

¹⁹ Am diyakurdiya ba kure keni, ganakini am sarte á ja Aitiyain, ndza ankwá zladá áte emnde a fetarfe kyarkya á dem ekse-aha gergere, emnde umele-aatare kwaye ta zlalá á dem Finikiya, antara Kiprus, ira Antakiya na wá, itare ta de balá ba waazu. Amá wá, sey ba ge Yahudiya-aha.

²⁰ Emnde umele-aatare ge emnde a Kiprus, antara emnde a Siraine, ta naba dem Antakiya. Itare wá, ta de magaterán ge Yahudiya-aha ka palle waazu, antara emnde na garevka Yahudiya-aha keni bademme. Ta de ndaater labáre á higa, elva a Yaakadada Yaisu.

²¹ Yaakadada Yaisu maresemáre hákuma-aara am itare. Adaba una ñanna, emnde kwakya fartarefe, saremsa á sem sera-aara.

²² Dámda labáre-aatare á deza emnde a fetarfe na tá am Urusaliima maa, daaci ta naba bela Barnabas á dem Antakiya ñanna.

²³ Duwa-aara, ba ñane keni de nanna ganakini Dadaamiya a gaterar barka kwakya ge emnde a fetarfe ñanna, higa ge ñane keni. A faterem ndzedá am vuwa kwakya geni a njarinja an lya á Dadaamiya, a dzalarka defideki.

²⁴ Barnabas ñanna wá, ura mággwe, sletarfe an tsaka ire, an naha an Shedekwe Cufedde. Daaci emnde kwakya fartarfe áte Yaakadada.

²⁵ Am iga a una ñanna maa, Barnabas a sem Tarsus ge tataya Sawulu.

²⁶ Am sarte na shansha, ta saa ba kerde á sem Antakiya. Ta se magaa sakanderi átirpalle, ta kwaraterse duksa kwakya ge emnde a fetarfe. Ta fantau á ba am Antakiya ñanna zunjwe ge dáhá emnde a fetarfe an emnde á *Almasiihu.

²⁷ Tá ankwá nabi-aha umele ta tsete am Urusaliima, ta dem Antakiya am sarte ñanna,

²⁸ a balese ge palle á nabi-aha ñanna an hákuma á Shedekwe Cufedde, zhera-aara Agabus, a tsetehe, a tsahe am dagave á emnde, a ba ñane: Ankwá á sawa waya yaikke á sete duniya bademme. (Ba jirire ndza samsa waya ñanna am zamáne á sleksu Kalawdiyus.)

²⁹ Daaci ta naba ngudaa sawari-aatare emnde a fetarfe, ganakini ma ware keni a faafa názu a dzegwanaa ñane, tá de melateru ge emnde a fetarfe na tá am Yahudiya an ñane.

³⁰ Ta naba jemaa sadake ñanna, ta belaa tara Barnabas tá antara Sawulu an ñane ádeza male-aha á emnde a fetarfe am Yahudiya.

12

**Hirudus a ja Yakuba, a belem Piyer am dangay*

¹ Am sarte ñanna, fantaufe sleksu *Hirudus ge shateru zladá ge emnde a fetarfe umele.

² A ba ñane: A jareja Yakuba egdza emmenjara ge Yuhanna an katsakar, ta naba jehe.

³ Nanna hayaránháyá Yahudiya-aha maa, a naba eksevaa Piyer keni, am hare-aha á muñri á depain na baaka shahi á makala am huđe-aara na, a de zlenma am dangay.

⁴ Am sarte na eksevaksá na wá, a puwaa sawji-aha kelaawa ju unkwáhe, ta tegese sawji-aha ñanna gergere ufađe ge ufufa-aara. Ate *Hirudus wá, ma andze á dáná á dem shairiya á katafke á zlamaha má zlauzla muñri á *Paska ñanna bademme.

⁵ Daaci ba njá á Piyer am dangay na, amá baaka puwansepuwe á emnde a fetarfe dekideki ge mága maduwa adaba ñane.

Malika a sanse Piyer am dangay

⁶ Lauktu á semsa hare na a tsanaa *Hirudus na wá, á ba an vayiya ñanna Piyer á pá ba hare-aara am dágave á sawji-aha buwa, erva-aara palle an nguđa áte sawji na, erva palle keni an nguđa áte una an kaderci bademme. Sawji-aha na tá ufa we á bere á dangay ñanna keni tá ankwá bademme.

⁷ A naba semhe ge malika á Yaakadada, hyemhya parakkire á Dadaamiya am huđe á dangay ñanna bademme. Daaci malika na a de gejante Piyer, a tsante am hare: «Ettse ba watsewatse!» a ba ñane á elvan ge ñane. A palehe ge tsavaytsavaye áte erva-aha-aara ba estuwa, a puwehe á dem haha bademme.

⁸ A ba malika na á elvan ge ñane: «Halantehála náza nguđa huđe á ña, ngudesengude huđe, puwempuwa kimake á ña am sera.» A naba maganaahe una ñanna Piyer. A ba ñane á elvan ge ñane: «Tsekwemtsekwa am kazlaja á ña, sawa mi zlala.»

⁹ A tsetehe ge Piyer ba estuwa, ankwá á daba malika na, amá njanteka ñane áte jirire názena ankwá á maganá malika na, ñane a kurken á ba am wáháyu.

¹⁰ Daaci ba tá sawa, tá sawa, ta yesaa tate á njá á sawji-aha palle, ta yesaa una ge buwire, saremsa áte wákyiya yaikke na an maga an íre miyenne, má sakesse am una ñanna ká de ba am huđe á berni na. Saremsa áte wákyiya ñanna, a wertaa ba ñane an ire-aara, ta naba sesehe á segáshe. Ta zlalete ba cekwaangudí áte barama á dem huđe á berni wá, a medehe ge malika na, a yaa Piyer ba ñane palle.

¹¹ Piyer á nanna mazla-aara názena a maganaa malika, a ba ñane: «Kina wá, diyandiya kwa, mbate Yaakadada a bela malika, a se ñezlise am hákuma á *Hirudus, antara lámare na ta yekivaa Yahudiya-aha na bademme.»

¹² Am sarte na shushe Piyer yawe am mága ñanna bademme maa, a naba dem mba á Maari emmarge Yuhanna, Markus keni ba zhera-aara, a de beraa emnde kwakya tá ankwá ñala Dadaamiya.

¹³ Daaci ankwá á já we á bere Piyer am mba á Maari, a sawa gyaale umele zhera-aara Raude, a se cena labare wá,

¹⁴ á cena ba kwará á Piyer. Higetehiga Raude, kelaa ma á werá we á bere ñanna wá, ñane a eptsaa á dem huđe á bere zlađe ádaliye ge ndahater ge emnde umele ganakini ankwá Piyer á tsá ágáshe.

¹⁵ A ba itare tá elvan ge ñane: «Ká an shaitaine emtu Raude?» A ba ñane á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire una fideka.» A ba itare, má estuwa wá, una ba shedekwe-aara.

¹⁶ Amá Piyer yánka já we á bere na. Mázla-aara ta se werante, tá zhára ba irice á Piyer á tse, tá maga ba najipu-aara.

¹⁷ A magateraa nalaama an erva ganakini a ndarka elva. A ndaterhe názena a maganaa Yaakadada ge sanse am dangay na, a ba ñane á elvan ge itare: «Mbedawaterumbede ge tara Yakuba, antara egdzar mama-aha a miya umele.» Daaci ba segáshe-aara, a zlalehe á dem tate umele.

¹⁸ Weraawera ekse wá, ba palle a názu tá ndaaná sawji-aha na ta ufaa Piyer na baaka. Názu tá ndaaná itare, ba Piyer na mu a maganá estara?

¹⁹ A ba sleksu *Hirudus sey a tatayartátaya. Amá sharánká Piyer dekidfeki. A dateraa ndáva-aha ge sawji-aha na, am iga-aara, a ba ñane, má ba estuwa wá, a cebareceba sawji-aha ñanna am kelaa-aara. Ba a ndaase una ñanna, mazla-aara ba zlala-aara á dem Kaysariya, a de shekwaahe áhuwa.

*Elva áte emtsa á sleksu *Hirudus*

²⁰ A ba am sarte-aha ñanna maa, ndza ankwá ervaunđe á sleksu *Hirudus áte emnde a ekse á Tirus, antara emnde a ekse á Sidaun bademme. Daaci emnde a ekse-aha ñanna ta magaa sawari geni tá de slapala áza slekse; ta naba tatayevaa Balastus geni á dáterá ñane á deza slekse ñanna. Balastus ñanna ura male. Huđe á há á slekse ñanna bademme am erva-aara. Daaci duwa-aatare ádeza sleksu Hirudus, ta de tataya hairire am dágave-aatare. Adaba zuze á emnde a ekse-aha ñanna bademme á segáshe á ba am kwárá á slekse ñanna.

²¹ Daaci sleksu Hirudus a fateraa sarte á já ire-aatare. Samsa sarte ñanna maa, Hirudus a tsekwemaa am zane á sleksire a njemaa am kurshi á sleksire, a fantau ge ndaater elva.

²² Amá ta naba ñwete ge emnde bademme á ba an ká kwárá á dem zhegela, a ba itare: Dadaamiya una á ndáhá elva na, urimagweka. Ba a cenaa una ñanna sleksu Hirudus, a naba shafante ire-aara.

²³ Daaci a se zlavanaahe ge malika á Yaakadada á ba am sarte ñanna an lapikere, adaba a eksetaa sleđe á Dadaamiya. A zanse huđe záhe á huđe, daaci a naba emtsehe.

²⁴ Amá elva á Dadaamiya wá, hwiyaahwiya baaka zlakta-aara.

²⁵ Tara Barnabas antara Sawulu magarnaamaga slera na ta faterarfe, ta belaterbela á dem Urusaliima na, ta saa ba kerđe antara Yuhanna Markus á sem Antakiya.

13

Tá an dzera tara Barnabas antara Sawulu ge dem larde umele

¹ Am aiklaisiya á Antakiya wá, tá ankwá nabi-aha, antara emnde a kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde. Náwa zhera-aha-aatare: Barnabas, Simaiyaun, Ura Danjwe keni ba zhera-aara, Lukiyus, ñane ura Siraine, Manahun, ñane slenja á sleksu *Hirudus, ira Sawulu.

² Vacite umele tá am sera á Dadaamiya, tá ankwá tsufa ndera wá, a ba Shedekwe Cufedđe á elvan ge itare: «Tara Barnabas antara Sawulu wá, yawáteryá ge ire-aatare ge mága slera na ya dfaater ge ñane na.»

³ Daaci ta tsufete ndera, ta magaterar maduwa, ta puwaterar *erva a barka, lauktu ta belaterbela á de maga slera ñanna.

Slera á tara Barnabas antara Sawulu am Kiprus

⁴ Am a dzeratersaa Shedekwe Cufedđe tara Barnabas antara Sawulu ge belaterbela, ba zlala-aatare á dem Sailaiwkiya, ta de dema am paare á yawe áhuwa ge dem Kiprus am dágave á yawe.

⁵ Ta de tsekwa am Salami am haha ñanna, daaci ta de fantau ba ge de bálá elva á Dadaamiya am *mashidi-aha á Yahudiya-aha áhuwa. Yuhanna Markus keni antara ba itare, ankwá á melaterumele.

⁶ Ta jem dába praatte am haha á Kiprus ñanna. Herzhe tá degáshe am haha ñanna, kwaye ta dem Pafaus am halavuwa-aara. Am Pafaus maa, ta de já ba ire antara zhel Yahudiya umele zhera-aara Bar-Yaisu, slemaga namselkwa, a bantsa ñane: Ya nabi, mbate fida.

⁷ Zhel ñanna ta emnde a njá antara raizhauñ á haha á Kiprus, zhera-aara Sairgiyus Paulaus slenkale jipu. Daaci raizhauñ a dfante tara Barnabas antara Sawulu á dezerara, adaba á kátá cená elva á Dadaamiya.

⁸ Amá Ailimas, una zhera á slemaga namselkwe na an elva a Yunaniṅkau-aha, ṅane ekserka duwa á tara Barnabas á deza raizhaun na ɔekidɔeki. Á kátá piyantá fetarfire ba ɔekidɔeki ge raizhaun.

⁹ Daaci Sawulu, Paul keni ba zhera-aara, an naha an Shedekwe Cudedɔe, a ṅgyaingyainse ice,

¹⁰ a ba ṅane á elvan ge zhel ṅanna: «Hey! Zhel shaitaine, a ba ka ka yaimyaimé, ká maga ba kemangerire, ka kelaade á jirire baɔemmeká? Ká yainya emtu badza slera á Dadaamiya ná?»

¹¹ Náwa Dadaamiya á fakar názu á fakarfe, sey ká gevge wulfe emtsaade cekwaanɔudi, ká shekwaashekwa ká nánka vaciya an ice á ṅa.» Kerten a naba wulfete ge Ailimas, á tatapaná an naɔafa antara názlaɔa baɔemme ge tataya ura á taɔaná an erva.

¹² Nanna raizhaun una ṅanna, ṅane a naba fetarehe áte Yaakadada, aṅkwa á cená názu tá kwaransekwáre, aṅkwa á maga najipu-aara.

Tara Paul antara Barnabas am Antakiya, haha á Pisidiya

¹³ Tara Paul yaránya Pafaus, darenda am paare á yawe, zlarzlálá á dem Pairge am haha á Pamfiliya. A de yateraa áhuwa Yuhanna Markus, ṅane a eptsaa á dem Urusaliima.

¹⁴ Amá tara Paul wá, ta tsete am Pairge ṅanna, kwaye ta zlálá á dem Antakiya am haha á Pisidiya. An vaci puwansepuwe maa, ta duhe á dem *mashidi á Yahudiya-aha, ta de njanjehe.

¹⁵ Am sarte na ndarsende *tawraitá, antara wakita á nabi-aha, male-aha á mashidi ṅanna ta belaterve we ge tara Paul, a ba itare tá elvan ge itare: «Máki aṅkwa elva kwá ndaater ge emnde ge vaterte ndzedá an ṅane wá, ndaundáhá kina egdzar mama-aha-aaruwa.»

¹⁶ Daaci a naba tsetehe ge Paul, a magateraa nalaama an erva, a fantau ge ndaater elva, a ba ṅane: «Kure emnde a *Iserayiila, kure emnde na kwá an lyawa á Dadaamiya baɔemme, cenaucena:

¹⁷ Dadaamiya na mí ɔabaná miya emnde a *Iserayiila na wá, ndza a dzeratersaa ba ṅane eggye-aha a miya werre, kwaye a de gelateraa am haha á emnde, am Misera. Am iga á una ṅanna maa, a saterse am Misera ṅanna an hákuma-aara.

¹⁸ Yawe kul ufade á fá ba ervaunɔe an itare am kaamba.

¹⁹ Daaci a kedaa jeba gergere vuye antara slekse-aha-aatare baɔemme am Kanaana, a vaterte haha ge emnde-aara Iserayiila-aha.

²⁰ Baɔemme á una ṅanna wá, shekwaashekwa-aara á maga yawe deremke ufade an kul ilyebe. Am iga-aara maa, Dadaamiya a dzerese emnde umele am itare, a gaterve narkali-aha ge kyá shairiya-aatare. A magán ba estuwa dem zamane á nabi Samiyail.

²¹ «Am iga-aara maa, itare ta ndavanu slekse ge Dadaamiya, a vaterte Sawulu egdza á Kis. ṅane ura jeba á Bainjamain. A magaa iva kul ufade am sleksire.

²² Am iga á yawe kul ufade wá, Dadaamiya yanaaya Sawulu, a vaterte *Dawuda ge slekse-aatare. Náwa názu a ndaasa Dadaamiya áte sleksu Dawuda: Ya hayanaa á ba an háyá Dawuda egdza á Yaisa, diyandiya geni á de maganaamaga ṅane názena yá kataná ya baɔemme.

²³ Kina wá, Dadaamiya a eksese ura am dágage á eggye-aha á Dawuda ṅanna, a ganve slelyaterlya itare emnde a *Iserayiila baɔemme. Ba seke una ni ndza a bateranba ganakini watse á vaterte ura, slelyaterlya na. Ura ṅanna wá, Yaisu.

²⁴ Am sarte na zlaɔe marseka Yaisu ire-aara parakke áza emnde wá, Yuhanna a magateraa waazu ge emnde a Iserayiila, a ndaterndáhá geni a magarmága tuba, tá magateraamaga baptisma.

²⁵ Am sarte na herzhe watse á emtsa Yuhanna wá, a naba ndavateruhe, a ba ɲane: Kwa kurken ya ware ɲane? Iya wá, ya edda una kwá ufaná kure ka. ɲane aɲkwa á sawa. Ba ge slesadanse kimake am sera keni hyanefka ya ɔekidɔeki.

²⁶ «Daaci egdzar mama-aha-aaruwa, kure eggye-aha á Ibrahimá, kure emnde na kwá an lyawa á Dadaamiya baɔemme na, Dadaamiya a belamiyán ba ge miya labare á lya ura ɲanna.

²⁷ Amá cenaránka emnde a Urusaliima antara male-aha-aatare ganakini ba Yaisu una slelya ura, cenaránka názu ta ndahanaa nabi-aha na. Tá ndáhá ba ɲane tsa ba kelaa vaci puwansepuwe am mashidi-aha-aatare, aley ta eksevaa Yaisu, ta zuhe an shairiya. Estuwa, ta maganaahe keni ba itare ɲanna zlaɔe adaliye elva a nabi-aha ɲanna.

²⁸ Sharánka tsa haypa áte ɲane hyephye ge já shifa-aara, aley a ba itare tá elvan ge sleksu *Pilaatu: Sey ká ja ba shifa-aara baɔemme.

²⁹ Magaraamaga názu ndza ta ndahanaa nabi-aha áte Yaisu wá, ta tsekwanaahe ge emnde umele áte dzaɲgala ɲanna, ta de hedehe.

³⁰ Amá a se tsante ge Dadaamiya am fáyá.

³¹ Am hare-aha kwakya una Yaisu aɲkwa á maraterá ire-aara ge emnde na ndza tá njá á ba antara ɲane na. Aɲkwa á maraterá ire-aara kwaye á sa am Galili, dem Urusaliima baɔemme. Ba emnde ɲanna una ta seyde-aha-aara. Tá aɲkwa á ndater elva-aara ge emnde a *Iserayiila.

³² Ba ɲere na keni, ɲa sakuraa ba labare á higa ɲanna. ɲa se bakuraa duksa na ni ndza a baternaa Dadaamiya ge eggye-aha a miya ganakini watse á vaterteva na.

³³ A vamite ge miya na ma eggye-aha-aatare na duksa ɲanna. Adaba a tsante Yaisu am fáyá ba seke una aɲkwa an puwa am jabura buwa na. A ba ɲane: Vatena wá, gakevge egdza-aaruwa, Iya keni ya Eddeɲa.

³⁴ Ndza a bánba zlaɔe ádaliye Dadaamiya ganakini watse á tsantetse Yaisu am fáyá, á de sevka vuwa-aara ɔekidɔeki. A ba ɲane:

Ba jirire, watse yá gakarge barka-aaruwa ba seke una ndza ya banán ge *Dawuda ganakini watse yá magannaamaga na.

³⁵ A ba Dawuda zlaɔe ádaliye am wakita-aara:

Ká yánka á sevse vuwa á sleslera á ɲa ɔekidɔeki.

³⁶ ɲane wá, a maganaa slera ge Dadaamiya am zamane-aara, amá zlauzla ndzedá-aara, emtsamtsa, ta hedaterve ge eggye-aha-ɲara. ɲane wá, sevse.

³⁷ Amá edda una tsantetsa Dadaamiya am fáyá na wá, ɲane sevka vuwa-aara ɔekidɔeki.

³⁸⁻³⁹ Daaci egdzar mama-aha-aaruwa, shagera ba kwá cena názena ɲá aɲkwa ndakurndá na: Dadaamiya á de yakuraarye haypa-aha á kure wá, sey adaba Yaisu. Ma ware keni má fetarfa edda-aara á ba áte ɲane wá, Dadaamiya á vanteva jirire. Una názu dzegwánka *tawraita magaterán ge emnde.

⁴⁰ Faufa hyema ba shagera geni a gevka názena ta ndahanaa nabi-aha na áte kure.

⁴¹ Adaba a ba wakita á Dadaamiya:

Cenaucena kure emnde na kwá aɲkwa á epsawa elva á Dadaamiya na, dawemda am mága najipu, geni kedakurkedfire. Adaba yá de maga názena, ma tá palakurá sera-aara keni, kwá de cenánka ɔekidɔeki na am zamane á kure.»

⁴² Tá degáshe am mashidi ɲanna tara Paul antara Barnabas wá, ta naba ndavaterndáva geni a sarsawa zlaɔe ádaliye am maka na á de sawa na keni vaci puwansepuwe, geni tá se vaterteva zlaɔe ádaliye waazu ɲanna.

⁴³ Am sarte na tá aɲkwa kya emnde baɔemme, kwakya Yahudiya-aha, antara emnde a jeba umele na ta dema an de am nadina á Yahudiya-aha na, ta ɔába tara Paul zlaɔe ádaliye. Daaci tara Paul tá an Barnabas ta vaterte sera á elva-aha kwakya,

ta faterem ndzedá am vuwa kwakya geni a gazlarka dekidfeki, a tsaraatse á ba áte ngurna na ni a magaternaa Yaakadada.

⁴⁴ Samsa vaci puwansepuwe, saremsa emnde ba kwakya ba seke jarauka am bere dekidfeki, bademme ta se cena ba waazu.

⁴⁵ Ba ta naa dikele á emnde na Yahudiya-aha wá, ta naba fantau ge shelha am ervaunđe-aatare áte emnde nanna. Daaci ba elva na anƙwa á ndahaná Paul na keni, ta maganaa gajawe, ta zlazlese antara ba ire-aara.

⁴⁶ Tara Paul antara Barnabas ta naba sherse ice, a ba itare tá elvan ge itare: «Zlaya geni ná sakurán ge kure emtsaade zunƙwe elva á Dadaamiya, amá kwa yanaa ba kure tsawe wá, nere zlaƙerzlaƙa á deza emnde a jeba umele. Emtu mándzawe ázekure Dadaamiya anƙwa á vakurte shifa anƙwaslire na emtu?

⁴⁷ Cenausena názu á ndahaná wakita á Dadaamiya; a fanjeraara Yaakadada: Ya fak geni ká maraterá parakkire-aaruwa ge larde-aha á duniya bademme, ká daterná ka elva a lya shifa, ma ge emnde na tá áme keni bademme.»

⁴⁸ Ba ta cenaa una nanna emnde na ta Yahudiya-aha ka na wá, higa ge itare. Ta fantau ge gálá Yaakadada adaba elva-aara. Daaci bademme á emnde na ndza tá an dzera áza Dadaamiya ge sha shifa anƙwaslire na, garevge emnde a fetarfe.

⁴⁹ Daaci a hyemaa estuwa elva á Dadaamiya am larde nanna.

⁵⁰ Amá duwa á Yahudiya-aha wá, ta de tsante ervaunđe á male-aha á berni nanna, antara nƙasha nƙanƙaha na daremda am nadina á Yahudiya-aha na bademme áte tara Paul antara Barnabas, ta shateru zlaƙa kwakya, ta naba bakaterse am kwaraaatare.

⁵¹ Daaci ta naba papateraahe berbere á haha-aatare áte sera-aha-aatare, ta yateraa áte uksuwe, ta naba zlaƙa-aatare á dem Ikauniya.

⁵² Amá emnde a fetarfe na tá am Antakiya nanna wá, baaka lámbe-aatare, tá an naha an Shedekwe Cufedde, higa-aatare ba kela-aara.

14

Tara Paul antara Barnabas am Ikauniya

¹ Am sarte na daraada tara Paul antara Barnabas am Ikauniya, áhuwa keni duksa a de magava ba kalkale antara una ta maganaa am Antakiya. Duwa-aatare á dem *mashidi á Yahudiya-aha, ta de magaa waazu, Yahudiya-aha antara emnde na garevka Yahudiya-aha emnde kwakya fartarfe.

² Amá duwa á Yahudiya-aha na fartareka na wá, ta naba tsante ervaunđe á emnde umele na itare keni zlaƙe fartareka na, geni a darateránda dágala ge tara Paul.

³ Amá keni hararaaháre jipu am Ikauniya nanna, ta kwaraterse elva a Yaakadada á ba an dzanƙanƙire ge emnde. Yaakadada keni a vaterte hákuma, ta magaa nalaama-aha, antara najipu-aha gergere kwakya. A maraterse an una nanna geni elva na tá anƙwa á kwaratersá itare ge emnde áte ngurna-aara na wá, jirire bademme.

⁴ Daaci emnde a ekse tegarsetege gergere buwa. Emnde umele tá am dalbe á Yahudiya-aha, emnde umele keni tá am dalbe á emnde a bela.

⁵ Daaci Yahudiya-aha, antara male-aha-aatare, ira emnde na garevka Yahudiya-aha, bademme ta magaa niya-aatare ge ceƙa emnde buwa na ba dekidfeki an náƙwa.

⁶ Ba cenarácena una nanna, mazla-aara zhagade ge itare á dem Listira, antara Dairbe, ekse-aha nanna am haha á Likauniya, antara ekse-aha umele na am kwara nanna bademme.

⁷ Ta de fantau ge fála labáre á higa, elva a Yaisu *Almasihu áhuwa.

Tara Paul antara Barnabas am Listira, antara Dairbe

⁸ Am Listira maa, ndza anƙwa ura nguryekwe wá, á njá á ba am haha, áƒaba an mátsá sera-aha-aara baƒemme. Ta yese ba estuwa, tsamka am zhegela ƒekideki ge zlala, áƒaba ta yáná an mátsá ubiya ba estuwa.

⁹ Vacite umele maa, zhel ƚanna anƙwa cena waazu á Paul. Slebela ƚanna a zharaa zhel ƚanna wá, a naba diyeddiye ganakini anƙwa fetarfe á zhel ƚanna ge sha ire-aara.

¹⁰ Daaci a kante kwara-aara á dem zhegela slebela: «Tsetse, tsatse am zhegela,» a ba ƚane á elvan ge ƚane. Hattse a naba tsete ge zhel ƚanna, anƙwa á zlala.

¹¹ Naranna dikele á emnde na najipu ƚanna, ta naba fu hula á ba an ndzedá, a ba itare an elva a ekse ƚanna, amaana elva a Likauniya: Dadaamiya-aha nyairevnye emnde, náwa itare saremsa ásezenere!

¹² Barnabas ta ƒanaa an dadaamiya-aatare Jaiwus, Paul ƚane ta ƒahanaa an dadaamiya-aatare *Hairmais áƒaba ƚane edda á ndáhá elva.

¹³ Hele-aatare ƚanna tá ƒahaná an Jaiwus na wá, ta nderanaa bere áte iga a ekse. Male á hele ƚanna tá ƒahaná an Jaiwus na, a naba saa dalau-aha tá an caƒa an ugbene-aha jili gergere, daaci a se tsateraahe áte we á bere á hele ƚanna. Male á hele, antara emnde baƒemme wayarwáyá tá cebaterá dalau-aha an caƒa na ge tara Paul antara Barnabas.

¹⁴ De cenarácena una ƚanna emnde a bela na, ta naba dzadzaa zane áte vuwa-aatare, ta duhe á dem dáƒave-aatare á ba an zhadage, ta kante kwara, a ba itare tá elvan ge itare:

¹⁵ «Ŋa baa ba kure dawalaa na: Kwá magán ge uwe jeba una? Ábi ƚere ƚa emndimagwaha ba seke kure. ƚere ƚa sakuraa labáre á higa geni kwa yánya hele-aha ƚanna, áƒaba baaka nampire-aara. Lyauvalya elva á Dadaamiya á jirire na á fá shifa am ura na. ƚane wá, a nderanaa ƚane samaya, antara haha, antara yawe-aha baƒemme, ira názu am huƒe á duksa-aha ƚanna baƒemme.

¹⁶ Werre wá, Dadaamiya a yaa emnde baƒemme, ma emnde-ara keni ndza tá ƒaba ba unƚule-aatare.

¹⁷ Ba werre ƚanna keni wá, Dadaamiya ndza anƙwa á maraterse ire-aara ge emnde an slera á maggwire na anƙwa á maganá ƚane. Anƙwa á hyakurá yawe á sá am samaya, á vakurte slak-slakire geni kwá sanaasa duksa-aha á kure an sarte-aara, anƙwa á zakuru náza za, á vakurte higa am ervaunƒe, baƒemme ba Dadaamiya.»

¹⁸ Waazu ƚanna baƒemme demda tsa am hyema-aatare, aley ta piyaterante ba zlahhe ge kyula emnde a bela na.

¹⁹ Am iga-aara maa, ta sem ge Yahudiya-aha á sa am Antakiya am haha á Pisidiya, antara á sa am ekse á Ikauniya, ta se tsanta itare ervaunƒe á emnde baƒemme áte Paul. Daaci emnde baƒemme ta naba gwarhe ge Paul ge dzaganá an nákwá, ta tedese á dem iga a ekse, ta kurken emtsamtsa.

²⁰ Amá de jarammejáhá emnde a fetarfe arge ƚane wá, a naba tsetehe, ta dema am huƒe á ekse antara ba ƚane. Makuralla-aara ta naba zlala-aatare antara Barnabas á dem Dairbe.

Tara Paul antara Barnabas eptsareptsá á sem Antakiya am Pisidiya

²¹ Tara Paul antara Barnabas magarnaamaga waazu á labáre á higa, elva a Yaisu am ekse á Dairbe, emnde kwakya fartarfe. Am iga-aara maa, ta eptsehe á sem ekse á Listira, antara Ikauniya, lauktu saraasa á sem Antakiya am Pisidiya.

²² Ta se faterem ndzedá am vuwa kwakya ge emnde a fetarfe am ekse-aha ƚanna. A ba itare tá elvan ge emnde a fetarfe: Sey mi bashubáshe zladá-aha kwakya emtsaƒe, lauktu mi demda á dem zlaná á Dadaamiya.

²³ Baƒemme a ekse na ta dema itare, ta de shaa emnde a fetarfe, lauktu tá zlalá wá, tá dzeraterá emnde a sawari á ba am dáƒave-aatare ƚanna, tá tsufa ndera, tá

magaterar maduwa ge emnde ɲanna, daaci tá yaterya am erva a Yaakadada na ta fetaara itare áte ɲane na, itare tá zláá-aatare.

²⁴ Ta degashe praatte am haha á Pisidiya, tá magán ba estuwa, daraada á dem haha á Pamfiliya.

²⁵ Ta de ndaterhe elva á Dadaamiya ge emnde am ekse á Pairge, daaci kwaye ta zlala á dem Ataliya.

²⁶ Tsante áhuwa wá, ta zláá an paare á yawe á dem Antakiya. Ekse ɲanna wá, ekse na ndza ta yateraa am erva a Yaakadada, geni á magaterá ɲurna á mága slera na a fateraara ɲane na. Slera ɲanna una magarnaamaga, saraasa na.

²⁷ Saraasa am Antakiya maa, ta se jemaa emnde a fetarfe, ta ndaterhe názena a maganaa Dadaamiya an itare bademme, antara baráma na a weratertaa Dadaamiya ge emnde a jeba umele, ganakini itare keni a fartarfe áte Yaisu.

²⁸ Njarinja áhuwa ɲanna, hararaaháre jipu áza emnde a fetarfe.

15

Jáháva yaikke am Urusaliima

¹ Ta duhe ge emnde umele á da am Yahudiya ta dem Antakiya, ta de kwaraterse elva na ge emnde a fetarfe na tá áhuwa. A ba itare tá elvan ge itare: «Máki dakuremka am shedekwe áte una a ndaanaa *tawraita a Muusa wá, kure kwá taa enzleska dekideki.»

² Amá eksararka tara Paul antara Barnabas tsáha ɲanna dekideki. Daaci njaanja gajawe yaikke am dágave-aatare arge elva ɲanna. Am iga-aara maa, itare bademme ta dema am sawari palle, geni a darduwa tara Paul antara Barnabas, ira emnde umele á dem Urusaliima a de ndarndáhá elva ɲanna antara emnde a bela, ira emnde a sawari á aiklaisiya áhuwa.

³ Daaci ta belateraa estuwa emnde a fetarfe. Am shula-aatare maa, ta kyaa ba huđe á Finikiya, antara huđe á *Samariya praatte, tá anƙwa á ndaater ge emnde a fetarfe átira zlala, geni emnde a jeba umele keni fartarfe áte Dadaamiya. Una ɲanna a vaterte higa ge emnde a fetarfe bademme.

⁴ Daraada am Urusaliima, lyaratervaalya emnde a bela, antara emnde a sawari á aiklaisiya, ira emnde a fetarfe bademme. Daaci tara Paul ta fantau ge ndaater názu a maganaa Dadaamiya an itare bademme.

⁵ Amá ta tsetehe ge Yahudiya-aha umele, ta emnde á *Farisa-aha, fartarfe tsa, amá a ba itare: Emnde a fetarfe na garevka Yahudiya-aha na wá, sey tá puwaterpuwa bademme á dem shedekwe, tá ndaaterndáhá sey tá daba *tawraita a Muusa.

⁶ Jarammeja emnde a bela, antara emnde a sawari á aiklaisiya, itare ta njar ge ndáhá elva ɲanna zlađe adaliye.

⁷ Shekwaraashekwa arge elva ɲanna, am iga-aara a tsete ge Piyer, a ba ɲane á elvan ge itare: «Ya baa ba kure egdzar mama-aha-aaruwa: Ba kure keni diyakurdiya ganakini Dadaamiya a eksise vateneka ge daterá labáre á higa ge emnde a jeba umele, geni itare keni a cenarvaacena, a fartarfe.

⁸ Am Dadaamiya ɲane diyaadiya ervaunđe á emnde, a naba vaterte Shedekwe Cudedđe ba seke una a vamite ge miya na wá, ba ganakini lyatervaalyire.

⁹ ɲane magaaka gergerire dekideki am dágave á miya antara itare, a baraterse ervaunđe adaba fartarfe.

¹⁰ Labára kure kwá faterar gwatame á *tawraita na kwaye am eggye-aha a miya, sem zamane á miya keni, ba palle á ura a dzegwándzegwa baaka na? Kwá tataya názu am huđe á Dadaamiya emtu?

¹¹ Ba miya keni am salikataliya na wá, famitarfe áte Yaakadada Yaisu, geni a lyamisaa á ba adaba ɲurna-aara ba seke itare.»

¹² Emnde am jáháva bademme darufe tseriye, ta cená ba tara Paul antara Barnabas mazla-aara, tá ndaater nalaama-aha, antara najipu-aha na a maganaa Dadaamiya á kya erva an itare am dágave á emnde a jeba umele.

¹³ Zlarnaazle itare elva-aatare bademme, a eksante elva Yakuba, a ba nane á elvan ge emnde: «Cenaucena egdzar mama-aha-aaruwa:

¹⁴ Náwa mi cenáncena a ndaamindáhá Simaun bademme, ganakini Dadaamiya ankwá á fateru hyema ge emnde na garevka Yahudiya-aha kwaye am fantaufe á fetarfire, a dzeresaa ba nane emnde na, geni tá de gev emnde-aara.

¹⁵ Elva nanna wá, tá zlaláva antara elva-aha na ndza ta ndaanaa nabi-aha na. Adaba a ba wakita á Dadaamiya:

¹⁶ Am iga á una nanna wá, watse yá sawa, a ba Yaakadada. Yá se tsatsanaatsatse lákwa á há á *Dawuda na bademme. Ma haraare badza-aara keni, yá se tsatsanaatsatse bademme,

¹⁷ lauktu emnde umele tá de shantaushe ge tate á Yaakadada, ba estuwa ge emnde a larde-aha umele na a dattersaa nane am duniya bademme.

¹⁸ Kwaya nane názu a ndaanaa Yaakadada, edda una a sansaa nane vateneka duksa-aha nanna.»

¹⁹ Daaci a eksante elva-aara adaliye Yakuba, a ba nane: «Áte ya wá, magaumika názena ni watse á vaterte shunḡula ge emnde a jeba umele na ta sem sera á Dadaamiya.

²⁰ Amá mi puwatertepuwa nalmesheri, mi ndaaterndáhá a zarka hyuwa na ta icanante ge hele, una nanna harám; a magarka gwardzire, a zarka uzhe, antara ma hyuwa-ara keni má icaaka.

²¹ Adaba kwaye am zamane-aha na dedde na emnde tá ankwá á bálá waazu am *tawraitá a Muusa am ekse-aha gergere, tá ankwá enndáhá ba kelaa vaci puwansepuwe.»

Nalmesheri na ta belanaa aiklaisiya-aha á Urusaliima á dem Antakiya

²² Am iga á una nanna maa, emnde a bela, antara emnde a sawari á aiklaisiya, ira emnde a fetarfe bademme, njarantenja ganakini tá dzeresedzere emnde am dágave-aatare, tá jatermaare antara tara Paul tá an Barnabas, tá belaterá á dem Antakiya. Daaci ta dzerese tara Yahuda Barsabas antara Silas. Bukerde-aatare ta ba emnde na tá an dárádza áza emnde a fetarfe bademme.

²³ Daaci ta puwete nalmesheri na, ta belaterbela an nane. A ba itare am nalmesheri nanna:

«Wakita na na puwetaa ba ntere emnde a bela, antara emnde a sawari á aiklaisiya, na egdzar mama-aha a kure, ná ankwá á gaktur use á ntere ge kure emnde a fetarfe na kwá am Antakiya, am Siriya, antara am Silikiya.

²⁴ Cenaḡeráncena ganakini de sharakursha emnde á ntere umele, ta de fakurma am dzámá ire, antara shunḡula an elva-aha-aatare, amá ntere wá, baaka we á ntere am hude-aara ta duwa ba itare.

²⁵ Adaba una nanna, náwa na dzerese emnde na na diyatersaa ntere áte ye á ntere palle, tá ankwá duwa antara tara Paul tá an Barnabas ádeze kure.

²⁶ Ba tara Paul antara Barnabas na ta yá shifa-aatare bademme ge mága slera á Yaakadada Yaisu *Almasiihu na.

²⁷ Kwaye ná belá tara Yahuda antara Silas ádeze kure, tá de palakurnaapálá itare názena na puwetaa am nalmesheri á ntere, we-aatare una, we á kure keni una.

²⁸ Namaari á Shedekwe Cudedde, antara ntere wá, njanerantenja ganakini ná fakurarka duksa umele, hyaahya ba una náwa nane na; adaba degdega ba nane:

²⁹ Kure wá, zauka hyuwa na má ta icante ge mága hele, zauka uzhe, zauka hyuwa na má icaranteka an ica na, magauka gwardzire keni. Má tsufakurtetsufa ire á kure am una-aha ñanna wá, magakurnaamaga duksa shagera. Á jámimá shifa!»

³⁰ Daaci ta vaterte nalmesheri na ge emnde na ta dzeratersaa itare na, ta faterte áte baráma á Antakiya. Daraada áhuwa maa, ta de jemaa emnde a fetarfe bademme, ta vaterte nalmesheri ñanna.

³¹ Am sarte na ndarsendáhe nalmesheri ñanna, elva ñanna zlavanaazlava ervaunđe-aatare, a faterem ndzedá kwakya am vuwa.

³² Tara Yahuda antara Silas ta kwaraterse elva kwakya, adaba itare an ire-aatare keni ta nabi-aha. Farateremfa ndzedá, antara midalire kwakya am vuwa.

³³ Daaci hararaare cekwa áhuwa. Am sarte na tá sa maa, ta puwatersehe ge egdzar mama-aha-aatare emnde a fetarfe, ta yekateru mága shula an hairire áseza emnde na ta belaterbela na. ((

³⁴ Amá á njá áhuwa á ba Silas.))

³⁵ Tara Paul antara Barnabas wá, hararaare am Antakiya ñanna. Itare antara emnde umele ta ba kwakya ta kwaraterse elva a Yaakadada ge emnde, ta magaa waazu baaka zlakte-aara.

Tegava á tara Paul antara Barnabas

³⁶ Haraare cekwaangudí wá, a ba Paul á elvan ge Barnabas: «Eptsamiptsa á dem eksa-aha na mi balese elva á Yaakadada am huđe-aara na, mí de zhára egdzar mama-aha a miya ma ta estara keni.»

³⁷ Ane, a ba Barnabas, amá ñane wá, á kátá á dábaterdába Yuhanna Markus keni.

³⁸ Una ñanna eksaaka ire á Paul, adaba ndza yaterya dawale ñanna am Pamfiliya, zланаaka slera ñanna antara itare.

³⁹ Daaci jammeka elva-aatare. Adaba una ñanna ta naba tegava áhuwa. Barnabas a eksante Markus ñanna antara ñane, ta dema am paare á yawe, kwaye ta zlala á dem Kiprus.

⁴⁰ Paul wá, ñane a eksese Silas. Emnde a fetarfe ta yateraa am erva á Yaakadada an maduwa, ganakini á magaternaamaga ngurna ge mága slera-aara, lauktu ta zlala.

⁴¹ Itare keni ta de kyá huđe á Siriya, antara huđe á Silikiya praatte, ta de faterem ndzedá am vuwa ge emnde a fetarfe áhuwa.

16

Tara Paul ta eksetaa Timaute ge ja daba kerde

¹ Daaci daraada tara Paul am Dairbe, antara am Listira, ta de bera ura fetarfe umele áhuwa, zhera-aara Timaute, emmenara mukse Yahudiya slefetarfe. Amá eddenara wá, ura Yunaniñkau.

² Bademme á emnde a fetarfe na tá am Listira, antara Ikauniya, tá zleba ba ñane.

³ Paul á kátá eksante Timaute ñanna am dágave-aatare tá ja dába kerde. Daaci a eksante, amá a belema am shedekwe emtsaade, adaba ice á Yahudiya-aha. Adaba Yahudiya-aha na tá am ekse-aha ñanna bademme diyardiya ganakini Timaute egdza a zhel Yunaniñkau.

⁴ Daaci bademme a ekse na má ta demá itare, tá ankwá á ndaater elva na ta tsanaa emnde a bela, antara emnde a sawari á aiklaisiya á Urusaliima na, ganakini itare keni a magarmága fesarfire áte elva ñanna.

⁵ Adaba una ñanna, emnde a fetarfe bademme sharánsha ndzedá, ma emnde na tá áme keni ba kelaazare tá far ba sága.

Paul shansha wahayu am Terauwás

⁶ Am iga a una ɲanna maa, tara Paul tá kátá de ɓálá elva á Dadaamiya am haha á Aziya wá, a naba piyaterterte ge Shedfekwe Cufedfde. Adaba una ɲanna, kwaye ta cikante á dem Firigiya, antara Galatiya.

⁷ Tsante áhuwa, tá kátá dem haha á Bitiniya. Ba daraada átevge Miziya wá, dawmbarka á ba Shedfekwe á Yaisu.

⁸ Daaci ta desa am Miziya ɲanna praatte, kwaye ta dem Terauwas áte we á háye yaikke.

⁹ An vayiya wá, shansha wáháyu Paul. Á zhárá ba zhel Makiduniya á tse, a ba zhel ɲanna á elvan ge ɲane: Tásle á ɲa sawa ásehuna, sawa melañerumele am Makiduniya.

¹⁰ Am iga a wáháyu ɲanna wá, ɲa magaa niya ba watsewatse ge dem Makiduniya ɲanna, adaba diyañerdiya ganakini ba jirire á dahanerá ba Dadaamiya ge daterá labáre á higa ge emnde na tá am haha ɲanna.

Lidiya fetarfe áte Yaakadada am Filipi

¹¹ Daaci ba tse á ɲere am Terauwas, ɲa demá am paare, kwaye ɲa de tsekwa am haha á Samautaras am dágave á haye. Makuralla-aara ɲa tsetehe, ɲa de tsekwa am ekse á Niyapauli.

¹² Tsante áhuwa wá, ɲa de tsekwa á ba am Filipi, berni am dalbe á zuññwire am haha á Makiduniya. Una ɲanna berni na tá kwaraná emnde a Rauma kwakya-aara am haha á Makiduniya bademme. Harañeraaháre jipu am ekse ɲanna.

¹³ An vaci puwansepuwe maa, ba zláálá á ɲere á dete iga a ekse, á dete we á guwa. Adaba ɲá an tama ganakini watse ɲá de shá tate na tá maga maduwa Yahudiya-aha átekwa. Ba jirire wá, ɲa de bera jarammeje ɲwasha-aha-aatare. ɲa njehe ázetare, daaci ɲa vaterte egdza elva.

¹⁴ Ankwa palle á ɲwasha ɲanna zhara-aara Lidiya, mukse ɲanna á tsakala baukta kyaññe zlazladá gane-aara, kwaye a sawa á sá am Tiyatira. ɲane demda am nadina á Yahudiya-aha. Daaci a fantau ge cena elva na ankwa á ndaaná Paul na, Yaakadada a vante enkale geni a cenvaacena ba shagera, a lyevaalya.

¹⁵ Am iga-aara maa, ta maganaa baptisma, ɲane antara emnde na tá am huɗe á há-aatare bademme. Daaci a dñerterte á dem mbá-aara, a ba ɲane: «Máki ba jirire ganevge slefetare áte Yaakadada am ice á kure wá, sawmbare á se mbá-aaruwa.» A fanerharhe ganakini sey ɲá daada á dem mba-aara.

Tara Paul antara Silas tá am dangay

¹⁶ Vacite umele ɲá áte baráma a dem tate á ɲála Dadaamiya wá, ɲa naba ja ire antara mukse kwatena, an jini am ɲane, amá jini-aara ɲanna ankwa á baná názena watse á magava á katafke na. Daaci mukse ɲanna ankwa á saterá nalmane kwakya ge dada-aha-aara.

¹⁷ A njañermá am iga mukse ɲanna wá, á dabanerá an hula, á baterán ge emnde, a ba ɲane: «Náwa emnde na wá, ta emnde a slera á Dadaamiya na Slekse ba ɲane palle na, ta se fákuraa áte baráma na watse kwá lyelya shifa á kure átekwa na.»

¹⁸ Ma háre wanyara keni á magán ba estuwa. Vacite umele naatenáha am ervaunɗe á Paul, a eptsavte á deza mukse ɲanna, a ba ɲane á elvan ge jini na am ɲane na: «Yá ndaaka an zhara á Yaisu *Almasiihu, dedde am mukse na!» Kertenj a naba desehe ge jini na am mukse na.

¹⁹ Naránna dada-aha á kwatena ɲanna ganakini tá shánka duksa áte ɲane mazla-aara wá, ta naba ebzaterar ge tara Paul antara Silas á ba am dágave á nalga á emnde, ta tadaterá á deza male-aha á duniya.

²⁰ Emnde a hákuma ñanna wá, ta emnde a Rauma. Ta daterhe á dezetare, a ba itare tá elvan ge itare: «Náwa emnde na itare ta Yahudiya-aha, tá se weshamiya ekse ge miya.

²¹ Tá se kwarañerse mága duksa na a piyetaa shairiya á miya emnde a Rauma. Njá dzegwánka ñere dábá náde-aatare ge itare.»

²² Bademme a nalga na ta gwaterar ba ge tara Paul antara Silas. Male-aha á duniya ta dzadzaa zane áte vuwa-aatare. Ta bántsa itare: A zarateruze an ja ba shagera.

²³ Zarateruze an ja, ta daterhe á dem bere á dangay, a ba itare tá elvan ge sle-ufa dangay-aha: Ngwadaterangwada ba shagera.

²⁴ Ba a cenaa una ñanna sle-ufa dangay, a daterhe á ba á dem huđe-aara am dangay ñanna, a de puwaterem sera am degelambuni.

²⁵ Á maga huđe á vayiya wá, tara Paul, antara Silas tá anƙwa á maga maduwa, tá bela láhe, tá gálá Dadaamiya. Dangay-aha-aatare tá anƙwa á eccena.

²⁶ Cekwaangudí wá, njaanja gejava á haha yaikke, antara ba ekte á bere á dangay gajaptegeja ba ñarñare. Kerten an wárá bere á dangay bademme, tsavaytsavaye na áte erva á dangay-aha palaapala bademme.

²⁷ Ba tsetse á sle-ufa dangay-aha na am háre wá, á zhárá ba we á bere-aha á dangay an wárá bademme. Njane a kurken baaka zhagadarzhagade dangay-aha. A naba tedese masalam-aara am bere, á kátá já ire-aara.

²⁸ Amá a kante kwárá an ndzedá-aara bademme Paul, a ba njane á elvan ge njane: «Jeka ira á ña ba dey, ñere njá anƙwa bademme.»

²⁹ Daaci sle-ufa dangay-aha ñanna anƙwa á tataya kárá, zhagade-aara á dem huđe á dangay, a de mbedehe am sera á tara Paul antara Silas, á gyagya vuwa-aara bademme.

³⁰ Daaci a sanse tara Paul á segáshe, a ba njane á elvan ge itare: «Yá maga uwe kina dawalaa, lauktu yá lyelye shifa-aaruwa?»

³¹ Ta njwanante, a ba itare: «Fetarfe áte Yaakadada Yaisu, ká lyelye shifa á ña, antara huđe á há á ña bademme.»

³² Ta magateraa waazu elva á Yaakadada, antara emnde na tá am huđe á há-aara bademme.

³³ Á ba an vayiya ñanna, sle-ufa dangay-aha ñanna a sanse tara Paul á segáshe, a barateraa wige-aha á tate a ja na. Ba watsewatse ta naba maganaa baptilama, ta magaternaahe ge emnde na tá am huđe á há-aara keni bademme.

³⁴ A dálá antara tara Paul á de mba-aara, a de vaterte náza za. Njane, antara emnde-aara bademme tá anƙwa á higa, adaba fartarfe áte Dadaamiya.

³⁵ Weraawera ekse wá, male-aha á emnde a Rauma ta belaa sawji-aha á deza sle-ufa dangay-aha, geni a yaterya emnde na áwayá na.

³⁶ Duwa á sle-ufa dangay-aha á deza tara Paul, a ba njane á elvan ge itare: «Náwa male-aha ta belaa emnde geni yá belakuraabelá. Sawesse, zlauzlálá á ba an hairire.»

³⁷ Amá a ba Paul á elvan ge sawji-aha ñanna ta belateraa male-aha na: «Iyau, ta zanjeruhe an ja ba dey áte ice á emnde bademme, ñere keni ña ba Rauma-aha miyenne wá, daaci ba shairiya á ñere keni baaka, tá puwáñerá an ila? Una wá, á taa gevka dekideki. A sarsawa ba itare an ire-aatare, tá se puwanjeraapuwa.»

³⁸ Daaci sawji-aha na ta de mbedateru elva á tara Paul, antara Silas ge male-aha na. Ba cenarácena ganakini tara Paul keni ta Rauma-aha na wá, gazlaraagazla jipu.

³⁹ Adaba una ñanna, ta tsetehe á ba an sera-aatare, ta duhe ádeza tara Paul, ta de slapala ire-aatare emtsaade, lauktu ta saterse. A ba itare tá elvan ge itare: «Taslawa á kure, dawedde am ekse á ñere.»

⁴⁰ Am sarte na saressa tara Paul antara Silas am dangay maa, ta zlala ba suuwe á dem mba á Lidiya emtsaafe. Duwa-aatare, ta de bera egdzar mama-aha-aatare emnde a fetarfe, ta faterem ndzedá am vuwa, lauktu ta yáteryá ta zlala.

17

Tara Paul antara Silas am Taisalauniki

¹ Ta desa am ekse á Amfipaulis, antara Appaulauniya praatte, lauktu ta dem Taisalauniki. Ankwa *mashidi á Yahudiya-aha am ekse nanna.

² Am mbasmba vuwa-aara ge Paul, ma áme keni á magán ba estuwa, a dem mashidi nanna. Maka keye ankwa á duwa ba kelaa vaci puwansepuwe, tá ankwa á ndaha elva a názu am wakita á Dadaamiya antara emnde na tá áhuwa.

³ Ankwa á palateraa maana-aara Paul, ankwa á ndaaterndáhá bademme geni názu á ndaaná wakita wá, sey *Almasiihu á shushe zladá, á emtsemtsa, lauktu á tsetse am faya. Daaci a ba nane á elvan ge itare: «Yaisu na yá ankwa á bakurá elva-aara na wá, nane una Almasiihu.»

⁴ Emnde umele am itare lyarvaalya, ta dábete tara Paul, antara Silas. Yunaniñkau-aha na daremda am nadina á Yahudiya-aha na keni, kwakya lyarvaalya, ira njwasha na ankwa dárádza-aatare na.

⁵ Amá Yahudiya-aha wá, jaterja shelha ba kwakya. Daaci ta de jema buɗari-aha á sa am huɗe á ekse, ta se tsante elva, emnde bademme saresse am bere am huɗe á ekse. Duwa-aatare bademme wá, ta de tataya tara Paul, antara Silas am mba á ura umele zhera-aara Yasaun, ge tadaterá á deza male-aha á ekse áte ice á emnde bademme.

⁶ Amá sharáterka tara Paul, antara Silas na, daaci ta tedese Yasaun na, antara emnde a fetarfe umele, ta daterá á deza male-aha á duniya. Ta de icaterar sera á ba an ká kwará áza male-aha na, a ba itare: «Emnde nanna am duniya bademme baaka tate na de wesharanteka itare elva am huɗe-aara, náwa saremsa á sem larde á miya keni!

⁷ Amá Yasaun a naba vaterte sleɗe am mba-aara! Bademme-aatare na itare dabarka shairiya-aha á Kaysariya, slekse yaikke na dekiɗeki. Ta bántsa itare: Ankwa slekse umele zlaɓe ádaliye yaikke, zhera-aara Yaisu.»

⁸ Elva nanna a tsante ervaunɗe á male-aha, antara emnde a ekse bademme.

⁹ Daaci male-aha á duniya ta hyaterar ge tara Yasaun, antara emnde a fetarfe umele bademme, ganakini sey tá biyaabiya nalmane am ranna, lauktu tá zlála, dem sarte na má zlauzla elva, lauktu ta puwataahe.

Tara Paul antara Silas tá am Bairiya

¹⁰ An vayiya wá, emnde a fetarfe ta danse tara Paul, antara Silas na á dem ekse á Bairiya. Daremda tara Paul am Bairiya maa, ta naba dem *mashidi á Yahudiya-aha.

¹¹ Shagera ba ervaunɗe á Yahudiya-aha na tá am Bairiya na, arge Yahudiya-aha na tá am Taisalauniki. Itare lyarvaalya elva na tá ankwa á bateránba tara Paul na, dzamarka elva mándzawe dekiɗeki. Ba kelaa wera á ekse tá habaza ba názu am wakita á Dadaamiya, ge slaterá an waazu á Paul máki ba jirire.

¹² Kwakya ba emnde na fartarfe na am dágave-aatare. Nwasha-aha á Yunaniñkau-aha na tá an dárádza na, antara Yunaniñkau-aha umele, bademme na fartarfe.

¹³ Amá de cenarácena Yahudiya-aha na tá am Taisalauniki geni Paul ankwa á bálá elva á Dadaamiya am Bairiya keni, ta naba sawhe, ta se fantau ge wsha elva, ta tsante ervaunɗe á emnde.

¹⁴ Daaci emnde a fetarfe ta danse Paul á dete we á háye, amá tara Silas, antara Timaute wá, njarinja am Bairiya.

¹⁵ Emnde na ta daa Paul á dete we á háye na wá, ta zlála ba kerde, ta daa puwanse á dem Ataina. Daaci itare ta naba eptsaaatare á sem Bairiya. Ta sawa an elva a Paul, ta se mbedateru ge tara Silas antara Timaute. A ba nane á elvan ge itare: «Sawmbare berawibera ba watsewatse máki á gevge.»

Waazu á Paul am berni á Ataina

¹⁶ Am sarte na Paul ankwá á ufa tara Silas, antara Timaute am Ataina na wá, wantewa ervaunde-aara ba kwakya adaba kwakyire á hele-aha na an cepa am ekse nanna.

¹⁷ Adaba una nanna, ankwá á ndaha elva nanna antara Yahudiya-aha, ira emnde a jeba umele na ta dema am nadina á Yahudiya-aha na am mashidi-aatare. Ma a shá ba emnde-ara keni, ma ta jamme áme emnde keni, á de ndaater ba una nanna ba kelaazare.

¹⁸ Tá ankwá emnde a nadina umele tá dahaná an Aipikauri, umele zlafe adaliye tá dahaná an Sitauykau, male-aha-aatare keni tá se maganaa gajawe kwakya ge Paul. A ba emnde umele-aatare: Á ndaha uwe kina slenara na? A ba emnde umele-aatare zlafe adaliye: Á ndaha elva á dadaamiya-aha na ta jesaare anwaslire na. Ta de ndahá una na wá, adaba Paul ankwá á ndaater waazu á elva a Yaisu, antara tse á emnde am faya.

¹⁹ Adaba una nanna, ta daa Paul á de katafke á zlamáha áte egdza wa-aatare umele ankwá tá dahaná an Ariyaupagus. Tate nanna wá, tate á kyá shairiya-aatare. A ba itare tá elvan ge nane: «Ndaanerdahá jirire á tsáha á na na ka shanaa ka anwaslire.

²⁰ Adaba názu ná ankwá á cenáná ázena na na wayve-aha-aara, ndza cenaneránka dekideki. Amá wá, ná kátá diyeddiye.»

²¹ Emnde a Ataina, antara wayve-aha-aatare bademme wá, itare ta emnde a wáyá cena elva-aha na a jesaara anwaslire. Ba tá sá una, tá sá una, tá vaha deppe á ba arge elva.

²² Daaci a tsahe ge Paul áte Ariyaupagus-aatare nanna, a ba nane á elvan ge itare: «Ekkure emnde a Ataina, ya nána wáva á kure bademme ge mága nadina á kure.

²³ Adaba am sarte na yá ankwá já daba am ekse á kure, ya nána tate-aha á mága nadina á kure bademme. Ya nána áte tate á ica sadake á kure umele, kwa puwetepuwa, a ba kure: Una wá, náza a dadaamiya na zlafe diyarka emnde na. Daaci Dadaamiya na ni zlafe diyakurka tsa, amá kwá ankwá eddaba na wá, yá ndaakur elva á Dadaamiya nanna.

²⁴ Ankwá Dadaamiya a jirire, ba nane edda una a nderaa duniya, antara názu am hufe-aara bademme; ba nane una Yaakadada á samaya, antara haha, nane á njeka am bere-aha na tá nderaná emndimagwaha.

²⁵ Tatayaaka nane ma uwe keni áza emndimagwaha dekideki. Adaba á vatertá ba nane duksa ge emndimagwaha, á vaterte shifa, antara duksa bademme.

²⁶ Emnde na tá am duniya bademme a nderateraa ba nane, a saterse á ba am ura palle, a njateraa ba nane áte haha na. Lauktu á nderá ba emnde nanna keni, kerten ndza an datsa slede-aha-aatare, antara zamane-aha-aatare bademme ázenara.

²⁷ Dadaamiya a nderaa emnde wá, ba geni emnde nanna bademme, tá puwantá erva ba ge nane palle, ámbane watse tá shansha. Ge jirire wá, Dadaamiya ba herzhe an miya bademme.

²⁸ Adaba ankwá puwartepuwa am wakita-aara, a ba nane: Mi shaa shifa adaba nane, gamiyevge emnde adaba nane, má ankwá puwa shifa adaba nane. Shagera názena ta ndasaa emnde á kure umele am láhe-aatare na. Ta bántsa itare: Nere keni na ba egdzara-aara.

²⁹ «Máki mi egdzara-aara wá, slaslaumika d'ekid'eki mázla-aara ganakini Eddemiya Dadaamiya seke dindar, antara lipela, bi seke nákwá. Adaba duksa-aha nanna bad'emme, tá tsatsaná ba emndimagwaha an en'kale-aatare, daaci tá ganve hele.

³⁰ Haypa-aha na ndza ta maganaa emndu werre wá, Dadaamiya á n'eka am ervaun'de, adaba am sarte nanna ndza diyarka. Amá kina wá, an'kwa á d'áhá emnde bad'emme geni a yarányá haypa-aha-aatare, a magarmága tuba áze'jara.

³¹ Adaba kerten' faafa kwaskwe na ni watse á de kyá shairiya á duniya bad'emme átekwa na. A eksese edda una ni watse á de kyaná nane shairiya nanna á ba an jirire, a tsante edda-aara nanna am fáyá, ganakini a diyareddiye emnde bad'emme.»

³² Am sarte na ni Paul an'kwa á ndaater elva a tse am fáyá na wá, emnde umele-aatare ta naba puwar dzáká. Amá á ba emnde umele: «Wayan'erwáyá ká ndaan'ernd'áhá zla'be ádaliye vacite umele keni.»

³³ Daaci a naba sesehe ge Paul am dágave-aatare, a zlalehe.

³⁴ Amá wá, tá an'kwa emnde na ni ta d'abete Paul, de fartarfe. Emnde nanna wá, tara Diyaunisiyus, nane palle á emnde a kyá shairiya áte Ariyaupagus, antara mukse umele zhera-aara Damaris, ira emnde umele.

18

Waazu á Paul am Kaurintus

¹ Am iga-aara maa, a tsete ge Paul am Ataina, kwaye a zlálá á dem Kaurintus.

² Ta de puwa ba já ire antara zhel Yahudiya umele zhera-aara Akilas, ta yanaa am haha á Pauntus. Nane keni zla'be ba un'jule a sá-aatare á sa am haha á Italiya tá antara mukse-aara Piriskila. Adaba a bántsa male á larde á Rauma, zhera-aara Kalawdiyus: A nanánka Yahudiya-aha am haha á Rauma d'ekid'eki. Am iga a já ire-aatare nanna maa, a duhe ge Paul á dezetare,

³ a de berater tá an'kwa á maga ba saniya na á maganá nane. A diya ba njá antara itare, ta magaa slera-aatare átirpalle. Amaana: Bere-aha á kacakaca.

⁴ Ba kelaa vaci puwansepuwe, Paul á shateru ba labáre á higa ge Yahudiya-aha, antara Yunanin'kau-aha na tá am nadina á Yahudiya-aha na, geni itare keni a fartarfe.

⁵ Amá am sarte na daraada tara Silas, antara Timaute á dem Makiduniya wá, Paul magaaka slera umele mázla-aara, a yaa sarte-aara bad'emme ba ge bálá waazu, an'kwa á ndaaternd'áhá jirire-aara bad'emme ge Yahudiya-aha, ganakini ba Yaisu una *Almasiihu.

⁶ Amá Yahudiya-aha liyarka elva-aara, ta zlazlese antara ba ire-aara keni. Adaba una nanna, Paul a naba hyad'aa erva-aara áte itare, a ba nane: «Máki ked'akur'keda watse kwá diyeddiya ba kure, á shiyaka ya mazla-aara. Kina wá, yá zlálá á deza emnde a jeba umele.»

⁷ A yateraa estuwa Paul, a zlálá á de tataya bere á mága waazu-aara am mba á ura umele zhera-aara Titus Yustus, nane am nadina á Yahudiya-aha, há-aara ba herzhe an *mashidi á Yahudiya-aha nanna.

⁸ Kirispus, nane *liman na á maga slera am mashidi nanna, nane antara hu'de á há-aara bad'emme fartarfe. Emnde a Kaurintus na cenar'ancena waazu á Paul na, itare keni kwakya fartarfe, magarateraamaga baptisma.

⁹ Vacite umele an vayiya wá, Paul a naba shaa wahayu. A ba Yaakadada á elvan ge nane: «A wanka lyáwá d'ekid'eki! Emmága slera á n'a, d'uka d'ekid'eki, naba ndaaterndaha.

¹⁰ Baaka ura á de fá erva áte ka d'ekid'eki, adaba iya yá an'kwa antara ka. Emmága slera, adaba kwakya emnde na tá átuge iya am ekse na.»

¹¹ Paul a magaa sakanderi an kyalma am Kaurintus, an'kwa á kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde.

¹² Am zamane á sleksu Galiyau ta fanaa emnde a Rauma, ñane slekse yaikke am kwara á Akaya bademme wá, Yahudiya-aha ta naba gwarhe ge Paul, ta daná á dem shairiya.

¹³ A ba itare tá elvan ge sleksu Galiyau: Náwa zhel na anjwa á kwaraterse njála Dadaamiya ge emnde, amá gergere antara una am *tawraitá.

¹⁴ Paul keni á kátá ndaha elva, a naba cuvaa ge slekse zunjwe, a ba ñane á elvan ge Yahudiya-aha ñanna: «Ma andze a magaa mandzawire, bi haypa umele yaikke wá, ma andze yá cenakurvaacena Yahudiya-aha-aaruwa.

¹⁵ Amá una ba gajawe á kure áte elva-aha, antara zhera-aha, ira tawraitá na wá, una ba elva á kure, kyaukya ba kure duksa á kure, iya yá kyeka shairiya á jeba á elva-aha ñanna.»

¹⁶ Daaci a naba ñgyaterse á segashe am bere á shairiya.

¹⁷ Ba segashe-aatare wá, ta se ba dar ge Saustainais ba *liman á Yahudiya-aha-aatare tsa áte ice á emnde bademme, á ba am tate á shairiya ñanna. Amá baaka lámbe á sleksu Galiyau dekideki.

Eptsa á Paul á sem Antakiya

¹⁸ Á ba am iga á una ñanna keni, Paul haraare zlafe ádaliye kwakya áza emnde a fetarfe am Kaurintus, lauktu a yaterhe, a zlála. Daaci ta zlála antara tara Akilas, tá antara mukse-aara Piriskila, ta dem Kaiñkairiya. Paul a de sehese ire áhuwa, adaba ndza a maganaa *waada ge Dadaamiya. Tsante am ekse ñanna maa, ta dema am paare á yawe, ta zlála á dem Antakiya am haha á Siriya.

¹⁹ Daraada am Aifaisus wá, Paul a dem *mashidi á Yahudiya-aha, a de ndaha elva kwakya antara itare, áte názena am wakita á Dadaamiya.

²⁰ Ta njála Paul kwakya áhuwa, ganakini a haraare ázetare, amá kwalevkwale Paul.

²¹ Daaci a naba yaterhe, amá a ba ñane á elvan ge itare: «Má wayetewáyá Dadaamiya wá, watse yá eptsa zlafe ádaliye áseze kure.» Daaci tsanta am Aifaisus ñanna wá, Paul a yaa tara Akilas, antara mukse-aara Piriskila áhuwa mazla-aara, ñane a dema am paare á yawe, a zlála á de katafke.

²² De tsekwaatsekwa Paul am Kaysariya, a zlála á ba á dem Urusaliima emtsaade, ge de gater use ge emnde a fetarfe, lauktu a dem Antakiya.

²³ Shekwaashekwa cekwaangudí maa, a tsetehe zlafe ádaliye, a de jem daba praatte am huđe á Galatiya, antara Firigiya, a de faterem ndzedá am vuwa kwakya ge emnde a fetarfe bademme.

Waazu á Apaulaus am Aifaisus, antara am Kaurintus

²⁴ Am sarte ñanna maa, samsa zhel Yahudiya umele á sawa am Alaikzandriya, á sem Aifaisus, zhera-aara Apaulaus. Ñane an hákuma á ndáha elva jipu, diyaadiya názu am wakita á Dadaamiya keni.

²⁵ Kwakya diya-aara áte baráma a Yaakadada, vuwa-aara wayaawáyá jipu ndáhá elva á Dadaamiya. Anjwa á kwaraterse elva ge emnde áte Yaisu á ba an unjule-aara, amá wá, ñane a dise ba baptisma na ndza a maganaa Yuhanna.

²⁶ Daaci anjwa á maga waazu-aara ba estuwa an baakire á lyawa am *mashidi á Yahudiya-aha. Vacite umele cenarvaacena waazu-aara tara Akilas, antara mukse-aara Piriskila, ta naba dante á dem mba-aatare, ta de palannahe zlafe ádaliye jirire á elva á Dadaamiya jauje ba ge una a disaa ñane.

²⁷ Am iga-aara maa, Apaulaus a magaa niya a dem Kaurintus am haha á Akaya. Emnde a fetarfe na tá am Aifaisus ta fanem ndzedá kwakya am vuwa, adaba ta puwaterte nalmesheri ge emnde a fetarfe na tá am Akaya, ta vante am erva ba ge ñane geni a lyarvaalya ba shagera am dágave-aatare. Daada-aara áhuwa maa, Dadaamiya a de maganaa ñgurna, a de melateru kwakya ge emnde a fetarfe.

²⁸ Adaba a de ndaaterse wakita á Dadaamiya ge Yahudiya-aha, a palaternaahé ba shagera ganakini ba Yaisu una *Almasiihu, a haslateraahé á katafke á emnde bademme, dzegwaránka ba wera we keni.

19

Waazu á Paul am Aifaisus

¹ Am sarte na Apaulaus anƙwa am Kaurintus na wá, Paul a jem ɗaba am wa-aha á kwára ɗanna praatte, kwaye a de tsekwese á dem Aifaisus. A de shaa emnde a fetarfe umele am Aifaisus ɗanna,

² a ndavateruhe, a ba ɗane á elvan ge itare: «Am sarte na ni fakurtarfe na, shakuránsha emtu Shedekwe Cufedde?» Ta ɗwanante, a ba itare: «Ba ganakini anƙwa Shedekwe Cufedde keni diyanerka ɗere.»

³ A ba Paul á elvan ge itare: «Ndza ta magakuraa jeba á bap̄tisma-ara kena?» A ba itare: «Ɗere ɗa shaa bap̄tisma na ndza a kwaratersaa Yuhanna ge emnde na.»

⁴ A ba Paul á elvan ge itare: «Bap̄tisma á Yuhanna wá, náza á emnde na tá kátá mága tuba arge haypa-aha-aatare. Adaba a ba Yuhanna á elvan ge *Iserayiila-aha: Fawtarfe á ba áte edda una watse á sawa am iga-aaruwa na. Amaana: Yaisu.»

⁵ Cenarvaacena una ɗanna, daaci ta lyevaa bap̄tisma an zhera á Yaisu.

⁶ Daaci Paul a puwateraare *erva a barka áte ire-aha-aatare, a naba tsekwaa ge Shedekwe Cufedde á sete itare. Ta fantau ge ndáhá elva-aha anwaslire, antara mága nabiyire bademme.

⁷ Kezlakula á emnde ɗanna ta kelaawa ju buwa.

⁸ Am huɗe á tere keye ɗanna, Paul á málá ba sera á dem *mashidi á Yahudiya-aha ba kelaa kwaskwe á puwansepuwe. Anƙwa á ndaater elva á Dadaamiya á ba an dzanɗanɗire ge emnde, anƙwa á palaterá elva a dem *kwara á Dadaamiya an hákuma ge emnde na tá á katafke-aara.

⁹ Amá emnde ta maganaa degdegire á ire ge Paul, liyiyarka waazu-aara ɗekideki, baira ta valyesaa elva na zlayeka ɗekideki na áte elva a ɗába baráma á Yaakadada. Adaba una ɗanna, a yáterhe ge Paul, a dzerese emnde na fartarfe na, a zlalá antara itare á dem bere á Tiranus, bere á háya ge ndaha láyá am huɗe-aara. Anƙwa á shateru waazu ba kelaazáre am bere ɗanna.

¹⁰ Yawe buwa kalkale anƙwa á magán ba estuwa Paul, haa Yahudiya-aha, antara emnde a jeba umele na tá am kwara á Aziya bademme cenarácena elva á Yaakadada.

Labáre á egdzara á Sikaiwas, antara ndzeɗa á Dadaamiya

¹¹ Dadaamiya a magaa najipu-aha na ndza magaaveka ɗekideki na á kya erva an Paul.

¹² Ta dateraa ba nanɗyuwe na a tsekwemaa Paul, antara nalbuta-aara na á hálá ɗgudeffire an ɗane ge emnde na tá lapika-aha, mbarembe bademme. Emnde na ndza tá an shaitaine keni, saresse shaitaine-aha ɗanna am vuwa-aatare.

¹³ Am sarte ɗanna maa, tá anƙwa Yahudiya-aha umele tá ɗgyá jini-aha am emnde, tá anƙwa á já ɗaba ma á deme keni. Daaci itare keni ta naba tápa ɗgyá jini-aha am ura an zhera á Yaisu. A ba itare tá elvan ge jini-aha: «Ɗá anƙwa ndaakur an zhera á Yaisu na Paul anƙwa á ndáhá elva-aara na: Dawedde.»

¹⁴ Emnde a mága una ɗanna wá, ba egdzara á limán Sikaiwas, ɗane male á *liman-aha. Egdzara-aara ɗanna ta vuye.

¹⁵ Amá a ɗwaterante ge jini, a ba ɗane: «Diyandiya ya Yaisu. Paul keni diyandiya bademme, amá kure mu kwa emnde-ara?»

¹⁶ Zhel na an shaitaine ñanna a naba slakalemhe am itare an ndzedá-aara bademme, jateruje an ndzedá bademme-aatare, ta ñezlese ire-aatare ba zlahhe á segáshe am mba-aara an ukhyiye dey, ta zláá an ververe kwakya áte vuwa-aatare.

¹⁷ Emnde a Aifaisus bademme, Yahudiya-aha, antara emnde a jeba umele bademme cenarácena labáre ñanna, dámda lyawa am vuwa-aatare bademme. Fantau á ba am sarte ñanna wá, emnde ta faa zherwe jipu áte zhera á Yaakadada Yaisu.

¹⁸ Emnde a fetarfe kwakya ta magaa tuba á katafke á emnde bademme arge slera á Shaitaine na ndza ta mazlanaa itare am erva-aha-aatare.

¹⁹ Emnde na tá an wakita-aha-aatare na á kwaraterse mága duksa an hákuma á Shaitaine kwakya saransese á segáshe, ta epshehe an kára áte ice á emnde bademme. Ta magaa lisaafi á gáne á wakita-aha ñanna wá, gursa debu kul ilyebe.

²⁰ A zanaa estuwa elva a Yaakadada slede á ba an ndzedá, emnde bademme naránna ndzedá á Dadaamiya.

Elva yaikke na a tsetaa am Aifaisus

²¹ Am iga á labáre ñanna maa, Paul a magaa niya a dem Urusaliima, á kyá huđe á haha á Makiduniya, antara haha á Akaya. A bántsa ñane: Máki danaada am Urusaliima wá, sey yá de zhára berni á Rauma keni.

²² Daaci a belaa emnde a melanumele buwa á katafke-aara, tara Timaute, antara Airastus, ta desaa itare zunñwe á katafke-aara ge dem Makiduniya. Amá Paul an ire-aara wá, a shekwaahé zlahe adaliye cekwaanğudí am kwára á Aziya.

²³ Á ba am sarte ñanna, tsetsa elva yaikke am Aifaisus áte elva a baráma á Yaakadada.

²⁴ Ankwa edda egzla umele zhera-aara Daimaitriyus, ñane á já egdzar bere-aha an lipela, gáráva á bere á dadaamiya á emnde a Aifaisus, tá dahána an *Artaimis, ba seke gáráva á mukse, a ba itare. Daaci ñane antara emnde a slera-aara tá ankwa á shá nalmane kwakya.

²⁵ A jemaa emnde a slera-aara ñanna, antara emnde umele na tá ankwa á maga jeba á saniya ñanna bademme, a ba ñane á elvan ge itare: «Ya baa ba kure dawalaa: Yá tamaa baaka ura am miya diyaaka ganakini saniya á miya na wá, a gedamitaa ba ñane.

²⁶ Amá ba kure an ire á kure keni zharauzhara emtsaade názena ankwa á maganá zhel ñanna tá dahána an Paul na? A bántsa ñane: Duksa-aha na tá jána ba emndimagwaha an erva-aatare ni tá kezlater ugjehe! Aley ankwa á dzegwardzegwe, adaba emnde kwakya lyarvaalya elva-aara, á tsaaka an emnde a Aifaisus áhuna, amá dem haha á Aziya keni kwakya ba názena lyavaalya elva-aara.

²⁷ Máki estuwa wá, zhel ñanna á badzamiyanvebadze saniya á miya na. Á tsaaka an una ñanna, ba bere yaikke, bere á dadaamiya á miya *Artaimis na má ankwa á kezlan ugje na keni, watse baaka ura á de demedfema mázla-aara. Ba *Artaimis an ire-aara na emnde a haha á Aziya, antara duniya bademme, emnde tá ankwa á kezlan ugje na keni, á de gev duksa ba dey.»

²⁸ Ba cenarácena elva-aha ñanna wá, mberátembera ervaunğde-aatare ba seke kára. Ta kante kwára á dem zhegela, a ba itare: *Artaimis á Aifaisus-aha wá, yaikke.

²⁹ Elva ñanna de gyantegya huđe á ekse bademme, emnde bademme ta de gwatarar ge tara Gayus, antara Aristarkus egdzara á emnde a Makiduniya na tá ankwa á puwa Paul am shula-aha-aara na, daaci ta tadáterá á ba an zhagade á dem tate á gwagusa yaikke náza á zlamaakelaawa.

³⁰ Á kátá dabaterdába Paul, amá ta naba ñanaahe ge emnde a fetarfe.

³¹ Emnde umele am slakate-aha-aara na ta male-aha am haha á Aziya keni ta belanve we, a ba itare, ba tasle-aara a duka ñane á dem tate á gusa ñanna.

³² Jáháva ñanna weshaptewesha jipu. Emnde na tá hula á kya una, emnde umele keni tá hulá náza-aatare á kya una, kwakya ba emnde na ni diyarka názu a daterá ádehuwa ðekidfekei.

³³ Daaci anjwa zhel Yahudiya umele zhera-aara Alaikzanderi am jáháva ñanna, ñane wá, emnde umele ta shanu sera á labáre ñanna bademme, Yahudiya-aha umele tá anjwa á hyairhye ganakini a mbedaterumbede elva ge zlamaakelaawa. Daaci Alaikzanderi a katerante erva-aha-aara ge emnde bademme, anjwa á magaterá nalaama ganakini a ðarufe á ndaater elva.

³⁴ Amá de diyareddiye ganakini ñane keni ba ura Yahudiya, ta fantau ge fa hula á ba an elva palle áte we, a ba itare: *Artaimis á Aifaisus-aha wá, yaikke! *Artaimis á Aifaisus-aha wá, yaikke! Á hyephye saa buwa tá anjwa á ndaha ba una ñanna.

³⁵ Am iga-aara maa, a ekhyaterahe zlahhe ge ura-aatare male ñane saikeraitair yaikke názá á berni á Aifaisus. A ba ñane á elvan ge itare: «Ya baa ba kure, kure emnde a Aifaisus: Am duniya bademme, diyardiya emnde bademme ganakini anjwa bere á dadaamiya á miya *Artaimis yaikke, antara gáráva-aara na a eblyaa á sawa am samaya na am berni á miya am Aifaisus, mí ufaná ba miya.

³⁶ Ware edda-aara ni á de bá diyaaka na? Magaumága sawari am ire á kure, magauka duksa máki slakurnaaka ba shagera.

³⁷ Emnde na náwa kwa sateraa á sehuna na, wallá ta ilu duksa am bere cufedfe á miya na bere á *Artaimis ka, wallá ta ndaase elva mándzawe áte *Artaimis á miya ka, uwe ka.

³⁸ Máki tá anjwa emnde a dágala á tara Daimaitriyus, antara emnde a slera-aara maa, anjwa sarte á kya shairiya, male-aha á duniya keni tá anjwa bademme, tá de puwa ugje-aatare, daaci tá kyaternaakya.

³⁹ Ma anjwa ba duksa umele kwá kataná kure keni, dawánda labáre á kure á deza male-aha vaci jáháva, tá de kyakurnaakya ba itare.

⁴⁰ Amá náza vatena na wá, ba kina mi shansha elva áza male-aha á miya, watse á jauje ge ndzedá á miya. Tá de bamiya anjwa dugune á kure ba giraara. Adaba baaka baráma á miya ge mága duksa estuwa ðekidfekei. Watse á de kamivá ye ba ge miya.»

Daaci a zlanaahe elva-aara áte una ñanna. Am iga-aara maa, a ba ñane: Ma ware keni a ezzlála á dem mba-aara mazla-aara.

20

Shula á Paul á dem Makiduniya, antara Akaya

¹ Am sarte na ekhyaakhya elva ñanna maa, Paul a jemaa emnde a fetarfe, a faterem ndzedá am vuwa kwakya, daaci a magaterá á jámimá shifa, ba zlala-aara ge ñane á dem Makiduniya.

² A de jem dába praatte am huðe á haha á Makiduniya ñanna, a de ndzedaterte emnde a fetarfe an waazu-aha gergere, lauktu a zlala á dem haha á Akaya.

³ A de magaa tere keye am haha á Akaya ñanna. Ba ñane keni maganaamaga niya a dem Siriya an paare á yawe, á cena ba tá anjwa á eksanvaa sawari Yahudiya-aha ge magante emtanjire. Adaba una ñanna, a dába ba tate á sawa-aara ñanna zlaðe ádaliye á kyá Makiduniya.

⁴ Anjwa Saupate egdza á Pirus ura Bairiya, ñane a duwá antara Paul. Zlaðe ádaliye, antara tara Aristarkus, antara Saikundus, itare ta emnde a Taisalauniki, antara Gayus ñane zhel Dairbe, antara tara Tikikus tá antara Tauraufimus, itare ta emnde a haha á Aziya, ira Timaute.

⁵ Emnde ñanna bademme ta desaa itare á katafke á ñere, kwaye ta de ufaneraa am Terauwas.

⁶ Am iga á munri á depain na baaka shahi á makala am huđe-aara na wá, n̄ere keni n̄a dema am paare á yawe am Filipi, n̄a d̄abaterd̄ába. N̄a ga hare ilyebe, lauktu n̄a de shateraahe am Terauwas, n̄a de zu hare maka áhuwa.

Paul a hare pan̄je á maga waazu am Terauwas

⁷ N̄a jamme an icavaciya ge sebde ge za d̄afa á Yaakadada wá, a ndaanaa Paul elva am jáháva n̄anna. Am diyaadiya ganakini watse á z̄lálá má weraawera ekse, mele yánka waazu mazla-aara, dem huđe á vayiya keni á maga ba waazu.

⁸ Bere na n̄a jahava am huđe-aara n̄anna wá, átire ge bere-aha umele, huđe-aara bademme ba kárá á fanus-aha.

⁹ An̄kwa egdza dawale, zh̄era-aara Aiw̄tikus, n̄ane a n̄janu ge we á fainaiter á bere n̄anna n̄á am huđe-aara na. Am kwakyafkwakya waazu á Paul, a naba pu hare egdze na jauje ge ndzed̄a. Daaci a naba mbedehe kwaye á sawa átire á bere ge keyire á sem áhá. Ta de tsante, amá emtsamtsa.

¹⁰ A tsekwehe ge Paul, a de un̄mbare ge egdze n̄anna, a n̄an̄anaahe an erva-aha buwa, a ba n̄ane: Gazlauka d̄ekid̄eki, á ba an shifa-aara egdzere.

¹¹ Daaci a eptsehe z̄laḃe ádaliye, a d̄ála á dem bere n̄anna, a de kezlanve d̄afa, ta zuhe. Am iga a d̄afa keni yánka ndaater elva d̄ekid̄eki dem segáshe á vaciya am haha, lauktu a yaterhe, a z̄lala.

¹² Egdza dawale na keni ta puwansá á dem mba-aatare á ba an sera-aara, bademme a ervaun̄ḃe á emnde ba seke nama ad̄aba n̄ane.

Shula á Paul tsanta am Terauwas dem Milaitus

¹³ Am iga á una n̄anna maa, n̄ere n̄a dema am paare á yawe, n̄a degásha n̄ere zun̄n̄we á katafke á Paul ge dem Assaus. Ad̄aba a ba n̄ane tsanta áhuna wá, á duwa an sera, á de dema am paare antara n̄ere á ba am Assaus.

¹⁴ De shaḃeraasha am Assaus, a de dema am paare antara n̄ere, n̄a z̄lálá kerde á dem Mitilaine.

¹⁵ N̄a tsetehe z̄laḃe ádaliye áhuwa, makuralla-aara lauktu n̄a de shaa haha á Kiyaus am d̄ágave á haye, n̄a desa am slerpa-aara n̄a vante n̄ázlaḃa. Wergekse wá, dan̄jeraada am Samaus. Wergekse-aara z̄laḃe ádaliye lauktu dan̄jeraade am Milaitus.

¹⁶ Amaana: N̄a yesaa Aifaisus am iga, ad̄aba magaaka niya a dem ekse n̄anna, wayaaka á keḃanaaked̄a sarte am haha á Aziya. N̄ane á kátá á de maga munri á *Pantaikausta am Urusaliima mákini á gevge.

Waazu na a vatertaa Paul ge emnde a sawari á aiklaisiya á Aifaisus

¹⁷ Saḃeraasa am Milaitus wá, Paul a naba belaterve labáre ge emnde a sawari á aiklaisiya á Aifaisus, ganakini a sarsawa ásezeḃara.

¹⁸ Saremsa, a ba n̄ane á elvan ge itare: «Ya semaa estuwa á sem haha á Aziya, kure diyaakurdiya n̄ja-aaruwa bademme am sarte na yá am d̄ágave á kure.

¹⁹ Diyaakurdiya slera na ya magannaa ya ge Yaakadada, ámasla an gá ire-aaruwa am slera n̄anna, antara yawe á kyuwa na ta belimá am ice, emtan̄kire na ta magive Yahudiya-aha na bademme.

²⁰ Diyaakurdiya ganakini shebanakurvuka n̄ázena watse emtake áte kure ba palle keni, ndaanakurndáhá bademme, am zlamaakelaawa, antara am mba-aha á kure keni bademme.

²¹ Ya ndaaterndáhá ge Yahudiya-aha, antara emnde a jeba umele an ndzed̄a-aaruwa bademme, ganakini a yarán̄ya mága haypa, a sarsawa á sem sera á Dadaamiya, a fartarfe áte Yaakadada Yaisu.

²² Daaci kina wá, yá an̄kwa dem Urusaliima una laarire áte ya, a binaa Sheḃekwe Cud̄ed̄ḃe geni sey ba yá duwa. Diyanka n̄ázu watse á de magava áte ya áhuwa.

²³ Duksa palle ya disaa ya wá: Ba kelaa má de tsekwantsekwa am ekse wá, ankwá á ndindaha Shedekwe Cufedde geni ankwá á pakaaka dangay, ká de shá zladá am tsavaytsavaye.

²⁴ Ate ya wá, ma yá ankwá an shifa, ma ya baaka an shifa keni ba kálkale. Iya wá, yá kátá ba yá maganaamaga slera na a fiyaara Yaakadada Yaisu na bademme, a jauka dekideki. Amaana: 'Bálá labáre á higa, elva a ngurna na a maganaa Dadaamiya.

²⁵ «Haranaaháre á bálá waazu á elva a dem *kwara á Dadaamiya am dágave á kure. Amá kina wá, diyandiya ganakini ba palle á kure keni baaka ura á de puwete ice áte ya mázla-aara.

²⁶ Yá ndaakur adaba una nanna kina vatena: Máki kedaakeda ura am dágave á kure wá, am mbiye-aaruka.

²⁷ Ya ndahanaa adaba uwe una, adaba sanakuransese namaari á Dadaamiya bademme ásegashe.

²⁸ Fawanufe ba kure hyema ge ire á kure, fawanufe hyema ge walda na a fakurmaa Shedekwe Cufedde am erva ganakini kwá piyanaa kure na. Fawaterufe hyema ge emnde á Dadaamiya na ba shagera degiya! Adaba a emtsehe ge egdza-aara emtsaade, lauktu ta jesaara emnde nanna.

²⁹ Diyandiya ganakini watse tá sawa emnde na ta ba seke indale-aha na á sem dágave á kure, tá se yakurka dekideki.

³⁰ Á ba am dágave á kure keni watse tá ankwá emnde a báda emnde a fetarfe umele an fida ge dabaterdába.

³¹ Amá faufa hyema, yehauteyeha geni yawe-aaruwa keye, vayi vacika yá ankwá á kwarakursekwáre an yawe á kyuwa am ice, puwananseka dekideki.

³² «Daaci kina wá, yá ankwá yakurá am erva á Dadaamiya, á de tsufakurá ba nane áte ngurna-aara, á de fakurwa ba nane hyema an elva-aara. An hákuma ba nane ge ndzedakurtendzedá, antara ge vakurte duksa shagera na a fater ge emnde-aara bademme na.

³³ Iya wá, tatayanka duksa á ura dekideki. Ma shungu, ma dindar, ma zane keni.

³⁴ Ba kure keni, ábi kwa nanna ya mága slera á ba an erva-aaruwa ge tátaya náza já wedera á nere antara emnde na tá ázerwa.

³⁵ Iya wá, maranakuránmárá am názena ya maganaa ya bademme, geni kure keni magaumága slera ba estuwa, melawaterumele ge emnde na tá taa maganaaka wedera-aha-aatare. Viyawanaaka elva na ndza a ndaanaa Yaakadada á ba an ire-aara, a ba nane: Higa kwakya wá, ba náza á edda vante sadake ge ura, arge náza slelyiya sadake.»

³⁶ Zlanaazle elva-aara Paul, ta kezlaa ugje am haha bademme, nane a magaa maduwa.

³⁷ Bademme-aatare tá kyuwa á ba an yawe á kyuwa, daaci ta nananaa erva ge Paul, a ba itare tá elvan ge nane: Á jamimá shifa, a dákaada Dadaamiya á ba an hairire.

³⁸ Ankwá á waterwa jipu elva na ta cenanaa am mbuwe á Paul, a ba nane tá puweteka ice-aatare áte nane mázla-aara na. Daaci ta puwanse á dem tate á paare á yawe.

21

Shula á Paul á dem Urusaliima

¹ Am iga á tegava á nere antara itare maa, na zlala ba suuwe an paare á yawe, kwaye na de tsekwa am Kaus. Makuralla-aara, na de tsekwa am Raudaus. Tsante am Raudaus, na de tsekwa am Patara.

² Duwa á nere, na de shaa paare na á dem Finikiya, daaci na naba demhe am hufe-aara.

³ Daɗeraada átevege haha á Kiprus, ɗa náanna haha ɗanna am názlaba á ɗere, ɗere ɗa zlála ba suuwe á dem haha á Síriya, ɗa de tsekwa am Tirus tate á tsekwa kazlaɗa á paare ɗanna.

⁴ ɗa de shaa emnde a fetarfe am ekse ɗanna, daaci ɗa ga hare maka ázetáre. Shedekwe Cudedde a naba ndaaterhe názena ni watse á de shá Paul am Urusaliima na ge emnde a fetarfe ɗanna, itare keni ta naba mbedanu ge Paul geni a duka mazla-aara.

⁵ Amá ba zlauzle hare maka ɗanna wá, ɗa naba tsetehe, ɗa aɗkwa á zlála. Daaci itare, antara ɗwasha-aha-aatare, ira egdzara-aatare, bademme ta puwaɗerse á dete iga a ekse, áte we á háye, ɗa kezlaa ugje áte we á háye ɗanna, ɗa magaa maduwa átirpalle.

⁶ Am iga á maduwa wá, ɗa magaa ájámimá shifa, ɗa d'aleme am paare, itare keni ta naba da-aatare.

⁷ Tsante am Tirus, ɗa de tsekwa am Pautaulaimayi, áhuwa keni lyaraɗervaalya egdzar mama-aha á miya emnde a fetarfe, ɗa váha deppe ázetare.

⁸ Makuralla-aara ɗa tsetehe, ɗa de tsekwa am Kaysariya am mba á malum Filip, ɗane palle á emnde vuye na ndza ta dzeraterse am Urusaliima na.

⁹ Filip ɗanna wá, an gyaale-aha-aara ufafe darka á de gá zhele, tá aɗkwa á maga nabiyire.

¹⁰ Am haraɗeraahare cekwaɗgudí áhuwa, vacite umele, a naba semhe ge nabi á sa am Yahudiya zhera-aara Agabus.

¹¹ Samsa áseze ɗere wá, a naba lyevaa náza ɗgudá huɗe á Paul wá, a naba takwasaa sera-aha-aara, antara erva-aha-aara an ɗane, a ba ɗane: «Náwa názu a ndaanaa Shedekwe Cudedde: Edda á náza ɗgudá huɗe na keni, tá de takwasán ba estuwa Yahudiya-aha am Urusaliima, tá de belaterma am erva ge emnde a jeba umele.»

¹² Ba ɗa cenaa una ɗanna wá, ba ɗere an ire á ɗere, antara egdzar mama-aha a ɗere na tá am Kaysariya na keni, ɗa ɗantaa ba sera ge Paul, geni a duka á dem Urusaliima na mázla-aara.

¹³ Amá a ba ɗane á elvan ge ɗere: «Labára ɗane kwá kyuwa na? Kwá kátá gyaigiyem lyawa am vuwa ge iya emtu? Iya wá, á tsaaka an takwasa, ba emtsa keni yá aɗkwa átekwa adaba Yaakadada á miya Yaisu.»

¹⁴ Janerviyyaaja eptsanaaptsa-aara. Daaci ndaɗeranka elva umele mázla-aara, a ba ɗere: A gevge ba namaari á Yaakadada.

¹⁵ Haraɗeraahare cekwaɗgudí áhuwa maa, am iga-aara ɗa naba tse, ɗa zlála á dem Urusaliima.

¹⁶ Ta daa á puwaɗerpuwa emnde umele am dágave á egdzar mama-aha a ɗere emnde a Kaysariya. Ta daɗerhe ba suuwe á dem mba á Manasaun zhel emnde a Kiprus umele, haraahare am fetarfire, daaci ɗa nja am mba-aara.

Paul am mba á Yakuba

¹⁷ Daɗeraada am Urusaliima maa, lyaraɗervaalya egdzar mama-aha a ɗere emnde a fetarfe á ba an higa.

¹⁸ Makuralla-aara, a naba daɗerhe ge Paul á dem mba á Yakuba, ɗa de beyaa jarammeje emnde a sawari á aiklaisiya bademme am mba-aara.

¹⁹ Daaci Paul a gater use, a ndaater názena a ganvaa Dadaamiya bademme am slera-aara na a maganaa ɗane am dágave á emnde a jeba umele na.

²⁰ Cenarvaacena una ɗanna bademme wá, ta naba gálá Dadaamiya. Am iga-aara maa, a ba itare tá elvan ge Paul: «Ka cenáncena emtu egdza emmaaye? Emnde debu wányara am Yahudiya una fartarfe, amá bademme-aatare ta tsaá á ba áte *tawraitá a Muusa.

²¹ Amá cenarácena emnde ñanna ta se ndahanaa emnde umele, a ba itare: Ka kwaratersaa ka ge Yahudiya-aha á miya na tá am ekse á emnde, geni a yaránya tawraitá, a farka egdzara-aatare am shedfekwe, a d̄abarka nađe-aha á yahudiyire d̄ekid̄eki.

²² Mí maganá estara kina? Ad̄aba náwa watse tá cenácena ganakini sakaasire.

²³ Ekka wá, eccena názena ñá bakaná ñere. Náwa tá an̄kwa emnde ufade, itare ta maganaa *waada ge Dadaamiya.

²⁴ An̄kwa á ceka sarte-aatare, herzhe tá de bára, tá de sehá ire wá, ekka keni naba duwa antara itare, de baraabára ire á ña antara itare, biyaabiya názena tá kátá maganá itare ge sehá ire-aatare. Máki magakanaamága una wá, tá de diyeddiye emnde ganakini elva-aha na ta cenácena tá an̄kwa ndaaná áte ka na, baaka jirire am huđe-aara d̄ekid̄eki, mbate ekka keni ká an̄kwa á d̄aba ba tawraitá á Muusa.

²⁵ Náza á emnde a jeba umele na garevge emnde a fetarfe wá, baaka elva. Ad̄aba ña puwatertepuwa nalmesheri, ña ndaterndaha názu mi njante am sawari á miya, mi bateraa: A zarka hyuwa na má ta icante ge mága hele, a zarka uzhe, a zarka hyuwa na má icaranteka an ica, a magarka gwardzire.»

²⁶ Daaci makuralla-aara, a naba duhe ge Paul antara emnde ufade ñanna, ta de baraa ire-aatare áte nađe á Yahudiya-aha. Zlaruzle am mága slera á cud̄ed̄ire ñanna, Paul a de ndaanhe ge *liman am huđe á mashidi, a ba ñane: «Am iga a hare vuye wá, watse ñá eptsá, ñá sawa an sadake-aha á ñere, á se zlauzle slera á bára á ñere.»

Ta eksevaa Paul am mashidi

²⁷⁻²⁸ Ba hare vuye ñanna keni herzhe á ceka wá, saremsa Yahudiya-aha umele á sawa am haha á Aziya. Itare ba ta puwete ice-aatare áte Paul wá, ta naba fante hula: «Tá áme dawale-aha á *Iserayiila-aha! Sawmbare! Náwa ñane zhel na jemje d̄ába am sleđe bad̄emme, an̄kwa á balaterá waazu-aara ge emnde bad̄emme, a bantsa ñane ma miya emnde a Iserayiila, ma *tawraitá á Muusa, ma mashidi á miya yaikke na, bad̄emme baaka nampire-aara d̄ekid̄eki á bina! Zlađe ádalíye, náwa a naba saa emnde a jeba umele á sem huđe á mashidi, a se badzanve sleđe cud̄ed̄de na.» Daaci ta tsante ervaun̄đe á emnde, ta naba eksevaa Paul.

²⁹ Ta kurken Paul a saa emnde a jeba umele á sem huđe á mashidi na wá, ad̄aba ta naa Tauraufinus zhel emnde a Aifaisus, ta antara Paul am huđe á berni, daaci ta kurken a daa zhel ñanna á dem mashidi keni.

³⁰ Labáre ñanna de gyantegya huđe á berni bad̄emme, emnde ta sawa á ba an zhagade, ta eksevaa Paul, ta tedese am mashidi, ta had̄anu ge mashidi ba watsewatse.

³¹ Itare tá kátá zlanazle shifa am Paul, amá kerten̄ damda labáre á deza male á sawji-aha á Rauma geni weshaptewesha huđe á Urusaliima.

³² Ba watsewatse, ñane keni a d̄ante male-aha am sawji-aha, ta naba jemaa sawji-aha ta dem tate á elva ñanna. Emnde a ekse ba ta naa male á sawji-aha, antara sawji-aha-aara na wá, ta naba yaa ja Paul mázla-aara.

³³ Daaci duwa á male á sawji-aha á deza Paul, a eksevaahe, a ba ñane á elvan ge sawji-aha: Puwawtepuwa tsavaytsavaye buwa áte ñane. Lauktu a fantau ge ndáva sera á elva áte zhel ñanna, a ba ñane: Zhel ekse-ara ñane? A gu uwe?

³⁴ Amá emnde bad̄emme ma ware keni á ndáhá ba náza-aara, ura umele á hula ba dey. Am á cenánka jirire á názena ta janaa átugena na, a ba ñane á elvan ge sawji-aha: Dawánda á dem dala á kure.

³⁵ Am sarte na daraada sawji-aha an Paul am tate á d̄alá á dem dala, ta naba eksante Paul am erva, ta kante á dem zhegela, ad̄aba wáva na tá an̄kwa á d̄abaterá emnde a ekse an ñane.

³⁶ Adaba tá anjwa á d'abaterá á ba an ndzedá, antara hula, á ba itare: A daaka an shifa!

Paul anjwa á ndáhá jirire á ire-aara

³⁷ Herzhe sawji-aha tá dándá Paul á dem huđe á dala-aatare wá, a ba Paul á elvan ge male-aatare an elva a Yunaniŋkau: «Yá shánsha emtu baráma ge ndahak elva cekwaangudí?» A nwanante a ba nane: «Iyau, diyakdiya elva a Yunaniŋkau?»

³⁸ Una wá, mbate ka zhel emnde a Misera na jaaja ervaunđe, a zhagadaa á dem kaamba antara kwakwáne-aha-aara debu ufađe, tá an náza erva-aatare bademme na, una watse ka nane ka?»

³⁹ A n'wete ge Paul, a ba nane á elvan ge nane: «Iya ya ba ura Yahudiya miyenne, ta yiya am berni á Tarsus am haha á Silikiya. Ya egdza a berni yaikke. Tasle á n'viteva seke baráma, yá ndaaterse elva-aaruwa ge zlamaakelaawa.»

⁴⁰ Male á sawji-aha na a naba yanaa baráma. Daaci a tsaahé ge Paul áte tate a d'ala á dem dala á sawji-aha, a katerante erva ge zlamaakelaawa, a magateraa nalaama ganakini a daruđe. Tseriye d'aruda emnde bademme, ba seke ndza baaka duksa. Daaci Paul a fantau ge ndaater elva an elva a Ibraniŋkau, amaana: elva a ekse-aara.

22

¹ «Ba estuwa egdzar mama-aha-aaruwa, antara dada-aha-aaruwa, cenawivaacena kwa, yá ndaakurndáhá elva-aaruwa palle, kwá cenvaacena jirire-aaruwa.»

² Am sarte na tá anjwa á cena Paul á ndaater elva an elva á Ibraniŋkau na wá, ta farhe ge mága tsekad'ire, baaka ura á geja vuwa d'ekideki. Daaci a ba Paul:

³ «Iya, ya ura Yahudiya, ta yiya am Tarsus am haha á Silikiya. Amá ya waltaa á ba am Urusaliima áhuna. Ndza malum-aaruwa *Gamaliyail ge iya, a kwarisaa nane d'aba *tawraitá á eggye-aha á miya áte una an puwa. Ndza ya d'aba Dadaamiya an ndzedá-aaruwa bademme áte una kwá anjwa á d'abaná kure keni na.

⁴ Ndza ya shateru zladá kwakya ge emnde a d'aba un'jule á Yaisu, ya sluvaa emnde nanna an zála-ka an n'washa-ka, ya puwateremhe am dangay.

⁵ Male á *liman-aha, antara male-aha á Yahudiya wá, itare diyardiya názena yá anjwa á ndaaná ya na bademme, yá ndaakur ba jirire. Ndza ta vitaa ba itare nalmesheri á seydire am erva, ya daterán ge Yahudiya-aha á miya na tá am Dimaska. Adaba una nanna ya duwa. Ya duwa ge sluwa emnde na tá áte baráma á Yaisu, ge saterá á sem Urusaliima, ma andze tá se kyáná male-aha á Yahudiya-aha shairiya-aatare.»

*Paul á ndáhá fakte á fetarfire-aara áte Yaakadada
(9:1-19; 26:12-18)*

⁶ «Am sarte na yá anjwa á dem Dimaska nanna wá, á maga vacitire wá, a naba tsekwaa ge parakkire yaikke á sa am samaya á sete ya,

⁷ ya naba mbedehe, yá cena ba kwárá á ura anjwa á biya elva: Sawulu! Sawulu! Labára ká magiya palasa? a bina.

⁸ Ya ndavanuhe: Ka ware nane ka Yaakadada? A n'wiyante, a ba nane: Ba iya Yaisu, ya ura Nasarátu una ká anjwa á magiya palasa na.

⁹ Emnde na tá antara ya na wá, naránna parakkire, amá cenaránka kwárá á edda una a biyaa elva na.

¹⁰ Ya naba enndáva: Yá maganá estara kina Yaakadada? A ba Yaakadada á elvan ge iya: Tsetse ezzlálá á dem Dimaska, watse tá de bakánba áhuwa názena a fakaara Dadaamiya bademme.

¹¹ A naba wulfiyaahe ge parakkire yaikke na a tsekwiyaare á sawa am samaya na, ta tadiya an táda emnde na tá antara ya na á dem Dimaska.

¹² «Ankwa ura Yahudiya á miya áhuwa, zhera-aara Hananiyas, nane sledaba Dadaamiya an ndzedá-aara bademme, nanaana *tawraitá á miya ba shagera, bademme á Yahudiya-aha na tá am Dimaska hayaránhayá jipu.

¹³ A duhe ge nane ádezerwa, a de tsiyarhe, a ba nane á elvan ge iya: Sawulu egdza emmerwa, a wertewera ice-aha á na. Ba watsewatse a naba werte ge ice-aha-aaruwa, yá nanna nane.

¹⁴ A ba Hananiyas nanna á elvan ge iya: A saksaa ba Dadaamiya á eggye-aha a miya werre, geni ekka ká nanna edda una slejirire ba nane palle na, antara ganakini ekka ká cenvaacena elva á slejirire nanna am mbuwe-aara ba ge nane, ira ká diyeddiye namaari-aara.

¹⁵ Adaba ká de gev seyde-aara, ká de ndaater názena ka naanaa ka, antara názena ka cenaarua ka ge emnde.

¹⁶ Ká ufa uwe mázla-aara? Tsetse ká lyevaalya baptisma, enndava Yaisu geni a melakumele, a barakaabará Dadaamiya haypa-aha á na.»

Paul ankwa ndaha elva á duwa-aara á dem dágave á emnde a jeba umele

¹⁷ «Haraahare wá, ya naba eptsa á sem huđe á Urusaliima. Vacite umele yá am mashidi, yá ankwa á maga maduwa wá, ya naba shaa wahayu.

¹⁸ Ya naa Yaakadada am wahayu-aaruwa nanna, a ba nane á elvan ge iya: Tsetse watsewatse dedde am huđe á Urusaliima na. Adaba emnde a ekse na tá de lyiyeka seydire na ká de maganá ka áte iya am dágave-aatare.

¹⁹ Ya nwete, a ba ya á elvan ge nane: Amá degiya Yaakadada, ba itare keni diyardiya ganakini ndza ya duwa ba ya nanna á dem mashidi-aha gergere, ya sluwá emnde a fetarfe á na, ya jaterja, ya dateraa á dem dangay bademme.

²⁰ Am sarte á ja sleslera á na Aitiyain keni ndza yá ankwa, ya hayáterháya jipu emnde a ejja-aara, ya ufaná ba iya nangyuwe-aha-aatare.

²¹ Amá a ba Yaakadada: Edduwa, adaba watse yá belakbelá yiyye, á dem dágave á emnde na ta Yahudiya-aha-ka na.»

Paul á katafke á male á sawji-aha

²² Emnde bademme ndza tá cená ba Paul dem sarte na a fem elva á emnde na garevka Yahudiya-aha. Amá ba a ndaahese una nanna wá, ta naba puwar hula, a ba itare: Ura estuwa a njeka an shifa dfekideki.

²³ Daaci tá ankwa á fa hula, tá slatsa erva, ta tsante berbere an dága haha á dem zhegela, ta tsakwese am záne-aha-aatare, ta naba puwanve.

²⁴ Daaci a ba male á sawji-aha a daránda Paul á dem huđe á dala, a zaruze an ja ba shagera, lauktu watse á ndáhá jirire, labára emnde bademme tá slatsa ba erva áte nane.

²⁵ Daaci ta naba puwete zawa áte nane. Tá kátá ejja wá, a ba Paul á elvan ge zhel sawji nanna: «Ankwa baráma á kure ge ja ura Rauma miyenne zlafe kyareka shairiya-aara emtu?»

²⁶ Ba a cenaa una nanna sawji na, a naba yánhe, duwa-aara á deza male-aatare, a ba nane á elvan ge nane: «Ázara á ba sawari á na áte zhel na, adaba nane keni ba ura Rauma ba miyenne?»

²⁷ A naba sawhe ge male á sawji-aha na áseza Paul, a ba nane á elvan ge nane: «Ndindáhá ba jirire: Ka ura Rauma ba miyenne emtu?» A nwete ge Paul, a ba nane: «Ya ura Rauma ba miyenne.»

²⁸ A ba male á sawji-aha na á elvan ge Paul: «Iya degiya danedde am nalmane kwakya lauktu náwa ganevge ura Rauma.» A ba Paul á elvan ge nane: «Iya wá, ta yi ba estuwa ya ba ura Rauma.»

²⁹ Daaci sawji-aha na ndza ta magaa niya ge ja Paul, geni a ndasendáhe jirire na, ta naba yánhe á ba áte watsewatsire. Ba male-aatare an ire-aara keni jaaja lyawa, adaba diyeddiye ganakini Paul nanna nane a puwete záwa áte nane na ba ura Rauma miyenne.

Paul á katafke á male-aha á Yahudiya-aha

³⁰ Daaci male á sawji-aha na maa, nane á kátá á diyeddiye jirire á názena ni Yahudiya-aha wayarka an Paul dekideki na. Adaba una nanna, makuralla-aara wá, a jemaa male-aha á *liman-aha, antara male-aha á Yahudiya-aha, a pelaa Paul, a sanse á se katafke-aatare.

23

¹ Paul a zharaa emnde na tá am jáháva nanna ba shagera, daaci a ba nane á elvan ge itare: «Egdzar mama-aha-aaruwa, iya wá, diyandiya ganakini sem vatena keni shagera zlááva-aaruwa á katafke á Dadaamiya, ya ba cudéde duksa-aaruwa.»

² A ba Ananias male á *liman-aha á elvan ge emnde na ta herzhe an Paul: Jauvaaja áte we-aara nanna!

³ A ba Paul á elvan ge nane: «Ekka keni sey á jakvaaja Dadaamiya, egdza á danɲwa huɗe. Ka njehe ganakini ká kyivaara shairiya áte una am *tawraita, amá ka ebzu tawraita, adaba a ba ka a jarija!»

⁴ A ba emnde na ta herzhe an nane: «Ká zlazla male á liman-aha á Dadaamiya?»

⁵ A ba Paul á elvan ge itare: «Ndza diyanka ganakini male á liman-aha egdzar mama-aha-aaruwa. Adaba a ba wakita á Dadaamiya: Ndaheka elva mandzawe áte male á ekse á kure dekideki.»

⁶ Diyaadiya Paul, ganakini emnde tá an tega gergere buwa á ba am jáháva nanna. Emnde umele-aatare, ta *Saduki-aha, emnde umele keni ta *Farisa-aha. Adaba una nanna, a kante kwára á ba an ndzedá, a ba nane á elvan ge itare: «Egdzar mama-aha-aaruwa, iya wá, ya Farisa, ta yiya á ba am huɗe-aara. Ta se puwiyar ugje ázekure adaba fetarfire-aaruwa áte elva a tse á emnde am faya.»

⁷ Ba ndasendáha nane una nanna wá, njaanja gajawe yaikke am dágave á Farisa-aha, antara Saduki-aha, kertenɲ an tega ye á emnde gergere buwa am jáháva nanna.

⁸ Saduki-aha, itare fartareka dekideki áte elva a tse á emnde am faya na. Ma malika-aha, ma shedekwe á uwe keni baaka dekideki. Amá Farisa-aha wá, fartarfe ganakini anɲwa duksa-aha nanna bademme.

⁹ Am garanvege gajawe-aatare yaikke á ba an ká kwára á dem zhegela, ta naba tsetehe ge emnde umele am malum-aha á *tawraita na ta Farisa-aha, ta ngyaingyesaa ice, a ba itare: «Shanɲeránka nɲere haypa áte zhel na ba palle keni. Watse ba jirire a ndansaa ba shedekwe, bi malika á Dadaamiya elva ka wá, dey ka!»

¹⁰ Tsarantetse gajawe yaikke zlaɓe ádaliye, a naba ja ge lyawa male á sawji-aha na geni a dzadzaraaka Paul, a naba belaa sawji-aha-aara, ta tsekwehe á dem jáháva nanna, ta de tedese Paul am jáháva, ta dalese an nane á dem dala-aatare.

¹¹ An vayiya ba vacite nanna wá, Yaakadada a naba maranse ire-aara ge Paul, a ba nane á elvan ge nane: «Gazleka dekideki! Magakanaamága seydire áte ya am huɗe á Urusaliima áhuna, yá kátá ká de emmága ba estuwa am Rauma keni.»

Yahudiya-aha ta puwaa buwe áte shifa á Paul

¹² An enɲya makuralla-aara wá, Yahudiya-aha umele ta naba zlauhe am ndaha, ta zu ba wada-aara geni ba uwe keni tá zeka, tá sheka dekideki, sey má jareja shifa á Paul.

¹³ Emnde na ta ngudaa sawari á una nanna ta kul ufade an duksa.

¹⁴ Daaci ba zláá-aatare ádeza male-aha á *liman-aha, antara male-aha á Yahudiya-aha, a ba itare tá elvan ge itare: «Náwa ñere ña zu ba waɗa-aara, ganakini ma uwe keni ñá feka áte we á ñere ɗekideki, sey máki jañerja shifa á Paul.

¹⁵ Kina kure wá, belawanvebela ba we ge male á sawji-aha á Rauma, ganakini a sakuránsa Paul á se katafke á *kendekyiya yaikke. Magaumága ba seke kwá se kya shairiya-aara á ba an jirire, náwa ñere ñá de puwanve ɓuwe, ñá zlanazle shifa-aara, á se cuwakurvaaka kure ɗekideki.»

¹⁶ Amá anƙwa egdzere zhele, egdza á egdza emmenjara mukse ge Paul, ñane cenáncena lámare ñanna. Daaci ba zláá-aara ge ñane á dem dala á sawji-aha, a de fanem elva ñanna am vuwa ge Paul.

¹⁷ Paul a ɗante sawji palle, a ba ñane á elvan ge ñane: «Kwaye danda egdze na ádeza male á kure, aɗaba anƙwa názu á de ndaaná ñane.»

¹⁸ Sawji na a naba puwansehe ge egdze na ádeza male-aatare, a ba ñane á elvan ge ñane: «Anƙwa ɗanƙay palle zhera-aara Paul, a bántsa ñane yá saká egdze na, aɗaba anƙwa názu á se ndakndáha.»

¹⁹ «Ane!» a ba male na, a ñaa egdze ñanna áte erva, a gapse antara ñane ba itare ta buwa, a ba ñane á elvan ge ñane: «Enndáha elva á ña.»

²⁰ A ba egdze na á elvan ge ñane: «Kwaye Yahudiya-aha zlaruzle am ndáhá, ganakini tá se ndavaku Paul makuralla geni ká dateránda á de katafke á *kendekyiya á ñere yaikke, tá se magán ba seke watse tá de kya shairiya-aara á ba an jirire am kendekyiya,

²¹ amá ceneka ndáva-aatare ɗekideki. Aɗaba emnde kul ufaɗe ju duksa tá de puwa ɓuwe áte Paul, ta zu ba waɗa-aara geni ba uwe keni tá zeka, tá sheka ɗekideki, sey má jareja shifa-aara. Kina wá, itare zlaruzle am ndáhá-aatare baɗemme, a juwa tá ufa ba jawapa na ká de vatertá ka.»

²² «Ane!» a ba male á sawji-aha na. «Ezzlála kwa, amá ndanka ma ge ware keni ganakini ka se mbediyumbeɗe.»

Male á sawji-aha á daná Paul ge raizhaun

²³ Am iga á una ñanna maa, a ɗetaa male-aha buwa am sawji-aha, a ba ñane á elvan ge itare: «Jawammeje sawji-aha deremke buwa, emnde a belsa kul vuye, emnde na tá duwa an upa am erva keni deremke buwa. Baɗemme á kure ñgwaɗawápsenƙwaɗe, watse kwá maga shula á dem Kaysariya am saa maselmana á vayiya.

²⁴ Puwaupuwa belsa-aha na watse kwá dá Paul átekwa ba lapilayye, ba slerba a sera-aara keni a keɗeka, sey kwá de fanem am erva ba ge raizhaun, ba ge Failikus an ire-aara.»

²⁵ Daaci a puwaterte nalmesheri, a vaterte am erva, a ba ñane:

²⁶ «Ambarka á ña sleksu Failikus: Ba iya Kalawdiyus Lisiyas, yá anƙwa gak use-aaruwa.

²⁷ Zhel na kwaye tá anƙwa á dakánda na wá, ta eksevaa Yahudiya-aha, tá kátá já ba shifa-aara. Amá de cenánncena ya ganakini ñane keni ba ura Rauma, daaci ya naba duhe antara sawji-aha-aaruwa, ya lyanse am erva-aatare.

²⁸ Ya kátá dise jirire á názena ni Yahudiya-aha ta yaa zhel ñanna aɗaba ñane, ya naba danhe á de katafke á male-aha-aatare am *kendekyiya.

²⁹ Amá názu ya disaa ya am mága-aatare ñanna wá, hyafka ge ja shifa á zhel na, ma ba ge ñgudanaa am ɗanƙay keni, aɗaba ta gajawe á ba arge názu am *tawraitaaatare.

³⁰ Amá a sem ge ura a se mbediyuhe wá, a ba ñane: Yahudiya-aha ñgudarnaanƙuɗa sawari-aatare geni sey máki jareja shifa á Paul. Aɗaba una ñanna, yá anƙwa belá emnde-aaruwa ba watsewatse tá dakánda zhel ñanna ge ekka. Ya ndaaterndáhá ge kelaade-aha á zhel ñanna geni a de puwarpuwa ugje-aatare ázene a arge ñane.»

³¹ Daaci sawji-aha wá, itare ta maganaa á ba áte una ta ndaaterndaha na. Ta eksante Paul, á ba an vayiya ñanna, ta danhe emtsaade á dem Antipatris.

³² Makuralla-aara wá, ta eptsehe ge emnde na tá an sera na, ta yaa sawji-aha na tá áte belsa-aha tá ankwá á dándá.

³³ Ba demda-aatare ge sawji-aha na am Kaysariya, ta vante nalmesheri na ge raizhaun, ta yaa Paul am erva-aara.

³⁴ Raizhaun a ndaase nalmesheri na catte, daaci a ndavanu ge Paul, a ba ñane: «Ka ura á haha-ara?» A shantuwa estuwa geni Paul ura haha á Silikiya.

³⁵ Daaci a ba ñane á elvan ge ñane: «Watse yá kya shairiya á ña má saremsa emnde a dágala á ña.» Daaci a ba ñane á elvan ge sawji-aha: De belawembela Paul am hudga na ndza a nderanaa sleksu *Hirudus na.

24

Yahudiya-aha tá ankwá á puwar ugje ge Paul

¹ Am iga á háre ilyebe, lauktu a semhe ge Ananias male á *liman-aha á sem Kaysariya. A sawa antara male-aha á Yahudiya-aha, antara Tairtulus, ñane edda una diyaadiya shairiya-aha á ñgumna a Rauma ba shagera na. Daaci duwa-aatare á de katafke á Failikus, ta de puwar ugje ge Paul ázeñara.

² Daaci d'arantedáhá Paul á sawa, Tairtulus ñara a naba fantau ge tsáká elva áte Paul, a ba ñane á elvan ge Failikus: «Ambarka á ña, adaba barka á ña una ankwá hairire am larde na; adaba kwakyire á enkale á ña am slera-aha, duksa bademme tsemaartse am larde á miya.

³ Náj ankwá á slafaká we á ñere kwakya adaba názena ña shanaa ñere ázeña bademme na.

⁴ Hyainefka ba názara keni ge tsakakaa elva kwakya á katafke á ña, amá adaba kemaarire á ña wá, tásle á ña cenañervaacena egdza elva á ñere na ba cekwañgudfi.

⁵ Ñere wá, ña bera zhel na kelaade jipu. Bademme á Yahudiya-aha na tá am huđe á duniya a weshatertaa ba ñane. Ba ñane ñanna zlađe adaliye una male á emnde a dába náza tsaha á ura Nasarátu.

⁶ Zlađe adaliye, á kátá á nyamala mashidi á ñere. Mázla-aara wá, ña naba eksevaahé. ((Náj kátá maganá shairiya áte una am *tawraitá á ñere,

⁷ amá a se lyevaahé ge Lisiyas male á sawji-aha á ba an ndzedá am erva á ñere.

⁸ Daaci a bañerna ba Lisiyas ganakini njá sawa ásezeña.)) Máki ká ankwá á ndavanundave wá, watse ká diyeddiya ba ka keni, geni ña emnde a jirire ba ñere.»

⁹ Yahudiya-aha ta farhe zlađe adaliye, a ba itare: Elva na a tsakanaa Tairtulus na, ba palle keni baaka fida am huđe-aara, bademme ba jirire.

Paul ankwá á ndáhá elva áte ire-aara á katafke á Failikus

¹⁰ Daaci a maganaa nalaama ge Paul an erva, geni ñane keni a enndáhá elva-aara. A ba Paul: «Ámbarka á ña, diyandiya ganakini gákga yawe kwakya ka sleshairiya am larde na. Adaba una ñanna, yá higa á ba an higa ge ndakse elva áte ire-aaruwa.

¹¹ Duwa-aaruwa á dem Urusaliima ya de kezlan ugje ge Dadaamiya wá, máki ká habaza sera-aara, bademme keni á jauka am háre kelaawa ju buwa.

¹² Sharika am gajawe antara ura am *mashidi yaikke, ma am egdzar *mashidi-aha á Yahudiya-aha, ma am huđe á ekse keni dekideki.

¹³ Ba emnde ñanna náwa itare na keni tá sanseka názena ni ta yiyaa adaba ñane na.

¹⁴ Názu yá an ñane ge ndakndáhá náwa yá á katafke á ña wá, iya yá ankwá á maganá slera ba ge Dadaamiya na ndza ta dabanaa eggie-aha á ñere na palle, yá ankwá maganá an unñule anwaslire na a ba itare una wecire na. Amá ba jirire, iya fantarfe áte názena am *tawraitá, antara elva á nabi-aha bademme.

¹⁵ Iya keni tamtamire-aaruwa á ba áte názena ni tá ankwá á tamaná itare. Yá an táma geni watse Dadaamiya á tsatertetse emnde am faya, emnde a jirire, antara emnde a mándzawe bademme.

¹⁶ Adaba una nanna yá ankwá á wava geni a njaninja lapiya á katafke á Dadaamiya, antara á katafke á emnde bademme.

¹⁷ «Am ya magaa yawe kwakya ya baaka am Urusaliima, ya naba saa, ya sawa an shungu ge melateru ge emnde a larde-aaruwa, ya se vante antara sadake-aaruwa ge Dadaamiya.

¹⁸ Náwa názu ya de maganaa ya am mashidi am sarte na ta eksiyeksa nanna: Emtsaade wá, iya keni ya dem dágave á emnde na tá ankwá á bára na. Ndza baaka dikele á emnde ázerwa, baaka hula dekideki.

¹⁹ Amá ndza tá ankwá Yahudiya-aha umele ta sawa á sa am haha á Aziya wá, ma andze tá ndaaka itare máki ankwá duksa mándzawe ta naana itare am mága-aaruwa.

²⁰ Emtu máki ankwá haypa na ta shanaa itare áte ya am sarte na ta de tsiyaa á katafke á male-aha na, a ndarndaha ba emnde nanna náwa itare.

²¹ Máki elva-aaruwa ba una ya ndaase á ba an ká kwára, a ba ya á elvan ge itare: Kwa tsiyaa am shairiya vatena na wá, adaba fantarfe áte tse á emnde am fáya baaka duksa umele.»

²² Am Failikus diyaadiya njá á emnde a fetarfe, a naba daa shairiya nanna á de katafke, a ba nane á elvan ge itare: «Sey má samsa Lisiyas male á sawji-aha, lauktu watse yá ica shairiya á kure.»

²³ Daaci a ba nane á elvan ge male á sawji-aha na Paul am erva-aara na: «Eptsanaaptsa zhel na á dem bere, de fawanufe hyema ba shagera, amá wá, fawarka zlada, yawáteryá slakate-aha-aara, a darduwa á dezenjara, a magaranánmaga nampire.»

Waazu á Paul á katafke á Failikus antara Durusilla

²⁴ Am iga á hare cekwaangudi maa, samsa Failikus, tá antara mukse-aara Durusilla gyaale á Yahudiya-aha, daaci ta dahanante Paul ge cena elva a fetarfire áte Yaisu *Almasiihu am mbuwe-aara.

²⁵ Daaci fantaufa Paul ge tsaka elva-aha áte njá am jirire na baaka duksa mándzawe áte edda-aara dekideki, antara elva a kwára vuwa, geni á kwaruwa estara ura vuwa-aara, antara elva a shairiya á emnde na watse á kyaná Dadaamiya am halavuwa á duniya. Amá gazlaagazla Failikus, a ba nane á elvan ge Paul: «Ezzlala kwa mázla-aara, watse yá dakdáha zlafe ádaliye vacite umele má shanásha sarte.»

²⁶ Zlafe ádaliye, Failikus maa, nane a kurken watse Paul á vante egdza shungu. Adaba una nanna, máki shekwaashekwa wá, ba á edfáhá ádezenjara tá de shá uya kerde.

²⁷ Yawe buwa kalkale Paul á ba am dangay, dem sarte na ta naba daa Failikus nanna, ta saa Paurkiyus Faistus á sem kela-aara. Daaci Failikus a naba yaa Paul am dangay, adaba a kataa háya áza Yahudiya-aha.

25

Paul á kátá á kyáná slekse á Rauma shairiya-aara

¹ Sawa á Faistus á sem haha nanna keni zlafe ba hare keye, amá a naba tsete am Kaysariya, a zlala á dem Urusaliima.

² Daaci male-aha á *liman-aha, antara male-aha á Yahudiya-aha umele ta de puwar ugje ge Paul á katafke-aara keni. Baira a ba itare tá elvan ge Faistus:

³ «Máki ká bashanjeraabasha wá, sanjeránsa Paul á sem Urusaliima.» Ta ndavanu estuwa ge slekse na wá, adaba zlarauzle am ndaha-aatare, tá kátá ja shifa á Paul áte baráma.

⁴ Amá a ñwete ge Faistus, a ba ñane á elvan ge itare: «Paul anjka am dangay, iya keni yá eptsa ba kina á da.

⁵ Máki anjka haypa na a maganaa zhel ñanna wá, a d'abaridába male-aha á kure á dem Kaysariya ñanna, tá de puwar ugje-aatare áhuwa.»

⁶ Faistus haraahare ázetare am Urusaliima, a magaa hare tiise, ma kelaawa keni á hyephye, lauktu a eptsehe á sem Kaysariya, ta saa á d'abaná male-aha á Yahudiya-aha ñanna. Makuralla-aara, a de njehe am bere á shairiya, a ndaase elva-aara, ta de sanaa Paul.

⁷ Ba ta puwete ice-aatare áte Paul Yahudiya-aha na ta sawa am Urusaliima na wá, ta naba jantaave ge Paul, ta fantau ge tsaka elva-aha na bademme ba ser haypa na áte ñane. Ta icaar sera, amá dzegwaránka njante jirire á názena ta tsakanaa itare ñanna dekideki.

⁸ Amá a tsete ge Paul, a ndaase elva áte ire-aara, a ba ñane: «Iya baaka haypa na ya maganaa ya dekideki, ma áte *tawraita á Yahudiya-aha, ma áte *mashidi yaikke, ma áte male á larde á Rauma keni.»

⁹ Am Faistus á kátá háyá áza Yahudiya-aha, a ba ñane á elvan ge Paul: «Wayakwáyá emtu dem Urusaliima geni yá de ica shairiya á ña á ba áhuwa, adaba ugje na ta puwakarpuwe na?»

¹⁰ A ñwete ge Paul, a ba ñane á elvan ge ñane: «Náwa iya yá tse am tate á shairiya áte náza á ñgumna a Rauma, yá kátá á icevica shairiya-aaruwa á ba áhuna, ganateruka ya haypa ge Yahudiya-aha ba ka keni diyakdiya bademme.

¹¹ Ma andze anjka haypa na ya maganaa ya, hyephye ge ja shifa-aaruwa wá, ma yá kwaleka shifa-aaruwa dekideki. Amá am baaka jirire am puwa ugje-aatare na ta se puwiyar ge iya na wá, yá dzegwánka faterem shifa-aaruwa am erva ba estuwa. Tasle á ña dándá shairiya-aaruwa ádeza male á larde á Rauma.»

¹² Daaci Faistus a d'ahaterte male-aha na tá am ekte ge ñane na. Zlaruzle am sawari-aatare, a ñwanante ge Paul, a ba ñane: «Ka ndavanaa ba ka tsawe geni yá dákda ádeza male á larde á Rauma wá, ba tá dákdekwa ádezenara mazla-aara.»

Paul á katafke á sleksu Agaripa ta antara Bairnike

¹³ Haraahare cekwaangudi wá, samsa sleksu Agaripa, tá antara Bairnike, ta se gan use ge Faistus.

¹⁴ Am haraahare cekwa áhuwa, Faistus a naba shanu elva a Paul ge sleksu Agaripa, a ba ñane á elvan ge ñane: «Anjka zhel umele an ñgudá áhuna, kwaye ta eksanaa am zamane á Failikus, amá a yán ba estuwa zlafe kyaaveka shairiya-aara.

¹⁵ Am sarte na danemda ya am Urusaliima, ta puwar ugje zlafe adaliye male-aha á *liman-aha, antara male-aha á Yahudiya-aha umele ázerwa, ta biyantsa itare: Sey yá mbedanaambeda am shairiya.

¹⁶ Daaci a ba iya yá elvan ge itare: Am shairiya á emnde a Rauma wá, tá manjka estuwa. Sey tá jatermeje emnde a puwar ugje ge ura, antara edda una ta puwar ugje na, ñane keni á shánsha baráma, á ndaasendahe elva áte ire-aara. Má baaka una wá, á taa gevka.

¹⁷ Itare keni ta naba sawa antara ya, iya keni se njanka an elva ñanna dekideki; ba makuralla-aara wá, ya naba dem bere á shairiya.

¹⁸ Ta tsetehe ge kelaade-aha á zhel ñanna, ta ndaase elva-aatare bademme, mbate ba palle á elva yaikke na a guwaa ñane keni baaka. Iya wá, ndza ya kurken anjka elva yaikke a guwaa ñane.

¹⁹ Tá ga jawe á ba arge elva-aha na am nadina-aatare. Anjka zlafe adaliye zhel umele zhera-aara Yaisu ñane emtsamtsa, a ba Paul tsetse am faya, anjka an shifa.

²⁰ Am iya keni diyanka sera á elva-aatare ñanna, a ba iya yá elvan ge Paul: Ká eksaareksahe dem Urusaliima, tá de kya shairiya á ña na áhuwa?

²¹ Amá a ba Paul: Tasle á ña dándá shairiya-aaruwa ádeza male á larde á Rauma. Daaci a ba iya yá elvan ge emnde-aaruwa: Eptsawanaptsa emtsaade á dem bere. Kina watse yá belaná ádeza male á larde.»

²² A ba sleksu Agaripa á elvan ge ñane: «Iya keni yá kátá cenevaacena á ba an hyema-aaruwa elva á zhel ñanna.» «Watse ká cenevaacena kwa makurálla,» a ba Faistus.

²³ Makuralla-aara wá, njaanja samnawa, emnde tá ankwá á puwa sleksu Agaripa, tá antara Bairnike á dem bere á jáháva, itare wá, tá am dágave á sawji-aha, antara male-aha á larde. Ba demda-aatare wá, a ba Faistus: A saransa Paul. Ta sateranhe.

²⁴ Daaci a ba Faistus: «Ya ndaa ba kure sleksu Agaripa, antara kure emnde na kwá antara ñere am huđe á bere na bademme: Zhel na náwa ñane á katafke á miya na wá, Yahudiya-aha bademme ta se puwar ugje ázerwa. Ma áhuna, ma ya dem Urusaliima keni, tá biya ba a njeka zhel ñanna an shifa.

²⁵ Amá iya wá, shanáka haypa á zhel na ba palle keni am elva-aha-aatare ñanna hyefhye ge ja shifa-aara. Iyau, a ndavanaa ba ñane tsawe geni yá dándá shairiya-aara ádeza male á larde á Rauma wá, kina ya magaa niya ge dáná á dehuwa.

²⁶ Amá baaka elva a jirire na yá puwante ge male á larde am elva a zhel na. Ya sanaa adaba una ñanna á se katafke á kure, kwakya-aara ba ka ámbarka á ña sleksu Agaripa, geni yá shansha názu yá puwetepuwa má zlamiyuzle am hábaza sera á elva ñanna.

²⁷ Adaba eksaaka ire-aaruwa dá dangay, tá de kya shairiya-aara am tate umele ni, jirire á názena ta se puwar ugje adaba ñane keni, yá taa palanaaka na.»

26

Paul ankwá á baná jirire-aara ge Agaripa

¹ A ba sleksu Agaripa á elvan ge Paul: «Kina wá, ká naba ndáhá elva áte ire á ña.» Daaci a ketaa erwa-aara Paul, a fantau ge ndaha elva áte ire-aara, a ba ñane:

² «Ámbarka á ña sleksu Agaripa, vatena wá, yá higa jipu ge ndaase elva áte ire-aaruwa á katafke á ña, yá higa ge ndaase názena ni ta puwiyar ugje Yahudiya-aha adaba ñane na bademme.

³ Kwakya-aara wá, ervaunđe-aaruwa á higa adaba ekka diyakdiya nađe-aha á Yahudiya-aha, antara názena á saterá gajawe ge itare bademme. Adaba una ñanna, tasle á ña fifa ervaunđe, cenivaarcene elva ñanna.

⁴ «Bademme á Yahudiya-aha diyardiya nja-aaruwa, diyardiya nja-aaruwa am egdzarire am dágave á emnde-aaruwa, antara nja-aaruwa am Urusaliima bademme.

⁵ Ta diyise werre Yahudiya-aha. Ma andze wayarwáyá wá, ba itare keni ma tá ndaasende nja-aaruwa werre am sarte na yá am dágave á emnde á miya *Farisa-aha, ndza ñannaanã nadina á miya an ervaunđe-aaruwa palle, janateruje ge Yahudiya-aha umele.

⁶ Ta siyaa á sem shairiya na wá, adaba fantarfe áte názena ni Dadaamiya a magateraa waada-aara ge eggye-aha á miya werre, a bántsa ñane watse á de vaterteva ge emnde-aara na.

⁷ Bademme á emnde á miya jeba-aha gergere kelaawa ju buwa na, tá ankwá á tama ba duksa ñanna am ire-aatare. Adaba una ñanna, an vayi vacika tá ankwá á kezlan ugje ge Dadaamiya. Ta puwiyar ugje Yahudiya-aha á miya adaba ba tama áte duksa ñanna ámbarka á ña slekse!

⁸ Kure Yahudiya-aha na kwá áhuna na, ábi diyamidiya miya ganakini Dadaamiya á de tsatertetse emnde am faya? Ay labara kena kwá fetarka?

⁹ «Werre wá, ba iya an ire-aaruwa keni ndza baaka názu maganka áte emnde a daba Yaisu ura Nasarátu, geni a nyainyairanvenyainye á ba an we-aatare zhera á Yaisu.

¹⁰ Názu ndza ya maganaa ya am Urusaliima ndza ba una. Male-aha á *liman-aha ta vite hákuma ba ge njane, geni ma ya shateraa áme keni, yá halaterá á ba á dem dangay. Ya ngwadáa emnde a fetarfe kwakya. Má ta kyaterá shairiya á emtsa, yá ba: Yawwaa shagera!

¹¹ Bademme á tate na ankwá *mashidi á Yahudiya-aha átekwa, ya de shateru laruwa kwakya am huđe-aara, baaka názu ndza maganateranka geni a puwaran-vepuwe fetarfire-aatare. Mbertembera ervaunđe-aaruwa wá, dem ekse á emnde keni ya dabateremhe, ya de magateraa palása.»

*Paul ankwá á ndáhá elva a fetarfire-aara
(9:1-19; 22:6-10)*

¹² «A tsitaa ba una njanna vacite umele ge dem Dimaska, male-aha á *liman-aha ta naba vite hákuma bademme, antara nalmesheri am erva, geni yá de maga hákuma-aaruwa áhuwa.

¹³ Daaci ba ná ankwá á zlála antara kwakwáne-aha-aaruwa, magaamaga vacitire wá, a naba tsekwanjerarhe ge parakkire umele á sa am samaya wá, jauje ba ge vaciya piyuuwe an wulwulire, a se janjerataavehe;

¹⁴ kreppe mbaďanjermbáďa á dem áhá bademme. Daaci yá cena ba kwára á ndahi elva: Sawulu! Sawulu! Labára ká magiyá palasa? An degdegire á ire na ká ankwá á maganá ka na wá, ká ankwá á maganná palasa ba ge ire á njana, seke názá á dalau na á shá wáwa áza edda-aara an serawďa.

¹⁵ Ya njwanante: Ka ware njane Yaakadada? Ba iya Yaisu na ká ankwá á maganá palasa na, a ba Yaakadada.

¹⁶ Amá wá, naba tsetse, tsaatse an sera á njana. Ya marakaa ire-aaruwa, adaba ya eksakse ganakini ká gevge sleslera-aaruwa. De ndaterndaha bademme geni ka nina vatena. Názu watse yá marakaná á katafke na keni, sey ká ndaterndaha bademme ge emnde.

¹⁷ Yá beláká á dem dágave á Yahudiya-aha, antara emnde a jeba umele, yá lyakselya am zladá-aha na watse tá fáná itare áte ka.

¹⁸ Yá belak geni ká de weratertá ice, ká de satersese am tabedammire, ká saterá á sem parakkire, ká nejlatersá am erva á Shaitaine, ká saterá á sem *kwára á Dadaamiya. Yá beláká á deza emnde njanna, geni a fartarfe áte iya, tá shansha bára haypa-aha-aatare, tá shánsa sleđe-aatare am dágave á emnde á Dadaamiya.»

Paul ankwá á ndáhá elva á slera-aara

¹⁹ «Adaba una njanna, ámbarka á njana sleksu Agaripa, ya maganaa fesarfire ge Yaakadada am názena a marinaa njane á sá am samaya bademme na.

²⁰ Ya naba fantau ge magateraa waazu ge emnde a Dimaska emtsaade, antara ge emnde a Urusaliima, lauktu ya jaa dábá am larde á Yahudiya-aha bademme, lauktu ya fantau ge dem larde á emnde a jeba umele. Ya daterďáhá bademme geni a sarsawa á sem sera á Dadaamiya, a magarmága tuba arge haypa-aha-aatare. Ya ndaterndáhá geni a magarmága shagerire, ta de disa áte una njanna emnde geni magarnaamaga tuba a jirire.

²¹ Ta eksiyaa adaba ba una njanna Yahudiya-aha am mashidi, tá kátá já shifa-aaruwa na, baaka umele ďekidėki.

²² Amá a naba tsufitehe ge Dadaamiya, sem vatena zlađe yá á ba an shifa. Tse-aaruwa kina á katafke á zlamaha keni yá ndaater ba una njanna, an egdzara-ka, an male-aha-ka. Baaka názu yá ndatera ya ge emnde máki názena ndza a ndahanaa Muusa, antara nabi-aha umele, ta bántsa itare watse á gevge na ka. A ba itare:

²³ Watse *Almasiihu á shu zlada kwakya, lauktu á emtsa, watse á gev slezuŋŋwe á emnde ge tsete am fáyá, geni á se baterná ŋane ge Yahudiya-aha, antara emnde a jeba umele, geni a saresse am tabeɔfammire á sem parakkire.»

Paul aŋkwa á ɔaha sleksu Agaripa á sem fetarfire

²⁴ Am Paul aŋkwa á ndáhá elva áte ire-aara estuwa, a naba valarhe ge Faistus á ba an ka kwara: «Ká an shaitaine emtu Paul? Kwakyire á diya á ŋa na a gakve an shaitaine ka!»

²⁵ A ŋwete ge Paul: «Yá an shaitaine ka ya ámbarka á ŋa, yá á ba an eŋkale-aaruwa. Elva a jirire una yá aŋkwa á ndaaná ya.

²⁶ Sleksu Agaripa wá, ŋane diyaadiya elva-aha ŋanna baɔemme, baaka názu á keɔanarkedɔ, aɔaba gavka duksa na ta maganaa an sheɔe. Aɔaba una ŋanna, yá aŋkwa enndáhá ba parakke á dem hyema-aara.

²⁷ Faktarfe emtu áte elva á nabi-aha ámbarka á ŋa sleksu Agaripa? Diyandiya ganakini faktarfe áte itare baɔemme.»

²⁸ A ba sleksu Agaripa á elvan ge Paul: «Ka kurken ká naba givege slefetarfe áte watsewatsire ba estuwa?»

²⁹ A ba Paul á elvan ge ŋane: «Ma áte watsewatsire, ma á shekwaashekwa keni, iya wá, yá aŋkwa á ŋala Dadaamiya, geni ekka palle ka, amá kure emnde na kwá aŋkwa á cena elva-aaruwa baɔemme na kwá gevge ba seke iya. Amá a jakurnaaja Dadaamiya zawa na áte ya na.»

³⁰ Daaci tara slekse antara mukse-aara Bairnike, antara raizhaun, ira emnde na tá antara itare baɔemme tsarettse áhuwa.

³¹ Zlarzlálá áhuwa wá, tá aŋkwa á ndahaná am dagave-aatare ganakini baaka haypa na a guwaa zhel na hyefhye ge ja shifa-aara, ma ge dáná á dem dangay keni.

³² A ba sleksu Agaripa á elvan ge Faistus: «Zhel na ma andze ndavaaka da shairiya-aara ádeza male á larde á Rauma wá, ma mi naba ɔelanaabela.»

27

Tá aŋkwa á dánda Paul á dem Rauma

¹ Am njarantenja geni watse ŋá zlálá á dem Rauma am haha á Italiya, daaci ta fanem Paul, antara dangay-aha umele am erva ge Yuliyus male á sawji-aha na tá ɔaháterá an emnde na wá, ta sawji-aha á male á Rauma na, watse ŋá zlálá an paare á yawe.

² Daaci ŋa demhe am paare umele a sawa am Adaramitiya, aŋkwa á eptsa á da, watse á de tsaatse áte we á haye-aha am ekse-aha gergere am kwara á Aziya. Daaci ŋa zlala am huɔe-aara, aŋkwa Aristarkus antara ŋere, ŋane ura ekse á Taisalauniki am haha á Makiduniya.

³ Makuralla-aara wá, daŋeraada am Sidaun. Am Yuliyus aŋkwa á zanvaarze kwakya ge Paul, a naba vante baráma ge deza slakate-aha-aara am huɔe á ekse, geni tá magannaamaga egdza duksa.

⁴ Eptsapta á sawa am huɔe á ekse maa, ŋa demhe zlaɔe áɔaliye am paare, ŋa ɔába ba we á haye we á haye, am ice á haha á Kiprus á kya dalbe ŋanna baaka effeya, aɔaba kwakya effeya am dáɔave á haye, á berháŋerá á sem kataliya.

⁵ Daaci ŋa ebzu haye átevege haha á Silikiya, antara Pamfiliya, daŋeraada am ekse á Mira, am haha á Liziya.

⁶ Daaci male á sawji-aha na a naba shaŋeraa paare umele áhuwa, paare ŋanna kwaye a sawa am haha á Alaikzandriya, á dem haha á Italiya. A ba ŋane, daumiyemda am paare na, ŋa demhe.

⁷ Amá ŋa zlálá á ba an eŋkale an eŋkale, hare wanyara wanyara, lauktu zlahhe daŋeraada am Kinidus. Piyarŋertepiya effeya mazla-aara ge zlala am ndaŋŋire, daaci

ɲa naba vecaava á dem ice á haha á Kiraita, ɲa desa á kya we á haha ɲanna, tate na tá dahaná an Salmauni na.

⁸ Daaci ɲa dábba ba we á haye átevege haha ɲanna, an zladá campaukkwe, lauktu danjeraada am tate umele tá dahaná an tate á tsekwa paare shagera, tate ɲanna herzhe an ekse á Laseyya.

⁹ Kedaakeda sarte á ɲere kwakya am shula ɲanna, haa dedde munri á bára haypa, zlabbe ɲere ɲá á ba áhuwa. Zlazlada jipu ge baka paare am sarte ɲanna, adaba kwakya effeya. Adaba una ɲanna a ba Paul á elvan ge itare:

¹⁰ «Emnde-aaruwa, kina wá, yá zhara shula á miya na watse zlazlada jipu mazla-aara. Paare á miya, antara kazlaɲa na bademme watse á badza, ba shifa á miya keni bi watse mí shanka.»

¹¹ Amá male á sawji-aha na cenaaka elva á Paul, ɲane a fetaare á ba áte náza á edda á paare, antara slebaka paare ɲanna.

¹² Emnde kwakya tá kátá zlala á ba á de katafke, adaba tate á tsekwa paare ɲanna shagerka am sarte á ekhye á vátá effeya kwakya. Ma estara keni máki á gevge wá, tá kátá tá daada am Finike. Finike na wá, tate á tsekwa paare-aha umele am haha á Kiraita ɲanna. Tate ɲanna banɲire-aara á zhara á dem manem, á zhara á dem yala keni. Tá kátá de tsekwa áhuwa ɲanna dem sarte na má zlauzle sarte á ekhye.

Valale átire á haye

¹³ Samsa egdza effeya fairfairfaire á sa am manem wá, itare ta kurken zlauzla mazla-aara, a ba itare: «Shamiyansha názena mí kataná miya.» Daaci ta naba tedese íre na tá tsa paare an ɲane na am haye, ta dábba we á haye á Kiraita ɲanna an enjkale an enjkale.

¹⁴ Cekwaangudi wá, a naba tsekwa ge daada effeya tá dahaná an effeya á gedí wá, a danjerhe yiyiye antara paare á ɲere á dem dágave á haye. Effeya ɲanna a tsekwa á sawa áte ire á wa á Kiraita ɲanna.

¹⁵ Ta tápa tsanmaartse emnde a baka paare ɲanna, amá jateriyaaaja, adaba valale ɲanna an ndzedá jipu. Daaci ta naba yanhe á danjerá effeya antara paare bademme.

¹⁶ Ba ankwá á danjerda effeya ɲanna wá, ɲa naba de shaa haha umele am dágave á haye, zhera á haha ɲanna Kawda. ɲa dem am ice á haha ɲanna am dalbe na á dem manem, lauktu ɲa shaa ire á ɲere cekwaangudi. Ta pelaa egdza paare á ɲezla ire-aatare na an ɲguda áte paare yaikke.

¹⁷ Zlahhe ta femhe am paare yaikke geni a kedeka. Daaci ta naba ɲgwadfaa paare yaikke ɲanna an zawa-aha á jamargaul na tá tsufa paare an ɲane na. Am sarte ɲanna wá, diyareddiye ganakini ankwá jáhá shiili á sehuna-aara ge haha á Libiya. Adaba una ɲanna, jaterja lyawa átuge shiili ɲanna geni a de ɲanaaka paare-aatare, daaci ta naba pelaa kacakaca na á ɲá effeya ge báká paare yawe á ba an ndzedá na, ta tsekwa náza tsa paare á haye, daaci ta yaa paare ba estuwa, á dáná ba effeya an enjkale.

¹⁸ Amá válale ankwá á far ba sawa á ba an ndzedá. Makuralla-aara wá, ta naba válya kazlaɲa na am paare na á dem haye.

¹⁹ Wergekse, ta halantaa ba itare an erva-aatare emnde a mága slera am paare ɲanna kazlaɲa na tá tsufa paare an ɲane, ta puwanve á dem haye.

²⁰ Hare wányara-wányara puwanjerteka ice á ɲere áte vaciya, antara terlyakwaha adaba válale jauje ge ndzedá, ba shifa á ɲere keni ndza tamanjerka dekideki.

²¹ Haraare estuwa na, aley emnde na tá am paare zaruka ba náza keni. Daaci a tsetehe ge Paul, a ba ɲane á elvan ge itare: «Ázara kwa jeba una emnde-aaruwa! Ábi ma andze kwa cenaa náza-aaruwa, ma baaka ura á tse am Kiraita dekideki! Daaci ma andze á shamika palasa na, antara nasare yaikke na.

²² Amá táslawa á kure, gazlauka. Mi kedá ba paare ka wá, ba palle á kure keni á kedfeka shifa-aara.

²³ Ya ndahanaa adaba uwe estuwa, adaba Dadaamiya na yá ankwá á maganá slera na a belive malika-aara an vayiya vatena,

²⁴ a ba nane á elvan ge iya: Paul, gazleka defekideki, ká daada á de katafke á male á larde á Rauma. Dadaamiya a bashakaa shifa á emnde na tá am hudefe á paare na bademme ge ekka.

²⁵ Adaba una nanna, gazlauka dawalaa, iya fantarfe an Dadaamiya geni watse á magava á ba áte una a se binaa nane.

²⁶ Amá wá, watse á dámida válale, á de puwámiyá áte haha umele ankwá am dagave á haye.»

²⁷ Daaci hare kelaawa ju ufade á danagerá ba effeya átire á haye nanna tá dfahána an Maiditairaine na. An hudefe á vayiya wá, emnde a paare ta naba diyeddiye geni na herzhe an haha umele.

²⁸ Daaci ta naba kuraa sladfire á yawe nanna an zawa ta ngudete íre átekwa wá, uksuwe kul buwa. Á katafke cekwaanjudi ta ekkura adaliye wá, ba uksuwe kelaawa jilyebe.

²⁹ Gazlargazla jipu geni a berhante effeya na paare á nere ádete nákwá umele am haye, ta naba puwem zawa-aha na an ngwada daada íre-aha átekwa ge tsa paare na ufade á dem haye á kya iga-aara, ta ufán ba zlahhe wera á ekse.

³⁰ Daaci emnde a paare tá kátá nezla shifa-aatare, ta naba tsekwaá egdza paare á nezla shifa-aatare na á dem haye, amá ta magán ba seke tá puwa zawa-aha á tsa paare yaikke á kya katafke-aara keni.

³¹ Amá a ba Paul á elvan ge male á sawji-aha na, antara sawji-aha-aara: «Máki njarka emnde a paare na á ba am hudefe á paare, ba palle á kure keni kwá nezleka defekideki.»

³² Daaci duwa á sawji-aha, ta naba icaa zawa na an ngudá egdza paare átekwa na, zlzlálá egdza paare-aatare nanna á dem dagave á haye.

³³ Herzhe á wera ekse wá, a ba Paul á elvan ge itare bademme: «Náwa hare kelaawa ju ufade vatena, ba názara keni fakurteka áte we, kwá fá ba ervaunde, taslawá á kure, sawmbare zawuze egdza duksa.

³⁴ Zawuze egdza duksa geni kwá shansha ndzedá ge nezla shifa á kure an nane. Yá ndaakur ba jirire: Ba úgje á ire á kure palle keni á kedfeka.»

³⁵ Ba a ndahese una nanna Paul, a eksante dafa, a tsetehe an nane, a slafanaa we ge Dadaamiya á katafke-aatare bademme, a kezlanve dafa na, a fantau ge ezza.

³⁶ Daaci bademme-aatare ekhyakhya ervaunde-aatare, itare keni ta fantau ge ezza-aara.

³⁷ Kezlakula á emnde na tá am hudefe á paare nanna bademme, ta deremke buwa an kul vuye ju unkwáhe.

³⁸ De natenáhá hudefe-aatare wá, ta fantau ge válya nalkame na am paare na, geni a demanteka paare.

Yawe kyabanaakyábá paare

³⁹ Weraawera ekse, amá ma tá áme keni diyarka emnde a paare defekideki. Amá ta naa shiili am tate umele a zuwa yawe, haha á kya una, haha á kya una, daaci a ba itare: «Dawamiyanda paare á miya áte shiili nanna, a de geyegeya áhuwa má mi dzegwándzegwa.»

⁴⁰ Daaci ta naba datsaa náza tsa paare na, ta yaa íre-aha nanna am haye, ta palaa zawa áte duksa-aha na tá já kwána an nane, ta ngudaa kacakaca áte wafke-aara geni a demda effeya á dem hudefe-aara ge baka paare. Daaci tá ankwá á zlálá á dem tate á shiili na ba suuwe.

⁴¹ Amá ta naba de velyete áte jáhá á shiili am tate á jaja ire á yawe am haye nanna, adaba gulaagula sladfire á yawe wá, a naba tsahe ge paare am tate nanna, a ngyemhe ge we-aara am shiili, sawa á yawe an ndzedá a se kazlanve ukhyiye-aara.

⁴² Daaci sawji-aha tá kátá ceba dangay-aha-aatare geni a njezlaureka bi diyardiya wá yawe.

⁴³ Amá a naba piyaterthe ge male-aatare, adaba nane wayaaka á emtsa Paul. Daaci nane a vaterte baráma ge emnde na diyardiya yawe emtsaade zunjwe geni a warwa yawe, a de njarinja áte haha,

⁴⁴ lauktu a ba nane á elvan ge emnde umele: «Ma ware á kure keni a eksanteksa nafa á paare na palle am erva, amá nawanana ba shagera, dabaudába ba emnde na á dete haha.» Nja segashe estuwa am yawe, ba uwe keni shanerka dekideki.

28

Paul am haha á Malta

¹ Am sessa shifa á nje am haye nanna ba layye, daaci ta banjaraa zhera á haha nanna am dagave á haye nanna, geni zhera-aara Malta.

² Emnde a larde nanna ta lyanjervaahe an ervaunde-aatare palle. Yawe keni fantaufe ge hya, náwa iya á ba ekhye, amá emnde a ekse nanna ta mbanjerante kára yaikke, lauktu ta fantau ge ganjer use miyenne áte we á kára nanna.

³ Duwa á Paul a de halanu ceceme ge kára nanna maa, mbate anjwa záhe na zlazlada jipu na am huđe-aara. Ba a cenaa hureffire á kára na záhe wá, a tsetehe am hare, a naba cuvaa Paul an slare áte erva tanduwalle.

⁴ Ba naranna emnde a ekse nanna záhe na an zlejela áte erva á Paul na wá, a ba itare am dagave-aatare: «Baaka shaige-aara dekideki zhel na sleceba shifa á emnde. Adaba una nanna ma nejlaanezla deme am haye keni, dadaamiya á miya na zhera-aara jirire na á yanka nane keni an shifa.»

⁵ Amá Paul a slatsaa záhe na á dem huđe á kára, ba cekwaangudi wanteka dekideki.

⁶ Itare ta kurken watse á háhyá erva-aara, bi watse á mbedá á ba am tate nanna á emtsa, amá shekwaraashekwa, baaka názu á maganmága ge Paul dekideki. Ta eptsante elva, a ba itare mbate nane keni dadaamiya.

⁷ Anjwa slekse á emnde a larde nanna zhera-aara Publijus, anjwa sleđe-aara yiyiyeka an tate nanna, a danjerhe ádehuwa, a de vanjerte tate a zláva, na gaa hare keye á ba am mba-aara emtsaade, lauktu na segashe á sem huđe á ekse.

⁸ Anjwa eddenjara ge sleksu Publijus nanna lapika, á wáná kemaale, antara puwa huđe na zlazlada jipu na, a duhe ge Paul á de ezzhara. Daada Paul ázenjara, a magar maduwa, a puwarhe erva-aha-aara, a naba mbanaahe.

⁹ Am iga á una nanna maa, ta naba semhe ge emnde na lapika vuwa-aatare am haha nanna bademme áseza Paul, itare keni a mbaterahe.

¹⁰ Ta vanjerte duksa kwakya ge marese zherwe na ta fanaa itare áte njere. Am sarte na tsanjeretse am haha-aatare watse na dem paare njá zlalá keni, ta vanjerte duksa camballe ge mága shula á njere an nane.

Paul daada am Rauma

¹¹ Nja gaa tere keye zlafe adaliye am iga-aara lauktu na tse, na zlala an paare umele, paare nanna tá dahána an dadaamiya á wulhe-aha, kwaye a sawa á sa am Alaikzandriya. Nane keni a se zu sarte á ekhye á ba am haha nanna am dagave á haye na.

¹² Danjeraada am Sirakus, na de gaa hare keye áhuwa.

¹³ Na tsante áhuwa, na d'ába ba we á haye we á haye, na daahe á dem Rigiyus. Makuralla-aara, a fantau ge egdza effeya á sawa am manem, na daahe á dem Pautiyauli á ba am hare buwa.

¹⁴ Na de shaa emnde a fetarfe am ekse nanna, ta ndavuñeruhe geni ná gá hare maka ázetare. Kwaya nane, na daa estuwa á dem Rauma.

¹⁵ Am sarte na cenarácena egdzar mama-aha a ntere na tá am Rauma labáre á ntere, ta naba se yaiñeruhe am kwaskwe á Appiyus, emnde umele ta se yaiñeru am ekse umele tá d'aháná an Kampemañ keye. Ba a puwete ice-aara áte itare Paul, a naba ekhyehe ge ervaunñe-aara, ususe Dadaamiya á ba nane.

Waazu á Paul am Rauma

¹⁶ Dañeraada am Rauma maa, ta naba vante baráma ge Paul geni á njá an ire-aara, amá antara sawji palle á ufufa.

¹⁷ Am iga á hare keye maa, Paul a naba d'ahetaa male-aha á Yahudiya-aha na tá am Rauma á dezeńara. Jarammeje, a ba nane á elvan ge itare: «Ba estuwa egdzar mama-aha-aaruwa: Ba palle a haypa na ya maganaa ya keni baaka, amá ta naba eksivaáhe am Urusaliima, ta vite ge Rauma-aha. Wallá ya ganu haypa ge jeba, wallá ya gu haypa áte nade-aha á eggye-aha a miya, ázareka.

¹⁸ Duwa á Rauma-aha maa, ta ndaviyu elva-aha. Am sharánka haypa áte ya hyephye ge keña shifa-aaruwa, tá kátá beliyaabela.

¹⁹ Amá eksararka Yahudiya-aha d'ekid'eki ganakini tá beliyaabela na. Daaci baaka názu yá maganá ya umele, ya naba ndáva geni tá sá shairiya-aaruwa ásehuna, áza male á larde. Sanka ya á se icaterar sera ge emnde a jeba-aaruwa d'ekid'eki.

²⁰ Ya ndavakuraa adaba una nanna, geni yá puwetepuwa ice-aaruwa áte kure. Zawa na kwá zharaná kure áte ya na wá, ya gu duksa umele ka, adaba ba edda una ni *Iserayiila-aha bademme keni tá an'kwa á tamaha ba nane na.»

²¹ A ba male-aha na tá elvan ge Paul: «Ñere wá, shañeránka ntere labáre á na á sawa am Yahudiya. Ba palle á egdzar mama-aha á miya na a se mbedañeru elva áte ka geni ka gu duksa keni, nañeránka ntere.

²² Amá wayañerwáyá ná cenevaacena názu ká dzamaná ka. Adaba diyañerdiya ganakini ma áme keni emnde wayaraterka an emnde nanna ká am itare kina na.»

²³ Daaci ta naba faa sarte. Vacite nanna wá, ta sawa á ba an saga, ta vayye jipu, ta se beraa Paul am bere na á njá amkwa. Paul a váha deppe, a fantau an en'lya, dem lasar, an'kwa á palaterá ba sera á elva-aha áte elva a njá am *kwará á Dadaamiya. A palateraa názu a ndahanaa *tawraitá á Muusa, antara názu am wakita á nabi-aha umele áte Yaisu bademme, geni itare keni a lyarvaalya.

²⁴ Emnde umele-aatare lyarvaalya elva á Paul, amá emnde umele lyiyarka d'ekid'eki.

²⁵ Am diyaadiya Paul ganakini watse tá zlala an gajawe, zlafe kyareka emtsaade, a vaterte elva na náwa nane na, a ba nane á elvan ge itare: «Elva na a baterna Shedekwe Cudedde ge eggye-aha a kure á kya an we á nabi Aisaya na wá, a ndaha ba jirire!

²⁶ A ba Dadaamiya: Duwa de bateránba ge emnde-aaruwa: Tá de eccena ba shagera, amá tá cenevaaka. Tá de ezzhara ba shagera, amá tá nánka.

²⁷ Adaba degdege ire á emnde nanna, ta vanyaa hyema-aha-aatare geni a demka elva-aaruwa; ta hadaa ice-aha-aatare geni a naránka duksa-aaruwa; tá maga degdegire á ire geni a demka elva-aaruwa á dem ire-aatare, geni a saremka á sem sera-aaruwa yá mbateraambe. Estuwa a ba Dadaamiya.»

²⁸ Daaci a eksetaa elva-aara zlafe adaliye Paul, a ba nane: «Amá wá, diyaweddiye ba shagera ganakini Dadaamiya a belaa labáre á lya emnde ádeza emnde a jeba umele keni. Itare wá, tá de eccena.» ((

²⁹ Ba a ndahese una ɲanna Paul wá, ta naba tsetehe ge Yahudiya-aha ɲanna, ta naba zlala, tá ámbera á gá jawe am dágave-aatare á ba an ndzedá.))

³⁰ Paul a magaa yawe buwa kalkale am bere á haya na a eksantaa ɲane, baɗemme á emnde na tá deɲɲara keni, á lyiyaaterá á ba am ervaunɗe-aara.

³¹ A magateraa waazu ge emnde áte elva a njá am *kwára á Dadaamiya, a kwaraterse elva a Yaakadada Yaisu *Almasiihu ge emnde á ba an eɲkale-aara, gazlaaka dekiɗeki.

Wakita na a puwatertaa Paul ge emnde a RAUMA

Ga use á Paul

¹ Wakita na yá anƙwa puwaná ba iya Paul, ya sleslera á Yaisu *Almasiihu. A ɗahite ba Dadaamiya, a give slebela-aara, a fi geni yá balaterá elva-aara ge emnde, amaana labare á higa.

² Labare á higa ɗanna wá, Dadaamiya a magamiyaa waada-aara daga werre á kya nabi-aha-aara. Daaci ta puwete ba estuwa am wakita-aara.

³ Labare á higa ɗanna wá, elva arge Egdza-aara Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu. Má ge urimagwire wá, ɗane ta yanaa am emnde á sleksu *Dawuda.

⁴ Am sarte na tsetetse am fáyá, Dadaamiya a farehe zlaɓe ádaliye á ba an ndzedá geni ɗane wá, Egdza-aara. Una ɗanna baɗemme ndza an hákuma á Sheɗekwe Cudedɗe.

⁵ Aɗaba ba ɗane palle una Dadaamiya a magiyaa ɗurna ge iya, a naba give slebela-aara ge de balatera elva-aara ge emnde a jeba umele keni baɗemme, geni a fartarfe an ɗane, a faransaarefe keni. Ba estuwa Yaisu *Almasiihu á de geva án ɗarádza.

⁶ Kure emnde a Rauma na a dzerakursaa Dadaamiya geni kwa geve emnde á Yaisu *Almasiihu na keni, kwá am dagave á emnde ɗanna ni Dadaamiya a beli ge itare na.

⁷ Daaci yá anƙwa gakur use-aaruwa baɗemme, kwa emnde na á wayakurta Dadaamiya, a ɗahakurte geni kwá nja ba cudedɗe átuge ɗane na. Tara Eddemiya Dadaamiya, tá antara Yaakadada Yaisu *Almasiihu a magarakurnaamaga ɗurna, a varakurteva hairire.

Paul á kátá de zhara emnde a Rauma

⁸ Emtsaade wá, yá anƙwa slafaná we-aaruwa jipu ge Dadaamiya aɗaba kure, yá slafaná we-aaruwa an zhera á Yaisu *Almasiihu, aɗaba ma áme keni am duniya baɗemme tá ndaha ba labare á fetarfire á kure áte Yaisu *Almasiihu.

⁹ Ba kelaa má yá anƙwa maga maduwa-aaruwa á deza Dadaamiya, yá anƙwa yehakuryeha keni am huɗe-aara, una yá ndaha ba jirire, Dadaamiya diyaadiya baɗemme. Aɗaba iya wá, yá maganá slera-aara ge bala labare á higa, elva a Egdze-aara ge emnde á ba an ervaunɗe-aaruwa palle.

¹⁰ Ba kelaazare, yanánka ɗala-aaruwa áza Dadaamiya, geni a viteva baráma mázla-aara yá daada á dezekure an namaari-aara.

¹¹ Wayanwáyá jipu ge yá daada á dezekure, yá dakuránda barka na á vaterta Sheɗekwe Cudedɗe ge emnde na, geni kwá gevge emnde a ndzendzedá am fetarfire.

¹² Una ɗanna yá kátá bakura ba geni mi de femfa ndzedá am vuwa á miya ma ge ware á miya keni; yá de fakuremfa ndzedá am vuwa ge kure aɗaba yá slefetarfe an Yaisu *Almasiihu, kure keni kwá de fiyemfa ndzedá am vuwa an fetarfire á kure.

¹³ Egdzar mama-aha-aaruwa, yá kátá kure keni kwá diyeddiye geni ndza ya magaa niya-aaruwa ser kwakya ge dezekure, amá sem vatena sey ba jerje názu á piyitepiya. Waya-aaruwa ge dezekure ɗanna wá, ba geni a sesse námpire á slera-aaruwa am dagave á kure keni, ba seke una na am dagave á emnde á jeba umele baɗemme na.

¹⁴ Una wá, slera na a beliyara Dadaamiya ge iya, geni sey yá balaterá waazu á labare á higa ge emnde baɗemme. Ge emnde na an wera ire-aatare na, antara emnde na weraaka ire-aatare, ge emnde a diya, antara ge emnde na baaka diya-aatare na baɗemme.

¹⁵ Adaba una ɲanna, wayanwáya jipu am ervaunɗe-aaruwa geni yá de balakursebale ge kure keni kwa emnde á Rauma.

*Ankwa hákuma á Dadaamiya am labare á higa, elva a Yaisu *Almasiihu*

¹⁶ Iya, emtake ervaunɗe-aaruwa jipu ge bala waazu á labare á higa ɲanna, adaba ankwa hákuma á Dadaamiya am huɗe-aara ge Iya emnde na fartarfe an ɲane na bademme. Emtsaade wá, áza Yahudiya-aha, lauktu emnde a jeba umele keni bademme.

¹⁷ Am waazu á labare á higa wá, Dadaamiya ankwa a marateran ge emnde geni ɲane á vantá estara jirire ge urimagwe á katafke-aara. Ankwa á emmara geni una ɲanna sey an fetarfire áte Yaisu *Almasiihu palle, barama umele baaka, ba seke una ni ankwa puwartepuwa am wakita á Dadaamiya, a ba ɲane: Edda una shansha jirire áza Dadaamiya áfaba fantarfe, ba ɲane una an shifa á jirire na.

Emnde bademme tá an haypa

¹⁸ Dadaamiya am samaya wá, ankwa á emmára ba parakke geni haypa á emnde á wanwa jipu am ervaunɗe, adaba ta yaa kezlan ugje ge ɲane. Ɗateraana shairiya emnde bademme adaba tá ankwa keda jirire á Dadaamiya an emtaɲkire na tá ankwa á maganá itare.

¹⁹ Ɗateraana shairiya emnde bademme na wá, adaba názu ma andze tá dise Dadaamiya átekwa na ankwa bademme, a maratersaa ba Dadaamiya an ire-aara, ta yanaa ba itare.

²⁰ Ge jirire wá, baaka ura ndza nanna Dadaamiya an ice ɲgayye, amá wá, á fantuwe áte sarte na Dadaamiya a nderaa duniya na sem vatená, emnde diyardiya geni Dadaamiya wá, ankwa an sleksire-aara adaba kazlaɲa na a nderanaa ɲane na; emnde diyardiya geni ɲane wá, saksage, ba ɲane palle una Dadaamiya. Adaba una ɲanna, tá de dzegwánka banán ge Dadaamiya geni baaka haypa-aatare.

²¹ Diyardiya tsa ge ankwa Dadaamiya, aley kezlaranánka ugje, slafaranánka we am duksa áte una zlaya-aatare ge tá maganá una ɲanna ge Dadaamiya. Ta yá mága una ɲanna, itare ta eksante ɲgudiyire am ire-aatare, tá taa diseka jirire ɗekideki, tá an naha an tabedammire bademme am itare.

²² Ta bantsa itare ta emnde a enkale, mbate ta uce-aha ba dey.

²³ Zlaya tá kezlaná ugje ge Dadaamiya saksage am sleksire-aara, amá itare tá kezlan ugje ge hele-aha, umele ba garava urimagwe ba dey, umele ba yiye, umele dabba, antara názu á hulmba am áhá.

²⁴ Adaba una-aha ɲanna, Dadaamiya a naba yaterhe geni a magarmága shagerkire ɲanna á kátána ervaunɗe-aatare na, tá ankwa á maga duksa zherwe jipu am dagave-aatare.

²⁵ Ta yaa jirire á Dadaamiya, ta naba mbedese an fidire. Zlaya ma tá kezlaná ugje ge slendera duksa wá, itare tá kezlaná ugje ge duksa-aha na a nderanaa ɲane, tá magaterá slera ge duksa-aha ɲanna. Ay degiya, emnde tá kezlarankezla ugje ba ge ɲane palle dem ba ge ɗekideki. *Aamin.

²⁶ Dadaamiya a yáteraa adaba una geni a magarmága duksa zherwe ɲanna á kátaná ervaunɗe-aatare ɲanna. Ɗwasha yaránya nja antara zála, tá maganá ba itare am dagave-aatare duksa na zherwe jipu zlayeka ɗekideki na.

²⁷ Zála keni tá magán ba estuwa, ta ya nja antara ɲwasha, tá cebá ire-aatare an mbagrere, tá zlawan ba ge ire-aatare ákure muksire, tá ankwa á maga duksa na zherwe jipu na. An una-aha ɲanna, tá ankwa fáná ba itare ire-aatare á dem shairiya á Dadaamiya, hyarephye ge zatera an shairiya, áfaba magarnaaka duksa áte unɲule-aara.

²⁸ Ba seke una itare yarnaaya diya Dadaamiya á jirire wá, Dadaamiya a yateraa ádaba una ñanna, geni a sharánka enkale ge dzamete duksa áte unñule-aara, a magarmága ba duksa na zlayeka ðekidèki na.

²⁹ Daaci ervaunðe-aatare nahetenahè an jeba á duksa-aha ñanna shagerka na bademme, ba seke: Fa ice am duksa á ura, danñwire á huðe áte ura, mága shelha áte ura, ja shifa á ura, dágala an ura, zlerma ura, mága fitenire, antara mága paysaða bademme;

³⁰ tá ankwá á jaja zherwe-aatare ba dey, ta kelaade-aha á Dadaamiya. Itare tá pesha ba emnde an zlazle, tá gálá ire-aatare, tá maga kuravire, tá njá á ba tataya jansaare ge haypa-aha umele áñwaslire, tá fatersaareka ðekidèki ge dada-aha-aatare, antara mama-aha-aatare.

³¹ Itare baaka zherwe áte ice-aatare ðekidèki, tá an nara-aha kelawa-ju, tá emnde ndaha elva bu-buwa. Elva a háyáva baaka ázetare, tá zanvaareka ge ura ðekidèki.

³² Diyardiya tsa ba jirire geni á bá shairiya á Dadaamiya: Bademme á emnde a mága jeba á duksa-aha ñanna tá de shá ba emtsa. Aley itare ta faare ba emmága-aara. Baira tá ankwá zleba emnde na tá ankwá á maga jeba á duksa-aha ñanna.

2

Shairiya a Dadaamiya shairiya á jirire

¹ Ekka edda una ká ankwá faare shairiya ge emnde na wá, watse ká de dzegwánka bá baaka haypa á ña ma ka ware keni. Adaba ekka, ká ankwá faare shairiya ge emnde, mbate ká keni ká ankwá á maga ba shagerkire ñanna. Daaci an una ñanna wá, ká ankwá nguða ba ka ire á ña áza Dadaamiya.

² Diyamidiya Dadaamiya wá, ñane á maga ba jirire ge njá emnde a mága shagerkire ñanna an shairiya.

³ Ekka edda una ká faare shairiya ge emnde na, ka kurken ekka wá, watse ká de ñezla am shairiya á Dadaamiya emtu, ka keni ká ankwá magán ba seke itare ñanna tsa?

⁴ Emtu ká epsawa maggwire yaikke na a magakanaa Dadaamiya na, a hedanu ba ge we-aara antara ankwá á faká ervaunðe geni ká eptsa am tuba na emtu?

⁵ Amá ekka ká ankwá far ba ge degdegire á ire arge eptsa am tuba. An una ñanna, ká ankwá faná ba ka ire á ña á dem shairiya vacite na Dadaamiya á de kya shairiya á emnde bademme. Ñane wá, á de kyaná á bá áte jirire-aara. Vacite ñanna wá, Dadaamiya á de marateránmára ge emndimagwaha geni tá ankwá am ervaunðe-aara.

⁶ Watse á de pelatersepele ge emnde bademme áte názena ndza ta maganaa itare na.

⁷ Emnde na ndza ta wáva ge mága maggwire na wá, Dadaamiya á de vaterte shifa na á zleka na, adaba itare ndza tá kátá shá shifa ñanna antara haya ira yaikkire á ba azenjara.

⁸ Amá emnde na yarnaaya jirire á Dadaamiya, tá fansáreka ðekidèki, ta eksese mága ba shagerkire na wá, tá ankwá am ervaunðe á Dadaamiya, ankwá zlaða watse á de faterar ge itare.

⁹ Watse bademme á emnde na ta eksese ba shagerkire na, tá de nanna zlaða áza Dadaamiya. Watse zuññwe ba Yahudiya-aha, lauktu emnde a jeba umele.

¹⁰ Amá emnde a mága maggwire wá, itare tá de shá háyá, antara yaikkire, ira hairire áza Dadaamiya; watse zuññwe á de vaterte ge Yahudiya-aha, lauktu emnde a jeba umele.

¹¹ Adaba bademme á emnde ta ba kalkale áza Dadaamiya.

¹² Emnde na ni garevka Yahudiya-aha na, antara tá ankwá á maga haypa an baakire á diya *tawraitá na keni, Dadaamiya á de kederateraakeda áte una diyarka tawraitá

na. Amá emnde na diyardiya tsa tawraita, aley tá maga ba haypa na wá, Dadaamiya á de kedateraakeda áte una a ndahese am tawraita.

¹³ Adaba Dadaamiya á de vanteka jirire ge ura ádaba cenancena názu am tawraita, amá sey ma edda-aara anjwa maga názu a ndahesa tawraita.

¹⁴ Má emnde na garevka Yahudiya-aha, diyarka tawraita defekideki, amá tá anjwa á maganá ba itare an ire-aatare názu a ndahesa tawraita wá, ma diyarka ba tawraita a Muusa keni, áte maga-aatare nanna wá, daaci ba seke tá an tawraita am vuwa-aatare.

¹⁵ Ate názena tá anjwa á maraná itare am zlááva-aatare na wá, ba seke anjwa tawraita am vuwa-aatare a faterma Dadaamiya. Adaba tá anjwa diyeddiye maga-aatare, tara ta magaa shagerire, an shagerkire keni.

¹⁶ Una nanna á de sesse ba parakke vacite na Yaisu *Almasiihu á de kya shairiya á emnde áte una á de banná Dadaamiya na. Bademme á názena am huđe á emnde á de sesse áte parakkire. Labara á higa na yá anjwa bálá waazu-aara na keni á ndaha ba una.

*Yahudiya-aha, antara *tawraita á Muusa*

¹⁷ Ekka, á bá ka, ká ura Yahudiya, ká gálá ire áte *tawraita, ká kuráva áte Dadaamiya,

¹⁸ á bá ka diyakdiya namaari á Dadaamiya, tawraita anjwa ge kwarakse duksa bademme geni ka eksese barama jirire,

¹⁹ ká anjwa zhara ire á nã ba seke hyakephye tádá ura wulfe, ka ba seke parakkire ge maranaa baráma ge edda una am tabedammire,

²⁰ ká zhara ire á nã ba seke hyakephye kwaraterse duksa ge emnde na diyarka duksa, hyakephye giya emnde na zlađe ta ba seke egdzara mesheshe am elva á Dadaamiya na, á bá ka diyakdiya jirire, diyakdiya duksa bademme adaba diyakdiya tawraita.

²¹ Haá! Ekka ká kwaraterse ba ge emnde umele, labára ká kwaranseka ge ire á nã keni? Ká magaterá waazu ge emnde geni a yaránya neylire, labára ekka ká ila na?

²² Ká elván ge emnde yawánya mága gwardzire, labára ekka ká emmága? Á bá ka, ka kelaade á hele, labára zlađe ká ila duksa á hele nanna?

²³ Ekka, ká kuráva áte tawraita, mbate keni ká manka áte náza á tawraita nanna. An mága á nã nanna wá, ká anjwa maganá ba ka geni emnde tá nyanya Dadaamiya.

²⁴ Anjwa puwartepuwa ba estuwa am wakita á Dadaamiya, a ba nane: Adaba ba kure Yahudiya-aha, emnde a jeba umele tá anjwa nyanya Dadaamiya.

²⁵ Má kwá maga názu am tawraita wá, dem shedekwe á kure keni á magakuránmaga nampire. Amá má kwá manka názu am tawraita, una ba seke dakuremka am shedekwe defekideki.

²⁶ Má edda una daaka am shedekwe, amá defetedaba tawraita ba shagera, ma baaka am shedekwe keni, Dadaamiya á zhara una nanna emtu mázla-aara?

²⁷ Edda una daaka am shedekwe, amá ma defetedaba názu am tawraita ba shagera wá, á de fakerfe zherwe ge ekka edda una ta puwakte tawraita nanna ge ekka, amá dabanãka na, una ma ká ba am shedekwe nanna keni.

²⁸ Geva ura Yahudiya áte ice á emnde-ka, una á gakve ura Yahudiya á jirire, una estuweka. Zlađe adaliye, dem shedekwe keni, á gakve-ka ura á Dadaamiya, una estuweka.

²⁹ Yahudiyire á jirire wá, edda una ura Yahudiya á sáwá am ervaunde, an belá am shedekwe am ervaunde-aara an hákuma á Shedekwe Cudedde, gevka adaba ta puwete estuwa am tawraita na. Daaci nane una Yahudiyire á jirire; nane wá, á ufa-ka galá áza emndimagwaha, á de galáná ba Dadaamiya nane.

3

¹ Má estuwa wá, Yahudiyire á farka ge duksa emtu? Ma bela ura am shedfekwe keni baaka názu á fanaare ge ura emtu?

² Duksa wá, á farfe ba kwakya ma am uwe keni. Yá ndahana ádfaba uwe una? Emtsaade wá, Dadaamiya a yateraa elva-aara am erva ba ge Yahudiya-aha.

³ Ay mi ba uwe kina, má emnde umele-aatare tsaraaka áte elva-aara nanna wá, Dadaamiya keni á de eptsante elva ádfaba itare emtu?

⁴ Una estuweka dfekideki; ma emnde bademme yaranya jirire keni, Dadaamiya wá, á eptseka elva-aara buwa. Ankwa puwartepuwa am wakita á Dadaamiya, a bá nane: Ekka wá, má ndahaksendahe elva á na, ma ware keni sey a cenancena jirire á na.

Má tá kátá eksáká áte elva, shansha ba ka jirire.

⁵ Haypa á miya á maraterá jirire á Dadaamiya ge emnde, mi bá uwe kena mázle-aara? Mi bánba geni baaka jirire á Dadaamiya, adfaba á fá zladfa áte miya emtu? Una wá, ya ndahese áte una ta bántsa emndimagwaha na.

⁶ Amá una estuweka dfekideki, adfaba ma andze baaka jirire á Dadaamiya, watse á de kyáná estara kena nane shairiya á emnde?

⁷ Zlabe adaliye má gevge ni baakire á jirire-aaruwa ankwa á melateru ge dise jirire á Dadaamiya ge emnde, antara ankwa á vaterte baráma á gálá Dadaamiya ge emnde wá, tá niya ádfaba uwe zlabe mázle-aara ge yá an haypire?

⁸ Daaci ta bántsa emnde umele, mbate mága emtanpire shagera, geni a sesse jirire á Dadaamiya, á piyanjerta uwe mazle-aara ge emmága-aara? Baira emnde umele keni ta naba ndahese emtanpire áte iya, a bá itare: iya keni ndansendahe estuwa. A njá nane á maga uwe, watse á de ndavaterundave Dadaamiya am shairiya.

Baaka ura an jirire ba palle keni

⁹ Estara á bá kure? nere Yahudiya-aha njá jateruje ge emnde umele emtu? Baaka, njá taa jateruka dfekideki. Ábi am zunjwire keni ndza ya bakuránba geni Yahudiya-aha antara emnde umele bademmire-aatare tá á ba am erva á haypa.

¹⁰ Adfaba ankwa an puwa am wakita á Dadaamiya, á bá nane:

Baaka ura an jirire, baaka ba palle keni.

¹¹ Baaka edda á enjale ge cenva jirire, baaka edda una á kátá dfaba Dadaamiya na.

¹² Emnde bademme dzalarevdzale áte unjule á Dadaamiya, bademmire-aatare badzarevbadze. Baaka ura mággwe, baaka ba palle keni.

¹³ Názena á segashe am kwará-aatare ba seke á segashe se á emtsa am hude-aara, we-aatare á ndáhá ba zlerma, názena á segashe am mbuwe-aatare ba seke wenye á záhe.

¹⁴ We-aatare sey á ndáhá ba elva yaiyaihe, antara elva nyanya ura.

¹⁵ Sera-aatare tsafsafe jipu ge de ceba shifa á emnde.

¹⁶ Ba kelaa tate na tá degashe itare átekwa bademme, sey tá yaterá ba bádza antara emtanpire ge emnde.

¹⁷ Itare diyarka njá lapiya antara emnde dfekideki.

¹⁸ Baaka ma lyáwá á Dadaamiya keni am ervaundfe-aatare.

¹⁹ Iyau, ge miya wá, diyamidiya geni bademme a názena á ndahaná *tawraitá wá, á ndahater ba ge emnde na tá am erva á tawraitá nanna. Daaci baaka edda una á de dzegwándzegwa bá baaka haypa-aara ge nane. Má estuwa, nálgadama bademme tá de ba am shairiya á Dadaamiya.

²⁰ Baaka ura á shá jirire áza Dadaamiya á ba an dfaba tawraitá. Amá tawraitá wá, á mara ba geni ura á diyeddiye haypa-aara.

Unjule na emnde tá de shá jirire áza Dadaamiya

²¹ Amá kina wá, Dadaamiya ankwá á maramiyá unjule na ni watse mí de shá jirire á katafke-aara an nane na, baaka elva á dabate *tawraitá emtsaade am una nanna dekideki. Tawraitá á Muusa, antara nabi-aha ndza ta enndaha una nanna bademme.

²² Unjule na ni watse emnde tá de shá jirire an nane áza Dadaamiya na wá, ba fetarfire áte Yaisu *Almasiihu palle. Una wá, gavka adaba emnde a jeba umele palle, amá ma ge emnde-ara keni, bademme emnde na má fetaarfe áte Yaisu Almasiihu na. Adaba emnde bademme ta ba kalkale áza Dadaamiya.

²³ Emnde bademme ta ba emnde a mága haypa, ta yiyiye an parakkire á sleksire á Dadaamiya.

²⁴ Amá Dadaamiya an maggwire-aara wá, a naba magateraa ngurna, a vaterte jirire ba dey á kya erva an Yaisu Almasiihu na a lyaterse am haypa na.

²⁵ Dadaamiya wá, nane a tsaá Yaisu Almasiihu, geni á ya shifa-aara ba seke sadake, daaci Dadaamiya á baraterá haypa-aha-aatare an uzhe á Egdze-aara nanna ge emnde a fetarfe bademme. A magaa una nanna ge maraterá jirire-aara ge emnde. Werre wá, a magaa ba seke diyaaka haypa á emnde, ndza á fá ba ervaunde.

²⁶ Amá kina wá, a wayte maraterán ge emnde geni nane wá, edda á jirire, á kátá nja á ba áte jirire-aara nanna, á kátá vaterte jirire-aara nanna ge emnde na tá ankwá fetaare áte Yaisu na keni.

²⁷ Má gevge estuwa, ankwá dalila á gálá ire á miya emtu mazle-aara? Baaka dekideki. Labára baaka? Adaba Dadaamiya vamiteka jirire á katafke-aara adaba mi dabete *tawraitá, amá a vamite jirire adaba famitarfe áte Yaisu *Almasiihu.

²⁸ Adaba diyamidiya geni emnde tá shá jirire áza Dadaamiya sey ma fartarfe áte Yaisu Almasiihu, tá taa shánka adaba ta dabete tawraitá.

²⁹ Emtu, Dadaamiya nanna sey ba ge Yahudiya-aha palle, ge emnde umele wá, Dadaamiya-aatare-ka emtu? Una estuweka, itare keni Dadaamiya-aatare ba nane nanna.

³⁰ Adaba baaka Dadaamiya umele, sey ba palle. Má fartarfe Yahudiya-aha áte Yaisu Almasiihu á vaterteva jirire á katafke-aara. Ge emnde a jeba umele keni ba estuwa nanna; má fartarfe áte Yaisu Almasiihu wá, itare keni á vaterteva jirire á katafke-aara.

³¹ Emtu má na ba: Dadaamiya á vaterte jirire ge emnde sey má fartarfe ate Yaisu Almasiihu wá, na ganve tawraitá ba seke duksa dey emtu? Estuweka dekideki. Baira ná ankwá njante tawraitá.

4

Náwa ba seke estara Ibrahima a shaa jirire áza Dadaamiya

¹ Dzamawamidzámá áte eggemiya Ibrahima, mi ba uwe kina áte nane? Ndza a shaa uwe nane áza Dadaamiya?

² Ma andze Ibrahima shánsha jirire áza Dadaamiya adaba shagerire á slera-aara wá, ma andze á gálá ire-aara átekwa. Amá nane ndza shánka dalila á gálá ire-aara á katafke á Dadaamiya.

³ Ankwá ta puwete ba estuwa am wakita á Dadaamiya, a bá nane: Ibrahima a fetaare áte Dadaamiya, daaci, adaba ba fetarfire-aara nanna, Dadaamiya a vante jirire á katafke-aara.

⁴ Diyamidiya geni má ura ankwá á maga slera wá, duksa na tá de vanta am iga á slera nanna gafka dey mázle-aara, una nanna mbera-aara, zlayá-aara.

⁵ Una keni ba estuwa: Edda una má dzamaaka de shá jirire áza Dadaamiya á ba an shagerire á slera-aara, amá a fetaare á ba áte Dadaamiya, ge nane wá, Dadaamiya á vanteva jirire ba dey. Adaba Dadaamiya wá, á dzegwándzegwa vanteva jirire ge slehaypa.

⁶ *Dawuda keni ndza a ndahese elva áte edda una a shaa jirire ba dey á katafke á Dadaamiya, a bá ñane:

Edda-aara ñanna wá, gedetegeḍa.

⁷ Gedartegeḍa emnde na Dadaamiya a yateraare emtañkire-aatare, á zhareka haypa-aha-aatare na.

⁸ Gedetegeḍa zhele na má Yaakadada Dadaamiya á jaheka haypa-aha-aara na.

⁹ Geḍa ñanna á tsakaná Dawuda na wá, sey tá sháná ba emnde na tá am shedekwe emtu? Una estuweka, antara ba emnde na tá baaka am shedekwe keni baḍemme. Adaba a bá miya ba kina: Dadaamiya a vante jirire ge Ibrahimia adaba a fetaare áte ñane.

¹⁰ Emtu Ibrahimia ndza a shanaa am sarte-ara geva edda á jirire á katafke á Dadaamiya? Am sarte na demda am shedekwe emtu, kwaye am sarte na zlaḍe daaka am shedekwe he? Ábi kwaye am sarte na zlaḍe daaka am shedekwe ba ḍekideki.

¹¹ Dem shedekwe na ndza a maganaa Ibrahimia wá, ndza ba nalaama ge marese fetarfire-aara áte Dadaamiya, antara jirire na a shanaa ñane am zunḡwire á katafke-aara na. Daaci Ibrahimia a geva estuwa dada arge emnde na daremka am shedekwe, amá fartarfe na. Dadaamiya á vaterte jirire á katafke-aara keni, ba seke una ni ndza a vante ge Ibrahimia werre na.

¹² Zlaḍe ádaliye keni ba ñane una dada arge emnde na tá am shedekwe, amá tá anḡkwa ḍaba fetarfire á eddemiya Ibrahimia na, ñane a fetaare kwaye zlaḍe daaka dem shedekwe na.

Sha duksa á Dadaamiya an fetarfire

¹³ Werre wá, Dadaamiya ndza a maganaa *waada ge Ibrahimia, antara wulfe-aha-aara, geni watse á de vaterte duniya baḍemme ba seke warita. Dadaamiya maganáka waada ñanna ge Ibrahimia áḍaba a ḍabete *tawraitá, amá áḍaba ñane fetarfe áte ñane haa a ganve edda á jirire á katafke-aara.

¹⁴ Ma andze Dadaamiya a magateraa waada ñanna ba ge emnde na ta tsaahé áte tawraitá wá, ma andze baaka nampire á fetarfire, antara ba waada na a maganaa Dadaamiya na keni ma andze á gevá ba dey.

¹⁵ Ya ndahanaa áḍaba uwe una: adaba tawraitá wá, ñane á maramiya ba ni ervaunḡde jaaja Dadaamiya áte emnde, adaba faransárka. Baira am tate na emnde diyarka tawraitá ḍekideki na wá, tá dzegwanka maganá baakire á fesarfire, adaba baaka ahuwa.

¹⁶ Daaci estuwa, *waada na a maganaa Dadaamiya na wá, a magán ge fetarfire, geni baḍemme á wulfe-aha á Ibrahimia tá de shá duksa ñanna názá ba dey. Amaana: emnde a fetarfe na ta tsaá á ba áte tawraitá na, antara emnde umele na itare tá anḡkwa ḍaba fetarfire á Ibrahimia na keni, baḍemme tá de shansha á ba an jirire. Adaba Ibrahimia wá, ñane gevge eddemiya baḍemme.

¹⁷ Anḡkwa an puwa am wakita á Dadaamiya ba estuwa, a ba Dadaamiya á elván ge Ibrahimia wá: Yá gakvege dada arge emnde a jeba-aha gergere ba kwakya á bina. Daaci Ibrahimia a geva estuwa eddemiya baḍemmire á miya á katafke á Dadaamiya, adaba a fetaare áte ñane. Ba Dadaamiya una edda á tsante ura am fáyá, antara edda á ganve duksa na ndza baaka ḍekideki na keni á ba an elva na á segashe am mbuwe-aara na.

¹⁸ Ibrahimia wá, ndza gulanaaka ñane fetarfire-aara ḍekideki. Ma ndza emnde umele ta dzamán ba seke *waada á Dadaamiya á de gevka mazle-aara keni, Ibrahimia gulanaaka ñane fetarfire antara tama-aara ḍekideki. A gevaa estuwa dada arge emnde a jeba-aha gergere kwakya ba seke una ni ndza a bannaa Dadaamiya, a ba ñane: Náwa watse egdzara á ña tá de kwakyefkwakye na.

¹⁹ Am sarte ñanna, iva á Ibrahimia á maga deremke. Ma Ibrahimia á zhara ire-aara gevge emgyegwe kurcumme, diyaadiya geni mukse-aara Saraatu á taa yeka egdzere mázle-aara keni, aley Ibrahimia gulanaaka fetarfire-aara dekideki áte názena a bannaa Dadaamiya.

²⁰ Ñane ndza diyaadiya geni ba jirire, watse á shánsha duksa na a ba Dadaamiya á de vanteva na. Ñane magaaka shaige-aara dekideki. Baira fetarfire-aara ñanna a vante ndzedfa kwakya, á gálá ba Dadaamiya duksa-aara.

²¹ Ñane ndza njantenja am ervaunđe-aara geni Dadaamiya an hákuma ge mága názena a maganaa waada-aara na.

²² Kwaye ñane dalila na ni Dadaamiya a vante jirire á katafke-aara ge Ibrahimia.

²³ Iyau, elva ñanna keni puwartepuwe am wakita á Dadaamiya, geni Dadaamiya ganvege edda á jirire ákyiye na mu, a halavuwa á ba áte ñane palle emtu?

²⁴ Elva ñanna wá, ta puwete ádfaba miya keni, mi emnde na famitarfe áte edda una ndza a tsante Yaakadada Yaisu am fáya, geni miya keni watse á vamiteva jirire á katafke-aara.

²⁵ Ñane a naba tsanaahe ge Dadaamiya, geni á emtsemntsa ádfaba haypa-aha á miya. Am iga á emntsa-aara maa, a tsantehe zlafe ádaliye am faya, geni á vamite an una ñanna ge miya keni jirire á katafke-aara.

5

Shamiyansha mela antara Dadaamiya

¹ Daaci am shamiyánsha jirire á katafke á Dadaamiya, adaba barka á fetarfire á miya áte Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu, melamimela antara Dadaamiya mazle-aara.

² Ba Yaisu ñanna palle una a weramitaa baráma geni mi shansha ngurna áza Dadaamiya adaba famitárfé áte ñane. Kina wá, tsamiyaatse áte ngurna á Dadaamiya, gedamitegeda jipu, adaba ankwá tama á miya ge de nja antara Dadaamiya am sleksire-aara.

³ Gedá á miya zlafe tsaaka áte una ñanna palle. Una ma ankwá zladá áte miya keni, gedá á miya ba kela-aara, adaba diyamidiya geni zladá ñanna á mbamise farvaunđe.

⁴ Má shamiyánsha farvaunđe, am iga-aara mí de gevege emnde na hyarephye am duksa bademme. Má gamiyevge estuwa, daaci má á ba an tama áte duksa á Dadaamiya.

⁵ Tama á miya ñanna wá, á tekamika dekideki, adaba Shedekwe Cufedfde ankwá á ndahamindaha am ervaunđe geni Dadaamiya á wayámiwaya kwakya.

⁶ Ge jirire wá, werre ndza baaka dabari á miya dekideki. Daaci am iga á una ñanna, de hyephye sarte na ndza a tsanaa Dadaamiya na, lauktu a naba tsekwehe ge Yaisu *Almasiihu a emtsehe adaba haypa-aha á emnde-bademme.

⁷ Zlazladá jipu geni ura á emntsa am kela á ura umele, una ma edda-aara dfabedfaba jirire bademme keni. Má edda una kwakya maggwire-aara áte emnde wá, ámbane ura umele á naba eksaarekse emntsa am kela-aara.

⁸ Amá Yaisu Almasiihu ñane a naba emtsehe am kela á miya, kwaye zlafe ma emnde a haypa emntsaadfe. Daaci mi naba diyeddiye áte una ñanna geni Dadaamiya wayamiwaya ba kwakya.

⁹ Adaba emntsamntsa Yaisu Almasiihu am kela á miya wá, daaci mi shaa jirire áza Dadaamiya an uzhe-aara. Kina wá, njamitenja áte jirire-aara, geni watse á de lyamiyalye am názena watse á de magaterta Dadaamiya ge emnde adaba tá ankwá jána an ervaunđe.

¹⁰ Werre wá, ndza mi kelaade-aha á Dadaamiya, amá kina wá, baaka duksa am dágave á miya antara ñane mázla-aara, zланаazle an emtsa á Egdza-aara. Sakwa kina ñeme melamimela na wá, ñjamitenja áte jirire-aara keni geni á de lyamilya ba ge ñekideki, áñaba tsettse Egdza-aara am fáyá.

¹¹ Aley keni zlañe á tsaaka an una geña á miya: Gedfamitegeña jipu áte Dadaamiya áñaba názena a magaminaa ñane á kya erva an Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu, shamiyánsha mela antara ñane kina.

*Názu ndza a sanaa Naadama, antara una a sanaa Yaisu *Almasiihu*

¹² Ndza áñaba ba haypa á ura palle una samsa haypa á sem duniya, haypa ñanna a sateraa emtsa ge emnde. Daaci a hyete estuwa emtsa áte emnde bañemme, áñaba emnde keni bañemme tá maga ba haypa.

¹³ Ndza ba lauktu Dadaamiya á tsekwaná *tawraita ge nabi Muusa keni, kertenj ndza ñánja tsuwe haypa am duniya bañemme. Amá am zamáne na ndza zlañe baaka tawraita, Dadaamiya keni ndza ndavaaka haypa-aha á emnde.

¹⁴ Aley keni wá, kwaye am zamáne á Naadama, sem zamáne á Muusa, emtsa á maga ba sleksire-aara áte emnde bañemme. Ma hyepka haypa-aha-aatare ba seke názá Naadama na a kwaleve cena elva á Dadaamiya na keni, emtsa wá, yaterka ñekideki.

Nja á Naadama wá, ba gáráva á zhele na ndza a sáwa am iga-aara na.

¹⁵ Amá wá, zala buwa ñanna ta gergere jipu. Haypa na ndza a ganaa Naadama wá, náza slanveka ñekideki ge yaikkire á ñgurna na a velanaa Dadaamiya á sáwa ba dey na. Ba jirire, áñaba ba haypa á ura palle una emnde bañemme sharánsha emtsa, amá jatermeka duksa an yaikkire á ñgurna na á magaterná Dadaamiya ba dey ge emnde bañemme. Una keni a maganaa á ba á kya erva an ura palle zlañe áñaliye: Ura ñanna Yaisu *Almasiihu.

¹⁶ Duksa na á vantá Dadaamiya ge ura wá, námpire-aara keni ba tsekemme, ká slateraaka antara una ndza a sanaa haypa á ura palle na. Názena a sanaa haypa á ura palle na wá, a saa ba záwa á sem mbiye á emnde bañemme á katafke á Dadaamiya. Amá má Dadaamiya magateránmaga ñgurna-aara ge emnde wá, ma a kwakyaave estara haypa-aatare keni, ñane vaterteva jirire á katafke-aara geni a mbeñfateraaka shairiya.

¹⁷ Ge jirire wá, áñaba ba haypa á ura palle, emnde bañemme daremde am erva á emtsa. Una bañemme ba lámare á ura palle ñanna. Amá ura ge buwire, amaana: Yaisu Almasiihu, ñane a naba se magaa pute umele. Áñaba barka-aara emnde sharánsha ñgurna yaikke áza Dadaamiya, á vaterteva jirire ba dey á katafke-aara. Itare wá, watse tá dem sha sleksire an shifa na á zleka na.

¹⁸ Daaci ba seke una emnde bañemme daremda am zává á katafke á Dadaamiya áñaba haypa á ura palle na wá, ba estuwa zlañe áñaliye una keni: Áñaba jirire na a maganaa ura palle, ura ñanna Yaisu Almasiihu, emnde bañemme sharánsha effeya, a halaterse am zává, a vaterte shifa.

¹⁹ Zlañe áñaliye: Ba seke una emnde bañemme daremda am erva ge haypa áñaba ura palle kwalevwale cena elva á Dadaamiya na wá, ba estuwa zlañe áñaliye una keni: Dadaamiya á vaterteva jirire ge emnde bañemme áñaba fesarfira á ura ge buwire na.

²⁰ Amá Dadaamiya a naba saa *tawraita zlañe áñaliye á sem duniya, geni á se kwakye kwakya haypa-aha á emnde. Má kwakya haypa á emnde, Dadaamiya keni á magaterá ñgurna kwakya.

²¹ Ba seke una ndza a maganaa haypa sleksire-aara áte emnde bañemme, á cebaterá an emtsa na wá, ñgurna á Dadaamiya keni an hákuma jipu zlañe áñaliye ge vaterta

jirire ge emnde. Dadaamiya á kátá daterá á dem tata á shifa na á zleka na. Amaana tá de shá sleksire á kya erva an Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu.

6

Má an emtsa áza haypa, amá má an shifa áza Yaisu

¹ Mí bá uwe kina áte jeba á elva ñanna? Mí bánba kina ganakini naba magawamimága haypa á miya, geni Dadaamiya keni á de sagamiyanvesage ñgurna-aara emtu?

² Estuweka ðekideki. Má ge elva á haypa wá, miya má an emtsa. Daaci mí dzegwáná estara kena mága haypa mázle-aara?

³ Emtu diyakurka geni miya baðemmire á miya, am sarte na tá aᅇkwa baramibara am yáwe á bap̄tisma na, miya gamiyevge palle antara Yaisu *Almasiihu emtu? Diyakurka geni am sarte ñanna ba seke emtsamimtsa kerðe antara ñane emtu?

⁴ An b́ará á miya am yawe á bap̄tisma na wá, emtsamimtsa kerðe antara ñane, heðfaramiheða kerðe keni. Daaci ba seke una ndza tsetetse Yaisu Almasiihu am fáya an hákuma á Edeᅇjara na, ba estuwa shifa á miya keni á eptsaptepsa, gamiyevge aᅇwaslire am njá á miya baðemme.

⁵ Daaci má gamiyevge palle antara ñane estuwa, an emtsa na ba seke ńazá-aara na, daaci ba jirire, ge tse am fáya keni ma ba palle. Dadaamiya á tsamitetse am fáya ba seke una ndza a tsantaa ñane.

⁶ Diyawamiyeddiye una ba shagera: Am sarte na tá aᅇkwa zleᅇjela Yaisu Almasiihu áte dzangala, cebarateraaceba kerðe antara shifa a haypire á miya werre na, geni shifa a haypire ñanna á zlauzle, mí sesse am erva á haypa mázle-aara.

⁷ Aðaba má ura gevge emtsa wá, baaka názu á eksaná haypa áte edda-aara mázle-aara.

⁸ Má diyamidiya ge emtsamimtsa kerðe antara ñane wá, ge tsete am fáya keni diyamidiya geni mi de tsetse antara ñane.

⁹ Zlaᅇe áðaliye: diyamidiya geni Yaisu Almasiihu wá, ñane tsetse am fáya, á emtseka mázle-aara, aðaba á danuka emtsa ge ñane.

¹⁰ Aðaba emtsa-aara ñanna wá, ndza a emtsa aðaba haypa-aha á emnde, a emtsehe ba ser palle, hyephye ge baðemme. Amá shifa na an ñane kina na wá, atuge Dadaamiya.

¹¹ Ba duksa palle ge kure keni: Diyaweddiye ba shagera am ire á kure, geni kure wá, kwá an emtsa á katafke á haypa. Amá shifa na kwá an ñane kina na wá, kwá átuge Dadaamiya, aðaba kwa ba palle antara Yaisu Almasiihu.

¹² Daaci yawanánka baráma ðekideki ge haypa á maga sleksire-aara áte kure, geni sey kwá maga ba shagerkire na á kátáná vuwa á kure na watse á de ba am haha na.

¹³ Yawanánka ba kure an ire á kure vuwa á kure ge haypa, geni ubiya-aha á kure á gevge kazlaᅇa á mága emtaᅇkire. Arge una ñanna, fawanemfa ire á kure am erva ge Dadaamiya, kwa emnde na ndza kwá an emtsa, tsakuretse am fáya na, geni baðemme á ubiya-aha á kure, á gevge kazlaᅇa á mága slera á jirire.

¹⁴ Daaci fawanemka ire á kure am erva ge haypa ba dey, aðaba kure gakurevka am erva á *tawraitá, kure kwa emnde na kwá áte ñgurna á Dadaamiya.

Geva náve á haypa, bi sha jirire áza Dadaamiya

¹⁵ Ázara á bá kure kina? Mí bánba ganakini miya mi baaka am erva á *tawraitá, má áte ñgurna á Dadaamiya, naba magaumimága haypa á miya emtu? Estuweka ðekideki.

¹⁶ Emtu diyakurka geni má kwa yanaa ba kure ire á kure am erva á ura geni kwá ðaba ba ńazá-aara, kure gakurevge náve-aha á edda-aara emtu? Ndza diyakurka estuwa emtu? Daaci má kwa nave-aha á haypa, kwá ðaba ba ńazá á haypa, amá

ɲane á dákurá á de ceɓakurceɓa. Amá má kwá ɗaba názá á Dadaamiya, ɲane wá, á de gakurvege emnde a jirire á katafke-aara.

¹⁷ Galaumigála Dadaamiya áɗaba sakuresse am návire á haypa, kwá aɲkwa fansárfé ge Dadaamiya, kwá aɲkwa lyiya názu tá tsahakurse áte ɲane an ervaunɗe á kure palle.

¹⁸ Kina wá, sakuresse am erva á haypa, gakurevge náve-aha á Dadaamiya geni kwá maga ba jirire mázle-aara.

¹⁹ Yá aɲkwa vakurte gera á elva an návire am duniya na wá, áɗaba ba yiyiyire á hyema á kure ge cenva elva áte watsewatsire. Werre, kure ndza kwa yaa ire á kure baɗemme ge mága ba shagerkire, ba kelaazare ndza kwa fare ba ge mága emtaɲkire. Una keni magauma mága á ba áte una ɲanna: Yawanánya ire á kure baɗemme ge Dadaamiya, gawuvge náve-aha-aara ge mága ba jirire baɗemme. Estuwa, kwá njinja áte cuɗeɗɗire.

²⁰ Am sarte na ndza zlaɓe kwá am návire á haypa, kure ndza ɓaaka lámbe á kure áte elva á mága jirire.

²¹ Ndza kwa shaa uwe am mága á kure werre ɲanna, kina ba enndaha-aara keni á wakurwa zherwe na? Ábi ndza ɓaaka? Baira ma andze kwá shánsha emtsa am iga á una ɲanna.

²² Amá kina wá, sakuresse am erva á haypa ɲanna mázle-aara, gakurevge náve-aha á Dadaamiya. Námpire-aara keni shakuránsha jipu, gakurevge emnde cuɗeɗɗe kwá átuge Dadaamiya. Am iga á una ɲanna keni, watse kwá shá shifa na á zleka na.

²³ Áɗaba má ura á maga ba haypa wá, edda-aara á de shá ba emtsa ge mbera-aara. Amá názu á vanta Dadaamiya ba dey ge ura wá, á vanta shifa na á zleka na, má garevge palle antara Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu.

7

Gáráva an mukse á zhele

¹ Ge diyakurkire emtu egdzar mama-aha-aaruwa geni *tawraitá aɲkwa á maga hákuma-aara áte ura sey má zlaɓe edda-aara an shifa? Una elva-aaruwa una yá vakurte ge kure aɗaba kure diyakurdiya názu am tawraitá.

² Ba seke mukse á zhele, má zlaɓe zhele á mukse ɲanna an shifa, an piya jipu geni á verɲa mukse ɲanna ge de ga zhele umele. Amá má ɓaaka zhele-aara an shifa wá, daaci á kwaráná ba ɲane ire-aara mázle-aara, á piyanteka tawraitá mázle-aara.

³ Má gevge ni zlaazlálá mukse ɲanna, de gaaga zhele umele a ya ba zhele-aara an shifa wá, mukse ɲanna maganaamaga gwardzire. Amá má keɗaakeda zhele-aara, ma de gaaga zhele umele keni, ɓaaka gwardzire áte ɲane, an piyeka mázle-aara.

⁴ Ge kure keni ba estuwa ɲanna egdzar mama-aha-aaruwa, á kwarakurá tawraitá mázle-aara, áɗaba kwá an emtsa á katafke-aara, emtsakuremtsa kerɗe antara Yaisu *Almasiihu. Daaci kina wá, gakurevge átuge edda una ɲanna ndza emtsamtsa, tsetetse am fáya na. Miya baɗemme keni am njá á miya kina antara kure na wá, mí maga ba duksa shagera na watse an námpire aza Dadaamiya na.

⁵ Áɗaba am sarte na ndza mi maga ba názena á katáná ire á miya wá, ndza mi maga ba haypa. Sámsa tawraitá keni a se tsante eɲkale á miya zlaɓe áɗaliye ge mága ba haypa. Estuwa, ma andze mi shánsha emtsa am iga-aara.

⁶ Ndza werre wá, mi ba seke danɗay-aha á tawraitá, amá kina shamiyánsha ire á miya ázeɲara. Áɗaba miya má an emtsa á katafke-aara. Daaci kina wá, mí an shifa áɲwaslire, mi dzegwándzegwa magannaamaga duksa ge Dadaamiya áte uɲɲule na á maramiyá Sheɗekwe-aara na. Gafka áte uɲɲule werre na ndza á yanaa názu am tawraitá na.

**Tawraitá á maraterá ba haypa-aha-aatare ge emnde*

⁷ Mi bá uwe kina áte jeba á elva na? Mí banba ganakini an haypa *tawraitá emtu? Estuweka ðekidèki. Aley keni wá, a se balisaa ba tawraitá názena tá ðahaná an haypa na. Ma andze biyánka shairiya á Dadaamiya: Fe-ka ice am duksa á ura, ma andze yá diseka geni una ñanna haypa.

⁸ Amá ba de diyaneddiye shairiya á Dadaamiya ñanna, haypa shánsha baráma áte iya mázle-aara, berhiyemberha am fa ice am duksa-aha gergere ba kwakya. Ma andze ðaaka tawraitá, haypa keni ma á dzegwánka mága kelaadire áte ura.

⁹ Werre, am sarte na ndza zlaðe diyanka tawraitá wá, ndza ya kurken ya ba ura an shifa. Amá ba de diyaneddiye shairiya á Dadaamiya wá, náwa ya keni, á bá haypa, tsetse an shifa,

¹⁰ iya emtsanemtsa. Dadaamiya wá, ñane a saa tawraitá ge vaterte shifa ge emnde, amá áte názá-aaruwa na wá, a siyaa ba emtsa.

¹¹ Ya ndahanaa áðaba uwe una? Áðaba am sarte na diyaneddiye shairiya á Dadaamiya, haypa keni shánsha baráma áte iya, a jiyaa enkale-aaruwa baðemme geni yá farfe ge mága haypa-aha umele. A jiyaa estuwa haypa, amá a ñgudansaa ba tawraitá huðe.

¹² Amá tawraitá an ire-aara wá, ñane cuðeðe, shairiya-aha á Dadaamiya na am huðe-aara baðemme cuðeðe, baðemme ba jirire, baðemme shagera.

¹³ Daaci duksa shagera estuwa emtu á siya emtsa ge iya? Ñane-ka ðekidèki. Iya wá, a jiyaa ba haypa. Ba áðaba dzegwanánka ðaba shagerire á názena am tawraitá, daaci a naba cavaðitehe ge haypa, a tedese shifa am ya, an duksa shagera ñanna. Tá dise áte una ñanna ganakini haypa wá, haypa ba jire. Daaci, aðaba barka ba tawraitá, haypa maresemáre ire-aara geni ñane wá, mándzawe ba jire.

Ura á kátá á maga shagerire, amá á daaka ndzeða-aara

¹⁴ Diyamidiya *tawraitá wá, a sawa áza Dadaamiya, amá iya, ya ba urimagwe, ba seke tá veliwe an vela ge haypa, ganevge náve-aara.

¹⁵ Názena yá maganá iya na wá, ba iya keni cenanseka. Názena yá kátá maganá iya, á daaka ndzeða-aaruwa, yá maga una wayanka na.

¹⁶ Má ganuge názu wayanka emmága-aara wá, yá dise áte una ñanna shagerire á tawraitá.

¹⁷ Daaci má estuwa, mándzawire ñanna yá maganá ba iya an ire-aaruwa-ka, á maganá ba haypa na ankwá am vuwa-aaruwa na.

¹⁸ Diyandiya ganakini ðaaka shagerire azeruwa, amaana: ázeruwa urimagwe na. Áðaba ba jirire geni am ervaunðe-aaruwa wayanwáyá mága shagerire, amá á daaka ndzeða-aaruwa.

¹⁹ Shagerire na yá kátá maganá ya wá, á daaka ndzeða-aaruwa, yá maga ba mándzawire na wayanka na am kela-aara.

²⁰ Má ganuge názu wayanka emmága-aara na wá, yá dise áte una ñanna geni yá maganá ba iya an ire-aaruwa-ka, á maganá ba haypa na ankwá am vuwa-aaruwa na.

²¹ Názu yá ankwá tapaná iya am vuwa-aaruwa wá, má yá kátá maga shagerire, kerten ba jarje shagerkire á katafke-aaruwa, yá maganaamaga una ñanna am kela-aara.

²² Ate una am ervaunðe-aaruwa wá, wayanwáyá yá ðabeteðaba tawraitá á Dadaamiya ba shagera.

²³ Amá ankwá duksa mándzawe am vuwa-aaruwa, ñane wayiyanteka ðekidèki ganakini yá maganaamaga shagerire na diyandiya am ire-aaruwa. Duksa ñanna a give ba seke yá náve-aara geni sey yá maga ba haypa na am vuwa-aaruwa na, ðaaka duksa umele.

²⁴ Kay! yá baaka degiya! An vuwa á haypire-aaruwa na wá, á shisha emtsa! Á lysisá ware-aaruwa?

²⁵ Dadaamiya wá, anƙwa, yá slafaná we-aaruwa ba ge ɲane palle á kyá erva an Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu.

Daaci ba seke una ya enndaha na: Iya an ire-aaruwa wá, tsanaatse á ba áte una a ndahesa Dadaamiya am tawraita na. Amá an vuwa a urimagwire-aaruwa na wá, yá anƙwa maganá áte názá á haypa.

8

Emnde na tá maga ba názu á kataná Shedekwe Cufedde na

¹ Daaci kina wá, baaka zává mazla-aara am mbiye á emnde na garevge palle antara Yaisu *Almasiihu na.

² Adaba Shedekwe Cufedde na anƙwa vaterte shifa ge emnde na tá am erva á Yaisu Almasiihu, sisese am erva á haypa, sisese am erva á emtsa.

³ *Tawraita wá, ɲane dzegwánka halese emnde am erva á haypa, adaba baakire á payda á emndimagwaha ge mága názu a ndavateruwa ɲane. Amá wa, Dadaamiya maganaamaga duksa ɲanna janviyaaja ge tawraita na. A maganaa estara ɲane? A naba bela Egdza-aara á sem duniya, áte nderáva á miya emndimagwaha na má an haypa na, geni á se lyamivaare ɲane haypa-aha á miya. Dadaamiya a puwanem estuwa zawa am mbiye ge haypa na am vuwa á emnde na.

⁴ Dadaamiya a magaa una ɲanna wá, ba geni mí maɲka názena á kataná ba ire á miya, amá mí maganaamaga jirire na á ndavaná tawraita na bademme, miya emnde na á kwaramiya Shedekwe Cufedde na.

⁵ Adaba emnde na tá maga ba názena á kataná ire-aatare na wá, itare tá dzama ba názena á kataná ire-aatare ɲanna. Emnde na tá maga ba názena a baternaa Shedekwe Cufedde, itare tá dzama ba názena á kataná Shedekwe Cufedde na.

⁶ Daaci emnde na itare tá maga ba názu á kataná ire-aatare, itare tá shánsha emtsa. Amá emnde na tá dzama ba názu á kataná Shedekwe Cufedde, itare tá shá shifa na á zleka na, antara hairire.

⁷ Emnde na ni tá dzama ba názena á kataná ire-aatare na wá, itare tá dabeka tawraita á Dadaamiya, itare tá dzegwánka daba Dadaamiya dƙidƙeki, ta kelaade-aha-aara.

⁸ Bademme á emnde na tá njá á maga ba názena á kataná ire-aatare na wá, itare tá shánka háyá áza Dadaamiya dƙidƙeki.

⁹ Amá kure wá, kwá maganá áte una á kataná ire á kureka, á kwarakurá ba Shedekwe Cufedde, adaba anƙwa Shedekwe ɲanna am kure. Má ura baaka an Shedekwe ɲanna wá, edda-aara gevka átuge Yaisu Almasiihu.

¹⁰ Ma kwa an emtsa adaba lámare á haypa keni, amá má anƙwa Yaisu Almasiihu am kure wá, Shedekwe Cufedde á vakureteva shifa jirire, adaba kure gakurevge emnde a jirire á katafke á Dadaamiya.

¹¹ Má anƙwa Shedekwe á Dadaamiya na ndza a tsetaa Yaisu Almasiihu am faya na am kure wá, una ba jirire ganakini ba ɲane zlaɓe una watse á de femfa shifa am kure keni, an hákuma á Shedekwe-aara anƙwa am kure na.

¹² Daaci, egdzar mama-aha-aaruwa, má estuwa wá, ba seke má an gema am vuwa geni sey mi maganaamaga názena á kataná Shedekwe Cufedde na, mi maɲka una á kataná ba ire á miya na.

¹³ Adaba uwe, má kwá dabaná áte una á kataná ire á kure na, kure kwá de shá ba emtsa. Amá má kwá ganapteka dƙidƙeki ge kazlaɲa-aha na á kataná vuwa á kure, á kwarakurá ba Shedekwe Cufedde, daaci estuwa wá, kwá shánsha shifa á jirire.

¹⁴ Bademme á emnde na tá dabaná áte una á maraterná Shedekwe Cufedde na wá, itare ta egdzara á Dadaamiya.

¹⁵ Adaba uwe, Shedekwe Cufedde na kwa shanaa kure áza Dadaamiya na, kwa shan geni á eptsakurá adaliye á dem návire á kure werre-ka, geni kwá njá an lyawa zlahe adaliye-ka, amá kwa shan geni á gakurvege egdzara á Dadaamiya, á vamita nane baráma a dáhá Dadaamiya an dada.

¹⁶ Iyau, ankwa á bamiyanba Shedekwe Cufedde nanna am ervaunde á miya, geni miya wá, ba jirire ma ba egdzara á Dadaamiya.

¹⁷ Am gamiyevge egdzara-aara estuwa, daaci miya keni má de shánsha dza á miya am duksa shagera na a fater ge emnde-aara na. Ba miya antara Yaisu Almasiihu una má de shánsha duksa nanna. Adaba má eksamiyaarekse sha zladá seke nane, daaci má shánsha de nja am yaikkire keni antara nane.

Yaikkire na má ufaná miya áza Dadaamiya

¹⁸ Una wá, diyandiya ba jirire ganakini zladá na má ankwa shaná miya kina wá, hyafka ba názara keni ká slaterka an yaikkire na watse á de vamita Dadaamiya na.

¹⁹ Adaba bademme á duksa-aha na a nderanaa Dadaamiya, tá ankwa á tsakwa ba hyema á sarte na má watse Dadaamiya á mara egdzara-aara áte parakkire am sleksire-aara na.

²⁰ Bademme á duksa-aha na a nderanaa Dadaamiya na wá, garevge ba seke duksa ba dey ázenjara. Amá namaari-aatare-ka, a fateraare ba Dadaamiya nanna adaba haypa á emnde. Aley, duksa-aha nanna tá á ba an tama-aatare áte shagerire na watse á de magaterná Dadaamiya.

²¹ Elva nanna wá, amaana: Bademme á duksa-aha na a nderanaa Dadaamiya na, watse tá shánsha ire-aatare. Adaba watse tá sesse am erva á emtsa, watse tá lebe-ka mázle-aara, itare keni watse tá shá yaikkire ba seke egdzara á Dadaamiya.

²² Miya wá, diyamidiya ganakini sem ba vatená keni, bademme á duksa-aha na a nderanaa Dadaamiya na tá ankwa basha ba zladá emtsaade. Am ervaunde-aatare tá ankwa nija ba seke mukse na am zladá á yá na.

²³ Amá tá nija ba duksa-aha nanna-ka palle, antara ba miya. Amá Dadaamiya vamiteva Shedekwe-aara. Shedekwe nanna wá, duksa zunjwe am nazena mí de shaná miya ázenjara bademme. Daaci mí ámbera á ba nija nanna am ervaunde á miya, má ankwa tsakwa ba hyema á sarte na watse á se halamisehale Dadaamiya náza á ba ge defideki am zladá nanna, á gamivege egdzara-aara.

²⁴ Dadaamiya wá, nane a lyamise vatene-ka, amá miya zlahe má ankwa tamaná á ba an tama emtsaade. Adaba uwe, má ura á nanna názu ankwa á tamaná nane wá, á tamaná an tameka mazla-aara adaba shansha. Emtu ware edda una zlahe á tamaná an tama duksa na am erva-aara ba ge nane?

²⁵ Tama wá, mi fánaa áte duksa na zlahe namiyánka emtsaade na. Una wá, mí tsakwa hyema-aara ba shagera, mí farvaunde ba shagera am huđe-aara.

²⁶ Daaci estuwa, Shedekwe Cufedde keni á sáwá á se melamiyumele adaba baaka ndzedá á miya ge miya. Miya wá, ba mága maduwa áte unjule-aara keni diyamika, amá Shedekwe Cufedde á kyuwanva ba nane ge Dadaamiya am kela á miya, á nalamiyunale nane áte una á taa tsakeseka ura na.

²⁷ Dadaamiya wá, nane diyaadiya názu am ervaunde á emnde. Daaci nane diyaadiya názena á kataná Shedekwe Cufedde na keni, adaba Shedekwe Cufedde nane á njalateru ba ge emnde á Dadaamiya, á njalateru áte namaari á Dadaamiya.

²⁸ Daaci má estuwa, diyamidiya ganakini Dadaamiya wá, ankwa antara emnde na a dzeratersaa nane ma am uwe keni. Itare keni wayarwáyá an Dadaamiya jipu. Ma jebara-aatare keni á zlauzle á ba áte shagerire.

²⁹ Emnde na Dadaamiya ndza a dzeraterse werre na wá, a ba am werrire nanna zlahe adaliye a tsateraahé ganakini watse tá de gáráva antara Egdza-aara, lauktu Egdza-aara á de geva makaji am dagave á egdzara nanna bademme.

³⁰ Bademme á emnde ñanna á dzeratersa Dadaamiya werre na, a datersehe bademme, a vaterte jirire á katafke-aara, a naba vaterte nja antara ñane am sleksire-aara.

Dadaamiya wayamiwaya baaka halawuwa-aara

³¹ Má Dadaamiya anƙwa antara miya estuwa, anƙwa názu mí ndahaná miya zlaƙe ádaliye arge una ñanna emtu? Ware edda una á dzegwándzegwa geva kelaade á miya mázla-aara?

³² Dadaamiya, ñane shebaaka Egdza-aara, amá a naba yananuhe ge emtsa áƙaba miya. Má Dadaamiya á vamite Egdza-aara estuwa, sakwa duksa-aha umele emtu? duksa-aha umele bademme keni watse á de vamiteva.

³³ Ware edda una á dzegwándzegwa icateraare sera ge emnde na a dzeraterse Dadaamiya? Baaka ƙeƙiƙe, áƙaba ba ñane an ire-aara una a vaterte jirire na.

³⁴ Daaci estuwa, anƙwa ura a dzegwándzegwa mbedamimbedá am shairiya emtu? Baaka á jerka ƙeƙiƙe. Áƙaba Yaisu *Almasiihu ñane emtsamtsa áƙaba miya, zlaƙe ádaliye keni tsetetse am fáyá, anƙwa am naƙafa á Dadaamiya, á ndahaná ñane elva am kela á miya.

³⁵ Nja wayáwa na á wayámiya Yaisu Almasiihu na, anƙwa názu á dzegwándzegwa tegamiya an ñane emtu? Baaka una á jerka ƙeƙiƙe. Nane ba á wayamiwaya. Una ma palasa, ma beccire, ma zlaƙa na tá fáná emnde áte miya, ma waya am huƙe, ma petekkire á erva, ma nasáre na áte ura, una ma duksa na á zlanazle shifa am miya keni á dzegwánka ƙeƙiƙe.

³⁶ Zlaƙa á miya ge miya wá, ba seke una anƙwa puwartepuwe am wakita á Dadaamiya na, a bá ñane:

Áƙaba ba ekka Dadaamiya, ñere ba kelá á váha ba seke tá zlanazle shifa am ñere, ganerevge ba seke kyawe-aha na tá dáterá á de cebaterceba na áza emnde.

³⁷ Nja una-aha ñanna bademme na, aley miya wá, má vaatara keni sey mi gana ba miya midalire, áƙaba ndzendzedfire á edda una wayamiwayá jipu na.

³⁸ Una ba jirire diyandiya ganakini baaka ƙeƙiƙe duksa na á dzegwándzegwa tegamiya antara Dadaamiya, áƙaba wáyava-aara kwakya jipu áte miya. Una ma má emtsa, ma má ba an shifa á miya layye keni ba duksa palle ázeñara. Ma malika-aha antara duksa-aha na am samaya na, ma duksa na anƙwa a magava kina, ma una watse á de magava á katafke na,

³⁹ ma duksa-aha na tá am zhegela átire, ma una am ekte á samaya keni, am duksa-aha na a nderanaa Dadaamiya bademme á jerka ƙeƙiƙe una á dzegwándzegwa tegamiya an Dadaamiya, áte wáyáwa-aara na á wayámiya ñane á kya erva an Yaisu Almasiihu na.

9

Iserayiila-aha jirire na a dzeratersaa Dadaamiya

¹ Náwa elva-aaruwa na yá bakurná ya, yá ndaakur ba jirire, baaka fida amkwa, áƙaba ya sledaba á Yaisu *Almasiihu. Ba iya keni an hakuma á Shedekwe Cudedƙe, diyandiya am ire-aaruwa ganakini ba jirire baaka fida am elva-aaruwa ñanna ƙeƙiƙe. Yá bakurá geni

² yá áte paláse an tsaka ire, á wiwa jipu am ervaunƙe-aaruwa baaka ekhye-aara.

³ Á wiya áƙaba uwe? Áƙaba emnde a jeba-aaruwa diyareka Yaisu Almasiihu ge ñezla shifa-aatare. Ate iya kina wá, ma seke á naba gevge wá, wayanwaya geni á nyainyivenyainye Dadaamiya am kela-aatare, á mariyánka ƙaba Yaisu Almasiihu ñanna mazla-aara, mákini itare tá shansha shifa ba jirire.

⁴ Itare ta emnde a *Iserayiila, a dzeratersaa ba Dadaamiya, a gaterve egdzara-aara, ba Dadaamiya ñanna a marateraa ƙemdemire-aara ge itare, a magateraa namána,

a vaterte *tawrait, antara baráma á nja am sera-aara ba kelaazare, am magateraa *waada ganakini watse á de vaterte duksa; aley, itare eksaranteka defekideki.

⁵ Itare ta wulfe-aha á Ibrahim tsa, am yá á vuwa, baira ta ba emnde a jeba antara Yaisu. Yaisu Almasiihu wá, ñane Dadaamiya, duksa bademme á bá am erva-aara. Galaumigálá ba ñane dem ba ge defekideki. *Aamin.

⁶ Dadaamiya eptsanteptsa elva-aara emtu? Una estuweka. Duksa na a ndahese Dadaamiya wá, baaka pekye-aara. Amá Iserayiila-aha kwakya diyarka Yaisu Almasiihu. Estuwa bademme-aatare-ka una garevge Iserayiila-aha á jirire.

⁷ Zlabe adaliye, Ibrahim wá, kwakya wulfe-aha-aara, amá áte una ndza a ndahanaa Dadaamiya wá, bademme-aatare-ka ta wulfe-aha-aara ba jirire á katafke á Dadaamiya. Adaba a bá Dadaamiya á elvan ge Ibrahim: Sey ba eggye-aha á Isiyaaku palle una ta wulfe-aha á ña ge ekka.

⁸ Elva ñanna wá, amaana: Am wulfe-aha á Ibrahim bademme, tá anjwa emnde umele-aatare garevka egdzara á Dadaamiya. Sey ba emnde na Dadaamiya a maganaa waada-aara ge Ibrahim emtsaade lauktu á shatersha na.

⁹ Náwa ndza a maganaa estuwa Dadaamiya waada ñanna ge Ibrahim: Ndza a banaa: Má watse hyephye sarte-aaruwa, watse yá sawa, Saraatu á de ya egdzere zhele.

¹⁰ Zlabe halavuka áte una ñanna palle. Raibaika keni ndza a yanaa egdzara wulhe-aha buwa ge eggyemiya Isiyaaku.

¹¹⁻¹² Á ba am una zlabe yaraterka emtsaade keni kerten mbedanumbede tsawe Dadaamiya ge Raibaika, ganakini watse á malaavemale ba kudere arge male, watse male na á de maganá slera ge kudereñara. Baaka názu ta maganaa itare emtsaade, ma shagerkire ma shagerire keni. Dadaamiya a magaa una ñanna ge marese ganakini ma vaatara keni ñane á maga duksa á bá áte una á kataná ñane. Daaci má á dzera ura keni, á eksese ura-aara á ba áte una á kataná ñane, adaba slera á edda-aara-ka.

¹³ Daaci de sesse una ñanna am wakita á Dadaamiya, a bá ñane: Iya ya hayá ba Yakubu, wayanka an Isuwa.

¹⁴ Daaci, mí bá uwe kina áte jeba á elva na? Mí bánba ganakini baaka jirire á Dadaamiya emtu? Una keni estuweka defekideki.

¹⁵ Ábi ndza banánba Dadaamiya ge Muusa, a bá ñane: Iya, yá diya ba magan shagerire ge edda una yá kata maganá shagerire na, yá diya ba zanvaareze ge edda una yá kata zanvaareze, á bina.

¹⁶ Daaci má Dadaamiya eksesekse ura wá, adaba a katanaa edda-aara-ka, adaba slera-aara-ka, amá a wayta ba Dadaamiya maganá shagerire ge edda-aara.

¹⁷ Zlabe adaliye, anjwa puwartepuwa am wakita á Dadaamiya, a bá Dadaamiya á elvan ge sleksu *Firawna: Ganakveka slekse yaikke ba dey, ya gakve slekse yaikke geni watse yá marese hakuma-aaruwa áte ka, yá hyanmehye zhera-aaruwa am duniya bademme an una ñanna.

¹⁸ Kwaye ñane zláláva á elva ñanna, geni Dadaamiya á maganá shagerire ge edda una á kataná ñane, á vante degdegire á ire ge ura umele, bademme á magán á ba áte una á kataná ñane.

Shagerire na á magaterná Dadaamiya ge emnde, antara má jaaja ervaunđe

¹⁹ Ambane ura umele má cenáncena estuwa, á de biyá: Labára Dadaamiya á ñá emnde an shairiya adaba shagerkire na tá maganá itare má ba zlauzle á sawa ázenára?

²⁰ Ya bá ba ka ura-aaruwa: Ka urimagwe keni ká hyep uwe, baira ká gan jáwe ge Dadaamiya? Gahe keni á dzegwándzegwa maganá jáwe ge slendera-aara, á baná: ká nderi ge uwe estuwa emtu?

²¹ Slendera á gahe wá, á diya ba emmága názena á kataná ñane an ebbehye-aara. Á bá an ebbehye palle, á naba tegansetege buwa, á nderendera gahe na an daradza na an kyalma-aara, an umele keni á nderendera zhera ba gahe an ñane.

²² Daaci má Dadaamiya keni á kata magán ba seke náza slendera á gahe, á shákaashá emtu ge ekka? Náwa ñane, á kátá maraterá ervaunđe na á ja ñane na, antara kwakyire á hakuma-aara ge emnde. Aley keni wá, zlaɓe anƙwa á ebbasha emtsaade emnde na a nderateraa ñane na, antara ba emtanƙire na tá maganá itare na keni, ñane á faterá ba ervaunđe. Amá vacite umele wá, emnde ñanna tá de shá ba emtsa.

²³ Ba estuwa ñanna zlaɓe ádaliye, Dadaamiya á kátá maraterá sleksire-aara ge emnde na a magateraa shagerire, a tsatsater kwaye am fantaufe geni watse tá de njá kerde am sleksire-aara.

²⁴ Emnde ñanna wá, ba miya, a dzeramisaa ñane. A dzeramise á bá am Yahudiya-aha-ka palle, a dzerese am jeba-aha umele keni bademme.

²⁵ Una wá, ba seke una anƙwa a ndahese am wakita-aara a puwetaa nabi Hausiya na, a bá ñane:

Emnde na ndza ta emnde-aaruwa-ka na watse yá gatervege emnde-aaruwa; emnde a jeba na ndza wayanaterka na watse yá gatervege náwiyá-aha-aaruwa, a bá ñane.

²⁶ Ba emnde ñanna ndza ya baternaa ba iya am larde-aatare geni ta emnde-aaruwa-ka deƙideƙi na, á bá am larde ñanna watse yá bateránba zlaɓe ádaliye: Ekkure, kwa egdzara-aaruwa ge iya, ya Dadaamiya slefa shifa am emnde.

²⁷ Anƙwa názu ndza a balesaa nabi Aisaya keni áte Iserayiila-aha, a ba ñane: Ma Iserayiila-aha yaireya ba kwakya, garevge ba seke shiili na am guwa na keni, aley watse cekwa emnde na tá de ñezlesenƙle na am dagave-aatare, a bá ñane.

²⁸ Dadaamiya Yaakadada wá, á haraaka, watse á se emmága názena a ndahesaa ñane na bademme.

²⁹ Una keni ndza a balesaa ba nabi Aisaya ñanna zlaɓe ádaliye, a bá ñane: Dadaamiya wá, slekse ba ñane palle. Ma andze dzereseka emnde umele am dagave á egdzara á miya wá, miya keni ma andze mi baaka ba seke tara ekse á *Saudauma antara *Gaumaura, ma andze miya keni á shamisha lámare ba seke itare.

*Yaisu *Almasihu gevge ba seke náƙwa á ceɓa emnde an ektápaare áza Yahudiya-aha*

³⁰ Estara ñane zlálaɓa á elva ñanna? Sera á elva ñanna wá, náwa estuwa: Emnde a jeba umele itare tatayarka geva emnde a jirire am ice á Dadaamiya deƙideƙi. Amá kina wá, ta geva ba itare emnde a jirire áza Dadaamiya, adaba fartarfe an ñane.

³¹ Yahudiya-aha maa, itare ta tatayanaa á bá an ndzedá ge zla názena á ndahaná *tawraitá, ge sha jirire an ñane áza Dadaamiya, amá dáaka ndzedá-aatare.

³² Labára daaka ndzedá-aatare? Adaba fartareka am ervaunđe. Itare tá slaslán ba seke watse tá shá jirire áza Dadaamiya, má watse zlarneazle mága názena á ndahaná tawraitá bademme. Daaci a ceɓateraa estuwa náƙwa ñanna an ektápaare.

³³ Anƙwa puwartepuwa am wakita á Dadaamiya, a bá ñane: Cenaucena bademme: Náwa yá belá náƙwa palle am larde á *Siyauna, watse á de ceɓaná ñane emnde an ektápaare, watse ñane á geva palaha na tá mbaɗa emnde átekwa na. Amá edda una a fetaare áte ñane wá, á haslanaaka.

10

¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, názu yá kataná iya kwakya am ervaunđe-aaruwa, yá anƙwa ñalaná áza Dadaamiya wá, yá kátá ba a saremsa Yahudiya-aha á ñere keni á sem sera á Dadaamiya, tá lyelya shifa-aatare.

² Ge jirire wá, yá endáhá ba parakke itare keni tá ankwá wava ge mága názena á kataná Dadaamiya, amá sharantauka ba emmága-aara.

³ Am sharantauka ge názena tá maganá emnde ge sha jirire an nane aza Dadaamiya, itare ta naba njeta áte slera-aatare ge sha jirire. Daaci an una nanna, itare sarka á sem sera á Dadaamiya ge sha jirire.

⁴ Am sarte na samsa Yaisu *Almasiihu, slera á *tawraitá keni zlauzle mazle-aara. Estuwa, má á fetaare ware áte nane keni edda á jirire ba nane áza Dadaamiya.

*Ma á fetaare ware áte Yaisu *Almasiihu keni á lyelye shifa-aara*

⁵ Werre wá, ndza a puwetá nabi Muusa áte elva á sha jirire áza Dadaamiya an názena am *tawraitá, a bá nane: Má ura maganaamaga názena am tawraitá wá, á shansha shifa. Amá wá, a yanseka ba palle keni, á bina.

⁶ Amá á ba am wakita á Dadaamiya nanna zlafe ádaliye, una tá puwete ge sha jirire áza Dadaamiya an fetarfire wá, estuweka. A bá nane: Bánka am erwaunde á na ganakini ware una watse á kapte á dem samaya na. Elva nanna wá, amaana á kata bá: ware una á de dāha Yaisu *Almasiihu am samaya.

⁷ Zlafe ádaliye: Bánka am erwaunde á na ganakini ware una á duwa á dem faya na. Amaana: a duwa ware á de dāha Yaisu Almasiihu na am faya.

⁸ Bánka estuwa, adaba a ba wakita á Dadaamiya wá: elva á Dadaamiya ba herzhe an ka, yiyiyeka dēkideki. Elva nanna wá, á ba am mbuwe á na keni ndaksendahe, faktarefe am erwaunde á na, a bina. Adaba elva umele-ka, ba elva na má ankwá balaterá waazu-aara ge emnde geni a fartarfe áte Dadaamiya na.

⁹ Má ndaksendahe an we á na parakke ganakini ba Yaisu una Yaakadada, fakatarfe keni am erwaunde á na geni Dadaamiya tsantetse am faya wá, ekka ká nēzlesenze.

¹⁰ Máki famitarefe áte Yaisu Almasiihu a ba an jirire, ira mí ndahaná an we á miya geni Yaisu Almasiihu wá, nane Yaakadada, Dadaamiya á vamiteva jirire, á nēzlamisenze.

¹¹ Ankwá á ndahaná wakita á Dadaamiya, a bá nane: Ma a fetaare ware áte nane keni, á tekanaaka, á bina.

¹² Una nanna wá, a ndahanaa áte emnde bademme, ma Yahudiya-aha, ma emnde a jeba umele keni, Yaakadada-aatare ba palle, á magaterá shagerire ge emnde na tá nala ázenara na.

¹³ Adaba ankwá ta puwete ba estuwa am wakita á Dadaamiya, a bá nane: Bademme á emnde na tá nala Yaakadada na, tá nēzlesenze.

¹⁴ Amá elva na wá, bibiya. Tá nala estara ázenára má fartarka áte nane? Ge fetarfe keni, tá fetaara estara kena áte nane má cenaranka labáre-aara? Ge cena-aara keni, tá cenána estara kena má de barateránka emnde umele?

¹⁵ Ge de ndaterndaha nanna keni, tá de baterá estara kena má belarka emnde a bala waazu? Ba seke una ankwá ta puwete am wakita á Dadaamiya a bá nane: Ankwá názu shagera seke sawa á emnde a balá waazu á labáre á higa-he, á bina.

¹⁶ Amá keni wá, ta cekwa emnde na lyarvaalya an erwaunde-aatare palle labáre á higa nanna, ba seke una a bantsa nabi Aisaya na. A ba nane á elvan ge Yaakadada: Yaakadada-aaruwa, tá ankwá-he deme emnde na fartarfe áte elva á na na de balatersebále na, á bina.

¹⁷ Daaci diyaweddiye ba shagera ganakini, lauktu ura á fetarfe wá, á fetaare áte názena a cenanaa nane am waazu. Má ura cenáncena waazu keni, á ba ankwá ura á balanse elva á Yaisu *Almasiihu.

¹⁸ Daaci mi bánba ganakini cenaranka emnde a *Iserayiila waazu á labáre á higa nanna emtu? Ba jirire cenaráncena. Am wakita á Dadaamiya keni ankwá an puwa, a bá nane: Ma áme keni emnde ta cena ba kwara-aatare tá balá elva á Dadaamiya, labáre-aatare hyemhye am duniya bademme.

19 Una ni ba jirire mi bánba ganakini emnde a Iserayiila diyarka labáre á higa emtu? Ba jirire diyardiya, amá liyarka. Emtsaafe wá, ndza a bánba nabi Muusa werre, geni a bantsa Dadaamiya:

Ankwa názu watse yá maganá ya, kwá de kuma shagerire á njá á emnde na ndza hyarefka ba názara keni na, watse á mbertembera ervaunđe á kure ba seke kárá, adaba itare ta emnde na ndza baaka enkale-aatare na, á bina.

20 Am iga á una nanna, nabi Aisaya keni shebaaka dekideki, a ndaha zlafe adaliye geni a bantsa Dadaamiya:

Emnde na ndza tatayrika na wá, sharisha, ya marateraa ire-aaruwa ba ge emnde na ndavarika dekideki na, a bá nane.

21 Amá a ba nane áte emnde a Iserayiila wá:

Váha deppe yá ankwa maraterá erva-aha-aaruwa geni yá dfaháterá ásezerwa, amá kwalariyarkwale, ta magiya degdegire á ire.

11

*Dadaamiya yanka emnde a *Iserayiila*

1 Daaci má estuwa wá, ankwa ndava-aaruwa zlafe adaliye. Una á bánba ganakini Dadaamiya á yateraaya emnde-aara nanna emtu? Yateraaka dekideki. Adaba ba iya an ire-aaruwa keni, ya ba ura *Iserayiila nanna miyenne, na emnde a jeba palle antara emnde á Bainjamain, ya ba wulfe á Ibrahimia miyenne.

2 Dadaamiya yateraaka emnde-aara na á dzeraterse kwáye am fantaufe á duksa bademme na. Caamane ábí diyakurdiya názena a ndasaa wakita á Dadaamiya áte nabi *Ailiya? Am sarte nanna Ailiya a de kyuwanve ge Dadaamiya geni a valateraarvala ge Iserayiila-aha, a bá nane á elvan ge nane:

3 Yaakadada-aaruwa, baaka cebareceba nabi-aha á na bademme, kyabarnaakyaba tate á faká sadake ge ekka, náwa ya juwá ba iya palle kina ge dfabakdába, ba iya nanna keni tá kata ba jija.

4 Zlanaazle náza-aara, a naba nwanánte ge Dadaamiya, a bá nane: Ka juwa ka palle-ka, yá an zála debu vuye una magarka hele, kezlaranka ugje ge Baal.

5 Daaci am zamáne á miya kina keni, tá á ba ankwa Yahudiya á ntere na Dadaamiya a magateraa ngurna, a dzeratersehe na.

6 Má kwa cenáncena ganakini Dadaamiya a magateraa ngurna wá, a dzeraterse adaba shagerire á slera-aatare-ka. Ma andze adaba slera-aatare wá, daaci ngurna na gafka ngurna mázle-aara.

7 Ay á kátá bamiya uwe nane elva nanna? Amaana wá: Bademme á emnde a Iserayiila-aha-ka una sharánsha názena tá tatayaná itare na. Sey ta shanaa ba emnde cekwa am dagave-aatare, ta shanaa ba emnde na a dzeratersaa Dadaamiya na. Emnde umele-aatare wá, ta magaa degdegire á ire.

8 Una nanna gevge á bá áte una á ndahaná wakita á Dadaamiya, a bá nane: Dadaamiya a gaterve ba seke emnde na tá an ice á háre, ice-aatare keni á geva an háfá, tá nánka an nane, hyema-aatare keni ba grenje ba estuwa, tá cenánka na. Sem ba vatená keni ta ba estuwa nanna, á bina.

9 *Dawuda keni ndza a nyanyaterve ba estuwa, a bá nane:

Kwakyire á náza zuze-aatare na a nyaterfenye zlegde na watse á njáteráña kappe, tá segasheka dekideki am hufe-aara na, sey tá mbadembađa bademme, lauktu watse tá tapántápa názena á de magaterná Dadaamiya na.

10 A garevge wulfe-aha ba uwe keni a naránka dekideki. Sey Dadaamiya á faterarfe zlađa ba kelaazare, watse á zlanaazle ndzedá am itare bademme na.

11 Ankwa ndáva-aaruwa zlafe adaliye, a bá iya wá: Am sarte na jaterja ektápaare ge Yahudiya-aha na wá, mbedfarmbedá ba kereppe á dem haha emtu? Estuweka.

Sera á elva ñanna náwa estuwa: amaana: Itare garega haypa. Daaci Dadaamiya a yaterehe, a maraterán ge emnde a jeba umele mazle-aara unjule á sha shifa ñanna. A magaa una ñanna, ba ganakini a kumarkuma áza emnde a jeba umele.

¹² Baakire á jirire na ta maganaa Yahudiya-aha na, a sateraa barka ge emnde bademme. Keda-aatare áte unjule á Dadaamiya na ni, a sateraa rezegire estuwa ge emnde. Sakwa má watse eptsareptsá á sem sera-aara deme wá, watse kwakya shagerire na á de magaterná Dadaamiya ge emnde bademme na.

Paul á fater magiya ge emnde na ta Yahudiya-aha-ka na

¹³ Kina wá, yá elvan ge kure emnde na kwa Yahudiya-aha-ka na: Iya, ganevge slebela á Dadaamiya ásezekure. Yá higa jipu áte slera-aaruwa ñanna á fiyaare ñane na.

¹⁴ Yá kátá geni tá kumetekuma Yahudiya-aha á ñere námpire na á magaterná slera-aaruwa ge emnde umele na, watse yá lyelya emnde umele am itare kena.

¹⁵ Am sarte na Dadaamiya a yaa Yahudiya-aha na wá, kwakya emnde na melaremele antara Dadaamiya am duniya. Sakwa má watse lyaterválya Dadaamiya ádaliye deme wá, watse kwakya emtakire na tá de shansha emnde bademme na. Ba itare na ndza ba seke tá an emtsa na keni, watse á saasa shifa á sem itare bademme.

¹⁶ Má á bá am dfafa palle, takwala zunjwire tá fán tsekemme ge slera á Dadaamiya, daaci dfafa ñanna bademme keni ba náza á Dadaamiya. Zlabe adaliye, má tara slalwe-aha antara uksuwe á náfá keni ba náza á Dadaamiya wá, daaci erva-aha á náfá ñanna keni ba názá á Dadaamiya.

¹⁷ Náwa náfá umele zhera-aara anyaranyara an dzeba am fe á ura, ta naba datsa umele-aha am erva-aha-aara, daaci ta saa erva-aha á umele á sawa am kaamba ba dey, ta se fafanuhe. Erva-aha á náfá na ta sanaa á sawa am kaamba na wá, una ñanna á ndahá ba kure emnde na kwa Yahudiya-aha-ka na. Daaci duksa shagera na ndza tá sháná ba Yahudiya-aha na wá, kina kure keni kwá shánsha, ba seke una ni erva-aha á náfá tá shá ndzedá-aatare áte tara uksuwe antara slalwe-aha á náfá na.

¹⁸ Adaba una ñanna, epsawaterka dekideki emnde na ta ba seke erva-aha á náfá na ta datsaterahe áte mama na. Kwá dzegwánka magateraare kurávire dekideki, adaba kure keni kwa slalwe-aha-ka, kwa ba erva-aha áte mama náfá, ba erva-aha una tá shá ndzedá áte tara uksuwe, antara slalwe-aha á náfá. Erva-aha tá taa vaterteka ndzedá ge tara uksuwe antara slalwe-aha.

¹⁹ Ámbane á de bánba ura umele ganakini ta datsa erva-aha náfá ñanna áte mama na wá, ba geni tá puwa ñere á dem slede-aatare.

²⁰ Una ñanna keni ba jirire, amá wá, itare ta tsekwatarahe áte mama adaba fartareka. Ekka na shakánsha slede na keni ka shanaa adaba faktarefe. Effa hyema ba shagera, manka kurávire. Arge una ñanna, njinja á ba an lyawa á Dadaamiya am ervaunje.

²¹ Ya ndahanaa adaba uwe una? Adaba má Dadaamiya a magaterá estuwa ge Yahudiya-aha na itare ta ba seke erva-aha ñanna á ba an jirire wá, ká kurken ekka wá, watse á yakya emtu má faktareka an jirire?

²² Diyaweddiye ba shagera ganakini Dadaamiya wá, slemággwe jipu, amá slezlađa zlabe ádaliye: slezlađa jipu áte edda una má á dabeka unjule-aara na. Ge kure kina wá, slemággwe jipu áte kure, amá sey má kwá anjwa dabaná áte názá-aara. Má baaka una, kure keni watse á tsekwákuraatsekwa ba estuwa.

²³ Názá Yahudiya-aha wá, má yaránya mága degdegire á ire wá, una hyefka duksa ázeñara, á eptsateraptsa zlabe ádaliye á sem slede-aatare ba seke una á kataná ñane.

²⁴ Ekkure emnde na kwa Yahudiya-aha-ka na wá, kwa ba seke erva-aha á náfá á mbeba na tá se fafanu ge náfá na shagera a dzebanaa ura na. Una duksa na á magaaveka dekideki áza emndimagwaha. Má janviyaaka mága duksa estuwa ge

Dadaamiya, á de janviya eptsa Yahudiya-aha á sem slede-aatare emtu? Itare ta emnde na á bá am fantaufe keni ta erva-aha á náfá ñanna an jirire ba itare!

Iserayiila-aha bademme watse tá de ñezlesenjezle

²⁵ Egdzar mama-aha-aaruwa, kwa emnde na gakurevka Yahudiya-aha na wá, yá kátá marakuránmára názena ndza nasherire na. Zlabe ádalije yá kátá kwá maga enkale, bawanka: Njá áte ire ba ñere arge Yahudiya-aha. Náwa nasherire ñanna: Yahudiya-aha umele ta naba maganaa degdegire á ire ge Dadaamiya, amá wá, geni tá njá ba estuwa dem ba ge ðekideki-ka. Am sarte na má de fartárfé emnde a jeba umele na a dzeratersaa Dadaamiya am duniya na bademme, itare keni tá de eptsa á sem sera-aara.

²⁶ Daaci má estuwa wá, *Iserayiila-aha bademme watse tá ñezlesenjezle ba seke una á ndahanaa wakita á Dadaamiya na. Am wakita, a bá ñane: Watse á jesaarje slelya ura am berni á *Siyauna, á de bezaterá ñane haypa-aha-aatare ge emnde á Yakubu.

²⁷ Zlabe ádalije, a bá Dadaamiya: Watse yá ñgudá namána-aaruwa antara itare am sarte na má watse yá yateraare haypa-aha-aatare na.

²⁸ Má ge cená labáre á higa wá, Yahudiya-aha cenarka ðekideki, garevge kelaade-aha á Dadaamiya. Una ñanna keni á wayakurantá ba Dadaamiya ge kure. Amá má áte dzera emnde-aara na a maganaa ñane wá, ta náwiyá-aha ba itare, adaba ndza ta shan werre eggye-aha-aatare áza Dadaamiya.

²⁹ Adaba má Dadaamiya dzersedzere emnde-aara, a gaterar barka wá, una ñanna náza dem ba ge ðekideki, ñane á eptseka elva-aara ðekideki.

³⁰ Werre, ndza kwá emnde na fakuransáreka ge Dadaamiya na ba kure. Amá kina adaba degdegire á ire á Yahudiya-aha wá, Dadaamiya á magakurá zevarzire.

³¹ Watse ba estuwa ge Yahudiya-aha keni. Kina wá, zlabe itare tá maganá ba degdegire á ire ñanna emtsaafé ge Dadaamiya, ñane keni á magakurá shagerire ba ge kure. Amá wá, á magán ba geni a diyareddiye Yahudiya-aha á ñere ganakini hyarephyé geni á zatervárze Dadaamiya, a sarsawa á sem sera-aara.

³² Daaci á belaterná ba Dadaamiya baráma ge emnde bademme geni a faransáreka na. Adaba am iga-aara, á kátá maraterá zevarzire-aara ge emnde bademme.

Yaikkire á Dadaamiya wá, jauje ge duksa bademme

³³ Dadaamiya wá, duksa bademme á bá ázenara, slemággwe jipu áte emnde. Baaka ura á diyeddiye enkale-aara, antara diya-aara, ira názena a njeta ñane ganakini á emmága na, baaka edda una á dzegwándzegwa pakya sera á názu am ire-aara ðekideki.

³⁴ Ba seke una ni ta puwetaa am wakita á Dadaamiya, a bá ñane: Ware edda una diyaadiya názena á slaslaná Yaakadada na? Áme edda una á dzegwándzegwa geva slesawari-aara na?

³⁵ Emtu ankwá edda una ndza a vanta duksa ge Dadaamiya, ankwá á dabaná áte gema emtu? Ura estuwa á jarka ðekideki, á bina.

³⁶ Adaba duksa bademme a nderanaa ba ñane. Má uwe keni á ñaná ba ñane, bademme ba náza-aara. Galaumigálá ba ñane palle dem ba ge ðekideki. *Aamin.

12

Elva á shifa á edda una átuge Dadaamiya

¹ Yá ñalákurá adaba una ñanna egdzar mama-aha-aaruwa, geni kwá yaná ire á kure bademme ge Dadaamiya. Shifa á kure a gevge ba seke zhel kyawe na tá icaná sadake-aara ge ñane na. Njawnja an cudedðire áte una á kataná ñane. Magaumága

á ba áte una ɲanna, adaba ɲane a zamivarhe, a magamiyaa maggwire kwakya. Uɲɲule á kezlaná ugje ge Dadaamiya an jirire wá, baaka arge una ɲanna.

² Dabauka mága á emnde a duniya na. Amá yawánya a eptsakurtepts ba Dadaamiya an hakuma-aara, a vakurteva ba ɲane enkale á jirire, kwá gevge ba seke ndza kure-ka. Daaci má gakurevge estuwa, watse kwá naba diyeddiye názena á kátáná ɲane keni. Nazena á kátáná ɲane na wá, amaana: duksa na shagera na, antara una má hayánháya ɲane na, ira duksa na áte uɲɲule-aara na.

³ Adaba ɲgurna na a maginaa Dadaamiya, a naba give slebela-aara na wá, yá naba ndakurndaha iya ma ge ware á kure keni, ganakini ma ware á kure keni a kanteka ba ɲane ire-aara an kurávire, amá a tsaatse á bá áte deydey á ndzedá-aara na a vantaa Dadaamiya ge mága slera am fetarfire-aara.

⁴ Vuwa á urimagwe wá, ba palle zelette. Amá wá, an ubiya-aha antara duksa-aha gergere kwakya, daaci ma uwe keni slera-aara ba tsekemme am vuwa ɲanna.

⁵ Njá á miya keni ba estuwa ɲanna. Ma kwakya, amá mi ba seke vuwa á ura palle. Bademmire á miya má á ba an másláva an másláva. Adaba gamiyevge palle antara Yaisu *Almasihu keni.

⁶ Zlabe adaliye, Dadaamiya a magamiyaa ɲgurna kwakya, a tegamiyaa hákuma á mága slera-aha keni gergergre bademme. Daaci ma ware á miya keni a emmága slera-aara an hákuma na a vantaa Dadaamiya ge ɲane. Daaci edda una a shaa hákuma á mága slera á nabiyire, sey a emmága á ba áte uɲɲule-aara ba seke una a bannaa Dadaamiya na.

⁷ Edda una ɲane a shaa hákuma á melateru ge emnde, ɲane keni a emmága slera-aara. Edda una a shaa hákuma á kwaraterse duksa ge emnde keni, a ɲánáɲa slera-aara.

⁸ Edda una a shaa hákuma á faterem ndzedá am vuwa ge emnde áte uɲɲule á Dadaamiya, a emmága. Edda una a shaa hákuma á melateru ge emnde an nalmáne-aara, sey a emmága an ervaunđe-aara palle. Edda una ɲane a shaa hákuma á geve slekatafke á emnde keni, a emmága slera-aara an shagerire á ervaunđe. Edda una a shaa hákuma á mága maggwire, ɲane keni a emmága á ba an higa.

⁹ Wayauka emnde á ba áte we ba dey, amá wayauterwáyá an ervaunđe á kure palle. Fauka vuwa á kure am tata á mága shagerkire dekideki, ma vaatara keni kure magaumága ba shagerire.

¹⁰ Magaumága wáyáva am dagave á kure áte wáyáva á egdza mamire; ma ware á kure keni a effa zherwe áte emnde umele an shagerire á ervaunđe.

¹¹ Gawuvka emnde á masefe am slera á Yaakadada, amá gawuvge emnde a ndzendzedá am slera ɲanna, kwá maganá an ervaunđe á kure palle.

¹² Ma vaatara keni gulawanaaka higa á kure dekideki, adaba kwá anƙwa an tama áte duksa á Dadaamiya. Ma am zladá-ara keni, faufa ervaunđe ba shagera, ma vaatara keni gulawanaaka maduwa á kure dekideki.

¹³ Melawaterumele ge egdzar mama-aha á kure emnde a fetarfe na tá taa hyanveka ge wedera-aha-aatare na. Lyiyauliyi wayve-aha á kure keni an erva buwa.

¹⁴ Gawaterga barka ge emnde na tá anƙwa fá zladá áte kure, yekawaterarka emtanƙire dekideki.

¹⁵ Má tá am gedá emnde, kure keni higauhiga antara itare; má tá an yawe á kyuwa am ice itare, kure naba kyuwaukyuwa antara itare.

¹⁶ Njawnja á ba áte ye palle antara sleriya-aha á kure. Magauka kurávire dekideki, ma slera-ara keni naba magaumága, bawánka ganakini slera na zlaya á ɲere-ka. Zharauka ire á kure ba seke kwa emnde na kwakya diya á kure.

¹⁷ Má ura a magakuraa emtanƙire, eptsawannaaka an emtanƙire. Ekkure wá, tatayautátáya mága shagerire na watse emnde bademme tá de zlebakurzleba átekwa na.

¹⁸ Ekkure wá, mákini kwá shánsha wá, ma estara keni magaumága názena kwa dzegwanaa kure ganakini kwá njinja an hairire antara emnde bademme.

¹⁹ Daaci egdzar mama-aha-aaruwa, kure wá, eptsawaternaaka emtaŋkire na tá magakurná emnde na an emtaŋkire, yawánya, watse á eptsaterná ba Dadaamiya má watse nahetenáhá am ervaunđe-aara. Adaba anƙwa an puwa am wakita á Dadaamiya ganakini: A bántsa Yaakadada Dadaamiya: Watse yá eptsaternáptsá ba iya emtaŋkire-aatare, yá de peláná ba iya degun-aara.

²⁰ A bá ɲane zlaɓe ádaliye: Má á wáná waya ge slekeláade á ɲa wá, naba vanteva ka názu á zuze; má á wáná ndera, vanteva názu á shushe. Má ekka magakanaamaga una ɲanna, jakja an lindi zlauzle.

²¹ Yawanánka baráma ɗekidɗeki ganakini emtaŋkire á egga midalire arge kure, amá gawegga ba kure midalire an mága maggwire.

13

Fawatersarfe ge emnde na tá an hakuma á ngumna

¹ Sey emnde bademme tá fatersaarefe ge emnde na tá an hakuma á ngumna. Adaba bademme á emnde á hakuma, a vatertaa ba Dadaamiya hakuma ɲanna, a fanaa ba ɲane ngumna ɲanna.

² Daaci ma ware una á maganá garda ge edda á hakuma á ngumna keni, edda-aara a ebzu ba elva á Dadaamiya. Emnde a mága una ɲanna tá anƙwa fa ire-aatare á dem zawa.

³ Má ura á maga ba shagerire, ɲane baaka lambe-aara átuge emnde a hakuma. Sey ba emnde a magá shagerkire una tá njá á bá an lyawa átuge itare na. Daaci má wayaŋka nja an lyawa átuge male-aha á duniya wá, emmága ba shagerire, watse tá hayák-haya.

⁴ Adaba itare keni ta emnde a slera á Dadaamiya, tá anƙwa mbakurse ba mága shagerire. Má gakúge emtaŋkire wá, una wá, sey ká kuvaterkuva, adaba hakuma na a vatertaa Dadaamiya na gavka ba dey. Itare keni a tsateraa ba Dadaamiya ganakini tá gevá emnde a slera-aara. Edda una má á maga emtaŋkire wá, itare tá pelansepele an emtaŋkire-aara. Daaci una ɲanna á mara ba duksa na am ervaunđe á Dadaamiya na.

⁵ Adaba una ɲanna, shagera ba kwá fatersarefe ge male-aha á duniya. Una keni, a gevka adaba kwá kuva zlaɗa, amá adaba diyakurdiya am ire á kure ganakini una ɲanna an unɲule-aara.

⁶ Hadáma keni kwá puwaná adaba ba una ɲanna. Adaba itare emnde a ngumna ɲanna keni, a ɓazlateraa ba Dadaamiya geni a magarmága slera ɲanna áte shagerire.

⁷ Vawaterteva ma ge emnde-ara-aatare keni bademme. Adaba á belateraa ba ngumna. Vawaterteva hadáma-aatare ge *emnde a jáhá hadáma; ma emnde a jaha uwe keni, vawaterteva ge emnde a jaha názena a tsanaa ngumna na bademme. Faufa dárádza áte emnde na hyarephye geni kwá fa dárádza áte itare, faufa zherwe áte emnde na máki zlaya-aatare na keni.

Wáyávire áte sleriya

⁸ Njawka an gema áte kure ɗekidɗeki. Názena á njá áte kure ba seke gema na baaka halavuwa-aara ɗekidɗeki na ge kure wá, ba mága wáyávire áte emnde. Máki ura wayawáya an emnde wá, edda-aara maganaamaga názena am shairiya-aha á Dadaamiya na bademme.

⁹ A bá shairiya-aha á Dadaamiya wá: Maŋka gwardzire, jeka shifa, ileka, feka ice á ɲa am duksa á emnde. Bademme á shairiya-aha ɲanna náwa itare na, antara ba umele-aha na zlaɓe tá anƙwa na keni, tá á bá am huɗe á shairiya palle na a bá: Ewwáyá sleriya á ɲa ba seke ire á ɲa, á bina.

¹⁰ Edda una má wayawáyá an sleriya-aara wá, á maganá nka emtaŋkire. Daaci máki wayak-wáya an sleriya á ŋa wá, ekka magakanáamaga názena á ndahaná shairiya-aha á Dadaamiya na baɗemme.

Tsakwawamitsakwa hyema aŋkwa á sawa Yaisu

¹¹ Daaci estuwa, wawauwáwa ba shagera ge mága una ŋanna, aɗaba ba kure keni diyakurdiya ganakini zamáne na, zamane á kwá pá hare amkweka. Áza Dadaamiya wá, herzhapteherzhe sarte á lya shifa á miya náza ba ge ɗekideki. Seke una am fantaufe á miya ge fetaare áte Yaakadada Yaisu *Almasiihu na ka mazla-aara.

¹² Kina wá, gevge ba seke má herzhe á wera ekse, á zlála tabeɗammire mázle-aara. Daaci halaumiyantehálá kazlaŋa na mí de wava an ŋane na am erva, yawamiyánya shagerkire na tá maganá am tabeɗammire na mázle-aara.

¹³ Njauminja áte uŋŋule-aara ba seke emnde na tá zlála an vaciya na. Faumifa hyema mázle-aara, gaumiyevka emnde a mbazla, bi emnde a mága máme, antara gwardzire, an dágaldagala, an shelha áte ura, ira mága dakarire.

¹⁴ Amá eksawanteksa hala-aha á Yaakadada Yaisu Almasiihu ba seke kazlaŋa á wáwa á kure. Shagerkire na á kataná ervaunɗe á kure na, á ba an ire keni dzamauka mázle-aara.

14

Habazauka sera á emnde

¹ Má áte elva á wáyávire am dága ve á kure wá, viyawanaaka edda una zlaɓe gypka am fetarfire na, habazauka sera á názena a fetaara ŋane am ervaunɗe-aara ge shagerire na.

² Náwa yá bakurá jeba á elva-aha ŋanna áte náza za: Ura umele, ŋane gyepgye am fetarfire, diyaadiya ganakini ma uwe keni á diya ba ezza baɗemme. Daaci ŋane, baaka názu á yainya, á ezza baɗemme. Mbate, edda una zlaɓe gypka am fetarfire na, baɗemme á hyuwa ŋane á feka áte we-aara ɗekideki.

³ Daaci edda una baaka názu a yanaa ŋane na keni, a epsaweka edda una á dzeraná an dzera duksa na. Iyau, edda una ŋane á zá ba daugdza-aara na keni, a habazeka sera á edda una baɗemme hyuwa á ezza na. Aɗaba baaka edda una a yanaa Dadaamiya am itare.

⁴ Há! Ábi ŋane nave á Dadaamiya. Ekka edda una ká habaza sera á náve á ura na, ka hyef ware ka? Ma á maganá áte uŋŋule-aara ŋane, ma á maŋka áte uŋŋule-aara watse á de mbeɗa keni, naba yainya ka watse á banánba ba edda-aara ge ŋane. ŋane keni á mbeɗeka ɗeme. Á hyefhye ndzeɗa á Yaakadada Yaisu *Almasiihu ge tsanmártse.

⁵ Zlaɓe ádaliye, áza ura umele, váha umele jauje ge háre-aha umele baɗemme. Amá áza ura umele wá, baɗemme háre-aha ta ba kalkale. Ge jirire wá, shagera ba ma ware keni a diyeddiye ba ŋane názena am ervaunɗe-aara ge ɗaba barama shagera.

⁶ Edda una ŋane á fá dárádza á ba áte váha palle am háre-aha á bere na keni, á kátá zleba ba Yaakadada an ŋane, ba seke náza edda una á dzereka na. Iyau, edda una baɗemme hyuwa á ezza na keni á zleba ba Yaakadada an ŋane, aɗaba zunŋwe á slafaná we ba ge ŋane emtsaade. Edda una ŋane wayaaka zá duksa baɗemme na keni, ŋane keni á magán ba ge zleba Yaakadada, á slafaná we-aara ba ge Dadaamiya ŋane keni aɗaba názena á záná ŋane.

⁷ Nawa yá bakuranba zlaɓe ádaliye geni, baaka edda una am dagave á miya á njá an shifa ge ire-aara, baaka edda una watse á emtsa ge ire-aara keni. Miya wá, ma má an shifa keni, má an shifa ba ge Yaakadada á miya.

⁸ Ma má an emtsa keni, má an emtsa ba ge ñane. Daaci ma má á bá an shifa á miya, ma má an emtsa keni, baɗemme á miya ma ba náza-aha-aara.

⁹ Aɗaba ñane ndza a emtsehe, amá tsettse am fáyá geni á gevge Yaakadada á emnde na tá an shifa, antara emnde na tá am fáyá keni baɗemme.

¹⁰ Ay a dakmá uwe ge ekka, ká habaza sera á egdza emmeña na? A dakmá uwe geni ká epsawa egdza emmeña na? Ábí watse baɗemme á miya mí de tse á katafke á Dadaamiya á de kyáná ba ñane palle shairiya á miya?

¹¹ Aɗaba aɱkwa ndahán ba estuwa wakita á Dadaamiya, a bá ñane:

Á bántsa Dadaamiya Yaakadada: Baɗemme á emnde, watse tá se ba am sera-aara, tá se ndahaná ba itare an we-aatare geni ya Dadaamiya ba iya.

¹² Daaci estuwa, ma ware keni watse á de ndahaná ba ñane an we-aara á katafke á Dadaamiya názena ndza a maganaa ñane na.

Maɱka názena á de vanta ektápaare ge egdza emmeña

¹³ Daaci má estuwa wá, ma ware keni a yanya hábaza sera á egdza emmeñara na mázla-aara. Náwa názena kwá de maganá kure arge una ñanna: Baɗemme a názena máki watse á vanta ektápaare ge egdza emmekure, watse á mbeɗa á dem haypa aɗaba kure na, magauka duksa ñanna ɗekidɗeki.

¹⁴ Am ganjerevge palle an Yaisu *Almasiihu, diyandiya ba jirire ganakini baaka duksa na gevge haram ba ge ire-aara na. Amá ge edda una ñane á zharán ba seke shagerka na wá, má zuze keni á zu ba haram ñanna ba jire.

¹⁵ Máki ká aɱkwa za duksa na watse á de fanem shuɱɱula am ervaunɗe ge egdza emmeña wá, daaci ekka dzalakevdzala áte baráma á wáyávire á katafke-aara. Yaisu Almasiihu a naba yá ire-aara, a naba emtsehe aɗaba egdza emmeña ñanna, mbeɗanaaka ka aɗaba duksa na ká záná á ba á dem huɗe na.

¹⁶ Ekka wá, ndavakanundave ge ervaunɗe á ña, amá má diyakdiya ganakini watse tá de wesha elva emnde aɗaba ekka wá, shagera ba ká yainya.

¹⁷ Aɗaba am tate na á nja Dadaamiya an sleksire-aara wá, duksa yaikke ba kazlaña na á vaterta Sheɗekwe Cudeɗɗe ge emnde na. Kazlaña ñanna wá: Ba nja an jirire, antara hairire, ira higa. Yaikke ba una-aha ñanna arge elva á náza za, antara elva á náza sha.

¹⁸ Edda una máki aɱkwa á maganá slera ge Yaisu Almasiihu áte una ñanna wá, ñane shánsha háyá yaikke áza Dadaamiya, ba emnde keni tá de zleba ba ñane.

¹⁹ Aɗaba una ñanna, wawaumíwáwa ba shagera ge mága názena watse á samiya ba hairire, watse á dá emnde á Dadaamiya á de katafke na.

²⁰ Badzanveka ka názena a maganaa Dadaamiya á ba aɗaba elva á náza za. Náza za wá, diyamidiya ganakini baaka una haram ba ge ire-aara na. Amá máki watse á de magaterá ektápaare ge emnde wá, zlaya á ña-ka mázla-aara ba ge faná áte we keni.

²¹ Duksa na ká maganá ka wá, máki watse á de vaterte ektápaare ge egdzar mama-aha á ña na wá, ma hyuwa, ma mbazla, ma uwe keni, yáinya ba ɗekidɗeki.

²² Názena ni ka disaa ka am ervaunɗe á ña áte jeba á duksa-aha ñanna wá, a njinja á ba am huɗe á ña, am dágive á kure an Dadaamiya. An barka ba edda una á njá á ba an higa áte názena a maganaa ñane.

²³ Amá edda una a naba zu duksa an shaige am ervaunɗe, ñane wá, femfa ire-aara am záwá, aɗaba a gu duksa na baraaka am ire-aara. Baɗemme á názena á maganá ura, má njanteka ba shagera am ervaunɗe-aara ganakini gevge halál wá, una ñanna haypa.

15

Elva a mága duksa na watse emtáke áte emnde

¹ Daaci miya emnde na gyainerebgye am fetarfire na wá, shagera ba mí melaterumele ge emnde na zlafe cekwa ndzedá-aatare na, zharaumika ba ire á miya palle.

² Ma ware á miya keni, magaumimága názena watse emtáke áte egdzar mama-aha á miya, watse á dáterá á de katafke am elva á Dadaamiya na.

³ Ba seke una Yaisu *Almasiihu, nane ndza zharaaka ire-aara. Ankwa elva-aara am wakita á Dadaamiya, a ba nane: Zlázle na ta zlazláká emnde na a eptsyaare ge iya, a ba nane.

⁴ Bademme á názena ta puwetaa am wakita á Dadaamiya werre na, ndza ta puwete ba ge kwaramise duksa áte nane. Dadaamiya á kátá famiyem ndzedá am vuwa, á kátá kwaramise farvaunde, á weramita estuwa ice áte duksa-aara, geni mi fetefa tama á miya átekwa.

⁵ Dadaamiya edda á vanta farvaunde, antara edda á fanem ndzedá am vuwa ge ura, a jakurammeje ye á kure, lauktu ma uwe á kure keni kwá maganá á ba áte názá á Yaisu Almasiihu.

⁶ Zlafe ádaliye, lauktu bademmire á kure kwá de galá Dadaamiya Eddenjara ge Yaisu Almasiihu an ervaunde á kure palle, kwára á kure keni átirpalle.

A higarihiga emnde bademme am duniya

⁷ Ba estuwa egdzar mama-aha-aaruwa, ba seke una ni a naba lyakurvaahé ge Yaisu *Almasiihu ge kure na wá, kure keni liyauliyi emnde an ervaunde á kure palle. Magaumága una nanna, geni bademme á emnde a galargálá Dadaamiya.

⁸ Yá ndaakur ba jirire, Yaisu *Almasiihu wá, nane a se melateru ge Yahudiya-aha, geni á maraterá jirire á Dadaamiya, geni nane á eptseka elva-aara deki deki áte duksa na ndza a ndaater ge eggie-aha-aatare werre, ganakini watse tá shánsha na.

⁹ Zlafe ádaliye, a sawa geni emnde a jeba umele keni a galargálá Dadaamiya adaba zezarzi-re-aara. Ba seke una ankwa ta puwete am wakita á Dadaamiya, a ba nane: Yá de galáká am dagave á emnde a lárde-aha á duniya bademme, watse yá galakgálá am láhe-aaruwa.

¹⁰ A ba am wakita á Dadaamiya nanna zlafe ádaliye, a ba nane: Ekkure emnde a lárde-aha á duniya bademme, higauhiga antara emnde a lárde na a eksesaa Dadaamiya na.

¹¹ Zlafe zlauka emtsaade, a ba nane zlafe ádaliye: Bademme á kure kwa emnde a lárde-aha umele, galaugálá Dadaamiya Yaakadada, a jerka ura deki deki ni nane galaaka na.

¹² Nabi Aisaya keni ndza a enndáhá, a ba nane: Watse a jerje ura am emnde á Yaisa, nane á se gev slekse arge emnde a jeba umele keni bademme. Bademme á emnde a jeba umele keni tá de shá táma á shifa adaba nane.

¹³ Daaci Dadaamiya edda á vante táma ge ura, a vakurteva hairire geni kwá higetehiga am ervaunde á kure, adaba fetarfire á kure áte nane. Daaci estuwa, táma á kure na áte nane na keni, watse a gyevgye ba seke duksa-aha nanna dámnda am erva á kure zlauzle. Á de vakurte jeba á táma nanna an hákuma á Shedekwe Cudedde.

Názena a berha Paul ge puwete elva na

¹⁴ Egdzar mama-aha-aaruwa, diyandiya ba jirire ganakini shagera ervaunde-aha á kure, diyakurdiya unjule á Dadaamiya bademme, hayaikurefhye ge tsanmaaretse ge ire á kure am dagave á kure.

¹⁵ Aley keni wá, á piyiteka duksa geni yá puwakurtepuwa elva-aha umele am wakita-aaruwa ñanna náwa ñane na, yá ndaakur elva-aha ñanna á ba an ndzedá, geni yá sanaasa enkale-aha á kure áte duksa na ba kure keni diyakurdiya na. Iya ñanna yá bakurá elva estuwa na keni, a maginaa ba Dadaamiya ñgurna-aara.

¹⁶ Ñgurna na a maginaa Dadaamiya na wá, adaba a give sleslera á Yaisu *Almasiihu am dágave á emnde na garevka Yahudiya-aha na. Ñannaanña slera á balaterá labáre á higa ge emnde na garevka Yahudiya-aha na an ervaunđe-aaruwa palle ba seke *liman á Dadaamiya. Yá kátá itare keni shifa-aatare á gevge shagera am ice á Dadaamiya, ba seke sádáke na tá vantá emnde-aara áte namaari-aara, an hákuma á Shedekwe Cufedde.

¹⁷ Adaba una ñanna, am nja-aaruwa am erva á Yaisu Almasiihu na wá, gedantegeđa jipu am slera á Dadaamiya na yá anjwa maganá ya.

¹⁸ Baaka elva na yá ndahaná ya an ndzedá-aaruwa bademme seke názena a maganaa Yaisu Almasiihu am slera-aaruwa ge sa emnde na garevka Yahudiya-aha á sem sera á Dadaamiya, geni itare keni a faransaarefe. A magaa duksa ñanna á kya slera-aaruwa, antara elva-aha na a segáshe am mbuwe-aaruwa na.

¹⁹ Shedekwe Cufedde keni marsemáre hákuma-aara, ya magaa najipu-aha gergere kwakya, baaka názu ya shebanvaa ya am labare á higa, elva a Yaisu Almasiihu na ya balanaa iya. Ya fantau am Urusaliima, kwaye ya de halavuwa átevege Iliriya.

²⁰ Wayanwáyá jipu bálá labare á higa, elva a Yaisu Almasiihu am ekse-aha na ndza cenaránka emnde elva-aara dekideki na, arge am ekse-aha na emnde cenarácena zlauzle na, geni a danka á de dzegwanu ge slera á ura umele.

²¹ Yá kátá maganá áte una anjwa ta puwete am wakita á Dadaamiya na, a ba ñane: Emnde na ndza barateránka elva áte ñane dekideki na, baira watse tá zharanaazhara á ba an ice-aatare. Emnde na ba uwe keni ndza cenaránka áte ñane na keni, watse tá cenácena.

Paul maganaamaga niya a dem Rauma

²² Ser kwakya ndza yá kátá dezekure, amá shanapteka adaba ba una ñanna.

²³ Iva wányara-wányara una yá kátá ba dezekure, amá shapteka dekideki, á piyita ba slera-aha. Amá kina wá, zlauzle slera-aaruwa am ekse-aha ñanna.

²⁴ Kina wá, njanantenja mázla-aara geni sey yá dem larde á kure emtsaade, yá de puwansepuwe ázekure, lauktu watse yá zlalá á dem Aispaniya. Daaci má watse yá tse ázekure wá, yá kátá ma kwá meliyumele am shula-aaruwa ñanna.

²⁵ Amá am kinire na wá, zlahe yá eptsá á dem Urusaliima emtsaade, adaba anjwa egdza slera yá de magaterán ge emnde a fetarfe na tá áhuwa.

²⁶ Slera ñanna wá, amaana: Emnde a fetarfe na tá am Makiduniya, antara emnde na tá am Akaya, ta magaa niya á melateru ge emnde a fetarfe na tá am Urusaliima cekwa duksa-aatare na, an názena a shanaa erva-aatare.

²⁷ Una ñanna keni ta shantuwa ba itare an ire-aatare. Ge jirire wá, ta magaa duksa shagera, zlaya jipu. Adaba ndza ta melateruwa ba Yahudiya-aha zunñwe, lauktu tá shá barka estuwa áza Dadaamiya. Daaci itare keni zlaya ba ta melaterumele an nalmáne na am erva-aatare.

²⁸ Ba seke una ya ndakurndáha na, máki zlanazle slera á da sadake ñanna, má danateránda nalmáne ñanna sesse am erva-aaruwa wá, watse yá dedde emtsaade á dezekure, lauktu watse yá meláná á dem Aispaniya.

²⁹ Ba jirire diyandiya ganakini ma watse danemda ya am dágave á kure, nja na ni watse mí de njá antara kure na wá, Yaisu *Almasiihu á de gamiyar barka an tsaka ire.

³⁰ Egdzar mama-aha-aaruwa, yá ñalákurá adaba Yaakadada Yaisu Almasiihu, antara adaba wáyávire na a vamítaa Shedekwe Cufedde na, melawiyumele

an maduwa-aha á kure, ñalauminjalá Dadaamiya an ervaunđe á miya palle, yawamiyanka ðekidfeki.

³¹ Magaumága una ñanna, geni a ñezliyaañezla Dadaamiya áza Yahudiya-aha á ñere na fartareka áte Yaisu Almasiihu na am Urusaliima, antara geni wedere na á diye á dehuwa na keni a lyarvaalya emnde a fetarfe na tá áhuwa an erva buwa.

³² Daaci estuwa, má wayetewáyá Dadaamiya wá, yá de shákurá á ba an higa am ervaunđe, yá de puwansepuwe am dágave á kure.

³³ Dadaamiya wá, edda á hairire ba ñane, a ñinja an kure baðemme. *Aamin.

16

Paul á gater use ge emnde an zhera an zhera

¹ Náwa yá anƙwa bakurá elva áte egdza emmemiya mukse, zhera-aara Faibe, ñane egdza emmemiya am elva á Yaisu *Almasiihu. Yá ndaakurá ba iya una: Ñane sleslera á Dadaamiya jipu am Kainƙairiya.

² Daaci má daada mukse ñanna am dágave á kure wá, lyauvaalya an erva buwa áte una ni á lyayáter ge emnde a fetarfe na. Melawanumele am wedere-aha-aara baðemme. Adaba ñane keni á magaterá maggwire ge emnde kwakya, ba iya na keni tapannaatápá maggwire-aara.

³ Gawaterga use-aaruwa ge tara Piriskila, antara zhele-aara Akilas, itare ta emnde na ndza ña magaa slera á Yaisu Almasiihu kerde.

⁴ Ndza ta hayaa ba á keða shifa-aatare adaba iya. Itare wá, yá zlebáterá ya palleka, baðemme á emnde a fetarfe na garevka Yahudiya-aha na tá zleba ba itare.

⁵ Yá anƙwa gater use-aaruwa ge emnde a fetarfe na tá jáháva am mba-aatare ge cena waazu na keni baðemme. Yá anƙwa gan use-aaruwa ge ura-aaruwa Aipaynaitus, slezunñwe ge fetaare áte Yaisu Almasiihu am haha á Aziya.

⁶ Gawanga use-aaruwa ba kwakya ge Maari keni, ñane mukse na wawaawáva jipu ge melakurumele am slera.

⁷ Gawaterga use-aaruwa ge emnde a jeba-aaruwa tara Andaraunikus, antara Yuniyus na ndza ñgwadarañeráñgwada am dangay antara itare na. Má ge fetaare áte Yaisu Almasiihu wá, ta emnde a zunñwe ba itare arge iya, ta emnde a belá á Dadaamiya, diyardiya emnde a fetarfe una ñanna baðemme.

⁸ Yá anƙwa gan use-aaruwa ge Ampliyatus, ñane ura-aaruwa jipu, a jañermaa ba Yaakadada.

⁹ Yá anƙwa gan use-aaruwa ge Urbanus ñane keni sleslera á Yaisu Almasiihu ba seke miya, ira ura-aaruwa Istaki. Gawaterga use-aaruwa baðemme-aatare.

¹⁰ Yá anƙwa gan use-aaruwa ge Apailais, ñane edda una ñashuñáshe duksa adaba zhera á Yaisu Almasiihu, marsemare ba parakke ganakini ñane fetarfire. Gawaterga use-aaruwa ge tara Aristubul antara emnde a huđe á há-aara baðemme.

¹¹ Yá anƙwa gan use-aaruwa ge Hirudiyaun, ñane keni ña ba palle, antara emnde na tá am huđe á há á Narkisu na tá anƙwa daba Yaakadada na keni, gawaterga use-aaruwa baðemme.

¹² Yá anƙwa gater use-aaruwa ge egdzar mama-aha á miya ñwasha, tara Tarifina, antara Tarifusa, ñwasha na tá anƙwa wava jipu an slera á Yaakadada na, ira Pairsis, ñane keni ba egdza emmemiya mukse na wayamiwáyá jipu, anƙwa á wava jipu ge maganá slera ge Yaakadada na. Yá anƙwa gan use-aaruwa ba kwakya.

¹³ Yá anƙwa gan use-aaruwa ge Rufus, ñane sleslera á Yaakadada na an diya na, tá antara emmenjara na ya gev ba seke egdza á huđe-aara na.

¹⁴ Yá anƙwa gater use-aaruwa ge tara Asinƙiritus, an Filigaun, an Hairmais, an Patraubas, an Hairmas, ira egdzar mama-aha á miya emnde a fetarfe na tá antara itare, yá anƙwa gater use-aaruwa baðemme-aatare.

¹⁵ Yá ankwá gater use-aaruwa ge tara Filaulaugus, antara Yuliya, ira Nairiyus tá an egdza emmenjara mukse. Yá ankwá gater use-aaruwa ge tara Aulimpas, tá antara emnde a d'aba Dadaamiya na ta kerde na, yá ankwá gater use-aaruwa bad'emme-aatare.

¹⁶ Gauga use-aaruwa am dágave á kure an ekhya ervaunde á egdza mamire. Bad'emme á emnde a d'aba Yaisu Almasiihu na tá am ekse-aha áhuna tá ankwá gakur use-aatare ba kwakya.

Tsufautsufa ire á kure tá ankwá emnde a mbádá ura

¹⁷ Yá ndaha ba kure egdzar mama-aha-aaruwa: Tsufautsufa ire á kure ba shagera, adaba tá ankwá emnde na tá sá ba náza tega ye á emnde, ta mbadaa egdzar mama-aha-aatare kwakya, itare tá njá á ba maga ba gá jáwe arge elva na kwa tsahesaa kure zlauzle na. Njauka antara jeba á emnde njanna dekideki.

¹⁸ Jeba á emnde njanna tá wavanu ba ge ire-aatare, palle á názu tá maganán ge Yaakadada Yaisu *Almasiihu wá, baaka dekideki. Tá ekhyaterá kwára lailaidde ge emnde an elva-aha emtáke emtáke, tá jaterá estuwa enkale ge emnde na zlafe cekwa diya-aatare na.

¹⁹ Amá ázekure wá, una njanna á taa gevka dekideki. Bad'emme á emnde diyardiya fesarefire á kure áte Yaakadada. Ekkure wá, higakuritehiga jipu. Daaci yá kátá á farfe zlafe adaliye enkale á kure ge mága magwire, weshawanteka an mága kelaadire.

²⁰ Áza Dadaamiya edda á hairire wá, a juwa ba keskiya mázla-aara ganakini á de ngerdanangerda Shaitaine, watse kwá de puwa sera á kure áte njane.

A magakuránmaga Yaakadada Yaisu Almasiihu ngurna ge kure bad'emme.

²¹ Á ankwá á gakur use-aara Timaute sleslera á Dadaamiya ázerwa. Emnde a jeba-aaruwa tara Lukiyus, antara Yasaun, ira Sausipaterus, itare keni tá ankwá gakur use-aatare.

²² Kina wá, iya Tairtiyus na ya gev erva á Paul, yá puwaná ya wakita na keni, yá ankwá gakur use-aaruwa bad'emme á kure an zhera á Yaakadada.

²³ Ankwá á gakur use-aara patuma-aaruwa Gayus; emnde a fetarfe umele na tá áhuna na keni bad'emme tá tsekwa á ba am mba-aara. Tara Airastus patáka á ngumna am berni na, tá antara egdza emmemiya Kawartus, tá ankwá á gakur use-aatare itare keni.

((

²⁴ A hyantehya Yaakadada Yaisu Almasiihu ngurna-aara áte kure bad'emme á kure. *Aamin)).

Elva a gálá Dadaamiya

²⁵ Galaumigálá Dadaamiya, edda á hákuma ba njane ge ndzedakurte-ndzedá áte una tá ndahaná am labáre á higa na yá ankwá balaterná iya ge emnde na. Elva njanna wá, á maramiya názena ndza a slanaa Dadaamiya werre, ndza nasherire-aara ba ge njane palle na. Amaana wá, ndza marateránka Dadaamiya elva njanna ge emndimagwaha estuwa.

²⁶ Amá kina wá, adaba barka á puwa na ndza ta puwetaa nabi-aha werre áte elva á labare á higa na wá, sesse jirire-aara mázla-aara parakke áza emnde. Gevge á ba áte una ndza a ndahesaa Dadaamiya saksage, a ba njane: Emnde a duniya bad'emme tá de fetaare á ba áte njane, tá de fansare ba ge njane palle.

²⁷ Ba Dadaamiya palle una edda á ilmu; adaba barka á Yaisu Almasiihu wá, ma vaatara keni galaumigálá ba njane palle. *Aamin.

Zunhwire á wakita na a puwatertaa Paul ge emnde a KAURINTUS

Ga use á Paul

¹ Ba iya Paul, a eksisaa ba Dadaamiya áte waya á ervaunđe-aara geni yá gevge slebela á Yaisu *Almasiihu, ná anƙwa puwakurtá ba ƚere wakita na, ná antara egdza emmemiya Saustainais.

² Ná anƙwa gaku use á ƚere ge kure emnde á Dadaamiya am Kaurintus. Adaba ngurna na a magakurnaa Yaisu Almasiihu, gakurevge emnde á Dadaamiya, a dákurtaa ba ƚane geni kwá gevge cudedde antara emnde na tá yeka an zhera á Yaakadada Yaisu ma áme keni bademme, ba ƚane una Yaakadada ge itare, Yaakadada ge miya bademme na.

³ Tara Eddemiya Dadaamiya, tá antara Yaakadada Yaisu Almasiihu, a magarakur-naamaga ngurna, a varakurtevá hairire.

*Sláfá we á Paul adaba názena a velanaa Dadaamiya á kyá erva an Yaisu *Almasiihu*

⁴ Ba kelaazare, yá yanka slafanaa we-aaruwa ge Dadaamiya adaba kure, adaba ngurna na a magakurnaa ƚane á kyá erva an Yaisu *Almasiihu na.

⁵ Am njá á kure kina gakurevge palle antara Yaisu Almasiihu, gakurevge emnde na ni hyakurevhye am duksa bademme áte unjule-aara. Daaci kina wá, diyakurdiya jirire, hyakurephye kwaraterse jirire ƚanna ge emnde umele keni bademme.

⁶ Labare á Yaisu Almasiihu njaanja am kure, adaba kwa lyiyanaa án ervaunđe á kure palle am sarte na ná anƙwa balakursebále na.

⁷ Adaba una ƚanna, baaka názu á ektsevuktse ázekure ge dába unjule á Dadaamiya, kwa emnde na ni kwá anƙwa ufa eptsa á Yaisu Almasiihu na.

⁸ Ba kelaazare, dete halavuwa á duniya, á de ndzedakurtaa ba ƚane, geni á de mbedakuraaka shairiya vaci sawa á Yaakadada Yaisu Almasiihu.

⁹ Dadaamiya a naba dákurte, geni kwá gevge palle an Egdza-aara Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu. Názena ni a ndaasa ƚane na wá, bademme watse á de gevge, adaba Dadaamiya á eptseka elva-aara dƙidƙeki.

Dágala antara tegáva á emnde a fetarfe am Kaurintus

¹⁰ Egdzar mama-aha-aaruwa, názu yá yekaná iya ázekure an zhera á Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu wá, a tegevka dágave á kure, bademme á kure njawinja á ba áte ye palle, jawammeje am enƙale palle, we á kure keni palle.

¹¹ Yá ndahaná adaba uwe una egdzar mama-aha-aaruwa, adaba ta se ndahiya emnde á Kaulauwe, una ba emnde á kure, geni anƙwa dágala-aha am dágave á kure.

¹² Náwa názena yá kátá bakurná iya: Labára anƙwa tegáva gergere am dágave á kure? Adaba ta bántsa emnde umele am kure: Itare tá dába ba iya Paul. A ba emnde umele: ƚere wá, ná dába Apaulaus. A ba emnde umele zlaƙe adaliye, ƚere keni ná dába ba Piyer. A ba emnde umele zlaƙe adaliye: ƚere wá, ná dába *Almasiihu.

¹³ Uwe? Kwá kurken Almasiihu an tega gergere kwakya emtu? Emtu kwa cenánƙena wá, iya Paul ta zlenjeliyaa áte dzaŋgala, ya emtsehe adaba kure emtu? Emtu ndza ta magakuraa baptisma na wá, an zhera-aaruwa iya Paul emtu?

¹⁴ Iya wá, yá slafaná we-aaruwa jipu ge Dadaamiya, adaba ndza maganakuránka baptisma ma ge ware á kure keni, má dedde ge tara Kirispus, tá an Gayus njainje-ka.

¹⁵ Daaci ware edda-aara ni, baira á de bá ya magakuraa baptisma an zhera-aaruwana?

¹⁶ Ane, a viyarka una ndza ya magateraa baptisma ge tara Aitiyain, antara emnde-aara na keni. Am iga a una wá, diyanka máki ndza ya maganaamaga baptisma ge ura umele.

¹⁷ Yaisu Almasiihu belika geni yá se magaterá baptisma ge emnde, a beli ge se bálá elva-aara, labáre á higa ge emnde bademme, wallá yá wesháná an ilmu á duniya-ka, geni a ganveka emtsa á Yaisu áte dzaŋgala seke duksa ba dey.

Hákuma antara ilmu á Dadaamiya aŋkwa am elva á Yaisu

¹⁸ Áza emnde na tá an keďa áte uŋŋule á Dadaamiya wá, má ká ndáhá elva a emtsa á Yaisu *Almasiihu áte dzaŋgala wá, tá zharák ba seke ká ndáhá elva a uksaŋwire, amá ázemiya mi emnde na má áte uŋŋule a jirire wá, aŋkwa hákuma á Dadaamiya am huďe á elva ŋanna.

¹⁹ Adaba uwe, aŋkwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ŋane:

Emnde na tá an ilmu á duniya, yá de keďaternaakeda ilmu ŋanna, yá de já eŋkale á emnde na tá an diya jipu na.

²⁰ Daaci máki estuwa wá, emnde na tá an ilmu á duniya, áma edda á ilmu mázla-aara? Ma emnde na tá an diya kwakya am wakita, áma edda á diya kwasau? Antara emnde a gá jawe arge njá á zamane na, áma zhera-aatare? Dadaamiya ganvege ilmu á duniya názu baaka námpire-aara.

²¹ Dadaamiya a marateraa ilmu-aara ge emnde geni tá diyeddiye ŋane, ganakini ba ŋane una Dadaamiya á jirire, amá an ilmu á duniya, emnde diyarseka ŋane dekideki. Adaba una ŋanna, Dadaamiya a eksetaa barama umele an elva na mí balaná miya kina, itare tá zharán ba seke elva a uksaŋwire na, amá Dadaamiya tsaatse áte elva-aara ŋanna, geni á lyaterlya an ŋane, emnde na tá fetaare áte ŋane bademme.

²² Yahudiya-aha itare tá aŋkwa ndava naláama, geni tá nanna duksa an ice-aatare emtsaade, lauktu tá fetarfe. Yunaniŋkau-aha maa, itare tá kátá dise Dadaamiya an ilmu á ire-aatare.

²³ Amá miya wá, mí bálá ba elva a Yaisu Almasiihu na ta zleŋelaa áte dzaŋgala na. Ge Yahudiya-aha wá, waazu ŋanna á jaterja an ervaunďe. Am hyema á emnde na garevka Yahudiya-aha keni maa, tá cenán ba seke elva a uksaŋwire.

²⁴ Amá áza emnde na a dzeratersaa Dadaamiya geni tá gevge emnde-aara an jirire wá, ma Yahudiya-aha, ma emnde a jeba umele keni, elva ŋanna gevka duksa dey, diyardiya geni ba jirire aŋkwa hákuma, antara ilmu á Dadaamiya am Yaisu Almasiihu.

²⁵ Á ba emnde umele: Názena a maganaa Dadaamiya na wá, una ba uksaŋwire, mbate jauje ge ilmu-aatare. Itare tá slán ba seke baaka payďa á Dadaamiya, mbate baakire á payďa ŋanna jauje ge ndzedá-aatare.

²⁶ Egdzar mama-aha-aaruwa, ba kure na a dƒhakuraa Dadaamiya ge slera-aara na keni, zharauzhára ba shagera; ge ilmu na ta tsaa átekwa emnde a duniya wá, ábi am kure cekwa emnde a ilmu ŋanna? Ábi cekwa emnde a hákuma am kure? Cekwa emnde na tá an dárádza keni bademme.

²⁷ Amá ba emnde na ni emnde a duniya tá zharáter ba seke uksaŋwa-aha na wá, Dadaamiya a dzeraterse geni tá gev emnde-aara. An una ŋanna, a fateraar zherwe jipu ge emnde na tá an ilmu á duniya. A dzerese emnde na baaka payďa-aatare, geni á fateraar zherwe ge emnde a ndzedá.

²⁸ Dadaamiya a dzerese ba emnde na baaka dárádza-aatare am duniya, emnde tá zharáter ba seke ma ta baaka keni ba kalle na, geni á gatervege emnde na tá an dárádza na.

²⁹ Dadaamiya a dzerese jeba á emnde ñanna, geni ma ware keni a galeka ire á katafke-aara.

³⁰ Ba Dadaamiya una a gakurve palle antara Yaisu Almasiihu, ba ñane una a magaa puta, geni Yaisu Almasiihu á gev edda á ilmu á miya. Adaba barka á Yaisu Almasiihu ñanna zlaɓe ádaliye, Dadaamiya a eksamite ge ma emnde a jirire á katafke-aara, a lyamisehe, a gamive emnde-aara.

³¹ Adaba una ñanna, gevge ba seke una am wakita á Dadaamiya aɲkwa an puwa, a ba Dadaamiya: Má ura á kátá gálá ire wá, a eggálá adaba názena a maganaa Yaakadada.

2

Paul á ɓálá elva a emtsa á Yaisu áte dzaɲgala

¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, am duwa-aaruwa á dezekure ge ndakur názena a maraɲeraa Dadaamiya na wá, ba iya keni ndanakurka elva ñanna an elva na zlazlaɗa tá kátána emnde a duniya na, ndaanakurka an ilmu á duniya keni.

² Ba lauktu yá dezekure keni, ndza njanantenja ya geni yá de ndakur ba elva a Yaisu *Almasiihu, kwakya-aara ba elva a emtsa-aara, yá de farka umele ɗekidɗeki.

³ Daaci am una ndza yá am dágave á kure keni, ndza ya tapaa ba ɓaakire á payɗa am vuwa-aaruwa, ndza á wiwa lyawa jipu, yá ámbera gyaigya ba seke maagara.

⁴ Am sarte na yá aɲkwa á kwarakurse duksa áte elva á Dadaamiya na, belanakuremka ilmu á duniya, antara elva-aha na emtake am hyema na geni sey kwá lyevalya, amá a maganaa ba Shedekwe Cudɗɗe slera-aara am kure, an hákuma á Dadaamiya, kwa naba diyeddiye geni elva-aha-aaruwa jirire.

⁵ Daaci estuwa, fetarfire á kure a gevka áte ilmu á emndimagwaha, amá a gevge áte slera á Dadaamiya, an hákuma-aara.

Ilmu na á vatertá Dadaamiya ge emnde

⁶ Ge jirire wá, ge emnde na gyairebgye am elva á Dadaamiya wá, yá aɲkwa kwaraterse ilmu á jirire, amá wá, ilmu á urimagweka, ilmu á male-aha na tá an hákuma am duniya, watse tá de zle na ka.

⁷ Ilmu na ni yá aɲkwa ndahaná iya na wá, ilmu á Dadaamiya. Una ndza ba nasherire á Dadaamiya, ndza diyarka emndu werre. Amá wá, kwaye zlaɓe am fakta á duksa baɗemme, kertenɲ ndza an tsatse ázeɲara geni watse mí de njá antara ñane am ɗemɗemire-aara na á maga wulwulire jipu na.

⁸ Ba palle keni ɓaaka ura am male-aha á duniya na una diyaadiya jeba á ilmu ñanna. Ma andze diyardiya wá, ma andze tá jeka Yaakadada áte dzaɲgala. Adaba ba ñane una edda á ɗemɗemire ñanna wulwule jipu na.

⁹ Dadaamiya a magaa ba seke una aɲkwa an puwa am wakita-aara, a ba ñane: Názena zlaɓe nánka ice á urimagwe, názu zlaɓe cenánka hyema á urimagwe, názena slaslaaka urimagwe ɗekidɗeki na, Dadaamiya a tsatsateraa una ñanna ge emnde-aara na wayarwáya na.

¹⁰ Amá ge miya wá, Dadaamiya a maramiyaa nasherire á duksa-aha ñanna á ba an Shedekwe Cudɗɗe, adaba Shedekwe Cudɗɗe diyaadiya duksa baɗemme, antara ba názu á slaslaná Dadaamiya keni baɗemme.

¹¹ Ba emndimagwaha keni wá, aɲkwa ura ni á dzegwándzegwa dise názu am huɗe á ura emtu, má edda á vuwa-ka? Ba duksa palle an Dadaamiya keni, sey ba Shedekwe á Dadaamiya palle una diyaadiya názu am Dadaamiya.

¹² Amá miya wá, Dadaamiya a naba vamite Shedekwe-aara ñanna diyaadiya názu am ñane na, Shedekwe umeleka. Dadaamiya a vamite Shedekwe-aara geni á melamiyumele ge cena názena á vamita ñane.

¹³ Daaci má nǎ aŋkwa á kwaratersa elva ge emnde áte jeba á elva-aha nǎna wá, nǎ kwaratersa an ilmu na ta mbanǎsa emndimagwahaka, á banǎna ba Shedekwe Cufedfe nǎna aŋkwa am ervaunǎde-aatare keni na.

¹⁴ Edda una má baaka Shedekwe Cufedfe am ervaunǎde-aara wá, á dzegwánka Iyiya jirire na á baterná Shedekwe á Dadaamiya ge emnde. Ba eccena-aara keni á cenánka. Baira am hyema-aara, nane á cenán ba seke elva ucire, adaba sey ba emnde na tá an Shedekwe á Dadaamiya una tá cenán-cena duksa-aha nǎna.

¹⁵ Edda una aŋkwa Shedekwe Cufedfe am nane, á diyeddiye duksa bademme, tara una jirire, antara una mándzawe keni bademme, amá edda una baaka Shedekwe Cufedfe am nane wá, á taa diseke názu am edda una an Shedekwe Cufedfe na.

¹⁶ Aŋkwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba nane: Ware edda una diyaadiya názu á slaslaná Yaakadada a bina. Amá miya na má an Shedekwe á Dadaamiya na wá, diyamidiya názu á slaná Yaisu *Almasiihu.

3

Nere na ba emnde a slera á Dadaamiya

¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, ge jirire wá, am duwa-aaruwa na ya dezekure na wá, ndza dzegwanánka ndakur elva áte una tá ndahater ge emnde na aŋkwa Shedekwe á Dadaamiya am itare na. Ndza ya bakuraa elva ba seke una tá ndaater ge emnde na ni zlafe tegaraaveka antara emnde a duniya dfekideki na, adaba ndza kwa ba seke egdzara mesheshe, zlafe kwá fantau an fe ge daba Yaisu *Almasiihu.

² Názu ndza ya kwarakursaa iya, ndza ba seke ufa na tá fanu ge egdzere aŋwaslire, ndza vanakurteka dafa á jirire, adaba ndza zlafe kwá dzegwánka ezza-aara. Sem ba kina keni ba zlafe kwá dzegwánka nǎna.

³ Adaba zlafe njá á kure geraraaveka antara njá á emnde a duniya. Kwakya shelha, antara dágala-aha am dágave á kure. An jeba á hala á kure nǎna, kwa ba seke emnde a duniya-ka emtu? Una ba jirire, kwa ba kalkale antara itare.

⁴ Am ta bántsa emnde umele am kure: itare ta daba iya Paul, a ba emnde umele, itare tá daba Apaulus, an jeba á mága á kure nǎna, kwa ba kalkale-ka antara emnde umele am duniya emtu?

⁵ Ware Apaulus keni? Iya Paul, ya hyeb ware kena? Bukerfe á nere na ba emnde a slera á Dadaamiya, a belánǎraa á sem dágave á kure ge fakurá áte barama á Yaisu *Almasiihu, geni kwá gevge emnde a fetarfe. Ma ware á nere keni á maga ba slera na a faara Dadaamiya na.

⁶ Nere, ndza na ba seke emnde a herfa. Iya, ya dzebaa duksa, Apaulus maa, a fanu yáwe, amá á walantá ba Dadaamiya palle duksa nǎna.

⁷ Daaci ma slejeba duksa, ma slefanu yáwe keni hyarebka duksa, sey ba Dadaamiya palle una átire, adaba á walantá ba nane duksa na an dzeba.

⁸ Edda una a dzebaa duksa, an slefanu yawe, ta ba kalkale. Dadaamiya á de vaterte ba lafa-aatare ma ge ware-aatare keni áte názena ndza a maganaa edda-aara.

⁹ Nere nǎ maganá ba slera ge Dadaamiya, slera á nere ba darame palle. Kure keni maa, kwa ba seke fahe á Dadaamiya, zlafe adaliye, kwa ba seke bere na a fanaa Dadaamiya.

¹⁰ Iya wá, Dadaamiya a magiyaa ngurna kwakya ge fantau ge slera-aara am dágave á kure. Ndza ya ba seke slefa haha na diyaadiya fa haha ba shagera na, ya fanaa ekte shagera ge bere, daaci emnde umele keni tá de katafke an slera ge ndera bere átekwa. Daaci bademme á emnde a ndera bere nǎna, ma ware-aatare keni a maga enkale ba shagera áte slera na á maganá nane ge ndera bere nǎna.

¹¹ Ekte á bere wá, an fa zlauzle, ba nane una Yaisu *Almasiihu, tá taa farka ekte á bere umele ge nane dfekideki.

¹² Ate ekte á bere ñanna, emnde umele tá de nderanu an dindar, emnde umele tá de nderanu názá-aatare an lipela, emnde umele tá de nderanu an nákwa na an dárádza jipu na. Emnde umele zlaɓe ádaliye, ma tá de nderanu názá-aatare an hazla, antara názambakará, emnde umele ma tá de maganu an kwatsape.

¹³ Vaci tsa fáyá, ma slera á ware keni á de shebaaveka mázla-aara. Adaba vacite ñanna wá, Dadaamiya á de maresemáre ma slera á ware keni, á de fanu slera-aha ñanna ge kára emtsaade. Daaci mí de zhara gergerire á slera-aha á miya bademme tara una shagerire, antara una shagerkire keni.

¹⁴ Edda una má kára zaaka tate na ndza a maganaa ñane wá, Dadaamiya á de vante laɗa-aara.

¹⁵ Amá edda una má kára zawza tate na ndza a nderanaa ñane, ñane wá, keɗanaakeda laɗa-aara, shifa-aara wá, á de shansha, amá wá, á de enzla ba zlahhe á sa am huɗe á kára.

¹⁶ Diyakurka geni kure wá, kwa ba seke bere á Dadaamiya, á njá Sheɗekwe á Dadaamiya am kure emtu?

¹⁷ Ay degiya, ma a kyabanaa ware bere á Dadaamiya ñanna, Dadaamiya á de keɗenaakeda edda-aara keni. Adaba bere ñanna, bere cuɗeɗe ge Dadaamiya. Daaci ba kure una kwa bere á Dadaamiya ñanna.

¹⁸ A darka shaitaine ge ura umele am kure, a de sláná am ervaunɗe-aara geni ñane gevge edda á ilmu am duniya na. Arge una ñanna, a ganvege ire-aara ba seke edda una cekwa enkale-aara am ice á emnde, daaci á de shá ilmu á jirire.

¹⁹ Ya ndaanaa adaba uwe una, ilmu na ta disaa emnde a duniya, una ba ucire am ice á Dadaamiya. Ankwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ñane: Á shatertuwa ba Dadaamiya ge emnde a ilmu, am yaimyaimire na tá maganá itare.

²⁰ Ankwa an puwa á ba am wakita á Dadaamiya ñanna zlaɓe ádaliye, a ba ñane: Nazu tá sláná emnde a ilmu á duniya wá, baaka nampire-aara áza Yaakadada.

²¹ Adaba una ñanna, ma ware edda-aara keni a galeka ire áte ura umele ba dey. Diyaweddiye geni bademme á duksa á ba ázekure.

²² Ma iya Paul, ma Apaulaus, ma Silas, bademme á ñere njá á ba am erva á kure. Ma shifa, ma emtsa, duksa na ankwa kina, antara una á de sawa á katafke, bademme ba náza á kure.

²³ Amá kure an ire á kure wá, kwa emnde á Yaisu *Almasiihu, Almasiihu keni ñane názá á Dadaamiya.

4

Elva a slera á emnde a bela

¹ Daaci estuwa, diyaweddiye ba shagera geni ñere emnde a bela á Yaisu *Almasiihu wá, ña ba emnde a slera-aara, Dadaamiya a faɗerar de sateranse nazu ndza diyarka am elva-aara ge emnde.

² Diyakurdiya geni názu á kataná zánwe áza sleslera-aara wá, ba dzayyire á ervaunɗe áte slera na a faara ñane.

³ Ázerwa ge iya wá, baaka lámbe-aaruwa áte názena kwa sliva kure, ma emndimagwaha tá nderita elva-ara ge dise dzayyire á ervaunɗe-aaruwa keni, iya baaka lámbe-aaruwa átekwa. Ba iya an ire-aaruwa keni njananteka ya am ervaunɗe-aaruwa geni dzayye ervaunɗe-aaruwa.

⁴ Diyanka ɗekideki, má sem ba kina keni kwasau ba zlaɓe ankwa duksa mándzawe am ervaunɗe-aaruwa. Amá yá taa bánka ganakini ya cuɗeɗe bademme. Sey á de kyáná ba Yaakadada palle shairiya-aaruwa.

⁵ Adaba una ñanna, hadzalauka am elva ɗekideki geni kwá njanta kure názu am huɗe á ura. Amá ufaufa ba náza á Yaakadada Yaisu *Almasiihu palle. Vacite na má

de samsa ɲane, baɗemme á názena an shebe kina, antara názena am huɗe á emnde, baɗemme á de sansese. Daaci ma ware keni á de galaná ba Dadaamiya aɗaba slera-aara, ma ndza a magaa kwakya, ma ndza a magaa ba cekwaanɗuɗi keni.

⁶ Ya ndaase elva-aha ɲanna estuwa áte ire á ɲere antara Apaulaus na wá, ba geni kure keni kwá zharaná áte ɲere názena á kátá ndahana elva ɲanna. Názena yá kataná iya ázekure wá, ma am uwe keni ɗabaudába á ba áte una am wakita á Dadaamiya, geni ma ware á kure keni a galeka ire áte ura mázle-aara, a epsaweka ura umele keni.

⁷ A gakvaa ware male arge emnde? Ábi baɗemme á názena ka shanaa ka a vaktaa ba Dadaamiya? Ay labára kena ká gálá ire átekwa ba seke ka ganaa ba ekka an ndzedá á ɲa na?

⁸ Ekkure, kertenɗ njakurantenja am ervaunɗe á kure geni shakuránsha názena kwa kataná kure baɗemme, an emtsa waya á kure, gakurevge slekse-aha an ire á kure. Amá ɲere wá, estuweka. Wayanwáya geni kwá gevge slekse-aha ba jirire am ice á Dadaamiya, lauktu watse mí de njá átirpalle antara kure am yaikkire-aara.

⁹ ɲere emnde a belá á Yaisu *Almasiihu wá, yá zharán ba seke Dadaamiya a ɗañeraa á dem kataliya á emnde ba cakcake, ɲa ba seke emnde na ɲáteraaɲa shairiya a emtsa, tá de ceɓa shifa-aatare áte ice á zlamáha na áza emnde. Am duniya baɗemme ganɗerevge ba seke názá ezzhara, tá ámbera eddzaka na, antara ba malika-aha keni tá zhara ba ɲere.

¹⁰ ɲere ganɗerevge ba seke uksanɗa-aha áza emnde aɗaba zhara á Yaisu Almasiihu, amá kure wá, kwa bántsa kure, kwa emnde a enkale aɗaba kwa náza-aha-aara. ɲere ɲa emnde na baaka payɗe á ɲere, amá kure wá, kwa emnde a ndzedá, kwa emnde a dárádza, ɲere, ɲa emnde na baaka ɗemdemire á ɲere.

¹¹ Se ba am kina keni á ceɓañerá ba lámbe, á wáñerá ba waya antara ndera, náza tsekwa á ɲere keni baaka, baaka há á ɲere keni ge ɲere.

¹² Ná maga mbera á ɲere geni njá shansha ba názu njá zuze ge we á ɲere. Má tá zlazlanɗerzláze emnde, ɲere njá gater barka, ma tá fá ba zlaɗa-ara áte ɲere keni ba njá fá ervaunɗe.

¹³ Má emnde tá za vuwa á ɲere, ɲere njá eptsaterá an elva lailaiɗe. ɲere ganɗerevge ba seke ɗugje áza emnde, se ba am kina keni tá zharáñer ba seke názu tá de puwanve áte ɗugje.

¹⁴ Ya puwakurte una ge gula higa á kure an ɲane ka, amá yá vakurte ba sawari-aha-aaruwa, aɗaba wayanakurwáyá an ervaunɗe-aaruwa palle.

¹⁵ Ma kwa shaa ba emnde debu ge kwarakurse elva á Yaisu *Almasiihu keni wá, edda una gevge ba seke eddekure am emnde ɲanna wá, sey ba palle. Eddekure ɲanna ba iya. Aɗaba ndza ya dakurnaa ba iya zunɗwe elva á Dadaamiya.

¹⁶ Daaci, táslawa á kure, gawevge ba seke iya.

¹⁷ Aɗaba una ɲanna kina yá bela Timaute ádezekure, á de yehakuranteyeha ɲane njá-aaruwa am elva á Yaisu Almasiihu. Názena á de kwarakursa ɲane ba palle antara una yá anɗkwa maganá iya am dágave á emnde a fetarfe ma áme keni baɗemme. Aɗaba ɲane gevge ba seke egdza-aaruwa, slewaya-aaruwa, dzayye ervaunɗe-aara áte elva á Yaakadada.

¹⁸ Kwakya emnde tá gálá ire am dágave á kure, itare ta kurken watse yá duka ádezekure ba ɗekidɗeki.

¹⁹ Amá má wayetewáyá Dadaamiya wá, yá anɗkwa duwa ba herzhe na. Daaci yá de nanna názena ta maganaa itare emnde a gálá ire ɲanna, baaka wedere-aaruwa áte názena ta ndahanaa itare, nampire wá, ba názu ta maganaa itare.

²⁰ Ya ndahanaa aɗaba uwe una, aɗaba Dadaamiya á ganveka sleksire-aara aɗaba nara á urimagwe, sey má anɗkwa hákuma-aara am edda-aara.

²¹ Kwá kátá uwe kure kina ázerwa? Kwá kátá yá duwa an kurpe am erva emtu? Yá duwa an hairire, antara háyáva-he?

5

Shairiya á emnde a mága gwardzire

¹ Ma áme keni yá cena tá ndaha ba elva á kure geni kwa emnde a mága gwardzire, ba emnde na dábarka Dadaamiya keni tá maŋka jeba á una ŋanna. Adaba yá cena aŋkwa ura am dágave á kure á zlava an mukse á eddenara.

² Kelaa ma kwá kyuwa adaba haypa na jesarje am dágave á kure, amá kure kwá gálá ire zlaŋbe adaliye. Naba ŋgyawansenŋye edda una a magaa laakire ŋanna am dágave á kure.

³ Iya wá, baaka irice-aaruwa am dágave á kure, amá am ervaunŋde-aaruwa wá, yá á ba am dágave á kure. Yá bakurá ba jirire: Edda una a magaa duksa estuwa am dágave á kure na, ba kalkale irice-aaruwa keni aŋkwa am dágave á kure, áte náza-aaruwa wá, belanarbelá ya shairiya ge edda-aara zlauzle.

⁴ Ya belaar shairiya ŋanna an zhera á Yaakadada Yaisu *Almasiihu. Náwa názu yá bakurná iya: naba jawammeje am dágave á kure, una ba jirire geni am ervaunŋde-aaruwa iya keni yá á ba am dagave á kure, hákuma á Yaakadada Yaisu *Almasiihu aŋkwa am dagave á kure.

⁵ Daaci ura estuwa, naba yawanánya ge Shaitaine geni a kedfekeda vuwa-aara, amá á de shá shifa vacite na má watse Yaakadada Yaisu Almasiihu á se kyá shairiya á emnde bademme na.

⁶ Aley ni kure kwá gálá ba ire na wá, ábi una unŋule-aara-ka. Emtu diyakurka ganakini egdza shahi á makala ba cekwaanŋudí á naba tsantetse ukpa na an wáslá na bademme emtu? Amaana: Egdza haypa ba cekwaanŋudí, á naba hyemhya am kure bademme.

⁷ Daaci sawansese emgyegwe a haypa na ba seke shahi á makala na am dágave á kure, daaci kwá gevge emnde cufedŋde duksa á kure. Diyandiya tsa geni Dadaamiya a gakurve vatene-ka emnde cufedŋde, adaba Yaisu Almasiihu emtsamtsa adaba miya, ŋane gevge ba seke zhel kyawe na tá icaná am muŋri á *Paska na ge miya.

⁸ Daaci zaumiza muŋri á Paska á miya, amá wá, baaka shahi á makala am hufe-aara. Amaana: magaumika emgyegwe a haypa na ba seke shahi á makala na, amá njauminja cufedŋde, magaumimága jirire.

⁹ Am wakita na ndza ya puwakurte zuŋŋwe keni, ndza ya bakuránba geni njauka an emnde a mága gwardzire.

¹⁰ Dzamanka iya áte emnde a mága gwardzire na ta baaka am elva á Yaisu *Almasiihu, bi emnde a fá ice am duksa á ura, bi neyle-aha, bi emnde a mága hele. Ndanka ya áte emnde a duniya bademme, adaba ká taa piyeteka una, sey má ká njeka am duniya ba dŋekidŋeki.

¹¹ Elva-aaruwa ge iya wá, edda una ni aŋkwa á daba Yaisu Almasiihu, mele zlaŋbe adaliye ni á de maga gwardzire, bi á maga wáya á duksa á ura an ervaunŋde-aara bademme, bi á de maga hele, bi á pesha emnde an zláze, bi á gev slembazla, bi á ila duksa á emnde na wá, ura estuwa njauka kerde, baira ba ge zá duksa keni fauka erva á kure á dem tasa palle antara ŋane.

¹² Shairiya á emnde na fartarka áte Yaisu Almasiihu wá, una slera-aaruka, banakuránka una ŋanna. Ay emnde na tá am kure keni kwá kyeka shairiya-aatare emtu?

¹³ Náza emnde na fartareka áte Yaisu Almasiihu wá, á de kyaná ba Dadaamiya an ire-aara shairiya-aatare. Ekkure wá, magaumága ba una am dágave á kure áte una

a ndaasa wakita á Dadaamiya, a ba ñane: Bakausebáke slemaga duksa mándzawe am dágave á kure na.

6

Dawánka shairiya á kure á deza emnde a duniya

¹ A ba iya wá: má tsekwaatsekwa dagala am dágave á kure, kelaa ma kwá dándá á deza emnde á Dadaamiya ni, kure kwá de puwa ugje áza emnde na fartarka áte Yaisu *Almasiihu dekidéki na wá, una ni ba shagera?

² Diyakurka ganakini ankwá á sawa sarte umele, watse tá de kyáná ba emnde á Dadaamiya shairiya á emnde a duniya na bademme emtu? Má watse kwá de kyáná kure shairiya á nalgaadama ni, kwá dzegwánka ba egdza shairiya cekwaanḡudí emtu?

³ Diyaweddiye una ba shagera: am sarte ñanna, ba malika-aha á Dadaamiya keni watse mí de kyáná ba miya shairiya-aatare. Máki estuwa, labára mi kyeka shairiya á miya á ba am zamane á miya na keni?

⁴ Daaci má jerje lámare á duniya am dágave á kure wá, kwá dándá elva ñanna á deza emnde a duniya na baaka slera-aatare dekidéki am aiklasiya na, geni tá de kyáná itare shairiya á kure emtu?

⁵ Jeba á una wá, zherwe jipu. Há! Ba palle keni baaka slenḡkale am dágave á kure geni á tsanaatse elva am dágave á emnde a fetarfe emtu?

⁶ Kwa emnde a fetarfe ni kwá de puwar ugje ge ire á kure áza emnde na fartarka áte Yaisu Almasiihu, una ni ba shagera?

⁷ Ge jirire wá, ankwá haypa á kure bademme, ma kwá de puwa ugje ñanna á ba áza emnde á Dadaamiya keni. Una ñanna á mára ba tsaftsaḡire á kure áte barama á Dadaamiya. Ma ura a magakte kelaadire, ma a ilu duksa á ña keni, shagera ba farvaunḡe, arge dá ura á dem shairiya.

⁸ Baira deme, kure keni kwá maga ba kelaadire ñanna tsa am ekte ge emnde umele, kwá ankwá zlerma duksa-aatare ma gakurevge ba egdzar mama-aha am elva a Yaisu Almasiihu keni.

⁹ Diyakurka geni bademme á emnde a mága kelaadire tá taa demka á dem zlanna á Dadaamiya emtu? Jawanaaveka ge unḡule a jirire: Emnde a mága dákarire, emnde a kyula hele, emnde a mága gwardzire, an emnde na tá zlava an zála ba seke itare ákurá mukse,

¹⁰ zlaḡe ádaliye neyle-aha, antara emnde a fá ice am duksa á ura, emnde a mbazla, emnde a pasha ura an zláze, ira emnde a za baráma, bademme á kelaade-aha ñanna, itare tá shánka zlanna á Dadaamiya.

¹¹ Emnde umele á kure, njá-aatare ndza ba estuwa werre. Amá kina wá, adaba zhara á Yaakadada Yaisu *Almasiihu wá, kwá an bara áza Dadaamiya, a gakurve emnde-aara, a gakurve emnde cuḡeḡe an hákuma á Sheḡekwe-aara.

Dadaamiya nderaaka urimagwe ge mága dakarire an vuwa-aara

¹² Ta bántsa emnde umele á kure: ma mága jeba-ara keni piyaaka, duksa bademme gevge ba halál. Una ba estuwa, amá wá, duksa bademmeka una watse emtake áte itare. Iya keni yá slaslán ba estuwa geni ma mága jeba-ara keni piyaaka, duksa bademme gevge ba halál ge iya, amá wá, yá eksarka dekidéki gev náve á duksa umele.

¹³ Kwa bántsa kure zlaḡe ádaliye: náza za wá, ba ge zana á dem huḡe, huḡe keni ba ge za náza za á demkwa. Una keni ba jire ba estuwa. Ay degiya, vacite umele, tara huḡe antara náza za ñanna bademme tá de keḡa bademme. Ay vuwa á urimagwe keni Dadaamiya a nderán ge mága dakarire an ñane emtu? A'aa estuweka,

Dadaamiya a nderami ba ge Yaakadada Yaisu *Almasiihu, Yaakadada keni ge vuwa á urimagwe, adaba á ñámiya ba ñane.

¹⁴ Dadaamiya wá, tsantetse Yaakadada Yaisu am faya, á de tsamitetse miya keni an vuwa á miya bademme an hákuma-aara.

¹⁵ Diyakurka ganakini vuwa á kure ubiya á Yaisu Almasiihu emtu? Mi dzegwándzegwa tevaa ubiya á Yaisu Almasiihu, mi de jaterme an vuwa á záware emtu? Una á taa gevka dámmaru.

¹⁶ Diyaweddiye ba shagera ganakini má edda-aara a demaa am mukse záware, garevge ba vuwa palle antara ñane. Una wá, a ndaana wakita á Dadaamiya, a ba ñane: Emnde buwa ñanna, tá gev ba vuwa palle.

¹⁷ Ba duksa palle ge edda una a vante ervaunđe-aara ge Yaakadada keni, ñane, tá an Yaakadada, tá gev ba palle am shifa-aatare.

¹⁸ Adaba una ñanna, camarauka tate á gwardzire dekideki. Nja á haypa na á maganá urimagwe na, bademme á taa gevka palle antara vuwa á edda-aara, amá edda una a de magaa gwardzire wá, a maganta ba ñane kelaadire ge ire-aara.

¹⁹ Diyakurka geni vuwa á kure bere á Shedekwe Cufedde emtu? Shedekwe Cufedde na a vakurtaa Dadaamiya na á njá am kure. Kwá kwaraná kure-ka vuwa á kure.

²⁰ Dadaamiya a varakurse an duksa na jauje gendzedá á urimagwe. Adaba una ñanna, an vuwa á kure bademme, magaumága ba názena ni kwá zleba ba Dadaamiya palle an ñane.

7

Elva áte nika

¹ Nawmbare jawápa á ndáva á kure, ndza kwa puwite áte nalmesheri á kure: Ate iya wá, máki zhele á camareka tate á mukse ba dekideki keni ba shagera.

² Amá adaba sabaaba á gwardzire wá, ambane ma ware keni á gá mukse palle, mukse keni á de gá zhele geni ñane tá njá kerdé.

³ Daaci sey zhele á vante wedere-aara ge mukse-aara, mukse keni á yanveka wedere-aara ge zhele-aara.

⁴ Adaba baaka hákuma á mukse arge vuwa-aara, á kwaraná zhele-aara. Ba estuwa ge zhele keni, baaka hákuma á zhele arge vuwa-aara, á kwaraná ba mukse-aara.

⁵ Daaci kure, tara zhele an mukse, piyawapteka dekideki am dagave á kure, sey má zlakuruzle am ndáhá geni kwá de njá gergere am sarte cekwaangudí, geni kwá yeka áza Dadaamiya. Am iga-aara wá, jawammeje zlafe ádaliye geni a mbedakuraaka Shaitaine á dem haypa, adaba cekwire á farvaunđe á kure.

⁶ Elva na yá ankwá bakurná iya na wá, gevka laarire, yá kátá bakurá ba ni ma ura-ara keni ba shagera ba una a eksesaa edda-aara.

⁷ Ate iya wá, yá kátá emnde bademme tá njá ba seke iya. Amá á taa gevka, adaba ma ware keni á ba an názena a wayanantaa Dadaamiya; ge ura umele á vante waya nika, ge umele á vante ndzedá ge nja an ire-aara ba ñane palle.

⁸ Kina wá, yá elvan ge emnde na zlafe gareka nika na, antara ñwasha na a kedaa zála-aha-aatare; itare wá, shagera tá njinja ba seke iya.

⁹ Amá má kwá taa kwaruka vuwa á kure wá, ambane kwá ñgudá nika. Ngulme ba una ñanna arge njá an mbagerire ba kelaazare.

¹⁰ Ge emnde na tá an nika zlauzle wá, una elva-aaruka, a fakuraara ba Yaakadada, geni mukse, a tegaraaveka dekideki an zhele-aara.

¹¹ Má gevge ni tegaraavetege an zhele-aara wá, sey á njá baaka zhele, bi á se mela antara zhele-aara. Ba estuwa ge zhele keni, a belanaaka mukse-aara dekideki.

¹² Náwa una wá, yá ndahater ge jugená á emnde umele: una Yaakadada-ka, yá baterná ba iya: máki anjwa zhele na fetarfe áte Yaisu *Almasiihu, an mukse na fetareka, a belanaaka mukse-aara.

¹³ Ba duksa palle ge mukse na fetarfe, máki á mba á zhele na fetareka, má zhel nanna wayaawáyá an mukse-aara, a njinja am mba á zhele-aara.

¹⁴ Ya ndahanaa adaba una ka, adaba zhel nanna zlafe fetareka na, nane keni ba gevge cudfedde adaba mukse-aara. Mukse keni má zlafe fetareka, nane keni ba gevge cudfedde adaba zhele-aara. Má baaka una wá, egdzara-aatare tá gevka cudfedde, amá estuweka, egdzara keni ta cudfedde-aha.

¹⁵ Amá má gevge ni edda una fetareka na á kátá tegaava an slefetarfe wá, naba vawanteva baráma. Daaci una jauje na, ma mukse, ma zhele keni am iga á lámare nanna, nane gevge ba egdza zhele, adaba Dadaamiya a dhákur geni kwá njinja an hairire.

¹⁶ Ekka mukse, diyakdiya ba jirire ganakini ká de lyelya zhele á na emtu? Ma ka zhele keni, diyakdiya ba jirire ganakini ká de lyelye mukse á na emtu?

Ma ware keni a njinja á ba áte njá-aara na a dhanaa Dadaamiya

¹⁷ Duksa palle wá, ma ware keni a eddaba barama á Dadaamiya áte una á maranná nane, a tatayeka gev seke ura umele, a tsaatse á ba áte njá-aara nanna ndza a dantaa Dadaamiya am kwa na. Kwaya nane názena yá fateraare ya ge aiklaisiya-aha na ma tá áme keni bademme.

¹⁸ Má ura a shaa dhaha á sawa áza Dadaamiya am sarte na an bela am shedekwe, a eptseka elva, a tsaatse á ba áte njá-aara nanna. Edda una a dantaa Dadaamiya am sarte na zlafe demka am shedekwe keni, a dzameka elva a dem shedekwe mázla-aara.

¹⁹ Ma edda una demka am shedekwe keni, dem shedekweka una duksa, edda una an belá am shedekwe keni, dem shedekwe hyepka ba náza keni. Duksa yaikke wá, sey ba dhába názu a ndahanaa Dadaamiya.

²⁰ Daaci ma ware keni, a tsaatse á ba am tate-aara na ndza a dantaa Dadaamiya am kwa ge se dhaba nane na.

²¹ Daha á Dadaamiya a de beráká am návire emtu, geni ká se dhaba nane? Má estuwa, dzameka ire á návire mázla-aara, amá máki jerje pute umele geni ká gevge egdza zhele wá, una keni ba shagera ge ekka.

²² Yá ndahaná adaba uwe dzameka ire, adaba má ura am návire, Yaakadada a dante geni á dhaba nane, edda-aara gevge ba seke egdza zhele áza Dadaamiya. Ba estuwa ge edda una á kwaraná nane ire-aara am duniya na keni, má a dantaa Dadaamiya geni á dhaba nane, edda-aara keni gevge náve á Yaisu *Almasiihu.

²³ Dadaamiya á varakurse an duksa yaikke jauje ge ndzedá á urimagwe, daaci gawevka náve-aha á emnde dhakideki.

²⁴ Estuwa egdzar mama-aha-aaruwa, ma ware á kure keni njawinja á ba am tate na ni ndza a dhakurtaa Dadaamiya átekwa na, njawinja ba estuwa á katafke-aara.

Elva a emnde na zlafe gareka nika an mukse na a kedaa zhele-aara

²⁵ Ate elva a gyaale-aha, antara dawale-aha wá, una wallá ya cenaná áza Yaakadada, wallá uwe, yá vakurte ba sawari-aaruwa. Diyakurdiya geni Yaakadada a magiyaa ngurna, ganevge ura-aara, daaci hyainevhye geni kwá cena názu yá bakurná iya.

²⁶ Adaba kwakyire á wahála na yá zharaná ya na wá, má ura á njá ba estuwa keni mándzaweka, a ba iya.

²⁷ Daaci ekka edda una ká an nika á na zlauzle wá, tatayeka ica nika á na. Amá ekka edda una zlafe ngudanjka nika wá, sleka elva á nika mázla-aara.

²⁸ Ma ká gá mukse keni mándzaweka, ma gyaale keni máki á de gá zhele haypa-ka, amá duksa palle wá, emnde na garega nika na wá, anƙwa wahála ázetare ma vaatara keni. Daaci yá kátá lyakurse á ba am wahála ɲanna.

²⁹ Egdzar mama-aha-aaruwa, názu yá bakurná iya wá, náwa zamáne á miya na á de haraaka kwakya mázla-aara. Daaci kure emnde na kwá an ɲwasha keni, magawanaamaga duksa ge Dadaamiya ba seke kwa baaka an ɲwasha.

³⁰ Kure emnde na kwá am laruwa keni, gawevge ba seke ndza shakurka emtanƙire; emnde na tá am gedfa, a zhararzhára higa-aatare ba seke hyefka duksa; emnde a shákwa kazlaɲa á duniya keni a garevge ba seke baaka duksa-aatare.

³¹ Daaci baɗemme á názena á maga slera á ba an kazlaɲa á duniya na, fauka ire á kure átekwa, aɗaba duniya na á de zle.

³² Wayanka kwá hyá lyuwa an duksa umele ɗekidɗeki. Edda una gaaka mukse, ɲane á fá hyema á ba áte názu á kataná Yaakadada, á kátá maga ba názu á de hayánháya Yaakadada.

³³ Amá edda una an mukse wá, estuweka. ɲane á shunɲula ba kazlaɲa á duniya geni á gedantegedfa mukse-aara an ɲane, ámbera á dzámá slera á Dadaamiya keni.

³⁴ Daaci ɲane ire-aara gevge bubuwa. Ba duksa palle ge ɲwasha keni. Mukse má gaaka zhele ba ɗekidɗeki, antara una zlaɓe gyaale wá, itare ire-aatare á ba áte namaari á Yaakadada, tá tataya vante ire-aatare, antara ervaunɗe-aatare baɗemme ge Dadaamiya. Amá mukse á zhele wá, ɲane á hyá lyuwa á ba an kazlaɲa á duniya, á kátá á gedante zhele-aara an ɲane.

³⁵ Baɗemme á elva-aha na, yá tsakán ge piyakurte duksa umeleka, yá kátá ba njá á kure, yá kátá kwá maganaamaga názu zlaya, ira kwá vante ire á kure baɗemme ge Yaakadada.

³⁶ Kina wá, mí ndáhá elva á dawale, má tá kátá pákyáva an gyaale na á shebaná ɲane. Amá má ervaunɗe-aara ndunde gyaale ɲanna, diyeddiye geni ba gyaale ɲanna keni á de zlaɗa ervaunɗe-aara kwakya áte una ɲanna, ervaunɗe-aara á kátá ba tá ɲgudfa nika an gyaale, daaci baaka haypa am huɗe-aara ɗekidɗeki, ba á gá gyaale-aara, a piyaraterteka názu njarantenja am ervaunɗe-aatare.

³⁷ Áma máki egdza dawale njantenja am ervaunɗe-aara geni á pekyá ge sheba gyaale mazla-aara, baaka sawari á emnde umele am huɗe-aara, a tapanaa ba ɲane am vuwa-aara geni á dzegwándzegwa nja estuwa, á ɲanaaɲa vuwa-aara, daaci ma gaaka mukse keni a magaa ba shagera.

³⁸ Jirire á elva ɲanna wá, edda una gaaga mukse keni a magaa duksa shagera, amá átira ba edda una má gaaka mukse na.

³⁹ Ge mukse á zhele, am sarte na zlaɓe zhele-aara anƙwa an shifa, an piya ganakini á pakyáava an zhele-aara, á de gá umele, sey má keɗaakeɗa zhele lauktu mukse á gevge egdza zhele; amá keni sey á de gá ba slefetarfe seke ɲane.

⁴⁰ Amá áte iya wá, á de shá higa kwakya má á njá an há-aara mázla-aara, arge una á de ga zhele umele na. Iya keni yá tama a binaa ba Sheɗekwe á Dadaamiya.

8

Elva a za názu ta icanante ge hele

¹ Kina wá, mí habaza elva a hyuwa na tá icanante ge hele na. A ba kure, baɗemme á miya diyamidiya jirire á elva ɲanna, una ba jire. Ay degiya, diya ɲanna á dá ura á dem kuraavire, sey ba wayavire palle una á dá emnde a fetarfe á de katafke.

² Má bánba edda-aara, iya wá, diyandiya duksa mázle-aara, ɲane zlaɓe shanka ɲane enƙale á jirire.

³ Amá edda una anƙwa á ɗaba Dadaamiya áte waya á ervaunɗe-aara wá, ɲane an diya áza Dadaamiya.

⁴ Ate elva a zá názu tá icanante ge hele wá, kwá kátá yá bakurá uwe? Náwa, bademme á miya diyamidiya geni zhera ba hele tá maganá emnde am duniya na, baaka námpire-aara. Diyamidiya zlafe ádaliye geni Dadaamiya wá, buweka sey ba palle.

⁵ Gevge wá, duksa-aha na áte samaya, una áte haha, kwakya názu emndimagwaha tá kezlater ugje ba seke dadaamiya. Kwakya duksa-aha na garevge dadaamiya-aha áza emnde umele am duniya. Duksa-aha umele kwakya garevge ba seke Yaakadada-aha arge emnde.

⁶ Amá ázemiya wá, baaka Dadaamiya umele sey ba palle, Eddemiya na duksa bademme a nderanaa ba ñane, shifa á miya, a nderamiya ba ñane, mi emnde-aara. Yaakadada keni sey ba Yaisu *Almasiihu palle, Dadaamiya ndza a nderaa duksa bademme áte erva an ñane; shamiyánsha shifa kina adaba ñane.

⁷ Amá kure, emnde umele á kure zlafe diyarka jirire á elva ñanna, geni baaka námpire á hele dekideki na. Daaci má tá ankwá zá názu ta icanante ge hele wá, kertenj tá fetarfe am ervaunde-aatare geni itare keni tá á ba am hele ñanna. Ya ndahanaa adaba uwe una, adaba emnde ñanna ndza mbarsembe mága hele ba estuwa, mele zlafe ádaliye keni zlafe gyarebka am elva á Dadaamiya. Daaci itare ma ta zu vaatara hyuwa ñanna keni, tá fetarfe á ba an jirire am ervaunde-aatare geni ta magaa duksa shagerka.

⁸ Má ge jirire wá, á badzámiya náza za-ka an Dadaamiya. Ma zamiyuze keni á sagamika, ma zamika keni baaka názu á gula áte miya.

⁹ Ekkure wá, kwá kwaraná kure ire á kure, ge zá názu kwá kataná kure. Amá wá, magaumaga enjkale, geni a mbedeka edda una zlafe gyebka am fetarfire na adaba kure.

¹⁰ Amaana: ba seke edda una zlafe gyebka am fetarfire na, máki á zhara ka edda una gyakebgye na, ká ankwá njá am tate á maga hele, ká ámbera zá duksa á hele, daaci fakanemfa ndzedá am vuwa ge ñane na zlafe gyebka am fetarfire na, ge eptsá á dem hele ka emtu?

¹¹ Daaci diyeddiye ba shagera geni ñane ñanna zlafe gyebka am fetarfire á eptsá á dem kataliya na wá, adaba ba ka na gyakebgye na. Ay degiya egdza emmenja ba ge ekka, Yaisu *Almasiihu a yaa shifa-aara adaba ñane.

¹² Má nja á kure ba una wá, kwá ankwá maga kelaadire áte egdzar mama-aha á kure na zlafe gyarebka am fetarfire na; an una ñanna, kwá ankwá puwaterpuwa á dem dzámá ire. Diyaweddiye geni kwá magaterán ge egdzar mama-aha á kure-ka palle kelaadire ñanna, amá kwá maganán ge Yaisu Almasiihu.

¹³ Máki watse á mbedá egdza emmerwa adaba názu ya zuwa iya á dem huđe, ambane yá zeka hyuwa ñanna, geni a vananteka ektápaare ge egdza emmerwa.

9

Slera á slebelá an názu á zlayán ge ñane

¹ Ba iya na kwá ankwá zharizhárá na keni wá, ábi yá kwaraná ba iya ire-aaruwa. Emtu ya slebela á Yaisu *Almasiihu-ka emtu? Ndza nanánka Yaisu Almasiihu an ice-aaruwa ngayye emtu? Ekkure na náwa gakurevge emnde a fetarfe na keni barka ba slera na ya magannaa ya ge Yaakadada ka emtu?

² Ma hyainefka slebela áza emnde umele keni wá, ázekure wá, hyainefhye. Am njá á kure kina gakurevge palle antara Yaakadada keni á mára ba jawapa ganakini ya slebela á Yaakadada Yaisu Almasiihu, kwa jesaare na keni adaba slera na ya magannaa iya.

³ Yá de baterá ba una ya ge emnde na tá ankwá á habaza názu am iya na.

⁴ Adaba slera na ya maganaa ya am dágave á kure na, zlayika ge yá zuze, yá shushe áte kure emtu?

⁵ Emtu ta piyite an piya ge iya ga mukse, geni ma andze njá ja dába kerdfe an mukse-aaruwa ge mága slera á Dadaamiya, seke una tá ankwá á maganá tara Piyer, antara emnde a bela umele, an egdzar mama-aha-njara ge Yaakadada na emtu?

⁶ Emtu kwa dzeranjerse ba njere njainje antara Barnabas geni njá gelaná ba njere ire á njere emtu?

⁷ Ndza kwa cenáncena ser palle, geni zhel sawji ankwá á wavanu ge larde ni á gelaná ba njane ire-aara? Á ba á jerje sleherda, á maga slera am fe, amá má magaaamaga duksa áte fe wá, á feka áte we-aara? Emtu ankwá suni na á piyá walda ni á sheka uba áte dabba-aha na á piyaná njane?

⁸ Emtu garáva-aha njanna ya tsakese ba názena tá ankwá á slaslaná emndimag-waha emtu? Una, á ba am *tawraitá keni mi ndaha ba una.

⁹ Ankwá an puwa am tawraitá á Muusa, a ba njane: Ngudfanaanuka *japa ge we á dalau na ankwá á maga slera na, á bina. Emtu Dadaamiya a ndahese una á ba áte dalau ba jirire emtu?

¹⁰ Ba jirire, Dadaamiya á tsaka elva-aha njanna á ba áte miya. Sleherda wá, á maga slera-aara an tama. Ba duksa palle ge emnde na tá gyega hiya keni, shagera jipu geni ta fetefa tama áte názu zlaya-aatare ge itare keni.

¹¹ Ay náwa njere njá se hyanme elva á Dadaamiya am kure ba seke ta hyanme wulfe am fe. Daaci máki njere njá lyiyya ba kazlaja á duniya na am erva á kure ge zuze á njere, una mándzawe emtu?

¹² Má zlaya á emnde umele ge sha náza zuze-aatare am erva á kure, sakwa njere emtu? Má áte jirire wá, zlaya á njere ge njere keni, amá nja ba palása na njá ankwá maganá njere na, ba njá farvaundeka, ndavanjerka njere geni kwá melanjerumele, njá kuva ba ni a eptsarka emnde na tá se cena labáre á higa, elva á Yaisu *Almasiihu na.

¹³ Diyakurdiya emtu geni emnde na tá maga slera am mashidi, á gelaterá ba názu emnde tá danán ge Dadaamiya á dem mashidi? A ba am mashidi njanna zlabé ádaliye: Emnde na tá maga slera á ica dabba keni tá á ba an dza-aatare am hyuwa njanna? Diyakurka una njanna emtu?

¹⁴ Náza á emnde a bálá waazu keni ba estuwa. A ba Yaakadada an we-aara: Náza njá shifa á emnde bálá elva-aaruwa á segashe á ba am slera-aatare.

¹⁵ Jirire tsa, aley keni iya katanka ya názu yá njá shifa-aaruwa an njane áte una njanna. Ba kina keni, banakuránka una ge kátá duksa ázekure. Una ma yá emtsa keni, ya hayaa ba una njanna, arge una tá kedinaakeda názu yá gedá átekwa na.

¹⁶ Yá shánka zleba adaba yá bálá labáre á higa, elva a Yaisu Almasiihu, una gevge laarire áte iya, má yá báleka, watse laruwa ge iya.

¹⁷ Ma andze ya eksesaa ba iya an ire-aaruwa slera njanna wá, ma yá ndava mbera-aaruwa keni. Amá una estuweka, a fiyaara ba Dadaamiya ge iya.

¹⁸ Ay wá, ázara kena mbera-aaruwa ge iya? Mbera-aaruwa ge iya wá, ba yá balaterá elva á Yaisu Almasiihu ba dey ge emnde, yá lyiyeka názu á zlayizláyá am slera-aaruwa.

¹⁹ Iya, yá kwaraná ba iya ire-aaruwa, ya náve á ura-ka. Amá ya ganvaa ba iya ire-aaruwa ba seke ya náve á emnde bademme, geni yá sá emnde ba kwakya áseza Yaisu *Almasiihu deydey á ndzedfa-aaruwa.

²⁰ Diyandiya tsa ganakini yá kwaraná ba iya ire-aaruwa am názena á ndahaná *tawraitá á Muusa, amá má yá am dágave á Yahudiya-aha wá, yá njá áte njá á Yahudiyire, geni a fartaarfe itare keni áte Yaisu Almasiihu. Má yá áza emnde na tá ankwá dába náde á Yahudiya-aha bademme áte laarire na, iya keni ba yá edfaba antara itare, geni yá gatervege emnde á Yaisu Almasiihu.

²¹ Zlaɓe ádalíye: Má yá am dágave á emnde na diyarka tawraitá á Muusa ɗekídeki na keni maa, yá ganve ire-aaruwa ba seke itare. Una á bánka ni janaaveje áte tawraitá á Dadaamiya, una estuweka, aɗaba fanansarfe ge una a ndasaa Yaisu Almasiihu na. Amá yá magán ba geni a shanátersha ge ɗaba Yaisu.

²² Ba estuwa ɗanna zlaɓe ádalíye, má yá am dágave á emnde na zlaɓe gyarebka am fetarfire, iya keni yá ganve ire-aaruwa ba seke itare. Una ma yá am dágave á emnde na nja-aatare estara keni, yá ganve ire-aaruwa ba seke itare, geni yá lyelye emnde umele am itare an jeba á pute-aha ɗanna.

²³ Baɗemme á una ɗanna, yá magán ba geni a hyemhya elva á Yaisu Almasiihu am sleɗe baɗemme, geni iya keni yá de shánsha dza laɗa-aaruwa am huɗe-aara.

²⁴ Diyakurdiya emtu geni má emnde tá aɗkwa degeza zhágade geni á de icána ware ire, emnde kwakya una tá zhagade, amá sey ba emnde na ta ica ire una tá lyiyya duksa? Daaci kure keni wavauwáwa ba seke náza-aatare, kwá de shánsha názá á kure keni.

²⁵ Baɗemme á emnde na má watse tá de zhagade na wá, ma ware-aatare keni á ettsaha, á sala vuwa-aara ba kelaazare geni a mbesmbe vuwa-aara, lauktu á de icána ɗane ire vaci lámare. Baɗemme a wawa-aatare ɗanna wá, ba geni tá shánsha zleba á hare palle. Amá miya wá, wawaumiwáwa am slera á Dadaamiya geni mí de shánsha *ɗaɗkaula na á zleka ɗekídeki na.

²⁶ Aɗaba una ɗanna, iya wá, yá zhagade á ba á de katafke. Zlaɓe adaliye, ya ba seke edda una ni aɗkwa á ja ɗeɗekwa na, amá wá, yá jeka á dem kaamba ba dey.

²⁷ Iya ya ba seke sleja ɗeɗekwa, a ba iya na wá, amaana: Yá hereka vuwa-aaruwa ɗekídeki, sey ba yá kwarukware vuwa-aaruwa ma vaatara keni, geni iya edda á balaterán ge emnde vatena, a de velyariseka á degáshe aɗaba hyainefka.

10

Gawevka emnde a mága hele zlaɓe ádalíye

¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, wayanka kwá viyanaaviya názena ndza a shaa eggye-aha a miya werre am sarte na ndza tá antara Muusa. Dadaamiya ndza a sheɓatervehe baɗemme-aatare am kumba am sarte na tá átira zlála; baɗemme-aatare, baaka una ndza ebzuka Haya Kyaɗe na.

² Am zlála-aatare am kumba, ira degashe-aatare am guwa ɗanna, ndza ba seke magarateraamaga baptisma geni tá gevge emnde á Muusa á ba an jirire.

³ Itare baɗemme, ndza baaka una zauka ɗafa na ndza a vatertaa Dadaamiya á sa am samaya na.

⁴ Baaka una shauka yawe na ndza a vatertaa ba Dadaamiya an hákuma á Sheɗekwe-aara á segáshe á sawa am palaha na, baɗemme-aatare ndza sharushe yawe ɗanna. Palaha na ndza a ɗgyekwateraa Dadaamiya ɗanna wá, ba Yaisu *Almasiihu. ɗane ndza aɗkwa antara itare ba kelaazare.

⁵ Aley, nja ba una ɗanna baɗemme na, ndza kwakya emnde am dágave-aatare hayáterka Dadaamiya aɗaba shagerkire á mága-aatare. Aɗaba una ɗanna, zateruze duniya á ba am kaamba.

⁶ Daaci baɗemme á una ɗanna, á bamiyá ba elva ge miya keni, geni kataumika jeba á hala ɗanna ta maganaa itare werre na.

⁷ Gawevka emnde a mága hele zlaɓe ádalíye seke una ndza ta maganaa itare werre, daaci ta puwetehe am wakita á Dadaamiya geni emnde njarinja á katafke á hele, tá aɗkwa ezza, tá ámbera eshsa, daaci ta tsetehe tá shekela á bina.

⁸ Magauka gwardzire seke una ndza ta maganaa emnde umele-aatare, daaci ta naba matsehe, emnde debu kul buwa ju keye una ta kedaa áte váha palle na.

⁹ Adaliye, tatayaumika gyá hala á Dadaamiya seke una ndza ta maganaa emnde ñanna werre, adaba una ñanna a cebateraaha ge záhe na.

¹⁰ Zlafe adaliye, magaumika dugune áte Dadaamiya seke una ndza ta maganaa emnde umele-aatare, daaci a naba kedateraaha ge Dadaamiya á kya erva an malika na á belaná á de ceba emnde na.

¹¹ Bademme á lámare na ndza a shaa itare na wá, ba ge faterem am vuwa ge emnde umele geni itare wá, a magarmága enkale. Ta puwete am wakita á Dadaamiya, ge fami magiya ge miya emnde na mi herzhe an kataliya á zamane na.

¹² Daaci faufa hyema ba shagera, sakwa edda una ñane á tapán ba seke ñane wá, tsaatse ba shagera na, sey á fa hyema ba shagera geni a mbedeeka.

¹³ Lámare na á badakurá shaitaine an ñane bademme na, ndza a fantau vateneka. Emnde umele keni ndza ta bashaa ba una ñanna. Dadaamiya wá, ñane dzayye ervaunđe-aara am názu ndza a ndaase ñane bademme. Á de belanaaka dekideki geni á shakursha názu á jauje ge ndzedá á kure. Báda á shaitaine wá, á ba ankwá, amá ma a shakur vaatara lámare ñanna keni, Dadaamiya á de vakurte midalire, á de magakurná ba ñane puta, geni á fertakuraferta an ñane.

¹⁴ Adaba una ñanna egdzar mama-aha-aaruwa, gawanápteka dekideki ge elva á mága hele.

¹⁵ Elva-aaruwa ba una ge kure, wallá kwa egdzara-ka, uweka, lawanaale ba kure elva-aaruwa ñanna, tara jirire an fida keni.

¹⁶ Slawanaasle á ba áte náza sha na mi gan barka ge Dadaamiya argena má mi za dafa á Yaakadada na. Má mi eksante, mi shuhe na wá, gamiyevka palle antara Yaisu *Almasiihu adaba uzhe-aara na ndza a puwanvaa ñane na emtu? Adaliye, má mi kezlanve dafa mi ezza na wá, gamiyevka palle antara Yaisu Almasiihu adaba shifa-aara na ndza a yanaa ñane na emtu?

¹⁷ Dafa wá, ba dagwala palle, amá mi kwakya mi zá ba una ñanna; amaana: am kwakyire á miya ñanna wá, gamiyevge ba seke ura palle.

¹⁸ Zharauzhára áte una tá ankwá maganá emnde a *Iserayiila: Tá icanante dabba ge Dadaamiya áte tate-aara seke una a kwaratersaa ñane, daaci emnde na má zaruze hyuwa ñanna, bademme-aatare garevge emnde á Dadaamiya á ba an jirire.

¹⁹ Kwá á ba á cenáncena ndza názu yá ankwá bakurná iya na? Emtu kwá cenán ba seke hyuwa na tá icanante ge hele keni duksa emtu? Ba hele ñanna deme, duksa á jirire emtu?

²⁰ Una duksa á jirireka dekideki. Arge una ñanna, názu yá bakurná iya wá: Má emnde na zlafe dabarka Yaisu *Almasiihu ta icataa duksa wá, tá vante ge Dadaamiya-ka, amá tá vaterte ge jini-aha. Adaba una ñanna, wayanka kwá gev palle antara jini-aha.

²¹ Una á taa gevka dekideki, kwá de shá názena ni tá fater ge jini-aha, adaliye kwá se sha una á katafke á Yaakadada Yaisu Almasiihu. Zlafe adaliye: Kwá dzegwánka de zá názena tá gyater ge jini-aha, kwá se zá náza á Yaakadada Yaisu Almasiihu keni ba kure.

²² Má gevge ni mi magán estuwa wá, mi kátá elva á Yaakadada, emtu kwa kurken mí januje an ndzedá emtu?

Ma am uwe keni magaumága adaba hairire á emnde umele

²³ A ba emnde umele á kure: Ábi duksa bademme gevge ba halál? Una ba jire-aatare. Amá wá, duksa bademmeka una watse emtake áte miya. Ta bántsa itare: Ankwá baráma á mága ma uwe keni. Ay degiya, duksa na watse á melamiyuka dekideki ge daba Dadaamiya keni ankwá.

²⁴ Ma ware á kure keni magaumága názena ni watse emtake áte emnde umele, zharauka názu watse emtake ba ge kure palle na.

²⁵ Baɗemme á hyuwa-aha na tá anƙwa valaná am kwaskwe wá, ma ndza ta icanante ge hele keni ndaveka ka, dzameka ire átekwa ɗekidɗeki, ká naba esshekwa, ká de ezza duksa á ña.

²⁶ Aɗaba a ba wakita á Dadaamiya: Haha, antara názu átekwa baɗemme ba náza á Yaakadada.

²⁷ Ma a ɗahakte vaatara ura á ña na zlaɓe fetareka áte Yaisu ge de za náza za am mba-aara keni, má ba eksakaarekse duwa wá, ndaveka, dzameka ire áte náza za ñanna ɗekidɗeki, ká naba ezza.

²⁸ Amá má a se ɓalaksehe ge ura umele geni hyuwa ñanna ndza ta icanante ge hele wá, naba yanya, zeka mázla-aara, aɗaba á de sha shunɗula edda una a se ɓalakseɓale na.

²⁹ Ya ndaaná aɗaba uwe una: Yá kuva ba názu watse á de dzamaná ñane na. Ekka wá, yá kuva náza á ña ka mázla-aara.

Bánka zlaɓe: Má ba mbate duksa baɗemme ba halál, ay labára yá zeka aɗaba edda una a se ɓaliseɓála na?

³⁰ Bánka zlaɓe ádaliye, a ba ka: Má ba ganarge maduwa ge náza za-aaruwa an zhera á Dadaamiya, labára tá tsakiyaare elva arge názu ya magar maduwa lauktu yá ezza?

³¹ Duksa yaikke na yá bakaná iya wá: ma ka ján vaatara ire an náza za, bi náza essha, ma ká maga ba uwe keni, emmága á ba áte una ni watse emnde baɗemme tá de zleba Dadaamiya aɗaba ekka na.

³² Ma am uwe keni magaumága á ba áte una ni watse kwá de magateránka emtanƙire ge emnde umele an ñane, ma ge Yahudiya-aha, ma ge emnde a fetarfe, ma ge emnde-ara keni egdzara á nálgaadama baɗemme.

³³ Magaumága á ba áte una yá anƙwa á maganá iya na. Am názu yá maganá ya baɗemme wá, yá anƙwa wawa geni a gevge áte shagerire, emnde keni tá de hayánhaya. Yá manka názu watse emtake ba ge iya palle na, amá yá maga názu watse emtake áte emnde baɗemme, geni itare keni a lyarlya shifa-aatare áza Dadaamiya.

11

¹ Dabaudába ba sera-aaruwa, ba seke una iya keni yá anƙwa ɗaba sera á Yaisu *Almasiihu na.

Fáɗa ire á ñwasha á katafke á Dadaamiya

² Iya yá zleba ba kure, aɗaba danseka am ire á kure am názu kwá maganá kure baɗemme, kwá anƙwa maga ba názu ndza ya bakurnaa iya na.

³ Amá náwa názu yá kátá kwá diyeddiye zlaɓe ádaliye: Yaisu *Almasiihu wá, ire ba ñane arge zala baɗemme, zhele keni ire ba ñane arge mukse, Dadaamiya ñane ire arge Yaisu Almasiihu.

⁴ Má zhele á ñala áza Dadaamiya, bi anƙwa á mbedateru elva na ndza a shanaa ñane áza Dadaamiya ge emnde wá, sey á eksevarekse dzakwa emtsaɗe. Má magaaka una ñanna wá, a epsawaa Yaisu Almasiihu na ire arge ñane na.

⁵ Amá mukse wá, estuweka. Má mukse anƙwa á ñala áza Dadaamiya, bi anƙwa á mbedateru názu a shanaa ñane áza Dadaamiya ge emnde, an ire dey, ñane keni anƙwa á epsawa zhele-aara na ire arge ñane na. Ñane gevge ba seke mukse na a sehese ire na, una zherwe jipu.

⁶ Ha! Má mukse ñanna wayaaka fáɗa ire, labára á icanvaareka, bi á sehesehe úgje ñanna ba ɗekidɗeki? Ay degiya, una duksa zherwe náza enndaaka. Daaci má estuwa, sey mukse á fadeseɗe ire-aara.

⁷ Amá ge zhele wá, má anƙwa á ñala áza Dadaamiya wá, á fáɗeka ire. Aɗaba Dadaamiya a nderaa zhele áte ndera-aara ge ñane, zhele á mara yaikkire á Dadaamiya. Amá mukse wá, á mara ba yaikkire á zhele.

⁸ Diyamidiya geni Dadaamiya ndza sanseka zhele am vuwa á mukse, amá ndza a sanse ba mukse am vuwa á zhele.

⁹ Zlabe á daliye: Dadaamiya ndza nderaaka zhele adaba mukse, amá ndza a nderaa mukse adaba zhele.

¹⁰ Adaba una nanna, sey ba mukse una á fada ire-aara, ge marese zherwe na á fáná nane áte zhele-aara, ira adaba malika-aha keni.

¹¹ Amá keni ge njá á miya am elva á Yaakadada Yaisu *Almasihu wá, ma mukse keni á ba an dárádza-aara ba seke zhele, zhele keni á ba an dárádza-aara, ma ware-aatare keni á hyepka má baaka palle-aatare.

¹² Ba seke una ni Dadaamiya ndza a tedese mukse am vuwa á zhele na wá, kina keni ba mukse una á yá zhele, duksa bademme á maganá ba Dadaamiya slera-aara.

¹³ Lawanaale ba kure an ire á kure má shagera geni mukse á sem jáháva ge nala Dadaamiya an ire dey.

¹⁴ Zhele maa, áte názu mi zharanaa miya á ba am njá á emnde am duniya keni wá, úgje sladde am ire wá, á gev duksa zherwe ge nane.

¹⁵ Amá má mukse a shaa úgje sladde am ire wá, á fanaare ge dárádza. Adaba Dadaamiya ndza a vanta úgje sladde ba ge mukse ba seke lafaya ge sheba ire-aara an nane.

¹⁶ Má ankwá ura á kátá gá jáwe arge elva nanna wá, nává názu yá banná iya ge edda-aara: ma ntere, ma aiklaisiya-aha á Yaisu Almasihu na tá áme keni, nade á miya ba una baaka umele.

Elva a dafa á dzámá Yaakadada

¹⁷ Am názu yá bakurná iya kina na wá, yá galakurka mázla-aara. Adaba am jáháva á kure á katafke á Yaakadada, kwá maga ba mandzawire, arge mága shagerire ge dákurá á de katafke.

¹⁸ Emtsaade wá, ta bántsa: Ba kelaa má jakurammeje á katafke á Dadaamiya wá, sey ba gergere ye á kure. Una ba iya keni kyalma-aara fantaarefe.

¹⁹ Baira deme, shagera ba kwá tegava nanna, geni tá sesse emnde na tá ankwá daba Yaisu *Almasihu an jirire na.

²⁰ Má kwá jáháva á kure nanna wá, kwá zá dafa á Yaakadada ka kure dekideki.

²¹ Ya ndahanaa adaba uwe una, adaba ma ware keni á de berda ba dafa-aara ge nane, daaci á zuze, á shushe á ba áte huđe-aara haa á weshanante ire, amá emnde umele á waterá ba waya.

²² Má kwá maga ba una, baaka há á kure ge zá dafa á kure nanna, kwá shá duksa á kure am huđe-aara emtu? Emtu kwá kátá epsawa aiklaisiya á Dadaamiya emtu? Emtu kwá kátá fateraare zherwe ge talága-aha emtu? Kwá kátá yá bakurá uwe kina? Kwa kurken yá galakurgála emtu arge una? Yá galakurka dekideki.

²³ Náwa duksa na yá kwarakursa iya na wá, iya keni ndza a kwarisaa ba Yaakadada emtsaade. Lauktu tá velateru Yaakadada Yaisu ge kelaade-aha-aara wá, ba vacite nanna an vayiya, a eksetaa dáfa,

²⁴ a slafan we-aara ge Dadaamiya argena, a ba nane á elvan ge emnde-aara: Una degiya vuwa-aaruwa, yá yanya shifa-aaruwa adaba kure. Kure keni magaumága ba estuwa ganakini kwá dzamidzáma an nane.

²⁵ Am iga á masane, a eksetaa náza sha keni, a ba nane: Una wá, namána anwaslire na watse á de ngudaterá Dadaamiya ge emnde an uzhe-aaruwa. Ma kwa jamme vaatara ge sha jeba á una keni, magaumága ge kwá dzamidzáma an nane.

²⁶ Elva á Yaakadada nanna wá, amaana: ma kwa jamme vaatara ge zá dafa nanna, ira sha náza sha nanna, kwá ankwá bálá elva a emtsa-aara dem sarte na má de saasa nane.

²⁷ Adaba una nanna, ma ware una a zu dáfá á dzámá Yaakadada, a sharhe náza sha-aara an baakire á zherwe, daaci edda-aara gaaga haypa áte Yaakadada antara uzhe-aara.

²⁸ Daaci ma ware keni sey á zlauzle am hábaza názu am nane emtsaade ba shagera, lauktu á ezza, á essha.

²⁹ Má edda-aara lanaaka ba shagera geni una vuwa á Yaakadada, ma a zuhe, a shuhe keni, a zaare ba shairiya ge ire-aara.

³⁰ Adaba ba una nanna, emnde á kure kwakya ta lipa-aha, emnde umele keni garevge lipa-aha baaka ndzedfa-aatare, emnde umele deme emtsaremtsa.

³¹ Amá ma andze mi habazesaa ba miya emtsaade názu am huđe á miya lauktu mi ezza, mi essha wá, daaci Dadaamiya ma andze á zamika an shairiya mázla-aara.

³² Ma Yaakadada Dadaamiya á fá zladá áte miya keni geni duksa umeleka, una ba geni á fámiya am enkale, lauktu á de namika am shairiya mázla-aara seke emnde bademme am duniya.

³³ Adaba una nanna egdzar mama-aha-aaruwa, má kwá jáháva ge zá dáfá á Yaakadada wá, faufa ervaunde geni a saremsa emnde bademme emtsaade.

³⁴ Má ankwá ura á taa bashuka waya, sey á zuze duksa am mba-aara emtsaade, geni tedawanteka shairiya áte ire á kure am jáháva á kure. Jugena á elva-aha umele wá, watse yá de palakurnaapálá ma danemda ázekure.

12

Hákuma á mága slera-aha gergere na á vatertá

Shedekwe Cufedde ge emnde

¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, kina wá, mí ndáhá elva áte hákuma á mága slera-aha gergere na á vatertá Shedekwe Cufedde ge emnde na. Yá kátá kwá cenevaacena una ba shagera.

² Diyaweddiye geni am sarte na zlađe fakurtareka áte Yaakadada Yaisu *Almasiihu wá, ndza á tedakura ba Shaitaine an hákuma-aara á de maga hele, názu wallá á ndáhá elva ka.

³ Adaba una nanna, yá kata kwá diyeddiye ba shagera: geni má ba jirire ankwá Shedekwe á Dadaamiya am ura nanna wá, edda-aara á dzegwánka nyanya Yaisu Almasiihu. Zlađe ádalije: ura ba dey, á taa ndaaseka áte Yaisu Almasiihu geni ba nane una Yaakadada, sey á banná ba Shedekwe Cufedde ge edda-aara.

⁴ Ankwá hákuma á mága slera-aha gergere ge emnde, amá á tegaterá ba Shedekwe Cufedde palle.

⁵ Ankwá slera-aha gergere á fateraare Yaakadada Yaisu Almasiihu ge emnde-aara, amá tá maganán ba ge Yaakadada palle.

⁶ Zlađe ádalije: ankwá hákuma á mága slera-aha gergere, amá ba Dadaamiya palle una á dá slera-aha nanna á de katafke geni a gevge.

⁷ Shedekwe Cufedde ankwá máráva am kure an jeba á hákuma-aha nanna, geni kwá magateránmaga námpire ge emnde an nane.

⁸ Ge ura umele, Shedekwe Cufedde á vante hákuma á pálá sera á elva-aha an ilmu na a vanta Dadaamiya. Ge ura umele, Shedekwe nanna á vante hákuma á dise elva shagera ge enndaha.

⁹ Ge ura umele, ba Shedekwe nanna, á vante hákuma á fetarfire áte duksa geni a de gevge ba jirire. Ge ura umele, á vante hákuma á mba ura áte lapikere.

¹⁰ Ba Shedekwe nanna palle, ge ura umele á vante hákuma á mága najipu-aha; ge ura umele, á vante slera á nabiyire; ge ura umele á vante hákuma á lanaale-aara, tara una jini, an tara Shedekwe Cufedde keni; ge ura umele á vante hakuma á ndáhá

elva áŋwaslire na ni ba ɲane keni diyaaka na; ba Shedekwe ɲanna, á vante hákuma ge ura umele geni á palanaapálá elva ɲanna.

¹¹ Baɗemme á hákuma-aha ɲanna, ba slera á Shedekwe Cudeɗɗe palle, á tegaterá ge emnde-aara baɗemme áte una á kataná ɲane.

Ubiya-aha kwakya am vuwa palle

¹² Diyamidiya geni vuwa á urimagwe wá, ɲane palle ba ɲane, amá ubiya-aha kwakya, antara duksa-aha gergere anƙwa an dzagwa am ɲane. Ma kwakya ubiya-aha, an duksa-aha ɲanna am ɲane keni, zhera-aara ge ɲane wá, ba vuwa palle. Vuwa á Yaisu *Almasiihu keni ba estuwa ɲanna, amaana: aiklaisiya-aara.

¹³ Miya baɗemme á miya, ma Yahudiya-aha, ma emnde a jeba umele, ma náve-aha, ma emnde na tá kwára ire-aatare na, baɗemme am sarte na magaramiyaamaga bap̄tisma, mi naba jamme, gamiyevge ba palle. Una keni á ba an hákuma á Shedekwe Cudeɗɗe ɲanna palle, ba Shedekwe ɲanna palle una anƙwa am ma ware á miya keni baɗemme.

¹⁴ Vuwa á urimagwe gevka ba ubiya palle, amá ubiya-aha, an dzágwa á duksa-aha umele kwakya anƙwa am ɲane.

¹⁵ Má bánba sera: Iya wá, yá máslaaveka an vuwa, aɗaba ganevka erva, una á ba magaavemage emtu, geni á njinja yiyiye áte vuwa?

¹⁶ Má bánba hyema: Iya keni yá máslaaveka an vuwa, aɗaba ganevka ice, una ba jirire geni ɲane gevka tate umele áte vuwa emtu?

¹⁷ Ma andze vuwa á urimagwe ɗeme surumme ni ba ice palle wá, ma andze á cenáná an uwe kena duksa? Bi ma andze Dadaamiya a nderaa ba hyema palle geni ura wá, ma andze á sáná an uwe kena duksa?

¹⁸ Amá Dadaamiya nderaaka ura estuwa. Dadaamiya a ndera vuwa á urimagwe wá, an duksa-aha umele gergere baɗemme an dzagwa am ɲane, áte una á kataná ɲane.

¹⁹ Ma andze Dadaamiya a nderaa ba duksa palle am njá á duksa-aha na mí zharaná miya áte vuwa á urimagwe na wá, una ma andze vuweka ɗekideki.

²⁰ Amá gevka estuwa; anƙwa ubiya-aha gergere, antara duksa-aha gergere an dzagwa am vuwa á urimagwe, baɗemme á duksa-aha ɲanna, ta jema ba vuwa palle.

²¹ Daaci má estuwa, ice á taa banánka ge erva: baaka wedere-aaruwa an ka. Ire keni á dzegwánka baterán ge sera-aha: baaka wedere-aaruwa an kure.

²² Baira ba egdzar duksa-aha na tá am vuwa á miya, miya mi fateruka hyema geni baaka payɗa-aatare na wá, tá ɲáná ba itare shifa á miya.

²³ Zlaɓe ádaliye, duksa-aha umele keni tá anƙwa áte vuwa á urimagwe, amá miya mí feka dárádza áte itare, ira duksa-aha umele keni mí maga zherwe-aara jipu, mí njá á ba tsufatertsufa, tá ɲáná ba itare zlaɓe adaliye shifa á urimagwe.

²⁴ Duksa-aha na áte vuwa á ura baɗemme, duksa na shagera ge ezzhárá-aara, á famika am zherwe, baaka wedere á miya ge etsufa-aara na keni, a nderanaa Dadaamiya ba estuwa áte una ndza a katanaa ɲane. Daaci a naba fa dárádza áte duksa na á fá ura am zherwe na kwakya-aara.

²⁵ Dadaamiya a naba jema duksa-aha ɲanna am vuwa á urimagwe, wayaaka an tegava-aatare ɗekideki, á kátá tá maga duksa baɗemme átirpalle.

²⁶ Má anƙwa zlaɗa áte duksa palle am vuwa á ura, vuwa baɗemme á tápá ba zlaɗa ɲanna. Má ubiya palle shansha geɗa, baɗemme á vuwa á eggeɗa.

²⁷ Daaci ba ekkure na una kwa vuwa á Yaisu *Almasiihu. Ma ware á kure keni ɲane duksa palle áte vuwa ɲanna.

²⁸ Náwa Dadaamiya á baɓláter estuwa emnde am aiklaisiya-aara: Zunɲwe wá, a dzerese emnde a belá á Yaisu Almasiihu. Ge buwire, a dzerese emnde a mága nabiyire. Ge keyire, a dzerese emnde a kwaratersa duksa ge emnde. Am iga á emnde

ɲanna, a dzerese emnde a mága najipu-aha, antara emnde na a vaterte hákuma á mba emnde na ta lapika-aha na. Ge emnde umele, a vaterte hákuma á melateru ge emnde. Ge emnde umele a vaterte hákuma á gev emnde a sawari á aiklaisiya. Ge emnde umele zlaɓe ádaliye, a vaterte hákuma á ndáhá elva-aha gergere na ni ba itare keni diyarka na.

²⁹ Am názu kwa cenanaa kure kina na wá, emnde baɗemme ta ba emnde a belá emtu? Emtu emnde baɗemme tá dzegwándzegwa mága nabiyire emtu? Emtu baɗemme tá dzegwándzegwa mága malumire, bi mága najipu-aha gergere emtu?

³⁰ Emtu, itare wá, baɗemme ma ware-aatare keni an hákuma á mba ura áte lapikere emtu? Emtu baɗemme-aatare tá an hákuma á ndáhá elva-aha gergere na ni ba itare keni tá cenánka na emtu? Emtu má ndarsendáhe elva áɲwaslire ɲanna wá, ma ware keni á naba palanaapálá emtu?

³¹ Názu yá bakurná iya wá, kataukátá ba hákuma-aha na ni an námpire jipu na. Amá wá, yá marakuránmárá ba iya ɲanna zlaɓe ádaliye uɲɲule á duksa umele na ni jauje ge duksa baɗemme na.

13

Shá wayavire jauje ge duksa baɗemme

¹ Ma yá an hákuma á ndaha elva an we á emnde na tá am duniya na baɗemme, antara ba elva á malika-aha keni, máki baaka tsawe ba wáyávre am iya wá, nara-aaruwa á gev ba dey. Baira yá gev ba seke hula á ganja, an nalgaita na baaka sera-aara ɗekideki, á waterwa am hyema ge emnde na.

² Una ma Dadaamiya a vite hákuma á nabiyire keni, ma diyandiya duksa baɗemme, ma ya shaa hákuma á dise nasherire-aha baɗemme, ma ya shaa fetarfire na yá naba tsantetse wa an ɲane keni, má baaka wáyáva am iya wá, hyanevka ba náza keni.

³ Zlaɓe ádaliye, ma ya tegaterse nalmane-aaruwa baɗemme ge talágá-aha, ma ya yaa shifa-aaruwa baɗemme geni a zariyuze an kára aɗaba fetarfire keni, má yirye mága wáyávre wá, una-aha ɲanna baɗemme na á magiyánka námpire ɗekideki.

⁴ Wáyávre wá, á vante farvaunɗe ge ura; wáyávre, á vante maggwire ge ura. Slewayava á feka ice am duksa á ura; wáyávre á feka ura am kurávre, á feka ura am gálá ire keni.

⁵ Wáyávre á maɲka baakire á zherwe. Ura aɲkwa wáyáva-aara wá, á magaterteka emtaɲkire ge emnde, á iceka ervaunɗe watsewatse, á maɲka dugune áte ura.

⁶ Ura an wáyáva, á higarka ge mandzawire, amá á higa arge jirire.

⁷ Wáyávre, á faná ervaunɗe ge duksa baɗemme. Wáyávre á vante fetarfire á jirire ge ura, á vante tama ge ura; ura aɲkwa wayava-aara á ɲanaaɲa ervaunɗe-aara am duksa baɗemme.

⁸ Wáyávre wá, dem ba ge ɗekideki á njá ba kela-aara. Amá tara hákuma á mága nabiyire, antara hákuma á ndaha elva na ni ba edda-aara keni á cenánka na, ira hákuma á dise ndáhá elva shagera na, baɗemme watse á zlauzle.

⁹ Aɗaba kina wá, ma diya á miya, ma nabiyire á miya keni, baɗemme zlaɓe mí maga ba kyalma-aha-aara.

¹⁰ Amá má de samsa una hyebhye baɗemme na, daaci una kyalma kyalma na baɗemme watse á zlauzle.

¹¹ Am sarte na zlaɓe ndza ya ba seke egdzere wá, ma yá ndáhá elva, ma yá dzámá duksa, ma fa hyema-aaruwa áte duksa keni, ndza ya magán ba seke egdzere ɲanna. Amá am sarte na ganevge ura wá, yanánya hala á egdzarire mázla-aara.

¹² Am kinire na wá, ma uwe keni zlaɓe mí zhára ba kyalma-aha-aara ba seke má tá zhára duksa am kweteram na á zhareka shagera na. Amá vacite umele wá, watse mí de nanna duksa ɲanna ba tseɗaɲɲe átuwa á ice á miya. Kina wá, ma uwe keni ya

dise ba kyalma-aara, amá vacite ñanna wá, yá de diyeddiye bademme, ba seke una a diyisaa Dadaamiya na.

¹³ Amá anjwa duksa-aha keye wá, ñaaka zle-aatare ñekideki: Ba fetarfire, táma, ira wáyávire. Amá yaikke-aatare wá, ba wáyávire.

14

Hákuma á mága nabiyyire an hákuma á ndáha elva áñwaslire

¹ Wavauwáva ba shagera geni kwá gevge emnde a wáyáva, kataukatá hákuma-aha na á vatertaa Shedekwe á Dadaamiya ge emnde na keni. Kwakya-aara wá, kataukatá ba hákuma á mága nabiyyire.

² Má ura á ndáha elva áñwaslire na ni ba ñane keni á cenánka na wá, á baterán ge emndimagwaha ka, á banán ba ge Dadaamiya an ire-aara, adaba ba Dadaamiya palle una á cenáncena. Adaba edda una ñanna keni á ndaha ba nasherire na ni a vanta Dadaamiya an hákuma á Shedekwe Cudedde.

³ Amá edda una ni á mága nabiyyire wá, ñane á baterán ba ge emndimagwaha geni á magaterá námpire, á faterem ndzedá am vuwa, ira á ekhyaterá ervaunde zlafe adaliye.

⁴ Daaci edda una an hákuma á ndáha elva áñwaslire na ni ba ñane keni á cenánka na wá, ñane á vante ndzedá ba ge ire-aara palle am fetarfire-aara. Amá edda una ni á mága nabiyyire wá, ñane á faterem ndzedá am vuwa ge emnde á Dadaamiya bademme am fetarfire-aatare.

⁵ Ate iya wá, ma bademme á kure shakuránsha hákuma á ndáha elva na ni ba kure ñanna keni kwá cenánka na keni ba shagera. Amá una yá kataná ya kwakya-aara wá, ma ware á kure keni á shánsha hákuma á mága slera á nabiyyire. Adaba átire ba nabiyyire, arge edda una á tsáká elva áñwaslire na ni ba ñane ñanna keni á cenánka na. Sey máki jesarje edda una á pálá elva ñanna, lauktu á maganá námpire ge aiklaisiya keni.

⁶ Egdzar mama-aha-aaruwa, kina má danemda á dezekure, daaci yá de tsakakurse elva-aha, amá cenakuránka ñekideki, ázara námpire-aaruwa ge kure? Shagera-aara wá, yá tsakakurse názu ndza a binaa Dadaamiya, bi yá vakurte diya-aha mele am elva á Dadaamiya, bi yá bakurá sera á elva á nabiyyire-aaruwa, bi yá kwarakurse elva á Dadaamiya an elva na kwá cenáncena. Má ñaaka una ñanna wá, daaci námpire-aaruwa ge kure keni ba ñaaka.

⁷ Kina ba seke kazlaja á gá gwesa, seke tara nalgaita, an gadzavera, diyamidiya tsa geni tá ndaaka elva. Amá má edda á fertá nalgaita ñanna á ferteka an unñule-aara, má edda gadzavera keni á jeka an unñule-aara, má tá weshusha ba dey, á cenáná ware sera-aara, antara emtakire á gwesa?

⁸ Ge ñáha emnde á dem wáva keni ba estuwa. Má edda á fertá derkwákwá fertaaka náza wáva ba shagera á dem hyema á emnde, ware edda una á de ñgwádáva ge dem wáva ba ñekideki keni?

⁹ Ba duksa palle ge kure keni, má kwá ndáha elva áñwaslire na ni ba kure ñanna keni kwá cenánka na, tá de cenákurá estara kena emnde? Daaci elva á kure kwá ndahaná á dem kaamba ba dey.

¹⁰ Anjwa elva-aha gergere kwakya am duniya, amá bademme á elva-aha, emnde a ndáha-aara tá cenáncena maana-aha-aara bademme.

¹¹ Amá má gevge ni ura á biya elva, amá yá cenánka elva-aara ñekideki wá, edda-aara gevge ba seke wayve ázerwa, iya keni ya ba seke wayve ázenjara.

¹² Daaci ba seke una ni wayakurwáyá jipu an hákuma-aha na ni á vatertá Shedekwe Cudedde ge emnde á Dadaamiya na wá, kwakya-aara kataukatá ba hákuma á mága duksa na ni watse á de melaterumele ge emnde á Dadaamiya am fetarfire-aatare na.

¹³ Adaba una nanna, edda una an hákuma á ndáhá elva ánwaslire na ni ba nane nanna keni á cenánka na wá, sey á nala Dadaamiya zlafe ádaliye geni á vante hákuma á eppálá-aara keni.

¹⁴ Má yá ankwá maga maduwa an elva ánwaslire na ni ba iya keni yá cenánka na, am ervaunde-aaruwa yá maga ba maduwa á jirire, amá am enkale-aaruwa, baaka duksa dekideki.

¹⁵ Ay yá maganá estara? Sey yá nala hákuma á eppálá-aara keni áza Dadaamiya. Estuwa, yá maga maduwa an elva na tá cenáncená emnde na, yá emmága an elva á ekse-aaruwa keni. Ba estuwa ge belá láhe keni, yá beláná an elva na tá cenáncená emnde na, yá ebbela an elva á ekse-aaruwa keni.

¹⁶ Má baaka una, edda una nane zlafe ba seke wayve na keni, má diyaaka sera á názu ká tsakaná ka am slafawe á na á deza Dadaamiya, adaba elva nanna á cenánka nane á de nuta estara kena *Aamin?

¹⁷ Ekka wá, ma ká ankwá slafaná we á na á ba an unjule-aara ge Dadaamiya keni, á melanuka dekideki ge edda una á cenánka na.

¹⁸ Yá ankwá slafaná we-aaruwa jipu ge Dadaamiya, adaba janakuruuje ge kure bademme an ndaha elva ánwaslire na ni ba iya keni diyanka na.

¹⁹ Amá má am jáháva á emnde a fetarfe wá, ya hayaa ba ndaase elva buwa, bi keye na tá cenáncena emnde na, geni yá kwaraterse duksa an nane, arge elva-aha na tá cenánka na. Ma ya ndaase elva debu keni á hyefka ba názara keni.

²⁰ Egdzar mama-aha-aaruwa, gawevka ba seke egdzara mesheshe an enkale. Má áte elva a haypa wá, gawevge ba seke egdzara mesheshe na zlafe ta dzegwánka mága haypa na. Amá an enkale wá, gawevge ba seke zala na hyairefhye na.

²¹ Ankwá puwartepuwa am wakita á Dadaamiya, a ba nane: Yá de bateránba elva-aaruwa ge emnde-aaruwa an elva na tá cenánka itare na; watse yá bela wayve-aha, tá de bateraa elva-aaruwa an elva na diyarka itare dekideki na, aley tá de fisaareka á bina.

²² Daaci estuwa, bateraa elva na tá cenánka emnde dekideki na ge emnde, una nanna gevge nalaama ge emnde na kwalarevkwále ge fetaare áte Yaisu *Almasiihu na, geni itare garevka emnde á Dadaamiya, una ge emnde a fetarfe ka. Amá hákuma á mága nabiyire wá, una keni nalaama ge emnde na fartarfe na, geni Dadaamiya ankwá antara itare, una ta baaka emnde umele amkwa.

²³ Máki seke jarammeje emnde á Dadaamiya am tate palle, daaci itare bademme farantaufe ge tsaka elva-aha na ni diyarka dekideki, má daremda emnde na zlafe gyairebka am fetarfire, antara emnde na zlafe fartaareka dekideki na, tá bánka emnde na tá an shaitaine emtu?

²⁴ Amá má am jáháva-aatare ni, bademme tá maga ba nabiyire, tá bálá waazu na ta cenanaa itare áza Dadaamiya am dagave-aatare an elva a ekse-aatare wá, una ma ta demaa ba emnde na zlafe gyarebka am fetarfire, an emnde na zlafe fartaareka dekideki na keni, ba vacite nanna itare keni tá diyeddiye haypa-aatare adaba názu ta cenanaa an hyema-aatare am jáháva nanna, tá diyeddiye am ervaunde-aatare geni nátaraanja shairiya á Dadaamiya.

²⁵ Daaci nasherire na am ervaunde-aatare bademme á semsa á sem enkale-aatare, tá demda am sera á Dadaamiya, tá de ganaaga ire-aatare á dem áhá, tá de bánba ganakini ba jirire ankwá Dadaamiya antara emnde na.

Duksa bademme magaumága á ba an enkale an unjule-aara

²⁶ Daaci yá bakurá uwe kina egdzar mama-aha-aaruwa? Názu yá bakurná iya wá: Ma kwa jamme vaatara ge cena elva á Dadaamiya keni, edda una má ankwá láhe ázejara na ba á belá láhe. Iyau, edda una ni ankwá elva á Dadaamiya ázejara ge kwaraterkwára ge emnde na, ba á emmága. Ba estuwa ge edda una an názu ndza

a maransaa Dadaamiya am wahayu keni. Adaliye: Edda una an hákuma á ndáhá elva áŋwaslire na ni ba ɲane keni á cenánka na, ɲane keni ba á ebbálá, lauktu á dabaná edda una an hákuma á pálá elva áŋwaslire ɲanna. Baɗemme á názu kwá de maganá kure wá, magaumága á ba áte una ni watse á de melaterumele ge emnde á Dadaamiya am fetarfire-aatare na.

²⁷ Náza á emnde a ndáhá elva-aha na á cenánka ura na wá, sey tá ndahaná ba emnde buwa, kwakya-aara a jauka am emnde keye. Zlabe ádaliye keni, sey tá ndahaná an palpale, á máslá sey á jesarje edda una ni an hákuma á pálá elva-aha-aatare ɲanna ge eptsepts-aara.

²⁸ Má gevge ni jesarka edda una an hákuma á palatera elva-aha ɲanna ge emnde wá, a kabalarka vuwa-aatare á katafke á jáháva, amá a ndarndáhá á ba am ervaunɗe-aatare antara Dadaamiya.

²⁹ Ba duksa palle ge emnde na tá an hákuma á mága nabiyire keni. Itare keni sey tá ndahaná ba emnde buwa, bi keye, emnde umele tá cenaná á ba an hyema, daaci tá lanaale tara elva ɲanna jirire, an fida keni.

³⁰ Má gevge ni á ba am sarte ɲanna, Dadaamiya a naba maranse duksa ge ura umele am dágave-aatare wá, daaci edda una an elva áte we na, sey ba á farvaunɗe emtsaade, á ndasendaha edda una a shaa nabiyire na.

³¹ Ábi baɗemme á kure, ma ware keni kwá de ndasendáhe nabiyire á kure? Amá ndaundaha á ba an palpale, geni kwá cenevaacena duksa am huɗe-aara, lauktu kwá de shá ndzedá an ɲane am fetarfire á kure.

³² Emnde na Shedekwe Cudedɗe a vaterte hákuma á mága nabiyire wá, tá naba kwarukwáre ervaunɗe-aatare keni, ma tá kátá dufɗe keni tá naba dufɗe.

³³ Ya ndanaa adaba uwe una, adaba Dadaamiya wayaaka wesha elva am dágave á miya, ɲane a wayamiyante ba hairire.

Ba seke una ni am aiklaisiya-aha á Dadaamiya baɗemme, ma áme keni

³⁴ ɲwasha a daranuɗe ge we-aatare ba tseriye am jáháva á emnde a fetarfe na wá, daaci ɲwasha-aha á kure keni a dábardába á ba áte una ɲanna. An piya ge ɲwasha, geni tá ndaha elva am jáháva. Sey ɲwasha tá ganaaga ire-aatare ba seke una a ndahesa wakita á Dadaamiya na.

³⁵ Má aŋkwa názu cenaránka tá kátá enndáva keni maa, a de ndavarndáva áza zála-aha-aatare am mbá. Adaba zherwe geni mukse á ndáhá elva am jáháva á aiklaisiya.

³⁶ Emtu kwa kurken elva á Dadaamiya ɲanna a fantau ázekure zuŋŋwe emtu? Emtu kwa kurken ba kure palle una kwa emnde a cena elva á Dadaamiya ɲanna emtu?

³⁷ Má edda-aara á slaslán ba seke ɲane wá, aŋkwa hákuma á nabiyire ázeɲara, ɲane shánsha hákuma áza Shedekwe Cudedɗe wá, sey á diyeddiye edda-aara geni názu yá bakurná iya na keni, a baɲernaa ba Yaakadada.

³⁸ Má edda-aara cenaaka, ma ware keni a cenaranvaareka ge edda-aara áte jirire.

³⁹ Daaci egdzar mama-aha-aaruwa, názu yá bakurná iya kina wá, yá bakurá ba kataukátá mága nabiyire, kataukátá an ervaunɗe á kure palle. Amá emnde na tá an hákuma á ndáha elva-aha na tá cenánka emnde, ba itare keni tá cenánka na keni, piyawaterteka, a naba ndarndáha.

⁴⁰ Amá, duksa baɗemme, magaumága á ba an eŋkale, magaumága an uŋɲule-aara.

15

*Elva a tse á Yaisu *Almasihu am faya*

¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, kina wá, yá kátá yekuranteyeha labáre á higa, elva á Yaisu *Almasiihu na ndza ya balakurse iya na. Kure keni ndza lyakurvaalya, ñakurnaana an ervaunđe á kure palle.

² Ba seke una ndza ya ndakurndáhá ñanna wá, á de lyakurá ba elva ñanna má kezlakuranveka fetarfire á kure. Amá máki magakurka áte una ñanna wá, fetarfire á kure na á de gev ba dey.

³ Emtsaade wá, náwa iya, názu ndza ya cenaana iya, ya bakuránba bademme, geni *Almasiihu yanya shifa-aara, a lyamivaare haypa ge miya ba seke una ta puwete am wakita á Dadaamiya werre na.

⁴ Ta hedehe emtsa-aara, amá am hare ge keyire a naba tsetehe am faya ba seke una a ndahanaa wakita á Dadaamiya na.

⁵ Am iga a tse-aara am faya ñanna maa, a de marese ire-aara áza Piyer, lauktu a de maraterse ire antara pukura-aha umele ta kelaawa ju buwa.

⁶ Am iga a una ñanna, a maraterse ire-aara ge emnde-aara tá tsaaka an emnde deremke ilyebe una ta naanaa átirpalle, baira emnde umele-aatare kwakya zlafe tá á ba an shifa-aatare, ma emnde umele zlauzle hairire-aatare keni.

⁷ Am iga a una ñanna zlafe ádaliye a marese ire-aara áza Yakuba, lauktu a maraterse ire-aara tá antara emnde a bela-aara umele bademme.

⁸ Am iga-aatare bademme, a marise ire-aara ge iya keni. Iya vacite ñanna, ndza ya ba seke egdze na ta yese áñwaslire, amá zlafe hyafka sarte-aara na.

⁹ Iya wá, ya cekwa ba iya am dágave á emnde a bela á *Almasiihu. Baira ba ganakini tá dahiya an slebela ñanna keni, hyanevka ya dekideki, adaba ndza ya shateru zlafa kwakya ge emnde a dába Almasiihu.

¹⁰ Amá Dadaamiya, am maggwire-aara, a naba magiya ñgurna wá, kwaye ñane ganevge ura estuwa vatena. Ngurna na a maginaa ñane na gavka dey, baira janateruje ge emnde a bela umele bademme an mága slera-aara. Ate jirire wá, una ndzedá-aaruka, a maginaa ba Dadaamiya ñgurna ge emmága-aara.

¹¹ Daaci labáre á higa, elva a Yaisu Almasiihu na, ma ya ndakursaa iya, ma ta ndakursaa emnde a bela umele keni, baaka gergerire-aara, njá balakurá ba duksa palle na kwa fetaara kure am ervaunđe á kure na.

Elva a tse á emnde am faya

¹² Náwa yá ankwá balaná am waazu-aaruwa, ganakini Yaisu *Almasiihu wá, tsetse am faya. Ay a sawa estara zlafe ni, tá bántsa emnde umele am dágave á kure: tá taa tseteka emnde a faya, geni tá gev an shifa adaliye na?

¹³ Ma andze jirire geni tá taa tseteka emnde a faya wá, daaci amaana Almasiihu keni ba tseteka am faya.

¹⁴ Ay degiya, ma andze ba jirire geni tseteka Almasiihu am faya wá, daaci waazu á ñere na keni ma andze njá maganá á dem kaamba ba dey. Fetarfire á kure áte Yaisu Almasiihu na keni ma andze ba dey.

¹⁵ Ma andze estuwa wá, ñere keni ma andze ña emnde a mága fida áte Dadaamiya. Adaba ña bántsa ñere: Dadaamiya tsantetse Yaisu Almasiihu am faya. Daaci ma andze baaka tse á emnde am faya wá, Dadaamiya ndza tsanteka ñane Yaisu Almasiihu keni am faya.

¹⁶ Ma andze jirire geni tá de tseteka emnde na zlauzle hairire-aatare na am faya wá, Dadaamiya ndza tsanteka ñane Almasiihu keni am faya dekideki.

¹⁷ Ay ma andze ni tsateka Almasiihu am faya wá, fetarfire á kure áte ñane na keni ma andze á de gev ba dey, sem ba kina keni ma zlafe ba njá á kure am haypa-aha á kure.

¹⁸ Zlafe ádaliye: Emnde na ndza ta matsa am zhera á Yaisu Almasiihu na keni, ma ba baaka elva-aatare, ma ba kedarekeda ba dekideki.

¹⁹ Má fetarfire á miya na ni ba ge melamiyumele am duniya na zlauzle wá, una wá, emnde bademme ma andze tá zamivaare ba ge miya kwakya-aara.

²⁰ Amá una ba jirire geni Almasiihu tsetetse am faya, nane slezuññwe á emnde a faya ge tseta am faya, gev an shifa.

²¹ Amaana: ba seke una ndza a sanaa ba urimagwe emtsa á sem duniya na wá, ge tseta am faya keni á fantuwa ba ura zlañe ádaliye.

²² Ba seke una ni egdzara á Naadama tá emtsa ba seke nane na wá, emnde na tá ankwá daba Yaisu Almasiihu na keni bademme tá de tsetse am faya ba seke nane.

²³ Amá tseta am faya nanna wá, ma ura-ara keni á ba an sarte-aara. Almasiihu wá, nane slezuññwe. Adaliye tá de tsa emnde na ta fetaare áte nane vacite na má de eptsapta nane.

²⁴ Am iga a una nanna maa, Yaisu Almasiihu á de kedateraakeda jini-aha, antara male-aha-aatare bademme, ira emnde na tá an hákuma am duniya na keni bademme, lauktu á de yaná sleksire ge Eddeñara Dadaamiya zlañe ádaliye. Zlakta á duniya watse á ba áte una nanna mázla-aara.

²⁵ Adába sey Almasiihu á njá an hákuma emtsaade, dem sarte na ni má Dadaamiya gatervege kelaade-aha-aara tate á puwa sera-aara.

²⁶ Kelaade na ni watse á de jáná Dadaamiya am iga a kelaade-aha umele bademme na wá, nane emtsa na á ceba emnde na.

²⁷ A ba wakita á Dadaamiya wá: Dadaamiya a ganve duksa bademme á dem sera á Egdza-aara. Ma a ndaase estuwa Dadaamiya am wakita-aara keni, una á bánka ganakini edda a jema duksa á dem sera á Egdza-aara na keni ankwá am duksa-aha nanna.

²⁸ Má duksa bademme demda am sera á Egdza-aara maa, daaci nane ire-aara keni á de dáná á dem sera á Eddeñara na ndza a vante hákuma na. Estuwa, duksa bademme á de kwaraná ba Dadaamiya.

²⁹ Ankwá elva umele wá, slaslauminaaslasle elva nanna ba shagera: tá ankwá emnde umele tá lyyaterá baptisma ge emnde na emtsaremtsa na. Ma andze ba jirire geni baaka tse á emnde am faya wá, tá lyaterva ge uwe baptisma á emnde nanna mázla-aara? Ay má estuwa wá, názu tá maganá itare na watse ba dey kwaye kele?

³⁰ Ba ñere ire á ñere keni, labára ña naba eksarhe zlaña áte ire á ñere estuwa, náwa ba kelaazare ñá njá á ba an emtsa am slerpa na?

³¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, iya wá, ba kelaa wera á ekse, njá-aaruwa ge iya wá, ba watse yá vatevaahé an shifa, ba watse yá haretéhárehe an shifa. Una yá ndakur ba jirire duksa nanna ba estuwa. A gedítaa ba njá á kure kina gakurevge emnde á Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu na.

³² Wáva yaikke na yá ankwá maganá iya am Aifaisus áhuna, ba seke yá ankwá slakala an dabba-aha á kaamba na ni, ma andze baaka tse á emnde am faya una, watse yá de shá uwe kena am wáva-aaruwa nanna? Una ma andze estuwa wá, ma andze jire á naraje na a ba nane: zaumiyuze, shaumiyushe ba vatena, adaba mákuralla názá á mika na.

³³ Degiya kedawanaaka ire á kure ba dey, adaba mbapse an ura ñgudí wá, á badza enkale á ura shagera.

³⁴ Magauka jeba á baakire á enkale nanna! Magauka haypa degiya! Ya ndanaa adaba uwe una: Adaba tá ankwá emnde na zlañe diyarka Dadaamiya na am kure. Yá bakurá una geni ma andze á wakursewe ba zherwe.

Elva a vuwa á emnde má tsaretse am faya

³⁵ Ámbane ankwá ura á enndáva geni watse tá tse estara emnde am faya, bi watse á de gevá estara vuwa-aatare?

³⁶ Ekka edda una ká ndava jeba á ndáva ñanna wá, yá baká ba ka uce! Diyaŋka wulfe á duksa emtu? Má ka nanna sesse duksa na ndza ka jemaamaha wá, ba diyakdiya ganakini una ndza ka janaa ka na lebaaleba.

³⁷ Wulfe na ká de janá ka á dem haha na keni, una ma hiya, ma wulfe á uwe keni, ekka ká de ja ba ice á duksa ñanna á dem haha, ká de ja duksa ñanna surumme an waleka.

³⁸ Daaci á de maganá ba Dadaamiya slera-aara, ma ge wulfe á uwe keni á vante nderáva-aara ba gergere antara nderáva á wulfe-aha umele, áte una a katanaa ñane.

³⁹ Zhara ba názu an shifa am vuwa, hyuwa-aha-aatare gergere baðemme. Hyuwa á vuwa á urimagwe keni ba giraara, hyuwa á dabba keni ba giraara, hyuwa á yiye keni ba giraara, náza á kelfe keni ba giraara.

⁴⁰ Aŋkwa kazlaña áte samaya, áte haha keni aŋkwa duksa-aha, amá wulwulire á názu áte samaya keni ba giraara, zariyire á názu áte haha keni ba giraara.

⁴¹ Wulwulire á vaciya, ñane ba giraara. Wulwulire á tere keni ba giraara, náza á terlyakwa keni ba giraara, ba wulwulire á terlyakwa-aha keni ba gergere baðemme.

⁴² Vaci tse á emnde am faya keni watse ba estuwa. Jeba á vuwa ñanna, watse ba giraara tsekemme. Má hederehedfa ura wá, á de ba leba. Amá vuwa na á de vanta Dadaamiya ge tse an ñane á sa am faya na wá, á kedeka mázla-aara.

⁴³ Má tá aŋkwa hedfa ura wá, vacite ñanna, zlauzle payda á edda-aara, gevge shagerka am ice á emnde. Amá am sarte na má de tsetetse am faya wá, hákuma-aara keni á de gev umele, an zariyire keni watse ba ka hedfu we.

⁴⁴ Zlafe ádalaye: Má tá hedfa ura wá, ta hedfaa ba vuwa na á shekwaaka leba na, amá má á de tse edda-aara am faya wá, Dadaamiya á de vante vuwa á samayire. Má diyamidiya ganakini aŋkwa vuwa a nja am duniya na wá, daaci diyaumiyeddiye keni geni vuwa a de nja am samaya keni watse aŋkwa ba jirire.

⁴⁵ Afaba aŋkwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ñane: Dadaamiya ndza fem shifa am Naadama ura zuŋŋwe, amá Naadama na á de sawa am iga-aara na, amaana: *Almasiihu, ñane Shedekwe á Dadaamiya, á de vatertá ñane shifa na á zleka na ge emnde.

⁴⁶ Kina am zuŋŋwire na wá, emnde tá nánka vuwa a de nja am samaya, amá tá zhárá ba vuwa na á shekwaaka leba na emtsaade, lauktu watse tá de ná vuwa á samayire.

⁴⁷ Urimagwe zuŋŋwe wá, Dadaamiya ndza a nderanaa an haha, ñane ura á duniya, amá ura buwire na ndza a sawa am iga-aara na wá, ñane ura á samaya.

⁴⁸ Daaci emnde baðemme am duniya na, ta de eksa ba edda una ñane ura duniya na. Emnde na watse tá de njá am samaya keni, watse tá eksa ba ura samaya.

⁴⁹ Kina wá, zlafe mí ba seke edda una ñane ura duniya na emtsaade, amá vacite umele, watse mí de gev seke ura samaya.

⁵⁰ Egdzar mama-aha-aaruwa, náwa názu yá kátá bakurná iya: Urimagwe á taa demka á dem zlaná á Dadaamiya an vuwa na mí zharaná miya kina. Vuwa na watse á de leba na, á taa másláveka an una baaka kedfa-aara ðekideki na.

⁵¹ Náwa yá aŋkwa sakuranse nasherire umele: Baðemme á miya ka una watse mí emtsa. Amá wá, baðemme á miya watse á de eptsaptepsa vuwa-aha á miya.

⁵² Vacitu má de fertaranteferta derma á halavuwa á duniya, ba seke ndaha á miya na, ba tara hedanu ge ice, antara werura-aara, kertenj á eptsaptepsa vuwa-aha á miya baðemme. Má fertaranteferta derma ñanna wá, emnde na ndza zlauzle hairire-aatare na baðemme tá de tsetse an vuwa na baaka leba-aara ðekideki na. Miya emnde na zlafe má an shifa keni vuwa-aha á miya á de eptsaptepsa ba estuwa.

⁵³ Amaana: Vuwa á miya na náwa ñane á se máki emtsamimetsa na wá, sey á gevge vuwa na baaka se-aara na emtsaade, lauktu á de njá náza ba ge ðekideki.

⁵⁴ Daaci vuwa á miya na má emtsamtsa ura á sepse na wá, má eptsapteptsu estuwa wá, názu ndza ta puwete am wakita á Dadaamiya na gevge mázla-aara. Adaba a bántsa wakita á Dadaamiya:

Garega midalire arge emtsa, keɗaranaakeda ba ɗekidɗeki.

⁵⁵ A ba ɗane zlaɓe áɗaliye:

Ekka emtsa, áma upa á ɗa na ká ceɓa emnde an ɗane na? Áma ndzedɗa á ɗa kina? Zlauzle kwa hákuma á ɗa vatena.

⁵⁶ Amá kina wá, haypa-aha á emnde anƙwa ɗgudanse huɗe ba ge emtsa emtsaade, lauktu á de ceɓaná ɗane emnde. Haypa keni á ɗgudansa ba *tawraitu huɗe, lauktu ɗane á de magaterá emtanƙire ge emnde na.

⁵⁷ Amá bawamiyánba ususe ge Dadaamiya, adaba midalire na a vamitaa ɗane arge emtsa keni na. A vamite áte erva an Yaakadada Yaisu *Almasiihu.

⁵⁸ Daaci adaba ba una ɗanna egdzar mama-aha-aaruwa, kwa emnde-aaruwa keni ba kure, ma vaatara keni njawinja ba dzaɗdzaɗe, tsawaatse ba shagera, dzalauka ɗekidɗeki, yawánka maganaa slera ge Yaakadada an ervaunde á kure palle. Diyakurdiya, slera na kwá anƙwa maganá kure ge Yaakadada na wá, slera á nampire ba ɗane.

16

Elva a jáhá sadake ge melateru ge aiklaisiya-aha am Urusaliima

¹ Kina wá, yá anƙwa kwarakurse elva a jáhá sadake ge melateru ge emnde á Dadaamiya am Urusaliima. Ekkure keni magauma á ba áte una ndza ya kwaraterse ge aiklaisiya-aha am Galatiya na.

² Elva ɗanna wá, amaana ba kelaa má samsa vaci laade wá, ma ware á kure keni sey á sansese shungu áte názena ndza a shanaa ɗane, daaci á fá una ɗanna an ire-aara, watse á melateru ge emnde á Dadaamiya an ɗane. Magauma á una ɗanna, ufauka sey sarte á duwa-aaruwa emtsaade á dezekure.

³ Má danemda ya á dezekure wá, kwá de dzeratersá ba kure emnde a dá sadake á kure ɗanna á dem Urusaliima. Daaci iya maa, yá de vaterte nalmesheri am erva ge emnde a dánda-aara.

⁴ Máki mi nanna zláála á elva ɗanna ni, shagera yá duwa ba iya an ire-aaruwa maa, daaci tá de puwisá emnde ɗanna á dem Urusaliima ge da shula ɗanna.

Ngwáɗáwa á Paul ge dem slera á Dadaamiya

⁵ Kina wá, zlaɓe yá dem Makiduniya emtsaade, lauktu watse yá dezekure. Adaba yá de kya ba larde ɗanna, lauktu yá daada á dezekure.

⁶ Máki danemda ádezekure wá, bi watse yá de shekwaashekwa ba cekwaangudi, bi watse yá de zlanazle sarte á lailaidɗire bademme ázekure. Daaci má watse hyephye sarte a zláála-aaruwa ázekure wá, kwá de meliyumele am shula-aaruwa ge dem tate na watse yá detekwa na bademme.

⁷ Wayanka yá de gá ba hare cekwa na má danemda ázekure. Má wayetewáya Dadaamiya wá, yá kátá de shekwaashekwa ba shagera ázekure.

⁸ Amá kina wá, yá kátá nja am Aifaisus áhuna emtsaade, dem sarte á muɗri á *Pantaikausta.

⁹ Adaba Dadaamiya a weritaa baráma á slera yaikke áhuna, slera ɗanna keni slera á nampire zlaɓe áɗaliye. Diyandiya tsa ganakini kelaade-aha-aaruwa keni tá á ba ndaaka.

¹⁰ Má dámda Timaute ádezekure, lyauvalya am dágage á kure, a njeka an lyawa am dágage á kure, adaba ɗane keni sleslera á Yaakadada ba seke iya.

¹¹ Epsawauka dekiddeki. Baira deme, melawanumele ba shagera geni á maga shula-aara á ba an higa, melawanumele geni a se beribera. Náwa iya, an emnde a fetarfe na tá áhuna, bademme ná ufa ba sarte a sa-aara.

¹² Amá náza á egdza emmemiya Apaulaus wá, ser kwakya yá nalaná á ba an nálá, geni a darduwa antara emnde a fetarfe umele ge de tsakurartse, amá zlafe eksarka ire-aara emtsaade dekiddeki. Má watse eksarekse ire-aara lauktu watse á duwa.

Ga use á Paul antara názu am halavuwa á elva-aha

¹³ Ma vaatara keni puwawanaaka vuwa á kure, tsawátse ba dzañdzañe am elva á Dadaamiya, gazlauka dekiddeki, gawevge ba seke zála na gyarebgye na.

¹⁴ Ma kwá maga ba uwe keni magaumága á ba an wáyáva.

¹⁵ Egdzar mama-aha-aaruwa, ábi kure diyakurdiya Aitiyain antara emnde a há-aara bademme? Diyakurdiya geni ta emnde zunñwe ba itare am larde á Akaya ge dába Yaisu *Almasiihu? Itare ta vante ire-aatare ge mágá slera á Dadaamiya am dágave á emnde-aara. Daaci egdzar mama-aha-aaruwa, názu yá kataná iya ázekure wá:

¹⁶ Táslawa á kure, cenaucena názu tá bakurná jeba á emnde ñanna, fawatersaarefe ge itare, antara ge emnde na tá ankwá á maga slera ñanna antara itare na bademme.

¹⁷ Yá higa jipu áte sawa á tara Aitiyain, antara Faurtunatus, ira Akaikus na. Adaba am sarte na saremsa ásezerwa na, a naba ekhyehe ge ervañde-aaruwa wá, ba seke ya ná ba kure.

¹⁸ Se ekhyarinakhya ervañde ba lailaidde, ba seke una ndza ta ekhyakuraa ge kure na. Diyawatersediye ba shagera jeba á emnde ñanna, geni itare ñanna wá, hyairebhye geni kwá fá zherwe áte itare.

¹⁹ Aiklaisiya-aha na tá am larde á Aziya bademme tá ankwá gakur use-aatare. Tara Akila, tá antara Piriskila, ira emnde a fetarfe na tá jáháva am mba-aatare bademme, tá ankwá gakur use-aatare kwakya, adaba njá á kure antara itare na gakurevge ba palle am sera á Yaakadada.

²⁰ Bademme á emnde á Yaisu *Almasiihu na tá áhuna, tá ankwá gakur use-aatare. Gawga use-aha á ñere am dágave á kure bademme, áte wáyáva á egdzar mama.

²¹ Náwa una wá, yá ankwá puwetá ba iya an erva-aaruwa mázla-aara: Iya Paul keni yá ankwá á gakur use-aaruwa.

²² Má ura yanaaya Yaakadada, sey á nyainyainvenyainya Dadaamiya edda-aara. «Maranata», amaana: Yaakadada á miya, sawa!

²³ Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu a magakurnaamaga ñgurna.

²⁴ Wáyáva-aaruwa bademme, yá wayakurá an ñane, ekkure emnde na gamiyevge palle am sera á Yaisu Almasiihu na.

Buwire á wakita na a puwatertaa Paul ge emnde a KAURINTUS

Ga use á Paul

¹ Náwa wakita na yá anƙwa á puwetá ba iya Paul, a eksisaa ba Dadaamiya áte namaari-aara, a give slebela á Yaisu *Almasiihu. Ná anƙwa puwaná antara egdza emmemiya Timaute. Ná anƙwa á puwakurte ge kure emnde a fetarfe am Kaurintus, antara emnde a fetarfe na tá am kwára á Akaya bademme.

² A magarakuránmaga tara Eddemiya Dadaamiya, tá antara Yaakadada Yaisu Almasiihu ngurna, a varakurteva hairire.

Dadaamiya á ekhyaná ervaunƙe ge ura kwakya am sarte á zlaƙa

³ Ususe ge Dadaamiya, Eddenjara ge Yaakadada Yaisu *Almasiihu. Dadaamiya wá, slemággwe áte emnde, sle-ekhyamiyá ervaunƙe ma vaatara keni.

⁴ Nane anƙwa á ekhyamiyá ervaunƙe am zlaƙa-aha á miya bademme. Á magamiyá una nanna, geni miya keni mi ekhyaternaakhya ervaunƙe ge emnde umele, áte una a ekhyaminaa nane ge miya.

⁵ Almasiihu wá, ndza shushe zlaƙa kwakya. Nere keni ná anƙwa á shá zlaƙa kina ba seke una ndza a shanaa nane. Daaci Dadaamiya keni anƙwa á ekhyamiyá ervaunƙe ba kwakya, aƙaba gamiyevge palle antara Yaisu Almasiihu.

⁶ Ma nere ná anƙwa á shá zlaƙa keni, ba geni kure kwá shánsha ndzeƙa, a lyakurselye Dadaamiya ma vaatara keni. Zlaƙe adaliye, máki Dadaamiya anƙwa á ekhyanerá ervaunƙe ge nere, ba geni a balasebale ervaunƙe á kure, kwá gevge emnde a farvaunƙe ge básha jeba á zlaƙa-aha nanna.

⁷ Baaka shaige á nere ƙeƙiƙe áte kure, diyanerdiya ganakini baaka mbeƙa á kure áte barama á Dadaamiya. Na disaa aƙaba kwa palle antara nere am zlaƙa-aha. Daaci ma ba palle am ndzeƙa na á vamiƙá Dadaamiya keni.

⁸ Daaci egdzar mama-aha-aaruwa, názena ni ná kataná nere wá, ná kátá kwá diyeddiye zlaƙa yaikke na na shuwaa nere am kwára á Aziya na. Shanerusha zlaƙa an tsáká ire. Ndza tamanerka ƙeƙiƙe ganakini watse ná njá an shifa.

⁹ Una ná enndaha ba parakke, á ba áte vuwa á nere keni ndza na tapántápa ganakini watse ná njeka an shifa na. Mbate wá, Dadaamiya a magaa una nanna, ganakini a fanertarka áte ndzeƙa á nere, amá ná fetarfe á ba áte nane. Aƙaba nane wá, ma emsaremƙa emnde keni, sletsatertetse ba nane am fáyá.

¹⁰ Daaci a lyanersaa ba nane am zlaƙa yaikke nanna á kátá eksá shifa á nere na. De katafke keni á de lyanerá ba nane. Una ba jirire ná fá táma á nere á ba áte nane palle, diyanerdiya geni ma vaatara keni á de lyanerá ba nane.

¹¹ Amá keni wá, naba melawanerumele an maduwa-aha á kure. Estuwa, emnde kwákya tá de melanerumele an maduwa-aha-aatare. Máki lyevaalya Dadaamiya njála á miya, shamiyánsha barka-aara wá, watse emnde kwákya zlaƙe adaliye tá de gálá nane aƙaba nere.

Pekyaapekya Paul ge de Kaurintus

¹² Náwa una dalila á higa á nere: Nere wá, diyanerdiya am ire á nere ganakini shagera zlaláwa á nere, baaka duksa mándzawe áte nere ƙeƙiƙe, baaka deme seke am dáƙave á kure. A vanertaa ba Dadaamiya una nanna, enƙale á emndimagwahaka ƙeƙiƙe, ba Dadaamiya una a maganeraa ngurna-aara.

¹³⁻¹⁴ Daaci am duksa na ɲá aɲkwa puwakurtá ɲere baɗemme na wá, ɲá aɲkwa ndaakurnda ba parakke áte una kwá dzegwándzegwa eccena-aara na. Aley, sem ba kina keni zlaɓe kwá cenevaaka elva á ɲere shagera. Yá tamaa ákatafke cekwaangudí wá, watse kwá diyeddiye baɗemme geni vaci sawa á Yaakadada Yaisu *Almasiihu wá, ervaunɗe á kure watse ba seke nama áte ɲere, náza á ɲere keni watse ba seke nama áte kure.

¹⁵⁻¹⁶ Aɗaba iya wá, ndza baaka shaige-aaruwa ɗekideki áte duksa-aha ɲanna. Ndza ya kátá ba dezekure emtsaade, lauktu ma yá dem Makiduniya. Am tse-aaruwa am Makiduniya keni maa, ma yá eptsa á ba ásezekure ádaliye, ma andze kwá se meliwa ba kure ge mága shula-aaruwa á dem Yahudiya. Estuwa, ma andze yá naba melakurumele ser buwa.

¹⁷ Am sarte na fanakuremfa una ɲanna am vuwa, amá maganka na wá, ya ndaaná á ba áte we emtu? Estuweka ɗekideki. Emtu am sarte na yá aɲkwa maga niya-aaruwa, ya magán ba seke náza á emnde a duniya emtu? Ya ndaase «ane» á ba áte we emtu?

¹⁸ Yá ndaakur ba jirire, á katafke á Dadaamiya na á eptseka elva-aara ɗekideki na: Ndaanakurka á ba áte we, amá ya ndaana á ba an ervaunɗe-aaruwa palle.

¹⁹ Aɗaba Yaisu *Almasiihu *Egdza á Dadaamiya na ɲa balakuraa elva-aara antara tara Silas an Timaute na wá, ɲane á ndaaka elva á ba áte we, ma vaatara keni á ndaa ba jirire.

²⁰ Baaka shaige-aara ɗekideki, ba ɲane una a njamiyante názena ni a baa Dadaamiya á de vamiteva na. Ba ɲane una *Aamin á miya á katafke á Dadaamiya, ge gálá zhera á Dadaamiya.

²¹ Zlaɓe ádaliye, a dzeramisaa ba Dadaamiya an ire-aara, aɲkwa á ndzedamítá ba ɲane an ire-aara áte barama á Yaisu Almasiihu.

²² Arge una ɲanna zlaɓe ádaliye, a vamite Shedekwe Cufedɗe am ervaunɗe. Á maraná an una ɲanna ganakini miya wá, ma emnde-aara. Á maraná á ba an una ɲanna zlaɓe ádaliye geni duksa-aha umele na a baa watse á vamiteva na keni, watse mí shansha.

²³ Náwa Dadaamiya, a yiika an shifa máki ya magaa fida. Danka á dem Kaurintus na wá, ba ganakini yá ekhyakurnaakhya, a de zlaɗanakurveka ervaunɗe kwakya.

²⁴ Tatayanɲerka ɲere hyakuraare áte laarire ganakini sey kwá fetarfe. Aɗaba fetarfire wá, fakurtarfe zlauzle baaka arge una ɲanna. Duksa na ɲá kataná ɲere ázekure wá, ba mága slera átirpalle, ganakini kwá tapanaatápa emtakire-aara.

2

¹ Aɗaba una ɲanna, eptsanka á ba an niya á dem ekse á kure. Ya naba njante geni yá eptseka ádezekure mázla-aara, geni a de zlaɗanakurveka ervaunɗe ádaliye.

² Aɗaba máki ya duwa wá, ba iya an ire-aaruwa keni watse emtaɲka ervaunɗe-aaruwa. Baaka edda una á de ekhyiyá ervaunɗe, aɗaba kure keni baɗemme watse á de zlaɗa ervaunɗe á kure.

³ Aɗaba una ɲanna, ya puwakurtaa ba wakita, arge una ma andze ya duwa ba iya an ire-aaruwa. Ma andze danemda wá, ma andze á de zlaɗa ervaunɗe-aaruwa kwakya áte kure. Emnde na ma andze tá de vitá itare higa keni ba kure ɲanna. Diyandiya ba jirire ganakini má emtake ervaunɗe-aaruwa ge iya wá, kure keni á de higa ervaunɗe á kure baɗemme.

⁴ Am sarte na yá aɲkwa á puwakurte wakita ɲanna wá, ndza yá am dzámá ire jipu, ndza an zlaɗa ervaunɗe-aaruwa ba laaklaake, antara ba yáwe á kyuwa am huɗe-aara. Bawánka zlaɓe a ba kure, ya kátá ba zlaɗakurve ervaunɗe an puwa-aaruwa ɲanna. Iya ya kátá kwá diyeddiye geni wayanakurwayire.

Paul anƙwa á yanaare haypa-aara ge edda á haypa

⁵ Diyandiya ganakini anƙwa slezlaɗaná erwaunɗe ge ura am dagave á kure. Amá diyaweddiye ganakini á zlaɗiyán ge iya ka palle, amá ge miya baɗemme. Amá keni emtaka ba jirire, ge kure baɗemme ka.

⁶ Kwakya ba emnde na ta puwaara elva na am kure, daaci yá tamaa hyaahya mázla-aara.

⁷ Kina wá, shagera ba kwá yanarye haypa-aara, kwá ekhyannaakhya erwaunɗe geni a demka dzámá ire yaikke am nane, a keɗanaaka táma-aara baɗemme.

⁸ Aɗaba una nanna, táslawa á kure marawanánmára ba wáyáva mázla-aara.

⁹ Dalila na ni ya puwakurte wakita nanna wá, yá kátá diyeddiye átekwa, máki zlaɓe kwá á ba an fesarfire á kure áte ya, ge mága názena yá bakurná ya baɗemme.

¹⁰ Daaci máki kwá anƙwa yanaare haypa-aara ge slehaypa nanna wá, naba yawanaarye, iya keni yá naba yanaarye haypa-aara. Una hyapka ba názara keni, yá naba yanaarye á katafke á Yaisu *Almasiihu geni a zlalavzlaɓe njá á kure.

¹¹ Estuwa a shanka Shaitaine ndzeɗa arge miya. Aɗaba diyamidiya názena á kataná nane baɗemme.

Weshetewesha ire á Paul am Terauwas

¹² Daaci ya naba tse áhuwa, kwáye ya zlálá á dem Terauwas ge de bálá labáre á higa, elva a Yaisu *Almasiihu áhuwa. Am sarte na danemda maa, ya nánna ganakini Yaakadada a weritaa baráma baɗemme ge bálá elva-aara áhuwa.

¹³ Amá wá, maganka, ndza an wesha ire-aaruwa baɗemme, aɗaba de beraneka egdza emmemiya Titus. Daaci ya naba magateraa ájamimá shifa ge emnde a fetarfe na tá am Terauwas nanna, ya naba fanuhe á dem kwára á Makiduniya.

*Shá midalire aɗaba barka Yaisu *Almasiihu*

¹⁴ Amá galaumigálá Dadaamiya, aɗaba ndzeɗa na a ganaa Yaisu *Almasiihu na anƙwa á vamite midalire ba kelaa wera á ekse. A puwamimaa ba nane am slera-aara ge bálá elva a Yaisu Almasiihu ma áme keni baɗemme. Daaci waazu á miya gevge ba seke se á kajiji, hyemhye am sleɗe baɗemme, geni a diyareddiye emnde Yaisu Almasiihu.

¹⁵ Ba jirire nere wá, na ba seke se á kajiji na emtake se-aara jipu na, á ɗizaná Yaisu Almasiihu á katafke á Dadaamiya. Aɗaba nere na emnde a hyanme elva a Yaisu Almasiihu am duniya baɗemme, áza emnde na tá áte unɗule a lya, antara emnde na tá áte unɗule a keɗa keni baɗemme.

¹⁶ Áza emnde na tá áte unɗule a lya wá, na emtake jipu, tá shá shifa am elva á nere. Amá áza emnde na tá áte unɗule a keɗa wá, na emtanƙa ɗekideki, elva á nere á teɗa shifa am itare ba ɗekideki. Ware edda una hyephye ge mága slera nanna an ndzeɗa á ire-aara? Baaka ɗekideki.

¹⁷ Nere wá, a belaɗeraa ba Dadaamiya ge mága slera nanna. Kwakya emnde tá tsakala an elva á Dadaamiya, amá nere wá, ganjerefka estuwa. Njá bálá ba elva á Dadaamiya an erwaunɗe á nere palle á katafke-aara, aɗaba na emnde a slera á Yaisu Almasiihu.

3

Maganaa slera ge Dadaamiya áte namána áɗwaslire

¹ Emtu máki na bakuraa una wá, watse kwá banerá ná maga kuráviɗe nárá emtu áɗaliye? Nere wá, na baaka an wedere á nalmesheri á seyɗire am erva ganakini kwá de diyajersá átekwa. Ge kure keni, ná ndavakuruka nalmesheri nanna ge dem tate umele an nane. Tá maganá ba emnde nanna ka wá, nere ná manƙa, na gergere.

² Adaba ba kure una kwa nalmesheri á ñere, an puwa áte ñere. Ma ware keni diyaadiya una, tá dzegwándzegwa enndaha-aara geni ma ba estuwa antara kure am ervaunđe á miya.

³ Ba jirire, a puwetaa ba *Almasiihu an ire-aara wakita ñanna, a vanjerte ge ñere. Amá wakita ñanna wá, a puwanaa an narkálam ka, a puwanaa an hákuma á Shedekwe Cufedde á Dadaamiya na ma vaatara keni Dadaamiya ñanna á ba anƙwa na. Puwa ñanna keni a puwetaa áte naláwa-aha á nákwá ka, a puwanaa am ervaunđe á emndimagwaha.

⁴ Na ndaanaa adaba uneka, adaba ñere fanjertarfe an Dadaamiya am duksa bademme, adaba Yaisu Almasiihu.

⁵ Diyanjerdiya am ire á ñere ganakini ba ñere an ire á ñere wá, á daaka ndzedá á ñere ge mága slera ñanna, ñá maganá an ndzedá á Dadaamiya.

⁶ A ganervaa ba ñane emnde a slera-aara, geni ñá bálá namána-aara anjwaslire na a ngudaterán ge emnde bademme na. Am namána anjwaslire ñanna wá, seke shairiya-aha-aara na ta puwete am *tawraitá werre ka, á maganá Shedekwe Cufedde mázla-aara slera. Adaba tawraitá wá, slera-aara ba ceba emnde á katafke á Dadaamiya, amá Shedekwe Cufedde wá, á vaterte shifa ge emnde.

⁷ Werre wá, Dadaamiya ndza a puwete shairiya-aha-aara áte nalawa-aha á nákwá, ndza naranna emnde sleksire-aara keni am sarte ñanna. Dadaamiya a magaa sleksire-aara wá, wafke á Muusa á mbá wulwulire na baaka kalle-aara defideki na. Emnde a *Iserayiila dzegwaránka zharaná á dem ice defideki. Parakkire ñanna keni á de shekwaaka tsa. Máki *tawraitá na slera-aara ba ceba emnde á katafke á Dadaamiya ni, Dadaamiya a marse sleksire-aara am huđe-aara estuwa wá,

⁸ sákwa máki á maganá Shedekwe Cufedde slera emtu, ñane slevaterte shifa ge emnde? Á tsaame sleksire na á de maganá Dadaamiya!

⁹ Tawraitá wá, slera-aara ba puwa emnde á dem shairiya. Máki Dadaamiya a marse sleksire-aara estuwa am duksa na á puwa emnde á dem shairiya, sákwa am namána á Dadaamiya anjwaslire na emnde tá shá jirire am huđe-aara emtu? Á tsaame kena sleksire na anƙwa á maraná Dadaamiya am huđe-aara na!

¹⁰ Daaci mí naba bánba ganakini duksa na ni ndza Dadaamiya a marse sleksire-aara am huđe-aara werre na wá, sleksire á Dadaamiya werre ñanna hyepka ba náza keni, má mí slátera an náza vatena.

¹¹ Duksa na Dadaamiya a vaterte ge emnde ba ge sarte cekwa, kertenj dedde maa, Dadaamiya marsemare sleksire-aara am huđe-aara, sákwa am una á zleka defideki na emtu? A jatermaa uwe?

¹² Náj anƙwa á enndáhá ba parakke na wá, adaba fanjertarfe an duksa ñanna geni jirire.

¹³ Muusa werre wá, ndza a puwem nalbuta am ice, adaba anƙwa á gulá sleksire á Dadaamiya áte wafke-aara, daaci wayaaka tá diyeddiye emnde-aara emnde a *Iserayiila. Amá ñere wá, ña baaka an wedere á mága una ñanna mazla-aara.

¹⁴ Iserayiila-aha werre wá, ndza cenaránka maana á duksa-aha ñanna defideki. Ba duksa palle ge egdzara-aatare vatena keni. Máki tá ndaha wakita á namána á Dadaamiya werre na, tá cenánka maana-aara defideki, ba seke an fafa enjale-aatare an nalbuta á Muusa werre ñanna. Adaba sey edda una lyevaalya *Almasiihu, lauktu á sesse enjale-aara am nalbuta ñanna.

¹⁵ Ba kina keni má itare tá ndáhá wakita-aha á Muusa werre wá, tá cenánka maana-aha-aara defideki, ba seke an fafa enjale-aatare an nalbuta.

¹⁶ Amá anƙwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ñane: «Ma a semaa ware áseza Yaakadada keni, sey á sesse am nalbuta ñanna.»

¹⁷ Daaci ba estuwa. Adaba tara Yaakadada antara Shedefkwe Cufedfde wá, ta ba palle. Daaci am tate na ni anƙwa Shedefkwe á Yaakadada wá, emnde nanna tá shánsha ire-aatare, á kwaraterka mázla-aara *tawraitá.

¹⁸ Daaci miya kina wá, wafke á miya fadaaka an nalbuta werre nanna, má anƙwa á nanna Yaakadada Yaisu Almasiihu am yaikkire-aara. Daaci ba kelaazare yaikkire á Yaakadada anƙwa á gamive ba seke nane. Yaikkire-aara am miya anƙwa á far ba márawa am miya ba kelaazare keni. Kwaya nane názena á maganá Shedefkwe á Yaakadada am miya.

4

Baaka payda á nere ge nere amá anƙwa ndzedá á Dadaamiya

¹ A zamivaare ba Dadaamiya lauktu a famiyar slera nanna. Adaba una nanna na ba dzanɗzane am slera nanna.

² Diyamidiya miya wá, mí feka erva á miya á dem slera na tá maganá emnde an shebe, duksa á zherwe ba dey na. Mí zlermeká emnde, mí feka fida á dem elva á Dadaamiya keni. Nere wá, ná vaterte ba jirire á Dadaamiya parakke ge emnde. Názena ni anƙwa á tataya jirire á Dadaamiya wá, nane á diyeddiye jirire á nere.

³ Labáre á higa na na sanaa nere na, tá cenanka emnde umele defkidfeki, ba seke an fádá enƙale-aatare. Amá tá cenánka ba emnde na tá an kefa na.

⁴ Itare wá, anƙwa á piyaterá Shaitaine, nane slemáɗzawe na á kwára duniya na. Á piyaterte ganakini a naránka parakkire yaikke na á maraná elva a Yaisu *Almasiihu á dete itare. Parakkire nanna anƙwa á mára Yaisu Almasiihu am yaikkire-aara. Máki ura a naa nane, a naa ba Dadaamiya.

⁵ Ná bálá elva á ire á nerká, ná bálá elva a Yaisu Almasiihu, geni ba nane una Yaakadada arge emnde bademme. Nere wá, na ba emnde a slera á kure ge melakurumele, adaba na emnde a fába Yaisu.

⁶ Werre am fakta wá, a baa Dadaamiya: A gevge parakkire, á mbe am tabedammire. Kina keni ba Dadaamiya nanna una á mára parakkire-aara á sem ervaɗde-aha á nere. Á maranerá yaikkire á Dadaamiya na anƙwa á mbe áte wafke á Almasiihu.

⁷ Nere wá, na ba seke gahe-aha na ta nderanaa an haha, amá wá, ná an rezegire yaikke na a vanertaa Dadaamiya na am nere. Tá disá áte una nanna emnde, ganakini hákuma yaikke na na shanaa nere ge mága slera á Dadaamiya na wá, hákuma á nereká, náza á Dadaamiya.

⁸ Tá anƙwa á becanerbeca an zladá-aha gergere, amá zlaraneraaka bademme. Ma a weshetaa estara ire á nere keni, ná á ba an táma á nere am ervaɗde.

⁹ Emnde tá anƙwa á shaneru zladá jipu, amá yanjeraaka Dadaamiya. Tá maganerá palása am haha, amá nere ná emtseka.

¹⁰ Kelaazare emnde tá tataya ba cebá shifa á nere seke una ndza ta jaa Yaisu *Almasiihu, amá náwa ba nja nere an shifa. Tá diyeddiye á ba áte una nanna geni Yaisu á ba an shifa-aara.

¹¹ Nere emnde na zlaɓe ná an shifa am duniya na wá, ba kelaazare tá tsagwadafanertsagwada ge cebanerceba, adaba na emnde a fába Yaisu Almasiihu. Amá náwa ba njá á nere an shifa, ná an vuwa a laakire na á shekwaaka na. Tá diyeddiye á ba áte una nanna geni á ba an shifa-aara Yaisu.

¹² Amaana elva nanna wá, áte vuwa á nere wá, anƙwa á wava ba emtsa, emtsa seke náza á Yaisu. Amá am kure wá, á maga slera ba shifa anwaslire na kwa shanaa ázenára na.

¹³ Anƙwa elva am wakita á Dadaamiya, a ba nane: «Fantarfe áte Dadaamiya. Adaba una nanna yá anƙwa á bálá elva-aara.» Daaci ba duksa palle ge nere keni,

ɲere keni shaɲeránsha fetarfire áte Dadaamiya; aɗaba una ɲanna ɲá aɲkwa á bálá elva-aara.

¹⁴ Diyaɲerdiya ganakini edda una a tsante Yaakadada Yaisu am fáyá na wá, watse á tsamitetse miya keni, á kya erva an Yaisu. Baɗemme á miya watse á damiyá á ba átirpalle á de katafke-aara.

¹⁵ Baɗemme á duksa-aha ɲanna aɲkwa á maganá Dadaamiya na wá, á maganá aɗaba ba kure, ge melakurumele, geni emnde kwakya a sharánsha ɲurna-aara. Tá de hwiya estuwa emnde a slafanaa we ge Dadaamiya, emnde a gálá zhera-aara.

Baaka lámbe á ɲere, ɲere eɲkale á ɲere áte duksa na á zleka na

¹⁶ Aɗaba una ɲanna, ɲa ba dzaɲdzaɲe. Diyaɲerdiya tsa geni aɲkwa á far ba gulá ndzeɗa á ɲere ba kelaazare, amá am ervaunɗe á ɲere wá, ɲa emnde dzaɲdzaɲe jipu. Aɗaba Dadaamiya aɲkwa á faɲerem ndzeɗa am vuwa.

¹⁷ Zlaɗa wá, ɲá aɲkwa á essha, amá watse á zlauzle. Aɲkwa yaikkire ɲá de sháná ɲere aɗaba zlaɗa ɲanna. Yaikkire ɲanna keni watse baaka zle-aara, jauje ge duksa baɗemme. Máki yehaɲerteyeha una ɲanna, ɲá zhára zlaɗa á ɲere kina hyapka ba názára keni.

¹⁸ Aɗaba eɲkale á ɲere áte duksa na á naaná ice ka, amá áte názena á nánka ice á urimagwe. Aɗaba baɗemme á názena á naaná ice á urimagwe watse á zle. Duksa-aha na ni á zleka ɗekideki wá, tá zharaná an ice ka.

5

¹ Diyaɲerdiya ganakini má mbeɗaambeɗa bere á haha á ɲere na ɲá am huɗe-aara kina, amaana vuwa laakire á ɲere na wá, Dadaamiya á de vaɲerte bere umele áɲwaslire am samaya. Amaana: á de vaɲerte vuwa umele am samaya, názá dem ba ge ɗekideki.

² Njá á ɲere am duniya kina na wá, laruwa jipu, ɲá kumá ba daa á dem bere á ɲere áɲwaslire na am samaya na.

³ Aɗaba máki shaɲeránshá tsekwaɲeremtsekwa am vuwa áɲwaslire na wá, sheɗekwe á ɲere á gevka an ukhyiye dey mázla-aara á katafke á Dadaamiya.

⁴ Amá am kinire na zlaɓe ɲá á ba am bere á haha á ɲere na wá, ɲá am zlaɗa an tsáká ire, á vaɲerte ba kyuwa. Tatayaɲerka ɲere ganakini ɲá kátá tsekwe am vuwa a laakire á ɲere ɲanna ba ɗekideki. Estuweka. Njá kátá ma ɲa tsekwarhe una áɲwaslire, vuwa á samayire na, daaci ma andze á shebanveshebe emgyegwe-aara na ɲane á emtsa na.

⁵ A tsatsaɲeraa ba Dadaamiya an ire-aara vuwa áɲwaslire ɲanna ge ɲere. A vaɲerte Sheɗekwe Cuɗeɗe na wá, á maraná an una ɲanna ganakini duksa na a baa watse á vaɲerteva na wá, ba jirire watse ɲá shánsha.

⁶ Aɗaba una ɲanna, ɲere ɲa ba dzaɲdzaɲe. Máki zlaɓe ɲá á ba am vuwa laakire na wá, diyaɲerdiya ganakini zlaɓe ɲa yiyiye an tate na átekwa Yaakadada.

⁷ Kina wá, zlaɓe ɲá nánka emtsaɗe an ice á ɲere. Njá á ɲere antara ɲane wá, á ba an fetarfire.

⁸ Ba jirire baaka shaige á ɲere ɗekideki. Máki ɲá shánsha ɲá tsekwesetsekwe am vuwa laakire na, ɲá zlála ádeza Yaakadada wá, wayaɲerwáyá jipu.

⁹ Duksa palle ɲá kataná ɲere wá, ma zlaɓe ɲá á ba am duniya na, ma daɲeraada ádezeɲára keni, ɲá maga ba názena á kataná ɲane.

¹⁰ Aɗaba baɗemme á miya watse mí de katafke á *Almasiihu am yaikkire-aara, á de kyáná ɲane shairiya á slera-aha á miya. Ma ware á miya keni á de pelansá á ba áte názena ndza a maganaa edda-aara am duniya. Edda una a magaa shagerire, á de shá laɗa-aara. Edda una a magaa shagerkire an shagerkire-aara.

Dadaamiya á kátá emnde baɗemme tá melemela an ɲane

¹¹ Adaba una nanna, elva a fá zherwe áte Yaakadada wá, na dise vateneka nere. Daaci ná ankwá á wava ba ge maraterá jirire á nere ge emnde. Dadaamiya wá, baaka názu diyaaka nane am erwaunde á nere. Yá tamá ba kure keni diyakuridiya, má kwá ndáhá jirire á názena kwa disaa kure áte ya.

¹² Emtu watse kwá banjerá ná gálá ire njará emtu adaliye? Una ná gálá ireka, ná kwarakurse ba sera á elva, geni a njeka lambe á kure defekideki, naba fautarfe an nere, kwá de shánsha dza sera, kwá de háslaterá ba kure emnde a gálá ire ba dey na. Adaba itare tá zhárá ba iga á duksa, baaka lámbe-aatare áte nja-aatare am erwaunde.

¹³ Emtu kure keni kwa ba seke emnde umele, kwá zharáner ba seke ná an shaitaine njará emtu? Máki estuwa wá, na shaa shaitaine nanna adaba ba Dadaamiya. Amá ba lápiya ire á nere. Daaci an enkale á nere nanna wá, ná melakuru ba ge kure an nane.

¹⁴ Dalila á slera á nere wá, ná maganá adaba wáyávire yaikke na a magaminaa *Almasiihu na. Nane a naba yaa ire-aara, a emtsehe adaba emnde bademme. Daaci áza Dadaamiya wá, bademme á emnde emtsaremtsa kerde antara Almasiihu.

¹⁵ Labára Almasiihu a emtsaa adaba emnde bademme? A emtsaa adaba itare, geni ma tá á ba an shifa-aatare keni, tá magán ge ire-aatare ka duksa, tá maganá áte namaari-aatare ka mázla-aara duksa, amá tá maga ba názena á kataná nane, adaba nane a emtsaa adaba itare, tsetse am fáyá keni adaba itare.

¹⁶ Daaci kina wá, gergerka emnde ázenere mázla-aara, emnde bademme ta ba kalkale, ná zháreka názena ágáshe. Werre wá, ice na ndza na zhárá *Almasiihu an nane na wá, ndza ná maga ba slera á emndimagwaha. Amá kina wá, ná manka mázla-aara.

¹⁷ Edda-aara máki garevge palle antara Almasiihu wá, nja-aara werre bademme dedde, ma jeba-ara-aara keni gevge anwaslire bademme.

¹⁸ Bademme á una nanna, a maganaa ba Dadaamiya. Nane a belaa Almasiihu, a se melamiyaahé an nane. Daaci a famiyar slera nanna ge miya, geni á kátá emnde bademme tá shánsha mele an nane.

¹⁹ Amaana wá: Dadaamiya a belaa Almasiihu á sem duniya, adaba á kátá emnde bademme tá melemele an nane. Á naterka am erwaunde mázla-aara adaba haypa-aha-aatare. Daaci a famiyar slera á de balaterá una nanna ge emnde bademme, geni ankwá baráma a mela an Dadaamiya.

²⁰ Daaci nere wá, na we á Almasiihu, á dhákurá ba Dadaamiya an ire-aara á kya an we á nere. Ná ankwá á magaterá ba tásle ge emnde adaba barka á Almasiihu, táslawa á kure eksawarekse ganakini kwá melemela an Dadaamiya.

²¹ Almasiihu nane maganaaka haypa defekideki, amá Dadaamiya a naba far haypa-aha á miya ge nane, ganakini á gamivege miya ma emnde a jirire á katafke-aara, má gamiyevge palle antara Almasiihu.

6

*Slera á slebela á Yaisu *Almasiihu*

¹ Náwa ná ankwá á bakurá elva: Nere wá, na emnde na ni Dadaamiya ankwá á maga slera-aara á kyá erva an nere. Dadaamiya wá, magakuránmaga ngurna. Táslawa á kure, gawanveka ngurna á Dadaamiya na seke duksa ba dey.

² Ábi bánba Dadaamiya ankwá an puwa am wakita-aara, a baa nane: «Am sarte na hyephye sarte á ngurna-aaruwa, ya cenakvaarcene. Am sarte na hyephye sarte-aaruwa ge lya emnde, ya melakumele.» Daaci diyaweddiye ganakini sarte á ngurna nanna ba una, sarte á lya emnde nanna ba una.

³ Wayaŋerka ɲere vante ektápaare ge ura, wayaŋerka an duksa mándzawe am slera á ɲere dekiɲeki.

⁴ Názena ɲá kataná ɲere wá, ɲá kátá tá diyaŋereddiye emnde ganakini ɲa emnde a slera á Dadaamiya. Una názena ɲá maganá ɲere am duksa baɲemme. Ma ɲá aŋkwa á shá zlaɲa yaikke, ma ɲá am emtaŋkire, ma kwakya palása na ɲá maganá ɲere keni, ba ɲá farvaunɲe, ɲá ebbásha.

⁵ Ja keni hyaŋerhya áza emnde, á dem danɲay keni daráŋerda, ervaunɲe á zlamaa baɲemme keni tsarantetse áte ɲere. Máki ba slera wá, wavaŋerwava an ɲane. Am sarte umele ba háre keni ɲa puka, zu náza za keni baaka dekiɲeki.

⁶ ɲá aŋkwa á marateránmára ba parakke ge emnde ganakini ɲa emnde a slera á Dadaamiya. Diyaŋerdiya jirire á Dadaamiya, ɲá aŋkwa ɲá ba cuɲeɲe, ɲá farvaunɲe am duksa baɲemme, ɲá aŋkwa á maga kemaarire, Shedeke Cuɲeɲe keni aŋkwa an ɲere, ɲá aŋkwa á maga wáyávire an ervaunɲe á ɲere palle,

⁷ ɲá aŋkwa á magaterá waazu á elva a jirire ge emnde, aŋkwa á vaŋerteva Dadaamiya hákuma-aara. Kazlaŋa á wáva á ɲere ge ɲere wá, ba mága jirire. Ma ge wava keni á ba an ɲane, ma ge lyá ire á ɲere keni á ba an ɲane.

⁸ Emnde umele tá zlebaŋerzleba, emnde umele tá epsawaŋerepsawa. Emnde umele tá galaŋergálá, emnde umele tá zlazlaŋerzlázle. Emnde umele tá zharáŋer ba seke ɲa emnde a fida, amá ɲa emnde a jirire tsa.

⁹ Tá zharáŋer ba seke diyaŋerka, amá diyaŋerdiya tsa emnde baɲemme. Emnde tá zharáŋer ba seke irekhya-aha, amá baaka duksa umele áte ɲere, ɲa ba lapilayye. Tá shaŋeru zlaɲa an tsáká ire, amá ɲá emtseka, náwa ba ɲá á ɲere an shifa.

¹⁰ Emnde tá kátá tsekwanaatsekwa higa á ɲere ba dekiɲeki, amá ma vaatara keni ɲere ɲá á ba an higa á ɲere. ɲa ba talage-aha am duniya na, amá ɲá gatervaa ba ɲere emnde, tá gevge emnde a berba an elva á Dadaamiya. Emnde tá zharáŋer ba seke baaka duksa á ɲere, amá baaka názu eksaŋeraarektse dekiɲeki.

¹¹ Kure emnde a Kaurintus wá, ɲa ndaakurndáhá ba parakke, shebaŋerakurvuweka názu am ervaunɲe á ɲere dekiɲeki.

¹² ɲere wá, ɲá wayákurá an ervaunɲe á ɲere palle, kwa yaŋeraa ba kure.

¹³ Ázerwa wá, kwa ba seke egdzara-aaruwa, iya keni ya ba seke eddekure, yá ndaakur elva. Kure keni shebawaŋervuweka názu am ervaunɲe á kure, wayawaŋerwáyá ba seke una ɲa wayakuraa ɲere.

Faufa hyema, gawevka palle an emnde na fartarka

¹⁴ Kure wá, gawevka am sawari palle antara emnde na fartarka Yaakadada na, una zlayeka ge kure dekiɲeki. Tá másláva estara tara jirire á Dadaamiya an haypa? Tá ɲá estara tara parakkire, antara tabeɲammire am tate palle?

¹⁵ Á duwa estara elva á tara Yaisu an Shaitaine? Á duwa estara sawari á tara slefetarfe an edda una fetarka?

¹⁶ Tá másláva estara tara mashidi á Dadaamiya antara hele á shaitaine? Yá ndaakur ba jirire: Ba miya una mi mashidi á Dadaamiya na ma vaatara keni ɲane á ba aŋkwa na. Ba seke una a ndaanaa ɲane aŋkwa an puwa am wakita-aara, a baa ɲane:

«Watse yá ɲá á ba am dágive-aatare, yá ɲá antara itare.

Yá de gev Dadaamiya-aatare, itare keni tá de gev emnde-aaruwa.

¹⁷ A ndaanaa aɲaba una ɲanna Yaakadada Dadaamiya zlaɲe adaliye, a ba ɲane: Sawesse am dágive-aatare, gawevka palle antara itare, njawinja cuɲeɲe, lauktu yá lyiyakurlyiya;

¹⁸ Yá de gev Eddekure, kure keni zála an ɲwásha baɲemme kwá de gev ba egdzara-aaruwa.

Kwaya ɲane elva á Yaakadada na hákuma baɲemme á ba ázeŋará na.»

7

¹ Baɗemme á waada-aha ñanna a maganaa Dadaamiya na wá, a magamiyán ba ge miya egdzar mama-aha-aaruwa. Adaba una ñanna, barawamiyaabará ire á miya cudeɗɗe. A jerka duksa na ni á badza shifa á miya, antara vuwa á miya dekiɗeki am zlááwa á miya, adaba ma emnde a fa zherwe áte Dadaamiya.

Tara dzámá ire, antara higa á Paul

² A yanɗeraaka erwaunde á kure ba dey, adaba baaka emtanɗire na ña magakurtaa ñere ba ge palle á kure keni. Baaka edda una ñere ña maganaa ektápaare am kure dekiɗeki, baaka edda una ña zlermuwa ñere dekiɗeki am dáɗave á kure.

³ Bawánka zlaɓe ganakini ñá kátá fakurar ba zherwe an elva na ñá anɗwa á tsakaná ñere, una ka dekiɗeki. Ba kina keni ya zluwa á ndaakur ba ñane ganakini ña wayakurtaa an erwaunde á ñere palle. Baaka názu á pekyamiya an kure dekiɗeki. Una ma zlaɓe ma á ba an shifa á miya, ma zlauzle shifa á miya am duniya na keni.

⁴ Baaka shaige-aaruwa áte kure dekiɗeki. Baɗemme á higa-aaruwa á ba áte kure. Baɗemme á zlaɗa na ya shuwaa ya na, aley yá á ba an higa-aaruwa am erwaunde.

⁵ Zlaɗa wá, ba jirire shaɗerushe. Á ba am Makiduniya keni se shaɗeránka hairire dekiɗeki. Ma á kyá ura-ara keni á sawa ba shuɗɗula, emnde tá dɓaɗerá á ba an elva. Ekhyaaka erwaunde á ñere dekiɗeki, ñá dzámá ba ire.

⁶ Amá sle-ekhyaterá erwaunde ba Dadaamiya ge emnde, máki weshetewesha ire-aatare. Daaci a ekhyaɗeraa ba ñane erwaunde an sá á Titus.

⁷ Dadaamiya a ekhyaɗeraa erwaunde an sá á Titus ka palle, a ekhyaɗeraa erwaunde an elva na a melanuwa ñane ge Titus ge tsakanɗersetsake na. Adaba se tsakanɗersetsake Titus ganakini ekhyakurnaakhya erwaunde ge ñane keni. Zlaɓe áɗaliye, a ndaɗernda ganakini kwá an wedere-aaruwa jipu, dakuremda am nambane arge názena kwa maganaa kure. Kina wá, baɗemme kwa á ba am iga-aaruwa, kwá anɗwa á waviyuwawe. Labáre á kure higitehiga jipu zlaɓe áɗaliye.

⁸ Diyandiya ganakini wakita na ya puwakurtaa ya na, a de vakurte dzámá ire kwakya, amá ba kalle. Yá kátá dem am nambane geni ma yá puwakurteka estuwa, adaba ya nanna ganakini puwanakurempuwa am dzámá ire kwakya.

⁹ Amá kina wá, ekhyaakhya erwaunde-aaruwa. Yá higa adaba ya puwakurme am dzámá ire ka, amá adaba kwá anɗwa dzámá názena ndza zlalaaka an unɗule-aara na, eptsakureptsa am tuba. Dzámá ire á kure áte namaari á Dadaamiya. Daaci máki estuwa, baaka emtanɗire na ña magakurtaa ñere dekiɗeki.

¹⁰ Máki tá am dzámá ire emnde áte namaari á Dadaamiya wá, dzámá ire ñanna shagera jipu. Adaba jeba á dzámá ire ñanna á dá ura á dem tuba. Daaci estuwa, Dadaamiya á lyelye edda-aara. Amá dzámá ire áte náza á emnde duniya wá, á saná ba emtsa ge ura á katafke á Dadaamiya.

¹¹ Yá ndaakur ba jirire: Dzámá ire á kure ndza áte una á kataná Dadaamiya. Nawanaana ba kure keni slera na a maganaa Dadaamiya am kure am sarte na kwá am dzámá ire ñanna! Nawanaana wáwa á kure ganakini kwá kátá bára ire á kure am elva ñanna! Nawanaana emtsaade ganakini ba kure keni anɗwa á wakurwá am erwaunde mázla-aara! Kwá anɗwa á tapanaatápa emtu lyáwa á kure, antara wedere á kure an iya kina! Nawanaana emtsaade wáwa á kure kina, geni kwá kátá namaari á Dadaamiya! Nawanaana emtsaade shairiya na kwa far ge edda una a magaa shagerkire! Kwa nanna emtu ganakini baaka názu magakurka geni kwa baaka am elva ñanna mázla-aara kwá an bára?

¹² Daaci diyaweddiye ganakini puwanakurteka wakita ñanna adaba edda una a gu haypa, bi adaba edda una ta ganu haypa, una ñanna ka palle. Ya puwakurte ganakini yá yehakuranteyeha baɗemme ákatafke á Dadaamiya, wáyáwa á kure yaikke na kwa wayaɗeraa kure an erwaunde á kure palle na.

¹³ Adaba una nanna, kina wá, ekhyakurañeraakhya ervaunđe mázla-aara.

An ekhya ervaunđe á nere ba parakke! Názu a ekhyañeraa ervaunđe zlaɓe ádaliye kwakya-aara wá, Titus a se berañerá an higa yaikke, adaba bademme á kure fakuranemfa ndzedá am vuwa.

¹⁴ Am sarte na yá anƙwa ɓelaná ádezekure wá, ya zlebakurzleba jipu ázenárá. Kina wá, yá anƙwa á nanna ganakini zleba nanna ya zlebakuraa ya na wá, fakuriyemka am zherwe. Bademme á elva-aha emtake emtake na ya ndaanaa ya áte kure na gevka fida. Daaci bademme á názena ndza ɗa banán ge Titus áte kure na, jirire.

¹⁵ Ba kelaa má yeheteyeha Titus názena kwa magannaa kure am sarte na a tsekwaá ázekure, kwa lyevaahé am dágave á kure, kwa gyaigarhe, kwa fansarfe keni am názena a de bakurnaa nane bademme na wá, higa-aara áte kure á far ba wala ba kelaazare.

¹⁶ Daaci yá higa jipu, adaba baaka shaige-aaruwa ɗekidɓeki áte kure ma am uwe keni bademme.

8

Elva á náza melateru ge emnde na tá am baakire

¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, ɗá kátá kure keni kwá cenáncena názena ta maganaa emnde a fetarfe am kwárá á Makiduniya na. A magaternaa ba Dadaamiya ɗgurna á maga duksa nanna.

² Sharushe zlaɗa an tsáká ire, amá baaka názu a eksanaa zlaɗa nanna áte itare ɗekidɓeki, higa-aatare ba kelaa-aara. Ta talage-aha jipu, amá ta jemaa sadake-aatare ba kwakya.

³ Yá ndaakur ba jirire: Jaranmejahe ba kwakya, magarnaamaga ba seke ta jahanaa itare ka ɗekidɓeki, hyahya ndzedá-aatare. Ndza ta sawa ba itare an ire-aatare ásezeɗere,

⁴ ta se ndava baráma, ganakini itare keni tá demda am slera á melateru ge emnde a fetarfe na tá am kwárá á Yahudiya na.

⁵ Emnde nanna ta magaa názena tamaɗerka nere ɗekidɓeki. Emtsaadé, duksa zuɗɗwe na ta maganaa itare wá, ta gaa ire-aatare ákatafke á Yaakadada, lauktu ta se ganaahé ákatafke á nere keni. Bademme ta maganaa á ba áte namaari á Dadaamiya.

⁶ Amá ázekure keni fakurantaufe zlauzle, a dakurnaa Titus sawari-aara. Adaba una nanna maa, ɗá anƙwa á ndavanundave zlaɓe adaliye kina, geni a eptseptsá ádezekure, á de zlanazle slera á jirire na a fantuwa nane am dágave á kure na.

⁷ Ate baráma á Dadaamiya wá, kure hayaikurephyé am duksa bademme. Ma fetarfire á kure, ma ge ndáhá elva á Dadaamiya, ma enƙale á kure ge dise ndaha elva, ma mága dzaɗdzaɗire am slera á Dadaamiya keni bademme. Wayakuraɗerwáyá an ervaunđe á kure palle. Daaci yawánka mága slera á jirire nanna keni, magaumaága an ervaunđe á kure palle.

⁸ Názena yá bakurná ya na wá, gevka laarire ganakini sey ba kwá fá sádake nanna. Una yá vakurte ba seydire áte emnde na itare wayarwáyá jipu slera nanna, itare tá anƙwa á effá na. An una nanna wá, yá kátá diyeddiye máki anƙwa wáyáva á kure áte emnde umele.

⁹ Duksa palle wá, kure diyakurdiya ɗgurna yaikke na a magakurnaa Yaakadada Yaisu *Almasiihu. Nane, bademme á duksa á ba am erva-aara, amá a ganve ire-aara talaga adaba kure. A magante una ge ire-aara, geni kure kwá gevge emnde a berba áte baráma á Dadaamiya.

¹⁰ Kina wá, yá ndaakurse názena yá slakurvá ya: Mbakyyiwa wá, ndza kwa hayanaa ba kure zuɗɗwe mága slera á jirire nanna, kwa fantuwa ba kure zlaɓe ádaliye

zunḡwe ge emmága-aara keni. Kina keni wallá laarire, wallá uwe, shagera ba kwá zlanazle slera ḡanna fakurantaufe zlauzle na.

¹¹ Daaci yawánka, naba zlawanaazle slera ḡanna an higa, ba seke una kwa fantuwa an ḡane na. Faufa á ba áte názena kwa dzegwanaa kure.

¹² Adaba má kwá vante duksa ge Dadaamiya deydey á ndzedá á kure, kwá vante an higa wá, á ellyiya Dadaamiya. Dadaamiya á ndava ba una aḡkwa am erva á kure. ḡane á ndavakuruka názena baaka am erva á kure na.

¹³ Bawánka zlaḡe a ba kure: Paul á kátá puwanerem am zlaḡa á emnde ḡanna, itare tá de shá ire-aatare. Una ḡanna ka dḡekideki. Yá kátá emnde baḡemme tá gevge palle.

¹⁴ Kina wá, aḡkwa duksa ázekure, shagera jipu máki ká vaterteva ge emnde na tá am baakire kina, daaci mákuralla má watse baaka ázekure, amá aḡkwa ázetare, itare keni tá de vakurteva ba estuwa. Máki estuwa, baḡemmire á kure kwa ba palle.

¹⁵ Máki estuwa, gevge á ba áte una aḡkwa an puwa am wakita á Dadaamiya a ba ḡane:

«Emnde na tá hálá dáfá á samaya na, halarvaahála kwakya, gevka seke kwakya ba ta zuhe á dem huḡe ḡanna.

Emnde na ta halante ba cekwaanḡuḡi keni, ta yanaa ba itare náza za.»

Titus antara emnde a puwansepuwe

¹⁶ Ná aḡkwa á slafaná we á ḡere kwakya ge Dadaamiya, adaba a maganaa ba ḡane slera am Titus. ḡanḡára aḡkwa á wava Titus ba seke ḡere ge melakurumele na.

¹⁷ ḡa ndavanu ganakini a eptseptsá ádezekure, a naba eksarhe. Adaba ndáva á ḡere ka palle, amá ba ḡane an ire-aara keni wayaawáyá ervaunḡe-aara ge eptsá ádezekure, ge de melakurumele zlaḡe ádaliye.

¹⁸ Náwa ḡá aḡkwa á ḡelante egdza emmemiya umele, tá aḡkwa á duwa kerḡe. Egdza emmemiya ḡanna wá, emnde a fetarfe baḡemme tá zleba ba ḡane adaba waazu na aḡkwa á balaná ḡane.

¹⁹ Zlaḡe ádaliye, adaba ta eksesaa emnde a fetarfe, ganakini á dḡabáḡerá ḡane am shula-aha á ḡere, a melanerumele ge mága slera á jirire ḡanna. Daaci slera ḡanna á de maga námpire kwakya, emnde kwakya tá de gálá Yaakadada á miya am yaikkire-aara. Tá de diḡe áte una ḡanna emnde, niya á ḡere ge melateru ge emnde.

²⁰ Shunḡu wá, jaḡeranmejaha ba kwakya. Ná aḡkwa á fá hyema keni ba kwakya am slera á shunḡu ḡanna, geni a tsalaranerka emnde adaba shagerkire á mága.

²¹ Ná kátá á baraavebára shagerire na ḡá maganá ḡere na á katafke á Yaakadada, amá a baraavebare áza emnde keni.

²² Náwa ḡá aḡkwa á ḡelaterte egdza emmemiya umele ge emnde buwa ḡanna. ḡane keni maranḡeránmára wáva-aara ser kwakya, ḡa nanna ganakini wayaawáyá an slera á Dadaamiya. Kina dḡeme cenáncena labáre á kure, geni shagera zlaláva á kure wá, aḡkwa á wava jipu ge de melakurumele.

²³ Titus wá, ḡane edda una ḡá aḡkwa á ja dábá kerḡe ge mága slera á Dadaamiya am dáḡave á kure. Amá emnde buwa na tá aḡkwa á duwa antara ḡane na wá, ta ḡelateraa emnde a fetarfe baḡemme ádezekure. Emnde kwakya tá aḡkwa gálá *Almasiihu adaba barka á slera-aatare.

²⁴ Marawateránmára wáyáva á kure ge emnde ḡanna. Daaci baḡemme á emnde a fetarfe na tá duwa ádzetare ge dezekure na, tá de cenáncena labáre á kure, tá de diḡe áte una ḡanna ganakini zleba na ḡa zlebakuraa ḡere na wá, an unḡule-aara.

9

Dadaamiya a hayaa ba edda una á fáná an higa

¹ Ate elva a náza melateru ge emnde a fetarfe na tá am Yahudiya wá, ßaaka ðeme wedere kwakya ge puwakurte elva ñanna áte nalmesheri.

² Adaba diyandiya ganakini ba kure an ire á kure keni kwá an wedere á melaterumele. Zlebanakuraazleba ya zlauzle áza emnde a fetarfe na tá am Makiduniya, geni emnde a fetarfe na tá am kwára á Akaya wayarwáyá jipu melateru ge emnde a fetarfe na tá am kwára á Yahudiya. Kwaye mbákyiya tá maga ba niya-aara. Daaci wáva á kure a tsante wayava á emnde kwákya am Makiduniya, itare keni kwakya ba názena á kátá melaterumele na.

³ Ñannára yá ankwá á ßela tara Titus antara egdzar mama-aha a miya umele buwa áðezekure, geni kwá zlauzle am slera á kure baðemme ge jáha shungu ñanna, lauktu ñá daada ñere. Estuwa, zleba na ya zlebakuraa ya ázetare na á gevka fida.

⁴ Adaba máki danjeremda antara emnde a Makiduniya, ña de berakur zlaße ßaaka názena kwa maganaa kure wá, watse zherwe ge ñere, adaba ña bateraa ßaaka shaige á ñere áte kure. Názá á kure ðeme wá, náza ndaaka.

⁵ Daaci yá puwa sawari am ire-aaruwa wá, a ba ya duksa na wá, shagera ba yá ndavaterundave ge tara Titus antara emnde buwa na, geni a darduwa itare zunñwe, lauktu watse ñá ðabaterá ñere vacite umele. Yá kátá kwá maganaamaga antara itare duksa á barka na ndza kwa enndaa na, lauktu ñá daada ñere. Daaci una ñanna á de mára názena am ervaunðe á kure, geni kwa maganaa á ba an kátire á kure duksa á barka ñanna, gevka laarire.

⁶ A ba naraje umele wá: Edda una a herðante ba cekwaanğudí, á sem mbá keni, á sá ba cekwaanğudí. Edda una a herðaa kwakya wá, á sem mbá keni, á sá ba kwakya. Viyawanaaka naraje ñanna ðekidfeki.

⁷ Magaumága kwa mazla-aara. Ma ware keni a emmága áte una a eksesaa ñane. Fauka an dzámá ire, a gevka laarire keni. Faufa á ba an higa, adaba Dadaamiya á háyá ba edda una á fáná an higa.

⁸ Dadaamiya an hákuma ganakini á kwakyakuranvekwákya duksa baðemme, á juwá á ba áte kure, kwá hyephye zlaße áðaliye ge mága slera á shagerire baðemme.

⁹ Estuwa, kwá gevge áte una ankwá an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ñane: «Ura mággwe wá, pasakpasakke erva-aara áza talage-aha. Maggwire-aara á zleka ðekidfeki.»

¹⁰ Baðemme á wulfe á duksa na tá jáná emnde á dem haha, á walantá ba Dadaamiya, á vatertá ba ñane náza za-aatare ge emnde, antara wulfe na tá de jáná am shifa á ayiye keni. Una keni ba duksa palle. Máki kwá maga shagerire an názena am erva á kure wá, kwá de shánsha zlaße áðaliye ba kwakya; ma vaatara keni kwá de maganá ba kure zlaße áðaliye shagerire, shagerire á kure á de maga nampire kwakya.

¹¹ Dadaamiya á de gá barka áte názu am erva á kure baðemme, geni kwá magateránmaga zlaße áðaliye shagerire ge emnde, á de katafke. Daaci emnde kwakya tá de gálá Dadaamiya adaba duksa á barka na kwá ankwá vatertá kure ge emnde ñanna á kya erva an ñere.

¹² Adaba slera á barka ñanna kwá maganá kure na wá, gevka ni sey ba ge zatervaare ge emnde á Dadaamiya, amá emnde kwakya zlaße áðaliye tá de gálá Dadaamiya adaba ñane.

¹³ Slera á barka ñanna kwá de maganá kure na wá, á de maraná una ñanna shagerire á ervaunðe á kure, tá de diyakursá áte una ñanna emnde, ganakini lyakurvalya labáre á higa, elva a Yaisu *Almasiihu na á ba an jirire, kwá ankwá á fansarfe á ba an jirire. Daaci emnde kwakya tá de gálá Dadaamiya adaba ñane. Zlaße áðaliye, tá de galaná adaba shagerire na kwá de magaterán ge itare, antara ge emnde umele keni baðemme na.

¹⁴ Baɗemme á una ɲanna, watse kwá maganá an ndzedá á kure ka, á de magakurná ba Dadaamiya ɲgurna-aara. Má de sesse shagerire á kure parákke áza emnde wá, tá de hayakurhayá, tá de melakurumele zlaɓe áɗaliye an maduwa.

¹⁵ Amá galaumigálá Dadaamiya aɗaba duksa yaikke na a vamitaa ɲane, ɓaaka názena mí sláterá an ɲane.

10

Paul á ndáhá elva a hákuma na a vanta Dadaamiya

¹ Kina wá, iya Paul yá kátá ndaakurse elva-aaruwa palle. Kwa bantsa kure: Máki yá am dágave á kure wá, ya tsekadde, amá máki ya yiyiye an kure wá, ya ɗaɲɗaɲe. Aɗaba barka á martaapire, an kemaarire á *Almasiihu wá,

² wayanka yá gev ɗaɲɗaɲe. Táslawa á kure, yáwánya jeba á mága á kure na. Máki yakuránka wá, má danemda watse ɓaaka hairire am dágave á miya. Iyau, emnde na ta bantsa itare maganka jirire, yá maganá áte slera á duniya na keni maa, diyana ba iya názena yá de maganá an itare.

³ Ge jirire wá, ɲa ba emndimagwaha, amá wáwa á ɲere wá, áte názá á emndimagwaha ka mazla-aara.

⁴ Aɗaba kazlaɲa á wáwa na ɲá wawa ɲere an ɲane na wá, gevka kazlaɲa á wáwa á emndimagwaha, á vaɲertá Dadaamiya kazlaɲa á wáwa á ɲere. Kazlaɲa á wáwa á ɲere an ndzedá jipu, á dzegwándzegwa kyáɓá dala yaikke na tá an shabe am huɗe-aara kelaade-aha á Dadaamiya. Amaana: ɲá naba kezlanvekezle fidire na tá tsakaná emnde ɲanna,

⁵ antara kurávire na tá maganá itare, tá aɲkwa piyaterite dise jirire á Dadaamiya ge emnde na. ɲá kátá jemaa eɲkale á emnde baɗemme, ɲá gaterve ba seke ɗaɲgay-aha, geni sey tá fansar ba ge *Almasiihu palle.

⁶ Ba máki ɲa nanna fesarfire á kure, kwa emnde umele wá, ɲere ɲá aɲkwa átekwa ge giya emnde na ɓaaka fesarfire ázetare ɗekideki na.

⁷ Kure kwá zhára ba iga á duksa. Tá aɲkwa emnde umele am dágave á kure, ta bántsa itare ta emnde á *Almasiihu. A diyareddiye emnde ɲanna ba shagera ganakini iya keni ya ba ura á Almasiihu.

⁸ Yaakadada a vite hákuma áte kure. Amá a vite hákuma ɲanna geni yá zadakurzáɗa an ɲane ka, a vite ge dákurá á de katafke an ɲane. Ma ya galante ire-aaruwa kwakya keni, ɓaaka názu á emmága, aɗaba yá galaná an uɲɲule-aara.

⁹ Amá bawánka zlaɓe a ba kure: Paul á kátá gaɲerte ba lyáwa an elva na á tsakaná ɲane am wakita-aara na.

¹⁰ Ta bántsa emnde umele á kure áte iya: Máki ya yiyiye an kure yá puwakurte nalmesheri wá, ya tsakakurse ba elva sadadde, antara elva-aha na zlazlaɗa áte emnde na. Amá máki danemda am dágave á kure wá, yá gev ba seke ɓaaka ura, ba seke yá ndaaka elva.

¹¹ Náwa elva na ɲá baterná ɲere ge emnde ɲanna; a cenarácena ba shagera: Baɗemme á názena ɲa puwakurtaa ɲere na wá, má watse ɗaɲeremda am dágave á kure keni, ɲá de maganá á ba áte una ɲanna.

¹² Itare ta ganvaa ba itare ire-aatare ta male-aha. Daaci ɲa gergere an emnde ɲanna, ɲere ɲá sleka ire á ɲere an itare ɗekideki. Itare wá, ta fanaa ba itare ire-aatare am malire, daaci tá zhára ire-aatare áte una tá slaslaná itare, daaci ta bantsaa itare ta male-aha. Ta uce-aha degi emnde ɲanna.

¹³ Amá ɲere wá, ɲá gáleka ɲere ire áte názá-aatare na. Gálá ire á ɲere á tsaatse á ba áte slera na a faɲeraara Dadaamiya ge ɲere, ɲá ebzeka nákwé ɗekideki. Slera na a faɲeraara Dadaamiya ge ɲere wá, ɲá daada ádezekure an labáre á higa.

¹⁴ Daaci duwa á ñere ádezekure na ña dakuraa labáre á higa, elva a *Almasiihu na wá, ebzanjeruka nákwé á una a kwarañersaa Dadaamiya dekidéki.

¹⁵ Daaci estuwa, galañerka ire áte slera á ura, adaba ebzanjeruka nakwe á una a kwarañersaa Dadaamiya. Ná tama kwá anjwa á wálá ba lapiya am fetarfire, geni a farfe zlafe adaliye slera á ñere am dagave á kure. Bademme á una ñanna, ebzanjeruka nakwe dekidéki.

¹⁶ Má zlanjeruzle ázekure maa, lauktu bi watse ñá shá baráma a dá labáre á higa á dem larde na á katafke. Wayañerka ñere gev seke emnde umele, tá gálá ire áte slera á emnde na.

¹⁷ Anjwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ñane: «Máki ura á kátá gálá ire wá, a eggálá adaba názena a maganaa Yaakadada.»

¹⁸ Adaba emnde na tá galaná ba itare ire-aatare ka una, tá de shá háyá áza Dadaamiya, sey emnde na ni a galateraa ñane.

11

Paul á tsáká elva áte emnde na ta bantsa itare ta emnde a bela

¹ Kina wá, yá ndaakur elva ba seke ura an shaitaine, amá naba fawifa ervaunde. Ba estuwa, naba fawifa ervaunde.

² Yá anjwa á shelha jipu áte kure, ba seke náza á Dadaamiya kalkale. Zlafe adaliye, kure kwa ba seke gyaale, vanakurteva ge *Almasiihu zlauzle, kwa ba seke gyaale a sheba-aara. Daaci yá kátá kwá njá an enjale á kure, baaka duksa mándzawe áte kure, dem sarte na ni watse ñá jakurmeje na.

³ Amá yá á ba an lyawa, geni bi watse kwá njeka á ba átuge Almasiihu palle, kwá de wayeka an ervaunde á kure palle, ire á kure á de gev bubuwa áte ñane. Amá yehauteyeha Hawwa, ñane keni ndza a baduwa záhe ba estuwa an yaimyaimire antara fida-aara.

⁴ Yá an lyawa ba párákke áte kure. Adaba kure, ba a duhe ge ura ádezekure wallá slebela á Yaisu ka, uwe ka, waazu-aara áte ñane keni gergere tsa antara una kwa cenanaa ázeñere, shedekwe na ñane á maga slera an ñane keni gergere antara una kwa shanaa kure, aley kwa naba vante baráma ge ura estuwa. Shagera slera á kure!

⁵ Ay degiya, emnde ñanna ta bantsa itare ta emnde a bela baaka arge itare ñanna wá, diyandiya ganakini baaka názu ta jiwa an ñane.

⁶ Ambáne mbanka ndáhá elva emtake emtake. Amá diya wá, yá anjwa an ñane. Ba kure keni diyakurdiya diya-aaruwa, ya marakuránmára ser kwakya am duksa bademme.

⁷ Am sarte na yá am dagave á kure, yá anjwa á balakurá labare á higa elva á Dadaamiya, ya magán ba dey, ndavanka duksa á kure dekidéki. Ya naba gulaa ire-aaruwa, ya kakurte kure, geni kwá wálá an unjule-aara. Emtu badzanevbadze emtu?

⁸ Am sarte na yá anjwa á maga slera am dagave á kure, kwaye ndza ta veliyantaa emnde á Dadaamiya á sawa am tate umele shungu. Una ñanna gevge ba seke ya zlaa ndzedá á emnde umele, mela wá, ya melakuru ge kure.

⁹ Am sarte na yá anjwa á maga slera am dagave á kure, ma yá an wedere á shungu keni, ndavanka ya duksa á kure, kwaye ndza ta sinaa emnde á Dadaamiya na tá am kwára á Makiduniya náza a já wedere-aaruwa. Hyanakuraaka ya lyuwa dekidéki an wedere á ire-aaruwa. De katafke keni yá hyakuraaka ya lyuwa.

¹⁰ Yá ndaakur adaba jirire á *Almasiihu na am iya na: Una ñanna názu yá gálá ire átekwa. Am huđe á Akaya bademme, baaka ura á dzegwándzegwa piyitepiya.

¹¹ Emtu máki yá tsáká elva estuwa wá, wayanakurkire emtu? Una ka dekidéki. Diyaadiya Dadaamiya ganakini wayanakurwáyire.

¹² De katafke keni yá liyieka ya duksa á kure, ganakini a sharánka názena ni tá gálá ire átekwa emnde na ta bántsa itare ta emnde a bela, slera á ñere ba palle, mbate fida na.

¹³ Emnde ñanna ta emnde a bela á Yaisu *Almasiihu ka ðekideki. Itare ta emnde a zlerma, amá tá mareka jirire á slera-aatare, ta ganve ire-aatare ba seke ta emnde a bela.

¹⁴ Magauka najipu-aara. Afaba ba Shaitaine an ire-aara keni anjka á magán ba estuwa, á ganve ire-aara ba seke malika á Dadaamiya.

¹⁵ Daaci una keni najipu ka. Emnde a slera-aara keni tá naba ganvege ire-aatare ba seke ta emnde a slera á Dadaamiya á jirire. Amá am halavuwa á duniya wá, názena tá anjka á maganá itare na bademme watse tá de ebbera.

Paul á gálá ire an zladá-aha-aara

¹⁶ Yá enndáhá zlafe ádaliye elva-aaruwa ñanna ba seke ura an shaitaine na, amá wá, zharawika seke yá an shaitaine ba jire. Iya keni zharawizhárá á ba an ice, yá galantegálá ire-aaruwa, seke una kwá anjka á zharáterá á ba an ice emnde umele na.

¹⁷ Ge jirire wá, una namaari á Yaakadada ka. Ba daaci am gálá ire-aaruwa ñanna wá, ganvege ba seke yá an shaitaine.

¹⁸ Yá zhárá ba emnde kwakya tá anjka á maganá á ba áte slera á duniya, tá gálá ire an ñane na wá, daaci iya keni shagera yá galantegálá ire-aaruwa.

¹⁹ Há! kwa bántsa kure kwa emnde a enjka tsa, aley kwá zharáterá á ba an ice emnde ñanna tá an shaitaine na, baaka lámbe á kure!

²⁰ Tá anjka á gakurve ba seke náve-aha-aatare, tá zákurá áte há, tá anjka á zlermakurzlerma, tá anjka á fakurar uksanjwire, tá anjka á magakurá palasa keni, aley kwá ndaaka elva!

²¹ Mbate ñere na ña gakurmarge na, a magañeraa ba baakire á hákuma á ñere ndza! Yawañerarye kwaye baakire á hákuma á ñere ñanna.

Kina wá, yá ndaa elva ba seke yá an shaitaine: Ma edda-aara á gálá ire an uwe keni, iya keni yá naba gálá ire an duksa ñanna.

²² Ta bántsa itare ta emnde á Ibrahimia; ay degiya, iya keni ya ba palle á emnde á Ibrahimia. Ta bántsa itare wá, ta Iserayiila-aha; iya keni ya ba ura *Iserayiila. Ta bantsa itare, ta eggie-aha á Ibrahimia; iya keni ya ba palle á eggie-aha á Ibrahimia.

²³ Ta bántsa itare, ta emnde a slera á *Almasiihu, amá janateruje ya. Unjule-aara ka tsa ndáhá una ñanna, amá ba waya-aara. Ba parakke janateruje an wáva am slera á Almasiihu. Iya wá, ser kwakya tá ngudíngudá jauje ge itare; ser kwakya tá ziya an já; ser kwakya una shifa-aaruwa á ferta ba zlahhe na.

²⁴ Ser ilyebe Yahudiya-aha tá ziya an já, kurpe kul keye ju maselmane, kul keye ju maselmane.

²⁵ Ser keye tá ziya emnde a Rauma an zade; ser keye á puwáñerá paare á dem háye; anjka ser palle, ya vaha, ya háre am hude á háye; anjka ser palle, tá kátá já shifa-aaruwa emnde an nákwá.

²⁶ Zlafe ádaliye, am shula-aha-aaruwa, ser kwakya á magiyá palasa yawe á guwa, shanusha zladá kwakya am erva á emnde a zá baráma, shanushe zladá kwakya áza emnde a jeba umele, áza emnde a jeba-aaruwa keni ba estuwa. Magariyánmaga palasa am berni-aha, antara áte makwata-aha gergere, shanushe zladá kwakya átira háye keni. Tá anjka zlafe emnde na ta bantsa itare ta egdzar mama-aha á miya am fetarfire, amá ba fida. Ázetare keni shanushe zladá kwakya.

²⁷ Máki ba wáva an slera ñanna wá, ya wáva. Shanusha zladá an tsáká ire. Am sarte umele ba háre keni, yá taa puka ðekideki. Am sarte umele, ma ðafa, ma yawe keni, ádeteka áte we-aaruwa ðekideki, yá nja-aaruwa ba estuwa. Am sarte umele ba

sarte ge zu ba duksa ɲanna keni baaka. Shanushe wahála á lailaidfire keni kwakya, antara zladá á baakire á kacekaca áte vuwa.

²⁸ Zladá-aha-aaruwa umele keni zlabé anƙwa ba kwakya, amá yá tsanƙa mazla-aara. Duksa palle yá anƙwa á shunɲulaná ya wá, yá shunɲula ba emnde a fetarfe, ma vaatara keni yá dzámá ba itare.

²⁹ Máki yá zhárá tsaftsafe ndzedá á palle-aatare, yá tapán ba seke áte ya. Sakwa máki mbedfaambeda palle-aatare á dem haypa wá, á wiwa jipu ba seke áte ya.

³⁰ Daaci máki yá gálá ire wá, yá galaná áte názena ni á mára baakire á payda-aaruwa.

³¹ Dadaamiya Eddenjara ge Yaakadada Yaisu wá, diyaadiya jirire-aaruwa bademme. Galaumigálá ba ɲane ma vaatara keni.

³² Anƙwa zlabé ádaliye zladá palle ya nanaa ya am Dimaska am sarte na yá áhuwa: Am sarte ɲanna wá, ndza á kwaraná Araitas larde-aatare. Slekse yaikke na a fanaa Araitas am Dimaska, a naba bazlaa sawji-aha áte we á wakiya-aha á ukvake ge tsagwaditságwada.

³³ Amá ta naba njimhe am ílila emnde a fetarfe, ta ngudite áte zává-aha, daaci ta naba velise á kya biye á ukvake á sete iga a ekse. Ta fertiyaa estuwa emnde a fetarfe á tuge slekse á larde ɲanna.

12

Paul á gálá ire áte názena a marannaa Dadaamiya

¹ Ura-ara keni ba yá eggálá tsawe ire ɲanna wá, zlabé yá anƙwa átekwa, ma shagerka gálá ire keni. Kina wá, yá ndaha elva a názena a marinaa Dadaamiya, antara wahayu-aha na ya shanaa ya bademme.

² Anƙwa slefetarfe umele ya disaa iya wá, ndza dándá Dadaamiya á dem mba-aara am samaya. Una yá ndaaná á ba áte ire-aaruwa. Yawe kelaawa ju ufafe vatena a mágava duksa ɲanna. Una ma am shene, ma ba jirire keni, diyaa ba Dadaamiya palle.

³ Yá enndáhá zlabé ádaliye: Edda-aara ɲanna ndza dándá Dadaamiya á dem zlanna-aara. Una ma am shene, ma ba jirire keni, diyaa ba Dadaamiya palle.

⁴ Anƙwa elva-aha ya cenanaa am zlanna, amá á ndaaveka an elva á emndimagwaha dekideki. Zlabé ádaliye ba enndáhá-aara keni an piya.

⁵ Daaci máki yá gálá ire wá, yá galaná áte jeba á iya ɲanna. Máki áte ire-aaruwa na náwa iya na wá, yá gáleka ire dekideki. Má uneka maa, yá gálá ire-aaruwa áte názena á mára baakire á payda-aaruwa.

⁶ Má wayanwáyá wá, ba iya na náwa ɲane na keni, á jeviyaaka názena ni yá galantegálá ire-aaruwa átekwa. Yá gevka seke ura an shaitaine, adaba yá de gáleka ire am fida ba dey. Amá yá manƙa una, yá kuva a kariteka emnde kwakya adaba gálá ire na ta cenanaa itare am mbuwe-aaruwa. Amá yá kátá emnde tá fá zherwe áte ya adaba názena ta nanaa itare am nja-aaruwa, antara jirire na ta cenanaa ázerwa bademme.

⁷ Ma andze yá naba demda am kuravire yaikke adaba názena ya nanaa ya am mba á Dadaamiya. Amá Dadaamiya a naba magaa pute á kya erva an Shaitaine wá, ya shaa lapikere umele wá, ba seke tá wawiya á ba an sera am vuwa, á wiwa jipu. Ba kelaa má tsetse lapikere-aaruwa ɲanna wá, yá maga ba palasa. Adaba una ɲanna, baaka kuravire ázerwa.

⁸ Ya magaa maduwa ser keye ádeza Yaakadada, geni a halisehále lapikere ɲanna am vuwa,

⁹ amá a ɲwiyante, a ba ɲane: «Yá magaká ɲurna ba ge ebbásha-aara. Adaba má baaka payda á ura, hákuma-aaruwa á márava kwakya am edda-aara.» Daaci kina

wá, emtake ervaunḡe-aaruwa jipu, yá gálá ire áte baakire á payḡa-aaruwa, a njinja ba hákuma á Yaakadada am ya.

¹⁰ Adaba una ḡanna, am baakire á payḡa-aaruwa ḡanna, amá ervaunḡe-aaruwa ba seke nama. Ma tá zlazlízle emnde, ma tá fá zlaḡa-ara áte ya, ma a shiyaa lámare-ara, ma yá maga palasa á uwe keni, baaka lambe-aaruwa ḡekideki. Diyandiya ganakini a shiyaa zlaḡa ḡanna adaba zhera á *Almasiihu. Adaba am sarte na ni baaka ndzeḡa am ya ḡekideki na wá, yá shá ndzeḡa á jirire keni á ba am sarte ḡanna.

¹¹ Ya tsakese elva ba seke ura an shaitaine, amá kwa maganaa ba kure. Adaba ma andze kwá maganá kure seydire áte ya, tara hyainephe ura, an hyainepka ura keni. Ma hyainepka ura keni wá, jaḡerammeka an male-aha á kure ḡanna ta bantsa itare ta emnde a ḡela na.

¹² Adaba uwe, am sarte na yá am ekse á kure wá, ndza fanefa ervaunḡe jipu, Dadaamiya keni maganaamaga najipu-aha gergere á kya erva an ya, marsemáre ba parákke ganakini ya slebela á ba an jirire.

¹³ Emtu aḡkwa shagerire na ya magaterán ge emnde umele, kwalanevkwále ge magakurán ge kure emtu? Baaka ḡekideki, kure keni yanakuraaka ya. Duksa palle maganka ázekure wá, fanakurarka pelá mbera-aaruwa. Daaci yá an badza ba iya, yawiyarye haypa-aaruwa!

Paul á dzámá emnde a fetarfe na tá am Kaurintus

¹⁴ Kina wá, magannaamága niya a dezekure ge keyire. Amá wá, yá de fakurarka pelá mbera-aaruwa. Tatayanka ya shunḡu á kure, iya yá kátá ervaunḡe á kure. Egdzara wá, tá gelaná itare ka emnde a há, amá tá gelaterá emnde a há itare.

¹⁵ Iya wá, yá wawakuruwave an ndzeḡa-aaruwa baḡemme; ma ya keḡaa nalmane-aaruwa antara ire-aaruwa baḡemme adaba kure keni ba emtake. Emtu watse kwá gulanaagulé wáyáva á kure áte iya adaba wayanakurwáyá kwakya emtu?

¹⁶ Náwa baḡemmire á miya diyamidiya ganakini ndavanakuruka mbera-aaruwa. Ay labára zlaḡe, ta bantsa emnde umele á kure: Sleyaimyaime Paul, a zu shunḡu á miya á ba an zlerma.

¹⁷ Ya zlermákuraa estara? Ta de zlermakuraa emnde na ya belateraa ya ádezekure na emtu? Puwaupuwa sawari am ire á kure ba shagera.

¹⁸ Tara Titus tá antara egdza emmemiya umele na ba kure keni diyakurdiya, ya belateraa ya ádezekure na wá, ta de zlermuwa itare duksa á kure emtu? Tamanka una ḡekideki. Nere antara Titus wá, ḡa ba palle am slera á ḡere, eḡkale á ḡere keni ba palle.

¹⁹ Bawánka zlaḡe a ba kure, ḡá kátá lya ire á ḡere an elva na ḡá tsakaná ḡere kinekinaka na. Na emnde á *Almasiihu wá, estuweka. Elva na ḡá tsakaná ákatafke á Dadaamiya. An elva ḡanna ḡá tsakaná ḡere baḡemme na wá, ḡá kátá ba farfe á kure am elva á Dadaamiya, egdzar mama-aha-aaruwa.

²⁰ Lyawa-aaruwa kina wá, yá kuva ba ni bi watse yá de berakurka áte una yá kataná ya. Daaci kure keni kwá de hayiika am nja-aaruwa. Á njeka ervaunḡe-aaruwa, yá dzámá bi watse yá de berakurá am dágaldagala, kwá aḡkwa á shelha am dágabe á kure, kwá aḡkwa á maga ervaunḡe, gergere ye á kure baḡemme, kwá aḡkwa á zlazlava, kwá aḡkwa á za vuwa á emnde, kwá aḡkwa á maga kurávire, baḡemme á duksa á ba an weshá.

²¹ Yá an lyawa jipu, yá kuva bi má danduwa ádezekure, kwá de fiyemfa am zherwe yaikke á katafke á Dadaamiya-aaruwa. Yá an lyawa jipu, yá dzámá bi watse yá bera emnde á kure kwakya mbaḡfarmbáḡá á dem haypa, amá eptsarka am tuba, zlaḡe tá maga ba názu zlayeka ḡekideki, tá maga ba dákarire, antara zawarire-aatare. Máki ya de berakur estuwa wá, watse yá kyuwa jipu.

13

Elva-aha na á zle átekwa

¹ Náwa watse yá duwa ge keyire á dezekure. Ba seke una ni anƙwa an puwa am wakita á Dadaamiya, «geni shairiya á ura, sey tá kyáná áte seydire á emnde, cekwa-aara seyde-aha buwa bi keye na wá,» emnde na tá yánka mága mándzawire na keni, mí de kya shairiya-aatare á ba áte una nanna.

² Am sarte na ya dezekure ge buwire keni, ndza ya fater elva-aaruwa palle ge emnde nanna kwásau yaránka maga haypa na, ya ndaater ge emnde umele keni bademme. Kina ya yiyiye an kure keni, yá anƙwa á ndaakurndáhá zlaɓe ádaliye ba parakke: Má watse danemda ya wá, watse baaka zatervaare ge emnde nanna deƙideƙi.

³ A ba kure keni, kwá kátá dise *Almasiihu, máki á maga slera am elva-aaruwa, watse kwá nanna degiya! Nane wá, gavka ura cekwa payɗa-aara. Ba kure keni diyakurdiya hákuma-aara na á maganá nane am kure.

⁴ Am sarte na ta zlenelanaa áte dzaŋgala wá, ba jirire ndza baaka payɗa-aara. Amá an hákuma á Dadaamiya wá, á ba an shifa-aara. Ay degiya, nɓere antara nane gaɓerevge ba palle. Daaci nɓere an ire á nɓere wá, baaka payɗa á nɓere. Amá ma watse danɓeremda ádezekure wá, watse kwá de nanna hákuma á Dadaamiya an nɓere, am slera na nɓa de maganá nɓere am dáɓave á kure. Adaba gaɓerevka an ire á nɓere, anƙwa Almasiihu antara nɓere.

⁵ Amá njawinja emtsaade kure am áhá, habazauhábaza názu am zlálava á kure, diyaweddiye máki ba jirire kwá á ba am fetarfire. Ge jirire wá, baaka shaige-aara, diyakurdiya ganakini anƙwa *Almasiihu am kure. Sey máki anƙwa názu a mbedakuraa áte baráma-aara.

⁶ Amá keni yá tama á de jakurviyaaka, kwá de ba eddiya ganakini nɓere nɓa emnde a bela á jirire.

⁷ Amá nɓere wá, nɓa baaka an wedere á marakurá názena ma andze kwá diyaɓerse átekwa ganakini nɓa emnde a bela á jirire. Názena nɓa yekaná nɓere áza Dadaamiya wá, yawánya mága mandzawire bademme. Ma shaɓeránka nɓere mazla-aara marakurá názena ma andze kwá diyaɓerse átekwa keni, baaka lambe á nɓere. Nɓere nɓa kátá ba kwá maga shagerire.

⁸ Adaba nɓa taa yanaaka jirire, nɓere keni nɓa maga ba slera á jirire nanna.

⁹ Máki hyakurephya kure emnde am elva á Dadaamiya wá, ma marápsaka hákuma á nɓere mazla-aara keni, nɓere nɓa higa ba jipu. Daaci nɓala á nɓere kina áza Dadaamiya wá, a gakurvege emnde na ni baaka duksa mándzawe áte itare deƙideƙi na.

¹⁰ Wakita nanna yá anƙwa á puwakurtá ya kina, ya yiyiye an kure na wá, ba geni kwá eptsepta am tuba, daaci yá de valakurarka mázla-aara. Hákuma wá, viteva Dadaamiya áte kure. Amá wá, a vite hákuma nanna ge zadakurzádeka, a vite ge dákurá á de katafke an nane.

Halavuwa á elva an gá use

¹¹ Daaci a jamima shifa kwa egdzar mama-aha-aaruwa. Wavauwáwa, gawansege duksa mándzawe am zlálava á kure bademme. Yawanaaka elva-aaruwa na, a deska am ire á kure. Njawinja á ba áte ye palle, magauka názena á de sakurá dáɓala na. Daaci á de yakuraaka Dadaamiya na edda á wáyáwa ba nane palle, á vatertá ba nane hairire ge emnde na.

¹² Gauga use-aaruwa ba shagera am dáɓave á kure, kwa emnde á Dadaamiya bademme. Bademme á emnde a fetarfe na tá áhuna keni, tá anƙwa á gakur use-aatare.

¹³ A melakurumela Dadaamiya, ganakini kwá shánsha nɓurna á Yaakadada Yaisu *Almasiihu ma vaatara keni, kwá shánsha wáyáwa na a wayamiyaa Dadaamiya an nane na am kure. A janmeje Shedekwe Cufedde ye á kure bademme.

Wakita na a puwatertaa Paul ge emnde a GALATIYA

Ga use á Paul

¹ Náwa wakita na yá anƙwa puwetá ba iya Paul ya slebela á Yaisu *Almasiihu. A givaa urimagweka slebela ɲanna, a beliyaa urimagweka, a beliyaa ba Yaisu an ire-aara tá antara Eddenjara Dadaamiya na a tsante am faya na.

² Iya, ɲá antara emnde a fetarfe na tá áhuna bademme, ɲá anƙwa á gakur use á ɲere ge kure kwa emnde a fetarfe na kwá am larde á Galatiya bademme.

³ A magarakuránmaga tara Eddemiya Dadaamiya antara Yaakadada Yaisu Almasiihu ɲgurna, a varakurteva hairire.

⁴ Yaisu Almasiihu a yaa ba shifa-aara ge enƙlamise miya am haypa-aha-miya, geni a shanka adaliye duniya laakire na hakuma áte miya mazla-aara. A maganaahe á ba áte una á kataná Eddemiya Dadaamiya.

⁵ Galaumigálá Dadaamiya dem ba ge deƙideƙi. *Aamin.

Baaka labare á higa umele sey ba palle na

⁶ Yá maga ba najipu áte kure, adaba Dadaamiya a magakuraa ɲgurna á kya erva an Yaisu *Almasiihu, a gakurve emnde-aara, aley kerten eptsakuranveptsá iga, kwa cenvaa labare á higa umele.

⁷ Amá baaka labare á higa umele sey ba palle ɲanna ya balakursebale na. Ya ndanaa adaba uwe una, adaba tá anƙwa weshakurweshá emnde umele, tá kátá eptsante labare á higa, elva a Yaisu Almasiihu na.

⁸ Amá ma a de balakursaa ware labare á higa umele arge una ɲa dakurnaa ɲere na wá, ma ba ɲere ɲanna, ma malika a sawa am samaya keni, a nyainyainvenyainye Dadaamiya edda-aara.

⁹ Ndza keni ya ndakurndaha. Kina keni yá ndakurndaha zlaƙe adaliye: ma ware una a de balakurse labare á higa umele, gergere antara una kwa cenanaa kure, a nyainyainvenyainye Dadaamiya edda-aara.

¹⁰ Emtu kwa kurken yá tsáká una ganakini a zlebarizleba emnde emtu? Iya yá kátá á zlebiyá ba Dadaamiya. Emtu kwa kurken yá kátá haya áza emnde emtu? Máki yá kátá haya áza emnde zlaƙe adaliye wá, yá taa gevka waladí á Yaisu Almasiihu.

*Náwa a gevaa estuwa Paul slebela á Yaisu *Almasiihu*

¹¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, wayanwaya ge kwa diyeddiye ganakini labare á higa na ya balakursaa iya na wá, elva ɲanna elva á urimagweka.

¹² Adaba a binaa urimagweka elva ɲanna, a kwarisaa urimagweka, a binaa ba Yaisu an ire-aara.

¹³ Ábi kwa cenáncena nja-aaruwa werre am sarte na ya tse á ba áte nadina á ɲere Yahudiya-aha. Am sarte ɲanna ndza ya shateru zlaƙa kwakya ge emnde a fetarfe. Baaka názu ndza maganka ganakini yá keƙanaakeda elva ɲanna ba deƙideƙi.

¹⁴ Am jeba-aaruwa ndza ya jateruwa ba iya ge ukfe-aha-aaruwa umele ge mága názena am nadina á ɲere. Dabantefaba naƙe-aha na ta kwaranjersaa eggye-aha á ɲere an ervaunƙe-aaruwa palle.

¹⁵ Dadaamiya a eksise vateneka, a eksise kwaye zlaƙe yarika, a magiya ɲgurna, a naba dafite geni yá gevge sleslera-aara. Samsa sarte na a wayetaa ɲane maa,

¹⁶ a naba marise Egdza-aara geni yá balaterá labare-aara ge emnde na ta baaka am nadina á Yahudiya-aha. Am sarte na a marise Egdza-aara ɲanna, danka ya ma ádeza ware keni ge ndava sawari.

¹⁷ Ma á dem Urusaliima keni danka ya ðekidëki ge de ndava sawari áza emnde na ta gevaa itare zunñwe emnde a bela á Yaisu *Almasiihu. Ya naba tse am Dimaska ñanna, ya naba zlala á dem haha á Arabiya. Daaci ya eptsehe zlaþe ádaliye á dem Dimaska.

¹⁸ Ya magaa yawe keye kalkale, lauktu ya dem Urusaliima, ya de mbapse antara Piyer, ya magaa ba maka buwa ázeñara.

¹⁹ Amá puwanteka ice-aaruwa ðekidëki áte emnde a bela umele, sey ya naa ba Yakuba egdza emmenara ge Yaakadada.

²⁰ Náwa Dadaamiya, icanka fida am názena yá bakurná ya na ba palle keni.

²¹ Am tsa-aaruwa am Urusaliima, kwaye ya zlala á dem haha á Siriya, antara haha á Silikiya.

²² Am sarte ñanna maa, zlaþe diyarika emnde a fetarfe na tá am kwara á Yahudiya.

²³ Sey ta cenaa ba labare-aaruwa áza emnde a fetarfe umele. Ta bantsa emnde ñanna: Edda-una ndza a shañeru zlaða werre na wá, eptsaptepsa. Kina wá, ñane keni á ankwá bala labare á higa na ndza a kátá keðanaakeda ba ðekidëki na.

²⁴ Daaci ta fantau ge gálá Dadaamiya adaba slera-aaruwa.

2

Zunñwire á jammeje á Paul antara emnde a bela umele

¹ Daaci ya magaa yawe kelaawa ju ufade ágashe ñanna, ya naba eptsa adaliye á dem Urusaliima, ña saa antara Barnabas, ankwá Titus ázeñere.

² Eptsa-aaruwa ñanna keni, ndza a marisaa ba Dadaamiya geni sey yá eptsa. Am saasa á ñere ñanna wá, ña magaa jahava sey ba ñere antara male-aha á emnde a fetarfe. Daaci ya palaterse sera á labare á higa na ya balateraa ya ge emnde na ta baaka am nadina á ñere Yahudiya-aha. Adaba má jammeka elva á ñere antara itare, bademme á slera-aaruwa na ya maganaa ya werre, antara una ya maganaa am sarte ñanna, ma andze a gev ba dey.

³ Titus na ña jaa daba kerde na wá, ñane ura Yunaniñkau, amá hyarareka ganakini sey ba laari á demda am shedekwe, á gevge emtsaade ura Yahudiya.

⁴ Mbatu wá, tá ankwá emnde na ta bantsa itare ta emnde a fetarfe, mbate fida na, am jahava á ñere ñanna. Ta bantsa itare wá: Sey a demda emtsaade am shedekwe. Emnde ñanna wá, ta sañerte á ba an ila ge se gya gyada á ñere. Adaba ña kwaraná ba ñere ire á ñere áte názena am nadina á ñere Yahudiya-aha, adaba barka á Yaisu *Almasiihu. Daaci tá kátá eptsañerá á dem *tawraita ñanna zlaþe ádaliye.

⁵ Amá ñere eksañeraareka elva-aatare ðekidëki ba cekwaangudi keni. Wayañerka tá badzanvebadze labare á higa na, adaba ñanna elva a jirire, geni kure keni kwá cenvaacena jirire ñanna, kwá tsaatse átekwa.

⁶ Amá emnde na ta male-aha ba itare am emnde a fetarfe na wá, ma ta male-aha, ma ta male-aha ka keni, ba duksa palle ázerwa. Adaba Dadaamiya wá, ñane á zhareka ice á ura. Am sarte na ya palateraa labare á higa na ya balateraa ge emnde na wá, male-aha ñanna ndaharika geni yananseye elva am waazu-aaruwa.

⁷ Baira ta naba diyeddiye ganakini a fiyaara ba Dadaamiya slera á de balaterá labare á higa ñanna ge emnde na ta baaka am nadina á ñere Yahudiya-aha. Ba seke una a far ge Piyer ge de balateran ge Yahudiya-aha.

⁸ Ta naba lansau le geni ba Dadaamiya na a vanta hakuma ge Piyer, a belanaa á dem Yahudiya-aha na wá, ba duksa palle ge iya keni, a beliyaa ba ñane á dem dagave á emnde na garevka Yahudiya-aha.

⁹ Daaci ba tara Yakuba antara Piyer ira Yuhanna una, ta male-aha á emnde a fetarfe ñanna, naranna itare geni ba jirire a fiyaara ba Dadaamiya slera ñanna. Ta naba vite erva, ta vante ge Barnabas keni, jammeje elva á ñere áte una ñanna. Daaci ña zluhe

am sawari geni ñere, ñá de balaterá labare á higa ge emnde na garevka Yahudiya-aha, itare tá de balaterán ge Yahudiya-aha.

¹⁰ Elva palle ta banerna itare wá, a ba itare: Viyawateraaka talage-aha á miya áhuna. Una ñanna, duksa na ni yá maganá ya keni an ndzedá-aaruwa bademme.

Paul a valaare ge Piyer á katafke á zlamaha

¹¹ Haraare am iga á una ñanna maa, samsa Piyer á sem Antakiya, ya naba valaarehe á katafke á zlamaha, adaba magaaka duksa an unñule-aara.

¹² Adaba am zunñwire wá, ta zaa dafa ba kerde an emnde na ta baaka am nadina á ñere. Am sarte ñanna maa, Yakuba a belaa emnde á dezeńere. Ba saremsa emnde ñanna wá, mele Piyer zaaka dafa antara ñere mazla-aara. Adaba a wanaa lyawa átuge itare. Adaba itare ñarnaaña nadina á ñere an tsaka ire.

¹³ Yahudiya-aha umele na fartarfe na keni, garevge an dzama ire bubuwa ba seke Piyer. Ba Barnabas an ire-aara keni gazlaagazla, a magan ba seke náza-aatare.

¹⁴ Ba ya nanna dzalaranvedzale jirire á labare á higa, a ba iya, yá elvan ge Piyer á katafke-aatare bademme: Ekka, ka ura Yahudiya, amá ka sem ba estuwa ásehuna, ka ganve ire á ña ba seke ka ura Yahudiya ka, njan̄ka áte njá á Yahudiyire. Máki ba estuwa, ká dzegwaná estara hyaterar ge emnde umele geni a njarinja áte njá á Yahudiyire?

Emnde bademme tá en̄zlese á ba an fetarfire

¹⁵ Nere wá, ña Yahudiya-aha miyenne. Ña emnde na baaka nadina-aatare, ña dahaterá an emnde a haypa na ka.

¹⁶ Amá diyañerdiya ganakini ura á shánka jirire áza Dadaamiya an daba *tawraita, sey an fetarfire áte Yaisu *Almasiihu. Ba ñere keni, ña fetaare á ba áte ñane, lauktu ña shaa jirire áza Dadaamiya. Ña shanaa adaba ña dabete tawraiteka. Baaka ura á shá jirire adaba á dabete tawraita.

¹⁷ Daaci kina wá, ñá an̄kwa shá jirire á ñere áza Dadaamiya an fetarfire áte Yaisu Almasiihu. An una ñanna wá, ñere keni ñá an haypa ba seke emnde bademme. Máki estuwa wá, amaana a sepunyañermaa ba Yaisu Almasiihu emtu am haypa ñanna? Estuweka dekideki.

¹⁸ Amá má ya eptsarhe zlafe adaliye, yá habaza názena ya eptsanve iga wá, yá maga duksa laake á katafke á Dadaamiya.

¹⁹ Máki áte elva á tawraita wá, iya ba seke yá an emtsa ázeñara. Una keni a jiyaa ba tawraita ñanna, geni yá shá shifa umele ge daba Dadaamiya. Am sarte na ta zlenelaa Yaisu áte dzangala, gevge ba seke ta cebañer kerde antara ya.

²⁰ Shifa na yá an ñane kina na wá, shifa-aaruweka, yá njá an shifa á Yaisu Almasiihu. An shifa na yá njá an ñane am duniya na wá, yá njá an fetarfire áte *Egdza á Dadaamiya. A wayitaa ba ñane, haa a naba yaa shifa-aara adaba iya.

²¹ Iya wá, ya taa yanaaka ñgurna á Dadaamiya, geni sey yá daba ba tawraita. Adaba ma andze tá naba shansha emnde jirire áza Dadaamiya an daba tawraita wá, daaci emtsa á Yaisu Almasiihu na ma andze á gev ba dey.

3

*Daba *tawraita bi fetarfire áte Yaisu *Almasiihu*

¹ Kure emnde a Galatiya wá, baaka en̄kale á kure. A kedaduraa ware estuwa? Ya palakurnaa tsa sera-aara bademme geni a emtsa estara Yaisu *Almasiihu áte dzangala.

² Ndava-aaruwa ba palle ázekure, vawiteva jawapa! Dadaamiya a vakurte Shedekwe Cudedde; kwa shaa Shedekwe ñanna adaba kwa dabete *tawraita emtu? Emtu adaba kwa cenaa labare á higa, kwa fetaare an ervaun̄de á kure palle he?

³ A kɛɛakuraa uwe estuwa áte enjkale? Am fantaufe wá, kwa tsaa á ba áte hakuma á Shɛɛekwe Cufɛɛɛɛ, amá kina wá, kwá kátá zlanazle an ndzɛɛa á ire á kure emtu?

⁴ Kwakya názena a maganaa Dadaamiya an sleksire-aara am dagave á kure, baɛɛɛɛme á una-aha ɲanna á gev ba dey emtu? Tamanka ganakini una ɲanna á gev ba dey.

⁵ Dadaamiya a vakurte Shɛɛekwe Cufɛɛɛɛ, a magaa najipu-aha kwakya am dagave á kure. A magaa una-aha ɲanna aɛɛɛɛba kwa ɛɛɛɛbete tawraita emtu? Emtu aɛɛɛɛba kwa cenaa labare á higa, kwa fetaare an ɛɛɛɛvaunɛɛ á kure palle he?

⁶ Yahauteyeha názena a ndanaa wakita á Dadaamiya áte Ibrahim, a ba ɲane: Ibrahim a fetaare áte Dadaamiya. Aɛɛɛɛba una ɲanna a shaa jirire áza Dadaamiya.

⁷ Daaci diyaweddiye geni, baɛɛɛɛme á emnde na fartarfe áte Dadaamiya á ba an jirire, ba itare una ta wulfe-aha á Ibrahim.

⁸ Ndza a ndaase vateneka Dadaamiya názena a ganvaa ɲane kina. A ba ɲane am wakita-aara wá, ba emnde na garevka Yahudiya keni, tá de fetarfe áte ɲane. Aɛɛɛɛba fetarfire-aatare ɲanna wá, á de gatervege emnde a jirire á katafke-aara. Aɛɛɛɛba una ɲanna, a ndanse labare á higa ɲanna ge Ibrahim emtsaade, a ba ɲane á elvan ge ɲane: Yá de ga barka áte nalgaadama baɛɛɛɛme aɛɛɛɛba ka.

⁹ Ibrahim a fetaare áte Dadaamiya, daaci Dadaamiya a gan barka. Diyaweddiye ganakini baɛɛɛɛme á emnde na ta fetaare áte Dadaamiya, Dadaamiya á de gater barka ge itare keni.

¹⁰ Aɛɛɛɛba baɛɛɛɛme á emnde na ta tsaa á ba áte *tawrait, geni tá shá jirire an ɲane áza Dadaamiya na wá, baɛɛɛɛme tá an nyainye áza Dadaamiya. Aɛɛɛɛba anjkwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ɲane: Edda una maganaaka názena á ndaaná tawrait na baɛɛɛɛme wá, an nyainye áza Dadaamiya.

¹¹ Baaka shaige-aara, diyamidiya ganakini baaka ura á shá jirire áza Dadaamiya an ɛɛɛɛba tawrait. Aɛɛɛɛba anjkwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ɲane: Edda una a shaa jirire áza Dadaamiya an fetarfire wá, ba ɲane una an shifa a jirire.

¹² Tara ɛɛɛɛba tawrait an fetarfire wá, tá maslaaveka. Anjkwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ɲane: Edda una a tsaa á ba áte mága názena am tawrait wá, shifa keni á shaná á ba an tawrait ɲanna.

¹³ Amaana wá, má an nyainye áza Dadaamiya, aɛɛɛɛba dzegwamiyánka mága názena a ndahanaa tawrait na baɛɛɛɛme. Amá *Almasiihu a se lyamivaare nyainye ɲanna ge miya, a demaa ɲane am sleɛɛ á miya. Ta puwete ba estuwa am wakita á Dadaamiya, geni máki zlenɛɛlarzlenɛɛla ura áte nafa wá, amaana an nyainye edda-aara.

¹⁴ Yaisu Almasiihu a magaa una ɲanna wá, geni barka na a ba Dadaamiya á elvan ge Ibrahim á de gater ge nalgaadama baɛɛɛɛme na wá, á gevge á kya ɛɛɛɛva an ɲane. Zlabe ádaliye a magaa una ɲanna geni mí shá Shɛɛekwe Cufɛɛɛɛ na a ba Dadaamiya á de vamiteva má famitaarfe na.

**Tawrait á badzeka namána á Dadaamiya*

¹⁵ Egdzar mama-aha-aaruwa, cenacena, náwa yá palakurá elva an garava á názena mí maganá miya emndimagwaha. Máki njarinja emnde buwa am haha, ta ɲgudaa namána wá, baaka slepekyateraapekya, baaka slefateraarfe keni.

¹⁶ Ba duksa palle an namána á Dadaamiya keni. Werre wá, Dadaamiya a maganaa *waada ge Ibrahim. Waada ɲanna a maganan ge ɲane antara wulfe-aara. Aɛɛɛɛba a ba ɲane: Watse yá gan barka ge nalgaadama baɛɛɛɛme á kya ɛɛɛɛva an wulfe á ɲa. Ndahaaka wakita á Dadaamiya: á kya ɛɛɛɛva an wulfe-aha á ɲa, amá a baa: wulfe á ɲa. Wulfe-aara ɲanna wá, ba Yaisu *Almasiihu.

¹⁷ Náwa názena yá kátá bakurná ya: Duksa zunɲwe wá, Dadaamiya a maganaa waada ge Ibrahim. A magaa yawe deremke ufaɛɛ an kul keye, lauktu a vaterte

*tawraitā ge Yahudiya-aha. Aley keni tawraitā ṅanna á badzeka názena Dadaamiya a maganaa waada-aara ge Ibrahimā werre. Tawraitā á pekyeka namána á Dadaamiya dekiḍeki, á pekyeka názena a magateraa waada-aara ge emnde keni.

¹⁸ Amá ma andze vaterteva Dadaamiya ge emnde názena a magateraa waada-aara na adaba ta dabete tawraitā wá, daaci ma a gevka adaba namána mazla-aara. Amá Dadaamiya a gan barka ge Ibrahimā, adaba a ṅgudanaa namána-aara.

¹⁹ Máki estuwa, ázara dalila á *tawraitā ṅanna ba dekiḍeki? Dalila á tawraitā ṅanna a fateraara Dadaamiya ge emnde arge názena a magateraa waada-aara na wá, ba ge maraterá haypa-aha-aatare parakke. Dadaamiya a vaterte tawraitā ṅanna ba ge sarte cekwaṅgudi ge emnde. Ba ge ufa wulfe á Ibrahimā na a ṅgudateraa namána ge emnde bademme á kya erva an ṅane na. Ba samsa ṅane wá, baaka hakuma á tawraitā mazla-aara. Tawraitā wá, Dadaamiya ndza a belaa ba malika-aha an ṅane, ge saterán ge emnde. Amá ndza aṅkwa sledagave á emnde antara malika-aha ṅanna.

²⁰ Deme keni wá, sledagave wá, á tseme am dagave á emnde buwa. Amá am sarte na Dadaamiya a maganaa *waada ge Ibrahimā wá, ba ṅane antara Dadaamiya, baaka sledagave-aatare.

*Ázara dalila á *tawraitā*

²¹ Una ṅanna á bánba ganakini tara *tawraitā tá gyaaveka an namána á Dadaamiya emtu? Estuweka dekiḍeki. Adaba ma andze a dzegwándzegwa tawraitā vaterte shifa ge emnde wá, ma andze a dzegwándzegwa vaterte jirire keni á katafke á Dadaamiya. Amá baaka una áza tawraitā.

²² Baira deme a ba wakita á Dadaamiya wá, bademme á emnde a duniya tá á ba am erva á haypa. Estuwa aṅkwa á vaterte názena a magateraa waada-aara na ge emnde adaba fetarfire áte Yaisu *Almasiihu. Á vaterte adaba fetarfire-aatare.

²³ Amá am sarte na ndza zlaḅe baaka barama ge emnde geni tá fetarfe áte Yaisu wá, ndza a kwaramiyaa ba tawraitā, dem sarte na Dadaamiya a weramitaa barama á fetarfire.

²⁴ Una ba estuwa, ndza a giyamiyaa ba tawraitā sem sarte na samsa Yaisu Almasiihu. Daaci shamiyánsha jirire áza Dadaamiya adaba famitarfe.

²⁵ Daaci kina wá, sarte á fetarfire áte Yaisu Almasiihu; á giyamiyá tawraitā ka mazla-aara.

²⁶ Bademmire á kure kwa ba egdzara á Dadaamiya adaba gakurevge palle antara Yaisu Almasiihu an fetarfire á kure áte ṅane.

²⁷ Bademmire á kure kwa emnde na magarakuránmaga baptisma an zhera á Yaisu Almasiihu na wá, kina wá, kwa de eksa ba Yaisu Almasiihu an ire-aara.

²⁸ Mazla-aara wá, baaka gergerire am dagave á Yahudiya-aha antara emnde a jeba umele bademme. Baaka gergerire am dagave á nave-aha antara emnde na tá kwaraná itare ire-aatare. Baaka gergerire am dagave á zhele an mukse. Bademme á kure kwa ba palle adaba kwa emnde a Yaisu Almasiihu.

²⁹ Zlaḅe adaliye máki kure gakurevge kwa emnde á Yaisu Almasiihu wá, daaci kure keni kwa wulfe-aha á Ibrahimā. Daaci kwá de shaná ba kure názena Dadaamiya a maganaa waada-aara ge Ibrahimā antara wulfe-aha-aara na.

4

¹ Amaana elva ṅanna wá, egdzere wá, á de zaná ba ṅane tsa waráta á há á eddenjara bademme, amá am sarte na zlaḅe egdzere wá, tá kwaraná ba emnde ba seke nave.

² Am sarte na zlaḅe egdzere wá, tá fanuwa ba emnde hyema, tá giyaná ba itare, á cená ba náza-aatare, dem sarte na má banba eddenjara ṅane keni hyephye ura.

³ Ba duksa palle ge miya keni. Am sarte na zlaɓe ma ba seke egdzara wá, ndza tá kwarámiya ba jini-aha á shaitaine.

⁴ Daada áte sarte na a tsanaa Dadaamiya, a naba ɓelaa Egdza-aara á sem duniya, a se yanaa ba mukse, ta yanaa á ba am *tawraita ɓanna,

⁵ geni a varsevare emnde na á kwaraterá tawraita, á gamivege egdzara á Dadaamiya.

⁶ Kure wá, kwa ba egdzara á Dadaamiya. Aɗaba una ɓanna a vakurte Sheɗekwe á Egdza-aara aɓkwa am kure. Máki kwá ɗaha Dadaamiya an Dada á ɗaha ba Sheɗekwe-aara ɓanna á kyá an we á kure.

⁷ Baɗemmire á kure kwa nave-aha ka mazla-aara, kwa egdzara á Dadaamiya. Máki kwa egdzara-aara wá, baɗemme á názena am huɗe á há-aara ba náza á kure.

Názena á kataná Paul áza emnde a fetarfe

⁸ Werre am sarte na diyakurka Dadaamiya wá, ndza kwa nave-aha á dadaamiya-aha á fida gergere kwakya.

⁹ Amá kina wá, diyakurdiya Dadaamiya á jirire, baira ɗeme kwá an diya áza Dadaamiya. Kwá eptsaná estara zlaɓe ádaliye ire á kure ádeza jini-aha á laakire ɓanna, ɓaaka nampire-aatare na? Labara kwá kátá gev nave-aha-aatare zlaɓe ádaliye?

¹⁰ Ya ndaanaa aɗaba uwe una? Aɗaba kure kwá dzámá ba muɓri-aha, hare-aha á umele, tere-aha á umele, lauktu-aha á umele, ira sakanderi-aha baɗemme.

¹¹ Yá dzámá ire jipu, yá kuvá geni slera-aaruwa na ya maganaa ya am dagave á kure na a gevka dey.

¹² Ate elva á *tawraita wá, taslawá á kure gawevge ba seke iya, egdzar mama-aha-aaruwa. Aɗaba iya, ya ura Yahudiya, amá ganevge ba seke kure. Sem vatena keni zlaɓe ɓaaka emtaɓkire na kwa magitaa kure ɗekideki.

¹³ Diyakurdiya ba kure keni zuɓɓwire á labare á higa na ya de vakurtaa ya wá, ndza a ɓiyaa ba lapikere am ekse á kure, lauktu ya magakuraa waazu ɓanna.

¹⁴ Ge jirire wá, ndza shakurushe zlaɗa arge iya am lapikere-aaruwa ɓanna. Amá yakurika, zharakurika seke ura dey. Baira ɗeme lyakurivalya ba seke ya malika á Dadaamiya, ba seke ya Yaisu *Almasiihu an ire-aara.

¹⁵ Am sarte ɓanna wá, ndza kwakya higa á kure. A jaara uwe an higa á kure kina? Am sarte ɓanna wá, diyandiya geni ma andze kwá dzegwándzegwa wá, ba ice á kure keni, ma kwá sansese, kwá viteva.

¹⁶ Kina wá, kwá eksiya áte kelaadire mazla-aara, aɗaba ya bakuraa jirire emtu?

¹⁷ Diyandiya ganakini tá aɓkwa emnde na tá baɗakurbada geni kwá ɗaba ba itare an eɓkale á kure baɗemme, amá ganakini kwá shá shifa ka. Tá kátá ba tegakuraahe an ya zlauzle.

¹⁸ Máki an uɓɓule-aara wá, shagera jipu geni tá wayavewayá emnde am dagave-aatare. Amá iya keni, a yiyaaka ervaunɗe á kure, ma yá aɓkwa am dagave á kure, ma ya ɓaaka am dagave á kure keni.

¹⁹ Iya wá, zlaɓe yá shá ba zlaɗa aɗaba kure egdzara-aaruwa. Ya ba seke mukse na am zlaɗa á ya egdzere. Lauktu á zlauzle zlaɗa-aaruwa wá, sey má njánja Yaisu *Almasiihu am kure ba shagera.

²⁰ Kina wá, ervaunɗe-aaruwa á kátá ma ba ya am dagave á kure, lauktu ma yá shantaushe ge názena yá bakurná ya. Aɗaba kina na wá, an wesha ire-aaruwa jipu.

Tara Hajara an Saraatu ta garava-aha á namána gergere buwa

²¹ Ekkure emnde na kwa bantsa kure kwá kátá á kwarakurá *tawraitá na, cenakuránka názena a ndahanaa tawraitá emtu? Vawiteva emtsaade jawapa?

²² Anƙwa an puwa am wakita á Dadaamiya wá, a ba ɲane wá, Ibrahimia ndza a shaa egdzara buwa. Egdzere palle a yanaa an kwatena, palle-aara a yanaa an mukse-aara.

²³ Egdza á kwatena na wá, ta yan ba seke emnde baɗemme. Amá mukse-aara wá, a yan estuweka náza-aara. Dadaamiya ndza a maganaa *waada-aara ge Ibrahimia geni watse á shá egdze ɲanna.

²⁴ Anƙwa názu á baminá elva ɲanna. Nwasha buwa ɲanna, tara Hajara an Saraatu na keni, tá maramiyá namána-aha gergere buwa a ɲgudanaa Dadaamiya. Hajara wá, ɲane kwatena, á maramiyá namána na a ɲgudanaa Dadaamiya áte ire á wa Sina. ɲane a yayaa egdzara-aara am navire.

²⁵ Adaba Hajara wá, ɲane gevge ba seke wa Sina am haha Arabiya. Adaliye ɲane gevge ba seke berni á Urusaliima vatena. Adaba baɗemme á emnde na tá am huɗe-aara, ta ba nave-aha á tawraita.

²⁶ Mukse á há wá, ɲane gevge ba seke Urusaliima á jirire na am samaya na. Á kwaraná ba ɲane ire-aara, ɲane una emmemiya ge miya.

²⁷ Adaba anƙwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ɲane: Ekka mukse dziire na yanƙa egdzere ɗekidɗeki, tapakanaaka zlaɗa á yá egdzere ɗekidɗeki na, kina wá, ehiga an ervaunɗe á ɲa baɗemme. Adaba mukse á keliya wá, tá hwiya ba egdzara-aara arge egdzara á mukse á nawiya.

²⁸ Adaba una ɲanna kure keni yarakursiye ge buwire, gakurevge ba egdzara á Dadaamiya egdzar mama-aha-aaruwa. Adaba a tsanaa ba estuwa Dadaamiya am waada-aara. Werre keni ndza a maganaa waada-aara ba estuwa ge Ibrahimia geni á de shá Isiyaaku.

²⁹ Am zamana á Ibrahimia werre ɲanna wá, egdze na a yanaa Hajara ba seke náza á emnde baɗemme na, a faa zlaɗa áte egdze na a yanaa Saraatu an hakuma á Sheɗekwe Cudɗɗe na. Am dagave á miya vatena keni ba duksa palle.

³⁰ Amá ázara a ba wakita á Dadaamiya? A ba ɲane: Ngyainsengye mukse á kwatena na, a ezalálá an egdza-aara. Adaba egdza á kwatena á taa fetka erva-aara áte waráta á eddeɲara, sey á záná ba egdza á mukse á há.

³¹ Adaba una ɲanna egdzar mama-aha-aaruwa, miya wá, ma egdzara á mukse á kwatena ka, ma egdzara á mukse á há na a kwaranaa ba ɲane ire-aara na.

5

Eptsauka á dem navire ɗekidɗeki, kwaraukwara ba kure ire á kure

¹ Yaisu *Almasiihu a enɓlamise am *tawraita wá, geni mí kwaraná ba miya ire á miya. Adaba una ɲanna, tsawaatse ba shagera, a eptsarakuraaka zlaɓe adaliye á dem navire.

² Náwa názu yá bakurná iya Paul: Máki eksakuraarekse geni tá puwakurá á dem sheɗekwe wá, ɓaaka názena kwá shaná kure am elva á Yaisu Almasiihu ɗekidɗeki.

³ Náwa yá ndakurndá, ma a de demá ware á kure am sheɗekwe ɲanna keni, famfa ire-aara am laarire, sey a maganaamaga edda-aara názu am tawraita baɗemme.

⁴ Kure emnde na kwa bantsa kure, kwá shá jirire áza Dadaamiya an ɗaba tawraita na wá, tegakurevtege antara Yaisu Almasiihu, eptsakuranveptsa iga ge ɲgurna á Dadaamiya.

⁵ Amá ɲere wá, faɲertefa tama á ɲere áte Dadaamiya ganakini watse á vaɲerte jirire adaba faɲertarfe, adaba duksa umeleka. Una názena ɲá ufáná ɲere an ndzedá na á vaɲerte Sheɗekwe Cudɗɗe.

⁶ Máki gamiyevge palle antara Yaisu Almasiihu wá, ma damiyemda am sheɗekwe, ma damiyemka keni ba duksa palle. Duksa yaikke wá, ba fetarfire. Amá wá, a naranna emnde fetarfire á miya. Una ɲanna slera á wayavire.

⁷ Am zuññwire ndza shagera zlááva á kure. Á, salikataliya na wá, shagerka zlááva á kure. A piyakurtaa ware ge mága jirire?

⁸ Edda-aara ba fida-aara, a belanaa Dadaamiya na a d'akurdfaha na ka.

⁹ Una ba jire, egdza shahi á makala ba cekwaanḡudi á tsantetse ukpa na an wasla bademme.

¹⁰ Adaba barka á Yaakadada wá, fantarfe an kure á ba an jirire, geni á de geraavka elva á miya. Amá edda una añkwa á weshakurweshá ḡanna wá, ma ware edda-aara keni, á de ḡezleka am shairiya á Dadaamiya.

¹¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, iya wá, ya yán vateneka balaterá elva a dem shedekwe ge emnde, geni tá shá jirire an ḡane áza Dadaamiya. Ma andze yá bálá ba una ḡanna sem vatena wá, ma tá feka Yahudiya-aha zlada áte ya mazla-aara. Daaci elva a emtsa á Yaisu *Almasiihu áte dzanḡala na keni, ma andze á taa yanaaka ervaunḡe-aatare.

¹² Emnde ḡanna tá weshakurweshá na wá, a d'atsaraad'átsá kwa náza-aatare bademme, a garevge nadíma-aha.

¹³ Daaci egdzar mama-aha-aaruwa, kure wá, a d'ahakurtaa ba Dadaamiya, geni kwá kwaraná ba kure ire á kure. Am kwara ire á kure ḡanna maa, magauka názena á kataná ire á kure bademme. Arge una ḡanna wá, ma ware keni a maganánmaga duksa ge ura an wayavire.

¹⁴ Adaba shairiya-aha-aara bademme jammeje am shairiya palle, a ba ḡane: Ewwáya sleriya á ḡa ba seke ire á ḡa.

¹⁵ Amá má kwá dagala am dagave á kure, kwá wawa vuwa á kure an slare ba seke dabba-aha á kaamba wá, faufa kwa hyema, ked'awanaaka shifa á kure bademme.

Yawanya a tedakurteda ba Shedekwe Cudedde

¹⁶ Názena yá bakurná iya na wá, yawanya a tedakurteda ba Shedekwe Cudedde. Magauka názena ni á kataná ba ire á kure.

¹⁷ Adaba názena á kataná ire á urimagwe wá, tá gyaaveka antara náza á Shedekwe Cudedde. Názena á kataná Shedekwe Cudedde keni tá gyaaveka antara una á kataná ire á urimagwe. Duksa-aha buwa ḡanna wá, tá jammeka dekideki. Daaci kwá taa maganaaka názena ni á kataná ba ire á kure.

¹⁸ Daaci má á tedaakurá Shedekwe Cudedde wá, kwa baaka am erva á *tawraita mazla-aara.

¹⁹ Bademme á názena á kataná ire á urimagwe á ba áte parakkire. Duksa-aha ḡanna ba tara gwardzire, dakarire, zawarire,

²⁰ kyula hele, mága namselkwa, mága kelaadire, dagala, shelha, ica ervaunḡe, gardire, tega ye á emnde, antara mága gergerire am dagave á emnde.

²¹ Zlaḡe ádaliye, danḡwire antara gev slembazla ira mága slakwatsire. Añkwa zlaḡe ádaliye jeba á duksa-aha ḡanna kwakya á kataná ire á urimagwe. Ba seke una ya ndakurndaha na, yá fakuremfe zlaḡe ádaliye am vuwa, bademme á emnde na tá maga ba jeba á duksa-aha ḡanna, tá shánka á dem zlanna á Dadaamiya dekideki.

²² Amá nampire á slerá á Shedekwe Cudedde wá, tara wayavire, higa, hairire, farvaunḡe, zavarzire, maggwire, dzayyire á ervaunḡe,

²³ kemaarire ira tá kwarukware vuwa-aatare. Bademme á duksa-aha ḡanna wá, piyaaka shairiya á Dadaamiya.

²⁴ Emnde á Yaisu *Almasiihu wá, cebaarceba sunu-aatare bademme áte dzanḡala, baaka am itare mazla-aara.

²⁵ Ba Shedekwe Cudedde una slevamite shifa. Daaci yaumiyányá á tad'amitádá ba ḡane palle.

²⁶ Yaumiyányá gálá ire, tatayaumika dagala an emnde, shelaumika keni.

6

Melawanumele ge ire á kure ge sepa gwatama-aha á kure

¹ Ya ndaa ba kure egdzar mama-aha-aaruwa, máki kwá nanna dzalevdzale palle á kure á dem haypa wá, kure na kwá an Shedekwe á Dadaamiya na wá, naba melawanumele, eptsawanaaptsa zlaþe ádaliye ásete barama. Amá wá, magauka an ervaunþe. Daaci ma ware á kure keni, a effa hyema geni a demka ñane keni á dem huþe-aara.

² Melawanumele ge ire á kure ge sepa gwatama-aha á kure. Má kwá anþkwa maga una ñanna wá, kwá anþkwa maga názena a fakuraara Yaisu *Almasiihu am shairiya-aara.

³ Má ura anþkwa slaslaná am ervaunþe-aara ganakini ñane hyephye am duksa, mbate keni hyepka ba názara keni, an una ñanna á keþaná ba ñane ire-aara.

⁴ Daaci ma ware keni a zharanaazhárá názu am zlaláva-aara, máki shagera slera-aara, a vante higa ba ge ñane, amá aþaba a jateru ge emnde umeleka.

⁵ Aþaba ma ware keni á ba an názena a faraa Dadaamiya ge ñane.

⁶ Edda una á tsaha elva á Dadaamiya wá, a tegansetege názu am erva-aara baþemme, a vanteva ge malum-aara keni.

⁷ Diyaweddiye ba shagera geni ura á dzegwánka á zlerma Dadaamiya. Baþemme á názena ni a jemaa edda-aara am haha, á de shá ba una ñanna.

⁸ Edda una á maga ba názena á kataná ire-aara, á de shá ba emtsa. Amá edda una á maga ba názena á kataná Shedekwe á Dadaamiya wá, ñane á de shá shifa na á zleka na.

⁹ Yaumiyánka mága maggwire. Aþaba má samsa laukte-aara, zlaþe yamiyánka wá, mí de shánsha nampire-aara.

¹⁰ Aþaba una ñanna, vacitu má njaanja slera á mága maggwire á katafke á miya wá, magaumimága una ñanna áte emnde baþemme. Baaka ðeme seke emnde na fartarfe.

Halavuwa á elva

¹¹ Náwa una wá, yá anþkwa puwetá ba iya an erva-aaruwa, yá anþkwa puwan ba yaikyaike.

¹² Emnde na tá kátá hyakuraare á ba áte laarire, geni sey kwá demda am shedekwe na wá, tá kátá haya á ba áza emnde. Una ñanna tá magan ba geni a shaterka zlaþa má tá maga waazu áte emtsa á Yaisu *Almasiihu áte dzaþgala.

¹³ Aþaba ba emnde na tá am shedekwe ñanna keni, ñarnaaka názena am *tawraita baþemme. Tá kátá puwakurá am shedekwe, ba geni tá gálá ire an kure, aþaba kwá anþkwa dabaterþába.

¹⁴ Amá iya wá, yá galaná á ba áte emtsa á Yaisu Almasiihu palle ire-aaruwa. Aþaba emtsa-aara áte dzaþgala ñanna wá, kazlaþa á duniya gevge ba seke emtsa á katafke-aaruwa, iya keni, ganevge ba seke emtsa á katafke á kazlaþa á duniya.

¹⁵ Aþaba áte barama á Yaisu Almasiihu wá, ma damda edda-aara am shedekwe, ma damka keni, ba duksa palle. Duksa yaikke wá, ba gev ura anþwaslire.

¹⁶ Baþemme á emnde na ni tá njá á ba áte una ñanna wá, ba itare una ta emnde á Dadaamiya an jirire. Dadaamiya a zatervarze, a vaterteva hairire.

¹⁷ Fetu vatena, edda-aara a siyanka fitenire na mazla-aara. Aþaba ververe-aha na áte iya na wá, á maraná ba una ñanna ganakini iya wá, ganevge ya náza á Yaisu.

¹⁸ Egdzar mama-aha-aaruwa, a magakuránmaga Yaakadada Yaisu Almasiihu ñgurna-aara ge kure baþemme. *Aamin.

Wakita na a puwatertaa Paul ge emnde a AIFAISUS

Ga use á Paul

¹ Náwa wakita na yá anƙwa puwetá bá iya Paul, a eksisaa ba Dadaamiya geni yá gevge slebela á Yaisu *Almasiihu, yá anƙwa gakur use ge kure emnde á Dadaamiya am Aifaisus, ge kure emnde na ƙakurnaana elva á Yaisu Almasiihu an ervaunde á kure palle na.

² Tara Eddemiya Dadaamiya tá antara Yaisu Almasiihu, a magarakuránmaga ngurna, a varakurteva hairire.

Barka na á gaterá Dadaamiya ge emnde na garevge

*palle antara Yaisu *Almasiihu*

³ Galaumigála Dadaamiya Eddenara ge Yaakadada Yaisu *Almasiihu, adaba a gamiyar barka am duksa bademme á sá am samaya, adaba gamiyevge palle antara Yaisu Almasiihu.

⁴ Dadaamiya ndza a dzeramise werre, kwaye zlaƙe ba duniya keni zlaƙe nderaaka emtsaade, geni mí de geva emnde cufedcfe, mí de gev palle antara Yaisu Almasiihu, watse baaka duksa mandzawe áte miya á katafke-aara.

⁵ Adaba wayamiwayire, Dadaamiya a dzeramise werre geni á de gamive egdzara-aara á kya erva an Yaisu Almasiihu. A maganaa á ba áte namaari-aara.

⁶ Daaci galaumigala Dadaamiya adaba kwakyire á ngurna na a magaminaa ƙane ba dey á kya erva an Egdza-aara na a wayanaa ƙane na.

⁷ Adaba emtsa á Egdza-aara, Dadaamiya a naba lyamisehe, a yamiyaare haypa-aha á miya. Á maraminá an una ƙanna kwakyire á ngurna-aara na á magamiyán ge miya.

⁸ Dadaamiya a magamiyaa ngurna kwakya ge miya á bá iya na wá, adaba a vamite ilmu, a gamive emnde a enƙale geni mí diyeddiye názena á kátá maganá ƙane na.

⁹ A maramise nasherire á duksa na anƙwa á slaslaná ƙane kwaye kinekineka, a njante geni á de maganá á kya erva an Yaisu Almasiihu na.

¹⁰ Duksa na á kátá maganá ƙane na wá, amaana á de jemá duksa bademme, una am samaya, antara una áte haha bademme, á de yaná am erva á Yaisu Almasiihu. Daaci á de geva ƙane slekse arge duksa-aha ƙanna bademme má samsa laukte-aara.

¹¹ Dadaamiya anƙwa á maga duksa bademme áte una ndza a slaslanaa ƙane, a njante ganakini á de emmága na. Daaci a naba dzeramise kwaye kinekineka geni watse á de gamive emnde-aara á kya erva an Yaisu *Almasiihu, á de vamite dza á miya keni am duksa shagera na watse á de vaterte ge emnde-aara na.

¹² Daaci ƙere Yahudiya-aha na ƙa emnde zunƙwe ge fetaare áte Yaisu Almasiihu na wá, galaumigála Dadaamiya adaba una ƙanna bademme na.

¹³ Ba estuwa ge kure keni. Am sarte na cenakuráncena elva a jirire, elva a Yaisu Almasiihu na Dadaamiya a lyakurse an ƙane na, kwa naba fetarehe áte Yaisu Almasiihu. Daaci adaba gakurevge palle antara Yaisu Almasiihu, Dadaamiya a naba fete damshe-aara áte kure, amaana Shedekwe Cufedcfe na a ba Dadaamiya á de vamiteva na.

¹⁴ Dadaamiya a vamite Shedekwe Cufedcfe ƙanna wá, ba seke namána. Una ƙanna ba seydire geni duksa shagera na a ba ƙane á de vaterteva ge emnde-aara na keni watse mí shansha bademme. Watse mí shá una ƙanna má lyamiselye náza ba ge deƙideki na. Daaci galaumigála Dadaamiya am yaikkire-aara.

Paul á ñalateru ilmu antara diya ge emnde a fetarfe

¹⁵ Adaba una-aha ñanna egdzar mama-aha-aaruwa, yá anƙwa slafaná we-aaruwa kwakya ge Dadaamiya ádfaba kure. Adaba cenanáncena labare á kure ganakini shagera fetarfire á kure áte Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu, cenanáncena zlafe ádaliye ganakini wayakurwáyá an emnde á Dadaamiya kwakya.

¹⁶ Ma vaatara keni yá anƙwa slafaná ba we-aaruwa ge Dadaamiya ádfaba kure, yá anƙwa yehakuryeha jipu am maduwa-aha-aaruwa.

¹⁷ Yá anƙwa ñala Dadaamiya Saksage, Dadaamiya á Yaakadada Yaisu Almasiihu na, geni á gakturvege emnde a ilmu, á marakuránmárá ire-aara an pute na kwá de diyeddiye ñane ba shagera na.

¹⁸ Zlafe ádaliye yá anƙwa ñalán ganakini á werakurta ice áte duksa-aha na a dahakur ge ñane na, antara geni kwa diyeddiye ganakini duksa-aha ñanna jauje ge duksa bademme, a fakúr ge kure, antara emnde-aara umele bademme.

¹⁹ Zlafe ádaliye: Yá kátá kwá diyeddiye hákuma yaikke na jauje ge duksa bademme anƙwa á maga slera ám miya emnde-aara na. Hákuma ñanna wá, ba una ndza a magaa slera yaikke am Yaisu Almasiihu,

²⁰ am sarte na a tsantaa Dadaamiya am fáyá, a danaa á dem naɗafa-aara am samaya na.

²¹ Am samaya ñanna wá, Yaisu Almasiihu de gevge slekse á malika-aha, antara male-aha-aatare, antara duksa-aha na tá án hákuma am samaya bademme. Ba ñane palle una átire ge emnde bademme, una ma edda-aara a shaa eksle-ara keni. Ba ñane palle una á kwárá emnde am duniya na, antara am duniya na watse á de sáwá na keni bademme.

²² Dadaamiya a fanem duksa bademme am erva ge ñane. Zlafe ádaliye: a ganve slekse arge aiklaisiya-aara.

²³ Aiklaisiya wá, ñane vuwa á Yaisu Almasiihu. Bademme á duksa na am Yaisu Almasiihu, anƙwa am aiklaisiya. Yaisu Almasiihu wá, ma am tate-ara keni, ñane anƙwa bademme.

2

Tseta am emtsa geva an shifa

¹ Werre wá, ndza kwa ba seke emtsa á katafke á Dadaamiya adaba shagerkire an haypa-aha na kwa maganaa kure.

² Ma am zlalava á kure keni, ndza kwa ba palle antara emnde umele am duniya. Ndza kwa daba ba male á jini-aha na an hakuma am zhegela na. Á maganá ba ñane slera-aara am emnde na tá fansareka ge Dadaamiya dfekideki na.

³ Werre wá, ba miya keni ndza mi ba seke emnde ñanna, ndza mi maga ba názena á kataná ire á miya ge vuwa á miya. Adaba una ñanna, miya keni ma andze mí de shá zlaɗa kwakya áza Dadaamiya ba seke emnde a haypa umele.

⁴ Amá gafka estuwa, adaba Dadaamiya wayamiwaya kwakya, daaci a naba zamivarehe.

⁵ Ma ndza mi ba seke emtsa am ice-aara ádfaba haypa keni, adaba wayava-aara áte miya na wá, a naba shifamite átirpalle antara Yaisu *Almasiihu. Daaci kina wá, lyakurlya shifa á kure adaba ngurna á Dadaamiya.

⁶ Adaba gamiyevge palle antara Yaisu Almasiihu na wá, Dadaamiya a naba tsamite átirpalle antara ñane, kwaye a damiyaa á dem samaya, geni mí de njá am yaikkire áhuwa antara Yaisu Almasiihu.

⁷ Dadaamiya a naba magamiyaa shagerire estuwa á kya erva an Yaisu Almasiihu na wá, geni ma vaatara keni á maraterná an una ñanna ge emnde bademme ngurna yaikke na jauje ge duksa bademme na.

⁸ Ba jirire Dadaamiya a lyakurse adaba slera á kure-ka, nane a lyakurse adaba ngurna-aara. Una duksa dey na a vakurtaa nane adaba kwa fetare áte nane.

⁹ Adaba slera á kure-ka, una defekideki, una ba ngurna-aara, geni ma ware edda-aara keni a galeka ire ba dey.

¹⁰ Dadaamiya wá, a nderamihe, a vamite shifa anwaslire á kya erva an Yaisu Almasiihu geni mí maga ba duksa na shagera na. Shagerire nanna keni, a tsatsaminaa ba nane kwaye am fakta.

*Am erva á Yaisu *Almasiihu gamiyevge ba jeba palle*

¹¹ Adaba una nanna, yehauteyeha ba shagera geni kwaye am fantau, am jeba á kure bademme ndza kwa ba emnde na baaka nadina á kure. Yahudiya-aha itare ta emnde na tá am shedekwe, ndza tá zharakur ba seke duksa ba dey adaba kwa baaka am shedekwe. Amá una ba duksa na tá maganá ba emnde áte vuwa-aatare.

¹² Yehauteyeha zabe adaliye ganakini am sarte nanna, kure ndza diyakurka elva a *Almasiihu defekideki, ndza kwa baaka am kezlakula á *Iserayiila-aha. Dadaamiya a ngudateraa namána-aha ge emnde-aara Iserayiila-aha, amá kure ndza kwa baaka am hude-aara, ndza baaka tama á kure áte duksa á Dadaamiya defekideki, kure keni kwa ba emnde tsa am duniya na, aley ndza diyakurka Dadaamiya.

¹³ Werre, ndza kwa yiyiye an Dadaamiya. Amá kina wá, kwa herzhe an Dadaamiya adaba gakurevge palle antara Yaisu Almasiihu na nane a naba yaa shifa-aara áte dzangala adaba kure na.

¹⁴ Shamiyansha hairire am dagave á miya antara kure kina keni, adaba ba gamiyevge emnde-aara. Werre wá, ndza ankwa tegava am dagave á Yahudiya-aha antara emnde na baaka nadina-aatare, amá nane a naba se magaa pute geni mí gevge ba palle. A janaahe ge nane dugune na ndza ba seke riya am dagave á miya na an emtsa-aara áte dzangala.

¹⁵ Shairiya á Yahudiya-aha na a ba nane: Sey ká maga una bi manka una na, a bezanaahe ge nane, geni á jaterme Yahudiya-aha antara emnde a jeba umele na baaka nadina-aatare na atirpalle. Ba seke una garevge palle am elva-aara na wá, daaci baaka gergerire-aatare mazla-aara, garevge ba palle, jeba anwaslire. A feme estuwa hairire am dagave á miya.

¹⁶ An emtsa-aara áte dzangala nanna wá, Yaisu *Almasiihu a naba janaahe dugune na ndza am dagave á jeba-aha gergere nanna, a magaa pute geni tá gevge ba jeba palle. Zabe adaliye: a slapalateraahe bademme-aatare áza Dadaamiya.

¹⁷ Sawa-aara á sem duniya na wá, a se bala ba elva a hairire, geni kure emnde na baaka nadina á kure, ndza diyakurka Dadaamiya na, antara nere Yahudiya-aha na diyanerdiya Dadaamiya na, bademmire á miya mí shansha hairire nanna.

¹⁸ Adaba nane, nere antara kure bademme á miya shamiyansha baráma á deza Eddemiya Dadaamiya an hákuma á Shedekwe Cufedde. Ba Shedekwe Cufedde palle una slemelamiyumele bademmire á miya.

¹⁹ Máki ba estuwa wá, kwa wayve-aha-ka mazla-aara, bi kwa emnde na ndza kwa sawá an sawa, amá gakurevge ba emnde a larde miyenne, kwa emnde á Dadaamiya ba miyenne, kwa ba palle antara emnde umele na tá am hude á há-aara na.

²⁰ Nabi-aha antara emnde a bela Yaisu *Almasiihu ta fantau ge slera nanna ba seke má tá faná ekte ge bere. Daaci kure wá, kwa ba seke nakwa-aha am dagave á nakwa-aha á nyaña bere nanna. Yaisu Almasiihu an ire-aara wá, nane nakwa na á njá ndzedá á bere nanna bademme.

²¹ Adaba barka-aara, bademme á bere á njá ba degdege, ámberá ankwa á wálá, geni á gevge bere cufedde na watse á njá Dadaamiya am hude-aara na.

²² Ba seke una ni kure gakurevge palle antara Yaisu Almasiihu na wá, kure keni gakurevge dalbe palle am bere ñanna. Kure antara emnde umele, bademmire á kure wá, gakurevge ba seke bere ñanna á nja Shedekwe á Dadaamiya am huđe-aara na.

3

Slera na a faara Dadaamiya ge Paul

¹ Adaba ba una ñanna, yá anƙwa maga maduwa arge kure. Iya Paul yá am dangay kina, adaba ba slera á Yaisu *Almasiihu ñanna, ya maganaa am dagave á kure kwa emnde na baaka nadina á kure.

² Diyandiya ba jirire ganakini cenakurancena slera na a fiyaare Dadaamiya am dagave á kure, ba ñane ñanna zlađe adaliye una a magiyaa ñgurna geni yá maganaamaga slera ñanna.

³ Dadaamiya a naba marise názena am ire-aara, ba kinamina na keni ya zluwa á puwakurte ba ñane cekwaangudi.

⁴ Má kwá anƙwa ndaha egdza elva-aaruwa ñanna ya puwakurtaa ya ba kina na wá, watse kwá naba diyeddiye átekwa ganakini diyandiya ya názena an shebe am elva a Yaisu *Almasiihu na bademme.

⁵ Am zamane-aha na dedde na wá, Dadaamiya ndza marateranka nasherire ñanna ge emndimagwaha. Amá am salikataliya na wá, a naba magaa pute geni Shedekwe-aara Cudedde á maratersemare duksa ñanna ba parakke ge nabi-aha-aara antara ge emnde a bela-aara.

⁶ Nawa ñane nasherire ñanna: Dadaamiya a fateraa duksa shagera ge Yahudiya-aha geni á de geva átuge itare. Amá kina wá, kure emnde na ndza kwa baaka am nadina na keni, kwá ba am huđe-aara, anƙwa dza á kure. Kure, antara Yahudiya-aha gakurevge ba emnde a jeba palle mázla-aara. Daaci duksa na á ba Dadaamiya á de vaterteva ge Yahudiya-aha na wá, ge kure keni á de vakurteva. Bademme á duksa ñanna wá, ba nampire á elva á Yaisu Almasiihu. Kwaya ñane nasherire ñanna.

⁷ Ganevge sleslera á Dadaamiya kina ge balatera labáre á higa, elva a Yaisu *Almasiihu ge emnde keni, una ndzedfa-aaruwa-ka, ba hakuma á Dadaamiya. Ba ñane una a magiyaa ñgurna á una ñanna.

⁸ Yá á kataliya ba iya am emnde á Dadaamiya bademme, aley Dadaamiya a naba magiyaa ñgurna ba ge iya ñanna keni, a give slebalatera rezegire na á zleka dekideki na ge emnde na baaka nadina-aatare. Rezegire ñanna wá, a sanaa Yaisu Almasiihu, jauje ge diya á emnde bademme.

⁹ Zlađe adaliye maa, a magiyaa ñgurna á palaterná názu a slaslanaa ñane am ire-aara na ge emnde bademme. Ba ñane Dadaamiya na a nderanaa ñane duksa bademme una ndza a shebanve duksa ñanna kwaye am fakta á duksa bademme.

¹⁰ Amá kina wá, Dadaamiya maresemáre duksa ñanna am aiklaisiya-aara, geni tá nanna malika-aha na tá am samaya, antara male-aha-aatare bademme, lauktu tá de diyeddiye geni ilmu á Dadaamiya wá, anƙwa gergere ba kwakya baaka zlakta-aara.

¹¹ Daaci Dadaamiya a maganaa á ba áte una ndza a njantaa ñane kwaye am fakta geni watse á de emmága na. Bademme á una ñanna a maganaa á ba á kya erva an Yaakadada Yaisu Almasiihu.

¹² Ba adaba famitarefe áte Yaisu Almasiihu, gamiyevge palle antara ñane na wá, daaci shamiyánsha barama á deza Dadaamiya an baakire á lyawa.

¹³ Adaba una ñanna, gazlauka dekideki adaba zlada na yá anƙwa shaná ya adaba kure na, táslawa á kure. Baira una ñanna anƙwa á melakurumele ge kure.

*Háyáva na á wayámiyá Yaisu *Almasiihu an ñane*

¹⁴ Adaba una ñanna, yá anƙwa kezlan ugje ge Eddemiya Dadaamiya, yá maga maduwa arge kure.

¹⁵ Baɗemme á emnde-aara na tá am samaya na, antara emnde na tá am duniya, tá á ba an dada-aha-aatare. Baɗemme tá njá á ba áte ndzedá á Eddemiya Dadaamiya palle.

¹⁶ Yá anƙwa ɗala áza Dadaamiya geni á ndzedakurtendzedá ba ɗane an hákuma á Sheɗekwe-aara, geni kwá gevge emnde a ndzendzedá áte unɗule-aara. Á magakurá una ɗanna áte yaikkire-aara ge ɗane.

¹⁷ Yá anƙwa ɗala ázeɗara geni a njiinja Yaisu *Almasiihu am kure, áɗaba fetarfire á kure áte ɗane. Zlabe ádaliye yá yekakuru wayavire, geni kwá wayaavewáye á ba an jirire am dagave á kure. Má kwá anƙwa wayaavewáya am dagave á kure wá, kwá de gevge emnde ndzendzedá áte unɗule-aara. Estuwa kwá tsaatse degdege ba seke náfa na má dámda slalwe-aara ba shagera á dem haha na.

¹⁸ Daaci antara emnde a fetarfe umele átirpalle wá, kwá dzegwándzegwa eccena-aara ba shagera, geni Yaisu Almasiihu wá, anƙwa á wayamiwáyá á ba an jirire. Una ma kwá ɗálá á detire, ma kwá tsekwá á dem áhá, ma kwá deme keni, kwá de bera wáyáva á Yaisu Almasiihu wá, á ba anƙwa ba estuwa.

¹⁹ Yá anƙwa ɗala Dadaamiya zlabe ádaliye: geni kwá diyeddiye wáyáva á Yaisu Almasiihu na jauje ge diya á emnde baɗemme na. Má shakuransha una ɗanna wá, názena an ɗane Dadaamiya wá, am kure keni ba una ɗanna.

²⁰ Dadaamiya wá, baaka názu á janviyaaja ge ɗane. Baira ɗane á januje am duksa na mí ndavanuwá miya, antara una mí slaslaná miya na. Baɗemme á una ɗanna á maganá á ba an hákuma-aara na anƙwa á maga slera am miya na. Galaumigálá ba ɗane palle.

²¹ Ma vaatara keni dem ba ge ɗekideki, yaikkire ba názá-aara palle am aiklasiya-aara, áɗaba Yaisu Almasiihu. *Aamin.

4

Geva vuwa palle

¹ Daaci, yá anƙwa ɗalákurá ba iya Paul, ya dangay áɗaba slera á Yaisu *Almasiihu, taslawá á kure: ɗabauɗaba unɗule á jirire áte una a ɗahakuraa Dadaamiya ge ɗane na.

² Ma vaatara keni gauga ire á kure á katafke á emnde umele, gawevge emnde a kemaare, gawevge emnde a farvaunɗe, ma uwe keni naba bashauɗasha am dagave á kure, kwá ámbera á wayaavewaye ba kelaazare.

³ Wavauwáva an ervaunɗe á kure palle, geni a tegevka ye á kure na a jakurmaare Sheɗekwe Cudedɗe, a vakurtaa antara hairire na. Ma vaatara keni njawinja á ba áte una ɗanna.

⁴ Aiklasiya wá, ɗane gevge ba seke vuwa á Yaisu Almasiihu, daaci baaka vuwa umele sey ba palle ɗanna. Sheɗekwe Cudedɗe keni sey ba palle, tama á miya áte duksa na a ɗahamiyaa Dadaamiya ge ɗane na keni ba palle.

⁵ Yaakadada palle, fetarfire palle, bapɗisma keni baaka umele sey ba palle,

⁶ Dadaamiya palle, ba ɗane una Dada arge emnde baɗemme, á kwaraná ɗane duksa baɗemme, anƙwa am tate-aha baɗemme, am dagave á emnde baɗemme.

⁷ Yaisu *Almasiihu a naba magamiyaa ɗgurna baɗemmire á miya, a tegaamiyaa hakuma á mága slera-aha gergere, ma ge ware á miya keni baɗemme.

⁸ Anƙwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ɗane:

Am sarte na ɗane gaaga ndzedá arge kelaade-aha-aara na wá, a naba sluwatervaahe, daaci a naba kapte an itare á detire. Á sáwá áhuwa maa, a dzerese emnde a slera-aara, a tegateraa hákuma á mága slera-aha gergere.

⁹ Elva na a ba ɗane: a kapte á detire na mu, á kátá bá uwe ɗane? Elva ɗanna wá, á kátá bá: ndza a tsekwese á sem duniya áhuna emtsaade.

¹⁰ Daaci edda una ndza a tsekweise á sem duniya na wá, ba Yaisu Almasiihu. Ba ñane ñanna zlafe ádaliye una a kapte á detire ge samaya geni á jemá duksa bademme, ma una am Tate-ara keni, á kwaraná ba ñane palle.

¹¹ Daaci a tegateraa slera-aha ge emnde-aara, ma ware keni á ba an slera-aara. Emnde umele a gaterve emnde a ßela, ge emnde umele a vaterte slera á nabiyire, ge emnde umele a vaterte slera á ßala waazu ma am Tate-ara keni bademme, ge emnde umele a vaterte slera á malumire, ge emnde umele zlafe ádaliye a vaterte hákuma á kwaraterse wakita á Dadaamiya ge emnde.

¹² A ßazlaa emnde ñanna bademme geni tá fatermá itare ndzedá am vuwa ge emnde a fetarfe am slera-aatare, geni aiklaisiya na gevge ba seke vuwa á Yaisu *Almasiihu na, á far wálá ba kelaazare.

¹³ Daaci miya bademmire á miya mí de gev ba palle, fetarfire á miya palle, diya á miya áte *Egdza á Dadaamiya na ba palle. Daaci mí de gevge emnde na gyamiyebgye am fetarfire, mí de gev ba kalkale antara Yaisu Almasiihu an ire-aara.

¹⁴ Má gamiyevge estuwa, enjkale á miya á de gevka seke náza á egdzara mesheshe mazla-aara. Daaci tá de dzegwánka zlermamizlerma emnde a fida an yaimyaimire-aatare, tá de dzegwánka jamiyaa áte unñule á jirire an tsaha fida.

¹⁵ Miya wá, magaumimága ba jirire am dagave á miya, wayaumiyaavewáye an ervaunđe á miya palle, lauktu mí de far an wálá am duksa bademme, mí de gevge kalkale-aara ge Yaisu Almasiihu na ñane ire á aiklaisiya na.

¹⁶ Ba ñane una a jatermaare ge emnde-aara a gaterve palle, áte ye palle, ba seke una vuwa á urimagwe: ubiya-aha antara duksa-aha umele tá an dzagwa átirpalle na. Daaci, má vuwa ñanna ba lapilayye, duksa-aha na tá am ñane tá maga ba slera wá, vuwa bademme á wálá ba shagera. Ba duksa palle ge emnde a fetarfe keni: má tá anƙwa wayaavewáye ba shagera wá, á wálá aiklaisiya.

*Shifa áñwaslire na mi shanaa áza Yaisu *Almasiihu*

¹⁷ Adaba una ñanna, náwa názu yá ndahakurá ya an zhera á Yaakadada: táslawa á kure, dawalika mágá názena tá maganá emnde na ßaaka nadina-aatare na. Adaba itare tá dzama ba názena ni ßaaka nampire-aara dƙidƙeki na.

¹⁸ Tá taa cenevaaka jirire dƙidƙeki, tá shanka shifa anƙwaslire na a vatertaa Dadaamiya ge emnde na, adaba degdegire á ire na tá maganá itare, ßaaka duksa na ta disaa itare áte unñule á Dadaamiya.

¹⁹ Itare ßaaka zherwe-aatare dƙidƙeki. Názena tá kataná itare an ervaunđe-aatare bademme wá, sey ba dakarire, antara duksa zherwe bademme.

²⁰ Amá ekkure wá, kwa tsahese une-ka áza Yaisu *Almasiihu.

²¹ Ekkure emnde na gakurevge palle antara ñane na wá, ba jirire cenakurancena elva-aara. Ekkure wá, kwararakursekware jirire na a saminaa ñane na.

²² Daaci ekkure wá, eptsawaneptse iga ba dƙidƙeki ge duksa-aha ñanna shagereka ndza kwa maganaa kure werre na. Adaba am njá á kure werre ñanna, ndza a jakuraa enjkale ba duksa-aha mandzawe na a katanaa ervaunđe á kure na, a kedakuraa ba ñane.

²³ Amá yawánya a mbedakursembeda Dadaamiya ervaunđe á kure bademme, á gakurvege anƙwaslire, kwá gevge ba seke ndza kure-ka.

²⁴ Daaci gawuvge anƙwaslire am ervaunđe á kure bademme áte una a mbedakursaa Dadaamiya, geni kure keni kwá gevge ba seke ñane ám njá á kure bademme. Ba jirire, jeba á nja ñanna wá, cudedde, wayaawáya Dadaamiya.

²⁵ Adaba una ñanna, yawánya fida mazla-aara. Ma ware á miya keni a enndaha ba jirire áza ukfenjara, adaba gamiyevge palle, mi ubiya-aha á vuwa á ura palle.

²⁶ Ma jákurja ervaunđe ba jipu keni, magauka haypa am huđe-aara. Zlafe ádaliye: a belyakuraareka vaciya kwásau zlafe kwá maga ba ervaunđe ñanna.

²⁷ Yawanánka baráma ge Shaitaine d'ekideki.

²⁸ Ma edda una neyle keni, a yánya mazla-aara. Arge una nanna ambane nane keni a emmága slera á jirire, geni nane keni á vaterte duksa ge emnde na tá an'kwa zatervaare emnde.

²⁹ Valyauka elva yaiyaihe am mbuwe á kure, ndahaundaha ba elva á námpire, elva na emnde tá de shá ndzedá an nane, tá wálá an nane áte un'jule á Dadaamiya na.

³⁰ Becawanteka Shedekwe Cudedde na an'kwa am ervaunde á kure na. Shedekwe Cudedde nanna, nane gevge ba seke damshe á Dadaamiya áte kure geni kwa emnde-aarire. Daaci vacite umele watse á lyamiselye náza dem ba ge d'ekideki.

³¹ Daaci duksa mándzawe, sawansese am ervaunde á kure bademme: ma dugune, ma ica ervaunde, ma zláza ura, ma dágala, ma dan'jwire, sawansese jeba á duksa-aha nanna bademme am ervaunde á kure.

³² Kure wá, magaumága ba shagerire á ervaunde am dágave á kure, magaumága kamaarire, yawanáreye haypa ge ura am dágave á kure, ba seke una Dadaamiya a yakuraare haypa ge kure áfaba Yaisu *Almasiihu na.

5

Zlálá ám parakkire

¹ Ekkure wá, kwa egdzara á Dadaamiya, a wayákuraa nane. Adaba una nanna, dabaudaba ba sera-aara am názena kwá maganá kure bademme.

² Am duksa na kwá de maganá kure bademme wá, yawanánka wáyávire, ba seke una a wayámitaa Yaisu *Almasiihu ge miya, a naba yaa shifa-aara sadake ge Dadaamiya adaba miya na wá, a magaa duksa na a katanaa Dadaamiya.

³ Kure wá, kwa emnde á Dadaamiya. Adaba una nanna, duksa ba seke gwardzire, fa ice am duksa á ura, antara jeba á duksa-aha nanna shagerka d'ekideki na, ba ettsála-aara keni zlayeka d'ekideki am dagave á kure.

⁴ Zlabe ádalije elva-aha na á maga zherwe, antara elva-aha na baaka sera-aara d'ekideki na, ira elva-aha na á de waterwá am ervaunde ge emnde na bademme, una-aha nanna zlayeka am dagave á kure. Arge una-aha nanna wá, slafawanánsrafe ba we á kure ge Dadaamiya áfaba duksa na a magakurnaa nane na.

⁵ Diyaweddiye una ba shagera: emnde a maga gwardzire, bi jeba á duksa-aha nanna shagerka d'ekideki na, antara fa ice am duksa á ura, baira una nanna ba kalkale antara mága hele, emnde a mága duksa-aha nanna wá, ba palle-aatare keni á shanka dem zlanna á tara Yaisu *Almasiihu an Dadaamiya.

⁶ A kedarakuraaka emnde ba dey an elva-aha na baaka nampire-aara d'ekideki na. Adaba ba una-aha nanna, an zládá ervaunde á Dadaamiya jipu áte emnde a maganaa gardire bademme.

⁷ Daaci a jakurmeka duksa antara jeba á emnde nanna d'ekideki.

⁸ Werre wá, ndza kwá am tabedammire. Amá kina wá, kwá am parakkire adaba gakurevge palle antara Yaakadada. Daaci kure keni magaumága ba duksa na ni tá maganá emnde na tá am parakkire na.

⁹ Adaba parakkire wá, nane á sá ba shagerire antara maggwire, ira jirire.

¹⁰ Wavauwáva an ervaunde á kure palle ge diya názena á kataná Yaakadada.

¹¹ Gawaterápteka ge emnde a mága názu watse baaka nampire-aara d'ekideki, una ba slera á tabedammire na. Amá marawateránmara shagerkire na tá an'kwa maganá itare na ba parakke.

¹² Duksa na tá maganá jeba á emnde nanna an nasherire wá, ba enndaha-aara keni zherwe ge miya.

¹³ Amá má mí ndaaternda duksa-aha á zherwe ñanna ba parakke wá, emnde bademme tá de diyeddiye nja-aatare ba shagera.

¹⁴ Adaba duksa na má sesse am parakkire, duksa ñanna keni gevge parakkire. Adaba una ñanna, ta bantsaa: Ekka na ká am hare na, tsetse am hare, tsetse am emtsa, Yaisu *Almasiihu á maraká parakkire.

¹⁵ Adaba una ñanna, magaumága enkale ba shagera am njá á kure bademme, geni de gawevka emnde a cekwire á enkale, amá gawevge emnde a enkale.

¹⁶ Zamane á miya na degiya badzávbadze. Kedawanaaka sarte ba dey, magaumága shagerire.

¹⁷ Adaba una ñanna, gawevka emnde a cekwire á enkale, cenaucena názena ni á kataná Yaakadada ázekure na.

¹⁸ Zlabe ádaliye: a dakurseka mbazla am enkale cefekideki, adaba á kedákurá ba una ñanna. Kure wá, nawantenaha ervaunde á kure an Shedekwe Cudedde.

¹⁹ Ma ware á kure keni galaugálá Yaakadada am dagave á kure. Galaugálá an jabura, galaugálá an lahe-aha na á vakurtá Shedekwe Cudedde na, antara lahe-aha umele bademme. Galaugálá Yaakadada an ervaunde á kure palle.

²⁰ Slafawanánsrafe we á kure ge Eddemiya Dadaamiya ba kelaazare adaba duksa-aha na a maganaa ñane na bademme, slafawanánsrafe we an zhera á Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu.

Nwasha antara zála-aha-aatare

²¹ Ma ware á kure keni, faufa zherwe am dagave á kure, adaba kwa emnde na kwá an lyawa á Yaakadada.

²² Yá elvan ge kure nwasha: Faufa zherwe áte zala-aha á kure áte una á kataná Yaakadada Yaisu *Almasiihu na.

²³ Adaba ba zhele una á kwara mukse, ba seke una á kwaraná Yaisu Almasiihu aiklaisiya, aiklaisiya gevge ba seke vuwa-aara na. Ñane wá, ire antara slelya.

²⁴ Adaba una ñanna, sey nwasha tá fa zherwe áte zála-aha-aatare am duksa bademme, ba seke una ankwá fáná aiklaisiya zherwe áte Yaisu Almasiihu am duksa bademme na.

²⁵ Ekkure keni zála: wayauwáyá nwasha-aha á kure ba seke una a wayanaa Yaisu Almasiihu aiklaisiya-aara, a naba yaa shifa-aara adaba ñane,

²⁶ a baranve tseɗaɗe an yawe, antara elva-aara, geni á ganvege cudedde.

²⁷ A magaa una ñanna bademme na wá, adaba á kátá zhara aiklaisiya-aara ba tseɗaɗe á katafke-aara, zariya jipu, cudedde, á gevge an daradza baaka duksa mandzawe áte ñane.

²⁸ Ba duksa palle ge zála keni: Wayauwáyá nwasha-aha á kure ba seke shifa á kure. Ma ware una zhele, wayetewáyá mukse-aara, a wayete ba shifa-aara.

²⁹ Baaka ura á magantá kelaadire ge ire-aara, amá á zanu duksa, á fanu hyema ba seke una ankwá á fanuwa Yaisu *Almasiihu hyema ge aiklaisiya na.

³⁰ Adaba bademmire á miya na wá, mi ba seke ubiya-aha antara duksa-aha umele na am vuwa-aara na.

³¹ A ba wakita á Dadaamiya wá: A sesse zhele am mba á eddeɗara, a njarinja antara mukse-aara. Itare ta buwa ñanna tá de gev ba vuwa palle.

³² Elva na am wakita á Dadaamiya ñanna wá, a sanse elva yaikke. Ate iya wá, ankwá á pálá elva a Yaisu Almasiihu antara aiklaisiya-aara.

³³ Amá wá, antara ba názá á kure keni, geni ma ware á kure keni a ewwáyá mukse-aara ba seke shifa-aara, mukse keni a effa zherwe áte zhele-aara.

6

Náwa tá nja estuwa egdzara antara emnde a há-aatare

¹ Ekkure egdzara, cenaucena elva á dada-aha á kure an mama-aha á kure, adaba una nanna duksa na á kataná Yaakadada ázekure, zlayákurzláyá ge kure na kwa emnde-aara.

² A ba palle á shairiya-aha á Dadaamiya wá: «Effa zherwe áte tara eddena an emmena.» Zunñwe ba una nanna am shairiya-aha á Dadaamiya na a ba Dadaamiya, á de vaterte duksa ge emnde na má dabartedaba an jirire na.

³ Duksa nanna wá: Ká de gedetegeða, ká de shekwaashekwa am duniya, á bina.

⁴ Ekkure dada-aha á egdzara keni, zladawaterveka erwaunðe ge egdzara á kure, amá kwarawatersekwáre duksa, kwá ámbera giyatergiya áte una á de kwarakursá Yaakadada Yaisu *Almasiihu.

Náwa tá nja estuwa náve-aha antara dada-aha-aatare

⁵ Ekkure náve-aha, fawatersarefe ge dada-aha á kure am duniya. Faufa zherwe áte itare, gawanaaga ire á kure á katafke-aatare, magaumága slera á kure an erwaunðe á kure palle, ba seke una kwá ankwá fansaare ge Yaisu *Almasiihu na.

⁶ Magauka slera adaba ice-aatare geni a galarakurgálá, amá zharauzhára ire á kure ba seke kwá náve-aha á Yaisu Almasiihu. Magaumága názena á kataná Dadaamiya an higa á kure campaukkwe am erwaunðe.

⁷ Magaumága slera á kure an erwaunðe palle, ba seke kwá magaterán ge emnde-ka slera nanna, amá kwá maganán ge Yaakadada.

⁸ Diyaweddiye una ba shagera: ma ware una á maga ba shagerire na, edda-aara ma náve, ma á kwaraná nane ire-aara keni, watse á de pelansepele Yaakadada Yaisu Almasiihu.

⁹ Ekkure dada-aha á náve-aha keni: Magaumága shagerire á erwaunðe áte náve-aha á kure, gawaterteka lyáwa, diyaweddiye geni kure antara náve-aara á kure bademme Edda á kure ba palle, ankwá am samaya. Nane wá, bademme á emnde ta ba kalkale ázenára.

Kazlaña á wáva á emnde a fetarfe

¹⁰ Náwa jugená á elva na yá bakurná ya ge kure. Ekkure wá, tatayautátaya ndzedá á kure á ba áza Yaakadada, yawánya a ndzedakurtendzedá ba nane an hakuma-aara na jauje ge duksa bademme na.

¹¹ Ngwadawápsengwáda ba shagera an kazlaña na a vakurtaa Dadaamiya na bademme, tsawaatse ba shagera an nane, geni ma watse á sawa am laukte-ara Shaitaine ge badakurbáda keni, kwá gáná ba kure ndzedá.

¹² Wáva á miya nanna wá, degi mí wava an emndimagwaha-ka, mí wava an male-aha á jini-aha, antara jini-aha-aatare na tá an hákuma am zhegela antara am duniya bademme na.

¹³ Adaba una nanna, ngwadawápsengwáda ba shagera an kazlaña na a vakurtaa Dadaamiya na bademme, lauktu kwá de tsaatse degdege am sarte á emtanjire, kwá de dzegwándzegwa, kwá de gevá midala-aha dete halavuwa-aara bademme.

¹⁴ Daaci, njawinja am niya á kure ba kelaazare; tsawaatse á ba áte jirire. Adaba jirire wá, gevge ba seke náza ngudá huðe á kure ge kure. Zlabe adaliye, magaumága dzayyire á erwaunðe. Má kwá ankwá maga dzayyire á erwaunðe wá, una nanna ba seke kwá tsekweme am kebebbe.

¹⁵ Balaubálá labara á higa, elva a Yaisu *Almasiihu na á de vatertá nane hairire ge emnde. Yawánka dekideki. Una nanna keni maa, gevge duksa na kure kwá tse átekwa, ba seke kimake na am sera á kure ge dába unñule á Dadaamiya.

¹⁶ Ma vaatara keni, gulawanaaka fetarfire á kure. Una nanna ba seke tsakuraatse am gulakwa ge lyiya gurme-aha na á devaná Shaitaine á se wakurwa an nane na.

¹⁷ Eksawanteksa am erwaunðe á kure geni á lyákurlye Dadaamiya. Una nanna ba seke tunjur ge tsufakura ire á kure. Zlabe adaliye, nawanaaña elva á Dadaamiya an

ervaunḡe á kure palle. Una ḡanna keni ba seke masalám á kure a vakurtaa Sheḡekwe Cufedḡe.

¹⁸ ḡalaunḡála Dadaamiya ba kelaazare am laukte-aha baḡemme. ḡalaunḡála an ervaunḡe á kure palle áte una á de marakurná Sheḡekwe-aara. Ma vaatara keni melawaterumele ge emnde a fetarfe umele an maduwa-aha á kure, yawanka una ḡekidḡeki.

¹⁹ Magaumága maduwa arge iya keni, geni yá ndáhá elva á Dadaamiya ba parakke, yá palaternaapálá labare á higa na a tsekwanaa Dadaamiya na ge emnde.

²⁰ Adaba una ḡanna, una ma yá am danḡay keni, ya ba slebela á Yaisu Almasiihu. Daaci melawiyumele an maduwa geni a gazlanka ḡekidḡeki, amá yá enndaha baḡemme áte una á kataná Dadaamiya.

Ga use am halavuwa á elva-aha

²¹ Egdza emmemiya Tikikus na mí wayaná an ervaunḡe á miya palle, ḡane keni ba sleslera á Yaakadada Yaisu *Almasiihu an ervaunḡe-aara palle na wá, á de palakurnaapálá ba ḡane labare-aaruwa, antara duksa na yá anḡkwa maganá ya baḡemme.

²² Yá belán ba ge una á dezekure, geni kure keni kwá diyeddiye zláláva á ḡere áhuna, antara geni á de ekhyakurnaakhya ervaunḡe.

²³ Tara Eddemiya Dadaamiya, tá antara Yaakadada Yaisu Almasiihu, a varakurteva hairire, a faremfa háyávire am dagave á kure, a magarakuránmaga ḡgurna geni kwá farfe ge fetar áte Yaisu Almasiihu á ba an jirire.

²⁴ A magateránmaga Dadaamiya ḡgurna ge emnde na wayarwáya an Yaisu Almasiihu ge shifa-aatare am duniya baḡemme na.

Wakita na a puwatertaa Paul ge emnde a FILIPHI

Ga Use á Paul

¹ Wakita na yá anƙwa puwaná ba iya Paul, ñá antara Timaute, ña emnde a slera á Yaisu *Almasiihu. Njá puwakurte ge kure emnde a d'ába Dadaamiya am Filipi, ge kure bademme á emnde na kwá átuge Yaisu Almasiihu na. Njá puwakurte ge kure male-aha á emnde á Dadaamiya, antara emnde na tá an slera-aha am aiklaisiya bademme.

² Eddemiya Dadaamiya antara Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu a magaraturánmaga ñgurna, á varakurteva hairire.

Maduwa á Paul ge emnde a Filipi

³ Ba kelaa má dzamanakurtedzámá, yá slafaná ba we-aaruwa ge Dadaamiya.

⁴ Ba kelaa má yá anƙwa maga maduwa arge kure, yá ñalakuru Dadaamiya an higa am erwaunde.

⁵ Yá slafaná we-aaruwa jipu ge Dadaamiya adaba kure. Adaba kwáye ba vacite na gakurevge emnde á fetarfe na, sem kina, kwa ba palle antara ya am slera á bálá labara á higa, elva a Yaisu *Almasiihu.

⁶ Diyandiya ba jirire geni Dadaamiya na a fantau ge mága slera jirire am erwaunde á kure na wá, á de yanka am dagave, sey á de zlanazle, á yanka dekideki dem sarte á sawa Yaisu Almasiihu.

⁷ Shagera jipu yá anƙwa á dzámá una ñanna am erwaunde-aaruwa arge kure. Wayanakurwáyá an erwaunde-aaruwa palle. Adaba kure antara iya wá, bademme á miya Dadaamiya a gamiyaare barka. Adaba una ñanna melawiyumele. Ma kina yá am dangay na, ma am sarte na watse yá de katafke á shairiya na keni, melawiyumele geni yá palanaapálá labara á higa elva a Yaisu Almasiihu. Melawiyumele geni yá marateránmárá jirire ge emnde.

⁸ Dadaamiya diyaadiya bademme geni wayanakurwáyá an erwaunde-aaruwa palle. Yaisu Almasiihu na am iya na á wayakúra ba ñane.

⁹ Dalila á una ni yá anƙwa ñalakuru Dadaamiya na wá, yá kátá kwá wayaavewaye am dagave á kure ma vaatara keni, lauktu kwá de diyeddiye jirire á Dadaamiya ba shagera, kwá de diyeddiye shagerire antara shagerkire bademme.

¹⁰ Daaci, kwá de dzegwándzegwa lanaale názena gevge shagerire antara shagerkire, kwá de geva estuwa emnde na dzayye erwaunde-aatare, dem vaciya á sawa á Yaisu *Almasiihu keni á de jerka shagerkire am kure dekideki.

¹¹ An ndzedá á Yaisu Almasiihu watse kwá de maga ba duksa shagera bademme. Daaci estuwa, bademme á emnde na tá de zhára una ñanna, tá de fa zherwe á ba áte Dadaamiya, tá de gálá zhera-aara.

*Sey ba Yaisu *Almasiihu palle una slefa shifa am ura*

¹² Egdzar mama-aha-aaruwa, yá kátá kwá diyeddiye geni masiba-aha na á shá ya na wá, á piyeka labare á higa ge de katafke, amá á dáná á ba de katafke.

¹³ Adaba una ñanna, bademme á sawji-aha na tá ufa há á male á lárde, antara emnde umele kwakya, diyardiya ganakini yá am dangay kina adaba zhera á Yaisu *Almasiihu.

¹⁴ Zlabe adaliye: Yá am dangay tsa, aley anƙwa á vaterte ndzedá ge emnde a fetarfe kwakya áte unñule á Yaakadada Yaisu Almasiihu, jauje ge una werre. Sharánshá ndzedá jipu ge bálá elva á Dadaamiya á de katafke, baaka lyawa-aatare.

¹⁵ Amá tá anjwa emnde umele-aatare wá, tá bálá waazu á elva á Yaisu Almasiihu, tá ámbera shelha áte iya. Amá emnde umele wá, tá bálá ba elva á Dadaamiya an shagerire á ervaunđe.

¹⁶ Itare na tá maganá an shagerire á ervaunđe na wá, adaba wayarwáyá an Yaisu Almasiihu. Diyardiya geni a siyaa ba Dadaamiya ásehuna, geni yá se palaternaapala elva-aara ge emnde, geni una nanna jirire.

¹⁷ Emnde umele na tá shelha áte iya na maa, tá maga waazu á elva á Yaisu Almasiihu tsa, mele tá kátá gev male arge iya zlafe. Amá ervaunđe-aatare shagereka, tá kátá fiyaare ba ge zladá zlafe adaliye am dangay.

¹⁸ Mbate, ma tá maganá an dangwire á ervaunđe waazu nanna, ma tá maganá á ba an shagerire á ervaunđe-aatare keni, tá bálá ba elva á Yaisu Almasiihu, daaci á vite ba higa ge iya. Yá ndaakur ba jirire, ma vaatara keni yá á ba an higa-aaruwa ya.

¹⁹ Adaba diyandiya geni bademme á una nanna ba barama ge nezlinezla. Una nanna keni adaba ba maduwa á kure antara Shedekwe á Yaisu Almasiihu, bademme á meliyuwa ba una nanna.

²⁰ Názena yá kataná ya an ervaunđe-aaruwa kwakya wá, ma andze á wika zherwe, ma yá gazleka ba cekwaangudi keni tsete am vatená dem ba ge dekideki, ma yá an shifa, ma yá an emtsa keni. Adaba an názena yá anjwa maganá ya na wá, yá kátá ba maratera yaikkire á Yaisu *Almasiihu ge emnde, geni a galargálá ba nane palle.

²¹ Iya wá, ma yá an shifa keni, shifa-aaruwa ba Yaisu Almasiihu palle. Sakwa má emtsanemtsa, una vayvaya zlafe adaliye.

²² Amá am sarte na zlafe yá an shifa wá, yá naba melaterumele ge emnde. Daaci diyanka názena yá eksesa ya, ma njá an shifa, ma emtsa keni.

²³ Am duksa-aha nanna buwa na wá, ire-aaruwa gevge bu-buwa, amá yá kátá ba emtsa, geni njá de njá antara Yaisu Almasiihu, ya hayaa ba una nanna arge njá an shifa.

²⁴ Amá nja-aaruwa an shifa keni wá, anjwa nampire-aara ge kure.

²⁵ Estuwa, diyandiya ba jirire geni zlafe yá njá an shifa. Mí nja kerde an shifa, geni kwá farfe ge ndzedá á kure áte unjule á Dadaamiya, antara kwá farfe ge higa á kure am fetarfire.

²⁶ Daaci, vacite na má sanesse am dangay danemda zlafe adaliye á dem dagave á kure wá, kwá de gálá Yaisu Almasiihu adaba una nanna.

²⁷ Duksa palle wá, zlalava á kure a gevka gergere antara una kwa cenanaa am labare á higa, elva a Yaisu *Almasiihu na. Yá kátá ba cena geni kwá an ndzedá áte unjule á Dadaamiya, we á kure palle, kwá wava an ervaunđe á kure palle geni kwá da labare á Yaisu á de katafke, ma yá anjwa am dagave á kure, ma ya baaka keni.

²⁸ A wakurka lyawa átuge kelaade-aha á kure mazla-aara. Estuwa, ba itare an ire-aatare keni tá de diyeddiye geni tá an kedá ba itare, amá kure wá, an lya shifa á kure ba jirire. Una nanna keni á de maratarná ba Dadaamiya.

²⁹ Ge kure wá, Dadaamiya a magakuraa ngurna geni kure keni kwá fetarfe áte nane adaba Yaisu Almasiihu. Una nanneka palle, amá a magakuraa ngurna geni kwá shushe zladá adaba nane.

³⁰ Á ba am nja-aaruwa keni, kure nakuranna wava-aaruwa. Ba kina keni kwá cená ba nane geni yá á ba am wáva nanna. Kina wá, kure keni dakuremda am wáva nanna ba seke iya.

2

Yaisu a shanaa estuwa yaikkire áza Dadaamiya

¹ Am gakurevge palle antara Yaisu *Almasiihu na, a ndzedakurtaa ba una nanneka emtu? Wáyáva-aara áte kure na anjwa á vakurteva emtu ndzedá? Anjwa emtu

Shedfekwe á Dadaamiya á maga slera-aara am kure? Kwá anjwa wayaavewáye emtu kure keni? Anjwa emtu zevarzire am dagave á kure?

² Máki estuwa wá, wayawaavewaye am dagave á kure ma vaatara keni. Enkale á kure á gevge palle, we á kure keni á gevge palle. Má magakurnaamaga una nanna wá, iya keni á de higetehiga ervaunđe-aaruwa kwakya.

³ Zharauka sey ba ire á kure, galauka ire, amá arge una nanna wá, gawanaaga ire á kure, zharauzhára emnde umele ba seke ta male-aha arge kure.

⁴ Ma ware keni a emmága názena ni á de melateru ge emnde umele, zharauka sey ba ire á kure palle ge maga názena á de melakuru ba ge kure palle na.

⁵ Eksawanteksa enkale á Yaisu Almasiihu á dem ire á kure.

⁶ Nane wá, ba jirire geni nane antara Dadaamiya tá ba palle, amá nane tatayaaka gev kalkale an Dadaamiya dekideki.

⁷ A yaa dzámá una nanna ba dekideki, a ganve ire-aara urimagwe. Á ba am urimagwire nanna keni, a geve sleslera á emnde zlafe ádalíye.

⁸ Án una nanna wá, a ganve ire-aara cekwa, a fansaarfe ge Dadaamiya, haa a danaa á dem emtsa. Emtsa nanna keni, baira ta janaa á ba áte dzangala.

⁹ Adaba una nanna, a naba walantehe ge Dadaamiya, a vante yaikkire arge duksa bademme, a fanaa zhera na jauje ge zhera-aha bademme ba seke zawa á slera-aara.

¹⁰ A vante una nanna geni bademme á názena am samaya antara názena áte haha antara ba názena am ekte á haha keni, má cenarácena zhera-aara wá, tá se kezlan ugje á katafke-aara.

¹¹ Zlafe ádalíye ma ware keni á de ndahaná á ba an we-aara geni Yaisu Almasiihu wá, Yaakadada. Estuwa tá de gálá Eddeņara Dadaamiya keni.

Gawuvge ba seke parakkire

¹² Adaba una nanna egdzar mama-aha-aaruwa, kure keni fawansarfe ge Dadaamiya. Am sarte na ndza yá anjwa ázekure wá, kwa fansaare ge Dadaamiya. Kina na yá baaka ázekure na keni, fawarfe zlafe ádalíye ge fesarfire á kure. Adaba Dadaamiya a lyakursehe, daaci kure keni magawanánmaga slera na ni á de mára geni a lyakursaa nane. Magaumága una nanna an lyawa-aara.

¹³ Adaba Dadaamiya wá, anjwa á maganá ba nane slera-aara am kure, geni kwá wáyá ba názena á kataná nane kwá ámbera emmága.

¹⁴ Bademme á názena kwá maganá kure, magauka an ga jawe bi an ervaunđe.

¹⁵ Daaci estuwa kure egdzara á Dadaamiya, kwá gev emnde na dzayye ervaunđe á kure, baaka laakire am kure ge mága mandzawire. Gawuvge kwa parakkire-aha ba kure am dagave á emnde a mága kemaņgerire,

¹⁶ kwá baterná ba kure elva á shifa na, an shagerire á ervaunđe. Má magakurnaamaga una nanna wá, yá de nanna geni zladá á slera na ya maganaa iya na gevka dey.

¹⁷ Ervaunđe á kure na kwa vante ge Yaisu *Almasiihu na wá, una nanna gevge ba seke sadake á nasherire á kure na kwa vante ge Dadaamiya. Iya wá, ámbane tá de ja shifa-aaruwa bademme, amá ma jarija keni, ba higa ge iya. Adaba uzhe-aaruwa keni á de gevge sadake na yá fakuraare ge náza á kure na. Má gevge estuwa, yá de higa jipu, yá kátá higa á kure keni a gevge ba seke náza-aaruwa.

¹⁸ Estuwa higauhiga bademme á kure, higaumihiga átirpalle.

Timaute antara Aipafrauditus

¹⁹ Má wayetewaye Yaakadada Yaisu wá, yá tama bela Timaute ba herzhe na á dezekure, geni watse á se mbedíwá nane labare á kure. Watse yá shá ndzedá átekwa ba seke una á de vakurte ge kure na.

²⁰ Áhuna wá, baaka ura enjkale á ñere palle seke ñane, adaba ñane wá, á dzamakurdzámá jipu.

²¹ Amá emnde umele wá, ma ware keni á magá ba názena watse shagera ba ge ñane na, tá dzameka názá á Yaisu *Almasiihu d'ekideki.

²² Amá Timaute wá, ba kure keni diyakurdiya shagerire á zlááláva-aara. Ná anjka maga waazu á labare á higa á ba antara ñane, á meliyumele jipu am slera ñanna, ba seke egdzere á melanu ge eddenara am slera.

²³ Daaci yá paka ba má icaranvice shairiya-aaruwa, yá de bela ñane á dezekure ba watsewatse.

²⁴ Má wayetewaye Yaakadada wá, ba iya keni, diyandiya yá anjka duwa á dezekure ba herzhe na.

²⁵ Egdza emmeruwa Aipafrauditus na kwa belanaa kure á sezeruwa an náza ja wedera-aaruwa na wá, maganernaamaga slera kwakya antara ñane. Kina wá, shagera ba yá belanaabela, á eptsá á dezekure zlafe ádaliye.

²⁶ Adaba ñane keni wesheteweshe ire-aara, wayaawaya jipu geni á de zharakurzhará, adaba diyaadiya ganakini cenakuráncena lapikere-aara ge ñane.

²⁷ Ba jirire geni ndza lapika ba zlazladá, a juwa ba cekwaanjudí ge emtsa. Daaci a zanvaare ba Dadaamiya, a mbanaahe. A zanvaare ge ñane palleka, a zivaare ge iya keni, geni a shananka shunñula umele zlafe ádaliye.

²⁸ Adaba una ñanna, wayanwaya jipu geni yá eptsanaaptsa zlafe ádaliye á dezekure, geni má de puwakurtepuwa íce á kure áte ñane, kwá de higa jipu, iya keni á de ekhya ervaunñde-aaruwa.

²⁹ Daaci má de damda am dagave á kure, lyauvaalya an higa á kure bademme, adaba egdza emmekure áte unñule á Yaakadada, faufa zherwe áte jeba á emnde ñanna.

³⁰ Adaba ñane a juwaa ba cekwaanjudí ma á emtsa adaba slera á Yaakadada. Dzameka shifa-aara d'ekideki, geni á zlanazle slera na ma kwá maginá kure.

3

Tá shaná estara dzayyire á ervaunñde á katafke á Dadaamiya

¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, higauhiga mazla-aara adaba kwa emnde á Yaakadada. Elva ñanna yá ekkudeka ya d'ekideki ge endáhá-aara, yá anjka fakuraarefe zlafe ádaliye eppuwa-aara adaba baaka shaige-aara kwá de shá ndzedá an ñane.

² Faufa hyema áte emnde á bala labare á fida, ñjudí-aha na tá kátá ba puwa emnde á dem shedekwe na.

³ Dem shedekwe á jirire áza Dadaamiya wá, á ba am miya, itare diyarka. Adaba miya wá, mí ñala Dadaamiya an hakuma á Shedekwe Cudedde. Mí gala ba Yaisu *Almasiihu palle, mí fetarka áte názena mí maganna miya geni mí de shá dzayyire á ervaunñde áza Dadaamiya.

⁴ Ma seke nafe-aha á emnde am duniya na á maga nampire wá, iya keni ma andze yá gálá ire an ñane. Má bánba edda-aara geni anjka nampire á d'aba nafe-aha á emnde am duniya na wá, náza-aaruwa ma andze á tsaaka.

⁵ Adaba iya wá, yá ba egdza á *Iserayiila miyenne, yá egdza á Bainjamain am jeba á Ibraniñkau-aha miyenne, ta fiya am shedekwe am hare tiisire. Má ge d'aba *tawraitá á Yahudiya-aha, baira iya ndza ya ura Farisá.

⁶ Ndza ñannaña á ba áte kalkalire-aara bademme názena am tawraitá á Yahudiya-aha, de ba am zladá keni puwanaterempuwa emnde na tá d'aba Yaisu Almasiihu na. Má ge d'aba tawraitá wá, baaka ura á biyá: d'abanjka tawraitá.

⁷ Baɗemme á duksa-aha ɲanna ndza ya zharater ba seke duksa á nampire, amá kina wá, aɗaba yá aɲkwa ɗaba Yaisu Almasiihu na wá, yá zharater ba seke duksa ba dey mazla-aara.

⁸ Eptsanatervepts a iga ba ɗekideki ge duksa-aha ɲanna, aɗaba diyandiya Yaakadada Yaisu Almasiihu. Una ɲanna jauje ge duksa baɗemme. Eptsanatervepts a iga ge duksa-aha ɲanna aɗaba ɲane, yá zharater ba seke ɗugje mazla-aara am ice-aaruwa, geni a jauje ba Yaisu Almasiihu palle am ervaunɗe-aaruwa.

⁹ Ma yá njá an shifa keni, yá njá á ba an ɲane palle. Ya ndahaka mazla-aara geni yá ura dzayye ervaunɗe áza Dadaamiya aɗaba yá fansaare ge tawrait, amá názena á givege sledzayye á ervaunɗe áza Dadaamiya wá, sey ba yá fetaare áte Yaisu Almasiihu. Ba Dadaamiya palle a gyanvege ervaunɗe dzayye, aɗaba yá fetaare áte ɲane.

¹⁰ Názena yá kataná iya kina wá, ba yá diyeddiye Yaisu Almasiihu antara hakuma-aara na a tsete am faya an ɲane na, antara yá shushe laruwa ba seke una a shanaa ɲane; má yá emtsa keni, yá emtsa ba seke náza-aara,

¹¹ geni má a ewwáyá Dadaamiya wá, á shifiteshifa ba seke una a shifante ɲane na.

Yá zhagade á ba á de katafke ge báká názena á katafke-aaruwa

¹² Ndahanka ya geni iya wá, damda duksa ɲanna yá bakaná ya na am erva-aaruwa, ndahanka keni ganvege ura cuɗeɗɗe, amá yá ámbera á ba wava geni a demda duksa ɲanna am erva-aaruwa, aɗaba lyivalya Yaisu *Almasiihu, ya am erva-aara ge ɲane.

¹³ Egdzar mama-aha-aaruwa, ndahanka ya geni iya wá, shanánsa duksa ɲanna zlauzle, amá duksa palle yá maganá ya wá, yá eptseka wafke-aaruwa ge zhárá názena ya eptsanve iga, amá yá zhagade á ba á de á katafke geni a shanánsa duksa ɲanna yá bakaná ya na.

¹⁴ Yá zhagade á ba á de á katafke, geni a danemda á dem tate ɲanna á kataná ervaunɗe-aaruwa, yá de lyevalya laɗa na á ɗahamiya Dadaamiya ge ɲane na, á ba ɲane: Sawmbare á sem mba-aaruwa am samaya, aɗaba fakurtarfe áte Yaisu Almasiihu.

¹⁵ Aɗaba una ɲanna, miya emnde na gyaimiyebgye am elva á Dadaamiya na wá, shagera eɲkale á miya a gevge palle áte duksa ɲanna. Máki tá aɲkwa emnde na elva ɲanna daaka á dem eɲkale-aatare, watse á de marateránmára Dadaamiya ba parakke.

¹⁶ Duksa yaikke wá, unɲule ɲanna mí ɗabaná miya sem vatená na wá, eptsaumika á dem iga, amá mí zlaláwa á ba á de katafke.

¹⁷ Egdzar mama-aha-aaruwa, ekkure baɗemmire á kure ɗabauɗaba ba sera-aaruwa, zharauzhára gáraɗa á zlala ɲanna áte náza á emnde na tá aɲkwa magán ba kalkale antara náza á ɲere na. Ekkure keni magaumaɗa á ba áte una ɲanna.

¹⁸ Aɗaba tá aɲkwa emnde umele kwakya, labare-aatare keni ndza ya bakuránba ser kwakya, kina keni yá bakuránba zlaɓe ádalije an yawe kyuwa am ice: mága-aatare ɲanna wá, tá kelaade-aha á emtsa á Yaisu *Almasiihu áte dzaɲgala.

¹⁹ Vaci shairiya wá, watse tá dem kára, aɗaba ɗabarka Dadaamiya. Dadaamiya-aatare ge itare sey ba huɗe, tá maga ba názena zherwe baɗemme, amá á waterka ɗekideki, baira tá gala ire an ɲane, tá dzama ba kazlaɲa á duniya.

²⁰ Miya wá, watse mí dem mba á Dadaamiya, mí páká ba sawa á Yaakadada Yaisu Almasiihu Slelyamilya, á sawa am samaya.

²¹ Am sarte na má de samsa ɲane an hakuma-aara, á se ganvege duksa baɗemme am sera-aara, á se eptsamiyantepsta vuwa a laakire á miya na, geni vuwa á miya keni á gevge an ɗaráɗza seke náza-aara.

4

Higauhiga, baaka lámbe á kure, kwá am erva á Yaakadada

¹ Adaba una nanna egdzar mama-aha-aaruwa, tsawaatse ba dzañdzane, adaba kure wá, kwá am erva á Yaakadada. Á higa jipu ervaunđe-aaruwa áte kure, yá kátá ba ya pute ice-aaruwa áte kure, adaba kure wá, ngahire-aaruwa ya shanaa á ba áte kure.

² Ekkure tara Aiwaudiya antara Sintike keni, yá ñalakurnjala taslawá á kure melaumela. Adaba bukerđire á kure kwa ba emnde á Yaakadada.

³ Daaci yá bakanba ge ekka keni sleslera palle antara iya: Melaterumele ge ñwasha na, adaba wawañeruwawa jipu antara itare ge balateraa labare á higa, elva a Yaisu *Almasiihu ge emnde. Iya, ñwasha nanna, Kelementus, antara emnde a Yaakadada umele na ańkwa zhera-aatare am wakita á Dadaamiya na keni, bademire á ñere ndza ña magaa slera átirpalle.

⁴ Higauhiga ba kelaazare, adaba gakurevge am erva á Yaakadada. Yá ndahakurndaha zlađe adaliye: Higauhiga.

⁵ Magaumága názena tá de diyeddiye emnde átekwa geni kwa emnde a farvaunđe. Yehauteyeha geni Yaakadada á eptsa ba herzhe na.

⁶ Dzamauka ire đekidėki, bawanánba názena ektsakuraarektse bademme ge Dadaamiya, ñalaunála ba ñane palle geni á melakurumele, antara slafa we á kure ge ñane campaukkwe.

⁷ Daaci Dadaamiya á de vakurteva hairire-aara na jauje ge diya emnde bademme na, á de tsufakurná ba hairire nanna ervaunđe á kure antara enjkale á kure, adaba kwá am erva á Yaisu Almasiihu.

Dzamaudzama duksa-aha na

⁸ Egdzar mama-aha-aaruwa, náwa una halavuwa á elva-aaruwa. Bademme á názena gevge shagera, antara názena á wayaná Dadaamiya, viyawanaaka. Dzamaudzama názena gevge jirire, názena hyafhye geni emnde tá fa zherwe áte ñane, názena áte unñule-aara, názena gevge cufedđe, názena an dárádza, názena á de maga námpire, bademme.

⁹ Bademme á názena kwa tsahesaa kure ázeruwa kwa lyevaathe na, antara názena kwa cenanaa am mbuwe-aaruwa, názena ya maganaa ya zharakurnaazhara na, magaumága áte unñule-aara. Daaci Dadaamiya slevamite hairire na á de tsufakurtsufa.

Paul á slafater we ge Filipi-aha adaba sadake á nasherire-aatare

¹⁰ Yá slafaná we-aaruwa jipu ge Yaakadada Yaisu *Almasiihu, antara higa-aaruwa campaukkwe, adaba zlađe danseka am ire á kure. Á ba am zunñwire keni, ba jirire kwa dzamidzama, amá shakuranka ba barama á velita duksa, haa harahare estuwa.

¹¹ Banakuranka una adaba yá am baakire, mbansembe njá an higa ma ańkwa duksa-aaruwa, ma baaka duksa-aaruwa keni.

¹² Diyandiya nja ma yá am baakire, ma yá berba keni. Diyandiya nja ma yá estara keni, ma ańkwa duksa ge zuze-aaruwa, ma baaka ba názena yá zuze keni, ma yá berba, ma ektsiyarektse náza ja wedera-aaruwa keni.

¹³ Yá dzegwándzegwa mága una-aha nanna bademme adaba barka á Yaisu Almasiihu ñane slevita ndzedá.

¹⁴ Aley keni, kwa magaa ba shagera ge una ni kwá ańkwa meliyumele am laruwa-aaruwa na.

¹⁵ Ekkure emnde a Filipi wá, diyakurdiya ba kure keni geni kwaye á ba am sarte na ya fantuwanfe ge balakura elva á Yaisu *Almasiihu am Makiduniya na keni, ya zlahe ba estuwa am larde á kure, sey ba kure palle una kwa meliyumele, ba kure palle una kwa vitaa duksa.

¹⁶ Am sarte na ya am Taisalauniki keni, ndza kwa velitaa ba kure duksa ser buwa ge ja wedera-aaruwa.

¹⁷ Yá ndahakur una geni yá kátá duksa-ka, amá yá higa adaba diyandiya geni Dadaamiya á de ga barka áte kure adaba sadake á nasherire á kure.

¹⁸ Lyanvalya názena kwa velitaa kure na bademme am erva á Aipafrauditus, hyafhye jipu, jauje am názena ndza ya katanaa ya. Duksa-aha nanna shagera jipu ge sadake á nasherire á katafke á Dadaamiya, ervaundfe á Dadaamiya emtake jipu.

¹⁹ Dadaamiya na bademme á kwakyire á duksa á ba azenara na, á de hyakuranveye wedera-aha á kure bademme an zhera á Yaisu Almasiihu.

²⁰ Demdemire ge Eddemiya Dadaamiya dem ba ge dekideki. *Aamin.

Use á tara Paul an emnde umele

²¹ Gawaterga use-aaruwa ge emnde a fetarfe na tá am erva á Yaisu *Almasiihu bademme. Egdzar mama-aha á miya na tá antara iya áhuna keni tá anjwa gakur use-aatare.

²² Bademme á emnde a fetarfe tá anjwa gakur use-aatare, kwakya-aara ba emnde na tá á mba á male á larde á Rauma.

²³ Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu á gakurarga barka ge kure bademme.

Wakita na a puwatertaa Paul ge emnde a KAULAUSIYA

Ga use á Paul

¹ Wakita na yá anƙwa puwaná ba iya Paul, a eksisaa Dadaamiya geni yá gevge slebela á Yaisu *Almasiihu, ná anƙwa puwaná antara Timaute egdza emmemiya am elva á Yaisu Almasiihu.

² Ná puwakurte wakita na ge kure emnde á Dadaamiya na kwá am Kaulausiya. Ekkure, kwa egdzar mama-aha á miya na kwa d'abete Yaisu Almasiihu an ervaunƙe á kure palle, Eddemiya Dadaamiya a magakuranmaga ngurna, a vakurteva hairire.

Maduwa á Paul ge Kaulausiya-aha

³ Ba kelaa ma ná anƙwa maga maduwa adaba kure wá, ná slafaná we á n'ere jipu ge Dadaamiya Eddenara ge Yaakadada Yaisu *Almasiihu, ná slafaná we adaba kure,

⁴ adaba cenanerancena labare á fetarfire á kure áte Yaisu Almasiihu, antara wayakurwaya an emnde na tá anƙwa d'aba Dadaamiya bademme.

⁵ Kwá anƙwa maga una, adaba fakurtefa tama á kure áte duksa shagera na a fakuraa Dadaamiya am samaya na. Duksa nanna keni kwa cenán kinekineka am labare á higa na elva a jirire na.

⁶ Labare á higa nanna wá, nane wá, ba seke njá á nafa, á wálá, daaci á yá egdzere shagera. Adaba hyemhye am duniya bademme. Am kure keni hyemhye ba estuwa. Adaba kwaye ba vacite na kwa cenvaa ge zun'wire geni Dadaamiya magakuranmaga ngurna jirire na, sem vatena kwá far ba maga ba duksa na shagera.

⁷ Ba Aipafras una a de mbakurse labare nanna, wayan'wáyá jipu dawale nanna an ervaunƙe á n'ere palle. Nere antara nane, na emnde a slera á Yaisu *Almasiihu. Nane á anƙwa maganá slera ge Yaisu Almasiihu an ervaunƙe-aara palle. Daaci ba nane una gevge sera á n'ere antara we á n'ere am dagave á kure.

⁸ Ba nane una a se mbedan'eru labare á kure geni Shedekwe á Dadaamiya a vakurte mága wayavire ge kure.

Jirire á názena á nalaterwa Paul ge emnde a Kaulausiya

⁹ Adaba una nanna, kwaye ba vacite na cenanerancená labare á kure, sem vatena, ná nala ba Dadaamiya adaba kure, geni kwá diyeddiye názena á kataná Dadaamiya ázekure bademme, antara geni kwá shansha ilmu na á vatertá Shedekwe á Dadaamiya ge emnde na, geni a ektsakuraareka enkale am duksa bademme.

¹⁰ An ilmu nanna maa, kwá de shá zlaláva na ni á zlayáter ge emnde á Yaakadada, zlaláva na á kataná nane. Daaci bademme á názena kwá de maganá kure, kwá de maga ba názena á de maganá nampire ge nane. Diya á kure áte Dadaamiya keni á de farfe ba kelaazare.

¹¹ Ná anƙwa nala Dadaamiya zlafe adaliye geni á gakurvege midale-aha an hakuma-aara na jauje ge duksa bademme na, lauktu kwá de gevge emnde a farvaunƙe. Daaci kwá de dzegwándzegwa basha duksa bademme.

¹² Slafawananslafa we á kure ge Eddemiya Dadaamiya an higa á kure bademme, adaba ba nane una a magakuraa pute, geni kure keni kwá de lyevalya dza á kure am duksa shagera na a fater ge emnde cufed'ce. Duksa nanna wá, am zlanna-aara na anƙwa parakkire jipu na.

¹³ Ba nane una a lyamise am erva á slekse á tabedammire, a samiya á sem kwára á Egdza-aara na wayaawaya jipu na.

¹⁴ Daaci á ba kya erva an Egdza-aara palle, a varamise, a yamiyaarhe.

*Ngahire á *Almasiihu antara slera-aara*

¹⁵ Baaka edda una á nanna Dadaamiya an ice, amá Yaisu *Almasiihu wá, ndza naranna emnde. Njane garava á Dadaamiya, á maramiya njá á Dadaamiya. Ba njane una *Egdza á Dadaamiya, male arge duksa-aha na a nderanaa Dadaamiya bademme. Adaba njane wá, ndza ankwá am fakta á duksa bademme.

¹⁶ Dadaamiya a nderaa duksa bademme á kya erva an njane. Duksa-aha na tá am samaya antara una-aha áte haha, duksa-aha na tá nanna emnde antara una tá nanka emnde, malika-aha na tá an hakuma am samaya antara male-aha-aatare bademme, Dadaamiya a nderateraa á kya erva an Egdza-aara njanna bademme, a nderater ba njane.

¹⁷ Zujjwe á ba njane arge duksa bademme. Duksa bademme á njá an ujnjule-aara keni, á njáterá ba njane an hakuma-aara.

¹⁸ Ba njane una á kwará emnde na fartarfe áte njane. Njane wá, ba seke ire, emnde a fetarfe keni ta ba seke vuwa-aara. Ba njane una fakte á duksa bademme, zujjwe á ba njane zlafe ádaliye ge tseta am faya, geni a gevge ire arge duksa bademme.

¹⁹ Wayetewáyá Dadaamiya geni Egdza-aara á de eksa ba njane am duksa bademme.

²⁰ A naba magaa pute geni bademme á názena a nderanaa njane, názena am samaya antara una áte haha, a sharánsha mela antara njane bademme, adaba uzhe na a puwanvaa Egdza-aara áte dzanjala na. A magaa una njanna geni duksa bademme a sharánsha hairire antara njane.

²¹ Werre wá, ndza tegakurevttega antara Dadaamiya, ndza kwa kelaade-aha-aara adaba shagerkire á názena kwa maganaa kure.

²² Amá kina wá, Dadaamiya a magakuraa pute umele ge kure, shakuránsha mela antara njane adaba emtsa á Egdza-aara am sarte na gevge urimagwe a emtsehe na. A magaa una njanna geni kwa gevge emnde na dzayye ervaunđe á kure; watse kwá de katafke-aara baaka kwazlambire am ervaunđe á kure dekideki.

²³ Amá wa, yawánka dába Yaisu *Almasiihu, tsawaatse ba dzáñdzáñe, gazlauka dekideki, fautefa tama á kure áte názena tá ndahaná emnde a bala labare á higa, elva a Yaisu Almasiihu na. Labare á higa njanna wá, balaratersebale ge emnde bademme am huđe á duniya. Ba iya Paul keni ya sleslera á Dadaamiya ba ge balaterá waazu á una njanna ge emnde.

Slera na a faraa Dadaamiya ge Paul

²⁴ Yá higa jipu am zladá-aaruwa na yá shaná adaba kure. Ba seke una ni Yaisu *Almasiihu shushe zladá werre na wá, iya keni yá shushe zladá kina, geni yá zlanazle slera-aara na a shu zladá adaba njane na. Yá shá zladá adaba emnde na ta fetaare áte njane garevge ba seke vuwa-aara na.

²⁵ Iya, ganevge sleslera á emnde a fetarfe, ba Dadaamiya una a fiyaare slera njanna geni yá melakurumele, yá magaterá waazu á elva-aara ge emnde, yá gulanaaka.

²⁶ Werre wá, Dadaamiya ndza maraaka elva njanna dekideki ndza á ba an shebe. Amá kina wá, a naba maraterse ge emnde na tá ankwá daba njane na.

²⁷ Dadaamiya wayetewáyá maratera slera shagera na watse á de maganá njane na ge emnde-aara. Slera njanna wá, baaka argena dekideki an shagerire, ankwá á maganá am dagave á emnde na garevka Yahudiya-aha keni bademme. Amaana: Yaisu Almasiihu ankwá am kure, baaka shaige geni kwá dem zlanna tate na átekwa Dadaamiya an yaikkire-aara.

²⁸ Ba Yaisu Almasiihu una njá ankwá balaterá elva-aara ge emnde, njá ankwá faterem am tadá-aatare ge emnde bademme, njá mbaterse duksa áte njane an ilmu na a vanjertaa Dadaamiya, adaba njá kátá emnde bademme tá vante ervaunđe-aatare ge Yaisu Almasiihu, tá gyebgye am elva á Dadaamiya.

²⁹ Adaba una nanna ngudansengude hufe geni yá zlanazle slera nanna an ndzedá na á vitá Yaisu Almasiihu.

2

¹ Yá kátá kwa cenancena wava yaikke na yá ankwá maganá ya adaba kure, antara emnde á Lawdikiya ira emnde na itare keni narika an ice-aatare.

² Yá ankwá á maga una nanna geni bademme á kure kwa shansha ndzedá ge daba Yaisu Almasiihu, kwa wayaavewayá am dagave á kure áte ervaunđe palle, antara geni kwa cenvaacena elva na a sakuransehe ge Dadaamiya, daaci kwá tsaatse átekwa, nane keni á gá barka áte kure. Elva nanna ndza an shebe, a sakuransehe ge Dadaamiya na wá, ba Yaisu Almasiihu.

³ Tara enkale antara ilmu na á vatertá Dadaamiya ge emnde na keni bademme ankwá am nane.

⁴ Yá bakurá una, geni a badakuruka ura umele ba dey an elva emtakemtake.

⁵ Ma baaka ba ire-aaruwa am dagave á kure keni, am ervaunđe-aaruwa yá á ba am dagave á kure. Daaci yá higa jipu áte kure adaba duksa bademme kwá ankwá maganá á ba áte unjule-aara, antara adaba dzañdzanire á fetarfe á kure áte Yaisu Almasiihu.

Shifa jirire wá, á ba am Yaisu palle

⁶ Ba seke una ni lyakurvalya Yaisu *Almasiihu ge Yaakadadire na wá, zlaláva á kure keni a gevge ba seke una á kataná nane.

⁷ Ba seke nafa, máki á wálá, á vela slalwe-aara á dem haha lauktu á tse degdege na wá, ge kure keni ba estuwa, njawinja degdege am erva-aara, ekhyawanaaka fetarfire á kure, dabaudaba á ba áte una ta mbakurseme na. Slafawannaaslafa we á kure ge Dadaamiya ba kelaazare.

⁸ Faufa hyema geni a kedadakuraaka ura umele ba dey an diya na tá mbesa emnde á ba am duniya na, baaka nampire-aara dekideki, adaba saaka á sawa aza Yaisu Almasiihu, á sawa aza jini-aha antara male-aha-aatare.

⁹ Ba Yaisu Almasiihu palle una a de eksa Dadaamiya am njá-aara bademme.

¹⁰ Daaci am nja á kure antara Yaisu na wá, shakuransha duksa bademme am shifa á kure. Nane wá, malika-aha na tá an hakuma am samaya bademme, tá á ba am erva-aara.

¹¹ Gakurevge tsawe palle antara Yaisu Almasiihu wá, dakuremda am shedekwe. Amá dema am shedekwe na tá maganá emndimagwaha-ka, á maganá Yaisu Almasiihu an hakuma-aara. Amaana: a mbedakurse ervaunđe á kure na ndza á dákurá á dem haypa na.

¹² Am sarte na ta magakuraa baptisma, una nanna á mára una ni kwa tsetaa am faya átirpalle antara nane. Fakurtarfe geni Dadaamiya a tsante nane am faya an hakuma-aara, fakurtarfe geni á de tsakurtetse kure keni.

¹³ Werre, ndza kwa ba seke emtsa-aha am ice á Dadaamiya adaba haypa-aha á kure, antara adaba ndza diyakurka shairiya-aha-aara. Amá kina wá, Dadaamiya a vakurtaa shifa anwaslire átirpalle antara Yaisu Almasiihu, a naba yamiyaare haypa-aha á miya bademme.

¹⁴ Haypa-aha nanna wá, ndza ba seke gema áte miya, hyephye ge mbedamiya am shairiya. Amá Dadaamiya a naba yamiyaa gema nanna, á ndavamiyuka mazla-aara adaba emtsa á Yaisu Almasiihu áte dzañgala.

¹⁵ A ganaa á ba áte dzañgala nanna midalire arge jini-aha antara male-aha-aatare bademme, a sluwatervaahe, a jaterse zherwe á katafke á emnde bademme.

¹⁶ Máki estuwa, a mberzarakurka geni labara kwa za una? Bi labara kwa sha una? Labara magakurka munri na? Bi náza ja tere na antara kwaskwe á puwansepuwe?

¹⁷ Baɗemme á una-aha ɲanna ndza miyenne-aareka emtsaade, ndza ba ge ufa duksa shagera na á de sawa na. Duksa ɲanna wá, ba Yaisu *Almasiihu.

¹⁸ Tá aɲkwa emnde umele, ta ganve ire-aatare ba seke ta emnde na wayarka gálá ire, tá aɲkwa baterán ge emnde umele keni geni gálá ire wá, shagerka, tá baterán ge emnde geni a yekaryeka an zhera á malika-aha, wayarwáyá jipu ge bálá názena tá zharaná am shene-aha-aatare keni. Jeba á emnde ɲanna wá, ta gala ire ba dey, dzama ire-aatare ba dzama ire á emnde am duniya. Vawaterteka barama ge maga una ɲanna am dagave á kure, a tegarakuraaka antara duksa shagera na á katafke á kure.

¹⁹ Itare, ta yiyiye an Yaisu Almasiihu na ɲane ire na, emnde na tá ɗaba ɲane baɗemme ta vuwa-aara. Daaci máki mí ɗaba ba ɲane, vuwa baɗemme, dzagwa á ubiya-aha antara perɗe-aha tá wálá á ba áte uɲɲule-aara, áte una á kataná Dadaamiya.

Emtsa átirpalle antara Yaisu, tsete átirpalle antara Yaisu

²⁰ Diyakurdiya geni emtsakuramtsa átirpalle antara Yaisu *Almasiihu, daaci ɓaaka hakuma á jini-aha áte kure mazla-aara emtu? Ay ba estuwa wá, labara kwá njá ba seke mága á emnde na diyarka Yaisu Almasiihu na? Labara kwá fatersarfe ge shairiya-aha na a ba itare:

²¹ Gawanáwteka ge duksa estuwa, zauka duksa estuwa, fauka erva áte duksa estuwa na?

²² Aɗaba jeba á shairiya-aha ɲanna, tá ndaha ba elva á názena á de zlauzle á ba am duniya na. Ta jansaara ba emnde ge una-aha ɲanna.

²³ Ge jirire wá, má ká cena shairiya-aha ɲanna wá, ká cenán ba seke náza vante eɲkale ge ura. Aɗaba a ba itare: sey kwá maga duksa ba kwakya ge ɗaba Dadaamiya, sey kwá ganaaga ire á kure ba shagera, kwá ámbera maganá laruwa ge ire á kure. Amá una-aha ɲanna baɗemme á de melakuruka ɗekiɗeki geni kwá kwarukware ervaunɗe á kure am emtaɲkire á názena á kátá maganá vuwa á kure baɗemme.

3

¹ Diyakurdiya geni Dadaamiya a tsakurtehe am faya átirpalle antara Yaisu *Almasiihu emtu? Aɗaba una ɲanna tatayautátaya kazlaɲa na am samaya am tate na aɲkwa á njá Yaisu Almasiihu am naɗafa á Dadaamiya.

² An eɲkale á kure baɗemme, dzamaudzama ba kazlaɲa na am samaya na, dzamauka kazlaɲa na am duniya.

³ Aɗaba diyakurdiya geni shifa á kure werre na wá, emtsamtsa, Dadaamiya a tsakurtehe átirpalle antara Yaisu Almasiihu. Daaci shifa á kure aɲwaslire aɲkwa antara Yaisu Almasiihu, a shebakuranvehe ge Dadaamiya ázeɲara.

⁴ Ge jirire wá, shifa á kure ba Yaisu Almasiihu. Má de jesarja ɲane, kure keni kwá de jesarje an ɲane átirpalle am yaikkire-aara.

Zláláva werre antara náza vatena

⁵ Aɗaba una ɲanna, shagerkire á názena jauje am ervaunɗe á kure na sawansese baɗemme, a gevge ba seke lipa á katafke á kure. Yawanya dakarire antara gwardzire antara mága emtaɲkire na á kátá maganá vuwa á kure baɗemme, antara waya duksa an ervaunɗe á kure baɗemme. Aɗaba má kwá waya duksa an ervaunɗe á kure baɗemme, duksa ɲanna gevge ba seke dadaamiya á kure.

⁶ Kwaya ɲane názena ni á piyaterterte ge emnde geni a faransareka ge Dadaamiya. Aɗaba una ɲanna tá aɲkwa am ervaunɗe á Dadaamiya.

⁷ Kure keni, am sarte na zlaɓe sakurseka am duksa-aha ɲanna, zláláva á kure ndza ba estuwa.

⁸ Amá kina wá, puwanvepuwe kazlaŋa-aha na baɗemme, mága ervaunɗe, mága kemaŋgerire, zlazla ura antara elva yaihyaihe.

⁹ Magawaterka fida ge emnde, aɗaba kure sakuresse am zlááva werre, puwaku-ranvepuwe kazlaŋa werre baɗemme,

¹⁰ kwa eksante zlááva umele aŋwaslire. Una ŋanna keni a eptsakurantaa ba Dadaamiya. Ba ŋane una a de gakuranvege ervaunɗe á kure aŋwaslire ba kelaazare, geni á gevge ba seke náza-aara, daaci kwá de diyeddiye Dadaamiya ba shagera.

¹¹ Daaci estuwa, baaka una Yahudiya-aha, una emnde á jeba umele. Baaka una emnde na ta am shedekwe, una emnde na ta baaka am shedekwe. Baaka una emnde na weraaka ire-aatare, una emnde na tá á kataliya á emnde baɗemme. Baaka una nave-aha, una emnde na tá kwára ire-aatare. Baɗemme á emnde ta ba kalkale áza Dadaamiya. Aɗaba ba Yaisu *Almasiihu palle una ura yaikke, aŋkwa á njá am ervaunɗe á emnde-aara baɗemme.

¹² Diyakurdiya geni zuŋŋwe a wayakurtaa ba Dadaamiya emtsaade, daaci a naba dzerakursehe geni kwá gevge emnde-aara. Aɗaba una ŋanna, gawevge emnde a zevarze, emnde a maggwire á sawa am ervaunɗe, gawevge emnde a kemaare, emnde a ga ire á katafke á emnde umele, ira emnde a farvaunɗe.

¹³ Faufa ervaunɗe am dagave á kure. Má ura a naba magakurte emtaŋkire, naba yawanarye haypa-aha-aara. Yaakadada á miya a naba yamiyaare ge miya. Aɗaba una ŋanna, kure keni yawateraarye ge emnde umele.

¹⁴ Duksa yaikke wá, wayawawewayaya am dagave á kure. Aɗaba ba wayava palle una á jatermaare ge emnde baɗemme.

¹⁵ Hairire na a vakurtaa Yaisu Almasiihu na wá, yawanya a shapteshe am ervaunɗe á kure. Aɗaba Dadaamiya a ɗahakur ba ge una ŋanna, geni kwá gevge ba seke vuwa á ura palle. Daaci slafawanaslafa we á kure ge ŋane.

¹⁶ Yawanya a hyemhya elva á Yaisu Almasiihu am vuwa á kure. Tsahautsáha ba shagera am dagave á kure. Fawanemfa am vuwa ma ge ware á kure keni am dagave á kure, an ilmu na a vakurtaa Dadaamiya. Galaugala Dadaamiya an jabura, galaugala an lahe á emnde-aara, galaugala an lahe na ni kwa jansaare an hakuma á Shedekwe Cufedɗe. Galaugala Dadaamiya an lahe-aha ŋanna kwá ámbera slafaná we á kure an higa am ervaunɗe.

¹⁷ Slera á kure antara názena kwá ndahaná kure baɗemme, magaumaága an zhera á Yaakadada Yaisu Almasiihu. Slafawanaslafa we á kure ge Eddemiya Dadaamiya an zhera-aara.

Shairiya-aha geni a njarinja emnde a fetarfe áte unŋule-aara

¹⁸ Ekkure ŋwasha-aha, faufa zherwe áte zala-aha á kure, ba seke una á zlayater ge emnde a ɗaba Yaakadada.

¹⁹ Ekkure keni zala-aha, wáyáuwaya an ŋwasha-aha á kure, fauka zlaɗa áte itare.

²⁰ Kina wá, yá elvan ge kure egdzara: Fawatersarfe ge dada-aha a kure antara mama-aha a kure am duksa baɗemme. Aɗaba má kwá maga una ŋanna, Yaakadada wayaawayaya jipu.

²¹ Ekkure dada-aha á egdzara, fauka zlaɗa áte egdzara á kure ba dey, aɗaba má estuwa, á de ŋezla ervaunɗe á egdzara jipu.

²² Yá elvan ge kure kina nave-aha: Fawatersarfe ge dada-aha á kure am duksa baɗemme. Magawaterka slera aɗaba ice-aatare geni tá de zlebakurzleba, amá magawateranmaga slera an ervaunɗe á kure palle aɗaba fa-zherwe á kure áte Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu.

²³ Ma ta fakuraare ba slera-ara keni, magaumaága an ervaunɗe á kure palle ba seke ta fakuraara emnde-ka slera ŋanna, kwá maganán ba ge Yaakadada Yaisu Almasiihu.

²⁴ A viyakuraareka geni ba Yaakadada Yaisu Almasiihu una á de vakurte lafa á kure. Názena a fater ge emnde-aara am samaya na wá, á de vakurteva ge kure keni. Daaci edda á kure na kwá maganá slera kina wá, ba Yaisu Almasiihu.

²⁵ Amá edda una á magá emtaŋkire, ŋane keni á de pelansepele Yaakadada emtaŋkire-aara ma ware edda-aara keni, adaba Yaakadada wá, á de eggerka emnde dekideki.

4

¹ Yá elvan ba ge kure dada-aha á nave-aha: Ŋawateraana nave-aha á kure an jirire, magaumaga antara itare an unŋule-aara. A viyakuraareka geni kure keni aŋkwa Edda á kure am samaya.

Magaumága maduwa

² Yawánka mága maduwa dekideki, ekkudfauka ge maga maduwa kwá ámbera slafaná we á kure ge Dadaamiya.

³ Má kwá maga maduwa á kure wá, magaumága maduwa arge ŋere keni, geni Dadaamiya a vaŋerteva barama antara nara shagera ge balatera waazu á elva-aara ge emnde, ŋa palaternaapala jirire á elva á Yaisu *Almasiihu na ndza an sheŋe werre na bademme. Diyakurdiya yá am danŋay kina keni, ta siya adaba ba una ŋanna.

⁴ Magaumaga maduwa geni a meliyumele Dadaamiya, ya palaternaapala elva-aara ge emnde an unŋule-aara.

⁵ Magaumága enkale am zlaláva á kure am dagave á emnde na zlaŋe dabarka Yaisu Almasiihu. Kedawanaaka sarte shagera na a vakurtaa Dadaamiya geni kwá melaterumele na.

⁶ Tsatsawanaatsatse elva am mbuwe á kure ba shagera, a gevge emtake ba seke izhe. Diyaweddiye geni kwá de vanta estara jawapa shagera ge edda una á de ndava elva ázekure bademme.

Ga use á Paul am halawuwa á elva

⁷ Tikikus, ba ŋane una egdza emmemiya na wayamiwaya jipu, ŋane keni aŋkwa á maga slera á Yaisu *Almasiihu an ervaunŋe-aara palle, ŋere antara ŋane wá, ŋa maga ba slera á Yaakadada palle. Á de bakuránba ŋane labare-aaruwa bademme.

⁸ Yá bela ŋane á dezekure, geni á de bakuránba ŋane labare á ŋere, á de vakurte antara ndzedá.

⁹ Ya aŋkwa bela Unaizimus egdza emmemiya na wayamiwaya jipu na á duwa antara ŋane á dezekure. Unaizimus wá, palle á kure ba ge kure, ŋane keni ba sledaba Yaisu Almasiihu an ervaunŋe-aara palle, tá de bakuránba itare názena á magavá áhuna bademme.

¹⁰ Tá aŋkwa gakur use-aatare tara Aristarkus, ŋane una ŋa kerde am danŋay, ta antara Markus ŋane palle á kudere-aha-ŋara ge Barnabas. Má dámda Markus á dezekure wá, lyauvalya á ba an higa ba seke una ndza ya ndakurndaa na.

¹¹ Áŋkwa á gakur use-aara Yaisu na tá dahaná an Yustus na ŋane keni. Sey ba emnde keye ŋanna njanŋe am Yahudiya-aha una tá aŋkwa maga slera antara iya áhuna ge sa emnde á sem *kwara á Dadaamiya. Ba itare una tá aŋkwa vite ndzedá jipu ahuna.

¹² Á aŋkwa gakur use-aara Aipafras keni, ŋane keni palle á kure ba ge kure, sleslera á Yaisu Almasiihu. Ba kelaazare á maga ba maduwa arge kure an ervaunŋe-aara palle, geni kwá tsaatse dzaŋdzaŋe, kwá gevge emnde na gyairebgye am elva á Dadaamiya, antara geni kwá dabetedaba názena á kataná Dadaamiya.

¹³ Yá aŋkwa zharaná á ba an ice-aaruwa wáva-aara ge magakuru slera ge kure antara emnde á Lawdikiya, antara ge emnde á Hiyairapaulis bademme.

¹⁴ Tara Lukas, dauktar á miya na wayamiwaya jipu na, ta antara Daimas, tá aṅkwa gakur use-aatare itare keni.

¹⁵ Gawaterga use-aaruwa ge egdzar mama-aha á miya emnde a fetarfe na tá am Lawdikiya. Gawanga use-aaruwa ge Nimfa keni antara emnde a fetarfe na ta jahava á mba-aara na baɗemme.

¹⁶ Ma ndakursendahe nalmesheri na am dagave á kure wá, vawartereva ge aiklaisiya á Lawdikiya keni, itare keni a de ndarndaha am dagave-aatare. Emnde á Lawdikiya keni, a velarakurtevela umele na ta shanaa itare na, geni kure keni kwá se ndaha una ṅanna zlaɓe ádaliye am dagave á kure.

¹⁷ Bawanánba ge Arkipus wá: Slera na a faara Yaakadada Yaisu Almasiihu geni a magannaamaga na wá, a ewwáwa geni á zlannaazle.

¹⁸ Am tate na náwa ṅane na wá, yá aṅkwa puweta ba iya Paul an erva-aaruwa geni yá gakur use. A viyakuraareka geni yá am danɗgay na. A vakurteva Dadaamiya hairire.

Zuññwire á wakita na a puwatertaa Paul ge emnde a TAISALAUNIKI

Ga use á Paul

¹ Wakita na yá anƙwa puwaná ba iya Paul, ná antara Silwanus, ira Timaute. Ná puwakurte ge kure emnde á Dadaamiya, antara Yaakadada Yaisu *Almasiihu na kwá am larde á Taisalauniki na: Eddemiya Dadaamiya á magakuránmaga ñgurna, á vakurteva hairire.

Njá á emnde a Taisalauniki am fetarfire-aatare

² Nere, ná anƙwa slafaná we á ñere ba kelaazare ge Dadaamiya adaba kure bademme. Ba kelaa má ná anƙwa maga maduwa á ñere ádeza Dadaamiya, ná anƙwa yehakuryeha kure keni am hude-aara.

³ Am maduwa á ñere ñanna, ná anƙwa yeha názu kwá anƙwa maganá kure adaba fetarfire á kure áte Yaisu *Almasiihu, antara wáva á kure ge mága hayavire adaba zhara-aara, ira tama yaikke na kwá anƙwa maganá kure áte Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu na bademme.

⁴ Egdzar mama-aha-aaruwa, ñere ná anƙwa slafaná we á ñere ge Dadaamiya adaba kure na wá, adaba ña dise á ba an diye geni a wayakurtaa ñane, a dzerakursaa ñane ge kwa emnde-aarire.

⁵ Am sarte na ña balakuraa labare á higa, elva a Yaisu Almasiihu na wá, banerakuranka á ba áte we ba estuwa, amá ndza ña bakurnaa an hakuma á Shedekwe Cudedde. Nere diyanerdiya geni bademme á názu ná bakurná ñere ñanna ba jire. Ba kure keni diyakurdiya geni názu ndza ña maganaa ñere ázekure na, ña wayakurante ba shagerire.

⁶ Ekkure wá, dabakurtedaba sera á ñere, dabakurtedaba náza á Yaakadada keni. Adaba shakurushe zladá kwakya adaba elva á Dadaamiya, aley kwá á ba an higa á kure argena, kwá an higa na á vakurtá Shedekwe Cudedde na.

⁷ Daaci, an una ñanna wá, kwá anƙwa á maraterá garava shagera ge emnde á Dadaamiya na tá am larde á Makiduniya, an larde á Akaya na bademme.

⁸ Adaba barka á kure, elva á Yaakadada hyemhye am sledde bademme am Makiduniya antara Akaya. Ma áme keni emnde tá cena ba labare á fetarfire á kure áte Dadaamiya, una ñanna ma ndahanerka ñere keni ba kalle.

⁹ Tá anƙwa ndahaná ba emnde an ire-aatare, geni ndza kwa lyanervaahe, kwa ñañerñaá á ba an jirire am sarte na ná am mba á kure. Zlabe tá anƙwa á ndaha geni kwa eptsannaa iga ba dekideki ge hele, kwa sem sera á Dadaamiya á jirire, kwa anƙwa á maganá slera ba ge ñane na ni an shifa na.

¹⁰ Ira paka na ni kwá anƙwa pakaná kure Egdza-aara na ni watse á eptsá á sawa am samaya na. Egdza-aara ñanna wá, ba Yaisu na ndza a tsantaa ñane am faya, watse á de lyamiya am lámare na á de shá emnde na. Lámare ñanna watse á de magava am sarte na ni má jaaja ervaundde Dadaamiya am halavuwa á duniya na.

2

Paul ndza a magán estuwa slera á Dadaamiya am Taisalauniki

¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, ba kure an ire á kure keni, diyakurdiya geni duwa á ñere ádezekure na gavka dey.

² Diyakurdiya geni ba lauktu nǎ dáada ádezekure keni, ndza ta zlazlanjerse emtsaade, magaranjeránmaga palase kwakya am Filipi. Danjeremde ázekure keni, nǎ de beraa ba kelaade-aha zlaɓe ádaliye kwakya, aley Dadaamiya a fanjerem ndzedǎ keni kwakya am vuwa, geni nǎ ɓalakurseɓale labare á higa na a sawa ázeɓara na.

³ Waazu na nǎ magaterá nǎre ge emnde na wá, gevka elva á fida, ɓaaka elva á danɗwire am huɗe-aara, ma zlerma keni ɓaaka am huɗe-aara ɗekidɗeki.

⁴ Nǎre wá, nǎ ɓala ba názena á kataná Dadaamiya, aɗaba zuɗɗwe a habazesaa nǎne názu am ervaunɗe á nǎre, lauktu a fanjerar de ɓalatera labare á higa nǎnna ge emnde. Estuwa nǎre keni nǎ ɓalá ba názena á kataná Dadaamiya arge názu tá kataná ba emnde. Aɗaba nǎne wá, diyaadiya ervaunɗe á nǎre.

⁵ Ba kure keni diyakurdiya ganakini ɓanjerakuranka elva-aha na emtakemtake áte we ge badakurbada an nǎne, bi elva a kátá duksa. Una Dadaamiya diyaadiya jirire-aara baɗemme.

⁶ Emtu kwá kurken ndza nǎ kátá yaikkire ázekure emtu? Una estuweka, katanjerka nǎre yaikkire ma ázekure, ma áza emnde-ara keni ɗekidɗeki.

⁷ Má áte jirire wá, ma andze nǎ naba marakuranmárá hakuma á nǎre ge kure, aɗaba nǎre nǎ emnde á bela á Yaisu *Almasiihu. Amá slaslanjerka nǎre una nǎnna ɗekidɗeki, baira am sarte na nǎ ázekure na, ndza nǎ marakuraa ba tsekadɗire ba seke njá á tara mama antara egdzara-aara.

⁸ Aɗaba nǎ wayakuraa nǎre an ervaunɗe á nǎre palle na wá, ba shifa á nǎre keni ndza wayanjerwaya nǎ yainya aɗaba kure. Á tsaaka á ba an labare á higa na a sawa áza Dadaamiya, nǎ de ɓalakursaa nǎre na, amá ndza nǎ wayakurte ba seke shifa á nǎre.

⁹ Egdzar mama-aha-aaruwa, ábi ba kure keni zlaɓe viyakurarka zlaɗa á slera na ndza nǎ shanaa nǎre am dagave á kure am sarte na ndza nǎ de ɓalakuraa labare á higa na? Vayi vacika ndza nǎ maga ba slera geni nǎ shansha ba názu nǎ zanuze ge we á nǎre keni, geni a ganjerefka gwatama arge kure.

¹⁰ Emtsaaɗe wá, kure kwá diya ba njiinja ge seyde-aha á nǎre, Dadaamiya keni diyaadiya baɗemme geni ndza shagera zláɓa á nǎre am dagave á kure, ndza ɓaaka duksa mándzawe na nǎ maganaa nǎre, ndza emtake njá á nǎre áte kure baɗemme.

¹¹ Ekkure baɗemme diyakurdiya geni ma am uwe keni ndza nǎ magakurán ba seke una ni á maganá dada áte egdzara-aara,

¹² ndza nǎ vakurte sawari-aha gergere, nǎ ekhyakurá ervaunɗe, ba kelaazare ndza nǎ bakurá ba magaumága názu á kataná Dadaamiya, a ɗahakur ge de nja antara nǎne am zlanna-aara, am sleksire-aara na an daradza jipu, wulwule jipu na.

¹³ Duksa palle zlaɓe ádaliye wá, nǎ yainka slafana we ge Dadaamiya aɗaba nǎne: Am sarte na ndza nǎ de ɓalakuraa elva á Dadaamiya, zharakurka seke elva á ura, amá kwa cenvaahé, kwa lyevaahé an ervaunɗe á kure palle geni elva á Dadaamiya ba jirire. Ba jire á kure una Dadaamiya ba jirire. A eptsantaa ba nǎne zlalava á kure kwa emnde na fakurtarfe na.

¹⁴ Egdzar mama-aha-aaruwa, iyau kure keni shakursha názu ndza a shaa emnde á Dadaamiya na tá yeka an zhera á Yaisu *Almasiihu am Yahudiya na: Aɗaba tá anjwa shakuruwa ba emnde a larde á kure zlaɗa seke una ndza ta shateruwa Yahudiya-aha zlaɗa ge emnde-aatare na ta fetaare áte Yaisu Almasiihu na.

¹⁵ Degiya ba Yahudiya-aha nǎnna una ndza ta jaa Yaakadada Yaisu ba seke una ndza ta cebaa nabi-aha werre na. Kina keni tá anjwa maganjerá palase ge nǎre ma áme keni baɗemme. Itare wá, garevge ba seke kelaade-aha á emnde baɗemme, tá maga ba názu wayaaka ervaunɗe á Dadaamiya ɗekidɗeki na.

¹⁶ Aɗaba ta ettapa baɗemme ge piyanjerte de ɓalatera elva á Dadaamiya ge emnde a jeba umele. Itare keni wayarka geni emnde umele tá lyelye shifa-aatare áza

Dadaamiya. Kina wá, haypa-aha-aatare ñanna jauje ge ndzedá, nahetenaha am ervaunđe á Dadaamiya mazla-aara, tá de ñezleka am shairiya á Dadaamiya dekideki.

Paul á kátá ba á de tsateraretse zlabé ádaliye ge emnde á Taisalauniki

¹⁷ Egdzar mama-aha-aaruwa, degi ba kwaye vaci tegava á miya antara kure na, ñere ekhyaaka ervaunđe á ñere dekideki, ire á ñere á ba ázekure. Baaka pute na maganerka ñere geni a shanersha de tsakurartse na.

¹⁸ Ge eptsá ádezekure na wá, ñere ndza wayanerwáyá jipu. Iya Paul wá, ndza ya tapán ser palle-ka geni a shanansha eptsá ádezekure na, amá bademme una ñanna ndza a piyetaa ba Shaitaine.

¹⁹ Ge jirire wá, kure keni gakurevge duksa palle ázeñere ge melaneru ge fa tama á ñere áte Dadaamiya am duksa bademme, gakurevge dalila á higa á ñere; zlabé ádaliye gakurevge dalila á gedá á ñere má de samsa Yaisu *Almasiihu.

²⁰ Una ba estuwa, njá de gedetegedá adaba kure, njá de higa á ba áte kure.

3

¹ Am haraare cenaneránka labare á kure dekideki, dzegwaneránka ñere farvaunđe mazla-aara. Daaci ña naba njante, a ba ñere: Ambane njá bela Timaute ádezekure, ñere njá njinja emtsaade an ire á ñere am Ataina.

² Timaute na ña belanaa ñere á dezekure na wá, ñane egdza emmemiya na njá ankwá maganá slera ge Dadaamiya átirpalle ge balatera labare á higa, elva a Yaisu Almasiihu ge emnde. Ña belanaa ñere ge de fakurem ndzedá am vuwa, geni kwa fetarfe ba shagera áte Yaisu Almasiihu.

³ Ma ware á kure keni a gazleka adaba zladá na kwá ankwá bashaná kure na. Má ba zladá wá, ba kure keni diyakurdiya una gevge duksa palle am názu a famiyaare Dadaamiya ge miya emnde a fetarfe.

⁴ Am sarte na ña ázekure keni, ndza ña ndakurnda bademme ge kure, geni miya wá, ma vaatara keni watse mí ñezleka am zladá. Ñane una a shaa kure am iga á ñere na, amá kure diyakurdiya jirire-aara bademme.

⁵ Adaba una ñanna dzegwanánka farvaunđe mazla-aara, ya naba bela Timaute ádezekure, geni á de cenaneracena ñane má degdege fetarfire á kure. Adaba yá an lyawa jipu geni bi shakurtushe Shaitaine, daaci slera á ñere gevge ba dey.

⁶ Amá kina wá, saasa Timaute ásezeñere, a saneraa labare emtakemtake á sawa ázekure, a banerantsa ñane: Farfe fetarfire á kure, farfe háyávre am dagave á kure. A ba ñane zlabé ádaliye: Shagera ervaunđe á kure áte ñere, kure keni kwá kumá ba kwa ñanerhe an ice, seke una ni ñere keni njá kumá ba puwete ice áte kure na.

⁷ Egdzar mama-aha-aaruwa, nja ba palase, antara zladá na njá naana ñere na, aley am sarte na saasa Timaute ásezeñere, bademme saasa higa á ñere adaba labare á fetarfire á kure na ña cenáncena farfe na.

⁸ Daaci kina wá, saasa shifa am ñere mazla-aara, adaba diyanerdiya geni tsakuraatse degdege, emtake njá á kure an Yaakadada.

⁹ Adaba ña shaa higa kwakya áte kure á katafke á Dadaamiya na wá, ma njá slafaná ba ser wanyara we ge Dadaamiya keni, una á hyefka ba názara keni.

¹⁰ Vayi vacika njá ñala ba Dadaamiya geni á melanerumele njá daada á de zharakurzhara, we á ñere una, we á kure una, ge kwarakurse názu zlabé kwá an wedere-aara ge far ge fetarfire á kure na.

¹¹ Daaci sey tá de vanertá ba tara Eddemiya Dadaamiya, tá an Yaakadada á miya Yaisu barama a de zharakurzhára na.

¹² A fakurarefe Yaakadada ge háyáva á kure, geni kwá wayaavewaye am dagave á kure, kwá waya emnde bademme, ba seke una ni njá ankwá wayakurá ñere na.

¹³ Yaakadada á de vakurtá ba estuwa ndzedá, geni kwá de gevge emnde na shagera ervaunđe-aatare, baaka duksa mándzawe am itare, vacite na má de samsa Yaakadada á miya Yaisu an emnde-aara. Daaci kwá de gevge emnde cufedde á ba an jirire áza Dadaamiya.

4

Zlalava shagera na á kataná Dadaamiya

¹ Náwa elva na njá zlaná átekwa na: Ekkure wá, kwaranerakursekwáre bademme geni tá njá estara emnde á fetarfe áte una á kataná Dadaamiya na. Diyanerdiya tsa ganakini kwá maganá á ba áte una njanna, amá njá ánkwa á njalakurnjála zlafe ádaliye an zhera á Yaakadada Yaisu, fawarfe zlafe adaliye á de katafke á de katafke.

² Náwa názu ndza a kwaranersaa Yaakadada Yaisu ge njere. Njere keni nj kwarakursaa á ba an ndzedá-aara diyakurdiya bademme.

³ Názu á kataná Dadaamiya ázekure wá, á kátá kwá gevge emnde cufedde á ba an jirire, kwá tsufa ire á kure ba krette ge mága gwardzire.

⁴ Ma ware edda una á ba an mukse am kure na, sey a mbesembe njá mukse-aara áte una á kataná Dadaamiya, emnde tá de zleba ba itare na.

⁵ Wáyáva á kure áte itare a gevka áfaba ndzedá á mbagrire seke una ni tá ánkwa maganá emnde na fábarka Dadaamiya na.

⁶ Ma ware á kure keni a maganáka kelaadire an gwardzire defekideki ge sleriya-aara. Zlermauka sleriya á kure defekideki. Baira ge kure, njá fantau vatene-ka ge bakuránba-aara, ndza fanerakuremfe am vuwa, geni Yaakadada Yaisu á de fateraare shairiya ge jeba á emnde a mága kelaadire njanna.

⁷ Dadaamiya damiteka ge bamiya magaumága gwardzire, amá a damite ge gev emnde-aara, ge nja am cufedde.

⁸ Kwáye njane elva njanna; má edda-aara cenaaka, a kwalare ge ura-ka, a kwalare ba ge Dadaamiya na a vakurte Shedefke Cufedde na.

⁹ Egdzar mama-aha-aaruwa, áte elva a háyáva á egdza mamire am dagave á kure emnde a fetarfe wá, ma banerakuránka elva njanna mázla-aara keni ba kalle. Afaba ba kure an ire á kure keni cenakurancena názu a kwarakursaa Dadaamiya ge mága háyávire.

¹⁰ Ba kina keni má ba háyávire wá, a'aa kure kwá ánkwa emmága áte emnde a fetarfe na tá am lárde á Makiduniya na bademme. Aley keni njere njá bakurá ba magaumága zlafe ádaliye á de katafke.

¹¹ Iyau, ba seke una ndza ya ndakurnda na wá, magauka gaagusa defekideki ge tátaya nja áte ye palle, dawmbareka á dem elva á emnde. Ma ware á kure keni a emmága ba mbera-aara.

¹² Daaci má kure gakurevge estuwa wá, ba emnde na zlafe fartarka áte Yaisu *Almasiihu na keni, watse tá fa zherwe áte kure, kure keni kwá de weshateranteka ire ge emnde, kwá de njaleka duksa áze itare.

Vaci eptsá á Yaakadada á sa am samaya

¹³ Egdzar mama-aha-aaruwa, náwa názu njá bakurná njere áte emnde na zlauzle shifa-aatare am duniya na; geni kure keni njauka an dzámá ire seke emnde na baaka táma-aatare ge sha shifa umele am iga á emtsa na.

¹⁴ Miya wá, famitarfe geni ndza emtsamtsa Yaisu, amá tsettse am fáyá. Estuwa, mí naba fetarfe zlafe ádaliye geni emnde na tá emtsa am fetarfire na wá, Dadaamiya keni á de tsatertetse geni tá de njá antara Yaisu.

¹⁵ Náwa elva na ndza ña shanaa ñere áza Yaakadada, a ba ñane wá: Vaci eptsaaara á sawa am samaya ñanna wá, watse mí desá mi-ka zunñwe arge emnde na emtsaremtsa na, á bina.

¹⁶ Vacite ñanna wá, Dadaamiya á de ndasendahe elva-aara á ba an ká kwára. Male á malika-aha keni á de keta kwara, a ndahese náza-aara. Derkwákwá á Dadaamiya keni tá de fertanteferta, lauktu á de tsekwa Yaakadada á sawa am samaya. Am iga á una ñanna maa, tá de tsettse emnde a fetarfe na ndza matsarmatsa werre na am fáyá,

¹⁷ lauktu á de dámida Dadaamiya átirpalle antara miya emnde na watse má an shifa na baðemmire á miya á dem kumba, mí de ja ire an Yaakadada am zhegela. Kwaye ñane njá á miya na ni watse mí de njá estuwa áza Yaakadada dem ba ge ðekideki.

¹⁸ Kwa cenáncenka-he una baðemme? Ekhyawakhya ervaunñe á kure an elva ñanna ma vaatara keni am dagave á kure.

5

Ma vaatara keni njawinja am niya á kure ge ufa Yaakadada

¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, áte sarte na á de sawa duksa-aha ñanna átekwa na maa, kure, ma banerakuranka mazla-aara keni ba kalle.

² Adaba kure keni diyakurdiya baðemme, geni vacite na Yaakadada á de eptsá á sawa na wá, watse ba bresse ba estuwa ba seke sawa á neyle.

³ Á ba am sarte na tá de banba emnde: Kina wá, anñkwa hairire na, keða-aatare ba ge ðekideki na keni á de tsekwateraare á ba am sarte ñanna, am bressire ba estuwa seke má á tsekwaara yá egdzere ge mukse á huðe. Vacite ñanna wá, watse baaka ñezla-aatare ðekideki.

⁴ Egdzar mama-aha-aaruwa kure wá, gakurevka ba seke emnde na tá am tabeðammire na, geni á se shakursha sarte ñanna am bressire ba estuwa.

⁵ Baðemmire á kure, kwa ba seke emnde na tá zlalá am parakkire á vaciya na. Miya emnde a fetarfe wá, baðemmire á miya gamiyevka ba seke emnde na ni tá zlalá am tabeðammire á vaciya na.

⁶ Adaba una ñanna wá, paumika hare, njawamika ba seke emnde umele, weshawamiyanteka enñkale á miya an duksa umele ðekideki.

⁷ Njá ba nja keni ábi tá paná ba emnde na tá am vaciya na hare. Am larde-aha á miya, enñkale am ire á emnde tá weshante á ba an vaciya ñanna.

⁸ Amá miya wá, samiyesse am vaciyire, gamiyevge emnde a zlala am parakkire á vaciya. Adaba una ñanna, njawaminja an enñkale á miya, fawamitarfe áte Yaisu *Almasiihu, magawamimaga háyáviere. Duksa-aha ñanna gevge ba seke kebebbe á miya ge tsufa vuwa á miya. Zlaðe áðaliye: faumifa táma ba shagera áte vacite na watse á de ñezlamiseñezle Dadaamiya ba ge ðekideki na. Táma ñanna keni gevge ba seke tunñkur ge tsufa ire á miya.

⁹ Njauminja ba estuwa, adaba Dadaamiya dzeramiseka ge za miya an shairiya má de jaaja ervaunñe, amá a dzeramise geni á ñezlamiseñezle á kya erva an Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu.

¹⁰ Yaisu Almasiihu wá, ndza a emtsaa adaba miya. Ndza a emtsaa adaba miya geni watse mí de njá kerðe antara ñane. Una ma emtsamimetsa, ma watse má á ba an shifa á miya emtsaade keni, watse mí de njá kerðe má eptsapta á sawa.

¹¹ Kwa cenancenka-he una baðemme? Ma ware á kure keni a fanemfe ndzeða am vuwa ge ura umele an ñane, melawanumele ge ire á kure ma vaatara keni, áte una kwá anñkwa maganá kure kina na.

Názu á kwaratersá Paul am halavuwa á elva-aara

¹² Egdzar mama-aha-aaruwa, nǎ ankwá á nǎlakurnǎla: taslawá á kure, faufa zherwe áte emnde na a dzeratersaa Yaakadada ge maganaa slera-aara am dagave á kure na, a dzeraterse ge fakuru hyema antara tá kwarakurse elva-aara na.

¹³ Faufa zherwe áte itare, marawateránmara háyáva á kure adaba slera na tá maganá itare am dagave á kure na. Iyau, njawinja áte emtakire am dagave á kure kwa emnde a fetarfe bademme.

¹⁴ Nǎ ankwá á nǎlakurnǎla zlaǎe adaliye egdzar mama-aha-aaruwa, taslawá á kure, valawaterarvale ge emnde a mága masefire na tá am dagave á kure; fawateremfe ndzedá am vuwa ge emnde na tá shekwaaka gázla na; melawaterumele ge emnde na baaka payda-aatare; fawaterfe ervaunde ge emnde bademme.

¹⁵ Ekkure wá, faufa hyema ba shagera, eptsawannaaka emtanjkire ge ura an emtanjkire. Arge una nǎna wá, ma vaatara keni wavauwáva ba shagera ge mága maggwire am dagave á kure, magaumága una nǎna áte emnde bademme.

¹⁶ Ma vaatara keni njawinja á ba an higa á kure.

¹⁷ Magaumága maduwa, icawanseka dekideki.

¹⁸ Ma a shakur vaatara duksa keni, bawanánba ususe ge Dadaamiya, una ma emtakire, ma emtanjkire keni. Una duksa na á kataná Dadaamiya ázekure emnde na gakurevge palle antara Yaisu *Almasiihu na.

¹⁹ Piyawanteka dekideki ge Shedekwe Cudedde slera-aara.

²⁰ Estuwa, má ura á ndahá nabiire keni, epsawanaaka elva-aara.

²¹ Ma uwe keni lawanaale emtsaade ba shagera, lauktu kwá nǎnaaǎna una shagera am hude-aara.

²² Bademme á názu átuge shagerkire na, kure sawansese ire á kure am hude-aara.

²³ Dadaamiya na edda á vamita hairire na, a gakurvege ba nane zlaǎe adaliye emnde cudedde bademme, am enkale á kure, am shifa á kure, ira vuwa á kure bademme. Daaci á de jerka duksa mándzawe am kure dekideki vaci eptsa á Yaakadada Yaisu *Almasiihu.

²⁴ Dadaamiya na a dzerakursaa nane ge gakurve emnde-aara na wá, nane á eptseka elva-aara dekideki, á de gakuranvege ba nane una nǎna.

²⁵ Nǎ baa ba kure egdzar mama-aha-aaruwa: magaumága maduwa arge nǎre keni.

²⁶ Gauga use-aha á nǎre ba shagera am dagave á kure emnde a fetarfe.

²⁷ Yá magakurá ba tasle, an zhera á Yaakadada, ndaundaha wakita na á katafke á emnde a fetarfe bademme.

²⁸ Ngurna na á magaterá Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu ge emnde na, a hyetehye áte kure bademme.

Buwire á wakita na a puwatertaa Paul ge emnde a TAISALAUNIKI

Ga use á Paul

¹ Wakita na yá anƙwa puwaná ba iya Paul, nǎ antara Silwanus, ira Timaute. Nǎ anƙwa gaku use ge kure emnde á Dadaamiya an Yaakadada Yaisu *Almasiihu na kwá am larde á Taisalauniki na.

² Tara Eddemiya Dadaamiya tá an Yaakadada Yaisu Almasiihu a magarakuránmaga ngurna, a varakurteva hairire.

Shairiya á emnde vaci eptsá á Yaakadada Yaisu

³ Nǎ baa ba kure egdzar mama-aha-aaruwa: Nere wá, ma vaatara keni sey nǎ yanka slafaná we á nǎere ge Dadaamiya áfaba kure. Una zlaya jipu, áfaba farfe zlabé ádaliye fetarfe á kure áte Yaisu *Almasiihu, háyávíre na am dagave á kure keni farfe ba kwakya.

⁴ Áfaba una nǎanna, nǎere nǎ higa á ba an higa ge ndaha labare á fetarfire á kure áza emnde á Dadaamiya baďemme, áfaba tá shakuru zlaďa kwakya, aley gazlakurka dekideki, kwá á ba an fetarfire á kure áte Yaisu Almasiihu.

⁵ Una nǎanna á maramiya shairiya á jirire na watse á se maganá Dadaamiya áte emnde na. Iyau, ba kwakyire á zlaďa na kwá anƙwa bashaná kure kina na keni, á maramiya ba duksa, geni kure hayaikurephye emnde a dem zlanna á Dadaamiya, zlanna na kwá anƙwa basha zlaďa áfaba nǎane na.

⁶ Una ba jirire, Dadaamiya wá, á de kyá shairiya-aara á ba áte jirire. Nǎne á de eptsaternaaptsa zlaďa nǎanna ge emnde na tá anƙwa magakurá palase kina na.

⁷ Amá kure emnde na kwá anƙwa shá zlaďa am erva-aatare kina na, antara nǎere, ge miya wá, á de vamiteva puwansepuwe, má eptsaptsa Yaakadada Yaisu á sa am samaya antara malika-aha-aara tá an deďemire na.

⁸ Má watse á sáwá Yaakadada Yaisu nǎanna wá, á de sáwá am dagave á nara á kára yaikke, ge se kya shairiya á emnde na ďabarka Dadaamiya, antara emnde na eksaranteka labare á higa, elva á Yaakadada á miya Yaisu na.

⁹ Ba seke bikere-aatare, Dadaamiya á de faterare laruwa yaikke, tá de njá am laruwa nǎanna ba ge dekideki, yiyiye an nǎane, tá de puweteka ice-aatare dekideki áte sleksire á Yaakadada á miya an daradza-aara jipu na.

¹⁰ Baďemme á una-aha nǎanna á de magava ba vaci á eptsá á Yaakadada Yaisu á sa am samaya. Vacite nǎanna, baďemme á emnde na ta fetaare áte nǎane wá, tá de gálá ba nǎane á ba an ká kwara, tá de edďema baďemme. Daaci, kure wá, watse kwá anƙwa am dagave á emnde nǎanna keni, áfaba eksakuranteksa elva-aara na ndza nǎ balakursebale na.

¹¹ Áfaba una nǎanna wá, ma vaatara keni nǎ yanka nǎala Dadaamiya áfaba kure. Nǎ anƙwa nǎala ba nǎane geni á gakuranvege zlalava á kure áte una a dzerakurse geni kwá zlalá estuwa. Nǎ anƙwa nǎala zlabé ádaliye geni a melakurumele ge mága názu kwá kátá maganá kure ge shagerire, antara slera na kwá anƙwa maganá áfaba fetarfire á kure áte Yaisu *Almasiihu. Nǎ anƙwa nǎala zlabé geni a magakuránmaga una-aha nǎanna an hakuma-aara.

¹² Daaci, áfaba ngurna á tara Eddemiya Dadaamiya antara Yaakadada Yaisu Almasiihu na wá, baďemme á emnde tá shánsha gálá Yaakadada Yaisu áfaba kure. Kure keni, watse tá galakurgála emnde áfaba nǎane.

2

Sesse á edda una zlazlad'a hala-aara na lauktu á de sawa Yaisu

¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, náwa názu yá kwarakursá ya áte sarte a eptsá á Yaakadada Yaisu *Almasiihu na, watse bademme á miya mí de jammeje ázejara na. Ná an̄kwa n̄alakurn̄ala, taslawá á kure,

² ma a se bakurnaa ware geni hyephye sarte á tsekwa á Yaakadada keni, kure magauka najipu-aara emtsaade, gazlauka dekideki. Una ma edda-aara a se balakurse am nabiyire, ma kwa cenanaa am waazu á malum-aha, bi watse á de bánba ura umele geni ndza a puwetaa ba Paul, dabauka kure dekideki.

³ A kedakuraaka ura umele ba dey sele, adaba vacite n̄anna á de sawka am tsekadfire ba estuwa. Am sarte n̄anna, emnde kwakya watse tá de dzámka áte Dadaamiya dekideki. Zlabe adaliye keni sey má sesse edda una mándzawe hala-aara na watse tá dá ba n̄ane zun̄hwe á dem tate á shá zlad'a á emnde a mága haypa na.

⁴ Má sesse edda una mándzawe hala-aara n̄anna maa, watse á ganvege ire-aara ba seke Dadaamiya, watse á piyarterepiya ge emnde bademme geni a yaránya názu tá an̄kwa kezlán ugje na bademme, una ma emnde na tá an̄kwa kezlán ugje ge Dadaamiya an̄ jirire na, ma emnde na tá kezlán ugje ge uwe keni, bademmire á emnde. De bá am mashidi á Dadaamiya na yaikke na keni, watse á naba duwa n̄ane á de njá am hude-aara, geni emnde tá kezlán ugje ba ge n̄ane palle na.

⁵ Ábi am sarte na yá ázekure keni, ndza ya ndakurnda duksa n̄anna bademme. Una n̄anna dedde am ire á kure emtu?

⁶ Amá kina wá, zlabe an̄kwa názu a piyetaa lámare n̄anna ge mágava kina. Kure keni diyakurdiya una n̄anna bademme. Estuwa, sey má hyephye sarte na a tsanaa Dadaamiya na, lauktu á de sesse edda una mándzawe hala-aara n̄anna áte parakkire.

⁷ Adaba ba kina na keni, n̄ane á ba átira mága emtan̄kire-aara n̄anna am ervaun̄de á emnde kwakya, amá emnde n̄anna diyarka emtsaade. Watse á sawa, amá zlabe kineka emtsaade, sey má Dadaamiya ndansendahe ge edda una ni an̄kwa á piyantepiya na, geni a yanánya barama.

⁸ Am iga á una n̄anna wá, daaci á de sesse n̄ane. Amá á se kedanaaked'a Yaakadada Yaisu *Almasiihu á ba an̄ effeya na watse á segashe am mbuwe-aara na, má samsa n̄ane an̄ hákuma-aara á sawa am samaya.

⁹ Sawa á edda á hala n̄anna wá, watse an̄ hákuma á Shaitaine, á se mára nalaama-aha gergere, an̄ najipu-aha gergere, amá watse bademme ba fida.

¹⁰ Má samsa n̄ane wá, á se maga jeli á emtan̄kire gergere ge jateraa en̄kale ge emnde na tá áte un̄hule á keda na. Daaci tá de keda náza ba ge dekideki, adaba itare kwalarevkwale ge dába jirire, wayarteka geni jirire á lya ura am lámare n̄anna.

¹¹ Adaba yarnaaya jirire á Dadaamiya na wá, Dadaamiya keni a naba magaa hákuma-aara áte itare, a hed'ateraa en̄kale, ta naba fetaare áte duksa na fida ba dey.

¹² Kwa cenánceneka-he una bademme? Daaci bademme á emnde na ervaun̄de-aatare yanaaya fetaare áte jirire, tá kátá mága ba emtan̄kire bademme na wá, tá de nezleka vaci shairiya.

Dadaamiya a dzerakurse ge lyakurselye

¹³ Nere wá, ma vaatara keni n̄a yanka slafaná we ge Dadaamiya adaba kure, egdzar mama-aha-aaruwa. Dadaamiya wá, wayakurwaya, ndza a dzerakurse kwaye zlabe am fantaufe á duksa bademme, geni watse á lyakurselye an̄ hakuma á Shedefwe Cufedde. Estuwa a gakurvaa n̄ane emnde-aara, adaba kure eksakuranteksa jirire-aara.

¹⁴ Adaba una nanna Dadaamiya a dakurte am sarte na na de balakursaa labare á higa na. Daaci kure keni, watse kwá á ba an slede á kure ge higa antara Yaakadada Yaisu *Almasiihu am yaikkire-aara na an daradza jipu na.

¹⁵ Adaba una nanna, tsawaatse ba degdege am fetarfire á kure, egdzar mama-aha-aaruwa. Nawanaaŋa ba shagera názu na kwarakursaa n̄ere na bademme, ma una ndza na kwarakurse á ba an we, ma una ndza na puwakurte áte nalmesheri keni, a seska am ire á kure dekideki.

¹⁶ Eddemiya Dadaamiya wayamiwaya. Am ngurna-aara a naba vamite tsekadfire am ervaun̄de náza ba ge dekideki, an̄kwa á melamiyumele ge fete táma á miya áte n̄ane.

¹⁷ A fakuremfa ba n̄ane palle, tá antara Yaakadada Yaisu Almasiihu tsekadfire am ervaun̄de; ma vaatara keni a varakurteva ba itare ndzeđa ge ndáhá názu shagera, ma ge mága duksa jirire keni bademme.

3

Magaumága maduwa arge n̄ere

¹ An̄kwa duksa palle jauje, egdzar mama-aha-aaruwa: magaumága maduwa arge n̄ere, geni a hyemhye elva á Yaakadada am slede bademme áte watsewatsire. Magaumága maduwa geni emnde keni a farfe zherwe áte elva á Yaakadada ba seke náza á kure.

² Zlabe ádalije, n̄alaun̄ála Dadaamiya geni a dan̄eremka am erva á emnde a mándzawe. Adaba tá an̄kwa emnde na yanaaya ervaun̄de-aatare fetaare áte Yaakadada.

³ Yaakadada á yakurka an ire á kure. Á de fakurma ba n̄ane ndzeđa am vuwa, á de tsufakurtsufa am masiba-aha na á de saná shaitaine á sete kure bademme na.

⁴ N̄ere keni a melan̄erwa ba Yaakadada geni a magan̄erka shaige áte kure dekideki. Diyan̄erdiya ganakini kwá an̄kwa maga ba názu ndza na kwarakursekware na, diyan̄erdiya geni kwá de yánka ma vaatara keni.

⁵ A melakurumele Yaakadada Yaisu *Almasiihu am ervaun̄de á kure geni kwá diyeddiye háyáva na á wayakurá Dadaamiya an n̄ane na. A melakurumele geni kure keni kwá gevge emnde á farvaun̄de ba seke n̄ane.

Shagera ma ware keni a emmága slera

⁶ Egdzar mama-aha-aaruwa, názu n̄a bakurná n̄ere an zhera á Yaakadada Yaisu *Almasiihu wá, n̄a bakurá ba ni: má kwa naa ura fetarfe á maga masefire, n̄ane cenaaka elva á n̄ere na wá, ura estuwa, naba yawánya tate-aara.

⁷ Ba kure an ire á kure keni, diyakurdiya sera-aara bademme ge n̄a áte náza á n̄ere. Adaba am sarte na n̄a ázekure na wá, magan̄erka masefire dekideki.

⁸ N̄ere zan̄erka dáfá áte ura ba dey. N̄ere keni ndza n̄a maga ba n̄gedepa á n̄ere vayi vacika, geni a gan̄erevka gwatame arge kure ge zan̄eru náza za.

⁹ Una nanna keni ndza n̄a magán geni baaka hakuma á n̄ere ge zá dáfá áte kureka. Amá ndza n̄a magán ge marakura gáráva shagera.

¹⁰ Am sarte na zlabe n̄a ázekure keni, ndza n̄a ndakurndaha bademme, a ba n̄ere: Má edda-aara kwalevkwale ge mága slera, a zeka dáfá keni.

¹¹ Na ndahanaa ádaba uwe una nanna? Adaba n̄a an̄kwa cena: tá an̄kwa emnde na wayarka mága slera dekideki na am dagave á kure, slera-aatare ba dem elva-aha á emnde umele.

¹² Náwa elva na n̄a baterán ge jeba á emnde nanna an zhera á Yaakadada Yaisu *Almasiihu: Ekkure keni eksawanteksa mága en̄kale, magaumága slera á kure ge gela ire á kure.

¹³ Daaci, egdzar mama-aha-aaruwa, kure wá, ma vaatara keni yawánka mága maggwire dekideki.

¹⁴ Má kwa naa ura ni cenaaka názu njá anƙwa kwarakursá ɲere am wakita na wá, diyaweddiye edda-aara ba shagera, yawánya tate-aara, geni a jeɲa zherwe.

¹⁵ Amá wá, eksauka áte kelaadire; ekkure wá, bawanánba áte njá á egdza mamire.

Use antara barka am halavuwa á elva-aha

¹⁶ Yaakadada wá, edda á hairire ba ɲane. Ma vaatara keni a vakurteva hairire áte una a disaa ɲane; a yákuraaka deme Yaakadada.

¹⁷ Náwa una wá, yá anƙwa puwaná ba iya Paul an erva-aaruwa mazla-aara ge gakur use-aaruwa zlaɓe ádaliye, ba seke una ni yá magán ba estuwa am wakita-aha-aaruwa baɗemme na. Kwaye ɲane fantefa erva-aaruwa áhuna.

¹⁸ A hyetehye ɲurna á Yaakadada Yaisu *Almasiihu áte kure baɗemme á kure.

Zunḡwire á wakita na a puwantaa Paul ge TIMAUTE

Ga use á Paul ge Timaute

¹ Wakita na yá anḡkwa á puwetá ba iya Paul, ya slebela á Yaisu *Almasiihu na mí fete tama á miya áte ḡane na. Ya slebela-aara adaba ta eksisaa ba itare antara Dadaamiya Slelyamilya.

² Yá anḡkwa puwaktá ge ekka Timaute, ekka na gakevge ba seke egdza-aaruwa, adaba ka fetare áte Yaisu Almasiihu ázeruwa. Eddemiya Dadaamiya antara Yaakadada Yaisu Almasiihu, a magarakánmaga ḡurna, a zarakvaarze, a varakteva hairire.

Faufa hyema, tsahauka názena á zlaleka an elva á Dadaamiya

³ Am sarte na yá zlálá á dem Makiduniya keni, ndza ya bakánba geni njinja am Aifaisus. Kina keni ya bakánba zlaḡe adaliye: njinja á ba áhuwa, geni ká piyaterantá ka ge emnde na tá kwaraterse názena á zlaleka an elva á Dadaamiya na ge emnde.

⁴ Ká baterná ka geni a yaránya shunḡula á labare á eggye-aha an ervaunḡde-aatare bademme na. A yaránya pákyá *kergema á eggye-aha baaka halavuwa-aara d'ekid'eki na. Adaba á melateruka ge emnde d'ekid'eki ge mága namaari á Dadaamiya, á saterá ba gá jawe ge emnde. Namaari á Dadaamiya ḡanna wá, mí dise á ba an fetarfire á miya áte ḡane.

⁵ Dalila una ni ká de bateraná ka una ḡanna maa, ba geni a wayarwaya an emnde an ervaunḡde-aatare palle. Ge wáyá emnde umele keni maa, ervaunḡde-aatare a gevge an bara, tá maga ba duksa shagera na á kataná Dadaamiya na, antara tá fetarfe á ba an jirire.

⁶ Emnde umele wá, dzalarevdzále áte unḡule á jirire, yaranya mága shagerire ḡanna, tá shunḡula ba elva-aha na baaka nampire-aara d'ekid'eki na.

⁷ Wayarwáya geni tá gevge malum-aha á *tawraitá, tá kwaraterse ge emnde á ba an ndzedá, amá ba itare keni tá cenánka duksa ḡanna tá ndahaná ba itare an we-aatare, tá ámbera kwaraterse ge emnde na.

⁸ Diyamidiya ganakini shairiya-aha á Dadaamiya wá, shagera má ura á ed'adaba an unḡule-aara.

⁹ Diyamidiya geni Dadaamiya wá, a saterán ge emnde a jirireka shairiya-aha-aara, amá ge emnde na kwalarefkwale d'aba ḡane. A saterán ge emnde na baaka lyáwá á Dadaamiya am ervaunḡde-aatare, ge emnde na ta feka zherwe áte ḡane, antara emnde a mága haypa, antara ge emnde na ta epsawa názu a ndahanaa wakita-aara, antara ge emnde a ceba shifa á dada-aha-aatare antara mama-aha-aatara, ge emnde a ceba shifa á emnde bademme.

¹⁰ Zlaḡe adaliye: Dadaamiya a sateraa shairiya-aha-aara ge emnde a mága gwardzire, antara emnde na tá zlava an zala-aha umele ba seke itare ge muksire; ge emnde na tá ila emnde ge de valateraa am tate umele, ira ge emnde a fida. Dadaamiya a saa shairiya-aha-aara wá, adaba bademme á duksa-aha na á badza názu a kwaramisaa ḡane.

¹¹ Bademme á duksa-aha ḡanna wá, á kwaramisá ba labare á higa, elva a Yaisu *Almasiihu. Labare á higa ḡanna wá, á sawa áza Dadaamiya Saksage, ba ḡane una edda á barka, a fiyaare de balaterá labare á higa ḡanna ge emnde.

Paul á gálá Dadaamiya adaba ḡurna na a magannaa ḡane

¹² Yá ankwá slafaná we-aaruwa jipu ge Yaakadada Yaisu *Almasiihu, adaba diyeddiye ganakini watse yá maganá slera-aara an ervaunde-aaruwa palle, daaci a naba eksise, a give slebela-aara. Adaliye yá slafaná we-aaruwa adaba ndzedá na ankwá á vitá nane am slera nanna.

¹³ Werre wá, ndza kwakya elva yaiyaihe na ya velyanaa ya áte nane, ya naba zlazla zhera-aara, antara ba zladá keni fanaterarfe ge emnde-aara. Bademme á una nanna, aley Yaisu Almasiihu a naba zivaarhe, adaba zlafe fantarka áte nane, ndza diyanka názu ya maganaa ya.

¹⁴ Yaakadada Yaisu wá, magiyánmaga ngurna kwakya. A naba vite fetarfire, antara wáyáva ganakini yá wayetewayá nane.

¹⁵ Náwa elva a jirire na baaka arge nane dekideki, shagera tá lyevaalya emnde bademme an ervaunde-aatare palle: Yaisu Almasiihu a sawhe á sem duniya, a se lyá emnde a mága haypa, kwakya-aara ba iya edda á mága haypa nanna.

¹⁶ Amá Yaisu Almasiihu wá, ba iya na janateruje ge emnde bademme an haypa na keni, a naba zivaarhe. De katafke keni, á maraterná an una nanna ge emnde ganakini nane wá, slefarvaunde jipu, a fartarfe áte nane, tá shansha shifa na á zleka na.

¹⁷ Dadaamiya wá, ma vaatara keni Sleksa ba nane palle. Nane ankwá ba jirire, amá ura á nánka an ice. Ba nane una Dadaamiya, baaka kalle-aara. Emnde bademme a galargálá ba nane palle. *Aamin.

¹⁸ Ekka Timaute wá, gakevge ba seke egdza-aaruwa. Daaci náwa elva na yá bakaná ya: Elva na ta ndanaa nabi-aha werre na wá, nanaa elva nanna ba shagera am ire á na, lauktu ká de tsaatse an dzañdzañire.

¹⁹ Ma vaatara keni tsaatse á ba áte fetarfire á na, a demka duksa á baakire á zherwe á dem ervaunde á na. Emnde umele wá, cenarka názu á baterná ervaunde-aatare. Adaba una nanna, garevge yiyiye an Dadaamiya.

²⁰ Náwa tara Himainaiyus, antara Alaikzandere ta dabete sera á emnde nanna. Adaba una nanna yanateraaya am erva á Shaitaine, geni a sharánsha enkale-aatare, lauktu watse tá dalika á valya elva yaiyaihe áte Dadaamiya.

2

Melawaterumele ge emnde bademme an maduwa-aha á kure

¹ Duksa zunñwe na yá bakurná ya ge kure emnde a fetarfe wá: melawaterumele ge emnde bademme an maduwa-aha á kure. Nalawateruñale Dadaamiya an slafa we á kure campaukkwe, adaba názu á magaterná nane ge itare.

² Magaumága maduwa arge slekse-aha, antara male-aha umele na tá an hakuma na bademme, ganakini mí njinja an lampire, mí njinja an hairire am larde á miya. Má shamiyánsha una, lauktu mí shá fa-zherwe áte Dadaamiya, mí njá an lyawa-aara am ervaunde.

³ Mága maduwa arge emnde wá, shagera jipu. Adaba á higarhiga Dadaamiya Slelyamilya.

⁴ Adaba nane wá, wayaawaya emnde bademme tá diyeddiye jirire á elva-aara, tá fetarfe, tá lyelye shifa-aatare.

⁵ Adaba baaka Dadaamiya umele, sey ba palle. Slemela emnde antara Dadaamiya keni sey ba palle. Nane keni ba urimagwe, ba nane una Yaisu *Almasiihu.

⁶ A se yaa shifa-aara, geni á lyelye emnde bademme am sarte na a wayetaa Dadaamiya na. An emtsa-aara nanna wá, á maraterán ge emnde geni Dadaamiya wayaawaya á lyelye emnde bademme.

⁷ Adaba una nanna, Dadaamiya a give slebela-aara, geni yá de balaterá elva nanna ge emnde á larde umele, yá de kwaratersekwere jirire á elva nanna, geni itare keni a fartarfe áte nane. Una yá ndaha ba jirire, icaneka fida dekideki.

⁸ Daaci duksa na yá kataná ya wá, ma am tate-ara keni yá kátá zala bademme tá welaavewele an mága maduwa. Amá wá, sey ervaunđe-aatare an bara, an ekhya, baaka ga jawe keni am dagave-aatare.

⁹ Ge ɲwasha keni maa, yá kátá tá ɲguɗa patele-aatare ba deydey-aara, a magarka jeba á ɲguɗa patele na ni tá maganá an niya, ganakini a zhararaterzhara emnde bademme na. Zlaɓe ádaliye wayanka tá keɗa sarte-aatare bademme ba ge tataya ndera ire an lawa gergere, antara ɲguɗa náza ɲgelawire, antara tataya kacakaca na zlazlaɗa jipu na. Amá, a tsekwartsekwa kazlaɲa-aatare an unɲule-aara.

¹⁰ ɲgelawire-aatare ge itare wá, a gevge an mága shagerire. Zlaya-aatare ba una ɲanna ge ɲwasha na tá an lyawa á Dadaamiya am ervaunđe.

¹¹ Daaci, máki kwá aɲkwa tsaha duksa á katafke á Dadaamiya wá, a njarinja ɲwasha ba tsekadɗe, a magarmaga fesarfire an ervaunđe-aatare bademme.

¹² Vananteka ya baráma ge mukse ganakini á kwaratersá ɲane duksa ge zala, bi á geva male ɲane arge itare, amá a njinja ba tsekadɗe.

¹³ Adaba Dadaamiya a nderaa ba Naadama zunɲwe, lauktu a nderaa Hawwa.

¹⁴ Zlaɓe ádaliye maa, Shaitaine a de janaa eɲkale ge Naadama ka, amá a de janaa eɲkale ba ge mukse. Daaci ba mukse una fansarka ge Dadaamiya.

¹⁵ Amá mukse wá, á de shá shifa áza Dadaamiya adaba egdzara na á yáná ɲane. Amá wá, sey á fetarfe áte ɲane, á maga wayavire áte emnde, á maga názena á kataná Dadaamiya, ira zlalava shagera.

3

Male am aiklaisiya

¹ Nawa elva yaikke, jirire zlaɓe ádaliye: Edda una wayaawaya mága slera á gev male am aiklaisiya wá, slera shagera una á kataná ɲane.

² Male am aiklaisiya wá, sey zlalava-aara a gevge ba kalkale, baaka duksa mándzawe am ɲane. Edda á mukse palle. A gevge edda una á kwarukware vuwa-aara am duksa bademme, slenɲkale am duksa na a maganaa ɲane bademme, a gevge edda á daradza, a gevge slelyiya wayve-aha am mba-aara an higa, a gevge slediya ge kwaraterse duksa an unɲule-aara ge emnde.

³ Male am aiklaisiya wá, a gevka slembazla, bi sledagala, bi slegá jawe, bi slewáyá nalmane, amá a gevge slefarvaunđe.

⁴ Zlaɓe ádaliye sey edda una ni a kwarukware huɗe á há-aara keni, egdzara-aara tá cená elva-aara, tá fansarfe an ndzedá-aatare bademme.

⁵ Yá ndahaná adaba uwe una? Adaba má edda-aara diyaaka kwara huɗe á há-aara, á de tsanmaare estara kena ge aiklaisiya á Dadaamiya?

⁶ Zlaɓe ádaliye: A gefka edda una a fetaare ba herzhe na áte Yaisu *Almasiihu, geni a demka am gala ire. Máki estuwa wá, shairiya-aara á de gev ba palle an náza á Shaitaine.

⁷ Edda una gevge male am aiklaisiya wá, a shánsha seydire shagera á sawa áza emnde na ta ágashe geni shagera zlalava-aara. Má baaka una ɲanna wá, tá de epsawepsawa emnde, daaci á de demda am erva á Shaitaine zlaɓe adaliye.

Emnde a sawari á aiklaisiya

⁸ Daaci, ba duksa palle ge emnde a sawari á aiklaisiya keni. Sey a garevge emnde na shagera zlalava-aatare, a garevka emnde na tá an nara bu-buwa. A garevka emnde a mbazla, bi emnde a gá nalmane an zlerma.

⁹ Itare wá, a tsaraatse á ba áte elva a fetarfire na a kwaramisaa Dadaamiya am wakita-aara na palle, a magarmága názena á kataná Dadaamiya.

¹⁰ Zlaɓe ádalíye: Lauktu kwá dzera emnde a sawari á aiklaisiya wá, sey kwá zlauzle am gya hala-aatare emtsaafde. Má shakuránka duksa mándzawe am itare wá, lauktu kwá faterar slera ɲanna.

¹¹ Nwasha-aha-aatare keni maa, a garevge ba ɲwasha na ni shagera zlalava-aatare na. A garefka emnde a paysaɗa, bi emnde a mbazla. Itare wá, a garevge emnde na dzayye ervaunɗe-aatare am duksa baɗemme.

¹² Slesawari á aiklaisiya wá, mukse-aara sey ba palle, diyaadiya tsatermaare ge egdzara-aara, antara huɗe á há-aara baɗemme.

¹³ Emnde a sawari á aiklaisiya wá, má shagera slera-aatare wá, tá an daradza jipu áza emnde. Itare tá dzegwándzegwa ndaha elva á Yaisu *Almasiihu ba parakke á katafke á emnde, aɗaba fartarfe an unɲule-aara.

Jirire á elva na a samiyansaa Dadaamiya

¹⁴ Yá tama dezeɲa ba herzhe na, amá keni náwa yá puwakte nalmesheri na wá,

¹⁵ ganakini ma danaaka watsewatse keni, ká naba diyeddiye geni tá njá estara emnde na tá am huɗe á há á Dadaamiya. Huɗe á há á Dadaamiya ɲanna wá, amaana aiklaisiya á Dadaamiya, Dadaamiya na ni aɲkwa ba jirire na. Aiklaisiya ɲanna wá, á ɲaná ba ɲane jirire á Dadaamiya, ba seke náza á kawé á bere á ɲaná ɲane ire á bere na.

¹⁶ Elva na ni a samiyansaa Dadaamiya am nadina á miya na wá, elva a jirire jauje ge duksa na am duniya baɗemme, baaka ura á gan jawe ɗekideki. Elva ɲanna ba Yaisu *Almasiihu:

ɲane a naba gev urimagwe, a maresaa ba Sheɗekwe Cuɗeɗɗe geni ɲane slejirire, malika-aha keni naránna, emnde keni baarseɓale waazu-aara am larde-aha gergere, emnde kwakya fartarfe áte ɲane am duniya, daaci a eksante ge Dadaamiya á dem samaya, á dem tate na an daradza jipu na.

4

Má herzhapteherzhe zla á duniya, emnde umele tá de yá fetarfire

¹ Sheɗekwe á Dadaamiya a enndaha ba parakke, geni má herzhapteherzhe zla á duniya wá, emnde umele tá de yá fetarfire, tá de cena elva á emnde na kedateraakeda shaitaine, tá de ɗabete shagerkire na a kwaratersaa shaitaine ge emnde ɲanna.

² Emnde a fida ɲanna baaka jirire-aatare ɗekideki, gaaga shaitaine ervaunɗe-aatare, tá de keɗátera ba itare emnde áte unɲule a jirire.

³ Ta bantsa emnde ɲanna: Ba gá mukse keni shagerka. Zlaɓe ádalíye, tá aɲkwa piyaterante ge emnde geni a zarka náza za-aha umele aɲkwa gergere. Amá Dadaamiya a nderaa náza za gergere wá, ba geni tá de záná emnde. Daaci emnde na fartarfe, diyareddiye jirire á Dadaamiya wá, ta naba za duksa ɲanna, má slafarannaaslafa we-aatare ge Dadaamiya.

⁴ Aɗaba baɗemme á názu a nderanaa Dadaamiya shagera, baaka una laake am huɗe-aara, má mí lyiyaná an slafa we á miya ázeɲara.

⁵ Aɗaba elva á Dadaamiya, antara maduwa am zhera-aara á ganvege náza za ɲanna cuɗeɗɗe.

*Sleslera á Yaisu *Almasiihu an jirire*

⁶ Naba kwaratersekwere elva ɲanna ge egdzar mama-aha á miya emnde a fetarfe, ká gevge sleslera á Yaisu *Almasiihu á ba an jirire, ká gevge ndzendzedá áte unɲule á Dadaamiya, aɗaba ɲakanaaɲa jirire an ervaunɗe á ɲa palle, hyemhye elva-aara am vuwa á ɲa.

⁷ Yanánka ervaunđe á ɲa ge narwandza-aha na á melakuka ɔfekideki áte unɲule á Dadaamiya na. Ekka wá, ma vaatara keni emmága ba názena á kataná Dadaamiya an ndzedá á ɲa baɔfemme.

⁸ Á ba am duniya na keni, edda una aɲkwa á sala vuwa-aara wá, aɲkwa nampire-aara cekwaanɲuɔɔ. Amá slewava ge maga názena á kataná Dadaamiya wá, kwakya nampire-aara. Aɔfaba á ba am duniya na keni diyaadiya ganakini á shansha shifa aɲwaslire, diyaadiya geni shifa ɲanna á zleka ɔfekideki.

⁹ Elva ɲanna wá, elva a jirire, shagera tá lyeválya emnde an ervaunđe-aatare palle.

¹⁰ Aɔfaba una ɲanna, má aɲkwa wava an ndzedá á miya baɔfemme ge mága slera ɲanna, aɔfaba mi fete tama á miya áte Dadaamiya na aɲkwa ba jirire na. Diyamidiya ganakini ba ɲane una Slelya emnde baɔfemme, kwakya-aara ba emnde na ta fetaare áte Yaisu Almasiihu.

¹¹ Bateránba elva ɲanna ge emnde, kwaratersekware eɔɔfaba-aara keni.

¹² Tsaatse ba dzaɲdzaɲe, a farakarka uksaɲwire aɔfaba ka egdzere. Ekka wá, gevge gáráva shagera ge emnde a fetarfe baɔfemme, ma am ndaha elva, ma am zlalava shagera, ma ge waya emnde, ma ge fetaare áte Dadaamiya, ma ge ɲa cuɔeɔɔ keni, gevge garává shagera ge itare.

¹³ Tsaatse ba shagera ge ndahater wakita á Dadaamiya ba kelaazare, ká palater-naapala sera-aara. Kwaratersekware á ba áte una ɲanna dem sarte na má danemda ya.

¹⁴ Maɲka slera an hakuma na a vaktaa Dadaamiya na an iga á erva. Aɔfaba vacite ɲanna nabi-aha á Dadaamiya, ta magaa nabiyire áte ka, emnde a sawari á aiklaisiya keni ta puwakarhe *erva a barka-aatare.

¹⁵ Una ɲanna slera á ɲa, emmága an ervaunđe á ɲa palle, a naranna emnde baɔfemme ganakini ká aɲkwa wálá á ba de katafke.

¹⁶ Effa hyema áte ire á ɲa, emmága eɲkale am názena ká kwaratersá ka ge emnde na. Yanka una ɲanna ɔfekideki, naba emmága. Má magakanaamaga una ɲanna wá, ká de lyelye shifa á ɲa, antara emnde na tá cenakvaare elva ɲanna keni baɔfemme.

5

Slera á Timaute am aiklaisiya

¹ Emgyegwe a zhele wá, valarka an ndzedá. Ma aɲkwa názu a guwa ɲane keni, ndandaha á ba an eɲkale ba seke eddeɲa. Ma dawalaa keni, giyatergiya á ba an eɲkale ba seke egdzar mama-aha a ɲa.

² Ma emgyegwar ɲwasha keni, ba seke mama-aha a ɲa. Máki gyaale-aha, ba seke egdzar mama-aha a ɲa. Gevge edda á jirire á katafke á gyaale-aha ɲanna.

³ Fanufe hyema ge wegyege a mukse na baaka ura-aara ba jirire ge fanu hyema na.

⁴ Má tá aɲkwa egdzara á wegyege a mukse ɲanna bi eggye-aha-ɲara wá, kwaratersekware emtsaade ge egdzara ɲanna fa zherwe áte emnde-aatare. A faranufe hyema ge emmetare, ba seke una ndza ta fateruwa dada-aha-aatare antara mama-aha-aatare hyema ge itare am sarte na zlaɔe ta egdzara mesheshe na. Una ɲanna duksa na á kataná Dadaamiya ázetare.

⁵ Wegyege a mukse na baaka ura-aara ba jirire na wá, ɲane a fetefa tama-aara á ba áte ndzedá á Dadaamiya palle. Vayi vacika á ɲala ba Dadaamiya ge melanumele.

⁶ Amá wegyege a mukse na á maga ba názena á kataná ire-aara na wá, ma zlaɔe á ba an shifa-aara keni, am ice á Dadaamiya ba seke an emtsa.

⁷ Kwaratersekware elva ɲanna, a ɲarnaɲa ba shagera am ire-aatare, geni ma ware-aatare keni a jerka duksa mándzawe am ɲane.

⁸ Zlaɓe ádalíye: edda una á fateruka hyema ge vara-aha-ɲara, sakwa emnde na tá am huɗe á há-aara ba ge ɲane, ɲane wá, dzalevdzale áte unɲule á Dadaamiya, ɲgulme ba edda una ɗabaaka Yaisu *Almasiihu ɗekidɗeki na arge ɲane.

⁹ Má ká aɲkwa farfe zlaɓe ádalíye ge puwa wegyegwar ɲwasha áte nalmesheri geni kwá de melaterumele wá, sey ká puwa ba edda una hyephye iva kul unɲkwahe, ámaslán ndza zlalaaka á de gá zhele umele.

¹⁰ Adaliye: máki emnde keni ndza hayaranhaya slera-aara, máki ndza a fateru hyema ge egdzara-aara, ndza a lyiya wayve-aha am mba-aatare an unɲule-aara, ndza a baraternaabara sera ge emnde a Dadaamiya, ndza a melaterumele ge emnde na ndza ta shaa zlaɗa, máki ndza a magaa ba slera á maggwire.

¹¹ Amá wegyege a mukse na zlaɓe gyaale á mukse wá, puweka zhera-aara, diyaɲka ambane watse á wáyá de gá zhele zlaɓe ádalíye, estuwa demda am fida yaikke, dzalevdzala áte unɲule á Yaisu *Almasiihu.

¹² Daaci estuwa tá de ɲezleka am shairiya, aɗaba badzaranvebadze elva na ndza ta ndaasa ba itare an we-aatare ganakini wayarka an ga zhele mazla-aara na.

¹³ Zlaɓe ádalíye: Ma de garka ba zhele umele keni, tá de gev masefe-aha, tá de ɗaba sera á wakyiya á emnde ge ja ɗaba ba dey. Á tsaaka an masefire, tá de ɓala paysaɗa, tá de ɓala ice á dem duksa á emnde, tá de dem am elva-aha á emnde ba dey, tá de maga ba názu zlayeka ɗekidɗeki na.

¹⁴ Aɗaba una ɲanna maa, wegyege a mukse, má ba zlaɓe gyaale á mukse wá, wayanwaya geni á de ga zhele ádalíye, á de yaya egdzara-aara, á de fanufe hyema ge huɗe á há-aatare, geni a tateraaka barama ge kelaade-aha á miya ge zlazla zhera á miya.

¹⁵ Aɗaba tá aɲkwa emnde umele-aatare, kertenɗ dzalarevdzále áte unɲule á Dadaamiya, ta ɗabete Shaitaine.

¹⁶ Mukse a fetarfe wá, máki jerje wegyege a mukse am dagave á vara-aha-ɲara wá, a fanufe hyema ge wegyege a mukse ɲanna, a farka gwatame ɲanna ge aiklaisiya, geni aiklaisiya wá, á fateru hyema ge wegyegwar ɲwasha na ɓaaka emnde-aatare ɗekidɗeki na.

¹⁷ Nazu yá bakaná ya áte emnde á sawari á aiklaisiya wá, má tá aɲkwa maga slera-aatare an unɲule-aara wá, slafawatera we á kure ba kwakya. Baaka ɗeme seke emnde a ɓala waazu, antara emnde a kwaraterse wakita á Dadaamiya ge emnde.

¹⁸ Aɗaba a ba wakita á Dadaamiya: ɲguɗawanaanuka *japa ge we á dalau má aɲkwa á magakurá slera. A ba ɲane zlaɓe ádalíye: Sleslera wá, zlayanzlaya ganakini á zuze mbera-aara.

¹⁹ Má ura a se icaar sera ge slesawari á aiklaisiya wá, lyiyeka elva-aara ɗekidɗeki, sey má jerje seyde-aha buwa bi keye.

²⁰ Ge emnde na tá aɲkwa maga haypa na wá, naba valaterarvále á katafke á emnde baɗemme, geni a waterwa lyáwa ge emnde umele.

²¹ Náwa názu yá bakaná ya á katafke á Dadaamiya, antara Yaisu *Almasiihu, antara á katafke á malika-aha na a dzeratersaa ɲane na, ɲanaaɲa elva ɲanna ba shagera am ire á ɲa: kuveka ice á emnde, eggerka emnde ɗekidɗeki.

²² Hadzalka ge puware *erva a barka ge ura geni á maga slera á aiklaisiya, amá ká zlauzle am gya hala á edda-aara emtsaɗe. Ekka wá, dauka ka á dem haypa á emnde ɗekidɗeki, ettsufa ire á ɲa am cuɗeɗɗire.

²³ Sheka sey ba yawe danɲwe mazla-aara, naba kuke egdza mbazla keni cek-waɲguɗi. Aɗaba uwe, ba kelaazare ka lapika, á wáká huɗe á ɲa na wá, naba kuke geni ká shansha ɲgulmire.

²⁴ Haypa-aha á emnde umele wá, má zlaḅe kyarka ba shairiya-aatare keni, diyardiya emnde. Amá náza á emnde umele wá, tá taa diseka, sey tá dise am iga á shairiya.

²⁵ Slera shagera keni ba estuwa, tá aṅkwa nanna emnde. Ma naránka áte watsewatsire keni, á de sheḅeka ḁekid̄eki.

6

¹ Una wá, yá baká elva á náve-aha. Baḁemme á náve-aha, a faratersarfe ge dada-aha-aatare ba shagera, geni a zlazlarka emnde zhera á Dadaamiya, antara elva-aara na má aṅkwa kwaratersá miya ge emnde na.

² Daaci náve-aha na dada-aha-aatare garevge emnde a fetarfe na wá, a baránka am ire-aatare ganakini: ṅá gulanaagula fathersarfe, aḁaba gamiyevge egdzar mama-aha am elva á Yaisu *Almasiihu, mi ba kalkale mazla-aara. Una estuweka. A magarmága slera-aatare, baira a jaranauje ge una werre. Aḁaba dada-aha-aatare ṅanna wá, itare fartarfe á ba an jirire áte Yaisu Almasiihu, daaci náve-aha-aatare keni wayaraterwaya ba kwakya. Kwaya ṅane duksa na ká baterná ka ge emnde, ká kwaratersekware emmága-aara keni.

Berbire a jirire

³ Má aṅkwa ura á kwaraterse elva umele tsekemme ge emnde, ḁabaaka jirire á elva á Yaakadada Yaisu *Almasiihu na mí kwaratersá miya ge emnde na wá,

⁴ edda-aara ḅaaka duksa na a disaa ṅane, á gálá ire ba dey, a dise ba gá jawe antara dzágwa elva an emnde. Jeba á emnde ṅanna wá, baḁemme á emnde tá aṅkwa cenatercena na, itare keni tá kátá gev ba seke itare. Ta gá jawe, tá zlazla emnde, tá dzamaterve duksa shagerka ge ukfe-aha-aatare.

⁵ Jeba á emnde ṅanna wá, gá jáwe á zleka ázetare ḁekid̄eki, aḁaba shagerka eṅkale-aatare, diyarka jirire. Itare, tá kurken má daremda am elva á Dadaamiya wá, watse tá geva emnde a berba.

⁶ Ge jirire wá, má dakemda am elva á Dadaamiya wá, gakevge sleberba ba jirire. Amá wá, sey máki ká aṅkwa á higa arge una aṅkwa am erva á ṅa na.

⁷ Mi sem duniya an erva dey, mí de eptsá keni á ba an erva dey.

⁸ Daaci má shamiyansha kacakaca-aha á miya antara náza za wá, higaumihiga arge una ṅanna.

⁹ Amá emnde na tá aṅkwa á kuma berbire na wá, tá átire á wáyá duksa na ni á badza emnde ba ḁekid̄eki na. Tá aṅkwa mbeḁa á dem bada á shaitaine, ta ba seke emnde na ni ta fem sera-aatare am zlegde. Tá de keḁanaakeda shifa-aatare ba ḁekid̄eki.

¹⁰ Wáyá á shuṅgu wá, baḁemme á haypa-aha á ba am huḁe-aara. Emnde umele, dzalarevdzale áte unṅule á Dadaamiya aḁaba ba wáyá á shuṅgu ṅanna. Ta naba yaa fetarfire ba ḁekid̄eki, kina keni njaaka ervaunḁe-aatare ḁekid̄eki.

Sawari-aha umele am halavuwa á elva

¹¹ Timaute, ekka wá, ka ura á Dadaamiya, ettsufa ire á ṅa, ganávteka ge duksa ṅanna ḁekid̄eki. Gevge slejirire á katafke á Dadaamiya, ká maga ba názena á kataná ṅane, ekhyanaaka fetarfire á ṅa, antara wáyáva á ṅa, ira farvaunḁe á ṅa. Gevge ura kemaare áza emnde.

¹² Tsaatse ba shagera áte unṅule á Dadaamiya, geni ká shánsha shifa na á zleka ḁekid̄eki a ḁaaká Dadaamiya ge ṅane na. Aḁaba una ṅanna ka magaa seydire á katafke á emnde kwakya áte elva na ka fetaara ka átekwa na.

¹³ Yá ndaaka aḁaba Dadaamiya na a femaa ṅane shifa am duksa baḁemme na, antara aḁaba Yaisu *Almasiihu na a magaa seydire á katafke á sleksu *Pilaatu na.

¹⁴ Effa hyema am názena a ndaaka Dadaamiya, emmága an ervaunɔde á ɲa palle. Etsufu ire á ɲa, a jerka duksa mándzawe áte ka. Njinja á ba áte una ɲanna dem vacite na á de saasa Yaakadada Yaisu Almasiihu.

¹⁵ Á de sawa ɲane vacite na má bánba Dadaamiya Saksage, ba ɲane palle una Dadaamiya, ba ɲane palle una edda á barka, Slekse arge slekse-aha, Yaakadada á male-aha bademme na.

¹⁶ Ba ɲane palle una á njá an shifa dem ba ge ɔfekideki. Anɔkwa á njá am tate á parakkire na baaka sleganavtege ɔfekideki na. Baaka ura a naa Dadaamiya. Zlaɓe ádaliye baaka edda una á de nanna. Yaikkire antara hakuma wá, ba náza-aara palle dem ba ge ɔfekideki. *Aamin.

¹⁷ Náwa názu ká baterán ge emnde a berba: ma garevge emnde a berba am duniya na keni, a magarka kuravire, a farka tama-aatare keni áte berbire. Adaba diyarka laukte na ni watse á zlala nalmáne ɲanna am erva-aatare. Itare keni a farfa tama-aatare á ba áte ndzedá á Dadaamiya na á vami tá ɲane duksa bademme, ganakini mí njinja an higa na.

¹⁸ Bateranba geni a magarmága maggwire ba kwakya an berbire-aatare, a magarmaga shagerire. A magarka wadahire, a varartereva duksa-aatare ge emnde keni.

¹⁹ Má tá anɔkwa maganá áte una ɲanna wá, tá anɔkwa jahaná nalmane á jirire na á zleka ɔfekideki na ge ire-aatare, tá de shansha shifa a jirire keni.

²⁰ Ekka Timaute wá, effa hyema am slera na a fakaara Dadaamiya na. Gateravteka ge emnde na wayarwaya beda nara ba dey, antara mága duksa na á zlalaaveka an elva á Dadaamiya ɔfekideki na. Emnde ɲanna ta bantsa itare ta emnde a diya, amá diya-aatare ɲanna gevka diya jirire ɔfekideki.

²¹ Ya ndaanaa adaba uwe estuwa? Adaba ndza ta bantsa emnde umele ba estuwa ganakini ta emnde a diya; cekwaanɔgudí wá, ta naba yaa fetarfire ba ɔfekideki.

A magakuránmaga Dadaamiya ɲurna-aara.

Buwire á wakita na a puwantaa Paul ge TIMAUTE

Ga use á Paul ge Timaute

¹ Wakita na yá anƙwa á puwetá ba iya Paul, ya slebelá á Yaisu *Almasiihu. Ya slebela áte namaari á Dadaamiya geni yá bálá elva á shifa na a baa Dadaamiya á vaterteva ge emnde na má garevge palle antara Yaisu Almasiihu na.

² Yá puwakte ge ekka wakita na Timaute, ekka na gakevge ba seke egdza-aaruwa wayanak-wáyá jipu na. A magarakanaamaga tara Eddemiya Dadaamiya, antara Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu ngurna, a zarakvaarze, a varakteva hairire.

Paul anƙwa á fanem ndzedá am vuwa ge Timaute

³ Yá anƙwa á slafaná we-aaruwa jipu ge Dadaamiya adaba ka. Ba Dadaamiya na yá anƙwa á maganá slera an shaigerire á ervaunđe-aaruwa ba seke názá á eggye-aha-aaruwa werre na. Vayi vacika, ba kelaa má yá anƙwa á maga maduwa wá, yá anƙwa á yehaka-yeha ekka keni am huƙe-aara.

⁴ Am sarte na ya zlalá ázekure, ekka ndza ka kyuwa á ba an yáwe á kyuwa, una nanna zlaƙe anƙwa am ire-aaruwa. Wayanwáyá an ervaunđe-aaruwa bademme, ganakini yá puwetepuwa ice-aaruwa áte ka, á naatenáhá ervaunđe-aaruwa an higa.

⁵ Yá anƙwa á slafaná we-aaruwa jipu ge Dadaamiya á ba ya na wá, adaba diyandiya ganakini faktarfe áte Yaisu *Almasiihu ba jire. Fetarfire á na ba seke názá á mama-aha á na tara Luwiz, antara emmena Aiwnike. Kina wá, diyandiya ganakini fetarfire á na keni ba seke náza-aatare.

⁶ Adaba fetarfire á na nanna wá, yá anƙwa á yehakanteyeha zlaƙe adaliye hákuma na a vaktaa Dadaamiya ge mága slera-aara am sarte na ya puwakar *erva a barka-aaruwa na. Emmága slera an hákuma nanna,

⁷ gazleka deƙideƙi. Adaba Dadaamiya vamiteka shedekwe na á puwaná vuwa ge ura, amá Shedekwe na ni á vante dzanďzanjire ge ura, á vante wáyávire ge ura, ira enƙale ganakini mi nanaaƙa vuwa á miya.

⁸ Adaba una nanna, maƙka lyawa deƙideƙi ge mága seydire á Yaakadada á miya. Ma iya na náwa yá am dangay adaba nane na keni, maƙka lyawa ge ba diyakidiyire. Naba eksarekse ba seke náza-aaruwa, zlaƙa na má a fakaara Dadaamiya adaba slera á labare á higa. Emmága una nanna an hákuma na a vaktaa Dadaamiya na.

⁹ Dadaamiya wá, a dhamitaa ba nane, a lyamisaa nane geni mi gevge emnde-aara. A magamiyaa una nanna adaba shagerire á slera á miya ka, a magamiyaa ba ngurna-aara, a wayetaa ba ervaunđe-aara. A magamiyaa ngurna nanna kwaye am fakta á duksa bademme á kya erva an Yaisu *Almasiihu.

¹⁰ Amá kina wá, Dadaamiya marsemáre ngurna-aara nanna ba parakke mazla-aara an sawa á Yaisu Almasiihu Slelyamilya. A se keƙanaa nane hákuma á emtsa, a marese ganakini má lyamivalya labáre á higa wá, mi shansha shifa na á zleka na.

¹¹ Iya wá, Dadaamiya a give slebela á Yaisu Almasiihu nanna deme, geni yá balaterá labáre á higa nanna ge emnde, antara geni yá kwaratersekwáre.

¹² Kina yá am zlaƙa adaba ba una nanna. Amá baaka lámbe-aaruwa deƙideƙi, adaba diyandiya edda una ya fetaara ya áte nane. Baaka shaige-aaruwa deƙideƙi, diyandiya ganakini nane á dzegwándzegwa fanu hyema ge duksa nanna a yinaa am erva na, dem vaci zla á duniya.

¹³ Ekka keni ndaaternda ka ba elva a jirire na ya ndakndaa na ge emnde an wáyávire, ká ámbera á fetarfe am ervaunđe á ɲa. Há kuma á emmága una ɲanna wá, mi shanaa á ba áza Yaisu Almasiihu.

¹⁴ Fanufe hyema ba shagera ge labáre á higa na Dadaamiya a yanaa am erva á ɲa na. Fanufe hyema an há kuma na a vaktaa Shedekwe Cudédde na anƙwa á njá am miya na.

¹⁵ Bademme á emnde á Dadaamiya na tá am haha á Aziya yariyaaya, diyakdiya ba ka keni una ɲanna. Antara ba tara Figailus antara Hairmauzhaine keni tá á ba am emnde ɲanna.

¹⁶ Amá Aunaizifaur wá, yá anƙwa á yekanu barka á Yaakadada ge ɲane, antara emnde na tá am huđe á há-aara bademme. Adaba ɲane a ekhyiyaa ervaunđe ba kelaazare, magaaka lyawa deƙideƙi ge ndavindáva, yá am danƙay tsa.

¹⁷ Am sarte na samsa ɲane á sem Rauma, a tatayiyaa an enƙale-aara bademme, a naba se beribera am tate na yá amƙwa.

¹⁸ ɲane keni a yánka Yaakadada. Kwakyire á slera na a maginaa ɲane am Aifaisus wá, ba ka keni diyakdiya. Sey watse á pelansepela Yaakadada vaci tsafaya.

2

*Sawji á Yaisu *Almasiihu an jirire*

¹ Daaci ekka wá, eccena názena yá bakaná ya egdza-aaruwa: Yánya a ndzedaktendzedá ba Yaisu *Almasiihu an ɲurna na a magaminaa ɲane adaba gamiyevge palle antara ɲane na.

² Elva na ka cenanaa ázerwa, ya balanaa á katafke á zlamaakelaawa na wá, ekka keni vaterteva ge emnde a jirire na ni watse tá dzegwándzegwa kwaraterse ge emnde umele keni.

³ Zladá na má a fakaara Dadaamiya adaba zhera á Yaisu Almasiihu wá, naba ekserekse, gevge sawji á jirire, sawji á Yaisu Almasiihu.

⁴ Sawji á jirire wá, má á kátá háyá áza male-aatare, á duka á dem elva á emnde a ekse deƙideƙi.

⁵ Ba duksa palle ge emnde a zhagade ganakini á de icaná ware ire. Diyeddiye geni máki edda-aara magaaka názena ta kwaratersekwáre ge maganaa am zhagade-aatare, ɲane á shánka duksa na ni tá vaterte ge emnde na ta icanaa itare ire.

⁶ Zlabe ádaliye, sleherdá na ni anƙwa á herdaná fe ge zanwe-aara wá, zlaya á lyevaalya ba ɲane zunɲwe dza á ngedepa-aara am duksa na ta halanaa am fe ɲanna.

⁷ Eppuwa sawari am ire á ɲa áte elva-aha ɲanna ya tsakanaa ya na, a melakumela Yaakadada am huđe-aara ganakini ká diyeddiye bademme.

⁸ Yeheteyeha Yaisu *Almasiihu na a naba tsetaa am faya, ɲane ndza wulfe á *Dawuda na. Kwaya ɲane názu ni ya beranaa ya am labáre á higa na yá anƙwa balaná ya na.

⁹ Yá anƙwa shá zladá kina, náwa ta se ɲgudiyaa am danƙay keni, adaba ba una ɲanna palle. Ta give ba seke ya gu duksa mándzawe. Amá ta dzegwánka ɲgudá elva á Dadaamiya, ɲane á zlala á ba á de katafke.

¹⁰ Adaba una ɲanna, ma vaatara keni yá báshá ba zladá ɲanna. Yá bashaná adaba emnde na tá an dzera áza Dadaamiya na, geni itare keni a sharánsha lya shifa-aatare áza Yaisu Almasiihu, a sharánsha de nja antara ɲane am yaikkire-aara.

¹¹ Náwa elva a jirire zlabe ádaliye yá bakaná ya: Máki emsamimtsa kerde antara ɲane, ge tse keni, watse mí tsetse zlabe ádaliye an shifa antara ɲane.

¹² Máki mí basha zladá wá, watse mí de nja ba kerde am yaikkire-aara keni. Amá máki yaminaaya ɲane wá, ɲane keni watse á de yamiyaaya.

13 Ma mi eptsantaa miya elva ge d̄aba ɲane keni, ɲane á eptseka elva-aara na a ndaasa áte miya na d̄ekid̄eki, ɲane á taa badzanveka elva-aara.

Sleslera na shagera z̄láláva-aara

14 Yehateranteyeha elva-aha ɲanna ya bakanaa ya na ge emnde a fetarfe, faterfa magiya ba shagera á katafke á Dadaamiya, geni a magarka gájáwe am elva. Adaba gájáwe wá, á melanuka ge ura d̄ekid̄eki, baira á badza emnde a eccena-aara.

15 Ekka wá, tsaatse ba shagera áte una á kataná Dadaamiya. Gevge sleslera á jirire na á maɲka zherwe am slera-aara d̄ekid̄eki na. Bateránba elva a jirire na ge emnde an unɲule-aara.

16 Amá gájáwe wá, ekka feka we á ɲa á dem huɗe-aara, adaba baaka nampire-aara, wayaaka Dadaamiya. Emnde a mága una ɲanna ta far ba bádza an Dadaamiya.

17 Itare ka palle, elva-aatare ɲanna á far ba za slede, ba seke wige na aɲkwa á hwiya na. Tara Himainaiyus, antara Filaistus wá, tá aɲkwa am emnde ɲanna.

18 Itare wá, jaraaveje áte unɲule á jirire. Adaba ta bántsa itare baaka tse á emnde am faya mazla-aara, dedda zamane-aara. Daaci emnde umele yaránya unɲule á Dadaamiya adaba lámare-aatare.

19 Amá jirire á Dadaamiya wá, njaanja degdege ba seke ekte á bere na ni an mága shagera na, baaka gejava-aara. Ta puwetaa áte ekte á bere ɲanna, a ba itare: Yaakadada diyaadiya emnde-aara. Ta puwete z̄labe ádaliye, a ba itare: Ma a ndasaa ware parakke ganakini ɲane wá, átuge Yaakadada, a maɲka mandzawire mazla-aara.

20 Am mba á emnde a berba wá, aɲkwa kazlaɲa gergere: Gahe-aha gergere antara tasa-aha gergere. Kazlaɲa ɲanna wá, umele ta maganaa an dindar antara lipela, amá umele-aha-aara wá, ta maganaa á ba an haha, antara náfa. Mága slera an kazlaɲa ɲanna keni gergere bademme. Kazlaɲa na an dárádza na, tá maga slera na an dárádza na an ɲane. Amá kazlaɲa na cekwa dárádza-aara na wá, tá maga slera na cekwa dárádza-aara keni an ɲane.

21 Ba duksa palle ge miya keni. Edda una an bara ervaun̄de-aara, ɲane cud̄ed̄e am shagerkire ɲanna yá aɲkwa á ndahaná ya na wá, ɲane an fa giraara áza Dadaamiya ba seke kazlaɲa na an dárádza na, ge maganaa slera á jirire ma vaatara keni. Adaba ɲane a yanaa ire-aara bademme ge Yaakadada-aara.

22 Adaba una ɲanna, ekka wá, kumeka názena tá kumaná dawale-aha umele an ervaun̄de-aatare bademme na, njeka antara jeba á emnde ɲanna d̄ekid̄eki. Ekka wá, emmága ba jirire an ervaun̄de á ɲa palle, fetarfe an ervaun̄de á ɲa palle, emmága wáyávire, njawinja lapiya antara emnde na an bára ervaun̄de-aatare, tá aɲkwa á ɲala Yaakadada.

23 Amá máki tá gá jawe am fida ba dey emnde, bi tá gá jawe arge náza laakire ba dey, duka á dem huɗe-aara d̄ekid̄eki. Adaba diyakdiya geni á sa ba dágala.

24 Sleslera á Yaakadada wá, á z̄layánka dágala. ɲane wá, shagera a gevge s̄lefaterá ervaun̄de ge emnde bademme, s̄lekwaraterse duksa an unɲule-aara, s̄lekemaare áza emnde bademme.

25 ɲane wá, a kwaratersekwáre duksa an shagerire á ervaun̄de ge emnde na tá nyanya elva-aara na keni, ámbane watse Dadaamiya á magateránmaga ɲgurna, tá de diyeddiye jirire, tá de maga tuba.

26 Daaci estuwa, watse tá diyeddiye názu am shifa-aatare, watse tá sesse am zlegde na a tsagwadatervaa Shaitaine, ma uwe keni tá maganá á ba áte náza-aara na.

3

Názu watse á magava má herzhapteherzhe z̄la á duniya

¹ Diyeddiye ganakini má herzhapteherzhe zla á duniya wá, watse anƙwa sarte-aha na ni zlazlada jipu na.

² Adaba bademme á emnde, ma ware keni watse á dzámá ba ire-aara palle, emnde tá de gevá emnde a wáyá shungu an ervaunƙe-aatare bademme, tá de maga ba kuráviere antara gálá ire, tá de valya elva mándzawe áte Dadaamiya, tá de fathersarka ge dada-aha-aatare antara mama-aha-aatare deƙideƙi. Ma tá melaterumele emnde umele keni, tá de slafateránka we, tá de feka zherwe áte názu am dalbe á Dadaamiya deƙideƙi.

³ Emnde tá de gevá mándzawe-aha á ba am huƙe á há-aatare keni, watse baaka zezarziere ázetare deƙideƙi, tá de valya ba elva mándzawe, watse slera-aatare ba dáƙala. Emnde tá de tsufeteka we-aatare deƙideƙi, ervaunƙe-aatare á de yanaaya jirire ba deƙideƙi.

⁴ Zlaƙe ádalíye, emnde tá de ndaha ba elva á fitenire áte ura, tá de dzameka názu á katafke watse á saterná mága-aatare ɲanna, itare tá de gálá ba ire, tá de dɔba ba emtakire á duniya arge dɔba Dadaamiya.

⁵ Jeba á emnde ɲanna wá, watse ta ba seke emnde á Dadaamiya dɛme, amá wá, eksaranteka hákuma-aara ganakini á gatervege emnde-aara á ba an jirire. Ekka wá, njauka antara jeba á emnde ɲanna deƙideƙi.

⁶ Jeba á emnde ɲanna wá, ba kina keni emnde umele-aatare tá ámberá á ba ngyangye á dem huƙe á há á emnde an nasherire, tá de zlerma ɲwasha na tsemarka ire-aatare na, ganakini tá lyevaalya elva-aatare, tá maga ba názena á kataná ire-aatare na, tá tegaavka an haypa deƙideƙi.

⁷ Nwasha ɲanna keni ba kelaazare tá tsaha ba duksa tsa, amá tá cenvaaka jirire á Dadaamiya deƙideƙi.

⁸ Emnde a de zlerma ɲwasha ɲanna wá, ta yanaa á ba an ervarva jirire á Dadaamiya ba seke náza tara Yannais antara Yambairais na ndza ta yaa elva á Muusa werre na. Emnde ɲanna badzavbadze enƙale-aatare, tá fetarka an unɲule-aara deƙideƙi.

⁹ Amá watse tá zlaleka á de katafke an slera-aatare ɲanna, adaba watse kwakya emnde na tá de diyeddiye ngudíyire na tá maganá itare, ba seke una ndza ta disaa emndu werre náza á tara Yannais, antara Yambairais na.

Tsaatse á ba áte názena ka tsasaa ka

¹⁰ Amá ekka wá, diyakdiya názu yá anƙwa á kwaratersa ya ge emnde, ba palle keni á keƙakarka deƙideƙi. Zlalava-aaruwa, názu yá kwamaná ya am slera-aaruwa, fetarfire-aaruwa an Dadaamiya, farvaunƙe-aaruwa, wáyáva-aaruwa, ira dzaɲɲaɲire-aaruwa am elva á Dadaamiya, bademme diyakdiya.

¹¹ Zlaƙe ádalíye, ekka diyakdiya palasa na ta magiyaa emnde, antara zlada-aha-aaruwa umele am Antakiya, antara am Ikauniya, ira am Listira. Ma nanánna zlada keni, enzlisenɲle Yaakadada am zlada-aha ɲanna bademme.

¹² Deme keni wá, emnde na ni garevge palle antara Yaisu *Almasiihu tá kátá njá áte una á kataná Dadaamiya wá, itare tá nanna palasa áza emnde.

¹³ Amá emnde a mándzawe antara ngudí-aha ɲanna wá, baaka tsemartse-aatare deƙideƙi, zlalava-aatare á de far ba bádza, adaba á keƙaterá shaitaine, lauktu itare keni tá de keƙa emnde umele ɲanna.

¹⁴ Amá ekka wá, tsaatse á ba áte názena ka tsasaa ka, ka lyevaa an ervaunƙe á ɲa palle na. Adaba diyakaterdiya emnde na ni ta kwaraksekwáre na, diyakdiya ganakini ta kwaraksaa á ba an ervaunƙe-aatare palle.

¹⁵ Tsaatse á ba áte názena ka tsasaa ka, adaba ka waltaa á ba an diya názu am wakita á Dadaamiya. Daaci wakita ɲanna á dzegwándzegwa vakte enƙale ge

daba unḡule a lya, ganakini a lyakaalya Dadaamiya adaba fetarfire á ña áte Yaisu *Almasiihu.

¹⁶ Bademme á duksa na ni ta puwetaa am wakita á Dadaamiya na wá, a baternaa ba ñane an hákuma á Shedekwe-aara ge emnde ñanna. Á kwaramisá ba wakita ñanna jirire á Dadaamiya, á maraná ñane haypa-aha á miya, á tsamimare ba ñane am bádza-aha á miya, á kwaramisá ñane zlááva a jirire na á kataná Dadaamiya.

¹⁷ Bademme á una ñanna wá, ba ganakini ura á Dadaamiya wá, a jerka duksa mándzawe áte ñane. Ma vaatara keni ñane wá, á njá á ba am niya á mága duksa shagera.

4

¹ Náwa názu yá ndaaka ya adaba Dadaamiya, antara adaba Yaisu *Almasiihu na watse á kyáná ñane shairiya á emnde a faya, antara náza á emnde na tá an shifa bademme na. Yaisu wá, ba jirire watse á sawa, á se maga sleksire-aara. Yá anḡwa á ndaaka adaba una ñanna:

² Ekka wá, ndaternda ka ba elva á Dadaamiya ge emnde an ndzedá á ña bademme, a kezlaranḡka elva á ña dekideki. Wayarwáyá an wayarka keni naba ndaterndaa ka, marateránmára haypa-aha-aatare ba parakke, valaterarvale ba shagera, fateremfa ndzedá am vuwa, kwaratersekwáre duksa á ba an farvaunḡe.

³ Emmága una ñanna. Adaba anḡwa á sawa sarte na ni watse emnde tá ceneka jirire na tá de kwaratersekwáre dekideki. Watse hyema-aatare á kátá cena ba shagerkire na tá kataná itare, daaci watse tá jáháva á ba á deza malum-aha á fida na tá kwaraterse ba názena emtake am hyema-aatare na. Malum-aha ñanna keni watse ta vayye jipu.

⁴ Watse emnde tá ceneka jirire mazla-aara, watse tá jáháva á ba áza emnde a bálá fida ñanna. Una ñanna názena tá de fa hyema emnde ge eccena-aara.

⁵ Amá ekka wá, tsaatse á ba áte slera á ña, ebbálá labáre á higa. Gevge slefarvaunḡe am zladá, maganaamaga slera na a fakaara Dadaamiya bademme.

⁶ Náza-aaruwa wá, yá haraaka kwakya mazla-aara, zlauzla sarte-aaruwa, yá de gevá ba seke sadake na tá vante ge Dadaamiya na.

⁷ Iya zlanuzle am wáva-aaruwa á ba an unḡule-aara am slera á Yaisu *Almasiihu. Maganaamaga názena a fiyaara Dadaamiya, ganevge ba seke edda una ni a icanaa ñane ire am zhagade, ganakini watse á de icaná ware ire. Kezlananveka fetarfire-aaruwa áte názena mi fetaare átekwa.

⁸ Kina wá, tá anḡwa ufiyá an ladá na tá de tegater ge emnde a jirire vaci shairiya. Ladá ñanna á de vitá ba Yaakadada an erva-aara, ñane edda á shairiya á jirire. Á de vite ge iya ka palle, amá ge emnde na ni wayaawáyá ervaunḡe-aatare an sawa-aara bademme.

Ba Yaakadada palle una anḡwa antara Paul

⁹ Emmága watsewatsire se beribera áhuna, shekwaaka dekideki.

¹⁰ Yiyaaya Daimas zlazlálá á dem Taisalauniki, adaba ñane a hayaa ba duniya na. Kairaiskais wá, ñane a dem Galatiya. Titus a dem Dalmatiya.

¹¹ A juwa ba Lukas palle ázerwa. Má ká sawa ñanna wá, siyánsa Markus am erva, adaba ñane á meliyumele jipu am slera-aaruwa.

¹² Tikikus wá, ñane ya belanaa ba iya á dem Aifaisus.

¹³ Má ká sawa wá, dedde á kya Terauwas, lyivaalya nanḡyuwe á ekhye-aaruwa ya yanaa am mba á Karpus, haliyantehálá antara wakita-aha-aaruwa keni anḡwa ya yanaa áhuwa. Wakita-aha ñanna, kwakya-aara yá kátá ba una-aha na ta maganaa an gwagwa na.

¹⁴ Alaikzandere edda á egzla wá, magiyánmaga emtaŋkire kwakya. Duksa na a magitaa ŋane na wá, sey á de kyaná ba Dadaamiya shairiya-aara.

¹⁵ Ettsufa ire á ŋa. Ekka keni á de magaktemága ba estuwa. Adaba ŋane yanaaya ervaunđe-aara elva na mi kwaratersaa miya ge emnde na.

¹⁶ Vacite na ta di ge zunŋwire á de katafke á shairiya ganakini yá ndaasende jirire-aaruwa wá, palle á ura a tsifetse baaka dekideki, bademme á emnde yariyaaya. A dateránda Dadaamiya gabera.

¹⁷ Amá wá, ndza aŋkwa Yaakadada antara ya, a vitaa ŋane ndzedá. An ndzedá na a vitaa ŋane, ya magaa waazu á elva-aara bademme á dem hyema á emnde a larde gergere. Enzlisenzla Yaakadada am mbuwe á ervare.

¹⁸ Baaka shaige-aaruwa dekideki, ma am lámare-ara keni á de ŋezlisenzla Yaakadada, á diyaada ba lapilayye á dem zlanna-aara am samaya. Yaikkire ba náza-aara palle, dem ba ge dekideki. *Aamin.

Paul aŋkwa á gater use-aara ge emnde umele keni

¹⁹ Gaterga use-aaruwa ge tara Akilas, antara mukse-aara Piriskila, ira emnde á Aunaizifaur.

²⁰ Airastus, ŋane aŋkwa am Kaurintus duksa-aara. Tauraufimus wá, ya yanaa am Milaitus adaba á wáná vuwa-aara.

²¹ Emmága watsewatsire ganakini ká saasa á sehuna lauktu á sawa sarte á ekhye. Tá aŋkwa á gak use-aatare tara Aiwbulus, Pudais, Linus, Kalawdiya, antara egdzar mama-aha á miya emnde a fetarfe na tá áhuna bademme.

²² A njiinja Yaakadada antara ka. A magakuránmaga Dadaamiya ŋurna ma ge ware á kure keni bademme.

Wakita na a puwantaa Paul ge TITUS

Ga use á Paul ge Titus

¹ Wakita na yá anƙwa á puwetá ba iya Paul, ya nave á Dadaamiya, ya slebela á Yaisu *Almasiihu. Slera-aaruwa wá, ya se melateru ge emnde na a dzeratersaa Dadaamiya na, geni tá de fetarfe áte ɲane, ira tá diyeddiye zlaɓe jirire-aara. Jirire-aara ɲanna maa, á fa ura áte unɲule á Dadaamiya.

² Ate unɲule á Dadaamiya ɲanna maa, emnde ta naba diyeddiye geni sharansha shifa na á zleka na. Adaba Dadaamiya wá, ɲane á iceka fida deƙideƙi, ndza a ɲgudateraa namána-aara ge emnde, kwaye am fakte á duksa baɗemme, geni tá de shá shifa ɲanna.

³ Ba samsa sarte na ndza a fanaa ɲane na wá, a naba jesarehe ge shifa ɲanna am elva-aara na tá anƙwa balaná emnde-aara na. Ge iya keni a fiyaare ba Dadaamiya na Slelyamilya na slera á de balatera elva ɲanna ge emnde umele keni.

⁴ Yá anƙwa puwakta ge ekka Titus, ekka na gakevge ba seke egdza-aaruwa, adaba má áte barama palle am elva á Yaisu *Almasiihu. Tara Eddemiya Dadaamiya tá antara Yaisu Almasiihu Slelyamilya, a magarakanaamaga ɲgurna, a varakteva hairire.

Slera á Titus am larde á Kairaita

⁵ Ndza ya yakaa am Kairaita geni ká tsatsanaatsatse názena ndza jauje na, ira ká bazlaterbázla male-aha á aiklaisiya am ekse-aha baɗemme ba seke una ya ndakndaa na.

⁶ Má ká fá ura am malire á aiklaisiya wá, sey ká fa edda una baaka duksa mándzawe am ɲane, zhele á mukse palle, egdzara-aara keni fartarfe áte Yaisu *Almasiihu, shagera zlalava-aatare keni. Daaci emnde tá taa shánka duksa mándzawe áte itare, tá anƙwa nanna geni egdzara ɲanna tá anƙwa fansarfe ge eddetare.

⁷ Male am aiklaisiya wá, ɲane sleslera á Dadaamiya. Adaba una ɲanna, sey ká fá ba edda una baaka duksa mandzawe áte ɲane. Á taa gevka an edda una á kátá gálá, bi slervauɲɗe, bi slembazla, bi sledágala an emnde, bi sletataya nalmane an zlerma.

⁸ Sey edda una á lyiya wayve-aha-aara an higa, á kátá mága ba shagerire. Adaliye, sey slenƙale antara slejirire, slecuɗeɗɗe, á ɲanaaɲa vuwa-aara.

⁹ Male á aiklaisiya wá, sey edda una ɲanaaɲa jirire á elva á Dadaamiya na má anƙwa kwaratersá miya ge emnde na. Daaci ɲane keni á dzegwándzegwa vaterte ndzeɗa ge emnde umele keni an elva ɲanna, á naba dzegwándzegwa ndaterndaha ba parakke haypa-aatare ge emnde na kwalarevkwale jirire á Dadaamiya na keni.

¹⁰ Bazlaterbazla á ba áte una yá anƙwa ndakndaa na, adaba tá vayye jipu emnde na degdege ire-aatare, tá tsáká ba elva na baaka sera-aara deƙideƙi na, tá keɗa ba emnde an ɲane. Jeba á emnde ɲanna vayya ba Yahudiya-aha na ta bantsa itare: sey emnde tá demda am sheɗekwe na.

¹¹ Daaci male-aha á aiklaisiya-aha wá, sey tá ndaternda ba parakke ge Yahudiya-aha ɲanna geni a ɗarufe we-aatare ba tseriyye, adaba tá weshu emnde kwakya am mba-aha-aatare an elva-aha-aatare ɲanna. Elva na tá anƙwa kwaratersá itare ge emnde na wá, una zlayeka deƙideƙi, tá zlerma ba shungu an ɲane.

¹² Ndza anƙwa ura Kairaita umele nabi wá, ba ɲane keni a ba ɲane: Emnde a Kairaita tá njá á maga ba fida, ta ba seke dabba-aha an mandzawire, ta emnde a masefe zlaɓe adaliye, baaka nampire-aatare deƙideƙi, slera-aatare ba huɗe.

¹³ Elva a nabi nanna wá, ba jirire. Daaci ekka wá, valaterarvala ba shagera ge jeba á Kairaita-aha nanna, lauktu itare keni tá de d'aba Dadaamiya á ba an jirire.

¹⁴ Belaternaaka una sey ba ka ndaterndaha geni á d'abarka elva á eggye-aha á Yahudiya-aha antara nade-aha á emnde na tá d'abeka jirire á Dadaamiya na.

¹⁵ Emnde na dzayye ervaunde-aatare á katafke á Dadaamiya wá, ma jeba-ara keni, tá slaslanu ba ge cufedfire. Amá emnde na fartareka áte Dadaamiya wá, ervaunde-aatare danjwe, ma jeba-ara keni itare tá slaslanu ba ge danjwire. Bademme á názena tá slaslana itare am ervaunde-aatare, antara názena tá maganá itare, duksa á zherwe bademme, amá baaka lambe-aatare ge itare.

¹⁶ A ba itare ta emnde á Dadaamiya, amá názena tá maganá itare wá, shagerka dekideki. Daaci tá dise á ba áte una nanna emnde geni itare d'abarka Dadaamiya. Adaba tá fansareka dekideki ge nane, ta kelaade-aha jipu am ice-aara, tá taa maganaaka duksa shagera.

2

Náwa tá d'abaná estuwa emnde unjule á Dadaamiya

¹ Amá Titus ekka wá, kwaratersekwáre ka ba jirire á Dadaamiya ge emnde.

² Bateránba ge emgyegwar zála geni a garevge emnde a enkale, a magarmága duksa á ba áte unjule-aara, a kwararukwáre vuwa-aatare am duksa bademme, a garevge emnde a wáyáva, emnde a farvaunde antara emnde a fetarfe.

³ Ba estuwa ge emgyegwar njwasha keni, naba ndaternda ka geni a magarmága názena á kataná Dadaamiya. A balarka paysad'a, a garevka emnde a mbazla, amá a kwararatersekwáre zlaláva na shagera ge emnde umele keni.

⁴ Má emgyegwar njwasha tá nja estuwa, njwasha umele keni tá de tsahese áte itare geni tá wayaná estara emnde zala-aha-aatare, ira egdzara-aatare.

⁵ Zlafe adaliye tá de tsahese mága enkale á jirire am duksa bademme, tá de dzegwándzegwa ná vuwa-aatare, tá de gev njwasha jirire am hufe á há-aatare, tá de fathersare ge zala-aha-aatare. Daaci má zlalava-aatare gevge estuwa, emnde keni tá de ndaaka elva mándzawe áte elva á Dadaamiya.

⁶ Ba estuwa ge dawalaa keni, naba ndaternda geni a garevge emnde a enkale am duksa bademme.

⁷ Ekka keni sey ká maga ba duksa na ni watse shagera na, lauktu dawalaa umele keni tá de d'aba ba sera á na. Máki ká anjwa kwaraterse duksa, kwaratersekwáre á ba an jirire, an enkale á na bademme.

⁸ Kwaratersekwáre jirire á Dadaamiya ge emnde, áte una ni baaka ura á de epsawa elva á na nanna, daaci emnde na tá kátá nyanya elva á na na keni, tá de háslá ba itare, adaba tá de shanka duksa mándzawe áte miya.

⁹ Ba estuwa ge nave-aha keni, naba ndaternda geni a faratersarfe ba kelaazare ge dada-aha-aatare, a magarateránmaga názena tá kataná itare na, a kwalarevka elva-aatare dekideki.

¹⁰ A ilarka egdzar duksa-aha-aatare. Arge una nanna wá, itare a magarmága ba slera-aatare, daaci tá de dise áte una nanna dada-aha-aatare geni dzayye ervaunde-aatare. Má tá nja estuwa, emnde tá de fa zherwe áte elva á Dadaamiya Slelyamilya na má anjwa ndaná miya na.

¹¹ Shagera emnde a fetarfe tá njá áte una yá anjwa ndakndaha na, adaba Dadaamiya keni marsemare ngurna-aara áte ice á emnde bademme, geni nane wayaawayá á lyamiyaalya.

¹² Dadaamiya a magamiyaa ngurna estuwa na wá, daaci adaba ngurna nanna wá, má dzegwándzegwa yá mága názu wayaaka nane, ira shagerkire na á kataná

ervaunġe á emnde am duniya. Am zamane á miya kina na wá, gaumiyevge emnde a eñkale, emnde a jirire, emnde a mága namaari á Dadaamiya.

¹³ Magaumimága una, ge páká háre yaikke na má tamáná miya ge de higa am huċe-aara na. Amaana: Vaci sleksire á Dadaamiya, vaci sawa á Yaisu *Almasiihu na Slelyamilya.

¹⁴ Nane a naba emtsehe aċaba miya, geni a varamisevare am haypa á miya baċemme, geni a gamiyevge emnde cuċeċċe á katafke-aara, mí higa ge mága shagerire.

¹⁵ Kwaye nane duksa na ká de kwaratersá ka ge emnde. Adaliye: fateremfa ndzeċa am vuwa ge emnde na tá añkwa cenakvaara elva na, naba valaterarvala ge emnde na tá cenka elva á nana keni. Má ká ndaha elva, ndaterndaha á ba an hakuma, a epsawarañka ċekidėki.

3

Zlalava á emnde na sharansha shifa añwaslire

¹ Yehateranteyeha ge emnde a fetarfe geni a faratersarfe ge slekse-aha á larde, antara male-aha á ekse, a magarka gardfire am názena tá ndaná itare, amá ma vaatara keni a magarmága niya á mága názu shagera.

² Bateránba zlaċe ádaliye geni a valyarka elva yaiyaihe áte ura, a dagalarka an emnde. Itare wá, a garevge emnde a kemaare, a farfa dárádza áte emnde umele keni.

³ Ba miya keni ndza cekwa eñkale á miya werre, ndza má fansareka ge ura ċekidėki, ndza má an keċa áte uññule á jirire, ndza má maga ba shagerkire á duksa na á kataná ervaunġe á miya, ndza ma emnde a mándzawe, ndza má shelha áte duksa á ura, ndza má hayánka emnde ċekidėki, itare keni tá hayámika.

⁴ Ma ndza má maga ba una nanna keni, am sarte na hyephe sarte á Dadaamiya Slelyamilya wá, a naba maramiya kwakyire á kemaarire-aara geni nane wayaawáyá emnde baċemme.

⁵ Daaci a naba lyamisehe. A lyamise aċaba mi maganaa duksa ka, a lyamise aċaba kwakya zevarzire-aara. An hakuma á Sheċekwe Cuċeċċe a baramise haypa am ervaunġe, a yamise ge buwire, geni má shansha shifa añwaslire.

⁶ Dadaamiya a vamite Sheċekwe-aara baaka zlakta-aara á kya erva an Yaisu *Almasiihu Slelyamilya.

⁷ A magamiyaa nğurna geni mí gevge emnde a jirire á katafke-aara, má de shansha shifa na á zleka na keni baaka shaige-aara.

⁸ Baċemme á elva-aha nanna, ba jirire. Wayanwaya ka ndaterndaha ba kelaazare ge emnde a fetarfe, geni a magarmága duksa áte uññule-aara. Mága duksa an uññule-aara wá, shagera a naba melaterumele ge emnde umele keni.

⁹ Má emnde tá maga ga jawe am dagave-aatare wá, feka we á nana am huċe-aara. Ma tá ga jawe arge ċabava á eggye-aha werre, ma arge naċe-aha á Yahudiya-aha keni, feka we á nana á dem huċe-aara ċekidėki, aċaba baaka nampire-aara.

¹⁰ Má jerje sletega ye á emnde, naba valarvale ge edda-aara. Má zlaċe á yanka wá, valarvale ge buwire. Má á cenka ċekidėki wá, ċabeka tate-aara.

¹¹ Ba ekka keni diyakdiya geni jeba á emnde nanna jaraaveje áte barama á Dadaamiya, itare mbarsembe mága mandzawire, haypa-aatare á sheċeka ċekidėki.

Ga use á Paul am halawuwa á elva-aha

¹² Náwa watse yá ċela ura á dezekure, bi Artaimas bi Tikikus. Má daada wá, ettataya pute ba watsewatse ge dezeruwa am Nikaupaulis. Náwa njanantenja átekwá, geni yá de njá áhuwa am sarte á ekhye.

¹³ Melaterumele ba shagera ge tara Zainas ɲane una edda á shairiya, tá antara Apaulaus, geni a ektsaterareka náza a ja wedere-aatare am shula má tsarettse azekure.

¹⁴ Emnde a miya keni, sey a tsartsaha mága slera á maggwire, lauktu tá de mbesembe itare keni melateru ge emnde na cekwa ndzedá-aatare ge ja wedera á jirire. A magarmaga una ɲanna geni zlaláva-aatare a gevka ba dey.

¹⁵ Baɓemme á emnde na ɲa kerɓe áhuna tá aɲkwa gak use-aatare. Gaterga use-aaruwa ge egdzar mama-aha á miya am fetarfire. A hyantehye Dadaamiya ɲgurna-aara áte kure baɓemme á kure.

Wakita na a puwantaa Paul ge FILAIMAUN

Ga use á Paul ge Filaimaun

¹ Ba iya Paul yá am dangay adaba slera á Yaisu *Almasiihu, ná anjwa puwaktá wakita na antara egdza emmemiya Timaute, ná puwakante ge ekka Filaimaun, ka ura á nere, slera á miya palle na.

² Ná puwakurte ge kure antara egdza emmemiya Afiya antara Arkipus nane una palle á miya am wáva ge mága slera á Yaisu Almasiihu, ira emnde na tá jáhava am mba á na ge cena waazu na bademme.

³ Eddemiya Dadaamiya antara Yaakadada Yaisu Almasiihu a magarakuránmaga ngurna, a varakurteva hairire.

Fetarfire antara wayavire á Filaimaun

⁴ Ba kelaa ma yá anjwa á maga maduwa-aaruwa ádeza Dadaamiya wá, yá slafaná we-aaruwa jipu adaba ka am maduwa-aaruwa.

⁵ Adaba cenanácena labare á na ganakini vakanteva ervaunde á na bademme ge Yaakadada Yaisu *Almasiihu, wayakaterwaya jipu emnde na ta fetaare áte nane bademme.

⁶ Adaba una nanna, yá anjwa nala Dadaamiya jipu geni ba seke una ni gakevge palle antara nere áte barama á Yaisu Almasiihu na wá, yá anjwa á nala Dadaamiya geni de ba á katafke keni ka emmága ba estuwa. Yá nala zlahe, ganakini ká diyeddiye shagerire á názena ni mi shanaa miya áza Yaisu Almasiihu na.

⁷ Egdza emmeruwa, higantehiga jipu arge wayavire na ká anjwa maganá ka áte emnde a fetarfe na. Una nanna á vite ndzedá jipu ge iya adaba fakateremfa ndzedá am vuwa ge emnde a fetarfe kwakya.

Paul á slapala Filaimaun arge Unaizimus

⁸ Yá naláká adaba una nanna geni ká maga názena yá ndaaka ya. Am ganevge ya slebela á Yaisu *Almasiihu na wá, yá naba ndaknda názena ká maganá ka bademme.

⁹ Amá wá, yá bakanka áte una nanna, ya naláká á ba an nala an martaapire na am dagave á miya. Iya Paul wá, ganevge emgyegwe a zhele, amá yá am dangay adaba slera á Yaisu Almasiihu.

¹⁰ Yá anjwa slapala Unaizimus ázeña, adaba nane gevge ba seke egdza-aaruwa am dangay áhuna, iya ganevge ba seke eddenjara am elva á Yaisu Almasiihu.

¹¹ Werre wá, ndza magakánka nampire, amá kina wá, antara ba iya keni á de magamiyánmaga nampire kwakya.

¹² Daaci kwaye yá eptsaká egdze nanna á dezeña, amá ba seke ya duwaa ba ya an ire-aaruwa.

¹³ Am nja-aaruwa kina áhuna am dangay adaba elva á Yaisu Almasiihu na wá, wayanwáyá á meliwa nane am kela á na,

¹⁴ amá wayanka yá maganá áte namaari-aaruwa, yá hyakareka an ndzedá geni ká magiyá shagerire. Arge una nanna wá, meliyumele ba ka áte waya á ervaunde á na.

¹⁵ Yalla a maganaa ba Dadaamiya dfeme pakyave á kure antara Unaizimus na, geni á de eptsá zlahe adaliye á de mba á na, kwa de nja kerde náza ba ge kelaazare.

¹⁶ Ma nane náve keni wá, kina wá, gevka seke náve mazla-aara, gevge egdza emmemiya. Iya wá, wayanwaya jipu, amá ká de wayaná ba ka kwakya-aara. Zunjwe wá, ká de wayaná adaba náve á na. Adaliye, adaba nane gevge egdza emmena am elva á Yaisu Almasiihu.

¹⁷ Ba seke una ni diyakdiya ankwá urire á miya na wá, lyevaalya nane, ba seke ka lyevaa ba iya.

¹⁸ Ankwá haypa a gakuwaa nane emtu? Emtu ankwá duksa á na ká dabaná ka ázenara emtu? Máki ankwá wá, naba ndinda, ká zhárá ba iya.

¹⁹ Am tate na náwa nane na wá, yá ankwá á puwetá ba iya Paul an erva-aaruwa, geni ya jiranvejire elva-aaruwa na, yá de pelaksepele ba jirire. Amá wá, zlaya á na-ka ni ká ndaviyu duksa ge iya. Adaba shifa á na na ka shanaa ka anwaslire na keni, ya melakuwa ba iya nanna.

²⁰ Ba estuwa egdza emmeruwa, yá naláká adaba Yaakadada, tasle á na maginaamaga názena yá kataná ya ázena na, cekinaaceka higa-aaruwa. Adaba dagave á miya antara ka am elva á Yaisu Almasiihu wá, gamiyevge ba palle.

²¹ Ba lauktu yá puwakte wakita na keni wá, diyandiya gánakini ká de kwaleka, baira dfeme ká de januje ka am una yá kataná ya.

²² Má daada Unaizimus á dem huđe á há á na wá, tsatsinaatsatse sleđe-aaruwa keni, adaba ankwá tama-aaruwa geni Dadaamiya á de lyevaalya nála á kure, á de maginaamaga nane pute geni yá daada ádezekure.

Ga use á Paul am halavuwa á elva-aha

²³ Ankwá á gak use-aara Aipafra na ná am dangay kerđe adaba elva á Yaisu *Almasiihu na.

²⁴ Tara Markus antara Aristarkus, an Daimas an Lukas, itare ta emnde na slera á nere palle, itare keni tá ankwá á gak use-aatare.

²⁵ Yaakadada Yaisu Almasiihu a vakurteva hairire-aara.

Wakita na a puwatertaa ura umele ge EGGYE-AHA Á IBRAHIMA

Dadaamiya á bamiya elva an we á Egdza-aara

¹ Ndza werre wá, Dadaamiya a ndater elva ser kwakya ge eggye-aha a miya an we á nabi-aha, ndza a ndater elva an pute gergere kwakya.

² Amá am kinire na wá, Dadaamiya aḡkwa á bamiyá elva an we á Egdza-aara. A nderaa duksa baɗemme keni á ba áte erva an Egdza-aara ḡanna. Ndza a eksesaa ba ḡane geni á de kwaraná ḡane duksa baɗemme.

³ Tá zharaná am ḡane emnde yaikkire antara njá á Dadaamiya baɗemme. Duksa baɗemme njaanja an unḡule-aara na wá, á ḡana ba ḡane an hakuma á elva-aara. A magaa pute geni emnde tá sesse am ervaunɗe á Dadaamiya, tá gevge emnde cufedɗe. Am iga a una ḡanna maa, a zlalehe á dem samaya, aḡkwa á nja am naɗafa á Dadaamiya, slekse arge duksa baɗemme.

Yaisu ḡane male arge malika-aha baɗemme

⁴ Dadaamiya a ganve Egdza-aara male arge malika-aha baɗemme, a vante zhera na jauje ge náza-aatare baɗemme. Aɗaba a ɗetaa ḡane Egdza-aara. Daaci a jateru an una ḡanna ge malika-aha.

⁵ Aɗaba baaka malika na Dadaamiya a banaa: Ba ekka una ka egdza-aaruwa, iya keni ya Eddenḡa. Amá a banaa una ge Yaisu. Zlabe áɗaliye, baaka malika na ndasenda Dadaamiya áte ḡane: Yá de gev Eddenḡara, ḡane keni á de gev egdza-aaruwa.

⁶ Amá am sarte na átira bela Egdza-aara na, gevge ba seke makaji-aara na wá, á ba ḡane: Baɗemme a malika-aha-aara tá de kezlan ugje ge ḡane.

⁷ Á ba Dadaamiya áte malika-aha wá: A fater ba ge maganaa slera, itare ta ba seke effeya antara nara á kára.

⁸ Amá áte Egdza-aara wá, á ba ḡane:

Ámbarka á ḡa Dadaamiya, sleksire á ḡa á de zleka ɗekidɗeki. Ká de maga sleksire á ḡa an jirire.

⁹ Ekka wá, wedere á ḡa ba jirire, yakanaaya mandzawire. Aɗaba una ḡanna, a eksaksehe ge Dadaamiya á ḡa, a gakve male arge emnde á ḡa baɗemme, a gedaktehe, ervaunɗe á ḡa ba seke nama.

¹⁰ Aɗaliye a ba ḡane á ba áte Egdza-aara ḡanna:

Yaakadada, am fakta, ba ekka una ka nderaa haha, samaya keni ba slera á erva á ḡa.

¹¹ Baɗemme á duksa-aha ḡanna tá de zlauzle, amá ekka wá, ká nja dem ba ge ɗekidɗeki. Baɗemme a duksa-aha ḡanna tá de gevge emgyegwe ba seke kacakaca,

¹² ká de takwalatertakwala ba seke bagwadza, ká de keɗanaakeda daradza-aatare, amá ekka wá, ká nja dem ba ge ɗekidɗeki, baaka halavuwa á shifa á ḡa.

¹³ Baaka malika na Dadaamiya a banaa:

Sawa, njinja am naɗafa-aaruwa, yá gatervege kelaade-aha á ḡa náza puwa sera á ḡa. Amá a banaa una ḡanna ge Egdza-aara.

¹⁴ Malika-aha wá, itare ta ba emnde a slera á Dadaamiya, Dadaamiya á belaterbela, tá de melateru ge emnde na ni tá de lyelye shifa-aatare.

2

Faumifa hyema áte unḡule a lya na a maramiyaa Dadaamiya

¹ Adaba una ḡanna faumifa hyema ba shagera áte elva na mi cenanaa miya geni a dzalamiyefka áte unḡule.

² Adaba werre wá, ndza ta se balanaa ba malika-aha labare na gevge jirire na, daaci ma ware una cenaaka, fansareka na, ḡanaaḡa Dadaamiya an shairiya.

³ Náza á miya wá, a tsaaka an una ḡanna. Mí de shaná estara kena shifa á miya, má mí feka hyema am elva a lya shifa na a sanaa ba Yaakadada Yaisu an ire-aara na? Emnde na ta cenanaa á ba an hyema-aatare wá, ndaramindaha geni elva ḡanna jirire.

⁴ Dadaamiya keni a naba maresehe seydire á elva ḡanna an nalaama-aha, an najipu-aha, antara duksa gergere ta maganaa emnde ḡanna an hakuma á Shedekwe Cufedde na a vatertaa Dadaamiya an namaari-aara.

Yaisu wá, Slelya á emnde ba ḡane

⁵ Dadaamiya vaterteka dekiḡeki ge malika-aha geni tá de kwaraná itare duniya na á de sawa, mí ndahaná miya na.

⁶ Amá anḡwa am wakita á Dadaamiya, a bantsa ura umele: Ázara urimagwe keni, geni ka Dadaamiya, ká dzámá ḡane? Urimagwe keni duksa he, geni ká fanu hyema?

⁷ Ka naba ganaahe emtsaade cekwaanḡuḡi á katafke á malika-aha, ádaliye ka vante yaikkire antara dárádza.

⁸ Ka yaa duksa bademme am erva-aara.

Má Dadaamiya a yaa duksa bademme am erva-aara wá, amaana baaka duksa dekiḡeki ni ḡane á kwareka na. Amá am kinire na wá, mí nánka emtsaade sleksire-aara na á kwára duksa bademme na.

⁹ Diyamidiya geni duksa bademme á kwaraná ba Yaisu, amá a naba ganaahe ge Dadaamiya am sarte cekwaanḡuḡi á katafke á malika-aha, geni á emtsamtsa am slede á emnde bademme. Una ḡanna keni Dadaamiya a magateraa ba ḡurna ge emnde. Daaci Dadaamiya a vante yaikkire antara darádza ge Yaisu adaba a shu zlada, a eksar emtsa ḡanna.

¹⁰ Duksa bademme á ba am erva á Dadaamiya, a nderanaa ba ḡane. Zlaya jipu una ni a naba yaa Yaisu am zlada na, geni ḡane a gevge edda una hyephye am duksa bademme, lauktu á de gatervá ḡane emnde kwakya egdzara á Dadaamiya, á lyatersá ḡane, á daterá ḡane á de katafke á Dadaamiya am yaikkire-aara.

¹¹ Ba Yaisu una á gatervege emnde cufedde á katafke á Dadaamiya. ḡane antara emnde na a barateraa ḡane, garevge ba egdzara á ura palle. Adaba una ḡanna wanka zherwe ge Yaisu, a dateraa an egdzara á Edeḡara.

¹² Ndza a bantsa ḡane: Yá de balaterá zhera á ḡa ge egdzar mama-aha-aaruwa, yá de galáká am dagave á emnde á ḡa.

¹³ Adaliye a ba ḡane: Yá njá á ba áte Dadaamiya palle. Zlabe ádaliye a ba ḡane: Náwa iya antara emnde na a puwimaa Dadaamiya am erva.

¹⁴ Emnde ḡanna, ta ba emndimagwaha, daaci Yaisu a naba gev urimagwe ba seke itare, a emtsehe geni á kefanaakeda ba dekiḡeki hakuma á Shaitaine na an hakuma ge ceba emnde na.

¹⁵ A palateraa an una ḡanna emnde na ndza ḡateraḡa lyawa á emtsa na bademme.

¹⁶ ḡane saaka á se melateru ge malika-aha, amá a se melateru ge eggye-aha á Ibrahimia.

¹⁷ Daaci una zlaya geni á gevge ba seke egdzar mama-aha-ḡara am duksa bademme. Estuwa á dzegwándzegwa gev *liman yaikke, slebara haypa á emnde ge melátera an Dadaamiya. ḡane slekemaare, dzayye ervaunḡe-aara am slera á Dadaamiya.

¹⁸ Kina wá, á dzegwándzegwa a melateru ge emnde na tá am bada á shaitaine, adaba ḡane keni ndza a shushe zlada am lámare ḡanna.

3

Yaisu male arge Muusa

¹ Daaci egdzar mama-aha-aaruwa, emnde cudeḡḡe, kure keni a dzerakursaa ba Dadaamiya geni kwá gevge emnde-aara, tsawanaatse eḡkale á kure á ba áte Yaisu palle. Ba ḡane una slebela á Dadaamiya geni á se gev *liman á miya emnde a fetarfe.

² Ba Dadaamiya una a faare slera ḡanna, ḡane keni a magaa slera ḡanna an ervaunḡe-aara palle, ba seke una Muusa keni ndza a magaa slera-aara an ervaunḡe-aara palle am huḡe á há á Dadaamiya.

³ Emnde tá galeka há, amá tá gálá edda una a nderaa há. Ba duksa palle ge tara Yaisu an Muusa keni, shagera tá gálá ba Yaisu arge Muusa.

⁴ Ba kelaa há a nderanaa ba ura, amá duksa baḡemme wá, a nderanaa ba Dadaamiya.

⁵ Muusa wá, ḡane ndza ba walaadī am huḡe á há á Dadaamiya, slera-aara ndza ba mága seydire á názena watse á baterná Dadaamiya ge emnde. A magaa slera ḡanna an ervaunḡe-aara palle.

⁶ Amá *Almasiihu wá, ḡane Egdza huḡe á há á Dadaamiya, baḡemme á huḡe á há á Dadaamiya á ba am erva-aara. ḡane keni a magaa slera-aara an ervaunḡe palle am huḡe á há ḡanna. Huḡe á há á Dadaamiya ḡanna wá, ba miya, má tsamiyaatse dzanḡzanḡe áte unḡule-aara, má kezlamianveka tama á miya áte ḡane.

Tate á puwansepuwe á emnde á Dadaamiya

⁷ Adaba una ḡanna, cenaumicena názena a baminaa Shedekwe Cudeḡḡe, a ba ḡane:

Vatená má cenakurancena kwara á Dadaamiya wá,

⁸ magauka degdegire á ire seke una ndza ta maganaa eggie-aha á kure werre, am sarte na ta magaa yawe kul ufade am kaamba na. Ndza ta maganaa gardīre ge Dadaamiya, ta naba gya hala-aara.

⁹ A ba Dadaamiya, naránna tsa najipu-aha na ya maganaa iya antara itare am yawe kul ufade ḡanna, aley ta naba gyaa hala-aaruwa.

¹⁰ Adaba una ḡanna, a naba jihe ge ervaunḡe jipu áte emnde ḡanna, a ba iya am ervaunḡe-aaruwa: Emnde na ervaunḡe-aatare yiyye an iya, tá dábeka unḡule-aaruwa ḡekidēki.

¹¹ Am jija ervaunḡe áte itare, ya naba zu waḡa geni yá de belaternaaka ḡekidēki ge emnde ḡanna, ge se puwansepuwe antara iya am tate na ya maraterna iya.

¹² Egdzar mama-aha-aaruwa, faufa hyema geni a jerka ura am dagave á kure una yiyye ervaunḡe-aara an Dadaamiya, geni a de yánka Dadaamiya Sáksage.

¹³ Amá ma vaatara keni ndaunda ba elva na ni á de vakurte ndzeḡa na am dagave á kure. Daaci á de badakuruka shaitaine ge mága haypa, antara ge mága degdegire á ire. Magaumága una ba kelaazare am sarte na zlaḡe kwá an shifa na.

¹⁴ Máki kezlamianveka fetarfire á miya áte Yaisu, ba kalkale antara una am zunḡwire wá, daaci mi emnde á Yaisu á ba an jirire.

¹⁵ Anḡwa am wakita á Dadaamiya, a ba ḡane: Vatená, ma cenakurancena kwará á Dadaamiya, magauka degdegire á ire seke una ndza ta maganaa eggie-aha á kure werre, ta maganaa gardīre ge Dadaamiya.

¹⁶ Emnde-ara ḡane cenarancena tsa kwara á Dadaamiya, ta naba maganaa gardīre na? Ba emnde na ndza a satersaa Muusa a sawa am larde a Misera na.

¹⁷ Emnde-ara ḡane yawe kul ufade tá já Dadaamiya an ervaunḡe na? Ba itare ḡanna zlaḡe áḡaliye emnde na ta gu haypa kwakya an Dadaamiya, adaba una ḡanna ta naba matsehe am huḡe á kaamba.

¹⁸ Emnde-ara ḡane Dadaamiya a zateru waḡa geni á de vaterteka ḡekidēki de puwansepuwe antara ḡane na? Ba emnde ḡanna zlaḡe ádaliye ndza faransarka ḡekidēki na.

¹⁹ Ba estuwa egdzar mama-aaruwa, náwa namiyánna baḡemme geni Dadaamiya a piyaterante dem tate á puwansepuwe aḡaba ḡaakire á fetarfire-aatare.

4

¹ Werre, á ba Dadaamiya á de vaterte tate á puwansepuwe ge emnde, una ḡanna namána na zlaḡe ba nja-aara ge miya keni. Daaci, faumifa hyema áte ire á miya, geni a eptseka palle á miya á dem kataliya, daaci watse á taa daaka á dem tate á puwansepuwe ḡanna.

² Miya cenamiyancena labare á higa ba seke náza eggye-aha á miya werre am kaamba, amá elva ḡanna magateranka payḡa ge itare aḡaba cenaráncena, amá fartarka átekwa.

³ Miya emnde na famitarfe áte ḡane na wá, mí de shánsha dem tate á puwansepuwe ḡanna. Amá emnde na fartarka áte Dadaamiya wá, aḡkwa elva a ndasaa Dadaamiya áte itare, a ba ḡane:

Jija ervaunḡe, daaci ya naba zu waḡa geni ya de belaternaaka ḡekidēki geni tá se puwansepuwe antara iya am tate na ya maraternaa iya.

Am fantauḡe, am sarte na Dadaamiya zlauzle am slera á nderá duksa baḡemme wá, a naba puwansehe. Puwansepuwe ḡanna wá, aḡkwa sem vatená.

⁴ Am tate umele am wakita á Dadaamiya, aḡkwa á ndaha elva a háre ge vuyire, a ba ḡane: Dadaamiya a zlaa slera-aha-aara am háre ge unkwahire, ge vuyire wá, a naba puwansehe.

⁵ Am tate umele keni a ba ḡane: Tá de demka ḡekidēki á dem puwansepuwe antara iya am tate na ya maraternaa iya.

⁶ Emnde na ta cenaa labare á higa zunḡwe, amá daraaka á dem tate á puwansepuwe ḡanna wá, aḡaba faransarka ge Dadaamiya. Ge puwansepuwe ḡanna wá, sem vatená keni zlaḡe aḡkwa baráma-aara ge emnde umele keni.

⁷ Aḡaba una ḡanna, Dadaamiya a faa sarte umele zlaḡe ádaliye, amaana, zamane na. Náwa a faa sarte ḡanna estuwa, haraare á maga yawe kwakya am iga una ni eggye-aha á miya ta maganaa garḡire na, a ba Dadaamiya an we á *Dawuda: Vatená, ma cenakuráncena kwára-aaruwa wá, magauka degḡire á ire.

⁸ Ma andze daterda Zhausuwe á dem tate á puwansepuwe á jirire wá, Dadaamiya ma andze á feka sarte umele ge dá ura á dem tate á puwansepuwe.

⁹ Daaci diyamidiya geni aḡkwa puwansepuwe á jirire á kataḡke á emnde á Dadaamiya ba seke una ndza a puwansaa ḡane am háre ge vuyire na.

¹⁰ Ma ware una shansha puwansepuwe ḡanna áza Dadaamiya, ḡane keni zlauzla slera-aara, ba seke una a puwanse ge Dadaamiya am slera-aara na.

¹¹ Daaci wawaumiwava ge dem tate á puwansepuwe ḡanna, faumifa hyema geni a jerka ura am dagave á miya una á fansarka ge Dadaamiya, seke una ndza faransarka eggye-aha á miya werre na. Daaci edda-aara á de geyegeye á kataliya.

¹² Elva á Dadaamiya wá, an hákuma jipu, á vaterte shifa na á zleka na ge emnde, á dzegwándzegwa mága slera yaikke am ervaunḡe á ura. Elva ḡanna wá, an ndzeḡa jipu ba seke masalam na an ga slare we bukerḡe na. Á dzegwándzegwa ḡgye á dem dzáḡwa á ubiye-aha, dete zeḡa keni baḡemme. Elva ḡanna wá, jauje ba ge masalam keni an ndzeḡa. A dzegwándzegwa tsanmaare ge ura am názena á slaslaná ḡane am ervaunḡe-aara baḡemme.

¹³ Baaka duksa na ni an sheḡe am ice á Dadaamiya. Duksa baḡemme a nderanaa ba ḡane, ḡane diyaadiya baḡemme. Watse mí de eppála á kataḡke-aara názena mi maganaa miya baḡemme.

*Yaisu ṅane male á *liman-aha baɗemme*

¹⁴ Miya, diyamidiya ganakini aṅkwa *liman á miya yaikke. Ba ṅane una Yaisu, *Egdza á Dadaamiya, zlaazlálá á dem samaya. Daaci sey mi tsaatse ba shagera ate názena mi fetaare átekwa na.

¹⁵ Liman á miya ṅanna wá, slezamivarze jipu, aɗaba diyaadiya názena zlazlaɗa áte miya baɗemme. ṅane keni shaushe zlaɗa-aha gergere ba seke náza á emnde baɗemme. Ba báda keni, ndza ta ebbada an duksa gergere baɗemme, amá ṅane magaaka haypa ɗekideki.

¹⁶ Aɗaba una ṅanna, gaumiyaptege á deza Dadaamiya slemagamiya ṅurna ba kelaazare, gaumiyaptege á dezeńara an baakire á shaige, geni á de zamivarze, á de magamiya ṅurna am wedera-aha á miya baɗemme.

5

¹ Baɗemme a male-aha á *liman-aha, tá dzeraterá á ba am dagave á emnde, tá tsater ge mága slera á Dadaamiya am dagave á emnde, tá dáná itare sadake á emnde á de katafke á Dadaamiya, geni á yateraare haypa-aha-aatare.

² Má emnde diyarka mága jirire, dzalarevdzále áte barámá á Dadaamiya, liman wá, ṅane á naba cenatercena, aɗaba ṅane diyaadiya názena zlazlaɗa áte emnde. Diyaadiya geni ṅane keni hyefka am duksa umele.

³ Daaci sadake na á danná ṅane ge Dadaamiya na wá, á dánda náza á ire-aara emtsaade, geni a yanaarye Dadaamiya haypa-aara, lauktu á danná náza á emnde geni á yateraarye Dadaamiya ge itare keni.

⁴ Baaka ura á dzegwándzegwa eksese slera á limanire an ire-aara, sey má a dahanaa Dadaamiya ge mága slera á limanire ṅanna, seke una ndza a ɗahá *Haruna werre.

⁵ Yaisu keni ekseseka ba ṅane an ire-aara, geni á gevge *liman yaikke, amá ndza a eksesaa ba Dadaamiya, a ba ṅane, á elvan ge ṅane: Ba ekka una ka Egdza-aaruwa, iya keni ya Edeṅa.

⁶ Am tate umele keni aṅkwa am wakita á Dadaamiya a ba ṅane, á elvan ge ṅane: Ekka, ka liman dem ba ge ɗekideki, limanire á ṅa seke limanire á Malkisadaka.

⁷ Am sarte na Yaisu aṅkwa am duniya wá, ndza a ṅala Dadaamiya á ba an ká kwara, ámbera á kyuwa geni á se melanumele, aɗaba diyaadiya geni aṅkwa hakuma á Dadaamiya ge se lya shifa-aara. Dadaamiya cenanvarcene. Am iga á emtsa-aara, a naba tsantehe zlaɓe ádaliye, aɗaba fesarfire-aara áte ṅane.

⁸ ṅane *Egdza á Dadaamiya, aley keni wá, a naba shu zlaɗa, geni fesarfire-aara á gevge ba parakke.

⁹ Am sarte na zlanazle slera ṅanna baɗemme maa, ṅane gevge slelyaterlya ba ge ɗekideki ge emnde na tá aṅkwa fansarfe na baɗemme.

¹⁰ Á dzegwándzegwa lyaterlya aɗaba a tsanaa ba Dadaamiya liman yaikke áte limanire á Malkisadaka.

Faufa hyema, dzalawevka áte unṅule á Dadaamiya

¹¹ Kwakya elva na ṅá kátá ndakurnda áte ṅane, amá wá, zlazlaɗa jipu ge palakurá una ṅanna, aɗaba kure keni yiyiye hyema á kure, kwa taa cenvaaka duksa áte watsewatsire.

¹² Kina wá, zlaya ma kwá kwaratersá kure elva á Dadaamiya ge emnde, aɗaba harakuraahare am huɗe-aara, amá kwá kátá tá kwarakursá ba emnde zlaɓe ádaliye ba duksa na ndza kwa tsahese zunṅwe keni. Zlaya ma kwá de katafke áte unṅule á Dadaamiya, amá kwasau kwá ba am fantaufe. Ekkure wá, zlaya ma kwá zá ɗafa dzaṅdzaṅe seke dawalaa, amá kwá kátá shá ba uba seke egdzere áte erva.

¹³ Ma ware una zlaḡe á kátá ba sha uba na, ḡane wá, zlaḡe ba seke egdzere áte erva. Egdzere áte erva wá, zlaḡe diyaaka duksa na shagera antara duksa na shagerka.

¹⁴ Amá dawalaa diyardiya lanaale tara duksa na shagera, antara duksa na shagerka baḡemme, ma zlazlaḡa keni.

6

¹ Daaci geyaumika arge duksa na kwaye mi tsahese am fantaufe á miya ge fetaare áte Yaisu *Almasiihu na, mí zlalawa á de katafke an tsáha duksa-aara na zlazlaḡa na keni. Una názu á zlayater ge emnde na hararaare am fetarfire na. Duksa ḡanna mi tsahese kwaye am fantaufe na wá, amaana, mága tuba arge serhaypa na á dá ura á dem emtsa na, antara fetarfe áte Dadaamiya.

² Adaliye elva a mága baptisma gergere antara puwaare *erva á barka ge ura, an elva a tsa emnde a faya, ira elva á shairiya á Dadaamiya vaci tsafaya.

³ Baḡemme á una-aha ḡanna wá, diyamidiya. Kina wá, mi zlalawa á de katafke má wayatewáyá Dadaamiya.

⁴ Eptsare ge duksa na diyardiya emnde wá, kurguneka, aḡaba má ura a yanaa ba ḡane unḡule á Dadaamiya, baaka pute umele ḡekidḡeki ge melanumele geni á eptsaa am tuba. Aḡaba emnde na ndza tá am parakkire á Dadaamiya, ndza sharánsha barka á Dadaamiya antara Sheḡekwe-aara am ervaunḡe,

⁵ ndza emtáke elva á Dadaamiya am hyema-aatare, ndza sharánsha hakuma am duniya na á de sawa na keni, ma tá de njá am huḡe-aara,

⁶ aley ni tá eptsaná ba iga ge Dadaamiya wá, baaka pute umele ḡekidḡeki ge melaterumele geni tá eptsaa am tuba. Aḡaba ba seke tá átira ja *Egdza á Dadaamiya ge buwire áte dzanḡala, ta ganve zhara-aara duksa ba ḡey á katafke á emnde baḡemme.

⁷ Itare ta ba seke fe: Má yawe anḡkwa á hya á dem fe ḡanna, fe ḡanna á mága náza za an barka jipu, anḡkwa á melaterumele ge emnde a ehherḡa-aara, baaka yanya-aara.

⁸ Amá má fe ḡanna á eptsaa ba dake antara masa wá, fe ḡanna baaka nampire-aara. Baaka barka am fe ḡanna, a yaranya ba ge ḡekidḡeki.

⁹ Amá, egdzar mama-aha-aaruwa, ma ḡa ndaase estuwa keni wá, diyanḡerdiya geni ekkure kwá anḡkwa áte unḡule á jirire, daaci á de lyakurlya Dadaamiya.

¹⁰ Dadaamiya ḡane slejirire, á taa viyannaaka slera na kwa maganaa kure, kwa naba melateruhe ge emnde a fetarfe, sem vatená kwá á ba átira melaterumele na. Una ḡanna á mara wáyáva á kure áte Dadaamiya. Baḡemme á una-aha ḡanna, á taa viyanaaka.

¹¹ Duksa na njá kátáná ḡere ázekure wá, ma ware á kure keni magaumága ba estuwa an higa á kure campaukkwe dem halavuwa á duniya, yawanka ḡekidḡeki. Daaci kwá de shánsha názena kwá tamaná kure áza Dadaamiya.

¹² Gawevka emnde a masefe, amá ḡabauḡába sera á emnde a fetarfe na tá an ndzeḡa jipu, hararaare áte unḡule á Dadaamiya. Ba itare una tá de shá názena a ba Dadaamiya á de vaterte ge emnde-aara na.

Názena a ndasaa Dadaamiya baaka pekyaaara

¹³ Am sarte na Dadaamiya a ḡuḡanaa namána ge Ibrahimia, a zu waḡa geni ba jirire á de emmága duksa na a ndasaa ḡane ḡanna. Aḡaba baaka duksa umele á jauje ge Dadaamiya an yaikkire, geni á za waḡa an ḡane maa, a naba zu waḡa á ba an ire-aara.

¹⁴ A zu waḡa, a ba ḡane: Ba jirire yá de gakar barka-aaruwa. Yá de yákteya ba kwakya.

¹⁵ Ibrahimia a naba fetarhe áte elva na a ndasaa Dadaamiya, a faa ervaunḡe jipu ge eppaka-aara, daaci shansha duksa ḡanna a ba Dadaamiya á de vanteva na.

¹⁶ Má emndimagwaha tá za waɗa, tá zaná an duksa na jauje ge ndzedá-aatare. Zá waɗa wá, á zlánsauzle ge elva-aha baɗemme, emnde keni tá tsaatse á ba átekwa.

¹⁷ Daaci Dadaamiya a naba zu waɗa, á kátá maraterán ge emnde na a ṅguɗateraa namána na, geni á de emmága duksa na a ndasaa ṅane ṅanna, á eptseka elva ɗekideki.

¹⁸ Namána na a ṅguɗanaa Dadaamiya, antara waɗa na a zanaa ṅane na maa, duksa-aha buwa ṅanna a ndasaa Dadaamiya na wá, baaka pekyaa-aara, Dadaamiya á zeka waɗa á fida ɗekideki. Daaci miya emnde na mi se shaa ire á miya am sera á Dadaamiya na wá, una á vamite ndzedá jipu geni mí njantenja tama á miya áte duksa na a ba Dadaamiya á de vamiteva na.

¹⁹ Táma á miya áte duksa ṅanna wá, á tsáná ba ṅane shifa á miya degdege, geni a dzalamiyefka áte unṅule á Dadaamiya. A weramiyanta ba ṅane kacakaca á dzegwa na ta icanse mashidi an ṅane na, ge de katafke á Dadaamiya.

²⁰ Yaisu wá, ṅane dedde á katafke á miya, á dem tate ṅanna aɗaba miya. Ba ṅane una *liman á miya yaikke áte limanire á Malkisadaka, liman yaikke dem ba ge ɗekideki.

7

*Malkisadaka *liman yaikke, slekse yaikke*

¹ Malkisadaka ṅanna wá, ṅane ndza slekse yaikke am Salaam, zlaɓe adaliye ndza *liman á Dadaamiya Saksage. Vacite umele wá, Ibrahim a dem wáva, a de ceɓaa slekse-aha umele. Átire sa wá, a naba de yainuhe ge liman Malkisadaka, a gan barka.

² Daaci Ibrahim a de sanse luser am nalmane-aara baɗemme, a vante ge liman Malkisadaka. Emtsaafé wá, zhara á Malkisadaka ṅanna wá, amaana slekse na tsaatse áte jirire. ṅane ndza slekse am Salaam. Salaam na maa, amaana hairire.

³ ṅane, baaka ura diyaadiya eddeṅara antara emmeṅara, baaka jeba-aara, baaka ura diyaadiya fakta á shifa-aara antara halavuwa á shifa-aara. Ba seke una wakita á Dadaamiya á ndaaka fakta-aara antara halavuwa-aara na wá, ba seke ṅane wá, liman na anṅwa ma vaatara keni. ṅane gevge gáráva á Yaisu *Egdza á Dadaamiya.

⁴ Diyaweddiye geni Malkisadaka wá, liman yaikke. Ibrahim ṅane una eggyemiya baɗemme a sanse luser am duksa na a zanaa am wáva baɗemme, a vante ge ṅane.

⁵ Diyamidiya geni emnde umele am eggye-aha á Laiwi garevge liman-aha. Am *tawraitá á Muusa wá, a ba Dadaamiya á elvan ge itare wá, dawmbare á deza egdzara á *Iserayiila-aha, a varakurteva luser na tá sansa am nalmane-aatare baɗemme. Amaana luser ṅanna tá de lyiyaná á ba áza emnde a larde-aatare, itare keni ta ba eggye-aha á Ibrahim.

⁶ Amá Malkisadaka wá, ṅane ura a emnde á Laiwi ka, aley a lyevaa luser áza Ibrahim. Ibrahim ṅane edda una Dadaamiya a ṅguɗaa namána antara ṅane geni á de vante duksa. Amá ba Malkisadaka una a gar barka.

⁷ Adaliye, diyamidiya geni edda una á gar barka ge ura wá, yaikke ba ṅane arge edda una a shaa barka. Daaci yaikke ba Malkisadaka arge Ibrahim.

⁸ Zlaɓe ádaliye, baɗemme á liman-aha na ta segáshe am jeba á Laiwi, tá lyiyaná itare luser áza emnde a larde-aatare na wá, itare keni tá emtsa ba seke emnde baɗemme. Amá Malkisadaka wá, a ba wakita á Dadaamiya ṅane anṅwa an shifa.

⁹ Daaci ba Laiwi na eggye-aha-ṅara tá lyiya luser áza emnde na keni, ba seke a vante luser-aara ge Malkisadaka, aɗaba eggyeṅara Ibrahim a vante luser-aara ge Malkisadaka.

¹⁰ Amaana, am laukte na Ibrahim a vante luser ge liman Malkisadaka na wá, wulfe-aha-aara baɗemme á ba am ṅane emtsaafé. Daaci ba seke Laiwi antara egdzara-aara na á de yaterá ṅane na keni varanteva.

¹¹ Dadaamiya a vaterte *tawraitā ge emnde-aara Iserayiila-aha keni á ba áte erva an liman-aha na tá segashe am emnde a jeba á Laiwi, amá slera á limanire na ndza ta maganaa emnde á Laiwi hyefka, dzegwaranka magannaamaga ge Dadaamiya názena a katanaa ṅane. Ma andze dzegwarándzegwa wá, ma baaka wedera-aatare an liman umele yaikke seke Malkisadaka. Ma andze dzegwarándzegwa wá, bademme á liman-aha ma tá segashe á ba am eggye-aha á Laiwi seke *Haruna.

¹² Má Dadaamiya mbedesembede limanire á emnde á Laiwi an liman umele wá, daaci tawraitā keni á de eptsanteptsā.

¹³ Náwa namiyanna geni limanire, a eptsaptehe ba estuwa. Yaakadada Yaisu na ṅá aṅkwa á ndaha elva-aara áhuna na keni, ṅane ura jeba á Laiwi ka, jeba-aara ba tsekemme. Ba ura palle keni jarka am emnde a jeba-aara una gevge liman, a daa sadake á de katafke á Dadaamiya.

¹⁴ Diyamidiya geni Yaisu wá, ṅane a jesare am dagave á emnde a jeba á Yahuda. Am laukte na Muusa á ndáhá elva á liman-aha na wá, tsalaaka jeba ṅanna d'ekid'eki.

**Liman yaikke áte limanire á Malkisadaka*

¹⁵ Náwa mí dise áte una, geni ba jirire ndza hyefka limanire á emnde á Laiwi, adaba Dadaamiya a fanem slera á limanire ṅanna am erva ge Yaisu, ṅane keni ba ura jeba umele seke *liman Malkisadaka.

¹⁶ ṅane gevka liman yaikke áte nađe á liman-aha, amá a gev liman yaikke adaba an hakuma ge nja an shifa dem ba ge d'ekid'eki.

¹⁷ Adaliye a ba wakita á Dadaamiya: Ekka ká liman yaikke dem ba ge d'ekid'eki seke liman Malkisadaka.

¹⁸ Dadaamiya a naba yaa nađe á liman-aha adaba hyefka, cekwa hakuma-aatare ge melateru ge emnde.

¹⁹ An nađe á limanire wá, emnde dzegwaránka shá dzayyire á ervaunđe á katafke á Dadaamiya. Amá kina wá, aṅkwa edda una ni jateruje ge liman-aha werre. Máki má aṅkwa fa tama á miya áte ṅane wá, á de vamítá ṅane barama ge de katafke á Dadaamiya.

²⁰ Zlabe adaliye maa, am sarte na ni watse Dadaamiya á de far slera á limanire ge Yaisu na wá, a zu wađa emtsaade, geni Yaisu á de gev liman yaikke, amá ge liman-aha umele wá, magaaka estuwa.

²¹ Amá ge Yaisu wá, Dadaamiya a zanu wađa, a ba ṅane: Yá etpseka elva-aaruwa dammaru ká njá liman dem ba ge d'ekid'eki.

²² Máki Dadaamiya a zu wađa estuwa wá, amaana adaba Yaisu wá, shamiyansha namána áza Dadaamiya jauje ge namána-aara werre na.

²³ Aṅkwa jawapa umele. Liman-aha werre wá, ndza ta vayye, ba á emtsa una, á eksaná una slera á limanire, á emtsa una á eksaná una slera á limanire.

²⁴ Amá limanire á Yaisu wá, baaka tsa-aara, adaba ṅane á emtseka d'ekid'eki.

²⁵ Daaci ma vaatara keni á dzegwándzegwa lyaterlya emnde na tá yeka an zharaara na bademme, adaba ṅane aṅkwa an shifa dem ba ge d'ekid'eki, sledagave-aatare an Dadaamiya.

²⁶ Ba ṅane una liman yaikke, a hyevhye ge wedera á miya bademme. ṅane dzayye huđe-aara, gauka haypa d'ekid'eki, ṅane cuđeđe am duksa bademme, aṅkwa dagave-aatare antara emnde a mága haypa, ṅane aṅkwa áza Dadaamiya am samaya.

²⁷ Liman-aha werre wá, ba kelaazare sey ta dándá sadake á ire-aatare emtsaade á deza Dadaamiya geni á yateraarye haypa-aha-aatare, lauktu tá dá náza á emnde geni a yateraarye Dadaamiya ge itare keni. Amá Yaisu wá, ṅane magaaka slera á limanire-aara áte una ṅanna d'ekid'eki. A magaa sadake-aara ba ser palle á katafke á Dadaamiya an shifa-aara, hyevhye geni Dadaamiya á yateraarye ge emnde bademme.

²⁸ Emnde na ndza ta faterar slera á limanire áte una a ndanaa *tawraitá á Muusa wá, ta ba emndimagwaha, tá naba mbedá ádaliye á dem haypa, nampire-aara á de haraaka, á de kefa ba dekiḡdeki. Amá am sarte na Dadaamiya a zu waḡa geni Egdza-aara á de gev liman yaikke na wá, a eptsante am sarte ḡanna tawraitá keni. Daaci a vante slera á limanire ge Egdza-aara, ḡane hyevhye am duksa baḡemme dem ba ge dekiḡdeki.

8

*Yaisu *liman á miya yaikke*

¹ Náwa una wá, jirire á elva-aha na ḡá aḡkwa tsakaná ḡere baḡemme na: Miya wá, shamiyánsha *liman yaikke zlaazlala á dem samaya, aḡkwa á ḡá am naḡafa á Dadaamiya na ni ḡane slekse arge duksa baḡemme na.

² ḡane aḡkwa á maga slera á limanire-aara am tate na cuḡeḡe jipu, Dadaamiya á ḡá amkwa na. Werre wá, liman-aha ndza ta magaa slera á limanire-aatare á ba am *mashidi á kacakaca ta maganaa ba emnde. Amá Yaisu wá, ḡane aḡkwa á maga slera á limanire-aara am samaya, am mashidi á jirire na a maganaa Dadaamiya.

³ Baḡemme á liman-aha wá, ta fater ba ge dá sadake-aha gergere á de katafke á Dadaamiya. Daaci shagera ba liman á miya yaikke na keni á dánda sadake á de katafke á Dadaamiya.

⁴ Ma andze ḡane aḡkwa áte duniya wá, ma andze á maḡka slera á limanire dekiḡdeki, aḡaba tá aḡkwa liman-aha umele ge dá sadake á de katafke á Dadaamiya áte una á ndaná *tawraitá á Muusa.

⁵ Liman-aha ḡanna, tá maga limanire-aatare am mashidi, amá una ḡanna ba garava á mashidi á jirire na am samaya na. Am sarte na ni watse Muusa á de maga mashidi á kacakaca wá, a ba Dadaamiya á elvan ge ḡane: Eccena ba shagera, de emmága á ba áte una ya kwaraksaa iya átire á wa na.

⁶ Daaci náwa namiyanna baḡemme geni slera na a faara Dadaamiya ge Yaisu, jauje ge náza á liman-aha baḡemme. Namána na ta shanaa emnde áza Dadaamiya aḡaba Yaisu na jauje ge namána werre. Aḡaba duksa na Dadaamiya a ḡuḡaamiya namána-aara na, jauje ge una werre.

⁷ Ma andze hyefhye namána werre wá, Dadaamiya keni ma á maḡka umele.

⁸ Amá diyamidiya geni namána werre na hyefka dekiḡdeki, aḡaba emnde yaránka mága haypa. Daaci Dadaamiya aḡkwa á valaterarvale, á ba ḡane á elvan ge itare: Cenaucena una ba shagera: aḡkwa á sawa zámame na ni yá de ḡuḡaterá namána-aaruwa aḡwaslire ge emnde á *Iserayiila antara ge emnde a Yahuda.

⁹ Una ḡanna gergere antara namána na ndza ya ḡuḡater ge eggye-aha-aatare werre am sarte na ya saterse am larde á Misera na. Itare ḡabarka namána-aaruwa, mele iya keni fanateruka hyema. Una ya ndanaa ba iya ya Yaakadada.

¹⁰ Náwa yá de maganá estuwa namána-aaruwa antara emnde a Iserayiila: yá de faterem shairiya-aaruwa am makhyakhya-aatare, yá de magaterá ḡurna geni a seseka am ire-aatare dekiḡdeki. Yá de gev Dadaamiya-aatare, itare keni tá de gev emnde-aaruwa.

¹¹ Am sarte ḡanna wá, watse baaka wedera á emnde ge de baaterá zhara-aaruwa ge emnde, aḡaba an male-aha ka, an egdzara ka, baḡemme á emnde tá de diyisediye.

¹² Aḡaba yá de zatervarze am haypa-aatare, yá de ḡaterka am ervaunḡe dekiḡdeki.

¹³ Kwaya ḡane názu a ndanaa Dadaamiya am namána aḡwaslire. Daaci diyaweddiye ganakini Dadaamiya a ganve namána werre ba seke emgyegwe a duksa. Má duksa gevege emgyegwe wá, cekwa nampire-aara, á de haraaka, á de kefa ba dekiḡdeki.

9

*Tara slera á *liman-aha am duniya antara náza á Yaisu am samaya*

¹ Am namána á zunḡwire wá, Dadaamiya a vaterte shairiya-aha-aara ge emnde, geni tá dʒabaná áte una ḡanna am jahava-aatare á katafke-aara, adʒaba ndza anḡkwa mashidi ta maganaa itare ge ḡála Dadaamiya am huḡe-aara.

² Ta magaa mashidi an kelise, ta fem mekere am huḡe-aara an kacakaca á dzegwa. Mekere na á sete we-aara na wá, ta dʒahanaa an sleḡe cuḡeḡḡe. Am huḡe-aara tá fa kára á fanus an nara vuye, antara tabel, depain cuḡeḡḡe átekwa, tá fan ge Dadaamiya.

³ Am mekere ge buwire am ice á kacakaca á dzegwa na wá, ta dʒahanaa an sleḡe na cuḡeḡḡe jipu na.

⁴ Am huḡe á una ḡanna keni maa, ta magaa tate á dʒiza kajiji á katafke á Dadaamiya, ta maganaa an dindar baḡemme, antara nakwati, ḡane keni ta baranaa an dindar ḡanna. Nakwati ḡanna wá, tá yeha namána á Dadaamiya átekwa. Am nakwati ḡanna maa, anḡkwa erba á dindar. Am erba ḡanna maa, ta fem dʒafa na ndza a vatertaa Dadaamiya á sawa am samaya am sarte na ndza ta am kaamba na. Anḡkwa zlaḡe zade á *Haruna na ndza a magaa hyema na, antara naláwa-aha á nakwa buwa na ndza Dadaamiya a puwaterte shairiya-aha-aara átekwa na. Baḡemme á una-aha ḡanna tá á ba am nakwati ḡanna.

⁵ Ate nakwati ḡanna maa, ta magaa garava á malika-aha buwa. Amaana, ba Dadaamiya an ire-aara keni anḡkwa am tate ḡanna. Lyambake á malika-aha ḡanna ta jamme tekeppe áte ire á tate na male á *liman-aha á de teḡantá uzhe á sadake ge Dadaamiya, geni á yateraarye ge emnde na. Amá kina wá, ḡá dzegwánka emtsaḡe palakura jirire-aara baḡemme.

⁶ Am sarte na zlaruzle am mága mashidi ḡanna baḡemme maa, liman-aha ta duwa ba kelaazare á dem mekere ge zunḡwire na ge mága slera-aatare.

⁷ Amá á dem mekere ge buwire na wá, sey á duwa ba male á liman-aha palle. A duwa ḡanna keni sey ba ser palle am sakanderi. Má á duwa keni maa, á duwa an uzhe á dabba am erva á danán ge Dadaamiya, geni Dadaamiya á yateraar haypa-aha-aatare, ḡane antara emnde á Dadaamiya baḡemme.

⁸ Náwa názu á kwaramisa Sheḡekwe Cuḡeḡḡe an duksa-aha ḡanna: Máki zlaḡe anḡkwa mekere á zunḡwire am mashidi ḡanna wá, zlaḡe baaka barama ge dem sleḡe na cuḡeḡḡe jipu na.

⁹ Duksa-aha na tá maganá emnde sem vatená na wá, tá maga ba garava una mí zharaná miya kina. Baḡemme á sadake-aha ḡanna, á dzegwánka baraterá ervaunḡe ge emnde.

¹⁰ Una ḡanna á kwaraterse ba elva á náza za, geni a zarza una, a zarka una, antara elva á náza sha, ira elva á tseḡanḡire. Baḡemme á shairiya-aha ḡanna ba iga-aara emtsaḡe, dem sarte na Dadaamiya á de mbaḡesebaḡe duksa baḡemme anḡwaslire.

¹¹ Kina wá, samsa Yaisu *Almasiihu, ba ḡane una male á *liman-aha baḡemme, a sanaa ba ḡane duksa shagera na mi shanaa miya áza Dadaamiya. ḡane anḡkwa á maga slera-aara am tate na jauje ge mashidi á kelise na ndza ta maganaa emndimagwaha werre na. Ta maganaa emnde ka tate ḡanna, una ḡanna slera á Dadaamiya an ire-aara.

¹² Am sarte na Yaisu a duwa á dem tate na cuḡeḡḡe jipu na wá, daaka an uzhe á usale, bi an uzhe á egdze á dalau, amá a duwa an uzhe á ire-aara ba ge ḡane. A demhe ba ser palle, daaci hyevhye ge lya emnde baḡemme dem ba ge dʒekidʒeki.

¹³ Itare ba ta icetaa usale, bi egdze á dalau, daaci ta ucaterve uzhe-aara ge emnde na dʒabaraaka shairiya á Dadaamiya, bi ta icetaa gyaale á esla, ta deraahe an kára, ta kutaterva kelpakara-aara. Má magarnaamaga baḡemme áte una á ndahaná

*tawraitá wá, ma ware una ndza a dzaleve áte shairiya á Dadaamiya keni, an bara haypa-aara.

¹⁴ Daaci má uzhe á dabba ndza an hákuma estuwa ge bara haypa, sakwa uzhe á Yaisu Almasiihu emtu? Yaisu keni baaka duksa mándzawe áte ḡane đekideki. An hákuma á Shedekwe Cufedde na á nja ba ge đekideki na, a naba yanaa shifa-aara ge Dadaamiya. Uzhe-aara na a puwanvaa ḡane na wá, á baramiyá haypa ge miya, á ekhyamiya ervaunde geni mí maganá slera ge Dadaamiya Saksage.

¹⁵ Adaba una ḡanna, Yaisu wá, slemela emnde ba ḡane antara Dadaamiya. Ba ḡane una á mará namána anwaslire na a ḡgudateraa Dadaamiya ge emnde na. Adaba una ḡanna, bademme á emnde na a dzeratersaa Dadaamiya geni ta emnde-aara na, tá de lyevaalye duksa shagera na a ba Dadaamiya am namána-aara, á de vaterteva na. Duksa ḡanna ba seke ta zu am warita, baaka slelyatervulye đekideki. Tá de shá una ba seke warita adaba emtsa á Yaisu Almasiihu. An emtsa-aara ḡanna, a de lyatersaa ḡane emnde am haypa na ta maganaa itare werre, am sarte na tá đaba emgyegwe á namána.

¹⁶ Má anḡwa ura a yaa nasherire á nalmane-aara, geni má de kedáakeda ḡane, tá de teganá emnde-aara áte una a ndasaa ḡane wá, sey tá paka ba má kedáakeda ḡane emtsaade, lauktu tá tega warita ḡanna.

¹⁷ Má edda una a ndaase nasherire á nalmane-aara na tá de záná emnde am warita na zlaḡe á ba an shifa-aara wá, baaka ura á maga názena a ndasaa ḡane na, sey má kedáakeda ḡane, lauktu tá emmága.

¹⁸ Ba namána á zunḡwire na ndza a maganaa Dadaamiya werre na keni, sey máki jarja dabba emtsaade, lauktu á gevge duksa na a ndasaa ḡane na.

¹⁹ Am sarte ḡanna maa, nabi Muusa a palaternahe shairiya-aha á Dadaamiya na am *tawraitá na bademme ge emnde. Daaci a eksante uzhe á egdzar esla-aha, antara usale-aha, a kante yawe, a icevaa erva á nafa umele tá đahaná an isaup, antara úgje á duksa umele hanḡe. Daaci a wecanve uzhe antara yawe na ge wakita á *tawraitá, a wecaterve ge emnde na tá katafke-aara keni bademme.

²⁰ Am iga a una ḡanna maa, a ba ḡane á elvan ge itare: Una na wá, uzhe na Dadaamiya a magaa namána an ekkure an ḡane, tsufautsufa ba shagera.

²¹ Zlaḡe ádalije, nabi Muusa a de wecanve uzhe na ge mashidi na ta maganaa an kelise na, antara kazlaḡa á mága slera á limanire na am huđe-aara na bademme.

²² Áte názena á ndaná *tawraitá wá, cekwa duksa na tá wecanveka uzhe na geni tá ganvege cufedde á katafke á Dadaamiya. Má puwaraaka uzhe wá, Dadaamiya á yateraarka haypa ge emnde đekideki.

*Yaisu *Almasiihu a bezateraa haypa ge emnde an uzhe á ire-aara*

²³ Ate una á ndaná *tawraitá á Muusa wá, má jarejja dabba wá, ma uwe keni tá naba ganvege cufedde an uzhe-aara. Amá a viyamiyarka geni slera á limanire zunḡwe na wá, ndza ba garava-aara ge jirire á duksa na am samaya na. Jirire-aara na am samaya na wá, sey uzhe na jauje ge uzhe á dabba, una ḡanna uzhe á Yaisu *Almasiihu.

²⁴ Náwa cenamiyancena geni Yaisu Almasiihu demde á dem tate na cufedde jipu na. Amá wá, am mashidi á kelise na ndza ta maganaa emndimagwaha ka, una ḡanna ndza ba garava-aara ge jirire á tate na Dadaamiya á njá ámkwa na.

ḡane zlaazlala á dem samaya, tate na Dadaamiya á njá átekwa na. Kina wá, ḡane anḡwa á katafke á Dadaamiya, anḡwa á magamiya wedera á miya bademme.

²⁵ Male á *liman-aha wá, ḡane ba kelaa sakanderi á duwa an uzhe á dabba á dem tate na cufedde jipu na. Amá Yaisu wá, ḡane daaka an uzhe á dabba á de katafke á Dadaamiya. ḡane a yaa shifa-aara sadake ge Dadaamiya, a magaa ba ser palle ḡanna, daaci hyevhye náza á dem ba ge đekideki.

²⁶ Ma andze a magaa sadake-aara ser kwakya wá, kwaye am fakte á duniya dem halavuwa-aara keni, ma andze á sha ba zladá. Amá, a shu zlada-aara ba ser palle. A semhe ba ser palle ḡanna herzhe an halavuwa á duniya na, a se yaa shifa-aara sadake ge Dadaamiya, geni ma vaatara keni, á barateraabara haypa-aha-aatare ge emnde, baaka hákuma á haypa mazla-aara.

²⁷ Bademme á emnde, ma ware keni á de emtsa ba ser palle. Am iga á emtsa maa, tá de katafke á shairiya á Dadaamiya.

²⁸ Yaisu *Almasiihu keni a emtsa ba ser palle. A yaa shifa-aara sadake ge Dadaamiya, geni á barateraabara haypa-aha-aatare ge emndimagwaha. Á de sawa zlaḡe ádaliye, amá sawa-aara ḡanna wá, á se baraterá haypa ka mazla-aara ge emnde, amá á se enḡla ba emnde na ni tá aḡkwa ufa ḡane na.

10

¹ Shairiya-aha na am *tawraitá á Muusa na wá, á maramiya ba gáráva á duksa shagera na mi shanaa miya kina. Shairiya-aha ḡanna, ba garava-aara ka wá, jirire-aara ka. Male-aha á *liman-aha wá, ba kelaa sakanderi icaranseka đekideki ge dá sadake á de katafke á Dadaamiya am tate na cuđeđde jipu na. Má estuwa wá, una á dzegwánka đekideki melateru ge emnde geni tá gevge cuđeđde á katafke á Dadaamiya.

² Ma andze emnde tá shansha cuđeđđire náza dem ba ge đekideki adaba sadake ḡanna wá, ma andze á enḡleka ervaunđe-aatare mazla-aara áte elva á haypa, ma andze tá ádalika á maga sadake mazla-aara.

³ Amá sharánka una ḡanna, baira deme sadake-aha ḡanna á yehaterante haypa-aha-aatare ba kelaa sakanderi.

⁴ Adaba uzhe á dalau antara uzhe á usale á hyefka đekideki ge bára haypa.

⁵ Adaba una ḡanna, am sarte na samsa Yaisu *Almasiihu á sem duniya, a ba ḡane á elvan ge Dadaamiya:

Uzhe á dabba antara sadake-aha umele, baaka wedera á ḡa an ḡane. Adaba una ḡanna ka give urimagwe, geni yá se yá shifa-aaruwa á katafke á ḡa.

⁶ Sadake á dabba-aha na tá epshaká emnde, antara sadake á bara haypa na wá, baaka wedera á ḡa an ḡane mazla-aara.

⁷ Ya ndaaka adaba una: Náwa iya, Dadaamiya-aaruwa, sanemse á sem duniya, ya se maga názena ká kataná ka, ba seke una ta puwete am wakita á ḡa arge iya na.

⁸ Am zuḡḡwire keni, a ba Yaisu á elvan ge Dadaamiya: «Uzhe á dabba-aha antara dabba-aha na tá epshaká emnde na, antara sadake á bára haypa, ira sadake-aha umele, una-aha ḡanna bademme higakarka.» Sadake-aha ḡanna tá magáná á ba áte una á ndaná *tawraitá tsa kalkale, aley Dadaamiya lyiyaaka.

⁹ Daaci á ba ḡane zlaḡe ádaliye: «Náwa iya sanemsa á sem duniya, ya se maga názena ká kataná ka.» Elva-aara ḡanna wá, á palaamiyá una ni Dadaamiya á lyiyeka sadake werre na mazla-aara, a naba mbedese an sadake umele.

¹⁰ Miya wá, gamiyevge emnde cuđeđde á katafke á Dadaamiya, adaba Yaisu *Almasiihu maganaamaga názena á kataná Dadaamiya, a yaa shifa-aara ba ser palle sadake na.

¹¹ Bademme á *liman-aha wá, ma ware-aatare keni má daada áte ḡane, ba kelaazare baaka njinja-aatare đekideki am slera-aatare ge fa sadake-aha á emnde á katafke á Dadaamiya. Sadake-aha ḡanna keni baraaka haypa á emnde đekideki.

¹² Amá Yaisu Almasiihu ḡane a naba yaa shifa-aara sadake ge Dadaamiya. Ba ḡane una an hákuma á baraterá haypa ge emnde dem ba ge đekideki. Am iga a una ḡanna maa, zlaazlala á dem samaya, aḡkwa á njá am nađafa á Dadaamiya,

¹³ á páká sarte na ni Dadaamiya á de gatervege kelaade-aha-aara tate á puwa sera-aara na.

¹⁴ An sadake-aara ḡanna ndza a maganaahe ba ser palle na wá, a baraterse an una ḡanna erwaunḡe ge emnde na a dzeratersaa ḡane, garevge emnde cuḡeḡe náza á dem ba ge ḡekidḡeki na.

¹⁵ Shedekwe Cuḡeḡe keni anḡwa á bamiyanba geni ba sadake-aara palle una hyevhye. Adaba ndza a ba ḡane:

¹⁶ A ba Yaakadada Dadaamiya: Náwa ḡane duksa na am namána-aaruwa yá de magaterán ge emnde-aaruwa: am sarte ḡanna yá de ḡaternaḡa shairiya-aha-aaruwa am ire-aatare, yá de magaterá pute geni á seska am enḡkale-aatare ḡekidḡeki.

¹⁷ Daaci a ba ḡane zlaḡe ádaliye: Yá de yateraarye haypa-aha-aatare, yá de ḡaterka am erwaunḡe mazla-aara.

¹⁸ Máki yateraarye Dadaamiya ge emnde wá, elva a sadake umele baaka mazla-aara.

Gaumiyaḡtege á deza Dadaamiya

¹⁹ Egdzar mama-aha-aaruwa, kina wá, baaka názu á piyamite ge dem tate na ni cuḡeḡe jipu na. Adaba Yaisu a puwaa uzhe-aara adaba miya.

²⁰ Yaisu ḡane a naba tanve kacakaca á dzegwa na ni ndza am dagave á miya antara tate na cuḡeḡe jipu na. A vamitaa ḡane baráma á dem tate ḡanna, geni mí shansha shifa na á zleka na. Kacakaca á dzegwa na a tanvaa ḡane na wá, amaana vuwa-aara ba ge ḡane.

²¹ Miya, shamiyansha *liman yaikke, á kwaraterá ḡane emnde na tá am huḡe á há á Dadaamiya bademme.

²² Ba seke una ni Yaisu a weramiyante barama na wá, mi zlalawa á de katafke á Dadaamiya an erwaunḡe á miya palle, magaumika shaige ḡekidḡeki. Adaba Yaisu a baramise erwaunḡe an uzhe-aara, a baramive an yawe tseḡanḡe.

²³ Yaumiyanka mága seydire á shifa na á zleka na, a ba Dadaamiya á de vamiteva na. Adaba má ḡane ndaasendaha elva wá, á eptseka elva-aara ḡekidḡeki. Daaci naba faumitarfe á ba áte názena a ndasaa ḡane, magaumika shaige ḡekidḡeki.

²⁴ Magaumimága wáyávire am dagave á miya, ma ware keni a fanemfa ndzeḡa am vuwa ge ukfeḡara, geni a emmága shagerire antara wayavire ba kelaazare.

²⁵ Náwa emnde umele mbarsembe icanse sem jahava, una ḡanna shagerka ḡekidḡeki. Daaci yaumiyanka jahava átirpalle, ma ware keni a fanemfa ndzeḡa am vuwa ge ura. Adaba diyakurdiya geni herzhapteherzhe sawa á Yaakadada Yaisu.

²⁶ Má ura diyaadiya jirire á Dadaamiya, aley á maga ba haypa an niya wá, baaka sadake na ni á de barannaabara haypa-aara ḡanna.

²⁷ Má ura á maga jeba á haypa ḡanna wá, sey á njá á ba an lyawa, adaba Dadaamiya anḡwa eppaka an shairiya, á de záterá kara á jahanama antara kelaade-aha á Dadaamiya umele.

²⁸ Diyakurdiya geni má ura cuḡucude *tawraitá á Muusa, emnde buwa bi keye naranna an ice-aatare átire á maga duksa ḡanna wá, daaci tá já ba shifa-aara, tá zanvarka ḡekidḡeki.

²⁹ Má bikere á edda una a cuḡu tawraitá á Muusa ni estuwa wá, náza á edda una a epsawaa *Egdza á Dadaamiya antara Shedekwe Cuḡeḡe na á magaminá ḡane ḡurna á ḡaba Dadaamiya na, á tsaaka an una ḡanna. Adaba edda-aara a zharaa uzhe á Egdza á Dadaamiya na ba seke duksa ba dey. Uzhe na ni Dadaamiya a ḡuḡfateraa namána an ḡane ge emnde bademme, ḡane keni a baranaa ba uzhe ḡanna tsa.

³⁰ A ba Dadaamiya á ba an ire-aara wá:

Diyandiya ya zlaḡa na ni yá de faara ya ge edda una má kwalevkwale ge ḡabidḡaba na. Yá de pelatersepele mandzawire na tá maganá itare bademme.

Diyamiyeddiye ganakini má Dadaamiya ndasendahe elva-aara wá, sey á ganvege. Zlabe ádaliye, aḡkwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ḡane: Ba Yaakadada una á de maga shairiya á emnde-aara.

³¹ Dadaamiya wá, ḡane edda á shifa. Daaci watse laruwa ge edda una ni má de ḡanaaḡa shairiya á katafke-aara.

³² Yehanteyeha midalire na kwa maganaa kure werre am sarte na lyakurvalya Yaisu. Kwakya zladá na ndza kwa shanaa kure áza emnde, aley kwa naba bashuhe.

³³ Adaba am sarte umele, ta zlazlakurzlázle emnde á katafke á zlamaha, magarakuránmaga laruwa kwakya. Am sarte umele zlabe ádaliye, kure shakuransha ire á kure, kwa de ekhyateraa ervaḡḡde ge emnde na tá am jeba á zladá-aha ḡanna.

³⁴ Kwa de zatervaare ge emnde na tá am dangay adaba zhera á Yaisu. Am sarte umele ta naba lyevaa nalmane á kure emnde an ndzedá, aley kwa naba yateranhe á ba an higa, adaba diyakurdiya ganakini kure shakuransha una ni jauje ge nalmane-aha umele bademme, nalmane na a zleka defekideki na.

³⁵ Fakurantaufe fetarfire á kure shagera, daaci yawánka. Naba fautarfe áte Dadaamiya. Adaba edda una má kezlanveka fetarfire-aara, á de shá ladá yaikke áza Dadaamiya.

³⁶ Estuwa, shagera ba kwá farvaḡḡde, kwá maga názena á kataná ḡane, lauktu á de vakurte duksa na a ndanaa ḡane na.

³⁷ Adaba a ba wakita á Dadaamiya:

A juwa ba cekwaḡḡudí, aḡkwa á sawa edda una ni mí pakaná miya na, á shekwaaka mazla-aara.

³⁸ Edda una dzayye ervaḡḡde-aara, á de shá shifa na á zleka na, má kezlanveka fetarfire-aara áte iya dem halavuwa-aara. Amá edda una kezlanvekezle fetarfire-aara wá, yá de higarka ge ḡane.

³⁹ Amá miya wá, tamanka ganakini mí de geva am dagave á emnde na tá aḡkwa eptsa á dem kataliye am fetarfire-aatare, tá átira kedá na. Miya wá, aḡkwa fetarfe á miya áte Dadaamiya, daaci mí shansha shifa na á zleka na.

11

Fetarfire á emnde á Dadaamiya werre

¹ Fetarfire na wá, amaana ḡjeta áte duksa na á tamaná ura, geni duksa ḡanna á de gevge ba jirire na. Ma á nánka duksa ḡanna an ice-aara keni, diyaadiya geni baaka shaige am huđe-aara.

² Emnde á Dadaamiya werre keni ndza ta fetaare ba estuwa áte ḡane. Adaba una ḡanna ndza hayaterhaya Dadaamiya.

³ An fetarfire á miya mi diyeddiye geni duksa bademme wá, ndza a nderanaa ba Dadaamiya an elva-aara. Daaci bademme á názu aḡkwa á zharaná ice á ura na wá, a nderanaa ba Dadaamiya an názu á taa nánka ura.

⁴ An fetarfire ḡanna, Habila a vante sadake á nasherire-aara ge Dadaamiya jauje ge una a vantaa Kayinu. Adaba fetarfire-aara wá, Dadaamiya a naba vante jirire. Dadaamiya lyevaalya sadake-aara, a naba maranánhe ganakini hayanhayire. Daaci Habila ḡanna wá, ma emtsamtsa ba ḡane keni, labare-aara á eksa ba slera sem vatená, adaba fetarfire-aara.

⁵ Á ba an fetarfire ḡanna, Anuhu ndza nánka emtsa defekideki, a naba kapte á dem samaya an vuwa-aara bademme, puwarteka ice áte ḡane defekideki, adaba danda Dadaamiya ba estuwa. A ba wakita á Dadaamiya wá, Dadaamiya ndza hayanhaya Anuhu ḡanna, daaci a naba eksante ba estuwa.

⁶ Baaka duksa na ni ura á shá haya an ḡane áza Dadaamiya sey á ba an fetarfire palle. Ma ware una á seza Dadaamiya keni, sey á fetarfe geni Dadaamiya wá, aḡkwa

ba jirire. Sey á diyeddiye geni Dadaamiya á yaterka emnde na ni tá aṅkwa ganáptega ge ṅane.

⁷ Á ba an fetarfire ṅanna *Nuhu keni ndza a fansarfe ge Dadaamiya. Dadaamiya a balanse elva-aara am wahayu, zlaḅe nánka tsa duksa ṅanna emtsaade, amá a naba fansarhe. A naba nderaa paare á yawe yaikke áte una a kwaransaa Dadaamiya am wahayu na. Daaci ta demhe antara emnde-aara bademme. A lyaterse estuwa Dadaamiya am yawe na ndza a balansaa ṅane. Adaba una ṅanna a naba marateranhe ge emnde geni ṅateraanja shairiya, adaba fartarka áte Dadaamiya. Amá ṅane wá, shansha jirire áza Dadaamiya adaba fetarfire-aara.

⁸ Á ba an fetarfire ṅanna zlaḅe adaliye, ndza fansarfe Ibrahimia ge Dadaamiya. A naba duhe á dem larde na a bannaa Dadaamiya ge de nja amkwa, á de gev náza-aara larde ṅanna. Ba tate ṅanna keni ndza diyaaka emtsaade Ibrahimia, aley a naba duhe.

⁹ An fetarfire-aara a naba nja am larde ṅanna ndza a fannaa Dadaamiya ge ṅane am namana-aara. Ma gevka ekse-aara miyenne keni, a naba nja áhuwa. Ndza a nja á ba am *bere á kakakaca ba estuwa, lauktu ta melsaa tara Isiyaaku antara Yakubu larde á namána ṅanna, itare keni ta nja á ba am bere á kakakaca ba estuwa.

¹⁰ Ibrahimia a fansaare estuwa ge Dadaamiya na wá, adaba njantenja am ervaunḡe-aara ganakini watse á daada á dem berni na a nderanaa Dadaamiya am samaya, baaka badza-aara dekiḡeki na.

¹¹ Saraatu keni ba estuwa. An fetarfire-aara a naba shaa huḡe, gevge emgyegwe á mukse tsa. Adaba diyaadiya geni Dadaamiya na a banaa watse á de vanta egdzere na, á iceka fida dekiḡeki.

¹² Adaba una ṅanna, ba Ibrahimia palle, ṅane una ndza gevge emgyegwe á zhele kurcumme, ndza baaka elva a ya egdzere ázenjara mazla-aara, ba ṅane ṅanna wá, a naba yehe egdzere baaka kezlakula á eggye-aha-ṅara, ta ba seke shiili na am guwa na, ta ba seke terlyakwa na áte samaya.

¹³ Emnde á Ibrahimia ṅanna ta matsaa ba estuwa, yáranka fetarfire-aatare dekiḡeki. Amá itare an ire-aatare wá, pakarvaaka duksa-aha ṅanna ndza a baternaa Dadaamiya na. Duksa palle wá, ndza njarantenja am ervaunḡe-aatare geni baaka shaige áte názu a ndasaa Dadaamiya. Daaci ta higa jipu áte duksa-aha ṅanna. Baira ndza ta enndáhá ba parakke geni itare ta ba seke wayve-aha am duniya na, tate á nja-aatare miyenne wá, áhuna ka.

¹⁴ Emnde ṅanna, am nja-aatare wá, shebarka dekiḡeki ganakini aṅkwa larde-aatare ba giraara watse tá zlalá á de njá am huḡe-aara.

¹⁵ Dzamarka dekiḡeki áte ekse-aatare na ndza ta segashe am huḡe-aara na. Ma andze tá kátá tate na ndza ta sawa átekwa wá, sey ma tá shantaushe ge barama á eptsa á dehuwa.

¹⁶ Amá dzamarka itare una ṅanna dekiḡeki. Itare wá, aṅkwa tate umele am ire-aatare, amaana: samaya. Una ṅanna jauje ge tate na ndza ta sawa átekwa na. Adaba fetarfire-aatare ṅanna wá, á wanka shaige dekiḡeki ge Dadaamiya geni tá dáhá ṅane an Dadaamiya á emnde ṅanna, a tsatsateraa berni yaikke ázenjara.

¹⁷⁻¹⁸ Á ba an fetarfire ṅanna zlaḅe adaliye, Ibrahimia á kátá icaná egdza-aara palle ba ṅane sadake-aara ge Dadaamiya. A ba Dadaamiya á elvan ge ṅane: Iciyantice egdza á ṅa Isiyaaku sadake-aara. An elva-aara ṅanna wá, a se gya ba hala á Ibrahimia, adaba ndza a bantsa ba ṅane am namána-aara geni eggye-aha á ṅa, wulfe á Isiyaaku, tá de gevge kwakya.

¹⁹ Ibrahimia á kátá icetaa egdza-aara na wá, adaba diyaadiya geni Dadaamiya an hákuma á shifeta emnde a faya. Am sarte na Dadaamiya a naba piyante ge Ibrahimia na wá, Isiyaaku wá, ba seke a tsete am faya.

²⁰ An fetarfire, Isiyaaku a gaterar barka ge tara Yakubu antara Isuwa. Am gá barka-aara ḡanna wá, a bateraa názu á de magava á katafke.

²¹ An fetarfire ḡanna, Yakubu keni am sarte na gevge emgyegwe a juwa ba emtsa, a naba gaterar barka ge egdzara á Yusufa buwa. A tsetehe áte zade-aara, a galante Dadaamiya.

²² Á ba an fetarfire ḡanna, Yusufa keni am sarte na gevge emgyegwe a juwa ba emtsa, ndza a enndaha elva á segashe á emnde-aatare, egdzara á *Iserayiila am larde á Misera. Ndza a kwaratersekwere bademme náza na ni watse tá maganá an hyehye-aara má emtsamtsa ḡane.

²³ Tara eddeḡara antara emmeḡara ge Muusa keni ba estuwa. An fetarfire-aatare am sarte na yaireye Muusa, naránna geni zariya egdza-aatare, daaci magarka lyawa dekiḡeki ge ya elva na a tsanaa sleksu *Firawna. Ta naba shebanvehe am mba dem tere keye.

²⁴ Adaba fetarfire ḡanna, am sarte na waltewala Muusa, eksarka mazla-aara geni tá dahaná an eggyeḡara ge sleksu *Firawna.

²⁵ ḡane a hayaa ba tá shá zlaḡa átirpalle antara emnde á Dadaamiya, arge una ni á njá am geḡa am sarte cekwaangudí, amá slehaypa.

²⁶ Ndza diyaadiya geni ambane ba sha epsawa áza emnde adaba Almasihu na watse á belaná Dadaamiya á sem duniya na, arge una ni á zuze duniya an nalmane na an ndaaka am larde á Misera na. Adaba ḡane a fete ire-aara áte laḡa na á de vantá Dadaamiya na.

²⁷ Adaba fetarfire-aara ndza sessa Muusa am larde á Misera. Slekse á Misera jaaja ervaunḡe, amá ḡane magaaka lyawa-aara dekiḡeki. Baaka lambe-aara ba seke ḡane anḡwa á nanna Dadaamiya an ice-aara.

²⁸ Ba Muusa ḡanna zlaḡe ádaliye, adaba fetarfire-aara, a kwaraterse ge emnde a *Iserayiila geni a wecarweca uzhe á dabba áte wakyiya-aha-aatare, geni malika na a se ceḡa makaji-aha na a demka á dem mba-aatare. Daaci Muusa a tsaa muḡri á una ḡanna tá anḡwa emmága ba kelaa sakanderi. Tá dáhá muḡri ḡanna: *Paska.

²⁹ Á ba an fetarfire ḡanna zlaḡe ádaliye, emnde a *Iserayiila ebzarubze haye kyaḡe áte shiili cakasse ba seke ndza baaka yawe am guwa yaikke ḡanna, amá ba ta demhe ge emnde a Misera wá, a naba ndateruhe ge haye.

³⁰ An fetarfire-aatare, ndza zazaraazaza emnde a Iserayiila dala yaikke na emnde a Yairikau ta jantaave ge ekse-aatare an ḡane. Ba kelaazare wá, ta de jantaave ser palle áte una ndza a kwaratersaa Dadaamiya. Am hare ge vuyire wá, zazaazaze dala yaikke ḡanna bademme.

³¹ Ndza anḡwa mukse zaware umele, zhara-aara Rahab. Adaba fetarfire-aara áte Dadaamiya, a naba lyevaa emnde a Iserayiila na ta se gya nasherire á ekse-aatare á dem mba-aara. Daaci am sarte na emnde a Iserayiila ta ceḡaa emnde a ekse na wá, ta yaa ḡane an shifa.

³² Yá maganá estara kina? Adaba cekwa sarte ganakini yá palakurnaapala labare á fetarfire á emnde á Dadaamiya umele, seke tara Gidiyaun, Barak, Samsaun, Yaifta, *Dawuda, Samiyail, ira nabi-aha umele.

³³ An fetarfire-aatare emnde ḡanna ndza garega ndzeḡa arge larde-aha umele. Bademme á názena ndza a baternaa Dadaamiya am namána-aara sharánsha an fetarfire-aatare, dzalarefka áte unḡule-aara. Emnde á Dadaamiya werre ḡanna wá, ba ervare keni dzegwánka wera we-aara ge magatera emtaḡkire.

³⁴ Adaba fetarfire-aatare, ba derve á kára keni zaterka emnde ḡanna. Zlaḡe ádaliye, ndza tá kátá ceḡaterceḡa kelaade-aha-aatare an katsakar keni, ta ganaa ba itare ndzeḡa. Ndza baaka payḡa-aatare, amá an fetarfire-aatare wá, ndza ta emnde

a ndzedá ba itare. Mbarmbe wáwa jipu, ma vaatara keni sey tá bakáterá ba itare emnde a wáwa á larde-aha umele.

³⁵ Á ba an fetarfire ṅanna zlaḅe ádalíye, ndza aṅkwa ṅwasha umele emtsaremtsa emnde-aha-aatare, amá naraterna zlaḅe ádalíye an shifa.

Amá emnde umele-aatare ndza naranna zladá kwakya. Ma andze baránba ganakini tá dalika á daba elva á Dadaamiya wá, ma tá naba yáteryá, amá eksaraareka una dēkideki, ta eksese ba emtsa am zladá ṅanna, lauktu á de tsatertetsa Dadaamiya, á de vaterte shifa na jauje ge una am duniya an emtakire na.

³⁶ Emnde umele keni naránna laruwa ba estuwa, ta epsawateraahe, ta gyegaterse an ja, ta puwateremhe am kaderci, ta zlanateruhe am dangay.

³⁷ Emnde umele ndza ta cebaa ba shifa-aatare an nakwa, emnde umele ndza ta datsaterthe bubuwa, emnde umele ndza ta cebateraa an katsakar, emnde umele keni ndza ta zadateremhe am slede ba estuwa, garevge talaga-aha, ta ṅgudaa ba gwagwa, sharaterushe wahala, magarateránmaga palasa jipu.

³⁸ Ta naba nja áte bala-aha umele am kaamba, antara áte ire á wa-aha, ta hare am hwalakwa-aha antara am evege-aha. Emnde ṅanna wá, baaka arge itare an jirire. Zlaya-aatareka dēkideki nja am duniya á laakire na.

³⁹ Emnde ṅanna bademme wá, hayaterháya Dadaamiya, adaba fetarfire-aatare áte ṅane. Amá wá, pakarvaaka an shifa am duniya na názena ni a baterna Dadaamiya geni á de vaterteva na.

⁴⁰ Adaba uwe? Áza Dadaamiya wá, ndza an tsatse duksa ṅanna zlauzle, geni á geramika antara itare dēkideki, mí de lyiyaná á ba átirpalle antara itare cudēdēre na á de vamita ṅane. Una ṅanna duksa na shagera ge miya.

12

Dadaamiya Eddemiya bademme

¹ Daaci miya wá, emnde a fetarfe ṅanna ba seke tá jamitaave á ba an je. An fetarfire-aatare ṅanna, tá kwaramisá itare fetarfire áte Dadaamiya. Adaba una ṅanna, miya keni yaumiyanya haypa-aha na wayaaka mi pakyava dēkideki na, valyawamiyaavalya gwatama na a piyamite de katafke áte barama á Dadaamiya na bademme, mí zlalawa á ba de katafke, kudāumika.

² Zlaḅe ádalíye, zharaumizhara ba sera á Yaisu, adaba a magaminaa ba ṅane ṅurna geni mí fetarfe, á de zlamiyansauwa ba ṅane zlaḅe ádalíye ge fetarfire á miya ṅanna. Yaisu ṅane a naba eksaarhe geni ta ja shifa-aara áte dzanḡala, wanka zherwe dēkideki ge emtsa estuwa, adaba a fete ire-aara áte higa na á de vantá Dadaamiya na. Kina wá, ṅane aṅkwa am nadafa á Dadaamiya am sleksire-aara.

³ Dzamaumidzámá ba shagera emtanḡkire na ni ta maganta emnde a haypa ge Yaisu na. Nja ba zladá na ta magannaa emnde ṅanna, a naba bashuhe bademme. Slaslauslasle á ba áte náza-aara emtsaade, lauktu mí de shá ndzedá am zladá-aha á miya keni.

⁴ Ge jirire wá, ekkure keni kwá aṅkwa wava jipu geni kwá janaaja haypa. Amá wá, zlaḅe jerka edda una ni emtsamtsá adaba una ṅanna am dagave á kure. Daaci gazlauka dēkideki.

⁵ Viyakurnaaviya elva na ndza a bakurnaa Dadaamiya ge vakurte ndzedá an ṅane na emtu? Nawa a dakurte an egdzara-aara. Adaba aṅkwa am wakita á Dadaamiya, á ba ṅane:

Egdza-aaruwa, má ya Yaakadada Dadaamiya, yá aṅkwa giyakgiya wá, sey ká fa hyema áte elva ṅanna. Ma yá valakarvale keni, á guleka higa á ṅa áte iya.

⁶ Adaba iya Yaakadada wá, yá giya edda una ni wayanwaya na, yá ja ba edda una ni gevge egdza-aaruwa na, a bina.

⁷ Anḡkwa egdzere ni á giyeka eddeḡara dekiḡeki emtu? Daaci áte zlaḡa ḡanna wá, kwá naba diyeddiye geni á dzerakursaa ba Dadaamiya, kwa ba seke egdzara-aara. Má estuwa wá, baḡawabasha baḡemme á zlaḡa-aha na shakursha na, lauktu kwá de shansha nampire-aara.

⁸ Á giyatera ba estuwa Dadaamiya egdzara-aara. Daaci máki á giyakurka kure wá, kwa egdzara-aareka dekiḡeki, kwá ba seke masagwa-aha am emnde-aara.

⁹ Zlaḡe ádaliye, dada-aha a miya am duniya keni ndza ta giyamigiya, ndza mí fa zherwe áte itare. Daaci faumifa zherwe áte Eddemiya na am samaya na keni. Má má anḡkwa fa zherwe áte ḡane wá, mí de shá shifa na á zleka na.

¹⁰ Dada-aha a miya na ta yamiya am duniya na wá, ndza ta giyamiya á ba am sarte na mi egdzara mesheshe, ba seke una ta beranaa itare ge shagerire. Amá Eddemiya na am samaya na wá, ḡane á giyamigiya geni á famiyem ndzeḡa am vuwa, lauktu mí gevge emnde cuḡeḡe ba seke ḡane.

¹¹ Má Dadaamiya anḡkwa giya ura wá, vacite ḡanna wá, zlaḡa áte edda-aara, baaka higa-aara dekiḡeki. Amá má zlauzle zlaḡa ḡanna wá, edda una má diyeddiye nampire á zlaḡa ḡanna wá, á shá hairire antara zlalava shagera áte unḡule á Dadaamiya.

Faufa hyema áte ire á kure

¹² Diyakurdiya tsawe ganakini Dadaamiya á yanka giya egdzara-aara wá, daaci a guleka higa á kure, naba daumbare á de katafke áte unḡule-aara.

¹³ Tá anḡkwa emnde umele am dagave á kure, ta ba seke emnde a dere, cekwa ndzeḡa-aatare áte unḡule á Dadaamiya. Daaci dabaudaba unḡule na shagera na, geni a dzalarevka áte unḡule ḡanna, amá a sharansha ndzeḡa átekwa.

¹⁴ Tatayautataya nja lapiya antara emnde baḡemme. Tatayautataya an ervaunḡe á kure palle, geni kwá gevge emnde cuḡeḡe áza Dadaamiya. Adaba má baaka una ḡanna wá, ma ware edda-aara keni á taa daaka á deza Dadaamiya.

¹⁵ Faufa hyema áte ire á kure, geni ma ware á kure keni a yanaaka ḡurna á Dadaamiya. Adaliye, faufa hyema geni a jerka ura am dagave á kure ni mándzawe zlalava-aara. Ura estuwa á melateruka ge emnde áte barama á Dadaamiya, baira á badzaterbáza ba seke namgena am dagave á hiya am fe.

¹⁶ Zlaḡe ádaliye, faufa hyema áte ire á kure, geni a jerka ura ḡuḡi am dagave á kure, á feka zherwe áte názena a wayanantaa Dadaamiya, ba seke Isuwa werre. ḡane wá, a naba velu makajiyire-aara ira warita á makajiyire baḡemme adaba zu duksa ser palle.

¹⁷ Ba ekkure keni diyakurdiya geni, am sarte na zlauzle veluvele wá, a deza eddeḡara ágira a de kátá barka, amá a naba kwaleve ge eddeḡara gar barka ḡanna. Baaka názu magaaka ḡane, antara yawe á kyuwa-aara campaukkwe átekwa, aley shanka pute geni á tsatsanaatsatse názena a badzanvaa ḡane.

¹⁸ Diyaweddiye geni tate á tse á kure ge kure á katafke á Dadaamiya wá, gevka seke náza á *Iserayiila-aha werre áte vuwa á wa Sina. Itare wá, ma tá naba dzegwandzegwa fetefa ba erva-aatare keni áte wa ḡanna. Ndza naranna nara á kára yaikke áte ire á wa ḡanna, ndza naránna tabeḡammire antara gwehya, ira válale yaikke.

¹⁹ Zlaḡe ádaliye, ndza cenarácena hula á duksa ba seke gaashi áte wa ḡanna, cenarácena kwára umele, kwára ḡanna wá, ba kwára á Dadaamiya. Am sarte na cenarácena kwára ḡanna wá, gazlargazla jipu, baira ta yeka ganakini a semka kwára ḡanna mazla-aara á sem hyema-aatare.

²⁰ Adaba edda-aara a se balaterse elva na zlazladfa áte itare. A ba ḡane, ma ware keni a feka erva-aara áte wa ḡanna. Una ma ba dabba keni sey tá jana á ba an nakwa, a zlazle shifa-aara ba estuwa.

²¹ Duksa-aha ḡanna ta naaná itare na wá, gazlateraagazla jipu. Ba Muusa an ire-aara keni a ba ḡane: Gazlangazla, yá gyagye ba seke maagara ge lyawa, a bina.

²² Amá ekkure wá, estuweka. Ekkure kwa sete wa na tá dfahaná an wa *Siyauna, am tate na átekwa berni á Dadaamiya Saksage. Berni ḡanna wá, ba Urusaliima na am samaya na. Kwa sem tate na ta átekwa malika-aha bademme baaka kezlakula-aatare na.

²³ Adaliye, ekkure, anḡkwa slede á kure am dagave á nalga á emnde na tá am gedfa yaikke átevege Dadaamiya na. Emnde ḡanna ta ba seke makaji-aha átevege eddetare, zhera-aha-aatare bademme anḡkwa an puwa áza Dadaamiya am samaya. Ekkure wá, kwa seza Dadaamiya na á de kyaná ḡane shairiya á emnde bademme na. Ekkure dabakurtedaba emnde na tá anḡkwa áza Dadaamiya, a gatervaa ḡane cufedde am duksa bademme na.

²⁴ Ekkure, dakuraada á deza Yaisu. Ba ḡane una slemela emnde antara Dadaamiya, geni Dadaamiya á maga namána anḡwaslire antara itare. Ekkure, dakuraada á deza Yaisu na, ḡane a gakurve cufedde an uzhe-aara na. Uzhe-aara ḡanna wá, anḡkwa á kwaramise duksa shagera gergere antara una mi tsahese áte uzhe á Habila.

²⁵ Daaci faufa hyema ba shagera áte ire á kure, eblyawanveka elva á edda una anḡkwa á bakurá elva na. Werre wá, bademme á emnde na ndza ta kwaleve elva á edda una ni á fater magiya an elva á Dadaamiya am duniya wá, enḡlarseka dekideki. Ge miya emnde na má anḡkwa cena elva á Yaisu na a sawa am samaya na keni, watse ba estuwa. Amaana, má kwalamiyevkwale, watse baaka pute á miya umele geni mí enḡlesenḡle an ḡane.

²⁶ Ndza werre ḡanna wá, Dadaamiya a ndaase ba elva an kwara yaikke, daaci a naba gejaavte ge haha á ba an ndzedfa. Kina keni elva-aara anḡkwa á bamiyánba geni watse á de emmága zlafe adaliye ba estuwa. Amá antara ba samaya keni á de gejaava á ba an ndzedfa, a bina.

²⁷ A ba ḡane, buwaaka dekideki wá, bademme á názena a nderanaa ḡane, á de gejaava zlafe adaliye á ba an ndzedfa, lauktu tá de zlazle ba estuwa. Daaci tá de juwa ba duksa-aha na baaka halavuwa-aatare ge itare dekideki na.

²⁸ Máki estuwa wá, miya wá, slafauminaaslafe ba we á miya ge Dadaamiya an ervaunḡde á miya palle. Adaba ḡane a famiyaa yaikkire na baaka halavuwa-aara dekideki na ge miya. Galaumigálá Dadaamiya, njauminja á katafke-aara an fesarfir am elva-aara, njauminja an lyawa-aara am ervaunḡde áte una á kataná ḡane.

²⁹ Adaba Dadaamiya na mí yeka ázenara na wá, ḡane slera-aara ba seke slera á kará. Amaana, ḡane á shekwaaka kedanaakedfa názena hayánka ḡane.

13

Á kátá uwe Dadaamiya áza emnde?

¹ Ekkure emnde a fetarfe wá, yawánka mága wayavire am dagave á kure, njawinja ba seke egdzar mama.

² A viyakurarka elva á lyiya wayve-aha na tá se tsekwa am mba á kure. Fawaterufe hyema ba shagera, adaba ndza anḡkwa emnde umele ta lyevaa wayve-aha-aatare, faraterufe hyema ba shagera, mbate wá, wayve-aha ḡanna malika-aha.

³ Emnde na tá am dangay na keni dzamauterdzámá, zladfa-aatare ḡanna a gevge ba seke áte kure. Adaliye emnde na tá am zladfa-aha umele na keni, dzamauterdzámá ba seke kwa kerde antara itare am zladfa ḡanna.

⁴ Emnde baḡemme a faransarfe ge Dadaamiya am elva á nika. Am dagave á tara zhele an mukse-aara, ma ware-aatare keni a badzanveka cuḡeḡḡire á nika-aatare. Aḡaba Dadaamiya á de yanka záterá an shairiya, baḡemme á emnde a mága dakarire antara emnde a mága gwardzire.

⁵ Yawanánka ervaunḡe á kure ba ge waya shunḡu, naba higauhiga arge una anḡkwa am erva á kure, aḡaba a ba Dadaamiya: Yá anḡkwa antara ekka, ma vaatara keni, yá yanḡka dey.

⁶ Aḡaba una ḡanna, bawamiyánba ganakini Yaakadada, Dadaamiya-aaruwa anḡkwa am iga-aaruwa, baaka lyawa-aaruwa, á magiya uwe urimagwe? Baaka shaige-aaruwa ḡekidḡeki.

⁷ Yehauteyeha male-aha á kure na ndza ta baḡakursaa itare elva á Dadaamiya na. Yehauteyeha zlalava-aatare, antara fetarfire-aatare áte Dadaamiya dem halavuwa á shifa-aatare am duniya. Daaci ekkure keni fautarfe áte Dadaamiya ba seke itare.

⁸ Yaisu *Almasiihu wá, werre keni ndza ba ḡane, vatená keni ba ḡane ḡanna, ḡane á njá á ba áte una ḡanna dem ba ge ḡekidḡeki.

⁹ Faufa hyema áte ire á kure, aḡaba tá anḡkwa emnde na tá anḡkwa jansaare ba itare an ire-aatare tsaha-aha umele gergere, ndza cenaránka emnde ḡekidḡeki. Enḡkalaawa, geni a keḡarakuraaka áte baráma. Aḡaba a ba itare: sey má ura ḡabetedaba naḡe-aha áte elva a náza za baḡemme, lauktu á zlava ervaunḡe-aara. Cenauka una ḡanna ḡekidḡeki. Sey an ḡgurna á Dadaamiya palle. Baḡemme á emnde na ndza ta ḡabete jeba á naḡe-aha ḡanna, palle á názu ta shanaa itare ge nampire baaka.

¹⁰ Baḡemme á *liman-aha á Yahudiya-aha na kwasau zlaḡe tá faná ba sadake ge Dadaamiya am mashidi-aatare na wá, diyamidiya ganakini una mi shanaa miya áza Dadaamiya na, amaana emtsa á Yaisu na wá, náza-aatare ka, aḡaba itare zlaḡe diyarka nampire-aara.

¹¹ Male á liman-aha, má á daná sadake ge Dadaamiya aḡaba haypa á larde wá, tá ica dabba, á daná uzhe-aara á dem tate na cuḡeḡḡe jipu na. Hyuwa á dabba ḡanna maa, tá de deraná áte iga a ekse-aatare.

¹² Náza á Yaisu keni ndza a mágava ba estuwa. Ta de jaa shifa-aara á ba áte iga a ekse ḡanna, a shu zlaḡa áhuwa, geni á baraterá haypa-aha-aatare ge emnde baḡemme an uzhe á ire-aara.

¹³ Daaci máki estuwa wá, baaka nampire á jeba á nadina ḡanna mazla-aara. Saumisse, mi zláláwa á deza Yaisu, mí de baḡhán ba kerḡe epsawa á emnde.

¹⁴ Aḡaba baaka ekse na mí njá am huḡe-aara dem ba ge ḡekidḡeki am duniya na. Amá mí fete ire á miya áte ekse umele anḡkwa, mí de njá amkwa dem ba ge ḡekidḡeki.

¹⁵ Daaci galaumigala Dadaamiya, yawamiyanka. Má mí gálá Dadaamiya ḡanna wá, una ḡanna ba seke sadake á miya na mí vante ge ḡane aḡaba slera á Yaisu. Galaumigala zhera á Dadaamiya ge maraterá zhera-aara ge emnde baḡemme.

¹⁶ Viyawanaaka magatera magḡwire ge emnde. Magaumága zezarzure an duksa na am erva á kure, aḡaba jeba á sadake ḡanna á vante higa kwakya ge Dadaamiya.

¹⁷ Cenausena názena tá bakurná male-aha á kure, fawatersarfe ba shagera, aḡaba tá ufaná ba itare shifa á kure, Dadaamiya keni á de ndavateru ba ge itare slera na ta maganaa itare ge fakuru hyema. Daaci má ekkure keni kwá anḡkwa fathersarfe wá, tá maga slera ḡanna á ba an higa. Má baaka una wá, tá higeka am slera ḡanna. Má gulaagula higa-aatare wá, slera-aatare á magakuránka payḡa ge kure.

¹⁸ Yawánka ḡala Dadaamiya arge ḡere. ḡere wá, diyanḡerdiya ba parakke geni dzayye ervaunḡe á ḡere, wayanḡerwaya ḡá maga duksa baḡemme á ba an unḡule-aara ma vaatara keni.

¹⁹ Duksa na yá kataná iya ázekure kwakya-aara wá, ḡalaunḡalá Dadaamiya geni a meliyumele, lauktu yá shansha baráma á eḡtsa á dezekure á ba áte watsewatsire.

Názena yá yekaná iya áza Dadaamiya

²⁰ Dadaamiya slevante hairire ge emnde, a tsantaa ba ḡane suni á miya yaikke am faya, amaana Yaakadada Yaisu. ḡane suni á miya á bá iya na wá, adaba ḡane a emtsehe adaba miya. Miya wá, mi ba seke kyawe-aha-aara. An uzhe-aara, Dadaamiya a ḡgudamiyaa namána na á zleka defekideki na.

²¹ Daaci a melakurumele Dadaamiya, geni kwá shansha mága názena á kataná ḡane bademme. A ganvega Dadaamiya namaari-aara am miya áte erva an Yaisu *Almasiihu, geni mí gevge áte una á kataná ḡane. Galaumigala Yaisu Almasiihu dem ba ge defekideki. *Aamin.

Ga use am halavuwa á elva-aha

²² Egdzar mama-aha-aaruwa, kwaya ḡane egdza elva na ya puwkurtaa ya, geni yá vakurta ndzedá an ḡane. Elva ḡanna kwakyeka, daaci yá anḡwa ḡalakurḡala, taslawá á kure, faufa ervaunḡe, cenauvaacena elva ḡanna ba shagera.

²³ Ambane zlaḡe cenakuránka defeme ganakini egdza emmemiya Timaute keni ta bantsa belaranaabela, sesse am danḡay. Má samsa á sezeruwa wá, watse á puwisá ḡane ádeze kure.

²⁴ Gawaterga use-aaruwa ge male-aha á kure, antara emnde a fetarfe umele bademme. Emnde a fetarfe na tá am larde á Italiya keni tá anḡwa gakur use-aatare.

²⁵ A magakuránmaga Dadaamiya ḡgurna ge kure bademmire á kure.

Wakita na a puwetaa YAKUBA

Ga use á Yakuba

¹ Wakita na yá aṅkwa puwaná ba iya Yakuba, waladī á Dadaamiya antara Yaakadada Yaisu *Almasiihu, yá aṅkwa á puwakurte wakita na, yá gaku use ge kure bademme á emnde a Dadaamiya na kyarakuraakya á dem duniya bademme na.

Njá á emnde a fetarfe má shatersha zladá

² Egdzar mama-aha-aaruwa, ma a shakuraa am sarte-ara zladá keni, higauhiga an ervaunđe á kure bademme.

³ Adaba ba kure keni diyakurdiya, ganakini máki tsakuraatse dzaṅdzaṅe, kezlaku-ranveka fetarfire á kure am sarte ṅanna wá, kure kwá gevá emnde a farvaunđe an tsáká ire.

⁴ Amá tsawatse ba ṅga. A marápsmare farvaunđe á kure am duksa bademme. Estuwa kwá de gevá emnde na baaka duksa mándzawe áte itare, hyairephye am duksa bademme. Á de eksakurarka jirire keni am duksa bademme.

⁵ Má aṅkwa ura am dagave á kure diyaaka názena á maganá ṅane, a enndava eṅkale áza Dadaamiya. Dadaamiya á de vanteva. Adaba Dadaamiya á kwalarka ge edda una á ndava eṅkale ázeṅara, á vanteva ma vaatara keni. Adaba ṅane wá, bárbare ge vaterte duksa ge emnde bademme.

⁶ Amá má ura á ndava duksa áza Dadaamiya wá, a fetarfe geni Dadaamiya á de vanteva. A maṅka shaige am ervaunđe. Adaba edda una á maga shaige am ervaunđe wá, ṅane ba seke njá á haye na á weshaná effeya, á dáná á dehuwa, á sehuna, á dem dalbe-aha bademme.

⁷ Ura estuwa, a sleka am ervaunđe-aara ganakini á de shansha názena á ndavaná ṅane áza Yaakadada.

⁸ Adaba gevge an ire bubuwa, tsanaaka ire-aara am tate palle.

Elva arge berba-aha antara talage-aha

⁹ Ura talage, má fetarfe áte Yaisu *Almasiihu wá, a ehgiga an ervaunđe-aara bademme. Adaba kanteka Dadaamiya.

¹⁰ Ge sleberba na fetarfe áte Yaisu Almasiihu keni maa, ṅane keni a ehgiga an ervaunđe-aara bademme, arge una ni a genahe ge Dadaamiya na. Adaba diyaadiya ṅane ganakini á de zla shifa-aara, ba seke mága ugbene á mása am fe, má á geda, á geda á ba áte watsewatsire.

¹¹ Má mberatembera vaciya an kára-aara, á badza zariyire-aara, á geda á dem áhá, mása keni á emtsa bademme. Ba duksa palle ge sleberba keni. Á ba am sarte na ṅane á shunṅula ge mága slera-aha-aara na wá, a naba icanmica emtsa.

Elva a mbedá á dem haypa antara zladá

¹² Watse gefa yaikke ge edda una tsaatse ba shagera am zladá-aha gergere. Adaba má tsaatse shagera mbedáaka wá, á de shansha ladá-aara. Amaana: á de shá shifa na á zleka, a ba Dadaamiya, á de vaterte ge emnde na wayarwaya an ṅane na.

¹³ Amá má á kátá mbedá edda-aara wá, a banka ni a maganaa ba Dadaamiya. Adaba ura á dzegwánka mbedá Dadaamiya. Dadaamiya keni á mbedeka ura dekideki.

¹⁴ Ba emtaṅkire na á dzamaná ura am ervaunđe-aara na wá, á mbedfaná ba una ṅanna á dem haypa.

¹⁵ Duksa shagerka na á dzamaná ura am ervaunɗe-aara, am iga-aara cekwaanɗuɗi á maganá á ba áte parakkire. Daaci má waltewa haypa, á saná emtsa.

¹⁶ Daaci a keɗarakuraaka emnde, egdzar mama-aha-aaruwa.

¹⁷ Názena á sáwá áza Dadaamiya wá, baɗemme ba shagera, baaka una laake am huɗe-aara. Baɗemme á názena á já lámbe á ura wá, á sáwá á ba áza Dadaamiya na a nderaa parakkire-aha am samaya na. Aɗaba Dadaamiya, ɗane a eptsaaवेका, á zláleka seke náza vaciya geni á yakurya am tabeɗammire.

¹⁸ A wayetaa ba ervaunɗe-aara ge vamite shifa na á zleka na, a vamite an elva-aara na elva a jirire na, geni mí gevge ma emnde zuɗɗwa ba miya am ice-aara am názena a nderanaa ɗane baɗemme.

Cenaucena elva á Dadaamiya, fawansaarfe

¹⁹ Egdzar mama-aha-aaruwa, faufa hyema ge cena názena yá bakurná ya na: Ma ware keni a eccena názena ni tá banna emnde. A gevka slewatsewatse am elva, a gevka slervaunɗe.

²⁰ Aɗaba slervaunɗe wá, á taa maganaaka názena á kataná Dadaamiya.

²¹ Aɗaba una ɗanna, tara danɗwire antara mándzawire na am ervaunɗe á kure na wá, yawanya baɗemme, gawanaaga ire á kure á katafke á Dadaamiya. Ma uwe keni magaumaága á ba áte elva-aara na anɗwa am kure na, aɗaba elva-aara ɗanna wá, á dzegwándzegwa lyakurlya.

²² Cenaucena elva á Dadaamiya, kwá ámbera maga názena á bakurná ɗane. Edda una ba a cenvaawe an hyema, amá á maɗka názena á ndahaná Dadaamiya wá, á keɗa ba ire-aara.

²³ Edda una ba a cenvaawe an hyema, amá á maɗka názena á ndahaná Dadaamiya na wá, ɗane á garáva an edda una á zhára ice am kweteram.

²⁴ Ba a zharaa wafke-aara, cekwaanɗuɗi am iga á una ɗanna wá, kertenj a viyanaaviya njá á wafke-aara.

²⁵ Amá edda una a cenaa shairiya á Dadaamiya, a maganaawe an unɗule-aara maa, Dadaamiya á gá barka áte ɗane am slera-aha-aara baɗemme. Aɗaba ɗane cenaaka shairiya á Dadaamiya á ba an hyema kertenj a viyanaawe na, amá a fansaarfe. Aɗaba shairiya á Dadaamiya ɗanna wá, baaka duksa mándzawe am huɗe-aara. An hakuma jipu ge samise am haypa.

²⁶ Má ura á zhára ire-aara ganakini ɗane slenadina, amá á taa ɗanaaka nara-aara, daaci ɗane wá, á keɗa ire-aara, ɗaba nadina-aara ba dey.

²⁷ Daba nadina á jirire na cuɗeɗe, á kataná Eddemiya Dadaamiya wá, fanu hyema ge egdzar tahe-aha, antara wegyegwar ɗwasha na tá am laruwa, ira á mága enkale áte ire-aara ba ge ɗane keni, geni a demka am slakwatsa na tá maganá emnde a duniya na.

2

Baɗemme á emnde ta ba kalkale áza Dadaamiya

¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, ekkure wá, fakurtaarfe áte Yaakadada Yaisu *Almasihu na baaka seke ɗane an daradza na. Aɗaba una ɗanna, eggrauka emnde ɗekideki.

² Ba seke má daremda emnde buwa á dem jahava á kure á katafke á Dadaamiya, palle-aatare sleberba am zane zariya, amá palle ɗane talage am emgyegwe a zane,

³ daaci kwá belanu ice ge zhel na am zane zariya na, kwá de yainu an use, kwá baná: Nawa njinja am kurshi na ambarkaɗa; amá ge talage wá, kwá baná: Sawá njinja am áhá am sera-aaruwa áhuna.

⁴ Má kwá maga una, magakurnaaka gergerire am dagave á emnde emtu? Kwa epsawaa palle, una ɗanna kwa slanaa ba kure, amá sawari á kure ɗanna shagerka.

⁵ Egdzar mama-aha-aaruwa, cenaucena ba shagera. Diyakurka emtu geni Dadaamiya a dzerse talage-aha am duniya na, geni tá fetarfe áte Yaisu *Almasiihu, ta gevge emnde a berba am ervaunċe-aatare? Nane a dzeraterse geni tá shansha yaikkire na a ba nane, á de vaterte ge emnde na wayarwáyá an nane.

⁶ Amá kure, kwá perċá talage-aha. Ábi ba emnde a berba una tá magakurá palasa, tá dakurá á de katafke á shairiya?

⁷ Zlaċe ádaliye, ábi ba itare una tá zlazla zhera á Ura yaikke na kwá dabaná kure?

⁸ Máki dabakurteċaba shairiya á Dadaamiya áte una an puwa am wakita-aara, a ba nane: Ewwaya sleriya á n̄a ba seke ire á n̄a na wá, kwa magaa duksa shagera. Adaba shairiya-aara n̄anna wá, baaka seke n̄ane.

⁹ Amá má kwá maga gergerire am dagave á emnde wá, kwá mága haypa. Nakuraan̄a Dadaamiya an shairiya. Adaba fakuransaarka ge shairiya-aara.

¹⁰ Ma ura a d̄abete shairiya-aha á Dadaamiya baċemme keni, máki a yaa palle, baċemme á umele-aha na keni ba seke d̄abaaka.

¹¹ Adaba a ba Dadaamiya: Mañka gwardzire. Ba Dadaamiya n̄anna zlaċe adaliye una a ba nane: Jeka shifa. Daaci ma magan̄ka ba gwardzire keni, máki ka de jaa shifa, ba fakansaarka ge shairiya-aara.

¹² Adaba una n̄anna yá bakurá ba jirire: Baċemme á názena kwá ndahaná kure, antara una kwá maganá kure, diyaweddiye ganakini Dadaamiya á de kya shairiya-aara baċemme, á de zhárá má fakuransarfe ge shairiya-aara na a samisaa n̄ane am haypa na.

¹³ Ma ware una á zanvaarka ge emnde, vaci shairiya wá, Dadaamiya á de zanvaarka ge n̄ane keni. Amá má á zanvarze ge emnde wá, n̄ane keni á de mbedeka vaci shairiya.

Mága slera á Yaisu a zlááva an fetarfire áte n̄ane

¹⁴ Má banba edda-aara ganakini n̄ane fetarfe áte Dadaamiya, amá á mañka názena á ndahaná Dadaamiya, ázara námpire-aara? Jeba á fetarfire n̄anna á sanánka shifa na á zleka na.

¹⁵ Ba seke má sámsá slefetarfe ásezekure, ma zhele ma mukse, má baaka kacekaca-aara, baaka náza za-aara,

¹⁶ daaci kwá baná: Á jamima shifa, a vakteva Dadaamiya kacekaca antara d̄afa, amá ba uwe keni kwá vanteka, una n̄anna ngulme ge uwe?

¹⁷ Ba duksa palle ge fetarfire áte Dadaamiya. Má bánba edda-aara á d̄aba Dadaamiya, amá á mañka názena á ndahaná Dadaamiya, fetarfire-aara ba dey.

¹⁸ Má bánba edda-aara n̄ane wá, á fetarfe, amá iya yá maga ba slera á maggwire wá, náwa názena yá banná ya: A ndindaha, á fetaare estara áte Dadaamiya, amá á mañka slera á maggwire? Lauktu iya keni yá ndandáhá slera á maggwire-aaruwa, á diyisediye ganakini ya ura á Dadaamiya á ba an jirire.

¹⁹ Ábi diyakdiya ganakini baaka Dadaamiya umele, sey ba palle. Máki estuwa wá, shagera kwaye! Amá ba jini-aha keni diyardiya una n̄anna. Adaba una tá an lyawa-aara jipu.

²⁰ Amá ekka wá, degdege ire á n̄a! Wayanwáyá ka diyeddiye geni má ká d̄aba Dadaamiya, amá ká mañka slera á maggwire wá, d̄aba Dadaamiya á n̄a ba dey?

²¹ Yehauteyeha eggyemiya Ibrahimia. Nane a gev estara sledzayya ervaunċe á katafke á Dadaamiya? Ábi a gev sledzayya ervaunċe á katafke á Dadaamiya an slera na a maganaa n̄ane, a eksevaa Isiyaaku egdzar a huċe-aara ba ge n̄ane, á kátá icaná sadake-aara ge Dadaamiya.

²² Ká an̄kwa nanna emtu mazla-aara ganakini fetarfe Ibrahimia, fetarfire-aara a zlááva á ba antara slera-aara n̄anna? Fetarfire-aara hyephye adaba slera-aara n̄anna.

²³ A maganaahe á ba áte una a ndahanaa wakita á Dadaamiya, a ba nane: Ibrahima a fetaare áte Dadaamiya. Adaba una nanna a gev sledzayya ervaunde á katafke á Dadaamiya. Ibrahima a gev slakate á Dadaamiya.

²⁴ Daaci ká ankwá nanna emtu mazla-aara ganakini ura á shá dzayyire á ervaunde áza Dadaamiya an slera-aara, baaka ni ba a fetaare áte nane zlauzle?

²⁵ Yehauteyeha zlafe ádaliye zaware umele zhera-aara Rahab, nane keni a shán ba estuwa dzayyire á ervaunde-aara. Am sarte na daremda emnde a *Iserayiila á dem mba-aara, a kwaratersaa nane unjule geni tá enzlesenjle an nane. Adaba a magaa una nanna, a shaa dzayyire á ervaunde áza Dadaamiya.

²⁶ Ba seke una ni má dedde shifa am ura, edda-aara á emtsa na wá, fetarfire keni ba estuwa. Má edda-aara á manka slera á maggwire, baaka shifa am fetarfire-aara.

3

Nara á urimagwe wá, ba kalkale antara kára

¹ Ya ndaa ba kure egdzar mama-aha-aaruwa, tatayauka gev malum-aha bademme á kure, amá dzamaudzámá emtsaade. Adaba nene nane emnde a kwaraterse wakita á Dadaamiya ge emnde wá, shairiya á nene á de jauje ge náza á emnde.

² Bademmire á miya mí maga ba haypa am duksa bademme. Má ura maganaaka haypa am ndaha elva wá, edda-aara baaka slejirire arge nane. Nane á dzegwándzegwa njá vuwa-aara am duksa bademme.

³ Zharauzhára áte belsa, mí puwaterem lidza am mbuwe ge belsa-aha wá, geni a faramisaarfe. Ba jirire tá daba ba tate na mí kataná miya.

⁴ Zlafe ádaliye, zharauzhára áte paare á yawe. Paare á yawe wá, yaikke vayvaya. Amá náza ebbáká-aara wá, ba cekwaangudi. Una ma a tsetaa valale keni, slebaka paare nanna á tsanmaare á ba an nane.

⁵ Ba duksa palle ge nara á urimagwe. Má ge jirire wá, nane ba egdza duksa cekwaangudi am mbuwe. Amá an hakuma jipu. Zharauzhára huđe á kaamba, antara baakire á zlakta-aara, amá á nezlarka ge egdza nara á kára ba cekwaangudi.

⁶ Nara á urimagwe keni ba kalkale antara kára. Adaba bademme á mandzawire na am huđe á duniya na ankwá am nane. Nara wá, á badzámiya ba nane am njá á miya bademme. Á mbáná ba nane kára ge badza shifa á ura bademme. Kára nanna keni tá an dzágwáva an kára á jahanama.

⁷ Emnde tá dzegwándzegwa kwára duksa bademme. Tá dzegwándzegwa kwára dabba-aha, antara yiye-aha, antara bademme á názena á hulmba am haha, ira názu am yawe keni bademme.

⁸ Amá tá taa kwaruka nara dekideki. Nara wá, mándzawe jipu, á njeka tsekadde dekideki. Kwakya wenye-aara á shekwaaka ja shifa.

⁹ Ná gálá Eddemiya Dadaamiya an nane, njá zlazla emnde na a nderateraa nane áte zati-aara keni á ba an nara nanna zlafe.

¹⁰ Ba ura palle, á gálá Dadaamiya á ba an we-aara; á ba an we nanna zlafe ádaliye wá, á zlazla emnde an nane. Egdzar mama-aha-aaruwa, magaumika una nanna.

¹¹ Ankwá suwa ni tá ká yawe shagera am huđe-aara, ádaliye á segashe yawe danđanje emtu?

¹² Egdzar mama-aha-aaruwa, ankwá nabugda ni á ya anyaranyara emtu? Emtu ankwá anyaranyara na á ya nabugda emtu? Baaka dekideki. Ba duksa palle an suwa. Baaka suwa yawe-aara danđanje, ádaliye á segashe yawe á shá am huđe-aara.

Enkale na á sáwá áza Dadaamiya

¹³ Anƙwa slenƙale an ilmu jipu am dagave á kure emtu? A marsemare edda-aara zlááva shagera an ga ire am zlááva-aara, lauktu tá de diyeddiye emnde ganakini ñane slenƙale.

¹⁴ Amá má kwá shelha áte emnde, kwá maga danɲwire á ervaunɲe, duksa baɲemme kwá wayanánta ba ge ire á kure wá, galauka ire ba dey geni kwa emnde a enƙale. Eptsawanaaka iga ge jirire.

¹⁵ Jeba á enƙale ñanna wá, saaka á sawa áza Dadaamiya, a sawa áza Shaitaine. Ta jansare ba emndimagwaha. Ba názá á duniya.

¹⁶ Aɲaba am tate na tá shelha emnde, ma ware keni á wayanánte duksa ba ge ire-aara wá, duksa baɲemme á zlááveka an unɲule-aara. Daaci baɲemme á shagerkire á ba am tate ñanna.

¹⁷ Amá enƙale na á vatertá Dadaamiya ge emnde wá, gergere an una ñanna. Edda una shansha jeba á enƙale ñanna wá, ñane cuɲeɲe á katafke á Dadaamiya. Ñane gevge slemela emnde, slekemaare, slezevarze. Ñane a eggerka emnde, ervaunɲe-aara ba palle áte emnde baɲemme. Baɲemme á názena á maganá ñane an nampire jipu.

¹⁸ Emnde na ni tá anƙwa á maga slera á mela emnde geni itare keni a sharánsha hairire wá, slera-aatare an nampire jipu, itare tá sha dzayyire á ervaunɲe áza Dadaamiya.

4

Kumauka njá á emnde a duniya

¹ Labara anƙwa gajawe antara dagala am dagave á kure? Baaka hairire am dagave á kure aɲaba kwakya wáyá á duksa á kure.

² Kwá maga wáyá á duksa, amá kwá shanka. An una ñanna wá, kwá já shifa. Kwá kumá duksa. Duksa ñanna keni kwá shanka tsa. Aɲaba ba una ñanna anƙwa gajawe antara dácala am dagave á kure. Aɲaba uwe kwá shánká názena kwá kataná kure, aɲaba ñalakurka áza Dadaamiya.

³ Ma kwá ñalaná á ba áza Dadaamiya keni, kwá shánka, aɲaba kwá ñalaná áte unɲule-aareka. Aɲaba kure, kwá katán ba ge emtakire á duniya.

⁴ Kure, eptsakuranteptsu elva áte Dadaamiya á kure. Aɲaba ba jirire diyakurdiya ganakini má ura wayaawáyá an emtakire á duniya, ñane gevge kelaade á Dadaamiya. Ura má a eksese emtakire á duniya wá, ñane a eksese gev kelaade á Dadaamiya.

⁵ Gawanveka názena a ndahanaa wakita á Dadaamiya na ba dey. Aɲaba a ba ñane: Dadaamiya á shelha jipu áte shifa-aara na a femaa ñane am miya na, geni á njá á ba átuge ñane palle.

⁶ Diyaweddiye zlaɲe ádaliye geni Dadaamiya a magamiyaa ñgurna yaikke geni mí dzegwándzegwa dába ba ñane palle. Aɲaba anƙwa puwartepuwa am wakita-aara, a ba ñane: Dadaamiya á ñwateraareka ge emnde á mága kurávire, á magaterá ñgurna ba ge emnde na garnaaga ire-aatare.

⁷ Aɲaba una ñanna, fawansarfe ge Dadaamiya, tsawatse ba shagera á katafke á Shaitaine, á de zhagade ba ñane átuge kure.

⁸ Gawáptege á sem sera á Dadaamiya, ñane keni á de gakuraptege. Kure emnde a mága haypa, sawansese erva á kure mazla-aara. Kure emnde na kwá an dzama ire bubuwa keni, aɲabaɲaba ba Dadaamiya palle.

⁹ Dzamaudzámá ire, kyuwaukyuwa, kyuwaukyuwa á ba an yawe á kyuwa aɲaba haypa-aha na kwa maganaa kure. Dzaka á kure a gevge aɲkwa, higa á kure keni a gevge dzámá ire.

¹⁰ Gawanaaga ire á kure á katafke á Yaakadada, ñane á de tsakurmartse.

Badzauka zhera á sleriya á kure

¹¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, badzauka zhera á emnde. Edda una á badza zhera á sleriya-aara, bi á epsawanaahe wá, a epsawanaahe, á badzanve ba shairiya á Dadaamiya na a ba ñane: Ewwaya sleriya á ña ba seke ire á ña. Daaci má ká badza shairiya á Dadaamiya wá, ká d'aban geni ká fansarfeka, amá ká epsawepsawa.

¹² Sey ba Dadaamiya palle una slevaterte shairiya-aara ge emnde, ba ñane palle una sleshairiya. Daaci ba ñane palle una an hákuma ge lya emnde, bi ge kecfateraakeda. Amá ekka, ka kuran ka ware, geni ká epsawa emnde umele?

Magauka kuravire

¹³ Cenawivaacena emtsaade, kure emnde na kwa bantsa: Ma vatena, ma makuralla keni, ñá zláá á dem berni yaikke, ñá de ga sakanderi palle am tsakala áhuwa, ñá sheta shungu kwakya na.

¹⁴ Kure emnde na kwa slaa una ñanna, diyakurdiya názena á de magava makuralla emtu? Adaba shifa á kure ba seke mágá á yire á kara. Ká ezzhárá á tsetse, amá kerten zadevzade.

¹⁵ Arge una ñanna, ma andze kwá ba: Má wayetewayá Dadaamiya daada shifa wá, watse ñá de maga tara una antara una.

¹⁶ Amá kure, kwá kuráva ba dey am elva. Kuráva á kure ñanna wá, shagerka.

¹⁷ Diyaweddiye ganakini má edda-aara diyaadiya názena ma andze á maganá ñane, amá magaaka, ñane guge haypa.

5

¹ Ekkure emnde a berba, cenawivaacena, náwa yá bakurá elva: Kyuwaukyuwa, kyuwaukyuwa á ba an yawe á kyuwa. Adaba kwakya zladá na kwá de shaná kure.

² Bademme á nalmane á kure na watse á badza. Dikele á zane-aha á kure na keni, á de zuze tarare bademme.

³ Dindar á kure, antara lipela á kure bademme á de zaná ba haha. Una ñanna watse seydire mándzawe áte kure. Ba irice á kure keni kwá de badza ba estuwa ba seke a zakuraa ba kára. Amá kure, kwá far ba jahaná nalmane ge ire á kure. Diyakurka ganakini herzhe á zla duniya ñanna emtu?

⁴ Kwa zlermu emnde geni tá de magakurá slera am fe, tá de halakurá duksa ba ge kure á sem mba, amá zakuruze mbera-aatare. Diyaweddiye ganakini tá an'kwa kyuwa emnde ñanna á katafke á Dadaamiya geni á cenatervaare labare. Dadaamiya na sleksa ba ñane cenáncena kyuwa-aatare bademme.

⁵ Zakuruze emtakire á duniya na, kwá an'kwa maga ba názena á kataná ire á kure, kwá an'kwa ezza, kwá an'kwa essha ba seke tá de herakurherá.

⁶ Iyau, emnde na baaka haypa-aatare keni, kwa puwateraa ba kure á dem shairiya, haa kwa cebaa shifa-aatare, amá itare magarka gajawe d'ekideki.

Faufa ervaun'fe; magaumága maduwa

⁷ Daaci egdzar mama-aha-aaruwa, kure wá, faufa ervaun'fe dem sarte á eptsá á Yaakadada Yaisu *Almasiihu. Zharauzhára áte sleherda. Emtsaade wá, á páká madare, á fa ba ervaun'fe dem slakslakire, lauktu á shansha nampire á fe-aara.

⁸ Kure keni faufa ervaun'fe ba estuwa. Tsawatse ba shagera, adaba herzhe sawa á Yaakadada.

⁹ Cenaucena ba shagera egdzar mama-aha-aaruwa: Magauka mauniyire am dagave á kure, daaci Dadaamiya á de ñakurka an shairiya. Náwa sleshairiya am niya-aara herzhe á sawa.

¹⁰ Yehauteyeha njá á nabi-aha á Dadaamiya werre, zladá na ta shanaa itare, an farvaun'fe-aatare. Kure keni d'abaudaba á ba áte una ñanna.

¹¹ Miya wá, má zharater tá á ba am gedá-aatare, adaba dzegwarándzegwa efbasha-aara. Cenakuráncena labare á Ayuba werre emtu? Ervaunđe na a fanaa nane am zladá-aha-aara, an barka na a garaa Dadaamiya am iga á una nanna keni, diyakurdiya bademme. Ba jirire Dadaamiya wá, slezevarze, slemagatera ngurna ge emnde.

¹² Egdzar mama-aha-aaruwa, náwa názena á jauje ge duksa bademme: Zauka wada, ma an Dadaamiya, ma an haha, ma an jeba-ara keni dekideki. Máki eksakuraarekse elva nanna, bawanba: Ane. Máki eksakuraarka wá, bawanba: A'aa. Dadaamiya keni á de nkurka an shairiya.

¹³ Ankwa ura am dagave á kure am zladá emtu? A enjala Dadaamiya. Ankwa ura am dagave á kure am gedá emtu? A eggala Dadaamiya an lahe.

¹⁴ Ankwa ura lapika am dagave á kure emtu? A eddaha male-aha á aiklaisiya, tá de magar maduwa, tá de ganve waye an zhera á Yaakadada Yaisu.

¹⁵ Máki emnde nanna fartarfe, magarka shaige am názena tá nalaná itare, Yaakadada keni á melanumele ge edda una lapika na, á tsantetse. Ma ankwa haypa na a guwaa nane keni, á yanarye.

¹⁶ Adaba una nanna, shebauka haypa, ndaundáhá názu am ervaunđe á kure am dagave á kure. Magaumága maduwa am dagave á kure, ma ware keni a emmága maduwa arge ura, geni kwá mbembe. Maduwa á edda una ni an bára ervaunđe-aara wá, an hakuma jipu á maga slera kwakya.

¹⁷ Yehauteyeha nabi *Ailiya werre. Nane keni urimagwe ba seke miya, a nala Dadaamiya an ervaunđe-aara palle geni a hyeka yawe. Daga ba vacite nanna dem sakanderi keye an kyalma, hyaaka yawe dekideki am larde nanna.

¹⁸ Am iga á una nanna maa, a magaa maduwa geni a sawa yawe á zhegela, Dadaamiya a fantau ge hya yawe zlabé adaliye, lauktu duksa bademme a fantau ge segashe am haha.

¹⁹ Egdzar mama-aha-aaruwa, máki mbedaambeda palle á kure áte barama á Dadaamiya, duwa á ura umele am kure a de tsantehe wá, a magaa duksa shagera jipu.

²⁰ Diyaweddiye ba shagera ganakini má edda-aara a tsante ura mbedaambeda áte barama á Dadaamiya nanna wá, a njelese am emtsa. Ma a kwakyevaa estara haypa á edda-aara keni, Dadaamiya á yanarye bademme.

Zuññwire á wakita na a puwetaa PIYER

Ga use á Piyer

¹ Wakita na yá anƙwa á puwaná ba iya Piyer, ya slebela á Yaisu *Almasiihu. Yá puwakurte ge kure emnde na a dzerakursaa Dadaamiya ge kwa emnde-aarire na. Yá puwakurte ge kure na kyarakuraakya am larde á kure, kwa wayve-aha kina am Pauntus, am Galatiya, am Kapadaukiya, am Aziya ira Bitiniya.

² Amá a wayete vateneka Eddemiya Dadaamiya geni á gakturvege emnde-aara an hakuma á Sheƙeƙwe Cufedde, kwá fansarfe ge Yaisu Almasiihu, kwá gevge emnde cufedde an uzhe-aara.

A magakuránmaga Dadaamiya ngurna ba kwakya, a vakurteva hairire keni ba estuwa.

Tama na á zleka na

³ Galaumigálá Dadaamiya Eddenjara ge Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu! Adaba kwakya zezarziye-aara áte miya, a tsantaa njane Yaisu am faya. An una njanna wá, a vamitaa shifa anwaslire antara tama na á zleka na ge miya.

⁴ Zlaƙe ádaliye Dadaamiya a famiyaa duksa shagera na á njeka liya, á badzeka, á guleka deƙiddeƙi na am samaya.

⁵ Daaci kure emnde na fakurtarfe na wá, anƙwa á tsufakurtsufa Dadaamiya an hákuma-aara. Vaci zla á duniya wá, á de lyakurselye náza ba deƙiddeƙi, tá de nanna emnde bademme.

⁶ Adaba tama á kure áte duksa-aha njanna wá, naba higauhiga, ma kwá anƙwa á shá zlaƙa á duksa gergere keni, ba ge sarte cekwaangudí.

⁷ Zlaƙa na kwá shaná kure kina na wá, bademme á una ba ge kura fetarfire á kure, máki fakurtarfe á ba an jirire. Dindar wá, á njeka dem ba ge deƙiddeƙi. Amá tá ezzhárá emnde am kárá, máki ba dindar miyenne. Sakwa fetarfire emtu? Diyaweddiye geni an dárádza ba fetarfire á kure arge dindar. Zlaƙa á kure kina na wá, ba ge kura fetarfire á kure njanna. Am iga a una njanna maa, watse kwá shá gálá áza Dadaamiya, antara yaikkire ira dárádza, vacite na má watse sasse Yaisu Almasiihu á sawa am ice á emnde bademme.

⁸ Ndza nakuranka an ice á kure, kina keni baaka ura á nanna, aley wayakurwáyá, fakurtarfe áte njane. Adaba una njanna emtake ervaunƙe á kure, kwakya higa á kure, yá taa palanaaka bademme.

⁹ Kwakya higa á kure, adaba diyakurdiya názena kwá de shaná kure adaba fakurtarfe na. Duksa njanna wá, kwá de lyelye shifa á kure.

¹⁰ Ate elva a lya shifa njanna wá, nabi-aha ta ettataya diyeddiye-aara an enƙale-aatare bademme, ganakini Dadaamiya á de lyaná estara emnde. Daaci ta fantau ge balateraa ngurna njanna kwa shanaa kure na ge emnde.

¹¹ Emtsaade wá, a balatersaa Sheƙeƙwe á Almasiihu na anƙwa am itare na, zlaƙa na watse á de shaná Almasiihu njanna, antara yaikkire na watse á de shaná am iga a zlaƙa njanna. Daaci ta ettataya diyeddiye-aara an enƙale-aatare bademme, ganakini watse á de magava am zamane-ara, á de magava estara.

¹² Dadaamiya a naba maraterse ganakini duksa njanna wá, watse á magava am zamane-aatare ka, amá am zamane á kure. Ta balakurse ba njane emnde a bala labare á higa, elva á Almasiihu. Ta balakurse waazu njanna an hákuma á Sheƙeƙwe Cufedde na a belanaa Dadaamiya á sawa am samaya na. Ba malika-aha keni tá kátá ba dise huƙe-aara bademme.

Gawevge emnde cufedfe

¹³ Adaba una nanna maa, ma vaatara keni njawinja á ba am niya á kure ge daba Dadaamiya, pauka hare dekiđeki, faufa tama á kure áte ngurna na ni á de magakurná Dadaamiya vaci eptsa á Yaisu *Almasiihu.

¹⁴ Daaci kina wá, fawansarfe ge Dadaamiya, yawanya mazla-aara mága názena á kataná ire á kure na. Adaba kina wá, diyakurdiya jirire.

¹⁵ Gawevge emnde cufedfe am názena kwá maganá kure bademme, ba seke Dadaamiya na a daakurtaa nane, nane cufedfe na.

¹⁶ Adaba a ba wakita á Dadaamiya: «Gawevge emnde cufedfe, adaba iya ya cufedfe.»

¹⁷ Am maduwa á kure kwá anjka daha Dadaamiya an Dada. Watse á kyaná ba nane shairiya á emnde bademme, ma ware keni áte názena a maganaa edda-aara, nane á zhareka ice á ura dekiđeki. Máki diyakurdiya estuwa wá, kuvaukuva ba Dadaamiya palle am zlaláva á kure bademme, am sarte á kure na jauje cekwaanjudi ge njá am duniya na.

¹⁸ Diyakurdiya geni a se varakursaa ba Yaisu Almasiihu am zlaláva á eggye-aha a kure werre na baaka nampire-aara dekiđeki na. A varakurse an shungu ka, an dindar ka, adaba duksa-aha nanna tá njeka dem ba ge dekiđeki.

¹⁹ Amá a varakurse an uzhe á ire-aara jauje ge duksa bademme. Yaisu Almasiihu wá, nane gevge ba seke egdza zhel kyawe á sadake á Dadaamiya, baaka ververe áte nane, baaka duksa mandzawe am nane dekiđeki.

²⁰ A eksesaa Dadaamiya ganakini watse á varakurvára an nane na wá, kwaye am fakta, amá náwa a sanse am sali kataliya á zamane na, ganakini á magakurá shagerire nanna.

²¹ Adaba ba nane una, fakurtarfe áte Dadaamiya na a tsante nane am faya, a vante yaikkire na. Estuwa, fakurtarfe áte Dadaamiya, fakurtefa tama á kure á ba áte nane palle.

²² Kina wá, an bára ervaunde á kure, adaba kwá anjka fansarfe ge Dadaamiya am elva-aara na ba jirire na. Adaba una nanna, kwá anjka waya egdzar mama-aha á kure an ervaunde á kure palle. Daaci wayawavewaye am dagave á kure ma vaatara keni áte una nanna.

²³ Adaba Dadaamiya yaikurseye ge buwire an elva-aara na á fá shifa am ura, á zleka dekiđeki na. Daaci kina wá, gakurevka wulfe-aha á edda una á emtsa na, amá kwa wulfe-aha á edda á shifa na á zleka dekiđeki na.

²⁴ Adaba a ba wakita á Dadaamiya:

«Bademme á emnde ta ba seke másá, á shekwaaka ula, zarire-aatare ba seke zarire á ugbene-aha, á shekwaaka valya á dem áhá.

²⁵ Amá elva á Yaakadada wá, á njá dem ba ge dekiđeki.»

Elva nanna wá, ba labare á higa na kwa cenancena na.

2

Nákwá á shifa an emnde cufedfe

¹ Ba seke una ni Dadaamiya a vakurte shifa anwaslire na wá, yawanya mazla-aara mága kemaŋgerire antara fida, faskire, shelha ira zá vuwa á ura.

² Kure wá, gawevge ba seke egdzara áte erva, wedera-aatare ba uba geni tá wálá an nane. Kure keni, tatayautataya ba elva á Dadaamiya á jirire, geni kwá wálá an nane. Á de lyakursá ba nane náza ba ge dekiđeki.

³ Ábi kina wá, tapakurnaatapa emtakire á Yaakadada?

⁴ Sawmbare á sezeŋjara. Adaba ŋane nákwá na á vante shifa ge ura. Velyaranveve-lye emnde, a ba itare: Nákwá na laake, amá a eksesaa Dadaamiya, jauje ge nákwá-aha umele baďemme an daradza.

⁵ Daaci sawmbare á sezeŋjara, kure keni gawevge nákwá-aha á shifa, Dadaamiya á nyaŋa bere-aara an ŋane, á njá Shedeke-aara am huďe-aara. Zlađe adaliye am bere á Dadaamiya ŋanna maa, kwá gev *liman-aha cuďeďe ge danaa sadake ge Dadaamiya áte una á kataná ŋane. Á de hayanhaya sadake á kure adaba Yaisu *Almasiihu.

⁶ Adaba aŋkwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ŋane: «Aŋkwa nákwá palle an daradza jipu ya eksesaa ya, watse yá nyaŋa bere-aaruwa an ŋane am *Siyauna, á de ŋáná ŋane ndzeďa á bere ŋanna baďemme. Ma a fetaara ware áte nákwá ŋanna keni, á hasleka ďekideki.»

⁷ Daaci ázekure na fakurtarfe áte ŋane na wá, nákwá ŋanna an daradza jipu. Amá emnde na fartarka áte ŋane na wá, estuweka. Adaba a ba wakita á Dadaamiya: «Ba nákwá ŋanna ta eblyanvaa emnde a nyaŋa bere na una, a eksantehe ge Dadaamiya, a ganve nákwá na á ŋáná ŋane ndzeďa á bere ŋanna baďemme.»

⁸ A baa ba wakita á Dadaamiya ŋanna zlađe adaliye: «Nákwá ŋanna á de gev náza vatertaa ektápaare ge emnde umele, á de mbadatermbaďa.»

Tá mbadá, adaba tá fansarka ge Dadaamiya. A tsanaa ba estuwa Dadaamiya ge jeba á emnde ŋanna.

⁹ Daaci kure wá, kwa jeba na a dzerakursaa Dadaamiya, kwa *liman-aha á Slekse yaikke, kwa nalga cuďeďe na kwá átuge Dadaamiya. A ďaakursaa Dadaamiya am tabeďammire, a sakuraa á sem parakkire-aara na hyemhye am sleďe baďemme na. Dadaamiya a gakurve estuwa, geni kwá balaterá shagerire á slera-aha-aara ge emnde.

¹⁰ Werre wá, ndza kwa emnde a Dadaamiya ka, amá kina wá, gakurevge emnde a Dadaamiya. Werre wá, ndza zakurvarka Dadaamiya, amá kina wá, aŋkwa á zakurvarze.

Gawevge emnde a slera á Dadaamiya

¹¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, am duniya na wá, kwa ba wayve-aha, kwá njá ba ge sarte cekwaanġuďi. Adaba una ŋanna, taslawá á kure, magauka názena á kataná ire á kure mazla-aara, á keďákurá ba una ŋanna.

¹² Zláláva á kure a gevge shagera am dagave á emnde na baaka nadina-aatare na. Daaci estuwa, ma ta fakuraa áte kwa emnde a mandzawe keni, ta de diyeddiye geni ndza baaka haypa á kure, daaci tá de gala Dadaamiya vacite na má watse daraada ákatafke-aara.

¹³ Kure emnde na ďabakurteďaba Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu wá, faufa zherwe áte emnde na tá an hákuma am duniya na baďemme. Faufa zherwe áte male á larde á Rauma, adaba ire ba ŋane arge male-aha umele baďemme.

¹⁴ Faufa zherwe áte male-aha á larde na a bazlateraa ŋane baďemme. A bazlater geni tá za emnde a mága shagerkire an bikere, tá gálá emnde a mága shagerire.

¹⁵ Kure wá, Dadaamiya á kátá kwá maga ba shagerire kina, geni a sharanka ŋuďi-aha na baaka názu ta disaa itare na ndaha elva mandzawe áte kure ďekideki.

¹⁶ Kina wá, kwá kwaraná ba kure ire á kure, njawinja ba estuwa. Amá am kwará ire á kure ŋanna wá, bawánka zlađe am ervaunďe á kure geni kwá dzegwándzegwa mága mandzawire keni. Gawevge emnde a slera á Dadaamiya.

¹⁷ Faufa zherwe áte emnde baďemme, wayauwaya an egdzar mama-aha á kure emnde a fetarfe, kuvaukuva Dadaamiya, faufa zherwe áte male á larde á Rauma keni.

*Shaa zlaďa áte náza á *Almasiihu*

¹⁸ Náwa una wá, yá ndaakur ge kure kwa emnde a mága slera am mba á emnde: Fawatersarfe ge zanwe-aha á kure. Faufa zherwe áte itare ba shagera, ma áte zanwe-aha na ta mándzawe-aha keni.

¹⁹ Máki bashakurubashe zlaɗa aɗaba Dadaamiya, gavka aɗaba haypa á kure wá, magakurnaamaga názena á kataná Dadaamiya.

²⁰ Amá má gakuruge haypa lauktu tá jakurá aɗaba ɲane wá, ma kwa bashu zlaɗa keni, baaka ura á galakurgálá ɗekidɗeki. Máki kwa bashu já aɗaba shagerire, aley kwa naba eksarhe wá, á vante higa ge Dadaamiya.

²¹ Dadaamiya a ɗaakur ba ge una ɲanna. Aɗaba *Almasiihu keni shaushe zlaɗa aɗaba kure. An zlaɗa-aara ɲanna wá, á marakurá ba garava á nja, geni kwá ɗabaná á ba áte náza-aara.

²² ɲane wá, maganaaka haypa ɗekidɗeki, cenaránka elva a fida am mbuwe-aara.

²³ ɲane wá, ma zlazlarvaazlazle emnde keni, eptsaternaaka an zlazle ɗekidɗeki. Ndza ta shanu zlaɗa kwakya, amá a ɗu ba we-aara, a fetaare á ba an Dadaamiya ɲane Edda á shairiya jirire.

²⁴ Daaci a lyamivaare ba Almasiihu an ire-aara haypa-aha ge miya, a emtsa an ɲane áte dzaɲgala. A magaa una ɲanna geni mí gevge ba seke má an emtsa áza haypa, amá má á ba an shifa á miya ge mága jirire. Aɗaba ververe-aha-aara, kure mbakuraambe.

²⁵ Werre wá, ndza kwa ba seke kyawe-aha na keɗarkedá na, amá kina wá, sakuraasa, kwá am erva á Suni á piyakurá ɲane, baaka názu á geja shifa á kure ɗekidɗeki.

3

Nwásha an zála-aha-aatare

¹ Kina wá, yá elvan ge kure ɲwásha: Faufa zherwe áte zála-aha á kure. Máki kwá aɲkwa magaterá una ɲanna wá, ukfe-aha a kure na zlaɓe fartarka zála-aha-aatare na keni, zala-aha-aatare ɲanna tá de shá eɲkale. Kwá de baterná kure-ka elva á Dadaamiya, amá tá de fetarfe ba itare an ire-aatare, aɗaba shagerire á zlaláwa á ɲwásha-aha-aatare.

² Watse tá nanna ba itare keni, geni baravbare zlaláwa á kure, kwá aɲkwa fá zherwe jipu áte itare.

³ Zariyire á kure a gevka an mága ɲgelawire ba seke ndera úgje na zariya jipu na, antara kazlaɲa á mága ɲgelawire na tá maganá an dindar, ira sandaa zarizariya.

⁴ Amá magaumaága ɲgelawire á kure á sawa am ervaɲɗe. Jeba á ɲgelawire ɲanna á zleka ɗekidɗeki. Amaana shagerire á eɲkale antara ervaɲɗe. An daradza ba una ɲanna áza Dadaamiya.

⁵ Aɗaba ɲwásha werre na ɗabartedɗaba Dadaamiya, ta fete tama-aatare áte ɲane na wá, itare ta magán ba estuwa ɲgelawire-aatare, ta faa zherwe jipu áte zála-aha-aatare.

⁶ Yehauteyeha Saraatu, mukse á Ibrahimima werre. ɲane a magán ba estuwa ɲgelawire-aara, a faa zherwe jipu áte zhele-aara, a ɗaana an dada. Kure keni, máki magakurka lyawa ge ɗaba Dadaamiya, kwá aɲkwa maga ba shagerire wá, gakurevge egdzara á Saraatu ɲanna.

⁷ Kina wá, yá elvan ge kure zála: Kure keni ɲawanaaɲa ɲwásha-aha á kure ba shagera, faufa zherwe. Diyaweddiye ganakini gergere ndzedá-aatare antara náza á kure. Aɗaba shifa na a vakurtaa Dadaamiya na wá, a vakurte ge kure antara itare baɗemme. ɲawaterɲa á ba áte una ɲanna, lauktu á daada maduwa á kure ádeza Dadaamiya.

Sha zlaɗa aɗaba jirire

⁸ Yá anƙwa fakurarfe zlaɓe ádaliye ge kure baɗemme, enƙale á kure á gevge palle, magaumaága zezarƙire am dagave á kure, wayawaptewaye am dagave á kure ba shagera. Zlaɓe ádaliye gawevge emnde a maggwe antara emnde a kemaare.

⁹ Má edda-aara a magakurte emtaƙkire wá, kure eptsawanaaka an emtaƙkire mazla-aara. Ma edda-aara a zlazlakurzlazle keni, epsawanaaka an zlazle. Arge una ƙanna wá, bawanánba ge edda-aara: Dadaamiya a vakteva shifa. Adaba Dadaamiya a ɗaakur ba ge una ƙanna kure keni.

¹⁰ Anƙwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ƙane:

«Edda una má á kata emtaƙkire am shifa-aara, geni a gedetegeɗa wá, a ƙanaana nara-aara ge valya elva yaiyaihe, antara fida.

¹¹ Zlaɓe ádaliye a yanya mága kemaƙgerire, a emmaga shagerire an ervaunɗe-aara palle, a ettataya hairire an emnde ma vaatara keni.

¹² Adaba Dadaamiya wá, á fateru hyema ba ge emnde a mága jirire. Baɗemme á názena tá yekaná itare, á vaterteva. Amá emnde a mága ɗanƙwire wá, á eptsaterá ba iga.»

¹³ Daaci má kwá anƙwa maga ba shagerire an ervaunɗe á kure palle wá, ɓaaka ura á gauraptege ɗekiɗeki ge magakura kemaƙgerire.

¹⁴ Amá wá, ma kwá anƙwa shá zlaɗa kina, adaba shagerire na kwá anƙwa maganá kure keni, watse higa yaikke ge kure. Kuvauterka emnde ɗekiɗeki, a gazleka ervaunɗe á kure.

¹⁵ Kure wá, demawanveɗema kure ba *Almasiihu am ervaunɗe á kure, a gevge ba ƙane palle Yaakadada á kure. Ma vaatara keni njawinja á ba am niya á kure ge vaterte jawapa ge emnde na tá se ndava ázekure, áte tama na kwá faná kure áte Yaisu Almasiihu.

¹⁶ Má kwá anƙwa vaterte jawapa ƙanna wá, vawaterteva an shagerire á ervaunɗe, kwá ámbera á fá zherwe áte itare. Ma vaatara keni magaumaága slera á kure á ba an shagerire á ervaunɗe. Estuwa wá, ma ta zlazlakurzlazla emnde adaba shagerire á zlaláwa á kure am elva á Yaisu Almasiihu keni, watse zherwe ba ge itare.

¹⁷ Máki una ƙanna namaari á Dadaamiya wá, shagera ba kwá shá zlaɗa adaba shagerire, arge una tá shakuru zlaɗa adaba haypa á kure.

¹⁸ *Almasiihu wá, ƙane a naba emtsehe adaba haypa á emnde. A emtsehe ba ser palle, zlanazle slera-aara baɗemme. Ƙane dzayye ervaunɗe-aara, amá a emtsaa adaba emnde na ɓaaka jirire-aatare. A magaa una ƙanna, geni á damiyá ƙane ádeza Dadaamiya. Jareja shifa-aara, amá Sheɗekwe Cuɗeɗɗe a naba fem shifa am ƙane zlaɓe adaliye.

¹⁹ An hákuma á Sheɗekwe Cuɗeɗɗe ƙanna maa, a de ɓalateraa elva á Dadaamiya ge sheɗekwe-aha na tá am ɗanƙay na.

²⁰ Sheɗekwe-aha ƙanna wá, ba sheɗekwe-aha á emnde na ndza degdege ire-aatare ge cena elva á Dadaamiya am zamane á *Nuhu na. Dadaamiya a fater ervaunɗe kwakya, amá Nuhu a zlaɗa ba estuwa am slera á mága paare, cenarka. Ba emnde tiise una ta deme am paare ƙanna, Dadaamiya a ƙezlaterse itare an yawe ƙanna.

²¹ Yawe na ta ƙezlesaa itare an ƙane na wá, gevge ba seke baptisma na tá magakurán ge kure kina, Dadaamiya á ƙezlakurá an ƙane na. Yawe á baptisma ƙanna wá, gergere antara yawe ba dey na emnde tá bárá an ƙane. Adaba mí ƙala áza Dadaamiya, geni á baramiyá ervaunɗe. Yaisu Almasiihu wá, ƙane tsetse am faya. Adaba una ƙanna á ƙezlakurƙezla baptisma.

²² Kina wá, ƙane eptsapta á dem samaya, anƙwa am naɗafa á Dadaamiya. Á kwaraterá ƙane malika-aha á Dadaamiya antara sheɗekwe-aha umele na tá an hákuma am samaya na baɗemme.

4

Njawinja an shifa na aṅwaslire

¹ Ba seke una ni *Almasiihu se shaushe zlaɗa am duniya na wá, kure keni wavauwava ganakini eṅkale á kure a gevge palle antara ṅane, ma ge shá zlaɗa-ara keni. Aɗaba má edda-aara a naba eksar shá zlaɗa wá, a yaa ba mága haypa.

² Daaci kina wá, tsante am vatena dem halavuwa á shifa á kure am duniya na wá, magauka názena á kataná ire á kure mazla-aara, magaumága namaari á Dadaamiya.

³ Njá á kure werre na ndza kwá maga ba názena wayaaka Dadaamiya na wá, hyaahya mazla-aara. Aɗaba slera á kure ndza ba mága zawarire, dakarire, ndza kwa emnde a mbazla jipu, ndza kwa emnde a waya dem tate á gusa mandzawe, ndza kwa emnde a kezlan ugje ge hele arge ɗaba shairiya-aha á Dadaamiya.

⁴ Amá kina wá, kwa emnde ṅanna-ka mazla-aara. Tá maga ba najipu-aara emnde na zlaɓe tá á ba am kazlaṅa ṅanna, tá zlazlakurzlazle aɗaba kwá ɗábaterka mazla-aara á dem tate á mága haypa ṅanna.

⁵ Amá ákatafke á sleshairiya wá, watse tá diyeddiye slera-aha-aatare ṅanna baɗemme. Edda una watse á kyaná ṅane shairiya á emnde a faya an emnde na tá an shifa, á ufa ba itare.

⁶ Náza á emnde a faya wá, ndza naranna palasa am duniya ba seke una ni emnde baɗemme tá njá ba ge ṅane na. Amá Yaisu Almasiihu a de magateraa waazu am faya ṅanna, geni itare keni a sharansha shifa na an ṅane Dadaamiya.

Magaumága názena a fakuraara Dadaamiya

⁷ Kina wá, herzhapteherzhe halavuwa á duksa baɗemme. Aɗaba una ṅanna faufa hyema, pauka hare ɗekiɗeki ge mága maduwa.

⁸ Duksa yaikke wá, magaumaga wayavire am dagave á kure an ervaunɗe á kure palle, aɗaba ba wayavire una á ganse haypa kwakya am dagave á emnde.

⁹ Ma ware á kure keni, a lyevaalya ura-aara á ba an higa am huɗe á há-aara.

¹⁰ Ma ware á kure keni, a effa hyema áte hákuma á mága duksa na a faraa Dadaamiya ge ṅane. Magawateránmaga shagerire ge emnde an hákuma ṅanna.

¹¹ Edda una a shaa hákuma á mága waazu, a ndaha ba elva á Dadaamiya. Edda una a shaa hákuma á melateru ge emnde am slera, a emmága an ndzedá na a vanta a Dadaamiya. Daaci am názena kwá maganá kure baɗemme wá, emnde a galargála Dadaamiya aɗaba Yaisu *Almasiihu. Yaikkire an hákuma ba náza-aara dem ba ge ɗekiɗeki. *Aamin.

Sha zlaɗa aɗaba zhera á Yaisu

¹² Daaci ma aṅkwa zlaɗa áte kure kina keni, a wesheka ire á kure emnde-aaruwa, zharauka seke duksa na ni a shaa ba kure palle; Dadaamiya á kurá ba fetarfire á kure an ṅane.

¹³ Baira fawarfe ge higa á kure, aɗaba gakurevge palle antara *Almasiihu am zlaɗa-aha na a shanaa ṅane. Vacite na má de samsa ṅane am yaikkire-aara, watse higa yaikke ge kure zlaɓe ádaliye.

¹⁴ Má tá aṅkwa zlazlakurzlazle emnde aɗaba kwa emnde á Almasiihu wá, higa yaikke ge kure, aɗaba Sheɗekwe Cuɗeɗe á Dadaamiya á se njá am kure an yaikkire-aara.

¹⁵ Amá a jerka zlaɓe ura am dagave á kure á shá zlaɗa aɗaba mandzawire-aara, bi a jaa shifa, bi a ilu duksa á ura, bi a deme am elva á emnde.

¹⁶ Má edda-aara á shá zlaɗa aɗaba Almasiihu wá, a wanka zherwe ɗekiɗeki, a slafannaaslafa we-aara ge Dadaamiya aɗaba fetarfire na a shanaa ṅane, párákke áza emnde baɗemme na.

¹⁷ Kina wá, herzhe shairiya á emnde bademme. Diyaweddiye geni Dadaamiya á de fantau á ba áte emnde-aara zunḡwe. Má Dadaamiya zatervarka ge emnde-aara, watse á tse áme kena náza á emnde na fartarka áte labare á higa na a belanaa ḡane?

¹⁸ Anḡwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ḡane:

«Má ta ḡezla zlahhe emnde a jirire mu, watse estara náza á emnde a mága mandzawire na d̄abarka Dadaamiya na?»

¹⁹ Daaci estuwa, emnde na tá anḡwa shá zlad̄a ad̄aba namaari á Dadaamiya na wá, a faranemfa itare shifa-aatare am erva ba ge Slenderaterndera, ḡane á eptseka elva-aara d̄ekideki. A magarmága shagerire, a yaranka d̄ekideki.

5

Fawaterufe hyema ge emnde á Dadaamiya

¹ Kina wá, yá elvan ge male-aha á kure kwa emnde á Dadaamiya. Iya keni, ya slesawari á emnde a fetarfe ba seke itare, ya seyde á Yaisu *Almasiihu am zlad̄a-aha-aara bademme; iya keni watse yá á ba an sled̄e-aaruwa am yaikkire-aara má de samsa ḡane. Náwa názu yá yekaná ázekure:

² Fawaterufe hyema ba shagera ge emnde á Dadaamiya na tá am erva á kure, ba seke suni á fateru hyema ge kyawe-aha-aara. Magauka slera ḡanna áte laarire, amá magaumága ad̄aba a wayetaa ba ervaunḡe á kure. Magauka ad̄aba waya á nalmane, amá ad̄aba a eksesaa ba ervaunḡe á kure slera ḡanna áte namaari á Dadaamiya.

³ Magauka yaikkire arge itare, amá marawateránmara zlaláva shagera, ganakini a d̄abarakurd̄aba itare keni.

⁴ Máki magakurnaamága slera á kure áte una ḡanna wá, watse kwá shá *d̄anḡkaula na á zleka darádza-aara d̄ekideki na, má watse samsa Male á suni-aha bademme.

⁵ Kina wá, yá elvan ge kure dawalaa: Faufa zherwe áte male-aha á kure. Amá bademme á kure ákatafke á Dadaamiya, ma ware keni a ganaaga ire-aara á katafke á emnde. Ad̄aba a ba wakita á Dadaamiya:

«Dadaamiya a lyiyeka emnde na tá gálá ire, amá á magaterá ḡurna ge emnde na tá anḡwa ga ire-aatare á dem áhá.»

⁶ Ad̄aba una ḡanna, gawanaaga ire á kure á katafke á Dadaamiya na Sleke ba ḡane palle na, á de kakuránteka ḡane má daada áte náza-aara.

⁷ Dzamauka d̄ekideki ma uwe keni, fawanemfa am erva ba ge ḡane, ad̄aba ḡane Slefakuru hyema.

⁸ Faufa hyema áte ire á kure, tsakautsaka hyema, ad̄aba kelaade á kure Shaitaine tsantetse hala-aara, anḡwa tsagwad̄a ba ura ge ked̄anaaked̄a, ba seke mága á ervare na á waná waya á tsegwad̄a názu á ezza.

⁹ Ma vaatara keni vawánteka baráma d̄ekideki, fautarfe á ba áte Dadaamiya. Diyakurdiya emnde umele keni kwakya am duniya na tá anḡwa shá zlad̄a ba seke kure.

¹⁰ Má shakurushe zlad̄a am sarte cekwaanḡud̄i na wá, Dadaamiya na bademme á ḡurna á magaterná ba ḡane ge emnde na, á de magakuránmaga ḡurna. Amaana á de gakurvege emnde na hyairephye am duksa bademme, á de ndzedakurtendzed̄a am duksa bademme, kwá de tsaatse, baaka názu á de dzegwándzegwa mbedakuraambed̄a d̄ekideki. Ad̄aba a d̄aakuraa Dadaamiya ganakini kwá de njá antara *Almasiihu am yaikkire-aara náza dem ba ge d̄ekideki.

¹¹ Hákuma ba náza á Dadaamiya dem ba ge d̄ekideki. *Aamin.

Ga use am halavuwa á elva-aha

¹² Kwaye ḡane egdza wakita ḡanna a meliwa Silwanus ge puwakurte ge kure. ḡane egdza emmemiya na yá ezzhara dzayye ervaunḡe-aara. An wakita ḡanna wá, yá kátá

fakurem ndzedfa am vuwa, yá kátá kwá diyeddiye ngurna jirire na a magakurnaa Dadaamiya. Daaci tsawaatse á ba áte ngurna nanna.

¹³ Emnde a fetarfe na a dzeratersaa Dadaamiya ba seke kure, tá am larde á *Babila áhuna, tá anjwa gaktur use-aatare. Egdza-aaruwa Markus keni anjwa gaktur use-aara.

¹⁴ Gauga use á nje am dagave á kure bademme an ervaunfe á egdza mamire. Dadaamiya a vakurteva hairire ge kure emnde á *Almasihu bademme.

Buwire á wakita na a puwetaa PIYER

Ga use á Piyer

¹ Wakita na yá anƙwa á puwaná ba iya Simaun Piyer, ya nave an ya slebela á Yaisu *Almasiihu. Yá puwakurte ge kure emnde na kwá fetaare áte Yaisu Almasiihu, shagera fetarfire á kure ba seke náza á ɲere na. Fetarfire ɲanna wá, kwa shanaa an namaari á Dadaamiya, Yaakadada keni ba ɲane, amaana Yaisu Almasiihu na ma vaatara keni á maga duksa á ba an unɲule-aara na.

² A magakuránmaga Dadaamiya ɲgurna ba kwakya, a vakurteva hairire keni ba estuwa, adaba diya á kure áte ɲane antara Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu.

A dzerakursaa ba Dadaamiya, a daakuraa ɲane

³ Yaisu *Almasiihu wá, a kwaramisaa ba ɲane zhera á Dadaamiya na a dzeramise an sleksire-aara ge de njá antara ɲane am yaikkire-aara na. Estuwa, Yaisu vamiteva názena má an wedere-aara bademme ge njá á miya antara Dadaamiya. A vamite una ɲanna an hákuma-aara na saksage na.

⁴ An una ɲanna wá, se vamiteva ɲane duksa-aha na an daradza jipu, a ba Dadaamiya watse á vamiteva na. Daaci shakuránsha ire á kure, kwa baaka am mága dakarire na á badza emnde am duniya na, kwá njá á ba áte náza á Dadaamiya.

⁵ Adaba una ɲanna, wavauwava an ndzedá á kure bademme, ganakini kwá farfe zlaɓe adaliye zlaláwa a jirire ge fetarfire na kwa shanaa kure. Máki shakuránsha zlaláwa a jirire wá, fawarfe zlaɓe adaliye enƙale.

⁶ Arge enƙale ɲanna zlaɓe adaliye mausembe ɲá vuwa á kure am duksa bademme, gawevge emnde a farvaunɗe, dabaudaba Dadaamiya an ervaunɗe á kure palle,

⁷ wayawaptewáyá am dagave á kure ba seke egdzar mama, marawateránmárá wayava a jirire ge emnde bademme.

⁸ Daaci má kwá anƙwa maga una-aha ɲanna bademme, yakuránka wá, diya á kure áte Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu na á de maga nampire kwakya.

⁹ Edda una máki baaka duksa-aha ɲanna ázenara wá, baaka názu á naaná ɲane, ɲane gevge ba seke wulfe, adaba viyanaaviya ganakini an bára haypa-aha na a maganaa ɲane werre áza Dadaamiya.

¹⁰ Adaba una ɲanna egdzar mama-aha-aaruwa, kure wá, a dzerakursaa ba Dadaamiya, a daakurtaa ɲane. Daaci wavauwava an ndzedá á kure bademme, ganakini kwá tsaatse á ba áte una ɲanna. Adaba má kwá njá áte una ɲanna wá, baaka mbedá á kure defekiki.

¹¹ Á de vakurtá ba una ɲanna baráma ge kure, baaka shaige-aara, ge dem zlanna á Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu Slelyamilya keni ba ɲane.

¹² Kwaye ɲane duksa-aha ɲanna, diyandiya tsa ganakini diyakurdiya duksa-aha ɲanna bademme, tsakuraatse dzaɲdzaɲe am jirire na kwa shanaa kure, aley keni yá peka hare defekiki, sey ba yá yehakuranteyeha ma vaatara keni.

¹³ Máki zlaɓe yá á ba an shifa am duniya na wá, shagera ba yá yehakuranteyeha geni kure keni, kwá fá hyema.

¹⁴ Iya wá, diyandiya ganakini sarte-aaruwa a juwaa ba cekwaangudí ɲá tegava an vuwa laakire na, ba seke una a binaa Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu.

¹⁵ Adaba una ɲanna yá anƙwa magakurá názu ya dzegwanaa iya bademme, ganakini a deska duksa-aha ɲanna am ire á kure, ma ya baaka ba iya keni.

*Emnde na naranna *Almasihu am yaikkire-aara*

¹⁶ Kure wá, ña kwarakurse vateneka sawa á Yaakadada Yaisu *Almasihu an yaikkire-aara á sem duniya. Am sarte na ñá aṅkwa kwarakursekware, tsakanṅerakurseka elva á emndimagwaha ba dey, amá ña bakuraa názu ña naana an ice á ñere parakke. Adaba ña naana á ba an ice á ñere am yaikkire-aara.

¹⁷ Am sarte na a shaa yaikkire áza Eddeṅara Dadaamiya, ñere ndza ñá aṅkwa am tate ṅanna. Ña cenanaa á ba an hyema á ñere kwara á Dadaamiya an sleksire-aara, a ba ṅane: «Una na wá, Egdza-aaruwa. Baḍemme á higa-aaruwa á ba áte ṅane.»

¹⁸ Ñere ña cenanaa á ba an hyema á ñere Dadaamiya á ndaha una ṅanna á sawa am samaya, am sarte na ña átire á wa na cuḍeḍḍe na antara ṅane.

¹⁹ Daaci ñere wá, baaka shaige á ñere áte názena ta ndaana nabi-aha werre. Kure keni, shagera ba kwá fá hyema ge cená elva á nabi-aha. Adaba elva-aatare gevge ba seke kára á fanus na á mbe an vayiya. Magaumága una ṅanna dem sarte na má sesse terlyakwa á ireṅlyá, kyaakya paazare, duksa baḍemme gevge parakke am erwaunde á kure.

²⁰ Amá diyaweddiye ganakini elva á nabi-aha werre na aṅkwa an puwa am wakita á Dadaamiya na wá, baaka ura á dzegwándzegwa palanná ge ura an diya á ire-aara.

²¹ Adaba baḍemme á nabi-aha baaka elva na ta ndaasa ba itare an ire-aatare, amá a vatertaa Sheḍekwe Cuḍeḍḍe elva-aha ṅanna, geni tá de balaná itare elva na a sawa áza Dadaamiya.

2

Emnde a kwaraterse tsaha fida ge emnde

¹ Ba werre ṅanna keni wá, ndza tá aṅkwa nabi-aha fida keni am dagave á emnde á Dadaamiya. Á de gev ba estuwa am dagave á kure keni. Tá de jesarje emnde a kwaraterse tsaha fida ge emnde, tá de jansaare ge tsaha mandzawe tá badza emnde an ṅane, tá de eptsanve iga ge Yaakadada na a lyaterse am haypa-aha-aatare. An una ṅanna wá, tá fá ire-aatare á dem shairiya á Dadaamiya, tá keḍanaakeda shifa-aatare ba ḍekideki.

² Emnde kwakya tá de ḍabaterḍaba am zlaláva á zawarire-aatare ṅanna. Adaba una ṅanna, emnde tá de nyanya baráma a jirire.

³ Emnde a kwaraterse fida ge emnde ṅanna wá, adaba ta emnde a waya duksa kwakya, tá zlerma ba duksa á kure an tsaha-aatare ṅanna. A magaa niya á shairiya-aatare vateneka Sleshairiya, keḍa-aatare ba keski, tá de ñezleka ḍekideki.

⁴ Adaba uwe, Dadaamiya wá, ba malika-aha-aara keni zatervarka ṅane ge emnde na ta magaa haypa. A naba puwateremhe am jahanama, evege sladḍe tabeḍamme jipu, tá ufa shairiya-aatare am huḍe-aara.

⁵ Emnde na ndza tá am duniya werre na keni, Dadaamiya zatervarka ḍekideki, a naba hyaterarhe yawe yaikke á sawa am samaya, a keḍaterahe, adaba ḍabarka ṅane. Amá a ñezlese *Nuhu na a kwaratersaa ṅane baráma a jirire ge emnde, antara emnde vuye itare cenarínvarcene.

⁶ Aṅkwa zlaḍe ekse-aha buwa *Saudauma an *Gaumaura, Dadaamiya a naba zu ekse-aha ṅanna an shairiya, a zateruhe an kára, a gaterve kelpakara baḍemme. An una ṅanna wá, á maraterá názu watse á shá itare keni ge emnde na tá ḍabeka ṅane na.

⁷ Amá am sarte ṅanna wá, a naba ñezlese *Ludu, ṅane na ura jirire na. Am zamane á Ludu wá, ndza emtaṅka erwaunde-aara jipu adaba zawarire á emnde na á zharaná ṅane.

⁸ Njane na ura jirire á njá am dagave-aatare na maa, ba kelaazare á zhárá ba zawarire na tá maganá itare na, á cená shagerkire na tá maganá itare na, daaci njane á maga ba emtaŋkire am ervaunđe-aara.

⁹ Mí diyeddiye á ba áte una-aha njanna geni Yaakadada diyaadiya názena á de maganá njane ge ɳezlese emnde-aara am zlaɗa-aha-aatare gergere. Emnde na tá ɗabeka njane keni, njane diyaadiya tate na á de puwaterá átekwa ge ufa shairiya-aatare vaci shairiya.

¹⁰ Emnde njanna wá, baaka ɗeme seke emnde na mbasembe vuwa-aatare mága dakarire, epsawaranaapsawa yaikkire á Dadaamiya na.

Daaci emnde a kwaraterse tsaha fida ge emnde njanna ya ndaakurndaha na wá, ta emnde a garɗa jipu, kwakya kurava-aatare. Dete ba emnde a hákuma na ndza tá njá am samaya keni, tá kuvaterka ɗekideki, tá aŋkwa epsawaterpsawa.

¹¹ Amá ba malika-aha á Dadaamiya na ta yaikke ba itare arge itare, tá jateruje an hákuma na keni, tá valyeka elva áte emnde njanna.

¹² Emnde njanna wá, am mága-aatare ta ba seke dabba-aha á kaamba na Dadaamiya a nderater ba geni tá sluwatersluwa emnde, tá cebaterceba na. Itare keni watse tá keɗá ba seke dabba-aha njanna, aɗaba tá zlazla názu diyarka.

¹³ Zlaɗa na tá aŋkwa shateruwa itare ge emnde na wá, itare keni Dadaamiya á de pelaterse á ba an zlaɗa njanna. Aɗaba itare baaka waya-aatare áte mága shagerire, sey ba mága dakarire, baira tá maganá á ba áte ice á emnde. Daaci má tá se maga muŋri antara kure, tá sawa an zláála-aaatare njanna, una njanna duksa zherwe ge kure. Amá itare wá, tá higa jipu aɗaba sharakursha á dem dalbe-aatare.

¹⁴ Itare wá, ice-aatare á ba áte ɳwasha ge mága gwardzire, á hyaterka mága haypa ɗekideki. Daaci tá vaterte ektápaare ge emnde na tsaftsafe fetarfire-aatare. Zlaɓe áɗaliye, ervaunđe-aatare á njá á ba á kuma duksa, tá an nyainye áza Dadaamiya.

¹⁵ Emnde njanna keɗarkedá áte baráma a jirire, ta eksante mága á nabi *Balaama, egdza á Baiyaur. Aɗaba njane ndza wayaawaya mága emtaŋkire ge shaa shunƣu an njane.

¹⁶ Amá Dadaamiya a naba valarhe vacite umele, aɗaba á fansarka njanna. Diyakurdiya ezzenwa wá, á ndaaka elva seke urimagwe, amá vacite njanna wá, a ndaan elva ge njane ba seke ura. A piyanante estuwa mága slakwatsa-aara njanna ge nabi njanna.

¹⁷ Daaci emnde njanna wá, itare ta ba seke mánjeɓa-aha na baɗemme matsamatsa na. Zlaɓe áɗaliye, ta ba seke kumba-aha na á dáná válale baaka nampire-aara ge emnde na. Dadaamiya a tsatsateraa sleɗe tabeɗamme ba gyeguniye ge itare.

¹⁸ Ba itare njanna zlaɓe áɗaliye, ta emnde a tsaka elva laakire na baaka nampire-aara ɗekideki na, baira tá kurava an njane. An dakarire-aatare njanna wá, tá tsagwaɗa emnde na zlaɓe ba unŋule a segashe-aatare am dagave á emnde a mága haypa, ge eptsateraapta.

¹⁹ Aɗaba tá bantsa emnde njanna: Má kwá ɗabaŋerɗaba wá, kwá kwaraná ba kure ire á kure, ma ge mága uwe keni. Amá itare an ire-aatare wá, ta nave-aha á haypa na á keɗaterkedá na. Aɗaba má ká taa kwaruka ire á ɳa ge yaa duksa njanna wá, ka gevge nave á duksa njanna.

²⁰ Am sarte na má diyareddiye emnde Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu, Slelyamilya keni ba njane na wá, ɳezlareɳezla am shagerkire á zláála na á badza emnde am duniya na. Amá máki eptsarepta zlaɓe áɗaliye á dem zláála-aaatare werre, de garevge nave-aha á duksa-aha njanna zlaɓe áɗaliye wá, badza shifa á emnde njanna á gev ɳgulme ba una am zunŋwire ndza diyarka Yaisu na.

²¹ Máki estuwa wá, náza á jeba á emnde ñanna, ambane ma andze diyarseka baráma a jirire ba ðekidfeke, arge una ta dise baráma á Dadaamiya amá tá fansarka ge názena á ndaana shairiya-aara na.

²² Názena a shaa emnde ñanna wá, a shateraa ba názena á ndaaná naraje na náwa ñane na. A ba naraje ñanna wá: «Kere a eptsarhe zlafe ádalíye ge názena ni a melesaa ba ñane.» Ankwa zlafe naraje umele a ba ñane: «Ta baranve nabezhe, amá ñane a eptsehe zlafe ádalíye, á de tabareme am terbe.»

3

Watse á eptsa Yaakadada Yaisu

¹ Emnde-aaruwa, buwire á wakita-aaruwa una yá puwakurte ge kure. Am wakita-aha-aaruwa ñanna bukerde yá kátá tsakurte am hare, ganakini kwá yeheteyeha názena kwa tsaasaa kure bademme.

² Názena yá kataná ya ázekure wá, yá kátá kwá yeheteyeha elva á nabi-aha werre, antara elva á Yaakadada Yaisu *Almasiihu na Slelyamilya, ta kwarakursaa emnde a bela-aara na.

³ Elva yaikke na yá kátá kwá diyeddiye ba shagera wá, am kataliye á zamane wá, watse tá sesse emnde a nyainya ura, watse tá maga ba názena tá kataná itare, watse tá nyainyaikurnyainye,

⁴ watse tá bakurá: «A ba Yaisu Almasiihu á kure ñanna watse á eptsa mu, áme ñane kina? Dada-aha á miya bademme emtsaremtsa, duksa á duniya keni bademme gejaaka á ba áte una a nderanaa Dadaamiya.»

⁵ Emnde a nyainya ura ñanna wá, tá kwalve á ba an niya ge fetaare áte elva-aha á Dadaamiya na náwa ñane na: Am fakta a ndaase ba elva-aara Dadaamiya, daaci an ndera samaya antara haha, a sanse haha am yawe, bademme á názu áte haha á ñaná á ba an yawe ñanna.

⁶ Á ba an yawe ñanna zlafe ádalíye Dadaamiya a kefaa duniya bademme werre.

⁷ A ba Dadaamiya zlafe ádalíye, samaya antara haha keni, tá njeka dem ba ge ðekidfeke, watse á zlateraazle an kárá, má watse á kyá shairiya á emnde a mága haypa ge kefateraakeda ba ðekidfeke.

⁸ Náwa elva yaikke zlafe ádalíye, yá kátá kwá diyeddiye, emnde-aaruwa: Áza Yaakadada wá, hare palle ba seke iva debu, iva debu keni ba seke hare palle.

⁹ Ta bantsa emnde umele: Yaakadada á mañka watsewatse názena a ndaasa ñane. Amá estuweka, á emmága. A fakuraa ba ervaunđe geni kwá tsaatse am tuba. Adaba ñane wayaaka emnde tá keda ba palle keni. Ñane á kátá emnde bademme tá maganaamaga tuba.

¹⁰ Ba jirire watse á eptsa Yaakadada Yaisu á sawa, amá watse á sawa ba seke sawa á neyle. Vacite ñanna wá, watse á zlauzle samaya, bademme á emnde tá de cenancena mága-aara. Názena áte samaya keni bademme watse á zlanazle kárá. Haha antara názu am duniya bademme á de halevuhále vacite ñanna.

¹¹ Máki bademme á kazlaña ñanna watse á zlauzle áte una kwa cenancena na wá, kwá naba diyeddiye názena kwá maganá kure keni am zlaláva á kure. Fawanemfa ire á kure bademme am erva ge Dadaamiya, ðabaudfaba an ervaunđe á kure palle.

¹² Ufawufa hare na ni watse á sawa ñane átekwa an sleksire-aara na. Mbawan-tembe kárá geni a semsa hare ñanna ba watsewatse. Vacite ñanna wá, watse kárá á zauze samaya antara názu átekwa bademme, ba uwe keni á de jauka.

¹³ Amá Dadaamiya a magaa *waada, a ba ñane, watse á ndera samaya anwaslire antara haha anwaslire. Am una-aha ñanna wá, watse tá njá ba emnde a jirire am huđe-aara. Kwaye ñane názena mí pakaná miya.

¹⁴ Daaci emnde-aaruwa, kwa emnde a ufa una ɲanna tsawe wá, wavauwava an ervaunɲe á kure palle ge njá am cufedɲire antara hairire á katafke á Dadaamiya.

¹⁵ A viyakurarka ganakini á sauka Yaakadada á miya watsewatse na wá, ba ganakini a sharánsha emnde sarte ge mága tuba, á ɲezlatersenezele ɲane. Egdza emmemiya Paul keni a ndaakurndaha duksa-aha ɲanna am wakita na a puwakurtaa ɲane an ilmu á Dadaamiya.

¹⁶ Am wakita-aha-aara bademme wá, aɲkwa á ndán ba estuwa, máki á ndá elva áte una ɲanna. Am wakita-aha-aara ɲanna maa, aɲkwa elva-aha na tá cenanka emnde watsewatse. Emnde na baaka ilmu-aatare, tsemarka ire-aatare keni, tá aɲkwa eptsante elva-aha ɲanna, tá ganve umele. Tá magán ba estuwa an nayya-aha umele keni am wakita á Dadaamiya. Emnde a mága una ɲanna wá, tá keɲaná ba itare ire-aatare.

¹⁷ Amá kure wá, náwa faɲerakuremfa elva ɲanna am vuwa á kure emnde-aaruwa. Adaba una ɲanna faufa hyema am ire á kure geni a keɲarakuraaka emnde a badza elva á Dadaamiya ɲanna. Tsawaatse ba shagera, a dzalarakurevka áte jirire á kure.

¹⁸ Kure wá, fawarfe ge diya á kure áte Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu, Slelyamilya keni ba ɲane na, ɲane keni á de magakurá ɲgurna ba kelaazare. Yaikkire ba náza-aara palle vatena antara dem ba ge ɲekideki. *Aamin.

Zuññwire á wakita na a puwetaa YUHANNA

Seydire arge Yaisu slevamite shifa

¹ Náwa njá anƙwa puwakurte ba ñere wakita na, á ndáhá elva á Dadaamiya na á vante shifa a jirire ge emnde na. Kwaye zlaƙe ba duniya keni baaka, amá ñane ndza anƙwa. Ñere ndza ña cenaa elva am mbuwe-aara ba ge ñane, ña nanna, ña zharanaahe an ice á ñere, ña fetehe antara ba erva á ñere keni áte ñane.

² A naba jesaarhe ge elva ñanna á vanta shifa a jirire ge emnde ñanna á katafke á ñere á ba am parakkire, daaci ña zharanaahe. Adaba una ñanna, njá anƙwa maga seydire-aara, njá anƙwa balakurá elva á shifa na á zleka na. Ñane ndza á njá antara Eddemiya Dadaamiya am samaya. Daaci kina wá, a maramiyansehe ge Dadaamiya áte ice á miya baɗemme.

³ Ba duksa na ña naanaa ñere, antara ña cenanaa ñere na, njá balakurá ba una ñanna, geni kure keni kwá gevge palle antara ñere, ba seke una ganjerevge palle antara Eddemiya Dadaamiya, ira Egdza-aara Yaisu *Almasiihu na.

⁴ Njá anƙwa puwakurte duksa-aha ñanna, geni a naatenáhá ervaunɗe á miya an higa.

Dadaamiya ñane parakkire

⁵ Dadaamiya wá, ñane parakkire, baaka tabedammire ɗekideki am tate na anƙwa ñane átekwa. Una ñanna wá, labáre na ña cenanaa am mbuwe á Yaisu *Almasiihu geni njá balakurán ge kure.

⁶ Má mí bánba geni miya antara Dadaamiya jamiyammeje am ervaunɗe palle, amá ámbera mí zláá am tabedammire wá, una wá, ma emnde a fida am elva-aha á miya, antara am slera-aha á miya baɗemme, magamika jirire ɗekideki.

⁷ Amá má mí zláá an parakkire ba seke una Dadaamiya ñane an parakkire na wá, mi gevge palle, uzhe á Yaisu Almasiihu *Egdza á Dadaamiya á bezamiya haypa-aha á miya baɗemme.

⁸ Má bamiyánba baaka haypa á miya, una wá, mi keɗanaa ba miya ire á miya, baaka jirire á Dadaamiya am ervaunɗe á miya ɗekideki.

⁹ Amá má mi balese haypa-aha á miya á segáshe, daaci Dadaamiya keni á yamiyaareye baɗemme. Adaba ñane Dadaamiya á jirire, ma a ndaase uwe keni, sey á gevge. Daaci á de gamiyanvege ba ñane ervaunɗe á miya dzayye, am kelaa haypa na mi maganaa miya baɗemme.

¹⁰ Má bamiyánba baaka haypa na mi maganaa miya, una ñanna, amaana: mi faare fidire ge Dadaamiya, eksamiyanteka elva-aara an ervaunɗe á miya palle.

2

**Almasiihu a sawa ge se melamiyumele*

¹ Náwa yá puwakurte una-aha na wá, ba geni magauka haypa mázla-aara egdzara-aaruwa. Amá ma a guwa ware haypa keni, anƙwa sletsamiyemtse am iga áza Eddemiya Dadaamiya, ba ñane una Yaisu *Almasiihu edda á jirire.

² Adaba ñane a yaa ba shifa-aara sadake ge miya, lauktu Dadaamiya a yamiyaare haypa-aha á miya. A yamiyaare ba ge miya palle-ka, amá á kátá yateraare ge emnde a duniya baɗemme.

³ Má mi fansaarefe ge Dadaamiya am shairiya-aha-aara baɗemme, mi diyeddiye áte una ñanna geni diyamidiya ñane.

⁴ Má bánba edda-aara diyaadiya Dadaamiya, amá á fansaareka am elva na a ndahanaa nane, edda-aara slefida, baaka jirire-aara.

⁵ Amá edda una nanaa elva na á ndahaná Dadaamiya, ámbere á fansaarefe, ba nane una wayaawáya an Dadaamiya an ervaunđe-aara bademme. Daaci mi diyeddiye áte una nanna geni gamiyevge emnde á Dadaamiya.

⁶ Má bánba edda-aara nane á njá á ba áte vuwa á Dadaamiya, sey a dfabetedaba nane keni zláláva á Yaisu Almasiihu.

Shairiya á Dadaamiya a jaare áŋwaslire

⁷ Slakate-aha-aaruwa, elva na náwa yá anƙwa puwakurta iya na wá, gevka shairiya na a jaare áŋwaslire á sawa áza Dadaamiya; ba duksa palle antara una kwa cenaaná kure zunŋwire. Shairiya nanna, kwa cenán kinekinaka, ba shairiya á Dadaamiya na kwa cenanaa am fantaufe na.

⁸ Amá ba seke áŋwaslire tsa shairiya á Dadaamiya nanna ya puwakurte iya na. Zláláva á Yaisu *Almasiihu, antara ba náza á kure á kwaramise ba jirire á shairiya nanna. Anƙwa á zlálá tabedammire, samsa parakkire á sem kela-aara.

⁹ Daaci má bánba edda-aara, nane am parakkire, amá ámbere á maga kelaadire áte egdza emmenara wá, diyaweddiye geni nane zlafe á ba am tabedammire-aara sem vatena.

¹⁰ Amá edda una wayaawáya an egdza emmenara, nane á njá am parakkire, baaka duksa am ervaunđe-aara na ni á de ja nane áte unŋule.

¹¹ Amá edda una á maga kelaadire áte egdza emmenara, nane zlafe á ba am tabedammire sem vatena. Bademme a názena á maganá nane, á maganá á ba am tabedammire. Máki á zlálá, ma á deme keni diyaaka. Afaba á nánka ice ge tabedammire.

¹² Egdzara-aaruwa, náwa yá puwakurte una na wá, afaba yakuraareye Dadaamiya haypa-aha á kure afaba zhera á Yaisu Almasiihu.

¹³ Ekkure dada-aha, yá puwakurte una na wá, afaba diyakurdiya edda una kwaye á ba am fakta á duniya keni, nane ndza á ba anƙwa. Ekkure dawalaa, yá puwakurte una, afaba shakuránsha midalire arge Shaitaine.

¹⁴ Ekkure egdzara-aaruwa, yá puwakurte una zlafe á doliye, afaba diyakurdiya Eddemiya Dadaamiya. Ekkure dada-aha, yá puwakurte una, afaba diyakurdiya edda una kwaye zlafe á ba am fantaufe keni, nane ndza anƙwa na. Ekkure dawalaa, yá puwakurte una, afaba kwá an ndzedá jipu, ƙakurnaana elva á Dadaamiya an ervaunđe á kure palle, shakuránsha midalire arge slekse á tabedammire.

¹⁵ A badakuruka duniya, antara kazlaŋa-aara. Edda una wayaawáya an kazlaŋa á duniya wá, baaka waya-aara ge nane áte Eddemiya Dadaamiya.

¹⁶ Náwa nane zláláva á njá á duniya: emnde tá anƙwa daba ba názena á kataná ervaunđe-aatare. Bademme á názena zharaná itare, tá kátá ma ba á jerje am mba-aatare keni, ámbere tá máraŋa jipu an názena am erva-aatare nanna. Daaci bademme á una-aha nanna, kazlaŋa á duniya saaka áza Eddemiya Dadaamiya.

¹⁷ Diyaweddiye geni watse á zla duniya, antara názena á duwa ice á emnde amkwa bademme. Amá ge edda una á maga ba názena á kataná Dadaamiya na, nane á de njá an shifa ba ge dfekideki.

*Faufa hyema tá anƙwa kelaade-aha á Yaisu *Almasiihu*

¹⁸ Egdzara-aaruwa, zamane á miya na wá, mi herzhe an zle á duniya. Ba seke una ndza cenakuráncena geni watse tá sawa kelaade-aha á Yaisu *Almasiihu má herzhapteherzhe zle á duniya na wá, ba kina keni kwakya kelaade-aha á Almasiihu jarsaareje, daaci mi dise á ba áte una nanna geni mi herzhe an zle á duniya ba jirire.

¹⁹ Emnde nanna ndza tá á ba am dáŋave á miya, amá ba jirire garevka palle antara miya dfekideki. Afaba una nanna ta naba sesehe am dáŋave á miya. Ma andze ta

palle an miya wá, ma andze tá degasheka am dágave á miya. Amá a de jaare una na wá, ba geni tá diyeddiye átekwa, geni garevka palle antara miya.

²⁰ Amá ge kure, Yaisu *Almasiihu a vakurte Shedekwe Cudedede. Adaba Shedekwe nanna wá, diyakurdiya jirire bademme.

²¹ Ya puwakurte una na wá, ganakini diyakurka jirireka, diyakurdiya jirire. Zlabe adaliye, diyakurdiya geni tara fida, antara jirire wá, tá taa jammeka am slede palle.

²² Ware nane una slefida na? Ba edda una eksarka geni Almasiihu na wá, ba nane una Yaisu a eksesaa Dadaamiya geni nane á se lya emnde; ira á fetarka áte Eddemiya Dadaamiya, antara Egdza-aara. Edda-aara wá, ba nane una kelaade á Almasiihu.

²³ Edda una eksarka geni Yaisu *Egdza á Dadaamiya, amaana: baaka Eddeɗara Dadaamiya am nane. Amá edda una eksaarekse geni Yaisu Egdza á Dadaamiya wá, ba nane una Eddeɗara Dadaamiya am nane.

²⁴ Amá kure wá, wavauwáva geni kwá nanaaɗa an ervaunde á kure palle elva nanna kwa cenaanaa am fantaufe na. Má nakuɗaɗa bademme elva nanna kwa cenaanaa am fantaufe na, kure keni kwá aɗkwa njá áte vuwa á *Egdza á Dadaamiya, ira Eddeɗara Dadaamiya.

²⁵ Náwa *Almasiihu a nguɗamiyaa namána ge miya, geni á vamite shifa na á njá ba ge dekiɗeki na.

²⁶ Bademme a názena yá puwakurta iya na wá, yá puwakurta arge emnde na tá keɗakurá áte unɗule a jirire na.

²⁷ Amá ge kure wá, Almasiihu a vakurte Shedekwe-aara aɗkwa á ba am kure. Adaba una nanna, kwa baaka an wedera á ura umele ge mbakurse duksa, adaba Shedekwe na a vakurtaa Almasiihu na aɗkwa am kure, á mbakursá nane duksa bademme. Duksa nanna á mbakursá nane na keni bademme jire, baaka fida am huɗe-aara dekiɗeki. Adaba una nanna, fawansaarefe ba ge nane am názena á mbakursá nane bademme, njawinja antara Yaisu Almasiihu.

²⁸ Daaci ba estuwa egdzara-aaruwa, njawinja á ba antara nane am ervaunde á kure, lauktu á de wamika lyáwá, ma zherwe keni ge de katafke-aara vacite na má de samsa nane.

²⁹ Diyakurdiya geni Yaisu Almasiihu nane slejirire á Dadaamiya. Daaci diyaweddiye geni, ma a maganaa ware jirire á Dadaamiya keni, nane keni ba egdza á Dadaamiya.

3

Miya ma egdzara á Dadaamiya

¹ Zharauzhárá wáyáva yaikke na á wayamiya Eddemiya Dadaamiya an nane, haa á ɗahámiya an egdzara-aara, ba kina keni gamiyevge ba egdzara-aara nanna ba jire. Emnde a duniya diyarka geni mi egdzara á Dadaamiya, adaba uwe? Ba adaba diyarka dekiɗeki Eddemiya Dadaamiya nanna.

² Slákáte-aha-aaruwa, kina wá, gamiyevge egdzara á Dadaamiya ba jirire, amá ma watse mí de geva estara keni diyamika. Názena mi disa miya palle wá, má de saasa *Almasiihu wá, mí de gárava antara nane, adaba mí de nanna an ice á miya parakke ma estara nane keni.

³ Ma ware keni edda una a fa tama estuwa áte Yaisu Almasiihu, sey á gevge cudedede: á maɗka haypa ba seke una nane keni slecudedede.

⁴ Edda una á maga haypa, á maga ba baakire á fansaare ge shairiya á Dadaamiya, adaba má tá fansaareka ge Dadaamiya am shairiya-aara, haypa-ɗara ba nane.

⁵ Diyakurdiya sawa á Yaisu Almasiihu á sem duniya wá, a sawa geni á se jaminaaja haypa-aha á miya. Nane an ire-aara, maganaaka haypa dekiɗeki.

⁶ Daaci ma ware keni, edda una á njá áte vuwa á Yaisu Almasiihu, sey á yánya mága haypa. Amá edda una á de ba katafke an haypa-aha-aara, amaana: nánka Yaisu Almasiihu, diyaaka Yaisu Almasiihu ba ðekidèki keni.

⁷ A keðarakuraaka emnde ekkure egdzara-aaruwa. Edda una á maga ba jirire á Dadaamiya, ñane slejirire ba seke una Yaisu Almasiihu slejirire na.

⁸ Má ura yánka mága haypa-aha-aara, ñane ura á Shaitaine. Adaba Shaitaine ñane á gá ba haypa kwaye am fakta á duniya. Una ñanna pute á sawa á *Egdza á Dadaamiya á sem duniya, geni á se keðanaakeda slera-aha á Shaitaine baðemme.

⁹ Má ware keni má gevge egdza á Dadaamiya á geka haypa mázla-aara, adaba shifa a jirire na a vantaa Dadaamiya na ankwá am ñane. Á dzegwánka de katafke an haypa-aha-aara adaba gevge egdza á Dadaamiya.

¹⁰ Náwa názena tá de diyeddiye átekwa garava á egdzara á Dadaamiya, antara egdzara á Shaitaine: Ma ware keni má á manka jirire á Dadaamiya, ñane gevka egdza á Dadaamiya. Ba duksa palle antara edda una wayaaka an egdza emmenjara na keni.

Wayaumiyaavewáye an jirire

¹¹ Náwa názena kwa cenanaa kure am fantaufe á kure ge cena elva á Dadaamiya, a ba ñane: sey mi wayaavewáye am dagave á miya.

¹² Gawamiyevka seke Kayinu na ñane ndza ura á Shaitaine slemándzawe na, ñane a naba ja shifa á egdza emmenjara ba ge ñane. A janaa adaba uwe shifa-aara? Adaba baðemme á názena ndza a maganaa Kayinu ñanna, ndza shagerka, amá náza á egdza emmenjara wá, ndza shagera.

¹³ Egdzar mama-aha-aaruwa, máki emnde a duniya tá fá kelaadire áte kure wá, magauka najipu-aara.

¹⁴ Miya kina wá, diyamidiya geni jamiyaaveje am tate a emtsa, shamiyánsha shifa-aha á miya. Mi dise estara una ñanna? Mi dise adaba wayamiwáyá egdzar mama-aha á miya. Edda una wayaaka an egdzar mama-aha-ñara wá, ñane zlaðe tegaraaveka an emtsa.

¹⁵ Ma ware keni, edda una á magante kelaadire ge egdza emmenjara, ñane ta ba kalkale antara sleceba shifa á emnde. Diyakurdiya geni sleceba shifa wá, ñane zlaðe shánka shifa na á nja ba ge ðekidèki na am ñane.

¹⁶ Yaisu *Almasiihu wá, ñane wayamiwáya. Am a sawhe, a se yaa ba shifa-aara adaba miya. Mi dise áte una ñanna wáyáva a jirire áte emnde umele. Daaci miya keni shagera mi yánya ba shifa á miya keni adaba egdzar mama-aha a miya.

¹⁷ Amá ma ware keni má gevge berba an nalmáne á duniya na, á zhára egdza emmenjara am baakire, aley zanvaareka, daaci á ndahaná estara geni wayaawáyá an Dadaamiya?

¹⁸ Egdzar mama-aha-aaruwa, estuwa, wayawamiyaaveka á ba an we, amá wayawamiyaavewáye á sawa am ervaunðe, ámberá mi emmága an jirire.

Egdzara á Dadaamiya tá de gazleka á katafke-aara

¹⁹ Názena kwa cenanaa kure na, mi diyeddiye átekwa geni ma egdzara á slejirire; zlaðe adaliye, ervaunðe á miya keni an ekhya á katafke-aara.

²⁰ Ma ankwá á ndamindhá ðeme ervaunðe á miya geni mi magaa haypa keni, ervaunðe á miya á njá á ba an ekhya á katafke á Dadaamiya, adaba yaikke ba Dadaamiya arge ervaunðe á miya. Ñane diyaadiya duksa baðemme.

²¹ Daaci slakate-aha-aaruwa, má ba jirire á dzegwánka ervaunðe á miya ge mbedamiya an shairiya wá, daaci a gazleka ervaunðe á miya ge de katafke á Dadaamiya mázla-aara.

²² Bademme á názena mi ñalanaa miya ázenjara keni á vamiteva, adaba má anjwa fansaare ge shairiya-aara, antara mi maga názena á kataná ñane bademme.

²³ Náwa shairiya-aara ñanna: Mi fetaare áte Egdza-aara Yaisu *Almasiihu, antara mi wayaavewáye ba seke una a ndaamiya ñane.

²⁴ Slefansaarefe ge Dadaamiya am shairiya-aara maa, ñane slenjá á ba áte vuwa á Dadaamiya, Dadaamiya keni anjwa antara ñane. Diyamidiya geni anjwa Dadaamiya antara miya, adaba á baminá ba Shedekwe-aara na a famimaa ñane am ervaunđe.

4

*Lawanaale tara Shedekwe á Dadaamiya antara shedekwe á kelaade á *Almasiihu*

¹ Slakate-aha-aaruwa, má dámnda ura á dezekure, a ba ñane á ndáhá elva an hákuma á Shedekwe á Dadaamiya wá, fawtaareka watsewatse, amá lawanaale emtsaade, bi Shedekwe á Dadaamiya á jirireka una am ñane, amá názá kelaade-aara. Yá ndahaná adaba uwe una? Adaba tá anjwa nabi-aha fida kwakya am duniya.

² Náwa názena ni kwá dise edda una an Shedekwe á Dadaamiya átekwa: Máki bánba edda-aara geni samsa Yaisu *Almasiihu á sem duniya, a se gev urimagwe wá, ñane an Shedekwe á Dadaamiya jirire.

³ Amá má kwalevkwále edda-aara ge ndáhá una áte Yaisu Almasiihu wá, shedekwe na am ñane na saaka áza Dadaamiya, ñane an shedekwe á kelaade á Almasiihu. Shedekwe ñanna wá, ndza kwa cenáncena geni á de sawa. Ba kina keni ñane anjwa á ba am duniya.

⁴ Amá kure egdzara-aaruwa, kwa emnde á Dadaamiya, shakuránsha midalire arge nabi-aha á fida ñanna. Adaba Shedekwe na am ervaunđe á kure na jauje ge shedekwe na am ervaunđe á emnde a duniya na an ndzedá.

⁵ Nabi-aha fida ñanna wá, itare ta náza-aha á duniya. Adaba una ñanna tá ndáhá ba elva á duniya, daaci emnde a duniya keni tá cenatervaarecene.

⁶ Amá miya wá, mi emnde á Dadaamiya. Edda una diyaadiya Dadaamiya wá, á cena elva á miya keni. Amá edda una gevka ura á Dadaamiya wá, á ceneka elva á miya. Mí laná estuwa edda una an Shedekwe á slejirire, an edda una an shedekwe á keda emnde.

Dadaamiya á mbamise wáyáva jirire áte emnde

⁷ Slakate-aaruwa, wayaumiyaavewáye am dágave á miya. Adaba á maganá ba Dadaamiya geni tá wayaavewáye emnde am dágave-aha-aatare, antara tá wáyá ñane keni. Má mi wayaavewáye áte una ñanna, una ñanna á mára una ni gamiyevge egdzara á Dadaamiya, diyamidiya Dadaamiya.

⁸ Amá ma ware una á mañka wáyáva áte una ñanna, edda-aara diyaaka Dadaamiya. Adaba Dadaamiya slewáyáva.

⁹ Náwa názena a maraminaa Dadaamiya ba parakke, geni ñane wayamiwáyire: Ñane a belaa Egdza-aara palle ba ñane á sem duniya, geni á se vamite shifa á jirire.

¹⁰ Náwa názena á maramiya wáyáva á jirire: Miya gamiyevka emnde zunñwe ge wáyá Dadaamiya, amá a wayámiyá ñane zunñwe. Ñane a naba belaa Egdza-aara geni á se emtsemtsa am duniya adaba miya, lauktu á yamiyaareye haypa-aha á miya.

¹¹ Slakate-aha-aaruwa, ba seke una ni a naba wayamitehe ge Dadaamiya na wá, miya keni sey mi wayaavewáye am dágave á miya ba shagera.

¹² Baaka ura ndza nanna Dadaamiya dekideki, amá má mí wayaavewáye am dágave á miya wá, Dadaamiya keni á njá antara miya. Daaci wáyáva-aara na a wayámiyaa an ñane na, á de njá am miya ba jirire.

¹³ Dadaamiya a naba vamite Shedekwe-aara. An una nanna, diyamidiya ganakini má an nane, nane keni ankwá an miya.

¹⁴ Ba miya an ice á miya namiyanna, Eddemiya a belaa Egdza-aara á sem duniya geni á se lya emnde. Mí balaterán ge emnde kina geni elva nanna jire.

¹⁵ Ma a ndahesaa ware geni Yaisu *Egdza á Dadaamiya wá, Dadaamiya ankwá antara nane, nane keni á njá á ba áte vuwa á Dadaamiya.

¹⁶ Nere wá, diyanerdiya geni Dadaamiya wayanerwáya. Fanertaarefe áte una nanna. Dadaamiya nane slewáyáva. Edda una á njá an wáyáva, nane gevge slenja áte vuwa á Dadaamiya, Dadaamiya keni ankwá antara nane.

¹⁷ Náwa názena mi dise átekwa geni wayamiwáyá an Dadaamiya á ba an jirire: Una nanna ba njá á miya am duniya, mí njá ba seke názá á Yaisu *Almasiihu. Daaci vaci shairiya, á de gazleka ervaunđe á miya dekideki.

¹⁸ Má Dadaamiya wayaawáyá ura, baaka lyawa ge edda-aara dekideki. Adaba wáyáva á Dadaamiya á janaaja lyawa bademme. Má ura á njá an lyawa wá, amaana: ba seke nane wá, ankwá bikere-aara ge nane nánajaan shairiya. Daaci má ura á njá an lyawa, á seska námpire á wáyáva á Dadaamiya arge nane dekideki.

¹⁹ Miya wá, a wayaamiya ba Dadaamiya zunjwe. Adaba una nanna wayamiwáyá an Dadaamiya, antara wayamiyaavewáye am dágave á miya.

²⁰ Má bánba edda-aara wayaawáyá an Dadaamiya, amá á maga kelaadire áte egdza emmenjara, ba fida á edda-aara. Adaba má edda-aara wayaaka an egdza emmenjara na ankwá á zharaná an ice-aara, á de dzegwáná estara wáyá Dadaamiya na nánka dekideki?

²¹ Náwa shairiya á Dadaamiya na mi shanaa miya ázenjara, a ba nane: Edda una wayaawáyá Dadaamiya, sey a ewwáyá an egdza emmenjara keni.

5

Fetarfire wá, sha midalire arge lámara á duniya

¹ Ma a fetaara ware geni Yaisu wá, nane *Almasiihu, edda-aara egdza á Dadaamiya. Ma ware una wayetewáyá daada, á wayetewáyá egdzara-aara keni.

² Náwa názena ni mi dise átekwa geni wayamiwáyá an egdzara á Dadaamiya: una nanna, ba má wayamiwáyá an Dadaamiya, ira má mi fansaarefe am shairiya-aha-aara.

³ Má mí maga názena á baminá Dadaamiya am shairiya-aha-aara na wá, nane njara á mara una ni wayamitewáyá Dadaamiya á ba an jirire. Daaci shairiya-aha-aara keni á de jamiviyaareka.

⁴ Adaba bademme á egdzara á Dadaamiya, tá an ndzedá jipu ge sha midalire arge lámara á duniya. Mí de sháná estara midalire nanna? Mí de sháná an fetarfire á miya na ni mi fetaare áte Yaisu Almasiihu na.

⁵ Ware edda una slemidala arge lámara á duniya? Sey ba edda una fetarfe geni Yaisu Almasiihu nane *Egdza á Dadaamiya.

*Seydire arge Yaisu *Almasiihu*

⁶ Yaisu *Almasiihu a sawhe á sem duniya, a demhe am yáwe á baptisma, a naba puwaa uzhe-aara áte dzanjala, a emtsehe. Sey ba a dema am yáwe-ka palle, amá a puwaa uzhe-aara. Shedekwe á Dadaamiya á ba an ire-aara a magaa seydire-aara geni una nanna jirire, ba kanjelanje. Adaba nane wá, á baterá ba jirire bademme ge emnde.

⁷ Ankwá duksa-aha keye tá maga seydire áte Yaisu, geni nane *Egdza á Dadaamiya.

⁸ Duksa-aha keye nanna wá, ba Shedekwe á Dadaamiya, antara yawe á baptisma, ira uzhe á Yaisu. Bademme á una-aha nanna, tá mára ba duksa palle.

⁹ Má emndimagwaha tá anƙwa á magamiya seydire áte názena ta naaná itare, mí lyiya elva-aatare. Daaci diyaweddiye geni náza á Dadaamiya wá, názena a maganaa ɗane, seydire-aara jauje ge una tá maganá ba emnde. Adaba ba ɗane an ire-aara una a magaa seydire an duksa-aha ɗanna arge Egdza-aara.

¹⁰ Edda una lyevaalya Egdza á Dadaamiya wá, seydire á Dadaamiya na keni lyevaalya am ervaunɗe-aara geni bademme jire. Amá edda una lyiyaaka seydire á Dadaamiya, a faare fidire ge Dadaamiya, adaba lyiyaaka názena a ndahanaa Dadaamiya arge Egdza-aara.

¹¹ Seydire á Dadaamiya ɗanna wá, ɗane a vamite shifa na á zleka na. Shifa ɗanna wá, mí sháná áte erva an Egdza-aara.

¹² Daaci edda una anƙwa Egdza á Dadaamiya am ɗane, shánsha shifa ɗanna, edda una baaka Egdza á Dadaamiya am ɗane wá, shánka shifa.

Shifa na á zleka na

¹³ Ya puwakurte duksa-aha ɗanna ge kure na fakurtaarefe áte *Egdza á Dadaamiya, ganakini kwá diyeddiye geni kerten anƙwa shifa na á zleka na am kure.

¹⁴ Á katafke-aara, baaka lyawa á miya dekidfeki, adaba diyamidiya ba jirire geni, ma mí ɗala ba uwe ázenára keni, á cenamivaarcene, máki mí ɗalaná áte namaari-aara.

¹⁵ Máki diyamidiya ganakini anƙwa á cenamivarcene ma mí ɗala ba uwe ázenara keni wá, daaci diyamidiya geni á vamiteva duksa ɗanna mi ɗalanaa ázenara ɗanna.

¹⁶ Má ura nanna egdza emmenara á maga haypa, shagera ba á ɗala Dadaamiya adaba ɗane. Daaci Dadaamiya keni á de vante shifa ge egdza emmenara ɗanna. Amá anƙwa haypa da ura á dem emtsa, ndanakurka ya geni ɗalaunála Dadaamiya arge emnde na tá maga jeba á haypa ɗanna. Una ɗanna sey ba ge emnde na ta gu ba haypa na á dánka ura á dem emtsa na.

¹⁷ Bademme a shagerkire na tá maganá emnde na wá, haypa áza Dadaamiya. Amá anƙwa haypa na á dánka ura á dem emtsa.

¹⁸ Diyamidiya geni ma ware keni, máki gevge egdza á Dadaamiya wá, á duka á de katafke an mága haypa-aha-aara, amá Yaisu *Egdza á Dadaamiya á tsufa ba ɗane. Daaci baaka názena á eksáná Shaitaine áte ɗane dekidfeki.

¹⁹ Diyamidiya geni miya ma egdzara á Dadaamiya, amá emnde umele am duniya wá, bademme tá á ba am erva á Shaitaine.

²⁰ Diyamidiya geni Egdza á Dadaamiya a sawhe á sem duniya, a se vamitaa ɗane enkale geni mi diyeddiye Dadaamiya á jirire. Miya wá, gamiyevge emnde a njá an Dadaamiya á jirire adaba Egdza-aara Yaisu *Almasiihu, ba ɗane una Dadaamiya á jirire ɗanna, á vamita ɗane shifa na á zleka na.

²¹ Tsufautsufa ire á kure egdzara-aaruwa, magauka hele.

Buwire á wakita na a puwetaa YUHANNA

Ga use á Yuhanna

¹ Náwa yá puwaktá ba iya wakita na, ya slesawari am dágave á emnde a dāba Yaisu. Yá puwakte ge ekka mukse na a eksakaa Dadaamiya na, antara egdzara á ŋa na wayanaterwáyá á ba an jirire na. Sey yá wayákurá ba iya palleka, antara emnde na diyardiya jirire baďemme wayarakurwáyá.

² Wayanakurwáyá jipu, aďaba jirire á elva á Dadaamiya ŋanna aŋkwa am miya, á njá am miya dem ba ge ďekideki.

³ Tara Eddemiya Dadaamiya, antara Egdza-aara Yaisu *Almasiihu, a njarinja antara miya ma emnde na wayamiyaavewáya an wáyáva jirire, ira má aŋkwa maga jirire á Dadaamiya na. A magaraminaamaga ŋurna, a zaramivaareze, a varamiteva ba itare hairire.

*Magaumimága wáyáva na a mbamisaa *Almasiihu*

⁴ Higantehiga jipu, aďaba cenanáncena ganakini tá aŋkwa emnde na ďabartedaba jirire am dagave á kure, tá aŋkwa á maga názena a baminaa Eddemiya Dadaamiya am shairiya-aha-aara na.

⁵ Daaci kina wá, yá ŋalakŋále kwa emmaye-aaruwa dzagwale geni mi wayaavewáye ba shagera. Una ŋanna yá aŋkwa puwakta ya na keni gevka shairiya á Dadaamiya a jaare aŋwaslire ndza cenakuránka, amá ba elva na mi cenán kwaye am fakta-aara na.

⁶ Wáyáva ŋanna wá, amaana: mi fansaare ba ge shairiya á Dadaamiya. Shairiya á Dadaamiya ŋanna keni ba una mi cenán kwaye am fakta-aara na. A ba ŋane: Wayawaavewáye antara emnde umele.

⁷ Ya bakurnaa aďaba uwe? Aďaba kwakya emnde a keďa ura áte uŋŋule a jirire jarsaareje, hyairemhye am duniya baďemme. Itare wayarka ďekideki cena samsa Yaisu *Almasiihu á sem duniya, a se gev urimagwe. Ura estuwa, slekeďa emnde áte barama a jirire, daaci ba ŋane una kelaade á Yaisu Almasiihu.

⁸ Aďaba una ŋanna, faufa hyema áte ire á kure, geni keďawanaaka námpire á slera á kure, amá kwá de lyevaalya láďá na Dadaamiya a fakur ge kure.

⁹ Ma ware una dābaaka elva na a kwaramisaa Almasiihu, ŋane a dābete umele wá, Dadaamiya baaka am ŋane. Amá edda una dābetedāba elva á Almasiihu ŋanna, ŋane wá, tara Eddemiya Dadaamiya, tá antara Egdza-aara tá aŋkwa antara ŋane.

¹⁰ Aďaba una ŋanna, máki samsa ura á sem mba á kure, amá á kwaraterse duksa ge emnde gergere antara náza á Almasiihu wá, lyiyauka edda-aara á mba á kure, ba use keni gawanka.

¹¹ Aďaba ma a lyiyanaa ware, ma a gan ba use keni, shagerkire á názena á maganá ŋane na, ta buwa am huďe-aara antara edda-aara.

Halavuwá á elva-aha

¹² Aŋkwa elva-aha-aaruwa ba kwakya yá kátá bakuránba, amá keni wayanka yá puwakurte una-aha ŋanna áte nalmesheri. Arge una ŋanna wá, shagera yá duwa ba iya an ire-aaruwa á dem mba á kure, mí de ndáhá elva-aha ŋanna we-aaruwa una, we á kure keni una, lauktu mí de higetehiga ba kwakya.

¹³ Egdzara á egdza emmeŋa mukse na a eksesaa Dadaamiya na, tá aŋkwa gakur use-aatare itare keni.

Keyire á wakita na a puwetaa YUHANNA

Ga use á Yuhanna

¹ Náwa yá anƙwa puwakta ba iya wakita na Gayus; ya slesawari am dágave á emnde a dɓaba Yaisu. Yá puwakte ge ekka, ka edda una wayanak-wáyá á ba an jirire na.

² Slakate-aaruwa, yá anƙwa yekakuyeye, geni baɗemme á duksa-aha na ká maganá ka a gevge shagera ge ekka, antara ká njinja an lapiyire. Ervaunɗe á ɗa wá, diyandiya shagera áza Dadaamiya.

³ Á higa ervaunɗe-aaruwa jipu, aɗaba kwakya egdzar mama-aha á miya saremsa á sehuna wá, ta se biya geni ká anƙwa maga jirire an ervaunɗe á ɗa palle. Diyandiya tsawe geni ká magan ba estuwa ɗanna an shifa á ɗa baɗemme.

⁴ Má cenanáncena geni egdzara-aaruwa dɓabartedɓaba jirire á Dadaamiya wá, ya higa jipu. Higa-aaruwa ɗanna keni á jauje ge una yá higa arge ma uwe keni am duniya.

Yuhanna á zleba Gayus

⁵ Slakate-aaruwa, ka slemággwe jipu am názena ká maganá ka ge melateru ge egdzar mama-aha á miya, ma ta wayve-aha keni.

⁶ Ta se magaa seydire á katafke á emnde a fetarfe áhuna áte wáyáva á ɗa, geni magakateránmaga maggwire kwakya. Yá anƙwa ɗalakɗála geni ká emmága ba estuwa ge melateru ge jeba á emnde ɗanna am shula-aha-aatare, áte una ni á de hayánháya Dadaamiya na.

⁷ Shula-aatare ɗanna wá, ba ge slera á Yaisu *Almasiihu, ba uwe keni liiyarka dekiɗeki am erva á emnde na dɓabarka Yaisu Almasiihu má tá kátá melaterumele an ɗane.

⁸ Aɗaba una ɗanna, miya emnde a fetarfe wá, shagera jipu geni mí melaterumele ge jeba á emnde ɗanna seke itare na, geni mí gevge palle antara itare am slera na tá anƙwa maganá itare ge bálese jirire.

Elva arge Diyautairafais

⁹ Náwa ya puwaterte nalmesheri ge aiklaisiya-aha á ɗa, amá Diyautairafais ɗane edda una á kátá geva male arge itare, liiyaaka elva-aaruwa ɗanna dekiɗeki.

¹⁰ Aɗaba una ɗanna, má watse danemda ya, yá de palakanaapálá emtaɗkire na a maganaa ɗane; ba seke elva a laakire, antara fida-aha na a tsakanaa ɗana á dete iya na. Baira á tsaaka á ba an una ɗanna: Ba emnde a fetarfe na ta wayve-aha am mbaaara keni, liiyaterka. Ba emnde na tá kátá liiyaterlyiya na keni, a naba piyaterthe, á kátá bakaterbáká am aiklaisiya.

Seydire shagera arge Daimaitriyus

¹¹ Slakate-aaruwa, dɓabeka sera á emnde na shagerka mága-aatare, sey ká maga ba názena shagera na. Aɗaba ba edda una á maga duksa shagera na una gevge egdza á Dadaamiya, amá edda una á de ba katafke an mága duksa shagerka wá, ɗane zlaɓe diyaaka Dadaamiya.

¹² Amá Daimaitriyus wá, baɗemme á emnde tá gálá ba ɗane, geni ɗane á maga duksa shagera. Baira elva á Dadaamiya na á balaná ɗane na keni, á maraterá ba una ge emnde, geni ɗane wá, á maga duksa shagera. Nere keni ɗá ndáha ba názena ni shagera na á dete ɗane, geni ɗane ɗanna wá, slejirire. Ba ekka keni diyakdiya ganakini elva-aha na ɗá ndaasá nere na, baɗemme ba jirire.

Halavuwa á elva

¹³ Kwakya elva-aha-aaruwa na yá kátá bakánba na, amá wayanka yá puwakte elva-aha ɲanna an narkálam.

¹⁴ Yá tama dezeɲa ba herzhe na, daaci mí ndáhá elva-aha ɲanna antara ka, we-aaruwa una, we á ɲa keni una.

¹⁵ A vakteva Dadaamiya hairire. Baɗemme á slakate-aha á ɲa na tá áhuna tá aɲkwa gak use-aatare. Gaterga use á ɲere ge slakate-aha á ɲere keni an palpalire-aatare.

Wakita na a puwetaa YAHUDA

Ga use á Yahuda

¹ Náwa wakita na yá anƙwa puwetá ba iya Yahuda, ya sleslera á Yaisu *Almasiihu, ya egdza emmenjara ge Yakuba. Yá anƙwa puwakurte ge kure emnde na a wayakurtaa Dadaamiya, daaci a naba dzerakurse, anƙwa á tsufakurtsufa Yaisu Almasiihu na.

² A kwakyakuranvekwákya Dadaamiya ngurna-aara, hairire-aara, ira wáyáva-aara.

Shairiya á emnde a keɗa jirire á Dadaamiya

³ Slakate-aha-aaruwa, ndza yá wava an enƙale-aaruwa baɗemme, geni yá puwakurte wakita áte elva a lya shifa na má am huɗe-aara kina na. Amá ambane yá puwakurte názena yá vakurte ndzeɗa an ɗane am wává á kure. Aɗaba am fetarfire na a vatertaa Dadaamiya ge emnde-aara ba ser palle, hyephye ge náza ba ge ɗekidɗeki na wá, má am wava yaikke.

⁴ Aɗaba famika hyema, saremsa emnde a mándzawe á sem dáɗave á miya, se badzaranvebadze elva a ngurna á Dadaamiya á miya. Ta bantsa itare: Anƙwa ngurna á Dadaamiya, mí naba emmága názena á kataná ire á miya. An una ɗanna maa, amaana tá kataná jirire ge ire-aatare am mága-aha-aatare. Emnde ɗanna yarnaaya Eddemiya Yaisu *Almasiihu na ba ɗane palle una Yaakadada na. Shairiya á emnde ɗanna ta puwete kinekinaka, anƙwa am wakita á Dadaamiya.

⁵ Diyakurdiya tsa elva ɗanna baɗemme, aley kina wá, yá yehakuranteyeha zlaɓe ádaliye geni Dadaamiya a lyesaa *Iserayiila-aha, a saterse am larde á Misera; am iga a una ɗanna, a naba keɗaa emnde na faransaareka na.

⁶ Yehauteyeha malika-aha na hayaránka hákuma na a vatertaa Dadaamiya, ta naba yaa sleɗe-aha-aatare na keni. Aɗaba una ɗanna Dadaamiya a zlenjaterme am tate na tabeɗamme jipu na, tá am tsávaytsávaye na baaka badza-aara ɗekidɗeki na, tá anƙwa ufa kwaskwe á shairiya-aatare.

⁷ Zlaɓe ádaliye yehauteyeha *Saudauma antara *Gaumaura, ira ekse-aha na ta herherzhe an itare na. Emnde a ekse-aha ɗanna keni ndza ta magán ba seke náza á malika-aha ɗanna, kwakya haypa-aha-aatare, tá maga ba názena zlayeka ɗekidɗeki na an vuwa-aatare. Tá anƙwa maga palasa kina am kára á jahanáma. Daaci a cenarancena emnde baɗemme ge faterem duksa am vuwa ge itare keni.

⁸ Mága á emnde ɗanna ta dema am dáɗave á kure na keni, ba kalkale antara una ɗanna. Á dáterá ba shene-aatare á de maga máme ɗanna an vuwa-aatare, tá epsawa hakuma á Dadaamiya, tá zlazla male-aha na tá am samaya na baɗemme.

⁹ Una, názu ba *Mikayiilu male á malika-aha keni magaaka. Am sarte na ndza tá anƙwa gá jawe antara Shaitaine arge emtsa á Muusa, geni á dáná ware am dáɗave-aatare maa, Mikayiilu wayeteka ndanse elva yaiyaihe ɗekidɗeki. Aɗaba una ɗanna, a ba ɗane á elván ge ɗane: á hyephye Yaakadada.

¹⁰ Amá emnde ɗanna wá, itare tá valya ba elva yaiyaihe áte názu diyarka. Tá maga ba názena á kataná ervaunɗe-aatare ba seke dabba-aha. Una ba jirire á de keɗáterá ba una ɗanna.

¹¹ Kay! Ázara una! Emnde ɗanna ɗabarteɗaba sera á Kayinu. Tá njá á ba an fida ge zlerma nalmane áza emnde seke una ndza a maganaa *Balaama werre. Keɗarkeɗa emnde ɗanna, aɗaba ta emnde a garɗa seke una ndza a maganaa Kaura.

¹² Má kwá ankwá zá dafa á Yaakadada átirpalle antara emnde nanna, mága á emnde nanna tá maganá am dágave á kure na wá, zherwe jipu ge kure. Adaba itare baaka zherwe-aatare dekideki, tá dzáma ba ire-aatare palle. Itare ta ba seke kumba na má á dáná effeya, á hyeka yáwe-aara dekideki na. Ta ba seke náfá-aha na ma samsa ba sarte-aatare keni tá yeka egdzere dekideki na, ta ba seke náfá-aha na ni a batanaa effeya an slalwe-aara bademme, emtsaremtsa na.

¹³ Itare ta ba seke vádza á háye na mándzawe jipu na; shagerkire na tá maganá itare na, ba seke ugbalyaiye á yáwe á guwa. Ta ba seke terlyakwa na nezlarenezla áte samaya na. Dadaamiya a tsatsateraa slede tabedamme ba gyeguniye ge itare, watse baaka segashe-aatare dem ba ge dekideki.

¹⁴ Anuhu, unkwahire á eggye ge Naadama wá, ndza a magaa nabiyire áte jeba á emnde nanna. A ba nane wá: Cenausena ba shagera: Watse á sawa Yaakadada an malika-aha-aara cufedde ma debu wanyara keni,

¹⁵ á se maga shairiya á emnde bademme, á se maga shairiya á emnde a mándzawe na ta magaa duksa shagerka na, antara adaba gardire na ta maganán ge Dadaamiya, ira elva-aha yayiaihe na ta valyanaa itare áte nane bademme na.

¹⁶ Emnde nanna, itare ma vaatara keni tá njá á ba kyuwava an emnde, tá njá á ba an ervaunde áte emnde, tá maga ba názena á kataná ire-aatare. Elva-aatare keni, tá ndáhá ba elva a kurávire bademme, tá njá á ba gálá emnde ge njála duksa. Nja-aatare ba una ge itare.

Faufa hyema ba shagera

¹⁷ Amá kure wá, a viyakuraareka elva na ndza ta balakursaa emnde a bela á Yaakadada á miya Yaisu *Almasihu na, emnde-aaruwa.

¹⁸ Adaba á ba am zunjwire keni ndza barakuranba emnde a bela, a ba itare: «Máki herzhapteherzhe zle á duniya wá, tá de jesaareje emnde a epsawa ura, tá de epsawakurepsawa, tá de maga ba emtanjire na ni á kataná ire-aatare.»

¹⁹ Emnde nanna wá, tá teganá ba itare ye á emnde. Bademme á názena tá maganá itare, tá maganá á ba áte hala á urimagwe, baaka Shedekwe á Dadaamiya am itare.

²⁰ Amá kure wá, ma ware á kure keni, a melanumele ge ura ge de katafke am fetarfire na kwa shanaa kure áza Ura cufedde na, emnde-aaruwa. Njalaunjala áza Dadaamiya an hákuma a Shedekwe Cufedde.

²¹ Yawánka mága wáyávire na a vakurtaa Dadaamiya na. Ufawufa Yaakadada á miya Yaisu Almasihu geni á se magakurnaamaga ngurna, á se vakurte shifa na á zleka na.

²² Zawatervaareze ge emnde na tá ankwá maga shaige na.

²³ Lyawaterselye am hude á kára. Yau, emnde na ma am uwe keni tá maga ba názena á kataná ire-aatare na keni maa, zawatervaareze ge itare keni. Amá wá, faufa hyema ba shagera, geni a ndebarakurveka haypa-aatare ge kure.

Yahuda á gálá Dadaamiya

²⁴ Dadaamiya wá, hyephye ba nane ge tsufákurá áte baráma-aara, geni a mbedakuraaka duksa umele. Hyephye ba nane nanna, ganakini á dákuráada ba laiyye á de katafke-aara am tate á sleksire-aara na an dárádza jipu na, baaka duksa mandzawe áte kure dekideki, kwá á ba an higa á kure am ervaunde.

²⁵ Ba nane palle una Dadaamiya baaka umele, á lyámiyá ba nane palle á kya erva an Yaakadada á miya Yaisu *Almasihu. Ba nane palle una ura yaikke, an demdemire, an hákuma kwaye kinekinika am zamáne-aha na dedde na, kina keni ba nane, antara dem ba ge dekideki. *Aamin.

Wakita á WAHAYU Á YUHANNA

Názu á fantau an ñane Yuhanna

¹ Wakita na wá, á mara názena Yaisu *Almasiihu á kátá marateranse ge emnde a slera á Dadaamiya. Ge ñane keni a vantaa ba Dadaamiya duksa ñanna ge se marateránmárá, ganakini a njarka an kaltáda názena watse ba jirire á de magava á katafke na. Daaci Yaisu Almasiihu a naba believe malika-aara ge iya Yuhanna sleslera-aara, a se marisaa ñane nasherire á duksa-aha ñanna bademme.

² Duwa-aaruwa ge iya keni, ya ndaterhe názena ya naana ya na bademme ge emnde, ya balese geni una ñanna elva á Dadaamiya, a ndaasa ba Yaisu Almasiihu an ire-aara, bademme á duksa-aha ñanna ba jirire.

³ Barka ge edda una má ankwá ndaha wakita á elva ñanna a sawa áza Dadaamiya na; barka ge emnde na tá ankwá cena elva ñanna keni, tá ámberá fansaarefe na keni. Adaba herzhapteherzhe sarte na watse á magava duksa-aha ñanna bademme átekwa na.

Use á Yuhanna ge aiklasiya-aha am ekse-aha gergere vuye

⁴ Ba iya Yuhanna ñanna zlafe ádaliye una keni, yá puwakurte use-aaruwa ge kure aiklasiya-aha na kwá am ekse-aha gergere vuye am larde á Aziya na. A magakurnaamaga Dadaamiya ngurna, a vakurteva hairire. Ba ñane Dadaamiya am fakta keni ndza ankwá, kina keni á ba ankwá, watse á sawa keni ba ñane na. Tara Shefekwe-aha-aara na ta vuye a bazlateraa ñane á katafke-aara am kurshi á sleksire-aara na,

⁵ antara Yaisu *Almasiihu na ñane sleseyde á jirire, ñane gevge ba seke makaji ge tsete am fáyá, slekse arge slekse-aha keni bademme na, a magarakurnaamaga ba itare ngurna, a varakurteva hairire keni.

Yaisu Almasiihu wá, wayamitewáyá ge miya, a naba yaa shifa-aara, a ñezlesaa miya am haypa an uzhe-aara.

⁶ Zlafe ádaliye, a vamite njá antara ñane am sleksire-aara, ira a vamite limanire ge mága slera á Eddeñara Dadaamiya. Sey emnde bademme a demaranvedeme, a galargála ba ñane palle dem ba ge dekideki. *Aamin!

⁷ Ñane wá, kwaye ñane ankwá á sawa antara kumba, bademme á emnde watse tá nanna, antara ba emnde na ndza ta ngyanse upa am ñane na keni, watse tá nanna. Emnde a jeba na tá áte duniya na bademme watse tá kyuwa, tá tsaka dákwa má watse á sawa ñane. Una ba jirire watse á de magava ba estuwa. *Aamin!

⁸ Á bá Dadaamiya Yaakadada: «Ba iya una ya zunñwe arge duksa-aha bademme, watse ba iya ñanna zlafe ádaliye am halavuwa á duksa-aha bademme.» Ba ñane una kwaye am fantaufe keni kertenj ndza ankwá, ankwá vatená, á katafke keni watse á sawa ba ñane ñanna, bademme á sleksire á ba am erva-aara palle.

*Marápsemáre Yaisu *Almasiihu am ice á Yuhanna*

⁹ Yá ankwá puwakuránta ba iya una keni, ya egdza emmekure Yuhanna. Iya antara kure ma ba palle, gamiyevge palle antara Yaisu *Almasiihu. Iya keni yá ankwá shá zlaða ba seke kure. Daaci estuwa, farvaunđe á miya antara kure ba palle. Náza-aaruwa wá, ta eksivahe, náwa ta se eblyiya am dágave á háye áte wa na tá dahaná an Patmaus na. Ta bantsa ya magaa shagerkire adaba yá ndater elva á Dadaamiya, antara labare á Yaisu ge emnde. Daaci ma ba palle antara kure am sleksire-aara kina.

¹⁰ Vacite ñanna an kwaskwe á Yaakadada wá, a naba eksite ge Shedekwe Cufedfe, daaci yá cena ba kwára umele á hula am iga-aaruwa an ndzedá jipu ba seke hula á derkwákwa.

¹¹ A biyantsa kwára ñanna wá: «Puwetepuwa názena ká naaná ka na bademme áte nalmesheri, velatertevela ge aiklaisiya-aha na tá am ekse-aha gergere vuye na.» A ba ñane wá: «Velatertevela ge emnde na tá am Aifaisus, ge emnde na tá am Samirna, ge emnde na tá am Paigamus, ge emnde na tá am Tiyatira, ge emnde na tá am Sardis, ge emnde na tá am Filadailfiya, antara emnde na tá am Lawdikiya bademme.»

¹² Ya naba eptsapte ge zhara edda una á ndahi elva ñanna, ware ñane edda-aara? Ya naa ba duksa-aha na tá bazla kára á fanus-aha átekwa na vuye kalkale ta maganaa an dindar.

¹³ Zlafe ádaliye, ya naa duksa ba seke urimagwe, á tse am dagave á duksa-aha ñanna, an tsekwa am nangyuwe sladde de ba áte iga á sera-aara, a ngudese uksuwe an párapara ta maganaa an dindar ñane keni.

¹⁴ Úgje á ire-aara dzayye ba telle jauje ba ge sluzhe keni, ice-aha-aara tá mbe á ba an mbe ba seke nara á kára.

¹⁵ Sera-aha-aara ba seke ire na má ta devese am egzla ba kyanje. Kwára-aara ge ñane ba seke hula á yawe má á degeza áte guwa yaikke.

¹⁶ A ñaa terlyakwa-aha vuye am nadafa-aara. Katsakar an gá sláre we bukerde ankwá á segashe am mbuwe-aara, wafka-aara á mbe ba pelpele ba seke kára á vaciya átire.

¹⁷ Iya ba yá puwete ice-aaruwa áte ñane wá, kreppe ya mbedehe am sera-aara, ganevge ba seke una ni baaka shifa am iya na. Daaci a naba fetaa ba ñane ñanna nadafa-aara áte iya: «A wan̄ka lyawa,» á bina á elvan ge iya. «Degiya ba iya edda una ya zun̄we ba iya arge duksa bademme, am halavuwa á duksa bademme keni watse ba iya ñanna,» á bina.

¹⁸ «Ba iya edda una yá njá an shifa dem ba ge dekideki, ndza emtsanemtsa, amá náwa ya tsanetse am fáya, yá njá an shifa ba ge dekideki, ba iya una yá an egdza a tsekweram á fáya ñanna bademme.

¹⁹ Daaci puwetepuwa názena ká nanna kina, názena ankwá á magava, antara una watse á de magava á katafke na bademme.

²⁰ Náwa nasherire buwa yá ndaksa ya: Terlyakwa vuye na ká ankwá zharaná am nadafa-aaruwa na wá, tá mara malika-aha vuye áte aiklaisiya-aha vuye na. Duksa vuye na ta maganaa an dindar ge bazla kára á fanus-aha átekwa na maa, itare tá mara aiklaisiya-aha vuye ñanna.»

2

Elva na á velaná Yaisu á dem Aiklaisiya á Aifaisus

¹ Puwetepuwa elva na, velantevela ge Malika á aiklaisiya á Aifaisus: Banánba wá: Náwa názena á ndaaka edda una a ñanaa ñane terlyakwa vuye am nadafa-aara na. Ñane á ja dába am dagave á duksa vuye na ta maganaa an dindar ge bazla kára á fanus-aha átekwa na. A ba ñane wá:

² Diyandiya slera á ña bademme, diyandiya wáva á ña, antara duksa na ká ankwá bashaná ka bademme. Diyandiya ganakini ekka ká taa vaterteka baráma ge emnde a mága emtan̄kire. Emnde na ta bantsa itare ta emnde a bela-aaruwa mbate keni fida, ka habezesa ka názu am hala-aatare, ka naba shantauhe ganakini ta emnde a fida, una ñanna keni diyandiya ya bademme.

³ Kwaye ñane duksa na ká bashaná ka adaba iya, aley gazlan̄ka dekideki.

⁴ Amá ankwá duksa palle ka badzanva ka: Ekka yakiyaaya, wayakika mázla-aara seke una ndza ka wayiya am zun̄wire na.

⁵ Eddzama emtsaafde ba shagera áte njá á ña am fantaufe, diyeddiye ba ka ma ka mbafe am sarte-ara keni. Eptseptsá am tuba, fantaufe zlafe ádaliye ba seke una ndza ka maganaa am fantaufe na. Máki eptsan̄ka am tuba, náwa yá an̄kwa duwa á dezeña, yá de jánaaja tate á fá kárá á fanus á ña am slede-aara.

⁶ Amá náwa názu á kaku yawe cekwa: Adaba ekka keni yakanaaya názena tá maganá emnde á Nikaulas ba seke una ya yanaa ya.

⁷ Kwaya ñane názena á baterná Shedefkwe Cufedde ge aiklasiya-aha á Dadaamiya. Edda una an̄kwa hyema-aara a cenevaacena. Ge emnde na má garega ndzedá, yá de vaterta za egdza á náfá á shifa na am zlan̄na á Dadaamiya na ge itare.

Elva na á velaná Yaisu á dem Aiklasiya á Samirna

⁸ Puwetepuwa elva na, velantevela ge Malika á aiklasiya á Samirna. Banánba wá: Náwa názena á ndaaka edda una zun̄ñwe ba ñane arge duksa badem̄me, am halavuwa á duksa badem̄me keni ba ñane ñanna, ndza emtsam̄tsa, amá tsetse am fáyá na. A ba ñane wá:

⁹ Diyandiya zladá á ña badem̄me, diyandiya talagire na a shaa ka na, amá berbire á jirire keni tá ndavaná á ba ázeña. Diyandiya emtan̄kire na tá tsakaná Yahudiya-aha áte ka na badem̄me. Ta bantsa ta Yahudiya-aha, amá ta Yahudiya-aha á ba áte we, itare ta emnde á Shaitaine.

¹⁰ Herzhapteherzhe zladá á kure ge kure, kwaye watse Shaitaine á de ndzedá arge kure, á de puwa emnde umele am dagave á kure á dem dan̄gay, amá gazlauka dekid̄eki. Náwa watse kwá de ná zladá am hare kelaawa, ma gevge áte emtsa keni tsawatse ba shagera. Yá de vakurte ladá á kure, ladá ñanna wá, shifa.

¹¹ Kwaya ñane názena á baterná Shedefkwe Cufedde ge aiklasiya-aha á Dadaamiya. Edda una an̄kwa hyema-aara a cenevaacena. Ge emnde má garega ndzedá, itare á de shaterka emtsa na watse á ceba emnde ge buwire na.

Elva na á velaná Yaisu á dem Aiklasiya á Pairgamus

¹² Puwetepuwa elva na, velantevela ge Malika á aiklasiya á Pairgamus: Banánba wá: Náwa elva na á ndaaka edda una an̄ katsakar an̄ gá slare we bukerde na: A ba ñane wá:

¹³ Diyandiya ekse á ña, diyandiya ganakini ká ba am tate na ni á njá amkwa Shaitaine an̄ sleksire-aara na. Ta jaa shifa á Antipas á ba am dagave á kure adaba ñane á ndater elva-aaruwa ge emnde, kezlanveka fetarfire-aara áte iya dekid̄eki. Ta janaa á ba am dagave á kure ekse á Shaitaine ñanna, aley baaka názu a eksanaa una ñanna áte kure, fetarfire á kure áte iya ba kelaara.

¹⁴ Amá náwa názu ka badzanva ka: Ekka ka puwa emnde a d̄aba názena ndza a kwaratersaa *Balaama ge emnde am mba á ña. Adaba Balaama, ndza a kwaransaa ñane pute á mbedá *Iserayiila-aha á dem haypa ge sleksu *Balak. Ndza ta vaterta estuwa ektápaare ge Iserayiila-aha geni a zaruze hyuwa á mága hele, antara mága zawarire.

¹⁵ Daaci ekka ká an̄ emnde a mága ba jeba á una ñanna zlafe ádaliye am mba á ña. Tá an̄kwa magava an̄ názena ta mbatersaa emnde a Nikaulas ge emnde na.

¹⁶ Ay degiya eptseptsá am tuba. Máki ká eptseka am tuba, ba kinamina náwa yá duwa an̄ katsakar na á segashe am mbuwe-aaruwa na, yá de wava an̄ emnde ñanna.

¹⁷ Kwaya ñane názu á baterná Shedefkwe Cufedde ge aiklasiya-aha á Dadaamiya. Edda una an̄kwa hyema-aara a cenevaacena. Ge emnde na má garega ndzedá, yá de vaterte d̄áfá á samaya. Dáfá na, tá taa diseka emndimagwaha, yá de vaterta antara nákwá dzayye, an̄ puwa zhera átekwa, tá taa diseka emnde umele dekid̄eki, sey ba edda una nákwá ñanna am erva-aara.

Elva na á velaná Yaisu á dem Aiklasiya á Tiyatira

¹⁸ Puwetepuwa elva na, velantevela ge Malika á aiklaisiya á Tiyatira. Banánba wá: Náwa elva na ni á ndaaka *Egdza á Dadaamiya na. Ice-aha-aara ge ñane tá mbe á ba an mbe ba seke nara á kárá, sera-aha-aara keni ba seke íre na ta devese am egzla kyanje na. A ba ñane wá:

¹⁹ Diyandiya slera á ña bademme, wáyáva á ña, antara fetarfire á ña, farvaunđe á ña am duksa, ira maggwire á ña. Diyandiya ganakini ká ankwá wálá am duksa bademme jakuje ge una am fantaufe.

²⁰ Amá náwa názu ka badzanva ka: Ekka, ka yanaa baráma ge Ijabail, mukse na a bantsa ñane, ñane nabi, mbate ankwá á mbađa emnde a slera-aaruwa á dem zawarire, antara za hyuwa á mága hele.

²¹ Ya vante sarte ganakini a eptseptsá am tuba, amá wayaaka, ñane á maga ba zawarire-aara.

²² A njinja ñane, sey yá zlavanaazlava á dem áhá, watse á tapánaatápa ba ñane áte vuwa-aara. Zala-aha-aara na ta magaa zawarire kerde na keni, diyandiya iya zlađa na yá de faterarfe na. Sey máki eptsareptsá am tuba, yaránya mágava an mukse ñanna ba dekideki.

²³ Bademme á egdzara á mukse ñanna, sey yá cebaterceba. Tá de diyeddiye á ba áte una ñanna aiklaisiya-aha, ganakini diyandiya ya názu am huđe á emnde bademme, antara názena tá kataná itare na bademme. Ekkure bademme á kure na watse yá pelakursepele, ma ware keni á ba áte slera na ndza a maganaa edda-aara na.

²⁴ Amá kure emnde na dabakurka shagerkire na ta bantsa itare nasherire á Shaitaine, tsahakurka na wá, shagera slera á kure, yá fakuraareka duksa umele mázle-aara ge kure.

²⁵ Amá duksa palle wá, ba tsawátse á ba áte názena ni kwa disa kure kina na, dem sarte na ni má watse sanaasa ya na.

²⁶ Ge emnde na má garega ndzeđa dem halavuwa-aara, yá de vaterte hakuma, tá de kwaráná ba itare emnde na fartareka áte iya na bademme.

²⁷ Ge itare keni yá de vaterte ba hakuma na ndza a vita Edderwa ge iya na. Daaci tá de maganá ba itare hakuma áte emnde ñanna an zade á íre, tá de ngerďaterngerďa ba seke má tá kyaba emgyegwe a gahe-aha.

²⁸ Zlađe ádalije, yá de vaterta antara terlyakwa á irenyla.

²⁹ Kwaya ñane názena á baterná Shedekwe Cudedde ge aiklaisiya-aha á Dadaamiya, edda una ankwá hyema-aara, a cenevaacena.

3

Elva na á velaná Yaisu á dem Aiklaisiya á Sardis

¹ Puwetepuwa elva na, velantevela ge Malika á aiklaisiya á Sardis. Banánba wá: Náwa elva na á ndaaka ba edda una Shedekwe-aha á Dadaamiya vuye, antara terlyakwa vuye am erva-aara na. A ba ñane wá: Iya diyandiya mága á ña bademme. Emnde tá zleba ba ka geni njaktenja áte shifa, mbate baaka shifa am ka.

² Tsetse am hare, farefe ge ndzeđa á ña, amá má fakareka, ká de emtsa. Adaba ya naa slera á ña zlađe hyefka ba názena keni áza Dadaamiya.

³ Yeheteyeha názena ndza ka cenanaa ka am fantaufe, antara názena ndza ka shanaa ka áza Dadaamiya. Eptseptsá am tuba, fansaarefe ge Dadaamiya. Máki ká tseka am hare, náwa yá ankwá duwa an ila ba seke neyle, ká taa diseka sarte ñanna dekideki.

⁴ Emnde na itare nyamalaranveka zane-aha-aatare, amaana: Cudedde ervaunđe-aatare na keni, diyanaterdiya ya am dagave á kure, amá wá, ta cekwa. Itare maa, yá de vaterte zane dzayye, watse njá de njá kerde adaba hyarephye.

⁵ Bademme na má garega ndzedá, názu yá de vaterte ge itare wá, yá de tsekwatermá am zane dzayye, yá de badzeka zhera-aha-aatare am wakita na an puwa zhera-aha á emnde na tá an shifa na. Iyau yá buweka zhera-aha-aatare á katafke á tara Edderwa antara malika-aha-aara geni ta emnde-aaruwire.

⁶ Kwaya ɲane názena á baterná Shedekwe Cufedde ge aiklaisiya-aha á Dadaamiya. Edda una aɲkwa hyema-aara, a cenevaacena.

Elva na á velaná Yaisu á dem Aiklaisiya á Filadailfiya

⁷ Puwetepuwa elva na, velantevela ge Malika á aiklaisiya á Filadailfiya. Banánba wá: Náwa elva na á ndaaka edda una cufedde, edda á jirire na: Á ɲáná ba ɲane egdza a tsekweram á sleksire á Dadaamiya. Má a werantaa ba ɲane, baaka ura á dzegwándzegwa hedanuhede. Má a zlenetaa ba ɲane, baaka ura á dzegwándzegwa werantuwera. A ba ɲane wá:

⁸ Diyandiya slera á ɲa, diyandiya ganakini cekwa ndzedá á ɲa, amá magakanaa-maga názu ya ndanaa ya, yakika dekideki. Ya werakantaa ba iya wákyiya, baaka edda una á zlenakvezleɲa.

⁹ Ká cenácena emtu? Náwa názu watse yá de magaterná ya ge emnde na ta bántsa itare ta Yahudiya-aha, mbate ta Yahudiya-aha á ba áte we na: Sey yá de satersá á sem sera á ɲa, tá de diyeddiye ganakini wayanak-wáyire.

¹⁰ Ba seke una ni ekka ka tsufete elva-aaruwa, fakisaarefe na wá, iya keni sey yá tsufaktsufa am laruwa na watse á setarge emnde bademme am duniya ge dise názu am itare na. Á de shaɲka zlaɗa-aha ɲanna dekideki ge ekka.

¹¹ Náwa iya, watse yá eptsa ba herzhe, tsaatse ba shagera áte názena ka shanaa ka kina, ganakini ká keɗanaaka názena watse tá de faɗakse ire an ɲane na.

¹² Ge emnde na má ta ganaa itare midalire, itare yá de gatervege ba seke ta kaweha-aha am mashidi á Dadaamiya-aaruwa, baaka názu á de kabalaterkábala dekideki. Watse yá puwete zhera á Dadaamiya-aaruwa, antara zhera á berni á Dadaamiya áte itare. Berni ɲanna, Urusaliima aɲwaslire na watse á de tsekwa á sawa áza Dadaamiya am samaya. Zlaɓe adaliye, yá de puwete zhera-aaruwa na watse aɲwaslire na áte itare.

¹³ Kwaya ɲane názena á baterna Shedekwe Cufedde ge aiklaisiya-aha á Dadaamiya. Edda una aɲkwa hyema-aara, a cenevaacena.

Elva na á velaná Yaisu á dem Aiklaisiya á Lawdikiya

¹⁴ Puwetepuwa elva na, velantevela ge Malika á aiklaisiya á Lawdikiya. Banánba wá: Náwa elva na á ndaaka edda una zhera-aara *Aamin, amaana: Edda una ɲane sleseyde á jirire, baaka fida ázeɲara dekideki na. Bademme á názena a nderanaa Dadaamiya, a nderanaa áte erva an ɲane. A ba ɲane wá:

¹⁵ Iya diyanakdiya bademme. Ekka, ka ba seke yáwe na a váha áte vaciya, gevka yáwe lailaidde, gevka yáwe á mbera, ura á taa ɲanaaka am mbuwe na. Iya wayanka jeba á una ɲanna dekideki, ya háyá ba ka eksese baráma palle.

¹⁶ Am ka ba seke yáwe na a váha áte vaciya, gakefka seke yáwe lailaidde, gakefka seke yáwe á mbera tsawe wá, sey ba yá puwakpuwa am mbuwe-aaruwa.

¹⁷ Ekka, ka bántsa ka edda berba, baaka názu á jakviyaaja dekideki. Ay degiya ba diɲkire ka wá, ká am kataliya ba ka am emnde, hyakephye ge zagvaareze, ka talága am emnde, ká an ukhyiye dey, ka wulfe zlaɓe adaliye.

¹⁸ Sawari na yá vaktá ya wá, sawa shekwepshekwe dindar na an bára, á maga wulwulire jipu na ázerwa, watse ká gegga rezegire á jirire. Sawa shekwepshekwe naɲgyuwe dzayye ázerwa ge sheɓa nasherire á ɲa, antara kurgune á ice ganakini ká nanna ice.

¹⁹ Iya wá, yá valateraare ge emnde na wayanaterwáyá na, yá giyatergiya. Adaba una nanna, magauka gaagusa an elva-aaruwa na, eptsauptsa am tuba, eksawanteksa baráma-aaruwa palle.

²⁰ Cenaucena: Iya wá, náwa ya ba seke edda una á gá use áte we á wákyiya, ma ware keni má cenáncena kwárá-aaruwa, a se weritaa wákyiya na, yá demda antara nane, yá de njá antara nane, njá de za duksa kerde.

²¹ Ge emnde na má garega ndzedá, watse yá vaterta baráma ge se nja antara ya am sleksire-aaruwa, ba seke una ni ndza ya ganaa iya midalire, iya keni náwa njá antara Edderwa am sleksire-aara na.

²² Kwaya nane názena á baterná Shedefkwe Cufedde ge aiklaisiya-aha á Dadaamiya. Edda una ankwá hyema-aara a cenevaacena.

4

Gálá Dadaamiya na tá galáná am Samaya na

¹ Am iga á una-aha nanna maa, ya keta ice-aaruwa wá, ya naa ba wakyiya an wacene wanje am samaya. Daaci yá cena ba kwárá á edda una ndza a biya elva na, kwárá-aara á zlala jipu ba seke hula á derkwákwá: Edfala ásezerwa áhuna, náwa yá se maraká názu watse á de magava á katafke, a ba nane á elvan ge iya.

² Kertenj a eksitehe ge Shedefkwe Cufedde, daaci yá zhara ba kurshi á sleksire am ice-aaruwa, ankwá ura á njá am kurshi nanna.

³ Edda una á njá am kurshi nanna zariya-aara ba seke uwe, wafke-aara á maga wulwulire ba seke nákwá-aha umele tá dáhaterá an Yaspera, umele tá dahaná an Sardisa na. A jantaave kataliyavere ge kurshi á sleksire nanna ta takarre zariya jipu. Zariyire-aara ba seke jeba á nákwá umele zlahe ádaliye tá dahaná an Imiradi.

⁴ Kurshi-aha á sleksire umele kul buwa ju ufade a jantaave ge slekse yaikke na á njá am kurshi na, emgyegwar zala keni ta kul buwa ju ufade tá njanja am kurshi-aha nanna, tá tsákwá am zane dzay-dzayye bademme, tá an dzákwa á sleksire, ta maganaa an dindar bademme am ire-aha-aatare.

⁵ Daaci á sa am huđe á kurshi á sleksire na yaikke na wá, á segashe ba kára á ráde, antara kwárá á duksa umele ba tsekemme, ira vála á samaya. Zlahe ádaliye, a mbetehe kára-aha vuye á katafke á kurshi á sleksire nanna. Una-aha nanna wá, ta Shedefkwe-aha á Dadaamiya ta vuye.

⁶ Á ba á katafke á slekse yaikke nanna wá, ndza ankwá duksa umele á maga wulwule ba seke kweteram. Tá ankwá duksa-aha umele zlahe ádaliye ta ufade káلكale tá an shifa, ta fem slekse yaikke nanna am dágave. Wafke-aatare, antara iga-aatare bademme an cepa ba ice áte duksa-aha nanna.

⁷ Zunjwire á duksa-aha nanna á gárava an ervare; buwire-aatare á gárava an egdza a dalau; keyire á duksa-aha nanna, wafke-aara ba seke wafke á urimagwe. Ufadire-aatare á gárava an zehe, nane á ngye an lyákwá.

⁸ Duksa-aha nanna ta ufade an shifa na, tá an lyambake unkwáhe unkwáhe áte itare, an cepa ba ice áte duksa-aha nanna, áte iga, antara á kya huđe keni bademme. An vayi vacika tá bela ba lahe. A ba itare am lahe-aatare:

Ekka Dadaamiya Yaakadada wá, ka cufedde, ka cufedde, ka cufedde, ba ka palle baaka umele. Ka edda á hakuma ba ka palle, ware umele. Kwaye am fakta keni ndza ba ekka, vatena keni ba ekka, á katafke keni ká sawa ba ka nanna.

⁹ Estuwa á ba lahe á duksa-aha nanna ta gergere ufade na. Edda una á njá am kurshi á sleksire, á njá an shifa ba ge dekideki na, tá ankwá edfema, tá ankwá slafaná we bademme.

¹⁰ Ba kelaa má itare tá anƙwa maganá una ɲanna ge edda una an kurshi á sleksire na wá, emgyegwar zala kul buwa ju ufade na keni bademme tá puwa dzákwa á malire-aatare na á dete haha, á katafke á slekse yaikke na am kurshi ta jantaave itare na, tá anƙwa kezlan ugje, tá baná:

¹¹ Yaakadada á ɲere, Dadaamiya á ɲere, ba ekka palle una ka edda á hakuma, hyakephye geni tá galakgálá emnde bademme, geni tá demakdema emnde bademme, geni tá faksaarefe emnde bademme. Adaba duksa bademme ka nderanaa ba ka, an namaari á ɲa ka nderateraahe, ka njateraahe.

5

Tá anƙwa gálá edda una ba seke egdza zhel kyáwe a sadake na

¹ Daaci ya naa wakita an fádá, am naɗafa á edda una á njá am kurshi yaikke na, anƙwa an puwa duksa am wakita ɲanna, áte iga, antara am huɗe bademme. Ta fafete dámshe á vadale ser vuye áte we á wakita ɲanna, ganakini a waranteka ura umele.

² Zlaɓe ádaliye, ya naa gwarda á malika, á ndaha elva á ba an ká kwará, a ba ɲane wá: «Áma edda una hyephye ge wára wakita na náwa ta haɗante, ta fafete dámshe átekwa na?»

³ Amá jarka ba palle keni edda una hyephye ɗekiɗeki. Ma am huɗe á samaya, ma áte duniya, ma huɗe á haha keni, jarka ɗekiɗeki edda una hyephye ge wera wakita ɲanna, ge á zharanaazhárá názu an puwa am wakita ɲanna.

⁴ Iya ba ya cenaa una ɲanna wá, ya fantau ge kyuwa.

⁵ «Kyuweka,» a ba palle á emgyegwar zála kul buwa ju ufade na á elvan ge iya. «Ezzhárá ka ba ervare na ta yanaa emnde á Yahuda, ta emnde a jeba á sleksu *Dawuda na,» á bina. «[ɲane gaage ndeɗa áte duksa bademme, ɲane hyephye ganakini á fáya dámshe á vadale ɲanna, ɲane hyephye ge wára huɗe á wakita ɲanna,» á bina.

⁶ Daaci yá zhára ba egdza zhel kyáwe, á tse am dagave á tara slekse yaikke, antara duksa-aha ufade na tá an shifa am vuwa na, ta jatertaave emgyegwar zála kul buwa ju ufade na. Zhel kyáwe ɲanna, á gáraɓa an egdza zhel kyáwe na ndza ta iceta sadake-aara na. ɲane wá, an derma vuye, ice-aha-aara keni vuye am ire. Ice-aha-aara vuye ɲanna wá, ta sheɗekwe-aha na ta vuye á katafke á Dadaamiya, á beláterá á sem duniya bademme na.

⁷ Daaci a duhe ge egdza zhel kyáwe ɲanna, a de lyeɓaa wakita na am naɗafa á slekse yaikke na.

⁸ Ba ɲane lyeɓaalya wakita ɲanna am erva-aara wá, duksa-aha ufade na tá an shifa am vuwa na, antara emgyegwar zála kul buwa ju ufade na bademme garaavege á dem áhá, tá kezlan ugje á katafke-aara. Itare bademme tá á ba an gadzavera-aha-aatare am erva, antara egdzara erba-aha á dindar-aatare zarizariya ba seke uwe, an naha an kajiji am huɗe-aara bademme. Kajiji ɲanna wá, maduwa-aha á emnde a fetarfe na tá maganá ádeza Dadaamiya na.

⁹ Tá anƙwa belá ba láhe-aatare anwaslire, ta bantsa itare:

Ba ekka una hyakephye ge lyiya wakita na, hyakephye ge wára wakita na. Adaba ekka ndza ta jaka adaba emnde, ekka ka varese emnde an uzhe á ɲa. Ka varanse emnde a jeba gergere ge Dadaamiya, emnde a ndaha elva-aha gergere, emnde a larde-aha gergere, ka sateraahe ásezenara.

¹⁰ Ka gatervaa ba ekka ganakini a njarinja antara ka am sleksire á ɲa. Ka gaterve *liman-aha ge mága slera á Dadaamiya á miya, watse tá de kwaráná itare duniya.

¹¹ Daaci yá zhárá ba malika-aha ta kwákya jipu, baaka kezlakula-aatare dekidfeki, ta ba seke iwe á waya, ta jatertaave itare ge tara slekse yaikke am kurshi na, antara duksa-aha ufađe na tá an shifa na, ira emgyegwar zála kul buwa ju ufađe na baďemme.

¹² Tá belá láhe an ndzedá-aatare baďemme, a ba láhe-aatare:

Ekka, ka edda una ndza ta icaktiya ba seke zhel kyáwe á sadake na. Baďemme á hákuma á ba am erva á ɲa. Baďemme á duksa á ba am erva á ɲa. Ka edda á ilmu, ka edda á ndzedá, hyakephye ge tá galakgálá emnde, ge tá zlebagzleba emnde baďemme.

¹³ Zlađe ádaliye yá cená ba tá belá láhe duksa-aha na a nderanaa Dadaamiya baďemme. Kazlaɲa na am samaya, una áte haha, una am huđe á haha, una an háye, baďemme á názena a nderanaa Dadaamiya. A ba láhe-aatare:

Galaumigálá edda una am kurshi á sleksire na, antara edda una a gev ba seke egdza zhel kyáwe á sadake na. Ta emnde a dárádza ba itare, tá an ɔemɔemire, hákuma baďemme á ba am erva-aatare. Galaumigálá ba itare, dem ba ge dekidfeki.

¹⁴ *Aamin, a ba duksa-aha ufađe na tá an shifa na. Tepekke, á ba emgyegwar zála kul buwa ju ufađe na keni á dem áhá, tá kezlater ugje ge tara slekse yaikke, antara egdza zhel kyáwe na.

6

Egdza zhel kyáwe á wárá dámshe-aha na vuye na

¹ Daaci yá zhárá edda una tá ɔaháná an egdza zhel kyáwe na, a fantau ge wera wakita na am erva-aara na. Ba a weraa dámshe á zunɲwire an dámshe-aha vadale vuye na wá, yá cena ba palle á duksa-aha ufađe na tá an shifa na anƙwa á ndaha elva an ndzedá ba seke hula á samaya. A ba ɲane: Sesse!

² Estuwa ya kante ice wá, yá zhárá ba sesse belsa dzayye telle, antara ura áte iga. Edda una áte iga á belsa ɲanna an leka am erva, ta fadanse ire an lówani. Edda-aara ɲanna slemidala jipu, a sessehe geni á de gá midalire zlađe ádaliye.

³ Daaci egdza zhel kyáwe na a weraa dámshe á buwire, yá cená ba buwire á duksa-aha na tá an shifa á ndaha elva á ba an ká kwárá. A ba ɲane wá: Sesse!

⁴ Kertey sesse belsa umele kyanɲe antara ura áte iga. Ta fanem katsakar yaikke ge edda una áte iga á belsa ɲanna, ta vante hákuma ganakini a janaaja hairire am duniya baďemme, tá cebaavecebe emnde am dágave-aatare.

⁵ Egdza zhel kyáwe na a weraa keyire á dámshe, daaci yá cená ba keyire á duksa-aha ufađe na tá an shifa na á ndáhá elva, a ba ɲane wá: Sesse! Yá zhárá ba sesse belsa duɲɲwe gyegunyiye, antara ura áte iga. Edda una áte iga á belsa ɲanna an daráme am erva-aara.

⁶ Yá cená ba ndáhá elva duksa umele ba seke kwárá á urimagwe, a ba ɲane: Mbera á ura palle áte váha palle wá, a jauka am gane á gwázhama nagwadá palle, bi gane á gwasá nagwadá keye. Amá tara waye, antara mbazla wá, naba yaterya a njarinja, a ba ɲane.

⁷ Daaci egdza zhel kyáwe na a weraa dámshe ufaďire, yá cená ba ufaďire-aatare ge duksa-aha ufađe na tá an shifa na: Sesse! a ba ɲane.

⁸ Yá zhárá ba sesse belsa umele, jili-aara izhegizhege, antara ura áte iga. Zhera á edda una áte iga á belsa ɲanna Emtsa. Anƙwa á ɔabaná fáya am iga. Ta vaterte hákuma á ceba shifa á emnde an katsakar ge itare. Emnde umele, tá cebaterá an waya, emnde umele, tá cebaterá an lapikere, emnde umele keni tá cebateraaceba dabba-aha á kaamba. Daaci tá de keɔanaakeda itare kyalma á kyalma á duniya.

⁹ Daaci egdza zhel kyáwe na a weraa dámshe ilyebire, yá zhárá ba sheɔekwe-aha á emnde na ndza ta cebateraa aɔaba ta lyevaa elva á Dadaamiya, ta anƙwa ndater

elva á Dadaamiya ge emnde na, tá am sera á duksa na tá icaná sadake á dabba ge Dadaamiya átekwa na.

¹⁰ Ta belu hula á ba an ndzedá, a ba itare: «Yaakadada á ñere, ka cudedéde, ka slejirire ba ekka. Ká ufa vaatara ge kyá shairiya á emnde na ta cebaa shifa-aha á ñere am duniya na? Ká de fan vaatara zladá áte itare?»

¹¹ Ta tegateraa zane dzayye ma ge ware-aatare keni bademme, ta bateraa: «Puwawansepuwe emtsaade ádaliye duksa á kure, zlahe njá á kure demmeka una, kwa emnde na ta cebakuraa adaba elva á Dadaamiya. Sey má cebareceba egdzar mama-aha á kure emnde a fetarfe na jarauje, lauktu watse tá kya shairiya.»

¹² Daaci egdza zhel kyáwe na a weraa dámshe unkwahire, a naba gejaptehe ge duniya bademme á ba an ndzedá, vaciya nyefnye danñwe gyegwenyiye ba seke jampi. Tere keni nyefnye kyanñe hanñe ba seke uzhe.

¹³ Terlyákwa-aha keni tá geda á sem repepepepe ba seke egdza á náfa na á serbaná vaciya má á vátá effeya na.

¹⁴ Samaya keni a fadapte ba seke buce, a kedéhe ba estuwa. Tara wa-aha bademme, antara haha-aha na tá am dagave á háye-aha, tsaretse am sledé-aha-aatare bademme.

¹⁵ Emnde bademme, an emnde na tá kwára ire-aatare-ka, an náve-aha-ka, bademme zhagadarezhagade, de shabarevshabe am hwalakwa-aha áte wa-aha. Antara ba slekse-aha á larde, ira mále-aha á ekse, antara mále-aha á sawji-aha, emnde a berba, ira emnde a ndzedá, bademme zlarzlálá á de shebe.

¹⁶ Tá ankwá ndater elva ge egdzar wa-aha, antara wa-aha sadadéde, a ba itare an kyuwa: Zazawanerarzaze seke táslawa á kure. Shebawanerveshebe seke átuge ice á slekse yaikke na am kurshi, antara egdza zhel kyáwe na an ervaunde-aara na táslawa á kure.

¹⁷ Adaba herzhe watse á maga hákuma-aara áte ñere, adaba jaaja ervaunde áte ñere. Ankwa ura watse á dzegwándzegwa tse vacite ñanna emtu, a ba itare.

7

Malika-aha tá fafa lámba á Dadaamiya áte emnde-aara

¹ Am iga á una-aha ñanna maa, ya naa malika-aha ufade, tá tsaatse am karafke-aha ufade ge ekte á samaya. Ta ñanaahe effeya-aha gergere ufade na bademme, ganakini a sawka á sem duniya, ma áte haha, ma áte háye, ma áte náfa-aha keni.

² Ya nanna zlahe ádaliye malika umele, á sawa á sa am gedí, am lámba á Dadaamiya na edda á shifa na am erva. Daaci a kante kwára ba shagera ge dáha malika-aha na itare tá an hákuma á badza tara haha an yáwe na.

³ A ba malika ñanna wá: «Fauka emtsaade erva áte haha. Ma ge yáwe, ma ge náfa-aha keni fawaterfeka emtsaade erva, sey má zlaneruzle ñere ge fafatera lámba-aha áte wafke-aha-aatare ge emnde a Dadaamiya á miya.»

⁴ Cekwaangudí wá, yá cena tá biya kezlakula á emnde na ta fafaterterte lámba á Dadaamiya áte wafke ñanna, ta emnde debu deremke an debu kul ufade ju ufade. Emnde ñanna bademme ta segáshe á ba am jeba-aha á *Iserayiila-aha.

⁵ Ta fafete lámba ñanna áte emnde á Yahuda, ta emnde debu kelaawa ju buwa. Ta fafete áte emnde á Raubain, ta emnde debu kelaawa ju buwa, ta fafete áte emnde á Gada, ta emnde debu kelaawa ju buwa.

⁶ Ta fafete áte emnde á Asair, ta emnde dubu kelaawa ju buwa, ta fafete áte emnde á Naiftalim, ta emnde debu kelaawa ju buwa, ta fafete áte emnde á Manasa, ta emnde debu kelaawa ju buwa.

⁷ Ta fafete áte emnde á Simaun, ta emnde debu kelaawa ju buwa, ta fafete áte emnde á Laiwi, ta emnde debu kelaawa ju buwa, ta fafete áte emnde á Isakar, ta emnde debu kelaawa ju buwa.

⁸ Ta fafete áte emnde á Jabulaun, ta emnde debu kelaawa ju buwa, ta fafete áte emnde á Yusufu, ta emnde debu kelaawa ju buwa, ira emnde á Bainjamain, itare keni ta emnde debu kelaawa ju buwa. Kwaya nane emnde a *Iserayiila na ta fafaterte lámbe á Dadaamiya áte wafke na.

Nalgaadama á katafke á Dadaamiya am sleksire-aara

⁹ Am iga á una-aha nanna maa, ya naa nalgaadama, baaka kezlakula-aatare dekideki, ta sawa am larde-aha á duniya bademme, jeba-aha á emnde bademme, ma una áme, ma emnde na tá ndáha elva a ekse-ara keni. Bademme á nálga á emnde nanna a jamme á katafke á Dadaamiya am sleksire-aara, ta buwa antara egdza zhel kyáwe. Emnde nanna bademme tá á ba am zane dzaydzaye, tá an erva-aha á debina am erva-aha-aatare bademme ge mára higa-aatare.

¹⁰ Ta ketaa kwára-aatare á dem zhegela, a ba itare: «A lyaneraa ba Dadaamiya na náwa am sleksire-aara, ta buwa antara egdza zhel kyáwe baaka umele.»

¹¹ Malika-aha bademme ta jantaave ge Dadaamiya am sleksire-aara, antara emgyegwar zála kul buwa ju ufafe na, ira duksa-aha ufafe na tá an shifa am vuwa na. Daaci bademme-aatare reppe garaavege á dem áhá, tá an kwa kezlan ugje ge Dadaamiya na am kurshi á sleksire-aara na.

¹² Ta bántsa itare: «*Aamin! Gálá wá, á zlayák ba ge ekka Dadaamiya. Ká an demdemire, ká an hákuma, ká an ilmu, ká an ndzedá, ká an gázlagazla. Náj paslaká erva, njá slafaká we ba ge ekka palle, dem ba ge dekideki. *Aamin!»

¹³ Daaci, a ba palle á emgyegwar zála na á elvan ge iya: «Diyakaterdiya emtu emnde nanna tá am zane dzaydzaye na? Ta emnde-ara itare?»

¹⁴ Ya nwanante: «Diyaterka, ka slediyaterdiya ba ka ámbarka á na.» Daaci a ba nane á elvan ge iya: «Una degiya emnde na ni ndza ta bashu zladá yaikke am duniya, dete halavuwa á zladá nanna keni gazlarka dekideki na. Itare ta emnde na ni revasereve zane-aha-aatare am uzhe á egdza zhel kyáwe, garanvege dzayye na. Amaana bararsebare ervaunfe-aha-aatare am uzhe á Yaisu *Almasiihu.

¹⁵ Adaba una nanna, náwa itare saremsa á se katafke á Dadaamiya am kurshi á sleksire-aara. An vayi vacika tá maganá slera am mashidi-aara, á fateru hyema ba nane.

¹⁶ Itare tegarevtege antara waya, antara ndera, ira kára á vaciya. Ma jeba-ara keni baaka názu á de hyaterá lyuwa ge itare dekideki.

¹⁷ Ya ndahanaa adaba uwe una? Adaba ba egdza zhel kyáwe na kwáye am dágave á kurshi-aha na una á de geva suni-aatare. Á de dáterá á dem tate á yáwe á shifa. Watse á de halatersa ba Dadaamiya an erva-aara yáwe á kyuwa am ice ge itare.»

8

Egdza zhel kyáwe an kwa á werá dámshe á vadale na á halavuwa átekwa

¹ Am iga á una-aha nanna maa, egdza zhel kyáwe na a werá dámshe vuyire. Dámshe na wá, á halavuhále átekwa. Am sarte na a werante na wá, bademme á názu am huđe á samaya tsaatse kedekke, á maga kyalma á saa baaka názu á gejava dekideki.

² Daaci yá zhára ba malika-aha, ta vuye kalkale, tá tsaatse á katafke á Dadaamiya, ta tegaterem derkwákwa am erva.

³ An kwa malika umele zlafe á daliye, an egdza erba á dindar na tá díza kajiji am huđe-aara am erva, a de tsanve ge duksa na tá icaná sadake átekwa ge Dadaamiya na. Daaci ta halanu kajiji kwakya ge malika nanna, ganakini á dízaná á katafke

á Dadaamiya áte tate á icaná sadake ñanna. Daaci ta weshapte estuwa tara yire á kajiji ñanna, antara maduwa-aha á emnde na fartarfe á ba an jirire na.

⁴ Daaci ta tsete estuwa tara yire á kajiji na, antara maduwa-aha á emnde a fetarfe á deza Dadaamiya.

⁵ Daaci malika na, ba zlauzle am una ñanna, a eksetaa egdza erba a díza kajiji na, a tsakem slaya á kára na áte tate á faná sadake ge Dadaamiya na, a naba kyanaahe á sem duniya. Daaci njaanja tara hula á samaya, antara kára á ráde, haha keni a naba gejava á ba an ndzedá.

Ferta derkwákwá á Malika-aha vuye

⁶ Malika-aha vuye na ta tegaterem derkwákwá am erva na magarnaamaga niya ge ferta derkwákwá-aha-aatare.

⁷ Zuññwe á malika-aha ñanna a fertante náza-aara, wesharáptewesha tara nálandze, antara kára, ira uzhe, tá ankwá hya á sem duniya. An tega duniya kar keye, kar palle na an pesha an kára, tara esseba, antara náfa-aha bademme tá an pesha.

⁸ Buwire á malika-aha ñanna keni a fertante derkwákwá-aara, ta mbar kára ge daada duksa umele ba seke wa yaikke, ta devese, ta eblyanme am háye.

⁹ An tega háye-aha am duniya kar keye, kar palle na nyefnye uzhe háññe, bademme á názena an matsaremátsa am háye-aha ñanna. Paare-aha á yáwe keni bademme badzarevbadze am tate-aha ñanna.

¹⁰ Keyire á malika-aha ñanna a fertante náza-aara keni, a ñezlehe ge daada terlyákwá, á mba ba kára bademme, daaci a eblyeme am kar palle á derve-aha yáwe, antara mánjebe-aha, tate á yáwe bademme, ñane a badzeva yáwe kar palle am keye.

¹¹ Zhera á terlyákwá ñanna wá, Agugu, amaana: yaiyaihire. Yáwe-aha am duniya bademme a tegese kar keye, kar palle na gevge yaiyaihe bademme ba seke wáye á díle, yaiyaihire á yáwe-aha ñanna a cebaa emnde kwakya.

¹² Ufadire á malika-aha ñanna ñane keni a fertante derkwákwá-aara, ma ura-ara keni a tegese kar keye ge tara vaciya, antara tere, daaci vaciya keni kar palle gevge danñwe, tere keni kar palle gevge danñwe. Terlyákwá-aha keni ba estuwa: am keye, palle gevge danñwe, am keye, palle gevge danñwe, bademme ba estuwa. Daaci a gulaa estuwa parakkire á duksa-aha na tá am samaya na. Am kar keye, ta kedaa palle. Váha palle a tegese kar keye, am palle baaka parakkire ba cekwaangudí keni. Vayiya keni ba estuwa ñanna.

¹³ Daaci ya ketaa ice á dem samaya wá, yá cena ba kyuwa á zele am samaya yiyiye jipu, herzhe á shanaasha samaya. Álawlawlawlaw, a ba zele ñanna, paláse á kure kwa emnde na kwá áte haha! Ankwá á tsekwa zlada yaikke má fertaranteferta malika-aha na jaruje na derkwákwá-aha-aatare!

9

¹ Kerten fertanteferta názá-aara ilyebíre á malika-aha ñanna. Yá zhára ba terlyákwá umele á belá am haha, a eblyaa sawa am samaya. Ta vante egdza a tsekweram am erva ge ñane, ge wera evege shagerka na baaka halavuwa á sladdíre-aara dekideki na.

² Ba a wertaa evege ñanna wá, shelle ge yire, á segashe am huđe á evege ñanna, ba seke yire á kára na yaikke jipu na. A hedfanuhe ge vaciya bademme, tábedámme sleđe bademme.

³ Daaci á kelá ba dikele á iwe-aha, á segashe am yire ñanna, hyemhye am duniya bademme. Ta vaterte hákuma ge iwe-aha ñanna ba seke názá á herdza-aha na tá am haha na.

⁴ Ta bateraa a farka we-aatare dekideki ma áte mása, ma áte náfá-aha keni, a wawarwáwa ba emnde na ta baaka an lámba á Dadaamiya áte wafke-aha-aatare na.

⁵ Amá ganakini tá zlanazle ba dekideki shifa am ura wá, varaterteka baráma-aara. Ta bateraa ba a magaraternaamaga paláse am tere ilyebe nanna. Iwe-aha nanna má warewa ura wá, zladá-aara ba kalkale antara zladá na á tapaná ura má waawa herdza.

⁶ Am tere ilyebe nanna, emnde tá de katáná an kátá emtsa, amá watse baaka pute. Watse tá yekaná an yeka emtsa, amá watse á duka emtsa ádezeta.

⁷ Iwe-aha nanna wá, tá gáráva an belsa-aha na má tá dem wáva na. Tá an duksa-aha umele ba seke dzakwa á sleksire na ta maganaa an dindar na am ire-aha-aatare. Wafke-aha-aatare tá gáráva an zála.

⁸ Úgje-aatare ba seke úgje á nwashá, slare-aatare keni ba seke slare á ervare.

⁹ Ta shabanve uksuwe-aha-aatare am duksa umele ba seke kyebebbe á íre. Hula á lyambáke-aatare ba seke hula á darkwa-aha na tá tadáná belsa-aha na tá hadzala á dem tate á wává.

¹⁰ Iwe-aha nanna, itare tá wa ura an kataliya seke herdza. Tere ilyebe tá ankwá á magaterá paláse ge emnde an kataliya-aha-aatare.

¹¹ Tá an slekse-aatare yaikke arge itare. Slekse-aatare nanna wá, malika na á kwaraná nane evege shagerka na baaka halavuwa á sladfire-aara dekideki na. Slekse-aatare nanna wá, an elva á Ibraniñkau tá daháná an Abadaun, an elva á Yunaniñkau wá, tá daháná an Apauliyaum. (A ba zhera-aha nanna wá: Slebadza duksa.)

¹² A degáshe estuwa palása á zunñwire áte una ni a ndahanaa zele nanna. Tá ankwá sawa zladá-aha umele zlafe ádaliye buwa.

¹³ Daaci unkwahire á malika-aha nanna a fertante derkwákwá-aara nane keni. Ya ketaa ice wá, ya naa duksa na tá faná sadake átekwa ge Dadaamiya, na ta maganaa an dindar. Yá cena ba kwára á ura á segáshe am we á námbañwa-aha-aara ufáde kerde ge duksa na tá fa sadake átekwa na.

¹⁴ A ba edda-aara á elvan ge malika nanna: «Palateraapálá malika-aha na ufáde na tá an ngwáda áte we á guwa na tá daháná an Aifratis na.»

¹⁵ Daaci ta palaterahe malika-aha na. Itare wá, ndza ta fáter ganakini slera-aatare sey tá maganá am iva nanna, am tere nanna, am hare nanna, antara am sarte nanna keni. Am sarte nanna wá, tá de ceba emnde kwakya am duniya. Am kar keye, kar palle na tá de ceba emnde nanna bademme.

¹⁶ Ta biyaa kezlakula á dikele á sawji-aha á malika-aha nanna tá áte belsa-aha na wá, ta meliyaun deremke buwa.

¹⁷ Am wáháyu-aaruwa wá, ya náternaa belsa-aha, antara emnde na tá áte iga-aha-aatare bademme. Emnde nanna tá am kyebebbe á íre an deva ba kyanñe ba seke kára, zlafe ádaliye áte danñwire seke yire á kára na yaikke vayvaya na, seke jili á yáwe á tambali zlafe ádaliye. Ire á belsa-aatare wá, seke ire á ervare. Á segashe ba kára, antara yire, ira *baraudau am mbuwe-aha-aatare.

¹⁸ Sabaaba-aha keye nanna, amaana: tara kára, antara yire, ira *baraudau na á segashe am mbuwe á belsa-aha nanna, cebaaceba emnde kwakya. Am emnde keye, a jaa palle.

¹⁹ Hákuma á belsa-aha ge magateraa palása ge emnde na wá, á ba am mbuwe, antara kataliya. Ágira kataliya-aatare wá, ba záhe surum-surume ge belsa-aha nanna, tá ceba emnde an nane.

²⁰ Aley, emnde na jaruje an shifa na magarka tuba dekideki. Itare tá kezlater ugje ba ge shaitaine-aha, tá maga ba hele-aha-aatare gergere. Hele umele tá maganá an dindar, umele tá maganá an lipela, umele ba náfá, umele nákwá. Duksa-aha nanna

wallá tá nanna ice-ka, wallá tá cenáncena duksa á dem hyema-ka, tá zlalteztlálá-ka, uwe-ka.

²¹ Zlaḅe ádalíye, emnde ḡanna tá ceḅa ba shífa, tá maga ba gwardzire, antara zawarire, ira neylire, tá yánka dekidéki.

10

Malika an egdza wakita

¹ Am iga á una ḡanna maa, ya naa gwarda á malika umele zlaḅe ádalíye, á tsekwa á sa am samaya. Malika ḡanna an tsekwa am kumba, antara kataliyavere takarre am ire. Wafke-aara á maga wulwulire ba seke vaciya, sera-aha-aara ba seke nara á kára.

² Malika ḡanna an egdza wakita am erva, wakita ḡanna á ba an wera. Sera á naḁafa-aara á tsaná am dagave á háye, sera á názlaba wá, kwaye á de tsaná áte haha ba yiyiye an háye.

³ Ndasendahe elva-aara palle wá, zlalá á kwára-aara ba seke kyuwa á ervare. Am iga á kwára-aara ḡanna, yá cena ba ḡwartenḡa válaha á samaya ta vuye.

⁴ Yá kátá puwetepuwa názu ta ndahanaa válaha á samaya ḡanna ta vuye na, kertenḡ yá cena kwára umele zlaḅe ádalíye á ndahi elva á sa am samaya, á ba edda-aara: «Puweka elva ḡanna, a ḡjinja á ba am huḁe á ḡa.»

⁵ Daaci malika na sera-aara palle a tse am dagave á háye, palle áte haha na, a ketaa erva naḁafa-aara á dem samaya,

⁶ a zu waḁa á katafke á Saksage na ma vaatara keni ḡane ba ḡja-aara, a nderanaa ba ḡane samaya, antara názu átekwa baḁemme, a nderanaa ba ḡane haha, antara názu átekwa baḁemme, a nderanaa ba ḡane yáwe, antara názu am huḁe-aara baḁemme na. A zu waḁa geni ba jirire duksa-aha ḡanna herzhe á magava, má zlaruzle malika-aha baḁemme ge ferta derkwákwá.

⁷ A bá ḡane wá: «Ba máki fertanteferta vuyire á malika-aha derkwákwá-aara wá, Dadaamiya keni á zlanazle áte una ḡanna ge mága jirire á názena á kataná ḡane, ndza a bela emnde a slera-aara nabi-aha, ta se eḁbálá na.»

⁸ Daaci edda una ndza ya cenaa kwára-aara á ndahi elva á sa am samaya na, fiyantaufe zlaḅe ádalíye, a ba ḡane: «Edduwa lyevaalya egdza wakita na an wera am erva á malika na a tsa sera palle am dagave á háye, sera palle áte haha na.»

⁹ Daaci duwa-aaruwa á de lyiyya egdza wakita am erva á malika ḡanna. Viteva wakita na, á ba iya á elvan ge ḡane. A ba ḡane: «Náwa lyevaalya, zuze baḁemme, watse ḡenḡene am mbuwe á ḡa ba seke nama, amá watse á de gevge yaiyaihe am kulmbe á ḡa ba seke dále.»

¹⁰ Ya lyevaa egdza wakita na am erva-aara, ya zuhe. Ba jirire wá, ndza ḡenḡene am mbuwe-aaruwa ba seke nama, amá de gevge yaiyaihe am kulmbe.

¹¹ Daaci, ta biya de emmága zlaḅe ádalíye nábiyire áte emnde a jeba gergere, áte larde-aha gergere, áte emnde a ndáha elva-aha gergere, antara slekse-aha-aatare baḁemme.

11

Seyde-aha buwa

¹ Daaci ta fiyem zade á gamara am erva, sladḁe ba seke lále á kura duksa, ta biyaa: «De kursekure huḁe á mashidi an ḡane, kursekure antara duksa na tá faná sadake átekwa ge Dadaamiya na, kezlaterkezla emnde na tá maga maduwa am mashidi ḡanna baḁemme.

² Amá kureka huḁe á riya-aara, fanuka hyema ge tate ḡanna dekidéki. Adaba yarateránya tate ḡanna, antara huḁe á berni cuḁeḁe ḡanna baḁemme ge emnde

na d̄abarka Dadaamiya na. Watse tá de záná itare, tá de payáná itare an sera-aha-aatare am tere kul ufáde ju buwa.

³ Amá watse yá bela seyde-aha-aaruwa, tá an tsakwa am bagwadza-aha ba estuwa. Am sarte ɲanna, watse tá baláná ba itare waazu á elva-aaruwa am háre debu an deremke buwa an kul unkwáhe ɲanna.»

⁴ Seyde-aha buwa ɲanna wá, itare ta ba seke náfá-aha á juwe buwa, antara kárá á fanus-aha buwa, tá á katafke á Dadaamiya.

⁵ Máki ura á magaterá emtan̄kire wá, á naba segáshe kárá am mbuwe-aatare, á ceba kelaade-aha-aatare ɲanna, tá taa ɲezleka d̄ekideki, sey ba tá emtsa.

⁶ Am zamáne-aatare na ni tá de maga nábiyire na, watse tá an hákuma jipu. Watse tá an hákuma á piyeta yáwe á samaya ganakini a hyeka d̄ekideki; watse tá an hákuma á nyanve yáwe, á geva uzhe. Zlābe adaliye, watse tá an hákuma á sa sabaaba-aha gergere á sem duniya ge magateraa palása ge emnde, tá de magán ba seke una tá kataná itare.

⁷ Má watse zlaruzle itare á bálá elva á Dadaamiya wá, watse á sesse náza kaamba am evege shagerka na baaka halavuwa á slad̄fire-aara d̄ekideki na. Watse á se wava dabba ɲanna an itare, á de gáná ba ɲane midalire, á de cebaterceba ba bukerd̄e.

⁸ Amá emtsa-aatare watse tá yáterá á ba áte we á layye, am berni na ndza ta jaa edda-aatare áte dzan̄gala na. Ad̄aba názu ta maganaa emnde a berni, watse tá d̄áhá berni ɲanna an *Saudauma, bi Misera.

⁹ Emnde na tá am emtsa na wá, watse an piya ge hedaterhed̄a. Watse tá se zharaterzhárá emnde á sa am larde-aha gergere, emnde a jeba gergere, antara emnde a ndáhá elva gergere, emnde bad̄emme tá de zhárá ba emtsa-aatare am háre keye an kyalma.

¹⁰ Watse bad̄emme á emnde na tá am duniya na ervaun̄de-aatare á de geva ba seke nama arge emtsa á emnde buwa ɲanna. Emnde a há tá de maga mun̄ri-aara, ad̄aba ndza tá katerva ye kwakya áte ndáhá-aatare.

¹¹ Daaci am iga á háre keye an kyalma ɲanna, Dadaamiya á de fertaterem puwa shifa zlābe ad̄aliye á dem vuwa-aha-aatare, tá naba tsatsetehe. Daaci emnde na naráterna na gazlaregazla bad̄emme.

¹² Ba itare keni tsaretse am haha, tá cena ba kwárá á ura, á d̄aháterá á sa am samaya, a ba kwárá ɲanna á elvan ge itare: Dalaud̄álá ásehuna. Daaci ta naba ɲgye á dem samaya am kumba, am ice á kelaade-aha-aatare bad̄emme.

¹³ Am sarte ɲanna maa, a naba gejapte ge haha á ba an ndzed̄a, am bere kelaawa an ɲgerd̄a palle, am bere kelaawa an ɲgerd̄a palle, hūde á berni ɲanna bad̄emme ba estuwa. Emnde debu vuye una matsaremátsa bad̄emme. Daaci emnde na jaruje an shifa na gazlaregazla jipu, farantaufe gálá Dadaamiya geni Sleksa ba ɲane palle, an̄kwa am samaya.

¹⁴ A degashe estuwa palása buwire, amá keyire keni an̄kwa sawa ba kinamina.

Malika á ferta derkwákwá vuyire

¹⁵ Am iga á una ɲanna maa, vuyire á malika-aha a fertante derkwákwá-aara keni. Daaci yá cena ba kwárá-aha tá valaha á sawa am samaya, a ba kwárá-aha ɲanna: «Dadaamiya Yaakadada, antara edda una a eksesaa ɲane farantaufe sleksire-aatare áte duniya názá ba ge d̄ekideki.»

¹⁶ Ba d̄arude itare maa, reppe puwaraapuwa emgyegwar zála na ta kul buwa ju ufáde na tá am kurshi-aha á sleksire na á dem áhá, tá an̄kwa kezlan ugje ge Dadaamiya, a ba itare:

¹⁷ Dadaamiya Yaakadada arge duksa bad̄emme, am fantaufe keni ndza ba ekka, kina keni ba ekka ɲanna. Ná an̄kwa slafaká we ad̄aba hákuma á ɲa na ni eptsakanaptsa duksa bad̄emme á sem sera á ɲa na.

¹⁸ Kwakya emnde am larde-aha gergere ndza ta magaa ervaunđe an ekka. Kina wá, hyephye sarte á ña keni geni ká eptsaternaaptsa, hyephye sarte á ña ge kya shairiya á emnde a fáyá, hyephye sarte á ña ge tegateraa láďá ge emnde a slera á ña nabi-aha, antara ge emnde á ña umele keni bademme, ge male-aha, antara emnde na garevka male-aha, emnde na tá an lyáwá á ña am ervaunđe na bademme ká de tegateraa láďá. Emnde a bádza duniya keni hyephye sarte á ña ge ká ngerďateraanđerďa.

¹⁹ Ba ďaruđe itare wá, batanđe a naba wertehe ge mashidi á Dadaamiya am samaya, antara ba nakwati am huđe á mashidi ñanna ura á nanna bademme. Nakwati ñanna wá, á mára namána-aha na a ngudanaa Dadaamiya an emnde na. Am iga-aara, wesharáptewesha tara kára á ráde, antara válaha á samaya, nálandze keni ba seke una ni tá puwaná an puwa á sa am samaya, haha keni a naba gejpate ba ñárnare.

12

Mukse antara náza nye

¹ Daaci marápsemáre najipu yaikke am samaya. Ankwa mukse wá, a tsekweme am vaciya ákurá nanđyuwe-aara, a puwete sera-aha-aara áte tere. Ákura náza faďa ire-aara wá, an terlyákwá kelaawa ju buwa am ire. Una ñanna dzakwa á sleksire-aara ge ñane.

² Mukse ñanna keni á huđe, hyephye sarte-aara ge ya egdzere, ámbera ankwa á hula ge zlaďa a ya.

³ Zlađe ádalije, marápsemáre najipu umele yaikke á ba am samaya ñanna. Ya naa ba dada náza nye, vuwa-aara an deva ba kyanđe, an ire vuye á ba áte ñane palle, antara derma-aha-aara kelaawa. Zlađe ádalije, an dzakwa á sleksire am ire-aha-aara ñanna vuye kerďe.

⁴ Kataliya á náza nye ñanna shánaasha samaya, haa a bataa terlyakwa ba kwakya an ñane á sem áhá. Am terlyakwa keye áte samaya, ñane a betaa palle, am terlyakwa keye a betaa palle, bademme ba estuwa. Daaci a tsahe arge mukse na ankwa á ya egdzere na, ganakini má watse yaaya egdza-aara ñanna, watse á ndunde ñane.

⁵ Cekwaanđudí wá, mukse na yaaya egdzere zhele, watse á kwará egdze ñanna duniya bademme an zade á íre. Daaci ta eksante egdze ñanna, kwaye ta naba danaa á de katafke á Dadaamiya am sleksire-aara.

⁶ Emmarge egdzere maa, ñane a kezlanaa á dem kaamba, á dete bálá na a tsatsanaa Dadaamiya ganakini á de fanu hyema áhuwa ge ñane na. Watse á njá áhuwa am hare debu an deremke buwa an kul unkwaha.

⁷ Am iga á una ñanna maa, njaanja wáva yaikke am samaya. Ba náza nye ñanna zlađe ádalije antara malika-aha-aara, tá ankwa wava antara *Mikayiilu ñane keni tá antara malika-aha-aara.

⁸ Amá hyafka náza nye ñanna áza *Mikayiilu. Ngyaratersenđe antara malika-aha-aara bademme, tá taa piyeteka ba sera-aatare keni am huđe á samaya mazle-aara.

⁹ Ta naba ngyanse estuwa dada náza nye ñanna. Nane wá, tá eďďáhá zlađe an emgyegwe a záhe keni. Ta ngyaterse á segashe antara malika-aha-aara bademme. Zlađe ádalije, ñane slekse á jini-aha, bi Shaitaine, una bademme ba zhera-aha-aara.

¹⁰ Am iga á wáva-aatare ñanna, ya cenaa ba kwára yaikke á valaha á sawa am samaya, a ba ñane wá: «Kina wá, Dadaamiya maresemáre hákuma á sleksire-aara bademme, lyámilya ba ge ďekideki mazle-aara. Edda una a eksesaa ñane na keni maresemáre-aara bademme, aďaba kwaye ngyansenđe edda á fida na am samaya.

Ba edda una ni ndza an vayi vacika á se icateraare sera ge egdzar mama-aha á miya áza Dadaamiya na.

¹¹ Amá egdzar mama-aha á miya garega midalire. Názena ni itare ta gaken midalire na wá, ta gáná adaba uzhe á egdza zhel kyawe, antara adaba seydire na ta maganaa áte elva á Dadaamiya, ta ndater ge emnde, ma emtsa keni eksaraarekse na.

¹² Adaba ngyaratersenyye nanna wá, ekkure samaya-aha higauhiga. Ekkure emnde na kwá am huđe á samaya-aha nanna keni higauhiga bademme. Amá palasa á kure kwa emnde na kwá áte haha, antara názena am huđe á haye keni bademme. Ya ndaaná adaba uwe una? Adaba kwaye tsekwátsekwa Shaitaine á dezekure, anjwa á tsekwa á ba an ervaunde-aara, adaba diyaadiya ganakini sarte-aara a juwa ba cekwaangudi.»

¹³ Am nána náza nye na ganakini ngyaransenygye á sete haha, a fantau ge baka mukse na a yaa egdzere zhele na, anjwa á dabaná á dem kaamba.

¹⁴ Mbate kertenj varanteva lyambake-aha á dada zelee ge mukse na, geni á ngye an nane á dem tate na a tsatsanna Dadaamiya geni á de geláná átekwa am iva keye an kyalma na. Áhuwa wá, á shanaaka emgyegwe a záhe nanna mázle-aara.

¹⁵ Daaci ge baka mukse na wá, emgyegwe a zahe nanna a naba melese yawe wá, a naba gev guwa yaikke ganakini á de dánda yawe á guwa mukse na.

¹⁶ Amá: «Yá anjwa ya,» a ba haha, anjwa á melanumele ge mukse na. Daaci haha keni werta we-aara, a shu yawe na ni a maganaa náza nye na bademme.

¹⁷ Daaci jaaja emtanjire náza nye na áte mukse na. A naba dateraa wava ge egdzara á mukse nanna mázle-aara, amaana: Emnde na ni lyarvaalye elva á Yaisu *Almasiihu, tá anjwa á fansaarefe ge Dadaamiya á ba an jirire na.

¹⁸ Á ba anjwa náza nye na a tsanu ge we á háye.

13

Náwa dabba-aha ta buwa

¹ Am iga-aara maa, yá zhára ba anjwa á segashe dabba umele am háye, an ire vuye á ba áte nane palle, derma-aha-aara keni kelaawa. An dzakwa á sleksire áte derma-aha-aara nanna bademme, áte ire-aha-aara keni bademme ta pupuwete názu zlayeka dekideki na ge zláza Dadaamiya an nane.

² Dabba nanna ya nanna na wá, tá gárava an ubela, amá sera-aha-aara wá, ba seke sera-aha á kere á kaamba, we-aara keni ba seke we á ervare. Náza nye na a vanta zade-aara, antara sleksire-aara, ira hákuma-aara bademme ge dabba nanna.

³ Anjwa palle am ire-aha á dabba nanna wá, ba seke ndza kyanamárekye, ba seke ndza emtsametsa deme, amá mbaambe. Am duniya bademme emnde tá maga ba najipu-aara, emnde bademme tá daba ba nane.

⁴ Daaci emnde bademme tá anjwa á kezlan ugje ba ge náza nye na, adaba a vanta nane hákuma ge dabba nanna. Tá anjwa kezlan ugje ge dabba nanna keni, ta bantsa itare: Ware edda una ta kalle an dabba na náwa nane na? Ware edda una á hyephye seke nane?

⁵ Dabba nanna shansha ndzedá á válya elva, antara mága kuravire áte Dadaamiya. A shaa ndzedá á mága una nanna, am tere kul ufáde ju buwa.

⁶ Daaci a naba fantau ge valya elva áte Dadaamiya, a fantau ge nyanya zhara á Dadaamiya, antara tate na á njá Dadaamiya átekwa na, ira emnde na tá am samaya na bademme tá an nyainye.

⁷ Dabba nanna wá, shansha ndzedá ge wáva an emnde na tá anjwa daba Dadaamiya, a ganaa ba nane ndzedá zlađe adaliye. Dadaamiya a naba vante baráma ge sha hákuma áte larde-aha bademme, antara emnde am ekse-aha gergere bademme, ma tá ndaha elva a eksa-ara keni, duniya bademme á ba am erva-aara.

⁸ Bademme á emnde am duniya, watse tá kezlan ugje ba ge ñane, sey ba emnde na ndza an puwa zhera-aha-aatare am wakita á egdza zhel kyawe na, itare wá, tá de kezlanka ugje. Am wakita ñanna wá, an puwa zhera-aha á emnde na ni tá an shifa na á zleka na. Ta puwaterte daga am fakta á duksa bademme.

⁹ «Edda una anƙwa hyema-aara wá, a effa ba shagera áte elva na yá ndahaná iya na:

¹⁰ Edda una ta yanu ganakini watse á dem erva á kelaade-aha na, ma estara keni baaka pekyaa-aara. Iyau, edda una ta yanu ge katsakar, ma vaatara keni sey tá jana á ba an katsakar ñanna, baaka pekyaa-aara ɔfekideki. Duksa palle ge emnde a ɔaba Dadaamiya wá, a garevge emnde a farvaunɔde, a fartarefe áte Dadaamiya.»

¹¹ Am iga-aara wá, ya nanna zlaɓe dabba umele, ñane a segashe am huɔe á haha. An derma buwa, derma-aha-aara á gáráva an náza á egdza zhel kyawe. Dabba ñanna á ndaha elva, ndaha elva-aara ba seke názá á náza nye.

¹² Dabba ñanna keni fantauka ba ñane an ire-aara mága duksa. Hákuma á mága duksa-aara wá, ba kalkale an názá á dabba zuññwire na. A magaa najipu-aha gergere á katafke á dabba zuññwire, a hyaterarhe á ba áte laarire ge emnde bademme am duniya, geni sey tá kezlan ugje ge dabba zuññwire na ndza ba seke kyananmárekye, ndza ba seke emtsamtsa, amá mbaambe na.

¹³ Kwakya najipu-aha na a maganaa buwire á dabba ñanna. Ñane a tsekwaá kárá á sawa am samaya á sete haha áte ice á emnde bademme, antara najipu-aha umele gergere.

¹⁴ Ñane varanteva baráma ge mága najipu-aha ñanna estuwa á katafke á dabba zuññwire na. A badu emnde bademme an una ñanna, a bateraa: «Nderaundera gáráva á dabba zuññwire na ndza kyananmárekye an katsakar, ba seke ndza emtsamtsa, amá mbáambe na, daaci kwá fansarefe.»

¹⁵ Dabba ñanna wá, ta naba ɓashanaa ge ñane á fatanem effeya á shifa am vuwa ge hele ñanna ta nderndera na. Gevge wá, anƙwa á ndaha elva hele na, ganakini emnde na má kezlaranka ugje ge ñane wá, á cebaterceɓa bademme.

¹⁶ Dabba ñanna yá anƙwa ndahaná ya na wá, a hyateraarehe á ba áte laarire ge emnde bademme am huɔe á duniya, ganakini sey tá lyevalya lámɓa-aara áte iga a naɔafa, antara áte wafke-aha-aatare bademme. Una an male-aha-ka, an egdzara-ka, emnde a berba an talága-aha, emnde na tá kwárá ire-aatare, an náve-aha, emnde bademme.

¹⁷ Edda una má lyiyaaka lámɓa-aara wá, á taa shekweveka duksa, á taa veluka názá-aara keni ɔfekideki. Lámɓa ñanna wá, zhera á dabba ñanna. Anƙwa zlaɓe umele kezlakula, una ñanna keni á márá ba zhera-aara ñanna.

¹⁸ Kezlakula na wá, sey á kyepkye enƙale á edda-aara, lauktu á diyeddiye názu am huɔe-aara. Kezlakula ñanna wá, á maramiya tate na tá halavuwa átekwa emndimagwaha. Kezlakula-aara ñanna deremke unƙwahe an kul unƙwahe ju unƙwahe.

14

Láhe á emnde na tá an várá na am samaya

¹ Am iga a una-aha ñanna maa, ya ketaa ice á dem samaya, yá zhárá ba tara egdza zhel kyawe áte ire á wa *Siyauna, tá antara emnde debu deremke, an debu kul ufaɔe ju ufaɔe na ndza ta fafete zhera-aatare, antara Edeɓara áte wafke á emnde ñanna.

² Yá cena ba kwárá-aatare á sawa am samaya ba seke mága á yawe áte guwa yaikke. Ká kwárá-aatare ba seke válahe á samaya, amá tá ɓelá láhe, antara gadzavera-aha-aatare tá jante ge láhe am hula-aatare ñanna.

³ Una ñanna tá ɓela láhe emnde debu deremke an debu kul ufaɔe ju ufaɔe na, tá anƙwa gálá Dadaamiya am kurshi á sleksire-aara, ta jantaave duksa-aha ufaɔe na tá

an shifa am vuwa, ira emgyegwar zála kul buwa ju ufađe na. Láhe ɲanna wá, láhe áɲwaslire, baaka ura á diyeddiye láhe-aatare ɲanna ɔekidėki, sey ba emnde ɲanna ta varaterse á sa am duniya na.

⁴ Sey ba itare ta emnde na ta tsufete vuwa-aatare am cuɔeɔɔfire, farka erva-aatare áte mukse ɔekidėki na. Sey ba itare ta emnde na ta varaterse itare am dagave á emnde na tá am duniya na, tá aɲkwa ɔaba ba egdza zhel kyawe ma á dem tate-ara keni. Itare wá, tá átuge tara Dadaamiya antara egdza zhel kyawe.

⁵ Itare wá, ta emnde na ndza cenaranka elva fida am mbuwe-aatare ɔekidėki, ta emnde cuɔeɔɔe.

Malika-aha keye an slera-aha-aatare

⁶ Daaci ya ketaa ice, yá zhara ba aɲkwa á ɲgye malika umele yiyiye jipu herzhe á shanaasha samaya. Malika ɲanna aɲkwa á saterá labáre á higa ge emnde na tá am duniya. Labáre ɲanna baaka zle-aara ɔekidėki. Á saterán ge emnde a larde antara jeba gergere, ma tá ndaha elva-ara keni. Am duniya baɔemme, á saterá ba labáre ɲanna ge emnde.

⁷ Malika ɲanna a ketaa kwara-aara ba shagera, a ba ɲane á elvan ge itare: «Kuvaukuva Dadaamiya, galaugála Dadaamiya am yaikkire-aara, aɔaba hyephye sarte-aara ge mága shairiya á emndimagwaha. Kezlawankezla ugje ba ge ɲane edda una a nderaa samaya, antara haha, a magaa tate-aha á yáwe baɔemme na.»

⁸ Kertenj a ɔabemhe ge buwire-aara, a ba malika ɲanna: «Kina wá, zlauzle *Babila mazle-aara, á de mbeɔa berni yaikke na. ɲane a hyante shagerkire-aara áte larde-aha baɔemme, haa a jatera an ja ge emnde ba seke mbazla.»

⁹ Am iga a malika-aha ta buwa na wá, a ɔabateremhe ge malika ge keyire. ɲane keni a ketaa kwara-aara ba shagera, a ba ɲane: «Ma ware una a kezlankezla ugje ge dabba ɲanna, antara gáráva á dabba ɲanna, ma ware edda una a lyevaa lámba á dabba ɲanna áte iga a naɔafa-aara, bi áte wafke-aara, má ta magaa una ɲanna,

¹⁰ daaci tá de shá palása áza Dadaamiya aɔaba jaaja ervaunɔe. Á de jaterá á ba an ja palása ba seke mbazla na karanteka yáwe ɔekidėki na. Ma ware edda una maganaamaga duksa á dabba-aha ɲanna, edda-aara á dem kára, kára ɲanna an wेशa an *baraudau, daaci á maga palása-aara á katafke á malika-aha á Dadaamiya, antara egdza zhel kyáwe.

¹¹ Ma vaatara keni yire á kára ɲanna á wálá á ba an wálá shelle á dem zhegela, tá maga palása-aatare am huɔe-aara. Baɔemme á emnde na ni kezlarankezla ugje ge dabba ɲanna, ma ge hele-aara na keni, bi má lyarvaalya lámba-aara na áte vuwa-aatare, watse baaka puwansepuwe-aatare ɔekidėki, an vayi vacika baɔemme tá shá ba zlaɔa.»

¹² Aɔaba una ɲanna wá, ekkure emnde na kwá aɲkwa ɔaba Dadaamiya, fakurtarefe áte Yaisu an jirire na wá, sey kwá gevge emnde a farvaunɔe ba shagera.

¹³ Daaci yá cena ba kwára umele zlaɔe ádaliye á sawa am samaya á ba an ndzeɔa. A biyantsa kwára ɲanna: Puwetepuwa una: Geɔa wá, watse aɲkwa áza emnde na tá emtsa am erva á Yaakadada na, a ba ɲane. Daaci a ɲutehe ge Sheɔekwe Cuɔeɔɔe: «Una ba estuwa, a puwansepuwe, aɔaba zlazlaɔfire á slera na ta maganaa itare na á keɔeka.»

Dadaamiya, antara emnde am halavuwa á duniya

¹⁴ Am iga a una-aha ɲanna wá, ya ketaa ice zlaɔe ádaliye wá, yá zhára ba kumba dzayye ba telle. Aɲkwa duksa umele a ɲjete áte kumba ɲanna, duksa ɲanna ba seke urimagwe. An dzakwa á sleksire ta maganaa an dindar am ire-aara, antara náza wá mása an slare jipu, a ɲanaahe am erva.

¹⁵ Daaci yá zhárá ba sesse malika umele am mashidi, a ba ñane á elvan ge edda una á njá áte kumba na á ba an ká kwárá: «Werawera slakslakire áte duniya bademme, hyephe sarte a hálá duksa á se mba, eksanteksa náza wá mása á ña, ezzlálá á de ica hiya.»

¹⁶ Daaci a naba huviyante dada náza wá mása-aara ge edda una áte kumba na, a zlavanme am duksa na áte haha, kertenj baaka an ica duksa bademme.

¹⁷ Yá zhárá sesse malika umele keni á ba am mashidi ñanna am samaya na, ñane keni an dada náza wá mása-aara, sláre jipu, a ñanaahe am erva.

¹⁸ Sesse malika umele zlafe ádaliye am huđe á duksa na tá faná sadake ge Dadaamiya átekwa na. Malika ñanna wá, male á kárá bademme. A ba ñane á elvan ge ukfenjara na an náza wá mása am erva na, á ba an ká kwárá: «Egdzara á náfa-aha na tá herdaná emnde am duniya bademme navene, ekka keni de efdatsa an názá wá mása á ña.»

¹⁹⁻²⁰ Daaci ñane keni naba huviyante náza wá mása-aara, a tsakaa egdzara áte náfa-aha ñanna am duniya bademme. Kwaye a de ndakanaa am tate á beca egdzara á náfa. Tate na ni tá beca egdzara á náfa átekwa na wá, kwaye áte iga a ekse. Am sarte na tá anjwa beca egdzara á náfa ñanna baaka duksa umele, á kela ba uzhe ba kyanje ba seke yáwe á kela, haa a magaa guwa yaikke. Yiyire á guwa ñanna kilaumaiter deremke keye. Sledfire-aara keni a ektseve ba cekwa am wálá á ura. Una-aha ñanna bademme na wá, á kwaramise ba názu watse á magaterná Dadaamiya ge emnde na ni tá anjwa am ervaunde-aara ge mageteraa palása am halavuwa á duniya.

15

Malika-aha tá an zlakta á masiba-aha

¹ Am iga á una ñanna maa, ya naa ba marápsémae najipu umele am samaya. Ya naa malika-aha ta vuye, masiba-aha keni vuye tá an ñane. Á halavuhále masiba-aha áte una ñanna, ervaunde á Dadaamiya keni baaka mazle-aara am iga á una ñanna.

² Daaci yá zhárá ba duksa umele ba seke háye, amá anjwa á maga wulwulire ba seke kweteram, an wesha an kárá am huđe-aara. Zlafe ádaliye, ya náternaa emnde na garega midalire arge dabba, garega midalire arge gáráva á dabba ñanna, itare lyiyarka lámbe á dabba ñanna zhara-aara kezlakula na. Ya náternaa tá anjwa á tsaatse áte we á háye ñanna ba seke kweteram na, tá an gadzavera-aha-aatare am erva, a vatertaa Dadaamiya.

³ Tá anjwa bela láhe á Muusa sleslera á Dadaamiya, antara láhe á egdza zhel kyawe. A ba láhe-aatare:

Dadaamiya Yaakadada, ba ka palle una ka edda á hákuma áte duksa bademme. Slera á ña ge ekka, baaka kalle-aara an shagerire. Slera á ña, slera yaikke. Ka slekse á larde-aha bademme. Bademme á názena ká maganaa ka, ká maganá á ba áte unjule-aara, ba ekka una ka edda á jirire.

⁴ Yaakadada, ekka keni anjwa ura á kuvanjka emtu? Anjwa edda una á kezlanjka ugje emtu? Bademme á larde-aha watse tá se ba am sera á ña, tá se galakgálá. Adaba ba ekka palle una ka cufedfe. Názu ká maganá ka am bereka. Bademme ká anjwa maganá á ba áte unjule-aara.

⁵ Am iga á una ñanna zlafe ádaliye maa, ya ketaa ice á dem samaya wá, yá zhára ba we á mashidi am samaya an wacene. Am huđe á mashidi ñanna, anjwa egdza mashidi á nalba na tá ja ire tara Dadaamiya antara emndimagwaha amkwa na.

⁶ Daaci yá zhárá ba malika-aha vuye na tá an masiba-aha na tá anjwa segashe am mashidi ñanna. Tá an tsekwa am nanjyuwe dzaydzaye ba telle, áte lefedfire, ta ngwadese uksuwe-aha-aatare an kanda á dindar.

⁷ Daaci duksa-aha na tá an shifa na, palle-aatare wá, a tegateraa egdzara erba-aha ta maganaa an dindar ge malika-aha ñanna. Egdzara erba-aha ñanna tá an naha degwun á Dadaamiya ba caicare an we-aara, Dadaamiya na an shifa, ma vaatara keni ba ñane.

⁸ Daaci, bademme á huđe á mashidi na an naha an yire. Yire ñanna wá, hákuma, antara demdemire á Dadaamiya. Palle á ura á dzegwándzegwa dem mashidi ñanna baaka, sey má zlaruzle malika-aha ñanna ta vuye na ge mága masiba-aha-aatare bademme.

16

Malika-aha tá de puwa masiba-aha am duniya

¹ Daaci yá cena ba kwára yaikke, á ndaha elva á sawa am huđe á samaya, a ba kwára ñanna á elvan ge malika-aha na ta vuye na: «Zlauzlálá á de puwa degwun-aha á Dadaamiya na am egdzara erba-aha na, de puwawpuwa bademme á dem duniya.»

² Daaci zunñwire á malika-aha ñanna a de puwanve náza-aara á dem duniya, sesse wige-aha áte emnde na lyarvaalya lámbe á dabba áte vuwa-aatare, kezlarankezla ugje ge gárava á dabba ñanna. Wige ñanna zlazlađa á we jipu.

³ Daaci buwire á malika-aha ñanna a de puwanve náza-aara keni, ñane a de puwanaa á dem háye. Háye-aha bademme nyairevnye uzhe, ba seke uzhe a emtsa, bademme á názena an shifa na emtsaremtsa am huđe á háye-aha ñanna.

⁴ Daaci, keyire á malika-aha ñanna keni a de puwanve náza-aara á dem derve-aha, antara tate-aha á yáwe bademme, yáwe-aha bademme ta naba nyef uzhe ba kyanñe.

⁵ Yá cena ndaha elva á malika umele, ñane wá, male á yawe-aha bademme, a ba ñane wá: «Ekka Dadaamiya, ka cudfedde. Kwaye am fakta, sem kina keni ba ekka ñanna. Shairiya á ña ká ankwá maganá áte unñule-aara.»

⁶ Adaba emnde ñanna ndza ta puwa uzhe á emnde á ña, ndza ta puwa uzhe á nabi-aha á ña. Daaci má vatena ká ankwá vaterte uzhe geni a sharushe wá, una tá shá nampire á názena ndza ta maganaa itare na.»

⁷ Daaci yá cena ba kwára umele zlađe ádaliye á ba an ndzeđa, á segashe am duksa na tá faná sadake ge Dadaamiya átekwa na, a ba kwára ñanna wá: «Ba estuwa Dadaamiya Yaakadada, ká an hákuma ba ekka palle, ka slejirire, shairiya á ña á ba áte unñule-aara.»

⁸ Daaci ufadire á malika-aha ñanna keni a de puwanve náza-aara. Ñane, kwaye a de puwanaa áte vaciya. Daaci varanteva baráma ge vaciya, ganakini a farfe ge mbera kára-aara ba shagera áte emnde am duniya.

⁹ Am emnde taparántápá warwarire á vaciya, itare ta fantau ge zláza Dadaamiya kelaa bademme á masiba-aha á ba am erva-aara na. Dzamarka áte yaikkire á Dadaamiya, magarka tuba arge haypa-aha-aatare.

¹⁰ Daaci ilyebire á malika-aha ñanna a de puwanve náza-aara keni. Ñane, a de puwanaa áte kurshi á sleksire á dabba yaikke na. Daaci a naba tsekwa ge tabedammire á dem kwára-aara bademme, emnde tá datsa ba nara an slare ge sha zlađa.

¹¹ Aley kwalarevkwále ge tuba. Baira itare tá zlazla Dadaamiya adaba wige-aha na áte vuwa-aha-aatare, antara palase na tá ankwá á maganá itare na.

¹² Daaci unkwahire á malika-aha ñanna keni a de puwanve náza-aara. Ñane, a de puwanaa am guwa yaikke na tá dahaná an Aifratis na. Daaci a naba derehe ge yawe am guwa yaikke ñanna bademme, haa slekse-aha umele am gedí sharánsha baráma ge sawa ásehuna mazle-aara.

¹³ Daaci yá zhára ba jini-aha ta keye, tá gárava an mugdza-aha. Palle-aatare, a segashe am mbuwe á náza nye, palle, a segashe am mbuwe á dabba yaikke, palle keni a segashe am mbuwe á nabi fida.

¹⁴ Baďemme ba jini-aha á shaitaine na mbarsembe mága najipu-aha kelaazare na. Ba jini-aha ɲanna una watse tá dem slekse-aha á larde baďemme, watse tá jatermaare átirpalle ganakini tá wawa an Dadaamiya Saksage na hákuma baďemme á ba am erva-aara na. Una ɲanna á de magava am hare yaikke na Dadaamiya á de mára hákuma-aara arge duksa baďemme na.

¹⁵ «Ay degiya, faufa hyema ba shagera, watse yá sawa an ila ba seke neyle. Gedá wá, watse aɲkwa áza edda una paaka háre, fanufe hyema ge nanɲyuwe-aara na. ɲane wá, yá se bereka an ukhyiye dey, á demka am zherwe yaikke.»

¹⁶ Jini-aha ɲanna wá, kwaye ta de jemaa slekse-aha ɲanna am tate na tá ɗahána an Harmagidaum an elva a Ibraniɲkau na.

¹⁷ Daaci vuyire á malika-aha ɲanna, ɲane keni a de puwanve náza-aara am zhegela ba estuwa, yá cena ba kwára yaikke á sa am huđe á mashidi. Kwára ɲanna a segashe am tate á kurshi á sleksire á Dadaamiya. A ba ɲane wá: «Zlauzle áte una mázle-aara.»

¹⁸ Daaci njaanja válaha á zhegela, antara kára á rade, a naba gyaigyaite ge haha á ba an ndzedá ba ɲárɲare. Daga ta nderaa estuwa urimagwe am duniya keni ndza gyaigyaiteka haha estuwa ɗekidėki.

¹⁹ A naba tapse ge berni yaikke gergere keye daga á sawa am huđe á haha baďemme. Berni-aha umele na ni tá am huđe á duniya na keni baďemme badzarevbadze. Adaba zlađe seska emtaɲkire na ta maganaa emnde a *Babila ɲanna am ervaunɲde á Dadaamiya. Adaba una ɲanna, aɲkwa á magaterá palása, tá taa kanteka ba ire keni ge zlađa ɲanna, ba seke emnde na a cebateraa mbazla na karemka yawe am huđe-aara ɗekidėki na.

²⁰ Wa-aha baďemme, antara ba haha-aha na am ɗágave á háye-aha keni tsaretse am sleđe-aha-aatare, meďaremeďa ba estuwa.

²¹ Nálandze sadadde a naba fantau ge puwa á sawa am samaya á sa arge emnde, ɗemɗemire á palle ba seke nákwá á uvera. Emnde baďemme tá zlazla ba Dadaamiya adaba zlađa á nálandze ɲanna jauje ge ndzedá.

17

Elva a berni yaikke na ta fante zhera á zawarire

¹ Am iga a una ɲanna maa, palle á malika-aha vuye na ndza ta tegaterem erba á masiba-aha am erva na a se ɗahite, a ba ɲane: Sawa náwa yá maraká zlađa na ni watse á shaná mukse záware ɲgelawa na. Amaana: Berni yaikke ta maganaa áte we á háye-aha gergere kwakya na.

² Duwa á slekse-aha á larde-aha baďemme, ta de magaa gwardzire an mukse zaware ɲgelawa ɲanna, amá a cebaa emnde am duniya ba seke mbazla na karemka yawe ɗekidėki na. Estuwa, á ba elva á malika ɲanna.

³ Daaci a naba tsekwiyarhe ge Shedekwe Cuɗedde, daaci a naba eksite ge malika ɲanna, kwaye a diya á dem huđe á kaamba. Ya naa ba mukse umele am kaamba ɲanna, a njeta áte iga á dabba, dabba ɲanna ba háɲɲe. Ire vuye á ba áte dabba ɲanna palle, derma-aha-aara kelaawa. Baďemme a vuwa-aara, an puwa ba zhera-aha na zlayeka ɗekidėki na ge zlazla Dadaamiya an ɲane.

⁴ Mukse na áte iga-aara na keni maa, á tsekwa am nanɲyuwe lefedlefedde buwa. Nanɲyuwe-aha-aara ɲanna bukerde ba jili haɲɲe. Palle, haɲɲire-aara ba seke makala á iga a bere, amá palle na ba haɲɲe. Vuwa á mukse ɲanna baďemme ba náza ɲgelawire: Kazlaɲa á dindar, antara naberasla, antara náza hyema zarizariya

bademme, ira erba á dindar-aara a ɲanaahe am erva. Aɲkwa laakire an naha am erba-aara ɲanna. Duksa ɲanna wá, zawarire na a maganaa ɲane bademme na.

⁵ Aɲkwa zhera ta puwete áte wafke á mukse ɲanna, amá elva am huɗe á elva. Ákyiye wá: «*Babila berni yaikke na wá, ɲane emmarge zaware-aha, antara shagerkire na tá maganá am duniya bademme.»

⁶ Ya naa mukse ɲanna ɗalanemɗála uzhe á emnde á Dadaamiya am ire, uzhe á emnde na sheɓarka elva a Yaisu na. Ba nanna-aaruwa, yá maga ba najipu-aara.

⁷ «Ká maga najipu á uwe ka,» a ba malika na á elvan ge iya, «naba effa ervaunɗe. Aɲkwa duksa palle yá kwaraksekware. Kwaye tara mukse ɲanna, antara dabba na á njá átekwa, antara ire-aha á dabba ɲanna vuye na, ira derma-aha kelaawa na, bademme yá ndaksendáhe názu am huɗe-aara.

⁸ Dabba ɲanna ka naaná ka na wá, ba dabba na ndza an shifa, amá kina ɓaaka na. Watse á sesse am evege shagerka na ɓaaka halavuwa-aara ɗekideki na, amá á se haraaka kwakya mázle-aara, tá se keɗanaakeɗa shifa-aara bademme. Emnde a duniya na puwarteka zhera-aha-aatare am wakita á shifa daga am fakta á duniya na wá, itare watse tá maga najipu kwakya áte dabba ɲanna. Adaba werre, ndza aɲkwa an shifa, amá kina ɓaaka, aley watse á sesse zlaɓe ádaliye.»

⁹ A biyántsa zlaɓe ádaliye, a ba ɲane: «Duksa-aha na náwa ɲane na wá, sey á hyephye eɲkale á edda-aara lauktu á cenáncena. Ire-aha á dabba ɲanna vuye na wá, á mára egdzar wa-aha vuye na a njetaa mukse ɲanna atekwa na. Zlaɓe ádaliye, á mára slekse-aha sadadɗe vuye.

¹⁰ Ilyeɓe-aatare wá, daredde slekse-aha ɲanna. Kina wá, uɲkwahire-aatare kina am sleksire. Amá una watse á sawa ge vuyire na á se haraaháre ba cekwa am sleksire ɲanna.

¹¹ Dabba ɲanna ndza aɲkwa, amá kina ɓaaka na wá, ba ɲane an ire-aara una slekse ge tiisire, ɲane keni ba palle á slekse-aha ɲanna ta vuye na. Má watse sessa ɲane wá, tá se ba ekkedá ba ɗekideki.

¹² «Derma-aha kelaawa na ka nateraa ka na maa, itare tá mára slekse-aha kelaawa na watse tá sawa á katafke na. Má watse saremsa itare, Dadaamiya á de vaterte sarte ba cekwaanɗuɗi ge mága sleksire-aatare antara dabba ɲanna.

¹³ Slekse-aha kelaawa ɲanna wá, watse tá jema ye-aatare palle, sleksire-aatare bademme, watse tá maganá ba ge dabba ɲanna palle.

¹⁴ Itare bademme na, watse tá gwaare ba ge egdza zhel kyawe an wáva. Amá watse á de gáná ba egdza zhel kyáwe na ndzedá, tá antara emnde-aara na a dzeratersaa ɲane, a ɗatersaa ɲane, tá aɲkwa á ɗabaná an ervaunɗe-aatare palle na. Á de gáná ba ɲane ndzedá, adaba ɲane Slekse arge slekse-aha bademme, Yaakadada arge dada-aha bademme.»

¹⁵ A biyántsa malika ɲanna zlaɓe ádaliye, a ba ɲane wá: «Háye-aha ɲanna ka naaná ka, á njá mukse ɲanna áte itare na wá, á mára emnde a larde-aha gergere, emnde a jeba gergere, antara emnde a ndáhá elva-aha gergere bademme.

¹⁶ Derma-aha á dabba ɲanna kelaawa, antara ba dabba ɲanna an ire-aara, watse tá gwaare ge mukse záware na an degwune, watse tá zuze áte há-aara bademme, watse tá yana á ba an ukhyiye dey. Ba hyuwa á vuwa-aara keni watse tá zuze, tá de zlanazle an kára ba ɗekideki-aara.

¹⁷ Adaba a maganaa ba Dadaamiya slera-aara am ervaunɗe á slekse-aha ɲanna, ganakini tá ɲuɗa ye-aatare palle, tá maganá sleksire-aatare ba ge dabba ɲanna palle. Dadaamiya a magaa una ɲanna geni ta maganaamaga názena á kataná ɲane, dem sarte na má gevge názena a ndaasa ɲane.

¹⁸ «Mukse ɲanna ka naaná ka na wá, ɲane á mára berni yaikke. Bademme á slekse-aha na tá am duniya na tá á ba am sera-aara.»

18

*Palase na á de maganná Dadaamiya ge *Babila*

¹ Am iga a una ɲanna maa, yá zhárá ba malika umele á tsekwa á sawa am samaya. Há kuma, antara ɗemɗemire-aara hyemhye am huɗe á duniya baɗemme.

² Malika ɲanna a ketaa kwárá-aara á ba an ndzedá, a ba ɲane: «Kina wá, zlauzle *Babila mázle-aara, á de mbedá berni yaikke. Daaci gevge tate á njá á shaitaine-aha, jini-aha, antara yiye-aha na ta shagerka-aha, wayarka emnde na tá njá am huɗe-aara.

³ Adaba ɲane a ganve ire-aara ba seke mukse zaware, slekse-aha á duniya baɗemme ta naba magaa gwardzire an ɲane, zawarire-aara a cebaa emnde a larde baɗemme am duniya ba seke a cebateraa ba mbazla. Emnde a tsakala am duniya baɗemme garega nalmáne an mukse na, adaba ɲane wayaawáyá za emtakire á duniya baɗemme.»

⁴ Daaci yá cena ba kwárá umele zlaɓe ádaliye á sawa am samaya á ba an ndzedá, a ba ɲane: «Ekkure emnde-aaruwa baɗemme, sawesse am berni na! A ndebakurveka haypa-aatare, antara geni a sharkurka palase-aatare keni.

⁵ Adaba hyaahya haypa á berni ɲanna, de shanaasha Dadaamiya am samaya, shagerkire na tá maganá itare na á segasheka am ervaunɗe á Dadaamiya ba estuwa.

⁶ Sey tá magateránmaga palase ge emnde ɲanna ba seke una ndza ta magateranta itare ge emnde umele na. Baira a jaranuje ge una ni ndza ta magateranta itare ge emnde ma ser buwa keni. Ba ire keni a karanteka ge zlaɗa ba seke emnde na a cebateraa narge na.

⁷ Ba seke una ɲane zauze emtakire á duniya kwakya na wá, zlaɗa keni kwerawanaakwera á ba áte una ɲanna, magawantemága palasa ba shagera. Adaba a bántsa am ire-aara: Iya ganevka seke weggye a mukse, ya slekse ba iya an ire-aaruwa, á janjerma uwe antara kyuwa ba ɗekideki.

⁸ Adaba una ɲanna wá, sey tá se gwargwe masiba-aha saɗaɗɗe ge berni ɲanna á ba áte háre palle. Tá se gwargwe tara lapikere, antara emtsa, ira waya, lauktu watse tá zlanazle an kára ba ɗekideki. Adaba Dadaamiya Yaakadada, sey ba ɲane palle an sleksire-aara baaka umele, á de ndahaná ba ɲane názu tá maganá ge berni ɲanna.»

⁹ Má watse slekse-aha á duniya naránna yire á kára na á za berni ɲanna wá, watse tá puwumpuwa erva am ire, tá tsaka ɗákwa, tá kyuwa gwardzire na ndza ta maganaa antara berni ɲanna, ira emtakire á duniya na ndza ta nanaa itare áhuwa ɲanna baɗemme, adaba berni ɲanna zauze kára.

¹⁰ Kwaye watse tá tse yiyiye ge lyawa á zlaɗa, tá ámbera fa hula: «Alawlawlaw! Baaka berni yaikke! Nja seke *Babila na ni shekwaaka ba ɗekideki keni?»

¹¹ Ba estuwa ge emnde a tsakala na tá am duniya baɗemme keni, tá de puwa ba erva am ire, tá de tsaka ɗákwa ge kyuwa berni ɲanna, adaba ta baaka emnde a gáne-aatare.

¹² Adaba itare tá anɗwa tsakala duksa kwakya áhuwa. Tá tsakala dindar, antara lipela, ira jeba á nákwaha umele anɗwa gergere kwakya. Tá tsakala sandá-aha, lefedlefedire-aatare ba seke uwe. Umele-aha-aatare jili hanje, hanjire-aara ba seke makala á iga a bere, umele wá, ba hanje. Zlaɓe adaliye, tá anɗwa tsakala jeba á náfa-aha umele an ɗarádza jipu, antara egdzar duksa-aha na tá maganá an sláre á guwe, umele tá maganá an náfa na an ɗarádza jipu na, umele á duksa-aha ɲanna tá maganá an verzhagane, umele íre danjwe, umele tá maganá an jeba á nákwaha umele anɗwa an ɗarádza jipu.

¹³ Zlaɓe ádaliye, tá anɗwa tsakala názase gergere kwakya áhuwa: Umele yawe-aara, umele waye á gáná áte vuwa, umele tá ɗisaná am kára ba seke kajiji, tá anɗwa tsakala wáye á ɗále, antara nalkáme, antara ukpa-aara, ira mbazla. Tá anɗwa tsakala esla-aha, kyáwe-aha, belsa-aha, ira darkwa-aha, antara ba urimagwe keni: Náve-aha,

antara emnde na tá halaterá áte we á wáwa. Baaka názu tsakalarka itare áhuwa. Adaba una nanna tá kyuwa berni nanna.

¹⁴ A ba itare: «Kina kazlaŋa zarizariya na ndza á kataná ervaunŋe á ŋa na ba baaka mázle-aara? Kwakyire á nalmane á kure na, antara emtakire á duniya na ndza kwa zanaa kure na ba yakuránya kwá jammeka d'ekid'eki?»

¹⁵ Baɗemme á emnde na tá tsakala berni nanna wá, garege nalmána amkwa. Kwáye watse tá tse yiyiye ge lyáwa á zlaɗa, tá ámbera kyuwa, tá tsaka d'ákwa-aatare.

¹⁶ Watse tá ba: «Alawlawlaw baaka berni yaikke! Berni zariya na ndza á shakwa sanda-aha lefedlefed'fe na, jili hanŋe ba seke makala á iga a bere, umele ba hanŋe, tá an dárádza jipu, ira yaadi-aha umele zarizariya baɗemme, an dárádza jipu na. Baaka berni ŋgelawa na an náza ŋgelawire kwakya ázeŋara, kazlaŋa a ŋgelawire-aara, umele ta maganaa an dindar, umele ta maganaa an jeba á nákwá umele aŋkwa an dárádza jipu.

¹⁷ Baɗemme a dikele á duksa-aha nanna shekwaaka d'ekid'eki, keɗaakeda ba estuwa.»

Ba estuwa ge emnde a mága slera áte ire á háye keni. Emnde a báká paare á háye sadad'fe, antara male-aha-aatare, ira emnde a tsakala na tá maga shula an paare-aha á yawe, itare keni kwaye ta tsatsehe baɗemme yiyiye.

¹⁸ Ba ta puwete ice-aatare áte yire á kárá na aŋkwa á zá berni nanna wá, a ba itare: «Á jare áme kwa berni yaikke seke una mázle-aara!»

¹⁹ Ba ta ndaase una nanna wá, ta fantau ge kyuwa. Tá tsaka d'ákwa, tá slatsa erva, tá zá erva-aatare an sláre, tá puwa hula: «Alawlawlaw! Baaka berni yaikke! Baɗemme á emnde a paare á yáwe sadadsadad'fe na ta gaa nalmáne á ba áte ŋane na ba cekwaanŋuɗi keni shakwaaka degi!» A zluwa estuwa hula á emnde nanna.

²⁰ Ekkure emnde na kwá am samaya, higauhiga arge keɗa á berni nanna. Ekkure emnde a bela á Dadaamiya, antara nabi-aha, ira emnde á Dadaamiya baɗemme, higauhiga arge keɗa á berni nanna. Adaba pelansepele Dadaamiya ge berni nanna názena ndza a magakurtaa ŋane na baɗemme.

²¹ Am iga a una nanna maa, yá zhárá ba gwarda á malika umele, a eksante dada nákwá am erva, yaikkire-aara ba seke nákwá á uvera, a eblyanme á dem háye á ba an ndzedá, a ba ŋane: «*Babila berni yaikke na watse ba estuwa.

²² Baaka ura á de puwete ice áte emnde a mága gusa am Babila d'ekid'eki. Ma emnde a jaa gadzavera, ma emnde a ferta derma antara nalgaita, watse ba tseriye baaka ura á de cena mágava á duksa am huɗe á Babila. Ma emnde a mága dzera, ma emnde a ndera gahe, ma emnde a haa hiya, baɗemme watse baaka ura á tse am zhegela ba palle keni.

²³ Ekka Babila wá, baaka ura á de puwete ice áte kárá á wáye ázeŋa mázle-aara, baaka ura á de cena elva a gaa mukse, ma elva a de gaa zhele keni am mba á ŋa. Abi werre, ndza ta bántsa emnde a tsakala á ŋa: Sey ba ŋere ka mu ware edda una á janeruje na? Ta zlermu nalmáne á duniya baɗemme an kurguna. Adaba una nanna mbedakmbedá na.»

²⁴ Zlaɓe ádaliye, Dadaamiya nanna uzhe á nabi-aha-aara, antara uzhe á emnde a d'aba ŋane, baɗemme á ba am mbiye á Babila. Baɗemme a uzhe á emnde na ta cebateraa am duniya na, á ba am mbiye á berni nanna baaka ura umele.

19

¹ Am iga a una nanna maa, yá cena ba kwárá á sawa am samaya, ba seke kwárá á nalga yaikke hedihediye, a ba itare: «*Halailuya! Ba Dadaamiya á miya una slelya ura, edda á d'em'demire, hákuma baɗemme á ba am erva-aara.

² Adaba nane á kya shairiya-aha-aara bademme á ba áte jirire áte unjule-aara bademme. Adaba una nanna, maganánmaga palase ge mukse záware na a badzanve duniya bademme an gwardzire-aara, zlafe ádaliye, adaba a cebaa shifa á emnde a slera-aara na.»

³ A ba itare zlafe ádaliye: «*Halailuya! Kwaye yire á kára na á za berni nanna shelle am zhegela, baaka emtsa-aara dem ba ge d'ekideki.»

⁴ Am iga a bela láhe-aatare maa, emgyegwar zála kul buwa ju ufafe, antara duksa-aha ufafe na tá an shifa na reppe puwaraapuwa á dem áhá á katafke á Dadaamiya am kurshi á sleksire-aara, tá anjwa kezlan ugje. *Halailuya! *Aamin! a ba itare.

Edda una tá dahána an egdza zhel kyáwe na anjwa á gá larusa-aara

⁵ Daaci yá cena ba kwára umele á segashe am tate á kurshi á sleksire, a ba nane: «Ekkure emnde á Dadaamiya bademme, an male-aha-ka, an egdzara-ka, bademme á kure kwa emnde na kwá an lyawa-aara am ervaunfe na, galaugálá Dadaamiya á miya.»

⁶ Zlafe ádaliye, yá cena ba kwára umele ba seke kwára á nalga, kwára-aatare ba seke mága á yáwe áte guwa yaikke, zlafe ádaliye, ba seke válaha á samaya. A ba itare: «*Halailuya! Adaba Dadaamiya Yaakadada edda á hákuma bademme, Sleksire ba nane palle.

⁷ Higaumihiga bademme! Shamisha gedá yaikke! Galaumigálá Dadaamiya, adaba hyephye sarte, nwatenwa nane geni egdza zhel kyawe á gá larusa-aara, larusa-aara nanna keni maganaamaga niya.

⁸ Varanteva baráma ge larusa, geni á tsekwemtsekwa nanjyuwe lefedfe jipu ámberá á maga pulpulire keni jipu, cufedfe zlafe ádaliye na.» Nanjyuwe nanna wá, á maramiya shagerire-aha na ndza ta maganaa emnde á Dadaamiya an ervaunfe-aatare palle na.

⁹ Daaci a ba malika na á elvan ge iya: «Puwetepuwa elva na náwa yá ndakndáha na am wakita: Má ba gedá wá, watse anjwa áza emnde na dahaterdáha Dadaamiya á dem lariusire á egdza zhel kyawe na.» A farhe zlafe ádaliye, a ba nane: «Baaka fida am elva na d'ekideki, a ndaasa ba Dadaamiya an we-aara.»

¹⁰ Daaci, ya gaavehe am sera-aara, yá kátá kezlan ugje, amá a naba piyite: «Manjka una,» á bina. «Iya keni ya ba sleslera á Dadaamiya ba seke kure antara egdzar mama-aha á na na fakurtarefe áte elva a Yaisu na. Kezlankezla ugje ba ge Dadaamiya palle.»

Elva a Yaisu na wá, ba elva na ndza a baterna Shedekwe Cufedfe ge nabi-aha, lauktu ta se balaterán ge emnde na.

Zhele midala áte belsa dzayye

¹¹ Am iga-aara maa, ya ketaa ice á dem zhegela wá, yá zhára ba samaya wanje an wacene. Zlafe ádaliye, yá zhára ba belsa dzayye telle, antara ura áte iga-aara. Zhera á edda una nanna: Slejirire, antara baaka fida ázenjára. Nane á kya shairiya-aara á ba áte jirire, á wava keni á ba áte unjule-aara.

¹² Ice-aha-aara ba seke nara á kára, dzakwa á sleksire keni baaka zlakta-aara am ire-aara. Zlafe ádaliye, anjwa zhera an puwa áte nane, baaka slediyeddiye d'ekideki, sey ba nane palle duksa-aara.

¹³ Nanjyuwe-aara bademme ba uzhe. Zhera-aara wá: Elva á Dadaamiya.

¹⁴ Am iga-aara, ta dabemhe ge emnde a wáva am samaya, itare keni bademme tá á ba áte belsa dzaydzaye, tá am nanjyuwe keni dzayye ba telle, lefedfe jipu, cufedfe zlafe ádaliye keni.

¹⁵ Anjwa á segashe katsakar am mbuwe-aara, an ga slare jipu. Á de gána an una nanna ndzedá arge duniya bademme. Ba nane palle una á de geva slekse an zade á ire am erva, slekse na an hákuma jipu na. Watse á ngerdá kelaade-aha-aara an

sera ba seke una tá ngerda egdzara á náfa am tate-aara, ge beca yáwe-aara na. Una nanna, á maramiya já ervaunđe á Dadaamiya Yaakadada árge duksa bademme.

¹⁶ Ankwa zhera-aara an puwa áte nanjyuwe-aara, antara pákwálá-aara, a ba itare: Slekse arge slekse-aha bademme, Yaakadada arge dada-aha bademme.

¹⁷ Daaci yá zhárá ba malika umele a tsanve ge vaciya, a fantau ge dáha yiye-aha tá ankwa ngye am huđe á zhegela, herzha á shanaasha samaya bademme na, a ba nane á ba an ndzedá, á elvan ge yiye-aha nanna: «Sawmbare bademme ásehuna, náwa Dadaamiya a gyakur munri yaikke!

¹⁸ Sawmbare á se za hyuwa á slekse-aha á larde-aha, antara hyuwa á sawji-aha, antara male-aha-aatare, hyuwa á belsa-aha, antara emnde na ndza tá áte belsa-aha nanna, hyuwa á náve-aha antara emnde na tá kwárá ire-aatare, hyuwa á male-aha, antara egdzara, hyuwa á emnde bademme, sawmbare zauza.»

¹⁹ Daaci yá zhárá ba dabba na, antara slekse-aha á larde-aha, ira sawji-aha-aatare, jarammeje bademme ganakini tá daná wáva ge edda una áte belsa dzayye na antara emnde a wáva-aara.

²⁰ Daaci ta puwatersaa erva ákataliya ge tara dabba nanna, antara nabi fida na ndza a magaa najipu-aha á katafke á dabba nanna. Ndza a badu emnde á ba an najipu-aha nanna, ta lyevaa lámbe á dabba nanna, ta kezlan ugje ge gáráva-aara hele na. Daaci ta valyateremhe á ba an shifa emnde buwa nanna á dem derve á kárá, an wesha an *baraudau, jauje ge kárá-aha bademme.

²¹ Amá sawji-aha-aatare, antara emnde na tá am iga á dabba nanna bademme na wá, a cebateraa ba katsakar na á segashe am mbuwe á edda una áte belsa na. Yiye-aha bademme zaruze hyuwa-aatare, ta yanaa ba itare.

20

Elva a zara sleksire am iva debu

¹ Am iga-aara wá, yá zhárá ba malika umele zlađe ádaliye, á tsekwa á sawa am samaya, an egdza a tsekweram am erva, ge se wera evege shagerka na baaka halavuwa á sladfire-aara dekideki na, antara tsavaytsavaye yaikke.

² Daaci a naba eksavaa náza nye na emgyegwe a záhe keni ba nane na. Amaana: Male á jini-aha, bi Shaitaine. Daaci a naba ngudanaahe ciyye ge malika nanna, geni á gá iva debu am tsavaytsavaye nanna.

³ Kwaye a de eblyanme am evege nanna, a zlepta an egdza a tsekweram, a venyanuhe zlađe ádaliye geni á gá iva-aha na am huđe-aara, á shanka se bada emnde am duniya mázle-aara. Sey má zlauzle iva debu nanna, lauktu tá de belanaabela cekwaanjudi.

⁴ Am iga a una nanna maa, yá zhárá kurshi-aha á sleksire, emnde tá ankwa á njanja am kurshi-aha nanna, ta vaterte hákuma á kya shairiya ge itare. Zlađe ádaliye, ya náternaa shedekwe-aha á emnde umele, ndza ta cebáteraa adabá tsaraatse áte elva a Yaisu, tá ankwa ndater elva á Dadaamiya ge emnde. Itare ndza kezlaranka ugje ge dabba nanna dekideki, ma ge gáráva á dabba nanna keni. Lyyarká lámbe á dabba nanna dekideki ma áte erva a nadafa-aatare, ma áte wafke-aatare keni. Ya naternaa emnde tá á ba an shifa-aha-aatare zlađe ádaliye lanje, tá ankwa zá sleksire-aatare antara Yaisu *Almasiihu am iva debu.

⁵ Una wá, zunjwire á tseta emnde am fáyá. Emnde umele maa, zlađe tá tseteka emtsaade, sey má zlauzle iva debu nanna.

⁶ Má gedá wá, sharánsha emnde nanna Dadaamiya a tsaterter zunjwe am fáyá na. Tá de jammeka antara emtsa na watse á de ceba emnde ge buwire na dekideki, itare watse tá de geva *liman-aha á Dadaamiya, antara Yaisu Almasiihu, tá de za sleksire-aatare antara Yaisu Almasiihu am iva debu.

Halavuhále ndzedá á Shaitaine

⁷ Am iga á iva debu ñanna maa, watse tá belanaabelá zlafe ádaliye Shaitaine, á de sesse am evege-aara ñanna.

⁸ Watse á de bada emnde zlafe ádaliye am larde-aha bademme am duniya. Ba larde-aha ñanna una tá dfahaná an Gaug, antara Magaug na. Watse á jatermaare bademme, ganakini tá de wava. Kwakyire-aatare, watse ta ba seke shiili na am guwa na.

⁹ Daaci yá zhárá ba daredde, tá kela á dem huđe á duniya bademme, tá ankwá á jantaave ge tate-aha na tá átekwa emnde á Dadaamiya, tá jantaave ge berni yaikke na a wayeta ervaunde-aara ba estuwa. A naba tsekwa ge kárá á sa am samaya, a se zlaterahe bademme.

¹⁰ Daaci ta eksevaa Shaitaine na a kedeteraa ñane na, ta de eblyanme am derve á kárá na an wesha an *baraudau, tá am huđe-aara tara dabba, antara nabi fida na. Tá de maga palása-aatare áhuwa vayi vacika dem ba ge d'ekid'eki.

Shairiya á emnde am halavuwa á duniya

¹¹ Daaci yá zhárá ba kurshi á sleksire yaikke vayvaya, dzayye ba telle, ankwá ura á njá am kurshi ñanna. Tara samaya antara haha zhagadarzhagade á katafke-aara, puwarteka ice áte itare d'ekid'eki.

¹² Daaci yá zhárá ba nalga á emnde na ndza emtsaremtsa na, male-aha, antara egdzara bademme tá ankwá á tsaatse á katafke á slekse yaikke ñanna. Daaci ta naba werta wakita-aha. Ankwá wakita umele, an puwa zhera-aha á emnde na tá an shifa na á zleka na am huđe-aara, ñane keni ta werantehe. Daaci Dadaamiya a fantau ge kya shairiya á emnde a fáyá ñanna bademme, ma shairiya á ware keni ta kyánaa á ba áte názena ndza a maganaa edda-aara, ta beranaa am wakita na.

¹³ Antara ba emnde na ndza ndaterunde háye keni, a naba melatersehe á segashe. Tara emtsa, antara fáyá keni eptsananaaptsa emnde na ndza tá ázetare, Dadaamiya a se kya shairiya-aatare bademme, ma ware keni ta kyanaa á ba áte názena ndza a maganaa edda-aara na.

¹⁴ Am iga-aara maa, ta puwum tara emtsa, antara fáyá á dem kárá. Derve á kárá ñanna emtsa umele ge buwire.

¹⁵ Daaci ma ware una shanka zhera-aara am wakita á emnde a shifa na wá, ñane tá velyaná á ba á dem derve á kárá.

21

Samaya antara haha bukerde tá áñwaslire

¹ Daaci yá zhárá ba samaya áñwaslire, antara haha áñwaslire, emgyegwe-aha-aara na medarmeda bademme. Ba háye-aha keni ta baaka medarmeda bademme.

² Zlafe ádaliye, yá zhárá ba berni cudedde. Una ñanna, berni á Urusaliima áñwaslire, ankwá á tsekwa á sawa áza Dadaamiya am samaya. Dadaamiya a cadese ba seke una ni larusa á cada vuwa-aara má ankwá á zlalá á de gá zhele na.

³ Yá cena ba kwárá yaikke, an ndzedá jipu, á segashe am tate á kurshi á sleksire. A ba kwárá ñanna wá: «Kina wá, tate á njá á Dadaamiya á ba am dágave á emnde mázle-aara, tá de geva emnde-aara ba miyenne, Dadaamiya keni á njá á ba am dágave-aatare, á de geva ba ñane palle Dadaamiya-aatare.

⁴ Á de halatersá ba ñane an erva-aara yáwe á kyuwa am ice. Watse baaka á de emtsa mázle-aara. Ma kyuwa, ma tsáká dfákwa, ma wá á vuwa keni bademme duksa-aha ñanna ndza na á dedde.»

⁵ Daaci á ba Slekse yaikke na am kurshi na: «Ka cenáncena emtu, duksa bademme sey yá maga ba umele áñwaslire.» A fiyarhe zlafe ádaliye, a ba ñane: «Puwetepuwa elva ñanna, adaba jirire baaka fida am huđe-aara d'ekid'eki.»

⁶ A farhe zlaɓe ádaliye ge enndáhá-aara, a ba ɲane wá: «Zlauzle áte una. Ba iya una ya zunɲwe arge duksa baɗemme, watse ba iya ɲanna zlaɓe ádaliye am halawuwa á duksa baɗemme. Ya slekatafke keni ba iya, ya slekataliya keni ba iya. Ma á wáná ndera ge ware keni, yá vanteva ya yáwe á shushe ge edda-aara ba dey. Yáwe ɲanna, yáwe á suwa na á fá shifa am ura na.

⁷ Daaci ma a ganaa ware ndzedá keni yá vanteva duksa-aha ɲanna. Iya keni yá gevge Dadaamiya-aara, ɲane keni á gevge ba egdza-aaruwa.

⁸ Amá tara emnde a lyáwa, emnde na fartareka, emnde a mága danɲwire á huɗe, emnde a ceɓa shifa, emnde a mága gwardzire, emnde a kyula hele, antara emnde a mága fida, emnde ɲanna baɗemme tá de ɲgyakaterá á dem derve á kára na an weshá an *baraudau na. Una ɲanna, emtsa-aatare ge buwire.»

Elva a Urusaliima áɲwaslire

⁹ Daaci malika-aha vuye na ndza tá an erba-aha vuye am erva-aatare, an naha an masiba-aha na á halawuwa átekwa na, palle-aatare a naba ɗahite, a ba ɲane á elvan ge iya wá: «Sawa náwa yá maraká larusa á gáná egdza zhel kyáwe na.»

¹⁰ Daaci a naba tsekwiyarhe ge Sheɗekwe Cuɗeɗe, kerten a naba eksite ge malika ɲanna, kwáye a de ɗalta antara iya áte ire á wa slacɗe jipu, a mariya berni cuɗeɗe, berni á Urusaliima aɲkwa á tsekwa á sawa áza Dadaamiya á sawa am samaya.

¹¹ Berni ɲanna ámbera á maga wulwulire ba seke jeba á nákwá umele aɲkwa tá ɗaháná an Yaspa, an ɗáráɗza jipu. Wulwulire ɲanna á maganá ba ɗemɗemire á Dadaamiya.

¹² Ta jantaave ge berni ɲanna an riya yaikke, an slacɗire á dem zhegela keni ɲane. Wákyiya kelaawa ju buwa áte riya ɲanna. Malika-aha keni ta kelaawa ju buwa áte wákyiya-aha ɲanna. An puwa zhera-aha á jeba-aha á *Iserayiila-aha kelaawa ju buwa na áte wákyiya-aha ɲanna baɗemme.

¹³ Wákyiya keye keye áte dalbe-aha á riya ɲanna ufaɗe kerɗe. Wákyiya keye á dem geɗi, keye á dem manem, keye á dem pute, keye keni á dem yala.

¹⁴ Riya á berni ɲanna baɗemme ta fanaa ekte á ba an nákwá-aha kelaawa ju buwa njanɲe. Ba kelaa nákwá am nákwá-aha ɲanna, an puwa zhera á ura palle am pukura-aha á egdza zhel kyáwe ta kelaawa ju buwa na.

¹⁵ Malika ɲanna a ndahi elva na, an zade á dindar slacɗe am erva-aara ge kura duksa an ɲane. Á de kura ba tara berni ɲanna an ɲane, antara riya-aha-aara, ira wákyiya-aha-aara baɗemme.

¹⁶ Berni ɲanna wá, gevka takarre. Daaci malika ɲanna a kuranaahe, dalbe-aha-aara ufaɗe kerɗe ba kalkale. Ma am slacɗire, ma am hwiya keni ba zawa debu kelaawa ju buwa. An wálá á dem zhegela keni ba estuwa.

¹⁷ Daaci a kurese riya-aara keni. Wálá á riya ɲanna deremke, an kul ufaɗe ju ufaɗe áte erva. Una ɲanna wá, a kuran ba seke kura duksa á emnde.

¹⁸ Riya á berni ɲanna baɗemme wá, ta nyanjanaa á ba an jeba á nákwá umele aɲkwa tá ɗaháná an Yaspa, nákwá ɲanna an ɗáráɗza jipu. Berni ɲanna maa, baɗemme ta nderanaa á ba an dindar miyenne, ɗáláwwe ba seke kweteram.

¹⁹ Nákwá-aha na ta fanaa ekte ge riya ɲanna maa, baɗemme an cáɗá. Ta caɗanaa an jeba á nákwá-aha umele aɲkwa tá an ɗáráɗza jipu, nákwá-aha ɲanna jeli gergere baɗemme. Zunɲwire á nákwá-aha á ekte á riya ɲanna, ta caɗanaa an Yaspa, buwire, ta caɗanaa an Safira, keyire, ta caɗanaa an Kaldaidaun, ufaɗire ta caɗanaa an Imiradi,

²⁰ Ilyebire ta caɗanaa an Sardunisu, unkwahire ta caɗanaa an Sardiyus, vuyire ta caɗanaa an Kirisauliti, tiisire ta caɗanaa an Bairil, ɲane jeli slerekke. Maselmanire

tá cadanaa an Tupas, kelaawire ta cadanaa an Kirisauparasu, kelaawa jemtekwire ta cadanaa an Turkuwas, nane jeli lipela. Kelaawa ju buwire ta cadanaa an Amaitistu.

²¹ Amá wákyiya-aha kelaawa ju buwa na áte riya á berni nanna, ta fafanu ba jeba á nákwá umele ankwá zariya jipu ákura paare, amá hedáaka. Ba kelaa wákyiya ta fanu nákwá nanna palle. Baráma am huđe á berni nanna wá, ba dindar miyenne, dáláwwe ba seke kweteram.

²² Puwanteka ice-aaruwa dëkidëki áte mashidi am berni nanna, adaba Dadaamiya Yaakadada, antara egdza zhel kyawe tá ankwá am huđe-aara. Adaba una nanna baaka mashidi na.

²³ Tara vaciya antara tere keni ta baaka dëkidëki. Adaba demdemire á Dadaamiya hyephye, Egdza zhel kyáwe keni ankwá á mára parakkire-aara am huđe á berni nanna bademme.

²⁴ Emnde na ndza tá am duniya, tá am berni nanna, tá ankwá já dába á ba áte parakkire nanna. Emnde na ndza ta slekse-aha am duniya na keni, halarantehálá sleksire-aatare nanna á dem huđe-aara.

²⁵ Wákyiya-aha áte riya á berni nanna tá hedëka dëkidëki, á njá á ba an wácene, adaba baaka vaciya mázla-aara.

²⁶ Sleksire, antara duksa shagera na ndza am duniya na, watse bademme tá de ndakaná á ba am berni nanna.

²⁷ Bademme á názena ankwá harám am huđe-aara maa, á demka á dem berni nanna dëkidëki. Emnde a mága názu zlayeka, antara emnde a fida wá, baaka baráma ge itare dëkidëki á dem huđe-aara, sey ba emnde na an puwa zhera-aha-aatare am wakita á emnde a shifa na á zleka na, wakita á egdza zhel kyáwe na. Sey ba itare palle una watse tá dehuwa.

22

¹ Daaci malika nanna a naba mariya guwa, ankwá á kelá yáwe á shifa átekwa, ankwá á maga wulwulire ba seke kweteram. Yáwe nanna, á kela á sawa am tate na tá átekwa tara Dadaamiya tá am kurshi á sleksire-aatare antara egdza zhel kyáwe.

² Daaci yáwe nanna á kelá á ba áte baráma am huđe á berni nanna. Ankwá náfá á shifa áte we á guwa nanna, áte iga guwa nanna, antara ásehuna-aara keni ba nane. Náfá á yá egdzere ser kelaawa ju buwa áte iva palle. Ba kelaa tere, á yá ba egdzere. Hyema-aara keni kurgune ge emnde na ta sawa á sa am larde-aha am duniya na.

³ Bademme á názena a nyainyanvaa Dadaamiya á taa demka á dem berni nanna dëkidëki.

Tara Dadaamiya, antara egdza zhel kyáwe tá ankwá á njanja am kurshi á sleksire am berni nanna. Emnde a slera-aara tá ankwá kezlan ugje ge nane.

⁴ Itare wá, tá de nanna wafke á Dadaamiya ba shagera, watse tá shá zhera-aara áte wafke-aha-aatare bademme.

⁵ Vayiye wá, watse baaka dëkidëki, watse baaka wedere á parakkire umele dëkidëki, ma kára á wáye, ma vaciya keni. Adaba ba Dadaamiya Yaakadada an ire-aara una á de geva parakkire na á hyetehye áte emnde bademme. Daaci tá de zá sleksire-aatare emnde dem ba ge dëkidëki.

Yaisu ankwá á eptsa

⁶ Daaci a ba malika á elvan ge iya: «Elva-aha na wá, bademme ba jirire, baaka fida am huđe-aara dëkidëki. Ba Dadaamiya una ndza a vaterte Shedekwe-aara ge nabi-aha, zlađe ádaliye, a belaa malika-aara ge emnde a slera-aara, ge se maraterá názu herzhe watse á magava ba jirire na.» A zla elva-aara estuwa.

⁷ «Ya baa ba kure! Náwa herzhe yá ankwá duwa, yá de gedatertegedá emnde na má tsufartetsufa elva a nabiyire na am huđe á wakita na.»

⁸ Iya Yuhanna wá, ya cenanaa á ba an hyema-aaruwa duksa-aha ñanna, ya nanna an ice-aaruwa. Am sarte na cenanvaacena, zharannaazhárá duksa-aha ñanna ba shagera, kreppe ya naba mbedehe am sera á malika na a mariyaa duksa-aha ñanna, yá kezlan ugje.

⁹ Amá a naba piyite: «Maṅka una,» a ba ñane á elvan ge iya. «Iya keni ya ba sleslera á Dadaamiya ba seke kure antara egdzara mama-aha á ña nabi-aha umele. Ya ba seke emnde na ta de d̄aba názena ka puweta ka kina an ervaun̄de-aatare baðemme. Kezlankezla ugje ba ge Dadaamiya palle.»

¹⁰ Názu a binaa ñane zlaɓe áðaliye, a ba ñane: «Elva-aha na wá, a tsekwanaa ba Dadaamiya. Shebatervuweka elva-aha ñanna ge emnde. Aðaba herzhe watse á magava duksa-aha ñanna.

¹¹ Názu yá bakurná ya wá: Má ura a eksese mága kelaadire, a naba emmága ñane. Edda una a eksese mága harám, a naba emmága ñane. Edda una ñane a eksese mága maggwire, a yanka emmága-aara. Edda una ñane a eksese mága cuðeððire, a yanka, a emmága cuðeððire.»

¹² A ba Yaisu: «Náwa herzhe yá aṅkwa duwa antara láðá-aaruwa am erva yá de tegakurtega. Amá wá, ma ware keni yá de vanta á ba áte názena ndza a maganaa edda-aara.

¹³ Ba iya una ya zun̄we arge duksa baðemme, am halavuwa á duksa baðemme keni ba iya ñanna zlaɓe áðaliye. Ya slekatafke keni ba iya, ya slekataliya keni ba iya.»

¹⁴ Má ba geðá wá, watse tá shansha ba emnde na tá yanka liya am nan̄gyuwe-aatare ðekideki na. Itare wá, watse tá shansha baráma á dem berni, tá de zá egdza á náfá á shifa na ba seke una tá kataná itare.

¹⁵ Amá emnde a mága ṅguðiyire, antara emnde a mága náfá, emnde a mága gwardzire, emnde a ceɓa shifa, an emnde a mága hele, ira emnde na tá njá á ba an fida am mbuwe na, emnde ñanna baðemme wá, itare tá taa demka á dem berni ñanna ðekideki.

¹⁶ «Iya Yaisu, ya ðelakuraa malika-aaruwa, ganakini á de ðalakurseɓále duksa-aha ñanna baðemme ge kure aiklaisiya-aha. Ya wulfe á *Dawuda ṅará ba iya, ya terlyakwa á ireṅlyya keni ba iya.»

¹⁷ Daaci a ba tara Sheðekwe Cuðeððe, antara larusa á egdza zhel kyáwe: «Ane! naba sawa». Ma a cenanaa ware keni, ñane keni a bánba: «Sawa». Ma á wáná ndera ge ware keni, sawmbare shawushe yáwe á shifa. Ma a se katanaa ware yáwe ñanna keni, tá vante ba dey.

Elva na am halavuwa á elva-aha

¹⁸ Iya Yuhanna wá, náwa yá aṅkwa fater magiya ge emnde na tá aṅkwa cená elva á nabiyyire am wakita na: Ma ware una a far názá-aara ge názena am wakita na keni, Dadaamiya á de fanaarfe ge ñane masiba-aha ñanna á ndahaná wakita na.

¹⁹ Ma ware una a gulese elva a nabiyyire na am huðe á wakita na keni, Dadaamiya á de tsakese dza-aara am egdzara á náfá á shifa aṅkwa an puwa am wakita na. Watse ðaaka sleðe á edda-aara ba ðekideki am berni cuðeððe na á ndahaná wakita na.

²⁰ A bán̄tsa edda una a magaa seyðire á ba an jirire áte elva-aha ñanna baðemme na: «Ba jirire, náwa yá á ba áte we á sera, yá aṅkwa duwa.»

*Aamin! Naba sawa ka Yaakadada Yaisu!

²¹ Yaakadada Yaisu a hyantehye ṅgurna-aara ma áte ware keni baðemme.